Sprawozdanie Prezydenta Wrocławia z realizacji zadań w 2011 roku

Wrocław miasto spotkań

Wrocław 2012

Prezydent Wrocławia

Panie i Panowie
Radni Rady Miejskiej Wrocławia

Szanowni Państwo,

realizując obowiązek wynikający z przepisów art. 18 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, przedstawiam Państwu Sprawozdanie z realizacji zadań przez Urząd Miejski Wrocławia oraz miejskie jednostki organizacyjne w 2011 r.

W opracowaniu ujęto informacje, dane i analizy o zadaniach, przedsięwzięciach oraz projektach zrealizowanych w ubiegłym roku, dotyczących: gminnych i powiatowych zadań publicznych, zadań administracji rządowej nałożonych ustawami oraz zadań wynikających z porozumień zawartych z innymi jednostkami administracji publicznej.

Podobnie jak w latach poprzednich, układ treści opracowania odpowiada strukturze organizacyjnej Urzędu Miejskiego Wrocławia, w ujęciu departamentalnym.

Biorąc pod uwagę, iż niniejsze opracowanie obejmuje szeroki zakres zagadnień i informacji dotyczących wielu dziedzin działalności Miasta, uprzejmie proszę Państwa o ewentualne przygotowanie pisemnych uwag, spostrzeżeń i pytań, co umożliwi przygotowanie pełnych i wyczerpujących odpowiedzi.

Rafał Dutkiewicz

SPIS TREŚCI

Departament Prezydenta 7

Departament Finansów Publicznych 83

Departament Obsługi i Administracji 91

Departament Spraw Społecznych 167

Departament Infrastruktury i Gospodarki 409

Departament Nieruchomości i Eksploatacji 511

Departament Architektury i Rozwoju 643

Decyzje administracyjne wydane przez komórki organizacyjne Urzędu

oraz decyzje administracyjne wydane przez miejskie jednostki organizacyjne 675

Departament Prezydenta

Wrocław miasto spotkań

DZIAŁALNOŚĆ RADY MIEJSKIEJ WROCŁAWIA I BIURA RADY MIEJSKIEJ

- Liczba sesji Rady Miejskiej Wrocławia **16**
- Liczba zgłoszonych projektów uchwał **431**
- Liczba podjętych uchwał **413**
- Liczba wezwań do usunięcia naruszenia prawa **33**
- Liczba rozstrzygnięć nadzorczych Wojewody Dolnośląskiego **13**
  (3,14 % wszystkich uchwał z 2011)
- Liczba rozstrzygnięć nadzorczych Regionalnej Izby Obrachunkowej 2
  (0,48 % wszystkich uchwał z 2011)
- Liczba złożonych skarg do WSA 26
  w tym liczba zaskarżonych uchwał Rady Miejskiej **26**
  (6,29% wszystkich uchwał z 2011)
  w tym:
  - skarg umorzono **1**
  - skarg unieważniono w części **0**
  - skarg odrzucono **11**
  - skarg w toku **12**
  - skarg oddalono **2**
- Liczba skarg zgłoszonych na podstawie art. 229 kpa (m.in. na Prezydenta, kierowników jednostek organizacyjnych, Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego) 58
  w tym:
  - nieuwzględnione **48**
  - uwzględnione **2**
  - w części uwzględnione **0**
  - w toku **4**
  - inne **4**
- Liczba skarg zgłoszonych na podstawie art. 231 kpa do innych organów 20
- Liczba spraw podjętych podczas dyżurów:
  - Wiceprzewodniczących Rady Miejskiej **51**
  - Radnych **130**
  - Liczba zgłoszonych interpelacji przez Radnych RM **54**
  - Liczba zgłoszonych zapytań radnych **61**

W 2011 r. odbyło się w sumie **257** posiedzeń komisji Rady Miejskiej Wrocławia.

DZIAŁALNOŚĆ LEGISLACYJNA ORGANÓW MIASTA I KIEROWNIKA URZĘDU

ZBIÓR AKTÓW PRAWNYCH (ŁĄCZNIE AKTY ORGANÓW MIASTA I KIEROWNIKA URZĘDU)

W **2011 r.** wydanych zostało przez Radę Miejską i Prezydenta Wrocławia łącznie **3 790** aktów prawnych, z czego:

- Rada Miejska – **416** w formie uchwały, apelu i stanowiska,
- Prezydent – **3 324** jako zarządzenia organu, **50** jako zarządzenia wewnętrzne kierownika urzędu.

Ogółem w **VI kadencji** organy miasta podjęły **3 955** aktów prawnych w różnych formach, a ich liczba w poszczególnych latach przedstawia się następująco:

VI kadencja	Rada	Prezydent	Ogółem
2010	34	131	165
2011	416	3 374	3 790
Ogółem	450	3 505	3 955

W sumie zbiór aktów prawnych wydanych przez organy miasta **w okresie od 27 maja 1990 r. do końca 2011 r.** liczy **47 063 akty**, w tym:

- **8 870** – to akty prawne organu stanowiącego i kontrolnego miasta,
- **37 343** – to akty prawne organu wykonawczego miasta,
- **850** – to akty wewnętrzne kierownika urzędu.

Zbiór aktów w zależności od organu wydającego przedstawia się następująco

Zbiór aktów w wersji elektronicznej udostępniony jest na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej w zakresie aktów prawnych Rady Miejskiej i zarządzeń Prezydenta Wrocławia jako organu miasta oraz w wewnętrznych systemach informatycznych w zakresie pozostałych aktów.

DZIAŁALNOŚĆ LEGISLACYJNA RADY JAKO ORGANU STANOWIĄCEGO I KONTROLNEGO ORAZ PREZYDENTA JAKO ORGANU WYKONAWCZEGO MIASTA (BEZ AKTÓW WEWNĘTRZNYCH KIEROWNIKA URZĘDU)

W wyniku działalności legislacyjnej w **2011 r.** organy - stanowiący i kontrolny oraz wykonawczy miasta - wydały razem (bez aktów wewnętrznych kierownika urzędu) **3 740 aktów prawnych**, w tym:

- **416 – Rada Miejska**,
- **3 324 – Prezydent Wrocławia**

a ogółem:
w **VI** kadencji – **3 901** aktów, z czego:

- **Rada – 450,**
- **Prezydent – 3 451.**

Uchwalone przez Radę Miejską Wrocławia w minionym roku akty prawne obejmują wg rodzaju aktu:

- **412 uchwał,**
- **3 apele,**
- **1 stanowisko.**

Wśród **412** uchwał najliczniejszą grupę **18,4%** stanowią uchwały rozpatrujące wezwania do usunięcia naruszenia interesu prawnego uchwałami Rady, skargi na uchwały Rady, w tym skargi Wojewody Dolnośląskiego oraz skargi na rozstrzygnięcia organów nadzoru. Drugą pod względem liczebności grupę tworzą uchwały z zakresu planowania i zagospodarowania przestrzennego – **13,8%**, kolejną uchwały rozpatrujące skargi powszechne na działalność Prezydenta i kierowników jednostek organizacyjnych – **12,8%**, następną uchwały finansowe – **11,6%** i dalszą uchwały z zakresu ustroju i organizacji pracy Rady oraz jednostek pomocniczych miasta – **11,1%**.

Zestawienie liczbowe uchwał Rady Miejskiej Wrocławia wg regulowanej problematyki

Zakres regulowanych spraw	Ogółem
Wezwania i skargi na uchwały Rady (wezwania do usunięcia naruszenia interesu prawnego, skargi na uchwały Rady, skargi na rozstrzygnięcia nadzorcze)	**76**
Zagospodarowanie przestrzenne (przystąpienia do sporządzenia planów i uchwalenia planów zagospodarowania przestrzennego)	**57**
Skargi powszechne (skargi na działalność Prezydenta i kierowników jednostek organizacyjnych)	**53**
Finanse (budżet i jego zmiany, dotacje i pomoc finansowa, prognoza finansowa i jej zmiany, sprawozdanie finansowe i informacje z wykonania budżetu, rachunek dochodów, kredyty i zobowiązania finansowe, absolutorium, obligacje, podatki i opłaty lokalne, należności cywilnoprawne, nadwyżka środków obrotowych)	**48**
Ustrój i organizacja pracy Rady oraz jednostek pomocniczych miasta (komisje Rady, zmiany w składach komisji, wyznaczenie/delegowanie radnych do innych zespołów, upoważnienia, wygaśnięcia mandatów, wstąpienie kandydata na miejsce radnego, rozwiązanie organów osiedla, zarząd tymczasowy w osiedlu, wybory do organów osiedla, uchylenie uchwały rady osiedla, plan kontroli Komisji Rewizyjnej, tytuły i nagrody miasta, zmiany Statutu Wrocławia)	**46**
Zdrowie i sprawy społeczne (apteki, programy pomocy społecznej, programy przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii, służba zdrowia, opieka nad dziećmi do lat 3, rodzinne domy dziecka, wspieranie rodziny i piecza zastępcza)	**27**

Pozostałe (strefy ekonomiczne, upoważnienie do wydawania decyzji, czystość i porządek, sprzedaż alkoholu, związki gmin, współpraca z organizacjami pozarządowymi, lokalizacja kasyn gier, wystąpienie ze spółki, statuty jednostek, rower miejski, repatrianci, założenia społeczno-gospodarcze, wodociągi i kanalizacja, rewitalizacja, informacje o bezpieczeństwie, nazwy ulic i parków, sport, drogi, transport lokalny, pomniki przyrody, utworzenie obwodów głosowania, wybory ławników, nieruchomości, edukacja)	**105**
Ogółem	**412**

Spośród podjętych w roku sprawozdawczym uchwał do zbioru aktów prawa miejscowego włączonych zostało **98** uchwał jako akty prawa miejscowego ogłoszone w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

Trzy apele wydane w ubiegłym roku dotyczyły opłat za Autostradową Obwodnicę Wrocławia, przebudowy kompleksu budynku sztabowego przy ul. Gajowickiej oraz działań Rządu RP w sprawie ograniczania zadłużenia jednostek samorządu terytorialnego. Stanowisko zajęte zostało w sprawie przygotowania programu współpracy samorządu i szkolnictwa wyższego.

W ramach wydanych przez Prezydenta w roku ubiegłym **3 324 zarządzeń organu** największą grupę stanowią zarządzenia regulujące sprawy gospodarki mieniem komunalnym – prawie **85,7%**. Drugą grupę tworzą zarządzenia finansowe – **3,9%**, następną zarządzenia dotyczące organizacji i zarządzania – **3,1%**, w dalszej kolejności – zarządzenia związane z nadzorem właścicielskim - **2%** i zarządzenia z zakresu edukacji – **1,6%.**

Zestawienie liczbowe zarządzeń Prezydenta Wrocławia wg regulowanej problematyki

Zakres regulowanych spraw	Ogółem
Gospodarka mieniem komunalnym (ogłoszenie przetargu, przeznaczenie nieruchomości do obrotu, powołanie komisji przetargowej i do rokowań, odstąpienie od sprzedaży, dzierżawa nieruchomości, zmiana wysokości udziałów w nieruchomości, gospodarka lokalami mieszkalnymi, prawo pierwokupu nieruchomości, bonifikaty przy sprzedaży mieszkań, nabycie nieruchomości, najem lokali użytkowych, wyłączenie części wspólnych, rozbiórki, adaptacje, zabezpieczenia hipoteczne, upoważnienia do przejęcia nieruchomości, użytkowanie wieczyste, służebność, odszkodowania, zamiany nieruchomości i lokali)	**2 849**
Finanse (zmiany budżetu, plan finansowy i jego zmiany, zmiany prognozy finansowej, sprawozdanie finansowe, bilans, karty płatnicze, Zespół ds. Realizacji Projektu Inwestycyjnego współfinansowanego z kredytu, rezerwy celowe, materiały planistyczne)	**130**
Organizacja i zarządzanie (powierzenie prowadzenia spraw gminy, zmiany Regulaminu Organizacyjnego Urzędu, UEFA EURO 2012™, kontrola zarządcza, pieczątki i pieczęcie, europejskie fundusze pomocowe, Powiatowa Rada Zatrudnienia, polityka zarządzania ryzykiem, maksymalne wynagrodzenie kierowników miejskich jednostek organizacyjnych, Rada Programowa ds. Europejskiej Stolicy Kultury)	**104**
Nadzór właścicielski (pokrycie podwyższonego kapitału spółek i dopłaty dla spółek, wyznaczenie przedstawicieli Miasta do składów rad nadzorczych, zlecanie i rozliczanie z realizacji zadań powierzonych, nabycie udziałów, nagrody roczne dla prezesów spółek)	**68**
Edukacja (komisje konkursowe, stypendia, komisje egzaminacyjne, Rada Programowa, Zespół Oceniający, dofinansowanie dla nauczycieli, arkusze organizacji pracy, pełnomocnictwa dla dyrektorów placówek)	**56**
Zagospodarowanie przestrzenne (rozpatrzenie uwag i wniosków do projektów planów zagospodarowania przestrzennego)	**45**

Zdrowie i sprawy społeczne (zasady pobytu i koszty utrzymania podopiecznych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, skład Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności, podział środków z PFRON, projekt bezpłatnego udostępniania organizacjom pozarządowym sal gimnastycznych, Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych)	**27**
Pozostałe (wybory do Sejmu i Senatu RP, ceny i opłaty za usługi komunalne, transport, bezpieczeństwo, inne)	**45**
Ogółem	**3 324**

Na podstawie przepisu szczególnego **4 zarządzenia zostały ogłoszone w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego**: 3 z zakresu pomocy społecznej dot. utrzymania dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej i utrzymania mieszkańca w domach pomocy społecznej oraz jedno przedkładające sprawozdanie z wykonania budżetu za rok poprzedni.

W odniesieniu do uchwał, zarządzeń i innych dokumentów, podlegających ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym, obowiązują szczególne wymogi ich sporządzania wynikające z ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych oraz przepisów wykonawczych normujących wymagania techniczne dla dokumentów elektronicznych zawierających akty normatywne i inne akty prawne. Akty prawne (przygotowane w formacie xml) kierowane są do ogłoszenia w postaci cyfrowej, opatrzonej odpowiednim podpisem elektronicznym i przesyłane drogą elektroniczną za pośrednictwem specjalnego „Modułu Komunikacyjnego".

Od początku ustanowienia w 2002 r. Prezydenta jako jednoosobowego organu wykonawczego miasta, do końca 2011 r., organy miasta podjęły w sumie **29 363 akty prawne** (bez aktów wewnętrznych kierownika urzędu) w różnych formach - uchwała, zarządzenie, stanowisko, apel, rezolucja – w tym:

Rada Miejska Wrocławia – 5 592:

- **5 574** uchwał,
- **10** stanowisk,
- **8** apeli,

Prezydent Wrocławia – 23 771 zarządzeń.

Liczbę wydanych aktów prawnych przez organy miasta od początku IV kadencji z uwzględnieniem rodzajów aktów prawnych przedstawia poniższe zestawienie

Kadencja	Rada Miejska Wrocławia				Prezydent Wrocławia	Ogółem
	uchwały	stanowiska	apele	rezolucje	zarządzenia	
IV	3 390	8	2		9 120	**12 520**
V	1 738	1	3		11 200	**12 942**
VI	446	1	3		3 451	**3 901**
Ogółem	**5 574**	**10**	**8**		**23 771**	**29 363**

Liczbę podjętych przez organy miasta aktów prawnych w poszczególnych latach od IV kadencji w różnych formach

Rok podjęcia (od IV kadencji)	Akty prawne Rady Miejskiej Wrocławia					Zarządzenia Prezydenta	
	uchwały		stanowiska	apele	rezolucje		
2002	42		3			73	
2003	463			1		1 959	
2004	1 792		3			2 428	
2005	711		2	1		2 657	
2006	420	IV-382 V-38				2 172	do 05.12.06 – 2003 po 05.12.06 - 169
2007	445		1	1		2 214	
2008	530					2 716	
2009	341					3 255	
2010	418	V-384 VI - 34		2 [V]		2 973	do 13.12.10 - 2846 po 13.12.10 - 127
2011	**412**		**1**	**3**		**3 324**	
Ogółem 2002–2011	**5 574**		**10**	**8**	**-**	**23 771**	

AKTY WEWNĘTRZNE KIEROWNIKA URZĘDU

W ramach podjętych w roku sprawozdawczym **50 zarządzeń wewnętrznych** kierownika urzędu **52%** dotyczy problematyki organizacji i zarządzania, **28%** –spraw pracowniczych, a **20%** spraw związanych z finansami i rachunkowością.

Zestawienie liczbowe wydanych zarządzeń wewnętrznych

organizacja i zarządzanie (System Identyfikacji Wizualnej, Zintegrowany System Zarządzania, czynności kancelaryjne, procedury dot. danych osobowych, ewidencja umów zleceń i o dzieło, System Zarządzania Usługami Informatycznymi, Audyt, SAP, procedury przy stwierdzeniu przestępstwa lub naruszeniu dyscypliny finansów publicznych, RCP, informacja publiczna, System Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji, EZD, kontrole, regulamin zamówień publicznych, skargi i wnioski, regulamin zamówień celowych, Zespół ds. Aglomeracji Wrocławskiej, sprawozdanie roczne)	**26**
sprawy pracownicze (polityka antymobbingowa, refundacja za okulary, Kodeks etyki pracowników, regulamin wynagradzania, Zakładowy Funduszu Świadczeń Socjalnych, regulamin pracy, nabór na wolne stanowiska; legitymacje służbowe, służba przygotowawcza, komisja socjalna, czas pracy)	**14**
finanse i rachunkowość (procedura kontroli gospodarowania środkami publicznymi, weryfikacja zadań planowanych do realizacji, Zespół ds. przygotowania nieruchomości do leasingu zwrotnego, komisja likwidacyjna Weksli i Deklaracji Wekslowych, dopuszczenie programu komputerowego KSAT2000, inwentaryzacja)	**10**

Licząc od 27 maja 1990 r. do końca 2011 r., zbiór aktów wewnętrznych wydanych przez Prezydenta obejmuje **850** dokumentów, w tym:

- **689** zarządzeń,
- **115** postanowień,
- **42** pisma okólne,
- **4** polecenia służbowe.

Wyszczególnienie	Zarządzenia	Postanowienia	Pisma okólne*	Polecenia służbowe	Razem
1990	18	14	1	X	**33**
1991	16	6	11		**33**
1992	15	14	4		**33**
1993	7	3			**10**
1994	12	2	3		**17**
1995	23	5	5		**33**
1996	26	23	X		**49**
1997	22	9			**31**
1998	33	10			**43**
1999	28	6			**34**
2000	26	11			**37**
2001	28	4			**32**
2002	32	8			**40**
2003	54	X	9	3	**66**
2004	45		2	-	**47**
2005	46			-	**46**
2006	36		2	-	**38**
2007	41		3	-	**44**
2008	30		-	-	**30**
2009	54		-	-	**54**
2010	47		2	1	**50**
2011	50				**50**
Razem	**689**	**115**	**42**	**4**	**850**

* pisma okólne wydane w latach 1990-1996 mają bardzo różną postać, czasami odbiegającą od formy aktu prawnego. Forma pisma okólnego została zlikwidowana z początkiem 1996 r., a następnie przywrócona w 2003 r. w miejsce zlikwidowanej w tym roku formy postanowień. Pisma okólne obejmują również aneksy do pism okólnych.

PODSUMOWANIE – PREZYDENT JAKO ORGAN WYKONAWCZY I KIEROWNIK URZĘDU

Prezydent Wrocławia jako **organ wykonawczy i kierownik urzędu** wydał w **obecnej** kadencji ogółem **3 505** aktów, w tym w poszczególnych latach

	Zarządzenia organu	Zarządzenia kierownika	Pisma okólne	Polecenia służbowe	Ogółem
2010	127	4			**131**
2011	3 324	50			**3 374**
VI kadencja	**3 451**	**54**			**3 505**

POROZUMIENIA ZAWARTE Z ORGANAMI ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ I JEDNOSTKAMI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W SPRAWACH WYKONYWANIA ZADAŃ PUBLICZNYCH

W **2011 r.** w sprawach wykonywania zadań publicznych zostały zawarte **3 porozumienia i jeden aneks do porozumienia**, objęte publikacją w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.
Porozumienia zawarto **z Wojewodą Dolnośląskim** w sprawach:

- kwalifikacji wojskowej,

- powierzenia prowadzenia niektórych zadań z zakresu właściwości Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków,
- powierzenia organizacji i obsługi ruchu w związku z przewodnictwem Polski w Radzie UE,

Aneks do porozumienia - z Gminą Kobierzyce dotyczący lokalnego transportu zbiorowego.

Zbiór porozumień i aneksów do porozumień zawartych od 2003 r. z organami administracji rządowej i jednostkami samorządu terytorialnego w sprawach wykonywania zadań publicznych, obejmuje **33 porozumienia** (w tym 1 porozumienie zmieniające) **i 39 aneksów** do porozumień.

POROZUMIENIA i ANEKSY	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Ogółem
Z innymi gminami	1	6	4	5	10	12	2	2	1	**43**
Z innymi powiatami	-	1	1	-	-		1	-		**3**
Z ministrami i kierownikami urzędów centralnych	-	-	1	4	-	1	1	1		**8**
z Wojewodą Dolnośląskim					1	2	2	5	3	**13**
z Województwem Dolnośląskim	-	1	1	1	1	1	-	-	-	**5**
Ogółem	**1**	**8**	**7**	**10**	**12**	**16**	**6**	**8**	**4**	**72**

Porozumienia i aneksy zawarte w latach 2003 – 2011 dotyczą spraw:

lokalnego transportu zbiorowego	**41**
wychowania przedszkolnego dzieci niesłyszących	**5**
założenia i prowadzenia szkół artystycznych	**4**
programu na rzecz społeczności romskiej	**4**
poboru, kwalifikacji wojskowej	**4**
cmentarzy	**4**
zadań Powiatowego Urzędu Pracy	**3**
Centrum Powiadamiania Ratunkowego	**3**
realizacji infrastruktury technicznej	**1**
realizacji obowiązku szkolnego i przedszkolnego	**1**
zadań Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków	**1**
obsługi ruchu w zw. z przewodnictwem Polski w Radzie UE	**1**

KOLEGIUM PREZYDENTA

W 2011 r. odbyło się **77** posiedzeń Kolegium Prezydenta Wrocławia poświęcone zadaniom realizowanym przez Miasto. Kolegium pracowało w dwóch zespołach tematycznych: zespół omawiający problematykę ogólną i zespół ds. planistycznych zajmujący się między innymi realizacją przebudowy i modernizacji układu komunikacyjnego miasta, rewitalizacją zabytkowej substancji mieszkaniowej.

AKTYWNOŚĆ PREZYDENTA WROCŁAWIA W ZAKRESIE WSPÓŁPRACY ZE STOWARZYSZENIAMI, ZWIĄZKAMI GMINNYMI I KOMUNALNYMI FUNDACJAMI, JEDNOSTKAMI GOSPODARCZYMI ORAZ INNYMI PODMIOTAMI

W 2011 r. przedstawiciele Miasta uczestniczyli w pracach 12 stowarzyszeń, fundacji i związków gminnych.

PATRONATY HONOROWE PREZYDENTA WROCŁAWIA I UDZIAŁ W KOMITETACH HONOROWYCH

W 2011 r. wpłynęło do Prezydenta Wrocławia **409** wniosków z prośbą o objęcie Patronatem Honorowym lub uczestnictwo w Komitetach Honorowych m.in. wydarzeń kulturalnych, edukacyjnych, naukowych, sportowych, gospodarczych i medycznych.
Prezydent Wrocławia objął Patronatem Honorowym lub uczestniczył w Komitetach Honorowych w **198** poszczególnych przedsięwzięciach. Dodatkowo, **39** wydarzeń zostało objętych Patronatem Honorowym jednostek miejskich Urzędu. W 2011 r. wpłynęło **1802** zaproszeń do osobistego udziału Prezydenta Wrocławia w poszczególnych wydarzeniach.
Prezydent przyznał i wręczył doroczną ***Nagrodę Prezydenta Wrocławia*** zasłużonym wrocławianom w różnych dziedzinach życia społecznego, kulturalnego, gospodarczego, naukowego i sportowego. Prezydent wziął udział w uroczystym posiedzeniu Rady Miejskiej Wrocławia podczas którego przyznano **tytuł Civitate Vratislaviensi Donatus** Władysławowi Frasyniukowi.

SPOTKANIA PREZYDENTA I PRZEDSTAWICIELI WŁADZ MIASTA ORGANIZOWANE LUB WSPÓŁORGANIZOWANE PRZEZ BIURO PREZYDENTA

Prezydent Wrocławia uczestniczył w kilkuset spotkaniach z przedstawicielami różnych środowisk, między innymi:

2-5 marca	Wizyta Richarda von Weizsackera z okazji wręczenia Wrocławskiej Profesury im. Fritza Sterna
2 marca	Wizyta prof. Fritza Sterna we Wrocławiu
15 marca	Spotkanie 50 największych firm wrocławskich z przedstawicielami UEFA
23-25 marca	Forum Zarządu Spółek Giełdowych
4 maja	Przekazanie płonącej kuli i kluczy do bram miasta Ośrodkowi im. Jana Pawła II w Lednicy
6 maja	Wizyta Króla i Królowej Szwecji
10-12 maja	II Ogólnopolski Kongres Regionów w Świdnicy
11 maja	Wizyta Prezydenta RP we Wrocławiu
13 maja	Kongres Obywateli Kultury
17 maja	Powołanie wrocławskiej Rady ds. Sportu
25 maja	Odsłonięcie pomnika Rotmistrza Pileckiego
9-11 czerwca	Konferencja Wrocław Global Forum – forum polityki transatlantyckiej we Wrocławiu
10 czerwca	Wizyta Prezydenta RP we Wrocławiu
21 czerwca	Udział w prezentacji kandydatury Wrocławia do tytułu Europejskiej Stolicy Kultury 2016
24 czerwca	Wizyta Ministra Kultury Rosji we Wrocławiu
24 czerwca	Święto Wrocławia
24 czerwca	Uroczysta Sesja Rady Miejskiej Wrocławia i spotkanie z laureatami Nagrody Prezydenta oraz Rady Miejskiej Wrocławia
25 czerwca	Noce Kościołów
3 lipca	Uroczyste odsłonięcie pomnika Profesorów Lwowskich we Lwowie
18-19 lipca	Konferencja Wyrównywanie szans poprzez sport jako element polityki społecznej

21 lipca	Uroczyste otwarcie Międzynarodowego Festiwalu Filmowego Nowe Horyzonty
1 września	Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego 2011/2012
1-30 września	Udział Prezydenta w spotkaniach ministerialnych w ramach Polskiej Prezydencji w Unii Europejskiej
2 września	Uroczysta Gala z okazji 140-lecia wrocławskich wodociągów
8-11 września	Europejski Kongres Kultury
10 września	Walka o mistrzostwo świata federacji WBC Adamek vs. Kliczko
16 września	Spotkanie Ministrów Finansów Unii Europejskiej
17 września	Oficjalne otwarcie Stadionu Miejskiego – Koncert George Michael
21 września	Wręczenie nagrody i honorowego członkostwa Academia Europea
3 października	Uroczysta Inauguracja Roku Akademickiego Gaudeamus
6 października	Spotkanie z nowym konsulem Republiki Federalnej Niemiec we Wrocławiu Panem Gottfriedem Zeitzem
15 listopada	Wizyta prezydentów Bronisława Komorowskiego, Wiktora Janukowycza, Christiana Wulffa z okazji 200-lecia Uniwersytetu Wrocławskiego
18 listopada	Premiera filmu Waldemara Krzystka „80 milionów”
1 grudnia	Spotkanie z Przewodniczącym Komisji Europejskiej Manuelem Jose Barosso
12 grudnia	Spotkanie z Prezydentem Republiki Czeskiej Vaclawem Klausem
16 grudnia	Udział w otwarciu siedziby Academii Europea we Wrocławiu

WSPÓŁPRACA MIASTA Z UCZELNIAMI WYŻSZYMI WROCŁAWIA

W 2011 r. kontynuowano prace nad rozwijaniem tworzonego w poprzednich latach modelu współpracy samorządowo-uczelnianej w istniejącym porządku ustrojowym RP. Kontynuowana była praca nad portfelem projektów własnych realizowanych w partnerstwie z innymi podmiotami. W pakiecie pojawiły się także nowe projekty.

PROGRAM WROCŁAWSKIE CENTRUM AKADEMICKIE

Program Wrocławskie Centrum Akademickie (WCA) jest skoordynowanym portfelem projektów i działań, których celem jest wspieranie procesów rozwoju Wrocławia poprzez integrację środowiska akademickiego i wzmacnianie jego konkurencyjności. Misja programu streszcza się w sformułowaniu: „Włączyć uczelnie w pracę rozwojową na rzecz Wrocławia”.

PAKIET WŁASNY PROJEKTÓW SAMORZĄDOWYCH

Wsparcie kadr i talentów naukowych, integracja środowiska akademickiego
Stypendia dla doktorantów
W 2011 r. wprowadzono zmiany do Studenckiego Programu Stypendialnego. Pierwsza zmiana dotyczyła stypendiów dla doktorantów wrocławskich uczelni i instytutów badawczych. W miejsce większej liczby stypendiów nieznacznej wysokości (limit 380 zł zakreślony dotychczasowymi przepisami podatkowymi) wprowadzone zostały wysokie stypendia – 2000 zł – w 3 kategoriach:

- stypendium im. Ludwika Hirszfelda: w zakresie nauk biologicznych i medycznych;
- stypendium im. Hugona Steinhausa: w zakresie nauk matematycznych;
- stypendium im. Maxa Borna: w zakresie nauk fizycznych i chemicznych.

Celem wprowadzanej zmiany było zwiększenie intensywności wsparcia młodych talentów naukowych (duże wsparcie dla małej grupy wybitnych doktorantów w określonych dziedzinach) oraz jego harmonizację z głównymi programami badawczymi Wrocławskiego Centrum Badań EIT+.

WROCŁAWSKA PROFESURA IM. FRITZA STERNA

Wrocławska Profesura im. Fritza Sterna (urodzony we Wrocławiu wybitny amerykański historyk) ustanowiona została z inicjatywy Prezydenta Wrocławia oraz Fundacji ZEIT w 2009 r. Celem przedsięwzięcia jest inspirowanie społeczności akademickiej oraz wzbogacenie życia intelektualnego Wrocławia poprzez przyciąganie do miasta światowej sławy autorytetów z dziedziny humanistyki i nauk społecznych. Laureatem nagrody został Richard von Weizsäcker, były Prezydent RFN. W ramach wizyty zorganizowane zostały spotkania ze studentami i otwarte prelekcje oraz uroczystość wręczenia Profesury a Auli Leopoldyńskiej.

NAGRODA IM. BENEDYKTA POLAKA

Będzie nagrodą dla wybitnych badaczy ziemi, głębin morskich i kosmosu. Przekaz towarzyszący działaniom związanym z przyznawaniem nagrody konstruowany będzie w oparciu o tradycję wrocławskiej kultury eksperymentu, do której nawiązuje Strategia „Wrocław w perspektywie 2020 plus".
W drugiej połowie 2011 r. nawiązane zostało trójstronne partnerstwo, a także wypracowana została organizacyjna formuła projektu. Podpisanie porozumień zaplanowano na I kwartał 2012 r. Partnerami projektu, obok Miasta Wrocław, są najbardziej prestiżowa, elitarna organizacja zrzeszającą eksploratorów z całego świata - The Explorers Club. Partnerem medialnym jest Discovery Polska.
W ramach projektu podczas corocznej uroczystej gali przyznawana będzie nagroda w 3 kategoriach:

- Nagroda dla polskiego badacza za osiągnięcia realizowane we współpracy międzynarodowej;
- Nagroda dla cudzoziemca za promowanie współpracy badawczej z Polakami;
- Grant dla badacza do 30. roku życia - nietypowe inicjatywy eksploracyjne.

VISITING PROFESSORS

Usystematyzowano bieżące działanie i nadano mu nową, przejrzystą formułę. Przeprowadzono wykłady i warsztaty (w sumie około godzin) promujące naukę wśród wrocławian. W spotkaniach wzięli udział przedstawiciele wrocławskiego środowiska akademickiego oraz społeczności lokalnej. Wśród naukowców i artystów, którzy odwiedzili Wrocław w ramach projektu znaleźli się:

- prof. Ioseph L. Buchbinder, zajmujący się kwantową teorią pola, supersymetria oraz kwantowa grawitacja,
- profesor James Crawford zajmujący się prawem międzynarodowym;
- prof. Daniel C.Hallin, specjalizujący się w politologiia oraz naukach o komunikowaniu;
- prof. Robert Trivers z Rutgers University, Department of Anthropology-Professor of Anthropology and Biological Sciences, zajmujacy się biologią ewolucyjną, psychologią ewolucyjną oraz antropologią;
- prof. Tamara Hundorowa, zajmująca się literaturoznawstwo, będąca teoretykiem i historykiem literatury, komparatysta. Przewodnicząca Ogólnoukraińskiej Komisji ds. Nadawania Tytułów Naukowych;
- prof. Zvi Galil wykładowca na Georgia Tech, Dean of the College of Computing w Stanach Zjednoczonych, specjalizujący się w algorytmice, teoria złożoności obliczeniowej oraz kryptografia;
- prof. Marek Czosnyk, zajmujący się biomedical engineering/neuroscience/brain physics;
- prof. Frank K. Tittel ze Stanów Zjednoczonych, wykładowca na Rice University, Department of Edlectronics, Houston, specjalizujący się w spektroskopii laserowej;
- prof. Christian Boller, zajmujący się Nondestructive testing, podstawami fizykalnymi, aparaturą i metodami pomiarowymi i aplikacjami. Dyrektor the Fraunhofer Institute for Non-Destructive Testing;

- prof. George C. Schatz, specjalizujący się w obszarze chemistry and physics of nonomaterials;
- prof. Peter Alheit, z Uniwersytetu w Getyndze, Dyrektor Instytutu Pedagogiki Ogólnej, zajmujący się pedagogiką, socjologią, edukacją dorosłych oraz badaniami narracyjnymi;
- prof. Peter Sonderen, profesor, kierownik jednostki naukowej "Teoria w sztuce", obszar specjalizacyjny to teoria sztuki, edukacja artystyczna;
- prof. Harald von Boehmer wykładowca z Harvard University, specjalizujący się w immunologii, rozwoju limfocytów, tolerancji immunologicznej, regulacji odpowiedzi immunologicznej, immunosupresja;
- prof. Fritz Melchers profesor w Max Planck - institute for Infection Biology, Berlin, obszar specjalizacyjny to immunologia: mechanizmy odpowiedzi immunologicznej, rola limfocytów B w chorobach autoimmunizacyjnych i nowotworowych;
- prof. Sang Duk Oh z Korei Południowej, zajmujący się naukami biologicznymi, naukami o kulturze fizycznej, fizjologii, biochemii oraz ekspresji genowej wysiłku fizycznego;
- doktor Kornelia Kulig wykładowca na University of Southern California, Los Angeles, California, specjalizująca się w biokineziologii, fizjoterapii i biomechanice;
- prof. Eero Tarasti, profesor muzykologii Uniwersytetu w Helsinkach, specjalista w dziedzinie semiotyki;
- prof. Peter Holstag, specjalizacja: dyrygentura, instrumentalistyka - gra na flecie trverso i flecie barokowym. Profesor Royal Academy of Music w Londynie oraz Hochschule fur Music w Hamburgu;
- prof. Iwan Roth z paryskiego Conservatory of Music i Indiana Univrsity Bloomington, prowadzący kursy mistrzowskie na wielu uniwersytetach w USA, Japonii i regularne kursy letnie w Sion i Noto, mistrz w klasie saksofonu w Akademii Muycznej w Bazylei, która stała się pod jego wpływem jednym z najbardziej znanych światowych centrów badań nad instrumentem;
- prof. Irina Eliseeva Dyrektor Instytutu Socjologii Rosyjskiej Akademii Nauk w Sankt Petersburgu, zajmująca się ekonomią oraz socjologia;
- prof. Joaquim Filipe z Polytechnic Institute of Setubal, zajmujący się systemami informatycznym, w szczególności systemami wielo-agentowymi;
- prof. Povilas Gylys z Uniwersytetu w Wilnie, zajmujący się kryzysem ekonomicznym, transformacją (anty)ekonomiczną w obszarze byłego Związku Radzieckiego, zakłóceniami globalizacji i sposobami przeciwdziałania, podejściem holistycznym do integracji europejskiej, indywidualizm przeciw holizmowi w naukach ekonomicznych, ekonomia sekretów publicznych;
- prof. Giancarlo Cotella z Politechniki w Turynie;
- prof. Antonego Lo z Delft University of Technology;
- prof. Krzysztofa Pomiana profesora emerytowanego Centre National de la Recherche Scientifique i Uniwersytetu im. Mikołaja Kopernika w Toruniu; dyrektor naukowy Muzeum Europy w Brukseli, obszar specjalizacyjny: historia Europy, przede wszystkim historia kultury;
- prof. Igora Chomyna pracujący w Lwowskiej Galerii Sztuki, główny inwentaryzator, kustosz zbiorów malarstwa i rzeźby XIX—XX w, specjalizacja: malarstwo polskie XIX-pocz i XX w.; prof. Roberta B. Cialdiniego z Uniwersytetu Stanowego w Arizonie, zajmującego się psychologią wpływu społecznego.

Goście przyjechali do Wrocławia na zaproszenie Prezydenta Miasta oraz rektorów poszczególnych wrocławskich uczelni: Uniwersytetu Wrocławskiego, Instytutu Immunologii i Terapii Doświadczalnej, Dolnośląskiej Szkoły Wyższej, Akademii Sztuk Pięknych, Akademii Wychowania Fizycznego, Akademii Muzycznej i Politechniki Wrocławskiej.

AKADEMIA MŁODYCH UCZONYCH I ARTYSTÓW (AMUIA)

W roku 2011 wprowadzono w życie zarządzenie Prezydenta Wrocławia, które reguluje zasady działania i finansowego wspierania Akademii przez miasto Wrocław.

Przedstawiciele Akademii brali udział w opiniowaniu wniosków stypendialnych dla doktorantów a także ofert uczelni zgłaszanych w ramach programu Visiting Professors. AMUiA zgodnie z przyjętym regulaminem poszerzyła swoje grono o pięcioro nowych członków - młodych przedstawicieli nauki Wrocławia. Spotkania Akademii odbywają się co dwa-trzy tygodnie w siedzibie Wrocławskiego Centrum Akademickiego Wrocławska Akademia Młodych Uczonych i Artystów jest pierwszą tego typu inicjatywą w Polsce i piątą w Europie.

KONKURS WROCŁAWSKA MAGNOLIA – KONTYNUACJA

BWU przeprowadziło kolejną edycję konkursu Wrocławska Magnolia na najlepsze prace magisterskie z szeroko pojętej dziedziny ochrony środowiska i przyrody Wrocławia z dziedziny ochrony środowiska. Latem 2011 r. przeprowadzono zmiany w regulaminie konkursu skutkujące przekonstruowaniem kategorii stypendialnych, celem lepszego sformatowania konkurs dla potrzeb ewentualnych miejskich aplikacji.

WSPARCIE ORGANIZACYJNE FORUM DYSKUSYJNEGO IM. PROFESORA DUDKA

Jesienią 2008 zmarł profesor Józef Dudek, wybitny matematyk, twórca tzw. „Salonu Dudka", czyli forum dyskusyjnego, którego działalność spotkała się z szerokim echem w Polsce (gośćmi spotkań organizowanych przez profesora Dudka byli między innymi Jan Nowak-Jeziorański, Lech Wałęsa i abp Józef Życiński).

Mając na uwadze znaczenie inicjatywy stworzonej przez Ś.P. Profesora Dudka dla rozwoju samorządności, życia intelektualnego i demokratycznego we Wrocławiu, Biuro Współpracy z Uczelniami wsparło kontynuację działalności „Salonu Dudka" w postaci forum dyskusyjnego imienia Profesora Dudka. Forum nawiązuje wprost do spotkań organizowanych przez Profesora i jest adresowane do środowiska akademickiego Wrocławia. Spotkania koordynowane są przez profesora Andrzeja Kisielewicza. Ze względu na wymogi dyskusji (brak anonimowości) każdorazowo przygotowywana jest lista uczestników. Na spotkania Forum zapraszani są także wybitni uczniowie wrocławskich szkół średnich.

AKADEMIA POLSKIEGO FILMU

Akademia, której organizatorem jest Polski Instytut Sztuki Filmowej jest kursem historii polskiego kina. Program zawiera prezentację cyklu 96 filmów od przedwojennych po najnowsze produkcje, wraz z wykładami poprzedzającymi poszczególne projekcje. Program trwa 4 semestry, jednakże każda z czterech części traktowana jest jako osobny kurs. Zajęcia realizowane są w formie międzywydziałowego przedmiotu fakultatywnego, a ich zaliczenie premiowane punktami ECTS.

WSPÓŁPRACA Z INWESTORAMI STRATEGICZNYMI. PLAN DZIAŁANIA NA POTRZEBY ROZWOJU SEKTORA USŁUG WE WROCŁAWIU

Rozpoczęty w listopadzie 2009 r. dialog Miasta Wrocław ze strategicznymi inwestorami skupionymi wokół Agencji Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej doprowadził do sformułowania wspólnego planu działania w zakresie współpracy z uczelniami we Wrocławiu. Główne wydarzenia związane z realizacją Planu Działania w roku 2011:

- kontynuowano realizację projektu „Wrocławski Absolwent", którego przedmiotem jest stworzenie modelu współpracy uczelni, biznesu przy wsparciu samorządu. Projekt realizowany jest przez Uniwersytet Wrocławski w ramach dotacji przedmiotowej. Treść eksperymentu obejmuje przeprowadzenie dodatkowego pakietu zajęć dla studentów ostatnich lat wszystkich wydziałów uniwersytetu (kryterium różnorodności dyscyplinarnej). W projekcie aktywny udział biorą duże wrocławskie przedsiębiorstwa sektora usług, między innymi: Google, McKinsey, Nokia-Siemens-Networks, BZ WBK. Projekt został uruchomiony w październiku 2010.

- realizowany był projekt „Zielony transfer” dedykowany jest projektom badawczym związanym z redukcją emisji dwutlenku węgla. Uruchomiono 30 staży naukowców we wrocławskich przedsiębiorstwach.

WSPÓŁPRACA WROCŁAWIA Z OECD

Nawiązane w poprzednich latach relacje z OECD zaowocowały podjęciem rozmów na temat udziału Wrocławia w kolejnej rundzie przeglądów eksperckich OECD poświęconych tej tematyce. Stosowne rozmowy na ten temat podjęto z Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Urzędem Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego.
W roku 2011 rozpoczęto przygotowanie przeglądu na temat roli szkolnictwa wyższego w rozwoju Wrocławia. Raport będzie opisywać kapitał społeczny miasta i zawrze rekomendacje dotyczące celów współpracy samorządu, szkolnictwa wyższego i biznesu. Wartością dodaną projektu będzie udział światowej klasy ekspertów afiliowanych przy OECD i posiadających rozległą wiedzę w dziedzinie wspierania rozwoju gospodarczego poprzez współpracę z uczelniami.

TWORZENIE I WSPIERANIE SIECI WSPÓŁPRACY AKADEMICKO-BIZNESOWO-SAMORZĄDOWEJ WROCŁAWSKIE CENTRUM AKADEMICKIE – RYNEK 13

Umiejscowienie programu Wrocławskie Centrum Akademickie w tym miejscu jest ściśle powiązane z celem integrowania środowiska akademickiego.
W pomieszczeniach znajdujących się na pierwszym piętrze kamienicy organizowane były w 2011 r. cykliczne spotkania otwarte i warsztatowe, między innymi:
- Spotkania Forum Dyskusyjnego im. Prof. Dudka (tzw. Salon Dudka);
- Spotkania grup roboczych sieci współpracy biznesu i nauki Wrocław Sunrise;
- Spotkania warsztatowe z przedsiębiorcami;
- Dyskusje na tematy związane z rozwojem akademickiego Wrocławia.

ACADEMIA EUROPAEA

Na pierwszym piętrze kamienicy przygotowano i udostępniono przestrzeń biurową dla Węzła Wiedzy Academia Europaea. To największa w Europie organizacja zrzeszająca naukowców, w tym blisko 50 noblistów. Powstanie biura AE we Wrocławiu jest efektem podpisanego porozumienia pomiędzy Prezydentem Wrocławia, a władzami Akademii, której jedyna siedziba do tej pory znajdowała się w Londynie. Dyrektor BWU brał aktywny udział w negocjowaniu warunków porozumienia.

DOLNOŚLĄSKA SIEĆ WSPÓŁPRACY SUNRISE WROCŁAW

Biuro Współpracy z Uczelniami Wyższymi kontynuuje współpracę w ramach projektu Dolnośląska Sieć Współpracy Nauki i Biznesu Sunrise Wrocław, której celem jest aktywizacja praktycznej współpracy pomiędzy naukowcami a wrocławskimi firmami. Liderem konsorcjum realizującego projekt jest Uniwersytet Wrocławski.

UNIA METROPOLII POLSKICH

Na zaproszenie Unii Metropolii Polskich Dyrektor Biura Współpracy z Uczelniami Wyższymi przedstawił wrocławskie doświadczenia współpracy w trójkącie uczelni-biznes-samorząd podczas posiedzeń w Warszawie 27 września oraz 12-13 grudnia 2011 r.

AUDYT WEWNĘTRZNY

Zadania audytowe prowadzone były według planu audytu wewnętrznego na 2011 r. Wykonano **5 zadań audytowych** planowanych. Przeprowadzono zgodnie z planem na 2011 r. czynności sprawdzające. Jedno zadanie z planu na 2011 r. przeniesione zostało

do wykonania w latach następnych. Przyczyna to obniżenie ryzyka budowy wysokościowców ze względu na kryzys ogólnoświatowy oraz w branży developerskiej. Zadanie dotyczące projektu „Wrocław Miastem Aktywnych" włączone zostało do sprawozdania „Gospodarowanie majątkiem w MOPS" w zakresie archiwizowania danych w formie elektronicznej a dotyczących realizacji projektu, ponieważ w końcu grudnia 2011 r. szczegółową kontrolę realizacji projektu przeprowadziła Instytucja Wdrażająca. Zadania audytowe wykonywane były w Urzędzie oraz Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej jednostce budżetowej Gminy Wrocław.

Efektami przeprowadzonych zadań audytowych były: zapewnienie o prawidłowości działania, wzrost efektywności i skuteczności działania, zwiększenie efektywności i skuteczności kontroli zarządczej. Zalecenia oraz opinie i wnioski wynikające z ustaleń audytów wewnętrznych prezentowane były w sprawozdaniach. Główne ryzyka, do których odnosiły się wydane zalecenia lub opinie i wnioski to: kontrola zarządcza, gospodarka finansowa oraz legalność.

Wykaz zrealizowanych zadań audytowych

Temat zadania	**Podstawowe zalecenia / słabości kontroli zarządczej**	**Uwagi**
Gospodarowanie majątkiem w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej	Wyodrębnienie amortyzacji (odpisów umorzeniowych danego roku obrotowego) w ewidencji pomocniczej	Zadanie planowane na 2011 r., zapewniające, obszar – kontrola zarządcza
„Wrocław Miastem Aktywnych" realizacja 2011, zgodność z umową i wytycznymi	Ze względu na długi (10 letni) okres przechowywania, zestawienia i rozliczenia pomocnicze wytworzone w arkuszu Excel przechowywać wraz z wersją programu, w której zostały zapisane	Zadanie planowane na 2011 r., zapewniające, obszar - projekty nieinwestycyjne współfinansowane z Unii Europejskiej
Tworzenie warunków dla rozwoju gospodarki opartej na wiedzy poprzez współpracę z uczelniami wyższymi	Wykazanie zasadności dostosowania kierunków kształcenia w Uczelniach do zapotrzebowania zgłaszanego przez lokalny rynek pracy lub ogólnokrajowy	Zadanie planowane na 2011 r. doradcze, obszar – współpraca z uczelniami wyższymi
Wydawanie licencji na transport drogowy osób lub rzeczy	Wykonywanie czynności kontrolnych w stosunku do przedsiębiorców, którym wydano licencję na transport drogowy osób lub rzeczy	Zadanie planowane na 2011 r., zapewniające, obszar – Gospodarka nieruchomościami
Stosowanie przepisów prawa zamówień publicznych w kontekście przetargu na produkcję i dostawę tablic rejestracyjnych pojazdów	Szacowanie wartości zamówienia w sposób spełniający wymogi art. 34.1 ustawy pzp i przy uwzględnieniu istotnych zmian cen rynkowych, odbiegających od tych, które były stosowane do zamówienia udzielonego w roku poprzednim	Zadanie planowane na 2011 r. doradcze, obszar Zamówienia publiczne

Wykaz zrealizowanych czynności sprawdzających, zgodnie z planem audytu na 2011 r.

Czynność sprawdzająca	**Uwagi**
Przebudowa połączenia Obwodnicy Śródmiejskiej z Portem Lotniczym we Wrocławiu – etap I	Zalecenia wykonano
Zamówienia publiczne realizowane w inwestycjach współfinansowanych ze środków unijnych związane z audytem zewnętrznym	Zalecenia wykonano

Wykaz zadań planowanych na 2011 r. przeniesionych na lata następne

Temat zadania	Uwagi
Procedura uchwalania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w zakresie ustalania przeznaczenia poszczególnych nieruchomości	Audyt zapewniający

W grudniu 2011 r. po przeprowadzeniu analizy ryzyka metodą szacunkową, sporządzono plan audytu na 2012 r.

DZIAŁALNOŚĆ JEDNOOSOBOWYCH SPÓŁEK GMINY WROCŁAW ORAZ SPÓŁEK Z UDZIAŁEM GMINY WROCŁAW

W 2011 r. Gmina Wrocław sprawowała nadzór właścicielski nad:

- **jednoosobowymi spółkami Gminy:**
  - Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.
  - Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o.
  - Towarzystwo Budownictwa Społecznego Wrocław Sp. z o.o.
  - Wrocławskie Centrum SPA Sp. z o.o. – do 28 czerwca 2011 r.
  - Wrocławskie Inwestycje Sp. z o.o.
  - Wrocławskie Mieszkania Sp. z o.o.
  - Wrocław 2012 Sp. z o.o.
  - Wrocławskie Centrum Treningowe SPARTAN Sp. z o.o.
  - Wrocławski Park Wodny S.A.
  - ZOO Wrocław Sp. z o.o.
  - Wrocławskie Centrum Rehabilitacji i Medycyny Sportowej Sp. z o.o.
  - Wrocławska Rewitalizacja Sp. z o.o.

- **spółkami, w których Gmina ma większościowe udziały / akcje:**
  - Agencja Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej S.A.
  - Wrocławski Park Technologiczny S.A.
  - Wrocławskie Przedsiębiorstwo Hala Ludowa Sp. z o.o.

- **spółkami, w których Gmina ma mniejszościowe udziały / akcje:**
  - Port Lotniczy Wrocław S.A.
  - Wrocławski Klub Sportowy „Śląsk Wrocław" S.A.
  - Wrocławskie Centrum Badań EIT + Sp. z o.o.
  - Dolnośląski Fundusz Gospodarczy Sp. z o.o.
  - Wrocławski Medyczny Park Naukowo – Technologiczny Sp. z o.o.
  - Dolnośląskie Centrum Medyczne DOLMED S.A.

Łączne zaangażowanie kapitałowe Gminy Wrocław w Spółkach, liczone jako suma wartości nominalnych udziałów / akcji na dzień 31 grudnia 2011 r. wynosiło **1 661 850 731,00** zł.

Zestawienie informacji dotyczących udziałów lub akcji Gminy Wrocław w spółkach prawa handlowego – stan na dzień 31 grudnia 2011 r.

Nazwa Spółki	liczba udziałów lub akcji Gminy Wrocław [szt.]	wartość nominalna udziału lub akcji [zł]	kapitał Gminy Wrocław [zł]	udział % Gminy w kapitale zakładowym	kapitał zakładowy spółki [zł]
MPWiK S.A.	8 534 541	50	426 727 050 zł	100,00%	426 727 050 zł
MPK Sp. z o.o.	319 665	675	215 773 875 zł	100,00%	215 773 875 zł
TBS Wrocław Sp. z o.o.	339	499 054	169 179 306 zł	100,00%	169 179 306 zł
Wrocławskie Mieszkania Sp. z o.o.	7 501	1 000	7 501 000 zł	100,00%	7 501 000 zł
Wrocławskie Inwestycje Sp. z o.o.	8 500	1 000	8 500 000 zł	100,00%	8 500 000 zł
Wrocław 2012 Sp. z o.o.	342 016	1 000	342 016 000 zł	100,00%	342 016 000 zł
Wrocławskie Centrum Treningowe SPARTAN Sp. z o.o.	82 739	500	41 369 500 zł	100,00%	41 369 500 zł
Wrocławski Park Wodny S. A.	40 512 823	1	40 512 823 zł	100,00%	40 512 823 zł
ZOO Wrocław Sp. z o.o.	137 191	1 000	137 191 000 zł	100,00%	137 191 000 zł
Wrocławskie Centrum Rehabilitacji i Medycyny Sportowej Sp. z o.o.	8 531	1 000	8 531 000 zł	100,00%	8 531 000 zł
Wrocławska Rewitalizacja Sp. z o.o.	2 500	1 000	2 500 000 zł	100,00%	2 500 000 zł
Agencja Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej S.A.	39 210 377	1	39 210 377 zł	99,39%	39 447 377 zł
Wrocławski Park Technologiczny S.A.	111 654	100	11 165 400 zł	94,45%	11 821 900 zł
Wrocławskie Przedsiębiorstwo Hala Ludowa Sp. z o.o.	185 295	500	92 647 500 zł	88,14%	105 113 000 zł
Port Lotniczy Wrocław S.A.	193 287	500	96 643 500 zł	47,89%	201 830 000 zł
Wrocławski Klub Sportowy "Śląsk Wrocław" S.A	14 400	1 000	14 400 000 zł	47,48%	30 328 000 zł
Wrocławskie Centrum Badań EIT + Sp. z o.o.	5 200	500	5 200 000 zł	38,20%	13 600 000 zł
Dolnośląski Fundusz Gospodarczy Sp. z o.o.	4 580	1 000	2 290 000 zł	27,59%	8 300 500 zł
Wrocławski Medyczny Park Naukowo - Technologiczny Sp. z o.o.	4 000	50	200 000 zł	6,50%	3 075 400 zł
Dolnośląskie Centrum Medyczne DOLMED S.A.	292 400	1	292 400 zł	1,48%	19 819 475 zł

Zgodnie z art. 12 ust. 4 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej Prezydent Wrocławia wykonuje kompetencje Zgromadzenia Wspólników wobec jednoosobowych spółek Gminy Wrocław. Na Zgromadzeniach Wspólników lub Walnych

Zgromadzeniach w pozostałych spółkach Gmina reprezentowana jest przez Prezydenta Wrocławia lub jego pełnomocników.

Uprawnienia Gminy Wrocław jako Akcjonariusza lub Wspólnika w spółkach Prezydent Wrocławia wykonuje za pośrednictwem Biura Nadzoru Właścicielskiego.

W 2011 r. Biuro Nadzoru Właścicielskiego koncentrowało działania w obszarach realizacji dużych projektów, spośród których do najważniejszych zaliczyć można m. in.:

- Zakończony proces prywatyzacji spółki pod firmą Wrocławskie Centrum SPA Sp. z o.o. - zbycie wszystkich udziałów Spółki należących do Miasta. W 2011 r. zakończył się proces prywatyzacji Spółki, rozpoczęty w listopadzie 2010 r. W dniu 28 czerwca 2011 r. została podpisana Umowa Sprzedaży Udziałów pomiędzy Gminą Wrocław a spółką pod firmą: Central Fund of Immovables Sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi. Postanowienia podpisanej umowy, rozkładają płatność ceny wartości udziałów na trzy raty, jednocześnie obligując Kupującego do realizacji w okresie 5 lat, inwestycji na obiektach Spółki na łączną kwotę 12 000 000 zł, przy zachowaniu dotychczasowej działalności Spółki.
- Przekształcenie spółki Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Spółkę Akcyjną. W dniu 22 czerwca 2011 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników MPWiK Sp. z o. o. podjęło uchwałę w sprawie przekształcenia spółki z ograniczoną odpowiedzialności w spółkę akcyjną. Spółka MPWiK Sp. z o. o. została przekształcona w spółkę akcyjną z dniem 12 lipca 2011 r., postanowieniem Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu, VI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego.
- Wniesienie zorganizowanej części przedsiębiorstwa Szpitala dla Szkół Wyższych im. prof. E. Szczeklika do spółki Wrocławskie Centrum Rehabilitacji i Medycyny Sportowej sp. z o.o. Wykonując postanowienia uchwały Nr LIII/1517/10 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 8 lipca 2010 r., po przeprowadzeniu i zakończeniu czynności likwidacyjnych samodzielnego publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej pod nazwą Szpital dla Szkół Wyższych im. prof. E. Szczeklika, wartość zlikwidowanej zorganizowanej części przedsiębiorstwa została wyceniona przez analityka finansowego – mgr Krzysztofa Jasiaka, na kwotę 6 530 130,00 zł. Realizując zarządzenie nr 2793/11 Prezydenta Wrocławia z dnia 18 października 2011 r. w sprawie pokrycia podwyższonego kapitału zakładowego spółki Wrocławskie Centrum Rehabilitacji i Medycyny Sportowej spółka z ograniczoną odpowiedzialnością poprzez wniesienie zorganizowanej części przedsiębiorstwa, w dniu 24 października 2011 roku podpisany został akt notarialny przenoszący prawa własności zorganizowanej części przedsiębiorstwa na majątek spółki Wrocławskie Centrum Rehabilitacji i Medycyny Sportowej sp. z o. o. Kapitał zakładowy Spółki, został zarejestrowany przez Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu, VI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 18 listopada 2011 r.
- Przejęcie przez Gminę Wrocław całości udziałów w spółce Wrocławska Rewitalizacja Sp. z o. o. W dniu 27 czerwca 2011 r. została zawarta umowa sprzedaży udziałów spółki Wrocławska Rewitalizacja Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Zgodnie z zapisami umowy, Gmina Wrocław, posiadająca 51 % udziałów w kapitale zakładowym Spółki, zakupiła od spółki BIG-STÄDTEBAU GmbH pozostałe 49 % udziałów, za kwotę stanowiącą połowę wartości nominalnej udziałów, tj. 612 500,00 zł. Tym samym Wrocławska Rewitalizacja Sp. z o. o. stała się jednoosobową spółką Gminy Wrocław, i dodatkowo została przysporzona w środki (zarządzenie nr 3024/11 Prezydenta Wrocławia z dnia 15 listopada 2011 r.) umożliwiające realizację zadań powierzonych Spółce do wykonywania aktem założycielskim. Stworzone zostały warunki do traktowania Spółki jako wewnętrznego podmiotu Gminy.
- Powierzenie spółce Wrocławskie Inwestycje sp. z o. o. nowych zadań do realizacji. W 2011 roku Biuro Nadzoru Właścicielskiego przy udziale Departamentu Infrastruktury i Gospodarki, Wydziału Finansowego oraz spółki Wrocławskie Inwestycje Sp. z o.o. uczestniczyło przy sporządzeniu zmiany zarządzenia nr 2888/08 Prezydenta Wrocławia z dnia 7 marca 2008 r. dotyczącego zasad zlecania i rozliczania zadań

powierzonych Spółce do wykonania aktem założycielskim, których celem było przysporzyć Spółkę w środki umożliwiające realizację zadań z zakresu budów kubaturowych oraz obsługi zadań towarzyszących zadaniom inwestycyjnym. Tym samym Spółka od 1 września 2011 r. przejęła wskazaniem do realizacji jedną z prestiżowych budów we Wrocławiu pt. Forum Muzyki.

BIEŻĄCY NADZÓR NAD SPÓŁKAMI Z UDZIAŁEM GMINY WROCŁAW

W zakresie nadzoru nad spółkami do zadań Biura Nadzoru Właścicielskiego należy m. in.: wykonywanie praw korporacyjnych i majątkowych Miasta w Spółkach, w szczególności:

- przygotowywanie projektów aktów stanowiących, w tym projektów uchwał Rady Miejskiej Wrocławia,
- przygotowywanie analiz i procedur zbywania akcji i udziałów,
- współpraca przy przygotowywaniu procedur przekształceń majątkowych i/lub własnościowych w Mieście,
- współpraca przy tworzeniu strategii rozwoju spółek oraz monitorowanie pozycji rynkowej i finansowej spółek,
- współpraca z organami spółek w zakresie zmian majątkowych lub udostępniania innym podmiotom składników majątkowych (w tym nieruchomości),
- gromadzenie dokumentów związanych z organami spółek,
- nadzór i realizacja ustawy o wynagrodzeniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi,
- opiniowanie planów, programów oraz wniosków spółek przedkładanych Prezydentowi i/lub Radzie Miejskiej Wrocławia,
- przygotowywanie projektów dokumentów, w tym uchwał, opinii i informacji na Zgromadzenie Wspólników lub Walne Zgromadzenie,
- prowadzenie i/lub koordynacja wspólnych projektów Miasta i spółek,
- opracowywanie standaryzujących projektów dokumentów organizacyjnych zalecanych do stosowania w jednoosobowych spółkach,
- przygotowywanie informacji dla Prezydenta o operacyjnych i strategicznych działaniach podejmowanych przez spółki,
- współpraca z organami spółek w pozyskiwaniu zewnętrznych źródeł finansowania, pozyskiwaniu nowych technologii itp.,
- monitorowanie ważniejszych projektów inwestycyjnych prowadzonych przez spółki,
- inicjowanie procedur naprawczych w spółkach,
- przygotowywanie koncepcji procedur przekazywania Miastu mienia pozostałego po likwidacji lub upadłości spółki,
- współdziałanie z organami administracji rządowej, organami samorządów terytorialnych, jednostkami gospodarczymi oraz innymi instytucjami w sprawach wchodzących w zakres działalności Biura,
- przygotowywanie projektów uchwał Rady Miejskiej w sprawach wchodzących w kompetencje Biura, w tym przygotowywanie opinii projektów uchwał Rady Miejskiej w sprawach opłat za usługi komunalne,
- inicjowanie i koordynacja nowych przedsięwzięć gospodarczych z udziałem spółek.

Spis zarządzeń, których projekt opracowało BNW

Nr Zarządzenia	Data podjęcia	W sprawie
250/11	17.01.2011	w sprawie wniesienia przez Gminę Wrocław dopłaty do kapitału zakładowego Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
252/11	18.01.2011	zmieniające zarządzenie nr 2201/07 Prezydenta Wrocławia z dnia 30 listopada 2007 r. w sprawie zgłoszenia osób do składu pierwszej Rady Nadzorczej spółki celowej WROCŁAW 2012 Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
254/11	18.01.2011	zmieniające zarządzenie nr 6689/09 Prezydenta Wrocławia z dnia 29 czerwca 2009 roku w sprawie wyznaczenia przedstawicieli Gminy Wrocław

		do składu Rady Nadzorczej Wrocławskich Mieszkań Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
259/11	18.01.2011	zmieniające zarządzenie nr 2387/08 Prezydenta Wrocławia z dnia 2 stycznia 2008 roku w sprawie zasad zlecania i rozliczania z realizacji zadań powierzonych do wykonania aktem założycielskim spółce Wrocławskie Mieszkania Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we Wrocławiu
419/11	10.02.2011	w sprawie pokrycia podwyższonego kapitału zakładowego spółki WROCŁAW 2012 Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
420/11	10.02.2011	w sprawie pokrycia podwyższonego kapitału zakładowego Towarzystwa Budownictwa Społecznego Wrocław Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
531/11	21.02.2011	w sprawie wniesienia przez Gminę Wrocław dopłaty do kapitału zakładowego Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
532/11	21.02.2011	w sprawie wniesienia przez Gminę Wrocław dopłaty do kapitału zakładowego spółki Wrocławskie Mieszkania Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
702/11	15.03.2011	w sprawie wniesienia przez Gminę Wrocław dopłaty do kapitału zakładowego Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
712/11	17.03.2011	w sprawie pokrycia podwyższonego kapitału zakładowego spółki Wrocławskie Centrum Badań EIT+ Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
750/11	18.03.2011	zmieniające zarządzenie nr 3742/08 Prezydenta Wrocławia z dnia 30 czerwca 2008 r. w sprawie wyznaczenia przedstawicieli Gminy Wrocław do składu Rady Nadzorczej V kadencji Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
751/11	18.03.2011	zmieniające zarządzenie nr 9659/10 Prezydenta Wrocławia z dnia 14 czerwca 2010 r. w sprawie powołania przedstawicieli Gminy Wrocław do składu Rady Nadzorczej VIII kadencji Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
937/11	8.04.2011	zmieniające zarządzenie nr 81/10 Prezydenta Wrocławia z dnia 29 grudnia 2010 r. w sprawie pokrycia podwyższonego kapitału zakładowego ZOO Wrocław Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością poprzez wniesienie zorganizowanej części przedsiębiorstwa
980/11	11.04.2011	w sprawie wniesienia dopłaty
1064/11	19.04.2011	w sprawie przeznaczenia do nieodpłatnego przeniesienia udziałów spółki ZOO Wrocław Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w celu ich dobrowolnego umorzenia bez wynagrodzenia
1084/11	21.04.2011	w sprawie pokrycia podwyższonego kapitału zakładowego spółki Wrocławskie Przedsiębiorstwo Hala Ludowa Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
1085/11	21.04.2011	w sprawie pokrycia podwyższonego kapitału zakładowego spółki WROCŁAW 2012 Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
1125/11	28.04.2011	w sprawie wyznaczenia przedstawicieli Gminy Wrocław do składu Rady Nadzorczej III kadencji Wrocławskiego Parku Wodnego Spółka Akcyjna
1126/11	28.04.2011	w sprawie pokrycia podwyższonego kapitału zakładowego spółki WROCŁAW 2012 Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
1159/11	4.05.2011	w sprawie wyznaczenia przedstawicieli Gminy Wrocław do składu Rady Nadzorczej II kadencji spółki Wrocławskie Inwestycje Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
1280/11	13.05.2011	w sprawie nabycia udziałów spółki Wrocławskie Przedsiębiorstwo Hala Ludowa Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
1317/11	18.05.2011	w sprawie wniesienia przez Gminę Wrocław dopłaty do kapitału zakładowego Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
1381/11	24.05.2011	w sprawie wyznaczenia przedstawicieli Gminy Wrocław do składu Rady Nadzorczej II kadencji spółki Wrocławskie Centrum Treningowe SPARTAN Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
1382/11	24.05.2011	w sprawie pokrycia podwyższonego kapitału zakładowego spółki Agencja Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej Spółka Akcyjna
1383/11	24.05.2011	w sprawie wyznaczenia przedstawicieli Gminy Wrocław do składu Rady Nadzorczej VI kadencji spółki „Wrocławski Park Technologiczny" Spółka Akcyjna
1392/11	25.05.2011	zmieniające zarządzenie nr 3742/08 Prezydenta Wrocławia z dnia 30 czerwca 2008 r. w sprawie wyznaczenia przedstawicieli Gminy Wrocław do składu Rady Nadzorczej V kadencji Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

1399/11	26.05.2011	w sprawie wniesienia przez Gminę Wrocław dopłaty do kapitału zakładowego Spółki WROCŁAW 2012 Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
1497/11	2.06.2011	w sprawie wyznaczenia przedstawicieli Gminy Wrocław do składu Rady Nadzorczej II kadencji spółki Wrocławskie Mieszkania Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
1532/11	8.06.2011	w sprawie wyznaczenia przedstawiciela do składu Rady Nadzorczej drugiej kadencji Wrocławskiego Centrum Badań EIT+ Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
1595/11	17.062011	w sprawie wniesienia przez Gminę Wrocław dopłaty do kapitału zakładowego Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
1596/11	17.06.2011	w sprawie wniesienia przez Gminę Wrocław dopłaty do kapitału zakładowego Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
1632/11	20.06.2011	w sprawie wyznaczenia przedstawicieli Gminy Wrocław do składu Rady Nadzorczej VI kadencji Towarzystwa Budownictwa Społecznego Wrocław Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
1635/11	21.06.2011	w sprawie wyznaczenia przedstawicieli Gminy Wrocław do składu Rady Nadzorczej VII kadencji w Spółce Port Lotniczy Wrocław Spółka Akcyjna
1636/11	21.06.2011	w sprawie wyznaczenia Członków Rady nadzorczej pierwszej kadencji spółki Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka Akcyjna powstałej z przekształcenia spółki Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
1637/11	21.06.2011	w sprawie zgłoszenia osób do składu Rady Nadzorczej spółki celowej WROCŁAW 2012 Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
1648/11	22.06.2011	w sprawie wskazania kandydata Gminy Wrocław do składu Zarządu Dolnośląskiego Funduszu Gospodarczego Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
1649/11	22.06.2011	w sprawie wyznaczenia przedstawicieli Gminy Wrocław do składu Rady Nadzorczej kolejnej kadencji spółki Wrocławski Klub Sportowy „Śląsk Wrocław" Spółka Akcyjna
1676/11	24.06.2011	w sprawie wyznaczenia przedstawicieli Gminy Wrocław do składu Rady Nadzorczej drugiej kadencji spółki Wrocławska Rewitalizacja Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
1677/11	24.06.2011	w sprawie nabycia udziałów spółki Wrocławska Rewitalizacja Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością od BIG-STADTEBAU GmbH
1693/11	27.06.2011	w sprawie wyznaczenia przez Gminę Wrocław Członków do składu Rady Nadzorczej VI kadencji Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
1716/11	28.06.2011	w sprawie nagrody rocznej Prezesa Zarządu Wrocławskiego Centrum SPA Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
1794/11	5.07.2011	w sprawie wskazania Członka do składu Rady Nadzorczej Wrocławskiego Przedsiębiorstwa Hala Ludowa Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
1970/11	27.07.2011	w sprawie pokrycia podwyższonego kapitału zakładowego spółki ZOO Wrocław Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
1971/11	27.07.2011	w sprawie nagrody rocznej Prezesa Zarządu spółki ZOO Wrocław Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
1972/11	27.07.2011	w sprawie nagrody rocznej Prezesa Zarządu spółki Wrocławskie Inwestycje Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
1973/11	27.07.2011	w sprawie pokrycia podwyższonego kapitału zakładowego spółki Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka Akcyjna
2040/11	29.07.2011	w sprawie pokrycia podwyższonego kapitału zakładowego spółki WROCŁAW 2012 Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
2337/11	29.08.2011	w sprawie wniesienia dopłaty
2349/11	31.08.2011	zmieniające zarządzenie nr 2888/08 Prezydenta Wrocławia z dnia 7 marca 2008 r. w sprawie zasad zlecania i rozliczania z realizacji zadań powierzonych do wykonania aktem założycielskim spółce Wrocławskie Inwestycje Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we Wrocławiu
2646/11	03.10.2011	w sprawie wniesienia dopłaty
2656/11	03.10.2011	w sprawie wniesienia przez Gminę Wrocław dopłaty do kapitału zakładowego Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
2662/11	6.10.2011	w sprawie ustalenia miesięcznego wynagrodzenia oraz świadczeń dodatkowych dla Prezesa Zarządu spółki Wrocławska Rewitalizacja spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
2667/11	6.10.2011	w sprawie zmiany zarządzenia nr 1676/11 Prezydenta Wrocławia z dnia 24 czerwca 2011 r. w sprawie wyznaczenia przedstawicieli Gminy Wrocław do

		składu Rady nadzorczej drugiej kadencji spółki Wrocławska Rewitalizacja Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
2682/11	7.10.2011	w sprawie pokrycia podwyższonego kapitału zakładowego spółki Wrocławskie Centrum Badań EIT+ Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
2779/11	17.10.2011	zmieniające zarządzenie nr 1693/11 Prezydenta Wrocławia z dnia 27 czerwca 2011 r. w sprawie wyznaczenia przez Gminę Wrocław Członków do składu Rady Nadzorczej VI kadencji Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
2793/11	18.10.2011	w sprawie pokrycia podwyższonego kapitału zakładowego spółki Wrocławskie Centrum Rehabilitacji i Medycyny Sportowej spółka z ograniczoną odpowiedzialnością poprzez wniesienie zorganizowanej części przedsiębiorstwa
2939/11	7.11.2011	w sprawie wniesienia przez Gminę Wrocław dopłaty do kapitału zakładowego ZOO WROCŁAW Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
2991/11	10.11.2011	zmieniające zarządzenie nr 2387/08 Prezydenta Wrocławia z dnia 2 stycznia 2008 roku w sprawie zasad zlecania i rozliczania z realizacji zadań powierzonych do wykonywania aktem założycielskim spółce Wrocławskie Mieszkania Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we Wrocławiu
3024/11	15.11.2011	w sprawie zasad zlecania i rozliczania z zadań powierzonych do wykonania aktem założycielskim spółce Wrocławska Rewitalizacja Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we Wrocławiu
3147/11	29.11.2011	w sprawie pokrycia podwyższonego kapitału zakładowego Portu Lotniczego Wrocław Spółka Akcyjna
3166/11	30.11.2011	zmieniające zarządzenie nr 1383/11 Prezydenta Wrocławia z dnia 24 maja 2011 roku w sprawie wyznaczenia przedstawicieli Gminy Wrocław do składu Rady Nadzorczej VI kadencji spółki „Wrocławski Park Technologiczny" Spółka Akcyjna
3173/11	1.12.2011	w sprawie pokrycia podwyższonego kapitału zakładowego Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
3236/11	8.12.2011	w sprawie pokrycia podwyższonego kapitału zakładowego spółki Wrocławski Park Wodny Spółka Akcyjna
3240/11	9.12.2011	w sprawie pokrycia podwyższonego kapitału zakładowego Wrocławskiej Rewitalizacji Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością
3297/11	14.12.2011	w sprawie nagrody rocznej Prezesa Zarządu spółki Wrocławskie Centrum Treningowe SPARTAN spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
3300/11	15.12.2011	w sprawie pokrycia podwyższonego kapitału zakładowego Wrocławskiego Klubu Sportowego „Śląsk Wrocław" Spółka Akcyjna
3387/11	29.12.2011	zmieniające zarządzenie nr 3147/11 Prezydenta Wrocławia z dnia 29 listopada 2011 r. w sprawie pokrycia podwyższonego kapitału zakładowego Portu Lotniczego Wrocław Spółka Akcyjna
3447/11	30.12.2011	w sprawie nagrody rocznej Prezesa Zarządu spółki Towarzystwa Budownictwa Społecznego Wrocław Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

Spis uchwał Rady Miejskiej Wrocławia, których projekt opracowało BNW

Nr uchwały	Data podjęcia	Przedmiot uchwały
VIII/132/11	14.04.2011	w sprawie wystąpienia Gminy Wrocław ze spółki Wrocławskie Centrum SPA Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

Przygotowanie opinii Prezydenta Wrocław do uchwał Rady Miejskiej Wrocławia

Nr uchwały	Data podjęcia	Przedmiot uchwały
V/35/11	20.01.2011	w sprawie zatwierdzenia taryf dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie Gminy Wrocław **uchwała przygotowana wspólnie z MPWiK Sp. z o.o.*
V/36/11	20.01.2011	w sprawie przyjęcia Wieloletniego Planu Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Urządzeń Kanalizacyjnych we Wrocławiu na lata 2011-2015 **uchwała przygotowana wspólnie z MPWiK Sp. z o.o.*

Biuro Nadzoru Właścicielskiego uczestniczyło w pracach przy zmianach w zaangażowaniu kapitałowym Gminy Wrocław w spółkach.

Wartość i przedmiot wkładów i dopłat Gminy Wrocław do poszczególnych spółek w 2011 r.

SPÓŁKA	WKŁAD	PRZEDMIOT WKŁADU
Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji S.A.	50 000 000 zł	dopłata – z przeznaczeniem na przejściowe terminowe finansowanie programu inwestycyjnego, Zarządzenie nr 1317/11 Prezydenta Wrocławia z dnia 18.05.2011 r., budżet 2011 r. Dopłata zwrócona do Gminy Wrocław do dnia 31 grudnia 2011 r.
	46 727 050 zł	wkład pieniężny – na podwyższenie kapitału zakładowego, budżet 2011 r., Zarządzenie nr 1973/11 Prezydenta Wrocławia z dnia 27.07.2011 r.
Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o.	3 600 000 zł	dopłata – na sfinansowanie płatności podatku VAT od dostawy taboru tramwajowego, Zarządzenie nr 250/11 Prezydenta Wrocławia z dnia 17.01.2011 r., budżet 2011 r. Dopłata zwrócona do Gminy Wrocław do dnia 31 grudnia 2011 r.
	16 400 000 zł	dopłata – na przejściowe terminowe finansowanie bieżących zobowiązań, Zarządzenie nr 531/11 Prezydenta Wrocławia z dnia 21.02.2011 r., budżet 2011 r. Dopłata zwrócona do Gminy Wrocław do dnia 31 grudnia 2011 r.
	10 000 000 zł	dopłata – na sfinansowanie płatności podatku VAT, Zarządzenie nr 702/11 Prezydenta Wrocławia z dnia 15.03.2011 r., budżet 2011 r. Dopłata zwrócona do Gminy Wrocław do dnia 31 grudnia 2011 r.
	10 000 000 zł	dopłata – na sfinansowanie płatności podatku VAT, Zarządzenie nr 1595/11 Prezydenta Wrocławia z dnia 17.06.2011 r., budżet 2011 r. Dopłata zwrócona do Gminy Wrocław do dnia 31 grudnia 2011 r.
	30 000 000 zł	dopłata – na sfinansowanie płatności podatku VAT, Zarządzenie nr 1596/11 Prezydenta Wrocławia z dnia 17.06.2011 r., budżet 2011 r. Dopłata zwrócona do Gminy Wrocław do dnia 31 grudnia 2011 r.
	50 000 000 zł	dopłata – na sfinansowanie płatności podatku VAT, Zarządzenie nr 2656/11 Prezydenta Wrocławia z dnia 3.10.2011 r., budżet 2011 r. Dopłata zwrócona do Gminy Wrocław do dnia 31 grudnia 2011 r.
	245 700 zł	wkład pieniężny – na podwyższenie kapitału zakładowego, budżet 2011 r., Zarządzenie nr 3173/11 Prezydenta Wrocławia z dnia 1.12.2011 r.
Towarzystwo Budownictwa Społecznego Wrocław Sp. z o.o.	6 684 402 zł	wkład pieniężny – na podwyższenie kapitału zakładowego, budżet 2011 r., Zarządzenie nr 420/11 Prezydenta Wrocławia z dnia 10.02.2011 r.
Wrocławskie Mieszkania Sp. z o.o.	3 000 000 zł	dopłata – Zarządzenie nr 532/11 Prezydenta Wrocławia z dnia 21.02.2011 r., budżet 2011 r. Dopłata zwrócona do Gminy Wrocław do dnia 31 grudnia 2011 r.
Wrocław 2012 Sp. z o.o.	4 898 000 zł	wkład pieniężny – na podwyższenie kapitału zakładowego, budżet 2011 r., Zarządzenie nr 419/11 Prezydenta Wrocławia z dnia 10.02.2011 r.
	3 737 000 zł	wkład pieniężny – na podwyższenie kapitału zakładowego, budżet 2011 r., Zarządzenie nr 1085/11 Prezydenta Wrocławia z dnia 21.04.2011 r.
	30 000 000 zł	wkład pieniężny – na podwyższenie kapitału zakładowego, budżet 2011 r., Zarządzenie nr 1126/11 Prezydenta Wrocławia z dnia 28.04.2011 r.
	15 000 000 zł	dopłata – Zarządzenie nr 1399/11 Prezydenta Wrocławia z dnia 26.05.2011 r., budżet 2011 r. Dopłata zwrócona do Gminy Wrocław do dnia 31 grudnia 2011 r.
	12 627 000 zł	wkład pieniężny – na podwyższenie kapitału zakładowego, budżet 2011 r., Zarządzenie nr 2040/11 Prezydenta Wrocławia z dnia 29.07.2011 r.
	186 488 000 zł	wkład niepieniężny – w postaci udziału w wysokości 40/100 części w prawie własności nieruchomości gruntowych wraz z rozpoczętą budową stadionu piłkarskiego, Zarządzenie nr 2231/11 Prezydenta Wrocławia z dnia 19.08.2011 r.

	490 000 zł	dopłata – Zarządzenie nr 2337/11 Prezydenta Wrocławia z dnia 29.08.2011 r., budżet 2011 r. Dopłata zwrócona do Gminy Wrocław do dnia 31 grudnia 2011 r.
Wrocławskie Centrum Treningowe SPARTAN Sp. z o.o.	7 500 000 zł	dopłata – Zarządzenie nr 980/11 Prezydenta Wrocławia z dnia 11.04.2011 r., budżet 2011 r. Dopłata nie zwrócona do Gminy Wrocław do dnia 31 grudnia 2011 r.
Wrocławski Park Wodny S.A.	4 026 514 zł	wkład pieniężny – na podwyższenie kapitału zakładowego, budżet 2011 r., Zarządzenie nr 3236/11 Prezydenta Wrocławia z dnia 8.12.2011 r. *Uwaga: do końca 2011 r. nie został zarejestrowany kapitał zakładowy*
ZOO Wrocław Sp. z o.o.	498,17 zł	wkład pieniężny – na podwyższenie kapitału zakładowego, budżet 2011 r., Zarządzenie nr 81/10 Prezydenta Wrocławia z dnia 29.12.2010 r.
	1 369 000 zł	wkład pieniężny – na podwyższenie kapitału zakładowego, budżet 2011 r., Zarządzenie nr 937/11 Prezydenta Wrocławia z dnia 8.04.2011 r.
	13 000 000 zł	wkład pieniężny – na podwyższenie kapitału zakładowego, budżet 2011 r., Zarządzenie nr 1970/11 Prezydenta Wrocławia z dnia 27.07.2011 r.
	30 000 000 zł	dopłata – Zarządzenie nr 2646/11 Prezydenta Wrocławia z dnia 3.10.2011 r., budżet 2011 r. Dopłata zwrócona do Gminy Wrocław do dnia 31 grudnia 2011 r.
	35 000 000 zł	dopłata – Zarządzenie nr 2939/11 Prezydenta Wrocławia z dnia 7.11.2011 r., budżet 2011 r. Dopłata zwrócona do Gminy Wrocław do dnia 31 grudnia 2011 r.
Wrocławskie Centrum Rehabilitacji i Medycyny Sportowej Sp. z o.o.	6 531 000 zł	wkład niepieniężny – w postaci aportu zorganizowanej części przedsiębiorstwa, Zarządzenie nr 2793/11 Prezydenta Wrocławia z dnia 18.10.2011 r.
Wrocławska Rewitalizacja Sp. z o.o.	500 000 zł	wkład pieniężny – na podwyższenie kapitału zakładowego, budżet 2011 r., Zarządzenie nr 3240/11 Prezydenta Wrocławia z dnia 9.12.2011 r. *Uwaga: do końca 2011 r. nie został zarejestrowany kapitał zakładowy*
Agencja Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej S.A.	2 000 000 zł	wkład pieniężny – na podwyższenie kapitału zakładowego, budżet 2011 r., Zarządzenie nr 1382/11 Prezydenta Wrocławia z dnia 24.05.2011 r.
Wrocławskie Przedsiębiorstwo Hala Ludowa Sp. z o.o.	6 700 000 zł	wkład pieniężny – na podwyższenie kapitału zakładowego, budżet 2011 r., Zarządzenie nr 1084/11 Prezydenta Wrocławia z dnia 21.04.2011 r.
Port Lotniczy Wrocław S.A.	5 000 000 zł	wkład pieniężny – na podwyższenie kapitału zakładowego, budżet 2011 r., Zarządzenie nr 3147/11 Prezydenta Wrocławia z dnia 29.11.2011 r. *Uwaga: do końca 2011 r. nie został zarejestrowany kapitał zakładowy*
Wrocławski Klub Sportowy „Śląsk Wrocław„ S.A.	3 500 000 zł	wkład pieniężny – na podwyższenie kapitału zakładowego, budżet 2011 r., Zarządzenie nr 3300/11 Prezydenta Wrocławia z dnia 15.12.2011 r. *Uwaga: do końca 2011 r. nie został zarejestrowany kapitał zakładowy*
Wrocławskie Centrum badań EIT+ Sp. z o.o.	4 000 000 zł	wkład pieniężny – na podwyższenie kapitału zakładowego, budżet 2011 r., Zarządzenie nr 712/11 Prezydenta Wrocławia z dnia 17.03.2011 r.
	7 000 000 zł	wkład pieniężny – na podwyższenie kapitału zakładowego, budżet 2011 r., Zarządzenie nr 2682/11 Prezydenta Wrocławia z dnia 7.10.2011 r. *Uwaga: do końca 2011 r. nie został zarejestrowany kapitał zakładowy*

Wykaz Zwyczajnych i Nadzwyczajnych Zgromadzeń Wspólników/Walnych Zgromadzeń w poszczególnych spółkach w 2011 r.

Nazwa Spółki	Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników / Zwyczajne Walne Zgromadzenie	Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników / Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie
MPWIK Sp. z o.o. / S.A.	21 czerwca 2011 r.	ilość:6 16 i 18. 03.2011 18.05.2011 22.06.2011 5.08.2011 25.10.2011
MPK Sp. z o.o.	30 czerwca 2011 r.	ilość:14 17.01.2011 21.02.2011 11 i 15.03.2011 6 i 27.05.2011 17.06.2011 7 i 27.07.2011 02.09.2011 6 i 17.10.2011 1 i 16.12.2011
TBS Wrocław Sp. z o.o.	21 czerwca 2011 r.	ilość:7 14.01.2011 10.02.2011 1 i 04.04.2011 6.10.2011 10.11.2011 28.12.2011
Wrocławskie Mieszkania Sp. z o.o.	06 czerwca 2011 r.	ilość:7 18.01.2011 21.02.2011 2.03.2011 6 i 7.07.2011 10 i 28.11.2011
Wrocławskie Inwestycje Sp. z o.o.	09 maja 2011 r.	ilość:3 18.07.2011 31.08.2011 30.12.2011
Wrocław 2012 Sp. z o.o.	29. czerwca 2011 r.	ilość:15 10.02.2011 15 i 17.03.2011 11 i 27.04.2011 24 i 26.05.2011 10.06.2011 29.07.2011 23 i 30.08.2011 30.09.2011 8, 22 i 29.12.2011
Wrocławskie Centrum Treningowe SPARTAN Sp. z o.o.	26 maja 2011 r.	ilość:4 11 i 15.04.2011 8 i 22.12.2011
Wrocławski Park Wodny S. A.	29 kwietnia 2011 r.	ilość:3 22.06.2011 16.12.2011
ZOO Wrocław Sp. z o.o.	15 czerwca 2011 r.	ilość:8 14.01.2011 20.04.2011 18 i 30.05.2011 25 i 27.07.2011 06.10.2011 07.11.2011
Wrocławskie Centrum Rehabilitacji i Medycyny	Zwyczajne Zgromadzenie odbędzie się po zamknięciu	ilość:3 19.07.2011 29.09.2011

Sportowej sp. z o.o.	pierwszego roku obrotowego, tj. po 31 grudnia 2011 r.	24.10.2011
Wrocławska Rewitalizacja Sp. z o.o.	27 czerwca 2011 r.	ilość:3 16.03.2011 05.08.2011 09.12.2011
Wrocławski Park Technologiczny S.A.	31 maja 2011 r.	ilość:1 20.10.2011
Wrocławskie Przedsiębiorstwo Hala Ludowa Sp. z o.o.	30 czerwca 2011 r.- 08 lipca 2011 r.- 13 lipca 2011 r.	ilość:6 10.01.2011 27.04.2011 22.06.2011 13 i 27.07.2011 12.10.2011
Port Lotniczy Wrocław S.A.	27 czerwca 2011 r.	ilość:2 01.04.2011 02.12.2011
Wrocławski Klub Sportowy „Śląsk Wrocław" S.A.	27 czerwca 2011 r.	ilość:2 09.09.2011 16.12.2011
Dolnośląski Fundusz Gospodarczy Sp. z o.o.	29 czerwca 2011 r.	ilość:1 22.12.2011
Wrocławskie Centrum Badań EIT+ Sp. z o.o.	15 czerwca 2011 r.	ilość:2 11.10.2011 16.12.2011
Wrocławski Medyczny Park Naukowo - Technologiczny Sp. z o.o.	29 czerwca 2011 r.	ilość:1 31.01. – 24.02.2011
Dolnośląskie Centrum Medyczne DOLMED S.A.	09 czerwca 2011 r.	ilość:1 15.12.2011

Analizując wykonanie przez Biuro Nadzoru Właścicielskiego zadań w odniesieniu do poszczególnych spółek z udziałem Gminy Wrocław, Biuro w ramach swoich kompetencji, przeprowadziło lub uczestniczyło w 2011 r. w szeregu zadań zarówno o charakterze stałym, jak również w projektach nietypowych o różnym stopniu skomplikowania, m. in.:

MIEJSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO WODOCIĄGÓW I KANALIZACJI SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ

w dniu 25 października 2011 r. została podjęta uchwała Walnego Zgromadzenia w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie przez MPWiK S.A. aneksu do umowy finansowej z EBI, wskutek czego przestała obowiązywać umowa wsparcia zawarta przez Gminę Wrocław z EBI. Umowa finansowa została zawarta przez MPWiK S.A. i Bank EBI w dniu 8 grudnia 2009 r. Na mocy umowy finansowej Bank EBI przyznał Spółce MPWiK S.A. kredyt w wys. 520 mln zł. Do czasu zawarcia ww. aneksu do umowy finansowej, Miasto Wrocław było związane z MPWiK S.A. i EBI umową wsparcia zawartą w grudniu 2009 r., zgodnie z którą zobowiązało się min. do udzielania Spółce MPWiK S.A. wsparcia finansowego celem zapewnienia terminowej spłaty kredytu.

WROCŁAW 2012 SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ

W 2011 r. Gmina Wrocław jako jedyny właściciel Spółki WROCŁAW 2012 Sp. z o.o. podwyższyła kapitał zakładowy Spółki poprzez wniesienie wkładu niepieniężnego (aportu), w postaci udziału w wysokości 40/100 części w prawie własności nieruchomości gruntowych wraz z realizowaną budową stadionu piłkarskiego, położonych we Wrocławiu przy ul. Michała Drzymały/Lotniczej, oznaczonych w ewidencji gruntów i budynków jako działki nr 35/24, 35/25, 35/26, 35/27, 35/29, 35/33, 54/2, 54/3, AM-3, działki nr 34/1, 34/2, AM-14, działki nr 102/6, 102/7, 102/8, 102/10 AM-18 obręb Pilczyce, o łącznej powierzchni 164.149 m^2. Uwzględniając obliczenie wartości wyżej wskazanego aportu - w

oparciu o operaty szacunkowe z dnia 21 grudnia 2009 r. oraz z dnia 12 sierpnia 2011 r. - dokonane w sposób następujący:

- wartość gruntu według stanu na dzień 30 listopada 2009 r. wynosi: 71 960 000 zł,
- wartość gruntu (60/100 części), przeniesionego na rzecz Spółki w dniu 23 kwietnia 2010 r. wynosiła: 43 176 000 zł
- wartość gruntu według stanu na dzień 30 czerwca 2011 r. wynosi: 70 681 000 zł
- wartość gruntu (40/100 części), który zostanie przekazany Spółce aportem wynosi: 28 272 400 zł

Łącznie wartość gruntu wynosi: 71 448 400 zł

Nakłady inwestycyjne, zgodnie z operatem szacunkowym z dnia 12 sierpnia 2011 r., sporządzonym przez rzeczoznawcę majątkowego, według stanu na dzień 30 czerwca 2011 r. zostały poniesione:

- przez Gminę Wrocław w wysokości: 209 305 584,52 zł
- przez Spółkę Wrocław 2012 Sp. z o.o. w wysokości: 400 133 648,03 zł.

WROCŁAWSKIE CENTRUM TRENINGOWE SPARTAN SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ

Biuro Nadzoru Właścicielskiego zleciło w grudniu 2011 roku sporządzenie analiz przedprywatyzacyjnych, spółki zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2011 r. w sprawie analiz spółki przeprowadzanych przed zaoferowaniem do zbycia akcji należących do Skarbu Państwa (Dz. U. z 2011 r., Nr 114, poz. 663).
Opracowanie obejmuje analizę oszacowania (wyceny) wartości spółki dwoma metodami wyceny: metodą dochodową – zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych, metodą majątkową – skorygowanych wartości aktywów netto, z uwzględnieniem wartości rynkowych nieruchomości gruntowych będących w posiadaniu spółki (wykonanie operatów szacunkowych przez rzeczoznawców majątkowych), analizę stanu i perspektyw rozwoju spółki.

WROCŁAWSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO HALA LUDOWA SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ

w dniu 24 maja 2011 r., w wykonaniu zarządzenia nr 1280/11 Prezydenta Wrocławia z dnia 13 maja 2011 r., Gmina Wrocław nabyła od Skarbu Państwa wszystkie posiadane przez nich udziały w Spółce, tj. 3 336 (słownie: trzy tysiące trzysta trzydzieści sześć) udziałów Wrocławskiego Przedsiębiorstwa Hala Ludowa Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, za kwotę 200 000, 25 zł. Wartości nominalna jednego udziału wynosi 500,00 zł, łączna wartości nominalna nabytych udziałów wynosi 1 668 000,00 zł. W wyniku nabycia udziałów od Skarbu Państwa, zmieniła się struktura kapitałowa Spółki. Gmina Wrocław posiada obecnie 88,14% udziałów w kapitale zakładowym Spółki.

WROCŁAWSKIE CENTRUM BADAŃ EIT + SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ

Spółka w 2011 r. (realizując wolę Wspólników, przy ścisłej współpracy z Wydziałami Edukacji oraz Środowiska i Rolnictwa Urzędu Miejskiego) zakończyła I etap inwestycji „Ogrody Naukowe Wrocławia". W Kampusie Pracze wybudowano i wyposażono interaktywny ośrodek dydaktyczny dla dzieci, młodzieży i dorosłych mający na celu popularyzację wiedzy z zakresu nauk przyrodniczych oraz ścisłych, ze szczególnym propagowaniem działań proekologicznych.
W grudniu 2011 r. uruchomiono i otwarto udostępniając zainteresowanym:

- wystawy (ekspozycje) stałe o charakterze multidyscyplinarnym (utworzone w drodze zakupów wyposażenia własnego),
- laboratoria, umożliwiające zwiedzającym samodzielne przeprowadzenie doświadczeń pod okiem animatorów, wystawy (ekspozycje) czasowe (udostępniane na bazie umów dzierżawy).

Na wyżej wymienione wyposażenie, zgodnie z decyzją Prezydenta wyrażoną w Zarządzeniu nr 712/11 Prezydenta Wrocławia z dnia 17 marca 2011 r., Gmina Wrocław wniosła wkład pieniężny w wysokości 7 000 000,00 zł.

KONTROLE PRZEPROWADZONE W SPÓŁKACH GMINY WROCŁAW

Wykonując uprawnienia Wspólnika do indywidualnej kontroli, na podstawie art. 212 § 1 kodeksu spółek handlowych oraz uchwał podjętych przez Zgromadzenia Wspólników, Biuro Nadzoru Właścicielskiego zleciło przeprowadzenie wewnętrznej kontroli w następujących Spółkach Gminy Wrocław:

Wykaz kontroli przeprowadzonych w spółkach z udziałem Gminy Wrocław

Spółka	Data	Uchwała Nzw	Prowadzona Przez / Stan Sprawy
Wrocław 2012 Sp. z o.o.	8.12.2011 r.	nr 27/11 w sprawie przeprowadzenia kontroli w spółce WROCŁAW 2012 Spółka z o.o. Kontrola w zakresie: - przeprowadzonych przetargów na usługi i dostawy w okresie od 1.01.2008 r. do 6.12.2011 r. - procedury wyłonienia konsorcjum SMG jako „Operatora Stadionu" - wydatków poniesionych przez Spółkę w związku z organizacją i przeprowadzeniem	Wydział Kontroli Urzędu Miejskiego kontrola nie zakończyła się do końca 2011 r.
TBS Wrocław Sp. z o.o.	14.04.2011	nr 6/11 – w sprawie przeprowadzenia kontroli w spółce TBS Wrocław Spółka z o.o. Kontrola w zakresie: - stosowania procedur zmiany najemcy i partycypanta - wybranych zagadnień z zakresu zarządzania zasobami własnymi oraz wspólnot mieszkaniowych	Wydział Kontroli Urzędu Miejskiego Protokół z kontroli z dnia 22 czerwca 2011 r.
TBS Wrocław Sp. z o.o.	10.11.2011	nr 18/11 - w sprawie przeprowadzenia kontroli w spółce TBS Wrocław Spółka z o.o. Kontrola w zakresie: - zarządzania własnym zasobem mieszkaniowym - zarządzania lokalami użytkowymi - korzystania z samochodów prywatnych do celów służbowych przez pracowników Spółki - delegacji służbowych i zagranicznych pracowników Spółki - świadczonych na rzecz Spółki usług prawnych i doradczych	Wydział Kontroli Urzędu Miejskiego

PLANOWANIE I REALIZACJA PROJEKTÓW INWESTYCYJNYCH I NIEINWESTYCYJNYCH O PRIORYTETOWYM ZNACZENIU DLA MIASTA WSPÓŁFINANSOWANYCH Z POMOCOWYCH ŚRODKÓW KRAJOWYCH I ZAGRANICZNYCH

W 2011 r. kontynuowano działania mające na celu opracowanie i rozwijanie jednolitego systemu zarządzania poprzez realizację projektu Modelowa struktura zarządzania projektami wraz z systemem elektronicznym.

Kontynuowano prace nad opracowaniem koncepcji „ Polityki Prowadzenia i Zarządzania Projektami UMW", która ma na celu ujednolicenie wspólnych zasad realizacji strategicznych projektów od pomysłu do zakończenia realizacji projektów Miasta. Koncepcja została opracowana przez Zespół Zarządzania Projektami, Wydział Informatyki i konsultanta zewnętrznego. W 2011 r. trwały prace nad jej zmianami i udoskonalaniem.
W roku sprawozdawczym został wniesione poprawki do wdrożonego System Monitoringu Projektów, który jest kompleksowym rozwiązaniem obejmującym wszystkie projekty realizowane w ramach WPI i monitorowanych przez Wydział Inżynierii Miejskiej. System umożliwia zarządzanie budżetami projektów poprzez śledzenie planów wydatków i porównywania ich z rzeczywistymi kosztami. Dzięki wdrożeniu systemu dostępne będą bieżące informacje o stanie projektów oraz związanymi z ich prowadzeniem wydatkami.

W 2011 r. odebrany i wdrożony został system umożliwiający kompleksowe zarządzanie procesem obsługi posiedzeń Kolegium Prezydenta poprzez:
- Planowanie i rejestrowanie posiedzeń Kolegium Prezydenta.
- Powiadamianie uczestników o planowanych posiedzeniach oraz zmianach programu.
- Zgłaszanie przez uczestników tematów na posiedzenia Kolegium Prezydenta.
- Tworzenie i zarządzenie programem posiedzenia.
- Rejestrowanie ustaleń i decyzji, które zapadły na posiedzeniach.
- Zgłaszanie uwag do ustaleń i wniosków z posiedzeń.
- Przydzielanie osób do realizacji i monitorowania zadań.
- Monitorowanie zadań planowanych do realizacji na podstawie ustaleń Kolegium Prezydenta.
- Załączanie dokumentów związanych z tematami posiedzeń.
- Dodawanie anonsów/ogłoszeń przez użytkowników portalu.
- Tworzenie biblioteki dokumentów.

Aplikacja zbudowana została na platformie Microsoft SharePoint i dostępna jest przez przeglądarkę internetową w formie portalu/witryny.
W 2011 r. rozpoczęte zostały prace nad zmianami koncepcji funkcjonowania systemu EPM. Sukcesywnie dodawane są nowe funkcjonalności. Poprzedzone jest to licznymi testami. Zmianie podlega między innymi sposób nadzorowania projektów. Następuje stopniowe odejście od zarządzania według metody ścieżki krytycznej na zarządzanie łańcuchem krytycznym. Rozpoczęły się prace nad dodaniem do systemu funkcjonalność związanej z zarządzaniem ryzykiem i jej podpinaniem pod zadania na harmonogramie w MS Project. Trwają również prace nad wprowadzeniem modułu umożliwiającego podpinanie i rozliczanie zasobów projektowych w systemie EPM.

ZINTEGROWANY SYSTEM TRANSPORTU SZYNOWEGO W AGLOMERACJI I WE WROCŁAWIU – ETAP I

W ramach Projektu realizowane są 44 podzadania składowe, w tym budowa nowych odcinków tras tramwajowych, modernizacja odcinków istniejących, dostawy nowego taboru tramwajowego, wdrożenie systemu sterowania z priorytetem dla tramwajów oraz budowa zintegrowanych węzłów przesiadkowych. Wszystkie te zadania służą uruchomieniu tras nowego systemu Tramwaj Plus, uruchomieniu nowej Trasy Średnicowej, zapewnienie priorytetu dla komunikacji tramwajowej na trasach Tramwaju

Plus i Trasach Średnicowych oraz wykreowanie węzłów przesiadkowych umożliwiających wygodne przesiadki pomiędzy komunikacją miejską – tramwajową i autobusową oraz regionalną – kolejową i autobusową.
Zakończono prace przygotowawcze i projektowe. Zakończono większość robót budowlanych. Prowadzone są roboty budowlane dla ostatnich zadań składowych Projektu, planowanych do ukończenia w I kwartale 2012 roku.

Mapa Projektu Zintegrowany System Transportu Szynowego w Aglomeracji i we Wrocławiu - etap I

Zadania inwestycyjne i modernizacyjne w ramach projektu „Zintegrowany System Transportu Szynowego w Aglomeracji i we Wrocławiu - etap I" są realizowane przez następujące jednostki i spółki miejskie:

- Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o.;
- Wrocławskie Inwestycje Sp. z o.o.
- Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta.

REALIZACJA ZADAŃ PRZEZ MPK SP. Z O.O.

Zakończono realizacje robót budowlanych w ramach zadania: Modernizacja 4 stacji prostownikowych „Nabycińska", „Grunwaldzka", „Pułaskiego" i „Strzegomska" we Wrocławiu wraz z modernizacją ich obszarów zasilania. Zadanie obejmowało wykonanie:

- dokumentacji projektowej i specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych,
- robót budowlanych obejmujących modernizację stacji prostownikowej wraz z wymianą i dostawą urządzeń,
- modernizacji obszarów zasilania stacji prostownikowej polegającej na budowie linii kablowych trakcyjnych powrotnych i zasilających sieć tramwajową oraz przebudowie

punktów zasilania i powrotu oraz izolatorów sekcyjnych na sieci trakcyjnej z włączeniem ich w układ zdalnego sterowania istniejący w MPK,
- sprawowanie nadzoru autorskiego,
- opracowanie świadectwa charakterystyki energetycznej budynku stacji prostownikowej.

Wartość zadania: **17 731 435,24 zł brutto**.

Zrealizowano dostawy **31** sztuk tramwajów dwukierunkowych Skoda 19T realizowane w ramach dwóch kontraktów z firmą Skoda Transportation a.s. Nowe tramwaje będą obsługiwały dwie pierwsze trasy Tramwaju Plus tj. linię Gaj–Stadion (linia 31 Plus), Gaj - Kozanów (linia 32 Plus), Pilczyce – Stadion Olimpijski (linia 33 Plus). Linie te będą kluczowe w obsłudze Stadionu podczas UEFA EURO 2012™.
Uruchomiono I i II etap wdrożenia linii Tramwaju Plus, tj. nowe tramwaje rozpoczęły kursowanie na II trasie Tramwaju Plus w relacji: Pilczyce – Stadion Olimpijski (linia 33 PLUS) oraz na części I trasy Tramwaju Plus w relacji Pilczyce – Gaj (linia 32 PLUS).
Wartość zadania: **140 548 900,00 zł brutto**.
Zrealizowano dostawy **8 sztuk tramwajów jednokierunkowych** w ramach kontraktu z firmą Protram. Nowe tramwaje będą obsługiwały Trasę Średnicową Pętla Cmentarz Grabiszyński – Pętla Kromera.
Uruchomiono przewozy nowymi tramwajami na Trasie Średnicowej.
Wartość zadania: **28 255 199,92 zł brutto**.

REALIZACJA ZADAŃ PRZEZ WI SP. Z O.O.

W roku 2011 realizowano roboty budowlane w ramach zadania: Budowa połączenia tramwajowego skrzyżowania ulic: Legnicka – Na Ostatnim Groszu z planowanym Stadionem EURO 2012 przez osiedle Kozanów. Zakres zrealizowanych robót obejmował:
- budowę torowiska tramwajowego oraz „małej" krańcówki tramwajowej wraz z wyposażeniem dla trakcji tramwajowej. Wykonano torowisko na skrzyżowaniach Legnicka/Milenijna/Lotnicza oraz Milenijna/Popowicka, pasie rozdziału ul. Milenijnej, odcinku Milenijna – Popowicka –Pilczycka – Pałucka – Kozanowska I – Modra – Kozanowska II, oraz częściowo w obszarze IVa: skrzyżowaniu Dokerska/Kozanowska II, ul. Dokerskiej, małej krańcówki tramwajowej,
- wykonano torowisko od przejazdu przez ul. Kozanowską II, wzdłuż ul. Pilczyckiej wraz z przejazdem przed ul. Gwarecką,
- budowę torowiska tramwajowego wraz z wyposażeniem konstrukcjami wsporczymi dla trakcji tramwajowej. Wykonano torowisko dwutorowe wzdłuż ulic Pilczyckiej na odcinku od przejazdu przez ul. Pilczycką za krańcówką przy nowowybudowanym stadionie (z wyłączeniem tego przejazdu) do skrzyżowania ul. Pilczyckiej i Gwareckiej. Wykonano przebudowę i budowę chodników i ścieżek rowerowych oraz zasilanie trakcji tramwajowej,
- opracowanie dokumentacji projektowej ORZ wraz z uzgodnieniem i wdrożeniem, roboty ziemne, wykopy/nasypy na całym odcinku, badania i pomiary geodezyjne, ułożenie kabli, demontaż słupów, montaż wysięgników i opraw, przebudowę kanalizacji TP S.A., zabezpieczenie przepustów sieci Dialog, konstrukcję podbudowy, montaż rozjazdu i torowiska, zabudowę sterowania i ogrzewania zwrotnic,
- montaż osprzętu trakcji,
- rozbiórki obiektów kolidujących z linią tramwajową,
- wycinki drzew i krzewów,
- przebudowę sieci ciepłowniczej, elektroenergetycznej, gazowej,
- przebudowę i budowę sygnalizacji świetlnej wraz z infrastrukturą koordynacyjną, budowę MTKK i przebudowę sieci teletechnicznych, przebudowę i budowę oświetlenia wraz z zasilaniem peronów, przebudowę sieci wod-kan wraz z odwodnieniem układu drogowo-torowego oraz budowę studni.

Wartość zrealizowanych robót **65 919 266,39 zł brutto**.

Wartość zadania: **101 623 972,00 zł brutto**.

Budowa mostu tramwajowego w rejonie ul. Nadrzecznej

W 2011 r. realizowano roboty budowlane w ramach zadania: Budowa połączenia tramwajowego skrzyżowania ulic: Legnicka – Na Ostatnim Groszu z planowanym Stadionem EURO 2012 przez osiedle Kozanów - Odcinek od przecięcia ul. Pilczyckiej do krańcówki przy planowanym stadionie.
Wykonano i zakończono wszelkie roboty objęte umową i założeniami projektu. Zadanie obejmowało w szczególności: wycinkę drzew, prace wyburzeniowe, pomiary geodezyjne, zasadnicze roboty ziemne, roboty budowlane i montażowe w zakresie branży drogowej, elektroenergetycznej, teletechnicznej, torowej i zagospodarowanie terenów zielonych.
Wartość zadania: **8 273 426,66 zł brutto**.

Krańcówka tramwajowa w rejonie Stadionu Miejskiego od strony ul. Królewieckiej

W 2011 r. realizowano roboty budowlane w ramach zadania: Budowa zintegrowanego węzła przesiadkowego w rejonie Stadionu EURO 2012 – węzeł „Stadion EURO 2012”

Wykonano rozbiórkę istniejącego wiaduktu tramwajowego, rozbiórkę nasypu tramwajowego, wycinkę w niezbędnym zakresie istniejącej zieleni, przebudowę kolizyjnego uzbrojenia podziemnego oraz budowę niezbędnej infrastruktury technicznej, budowę zadaszonego obiektu wyposażonego w węzeł sanitarny oraz windy łączące poziom peronów tramwajowych z poziomem peronów kolejowych, budowę peronów kolejowych w celu wkomponowania w nowy obiekt i skomunikowania ruchu pieszego, przebudowę torowiska tramwajowego na odcinkach poprzedzających obiekt wraz z wprowadzeniem torowiska na obiekt, budowę instalacji umożliwiającej montaż urządzeń Systemu Dynamicznej Informacji Pasażerów, budowę instalacji umożliwiającej montaż kamer w celu poprawy bezpieczeństwa podróżnych, montaż wyposażenia przystanków tramwajowych takich jak automaty biletowe, tablice informacyjne, itp., budowę parkingu rowerowego, budowę oświetlenia całego obiektu, budowę połączenia komunikacji pieszej węzła i esplanady Stadionu, zagospodarowanie terenów zielonych.
Zadanie ukończone. Trwa rozliczenie końcowe.
Poniesione wydatki: **32 652 437,90 zł brutto**.
Wartość zadania: **42 743 000,00 zł brutto.**

Budowa zintegrowanego węzła przesiadkowego w rejonie dworców PKP i PKS wraz z przebudową torowiska w ul. Glinianej i ul. Borowskiej od ul. Hubskiej do ul. Peronowej we Wrocławiu.

- Przebudowa torowiska na odcinku od wiaduktu PKP do skrzyżowania z ul. Glinianą oraz wymiana łuków torowych w ul. Glinianej.
- Wymiana rozjazdu na skrzyżowaniu ulic Peronowa-Stawowa.
- Korekta geometrii jezdni ul. Borowskiej i ul. Ślężnej.
- Nowe zagospodarowanie węzła przesiadkowego (meble miejskie, SDIP, oświetlenie węzła) – zintegrowanie przystanku autobusowego z tramwajowym.
- Wykonanie odwodnienia torowiska.
- Przebudowa sieci trakcyjnej na odcinku od wiaduktu PKP do skrzyżowania z ul. Glinianą.
- Przebudowa oświetlenia ulicznego.
- Przebudowa peronów przystankowych na całym odcinku.
- Wymiana rozjazdów, wyposażenie w automaty sterujące, ogrzewcze i odwodnieniowe.

Zadanie ukończone. Trwa rozliczenie końcowe.
Wartość zadania: **9 846 451,05 zł brutto**.

Przebudowa torowiska tramwajowego w ul. Hubskiej na odcinku od ul. Pięknej do ul. Kamiennej we Wrocławiu.

- Przebudowa torowiska na odcinku od ul. Kamiennej do połączenia z nowym torowiskiem w ul. Bardzkiej (na wysokości Kościoła).
- Przebudowa sieci trakcyjnej.
- Przeniesienie przystanku tramwajowego w kierunku Centrum za skrzyżowanie ulic Kamienna-Piękna. Wykonano peron tramwajowo-autobusowy.
- Korekta jezdni ul. Hubskiej ze względu na przeniesienie peronu.
- Przebudowa odwodnienia torowiska i jezdni.
- Nowe zagospodarowanie peronów przystankowych (meble miejskie, SDIP).
- Przebudowa sygnalizacji świetlnej.
- Przebudowa oświetlenia ulicznego.
- Zagospodarowanie zielenią.

Zadanie ukończone. Trwa rozliczenie końcowe.
Wartość zadania: **5 548 790,56 brutto**.

Przebudowa torowiska tramwajowego w ul. Legnickiej na odcinku od pl. Jana Pawła II do ul. Na Ostatnim Groszu we Wrocławiu w zakresie:

- Przebudowa torowiska tramwajowego na odcinku od pl. Strzegomskiego do ul. Zachodniej.

- Przebudowa peronów przystankowych oraz ich integracja z przystankami autobusowymi na zachodnim wlocie placu Jana Pawła II (od strony ul. Sokolniczej).

Zadanie ukończone. Trwa rozliczenie końcowe.
Wartość zadania: **6 694 071,33 zł brutto**.

Zmodernizowane torowiska na odcinku wzdłuż ul. Legnickiej w rejonie pl. Strzegomskiego

Wyposażenie przystanków tramwajowych na nowych odcinkach Tramwaju Plus.
Oddano do użytkowania wiaty przystankowe wraz z infrastrukturą towarzyszącą przewidziane do realizacji w I etapie prac:
Etap I obejmował wyposażenie przystanków Tramwaju Plus wzdłuż ul. Bardzkiej i Świeradowskiej, w ramach wiat przystankowych:

- panele szklane - 71 szt.
- panele informacyjne - 2 szt.
- panele informacyjne z nazwą przystanku - 4 szt.
- panele z nazwa przystanku - 5 szt.
- podwieszane panele dla wyświetlaczy - 4 szt.
- ławki - 28 szt.
- ścianki boczne - 30 szt.
- moduły dachowe - 128 szt.
- wolnostojące panele z nazwami przystanków - 31 szt.
- pojemniki na śmieci - 30 szt.
- ławki wolnostojące (podpieraczki) - 7 szt.
- pylony informacyjne (wariant 1) - 9 szt.
- automaty URBANCARD - 2 szt.
- wiaty rowerowe Bike&Ride - 2 szt. (6 modułów)

W zakresie etapu II – rozpoczęto produkcję wyposażenia i czynności koordynacyjne przed przyszłym montażem.
Wartość zrealizowanych prac: **4 106 624,65 zł brutto**.

Wartość zadania: **8 550 000,00 zł brutto**.

Parking Bike & Ride w rejonie skrzyżowania ul. Bardzka – Świeradowska

Stacja prostownikowa MILENIJNA.
Zadanie ukończone. Trwa rozliczenie końcowe.
Wykonano komplet robót wynikający z zatwierdzonego projektu budowlanego, w szczególności wykonano: budynek stacji wraz z wyposażeniem elektroenergetycznym, zasilanie stacji z GPZ PKP ENERGETYKA, zagospodarowanie terenu wokół stacji wraz z ogrodzeniem.
Zadanie realizowane jest na rzecz MPK Sp. z o.o.
Wartość zadania: **5 492 703,92 zł brutto**.

Stacja prostownikowa DWORSKA.
Wykonano komplet robót wynikający z zatwierdzonego projektu budowlanego, w szczególności wykonano: budynek stacji wraz z wyposażeniem elektroenergetycznym, zasilanie stacji SN do wykonanego w ramach odrębnych zamówień zasilania SN z GPZ Pilczyce, zagospodarowanie terenu wokół stacji wraz z ogrodzeniem.
Trwa rozliczenie końcowe oraz przygotowania do czynności odbiorowych. Zadanie realizowane jest na rzecz MPK Sp. z o.o.
Wartość zadania: **3 465 978,35 zł brutto**.

Stacja prostownikowa FIOŁKOWA.
Wykonano komplet robót wynikający z zatwierdzonego projektu budowlanego, w szczególności wykonano: budynek stacji wraz z wyposażeniem elektroenergetycznym, zasilanie stacji z GPZ Wrocław Zachód, zasilanie nn trakcji dla wszystkich punktów zasilających wskazanych w projekcie, zagospodarowanie terenu wokół stacji wraz z ogrodzeniem.
Zadanie ukończone. Trwa rozliczenie końcowe.
Wartość zadania: **2 213 697,67 zł brutto**.

REALIZACJA ZADAŃ PRZEZ ZDIUM

Przebudowa torowiska tramwajowego w ul. Grabiszyńskiej.
Zakres wykonanych prac zgodnie z zawartą umową:
- Przebudowa torowiska tramwajowego w ul. Grabiszyńskiej na odcinku od al. Gen. J. Hallera do pętli tramwajowej Grabiszyńska,
- Przebudowa pętli tramwajowej Grabiszyńska,
- Przebudowa węzła rozjazdów al. Gen. J. Hallera – ul. Grabiszyńska.

Wykonawca PIRK "TOR-KRAK" Sp. z o.o. Wartość zadania: **3 765 192,11 zł brutto**.

Dostosowanie przystanków dla obsługi taborem niskopodłogowym.
Zakres wykonanych prac zgodnie z zawartą umową:
- Przystanek – ul. Legnicka na skrzyżowaniu z ul. Małopanewską (w obu kierunkach),
- Przystanek – ul. Kazimierza Wielkiego na skrzyżowaniu z ul. Ruską,
- Przystanek – ul. Kazimierza Wielkiego przy ul. Świdnickiej (w obu kierunkach),
- Przystanek – ul. Oławska przy Galerii Dominikańskiej (w obu kierunkach),
- Przystanek – ul. Słowackiego przy Dolnośląskim Urzędzie Wojewódzkim (w obu kierunkach),
- Przystanek – Oś Grunwaldzka na skrzyżowaniu z ul. Bujwida (w obu kierunkach).

Wykonawca "Ziajka Zbigniew PD". Wartość zadania: **476 916,50 zł brutto.**
Zrealizowano również zadanie dodatkowe do umowy z PD Ziajka.
Wartość zadania: **20 000,90 zł brutto**.

Przebudowa odcinka torowiska tramwajowego w ul. Podwale na odcinku od pl. Orląt Lwowskich do pl. Jana Pawła II.
Zakres wykonanych prac zgodnie z zawartą umową. Część drogowa i torowa: naprawa płyt w torowisku tramwajowym na odcinku od pl. Orląt Lwowskich do pl. Jana Pawła II wraz z wymianą czterech płyt VBm 30 międzytorowych i 10 szt. płyt odwodnieniowych oraz wymiana rozjazdu na pl. Orląt Lwowskich.
Wykonawca KZN "BIEŻANÓW" Sp. z o.o.
Wartość zadania: **697 887,08 zł brutto**.

Napawanie rozjazdów, szlifowanie torów i podbijanie podkładów na trasach Tramwaju Plus i Trasie Średnicowej.
Zakres wykonywanych prac:
- Szlifowanie korekcyjne szyn rowkowych w torach tramwajowych we Wrocławiu na długość 22 449,0 mtp,
- Regenerację szyn i krzyżownic poprzez napawanie w celu likwidacji zużycia eksploatacyjnego w torach tramwajowych we Wrocławiu,
- Regulację torów i podbijanie podkładów o łącznej długości 12 059,0 mtp.

Wykonawca "BAHN TECHNIK WROCŁAW" Sp. z o.o.
Wartość zadania; **3 627 068,28 zł brutto**.

Przebudowa węzła rozjazdów na ul. Piłsudskiego - Świdnicka oraz przebudowa odcinka torowiska tramwajowego w ul. Piłsudskiego od ul. Świdnickiej do pl. Legionów.
Zakres wykonywanych prac zgodnie z umową obejmował:
- Wymianę torowiska tramwajowego,
- Przebudowę przystanków peronowych,
- Korekta wlotu ul. Piłsudskiego na skrzyżowaniu z ul. Świdnicką
- Wymianę zwrotnic najazdowych i budowę ryglowanych napędów zdalnych sterowań, ogrzewań i odwodnienia zwrotnic,
- Zabezpieczenie antykorozyjne słupów trakcyjnych poprzez piaskowanie i malowanie,
- Infrastruktura pod System Dynamicznej Informacji Pasażerskiej na przystanku przy Legionów,

- Przebudowa węzłów kanałowych.

Wykonawca PIRK "TOR-KRAK" Sp. z o.o.
Wartość zadania: **5 708 806,45 zł brutto**.

Zmodernizowany odcinek wzdłuż ul. Piłsudskiego w rejonie ul. Świdnickiej –przystanek „Arkady”

Przebudowa pętli tramwajowej Stadion Olimpijski oraz odcinka w al. Różyckiego od mostu Szczytnickiego do pętli Stadion Olimpijski w zakresie remontu przejścia podziemnego.
Zakres wykonanych prac zgodnie z zawartą umową:

- Przebudowa pętli tramwajowej „Stadion Olimpijski” we Wrocławiu: przebudowa torowiska tramwajowego, budowa odwodnienia, zieleń, malowanie słupów trakcji tramwajowej.
- Odcinek w al. Różyckiego od mostu Szczytnickiego do pętli tramwajowej „Stadion Olimpijski” we Wrocławiu – remont przejścia podziemnego: remont schodów, posadzki, ścian i sufitu przejścia. Roboty remontowe w pomieszczeniach pompowni i pomieszczeniach technicznego przejścia.

Wykonawca Spółdzielnia Pracy Robót Komunikacyjnych SPOLBUD.
Wartość zadania: **1 179 056,41 zł brutto.**

Przebudowa rozjazdów tramwajowych w węźle rozjazdowym Piłsudskiego - Kołłątaja.
Zakres wykonywanych prac zgodnie z zawartą umową obejmował: roboty torowe i drogowe na peronie przystankowym, wykonanie sterowania, ogrzewania i odwodnienia zwrotnic.
Wykonawca KZN "BIEŻANÓW" Sp. z o.o.
Wartość zadania: **2 492 026,09 zł brutto**.

Remont Mostu Młyńskiego Północnego.
Roboty rozpoczęto 16 maja 2011 r. W 2011 r. zrealizowano następujący zakres prac:

- Branża mostowa:
  - Roboty rozbiórkowe na obiekcie;
  - Odbudowa ścianek żwirowych mostu;
  - Wykonanie płyt przejściowych;
  - Dokonano napraw przyczółków mostu i tarasu widokowego pomiędzy mostami;
  - Wykonano wzmocnienie dźwigarów kratowych mostu;
  - Dokonano przebudowy rusztu stalowego mostu;
  - Wykonano żelbetową płytę pomostu;
  - Wykonano odwodnienie mostu;
  - Wykonano nawierzchnię na jezdni;
  - Wykonano roboty konserwatorskie i naprawcze na balustradach kamiennych mostu;
  - Wykonano roboty remontowe na balustradach stalowych mostu;
  - Wykonano zabezpieczenie antykorozyjne elementów stalowych: kratownica od strony wody górnej 100%, kratownica od strony wody dolnej 30%, ruszt stalowy mostu 30%, balustrada od strony wody górnej 100%, balustrada od strony wody dolnej 20%;
  - Wykonano nawierzchnię i izolację na chodnikach mostu: chodnik od strony wody górnej wykonano w 100%, od strony wody dolnej w 60%;
- Branża torowa:
  - Roboty rozbiórkowe torowiska na dojazdach i na moście;
  - Wykonanie podbudowy torowiska na dojeździe do mostu i międzymościu;
  - Wykonanie elementów torowiska na moście;
  - Montaż torów z szyn tramwajowych bez podkładów na dojeździe, moście i międzymościu;
- Branża drogowa:
  - Roboty rozbiórkowe nawierzchni i chodników z kostki kamiennej;
  - Wykonanie podłoża pod warstwy konstrukcyjne nawierzchni jezdni i chodników;
  - Ustawienie krawężników kamiennych i obrzeży;
  - Wykonanie nawierzchni jezdni z kostki kamiennej – zaawansowanie 90%;
  - Wykonanie nawierzchni chodników - zaawansowanie 80%;
- Branża elektryczna:
  - Demontaż oświetlenia mostu;
  - Wykonanie instalacji oświetleniowej mostu;
  - Montaż słupów oświetleniowych i opraw;
  - Budowa MSRK;
  - Naprawa studni teletechnicznych;
  - Wykonanie instalacji iluminacji mostu zaawansowanie - 50%

Zadanie będzie kontynuowane w roku 2012.
Wykonawca POL-DRÓG Piła Sp. z o.o.
Wartość zadania: **2 992 291,64 zł brutto**.

Remont Mostu Młyńskiego Południowego.
Roboty rozpoczęto w 2 sierpnia 2011 r. W 2011 r. zrealizowano następujący zakres prac:
- Branża mostowa:
  - 23.12.2011 r. wyłączono most z eksploatacji.
  - Roboty rozbiórkowe na obiekcie;
  - Dokonano napraw przyczółków mostu;
  - Wykonano zabezpieczenie antykorozyjne rusztu stalowego - zaawansowanie 30%;
- Branża torowa:
  - Roboty rozbiórkowe torowiska na dojazdach i na moście;
- Branża drogowa:
  - Roboty rozbiórkowe nawierzchni i chodników z kostki kamiennej;
  - Przebudowa sieci wodociągowej – zakres MPWiK wykonano w 80%

Zadanie będzie kontynuowane w 2012 r.

Wykonawca POL-DRÓG Piła Sp. z o.o. Wartość zadania: **152 981,78 zł brutto**.

Inteligentny System Transportu na potrzeby Projektu ZSTS – etap I (zapewnienie priorytetu tramwajowego oraz System Dynamicznej Informacji Pasażerskiej)

- Prace instalacyjne w pojazdach MPK:
  - Instalacje nadajników rkz, Capsys i modemów GSM/GPRS w tramwajach
  - Instalacje modemów GSM/GPRS w 280 autobusach
- Sieć pasywna:
  - Budowa rurociągu DB 7/10 na podstawie pozwolenia na budowę MSRK10
  - Budowa rurociągu DB 7/10 na podstawie pozwolenia na budowę MSRK8 i MSRK17
  - Zaciąganie rury mikrokanalizacyjnej do istniejącej kanalizacji MSRK
  - Wdmuchiwanie kabli światłowodowych
  - Zaciąganie mikrorury DB12 do istniejącej kanalizacji ZDiUM
  - Umieszczanie rury mikrokanalizacyjnej DB12 w kanalizacji koordynacji i sterowania skrzyżowań
- Infrastruktura na skrzyżowaniach:
  - Prace budowlano – montażowe branży elektrycznej
  - Wykonanie kanalizacji kablowej na potrzeby DIP
  - Układanie okablowania
  - Montaż pętli indukcyjnych Capsys
  - Montaż szaf sterowniczych ITS
  - Montaż szaf dystrybucyjnych
  - Montaż studni kablowych
  - Montaż kamer wideodetekcji
  - Montaż tablic DIP
  - Wgranie nowego oprogramowania na sterowniki do współpracy z podsystemem centralnego sterowania ruchem (Gertrude)
  - Uruchomienie nowych programów stałoczasowych na niektórych skrzyżowaniach
- Centrum Zarządzania ruchem i Transportem Publicznym (CZRiTP)
  - Przekazanie pomieszczeń pod budowę CZRiTP
  - Rozpoczęcie adaptacji pomieszczeń CZRiTP

Zadanie będzie kontynuowane w 2012 r.
Wykonawca: WASCO, Gertrude.
Poniesione w 2011 r. nakłady – **0,00 zł**
Wartość zadania: **42 705 000,00 zł brutto**.

PROCEDURA UZYSKANIA DOFINANSOWANIA PROJEKTU ZE ŚRODKÓW UE

Przeprowadzono ocenę merytoryczną wniosku złożonego w Centrum Unijnych Projektów Transportowych (CUPT).

Złożono korekty wniosku oraz innych dokumentów aplikacyjnych, zaktualizowano Analizę kosztów i korzyści, pozyskano dodatkowe dokumenty niezbędne do akceptacji wniosku.
W dniu 5 lipca odbyły się konsultacje Projektu w Dyrekcji ds. Środowiska Komisji Europejskiej, podczas których zaprezentowano Projekt oraz uzyskano akceptację dla procedur środowiskowych.

Uzyskano dodatkowe dokumenty środowiskowe warunkujące pozytywną ocenę Projektu (m.in. deklarację Natura 2000 dla całości zadań infrastrukturalnych).
Na zlecenie Miasta opracowano raport środowiskowy, stanowiący podsumowanie procedur środowiskowych w Projekcie oraz analizę oddziaływań skumulowanych w Projekcie. Raport opracowany został przez Kancelarię Domański, Zakrzewski, Palinka oraz firmę Atkins.
CUPT zaakceptował ostateczną wersję wniosku oraz ostateczną wersję studium wykonalności, które uwzględniają wszystkie zgłoszone uwagi.

W dniu 30 grudnia 2011 r. złożono w CUPT przygotowane przez Beneficjenta załączniki do umowy o dofinansowanie oraz wniosek o płatność uwzględniający wydatki poniesione na zakup taboru tramwajowego.
Na realizację zadań w ramach Projektu Zintegrowany System Transportu Szynowego w Aglomeracji i we Wrocławiu - etap I w ujęciu budżetowym w roku 2011 poniesiono wydatki w kwocie: 205,8 mln zł, z czego 160,3 mln zł pochodziło z budżetu Miasta Wrocławia, a 45,5 mln zł ze środków MPK Sp. z o.o.

- **Inteligentny System Transportu ITS Wrocław**

Budowa Inteligentnego Systemu Transportu (ang. ITS) - systemu zarządzania ruchem i transportem publicznym we Wrocławiu.
Rok 2011 był pierwszym rokiem wejścia tego wieloletniego przedsięwzięcia w fazę realizacji. Wykonawca – konsorcjum WASKO S.A. Gliwice i GERTRUDE S.A.E.M. z Francji opracował Koncepcję Systemu ITS i w dniu 25 maja 2011 r. uzyskał zatwierdzenie jej u Zamawiającego.

Zakończono prace związane z realizacją Etapu 1. w ramach Zadania nr 1, tj. wdrożenie sterowania ruchem zapewniającego uprzywilejowanie tramwajów na 10 skrzyżowaniach na trasie od osiedla Gaj do skrzyżowania ulic Piłsudskiego i Zielińskiego.
W ramach realizacji Etapu 1.:
- dokończono budowę niezbędnych odcinków sieci teletechnicznych;
- zamontowano urządzenia detekcji pojazdów;
- przeprowadzono testy oraz zakończono instalację szaf sterowniczych.

Aktualnie wykonywane są testy i synchronizacja skrzyżowań zgodnie z celami Projektu. Zainstalowano oraz przeprowadzono testy tablic Dynamicznej Informacji Przystankowej na 7 przystankach tramwajowych na trasie od osiedla Gaj do zintegrowanego węzła przesiadkowego w rejonie dworców PKP - PKS.

Tablica Dynamicznej Informacji Przystankowej wbudowana w pylon na przystanku Tramwaju Plus na ul. Świeradowskiej.

Wygląd pylonu stosowanego na nowych przystankach Tramwaju Plus

W ramach projektu ITS pylony są wyposażane w tablice elektroniczne Dynamicznej Informacji Przystankowej, które będą wyświetlać za ile minut odjedzie z tego przystanku pojazd danej linii. Do tego celu system będzie wykorzystywał śledzenie położenia pojazdów transportu publicznego poprzez zainstalowane w pojazdach odbiorniki sygnału GPS oraz autokomputery pokładowe, wysyłające sygnał radiowy do Centrum Zarządzania Ruchem i Transportem Publicznym. W pierwszej połowie 2011 r. w ramach wizyty studialnej w Reims we Francji zapoznano się z zasadami działania systemu GERTRUDE, którego filozofia działania będzie zastosowana przy budowie wrocławskiego ITS.

Znaki zmiennej treści wyświetlające czas przejazdu przez wybrane odcinki układu drogowego w Paryżu. Podobne rozwiązanie będzie instalowane w ramach ITS-Wrocław.

Wrocławskie Skody 16T zostaną doposażone w elementy wspomagające wykrywanie tramwaju przed skrzyżowaniami.
Zakończono instalację urządzeń Systemu ITS (nadajniki RKZ i CAPSYS oraz modemy GSM/GPRS) w tramwajach i autobusach MPK.

Prezentacja dwóch modułów ściany wizyjnej w najnowszej technologii projektorów tylno projekcyjnych ze źródłem światła typu LED. W Centrum Zarządzania Ruchem i Transportem Publicznym zostanie utworzona ściana wizyjna z 16 takich modułów.

Zakończono prace projektowe związane z adaptacją i zagospodarowaniem pomieszczeń budynku przy ul. Strzegomskiej 148 we Wrocławiu dla potrzeb Centrum Zarządzania Ruchem i Transportem Publicznym.

Aktualnie realizowane są prace budowlane i instalacyjne oraz prace związane z wyposażenie pomieszczeń Centrum.

Prace przy adaptacji pomieszczeń w budynku Urzędu Miejskiego przy Strzegomskiej 148 dla celów CZRiTP.

Kontynuowano prace projektowe z zakresu modernizacji pozostałych skrzyżowań objętych Projektem, systemu łączności oraz branży informatycznej.

Kontynuowano prace budowlano-montażowe oraz instalację urządzeń Systemu ITS objęte zakresem pozostałych etapów Projektu.

W dniu 6 czerwca 2011 r. podpisano umowę o dofinansowanie projektu Inteligentny System Transportu "ITS Wrocław" ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007-2013, Priorytet VIII Bezpieczeństwo transportu i krajowe sieci transportowe, Działanie 8.3 Rozwój Inteligentnych Systemów Transportowych. Umowna wartość dofinansowania wynosi **58 703 237,24 zł**, tj. 85% kosztów kwalifikowalnych. W dniu 12 września 2011 r. przesłano do Centrum Unijnych Projektów Transportowych pierwszy wniosek o płatność dotyczący wydatków za „Opracowanie dokumentacji przedprojektowej dla budowy Inteligentnego Systemu Transportu we Wrocławiu oraz wniosku o dofinansowanie".

Najważniejsze zadania planowane na następny kwartał:

- Kontynuowanie testów oraz synchronizacja skrzyżowań objętych zakresem Zadania nr 1, Etap 1. zgodnie z celami projektu.
- Wdrażanie obszarowego sterowania ruchem na 44 skrzyżowaniach w Obszarze Centralnym.
- Wdrażanie na kolejnych 65 skrzyżowaniach sterowania ruchem zapewniającego uprzywilejowanie tramwajów.
- Wdrażanie Dynamicznej Informacji Przystankowej na 48 przystankach priorytetowych linii tramwajowych.
- Wdrażanie funkcjonowania Centrum Zarządzania Ruchem z funkcjami optymalizacji ruchu w Obszarze Centralnym oraz wdrożenie funkcji Nadzoru Transportu Publicznego.
- Wdrażanie sterowania ruchem na wytypowanych skrzyżowaniach w otoczeniu Stadionu EURO 2012.
- Kontynuowanie prac projektowych z zakresu modernizacji pozostałych skrzyżowań objętych Projektem, systemu łączności oraz branży informatycznej.

PROJEKT „CHAMPIONS - POPRAWA DOSTĘPNOŚCI REGIONÓW EUROPY ŚRODKOWEJ POPRZEZ POWIĄZANIA TRANSPORTU LOTNICZEGO Z TRANSPORTEM PUBLICZNYM”

W lutym 2011 r. odbyło się spotkanie, na którym partnerzy omówili najlepsze praktyki organizowania połączeń transportu publicznego z portami lotniczymi w Europie oraz dokonali oceny postępu prac poszczególnych partnerów w projekcie.
W kwietniu i w czerwcu 2011 r. partnerzy z Wrocławia brali udział w warsztatach zorganizowanych w Hamburgu i Wiedniu w celu zapoznania się z istniejącymi w tych miastach systemami informacji pasażerskiej. Ponadto omówiono stan zaawansowania prac nad przygotowywanym przewodnikiem dostępności lotniczej oraz postęp w pracach przy wyłonieniu wykonawcy studium przedinwestycyjnego dla planowanej inwestycji jaką jest wdrożenie pilotażowej wersji systemu informacji pasażerskiej na terenie Wrocławia i w Porcie Lotniczym Ławica.
Od października do grudnia 2011 r. konsultowano przygotowywane studium przedinwestycyjne oraz dokumentację przetargową dla inwestycji dot. wdrożenia systemu informacji pasażerskiej na terenie Wrocławia.
W listopadzie 2011 r. brano udział w ogólnym spotkaniu, zorganizowanym we Wrocławiu, na którym omówiono dotychczasowe rezultaty wynikające z realizacji projektu, m.in. omówiono wyniki pracy nad przewodnikiem dostępności lotniczej oraz planowanym do wdrożenia systemem informacji pasażerskiej.
W ramach projektu, przygotowano dwa kolejne wnioski o płatność, za okres 09.2010 - 02.2011 oraz 03.2011 – 08.2011, które otrzymały certyfikację wydatków kontroli I stopnia. W listopadzie Lider przekazał kwotę 927,74 euro będącą zwrotem poniesionych wydatków w okresie 02-08.2010r.
Całkowite wydatki w ramach projektu w 2011 roku wyniosły 73 017,76 zł.

PRZEBUDOWA TEATRU MUZYCZNEGO CAPITOL WE WROCŁAWIU

Celem projektu jest przebudowa i rozbudowa Teatru Muzycznego CAPITOL we Wrocławiu poprzez adaptację istniejącego budynku z salą teatralną dawnego kinoteatru CAPITOL, adaptację istniejącego budynku Odra-Film i dziedzińca łączącego budynki oraz pokrycie wolnych przestrzeni szklanym zadaszeniem. Realizacja projektu pozwoli m.in. rozszerzyć wachlarz oferty repertuarowej, zwiększyć komfort uczestniczenia w spektaklach i zapewnić artystom bardziej komfortowe warunki pracy.
W ramach projektu „Przebudowa Teatru Muzycznego CAPITOL we Wrocławiu” w 2011 r. zrealizowano następujące zadania i prace:
Rozstrzygnięcie przetargu na roboty budowlane oraz podpisanie w dniu 19 kwietnia 2011 r. Kontraktu z Generalnym Wykonawcą robót – firmą WARBUD S.A.
Z dniem 9 maja 2011 r. przekazanie Generalnemu Wykonawcy placu budowy i podjęcie przez niego obowiązków w ramach podpisanego Kontraktu
Zrealizowanie od maja do grudnia 2011 r. poniższego zakresu prac budowlanych:
roboty rozbiórkowe i demontażowe - strefa przy ul.Piłsudskiego i budynek Teatru - ogółem 95% zaawansowania;
wykopy: 57% zaawansowania
zabezpieczenie wykopów: ścianka szczelna Larsen 90% zaawansowania, palisada żelbetowa 85% zaawansowania, jet grouting 100% zaawansowania.
W ramach działań promocyjnych podpisanie i wmurowanie w dniu 5 października 2011 r. aktu erekcyjnego dla nowego Teatru. Akt podpisali Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego Bogdan Zdrojewski i Wiceprezydent Wrocławia Jarosław Obremski.
W ramach promocji realizowana jest ponadto umowa na rozbudowę strony internetowej Teatru Muzycznego Capitol. Na podstronie dotyczącej przebudowy znajdują sie aktualne informacje dotyczące projektu, zdjęcia z budowy, wizualizacje, podgląd z kamery, materiały dla prasy.
Całkowita wartość inwestycji wynosi **145 242 095,64 zł**, z czego koszty projektu w ramach wniosku o dofinansowanie ze środków unijnych wynoszą **119 195 225,27 zł**

- jest to wartość netto inwestycji, pozostałą kwotę – **6 046 870,37 zł** stanowią wydatki pozaprojektowe, w tym VAT. Kwota dofinansowania – **80 000 000 zł**.
W 2011 r. w ramach projektu wydatkowano **1 761 550,26 zł** z czego **1 378 133,75 zł** w ramach kosztów projektowych oraz **383 416,51 zł** w ramach wydatków pozaprojektowych.

PMZ2 – PARTYCYPACYJNY MODEL ZMIANY ZACHOWAŃ UCZESTNIKÓW PRZESTRZENI MIEJSKIEJ

Celem projektu jest stworzenie Partycypacyjnego modelu zmiany zachowań uczestników przestrzeni miejskiej (PMZ^2) poprzez:
- potwierdzenie w polskich warunkach reguł interakcji społecznych między uczestnikami w odniesieniu do rodzaju przestrzeni publicznej, w której reguły występują;
- dostosowanie do polskich warunków formalnych modelowego rozwiązania proceduralnego w zakresie zarządzania przestrzenią ruchu drogowego;
- przetestowanie w polskich warunkach rozwiązań inżynieryjnych;
- zastosowanie narzędzi informatycznych wspierających procedury decyzyjne w przedmiotowym zakresie.

W ramach projektu wypracowane zostanie zintegrowane podejście do zarządzania ruchem, czerpiące z europejskich doświadczeń **shared - space,** czyli przestrzeni wspólnej, w której zmniejszenie zakresu regulacji przestrzeni miejskiej pozwoliło na:
- zwiększenie przepustowości skrzyżowań,
- zwiększenie płynności ruchu
- znaczne zmniejszenie liczby zdarzeń drogowych.

Efekt uzyskano dzięki dostosowaniu rozwiązań planistycznych oraz zarządczych do społecznych reguł obowiązujących w interakcjach drogowych
Zalety wypracowania modelu PMZ^2:
- PMZ2 to model unikatowy na skalę ogólnopolską – nikt jeszcze nie wdrażał shared – space;
- PMZ2 to model o kluczowym znaczeniu dla:
  - praktyki inżynierskiej w polskich warunkach społecznych;
  - interpretacji danych liczbowych dostępnych dzięki badaniom i z sytemu ITS;
  - planowania przestrzeni i działań architektonicznych w pasie drogowym;
- partycypacyjny charakter modelu przygotuje Mieszkańców na planowane zmiany;
- ewentualna skuteczność rozwiązań shared-space z uwagi na koszty niższe niż koszty inwestycji miałaby kluczowe znaczenie dla wspólnot samorządowych;
- wdrożenie modelu może korzystnie wpłynąć na zwiększenie przepustowości skrzyżowań.

Projekt realizowany jest w partnerstwie: Gmina Wrocław (Lider), Szkoła Wyższa Psychologii Społecznej i Centrum Rozwiązań Systemowych.
Projekt obecnie znajduje się w fazie przygotowania założeń i aplikowania o środki europejskie.

W lipcu 2011 r. został złożony do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska (NFOŚ) wniosek aplikacyjny o dofinansowanie ze środków unijnych, który przeszedł pozytywnie pierwszy etap oceny. Obecnie trwa weryfikacja wniosku w Komisji Europejskiej.
Planowana wartość projektu: **1 860 000 euro**, z czego 5% stanowi wkład własny, 45% dofinansowanie z NFOŚ, 50 % dofinansowanie z UE.
Lata realizacji : VI 2012-VI 2016

BUDOWA MUZEUM WSPÓŁCZESNEGO WROCŁAW

Celem projektu jest wybudowanie i udostępnienie zwiedzającym nowoczesnego, unikatowego architektonicznie, bogatego programowo i tętniącego życiem centrum kultury, które będzie służyć rozwijaniu i wzmacnianiu relacji społecznych wobec sztuki

współczesnej poprzez działalność wystawienniczą, edukacyjną, powiększanie kolekcji i jej opracowywanie oraz tworzenie przyjaznych warunków uczestnictwa w sztuce.
Zadania zrealizowane w I półroczu 2011 r. w ramach projektu „Budowa Muzeum Współczesnego Wrocław":

- przygotowanie dokumentacji i złożenie wniosku aplikacyjnego o dofinansowanie projektu ze środków UE (wniosek o wpisanie na listę projektów kluczowych),
- przygotowanie dokumentacji niezbędnej do powołania instytucji kultury Muzeum Współczesne Wrocław,
- prace związane z otwarciem tymczasowej siedziby MWW i rozpoczęciem działalności MWW,
- działania promocyjne,
- kontynuacja sprawy kar umownych naliczonych projektantowi MWW.

Ze względu na brak środków realizacja projektu została zawieszona. Bieżące działania prowadzi powołana instytucja Muzeum Współczesne Wrocław.
Wartość projektu wynosi około 200 mln zł, z czego do tej pory wydatkowano około 12 mln zł.

PROJEKT SENIOR

Realizacja projektu ma na celu reorganizację funkcjonującego obecnie systemu usług opiekuńczych na rzecz osób w podeszłym wieku. Działania planowane w tym zakresie zostały ukierunkowane przede wszystkim na:

- rozbudowę infrastruktury z uwzględnieniem zróżnicowania zakresu i standardu świadczonych usług,
- poprawę jakości usług opiekuńczych w celu jak najdłuższego zatrzymania osób starszych w społeczeństwie,
- obniżenie kosztów Miasta na zapewnienie odpowiedniej opieki osobom starszym.

W ramach projektu planowana jest realizacja 10 zadań, których odbiorcami będą:

- osoby wymagające opieki całodobowej,
- osoby samodzielne wymagające częściowego wsparcia w codziennym życiu,
- osoby wymagające dziennej opieki instytucjonalnej,
- osoby wymagające opieki w miejscu zamieszkania.

Projekt „Senior" jest bardzo istotnym elementem polityki społecznej Miasta. Jego realizacja jest niezbędna z punktu widzenia zachodzących zmian demograficznych. Wynikiem planowanych działań ma być kompleksowy, unikatowy na skalę kraju, zbudowany i zdywersyfikowany zgodnie ze zidentyfikowanymi potrzebami społeczeństwa system opieki nad osobami starszymi.
W 2011 r. zostały wykonane następujące prace:

- identyfikacja potrzeb Miasta w zakresie organizacji opieki nad osobami starszymi,
- przeprowadzenie analizy rynkowej, prawnej i ekonomicznej w zakresie możliwości realizacji projektu,
- określenie głównych założeń projektu (zakres, szacunkowe koszty i termin realizacji oraz niezbędne zasoby),
- priorytetyzacja poszczególnych,
- organizacja zespołów projektowych,
- poszukiwanie lokalizacji na potrzeby realizacji projektu,
- prowadzenie rozmów z potencjalnymi inwestorami
- opracowanie koncepcji budowy domu opieki nad osobami starszymi w formule PPP,
- uzyskanie zgody Kolegium Prezydenta na realizację zadania dot. przebudowy starego hotelu na Zakrzowie na potrzeby Ośrodka Terapeutyczno-Opiekuńczego dla Mężczyzn,
- wybór wykonawcy i opracowanie PFU dla obiektu na Zakrzowie,

- zawarcie umowy użyczenia obiektu na Zakrzowie z MCS,
- opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej na przebudowę 3 dziennych domów pomocy społecznej,
- opracowanie koncepcji działań w zakresie organizacji usług opiekuńczych dla osób starszych,
- wykwaterowanie rodziny zamieszkującej w starym hotelu na Zakrzowie
- opracowanie logo projektu.
- uzgodnienia z właścicielami obiektów, w których planowana jest przebudowa 3 dziennych domów pomocy społecznej,
- opracowanie koncepcji, zakresu i wstępnego budżetu dla zadania dotyczącego organizacji usług opiekuńczych dla osób starszych,

Planowany koszt realizacji projektu to około 25 mln zł + koszty związane z realizacją jednego z zadań w formule PPP.

PROGRAM ŚCIEŻEK KULTUROWYCH CZTERECH ŚWIĄTYŃ

Celem Programu jest odtworzenie i udostępnienie Mieszkańcom i turystom wartości kulturowych południowo-zachodniej części Starego Miasta oraz wykreowanie atrakcyjnej trasy turystycznej ukazującej historyczną wielokulturowość oraz otwartość i tolerancyjność współczesnego Wrocławia.
W 2011 r. osiągnięto następujące rezultaty:
Rozliczenie w Projekcie „Rewaloryzacji Synagogi pod Białym Bocianem" w ramach programu ścieżek kulturowych czterech świątyń finansowanego oraz prac na dziedzińcu, finansowanych z Mechanizmu Finansowego EOG i MFN, budżetu Miasta Wrocław oraz Zw. GWŻ (3-letnia umowa o dofinansowaniu Projektu z 5 czerwca 2008r., aneksowana 22.09 2008 r. i 31.12 2009 r., umowa partnerska pomiędzy FBK, Miastem Wrocław a ZW. GWŻ z 1 lipca 2008 r.)
Prace zakończyły się w maju 2010 r. Promocja Projektu miała miejsce 6 - 9 maja 2010 r. Wartość Projektu: 2 426 845 euro/ 9 920 210 zł, w tym udział Miasta Wrocław: 1.400.095, 44 zł na wkład własny. W roku 2008 wydatkowano 39 180,30 zł, a w roku 2009 z budżetu Miasta wypłacono 1 110 915,14 zł dotacji MKZ w ramach umowy partnerskiej. Pozostała kwota wypłacona została w 2010 r. na sumę 250 000 zł. Sprawozdanie z wykorzystania środków Miasta przekazano do MKZ. Dodatkowe prace (krzesła, podwójne szklenie okien, brama przejściowa do Synagogi) finansowane w 2011 r. Rozliczenie całego Projektu nastąpiło w III kwartale 2011r .
Remonty świątyń w Dzielnicy Czterech Świątyń:
Remont elewacji frontowej kościoła parafii rzymsko-katolickiej przy ul. Św. Antoniego 30 dotacja 300 000 zł – MKZ
Renowacja obrazu Wizja św. Antoniego Padewskiego z ołtarza głównego kościoła p.w. św. Antoniego : 10 000 zł –MKZ
Konserwacja i restauracja portalu wejścia głównego elewacji frontowej Kościoła p. w. Św. Antoniego i portalu wejściowego furty wschodniej klasztoru: 60 000 zł - MKZ
Remont dachu mykwy: 298 644 zł – MKZ
Remonty kamienic i lokali:
ul. Mikołaja 54/55 Wartość inwestycji (dach, stolarka, elewacja, klatka, podłączenie do węzła CO oraz remont 2 lokali) 1 400 000 zł, zrealizowano I etap, wydatkowano: 600 000 zł – ZZK,
ul. Włodkowica 11 remont lokalu c i przekształcenie z funkcji mieszkaniowej na usługową 110 000 zł – ZZK,
ul. Św. Antoniego 26 – 478. 887. zł – dotacja MKZ,
ul. Włodkowica 3 (elewacja, dach, stolarka okienna i drzwiowa oraz przejście bramowe) – 630.000 zł.
Remont historycznej kładki ul. Św. Antoniego : 620 000 zł – ZDIUM.
Remont fragmentu nawierzchni i przejścia bramowego oficyn przy ul.
Ruskiej 46 a, b, c – 58 000 zł – ZZK.
Tablice identyfikujące świątynie z logotypem (sztuk 5) – 5 000 – Biuro Promocji.

Dofinansowanie warsztatów Fundacji Wzajemnego Szacunku 4 Wyznań w ramach kontynuacji Projektu „Dzieci jednego Boga" (wielokulturowość poprzez sztukę) Dotacja: 15 000 zł – WKL. Dofinansowanie działań kulturalno – artystycznych Centrum Edukacji i Kultury Żydowskiej – 300 000 zł – WKL.
Materiały promocyjne – ulotki o Dzielnicy Czterech Wyznań : 1 733 zł –ZZP.
Finansowanie powyższych zadań odbywało się z budżetów Wydziałów i jednostek miejskich realizujących poszczególne zadania za wyjątkiem pkt 9.
W 2011 r. wydatkowano **3 487 264 zł** na działania zw. z celem Projektu.

PROGRAM REWITALIZACJI ZESPOŁU URBANISTYCZNEGO WUWA WE WROCŁAWIU

Program ma na celu przeprowadzenie kompleksowej rewitalizacji, wzorcowego osiedla WUWA, które powstało w 1929 roku w ramach zorganizowanej przez Śląski Oddział Werkbundu wystawy „Mieszkanie i Miejsce Pracy" (Wohung und Werkraum Ausstellung). Osiedle WUWA jest unikatowe w skali światowej, ponieważ jest jednym z ośmiu wzorcowych osiedli, które powstały w Europie w końcu lat 20-tych i na początku lat 30-tych XX wieku. W ramach wystawy pokazano rozwiązania nowatorskie nie tylko w sferze architektonicznej ale też funkcjonalnej i technologicznej, które miały ogromny wpływ na dalszy rozwój architektury mieszkalnej.
Projekt ma charakter innowacyjny, ponieważ zakłada stworzenie nowego modelu sterowania zarządzania i finansowania przy jednoczesnym zaangażowaniu podmiotów publicznych i prywatnych.
W ramach programu planowanych jest szereg przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w tym m.in.:

- Rozwój turystyki aktywnej obszaru wsparcia poprzez rewitalizację przestrzeni publicznych obszaru wuwa we Wrocławiu
- Program działań promocyjnych służący wzmocnieniu rozpoznawalności osiedla wuwa we Wrocławiu jako atrakcji turystycznej obszaru wsparcia
- Program działań promocyjnych służący wzmocnieniu rozpoznawalności osiedla wuwa we Wrocławiu jako atrakcji turystycznej obszaru wsparcia
- Program dotacji celowej dla właścicieli nieruchomości opracowany i prowadzony przez miejskiego konserwatora zabytków

W 2011 r. Kierownik ZZP prowadził prace przygotowawcze na projekcie mającym na celu zrewitalizowanie przestrzeni publicznych osiedla WUWA.
Zgodnie z decyzją Kolegium Prezydenckiego z dnia 30 marca 2011 r., Osiedle WUWA zostało włączone w unijny program dla Obszaru Wsparcia, co umożliwi uzyskanie dofinansowania na jego realizację w ramach II naboru działania 9.1 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013.

Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)
Rozwój turystyki aktywnej obszaru wsparcia poprzez rewitalizację przestrzeni publicznych obszaru WUWA we Wrocławiu	2011-2014	3 314 635,00	6 500 000,00

Opis projektu:
Głównym celem projektu jest przeciwdziałanie marginalizacji obszarów miast województwa dolnośląskiego, na których nasilają się negatywne zjawiska społeczne i ekonomiczne oraz ulega degradacji stan fizyczny przestrzeni. Realizacja projektu przyczyni się do: Poprawy jakości oferty turystycznej Miasta Wrocławia poprzez zagospodarowanie przestrzeni publicznej i stworzenie nowej trasy turystycznej dla

mieszkańców i przyjezdnych, zrewitalizowania unikatowego w skali światowej, wzorcowego urbanistycznie osiedla WUWA, zwiększenia dostępu do kultury poprzez stworzenie systemu informacji o architekturze i urbanistyce okresu międzywojennego.
W dniu 08 lipca 2011 r. został ogłoszony konkurs architektoniczny na opracowanie koncepcji zagospodarowania przestrzeni publicznych obszaru WUWA. W dniu 23 września 2011 r. nastąpiło rozstrzygnięcie konkursu i wyłonienie zwycięskiej pracowni architektonicznej. Zgodnie z zapisami regulaminu konkursu, zwycięzca konkursu, pracowania BASIS, oprócz nagrody pieniężnej otrzymała zaproszenie z wolnej ręki do negocjacji na opracowanie szczegółowej dokumentacji projektowej. Procedura negocjacyjna zakończyła się w dniu 16 listopada 2011 r. podpisaniem umowy. Do końca roku trwały prace nad opracowaniem dokumentacji projektowej.

PROJEKT REWITALIZACJA

W 2011 r. kierownik projektu rewitalizacji w Zespole Zarządzania Projektami pełnił rolę koordynatora pomiędzy różnymi komórkami UMW zajmującymi się rewitalizacją (ZIM, ZZK, MKZ, BRW, BRG), wykonywał polecenia Pełnomocnika ds. Rewitalizacji oraz samodzielnie był odpowiedzialny za aktualizację Lokalnego Programu Rewitalizacji LPR) do wymogów okresu programowania 2007-13.

Kierownik projektu rewitalizacji w Zespole Zarządzania Projektami pełnił główną rolę w pracach mających na celu wyznaczenie obszaru wsparcia dla przedsięwzięć rewitalizacyjnych planowanych do realizacji w ramach II naboru działania 9.1 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013. Przygotowanie programu rewitalizacyjnego dla obszaru wsparcia było warunkiem koniecznym umożliwiającym aplikowanie o środki zarezerwowane w regionalnym programie dla Miasta Wrocławia w ramach II naboru Działania 9.1 RPO. Prace zakończyły się nowelizacją przez Radę Miejską Wrocławia w dniu 1 grudnia 2011 subsydiarnego względem LPR „Programu przedsięwzięć rewitalizacyjnych współfinansowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013”. W efekcie ww. prac ZZP koordynuje portfel 16 projektów rewitalizacyjnych mających na cel wyprowadzenie Przedmieścia Odrzańskiego ze stanu kryzysowego (wartości podane za wnioskami aplikacyjnym, tj:

Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)
"Modernizacja budynku Gimnazjum Nr 15 przy ul. Jedności Narodowej 117 we Wrocławiu wraz z zagospodarowaniem terenów na cele rekreacyjno-sportowe - Etap I"	2009-2010	363 522,62	633 567,99

Opis projektu:
Głównym celem projektu jest przeciwdziałanie marginalizacji obszarów miast województwa dolnośląskiego, na których nasilają się negatywne zjawiska społeczne i ekonomiczne oraz ulega degradacji stan fizyczny przestrzeni. Realizacja projektu wynika z konieczności zabezpieczenia dziedzictwa kulturowego jakim jest budynek Gimnazjum nr 15 przeznaczony do renowacji i polega na remoncie dachu budynku głównego.
Stan realizacji: Projekt zakończony

Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)
"Modernizacja budynku Gimnazjum Nr 15 przy ul. Jedności Narodowej 117 we Wrocławiu wraz z zagospodarowaniem terenów na cele rekreacyjno-sportowe - Etap II"	2010-2012	3 169 737,70	5 524 400,01

Opis projektu:
Głównym celem projektu jest przeciwdziałanie marginalizacji obszarów miast województwa dolnośląskiego, na których nasilają się negatywne zjawiska społeczne i ekonomiczne oraz ulega degradacji stan fizyczny przestrzeni. Realizacja projektu wynika z konieczności zabezpieczenia dziedzictwa kulturowego jakim jest budynek Gimnazjum nr 15 przeznaczony do renowacji. Przedmiotem projektu jest naprawa elewacji ceglanej i Sali gimnastycznej gimnazjum, wymiana stolarki okiennej, modernizację wnętrza budynku, zagospodarowanie przyległego terenu na cele rekreacyjno – sportowe oraz renowacja muru ogrodzeniowego.
Stan realizacji: Trwają prace budowlane.

Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)
Poprawa jakości życia na obszarze wsparcia poprzez kompleksowa rewitalizacje wnętrza podwórzowego w obrębie ulic Jagiellończyka, Niemcewicza, Słowiańska, Trzebnicka	2010-2012	2 048 910,5	3 570 958,3

Opis projektu:
Projekt polega na rewitalizacji wnętrza podwórzowego znajdującego się w obrębie ulic Jagiellończyka, Niemcewicza, Słowiańska, Trzebnicka. Do rewitalizacji przeznaczono obszar o powierzchni ok. 14 417 m^2. Realizacje prac związanych z robotami budowlanymi podzielono na dwie części. W zakres robót wchodzą:
- wykonanie robót rozbiórkowych,
- niwelacja terenu, usuniecie gruzu,
- wykonanie robót fundamentowych, boisk sportowych, trybun,
- montaż obiektów architektonicznych, elementów małej architektury,
- wykonanie urządzeń sportowych i miejsc rekreacji,
- zagospodarowanie terenów zielonych, konserwacja zieleni, założenie trawników, wykonanie nasadzeń.

Stan realizacji: Trwają prace budowlane.

Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)
Poprawa jakości życia na obszarze wsparcia poprzez kompleksowa rewitalizacje budynku przy ul. Roosevelta 5a na cele kulturalne wraz z remontem wnętrza podwórzowego w obrębie ulic Słowiańska, Roosevelta, Jedności Narodowej	2010-2012	1 353 863,00	2 359 589,80

Opis projektu:
Realizacja projektu ma na celu rewitalizacje wnętrza podwórzowego w kwartale ulic Słowiańska, Roosevelta, Jedności Narodowej wraz z budynkiem na cele kulturalne. W ramach przedmiotowego projektu planowane jest przeprowadzenie m.in. następujących prac związanych z rewitalizacja podwórza zajmującego powierzchnie 9073 m2:

- wykonanie robót rozbiórkowych,
- niwelacja terenu, usuniecie gruzu,
- wykonanie robót fundamentowych, boisk sportowych, trybun,
- montaż obiektów architektonicznych, elementów małej architektury,
- wykonanie urządzeń sportowych i miejsc rekreacji,
- zagospodarowanie terenów zielonych, konserwacja zieleni, założenie trawników, wykonanie nasadzeń.

Poza rewitalizacją podwórza w ramach przedmiotowego projektu rewitalizacji zostanie poddany budynek warsztatowy objęty ochrona konserwatorska zlokalizowany przy ul. Roosevelta 5a, który zostanie zaadoptowany na cele kulturalne.
Stan realizacji: Trwają prace budowlane.

Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)
Modernizacja zespołu budynków Liceum Ogólnokształcącego Nr 1 przy ul. Poniatowskiego 9 we Wrocławiu - Etap I	2008-2009	171 187,30	298 355,00

Opis projektu:
Celem i istotą projektu rewitalizacja elewacji sali gimnastycznej I LO Działania te przywrócą pełne walory estetyczne zabytkowego obiektu. Konstrukcja budynku jest w dobrym stanie technicznym. Brak prac modernizacyjnych w obrębie elewacji na przestrzeni wielu lat przyczynił się do postępujących procesów destrukcyjnych. Dzięki realizacji inwestycji istnieje możliwość przeprowadzenia działań, które pozwolą na zachowanie obiektu zabytkowego w dobrym stanie technicznym na długie lata.
Stan realizacji: Projekt zakończony

Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)
Modernizacja zespołu budynków Liceum Ogólnokształcącego Nr 1 przy ul. Poniatowskiego 9 we Wrocławiu - Etap II	2010-2012	3 743 508,20	6 524 400,00

Opis projektu:
Celem projektu jest rewitalizacja kompleksu budynków I LO, która obejmie:

- Elewację, w tym naprawę tynków, oczyszczenie i uzupełnienie elementów kamiennych, naprawę elementów sztukatorskich nad oknami.
- Modernizacja kanalizacji deszczowej.
- Remont ogrodzenia.
- Wykonanie boiska wielofunkcyjnego.

Stan realizacji: Trwają prace budowlane.

Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)
Remont i modernizacja infrastruktury przestrzeni publicznej służącej ogółowi mieszkańców Obszaru Wsparcia – przebudowa zieleńca przy pl. Strzeleckim	2010 2012	1 141 000	2 013 000

Opis projektu:
Realizacja projektu ma na celu przebudowę zieleńca przy pl. Strzeleckim we Wrocławiu. wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną, która zaspokoi potrzeby mieszkańców terenu Nadodrza w zakresie wypoczynku biernego i czynnego.
Stan realizacji: Trwają prace budowlane.

Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)
Budowa monitornigu prewencyjnego jako elementu polityki poprawy bezpieczeństwa na obszarze wsparcia	2010 2012	2 665 798,89	4 646 106,64

Opis projektu:
W ramach projektu planowane jest zlokalizowanie 40 punktów kamerowych na terenie dzielnicy Śródmieście we Wrocławiu, zwłaszcza w rejonie miejsc ujętych w projektach dotyczących Rewitalizacji Obszaru Wsparcia celem poprawy bezpieczeństwa.
Stan realizacji: Trwają przygotowawcze prace budowlane oraz przygotowania do ogłoszenia przetargu.

Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)
Utworzenie lokalnego Centrum Rozwoju Zawodowego	2008 2012	4 690 649,60	8 294 292,00

Opis projektu:
Działania w ramach projektu skupione są wokół rewitalizacji kompleksu XIX – wiecznych budynków przemysłowych położonych przy ul. Dubois 33-35 we Wrocławiu. Nowa funkcja obiektu – Centrum Rozwoju Zawodowego – łączy w sobie wielowymiarowe działania związane z edukacją zawodową, w szczególności rzemiosło artystyczne, nowoczesny design. Całość koncepcji zaplanowano tak, by można było realizować pełny cykl edukacyjny: wytwarzanie na warsztatach i zajęciach praktycznych, nauka zarządzania, marketingu i przedsiębiorczości, działalnością banku staży i praktyk, wystawy wyrobów, zaawansowane prezentacje multimedialne lokalnych wyrobów.
W ramach projektu zostanie zrewitalizowana nieruchomość położona przy ul. Dubois 33/35. W ramach projektu zostaną wykonane następujące prace:
- remont i przebudowa budynków przemysłowych,
- przystosowanie pomieszczeń do nowej funkcji,
- zapewnienie warunków odpowiadających obecnym przepisom p. poż.
- likwidacja ewentualnych barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych,
- wykonanie placu z ogrodzeniem i murem,
- prace zabezpieczające wolnostojącego komina.

Stan realizacji: Trwają prace budowlane.

Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)
Remont i modernizacja infrastruktury przestrzeni publicznej służącej ogółowi mieszkańców Obszaru Wsparcia - przebudowa zieleńca przy ul. Pomorskiej - Kaszubskiej	2008 2012	1 225 000,00	2 135 000,00

Opis projektu:
Przedmiotem realizacji projektu jest przebudowa zieleńca przy ul. Pomorskiej – Kaszubskiej we Wrocławiu wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną, która zaspokoi potrzeby mieszkańców terenu Nadodrza w zakresie wypoczynku biernego i czynnego.
Stan realizacji: Trwają prace budowlane.

Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)
Poprawa jakości życia na obszarze wsparcia poprzez kompleksową rewitalizacje wnętrza podwórzowego w obrębie ulic Rydygiera, Chrobrego, Jagiellończyka, Paulińska	2010-2012	780 563,35	1 360 410,41

Opis projektu:
Celem ogólnym projektu jest poprawa warunków życia mieszkańców poprzez przeciwdziałania marginalizacji obszarów kamienicowej zabudowy mieszkaniowej, na której nasilają się negatywne zjawiska społeczne oraz ulega degradacji stan fizyczny przestrzeni publicznej.
Stan realizacji: W dniu 10 września 2009 r. został złożony wniosek o dofinansowanie projektu w odpowiedzi na nabór 26/K/9.1/2009. W chwili obecnej trwa ocena formalna dokonywana przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego. Zakończenie realizacji przewiduje na 2012 r.

Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)
Poprawa jakości życia na obszarze wsparcia poprzez kompleksową rewitalizację budynku przy ul. Jagiellończyka 10a na cele kulturalne wraz z remontem wnętrza podwórzowego w obrębie ulic św. Wincentego, Chrobrego, Jagiellończyka, Rydygiera	2010-2012	2 783 638,66	4 851 484,53

Opis projektu:
Celem ogólnym projektu jest poprawa warunków życia mieszkańców poprzez przeciwdziałania marginalizacji obszarów kamienicowej zabudowy mieszkaniowej, na której nasilają się negatywne zjawiska społeczne oraz ulega degradacji stan fizyczny przestrzeni publicznej.
Zakres inwestycji obejmuje: wykonanie wyburzeń obiektów oraz uporządkowanie terenu, realizację uzbrojenia terenu i zagospodarowanie wnętrza podwórzowego, przebudowę

budynku przy ul. Jagiellończyka 10a z przeznaczeniem na ośrodek kulturalno-dydaktyczny.
Stan realizacji: Trwają prace budowlane.

Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)
Remont i modernizacja infrastruktury przestrzeni publicznej służącej ogółowi mieszkańców Obszaru Wsparcia - przebudowa Parku Staszica	2010 2012	4 270 000	7 442 000

Opis projektu:
Realizacja projektu ma na celu przebudowę Parku Staszica we Wrocławiu wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną, która zaspokoi potrzeby mieszkańców terenu Nadodrza w zakresie wypoczynku biernego i czynnego.
Stan realizacji: Trwają prace budowlane.

Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)
Kreacja Nadodrzańskiego Centrum Wsparcia - kluczowego elementu infrastruktury służącej społeczności lokalnej i podopiecznym MOPS - rewitalizacja budynków przy ul. Rydygiera we Wrocławiu	2010-2012	2 753 851,98	4 799 988,13

Opis projektu:
Projekt ma na celu rewitalizację kompleksu oficyn na potrzeby MOPS. W zrewitalizowanych budynkach zostanie uruchomiony ośrodek interwencji kryzysowej dla kobiet z dziećmi, placówka opiekuńczo - wychowawcza wsparcia dziennego, ośrodek interwencji kryzysowej w tym dla osób niepełnosprawnych, hostel dla wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz rodzin zastępczych, klub samopomocy. Cele projektu zostaną osiągnięte poprzez kompleksową modernizację społu oficyn i ich adaptację na nowe funkcje (wraz z zakupem wyposażenia)
Stan realizacji: Trwają prace budowlane.

Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)
Poprawa jakości na obszarze wsparcia poprzez kompleksową rewitalizacje wnętrza podwórzowego w obrębie ulic pl. Staszica, Chrobrego, św. Wincentego	2010-2012	906 651,90	1 580 164,740

Opis projektu:
Projekt realizowany będzie na obszarze wnętrza podwórzowego położonego w obrębie ulic pl. Staszica, ul. Chrobrego, ul. Św. Wincentego Celem ogólnym projektu jest poprawa warunków życia mieszkańców poprzez przeciwdziałania marginalizacji obszarów kamienicowej zabudowy mieszkaniowej, na której nasilają się negatywne zjawiska społeczne oraz ulega degradacji stan fizyczny przestrzeni publicznej.
W zakres robót wchodzą:
- wykonanie robót rozbiórkowych,
- niwelacja terenu, usuniecie gruzu,
- wykonanie robót fundamentowych, boisk sportowych, trybun,

- montaż obiektów architektonicznych, elementów małej architektury,
- wykonanie urządzeń sportowych i miejsc rekreacji,
- zagospodarowanie terenów zielonych, konserwacja zieleni, założenie trawników, wykonanie nasadzeń.

Stan realizacji: Trwają prace budowlane.

Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)
Poprawa jakości na obszarze wsparcia poprzez kompleksową rewitalizacje wnętrza podwórzowego w obrębie ulic Paulińska, św. Macieja, Henryka Brodatego, Rydygiera	2010-2012	1 163 304,80	2 027 474,08

Opis projektu:
Projekt realizowany będzie na obszarze wnętrze podwórzowego pomiędzy ulicami: Paulińska, L. Rydygiera, H. Brodatego, Pl. Św. Macieja we Wrocławiu Planowany obszar podwórza do rewitalizacji wynosi: 7760 m2.
Celem ogólnym projektu jest poprawa warunków życia mieszkańców poprzez przeciwdziałania marginalizacji obszarów kamienicowej zabudowy mieszkaniowej, na której nasilają się negatywne zjawiska społeczne oraz ulega degradacji stan fizyczny przestrzeni publicznej.
W zakres robót wchodzą:
- wykonanie robót rozbiórkowych,
- niwelacja terenu, usuniecie gruzu,
- wykonanie robót fundamentowych, boisk sportowych, trybun,
- montaż obiektów architektonicznych, elementów małej architektury,
- wykonanie urządzeń sportowych i miejsc rekreacji,
- zagospodarowanie terenów zielonych, konserwacja zieleni, założenie trawników, wykonanie nasadzeń.

Stan realizacji: Trwają prace budowlane.

W 2011 r. ZZP prowadziło również prace przygotowawcze do II naboru w ramach Działania 9. RPO następujących projektów:

Nazwa projektu	Całkowita wartość projektu w zł	Cel projektu i jego zwięzła charakterystyka
KOMPLEKSOWE ZAGOSPODAROWANIE WNĘTRZA PODWÓRZOWEGO W OBRĘBIE ULIC: DUBOIS, KURKOWEJ, OTWARTEJ, POMORSKIEJ WE WROCŁAWIU	2 500 000,00	Celem projektu jest poprawa warunków życia mieszkańców poprzez przeciwdziałanie marginalizacji obszarów kamienicowej zabudowy mieszkaniowej, na której nasilają się negatywne zjawiska społeczne oraz ulega degradacji stan fizyczny przestrzeni publicznej. W ramach projektu zostanie zrewitalizowane wnętrze podwórzowe służące ogółowi mieszkańców. Na planowanym do rewitalizacji wnętrzu usytuowane jest Centrum Rozwoju Zawodowego, które uzyskało dofinansowanie w ramach I naboru.

PROGRAM DZIAŁAŃ ROMOCYJNYCH SŁUŻĄCY WZMOCNIENIU ROZPOZNAWALNOŚCI OSIEDLA WUWA WE WROCŁAWIU JAKO ATRAKCJI TURYSTYCZNEJ OBSZARU WSPARCIA	200 000,00	Celem projektu jest wzmocnienie rozpoznawalaności zabytkowego urbanistycznie osiedla WUWA i stworzenie nowej atrakcji turystycznej zlokalizowanej na obszarze wspacrcia o znaczeniu co najmniej regionalnym. W ramach promocji osiedla WUWA zostaną wykonane następujące działania: - przygotowanie i rozpowszechnianie materiałów promujących obszar wsparcia; - przygotowanie i realizacja kampanii promocyjnych obszaru wsparcia; - przedsięwzięcia z zakresu współpracy międzynarodowej i międzyregionalnej w celu zapewnienia wymiany dobrych praktyk oraz doświadczeń.
DZIEDZINIEC ARTYSTYCZNY – ADAPTACJA BUDYNKÓW OFICYNOWYCH I WNĘTRZA PODWÓRZOWEGO PRZY UL. RYDYGIERA 25 – 27 WE WROCŁAWIU NA OTWARTE PRACOWNIE ARTYSTYCZNE	2 000 000,00	Głównym celem projektu jest przeciwdziałanie marginalizacji obszarów miast województwa dolnośląskiego, na których nasilają się negatywne zjawiska społeczne i ekonomiczne oraz ulega degradacji stan fizyczny przestrzeni poprzez zagospodarowanie wnętrza podwórzowego przy ul. Rydgiera 25-27 z przeznaczeniem na schronisko turystyczne z pracownią otwartą. W ramach projektu planuje się przeprowadzenie: - adaptację budynku użytkowego oraz 2 lokali garażowych na cele schroniska turystycznego wraz z pracownią otwartą, - rewitalizację dziedzińca.

- **Rewitalizacja funkcjonalno – infrastrukturalna Psiego Pola**

Rewitalizacja funkcjonalno – infrastrukturalna Psiego Pola to realizowany program odnowy zdekapitalizowanej części miasta.
Celem projektu jest stworzenie Centrum dla północno-wschodnich osiedli Wrocławia jako atrakcyjnej, zorientowanej na użytkownika przestrzeni publicznej służącej zatrudnieniu, życiu, edukacji i rekreacji. Zostanie to uczynione poprzez:
- skoordynowane działania planistyczne (opracowanie MPZP);
- remont i modernizację infrastruktury mieszkaniowej;
- remont, modernizację i kreację obiektów infrastruktury handlowo-usługowej;
- przebudowę układu komunikacyjnego;
- działania faktyczne wprowadzające ład urbanistyczny;
- kreację obiektów pełniących funkcje centrotwórcze na skalę lokalną (np. pasaż handlowy, dom kultury, biblioteka, mediateka);
- kreację lub remont infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej (kompleks sportowo-rekreacyjny, zieleń, sanacja płyty lokalnego Ryneczku).

Pod względem zarządczym ZZP odpowiada za „pozadrogowy" komponent projektu w szczególności za planowanie, koordynację działań pomiędzy różnymi jednostkami realizującymi (ZZK, ZIM, WLM, BRG) oraz podmiotami zewnętrznymi (TBS, Rada Osiedla itp.) W ramach projektu w 2011 r realizowano remonty kamienic oraz I etap budowy Pasażu Handlowego na tyłach ul. Bolesława Krzywoustego 304-312.

- **Współpraca ze spółką Wrocławska Rewitalizacja Sp. z o. o.**

Na podstawie zarządzenia nr 3024/11 Prezydenta Wrocławia z dnia 15 listopada 2011 r. w sprawie zasad zlecania i rozliczania z zadań powierzonych do wykonywania aktem założycielskim spółce Wrocławska Rewitalizacja Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we Wrocławiu funkcjonujący w Zespole Zarządzania Projektami Kierownik Projektu Rewitalizacji został ustanowiony dysponentem środków przeznaczonych na realizację zadań rewitalizacyjnych i w 2011 r. dokonał dwóch wskazań do realizacji:

- Na opracowanie Masterplanu dla części obszaru Przedmieścia Odrzańskiego we Wrocławiu – analizy na kwotę 189 912 zł.
- Przeprowadzenie audytu zewnętrznego projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013 dla następujących inwestycji realizowanych przez ZZK:
  - Remont budynków mieszkalnych wielorodzinnych położonych przy Pl. Staszica 8 i Pl. Staszica 12 we Wrocławiu.
  - Remont budynków mieszkalnych przy Pl. Staszica 18 i Pl. Staszica 20 we Wrocławiu.
  - Remont budynków przy Pl. Staszica 14 i 16 we Wrocławiu.
  - Remont budynków przy Pl. Staszica 22, 26 oraz 28 we Wrocławiu.
  - Remont budynku przy Pl. Strzeleckim 30 we Wrocławiu na kwotę: 37 444 zł.

- **Rewitalizacja Kompleksu Hali Stulecia we Wrocławiu**

W ramach realizacji portfela Projektów pn. ”Rewitalizacja Kompleksu Hali Stulecia we Wrocławiu„ w 2011 r. wykonane zostały następujące zadania :
II etap Projektu Hala Stulecia we Wrocławiu – Centrum Innowacyjności w Architekturze i Budownictwie
W okresie od stycznia 2011 do końca grudnia 2011 przeprowadzono kompleksowe roboty budowlane wnętrza obiektu Hali w ramach których zrealizowano :
- Roboty wyburzeniowe wnętrza absydy głównej.
- Roboty rozbiórkowe 4 absyd.
- Roboty rozbiórkowe trybun i siedzisk.
- Roboty demontażowe sufitów, okładzin ściennych, stropów, ścian piętra, słupów parteru, fundamentów, posadzek.
- Roboty ziemne oraz przygotowawcze do położenia infrastruktury techniczno-sanitarnej.
- Wykonanie badań geotechnicznych kontrolnych.
- Roboty budowlane instalacji wewnętrznych, sanitarnych, elektrycznych, niskoprądowych, kanalizacyjnych, wentylacji mechanicznej, ogrzewania.
- Roboty wzmacniające pierścień – wzmocnienie latarni.
- Roboty wzmacniające fundamenty, żelbetowe konstrukcje, konstrukcje absyd.
- Wymianę izolacji akustycznej stropodachów.
- Wymianę rolet okiennych.
- Montaż nowych trybun i siedzisk – zwiększenie pojemności obiektu.
- Prace wykończeniowe w kuluarach, budowę nowych pomieszczeń biurowo-technicznych, szatni dla sportowców.

Z końcem 2011 r. rozpoczęły się odbiory poszczególnych robót budowlanych.
Generalnym Wykonawcą robót budowlanych jest firma Budus S.A.

W ramach realizacji projektu przeprowadzono konkurs oraz przetarg na projekt i dostawę urządzeń i mebli do Programu multimedialnego edukacyjno-poznawczego zwiedzania Hali Stulecia we Wrocławiu – „Centrum Innowacyjności w Architekturze i Budownictwie”. Program został zbudowany w oparciu o propozycję trzech ścieżek tematycznych: społeczno-ekonomicznej, architektoniczno-budowlanej oraz historyczno-politycznej.

W ramach projektu w 2011 r. rozstrzygnięto przetarg na dostawę komponentów i mebli systemu multimedialnego oraz rozpoczęto prace przygotowawczo-projektowe w zakresie multimediów. Wykonawcą zamówienia jest firma Trias S.A.

Hala Stulecia po remoncie – wrzesień 2011

Ścieżka edukacyjna w kuluarach Hali Stulecia – projekt w realizacji

- **Budowa parkingu wielopoziomowego przy Hali Stulecia we Wrocławiu**

W ramach realizacji projektu w 2011 r. prowadzono następujące działania:

- Styczeń – luty 2011 V tura I negocjacji
- Luty – marzec 2011 VI tura I negocjacji
- Marzec – postępowanie zakończono, 3 Kandydaci na Koncesjonariusza wycofali się z postępowania, Budimex S.A. wycofał się z powodów formalnych.
- W kwietniu Spółka Hala Ludowa – ponownie ogłosiła postępowanie na budowę parkingu wraz z infrastrukturą techniczną w trybie koncesji na roboty budowlane i usługi. Zgłosił się jeden oferent – Budimex z którym negocjacje trwały do końca grudnia 2011 r.

  W wyniku negocjacji opracowano między innymi:
  - szczegółowe zapisy umowy zawartej na czas trwania koncesji pomiędzy Koncesjodawcą a Koncesjonariuszem,
  - zasady polityki parkowania w obszarze przyległym do Hali Stulecia,
  - zasady współpracy pomiędzy Koncesjonariuszem, Miastem i Spółkę w obszarze finansowym (umowa wsparcia, zdarzenia odszkodowawcze) egzekucyjnym (polityka parkowania w odniesieniu do zobowiązań egzekucyjnych ze strony służb miejskich) technicznym (oznakowanie dojazdu do parkingu, system informacji o zajętości parkingu),
  - wspólnie uzgodnioną i zatwierdzoną przez WIM – koncepcję przebudowy skrzyżowania ul. Wróblewskiego z Kopernika oraz rozwiązań projektowych dla kondygnacji podziemnych parkingu.

W wyniku wielomiesięcznych negocjacji uzgodniono podpisanie umowy pomiędzy Spółką Hala Ludowa a Budimexem na początku 2012 r.

Załącznik graficzny do Polityki Parkowania

POLITYKA I STRATEGIA INFORMACYJNA MIASTA

W 2011 r. prowadzono monitoring mediów ze szczególnym uwzględnieniem prasy i telewizji, monitorowano również informacje umieszczane w portalach internetowych z naciskiem na portale lokalne.

PRASA

W 2011 r. prowadzono archiwizację wybranych artykułów publikowanych w najważniejszych dziennikach, tygodnikach i pozostałych czasopismach ukazujących się na terenie Wrocławia.

TELEWIZJA

Przez cały 2011 r. prowadzono monitoring mediów regionalnych (i również ogólnokrajowych), a szczególnie programów informacyjnych w programach TVP3 Wrocław i TeDe (Fakty, Informacje, Rozmowa dnia i rozmowa Faktów).

Monitoring mediów

TV	NEUTRALNE	POZYTYWNE	NEGATYWNE
TeDe	180	122	42
TVP3	115	89	41
RAZEM	**295**	**211**	**83**
Wszystkie materiały w telewizjach regionalnych: **589**			

INTERNET

Prowadzono archiwizację artykułów z portali internetowych Tuwroclaw.com, onet.pl, mojemiasto.wroclaw.pl, gazetafinansowa.pl, pap.pl. Artykuły archiwizowane były razem z artykułami prasowymi.

BIEŻĄCA OBSŁUGA MEDIÓW

W ramach swojej pracy Dział Prasowy odpowiada za codziennie kontakty z dziennikarzami odpowiadając na ich pytania i kontaktuje z osobami merytorycznie odpowiedzialnymi za poszczególne działy urzędu. Dział Prasowy jest w stałym kontakcie telefonicznym i elektronicznym z dziennikarzami i również tymi drogami przekazuje im niezbędne informacje. W 2011 r. Dział Prasowy odpowiedział na niemal 2,5 tysiąca zapytań prasowych.

- **Komunikaty prasowe**

W 2011 r. wysłano 427 informacji prasowych do dziennikarzy informując ich o projektach, konferencjach, eventach i spotkaniach urzędników z przedstawicielami mediów.

- **Organizacja konferencji prasowych, briefingów i spotkań z dziennikarzami**

W 2011 r. Dział Informacji Biura Prasowego zajmował się obsługą medialną i organizacją:

- konferencji prasowych w tym 94 konferencji prasowych z udziałem Prezydenta Wrocławia

- spotkań z dziennikarzami (wywiady, spotkania Prezydenta z dziennikarzami zagranicznymi, spotkanie z dziennikarzami regionalnymi, przygotowanie spotkania opłatkowego z dziennikarzami
- przygotowywaniem wywiadów (80 wywiadów przeprowadzonych z mediami lokalnymi i ogólnopolskimi i 15 z mediami zagranicznymi)

- **Najistotniejsze wydarzenia**

- uroczystość ogłoszenia ,,Przyjaciół UEFA EURO 2012'',
- wizyta Richarda von Weizsäckera,
- wizyta Larsa Walloe,
- wizyta Króla Szwecji Karola XVI Gustawa i JKM Królowej Sylwii,
- wizyta Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego,
- wizyta Jose M. Barroso,
- wizyta Michela Platiniego,
- wizyta Vaclava Klausa,
- spotkanie trójstronne prezydentów Polski, Niemiec i Ukrainy,
- ,,Diamenty Forbsa 2011'' – wręczenie nagród przedstawicielom najlepiej rozwijających się firm z województwa dolnośląskiego,
- konferencja prasowa Adamek – Kliczko,
- konferencja prasowa dot. rajdu z udziałem Adama Małysza,
- odsłonięcie tablicy upamiętniającej króla Polski Jana Kazimierza (Paryż),
- odsłonięcie pomnika rotmistrza Pileckiego,
- odsłonięcie pomnika prof. Lwowskich pomordowanych przez nazistów,
- dni otwarte stadionu
- wręczenie nagród: Ambasador Wrocławia, Silesius, Angelus,
- uroczysta sesja Rady Miejskiej,
- otwarcie Humanitarium - Ogrodów Doświadczeń EIT+,
- otwarcie Biura Parlamentu Europejskiego,
- ceremonia otwarcia Centrum Wiedzy Academia Europaea,
- Europejski Kongres Kultury,
- ogłoszenie Wrocławia miastem Europejskiej Stolicy Kultury 2016,
- Sylwester w Rynku.

- **Prowadzenie portali miejskich**

W 2011 r. prowadzono dwa duże portale: wroclaw.pl i kreatywnywroclaw oraz oraz trzy mniejsze: www.wca.wroc.pl, i silesius.wroclaw.pl i angelus.com.pl. Redakcja na portalach publikuje około **20** informacji dziennie. Są to wiadomości dotyczące miasta, mieszkańców, informacje z różnych wydziałów UM, zapowiedzi, relacje, recenzje z wydarzeń kulturalnych. Redakcja współpracuje z różnymi wydziałami Urzędu Miejskiego pomagając w promocji różnych programów i działań.
Portal wroclaw.pl miesięcznie odwiedza ok. 80 – 90 tys. nowych użytkowników, co w skali roku **daje milion obiorów informacji zamieszczanych** na stronie miejskiej. Po wiadomości publikowane na wroclaw.pl coraz częściej sięgają lokalne media.
Portal kreatywnywroclaw.pl., dedykowany kulturze, odwiedza miesięcznie około 5 tysięcy nowych użytkowników.
Relacje fotograficzne - Dodatkowo na portalu wroclaw.pl publikowane są relacje fotograficzne z różnych wydarzeń: kulturalnych, sportowych, okolicznościowych, prowadzone są również transmisje internetowe np. z Global Forum czy wręczenia nagrody Angelus.

- **Funkcje Dodatkowe Portalu**

E-kartki - By uatrakcyjnić serwis miejski stworzyliśmy mechanizm pozwalający wysłać e-kartkę do znajomych z okazji świąt, nowego roku, dnia babci i dziadka.
Wrocławskie Tablice - W ramach portalu stworzyliśmy serwis o Wrocławskich Tablicach. Celem projektu jest przybliżenie historii Wrocławia poprzez przypominanie osób i miejsc, które tę historię tworzyły. Są wśród nich postaci historyczne, a także osoby które tworzyły współczesne dzieje, np. członkowie Studenckiego Komitetu Solidarności.

SYSTEM MAP INTERNETOWYCH

- **Dodatkowe informacje**

Portal jest zgodny z Systemem Identyfikacji Wizualnej miasta. Jest w pełni dostępny dla niepełnosprawnych, w tym niedowidzących i niewidomych (Spełnia unijne normy dla serwisów internetowych instytucji użyteczności publicznej). Konstrukcja stron portalu jest zgodna z ogólnymi standardami i wytycznymi dotyczącymi dostępności stron określanymi przez konsorcjum.

- **Prowadzenie aplikacji mobilnych**

Mobi.wroclaw.pl
Dział Redakcji Internetowej prowadzi i aktualizuje portal dla telefonów komórkowych - mobi.wroclaw.pl, który jest kompatybilny z dużą stroną wrocław.pl. Aktualnie aplikacja mobilna jest dostosowywana do potrzeb związanych z EURO 2012. Rocznie z portalu mobi.wroclaw.pl strony korzysta ok. 100 tys. osób.
Od końca 2011 r. trwają również prace nad projektem geolokalizacji - aplikacji na smartphony, która będzie dużym ułatwieniem dla turystów odwiedzających Wrocław. Treespot to system informacji miejskiej, w którym będzie można znaleźć aktualne informacje o obiektach wartych odwiedzenia we Wrocławiu, najbliższych wydarzeniach oraz ciekawych trasach pieszych i rowerowych. Dane uzupełnia mapa, na której zaznaczone są interesujące użytkownika obiekty. Co bardzo ważne, aplikacja mobilna wykorzystuje geolokalizację – czyli lokalizację GPS użytkownika, dostosowując do niej wyświetlane trasy, obiekty i wydarzenia.

Portale społecznościowe
Nasza-klasa.pl, Facebook.com, YouTube.com, twitter.com
Dział Redakcji Internetowej koordynuje aktywność Wrocławia w tzw. social mediach na portalach: Nasza-klasa.pl, Facebook.com, YouTube.com, twitter.com. Na portalach społecznościowych Facebook i Naszaklasa umieszczane są ok. 3 wpisy dziennie, co daje po 1100 wpisów dziennie na każdym z portali. Prowadzone są tam również konkursy dla fanów.

Blogi
Prowadzone są również blogi: **Planeta Wrocław, We Wrocławku, blog fotograficzny wrofoto. Z mediów społecznościowych korzysta coraz więcej użytkowników. Tylko na Facebooku Wrocław ma obecnie ponad 50 tysięcy fanów, Nasza Klasę śledzi prawie 100 tys. osób. Działania w Internecie doceniane są w różnego rodzaju rankingach.**

Wrocław **zwyciężył w rankingu portalu megafoni.p**l, który ocenił oficjalne strony 21 największych polskich miast na Facebooku : „Miasto o największym zasięgu na Facebooku to Wrocław wyróżniający się prawie 15 tysiącami fanów przewagi nad drugim w zestawieniu Poznaniem, jednak to co liczy się najbardziej to najaktywniejsza społeczność Wrocławia, która aktualnie posiada ponad 2 000 aktywnych użytkowników rozmawiających o informacjach komunikowanych przez oficjalną stronę Miasta na Facebooku.

DZIAŁALNOŚĆ MIEJSKIEGO RZECZNIKA KONSUMENTÓW

W 2011 r. do Rzecznika wpłynęło łącznie **12 561 spraw konsumenckich** (wniosków i zapytań), tj. o 3 562 sprawy więcej niż w roku ubiegłym. Dominowały sprawy dotyczące umowy sprzedaży. W znacznej ilości spraw konsumenci otrzymywali pomoc w formie porady lub informacji prawnej.

W roku sprawozdawczym Biuro przygotowało **44 pozwy/wnioski i pisma procesowe** do sądu powszechnego, w 689 sprawach występowaliśmy na piśmie z interwencją do firmy, prowadząc mediację lub wydając opinię prawną.

DZIAŁANIA W ZAKRESIE PROMOCJI MIASTA

NOWOROCZNY KONCERT CHARYTATYWNY

6 stycznia 2011 r. Biuro Promocji Miasta było współorganizatorem Noworocznego Koncertu Charytatywnego na rzecz Fundacji „Wrocławskie Hospicjum dla dzieci". Koncert odbył się w Filharmonii Wrocławskiej, a BPM odpowiadało za zbiórkę przedmiotów i aukcję, która odbyła się podczas koncertu.

TARGI EDUKACYJNE „WROCŁAWSKI INDEKS"

W dniach 11–12 stycznia 2011 r. w hali ORBITA we Wrocławiu przy ul. Wejherowskiej 34 odbyła się druga edycja Targów Edukacyjnych „Wrocławski Indeks" zorganizowanych przez wrocławskie uczelnie i Biuro Promocji Miasta. Swoją ofertę zaprezentowały 24 uczelnie. Organizacji Targów Edukacyjnych „Wrocławski Indeks" podjęła się grupa inicjatywna złożona z przedstawicieli uczelnianych biur promocji i przedstawicieli BPM.

Główne cele przedsięwzięcia to:
- promocja Wrocławia jako atrakcyjnego miejsca do studiowania;
- prezentacja wszystkich uczelni jako jednego silnego ośrodka akademickiego, a nie pojedynczych szkół wyższych (wspólny design powierzchni wystawienniczej z wyeksponowaniem logotypów poszczególnych uczelni).

Przedsięwzięcie było niekomercyjne. Formuła non profit pozwoliła na bezpłatny wstęp dla odwiedzających. Uczelnie organizujące targi opracowały wspólny program imprez towarzyszących (konkursy na lodowisku, warsztaty obróbki cyfrowej zdjęć, warsztaty budowania prostych przekazów reklamowych) oraz prezentacje kół naukowych, adresowanych do kandydatów na studia i uwzględniających specyfikę poszczególnych szkół wyższych. W trakcie targów odbyły się również warsztaty dla nauczycieli przygotowane specjalnie przez Okręgową Komisję Edukacyjną we Wrocławiu.

KONKURS „WROCŁAWSKI INDEKS"

Już po raz piąty piętnaście renomowanych wrocławskich uczelni razem z Biurem Promocji Miasta zorganizowało internetowy konkurs ułatwiający start we Wrocławiu przyszłym studentom. Na laureatów konkursu czekały atrakcyjne nagrody w postaci indeksów, stypendiów, kursów i talonów na podręczniki ufundowane przez uczelnie biorące udział

w konkursie. Nagrodą specjalną w konkursie był weekend we Wrocławiu ufundowany przez Hotel Tumski. Łączna wartość nagród to ponad 100 tysięcy złotych. Celem konkursu było zaproszenie młodych ludzi do Wrocławia i zaprezentowanie im akademickiej oferty miasta oraz jego wyjątkowego klimatu. Konkurs składał się z dwóch części – pierwsza dotyczyła wiedzy o Wrocławiu, druga natomiast to ścieżka tematyczna na wybranej przez kandydata uczelni. W konkursie udział wzięło ok. 8 tysięcy uczestników z całej Polski.

MIĘDZYNARODOWE TARGI TURYSTYCZNE W BERLINIE

W dniach 9–13 marca 2011 r. w Berlinie odbyły się Międzynarodowe Targi Turystyczne ITB. ITB Berlin to największe, najważniejsze i najbardziej prestiżowe targi turystyczne na świecie. Krajem partnerskim tegorocznych targów była Polska, a hasło, którym Polska Organizacja Turystyczna będzie promowała nasz kraj przez najbliższe lata brzmi „Move Your Imagination". Cele polskiego wystąpienia na ITB 2011:

- wzmocnienie pozytywnego obrazu Polski jako kraju obejmującego prezydencję w Radzie Unii Europejskiej, jak również jako gospodarza Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej EURO 2012;
- promowanie Polski jako kraju młodości i kreatywności oraz kraju o różnorodnej ofercie turystycznej;
- promocja polskich miast, w szczególności tych, które będą gospodarzami rozgrywek EURO 2012;
- ugruntowanie marki POLSKA poprzez udostępnienie markowego produktu turystycznego.

Polskie stoisko zajmowało całą halę wystawienniczą 15.1 o łącznej powierzchni 1 472 m^2. Wrocław zaprezentował się na stoisku promującym Euro 2012. Było to stoisko wydzielone specjalne dla miasta gospodarza EURO 2012. Oprócz promocji EURO we Wrocławiu na stoisku prezentowana była pełna oferta atrakcji turystycznych Wrocławia. Wystrój stoiska stanowiło wielkoformatowe zdjęcie wrocławskiej fontanny multimedialnej. Ogromnym zainteresowaniem cieszyły się materiały drukowane prezentowane na stoisku: plany miasta, ulotki. Na targach w Berlinie miała także miejsce premiera nowego folderu promocyjnego Wrocławia, który wraz z planem miasta stanowił podstawowy materiał promocyjny.

KONKURS NA FILM PROMOCYJNY „KRĘCI CIĘ WROCŁAW? KRĘĆ WROCŁAW!”

15 kwietnia 2011 r. wystartowała czwarta edycja konkursu na film promocyjny o Wrocławiu „Kręci Cię Wrocław? Kręć Wrocław!”, który organizuje Biuro Promocji Miasta. Konkurs ma charakter otwarty – skierowany jest zarówno do amatorów, jak i zawodowców, osób indywidualnych, zespołów oraz agencji reklamowych. Przede wszystkim jednak adresowany jest do wszystkich, których Wrocław kręci i którzy – kręcąc Wrocław – potrafią podzielić się z innymi swoją pozytywną wizją miasta. Ważne, żeby była to wizja pomysłowa, nowatorska i nieszablonowa, która odda niepowtarzalność i wyjątkowość Wrocławia i jego mieszkańców.

Jak co roku w tej edycji prace oceniano pod względem kreatywności i oryginalności prezentacji Wrocławia, wartości artystycznej filmu, sposobu przedstawienia i ilości merytorycznych informacji. Gala finałowa konkursu odbyła się 13 listopada 2011 r. Łącznie w konkursie przyznano pięć nagród.

I miejsce – 7000 zł
II miejsce – 5000 zł
III miejsce – 3000 zł

Nagrody publiczności – przyznane po głosowaniu internautów:
I miejsce – 3000 zł (nagroda ufundowana przez firmę Multimedia Polska, realizującą od ponad 5 lat Program Wspierania Polskiego Kina Niezależnego MultimediaOFF)
II miejsce – 1500 zł (nagroda ufundowana przez Dolnośląską Szkołę Wyższą)

AKCJA „MOTOSERCE 2011”

16 kwietnia 2011 r. na Wyspie Słodowej we Wrocławiu odbyła się kolejna edycja ogólnopolskiej akcji Motoserce. Akcja została zorganizowana przez Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa we Wrocławiu we współpracy z Polskim Czerwonym Krzyżem i klubem motocyklowym Gremium MC Wrocław oraz Biurem Promocji Miasta. Środowisko motocyklistów, przy dźwiękach muzyki rockowej, zainaugurowało sezon motocyklowy. Motocykliści, mieszkańcy Wrocławia oraz turyści oddali krew na rzecz dzieci. Akcja zakończyła się wielkim sukcesem – podczas zbiórki udało się pozyskać ponad 48 litrów tego życiodajnego płynu! Na akcję krwiodawstwa zgłosiło się 118 krwiodawców, krew oddało 107 osób. Przedsięwzięcie wzbudziło ogromne zainteresowanie wśród uczestników imprezy, a towarzyszący jej koncert obejrzało kilkuset widzów. Akcji towarzyszyła ekipa TVP Wrocław, telewizja internetowa Wroclaw24.tv oraz Polskie Radio Wrocław.

FESTIWAL CZESŁAWA MIŁOSZA

W dniach 11–15 2011 r. maja odbył się we Wrocławiu Festiwal Czesława Miłosza. Było to spotkanie z poezją polskiego noblisty – rok 2011 został ogłoszony przez sejm RP rokiem Miłosza, 30 czerwca zaś przypada 100 rocznica jego urodzin. Wydarzenia związane z rokiem Miłosza odbywały się m.in. w Trójmieście, Warszawie i Wrocławiu. Wrocławską odsłonę festiwalu finansowało Biuro Promocji Miasta.

W programie festiwalu znalazły się warsztaty, spotkania z autorami, panele poetyckie, wieczorne czytania poezji, slam poetycki, koncerty. By mówić o Czesławie Miłoszu, do Wrocławia zawitali wybitni poeci z Polski i z zagranicy – Syryjczyk Adonis, Bei Dao z Chin, czy Amerykanie Edward Hirsch i Jane Hirshfield.

W dniach 25–27 maja 2011 r. w Instytucie Filologii Polskiej Uniwersytetu Wrocławskiego odbyła się sesja naukowa „Po Miłoszu", wzięli w niej udział najwybitniejsi polscy profesorowie, znawcy tematu. Referat na temat miejsca Miłosza w nowoczesności wygłosił Tadeusz Mazurkiewicz, a o Europie w jego życiu i twórczości opowiedzieli m.in. Hans-Christian Trepte i Aleksander Fiut. Dzień później wypowiedział się Piotr Śliwiński, a o Miłoszu jako historyku literatury – Joanna Orska. Konferencję, do której pewnie będzie się nieraz wracać w humanistycznych publikacjach, podsumowano w ożywionej dyskusji.

KONGRES REGIONÓW W ŚWIDNICY

W dniach 11–12 maja 2011 r. maja Biuro Promocji Miasta wzięło udział w II edycji Kongresu Regionów w Świdnicy. „Samorząd – Inwestycje – Rozwój" to wielkie spotkanie samorządowców z przedsiębiorcami, a tematem przewodnim drugiej edycji kongresu było „Bezpieczeństwo i rozwój".

Podczas tej edycji odbyły się: 4 sesje plenarne oraz 53 panele dyskusyjne. Do udziału zostali zaproszeni przedstawiciele samorządów, biznesu, administracji publicznej oraz Unii Europejskiej, a także eksperci, naukowcy i dziennikarze. Kongresowi towarzyszyły

liczne imprezy oraz wystawa, podczas której firmy z całego kraju prezentowały swoją ofertę dla jednostek samorządu terytorialnego. Wręczone zostały również nagrody w prestiżowych rankingach samorządowych, organizowanych m.in. przez tygodnik „Newsweek Polska" czy miesięcznik „Forbes".

W przestrzeni świdnickiego rynku przez dwa dni na specjalnym stoisku prezentowało się również miasto Wrocław, gdzie ofertę turystyczną i zbliżające się Mistrzostwa Europy w piłce nożnej promowali pracownicy Biura Promocji Miasta wraz z Biurem ds. EURO 2012.

MIĘDZYNARODOWE REGATY WIOŚLARSKIE „ODRA CUP"

Międzynarodowe Regaty Wioślarskie „Odra Cup" odbyły się 15 maja 2011 r.. Impreza została zorganizowana przez AZS Politechniki Wrocławskiej i Biuro Promocji Miasta. W zawodach wzięło udział osiem załóg. Głównym wydarzeniem był wyścig ósemek Politechniki i Uniwersytetu o Puchar Rektora Politechniki Wrocławskiej, który wygrała osada Uniwersytetu. Zawodom towarzyszył piknik wioślarski, na który zawsze chętnie przybywają całe rodziny z dziećmi, by korzystać ze sportowo-rekreacyjnych atrakcji.

Wyścigi wioślarskich ósemek studenckich mają we Wrocławiu kilkunastoletnią tradycję. Początkowo, wzorem najstarszych wyścigów studenckich na świecie Oxford–Cambridge, na wrocławskiej Odrze w wioślarskie szranki stawały ósemki reprezentujące dwie największe uczelnie wyższe w regionie – Politechnikę i Uniwersytet Wrocławski. Po raz pierwszy studenci tych uczelni wiosłowali przeciw sobie w 1997 roku.

FESTIWAL KULINARNY „EUROPA NA WIDELCU"

Już po raz trzeci 4 czerwca 2011 r. na wrocławskim Rynku odbyła się zorganizowana przez Biuro Promocji Miasta europejska biesiada pod nazwą „Europa na widelcu". Jest to wyjątkowa impreza kulinarna, której merytorycznie patronują Robert Makłowicz i Piotr Bikont — jedyna w Polsce organizowana cyklicznie na tak dużą skalę. Prace nad koncepcją menu rozpoczynają się już na początku roku. Graficy BPM opracowują System Identyfikacji Wizualnej, przygotowywane są materiały promocyjne i gadżety. Zamawiane są też reklamy w prasie. Następnie rozpoczynają się prace przygotowawcze.

Impreza jest kilkudniowa: obejmuje jarmark produktów spożywczych, samą biesiadę i wydarzenia towarzyszące. W tym roku jarmark odbywał się od 30 maja do 5 czerwca. Sama biesiada, odbywająca się w rocznicę pierwszych po wojnie wolnych wyborów

w Polsce, trwała do późnych godzin popołudniowych, zakończył ją o 22.00 koncert Big Bandu Zbigniewa Czwojdy.

W programie tegorocznej biesiady znalazły się m.in.:
- degustacja potraw z 31 krajów Europy;
- pokazy kulinarne Roberta Makłowicza oraz szefów kuchni najlepszych restauracji;
- animacje dla dzieci;
- prezentacje turystyczne krajów Europy;
- ogólnopolski Otwarty Turniej Nalewek i Destylatów;
- przegląd filmów kulinarnych pt. „Apetyt na kino";

Do wspólnej zabawy zachęcali artyści uliczni: bębniarze, kuglarze, szczudlarze.
W organizację imprezy co roku zaangażowani są uczniowie Zespołu Szkół Gastronomicznych – podczas biesiady sprzedają kupony, które można wymienić na porcję degustacyjną. Zebrane w ten sposób pieniądze przeznaczane są na stypendia dla uczniów ZSG. Uczniowie pracują także przy przygotowywaniu potraw, a potem obsługują również gości biesiady na Rynku. W tym roku wydano około 30 000 potraw.

WYSTAWA PLENEROWA „WROCŁAW – LATA 60. XX WIEKU"

W dniach 1–30 czerwca odbyła się na wrocławskim Rynku wystawa fotografii „Wrocław – lata 60. XX wieku" – projekt realizowany we współpracy z Muzeum Miejskim Wrocławia i Wydawnictwem Via Nova.

WSPÓŁPRACA Z ZAGRANICĄ I MIASTAMI PARTNERSKIMI

WSPÓŁPRACA Z MIASTAMI PARTNERSKIMI

DREZNO

25 czerwca 2011 r. w związku ze startem w rajdzie Wrocław-Drezno przybył do Wrocławia Adam Małysz.

WIESBADEN

w czerwcu 2011 r. do Wrocławia przybyła grupa uczniów z partnerskiego miasta Wiesbaden. Grupa zwiedziła miasto z przewodnikiem i poznała historię Miasta.
10 czerwca do Wrocławia przybyli przedstawiciele Stowarzyszenia Ryszarda Wagnera. Goście wzięli udział z przedstawicielami UMW i obejrzeli przentację Wrocławia.

DEPARTAMENT LA VIENNE

4 czerwca 2011 r. , w ramach współpracy z Departamentem, do Wrocławia przyjechał Bruno Neveu, członek Akademii Kulinarnej Francji, który promował region i jego kuchnię w ramach odbywającej się na Rynku imprezy „Europa na widelcu"

LILLE

W lipcu 2011 r. grupa młodzieży z wrocławskiego Gimnazjum nr 34 wzięła udział w projekcie Solid'art realizowanym wspólnie z Miastami Lille i Turynem. Gimnazjaliści spędzili w Lille 14 dni uczestnicząc wraz z młodzieżą z innych zaproszonych do projektu krajów w warsztatach artystycznych zakończonych wspólnym przedstawieniem w jednym z miejskich centrów kultury La Malterie.
W październiku na kilkudniową wizytę przyjechali do Wrocławia przedstawiciele miasta Lille. Delegacja zwiedziła miasto i odbyła szereg spotkań z przedstawicielami poszczególnych wydziałów UMW oraz z instytucjami kultury, których celem było określenie możliwości dalszej współpracy Miast. Finalnym momentem wizyty było

podpisanie porozumienia o współpracy na lata 2012-13. Goście wzięli także udział w pierwszy meczu piłki nożnej rozegranym na stadionie.
W dniach 26-27 kwietnia do Lille udał się z roboczą wizytą prof. Adam Chmielewski, Dyrektor instytucji odpowiedzialnej za starania Wrocławia o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury 2016. Wizyta ta była kolejną szansą za skorzystanie z wiedzy i doświadczeń Lille jako Europejskiej Stolicy Kultury 2004. Lille wspierało Wrocław w procesie starań o ten prestiżowy tytuł, deklaruje też wolę współpracy przy tworzeniu programu obchodów ESK 2016. Od połowy 2011 roku Biuro Współpracy z Zagranicą realizuje we współpracy z partnerami z Lille projekt tłumaczenia na język francuski książki pt. „Mikrokosmos" Normana Daviesa i Rogera Moorhouse'a. Tłumacz rozpoczął pracę nad przekładem na podstawie umowy zawartej z Gminą Wrocław. Wg wstępnych ustaleń książka powinna zostać wydana pod koniec 2012 roku przez francuskie wydawnictwo La Contre Allee. Koszty wydania oraz promocji poniosą wspólnie Miasta Wrocław i Lille oraz ewentualni partnerzy projektu.

LWÓW

W lutym (8-10 lutego 2011 r.) na zaproszenie Miasta do Wrocławia przybyła delegacja gości z Urzędu Miasta i Rady Miejskiej Lwowa. Urzędnicy i Radni zapoznali się ze struktura organizacyjną urzędu i przyjrzeli się bliżej niektórym obszarom działalności UMW (gospodarka mieszkaniowo-komunalna, ekonomia, finanse i budżet, opieka społeczna, edukacja, zdrowie itp.).
Kolejna wizyta przedstawicieli Lwowa miała miejsce we wrześniu 2011 r. i była głównie okazją do rozmów o współpracy na płaszczyźnie kulturalnej (goście wzięli udział w Europejskim Kongresie Kultury, który odbywał się w tym czasie w Hali Stulecia w ramach wrocławskiego programu Prezydencji Polski).

Najważniejszym wydarzeniem zorganizowanym we współpracy Lwowa i Wrocławia w 2011 r. był finał projektu ufundowania Pomnika Pomordowanych Profesorów Lwowskich – 3 lipca, w obecności przedstawicieli władz obu społeczności, profesorów wrocławskich i lwowskich uczelni, dziennikarzy, mieszkańców Lwowa oraz przedstawicieli licznych organizacji przybyłych na tę okazję z Polski, odbyło się uroczyste odsłonięcie pomnika na Wzgórzach Wuleckich.

RAMAT-GAN

W dniach 23-25 maja2011 r. do Wrocławia przybyła delegacja z izraelskiego miasta Ramat-Gan. Delegacja zwiedziła miasto i spotkała się z przedstawicielami Urzędu Miejskiego Wrocławia.
Przedstawiciele Ramat-Gan przybyli jeszcze z jedną wizytą w miesiącu listopadzie. Goście wzięli udział w obchodach Dni Wzajemnego Szacunku organizowanych przez Fundację Bente Kahan.

WIZYTY STUDYJNE DZIENNIKARZY ZAGRANICZNYCH WE WROCŁAWIU

W 2011 r. kontynuowano ideę promocji Wrocławia w mediach zagranicznych poprzez zapraszanie dziennikarzy na tzw. wizyty studyjne, aby umożliwić im poznanie Miasta i zachęcić do napisania o nim w ich macierzystych mediach.
23-24 marca wizyta studyjna Jo Caird, dziennikarka „The Independent" i „The Guardian" wraz z fotografem Stevem Pretty oraz Vincent Crump, dziennikarz „The Sunday Times".
W maju br. przybyli do Wrocławia dziennikarze z tajwańskiego magazynu Rhythms Montly.
18-19 sierpnia wizyta Willa Hide'a, dziennikarza „The Times"
26-28 sierpnia wizyta Roba Crossana, dziennikarza brytyjskiego „Daily Express

- **WSPÓŁPRACA Z EUROPĄ WSCHODNIĄ**

Znaczna część działań mających związek ze współpracą z Europą Wschodnią realizowana była w 2011 r. na podstawie konkursu na **„Organizację w roku 2010 przedsięwzięć i działań zmierzających do poszerzenia współpracy z Europą Wschodnią”**.
Konkurs wygrało Kolegium Europy Wschodniej, które podejmuje działania z zakresu: wymiany poglądów na temat polskiej polityki wschodniej, wydarzeń politycznych, społecznych, ekonomicznych i kulturalnych na terenie Europy Wschodniej poprzez wydawanie czasopisma NOWA EUROPA WSCHODNIA, wsparcie organizacji Konferencji Polska Polityka Wschodnia oraz pomoc przy organizacji Wschodniej Szkoły Zimowej - cyklu wykładów i seminariów poświęconych stosunkom międzynarodowym pomiędzy Europą Wschodnią Unią Europejską, pogłębianie wiedzy na temat krajów i narodów Europy Wschodniej oraz historii transformacji politycznej i gospodarczej tych krajów.
W maju gościliśmy we Wrocławiu dziecięce zespoły muzyczne z Białorusi i Ukrainy, które występowały w ramach projektu „Mogiła Pradziada – ocal od zapomnienia” realizowanego wspólnie z Telewizją Polską oddział Wrocław.

W sierpniu Miasto dofinansowało pobyt we Wrocławiu grupy młodzieży z Białorusi, która przyjechała na zaproszenie Gdańskiej Fundacji Dobroczynności.
We wrześniu do Wrocławia przybyła grupa młodzieży z Ukrainy w ramach „Wizyty studyjnej na Dolnym Śląsku dla przedstawicieli młodzieżowych organizacji pozarządowych z rejeonu dniepropietrowskiego”.
W październiku odbyła się konferencja „Pociąg do Ukrainy”. W ramach tego wydarzenia UMW sfinansował pobyt we Wrocławiu zespołu KoralLi oraz organizację wystawy pokazującej zmiany zachodzące nad Dnieprem. Na przełomie listopada i grudnia odbyła się wystawa „Belarus Press Photo”, Urząd wspomógł to wydarzenie finansowo i objął patronatem. W grudniu współfinansowano organizację konferencji „Za naszą i Waszą Wolność”, w której udział wzięli opozycjoniści z Białorusi. Goście z Białorusi spotkali się także z Prezydentem Wrocławia.

INNE DZIAŁANIA I PROJEKTY PODEJMOWANE W RAMACH WSPÓŁPRACY Z ZAGRANICĄ

- **Projekt ufundowania przez Miasto Wrocław tablicy upamiętniającej Króla Jana Kazimierza w kościele Saint-Germain-des-Prés w Paryżu**

21 stycznia projekt ufundowania tablicy zakończono jej uroczystym odsłonięciem. W uroczystości udział wzięli przedstawiciele władz Wrocławia i Paryża, obu archidiecezji, rektorzy wrocławskich uczelni, Ambasador RP w Paryżu oraz licznie zgromadzona polonia i parafianie Saint-Germain-des-Prés.
W ramach kontynuowania współpracy z parafią Saint-Germain-des-Prés, w kwietniu do Wrocławia przyjechała grupa młodzieży akademickiej z Paryża wraz z proboszczem parafii, o. Benoist de Sinéty. Goście zwiedzili Miasto, ale także nawiązali kontakty ze swoimi równieśnikami ze Wspólnoty Akademickiej Dominik.

- **Cykl wizyt gości Normana Daviesa**

W 2011 roku kontynuowano projekt zapraszania do Wrocławia ważnych postaci ze świata nauki, kultury i mediów rekomendowanych przez Normana Daviesa.
W sierpniu przyjechała do Wrocławia amerykańska dziennikarka Wanda Urbańska, autorka popularnego w USA programu telewizyjnego „Simple livng”. Dziennikarka zwiedzała Miasto w poszukiwaniu inspiracji do swojego programu.

- **Działania związane ze staraniami Wrocławia o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury 2016**

W pierwszym półroczu BWZ było zaangażowane w zapraszanie do Wrocławia różnego rodzaju ekspertów (np. byłych i przyszłych szefów ESK w innych krajach). Była to sposobność do skorzystania z ich wiedzy i know-how, niezbędnych do dobrego przygotowania aplikacji i kolejnych prezentacji wrocławskiej kandydatury do ESK.
Zorganizowano również kilka wizyt studyjnych u ekspertów w dziedzinie organizacji ESK, m.in. u Roberta Palmera, który pracuje w Radzie Europy w Strasburgu.

Biuro Współpracy z Zagranicą było zaangażowane w organizację wizyty jurorów ESK we Wrocławiu w dn. 16 czerwca. 7-osobowa delegacja zwiedzała Miasto i odbywała liczne spotkania z przedstawicielami UMW, instytucji Wrocław 2016 oraz świata kultury. Wizyta miała na celu zweryfikować gotowość Wrocławia do realizacji założeń ESK 2016 we Wrocławiu.
21 czerwca 2011 roku odbyła się ostatnia prezentacja wrocławskiej kandydatury do ESK w Warszawie. Wrocław pokonał Gdańsk, Warszawę, Lublin i Katowice i został wybrany przez niezależne międzynarodowe jury Europejską Stolicą Kultury 2016.
Od momentu poznania decyzji o ESK 2016 w Hiszpanii, Wrocław podjął działania mające na celu nawiązanie bliższej współpracy z San Sebastian. Przedstawiciele miasta i tamtejszej instytucji odpowiedzialnej za przygotowania do ESK 2016 przyjechali do Wrocławia z oficjalną wizytą w dniach 8-10 września, co oprócz spotkań z przedstawicielami Miasta umożliwiło im wzięcie udziału w ważnym wydarzeniu Polskiej Prezydencji – Europejskim Kongresie Kultury.
Burmistrz San Sebastian przyjechał do Wrocławia ponownie w związku z uczestniczeniem w Koncercie Noworocznym grupy muzyków i tancerzy z San Sebastian. Zespół Oreka TX zaprezentował podczas Sylwestra w Rynku tradycyjną muzykę i taniec z Kraju Basków.
W sierpniu z inicjatywy BWZ ukazał się artykuł prezentujący Wrocław jako Europejską Stolicę Kultury w dwumiesięczniku dla uczących się języka hiszpańskiego „La Revista Espanola". W ramach rozpowszechnienia wiedzy o ESK 2016 większość ezgemplarzy gazety zostało dostarczonych do wrocławskich szkół.

- **Działania związane z utworzeniem we Wrocławiu Biura Informacyjnego Parlamentu Europejskiego**

1 lipca, w dniu objęcia przez Polskę Prezydencji w Radzie Unii Europejskiej, odbyło się oficjalne otwarcia filii Biura Parlamentu Europejskiego i Komisji Europejskiej we Wrocławiu - Domu Europy. Uroczystość uświetnili Przewodniczący Parlamentu Europejskiego Jerzy Buzek i Wiceprzewodnicząca Komisji Europejskiej Viviane Reding.
Po uroczystości otwarcia Biura mieszczącego się na ul. Widok 10, gości zaproszono na uroczysty lunch.

- **Działania związane z lokalizacją we Wrocławiu Centrum Wiedzy Academia Europaea**

Mając na względzie potrzebę współpracy Miasta z największymi europejskimi naukowcami oraz pomoc wrocławskim uczelniom w nawiązywaniu prestiżowych kontaktów i organizowaniu ważnych dla świata nauki wydarzeń, na początku 2011 roku Miasto podjęło rozmowy z Zarządem Academia Europaea o możliwościach lokalizacji we Wrocławiu drugiego po londyńskim biurze AE w Europie.
W kwietniu Przewodnicz¹cy tej skupiaj¹cej w swych szeregach 2,5 tys. naukowców (w tym 50. Noblistów) organizacji, prof. Lars Walløe, podpisa³ wspólnie z Prezydentem list intencyjny w sprawie utworzenia we Wroc³awiu siedziby tej organizacji.
Po długotrwałych pracach nad statusem prawnym oraz poszukiwaniach odpowiedniego lokalu, 16 grudnia w kamienicy przy Rynku 13 uroczyście otwarto Centrum Wiedzy Academia Europaea we Wrocławiu. W uroczystym spotkaniu w Ratuszu, lunchu oraz specjalnym koncercie w Filharmonii Wrocławskiej udział wzięło 12 członków Zarządu AE, przedstawiciele władz miejskich oraz rektorzy wrocławskich uczelni.
W Centrum Wiedzy pracować będą dwie osoby zatrudnione przez Convention Bureau, które wygrało konkurs na prowadzenie i obsługę Centrum. Wspólnie z zrzeszonymi w AE naukowcami Centrum Wiedzy przygotowywać będzie coroczne posiedzenia Zarządu AE jak również warsztaty, konferencje, letnie szkoły, wykłady noblistów, wymianę profesorów, które służyć będą społeczności akademickiej i mieszkańcom Wrocławia.

- **Pozostałe wydarzenia**

W kwietniu 2011 r. gościliśmy we Wrocławiu młodzież z Hiszpanii, która wraz ze swoimi rówieśnikami z Ostrzeszowa została przyjęta przez Prezydenta Wrocławia.
W kwietniu z okazji otwarcia połączenia lotniczego Wrocław-Kopenhaga do Wrocławia na konferencję przyjechał Radca Ambasady Danii. Otwarcie tego połączenia zwiększa

możliwości turystyczne Wrocławia, ale może też przyczynić się do wzajemnych kontaktów biznesowych przedsiębiorców z obu miast i obu regionów.
20 kwietnia 2011 r. na zaproszenie Pana Prezydenta Wrocławia przybył do Wrocławia Pan Lothar Hageboelling, sekretarz Prezydenta Niemiec wraz delegacją.
1 maja 2011 r. w Rzymie miała miejsce beatyfikacja Papieża Jana Pawła II. Delegacja Radnych Miejskich pojechała do Rzymu oddać hołd Honorowemu Obywatelowi Wrocławia.
6 maja 2011 r., w ramach oficjalnej wizyty państwowej, zawitała do Wrocławia Szwedzka Para Królewska: Król Karol XVI Gustaw wraz z małżonką Królową Sylwią. Para Królewska odwiedziła nowobudowany stadion na EURO 2012, Szpital Onkologii i Hematologii Dziecięcej przy ulicy Bujwida, wrocławski Rynek wraz z Ratuszem, gdzie odbył się uroczysty obiad, a następnie fabrykę Volvo i Kościół Pokoju w Świdnicy.
8-11 czerwca 2011 r. we Wrocławiu odbyła się druga edycja Wrocław Global Forum. BWZ zaangażowane było w opiekę nad gośmi zagranicznymi (m.in. Premiera Mołdawii).
W sierpniu przybył do Wrocławia Arcybiskup Kolonii Kardynał Joachim Meisner, który wziął udział w otwarciu filii Zespołu Żłobkowo-Przedszkolnego nr 3 jego imienia.
15 września 2011 r., w ramach wydarzeń mających miejsce we Wrocławiu w kontekście Polskiej Prezydencji, w Muzeum Architektury zorganizowano kolację dla uczestników dorocznej Sesji Plenarnej i Konferencji Europejskich Rad Konsultacyjnych Środowiska i Zrównoważonego Rozwoju.
11 października 2011 r. odbyło się seminarium oraz otwarcie Wystawy dotyczącej 750-lecia Prawa Magdeburskiego we wrocławskim Ratuszu. UMW wspomógł to wydarzenie finansowo i objął patronatem.
W dniach 13-15 października 2011 r. na zaproszenie Prezydenta Wrocławia przyjechał do Wrocławia Gunter Verheugen. Gość promował swoją książkę na Uniwersytecie Wrocławskim oraz odebrał medal „Zasłużony dla Wrocławia".
11-14 listopada 2011 r. we Wrocławiu odbyły się Mistrzostwa Koszykówki organizowane przez Ambasadę Mongolii i Stowarzyszenie Studentów z Mongolii. UMW objął to wydarzenie patronatem i ufundował nagrody dla uczestników Mistrzostw.
21 listopada 2011 r. odbyło się uroczyste odsłonięcie tablicy pamiątkowej poświeconej mieszkańcom Wrocławia, którzy solidarnie wsparli braci Węgrów w czasie rewolucji węgierskiej w 1956 r. W uroczystości odsłonięcia tablicy na Placu Grunwaldzkim uczestniczyli m.in. Prezydent Wrocławia, były Prezydent Węgier, Laszlo Solyom oraz Janos Tischler, Dyrektor Węgierskiego Instytutu Kultury. Tablice poświęcił Ks. Kardynał Henryk Gulbinowicz.
1 grudnia 2011 r. do Wrocławia przyjechał z kilkugodzinną wizytą José Manuel Barosso, Przewodniczący Komsji Europejskiej. Przewodniczący odebrał tytuł honoris causa na Politechnice Wrocławskiej, zwiedził Rynek i Muzeum Pana Tadeusza w budynku Ossolineum i spotkał się z pracownikami Domu Europy.
9 grudnia 2011 r. Urząd Miejski Wrocławia wraz z wydawnictwem Agora przygotowały wspólnie promocję książki Vaclava Havla „Siła bezsilnych i inne eseje" połączoną z projekcją filmu „Obywatel Havel" i dyskusją panelową moderowaną przez Adama Michnika.
W dniach 12-13 grudnia 2011 r. do Wrocławia przyjechał Prezydent Republiki Czeskiej Vaclav Klaus z delegacją. W trakcie wizyty Prezydent Czech spotkał się z Prezydentem Wrocławia, zwiedził Miasto oraz stadion, na którym reprezentacja Czech rozegra w czerwcu 2012 roku mecze fazy grupowej EURO UEFA 2012, spotkał się z młodzieżą w Kościele pw. św. Doroty i św. Wacława oraz wysłuchał specjalnie przygotowanego koncertu jazzowego. Ponadto Prezydent Klaus promował na Uniwersytecie Wrocławskim książkę pt. „Gdzie zaczyna się jutro" własnego autorstwa.
W grudniu, w ramach Ethno Jazz Festival – Muzyka Świata, przybyła do Wrocławia Sara Tavares, artystka z Wysp Zielonego Przylądka, która wystąpiła na koncercie w Synagodze pod Białym Bocianem. UMW pokrył koszty pobytu artystki.

- **Organizacja uroczystości wręczenia nagrody Jana Nowaka-Jeziorańskiego**

4 czerwca 2011 r. w Zakładzie Narodowym im. Ossolińskich wręczono Nagrodę Jana Nowaka-Jeziorańskiego. Laureatem wybranym przez Kapitułę Nagrody został były

Ambasador RP w Stanach Zjednoczonych oraz Prezes Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności, Jerzy Koźmiński.
Zgodnie z życzeniem pomysłodawcy Nagrody, Jana Nowaka-Jeziorańskiego, stanowi ona formę uhonorowania wybitnych zasług osób bądź instytucji w dziedzinie niepodległości, obalenia komunizmu oraz w kształtowaniu społeczeństwa obywatelskiego w Europie Środkowej i Wschodniej. Jerzy Koźmiński jest absolwentem Wydziału Handlu Zagranicznego Szkoły Głównej Planowania i Statystyki w Warszawie. Tam też pracował naukowo. W 1989 r. rozpoczął pracę w Urzędzie Rady Ministrów. W 1993 r. został sekretarzem stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych. Rok później Prezydent Lech Wałęsa mianował go Ambasadorem Polski w USA. Stanowisko to objął w kluczowym dla Polski okresie starań o członkostwo w NATO. Funkcję ambasadora pełnił do 2000 r.

CENTRUM SZTUKI IMPART

CS Impart w 2011 r. zrealizowało **262** imprezy, w tym **41** w ramach Teatru Piosenki, **12** wystaw w ramach galerii ImpArt oraz **5** innych wydarzeń typu festiwal lub przegląd. Jest to o prawie 70% więcej imprez w stosunku do roku poprzedniego. Konsekwencją tego jest znaczne zwiększenie ilości widzów do ponad 30 tys. z około 20 tys. w roku poprzednim. Imprezy niebiletowane zgromadziły w 2011 r. ponad 3 tys. osób. Znacznie wzrosła też frekwencja i wynosiła średnio około 80%, choć niektóre imprezy osiągały poziom ponad 100%

W 2011 r. CS Impart zaprezentował kolejne własne produkcje teatralne: **„Niebezpieczna gra”** oraz **monodram Anny Skubik „Fedra”** – na scenie teatralnej oraz **„Używane piosenki na dwa głosy męskie”** w ramach Teatru Piosenki. Na scenie Wrocławskiego Teatru dla Dzieci, we współpracy z Kliniką Lalek odbyła się kolejna premiera: „Złota kaczka” oraz „Opat” zrealizowany przez J. Paczkowskiego.

2011 r. to wielkie wydarzenie w CS Impart – **pierwszy w Polsce festiwal fringe**. **IF Festiwal** – impreza wzorowana na edynburskim festiwalu fringe zaprezentowała 80 wydarzeń artystycznych ze wszystkich dziedzin sztuki. W festiwalu uczestniczyli wykonawcy nie tylko z Polski, ale z kilku krajów, w tym z Japonii, USA, Francji, Włoch i Czech. Na temat imprezy ukazało się ponad 100 artykułów w mediach ogólnopolskich i zagranicznych. Kolejna edycja IFF planowana jest na październik 2012 r.

Kontynuując własną działalność impresaryjną CS Impart rozpoczął nowy cykl koncertowy – „Jarek Śmietana rekomenduje – debiuty jazzowe”. Natomiast w ramach Teatru Piosenki odbywały się promocyjne koncerty i recitale młodych adeptów piosenki artystycznej, które prowadzili Bogusław Sobczuk i Jan Poprawa. Została też nawiązana ścisła współpraca z ambasadami oraz ze Stowarzyszeniem Filmowców Polskich, co pozwoliło na rozpoczęcie regularnych nieodpłatnych pokazów filmowych. Imprezy te realizowane są w ramach edukacji kulturalnej i powszechnego dostępu do Kultury, zaplanowanych przez CS Impart. Z wypracowanych środków zostały także sfinansowane spektakle teatru tańca współczesnego, spektakle teatralne w językach obcych, a także bilety dla seniorów (słuchacze uniwersytetów trzeciego wieku). W 2011 r. CS Impart był organizatorem trzeciej edycji przeglądu wrocławskiej sceny muzycznej „Wrocławski Sound”. W ciągu trzech dni trwania przeglądu przez CS Impart przewinęło się ponad 2,5 tys. słuchaczy.
W 2011 r. frekwencja na większości imprez Teatru Piosenki utrzymywała się na poziomie 90%. CS Impart zrealizował też szereg imprez plenerowych zleconych przez UM Wrocławia, w tym koncert z okazji Dnia Niepodległości.

Departament Finansów Publicznych

Wrocław miasto spotkań

POLITYKA FINANSOWA MIASTA

W celu zrealizowania zaplanowanych w 2011 r. dochodów z tytułu podatków i opłat lokalnych, oraz uzyskania wysokich wskaźników wykonania budżetu podjęto następujące działania:

- zaksięgowano **441 270** dokumentów (przelewów bankowych, wpłat gotówkowych),
- wydano **219 130** decyzji podatkowych,
- wydano **8 364** postanowień i innych aktów prawnych,
- wystawiono łącznie **86 499** zawiadomień, upomnień, tytułów wykonawczych wezwań do zapłaty należności podatkowych oraz pism przedsądowych,
- prowadzono egzekucję należności pieniężnych na podstawie **31 873** tytułów wykonawczych,
- rozpatrzono **260** wniosków o ulgę podatkową oraz **456** wniosków o ulgę w spłacie zobowiązań cywilnoprawnych,
- wydano **203** zaświadczeń o udzielonej pomocy *de minimis*,
- monitorowano **129** postępowań upadłościowych, w których dokonano **15** zgłoszeń wierzytelności,
- prowadzono działania w **515** sprawach egzekucyjnych z nieruchomości, w których dokonano **59** zgłoszeń wierzytelności w celu przyłączenia się do podziału sumy uzyskanej ze sprzedaży nieruchomości,
- wystąpiono z **39** wnioskami o ustanowienie hipotek i zastawów skarbowych,
- W Centrum Obsługi Podatnika obsłużono **49 098** klientów/podatników,
- prowadzono windykację należności cywilnoprawnych w **854** sprawach,
- wystawiono faktury VAT i ich korekty oraz sporządzono sprzedaż niefakturowaną i jej korekty w ilości **9 241** sztuk,
- przeprowadzono i zakończono **77** kontroli podatkowych.

Czynność	2009 r.	2010 r.	2011 r.
Ilość zaksięgowanych dokumentów	377 918	421 617	441 270
Ilość wydanych decyzji podatkowych	175 153	196 548	219 130
Ilość wydanych postanowień i innych aktów prawnych	18 425	10 501	8 364
Ilość wydanych zawiadomień, upomnień, tytułów wykonawczych, wezwań do zapłaty należności podatkowych oraz pism przedsądowych	131 234	132 702	86 499
Ilość egzekucji na podstawie tytułów wykonawczych	19 647	36 299	31 873
Ilość rozpatrzonych wniosków o ulgę podatkową	957	886	260
Ilość rozpatrzonych wniosków o ulgę w spłacie zobowiązań cywilnoprawnych	491	620	456
Ilość wydanych zaświadczeń o udzielonej pomocy de minimis	297	443	203
Ilość dokonanych zgłoszeń wierzytelności w postępowaniach upadłościowych	66	71	15
Ilość dokonanych zgłoszeń wierzytelności w sprawach egzekucyjnych z nieruchomości	331	317	59
Ilość wniosków o ustanowienie hipotek i zastawów skarbowych	137	40	39
Ilość obsłużonych klientów w Centrum Obsługi Podatnika	63 464	46 289	49 098
Ilość spraw w których prowadzono windykację należności cywilnoprawnych	523	598	854
Ilość wystawionych faktur VAT i ich korekt oraz sprzedaży niefakturowanych i ich korekt	6 627	7 612	9 241
Ilość przeprowadzonych i zakończonych kontroli podatkowych	107	121	77

Wszystkie wyszczególnione wyżej działania wpłynęły na zrealizowanie założonego planu dochodów w 97,74 %.

Wykonanie dochodów z tytułu podatków i opłat lokalnych w odniesieniu do założonego planu na 2011 r. z wyszczególnieniem źródeł dochodów

Lp.	Wyszczególnienie	Plan na 2011 r. (w zł)	Wykonanie	Procentowe wykonanie planu (4:3)
1	podatek rolny	800 000,00	662 867,26	82,86%
2	podatek od nieruchomości	310 800 000,00	306 081 669,20	98,48%
3	podatek leśny	36 700,00	36 148,79	98,50%
4	podatek od środków transportowych	17 201 000,00	15 001 285,08	87,21%
5	opłata skarbowa	14 420 000,00	14 014 201,50	97,19%
6	opłata targowa	2 000 000,00	1 670 311,90	83,52%
7	**RAZEM (1-6)**	**345 257 700,00**	**337 466 483,73**	**97,74 %**

Wykonanie planu dochodów w 2011 r. w ujęciu procentowym

Procentowy udział wpływów z podatków i opłat w dochodach realizowanych przez Wydział Podatków i Opłat

W 2011 r. wydano **219 130** decyzji podatkowych, z których do Samorządowego Kolegium Odwoławczego zaskarżonych zostało **248**, co stanowi **0,11%** wszystkich wydanych decyzji. W 2011 r. nie wpłynęła żadna skarga na decyzje podatkowe skierowana do Wojewody.

REALIZACJA ZAŁOŻEŃ W ZAKRESIE POLITYKI FINANSOWEJ MIASTA

W 2011 r. zrealizowano następujące zadania:

- przeprowadzono emisję obligacji komunalnych Gminy Wrocław o wartości 200 000 000 zł,
- przygotowano informacje, oraz opracowano materiały niezbędne do aktualizacji oceny wiarygodności kredytowej Miasta przez agencje ratingową, na podstawie których w miesiącu lipcu 2011 r. agencja Fitch Polska S.A. dokonała aktualizacji oceny ratingowej,
- uczestniczono w przygotowaniu oraz rozstrzygnięciu pisemnego ograniczonego przetargu na sprzedaż nieruchomości będących własnością Gminy Wrocław – leasing zwrotny nieruchomości gruntowych zabudowanych należących do Gminy Wrocław,
- renegocjowano umowy kredytowe zawarte w latach poprzednich, wprowadzając zmiany (aneksy) dotyczące zmniejszenia wysokości marż do zaciągniętych kredytów,
- przeprowadzono trzy zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego na kredyt przeznaczony na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu Miasta w roku 2011 i spłatę zobowiązań wynikających z zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych,
- przeprowadzono dwa zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego na udzielenie kredytów krótkoterminowych rewolwingowych (odnawialnych) na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego,
- przeprowadzono pięć postępowań w trybie zamówienia z wolnej ręki na udzielenie pożyczek i dotacji z WFOŚiGW na dofinansowanie zadań inwestycyjnych ujętych w budżecie Miasta,
- przeprowadzono transakcję spłaty zadania inwestycyjnego „Budowa Północnej Obwodnicy Śródmiejskiej we Wrocławiu”,
- zawarto porozumienie z Bankiem Pekao S.A. odnośnie zapisów Porozumień na rozterminowanie wykupionych przez bank wierzytelności, wynikających z zawartych przez Gminę Wrocław umów na roboty budowlane,

- opracowano 10 projektów zmian wieloletniej prognozy finansowej Miasta na lata 2011-2047, a także projekt wieloletniej prognozy finansowej Miasta na lata 2012-2041,
- dokonano rozliczeń kosztów scentralizowanych związanych z funkcjonowaniem Urzędu Miejskiego Wrocławia na poszczególne wydziały za III i IV kwartał 2010 r., założono zlecenia kontrolingowe do nowopowstałych programów budżetowych oraz rozszerzono zestawy kont księgowych w etapach walidacji o nowoutworzone konta księgowe,
- planowano i monitorowano wydatki na obsługę zadłużenia Miasta, a także przychody i rozchody,
- do rejestracji w Centralnym Rejestrze Zobowiązań przyjęto 9 160 dokumentów, z czego 2 435 stanowiły umowy dotacyjne, dokonano wstępnej rejestracji dokumentów (umów, zamówień, korekt, rocznych formularzy) w systemie SAP za następujące komórki organizacyjne: Departament Finansów Publicznych, Biuro Rady Miejskiej, Archiwum Miejskie oraz przeprowadzono szkolenia dla pracowników innych wydziałów w zakresie rejestracji wstępnej dokumentów w systemie SAP,
- obsługiwano pod względem finansowym (przekazywanie środków finansowych na realizację zadań w ilości ok. 18 500 przelewów rocznie) 150 jednostek organizacyjnych Miasta, przekazywano dotacje celowe podmiotom zewnętrznym na podstawie zawartych ok. 700 umów dotacyjnych (ok. 1 300 przelewów) oraz dotacje podmiotowe dla około 260 niepublicznych placówek oświatowych (ok. 3 200 przelewów), a także dokonano ok. 23 200 płatności wynikających z dokumentów przekazanych do realizacji przez komórki organizacyjne Urzędu, regulowano zobowiązania Gminy wynikające z 25 umów kredytowych, 4 umów o emisję obligacji, 10 umów pożyczki, a także obsługiwano 9 umów o wykup wierzytelności,
- rozpatrzono wnioski o udzielenie pomocy publicznej w związku z rozpoczęciem działalności gospodarczej przez nowych przedsiębiorców oraz w związku z rozpoczęciem i zakończeniem przez przedsiębiorców nowych inwestycji na terenie Wrocławia,
- uczestniczono w pracach Zespołów: Wrocławskiej Karty Miejskiej oraz związanym z ulepszeniem funkcjonowania systemu SAP w Urzędzie Miejskim.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI KOMÓRKAMI ORGANIZACYJNYMI URZĘDU I SPÓŁKAMI, KTÓRYCH GMINA WROCŁAW JEST UDZIAŁOWCEM

- w zakresie postępowania na świadczenia kompleksowych usług doradczych przy przygotowaniu i przeprowadzeniu postępowania na wybór partnera prywatnego dla realizacji południowo–wschodniego odcinka obwodnicy śródmiejskiej od ul. Krakowskiej do ul. Mickiewicza,
- w zakresie postępowania na świadczenia kompleksowych usług doradczych przy przygotowaniu i przeprowadzeniu badania rynku na wybór partnera prywatnego dla realizacji projektu „Budowa basenów przyszkolnych w obiektach oświatowych we Wrocławiu” w procedurze PPP,
- przy przygotowaniu umowy sprzedaży urządzeń i instalacji (kanałów deszczowych i przyłączy kanalizacyjnych deszczowych) służących do zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie Gminy Wrocław,
- uczestniczono w negocjacjach w sprawie postępowania o udzielenie zamówienia w ramach koncesji na roboty budowlane na „Budowę parkingu podziemnego dwukondygnacyjnego wraz z częścią naziemną w poziomie terenu, niezbędną infrastrukturą na terenie Zespołu Hali Stulecia we Wrocławiu”,
- analizy kosztów finansowych i zapisów dotyczących umowy wsparcia w przeprowadzeniu inwestycji „Afrykarium-Oceanarium” we Wrocławiu,
- opracowania materiałów dla wydziału Biura Prasowego w zakresie finansów Miasta.

RAPORTY, ANALIZY I OPINIE

- opinie dotyczące sprawozdań oraz prognoz spółek miejskich, których Miasto jest właścicielem lub udziałowcem wraz ze sporządzeniem opinii na temat wyników finansowych oraz raportu o spółkach komunalnych, których Gmina Wrocław jest jedynym lub większościowym udziałowcem (na podstawie sprawozdań finansowych za lata 2008-2010),
- porównanie kredytu bankowego z leasingiem zwrotnym nieruchomości przez jednostki samorządu terytorialnego,
- analizę oceny wpływu zobowiązań wynikających z umów o partnerstwie publiczno-prywatnym na poziom długu publicznego zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 23 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji tytułów dłużnych zaliczanych do państwowego długu publicznego, w tym do długu Skarbu Państwa oraz decyzją Eurostat nr 18/2004 i ESA'95,
- półroczne i roczne raporty z realizacji zadań objętych finansowaniem ze środków Europejskiego Banku Inwestycyjnego,
- raporty kwartalne z wykonania budżetu Miasta dla Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju oraz Europejskiego Banku Inwestycyjnego,
- Prognozę Finansową Miasta na lata 2011-2015 dla Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju,
- materiały niezbędne do sporządzenia informacji o kształtowaniu się wieloletniej prognozy finansowej Miasta za I półrocze 2011 r.,
- analizę benchmarkingową aglomeracji w kraju, umożliwiającą dokonanie oceny kondycji finansowej Wrocławia na tle porównywalnych miast Polski,
- opracowanie opisujące Politykę Finansową Miasta, informacje na temat sytuacji finansowej Miasta dla Unii Metropolii Miast Polskich,
- kwartalne sprawozdania dla Narodowego Banku Polskiego w zakresie zaciągniętych zobowiązań dewizowych.

Przygotowano projekty następujących aktów prawnych:

- zmiany zarządzeń Prezydenta Wrocławia: w sprawie sposobu dokonywania wydatków przy wykorzystaniu kart płatniczych, w sprawie powołania Komisji Likwidacyjnej Weksli i Deklaracji Wekslowych, w sprawie powołania Zespołu ds. systemu zintegrowanego SAP w Urzędzie Miejskim Wrocławia, w sprawie powołania Zespołów koordynujących pozyskiwanie i zarządzanie europejskimi funduszami pomocowymi dla Wrocławia,
- uchwał Rady Miejskiej Wrocławia: w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Miasta Wrocławia, w sprawie przeprowadzania emisji obligacji komunalnych oraz określenia zasad ich zbywania, nabywania i wykupu, a także projekt uchwały w sprawie zmiany uchwały Nr XXIX/1001/08 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie zaciągnięcia przez Gminę Wrocław długoterminowego kredytu na realizację zadań inwestycyjnych ujętych w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym Miasta w latach 2009-2012 z przeznaczeniem na współfinansowanie projektu „Poprawa jakości wody we Wrocławiu" realizowanego w ramach Funduszu Spójności a także innych zadań z udziałem środków pochodzących z Unii Europejskiej,
- przeprowadzono analizę i weryfikację 371 przedłożonych do kontrasygnaty Skarbnika projektów umów, aneksów, porozumień.

Przygotowano następujące umowy:

- umowę pożyczki dla Wrocławskiego Klubu Sportowego „Śląsk Wrocław" z przeznaczeniem na realizację zobowiązań wynikających z uczestnictwa w rozgrywkach piłki nożnej i w ramach Ekstraklasy, prowadzenia drużyny WKS Śląsk Wrocław i organizacji zawodów sportowych,
- umowę pożyczki dla Wrocławskiego Przedsiębiorstwa Hala Ludowa Sp. z o.o. z przeznaczeniem na bieżące finansowanie prowadzonych inwestycji remontowych w obiekcie Hali Stulecia oraz na pokrycie kosztów przygotowania Hali Stulecia i Regionalnego Centrum Turystyki Biznesowej na potrzeby obchodów przewodnictwa Polski w Unii Europejskiej oraz Europejskiego Kongresu Kultury,

- umowę z kancelarią prawną Hogan Lovells na przygotowanie opinii w sprawie przejęcia długu Miasta przez Spółkę w trybie umowy przejęcia długu,
- umowę z kancelarią prawną Hogan Lovells na przygotowanie opinii w sprawie rozstrzygnięcia kwestii dotyczącej ujmowania w zadłużeniu jednostki samorządu terytorialnego umów nienazwanych o terminie zapłaty krótszym niż rok.

BUDŻETOWANIE ZADANIOWE

Realizując założenia polityki społeczno-gospodarczej na rok budżetowy 2011, w części dotyczącej budżetowania zadaniowego w ciągu 2011 r. przeprowadzono:

- analizę realizacji zadań budżetowych w okresach kwartalnych, na podstawie informacji z okresowej realizacji wskaźników zadań, otrzymanych od jednostek organizacyjnych Miasta i komórek organizacyjnych Urzędu Miejskiego Wrocławia,
- analizę kosztów pośrednich i bezpośrednich zadań budżetowych, zrealizowanych w 2011 r. w jednostkach organizacyjnych Miasta i komórkach organizacyjnych Urzędu Miejskiego Wrocławia, na podstawie wykonania budżetu Miasta za 2011 r.,
- przegląd i weryfikację nazw i struktury wskaźników zadań budżetowych, określonych przez jednostki organizacyjne Miasta i komórki organizacyjne Urzędu Miejskiego Wrocławia na 2011 r..

Czynnie uczestniczono w pracach przy realizacji projektu modyfikacji aplikacji „Plan wydatków budżetowych 2012" w Lotus Notes, wspomagającej proces tworzenia planu wydatków w układzie zadaniowym oraz realizację budżetu zadaniowego w miejskich jednostkach organizacyjnych i Urzędzie Miejskim Wrocławia. Po udostępnieniu przez Wydział Informatyki aplikacji i wprowadzeniu danych planistycznych do formularzy w aplikacji przez poszczególne jednostki organizacyjne i komórki organizacyjne Urzędu, pracownicy Działu Budżetu i Analiz dokonali weryfikacji i oceny poprawności definiowania najważniejszych elementów zadań budżetowych, z uwzględnieniem kalkulacji kosztów pośrednich i bezpośrednich zadań.

Efektem wyżej wymienionych działań było zestawienie zadań realizowanych przez komórki organizacyjne Urzędu Miejskiego i jednostki budżetowe Miasta oraz przedstawienie kosztów poszczególnych zadań w informacji uzupełniającej do projektu budżetu Miasta na 2012 r. w następujący sposób:

- wykaz zadań bieżących, realizowanych przez jednostki organizacyjne Miasta z wyodrębnieniem ich kosztów pośrednich i bezpośrednich,
- wykaz zadań bieżących realizowanych przez komórki organizacyjne Urzędu z wyodrębnieniem ich kosztów pośrednich i bezpośrednich ,
- zbiorcze zestawienie kosztów głównych zadań jednostek oświatowych Miasta.

Ponadto w okresach kwartalnych dokonywano zaczytywania planu dochodów i wydatków budżetu Miasta do programu BESTi@ oraz sprawdzania poprawności zaczytywanych danych w tym programie. Przetestowano również program BESTi@ pod kątem możliwości wprowadzania danych dotyczących budżetu Miasta i jego zmian w związku z projektowaną zmianą ustawy o finansach publicznych i zapowiadaną koniecznością przekazywania informacji do Regionalnej Izby Obrachunkowej za pośrednictwem tego programu. W 2011 r. dokonywano również analiz wniosków dotyczących zmian budżetu i przedsięwzięć realizowanych przez jednostki organizacyjne Miasta, stanowiących część wieloletniej prognozy finansowej Miasta oraz zmian planów finansowo-rzeczowych, składanych przez jednostki organizacyjne Miasta i komórki organizacyjne Urzędu. Przygotowano **18** projektów uchwał Rady Miejskiej Wrocławia oraz **61** zarządzeń Prezydenta Wrocławia zmieniających budżet Miasta i wieloletnią prognozę finansową w zakresie przedsięwzięć realizowanych przez jednostki organizacyjne Miasta, a także wprowadzono **89 340** zmian planów finansowych i harmonogramów w systemie SAP. Przygotowano również i wysłano **1 692** pisma informujące o zmianach w planach finansowo-rzeczowych jednostek oraz inne.

Departament Obsługi i Administracji

Wrocław miasto spotkań

POLITYKA PERSONALNA

ZATRUDNIENIE PRACOWNIKÓW URZĘDU MIEJSKIEGO WROCŁAWIA

Stan zatrudnienia w Urzędzie Miejskim Wrocławia

Stan na dzień	Kobiet	Mężczyzn	Razem	w tym niepełnozatrudnieni
31.12.2005	1 305	421	1 726	41
31.12.2006	1 313	422	1 735	33
31.12.2007	1 400	476	1 876	36
31.12.2008	1 495	482	1 977	33
31.12.2009	1 484	486	1 970	36
31.12.2010	1 474	490	1 964	40
31.12.2011	1 463	494	1 957	44

Zwolnienia w okresie 01 stycznia 2011 r. – 31 grudnia 2011 r.

	Zwolnionych		
	Kobiet	Mężczyzn	Ogółem
Razem:	79	38	117
w tym:			
emerytura	16	5	21

Przyjęcia osób podejmujących pracę po raz pierwszy

Wykształcenie	Kobiet	Mężczyzn	Razem
Podejmujący pracę po raz pierwszy:	27	9	36
w tym absolwenci:			
liceum ogólnokształcących	1		1
szkół policealnych i średnich zawodowych	0		0
szkół wyższych	17	8	25
absolwenci ogółem:	**18**	**8**	**26**

Poziom wykształcenia pracowników Urzędu Miejskiego Wrocławia

Wykształcenie	Ilość osób	%
Wyższe	1 440	73,58%
Policealne i średnie zawodowe	363	18,55%
Średnie ogólne	132	6,75%
Zasadnicze zawodowe	16	0,82%
Podstawowe	6	0,31%

Podział wiekowy

Przedział wiekowy	Ilość osób	%
do 25	45	2,30%
26 - 30	298	15,23%
31 - 40	586	29,94%
41 - 50	374	19,11%
51 - 55	306	15,64%
56 - 60	268	13,69%
powyżej 61	80	4,09%

Średni wiek pracownika Urzędu Miejskiego Wrocławia to 42 lata i 8 miesięcy

Struktura wiekowa pracowników przyjętych do Urzędu Miejskiego Wrocławia

Najliczniejszą grupą nowoprzyjętych do pracy w Urzędzie Miejskim stanowili pracownicy w wieku do 30 lat, stanowili oni 64% ogółu przyjętych do pracy w 2011 r.

Struktura wiekowa pracowników w komórkach organizacyjnych Urzędu Miejskiego Wrocławia

Departament	Wydz.	Ilość pracowników w poszczególnych grupach wiekowych							Średnia	
		do 25	26 - 30	31 - 40	41 - 50	51 - 55	56 - 60	powyżej 61	Wydział	Departa-ment
DPR	BNW	0	2	4	1	1	1	0	39,1	39,1
	BPM	1	0	9	3	1	1	0	39,1	
	BPR	2	10	17	8	2	1	3	38,1	
	BRK	0	1	3	0	0	0	1	38,0	
	BRM	0	4	5	3	2	2	0	39,5	
	BWU	1	1	4	0	0	0	0	31,7	
	BWZ	0	4	4	2	0	0	1	36,8	
	WKO	0	4	8	4	0	1	0	36,8	
	ZAW	0	0	0	1	1	0	0	50,0	
	ZZP	0	1	12	0	0	1	0	35,9	
DOA	WIN	1	8	10	9	7	4	1	42,0	43,4
	WKN	0	2	12	9	5	3	2	43,1	
	WOK	6	26	35	12	12	8	0	37,6	
	WOU	2	7	15	24	17	17	6	47,2	
	WPN	0	5	7	4	15	9	3	47,9	
	WSO	6	35	56	61	49	46	1	43,9	
	WZP	1	1	10	4	3	2	0	40,7	
	ZBH	0	0	1	1	0	0	0	42,0	
DFP	WBD	0	3	8	6	1	1	0	39,5	42,1
	WFN	0	5	17	7	3	2	0	39,0	
	WKS	1	10	24	12	15	10	1	42,7	
	WPO	5	26	51	41	38	21	4	42,7	
DSS	BEU	0	4	8	0	0	0	0	32,6	40,6
	BSR	0	5	2	1	1	0	0	34,1	
	BWO	0	5	5	7	0	3	0	39,5	

	WED	6	13	15	13	9	11	2	41,2	
	WKL	0	0	4	5	3	1	2	46,5	
	WZD	0	0	11	8	3	3	0	43,5	
DNR	**WBZ**	1	5	14	10	8	8	10	47,8	43,9
	WLM	1	3	6	12	8	9	0	46,3	
	WNK	0	11	28	18	8	12	1	42,3	
	WNS	1	11	19	16	15	13	7	45,4	
	WSP	1	1	9	5	1	2	0	40,0	
	WSR	0	10	12	8	7	4	4	42,5	
	WTR	1	5	16	4	5	4	1	41,4	
	ZPM	0	3	5	2	0	0	0	34,5	
DIG	**BFS**	0	8	7	5	10	1	2	42,1	40,4
	BRG	0	1	7	5	2	1	0	41,9	
	BZF	5	11	6	2	0	0	0	30,8	
	WIM	0	6	25	9	9	9	2	43,2	
	ZTS	0	1	4	0	0	0	0	35,2	
DAR	**BRW**	2	19	30	9	11	13	3	41,0	44,9
	MKZ	0	1	1	4	3	2	1	48,5	
	WAB	1	20	33	17	27	38	15	46,8	
Razem UM:		**45**	**298**	**579**	**372**	**302**	**264**	**73**	**42,7**	

Struktura wiekowa w wydziałach
100%
80%
60%
40%
20%
0%
BNW
BPM
BPR
BRK
BRM
BWU
BWZ
WKO
ZAW
ZZP
WIN
WKN
WOK
WOU
WPN
WSO
WZP
ZBH
WBD
WFN
WKS
WPO
BEU
BSR
BWO
WED
WKL
WZD
WBZ
WLM
WNK
WNS
WSP
WSR
WTR
ZPM
BFS
BRG
BZF
WIM
ZTS
BRW
MKZ
WAB
Wydział
powyżej 61
56 - 60
51 - 55
41 - 50
31 - 40
26 - 30
do 25

STAŻ PRACOWNIKÓW

	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Średni staż pracy w UM	10,0	9,4	8,7	8,1	8	8,2	7,9
Średni staż pracy ogółem	18,8	18,4	17,9	17,7	17,8	18,8	19,1

BADANIA MEDYCYNY PRACY

W 2011 r. na badania medycyny pracy, zarówno wstępne jak i okresowe skierowano łącznie **950** pracowników Urzędu Miejskiego Wrocławia.

ZATRUDNIENIE W MIEJSKICH JEDNOSTKACH ORGANIZACYJNYCH

- Ilość obsługiwanych jednostek - 53,
- Dokonano analizy wynagrodzeń dyrektorów jednostek z uwzględnieniem tzw. ustawy kominowej,
- Zawarto 23 umowy w sprawie używania samochodów prywatnych do celów służbowych na jazdy lokalne,
- Utworzenie nowych jednostek, likwidacja dotychczasowych - zmiany na stanowiskach szefów jednostek miejskich w związku ze zmianami organizacyjnymi:

- dokonano zmian kadrowych na stanowiskach dyrektorów jednostek w 7 przypadkach,
- w związku z wejściem w życie przepisów ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz.U. Nr 45, poz. 235) oraz zgodnie z uchwałą RM Wrocławia z dnia 19 maja 2011 r. utworzono nowa jednostkę organizacyjną gminy pod nazwą Wrocławski Zespół Żłobków. Z dniem 1 lipca 2011 r. na stanowisko Dyrektora w/w jednostki została zatrudniona p. Krystyna Kontnik-Szewczyk.
- zgodnie z uchwałą Nr LV/1694/10 RM Wrocławia z dnia 14 października 2010 r. od 1 stycznia 2011 r. obowiązuje statut jednostki pod nazwą Centrum Integracji Społecznej. Na stanowisko Dyrektora w/w jednostki została zatrudniona p. Jadwiga Góralewicz.
- zgodnie z uchwałą Nr VI/66/11 RM Wrocławia z dnia 10 lutego 2011 r. utworzona została nowa jednostka instytucji kultury pod nazwą Muzeum Współczesne Wrocław. Z dniem 16 maja 2011 r. na stanowisko Dyrektora Muzeum została powołana p. Dorota Monkiewicz,
- w związku z realizacją Uchwały Nr IX/168/11 RM Wrocławia pracownicy dotychczasowych jednostek pod nazwą; Wrocławski Tor Wyścigów Konnych oraz Młodzieżowe Centrum Sportu z dniem 1 stycznia 2012 r. stali się pracownikami Wrocławskiego Centrum Sportu, Hippiki i Rekreacji. Stosunki pracy dyrektorów w/w jednostek uległy przekształceniu j.w.
- dotychczasowy Ośrodek Opieki i Rehabilitacji „CELMED" został włączony w strukturę sp ZOZ Wrocławskiego Centrum Zdrowia – z dniem 1 kwietnia 2011 r. pracownicy w trybie art.23' kp stali się pracownikami nowej jednostki.

OŚWIADCZENIA MAJĄTKOWE

Dokonano analizy oświadczeń majątkowych za rok 2010 i porównano z treścią złożonych w latach poprzednich. Zobowiązanych do złożenia oświadczenia majątkowego było 604, w tym 305 to kierownicy gminnych jednostek organizacyjnych. W dniu 20 października 2011 r. na Sesji Rady Miejskiej Wrocławia Sekretarz Miasta Wrocławia Pan Włodzimerz Patalas złożył sprawozdanie z analizy oświadczeń majątkowych za 2010 r.

NABÓR NA WOLNE STANOWISKA URZĘDNICZE

Dnia 28 grudnia 2011 r. zmieniono Regulamin naboru pracowników w Urzędzie Miejskim Wrocławia. Zmiany Regulaminu naboru wprowadzono zarządzeniem nr K/43/11 Prezydenta Wrocławia z dnia 28 grudnia 2011 roku w sprawie zmiany zarządzenia nr K/27/09 Prezydenta Wrocławia z dnia 17 lipca 2009 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu naboru na wolne stanowisko urzędnicze w Urzędzie Miejskim Wrocławia.
W roku 2011 kontynuowano politykę oszczędności i ograniczono ilość organizowanych naborów. Przeprowadzono łącznie 68 postępowań w sprawie naboru na wolne stanowiska urzędnicze.

Zestawienie naborów od 2007 r. do 2011 r.

	2007 r.	**2008 r.**	**2009 r.**	**2010 r.**	**2011 r.**
Ilość postępowań	224	205	63	62	68

Szczegółowe zestawienie naborów w 2011 r.

jednostka organizacyjna	ilość naborów	nabory na stanowiska merytoryczne	powtórzone nabory powtarzane na to samo stanowisko	ogłoszenie w BIP	ogłoszone w Wyborczej lub innej prasie	ogłaszane w job pilot lub na innych portalach	śr. ilość złożonych ofert	śr. ilość ofert spełniających w. formalne	ilość os. zaproszonych na spotkanie	forma selekcji - wywiad	forma selekcji - test wiedzy
UMW	**68**	**89,07%**	**3,88%**	**100%**	**0,52%**	**1,04%**	**14,43**	**10,51**	**272**	**90,36%**	**16%**
BUE	3	100,00%	33%	100%	0%	0%	10,66	7	16	100%	0%
BNF	1	100%	0%	100%	0%	0%	2	2	2	100%	0%
BNW	2	100%	0%	100%	0%	0%	22,5	20	12	100%	0%
BPM	1	100%	0%	100%	0%	0%	1	1	1	100%	0%
BRK	1	100%	0%	100%	0%	0%	16	15	0	0%	100%
BRM	2	100%	0%	100%	0%	0%	6,5	4,5	3	100%	0%
BRW	2	100%	0%	100%	0%	0%	16	12	10	100%	0%
BSR	1	100%	0%	100%	0%	0%	3	3	3	100%	0%
BWZ	1	100%	0%	100%	0%	0%	18	15	14	100%	0%
USC	2	100%	0%	100%	0%	0%	51,5	36	27	100%	0%
WBD	1	100%	0%	100%	0%	0%	13	11	5	100%	0%
WBZ	2	100%	0%	100%	0%	0%	23,5	21,5	6	50%	50%
WCSHiR	1	0%	0%	100%	0%	0%	6	2	2	100%	0%
WED	1	0%	0%	100%	0%	0%	1	1	1	100%	0%
WFN	2	100%	0%	100%	0%	0%	6	2	4	100%	0%
WIM	4	100%	25%	100%	0%	0%	8,25	3,5	14	100%	0%
WIN	6	100%	33%	100%	17%	33%	4,1	3,6	22	100%	17%
WKN	1	100%	0%	100%	0%	0%	0	0	0	0%	0%
WKO (BPU)*	2	100%	0%	100%	0%	0%	21,4	18	16	100%	0%
WKS	3	33%	33%	100%	0%	0%	7,6	4,6	5	100%	0%
WLM	1	100%	0%	100%	0%	0%	22	19	17	100%	0%
WNK (WMK)*	4	50%	0%	100%	0%	0%	8,25	6,25	10	75%	0%
WNS	2	100%	0%	100%	0%	0%	26	22,5	10	100%	50%
WOK	3	100%	0%	100%	0%	0%	9	5,6	4	66,60%	66,60%
WOU	1	100%	0%	100%	0%	0%	1	1	1	100%	0%
WPN	3	100%	0%	100%	0%	0%	8,3	4,3	13	100%	0%
WPO	3	100%	0%	100%	0%	0%	27	22,3	8	100%	100%
WSO	1	100%	0%	100%	0%	0%	64	37	9	100%	0%
WSR	4	100%	0%	100%	0%	0%	15,5	6,25	15	100%	0%
WTR	4	100%	0%	100%	0%	0%	12	10	15	100%	25%
WZD	2	100%	0%	100%	0%	0%	11	8,5	5	100%	0%
WZP	1	100%	0%	100%	0%	0%	20	11	2	100%	100%

* poprzedni symbol komórki organizacyjnej

SZKOLENIA

W okresie sprawozdawczym pracownicy Urzędu Miejskiego Wrocławia podnosili swoje kwalifikacje zawodowe głównie poprzez udział w szkoleniach tematycznych związanych z zajmowanymi stanowiskami i kompetencjami realizowanymi w ramach komórek organizacyjnych, w których są zatrudnieni.

Szkolenia merytoryczne były organizowane przez Wydział Organizacyjny i Kadr na wniosek odpowiednich komórek, m.in. w związku z wprowadzanymi zmianami w obowiązujących przepisach prawa.

Zestawienie udziału w szkoleniach

Szkolenia zamknięte	Ilość uczestników*	Wydano
Szkolenie z ochrony danych osobowych	855	1 454
Organizacja przetwarzania danych osobowych - odpowiedzialność. Nowelizacja ustawy	74	6 000
Określanie ryzyk w działalności komórek organizacyjnych UMW	74	5 600
Szkolenie z kontroli zarządczej	55	2 000
Kodeks cywilny w praktyce administracji samorządowej	147	16 964,16
Nowelizacja Kodeksu Postępowania Administracyjnego oraz Prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi	255	17 835
Ustawa - Prawo zamówień publicznych	140	15 000
Nowe zasady odpowiedzialności majątkowej funkcjonariuszy publicznych za rażące naruszenie prawa	180	23 850
Oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko i na obszary NATURA 2010- przepisy prawa UE i polskiego	40	4 000
Telefoniczna obsługa klienta	15	7 380
Telefoniczna obsługa klienta	180	24 907,50
Analiza oświadczeń majątkowych – kryteria i procedury postępowania	14	4 305
Szkolenie z zakresu rachunkowości organizacji pozarządowych	34	6 400
Szkolenie BHP	148	6 940
Szkolenie Pierwsza pomoc przedmedyczna	79	9 393,10
Szkolenie wewnętrzne: Komunikacja empatyczna	71	0

*każdy pracownik mógł uczestniczyć w kilku szkoleniach

Ponadto pracownicy otrzymali dofinansowanie do nauki na studiach podyplomowych (8 osób) oraz kursach językowych (5 osób).

W omawianym okresie sprawozdawczym łącznie w szkoleniach wzięło ogółem udział **3 019 pracowników**, przy czym każdy pracownik mógł uczestniczyć w kilku szkoleniach.

Realizacja szkoleń w ujęciu finansowym

Realizacja planu budżetowego na wydatki szkoleniowe 2011			
	Plan	Wydano	Wykonanie
Szkolenia ogólnie, w tym:		253 742,30	
szkolenia zamknięte		114 139,01	
szkolenia otwarte	400 000	139 603,29	63,43%
studia	100 000	42 319,50	42,32%

DZIAŁANIA W RAMACH PROJEKTU „KOMPLEKSOWY PROGRAM WZMOCNIENIA ZDOLNOŚCI URZĘDU MIEJSKIEGO WROCŁAWIA DO SPRAWNEJ I EFEKTYWNEJ REALIZACJI ZADAŃ PUBLICZNYCH" WSPÓŁFINANSOWANEGO Z EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO KAPITAŁ LUDZKI

W 2011 r. kontynuowano realizację zaplanowanego do realizacji na lata 2010-2012 projektu „Kompleksowy program wzmocnienia zdolności Urzędu Miejskiego Wrocławia do sprawnej i efektywnej realizacji zadań publicznych" o łącznej wartości 2 277 801 złotych. Projekt jest w 90% finansowany ze środków unijnych.
Celem ogólnym projektu jest wzmocnienie zdolności Urzędu Miejskiego Wrocławia do sprawnej i efektywnej realizacji zadań publicznych poprzez wdrożenie kompleksowego programu usprawnień zarządczych na poziomie całej organizacji w zakresie zarządzania oraz podnoszenia poziomu kwalifikacji pracowników Urzędu Miejskiego Wrocławia.
W kwietniu została przeprowadzona planowa kontrola projektu ze strony Instytucji Pośredniczącej (MSWiA). Kontrola wykazała, że projekt jest prowadzony prawidłowo – nie zgłoszono żadnych zastrzeżeń, a projekt otrzymał najwyższą możliwą ocenę (kategoria nr 1).

W okresie sprawozdawczym w ramach projektu przeprowadzone zostały następujące działania:

- Wdrożenie oraz doskonalenie systemów i norm związanych z Zintegrowanym Systemem Zarządzania
  - Zrealizowano warsztaty doskonalące dla 30 auditorów Systemu Przeciwdziałania Zagrożeniom Korupcyjnym. Szkolenia przeprowadzono w terminie 15,16 marca 2011 r. Na warsztaty wydatkowano 6 150 zł.
  - Zrealizowano warsztaty doskonalące dla 45 auditorów wewnętrznych ZSZ według norm ISO 9001, ISO 14001, PN-N-18001. Szkolenia odbyły się w terminach 21-23 maja 2011 r. oraz 7-9 listopada 2011 r. Na warsztaty wydatkowano 24 153,50 zł.
  - Kontynuowano prace dotyczące wdrożenia Systemu Zarządzania Usługami Informatycznymi wg ISO 20000. Prace zakończyły się pozytywnym audytem certyfikującym System. Audyt certyfikujący odbył się w dniach 7-10.11.2011 Przeprowadzono szkolenia dla 20 auditorów w ramach wdrożenia Systemu Zarządzania Usługami Informatycznymi wg ISO 20000 w dniach 29,30.03.2011. Łącznie na prace związane z Systemem Zarządzania usługami Informatycznymi wydano w 2011 r. 62 016,60 zł.
  - Kontynuowano prace związane z wdrożeniem Systemu EMAS, głównie dotyczyły one opracowania dokumentacji, określenia zadań i ustalenia celów Systemu. Przeprowadzono szkolenia w terminach:28-30 czerwca 2011 r. oraz 08, 09 września 2011 r. dla 6 audytorów EMAS; 29, 30 marca 2011 r. dla 5 administratorów; 18 marca 2011 r. dla 15 osób zaangażowanych we wdrożenie EMAS. Łączna kwota wydatkowana na EMAS w 2011 r. wyniosła 36 694,35 zł.
  - W dniach 10-12 października 2011 r. odbył się audyt nadzoru na zgodność z normami ISO 9001, ISO 14001 i PN-N 18001 przeprowadzony przez firmę TuV Rheinland (na kwotę 15 147,45 zł) oraz w dniach 10, 11 października 2011 r. audyt nadzoru na zgodność z wymaganiami Systemu Przeciwdziałania Zagrożeniom Korupcyjnym przeprowadzony przez firmę Polskie Centrum Badań i Certyfikacji Sp. z o.o. (na kwotę 11 402,10 zł). Łącznie koszty audytu w 2011 r. wyniosły 26 549,55 zł.
  - W dniach 30 listopada – 02 grudnia 2011 r. oraz 07-09 grudnia 2011 r. odbyły się 2 konferencje szkoleniowe dla łącznie prawie 70 pracowników. Koszt obu konferencji wyniósł 82 750,00 zł.
  - W dniach 23-25 listopada 2011 r. 8 osób uczestniczyło w konferencji szkoleniowej zorganizowanej przez TuV Akademia Polska. Koszt konferencji wyniósł 23 202,72 zł.

- Szkolenia

Szczegółowy udział pracowników w szkoleniach przedstawia poniższa tabela:

Szkolenia zamknięte	Ilość Uczestników/Certyfikatów*
Interpretacja prawa i wnioskowania prawnicze	380
Obsługa klienta	172
Praca zespołowa	107
Zarządzanie zespołem	66

**każdy pracownik mógł uczestniczyć w kilku szkoleniach*

W omawianych szkoleniach wzięło udział ogółem **725 osób**.

Szkolenia realizowane w ramach projektu cieszyły się dużym zainteresowaniem wśród pracowników Urzędu Miejskiego Wrocławia. Ewaluacja działań szkoleniowych pokazała, że poziom satysfakcji ze szkoleń był wysoki, a poziom kwalifikacji pracowników w obszarach objętych szkoleniem wzrósł.

Szczegółowe koszty szkoleń przedstawia poniższa tabela:

Szkolenia zamknięte	Koszt
Interpretacja prawa i wnioskowania prawnicze	171 924,48
Obsługa klienta	66 166,62
Praca zespołowa	71 546,64
Zarządzanie zespołem	39 025,44
SUMA	**348 663,18**

- Opracowanie „mapy aktywności" NGO oraz opracowanie i wdrożenie procedur jej aktualizacji

Kontynuowano działania związane z agregacją i weryfikacją danych wrocławskich NGO. Prowadzono webmastering bazy i aktualizowano "mapę aktywności" organizacji pozarządowych na terenie Gminy Wrocław.

SŁUŻBA PRZYGOTOWAWCZA

Służba organizowana jest w formie wykładów i kończy się egzaminem w formie pisemnego testu wiedzy. Pozytywne zaliczenie egzaminu jest jednym z warunków podpisania umowy o pracę na czas nieokreślony. W ramach służby przygotowawczej pracownicy zobowiązani są do jednokrotnego uczestnictwa w sesji Rady Miejskiej Wrocławia.

Od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r. odbyło się 6 edycji służby przygotowawczej, które **pomyślnie ukończyło i złożyło ślubowanie 117 pracowników.**
Ogółem zgłoszono do służby przygotowawczej **128 pracowników.**
W tym:
- uczestniczyło w wykładach - **122 osoby**
- przystąpiło do egzaminu - **120 osób**
- zdało egzamin w pierwszym terminie - **113 osób**
- zdało egzamin w terminie poprawkowym - **4 osoby**
- nie zdały egzaminu - **3 osoby.**

Ślubowanie złożyło ogółem **130 pracowników** (w tym 13 osób, które z różnych względów nie obejmował obowiązek odbywania służby przygotowawczej).

ŚWIADCZENIA SOCJALNE

Lp.	Tytuł wydatków	Ilość korzystających pracowników	Kwota
1.	Dopłata do wypoczynku letniego i zimowego	1 180	1 113 324,80
2.	Zapomogi socjalne i losowe	239	297 380,00
3.	Rekreacja: Refundacje rekreacji	650	229 666,89
4.	Pożyczki mieszkaniowe	299	2 347 527,00
Razem			**3 987 898,69**

OCHRONA DANYCH OSOBOWYCH

W ramach zadań dotyczących ochrony danych osobowych Wydział Organizacyjny i Kadr wydaje opinie, prowadzi szkolenia, opiniuje umowy powierzenia danych osobowych, wydaje upoważnienia do przetwarzania danych osobowych i prowadzi ich ewidencję, rejestruje i uaktualnia zbiory danych osobowych u Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych i prowadzi ich ewidencję. W 2010 r. zarejestrowano **7** nowych zbiorów, **1** zaktualizowano. W dniu 31 grudnia 2010 r. Urząd posiadał **66** zarejestrowanych zbiorów danych osobowych.

DOSTĘP DO INFORMACJI PUBLICZNEJ

Realizując zadania wynikające z ustawy o odstępie do informacji publicznej, oraz działając zgodnie z zarządzeniem nr K/11/10 Prezydenta Wrocławia z dnia 1 marca 2010 r. w sprawie Instrukcji udostępniania informacji publicznej w Urzędzie Miejskim Wrocławia każda komórka organizacyjna Urzędu udziela informacji publicznych na wniosek podmiotów zainteresowanych z zakresu swoich kompetencji. W ramach koordynacji i nadzoru Wydział Organizacyjny i Kadr przygotowuje opinie w sprawach złożonych, udziela porad, realizuje wnioski o udostępnienie informacji publicznej, gdy jej przygotowanie wymaga zebrania informacji z wielu komórek organizacyjnych Urzędu, wydaje decyzje administracyjne odmawiające udostępnienia informacji publicznej i decyzje umarzające postępowanie o udzielenie informacji publicznej.
W roku sprawozdawczym, do komórek Urzędu wpłynęło łącznie **368** wniosków o udostępnienie informacji publicznej. Wydział Organizacyjny i Kadr udzielił bezpośrednio **26** odpowiedzi na wniosek o udostępnienie informacji publicznej. **33** wnioski zostały skierowane zgodnie z kompetencjami do odpowiednich Wydziałów.
W 2011 r. wydano **9** decyzji o odmowie udzielenia informacji publicznej. Od 6 decyzji zostało złożone odwołanie. Samorządowe Kolegium Odwoławcze we wszystkich przypadkach uchyliło decyzję i umorzyło postępowanie w pierwszej instancji.

PRZECIWDZIAŁANIE MOBBINGOWI I DYSKRYMINACJI W ZATRUDNIENIU

W 2011 r. prowadzone były następujące działania z zakresu przeciwdziałania mobbingowi:

- zarządzeniem nr K/1/11 Prezydenta Wrocławia z dnia 3 stycznia 2011 r. zmienione zostało zarządzenie nr 19/05 Prezydenta Wrocławia z dnia 2 maja 2005 r. w sprawie polityki antymobbingowej w Urzędzie Miejskim Wrocławia,

- w ramach służby przygotowawczej przeprowadzono szkolenia z tematyki przeciwdziałania dyskryminacji i mobbingowi w miejscu pracy dla 6 grup. Łącznie: 121 nowoprzyjętych pracowników Urzędu,
- odbyły się konsultacje z dr Katarzyną Durniat (Uniwersytet Wrocławski, Instytut Psychologii) – dotyczące sposobów diagnozy mobbingu w organizacjach,
- w ramach realizacji postanowień zawartych w Protokole oceny skuteczności antymobbingowej z dnia 7 marca 2011 r. odbyło się spotkanie z przedstawicielami związków zawodowych w celu koordynacji działań antymobbingowych w Urzędzie,
- prowadzono konsultacje z pracownikami dot. między innymi możliwych do podjęcia działań w sytuacji konfliktu z bezpośrednim przełożonym, czy stres związany jest ze stosowaniem mobbingu lub złym traktowaniem pracownika oraz o możliwości korzystania z psychologicznego wsparcia.

DELEGACJE SŁUŻBOWE PRACOWNIKÓW URZĘDU

W 2011 roku zarejestrowano i wystawiono **1 140** poleceń wyjazdu służbowego w ramach podróży służbowych na obszarze kraju, z czego 13 delegacji nie odbyło się (zostały anulowane).

Jednocześnie pracownicy Urzędu odbyli **251** delegacji zagranicznych, w przypadku **82** wyjazdów środkiem transportu był samolot. Najczęstszymi kierunkami wyjazdów służbowych pracowników UMW w 2011 r. były: Berlin (52 delegacje), Lwów (34), Paryż (22), Kijów (14), Praga (11), Rzym (9), Kopenhaga (8), Londyn (8), Lipsk (7), Bruksela (6), Cannes (6), Monachium (5) i Wiedeń (5).

Natomiast najczęstszymi kierunkami delegacji związanych z przelotami były: Paryż (12 lotów), Kijów (8), Cannes (6), Londyn (6), Lwów (6), Bruksela (5), Monachium (6) i Rzym (5).

OKRESOWA OCENA KWALIFIKACJI PRACOWNIKÓW

W okresie od 1 do 31 maja 2011 r. przeprowadzono okresową ocenę pracowniczą. W 2011 r. ocena okresowa nie objęła 85 osób, które w w/w terminie przebywały na urlopach macierzyńskich, wychowawczych lub długotrwałych zwolnieniach lekarskich:
DPR – 10 osób
DOA – 21 osób

DSS – 13 osób
DNR - 11 osób
DIG – 10 osób
DFP – 16 osób
DAR – 14 osób.

Osoby, o których mowa wyżej, ocenione zostaną w maju 2012 r. lub w kolejnych latach, bezpośrednio po ustaniu przyczyny absencji.

STAŻE ABSOLWENCKIE ORAZ PRAKTYKI STUDENCKIE

W 2011 r. Urząd Miejski Wrocławia kontynuował działania w zakresie organizacji staży dla osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy we Wrocławiu.
W zależności od rodzaju i zakresu zadań danego stanowiska pracy, stażem objęte były osoby z wykształceniem średnim (bardzo często podejmujące studia wyższe w systemie zaocznym bądź wieczorowym), jak również z wykształceniem wyższym. Staż w Urzędzie trwa od 3 do 12 miesięcy i jest uzależniony głównie od potrzeb komórki organizacyjnej.
Jednocześnie w Urzędzie Miejski Wrocławia odbywają się praktyki studenckie, w ramach których studenci szkół wyższych poznają od strony praktycznej zasady i procedury wykonywania zadań publicznych oraz nabywają doświadczenia zawodowe, pozwalające przełożyć swoją wiedzę teoretyczną na praktyczną. Studenci, odbywający praktyki, poznając specyfikę pracy w administracji samorządowej, także stanowią potencjalną grupę osób, która w przyszłości może zasilić szeregi kadrowe Urzędu. Dodatkowo Urząd Miejski Wrocławia we współpracy z Akademią Ekonomiczną we Wrocławiu organizował płatne staże w ramach programu „ Kuźnia Kadr 3”, przygotowującej studentów tejże uczelni do wykonywania zawodu w dziedzinie administracji publicznej.

Ilość osób, które odbywały staż oraz praktyki w komórkach organizacyjnych Urzędu

Komórka organizacyjna	Liczba praktykantów	Liczba stażystów
Wydział Obsługi Urzędu	4	11
Biuro Rozwoju Wrocławia	19	-
Wydział Architektury i Budownictwa	13	2
Wydział Środowiska i Rolnictwa	14	6
Wydział Organizacyjny i Kadr	3	16
Wydział Prawny	-	4
Urząd Stanu Cywilnego	2	-
Wydział Zdrowia	-	1
Wydział Edukacji	6	15
Biuro Zarządzania Funduszami Europejskimi	3	2
Wydział Mienia Komunalnego i Skarbu Państwa	1	-
Wydział Finansowy	-	1
Wydział Kultury	1	-
Wydział Spraw Obywatelskich	1	6
Wydział Księgowości	2	-
Biuro Rozwoju Gospodarczego	2	3*
Zespół ds. Bezpieczeństwa i Higieny Pracy	-	2

Wydział Transportu	1	-
Biuro Rady Miejskiej	1	6
Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego	10	-
Zespół Zarządzania Projektami	3	2
Wydział Nabywania i Sprzedaży Nieruchomości	1	7
Wydział Lokali Mieszkalnych	-	1
Biuro ds. Euro 2012	5	-
Biuro Prezydenta	-	2
Biuro Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi	2	1
Wydział Inżynierii Miejskiej	2	3
Biuro Funduszu Spójności	-	2
Biuro Współpracy z Zagranicą	1	1
Wydział Podatków i Opłat	3	2
Biuro Promocji Miasta	1	1
Wydział Komunikacji Społecznej	5	-
Wydział Zamówień Publicznych	1	-
RAZEM	**107**	**97**

*stażyści pozyskani w ramach projektu „Kuźnia Kadr 3”.

Realizowano program praktyk studenckich studentów Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego, którego celem jest zdobycie doświadczenia w pracy w jednostce samorządu terytorialnego. Program rozpoczął się w październiku 2010 r., a w 2011 r. 3-tygodniową praktykę odbyło w Urzędzie 35 studentów.

WEWNĘTRZNE REGULACJE PRAWNE W URZĘDZIE ORAZ MIEJSKICH JEDNOSTKACH ORGANIZACYJNYCH

REGULAMIN ORGANIZACYJNY URZĘDU MIEJSKIEGO WROCŁAWIA

Zmiany w strukturze organizacyjnej Urzędu oraz jego funkcjonowaniu znalazły swoje odzwierciedlenie w kolejnych zmianach zarządzenia nr 900/07 Prezydenta Wrocławia z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego Wrocławia, tj.:

- zarządzenie nr 366/11 Prezydenta Wrocławia z 01 lutego 2011 r.;
- zarządzenie nr 591/11 Prezydenta Wrocławia z 01 marca 2011 r.;
- zarządzenie nr 760/11 Prezydenta Wrocławia z 21 marca 2011 r.;
- zarządzenie nr 1134/11 Prezydenta Wrocławia z 29 kwietnia 2011 r.;
- zarządzenie nr 1729/11 Prezydenta Wrocławia z 29 czerwca 2011 r.;
- zarządzenie nr 2344/11 Prezydenta Wrocławia z 30 sierpnia 2011 r.;
- zarządzenie nr 2898/11 Prezydenta Wrocławia z 28 października 2011 r.;
- zarządzenie nr 3140/11 Prezydenta Wrocławia z 28 listopada 2011 r.;
- zarządzenie nr 3398/11 Prezydenta Wrocławia z 30 grudnia 2011 r.

Zmiany w strukturze organizacyjnej Urzędu objęte tymi aktami to m.in.:

- w Departamencie Nieruchomości i Eksploatacji wyodrębnienie w strukturze: Wydziału Nieruchomości Komunalnych i Wydziału Nieruchomości Skarbu Państwa oraz przeniesienie Biura Narodowego Forum Muzyki do Wrocławskich Inwestycji Sp. z o.o.;
- przeniesienie w strukturze Urzędu z Departamentu Prezydenta do Departamentu Nieruchomości i Eksploatacji Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego,
- wyodrębnienie w strukturze Departamentu Infrastruktury i Gospodarki Zespołu ds. Rozwoju Transportu Szynowego;
- przeniesienie zadań z Rachuby Płac z Wydziału Księgowości do Wydziału Organizacyjnego i Kadr.

Ponadto obwieszczeniem Prezydenta Wrocławia z dnia 26 maja 2011 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu zarządzenia nr 900/07 Prezydenta Wrocławia w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego Wrocławia ogłoszony został tekst jednolity Regulaminu Organizacyjnego Urzędu.

REGULAMINY ORGANIZACYJNE DEPARTAMENTÓW

W związku z koniecznością dostosowania treści regulaminów organizacyjnych poszczególnych Departamentów do wprowadzanych zmian w ich strukturze i funkcjonowaniu, w 2011 r. przedstawiono **26** projektów nowych regulaminów wewnętrznych. Po zaopiniowaniu i zatwierdzeniu przez Prezydenta Wrocławia zaktualizowano regulaminy, które obowiązują od dnia:

Regulamin Organizacyjny Departamentu Spraw Społecznych	1 stycznia 2011 r. 1 lutego 2011 r. 1 marca 2011 r. 4 kwietnia 2011 r. 1 września 2011 r.
Regulamin Organizacyjny Departamentu Nieruchomości i Eksploatacji	1 marca 2011 r. 21 marca 2011 r. 9 czerwca 2011 r. 16 sierpnia 2011 r.
Regulamin Organizacyjny Departamentu Infrastruktury i Gospodarki	1 marca 2011 r. 1 maja 2011 r. 1 września 2011 r.
Regulamin Organizacyjny Departamentu Obsługi i Administracji	1 lutego 2011 r. 1 lipca 2011 r. 1 listopada 2011 r. 1 grudnia 2011 r.
Regulamin Organizacyjny Departamentu Prezydenta	1 stycznia 2011 r. 1 lutego 2011 r. 1 marca 2011 r. 1 listopada 2011 r. 1 grudnia 2011 r.
Regulamin Organizacyjny Departamentu Finansów Publicznych	1 lutego 2011 r. 1 marca 2011 r. 16 maja 2011 r. 1 sierpnia 2011 r. 1 grudnia 2011 r.

REGULAMINY ORGANIZACYJNE MIEJSKICH JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH

W 2011 r. Wydział Organizacyjny i Kadr opiniował **12** regulaminów miejskich jednostek organizacyjnych, zatwierdzonych następnie przez Prezydenta Wrocławia. Powyższe akty

zostały przygotowane zgodnie z procedurą określoną przez Prezydenta Wrocławia zarządzeniem nr 9081/06 z dnia 30 listopada 2006 r.

AKTY WEWNĘTRZNE URZĘDU

NAZWA JEDNOSTKI	DATA ZATWIERDZENIA
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	1 lutego 2011 r.
Zarząd Zasobu Komunalnego	7 lutego 2011 r.
Izba Wytrzeźwień	23 lutego 2011 r.
Zarząd Cmentarzy Komunalnych	22 marca 2011 r.
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	2 maja 2011 r. 1 grudnia 2011 r.
Centrum Integracji Społecznej	2 czerwca 2011 r.
Miejskie Centrum Usług Socjalnych	1 lipca 2011 r.
Zarząd Obsługi Jednostek Miejskich	1 września 2011 r.
Przystanek Dobrej Nadziei	16 września 2011 r.
Wrocławskie Centrum Opieki, Wychowania i Adopcji	24 października 2011 r.
Archiwum Miejskie Wrocławia	30 grudnia 2011 r.

Realizowano zadania w zakresie przygotowania, jak również opiniowania przedstawionych projektów wewnętrznych aktów normatywnych. Opracowano ponad 40 wewnętrznych aktów normatywnych, w tym m. in.:
- 9 zarządzeń zmieniających Regulamin Organizacyjny Urzędu Miejskiego Wrocławia,
- 8 zarządzeń dot. powołania i funkcjonowania zespołów zadaniowych,
- 14 zarządzeń kompetencyjnych dla Wiceprezydentów Wrocławia,
- przygotowywano dokumentację dot. funkcjonowania Urzędu, w tym. min. wprowadzenia centralnej ewidencji umów zleceń i umów o dzieło, przestrzegania tajemnicy skarbowej, ochrony danych osobowych, realizacji czynności kancelaryjnych oraz postępowania z dokumentacją spraw ostatecznie załatwionych w Urzędzie Miejskim Wrocławia.

Ponadto przystąpiono do prac związanych z wdrożeniem i uruchomieniem Elektronicznego Zarządzania Dokumentami obejmującego dokumentację Urzędu Miejskiego Wrocławia oraz dokumentacją gromadzoną przez Archiwum Miejskie Wrocławia. W tym celu Prezydent Wrocławia zarządzeniem Nr K/35/11 z dnia 28 października 2011 r. w sprawie wdrożenia Elektronicznego Zarządzania Dokumentami, powołał Zespół zadaniowy, który ma realizować przedmiotowe zadania.

PEŁNOMOCNICTWA I UPOWAŻNIENIA

W okresie sprawozdawczym przygotowano i wydano:
- **731** pełnomocnictw Prezydenta Wrocławia, w tym:
  - dla dyrektorów i pracowników Urzędu – **338**,
  - dla dyrektorów i pracowników jednostek organizacyjnych Miasta – **367**,
  - dla podmiotów zewnętrznych – **26**.

Porównanie liczby udzielonych pełnomocnictw

2006	2007	2008	2009	2010	2011
367	777	748	549	645	731

- **731** upoważnień Prezydenta Wrocławia, w tym:
  - dla dyrektorów i pracowników Urzędu – 358,

- dla dyrektorów i pracowników jednostek organizacyjnych Miasta – 373 (w tym 275 dla Straży Miejskiej Wrocławia (w tym 21 do wydawania decyzji administracyjnych)).

Porównanie liczby udzielonych upoważnień

2006	2007	2008	2009	2010	2011
242	607	624	638	763	731

PIECZĄTKI I PIECZĘCIE

W 2011 r. zrealizowano zamówienia na **862** sztuki pieczątek i pieczęci urzędowych na łączną kwotę **16 389,59** zł z czego **5** sztuk pieczęci metalowych wykonanych przez Mennicę Polską dla Wydziału Edukacji (koszty ich wytworzenia ponoszą zamawiające jednostki oświatowe). Skasowano i zlikwidowano **1 144** polimerów. Do wykonania **98 sztuk** nowych pieczątek, wykorzystane zostały automaty z odzysku pozostające w dyspozycji Wydziału Organizacyjno i Kadr, co przyczyniło się do redukcji wydatków związanych z realizacją zamówień w tym zakresie.

Porównanie liczby zrealizowanych zamówień na pieczątki

2006	2007	2008	2009	2010	2011
1 404	2 043	1 377	1 485	660	857

OBSŁUGA KANCELARYJNA

Kancelaria Ogólna Urzędu Miejskiego Wrocławia od instytucji pocztowych i kurierskich przyjęła ok. 120 000 listów poleconych i ok. 300 000 listów zwykłych adresowanych do wszystkich komórek organizacyjnych Urzędu, we wszystkich lokalizacjach. Za pośrednictwem Poczty Polskiej wysłano około:
- 380 000 listów poleconych,
- 180 000 listów zwykłych,
- 380 paczek,
- 580 przesyłek kurierskich

na łączną kwotę **2 800 000 zł**.
W systemie doręczeń bezpośrednich obejmującym wybrane 10 rejonów Miasta - otrzymano do dostarczenia 143 500 szt. przesyłek z potwierdzeniem odbioru, z czego skutecznie zostało doręczonych 116 500 szt. W porównaniu z rokiem 2010, kiedy to zostało wysłanych za pośrednictwem poczty ok. 357 000 listów poleconych i ok. 175 000 listów zwykłych, zanotowano niewielki wzrost wysyłki korespondencji za pośrednictwem Poczty Polskiej. Jednocześnie wzrosła ilość skutecznie doręczanej korespondencji urzędowej za pośrednictwem doręczycieli. W związku z prowadzonym systemem doręczeń bezpośrednich w roku sprawozdawczym zaoszczędzone zostało około **310 000 zł.** Kancelaria przyjęła, zarejestrowała i wywiesiła na urzędowej tablicy ogłoszeń ok. 760 obwieszczeń sądowych i komorniczych, a po okresie ich wywieszenia, zwróciła nadawcom. Wyszukano i złożono odpowiednie dokumenty do 700 szt. reklamacji przesyłek rejestrowanych.

INFORMACJA O URZĘDZIE

Rok 2011 był ósmym pełnym rokiem działalności Punktu Informacyjnego Urzędu Miejskiego Wrocławia w obiekcie pl. Nowy Targ 1/8. W okresie sprawozdawczym Punkt Informacyjny Urzędu Miejskiego obsłużył około **260 000 klientów** – średnio 950 klientów dziennie, w tym około 160 telefonów dziennie, co w skali roku dało wynik około **40 000**. W pierwszym półroczu pracownicy Punktu Informacyjnego testowali program „Jeden numer telefoniczny do Urzędu" i przeszkalali nowych pracowników Teleinformatycznego Centrum Obsługi Mieszkańca. Samo uruchomienie Centrum w lipcu

2011 r. doprowadziło do zmniejszenia się liczby telefonów od klientów do Punktu Informacyjnego. W tej sytuacji Punkt Informacyjny został drugą linią wsparcia w informacjach telefonicznych. Szczególny wzrost klientów odnotowano w drugim i czwartym kwartale 2011 r. ze względu na wzmożoną ilość składanych ankiet weryfikacyjnych do wniosków mieszkań do remontu, kiedy to pracownicy Punktu Informacyjnego przyjęli około 2 000 ankiet, weryfikując jednocześnie ich kompletność i poprawność wypełnienia.

TELEINFORMATYCZNE CENTRUM OBSŁUGI MIESZKAŃCA

W Teleinformatycznym Centrum Obsługi Mieszkańca pracuje 15 operatorów i 1 Koordynator Programu.

ILOŚĆ OBSŁUŻONYCH POŁĄCZEŃ OD MIESZKAŃCÓW

Ilość obsłużonych przez Teleinformatyczne Centrum Obsługi Mieszkańca

Od momentu uruchomienia testowego numeru 71 777 77 77 (kwiecień 2011 r.) obserwowany był wzrost ilości obsługiwanych miesięcznie połączeń. Miesiące Wrzesień i październik charakteryzowały się najwyższą liczbą obsłużonych w TCOM połączeń. W sumie obsłużonych zostało **98 265** połączeń telefonicznych a średnia miesięczna ilość połączeń w 2011 r. wyniosła **10 918**.

Przyporządkowanie tematów zgłoszeń poszczególnym wydziałom i innym jednostkom

W roku 2011 najwięcej (51,55%) rozmów telefonicznych dotyczyło tematów z obszaru działań WSO. Kolejnym obszarem tematycznym były Informacje ogólne dotyczące funkcjonowania urzędu oraz informacje miejskie (28,49%). Z zakresu WAB obsłużono 11,11% tematów rozmów. Niewiele ponad procent tematów dotyczyły sprawy z zakresu WED (1,87%) i WPO (1,23%). Reszta zdiagnozowanych obszarów tematycznych

poruszanych w rozmowach z mieszkańcami w podziale na poszczególne wydziały wyniosła ilościowo poniżej procenta co wskazuje powyższy diagram.

Zgłoszenia przekazane do służb / jednostek miejskich

W roku 2011 najwięcej (81%) zgłoszonych telefonicznie spraw od mieszkańców dotyczyło obszaru działania ZDiUM, (7%) dotyczyło obszaru działania CZK, (6%) dotyczyło obszaru działania ZZM, (4%) Straży Miejskiej, (1%) Policji i WPO.

WSPÓŁCZYNNIK POŁĄCZEŃ OBSŁUŻONYCH PRZEZ I I II LINIĘ

Wśród obsłużonych w TCOM połączeń telefonicznych 70% zostało zakończonych bez potrzeby przełączenia klienta do ekspertów II linii poszczególnych wydziałów. 30% spraw rozwiązanych zostało przy udziale i pomocy ekspertów II linii wydziałów.

ŚREDNIE CZASY OBSŁUŻONYCH ROZMÓW TELEFONICZNYCH

Rozkład średnich czasów połączeń w 2011 r. obrazuje poniższy wykres.
Miesiące luty i marzec charakteryzują się najkrótszym średnim czasem rozmów i wiąże się to z okresem testowania systemu. Dopiero po upublicznieniu numeru 71 777 77 77 w miesiącu czerwcu wartości wskazane poniżej odzwierciedlają sytuacje rzeczywistą. Warto zwrócić uwagę na fakt że w miesiącach gdzie obsłużonych zostało najwięcej

połączeń (Wrzesień, Październik) średnie czasy rozmów są zdecydowanie niższe niż na początku oficjalnego funkcjonowania numeru. Świadczy to o coraz lepszym radzeniu sobie z zapytaniami klientów i o coraz większej wiedzy posiadanej przez pracowników TCOM. W związku z tym poprawiła się również jakość obsługi telefonujących klientów.

Osiągnięty został przy okazji jeden z celów przyświecających projektowi uruchomienia Teleinformatycznego Centrum Obsługi Mieszkańca czyli zredukowanie średniego czas rozmów telefonicznych w urzędzie. Przed uruchomieniem TCOM średni czas w testach wynosił **2 minuty 23 sekundy**.

Średni czas rozmów w całym roku 2011 to 2 minuty 12 sekund. Przy dużej skali połączeń obsługiwanych rocznie jest to sumarycznie około 570 godzin oszczędzonego czasu rozmów telefonicznych. Dodatkowo uzyskano efekt **100% odpowiedzi** na telefony klientów czyli zanotowano wzrost w porównaniu z sytuacją przed uruchomieniem usługi, kiedy w czasie przeprowadzonych w urzędzie testów na wybranych kilku numerach informacyjnych, połączeń odbieranych przez pracowników było tylko 46%.

Rozwój kompetencji pracowników TCOM

W okresie 18 – 29 maj 2011 r. zespół Teleinformatycznego Centrum Obsługi Mieszkańca przeszedł szkolenie w tematyce „Telefonicznej obsługi klienta" mające formę wykładów i warsztatów. Szkolenie miało na celu zapoznanie pracowników zespołu z charakterem pracy na stanowisku, jak i opanowanie podstawowych technik warsztatu pracy, jak i najlepszych praktyk.

Piki ilości połączeń w rozbiciu na poszczególne półgodziny dnia pracy

Poniższy wykres obrazuje rozkład ilości połączeń obsługiwanych przez pracowników TCOM w ciągu dnia ich pracy w rozbiciu na poszczególne półgodziny.
W przedziale pomiędzy godzinami 9.00 a 14.30 natężenie ruchu było największe. Poza tym przedziałem czasu, ruch dopiero wzrastał (godz. 8.00 – 9.00) lub malał (15.00 – 18.00).

ZEZWOLENIA NA SPRZEDAŻ I PODAWANIE NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

POSTĘPOWANIA ADMINISTRACYJNE

W 2011 r. do Zespołu Zezwoleń wpłynęło **4 829 wniosków, podań i pism** przedsiębiorców w sprawach dotyczących wydania lub w związku z korzystaniem z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.

W wyniku prowadzonych postępowań administracyjnych wydano **3 305 decyzji**, w tym:
- **1797** zezwoleń na sprzedaż alkoholu w handlu i gastronomii
- **750** zezwoleń jednorazowych (festyny – targi)
- **38** zezwoleń na wyprzedaż zapasów
- **61** zezwoleń na organizację przyjęć
- **432** decyzje wygaszające zezwolenia
- **130** decyzji zmieniających - w trybie art.155 kpa
- **68** decyzji umarzających postępowania
- **23** decyzje odmawiające wydania zezwoleń
- **5** decyzji cofających zezwolenie
- **1** decyzję uchylającą.

Na wniosek przedsiębiorców wydano **2 526 zaświadczeń** potwierdzających wniesienie opłaty za korzystanie z zezwolenia.
W celu zebrania materiału dowodowego, niezbędnego do podejmowania decyzji, sporządzono **4 164 wystąpień** do organów i jednostek opiniujących wydawanie zezwoleń.

SIEĆ PLACÓWEK SPRZEDAŻY ALKOHOLU

Ustalone przez Radę Miejską Wrocławia limity ilości placówek sprzedaży alkoholu o zawartości **powyżej 4,5% alkoholu** (z wyjątkiem piwa) wynosiły:
1 000 - dla placówek sprzedaży detalicznej
700 - dla placówek gastronomii.
Według stanu na 31 grudnia 2011 r. limitowanych placówek **handlu detalicznego** było **891**.

Dyslokacja placówek **handlu detalicznego**

Stare Miasto	Śródmieście	Krzyki	Fabryczna	Psie Pole
105	**176**	**245**	**244**	**121**

Według stanu na 31 grudnia 2011 r. limitowanych placówek **gastronomicznych** było **599.**

Dyslokacja placówek **gastronomii**

Stare Miasto	Śródmieście	Krzyki	Fabryczna	Psie Pole
360	**57**	**82**	**63**	**37**

KONTROLA PRZESTRZEGANIA PRAWA

KONTROLE PLANOWANE

W roku 2011 prowadzono intensywne czynności kontrolne dotyczące weryfikacji rzetelności oraz prawdziwości składanych oświadczeń o wartości sprzedaży napojów alkoholowych w wytypowanych punktach sprzedaży.

Planowane działania kontrolne ilustrują następujące wartości:
- **46** wszczętych postępowań kontrolnych, w tym:
- **3** postępowania kontrolne w toku
- **43** zakończone postępowania kontrolne

Wskazane wyżej **43** postępowania zakończone zostały następującymi krokami:
- **5** decyzji cofających zezwolenie
- **1** decyzja umarzająca postępowanie
- **1** decyzja uchylająca w trybie art. 132 § 1 k.p.a.
- **36** pism

Wskazane wyżej **36** pism kończących postępowanie miało następujący charakter:
- **18** pism o pozytywnym zakończeniu kontroli w całości
- **15** pism pouczających, dotyczących stwierdzonych uchybień
- **3** pisma inaczej kończące sprawy (likwidacja punktu w trakcie kontroli, przekazanie sprawy do innego organu)

W toku weryfikacji oświadczeń o wartości sprzedaży oraz dokumentów źródłowych złożonych przez przedsiębiorców przygotowano **54 wystąpienia** do hurtowni, urzędów skarbowych i celnych.

KONTROLE DORAŹNE

W roku sprawozdawczym pracownicy Zespołu (Sekcji Monitoringu i Kontroli) przeprowadzili doraźne kontrole w **22** placówkach handlowych i gastronomicznych. Przedmiotem kontroli był stan przestrzegania przez przedsiębiorców zasad i warunków korzystania z zezwoleń w punktach sprzedaży, których dotyczyły interwencje mieszkańców.

W ramach podejmowanych działań własnych i wynikających z interwencji mieszkańców, Policji, Straży Miejskiej Wrocławia lub innych organów, których celem było zapewnienie przestrzegania prawa na terenie Miasta wszczęto **31** postępowań wyjaśniających, w tym:
- **9** postępowań wyjaśniających jest w toku,
- **22** postępowania wyjaśniające zakończono.

Wskazane **22** postępowania zakończone zostały następującymi krokami:
- **19** pism dyscyplinujących,
- **3** decyzje umarzające.

W ramach współpracy z organami powołanymi do ochrony porządku publicznego oraz zarządcami budynków przygotowano **82 wystąpienia**.

WPŁYWY Z TYTUŁU OPŁAT W ROKU 2011

Wpływy z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń wyniosły nieco ponad **13,5 mln zł**.

Podobnie jak w latach ubiegłych nastąpił wzrost pozyskiwanych środków finansowych z tytułu korzystania z zezwoleń. Środki te przeznaczane są na **profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych.**

Powyższy fakt obrazuje zestawienie wpływów z lat 2009-2011

2009	2010	2011
12 693 521 zł	**13 310 409 zł**	**13 505 826 zł**

INNE EFEKTY FINANSOWE

W toku rozpatrywania wniosków o wydanie zezwoleń, obowiązująca w Urzędzie procedura przewiduje współdziałanie Zespołu Zezwoleń z Wydziałem Podatków i Opłat w zakresie ustalenia, czy dany przedsiębiorca posiada zaległości w należnych Miastu podatkach i opłatach.

Współdziałanie to przyniosło w roku 2011 wymierne efekty finansowe. Po uzyskaniu stosownych danych o zaległościach, przedsiębiorcy wnioskujący o wydanie zezwoleń uregulowali Miastu należności w łącznej wysokości **170 951 zł**.
Prowadzona w ciągu 2011 r. weryfikacja rzetelności i prawdziwości oświadczeń o wartości sprzedaży doprowadziła do ujawnienia przypadków zaniżania opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Przedsiębiorcy, którzy zaniżyli opłaty skłonieni zostali do uregulowania Miastu należności w łącznej wysokości **16 837 zł**.

WDRAŻANIE NOWYCH ROZWIĄZAŃ

W trakcie roku 2011 trwały intensywne prace udoskonalające nowe oprogramowanie do obsługi zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (OTAGO – KOALA), wymagające dużego zaangażowania pracowników Zespołu. Aktualizowane było również w niezbędnym zakresie oprogramowanie QNX – ALKOHOL, w którym zaewidencjonowana jest jeszcze znaczna część zezwoleń (do czasu ich wygaśnięcia).

Stale modyfikowano i udoskonalano stronę internetową Zespołu w ramach BIP, uzupełniając ją o nowe formularze do pobrania, opisy procedur, ważne informacje i ogłoszenia bieżące dla przedsiębiorców, a także publikując na niej aktualizowane regularnie wykazy funkcjonujących zezwoleń z podziałem na sklepy i lokale gastronomiczne.

Przedstawiciel Zespołu brał udział w organizowanych przez Ministerstwo Gospodarki konsultacjach dotyczących utworzenia informatycznych narzędzi służących prezentacji danych o zezwoleniach w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG).

FUNKCJONOWANIE ZINTEGROWANEGO SYSTEMU ZARZĄDZANIA

Realizacją zadań w zakresie Zintegrowanego Systemu Zarządzania kierował Pełnomocnik Prezydenta ds. Zintegrowanego Systemu Zarządzania.
Poniżej przedstawiono najważniejsze zadania zrealizowane w 2011 r.:

- Luty:
  Przegląd środowiskowy - zawiera ocenę stanu formalno-prawnego, dane dotyczące emisji do powietrza i gleby zanieczyszczeń, sposób postępowania z odpadami oraz informację o uiszczaniu opłat środowiskowych przez Urząd Miejski Wrocławia.
- Marzec:
  warsztaty doskonalące dla audytorów z Systemu Przeciwdziałania Zagrożeniom Korupcyjnym,
  szkolenia dla audytorów wewnętrznych z Systemu Zarządzania Usługami Informatycznymi według ISO 20000,
  szkolenia dla Administratorów z Systemu Ekozarządzania i Audytu EMAS,
  szkolenia dla grupy roboczej z Systemu Ekozarządzania i Audytu EMAS.
- Kwiecień:

aktualizacja dokumentacji systemowej.

- Maj:
  warsztaty doskonalące dla Audytorów wewnętrznych z norm PN-EN ISO 9001:2009; PN-EN ISO 14001:2005, PN-N 18001:2004,
  Audyty wewnętrzne (obejmujące wszystkie zidentyfikowane i opisane procesy w Urzędzie Miejskim Wrocławia),
  rozpoczęcie **wdrożenia Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji według ISO 27001.**
- Czerwiec:
  szkolenia dla audytorów wewnętrznych z Systemu Ekozarządzania i Audytu EMAS
- Lipiec:
  Przegląd zarządzania na którym ustalono adekwatność polityki Zintegrowanego Systemu Zarządzania, stopień realizacji celów ZSZ oraz działania doskonalące na 2012 rok.
- Wrzesień:
  szkolenia dla audytorów wewnętrznych z Systemu Ekozarządzania i Audytu EMAS,
  aktualizacja dokumentacji systemowej.
- Październik:
  Audyt nadzoru Zintegrowanego Systemu Zarządzania [PN-EN ISO 9001:2009, PN-EN ISO 14001:2005, PN-N 18001:2004, System Przeciwdziałania Zagrożeniom Korupcyjnym].
- Listopad:
  Audyt certyfikujący Zintegrowanego Systemu Zarządzania [PN-ISO/IEC 20000:2007]
  szkolenie dla Audytorów wewnętrznych z norm PN-EN ISO 9001:2009; PN-EN ISO 14001:2005, PN-N 18001:2004
  VII Konferencja Jakości Urzędu Miejskiego Wrocławia – I tura.
- Grudzień:
  VII Konferencja Jakości Urzędu Miejskiego Wrocławia – II tura.

WYBORY DO SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ I SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Na terenie Wrocławia w 2011 r. zostało zorganizowane i przeprowadzone głosowanie powszechne w **wyborach do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej** – zarządzone na dzień 9 października 2011 r.
W związku z postanowieniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 4 sierpnia 2011 r. w sprawie zarządzenia wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej wykonano szereg zadań związanych z przygotowaniem i przeprowadzeniem tych wyborów w dniu 9 października 2011 r.:

- przygotowano propozycje zmian granic stałych obwodów głosowania,
- przygotowano projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie zmian w podziale na stałe obwody głosowania,
- przygotowano informację o numerach i granicach stałych obwodów głosowania,
- sporządzono geografię wyborczą potrzebną dla wydrukowania spisów wyborców,
- wydrukowano spisy wyborców dla **273** obwodów stałych obwodów głosowania oraz dla **24** obwodów głosowania utworzonych w szpitalach, zakładach pomocy społecznej, zakładach karnych i aresztach śledczych,
- dokonano aktualizacji spisów wyborców.

Utworzono na terenie Wrocławia **273 stałych i 24 zamkniętych obwodów głosowania** oraz powołano pełne składy osobowe Obwodowych Komisji Wyborczych. Do wykonywania zadań związanych z organizacją wyborów i obsługą Obwodowych Komisji Wyborczych Prezydent Wrocławia powołał Miejskie Biuro Wyborcze pod przewodnictwem Sekretarza Miasta Wrocławia (zarządzenie nr 2120/11 Prezydenta Wrocławia z dnia 8 sierpnia 2011 r. w sprawie powołania Miejskiego Biura Wyborczego do wykonania zadań związanych z przygotowaniem i przeprowadzeniem wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej na terenie Wrocławia, zarządzonych na

dzień 9 października 2011 r.). Do zadań Miejskiego Biura Wyborczego należało między innymi sporządzenie i aktualizacja spisów wyborców, wyznaczenie pomieszczeń na lokale wyborcze i przygotowanie ich na dzień wyborów, materiałowo-techniczne przygotowanie wyborów oraz współdziałanie z Delegaturą Krajowego Biura Wyborczego.

W ramach aktualizacji spisów wyborców Wydział Spraw Obywatelskich – na **507 343** pozycji spisu podstawowego wykonał następujące czynności:

- dopisano do spisu wyborców pozycji **5 539**
- wykreślono ze spisu wyborców pozycji **14 940**
- wydano zaświadczenia o prawie do glosowania osobom **4 118**
- przyjęto wnioski o dopisanie do spisu wyborców od osób **5 077.**

Wydano **68** decyzji dotyczących rejestru wyborców – wszystkie o wpisaniu do rejestru wyborców.

NARODOWY SPIS POWSZECHNY LUDNOŚCI I MIESZKAŃ

Na terenie Wrocławia w okresie od dnia 1 kwietnia do 30 czerwca 2011 r. został zorganizowany i przeprowadzony **Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań.** Do wykonania zadań określonych przepisami ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o narodowym spisie powszechnym ludności i mieszkań w 2011 r. (Dz.U. Nr 47, poz. 277) Prezydent Wrocławia powołał Miejskie Biuro Spisowe pod przewodnictwem Sekretarza Miasta Wrocławia (zarządzenie nr 11154/10 Prezydenta Wrocławia z dnia 6 grudnia 2010 r. w sprawie powołania Miejskiego Biura Spisowego we Wrocławiu do wykonania zadań związanych z organizacją i przeprowadzeniem Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań w 2011 r.).
Do zadań Miejskiego Biura Spisowego należało między innymi:

- aktualizacja i uporządkowanie nazewnictwa ulic oraz numeracji nieruchomości na terenie Wrocławia,
- aktualizacja przekazanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, w formie elektronicznej, zestawienia budynków, mieszkań i osób,
- nabór kandydatów na rachmistrzów spisowych,
- zorganizowanie obchodu przedspisowego,
- nadzorowanie czynności spisowych prowadzonych przez rachmistrzów spisowych,
- popularyzacja Spisu Powszechnego wśród mieszkańców Wrocławia,
- współdziałanie z Urzędem Statystycznym we Wrocławiu w celu realizacji zadań spisowych.

W ramach przygotowania i przeprowadzenia Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań między innymi:

- wybrano i przeszkolono 205 rachmistrzów i 26 rachmistrzów rezerwowych,
- w siedzibie Miejskiego Biura Spisowego udostępniono 12 stanowisk komputerowych i spisano 570 respondentów,
- pracownicy Miejskiego Biura Spisowego przeprowadzili 11 interwencji przy odmowie spisu przez respondentów,
- przeprowadzono działania promocyjno-informacyjne podjęte przez GBS, min. na stronach internetowych Urzędu Miasta Wrocławia uruchomiony został portal informacyjny o NSP 2011. Umieszczane były w nim wszystkie bieżące komunikaty dla mieszkańców, jak również informacje dla rachmistrzów spisowych,

STAN BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY ORAZ REALIZACJI ZADAŃ PRZEZ ZESPÓŁ DS. BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY W URZĘDZIE MIEJSKIM WROCŁAWIA

Zespół ds. Bezpieczeństwa i Higieny Pracy realizuje zadania zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 września 1997 r. w sprawie służby bezpieczeństwa i higieny pracy, uwzględniając założenia Zintegrowanego Systemu Zarządzania i wymogi normy PN-N-18001. W 2011 r. Zespół podejmował szereg działań w celu zapewnienia zgodności z istniejącymi wymogami oraz zapewnienia wysokiego poziomu bezpieczeństwa i higieny

pracy w Urzędzie Miejskim Wrocławia. Poniżej zostały wymienione istotne działania w poszczególnych obszarach oraz stwierdzony stan bezpieczeństwa i higieny pracy.

WYPADKI PRZY PRACY, WYPADKI W DRODZE DO I Z PRACY, ZDARZENIA POTENCJALNIE WYPADKOWE

- Prowadzono postępowania w sprawie 40 zgłoszonych i uznanych wypadków, z czego:
- 14 dotyczyło wypadków przy pracy,
- 2 dotyczyło wypadków zrównanych z wypadkami przy pracy (w delegacji),
- 24 dotyczyło wypadków w drodze z domu do pracy bądź z pracy do domu.
- Wszystkie zdarzenia, miały wyłącznie znamiona wypadków lekkich, przeważnie powodujących czasową niezdolność do pracy. W ramach prowadzonych ustaleń nie stwierdzono wypadków zbiorowych (co najmniej 2 osoby poszkodowane w jednym czasie) oraz aby skutkami były urazy ciężkie lub śmiertelne.
- podjęto działania w sprawie 11 zgłoszeń zdarzeń potencjalnie wypadkowych, gdzie zaistniały symptomy wypadku przy pracy lecz pracownicy nie doznali urazów lub wystąpiły okoliczności zagrożenia wypadkami i ich następstwami.

CHOROBY ZAWODOWE

Na bieżąco współpracowano:

- z Powiatową oraz Wojewódzką Stacją Sanitarno–Epidemiologiczną w zakresie uzupełniania dokumentacji dotyczącej zgłoszenia przez pracownika w 2008 r. podejrzenia choroby zawodowej,
- z lekarzem medycyny pracy w zakresie stosowania profilaktyki i zapobiegania schorzeniom związanym z warunkami środowiska pracy, podczas:
  - przeglądów stanowisk pracy w ramach komisji bhp,
  - omawiania kart ocen ryzyka zawodowego,
  - konsultacji dotyczących indywidualnych stanowisk pracy.

Na przestrzeni roku 2011 chorób zawodowych nie stwierdzono, nie wpływały również zgłoszenia podejrzeń o takie choroby.

SZKOLENIA Z ZAKRESU BHP

- Pracownicy Zespołu przeprowadzili szkolenia wstępne ogólne dla **369 osób**.
- Prowadzono bieżącą współpracę z Wydziałem Organizacyjnym i Kadr, dotyczącą m.in. wyznaczania osób na właściwe ze względu na zajmowane stanowisko pracy, obowiązkowe szkolenia okresowe z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, jak również współpracowano w zakresie wytypowania pracowników, którzy odbyli szkolenia z zakresu udzielania pierwszej pomocy i w zakresie dostosowania programu szkolenia.
- Opracowano szczegółowy program szkolenia dla pracowników administracyjno-biurowych oraz szczegółowy program szkolenia osób kierujących pracownikami.
- W ramach doskonalenia z zakresu szkoleń okresowych, wystosowaniu do części pracowników ankiety oceniające wykładowców, warunki i sposób prowadzenia zajęć. W ankietach pracownicy mieli możliwość wystawienia oceny od 0 do 5. Średnio wystawiono oceny na poziomie 4,74 dla Ośrodka Szkolenia ZNYK&WYDRA BHP ul. Chorzowska 20/1 44-100 Gliwice, dając wyższą notę realizatorowi szkolenia w porównaniu do 2010 roku, kiedy wynosiła ona 4,5 dla Ośrodka Szkolenia Zawodowego przy ul. Nowowiejskiej we Wrocławiu.
- Opracowano i umieszczono w ogólnodostępnej lokalizacji sieciowej, nowe materiały – instrukcję BHP wózka jezdniowego, informacje i instrukcje dotyczące wyposażenia apteczek stacjonarnych, przenośnych oraz samochodowych.

SPRAWY ORGANIZACYJNO-PRAWNE

- Udzielano porad i zaleceń związanych z organizacją nowych stanowisk pracy.

- W 13 przypadkach uczestniczono w organizacji bądź reorganizacji stanowisk pracy osób niepełnosprawnych zatrudnionych w Urzędzie i przeprowadzano przeglądy w tym zakresie.
- Udzielano konsultacji i przeprowadzano przeglądy obiektów UMW związanych z 12 spotkaniami komisji bhp, która zbierając się okresowo, omawiała na bieżąco środki profilaktyczne. W ramach tych działań nie stwierdzono istotnych uchybień lub zaniedbań w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy w Urzędzie.
- W ramach doskonalenia stanu bezpieczeństwa i higieny pracy w Urzędzie Miejskim Wrocławia, weryfikowano karty ocen ryzyka zawodowego, informujące pracowników na poszczególnych stanowiskach pracy o występujących zagrożeniach mogących przyczynić się do wypadku przy pracy, zdarzeniach potencjalnie wypadkowych lub chorobach zawodowych których ryzyko występuje na stanowisku pracy referenta – doręczyciela przesyłek urzędowych.
- Opiniowano wnioski dyrektorów wydziałów o przyznanie odzieży i obuwia roboczego dla pracowników Urzędu.
- Na ogólnodostępnej w Urzędzie lokalizacji sieciowej: M:\instrukcje\BHP, udostępniane są istotne i bieżących informacje z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy (instrukcje, oceny ryzyka zawodowego, programy szkoleń dla kadry kierowniczej Urzędu, informacje dotyczące organizacji udzielania I pomocy, itp.), wspomagających pracę kierownictwa.
- Współpracowano z lekarzem medycyny pracy, prowadząc również ustalenia z zakresu organizacji pierwszej pomocy.
- Prowadzono czynności wynikające z ponad 200 pozycji pisemnej korespondencji jaka wypłynęła z Zespołu. Podejmowano też odpowiednie działania związane z korespondencją elektroniczną oraz telefoniczną.

W RAMACH ZINTEGROWANEGO SYSTEM ZARZĄDZANIA

Zespół ds. BHP brał czynny udział w auditach wewnętrznych i zewnętrznych w ramach Zintegrowanego Systemu Zarządzania, które przyczyniają się do poprawy stanu bhp w Urzędzie. W ramach ZSZ przeprowadzono audit wewnętrzny wynikający z Polskiej Normy 18001, dotyczący procedur:

- zasad komunikowania się w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy,
- postępowania w związku z wypadkiem przy pracy lub zdarzeniem potencjalnie wypadkowym,
- monitorowania bezpieczeństwa i higieny pracy w Urzędzie Miejskim Wrocławia,
- zarządzania oceną ryzyka zawodowego.

W trakcie przeprowadzonych auditów nie stwierdzono zaniedbań lub nieprawidłowości mających wpływ na bezpieczeństwo lub higienę pracy. Procesy przebiegają zgodnie z opisanymi procedurami. Audytorzy wewnętrzni podczas przeglądu procesu wnosili własne propozycje zmian mogące mieć wpływ na doskonalenie systemu.
Przeprowadzony audit zewnętrzny, potwierdził skuteczność prowadzonych działań, spełnienie wymagań systemu, zaangażowanie oraz świadomość pracowników w zakresie BHP. Stwierdził dużą kreatywność Działu BHP w prezentacji i uświadamianiu pracowników w zakresie zagrożeń występujących na stanowiskach pracy Jako obszar do doskonalenia zwrócono uwagę na włączenie do dokumentacji systemowej druków i formularzy stosowanych w procesie badania przyczyn i okoliczności wypadków przy pracy, co spowoduje objęcie podejściem systemowym wszystkich procesów składających się system zarządzania BHP. Audyt potwierdził również m.in. właściwe funkcjonowanie w zakresie BHP, w odniesieniu do całej organizacji.

Zespół BHP brał czynny udział w aktualizacji procedur dotyczących:

- komisji bhp,
- określanie potrzeb szkoleniowych i ich realizacja,
- identyfikacji i dostępu do aktualnych wymagań prawnych i innych na potrzeby ZSZ w UMW,
- wymagań ZSZ przy zamawianiu dostaw, usług robót budowlanych dla UMW,
- podwykonawstwa w UMW

- monitorowania bezpieczeństwa i higieny pracy w Urzędzie Miejskim Wrocławia,
- postępowania w związku z wypadkiem przy pracy lub zdarzeniem potencjalnie wypadkowym,
- zarządzania oceną ryzyka zawodowego,
- postępowania w sytuacjach awaryjnych.

Uczestniczono w organizowanych przez Urząd szkoleniach dotyczących Zintegrowanego Systemu Zarządzania, mających na celu m.in. doskonalenie zarządzania w zakresie BHP, co w odniesieniu do poprzednich lat, wg aktualnych danych dało się zauważyć miedzy innymi poprzez zmniejszenie średniej ciężkości odnotowywanych zdarzeń w powiązaniu z ogólną ilością dni przebywania poszkodowanych na zwolnieniach lekarskich,

Szczególnie istotne zadania związane z bezpieczeństwem i higieną pracy, na bieżąco realizowane:

- profilaktyka – reagowanie na zagrożenia i zapobieganie występowaniu wypadków przy pracy oraz chorób zawodowych, współpraca z lekarzem medycyny pracy,
- postępowania w związku ze zgłoszonymi wypadkami przy pracy oraz wypadkami w drodze z domu do pracy i z pracy do domu,
- realizacja procesu szkoleń z zakresu BHP (w porozumieniu z Wydziałem Organizacyjnym i Kadr),
- analiza i ocena ryzyka zawodowego pracowników Urzędu,
- wypełnianie zadań związanych z udziałem w Komisji BHP, m.in. dokonującej przeglądów budynków i stanowisk pracy w Urzędzie.

KOMISJA BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY

Komisja Bezpieczeństwa i Higieny Pracy powołana zarządzeniem nr K/54/09 Prezydenta Wrocławia z dnia 31 grudnia 2009 r., w 2011 r. zgodnie z planem spotkań zebrała się na **12 posiedzeniach**, na których oceniła funkcjonowanie wdrożonej „Karty ryzyka zawodowego", oceniła miejsca pracy pod względem bezpieczeństwa i higieny pracy oraz wskazała te miejsca, które te normy nie spełniają, uświadamiała pracowników o ich prawach i obowiązkach w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, wskazywała ewentualne potencjalne zagrożenia oraz sposoby im zapobiegania. Wobec powyższego, wyznaczone cele w Planie Spotkań Komisji BHP w 2011 r., zostały zrealizowane.
Podczas przeglądu budynków Urzędu, Komisja BHP zalecała podejmowanie odpowiednich działań w celu doskonalenia stanu bezpieczeństwa i higieny pracy. Zwracano uwagę na organizację i wyposażenie stanowisk pracy, pomieszczeń, stan klatek schodowych, korytarzy obiektów w których wykonują obowiązki służbowe pracownicy Urzędu Miejskiego Wrocławia. Zwracano się do administratorów obiektów o informacje dotyczące sprawności instalacji elektrycznych, odgromowych, dymowych. Formułowano zalecenia i przypominano o zasadach wyposażania w zakresie apteczek pierwszej pomocy, zabezpieczania wszelkiego rodzaju przewodów przebiegających w pomieszczeniach pracy, oznakowania i wyposażania miejsc gdzie może występować zwiększone ryzyko wypadku, wskazywano ewentualne modernizacje czy też doposażenie.
Interweniowano w tych miejscach, gdzie pracownicy zgłaszali problemy Oddziałowym Społecznym Inspektorom Pracy lub bezpośrednio członkom Komisji BHP.
Realizacja szeregu wydanych przez Komisję zaleceń, przyczynia się do stałej poprawy warunków pracy pracowników Urzędu Miejskiego Wrocławia, wpłynęła na zmniejszenie prawdopodobieństwa występowania wypadków przy pracy oraz zachorowań na choroby zawodowe. Komisja BHP poprzez swoje działania, dąży również do pozytywnego przyczynienia się do jak najlepszego wizerunku urzędu i urzędnika względem klientów zewnętrznych.

BIULETYN INFORMACJI PUBLICZNEJ

W 2011 r. Biuletyn Informacji Publicznej dostosowywany był do aktualnie obowiązujących przepisów prawa, między innymi: w związku ze zmianą przepisów została uruchomiona nowa zakładka: „Dane o dokumentach zawierających informacje środowiskowe". Na początku roku zostało uruchomione archiwum umożliwiające dostęp do treści, których ważność wygasła.

W dniu 5 kwietnia 2011 r. w Warszawie przedstawiciele Urzędu Miejskiego Wrocławia otrzymali dyplom „Przejrzysta strona BIP". Urzędowy Biuletyn Informacji Publicznej znalazł się w pierwszej dziesiątce najlepiej zorganizowanych i prowadzonych BIPów w Polsce. Akcję „Przejrzysta strona BIP" zorganizowało Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji. Wzięło w niej udział ponad 320 gmin z całej Polski, a wrocławski BIP zajął 7. miejsce i tym samym okazał się być zgodny z Ustawą z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej.

PRZEPROWADZONE DZIAŁANIA MAJĄCE NA CELU PODWYŻSZENIE JAKOŚCI OBSŁUGI KLIENTÓW ORAZ USPRAWNIENIE FUNKCJONOWANIA URZĘDU

W roku 2011, kontynuowano realizację zadań związanych z zapewnieniem prawidłowego funkcjonowania Urzędu Miejskiego Wrocławia, skupiając się na obszarach od utrzymania obiektów UMW w należytym stanie technicznym, poprzez zawieranie stosownych umów, niezbędnych do wykonania powierzonych zadań, aż po dokonywanie zakupów w celu wyposażenia stanowisk pracy z uwzględnieniem doskonalenia standardów obsługi zarówno klientów zewnętrznych, jak i wewnętrznych przy jednoczesnym obniżeniu kosztów działalności Urzędu.
W roku sprawozdawczym wśród realizowanych zadań należy wymienić kontynuowanie inwestycji rozpoczętych w roku 2010 i planowanych do zakończenia w I kwartale 2012 r. tj.: II etap przebudowy budynku Powiatowego Urzędu Pracy - Przebudowa istniejącej części parterowej budynku wraz z dobudową nowoprojektowanej części budynku B przy ul. Glinianej 20-22 we Wrocławiu na potrzeby PUP. Zakończenie przebudowy poprawi w znaczny sposób obsługę mieszkańców Wrocławia, w związku wyposażeniem obiektu Urzędu Pracy w 10 stanowisk obsługi bezpośredniej, sale szkoleniowe, archiwum i pokoje do bezpośrednich negocjacji z pracodawcami.

Powiatowy Urząd Pracy przy ul. Glinianej 20-22 we Wrocławiu- Przebudowa istniejącej części parterowej budynku wraz z dobudową nowoprojektowanej części budynku (termin zakończenia inwestycji: I kwartał 2012 r.)

- Budowa budynku Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej PSP przy ul. Kosmonautów 274 we Wrocławiu dla potrzeb Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej i Straży Miejskiej, z wyposażeniem w dwa stanowiska dla karetek Pogotowia Ratunkowego. Budowa obiektu jednostki ratowniczo-gaśniczej w tym rejonie miasta ze względu na skomunikowanie z obwodnicą śródmiejską i obwodnicą autostradową, pozwoli na

szybkie i w miarę bezkolizyjne dotarcie w sytuacji krytycznej do każdego miejsca w mieście i okolicy.

Jednostka Ratowniczo-Gaśniczej PSP przy ul. Kosmonautów 274 we Wrocławiu- widok od ul. Kosmonautów

Jednostka Ratowniczo-Gaśniczej PSP przy ul. Kosmonautów 274 we Wrocławiu - widok na wspinalnię strażacką

W roku sprawozdawczym przeprowadzano bieżące remonty w związku z koniecznością utrzymania obiektów UMW w należytym stanie technicznym, estetycznym oraz zgodnym z przepisami przeciwpożarowymi i bhp.
Ponadto w 2011 r. zaadaptowano pomieszczenia po Centrum Zarządzania Kryzysowego z przeznaczeniem na Teleinformatyczne Centrum Kontaktu z Mieszkańcem, gdzie utworzono i wyposażono 21 stanowisk, przyjmujących wszelkie sprawy realizowane przez Urząd na rzecz mieszkańców Wrocławia.
Dodatkowo dla poprawy warunków obsługi klienta zewnętrznego oraz zapewnienia większej dostępności mieszkańcom, utworzono i wyposażono w budynku Urzędu

przy ul. Bogusławskiego 8-10, dodatkowe 6 stanowisk Wydziału Spraw Obywatelskich, obsługujących sprawy z zakresu rejestracji działalności gospodarczej.

W 2011 r. **planowany budżet** na funkcjonowanie Urzędu Miejskiego Wrocławia będący w dyspozycji Wydziału Obsługi Urzędu **wyniósł 14 173 702 zł i był o kwotę 522 474 zł mniejszy od planu roku 2010**.

Porównanie planu wydatków w latach 2010-2011

Rok	Plan wydatków bieżących (zł brutto)
2010	14 696 449
2011	14 173 702

Realizacja zamierzonych celów przy mniejszym budżecie była możliwa z uwagi na wdrożone procedur, które umożliwiły bieżącą kontrolę wydatków na poszczególnych etapach. Do procedur tych należy zaliczyć:
- monitoring wydatków,
- utrzymanie budynków w należytym stanie technicznym,
- przetargowy tryb wyłaniania wykonawców usług na obsługę techniczną budynków,
- przetargowy tryb pozyskiwania wykonawców na dostawy materiałów,
- bieżący monitoring ilości materiałów biurowych zamawianych przez poszczególne komórki organizacyjne Urzędu.

W kwietniu 2011 r. Wydział Obsługi Urzędu negocjował warunki umów na dostawę energii elektrycznej do budynków Urzędu, co pozwoliło na utrzymanie niezmiennej ceny jednostkowej za dostawę energii elektrycznej całodobowej w okresie od 1 maja 2011 r. do końca 2012 r.
Wskutek podjętych działań zmniejszyły się:
- koszty utrzymania 1 m^2 powierzchni biurowej w porównaniu do 2010 r. o kwotę 13,08 zł oraz
- koszty utrzymania 1 stanowiska pracy w porównaniu do 2010 r. o kwotę 138,37 zł.

Porównanie kosztów utrzymania 1m^2 powierzchni biurowej oraz kosztów utrzymania 1 stanowiska pracy w latach 2010-2011

Rok	Koszt utrzymania 1 m^2 powierzchni biurowej (zł brutto)	Koszt utrzymania 1 stanowiska pracy (zł brutto)
2010	318,04	2 671,16
2011	304,96	2 532,79

W 2011 r. kontynuowano zadania z zakresu logistyki ukierunkowane na poprawę obsługi klienta oraz komórek organizacyjnych Urzędu, a także na obniżenie kosztów funkcjonowania instytucji.
W tym celu podjęto działania polegające na doskonaleniu systemu łączności telefonicznej w Urzędzie i rozbudowie infrastruktury telekomunikacyjnej w celu uzyskania szybkiej i sprawnej łączności między komórkami organizacyjnymi Urzędu, jednostkami Gminy oraz służbami tj.: Państwową Strażą Pożarną, Pogotowiem Ratunkowym, Strażą Miejską, Policją oraz mieszkańcami Gminy i województwa dolnośląskiego, dzięki czemu:
- uruchomiono centralę telefoniczną DGT Milenium w Centrum Zarządzania Kryzysowego, obsługującą min. numery alarmowe 112, 997, 998, 999, 986,
- uruchomiono jeden numer telefonu tj. 777-77-77 dla Teleinformatycznego Centrum Obsługi Mieszkańca;
- zintegrowano centralę Alcatela (pl. Nowy Targ 1/8) i DGT (ul. Strzegomska 148) z systemem Call Center, obsługującą Teleinformatyczne Centrum Kontaktu z Mieszkańcem (przy ul. G. Zapolskiej 2/4).

Infrastruktura telefoniczna Centrum Zarządzania Kryzysowego w 2011 r. był poprawiana i będzie nadal udoskonalana, w celu zapewnienia sprawnie działającego systemu łączności z Centrum, mieszkańcom Gminy i całego Dolnego Śląska.

Wprowadzony pod koniec 2010 r. przez Wydział Obsługi Urzędu system windykacyjno-taryfikujący, umożliwiający nadzorowanie i sprawne wykorzystanie sieci telefonii stacjonarnej Urzędu, pozwolił na uzyskanie w następujących efektów:
- optymalnego wykorzystania sieci telefonicznej,
- ograniczenia czasu wykonywanych połączeń,
- zoptymalizowania wielkości sieci w stosunku do jej realnego wykorzystania,
- wcześniejszego wykrywania niesprawnych linii miejskich,
- wcześniejszego wykrywania nieuprawnionego użycia.

W 2011 r. przeprowadzono postępowanie przetargowe na świadczenie usług telefonii komórkowej i bezprzewodowego dostępu do Internetu oraz dostawę fabrycznie nowych telefonów komórkowych i akcesoriów do tych telefonów, w wyniku którego został wyłoniony Operator, który przedstawił najkorzystniejszą ofertę cenową. W celu uzyskania możliwie jak najniższych cen i tym samym obniżenia kosztów ponoszonych na usługi telefonii komórkowej, zamówieniem objęto również inne jednostki gminy m. in. jednostki oświaty.

Rozszerzono zakres wykonywanych przez Zespół Poligrafii usług, co pozwoliło na obniżenie kosztów w obszarze usług poligraficznych.
W roku sprawozdawczym przeprowadzono postępowania przetargowe na:
- druk papieru firmowego, wizytówek, kopert, dyplomów, zaproszeń, materiałów i broszur informacyjnych oraz wykonywanie identyfikatorów oraz
- wykonywanie kopii, wydruków kolorowych i wielkoformatowych,
  w wyniku których został wyłoniony Wykonawca, który przedstawił najkorzystniejszą ofertę cenową, co zaskutkowało w 2011 r. utrzymaniem kosztów w tym zakresie na niezmienionym poziomie.

Ponadto działania logistyczne koncentrowały się na realizacji bieżących potrzeb komórek organizacyjnych (w celu zapewnienia ciągłości funkcjonowania Urzędu) w zakresie zaopatrzenia w artykuły administracyjno–biurowe, bilety komunikacji miejskiej, prasę codzienną, wyposażenie budynków oraz odzież ochronną i roboczą. Wydział Obsługi Urzędu w roku sprawozdawczym na bieżąco świadczył usługi transportu osobowego, w celu zapewnienia sprawnej realizacji zadań komórek organizacyjnych Urzędu. Ponadto w dniach 8-11 września 2011 r., podczas odbywającego się Europejskiego Kongresu Kultury, którego współorganizatorem było Miasto Wrocław, zapewniano obsługę logistyczną zaproszonych gości i uczestników Kongresu.

Rok 2011 to drugi z kolei rok funkcjonowania trzyletniego programu ubezpieczeniowego jednostek organizacyjnych Gminy Wrocław, obowiązującego w latach 2010-1012. W 2011 r. dokonano szczegółowej analizy wartości i rodzaju składników majątkowych zgłaszanych przez jednostki gminne oraz analizy szkodowości. Ponadto przeprowadzono szkolenia dla jednostek gminnych i monitorowano kwartalnie zgłoszenia aktualizacji składników majątkowych. W rezultacie podjętych działań, udało się:
- wyłączyć z ochrony te składniki majątkowe, co do których ryzyko powstania szkody jest znikome,
- zmniejszyć wartość zgłaszanego do ubezpieczenia majątku z kwoty 3 536 648 067,89 zł do 3 472 380 368,83 zł, przy czym ochroną objęto nowopowstałą infrastrukturę oraz majątek nowo utworzonych jednostek, tj. Wrocławskie Żłobki czy Muzeum Współczesne.

W 2011 r. w dalszym ciągu utrzymywał się wysoki poziom szkodowości, z czego 1/3 szkód stanowiły szkody powstałe w infrastrukturze zarządzanej przez Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta.

Składka na ubezpieczenie mienia zapłacona w 2011 r. wyniosła **2 185 455,00 zł**, natomiast wypłacone odszkodowania wyniosły **2 136 808,57 zł**.

W rezerwach na wypłatę odszkodowań w ramach ubezpieczenia mienia, ubezpieczyciel pozostawił kwotę 1 365 703,00 zł z tytułu szkód, które zostały zgłoszone w 2011 r., a których likwidacja na dzień dzisiejszy nie została jeszcze zakończona. Składka na ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej zapłacona w 2011 r. wyniosła 832 000,00 zł, natomiast wypłacone odszkodowania wyniosły 869 876,10 zł. W rezerwach na wypłatę odszkodowań w ramach ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, ubezpieczyciel pozostawił kwotę 892 710,33 zł z tytułu szkód, które zostały zgłoszone w 2011 r., a których likwidacja na dzień dzisiejszy nie została jeszcze zakończona.

Ubezpieczenie mienia jednostek organizacyjnych Gminy Wrocław w 2011 r. - wysokość wpłaconej składki i wysokość wypłaconych odszkodowań

Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzonej działalności i posiadania mienia w 2011 r. - wysokość wpłaconej składki i wysokość wypłaconych odszkodowań.

W ramach działań Koordynatora ds. przejmowania masy spadkowej na rzecz Gminy Wrocław lub Skarbu Państwa w 2011 r. z **64 prowadzonych spraw**, 12 postępowań o stwierdzenie nabycia spadku zostało zakończonych spisem inwentarza.
Gmina w toku postępowań spadkowych nabyła **5 nieruchomości**, z czego trzy lokale mieszkalne we Wrocławiu, które zostały sprzedane za ogólną kwotę 730 500,00 zł.
Pozostałe przychody związane m.in. ze sprzedażą majątku ruchomego wyniosły łącznie **33 611,19 zł.**

W toku działalności Wydziału zawarto 94 zobowiązania, w tym 31 w wyniku postępowań przetargowych. Umowy te dotyczyły robót budowlanych, usług, dostaw oraz innych związanych z funkcjonowaniem Urzędu.

Wykaz umów zawartych przez Wydział Obsługi Urzędu

INFORMATYZACJA

UTRZYMANIE BIEŻĄCEGO FUNKCJONOWANIA SYSTEMÓW INFORMATYCZNYCH W URZĘDZIE MIEJSKIM WROCŁAWIA

Cel realizowany jest przez dostarczenie użytkownikowi wysokiej jakości usług IT w oparciu o procedury rekomendowane w systemie zarządzania ITIL oraz wdrożoną w roku 2011 w Wydziale Informatyki normę PN-ISO/IEC 20000:2007. Usługi informatyczne świadczone są dla prawie 2 000 Użytkowników. Wydział zarządza ponad 2 000 zestawami komputerowymi i 184 serwerami oraz infrastrukturą transmisji danych składającą się z około 200 urządzeń. WIN na przestrzeni ostatnich lat wybudował wysokowydajną i wysokodostępną oraz bezpieczną infrastrukturę techniczną (sieć komputerowa, zespół serwerów sprzętowych i wirtualnych, węzły bezpieczeństwa). Zadania w ramach wskazanego celu to:

- obsługa zgłoszeń serwisowych,
- administracja serwerami pocztowymi, bazodanowymi, specjalizowanymi systemami dla pracowników urzędu (ERP, GIS, BIP i inne),
- modernizacja istniejącej infrastruktury technicznej.

W 2011 r. poziom dostępności kluczowych systemów informatycznych wynosił 99,9177%. Obliczenia wykonane zostały na podstawie danych z systemów monitorujących.

W ramach obsługi zgłoszeń serwisowych pracowników Urzędu, WIN zrealizował ich 22 327, co stanowi o prawie 10% wzrost w stosunku do roku 2010.

W celu stałego kontrolowania poziomu zadowolenia klienta wewnętrznego WIN zbiera informację zwrotną poprzez ankiety. W 2011 r. poziom zadowolenia klienta wyniósł 4,86 w skali 5-punktowej i obliczony został na podstawie 4 927 wypełnionych ankiet co daje wymierny i opiniotwórczy wynik.

OBSŁUGA ZADAŃ INWESTYCYJNYCH

Cel realizowany jest przez szereg działań skierowanych na rozwój IT w urzędzie. Zadania w ramach wskazanego celu to:

- prace związane z przygotowaniem umów,
- zakup lub produkcja oprogramowania na potrzeby urzędu,
- prowadzenie projektów rozwojowych infrastruktury i oprogramowania (Centrum Zarządzania Miastem, nowy zintegrowany system podatkowy, nowy system dla wrocławskiej edukacji),
- z przygotowaniem specyfikacji istotnych warunków zamówienia dla projektów WIN jak i projektów prowadzonych przez inne wydziały,
- nadzorem lub uczestnictwem w realizacji zadań inwestycyjnych zamówienia dla projektów WIN jak i projektów prowadzonych przez inne wydziały,
- prace inżynierów WIN w zespołach prowadzących projekty miejskie w których występują zagadnienia informatyczne (ITS, e-edukacja, CCTV, itp.).

W 2011 r. Wydział Informatyki realizował blisko **180 projektów** z budżetu WIN oraz blisko **150 projektów wewnętrznych**.

Zadania realizowane w ramach projektów wewnętrznie prowadzonych obejmowały następujące obszary działalności:
- wdrożenie i certyfikacja normy PN-ISO/IEC 20000:2007
- rozwój i utrzymanie infrastruktury informatycznej poprzez działania administracyjne oraz inwestycyjne,
- poprawa i usprawnienie pracy działów i wydziałów Urzędu poprzez działania projektowo-programistyczne,
- rozwój i utrzymanie systemów informatycznych wspierających statutowe działania Urzędu poprzez działania administracyjne i inwestycyjne,

wszystkie projekty wewnętrzne realizowane w ramach wymienionych obszarów były realizowane włącznie przez pracowników Wydziału Informatyki.

PROJEKTY ROZWOJOWE

- **NGO- Generator umów**

Cel: Wdrożenie oprogramowania specjalistycznego w zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi
Oprogramowanie specjalistyczne zgodne z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 grudnia 2010 r. (Dz. U. z 2011 r. Nr 6, poz. 25) oraz spełniające wymagania funkcjonalne.
Cel został zrealizowany, 70% ofert NGO dotyczących realizacji zadań w roku 2011 wpłynęło drogą elektroniczną.

- **ITS**

Cel: Wdrożenie inteligentnego systemu transportu
Zaplanowanie Integracji poprzez szynę danych z Systemem Urzędu, w zakresie określonym na etapie specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Cel został zrealizowany, system ITS jest zintegrowany z Portalem Urzędu, z systemem BUSMAN oraz Wrocławskim Systemem Informacji Przestrzennej.

- **Rozwój usług elektronicznych we wrocławskiej oświacie**

Cel: Realizacja zadań w zakresie wsparcia prac projektowych i wdrożeniowych z obszaru ERP - Rozwój usług elektronicznych we wrocławskiej oświacie. Rozwój informatycznego systemu zarządzania wrocławską oświatą.
Pracownicy Wydziału Informatyki wzięli udział w kilkudziesięciu spotkaniach projektowych wewnętrznych oraz z przedstawicielami Wykonawców. Zgłaszali swoje uwagi do bieżących materiałów projektowych oraz do analizy przedwdrożeniowej w celu zapewnienia optymalnego poziomu rozwiązań informatycznych we wdrażanym systemie. Zaplanowanie Integracji poprzez szynę danych z Systemem Urzędu, w zakresie określonym na etapie specyfikacji istotnych warunków zamówienia.

- **Wrocławski Publiczny System Informacji Przestrzennej**

Cel: Rozwój Wrocławskiego Systemu Informacji Przestrzennej
Efektywne zarządzanie w WPSIP cyklem życia ulic, punktów adresowych, punktów użyteczności publicznej na terenie Wrocławia. Efektywne przetwarzanie informacji o

przynależności punktów adresowych do rejonów administracyjnych (szkolnych, BOK, osiedli, wyborczych, komisariatów).

- **Portal Urzędu Miejskiego**

Cel: Umożliwienie logowania w Portalu Urzędu za pomocą profilu zaufanego EPUAP
Cel został osiągnięty. Klient Urzędu może potwierdzić swoją tożsamość przy pomocy profilu zaufanego EPUAP, aby korzystać z usług portalu Urzędu.

- **Biuletyn Informacji Publicznej**

Cel: Dostosowanie BIP do aktualnie obowiązujących przepisów prawa. Zrealizowanie obowiązku prowadzenia Publicznie Dostępnego Wykazu Danych o Środowisku i Jego Ochronie. Serwis BIP został przygotowany do audytu zgodności z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji i zgłoszony do konkursu. W wyniku audytu BIP Urzędu Miejskiego uplasował się na **7 pozycji w kraju** w konkursie na najbardziej przejrzystą stronę BIP organizowanym przez MSWiA.

Cel: Umożliwienie logowania w portalu UM za pomocą profilu zaufanego EPUAP
Cel został osiągnięty. Klient może potwierdzić swoją tożsamość przy pomocy profilu zaufanego EPUAP, aby korzystać z usług portalu Urzędu.

- **Rozwój systemu Lotus Domino – uruchomienie usługi Lotus Traveler**

Cel: Rozszerzenie zakresu świadczonych usług informatycznych oraz upowszechnienie stosowania w Urzędzie Miejskim Wrocławia rozwiązań mobilnych.
Wdrożenie usługi Lotus Traveler umożliwiło korzystanie z poczty (także zaszyfrowanej), kalendarza i ksiązki adresowej systemu Lotus na urządzeniach mobilnych z systemami iOs, Android, Symbian, Windows Mobile.
W ramach usługi został zainstalowany nowy serwer Lotus Domino na platformie Windows Server 2008, a zadanie zostało zrealizowane zasobami własnymi.
W roku 2012 przewidziany jest dalszy rozwój środowiska Lotus Domino. Kolejnymi etapami będą między innymi udostępnienie usług poczty, kalendarza poprzez przeglądarkę internetową oraz udostępnienie komunikatora Sametime na urządzenia mobilne.

- **Wdrożenie i rozwój Ekstranetu**

Cel: Celem projektu jest wdrożenie Ekstranetu jako platformy, która umożliwi szybkie budowanie aplikacji oraz zapewni możliwość przechowywania dokumentów o funkcjonalności znacznie wyższej niż przechowywanie plików na dyskach sieciowych.
W ramach wdrożenia i rozwoju Ekstranetu zrealizowano między innymi następujące zadania:

- Utworzenie biblioteki dokumentów - Opracowanie i wdrożenie biblioteki dokumentów o nazwie Projekty. Do projektów została przeniesiona wcześniej wyselekcjonowana część dokumentów z dysku sieciowego M:\UMW_Projekty
- Aplikacja Skargi MPZP - Opracowanie i wdrożenie zautomatyzowanej dystrybucji informacji o wniesionych skargach dotyczących Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
- Aplikacja Kolegium Prezydenta – zadania - Opracowanie i wdrożenie aplikacji umożliwiającej zarządzanie zadaniami, które są zlecane przez Prezydenta członkom kolegium
- Aplikacja Rejestr zagadnień projektowych KSAT2000i - Opracowanie i wdrożenie aplikacji, służącej do rejestrowania zagadnień projektowych, które są tworzone przez liderów zespołów wdrożeniowych po stronie WPO oraz Wykonawcy (firma COIG S.A.).

Zadanie realizowane jest zasobami własnymi WIN we współpracy z pracownikami merytorycznymi wydziałów i biur UMW. Projekt będzie kontynuowany w 2012 roku.

- **Opracowanie Wyszukiwarki Inwestycji Miejskich**

Cel: Zaprezentowanie poprzez serwis www wszystkich inwestycji miejskich realizowanych przez Wydział Inżynierii Miejskiej.

W ramach tworzonej aplikacji zrealizowano między innymi następujące zadania: integracja z systemem SMP oraz integracja z systemem SIP.
Zadanie realizowane było zasobami własnymi WIN we współpracy z pracownikami merytorycznymi WIM i BRW.
Projekt został zrealizowane w całości i w terminie.

- **Wsparcie Wyborów Parlamentarnych w 2011 r.**

Cel: Celem zadania było informatyczne wsparcie wyborów parlamentarnych z wykorzystaniem aplikacji opracowanych przez pracowników Wydziału Informatyki.
W roku 2011 WIN wspierał działania związane z realizacją wyborów do Sejmu i Senatu RP. Przedstawiciele WIN pełnili istotne i odpowiedzialne funkcje pełnomocnika TKW oraz koordynatora miejskiego ds. informatycznej obsługi wyborów. Większa grupa zapewniała wsparcie operatorom obwodowych komisji wyborczych przeprowadzając szkolenia, służąc pomocą i konsultacjami na dyżurach oraz nadzorując przygotowania do wyborów i pracę w dniu wyborów. Tradycyjnie również WIN wspierał pracę Miejskiego Biura Wyborczego poprzez wydanie kolejnej edycji programu umożliwiającego ewidencję osób zaangażowanych w pracę przy wyborach (członkowie OKW, operatorzy, obsługa) ułatwiając emisję wydruków, raportów i danych finansowych do rozliczeń. Po raz kolejny zastosowano również aplikację wizualizującą spływ protokołów w trakcie nocy wyborczej.
Projekt został zrealizowany w całości zgodnie z założeniami.

- **Wsparcie procesu obsługi Narodowego Spisu Powszechnego w 2011 r.**

Powszechny spis ludności i mieszkań w 2011 r. był pierwszym spisem powszechnym od czasu, kiedy Rzeczpospolita Polska stała się państwem członkowskim Unii Europejskiej.
Z tego faktu wynikał szereg zobowiązań, m.in. konieczność dostarczenia informacji z dziedziny demograficzno–społecznej oraz społeczno–ekonomicznej, w zakresie i terminach określonych przez Komisję Europejską.
Cel : Na potrzeby zadań realizowanych przez Gminę w ramach spisu stworzono nową aplikację wspierającą pracę Miejskiego Biura Spisowego. Aplikacja w szczególności obsłużyła ewidencję liderów, rachmistrzów oraz geografię spisową. Wykorzystano wybrane funkcjonalności stosowane w aplikacji wyborczej w tym w szczególności integrację z systemem ewidencji ludności. Zadanie realizowane było własnymi WIN we współpracy z pracownikami merytorycznymi Miejskiego Biura Spisowego. Projekt został zrealizowany w całości zgodnie z założeniami i w przewidzianym terminie.

- **Wsparcie procesu wyboru ławników przez Radę Miejską Wrocławia**

Cel: Celem realizacji projektu było wsparcie pracowników BRM w sprawnej realizacji procesu wyboru ławników do różnych sądów na terenie miasta. Proces obejmuje kilka etapów pracy odzwierciedlonych w aplikacji. Sprawne zaewidencjonowanie kandydatów na podstawie otrzymanych zgłoszeń. Zrealizowano integrację z systemem ewidencji ludności eliminując potrzebę wprowadzania dużej ilości danych „ręcznie".
Przygotowano możliwość emisji wymaganych zestawień i wydruków : zapytania dla Policji, informacja dla radnych przed głosowaniem, karty do głosowania, załączniki do protokołów komisji skrutacyjnej, informacje do sądów.
Zadanie realizowane było własnymi WIN we współpracy z pracownikami merytorycznymi BRM. Projekt został zrealizowany w całości zgodnie z założeniami i w przewidzianym terminie.

- **Centrum zdarzeń Rejestracji Czasu Pracy**

W roku 2011 wdrożono w Urzędzie Miejskim Wrocławia system Rejestracji Czasu Pracy Aplikacja „Niestandardowe zdarzenia RCP" jest elementem wspierającym funkcjonowanie systemu automatycznej rejestracji czasu pracy pracowników UMW. Zrealizowano również ewidencję i obiegi innych typów nieobecności jak delegacje, całodzienna praca poza urzędem, całodzienne szkolenia.
Przewiduje się realizację kolejnych działań wspierających RCP jak system obsługi pracy w godzinach nadliczbowych oraz pełniejszą integrację z SAP.

Cel: Celem aplikacji jest umożliwienie zaewidencjonowania w docelowym systemie podstawowych zdarzeń RCP, które nie mogą być automatycznie zarejestrowane z użyciem karty elektronicznej (np. pracownik zapomniał karty, zgubił kartę). Dodatkowe realizowane przez aplikację funkcjonalności to zgłoszenia innych nieobecności oraz informacje dotyczące rozliczenia (bilansu) czasu pracy w zadanym okresie.
Zadanie realizowane było własnymi WIN w ramach projektu integrującego działania działów: Aplikacji i Systemów Komunikacyjnych we współpracy z pracownikami merytorycznymi WOK. Projekt będzie rozwijany w 2012 r.

- **Wdrożenie oprogramowania do inwentaryzacji majątku z wykorzystaniem kodów kreskowych**

Cel: Celem zadania jest unowocześnienie i usprawnienie procesów inwentaryzacji majątku Urzędu Miejskiego Wrocławia.
Koszt realizacji zadań w ramach projektu 102 778,80 zł.
W ramach projektu zainstalowane zostało potrzebne oprogramowanie, przeprowadzone zostały szkolenia z jego obsługi, Wykonawca dostarczył i zainstalował 8 specjalizowanych drukarek niezbędnych do produkcji oznakowań majątku, 15 sztuk mobilnych kolektorów danych do skanowania naklejonych etykiet oraz 45 000 sztuk etykiet o różnych rozmiarach niezbędnych do oznakowania posiadanego majątku.
Rozwiązanie pozwoli na docelowe zminimalizowanie o ok. 60% czasu potrzebnego na przeprowadzenie spisu z natury majątku posiadanego przez Urząd Miejski Wrocławia oraz porównanie stanu spisanego z księgowym.

- **Wsparcie wdrażania nowego zintegrowanego oprogramowania do obsługi podatków i opłat**

Cel: Celem zadania jest zastąpienie przestarzałego oprogramowania pracującego w środowisku QNX nowoczesnym, zintegrowanym systemem KSAT2000i.
Koszt realizacji zadań w roku 2011 w ramach projektu 413 520,03 zł.; ogólny koszt projektu 2 280 890, 03 zł.
W ramach projektu Wydział Informatyki w roku 2011 nadzorował instalację i konfigurację oprogramowania narzędziowego (baza danych Oracle) oraz infrastruktury informatycznej (2 serwery) oraz przygotował specjalne oprogramowanie do migracji danych z systemów QNX do systemu KSAT2000i.
Wydział Informatyki przeprowadził także zakup oraz zainstalował 22 zestawy skanerów kodów kreskowych, które będą użyte w nowym oprogramowaniu do skanowania zwrotnych potwierdzeń odbioru.
Wdrożenie nowego systemu pozwoli na uporządkowanie rozproszonych baz danych; ich zintegrowanie z Systemem Informacji Przestrzennej oraz udostępnienie szerokiego wachlarza usług elektronicznych dla klientów zewnętrznych.

- **Wykonanie startu produktywnego systemu do elektronicznej rejestracji czasu pracy**

Cel: Celem zadania jest zastąpienie papierowej dokumentacji czasu pracy wersją elektroniczną.
Koszt realizacji zadań w roku 2011 w ramach projektu 81 788,29 zł.; ogólny koszt projektu 754 573, 90 zł.
W ramach projektu w roku 2011 została uruchomiona konfiguracja produktywna systemu; Wykonawca dostarczył ok. 200 spersonalizowanych kart do rejestracji czasu pracy oraz wprowadzony został elektroniczny mailing list obecności i elektroniczne kartoteki ewidencji czasu pracy.

- **Opracowanie i wdrożenie rozwiązania zastępującego obieg kasowych dokumentów papierowych dokumentami elektronicznymi**

Cel: Celem zadania jest odstąpienie od drukowania i dystrybucji kasowych dokumentów papierowych na rzecz ich wersji elektronicznej.
W ramach projektu w oprogramowaniu autorskim opracowanym przez Wydział Informatyki opracowane zostały zmiany, dzięki którym załączniki papierowe z wpłat na

kwitariusze dochodowe nie są już drukowane w kasach, ale są generowane i udostępniane do księgowania wyłącznie w formacie elektronicznym.
Wdrożona zmiana pozwala na unowocześnienie obiegu dokumentów księgowych, zmniejszenie kosztów ich tworzenia i przechowywania.

- **Opracowanie i wdrożenie rozwiązania zastępującego obieg papierowych dokumentów rozliczenia kosztów rozmów telefonicznych dokumentami elektronicznymi**

Cel: Celem zadania jest odstąpienie od przygotowywania i drukowania list potrąceń z tytułu korzystania z telefonów służbowych na cele prywatne na rzecz ich wersji elektronicznej.
W ramach projektu w systemie SAP zostało opracowane i udostępnione rozwiązanie, które umożliwia zaimportowanie do listy płacowych potrąceń pracowniczych kwot wynikających z wykonanych przez nich rozmów telefonicznych o charakterze prywatnym.
Zrealizowanie tego projektu pozwala na przyspieszenie obiegu dokumentów oraz zmniejszenie nakładów pracy na rozliczenie kosztów rozmów telefonicznych po stronie Wydziału Obsługi Urzędu i Wydziału Księgowości (obecnie Wydziału Organizacyjnego i Kadr).

- **Dostosowanie systemu SAP do zmian w przepisach prawnych w obszarze HR**

Cel: Celem zadania jest zapewnienie prawidłowej i automatycznej obsługi procesów związanych z naliczaniem i rozliczaniem wynagrodzeń.
Wydział Informatyki wobec braku dostępu do wsparcia ze strony producenta oprogramowania zrealizował klienckie modyfikacje oprogramowania w zakresie:
- Obsługi przepisów ustawy kominowej,
- Obsługi wypłat stypendiów zwolnionych z PDOF wg nowych zasad,
- Zmiany formularzy PIT-11, PIT-40, PIT-8C, PIT-R.

- **Wsparcie prac Wydziału Budżetu przy tworzeniu projektu budżetu na 2012 r.**

Cel: Celem zadania jest zapewnienie konsolidacji danych oraz automatyzacji prac związanych z tworzeniem dokumentów potrzebnych do uchwał budżetowych.
Wydział Informatyki dokonał konsolidacji danych pochodzących z propozycji wprowadzonych do bazy danych Lotus Notes poszczególnych dysponentów budżetowych w ramach Gminy Wrocław, opracowanych przez placówki oświatowe w ramach aplikacji PABS oraz informacji o wydatkach wieloletnich przygotowanych przez Wydział Budżetu.
Opracowane zostało oprogramowanie, dzięki któremu zostały automatycznie przygotowane: Raport Plan Wydatków, Raport Uchwała Budżetowa, Wykaz zadań bieżących komórek, Wykaz zadań bieżących jednostek oraz Wykaz zadań.

- **Budowa kanalizacji teletechnicznej relacji Centrum Zarządzania Miastem - skrzyżowanie ulic Legnicka / Na Ostatnim Groszu**

Budowa rurociągu kablowego niezbędnego do budowy w roku 2012 linii światłowodowych relacji Centrum Zarządzania Miastem – Stadion Miejski oraz Centrum Zarządzania Miastem – UMW Bogusławskiego 6 (włączenie CZM do ringu światłowodowego UMW).

- **Projekt i budowa linii światłowodowej relacji pl. Nowy Targ 1/8 - ul. Kotlarska 41 oraz przyłączy do budynków Bernardyńska 5 i 6 oraz Mazowiecka 17**

Budowa linii światłowodowych umożliwiających włączenie do ringu światłowodowego UMW budynków UMW Kotlarska 41 (Centrum Obsługi Podatnika) oraz UMW Bernardyńska 5 (Miejski Konserwator Zabytków). Linia światłowodowa umożliwi również budowę punktu styku sieci MAN Wrocław z Dolnośląską Siecią Szkieletową budowaną przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego.

- **Prace przygotowawcze do złożenia wniosków w naborze w trybie konkursowym wniosków o dofinansowanie projektów - nabór 44/K/2.1/2010 „Bezpieczne transmisje danych" w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego**

Przygotowanie Wniosków Aplikacyjnych oraz Studiów Wykonalności dla projektów: „MAN Wrocław. Wrocławska sieć teleinformatyczna na potrzeby sprawnego zarządzania miastem" oraz „Budowa nieodpłatnego, bezprzewodowego dostępu do Internetu dla mieszkańców i gości Wrocławia – Miejski Internet". Oba projekty otrzymały dofinansowanie w wysokości 5,96 mln zł.

- **Rozbudowa klastrów VMWare w oparciu o serwery blade na Strzegomskiej 148 w CZM**

Cel: Celem projektu było rozbudowanie istniejących klastrów VMWare w oparciu o rozwiązania typu blade w CZM na potrzeby UMW. Realizacja projektu pozwala na zwiększenie dostępności systemów informatycznych pracujących w CPD na Strzegomskiej (serwery wirtualne).

- **Modernizacja systemu transmisji obrad Rady Miejskiej Wrocławia na potrzeby wewnętrznej dystrybucji obrazu**

Cel: Celem projektu była możliwość transmisji obrad z Sesji Rady Miejskiej wewnątrz infrastruktury UMW w sposób zapewniający dostęp wszystkim pracownikom UMW bez konieczności obciążania łączy zewnętrznych. W ramach realizacji projektu wykorzystano wycofywany z użytku serwer.

- **Rozbudowa Macierzy Dyskowej HP EVA 8400**

Cel: Celem projektu jest zwiększenie dostępnej pamięci dyskowej. Cel został zrealizowany w całości. W związku z rozwojem systemów informatycznych niezbędne jest stałe monitorowanie potrzeb i rozbudowa posiadanych zasobów. Realizacja projektu pozwoliła na zwiększenie dostępnej pamięci dyskowej wykorzystywanej przez wszystkie systemy informatyczne eksploatowane w urzędzie.

- **Rozbudowa Biblioteki Taśmowej o Frame oraz półkę P2000 - storage przejściowego**

Cel: Celem projektu jest zwiększenie pojemności systemu zapasowej kopii danych i skrócenie niezbędnego okna backupowego w UMW. Cel został zrealizowany w całości.
W związku z rozwojem systemów informatycznych niezbędne jest stałe monitorowanie potrzeb i rozbudowa posiadanych zasobów. Realizacja projektu pozwoliła na zwiększenie pojemności biblioteki taśmowej. Jest to wstęp do realizacji backupów skrośnych pomiędzy serwerowniami.

- **Dostawa - rozbudowa urządzeń aktywnych LAN w Urzędzie Miejskim Wrocławia**

Celem projektu jest zwiększenie przepustowości w ramach nowej serwerowni w CZM oraz przygotowanie się do transmisji sieciowej w ramach Euro-2012. Cel został zrealizowany w całości. W związku ze zbliżającym się Euro-2012 konieczne było zapewnienie odpowiedniego pasma transmisji pomiędzy CPD i CZM oraz stacjami operatorskimi. Zakupione Urządzenia pozwolą w przyszłości dołączyć do nich usługi transmisji VIDEO ze stadionu realizowanych podczas Euro-2012.

- **Dostawa – wyposażenia centrum monitoringu w CZM**

Celem projektu przygotowanie stanowisk pracy dla administratorów serwerowni w CZM. Cel został zrealizowany w całości. Przygotowano dwa pomieszczenia dla 8 administratorów.

PROJEKTY UTRZYMANIOWE

- **Utrzymanie ciągłości i stabilności pracy oprogramowania nadzorowanego przez Wydział informatyki w ramach świadczenia usług informatycznych**

Cel: Obsługa użytkowników usług w ramach wsparcia serwisowego.
Pracownicy Wydziału Informatyki obsłużyli w roku 2011 ponad 22 300 zgłoszeń HelpDesk. Średnia ocena poziomu zadowolenia użytkownika z czasu i jakości obsługi osiągnęła poziom: 4,86 (w skali ocen od 2 do 5).

Około 27% dziennego czasu pracy było poświęcone w roku 2011 na utrzymanie ciągłości i stabilności pracy oprogramowania po uwzględnieniu wszystkich pracowników Wydziału Informatyki.

Rozliczenie godzinowe czasu pracy II linii wsparcia Wydziału Informatyki:

Zadania	Suma końcowa
Zadania administracyjne	8 905,4
Projekty zewnętrzne	5 747,5
Inne	4 501,7
Projekty wewnętrzne	396,7
	19 551,5

- **Utrzymanie oprogramowania prawnego dla pracowników Urzędu Miejskiego Wrocławia oraz pracowników placówek oświatowych Gminy Wrocław**

Cel: Celem zadania jest zapewnienie elektronicznego dostępu pracowników Urzędu Miejskiego Wrocławia oraz pracowników placówek oświatowych Gminy Wrocław do aktualnych przepisów prawa wraz z ich wykładnią i komentarzami.
Sumaryczny koszt realizacji zadań w ramach projektu 150 908,29 zł.
W roku 2011 odnowione zostały umowy na oprogramowanie:

- System Informacji Prawnej LEX dla samorządu terytorialnego z pakietem komentarzy oraz prawem UE (dla 65 użytkowników); w tym dostęp mobilny (dla 5 użytkowników),
- Vademecum Głównego Księgowego w wersji Prestige (dla 20 użytkowników); w tym dostęp mobilny (dla 1 użytkownika).

W roku 2011 kontynuowane były umowy wieloletnie na korzystanie z oprogramowania:

- Prawo Oświatowe on-line dostępne dla 100 użytkowników placówek oświatowych poprzez Internet,
- System Informacji Prawnej LEGALIS (dostęp mobilny dla 12 użytkowników),
- Serwis Budowlany (dla 13 użytkowników); w tym dostęp mobilny (3 użytkowników).

Projekt został zrealizowany w całości zgodnie z założeniami.

- **Uruchomienie transmisji w technologiach FO, FC oraz Ethernet pomiędzy serwerowniami przy ul. Strzegomskiej i Świdnickiej z zastosowaniem technologii CWDM w tym zapewnienie łączności dla systemu Edukacji**

Cel: Celem projektu było stworzenie rozszerzenie połączenia pomiędzy serwerowniami Urzędu. Cel został zrealizowany w całości. Uruchomienie transmisji dało między innymi możliwość doprowadzenia sygnału CCTV do nowego CZM.

- **Objęcie usługa wsparcia technicznego dla urządzeń rdzenia sieci LAN w UMW**

Celem projektu było zapewnienie wsparcia technicznego dla urządzeń serii C6500 zapewniających ruch wewnątrz sieci UMW pomiędzy CPD i CZM oraz szkieletem sieci UMW. Cel został zrealizowany w całości.

WYDATKI NA INFORMATYZACJĘ

Zadania budżetowe WIN	Budżet planowany	Realizacja
E-administracja	4 579 649	3 916 404
Wydatki bieżące	2 552 936	2 455 957
MAN Wrocław	7266 473	643 534

Rozbudowa Systemu Informacji Przestrzennej	450 000	435 947
Miejski Internet	72 693	0
Koordynacja polityki w zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi	109 000	109 000
Zadania inwestycyjne	9 500	9 300
RAZEM	**8 540 251**	**7 570 142**

ZAMÓWIENIA PUBLICZNE

W ramach regulaminowej działalności w 2011 r. Wydział Zamówień Publicznych **zarejestrował** w Centralnym Rejestrze Postępowań w sumie **212** wniosków o wszczęcie postępowania o zamówienie publiczne, z tego:

- **1** (jeden) wniosek został wycofany z inicjatywy Wnioskującego,
- w przypadku **4** (czterech)wniosków nastąpiła odmowa wszczęcia postępowania ze względu na brak przesłanek prawnych do uruchomienia procedury we wnioskowanym trybie,
- **2** (dwa) wnioski z uwagi na datę wpływu zostały przerejestrowane do realizacji w roku 2012.

W liczbie pozostałych **205** wniosków mieszczą się:

- Wnioski o wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego **przeprowadzonego w tut. Wydziale przez Komisję Przetargową** – **141 postępowań**, w tym w trybie:
  - przetargu nieograniczonego - **119** postępowań,
  - przetargu ograniczonego – **2** postępowania;
  - z wolnej ręki – **14** postępowań,
  - dialogu konkurencyjnego - **2** postępowania,
  - negocjacji z ogłoszeniem – **1** postępowanie;
  - zapytania o cenę – **2** postępowania;
  - licytacji elektronicznej – **1** postępowanie;
- Wnioski o wszczęcie postępowania o zamówienie publiczne przygotowanego i **przeprowadzonego w tut. Wydziale przez Komisję Przetargową na podstawie pełnomocnictwa Osoby Trzeciej - 3 postępowania**, w tym:
  - **1** (jeden) na wniosek Spółki Akcyjnej: Agencja Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej, Miejskie Przedsiębiorstwo Wodne i Kanalizacji oraz Wrocławski Park Technologiczny;
  - **1** (jeden) na wniosek Spółki Akcyjnej: Miejskie Przedsiębiorstwo Wodne i Kanalizacji oraz Wrocławski Park Technologiczny;
  - **1** (jeden) na wniosek Spółki Akcyjnej Wrocławski Park Wodny;
    - w trybie przetargu nieograniczonego.
- Wnioski o wszczęcie postępowania o zamówienie publiczne **przeprowadzanego przez Osobę Wskazaną – 51 postępowań w trybie z wolnej ręki**;
- Wnioski zgłoszeniowe w sprawie rejestracji zamówienia udzielanego na podstawie **§ 5 Regulaminu** zamówień publicznych – **10 postępowań**, w tym w trybie:
  - przetargu nieograniczonego – 4 postępowania,
  - z wolnej ręki - 6 postępowań.

W ramach regulaminowej działalności **w 2011 r. przeprowadzonych zostało łącznie 205 postępowań** o udzielenie zamówień publicznych w Urzędzie Miejskim Wrocławia, w tym: **Wydział Zamówień Publicznych** przeprowadził **195 postępowań** o zamówienia publiczne. Wśród tej liczby największą ilość stanowiły zamówienia na **usługi – 144** postępowań.

Wykonawcy wyłaniani byli w trybach:
- przetargu nieograniczonego - 78 postępowań,
- przetargu ograniczonego - 2 postępowania
- z wolnej ręki - 59 postępowań,
- dialogu konkurencyjnego – 2 postępowanie,
- negocjacje z ogłoszeniem – 1 postępowanie,
- zapytanie o cenę – 2 postępowania,

Spośród wyżej wskazanych postępowań na usługi - **22** przeprowadzonych zostało w procedurze pełnej, z uwagi na ich wartość, tj. powyżej progów unijnych.

W zakresie **robót budowlanych** przeprowadzono **14 postępowań**. Postępowania te przeprowadzane były głównie w trybie przetargu nieograniczonego – 11 postępowań, w trybie z wolnej ręki - 3 postępowania.
W zakresie **dostaw** przeprowadzono **37 postępowań**. Postępowania te w przeważającej ilości udzielone zostały w wyniku przeprowadzenia przetargów nieograniczonych - 32 postępowania, z wolnej ręki - 4 postępowania oraz 1 postępowanie w trybie licytacji elektronicznej.
Spośród wyżej wskazanych postępowań na dostawy - **6** przeprowadzonych zostało w procedurze pełnej, z uwagi na ich wartość, tj. powyżej progów unijnych.

Biuro Funduszu Spójności na podstawie § 5 Regulaminu przeprowadziło – **9 postępowań**, w tym w trybie:
- przetargu nieograniczonego – **3** w zakresie robót budowlanych,
- z wolnej ręki – **6** w tym: 5 w zakresie usług; 1 w zakresie robót budowlanych.

Biuro Narodowego Forum na podstawie § 5 Regulaminu przeprowadziło **1 postępowanie**, w trybie:
- przetargu nieograniczonego - w zakresie usług, w procedurze pełnej z uwagi na jego wartość, tj. powyżej progów unijnych;

Z przedstawionego powyżej zestawienia wynika, iż postępowania o udzielenie zamówień publicznych były przeprowadzane w zdecydowanej większości **w trybie przetargu nieograniczonego – 61%.** W trybie z wolnej ręki – **35%**. Postępowania w trybie zamówienia z wolnej ręki dotyczyły przede wszystkim : zamówień związanych z prawami wyłącznymi, zamówień uzupełniających, również zamówień w zakresie promocji Miasta Wrocław z wykorzystaniem wizerunku wrocławskich drużyn sportowych.

W ramach regulaminowej działalności w zakresie prowadzonych postępowań Dyrektor i Zastępca Dyrektora Wydziału Zamówień Publicznych wydali **217 decyzji, w tym:**
- o powołaniu komisji przetargowych do przeprowadzenia postępowania w sprawie zamówienia – **144** decyzji,
- o zmianie składu komisji przetargowej - **20** decyzji,
- o powołaniu osób wskazanych do przeprowadzenia postępowania w sprawie zamówienia publicznego - **51** decyzji,
- o powołaniu biegłego do postępowania o zamówienie publiczne - **2** decyzje.

Ponadto, w ramach regulaminowej działalności Wydział zarejestrował:
- **11** (jedenaście) decyzji Dyrektora Biura Funduszu Spójności o powołaniu komisji przetargowych do przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, w tym 2 o zmianie składu komisji przetargowych,
- (dwie) **decyzj**e **Dyrektora** Biura Narodowego Forum, w tym: **1** o powołaniu komisji przetargowej do przeprowadzenia postępowania w sprawie zamówienia publicznego oraz **1** o powołaniu biegłego.

Pracownicy Wydziału wzięli udział w pracach **144 komisjach przetargowych** we współpracy z pracownikami komórek organizacyjnych Urzędu.
W postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego prowadzonych przez tut. Wydział w okresie sprawozdawczym na czynności Zamawiającego został wniesiony **1 protest**, na czynności dokonane po otwarciu ofert, a mianowicie na odrzucenie oferty.

1 Wykonawca zgłosił przystąpienie do postępowania toczącego się w wyniku wniesionego protestu, **po stronie Zamawiającego.**
Zamawiający **protest oddalił**, odwołanie od niniejszego rozstrzygnięcia nie nastąpiło.

W postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego prowadzonych przez tut. Wydział w okresie sprawozdawczym zostały wniesione **2 odwołania** na czynności Zamawiającego, w tym:

- **1 odwołanie** wobec czynności wyboru trybu zamówienia z wolnej ręki, Zamawiający uwzględnił argumentacje przedstawione w odwołaniu;
- **1 odwołanie** na ustalenia treści ogłoszenia o zamówieniu oraz Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia, Zamawiający uwzględnił argumenty przedstawione w odwołaniu;

1 Wykonawca zgłosił przystąpienie do postępowania toczącego się w wyniku wniesionego odwołania, **po stronie Zamawiającego**.
Rozstrzygnięcia:
Krajowa Izba Odwoławcza w jednym i drugim przypadku postępowanie odwoławcze umorzyła.

Ponadto, w ramach regulaminowej działalności:

- Na podstawie projektów planów zamówień przesłanych z wszystkich komórek organizacyjnych został sporządzony **Harmonogram zamówień publicznych** w Urzędzie Miejskim Wrocławia w zakresie robót budowlanych, dostaw i usług na rok 2011.
- Sporządzone zostało roczne sprawozdanie o udzielonych zamówieniach w 2010 r. i przekazane do Urzędu Zamówień Publicznych.
- Sporządzono i skierowano do publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej **wstępne ogłoszenie informacyjne** o planowanych w 2011 r. zamówieniach publicznych w Urzędzie Miejskim Wrocławia.
- Na podstawie § 49 Regulaminu zamówień publicznych w 2011 roku zaplanowano i przeprowadzono w każdej komórce organizacyjnej Urzędu, **dwukrotnie** okresową **kontrolę udzielania zamówień wyłączonych ze stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych** oraz sporządzono na tę okoliczność protokoły z ustaleniami pokontrolnymi. Kontrola dotyczyła zamówień udzielonych w II półroczu 2010 r. oraz w I półroczu 2011 r.
- Na podstawie § 51 Regulaminu zamówień publicznych Wydział dokonał **kontroli prawidłowości przeprowadzenia procedury przez Osobę Wskazaną** w **51** postępowaniach udzielonych w trybie zamówienia z wolnej ręki.
- Na podstawie § 33 Regulaminu zamówień publicznych Wydział zaopiniował **133 projekty aneksów** wprowadzających zmiany do zawartych umów o udzielenie zamówienia publicznego.
- Na podstawie § 53 Regulaminu zamówień publicznych Wydział zarejestrował **1 wniosek o wszczęcie konkursu**, decyzję o powołaniu sądu konkursowego oraz **zaopiniował 1 projekt regulaminu konkursu oraz projekt ogłoszenia o konkursie,** przygotowany przez właściwą komórkę organizacyjną, przed zatwierdzaniem przez Prezydenta lub osobę przez niego upoważnioną.
- **Na każde żądanie zainteresowanych udostępniano do wglądu protokół postępowania** o zamówienie publiczne wraz załącznikami w oparciu o ustawę z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz.1198), zgodnie z rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 października 2010 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. z 2010 r. Nr 223 poz. 1458).
- Dokonano **archiwizacji 178** dokumentacji z zakończonych postępowań na zamówienie publiczne.
- Zarejestrowano w dzienniku korespondencji wpływającej i wychodzącej w tut. Wydziale łącznie **5 096** pism, w tym:
  - korespondencji wychodzącej **2 626**, w tym: - w ramach Urzędu – 1 618, - na zewnątrz – 1008

- korespondencji przychodzącej **2 470**, w tym: - w ramach Urzędu – 1 434, - na z zewnątrz – 1 036.

- Prowadzono na rzecz komórek organizacyjnych Urzędu a także jednostek organizacyjnych Gminy działalność informacyjną i konsultacyjną w zakresie przepisów prawa zamówień publicznych.
- W związku z zaistnieniem okoliczności przewidzianych w art. 46 ust. 5 pkt 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, w przypadku 1 postępowania o udzielenie zamówienia publicznego zostało zatrzymane wadium wniesione przez Wykonawcę, w łącznej kwocie 3 100,00 zł.

PRZEPOWADZONE AUDYTY I KONTROLE

Audyty i kontrole wewnętrzne

- Zespół ds. Audytu w zakresie wykonania zaleceń wynikających ze sprawozdania z audytu planowanego pn. „Zamówienia publiczne realizowane w inwestycjach współfinansowanych ze środków unijnych związane z audytem zewnętrznym". Nie wniesiono uwag.
- Zespół ds. Zintegrowanego Systemu Zarządzania. Cel audytu: Ocena zgodności z wymaganiami ZSZ, ISO 9001: 5.1, 7.2.3, ISO 14001: 4.4.1, 4.4.3, PN 18001: 4.4.4, 4.4.6, SPZK: WD05, WD16, EMAS. Nie stwierdzono niezgodności.
- Zespół ds. Audytu w zakresie postępowania przeprowadzonego w przetargu nieograniczonym na „Dostawę tablic rejestracyjnych aluminiowych dla Urzędu Miejskiego Wrocławia oraz bezpłatny odbiór i złomowanie tablic używanych, przekazanych przez Zamawiającego", znak postępowania ZP/PN/224/2010/WSO. Dotychczas nie otrzymano wyników audytu.

Kontrole zewnętrzne

- Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego. Kontrola dotyczyła prawidłowości udzielenia zamówienia na: "Przeprowadzenie usługi audytu zewnętrznego dla projektu ‚Wykorzystanie nowoczesnych technologii i odnawialnych źródeł energii dla potrzeb edukacyjnych-budowa Szkoły Podstawowej na osiedlu Maślice we Wrocławiu' współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013 oraz sporządzenie sprawozdania z przeprowadzonego audytu wraz z opinią o projekcie", znak postępowania ZP/PN/158/2009/BZF. Ocena przebiegu postępowania bez zastrzeżeń.
- Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego. Kontrola dotyczyła rzeczowo-finansowej realizacji projektu „Wykorzystanie nowoczesnych technologii i odnawialnych źródeł energii dla potrzeb edukacyjnych - budowa Szkoły Podstawowej na osiedlu Maślice we Wrocławiu", znak postępowania ZP/PN/158/2009/BZF. Do dnia 31 grudnia 2011 r. Wydział Zamówień Publicznych nie został poinformowany o wynikach kontroli.
- Centrum Unijnych Projektów Transportowych. Kontrola postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na: „Opracowanie dokumentacji przedprojektowej dla budowy Inteligentnego Systemu Transportu we Wrocławiu...", znak postępowania: ZP/PN/1/2008/WTR. Do dnia 31 grudnia 2011 r. tut. Wydział nie został poinformowany o wynikach kontroli.
- Departament Kontroli Zamówień Współfinansowanych ze Środków Unii Europejskiej Urzędu Zamówień Publicznych. Kontrola doraźna dotyczyła przeprowadzonych w trybie przetargu nieograniczonego postępowań na: „Opracowanie projektu technicznego systemu edukacyjnego", znak postępowania ZP/PN/217/2009/WED, „Zarządzanie projektem wraz z promocją", znak postępowania ZP/PN/87/2010/WED, „Budowa Zintegrowanego Systemu Informatycznego Wspomagającego Zarządzanie Wrocławską Oświatą na potrzeby realizacji projektów 'Rozwój informatycznego systemu zarządzania wrocławską oświatą" i „Rozwój usług elektronicznych we wrocławskiej oświacie' oraz świadczenie Serwisu Gwarancyjnego", znak postępowania ZP/PN/157/2010/WED.
  Prezes Urzędu Zamówień Publicznych wniósł zastrzeżenia co do sposobu opisu oceny spełniania warunków udziału w postępowaniu dot. wiedzy i doświadczenia

wykonawcy oraz dysponowania przez niego osobami zdolnymi do wykonywania zamówienia pn. „Zarządzanie projektem wraz z promocją”. Zamawiający nie zgodził się ze stanowiskiem Prezesa UZP i wniósł zastrzeżenia od wyniku kontroli. Prezes UZP swoje stanowisko podtrzymał i zgodnie z treścią art. 167 ust. 2 ustawy Pzp, w związku z nieuwzględnieniem zastrzeżeń do wyniku kontroli, przekazał zastrzeżenia do zaopiniowania przez Krajową Izbę Odwoławczą. Do dnia 31 grudnia 2011 r. Wydział Zamówień Publicznych nie został poinformowany o ostatecznym rozpatrzeniu zastrzeżeń.

- Departament Kontroli Doraźnej Urzędu Zamówień Publicznych poinformował o wszczęciu kontroli postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie z wolnej ręki na "Świadczenie usług utrzymaniowych (maintenance) licencji mySAP Bussiness Suite na poziomie Enterprise Support z uwzględnieniem wymogów Zamawiającego", znak postępowań: ZP/ZWR/141/2010/WIN. Do dnia 31 grudnia 2011 r. tut. Wydział nie został poinformowany o wynikach kontroli.
- Wydział Certyfikacji i Funduszy Europejskich Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego. Kontrola w zakresie zachowania trwałości projektu nr Z/2.02/I/1.1.1/545/05 pn: „Przebudowa ul. Borowskiej – łącznik Nowej Akademii Medycznej z Obwodnicą Śródmiejską Wrocławia”, znak postępowania: ZP/PN/ 46/2007/BZF". Nie stwierdzono nieprawidłowości.
- Najwyższa Izba Kontroli. Kontrola dotyczyła ustalenia wartości zamówienia pn. „Aktualizacja dokumentacji przedprojektowej dla Projektu pn. „Zintegrowany System Transportu Szynowego w Aglomeracji i we Wrocławiu – etap I”, nr postępowania ZP/PN/126/2009/WIM oraz rozdysponowania środków finansowych na wykonanie zadania pn. „Projekt korekt programów sygnalizacji świetlnych we Wrocławiu”, nr postępowania ZP/PN/82/2010/WIM. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie realizacji postanowień ustawy Prawo zamówień publicznych.
- Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji. Kontrola dotyczyła prawidłowości udzielania zamówień publicznych udzielanych w ramach projektu: "Kompleksowy program wzmacniania zdolności Urzędu Miejskiego Wrocławia do sprawnej i efektywnej realizacji zadań publicznych", znak postępowań: ZP/PN/50/2010/WOK, ZP/PN/98/2010/WOK, ZP/NZO/60/2010/WOK. W dokumentacji z prowadzonych postępowań nie stwierdzono nieprawidłowości.

OBSŁUGA MIESZKAŃCÓW W ZAKRESIE SPRAW OBYWATELSKICH

REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU SPRAW OBYWATELSKICH

- Z ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (Dz.U. z 2006 r. Nr 139, poz. 993 z późn. zm.):

W roku 2011 doręczono 621 dowodów osobistych osobom do ich domów, do szpitali, domów opieki społecznej (z powodu podeszłego wieku, stanu zdrowia itp.) oraz pośredniczono w wydaniu i doręczeniu dowodów 3 698 osobom przebywającym poza Wrocławiem.

Czynności	Ilość
Zameldowano na pobyt stały	19 393
Wymeldowano z pobytu stałego: w tym za granicę:	17 981 318
Zameldowano na pobyt czasowy ponad 3 miesiące	18 566
Wymeldowano z pobytu czasowego ponad 3 miesiące	2 646
Zameldowano na pobyt czasowy cudzoziemców	5 357
Zgłoszono zameldowanie na pobyt czasowy do 3 miesięcy	2 258
Wymeldowano na czasową nieobecność ponad 3 miesiące za granicę	440
Dokonano zmian wynikających z aktów stanu cywilnego (urodzenia, małżeństwa , zgony i inne)	23 660
Wydano poświadczenia zamieszkania	21 752
Wypożyczono teczki osobowe Policji, Sądom, Prokuraturom	876
Sprowadzono teczki dowodowe z organów ewidencji ludności z terenu kraju	5 708
Przekazano teczki osobowe innym organom ewidencji ludności na terenie kraju	4 751
Razem:	**123 706**

Czynności	Ilość
Wystąpiono o nadanie, zmianę lub usunięcie numeru PESEL	10 302
Przekazano do Urzędów Skarbowych akty zgonów	5 610
Udzielono informacji adresowej (osobom fizycznym i prawnym)	43 913
Udzielono informacji o nowo nadanych numerach PESEL	9 800
Razem:	**69 625**

Na dzień 31 grudnia 2011 r. **zameldowanych było we Wrocławiu 611 540 osób** w tym **591 127 na pobyt stały.**

Ponadto w 2011 r. na wniosek Urzędów Skarbowych we Wrocławiu przeprowadzono weryfikację prawidłowości danych osobowych zawartych w rejestrze PESEL w oparciu o przesłane wykazy podatników. Weryfikację przeprowadzono w oparciu o gminny zbiór meldunkowy i dokumenty źródłowe tj. akty urodzeń i akty małżeństw. Aktualizacji danych dokonano dla 1 500 podatników.

- Z ustawy z dnia 15 marca 1933 r. o zbiórkach publicznych (Dz.U. z 1933 r. Nr 22, poz. 162 z późn. zm.) wydano **54 decyzje** zezwalające na zorganizowanie i przeprowadzenie zbiórek publicznych.
  Ponadto przygotowano i przekazano życzenia osobom, które w roku 2011 ukończyły 100 lub więcej lat. Życzenia takie otrzymały **64 osoby**.

- Z ustawy z dnia 19 listopada 1999 r.- Prawo działalności gospodarczej (Dz.U. Nr 101, poz. 1178 z późn. zm.) oraz z ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz.U. z 2010 r. Nr 220, poz. 1447) oraz z ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o swobodzie działalności gospodarczej (Dz.U. Nr 173, poz. 1808)

Gmina	Nowa rejestracja działalności gospodarczej	Zmiany w rejestrze działalności gospodarczej	Zawieszenia, wznowienia i wezwania	Wykreślenie z rejestru działalności gospodarczej	Inne (aktualizacje duplikaty, zaświadczenia, potwierdzenia	Razem
Wrocław	6 842	15 142	9 602	9 675	6 128	**47 389**

W roku 2011 wykonano ogółem **47 389 czynności** w zakresie ewidencji działalności gospodarczej (w tym wydano **39 843 decyzje** na wniosek strony i **7 546** dotyczących porządkowania bazy), udzielono **9 138 pisemnych informacji** o przedsiębiorcach do urzędów skarbowych, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Urzędu Kontroli Skarbowej, prokuratury, sądów powszechnych, Policji, Powiatowego Urzędu Pracy i osobom fizycznym.

Ponadto udzielono około 36 173 informacji telefonicznie osobom zainteresowanym rejestracją działalności. Przyjęto **127 317 klientów** w sprawach merytorycznych. W związku ze zmianami w ustawie O swobodzie działalności gospodarczej do Centralnej Ewidencji Działalności Gospodarczej prowadzonej przez Ministra Gospodarki wystosowano około **6 700 wezwań** do przedsiębiorców oraz wydano 7 546 decyzji związanych z porządkowaniem bazy danych migrowanych do CEIDG. Od dnia 13 grudnia 2011 r. Dział wykonuje zadania dot. wniosków o wpis do CEIDG, zatem nie wydaje dokumentacji o aktualnych danych we wpisie do ewidencji działalności gospodarczej.

Ewidencja działalności gospodarczej przekazana do CEIDG zawierała **88 707 wpisów**.

- Z ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym, (Dz.U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz.U. z 2001 r. Nr 125, poz. 1371 z późn. zm.)

  - **w zakresie rejestracji pojazdów**:

Ilość wydanych dowodów rejestracyjnych w 2011 r. – **74 259**
Ilość wydanych pozwoleń czasowych w 2011 r. – **74 500**

W roku 2011, tak jak w poprzednich latach nadal obserwuje się wzrost rejestracji pojazdów sprowadzanych z zagranicy.

Ilość pojazdów zarejestrowanych sprowadzonych z zagranicy w 2010 r. – **11 951**
Ilość pojazdów zarejestrowanych sprowadzonych z zagranicy w 2011 r. – **12 378**

Czynności	Ilość
Wydano dowody rejestracyjne stałe	74 259 szt.
Wydano nowe tablice rejestracyjne stałe : - samochodowe : - przyczepy, motocykle, motorowery, ciągniki :	 46 820 kpl. 11 870 szt.
Wydano pozwolenia czasowe	74 500 szt.
Wydano tablice rejestracyjne tymczasowe : - samochodowe : - przyczepy, motocykle, motorowery, ciągniki:	 1 180 kpl. 307 szt.

Przyjęto zgłoszenia o sprzedaży pojazdów	22 140
Wyrejestrowano pojazdów na stałe	3 980 szt.
Przyjęto dowody rejestracyjne zatrzymane przez policję	20 810 szt.
Wydano dowody rejestracyjne po zatrzymaniu przez policję	20 130 szt.
Przyjęto dokumenty modyfikujące dane w pojazdach (wpis: hak, gaz, zastaw, korekta danych)	129 850
Wydano kart pojazdów	11 450
Wydano nalepki kontrolne	47 500
Wydano znaki legalizacyjne	76 450
Wydano zaświadczenia o rejestracji pojazdów	3 333
Wydano kompletów tablic indywidualnych ogółem dla Województwa Dolnośląskiego w tym: dla Wrocławia	395 146
Wydano decyzje o nadaniu nr nadwozia, silnika, dorobienia tabliczki zastępczej	324
Razem:	**545 444**

Na dzień 31 grudnia 2011 r. zarejestrowanych we Wrocławiu było **410 000** pojazdów, w tym **315 000 osobowych.**

- **w zakresie wydawania uprawnień do kierowania pojazdami:**

Ilość wydanych praw jazdy po raz pierwszy w 2011 r. – **6 420**
Ilość wymienionych i wtórników praw jazdy w 2011 r. – **12 475**

Czynności	Ilość
Wydano praw jazdy	18 895
Wydano pozwoleń tramwajowych	134
Wydano międzynarodowych praw jazdy	626
Zażądano z innych urzędów akt kierowców	3 022
Przekazano do innych urzędów akta kierowców, którzy zmienili adres zamieszkania	2 073
Zarejestrowano i zweryfikowano dokumenty w związku z wydaniem postanowienia o zatrzymaniu prawa jazdy bądź orzeczonym wyrokiem sądu	2 425
Wydano decyzji ogółem : w tym : - skierowaniu na badania lekarskie - cofnięciu uprawnień	1 821 35 1 017

- przywróceniu uprawnień - umorzeniu postępowania - zatrzymaniu prawa jazdy - skierowaniu na egzamin sprawdzający kwalifikacje - o odmowie wydania prawa jazdy - o uchyleniu decyzji	263 104 229 159 1 13
Wydano zaświadczeń na egzamin sprawdzający kwalifikacje po zatrzymaniu prawa jazdy na okres powyżej 1 roku	624
Ewidencja osób , którym orzekł zakaz prowadzenia pojazdów, a nie posiadających prawa jazdy	349
Zarchiwizowano dokumenty przekazane z Wojewódzkich Ośrodków Ruchu Drogowego dot. osób, które w ciągu 1 roku nie uzyskały uprawnień do kierowania pojazdami	1 510
Przekazano dokumenty do Wojewódzkich Ośrodków Ruchu Drogowego na wniosek strony.	1 023
Udzielono pisemnych odpowiedzi w sprawach uprawnień do kierowania pojazdami	1 118
Przyjęto korespondencję	13 754
Wysłano na wniosek strony prawa jazdy pocztą za zwrotnym potwierdzeniem odbioru	503
Razem:	**47 877**

- **w zakresie szkoleń kierowców , stacji kontroli pojazdów i diagnostów:**
  Na terenie Miasta Wrocławia jest :
  - Ośrodków Szkoleń Kierowców: 103
    i instruktorów OSK: 954
  - Stacji Kontroli Pojazdów: 42
    i diagnostów: 158

Czynności	Ilość
Przeprowadzono kontrole OSK	31
Przeprowadzono kontrole SKP	38
Przeprowadzono postępowania wyjaśniające w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w zakresie przeprowadzania badań technicznych pojazdów	61
Razem:	**130**

Na dzień 31 grudnia 2011 r. **336 569 mieszkańców** Wrocławia posiadało prawa jazdy.

- Z ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.)

W okresie **od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r.** w Centralnym Rejestrze Skarg i Wniosków zaewidencjonowano **188 skarg** i **22 wnioski** (w roku 2010 - 176 skarg i 15 wniosków).

Adresaci skarg i wniosków	Skargi	Wnioski
Urząd Miejski Wrocławia:		
Departament Prezydenta	8	-
Departament Finansów Publicznych	5	-
Departament Obsługi i Administracji	23	-
Departament Spraw Społecznych	6	-
Departament Nieruchomości i Eksploatacji	53	1
Departament Architektury i Rozwoju	3	-
Departament Infrastruktury i Gospodarki	12	21

Ogółem	**110**	**22**
Jednostki organizacyjne gminy (pozostałe)	50	-
Jednostki administracji powiatowej	1	-
Spółki prawa handlowego	19	-
Inne organy	8	-
Ogółem	**188**	**22**

Spośród **188 skarg** zaewidencjonowanych na dzień 31 grudnia 2011 r.:
- 171 skarg było załatwionych ostatecznie,
- 7 skarg było w trakcie załatwiania,
- 2 skargi zostały wycofane,
- 8 skarg przekazano do załatwienia według właściwości innym organom.

Spośród **188** zaewidencjonowanych skarg 110 tj. 58,51% dotyczyło Urzędu Miejskiego Wrocławia, z czego 103 skargi zostały załatwione ostatecznie, 5 skarg znajdowało się w toku załatwiania, a 2 skargi zostały wycofane.

Sposób załatwienia skarg dotyczących Urzędu Miejskiego Wrocławia - spośród 83 skarg załatwionych ostatecznie:

- 15 (14,56%) uznano za uzasadnione
- 13 (12,62%) uznano za częściowo uzasadnione
- 75 (72,82%) uznano za nieuzasadnione

Pozostałe 78 skarg stanowiące 41,49% ogółu skarg dotyczyło działalności jednostek organizacyjnych gminy tj. jednostek i zakładów budżetowych, jednostek administracji powiatowej oraz spółek prawa handlowego. Do tej grupy wliczono również skargi, które zgodnie z właściwością przekazano do rozpatrzenia innym organom.
Odnośnie wniosków, należy stwierdzić, że chociaż w 2011 r. ich liczba w porównaniu do 2010 r. nieznacznie wzrosła, jednakże nadal ilość tych spraw wnoszonych przez klientów nie jest znacząca. Na dzień 31 grudnia 2011 r. zaewidencjonowano 22 wnioski, do rozpatrzenia których był właściwy Urząd Miejski Wrocławia. Z tych 22 wniosków – 7 zostało załatwionych ostatecznie i uznanych za uzasadnione, a 15 wniosków pozostawało w toku załatwienia.

AKTA STANU CYWILNEGO

W okresie od 1 stycznia 2011 r. do 31 grudnia 2011 r. sporządzono/wręczono/wydano/ przyjęto/wpisano/potwierdzono:

Czynności:	Ilość
akty urodzeń w tym dzieci urodzonych we Wrocławiu	9 882 8 880
akty małżeństw w tym : małżeństw cywilnych małżeństw konkordatowych małżeństw zawartych we Wrocławiu	3 588 1 895 1 160 3 055

małżeństw zawartych poza lokalem Urzędu małżeństw w których przynajmniej jeden z nupturientów jest cudzoziemcem	185 139
akty zgonu w tym osób zmarłych we Wrocławiu	7 244 7 138
Medale za Długoletnie Pożycie Małżeńskie w tym podczas jubileuszu zorganizowanego w USC	249 84
zezwolenie na zawarcie małżeństwa przed upływem ustawowego terminu	306
decyzje o odtworzeniu treści i transkrypcji aktu stanu cywilnego	1 641
decyzje o sprostowaniu i uzupełnieniu aktu stanu cywilnego	1 448
decyzje w sprawie zmiany imion i nazwisk	573
Decyzje-zezwolenie na sprowadzanie zwłok i szczątków ludzkich z zagranicy w celu ich pochowania	101
zawiadomienia (art. 65 Kpa)	703
zaświadczenia o zdolności prawnej do zawarcia związku małżeńskiego za granicą	399
zaświadczenia o braku okoliczności wyłączającej zawarcie małżeństwa	1 681
zaświadczenia o dokonanych w księgach stanu cywilnego wpisach lub o ich braku	172
odpisy zupełne z aktów stanu cywilnego	4 695
odpisy skrócone z aktów stanu cywilnego	126 059
kserokopie z akt stanu cywilnego	410
oświadczenia o uznaniu dziecka	1 753
oświadczenia o powrocie do nazwiska noszonego przed zawarciem związku małżeńskiego	143
wzmianki dodatkowe w aktach stanu cywilnego na podstawie wyroków i postanowień sądowych, decyzji administracyjnych i oświadczeń strony	2 922
przypiski	28 004
wnioski o wydanie dowodu osobistego	2 649

Wpływy z opłaty skarbowej pobranej w Urzędzie Stanu Cywilnego wyniosły w 2011 r.: **1 155 371** i były niższe w porównaniu z 2010 r. – 1 280 423 zł.

CZYNNOŚCI KONTROLNE W URZĘDZIE ORAZ W MIEJSKICH JEDNOSTKACH ORGANIZACYJNYCH

Wydział Kontroli Urzędu Miejskiego Wrocławia przeprowadził w 2011 r. ogółem **201 kontroli w 182 jednostkach**.
Zrealizowano 178 kontroli planowych oraz 23 kontrole doraźne.
Podstawowymi celami kontroli były:

- ocena prawidłowości: gospodarowania środkami finansowymi, prowadzenia ksiąg rachunkowych, udzielania zamówień publicznych oraz stanu organizacyjnego jednostek organizacyjnych Gminy Wrocław,
- ocena zagadnień finansowo–rachunkowych i kadrowo-płacowych w zakresie wydatkowania środków finansowych oraz ocena celowości i zasadności wydatkowania środków finansowych przez jednostki organizacyjne Gminy,
- ocena prawidłowości wydatkowania i rozliczania przez wybrane organizacje pozarządowe dotacji otrzymanych od Gminy Wrocław.

Zestawienie ilościowe przeprowadzonych w 2011 r. kontroli z podziałem na rodzaje jednostek

Rodzaj jednostki kontrolowanej	kontrole planowe	kontrole doraźne	razem przeprowadzone kontrole (3+4)	struktura
Komórki organizacyjne Urzędu	**14**	**4**	**19**	**9,45%**
- BPR	1	-	**1**	
- BRM	1	-	**1**	
- BWZ	2	-	**2**	

- BWU	1	-	**1**	
- WOK	1	-	**1**	
- WAB	1	1	**2**	
- WLM	1	1	**2**	
- WSR	1	-	**1**	
- WED	1	-	**1**	
- BEU	-	1	**1**	
- BFS	-	1	**1**	
- ZBH	1	-	**1**	
- DNR	1	-	**1**	
- DAR	1	-	**1**	
- ZZP	0	1	**1**	
- DIG	1	-	**1**	
Jednostki oświatowe	**103**	**10**	**113**	**56,21%**
- publiczne	81	4	**85**	
- Niepubliczne	22	6	**28**	
Jednostki budżetowe (z wyłączeniem jednostek oświatowych i pomocy społecznej)	**9**	**2**	**11**	**5,47%**
- ZZK	1	0	**1**	
- ZZM	1	0	**1**	
- ZGKiKM	1	0	**1**	
- Izba Wytrzeźwień Wrocławia	1	1	**2**	
- ZIM	1	0	**1**	
- PUP	1	0	**1**	
- ZDiUM	0	1	**1**	
- Straż Miejska Wrocławia	1	0	**1**	
- ZOJM	1	0	**1**	
- Archiwum Miejskie Wrocławia	1	0	**1**	
Zakłady budżetowe	**1**	**0**	**1**	**0,50%**
- CIS	1	0	**1**	
Zakłady Opieki Zdrowotnej	**3**	**0**	**3**	**1,50%**
Jednostki pomocy społecznej	**4**	**0**	**4**	**2,00%**
- MOPS	1	0	**1**	
- MCUS	1	0	**1**	
- Wrocławskie Centrum Opieki, Wychowania i Adopcji	1	0	**1**	
- Placówka Opiekuńczo-Interwencyjna	1	0	**1**	
Pozostałe jednostki	**44**	**6**	**50**	**24,87%**
- TBS Sp. z o.o.	0	2	**2**	
- Wrocław 2012 Sp. z o.o.	0	2	**2**	
- Rady osiedli	0	2	**2**	
- organizacje pozarządowe	44	0	**44**	
RAZEM	**178**	**23**	**201**	**100,00%**

W efekcie przeprowadzonych kontroli, jednostki kontrolowane oraz komórki organizacyjne Urzędu podjęły szereg działań naprawczych. Do najważniejszych należy zaliczyć uaktualnienie regulaminów organizacyjnych, regulaminów pracy oraz ich dostosowanie do wymogów prawa oraz zadań. Kontrole przyczyniły się do polepszenia dyscypliny czasu pracy, gospodarowania środkami zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, jak też pisemnych procedur regulujących te zagadnienia.

Ponadto zdyscyplinowano pracowników jednostek do terminowego regulowania zobowiązań. Kontrole realizacji umów dotacyjnych zawartych z organizacjami pozarządowymi wykazały liczne uchybienia i nieprawidłowości. Wśród nich nieprowadzenie wyodrębnionej ewidencji księgowej, mimo obowiązku wynikającego z przepisów prawa i zawartych umów oraz nieprzestrzeganie przez organizacje obowiązku opisywania dokumentów, będących podstawą rozliczania dotacji przekazanych przez Miasto. O nieprawidłowościach, które nie zostały wyeliminowane podczas kontroli zostali powiadomieni Dyrektorzy departamentów oraz komórek i jednostek organizacyjnych Urzędu, zgodnie z kompetencjami.

Informacja o kontrolach przeprowadzonych w Urzędzie Miejskim Wrocławia przez zewnętrzne organy kontrolne w 2011 r. w porównaniu do 2010 r.

Organ kontrolny		ilość kontroli		czas trwania kontroli	
		2010	2011	2010	2011
1	GIODO	0	1	0	5
2	Centrum Unijnych Projektów Transportowych	1	1	5	4
3	DUW	7	3	44	19
4	DWUP Wałbrzych	2	2	6	3
5	Europejski Trybunał Obrachunkowy	0	1	0	2
6	MSWiA	0	1	0	4
7	MKiDN	3	0	7	0
8	WSWiA	1	0	4	0
9	UKE	0	1	0	2
10	NIK	5	4	224	356
11	US Wrocław-Stare Miasto	0	1	0	7
12	PIP	2	1	32	14
13	UKS Wroclaw	5	0	261	0
14	UMWD	5	5	32	13
15	Władza Wdrażająca Programy Europejskie	2	0	23	0
Razem		33	21	638	429

OBSŁUGA PRAWNA

Realizowane w 2011 r. zadania obejmowały obsługę prawną Urzędu i organów Miasta, a w szczególności:

- zastępstwo procesowe w postępowaniach przed sądami powszechnymi i sądami administracyjnymi oraz przed innymi organami;
- opiniowanie projektów aktów prawa miejscowego i innych aktów normatywnych, umów i porozumień;
- udzielanie opinii prawnych, wyjaśnień oraz konsultacji;
- nadzór nad formalnoprawną stroną procedur przetargowych.

Przed sądami powszechnymi prowadzono **2 212** sprawy, z których **1 597** zostało wszczętych w 2011 r.

Sprawy przed sądami cywilnymi

Miasto jako powód	Ilość
o zapłatę	571
o eksmisję	617
o stwierdzenie nabycia spadku	86
o wydanie	27
inne sprawy	65
Razem	**1366**

Miasto jako pozwany	Ilość
o ustalenie	434
o stwierdzenie nabycia spadku-sprawy przy udziale Gminy	91

o zapłatę	129
o stwierdzenie zasiedzenia	53
o ustalenie służebności drogi koniecznej	9
Razem	**716**

W roku 2011 zapadły rozstrzygnięcia w **947** sprawach:
- sprawy wygrane – 783;
- sprawy przegrane – 84;
- sprawy rozstrzygnięte w inny sposób – 80.

Sprawy przed WSA/NSA

Przedmiot skargi	Ilość
na uchwały Rady Miejskiej	38
na decyzje Prezydenta	20
na decyzje organów skarbowych	3
na decyzje Ministra Infrastruktury	2
Razem	**63**

Wśród spraw sądowych ilościowo dominowały postępowania:
- o zapłatę z tytułu użytkowania wieczystego, dzierżawy, bezumownego korzystania z nieruchomości, najmu;
- o eksmisję z lokali mieszkalnych, o ustalenie istnienia lub nieistnienia stosunku najmu, o dostarczenie lokalu socjalnego, o podział majątku;
- o zasiedzenie, o aktualizację opłat za wieczyste użytkowanie nieruchomości;
- o wyjawienie majątku dłużnika, upadłościowe i układowe, przeciwko członkom zarządów firm;
- o zapłatę z tytułu udzielonych środków PFRON na rozpoczęcie działalności gospodarczej przez osoby fizyczne.

Radcowie prawni zatrudnieni w Urzędzie:
- parafowali pod względem formalnoprawnym **4 246 dokumentów** (umowy, akty normatywne, zarządzenia, uchwały, dokumenty przetargowe, porozumienia, pisma w postępowaniu administracyjnym);
- wydali 311 pisemnych opinii prawnych;
- uczestniczyli w naradach oraz konsultacjach świadcząc doradztwo prawne na rzecz pracowników, dyrektorów oraz kierownictwa Urzędu.

Dyrektor Wydziału Prawnego brał udział w pracach Komisji Prawników funkcjonującej w ramach Unii Metropolii Polskich. W 2011 r. odbyły się **3 spotkania**, których celem było podanie analizie i ocenie z punktu widzenia funkcjonowania samorządu terytorialnego proponowanych przez rząd zmian w prawie oraz wymiana doświadczeń we wskazanych obszarach działania oraz opiniowanie projektów aktów prawnych – ustaw i rozporządzeń.

OCHRONA DANYCH OSOBOWYCH

Nowe zadanie, które realizował Wydział Prawny w 2011 r. zgodnie z Polityką Bezpieczeństwa Informacji polega na prowadzeniu wykazu zbiorów danych osobowych w Urzędzie Miejskim oraz prowadzenie korespondencji z Biurem Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych w zakresie rejestracji oraz aktualizacji zbiorów danych. Zadania te realizuje Administrator Bezpieczeństwa Informacji na podstawie zarządzeń Prezydenta Nr K/20/11 oraz Nr K/49/11.

W ramach zadań dotyczących ochrony danych osobowych w Urzędzie Miejskim Wrocławia realizowane są zadania w zakresie: opiniowania spraw/zapytań/wniosków dotyczących zagadnień związanych z ochroną danych osobowych/bezpieczeństwem informacji, prowadzenia szkoleń dot. problematyki ochrony danych osobowych (służba przygotowawczej, szkolenia początkowe, spotkania problematyczne), opiniowania umów powierzenia danych osobowych podmiotom zewnętrznym, uczestniczenia w procesie

wydawania upoważnień do przetwarzania i udostępniania danych osobowych (wraz z prowadzeniem ewidencji), rejestrowania i aktualizacji informacji dot. zbiorów danych osobowych podlegających rejestracji u Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych.

- liczba wniosków dot. rejestracji nowych zbiorów danych osobowych podlegających rejestracji przesłanych do Generalnego Inspektora w 2011 r. - **19**,
- liczba wniosków dot. aktualizacji zbiorów danych osobowych podlegających rejestracji przesłanych do Generalnego Inspektora w 2011 r. - **21**,
- liczba pracowników Urzędu uczestniczących w szkoleniu przeprowadzonym w dniu 27 września 2011 r. - **855** (kolejne szkolenie wstępnie planowane jest na maj 2012 r.).

POWIATOWY URZĄD PRACY WE WROCŁAWIU

OGÓLNA SYTUACJA NA LOKALNYM RYNKU PRACY

Powiatowy Urząd Pracy we Wrocławiu obejmuje swoim działaniem Wrocław i Powiat Wrocławski. Według stanu na koniec 2011 r. zarejestrowanych było w Urzędzie 18 743 bezrobotnych: 16 168 z Wrocławia i 2 575 z Powiatu Wrocławskiego.

W porównaniu do 2010 r. liczba zarejestrowanych bezrobotnych zmniejszyła się o 1 587 osób (o 1 370 osób we Wrocławiu i o 217 osób w Powiecie Wrocławskim).

Prawo do zasiłku posiada 4 064 osób (21,68 % zarejestrowanych).

- **Stopa bezrobocia**

Stopa bezrobocia na dzień 31 grudnia 2011 r. wynosiła 5,0 % dla Wrocławia i 4,6 % dla Powiatu Wrocławskiego i zmniejszyła się w porównaniu do ubiegłego roku odpowiednio o 0,4 % i 0,7 %.

	XII"09	I'10	XII"10	I"11	II"11	III"11	IV"11	V'11	VI'11	VII'11	VIII'11	IX'11	X'11	XI"11	XII"11
Wrocławski - ziemski	5,0	5,3	5,3	5,6	5,9	5,9	5,6	5,3	5,1	4,9	4,9	4,5	4,4	4,5	4,6
Wrocławski - grodzki	5,1	5,2	5,4	5,5	5,7	5,7	5,6	5,3	5,1	5,0	4,9	4,9	4,9	4,8	5,0
Województwo Dolnośl.	12,8	13,7	13,0	13,7	13,9	13,7	13,2	12,6	12,0	11,9	11,8	11,9	12,0	12,2	12,5
Polska	12,1	12,9	12,3	13,0	13,2	13,1	12,6	12,2	11,8	11,7	11,6	11,8	11,8	12,1	12,5

Stopa bezrobocia na obszarze działania Urzędu nie przekraczała 150% przeciętnej stopy bezrobocia w kraju w dniu 30 czerwca 2010 r., w związku z czym w 2011 r. zasadniczo okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych wynosił 6 miesięcy.

- **Struktura bezrobocia**

  - Wiek bezrobotnych

Powyższy wykres obrazuje podział zarejestrowanych bezrobotnych w układzie grup wiekowych.

W 2011 r. zanotowano spadek udziału w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych w wieku 45 - 54 lata (o 1,3 %) i 18 - 24 lata (1,5 %) oraz wzrost udziału bezrobotnych w wieku 35 - 44 lata (o 1,1 %) i powyżej 55 lat.

	18-24	25-34	35-44	45-54	55-59	60-64
31 XII 2010	10,7	27,7	16,9	24,1	16,3	4,3
31 XII 2011	9,2	27,4	18,0	22,8	17,2	5,4

- Wykształcenie

Przeważającą grupą są bezrobotni z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym, którzy stanowią 24,5 % całej populacji bezrobotnych. Drugą pod względem liczebności grupę stanowią osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej – 22,9 %.
Wzrósł udział bezrobotnych z wykształceniem zasadniczym zawodowym w ogólnej liczbie zarejestrowanych – o 1,6 %.

	wyższe	policealne i średnie zawodowe	LO	zasadnicze zawodowe	gimnazjalne i poniżej
31 XII 2010	21,3	22,7	10,2	19,2	26,5
31 XII 2011	21,3	24,5	10,5	20,8	22,9

- Staż pracy

W strukturze osób bezrobotnych według stażu pracy na koniec 2011 roku nadal największy odsetek stanowiły osoby ze stażem pracy do 1 roku (19,2 %), a w następnej kolejności osoby ze stażem 1 - 5 lat (18,4 %).

	do 1 roku	1 – 5	5 – 10	10 – 20	20 – 30	30 lat i więcej	bez stażu
30 XII 2010	21,8	17,7	12,3	14,6	16,7	6,2	10,8
31 XII 2011	19,2	18,4	13,8	15,6	16,9	7,1	8,8

- Czas pozostawania bez pracy

W 2011 r. zmniejszył się udział procentowy osób bezrobotnych, pozostających bez pracy do 12 miesięcy (o 2,5 %).

Z danych zawartych w tabeli poniższego wykresu wynika, iż wzrósł udział bezrobotnych pozostających w rejestrach dłużej niż 12 miesięcy.

	do 1 m-ca	1-3 m-cy	3-6 m-cy	6-12 m-cy	12-24 m-ce	powyżej 24 m-cy
30 XII 2010	11,8	20,9	16,2	20,3	14,8	16,0
31 XII 2011	12,8	20,3	15,9	17,7	15,3	18,1

- **Fluktuacja bezrobotnych**

Ogółem w 2011 r. zarejestrowano 29 093 osoby, a wyrejestrowano 30 680. Zestawienie danych liczbowych dotyczących napływu i odpływu z rejestru bezrobotnych wskazuje na utrzymywanie się w okresie marzec – październik stałej nadwyżki liczby osób wyłączanych z ewidencji nad osobami rejestrowanymi - ze wzmożonym odpływem w II kwartale.

Najczęstszą przyczyną wyrejestrowania było podjęcie pracy, a w następnej kolejności – brak gotowości do podjęcia pracy (odwrotnie niż w 2010 roku i latach wcześniejszych).

USŁUGI I INSTRUMENTY RYNKU PRACY

POŚREDNICTWO PRACY

W 2011 r. pracodawcy zgłosili **13 713 miejsc pracy** (w tym **1 339 dla osób niepełnosprawnych**), spośród których najwięcej dotyczyło zawodów:

- pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani - 980 ofert,
- pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle - 659 ofert,
- opiekun osoby starszej - 558 ofert,
- pracownik ochrony fizycznej bez licencji - 542 oferty,
- kierowca samochodu ciężarowego - 516 ofert,
- sprzedawca - 446 ofert,
- pozostałe pomoce i sprzątaczki biurowe, hotelowe i podobne - 408 ofert,
- sprzątaczka biurowa - 400 ofert,
- pakowacz - 352 oferty,
- pozostali pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani - 349 ofert.

W 2011 r. pośrednicy zewnętrzni nawiązali kontakt z 567 nowymi pracodawcami. W wyniku kontaktów bezpośrednich, telefonicznych i drogą elektroniczną pozyskali 9 533 oferty pracy.

Napływ ofert

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
ROK 2010	590	923	870	837	741	597	1019	717	847	876	1113	530
ROK 2011	1083	1145	1052	1162	1513	1735	962	1656	867	996	1014	615

Pośrednicy pracy zajmujący się aktywizacją zawodową odnotowali 149 693 wizyty osób bezrobotnych i poszukujących pracy, w efekcie których wydano 30 738 skierowań do pracodawców.
W ramach sieci EURES pośrednicy dysponowali 2 356 miejscami pracy; asystent EURES udzielił pomocy 427 osobom zainteresowanym zgłoszonymi przez pracodawców z Europejskiego Obszaru Gospodarczego miejscami pracy.

W 2011 r. zorganizowano **33 giełdy pracy dla 10 pracodawców**, na które zaproszono **850 osób**, zgłosiło się **658 osób**. Rekrutacja dotyczyła głównie naboru na stanowiska: osoba sprzątająca, pracownik produkcji bezpośredniej, monter, sprzedawca, kierownik

sklepu, kasjer, pracownik przyjęcia towaru, pracownik produkcji telewizorów i magazynier. Dziesięć giełd pracy (spośród wszystkich giełd) zostało zorganizowanych dla pracodawców deklarujących zatrudnienie osób z orzeczonym stopniem niepełnosprawności ze szczególnym wskazaniem na umiarkowany stopień niepełnosprawności. Giełdy organizowano głównie na stanowiska: osoba sprzątająca, pracownik ochrony, robotnik gospodarczy, brygadzista, pracownik sklepu.
Ponadto **7 825 osób** otrzymało skierowania do doradców zawodowych w celu udzielenia porad ułatwiających wybór zawodu, zmianę kwalifikacji, podjęcie zatrudnienia lub skierowania na specjalistyczne badania lekarskie umożliwiające wydanie opinii o przydatności zawodowej do pracy i opracowanie na tej podstawie Indywidualnego Planu Działania.
W wyniku otrzymanych od pośredników pracy skierowań 684 osoby przyjęły propozycję odbycia stażu u pracodawcy.

W ramach współpracy z partnerami rynku pracy pośrednicy pracy uczestniczyli w następujących przedsięwzięciach:
- konferencja na temat funkcjonowania systemu kształcenia w Polsce;
- prowadzona z pracownikami Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej we Wrocławiu wspólna konferencja na temat aktywizacji bezrobotnych uczestników projektu „Wrocław Miastem Aktywnych 2010 r.";
- konferencja „Elastyczne formy zatrudnienia ze szczególnym uwzględnieniem telepracy";
- uroczyste otwarcie nowej hali Selgros Cash & Carry we Wrocławiu na zakończenie procesu rekrutacyjnego;
- spotkanie informacyjne w ramach projektu „Flexi-dolnoslaskie.pl" organizowane przez Izbę Rzemieślniczą;
- konferencja podsumowująca projekt „Praca-Życie-Równowaga" organizowaną przez NSZZ Solidarność - Region Dolny Śląsk wraz ze Związkiem Pracodawców Dolnego Śląska;
- Targi Pracy i Informacji „Niemiecki, austriacki i szwajcarski rynek pracy otwarty dla wszystkich";
- Targi Pracy w Wyższej Szkole Handlowej;
- Targi Pracy i Edukacji organizowane w ramach projektu „Modernizacja Kształcenia Zawodowego na Dolnym Śląsku;
- Wrocławskie Spotkania Biznesu;
- prezentacja usług i instrumentów rynku pracy na konferencji „Horyzonty zawodu socjologa" organizowanej przez Uniwersytet Wrocławski;
- konferencja organizowana przez Wrocławski Sejmik Osób Niepełnosprawnych dotycząca rynku pracy osób niepełnosprawnych;
- konferencja promocyjno-informacyjna projektu „Kuźnia Kadr" organizowana przez Uniwersytet Ekonomiczny;
- konferencja organizowana przez Centrum Integracji Społecznej podsumowująca realizację projektu „Wrocławski Klub Kompetencji";
- konferencja „Problemy i rozwiązania współczesnego HR";
- konferencja „Obserwatorium Dolnośląskiego Rynku Pracy i Edukacji";
- konferencja „Badanie atrakcyjności inwestycyjnej i potencjału gospodarczego Dolnego Śląska";
- spotkanie organizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wrocławiu w ramach projektu „Postaw na aktywność" mającego na celu aktywizację zawodowa osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy w tym osób niepełnosprawnych;
- spotkanie bezrobotnych zarejestrowanych w Urzędzie, mieszkańców Leśnicy z pracodawcą Pittsburgh Glass Works realizującym nową inwestycję w Środzie Śląskiej (inwestor spoza obszaru działania Urzędu);
- konferencja organizowana przez Związek Pracodawców Dolnego Śląska „Razem dla rynku pracy";
- „Targi Pracy dla osób niepełnosprawnych" organizowanych przez Fundację Aktywizacji Zawodowej Osób niepełnosprawnych Fazon;
- Dni Mobilności Pracowniczej organizowanych przez kadrę EURES;

- Future City Game organizowana przez Biuro Wrocław 2016 w ramach projektu Future City Jobs.

PORADNICTWO ZAWODOWE

Poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa są usługami, które mają na celu udzielanie pomocy osobom bezrobotnym i poszukującym pracy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia, kierunku kształcenia, szkolenia oraz pracodawcom w doborze kandydatów do pracy i wspieraniu rozwoju zawodowego pracodawcy. Powyższe cele były realizowane w formach porad oraz informacji indywidualnej i grupowej.

Poradnictwem zawodowym objęto łącznie 7 727 osób w ramach 13 931 wizyt indywidualnych oraz 14 porad grupowych. Z informacji zawodowej udzielanej grupowo skorzystało 2 048 osób podczas 194 spotkań, oraz w trakcie 319 indywidualnych wizyt.

We współpracy z Ośrodkiem Aktywizacji Zawodowej Śląskiego Okręgu Wojskowego przeprowadzono sześć spotkań informacyjno - szkoleniowych dla kadry oficerskiej i żołnierzy kończących służbę zasadniczą, w których wzięły udział łącznie 33 osoby. Zorganizowano i przeprowadzono również sześć spotkań informacyjnych dla 89 pracowników zwalnianych z pięciu zakładów pracy w ramach zwolnień grupowych. Doradcy zawodowi wzięli również udział w forum eksperckim organizowanym przez ZUS w ramach Dnia Otwartego dla Osób Niepełnosprawnych. Współpracowali z Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej we Wroclawiu uczestnicząc w spotkaniach organizowanych w ramach Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery. Przeprowadzili również spotkanie informacyjne dla młodzieży czwartej klasy Technikum Elektrycznego w Zespole Szkół Nr 4 we Wrocławiu.

Nadal działają powstałe z inicjatywy Powiatowego Urzędu Pracy trzy kluby pracy: przy ul. Glinianej 20-22, przy pl. Solidarności 1/3/5 i przy ul. Komandorskiej 118/120.

W zajęciach aktywizacyjnych, które mają na celu przygotowanie bezrobotnych i poszukujących pracy do samodzielnego poszukiwania i podejmowania zatrudnienia prowadzonych w ramach w/w klubów pracy wzięło udział **770 osób w 110 grupach**. W 3-tygodniowych szkoleniach z zakresu umiejętności poszukiwania pracy uczestniczyły 23 osoby w 2 grupach. W ramach prowadzanych zajęć aktywizacyjnych liderzy klubów pracy nawiązali współpracę i zapraszali na zajęcia przedstawicieli agencji zatrudnienia (Manpower, Randstad, Interkadra, Jobman), projektów „Wolontariat Włącz Się", „Moda na Pracę", „Europrzedsiębiorca 45+" oraz Fundacji Rozwoju Ekonomii Społecznej. Z dostępu do informacji i elektronicznej bazy danych skorzystało łącznie **2 341 osób podczas 3 099 wizyt**.

SZKOLENIA

W roku 2011 szkoleniami objęto **1 006 osób uprawnionych** (z tego 909 mieszkańców Wrocławia i 97 osób z gmin Powiatu Wrocławskiego).

	Wrocław liczba osób / % kończących szkolenia zamieszkałych we Wrocławiu	**Powiat wrocławski liczba osób / % kończących szkolenia zamieszkałych w powiecie wrocławskim**
osoby niepełnosprawne	75 / 8,57%	3 / 3,19%
wiek		
osoby w wieku 18 - 24	81 / 9,26%	27 / 28,72%
osoby w wieku 25 - 34	263 / 30,06%	30 / 31,91%
osoby w wieku 35 - 44	167 / 19,08%	14 / 14,90%
osoby powyżej 45 roku życia	364 / 41,6%	23 / 24,47%

wykształcenie		
wyższe	253 / 28,91%	20 / 21,28%
policealne i średnie zawodowe	294 / 33,6%	29 / 30,85%
średnie ogólnokształcące	114 / 13,03%	17 / 18,08%
zasadnicze zawodowe	138 / 15,77%	23 / 24,47%
gimnazjalne i poniżej	76 / 8,69%	5 / 5,32%

W związku z pogarszającą się sytuacją na rynku pracy i potrzebą kompleksowego przygotowywania klientów tutejszego Urzędu pod kątem realnych potrzeb pracodawców preferowano szkolenia z praktykami u pracodawców. Wśród kursów odbywających się w 2011 roku 13 było wzbogaconych o praktykę u pracodawcy, między innymi:

- Florystyka z przedsiębiorczością i obsługą kas fiskalnych, znajomością technik sprzedaży, blokiem językowym i 4–tygodniową praktyką u pracodawcy (w pełnym wymiarze czasu pracy);
- Obsługa kadr z naliczaniem płac z przekazem elektronicznym PŁATNIK + 4 - tygodniowa praktyka u pracodawcy (w pełnym wymiarze czasu pracy);
- Specjalista ds. zamówień publicznych z 4–tygodniową praktyką u pracodawcy w pełnym wymiarze czasu pracy.

Praktyki odbywały się w wymiarze od 2 do 4 tygodni, to jest od 80 do 160 godzin codziennego kontaktu z potencjalnym pracodawcą.

Znajomość języka obcego – zwłaszcza języka angielskiego wciąż jest jednym z warunków przyjęcia do pracy, dlatego Urząd pomaga bezrobotnym w poznaniu podstaw języka obcego lub doskonaleniu języków obcych na szkoleniach. Blok językowy obejmuje co najmniej 80 godzin zajęć.

Oprócz certyfikatów językowych uczestnicy szkoleń uzyskują inne uprawnienia i certyfikaty honorowane przez pracodawców w kraju i za granicą między innymi na szkoleniach:

- Profesjonalna obsługa komputera z certyfikatem ECDL (European Computer Driving Licence);
- Spawanie zaawansowane metodą MAG stali węglowych konstrukcyjnych zakończone egzaminem TÜV ze spawaniem metodą TIG stali nierdzewnych austenitycznych zakończone egzaminem TÜV z uprawnieniami podstawowymi, rysunkiem technicznym, kursem cięcia + 2-tygodniowa praktyka u pracodawcy (w pełnym wymiarze czasu pracy)
- Systemy zarządzania jakością ISO, zarządzania środowiskiem, bezpieczeństwa produktu HACCP i BHP.

Urząd finansował także zadania związane z przywracaniem osób bezrobotnych na rynek pracy ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach projektu „Z nami po pracę" - Działanie 6.1 Poddziałanie 6.1.3 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki na lata 2007-2013. W ramach projektów skierowano na szkolenia 125 osób. Oczekiwanym efektem szkoleń jest zatrudnienie osób po ukończeniu nauki.

W 2011 r. odnotowaliśmy poprawę efektywności szkoleń, na co wpłynęła oferta szkoleniowa skierowana do naszych klientów oparta na badaniach rynku pracy.

	Liczba kończących szkolenia w 2011 r.	Liczba podejmujących pracę w trakcie i w okresie do 3 miesięcy po ukończeniu szkolenia	Efektywność szkoleń (w %)
Wrocław	875	428	48,91
Powiat wrocławski	94	45	47,87
Ogółem:	969	473	48,81

Bezrobotni mają też możliwość ubiegania się o skierowanie na wskazane przez siebie szkolenie. W 2011 r. Urząd sfinansował kursy dla 47 osób, między innymi:

- groomer;
- prawo jazdy kat. C, kat. E/C;
- kosztorysowanie i NormaPro;
- kreatywna grafika komputerowa;
- pracownik ochrony osób i mienia II stopnia;
- kurs maklerski;
- przewóz materiałów niebezpiecznych;
- kwalifikacja wstępna/okresowa dla kierowców wykonujących transport drogowy – przewóz rzeczy/osób;

W ramach aktywizacji zawodowej osób uprawnionych, Urząd ma możliwość finansowania swoim klientom kosztów egzaminów umożliwiających uzyskanie certyfikatów lub tytułów zawodowych oraz kosztów uzyskania licencji niezbędnych do wykonywania zawodu. Podobnie jak w latach ubiegłych, w roku 2011 najczęściej klienci wnioskowali o sfinansowanie egzaminów na uzyskanie prawa jazdy kat. C, kat. C/E, egzaminów spawalniczych, licencji TAXI. Łącznie sfinansowano egzaminy 20 osobom (14 z Wrocławia, 6 z Powiatu Wrocławskiego). W 2011 r., ze względu na ograniczone możliwości nie finansowano studiów podyplomowych.

INSTRUMENTY RYNKU PRACY

Ze względu na szczupłe środki finansowe jakimi dysponował Urząd w roku 2011, w porównaniu do roku 2010, pomocą objęto 2 545 podmiotów oraz udzielono dofinansowania 260 osobom bezrobotnym na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej. Należy zauważyć, iż pomimo ograniczonych środków finansowych wybrane programy aktywizacji przyczyniły się do trwałego powrotu na rynek pracy bezrobotnych oraz zmniejszenia liczby osób pozostających bez pracy na terenie działania Urzędu, co potwierdzają wskaźniki efektywności zatrudnienia osób bezrobotnych po zakończeniu realizacji programów.

Instrument rynku pracy	ilość złożonych wniosków	ilość zawartych umów	ilość umów monitorowanych z lat ubiegłych	ilość osób objętych instrumentem	ilość osób skierowanych	efektywność	wydatki w tys. zł
Prace interwencyjne	64	29	160	279	38	86,83%	367,08
Staż	1691	573	540	1429	684	58,33%	3927,78
Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia miejsca pracy	76	48	141	220	79	90,40%	856,11
Dotacje	504	262	196	456	260	99,24%	4222,35
Jednorazowa refundacja ZUS	1	3	5	8	3	75,00%	11,43
Prace społecznie użyteczne	2	2	0	115	115	12,17%	85,56
Roboty publiczne	3	3	5	34	16	50,00%	85,48
Szkolenia	173	55	109	1006	376	48,39%	5517,46

Struktura wydatków na instrumenty rynku pracy wraz ze szkoleniami

PROJEKTY RYNKU PRACY

W roku 2011 realizowany był projekt dofinansowywany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego „Z nami po pracę". Budżet projektu wynosił 5 051,1 tyś. zł, w całości finansowany EFS. W wyniku jego realizacji w roku 2011 pomoc w różnych formach wsparcia aktywizującego, umożliwiającego wejście na rynek pracy uzyskało **550 osób** (jedna osoba mogła skorzystać z kilku form).

TARGI PRACY

W dniu 2 czerwca 2011. r. we współpracy z Biurem Karier i Promocji Zawodowej Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu zorganizowano Targi Pracy. W trakcie Targów prezentowano oferty wolnych miejsc pracy dla klientów Urzędu oraz wszystkich zainteresowanych podjęciem lub zmianą pracy. Targi odbyły się terenie kampusu Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu przy ul. Komandorskiej 118/120, udział w nich był całkowicie bezpłatny. Impreza spotkała się z dużym zainteresowaniem odwiedzających oraz zadowoleniem pracodawców biorących w nich udział. W Targach wzięli następujący pracodawcy: INVEST BANK, PERFECT, portal „Praca i studia za granicą", RANDSTAD, IPT Call Center, KOMSA Polska, SPRZEDAWCY.PL, WORKSERVICE, Call Center Inter Galactica, OVB, Credit Finance, Kancelaria Finansowa, LG Chem Poland, www.partnersi.com, Krajowy System Usług, Max Power, IMPEL Accounting, HRK S.A., Sanpro Job Service, Komenda Wojewódzka Policji, LG Display, Kancelaria Prawna LEXTRA, AG TEST Human Resources, Work Express, Nordea Bank, InterKadra, Hewlett-Packard, DOLKOM, VESPER.

SPOTKANIA Z AGENCJAMI ZATRUDNIENIA

W ramach działań zmierzających do pozyskania jak największej liczby ofert pracy zorganizowano spotkania z dwudziestoma agencjami zatrudnienia, w wyniku których do Urzędu wpłynęła znacząca liczba ofert pracy. Wzrost ofert pracy pozyskanych przez pośrednictwo zewnętrzne obrazuje wykres poniżej.

Z większością agencji zatrudnienia Urząd stale współpracuje w zakresie pośrednictwa pracy.

SPOTKANIA Z ZAKŁADAMI PRACY CHRONIONEJ

Urząd zorganizował spotkania z zakładami pracy chronionej w celu pozyskania partnerów do realizacji projektu „Z nami po pracę" w ramach PO KL, ukierunkowanego na aktywizację bezrobotnych niepełnosprawnych i ograniczenie bezrobocia wśród tych osób.

UDZIAŁ W SPOTKANIACH Z INWESTORAMI

W związku ze współpracą z Agencją Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej oraz Dolnośląską Agencją Współpracy Gospodarczej przedstawiciel PUP Wrocław wziął udział w spotkaniach z inwestorami zainteresowanymi lokalizacją inwestycji na terenie Wrocławia i Powiatu

Wrocławskiego, podczas których prezentowano ofertę usług i instrumentów rynku pracy wśród inwestorów / pracodawców: TJ Maxx, WECOMP, CBZ Gruppe, EUREGIO, VMA, LEAR Corporation, BLOUNT International, SUMIMOTO Chemical.

WSPÓŁPRACA Z PARTNERAMI ZEWNĘTRZNYMI

W roku 2011 Urząd współpracował z największymi partnerami zewnętrznymi takimi jak:

- samorządy gospodarcze z terenu Wrocławia i Powiatu Wrocławskiego: Wrocławska Izba Gospodarcza, BCC Loża Dolnośląska, Zachodnia Izba Gospodarcza, Związek Pracodawców Dolnego Śląska, Federacja Przedsiębiorców Powiatu Wrocławskiego, Stowarzyszenie Przedsiębiorców Ziemi Kobierzyckiej, Stowarzyszenie Przedsiębiorców Kąteckich,
- Agencja Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej,
- Dolnośląska Agencja Współpracy Gospodarczej,
- Wrocławski Park Przemysłowy,
- Biuro Karier Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu,
- Instytucja Kultury Wrocław 2016 (udział w warsztatach kreatywne FUTURE CITY GAME w dniu 16 grudnia 2011 r.),
- Starostwo Powiatu Wrocławskiego – udział w pracach nad opracowaniem projektu Strategii Rozwoju Powiatu Wrocławskiego na lata 2012-2020.

BADANIA RYNKU PRACY

Na zlecenie Powiatowego Urzędu Pracy we Wrocławiu od maja do lipca 2011 roku zostało przeprowadzone kompleksowe badanie rynku pracy w Mieście Wrocław oraz Powiecie Wrocławskim pod nazwą „Sytuacja społeczno - ekonomiczna osób długotrwale bezrobotnych na lokalnym rynku pracy we Wrocławiu oraz Powiecie Wrocławskim”.
Głównym celem badania była diagnoza sytuacji społeczno - ekonomicznej osób długotrwale bezrobotnych wraz ze wskazaniem czynników powodujących bezrobocie, przyczyniających się do bierności zawodowej, a także motywujących do podjęcia pracy.
Badanie objęło swoim zakresem dwie grupy: osoby długotrwale bezrobotne zarejestrowane w PUP nieprzerwanie dłużej niż rok (518 osób) oraz przedsiębiorców mających siedzibę na terenie Miasta Wrocławia oraz Powiatu Wrocławskiego (30 pracodawców).

Wyniki badania zostały opracowane w formie raportu, zwierającego między innymi przedstawienie oraz omówienie odpowiedzi respondentów, a także wnioski i rekomendacje.

DZIEŃ OTWARTY

2 lipca 2011 r. pracownicy Działu Szkoleń oraz Referatu Dotacji zorganizowali Dzień Otwarty, dla osób powyżej 50 roku życia oraz osób niepełnosprawnych. Osoby bezrobotne mogły pozyskać wiedzę z zakresu usług szkoleniowych pod kątem zatrudnienia u konkretnego pracodawcy, uzyskania poprzez szkolenia kwalifikacji czy umiejętności zawodowych, których oczekuje lub wymaga potencjalny pracodawca. Z kolei pracownicy Referatu Dotacji służyli pomocą w zakresie udzielania informacji o jednorazowych środkach na rozpoczęcie działalności gospodarczej.
Z dnia otwartego skorzystało 160 osób bezrobotnych, w tym z porad pracowników Działu Szkoleń skorzystało 90 osób, natomiast pracownicy Referatu Dotacji udzielili informacji ponad 70 osobom.

OBSŁUGA FORMALNA KLIENTÓW

W roku 2011 wydano **64 598 decyzji administracyjnych** w sprawach związanych ze statusem i uprawnieniami osób, do których zastosowanie miały przepisy ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Bezrobotnym wydano **84 422 zaświadczenia**, w tym 3 024 w systemie SEPI – w ramach elektronicznej i bez udziału klienta wymiany danych pomiędzy Urzędem Pracy, a Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej we Wrocławiu.
Jedynie **558 decyzji** zostało zaskarżonych do Wojewody Dolnośląskiego, co stanowi około 0,86 % wydanych decyzji. Zestawienie zbiorcze wydanych decyzji zawiera załącznik do niniejszego sprawozdania. Wdrożono system SEPI (Samorządowej Elektronicznej Platformy Informacyjnej) umożliwiający elektroniczną i bez udziału klienta wymianę danych pomiędzy Urzędem, a Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej we Wrocławiu oraz elektroniczny system prezentacji treści przydatnych klientom korzystającym z naszych usług.

SKARGI I WNIOSKI

W roku 2011 złożono 14 skarg i 1 wniosek. Żadna skarga nie była uzasadniona.

WARUNKI FUNKCJONOWANIA URZĘDU

W 2011 r. prowadzono prace budowlane w budynku B przy ulicy Glinianej, w którym znajdą się działy odpowiedzialne za ewidencję i świadczenia oraz księgowość Urzędu funkcjonujące w budynku przy ul. Powstańców Śląskich 98. Według stanu na dzień 31 grudnia 2011 r. w Urzędzie zatrudnionych było 208 osób, w tym 45 pośredników pracy, 20 doradców zawodowych, 12 specjalistów ds. rozwoju zawodowego, 9 liderów klubów pracy, 2 specjalistów ds. programów. Pracownicy podnoszą swoje kwalifikacje zawodowe na organizowanych i finansowanych z Funduszu Pracy szkoleniach, m. in. z zakresu ochrony danych osobowych i bezpieczeństwa informacji w Urzędzie, wybranych elementów prawa pracy, kodeksu postępowania administracyjnego, szkolenie z ochrony danych osobowych, ustawy Prawo zamówień publicznych oraz etyki pracownika, obsługi trudnego klienta, tworzenia wizerunku Urzędu – łącznie przeszkolono 185 osób. Koszty wynagrodzenia 92 pracowników finansowane były ze środków Funduszu Pracy.

ARCHIWUM MIEJSKIE WROCŁAWIA

ZASÓB ARCHIWUM

Archiwum Miejskie Wrocławia przechowuje akta zlikwidowanych jednostek komunalnych (przedsiębiorstw komunalnych) i placówek oświatowych (m.in. szkoły, przedszkola, zespoły szkolno-wychowawcze, poradnie pedagogiczne, itp.) w łącznej liczbie **287** (w tym są też akta jednostek wchłoniętych przez ostatnią likwidowaną instytucję), co stanowi **ok. 1 960 mb** dokumentacji aktowej.

DZIAŁALNOŚĆ MERYTORYCZNA

Działalność merytoryczna Archiwum Miejskiego skupiona jest przede wszystkim na następujących zadaniach:

- Udostępnianie zasobu archiwalnego poprzez:
  - wystawianie zaświadczeń do rent, emerytur, kapitału początkowego np. o wynagrodzeniu, zatrudnieniu, okresach składkach i nieskładkowych itp.
  - wydawanie uwierzytelnionych kserokopii przechowywanej dokumentacji,
  - wypożyczenia dokumentacji do sądów okręgowych i rejonowych,
  - udostępnianie dokumentacji do wglądu w siedzibie archiwum (np. pracownikom izby skarbowej i urzędów skarbowych, pracownikom Zarządu Zasobem Komunalnym, itp.)
  - wystawianie innych zaświadczeń,

Rok	wystawione zaświadczenia	udostępnione kserokopie dokumentów
2011	2 326	1 150

- Przejmowanie akt zlikwidowanych i przekształcanych jednostek komunalnych i placówek oświatowych.
- Bieżące opracowywanie przechowywanego zasobu aktowego.
  W 2011 r. uporządkowano i poddano konserwacji **6 500 jednostek archiwalnych**.
- Zbieranie danych do katalogu akt zlikwidowanych zakładów pracy (państwowych, samorządowych podlegających Marszałkowi Woj. Dolnośląskiego, spółdzielni pracy, spółek cywilnych, spółek z o.o.)
- Bieżąca współpraca z Archiwum Państwowym we Wrocławiu (konsultacje archiwalne), sądami, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, urzędami administracji państwowej i samorządowej, itp.
- Prowadzenie spraw bieżących: korespondencja, przyjmowanie podań telefoniczne i bezpośrednie w Sekretariacie Archiwum udzielanie informacji i porad nt. miejsca przechowywania dokumentacji pracowniczej.
  W 2011 r. udzielono ok. **1 610** takich informacji.

Departament Spraw Społecznych

Wrocław miasto spotkań

EDUKACJA

REORGANIZACJA SIECI SZKÓŁ I PLACÓWEK OŚWIATOWYCH

W roku szkolnym 2010/2011 utworzono dodatkowo 295 miejsc dla dzieci w wieku od 3 do 5 lat:

- w nowo wybudowanej placówce w:
  - Przedszkolu nr 16 przy ul. Wietrznej (6 oddziałów – 150 miejsc),
- w rozbudowanych placówkach:
  - drugi budynek Przedszkola nr 35 przy ul. Komuny Paryskiej (5 oddziałów – 120 miejsc),
- w nowo utworzonych oddziałach w:
  - Przedszkolu nr 28 przy ul. Orlej (dodatkowo 1 oddział – 25 miejsc).

Kontynuując zapoczątkowaną w 2008 r. akcję: „**Załóż domowe przedszkole we Wrocławiu”**, mającą na celu zwiększenie dostępności do wychowania przedszkolnego w ramach alternatywnych form wychowania przedszkolnego, w 2011 r. utworzono 25 punktów przedszkolnych z liczbą miejsc 563, w tym:

- 4 punkty przedszkolne publiczne – 100 miejsc,
- 21 punktów przedszkolnych niepublicznych – 463 miejsc.

Utworzono **dodatkowe oddziały integracyjne** dla uczniów w:

- Przedszkolu nr 8 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 12 przy ul. Suwalskiej – kolejny 1 oddział ,
- Przedszkolu nr 9 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 17 przy ul. Wieczystej – 1 oddział,
- Przedszkolu nr 35 przy ul. Komuny Paryskiej – drugi oddział;
- Szkole Podstawowej nr 58 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 8 przy ul. Składowej 2/4 – 3 oddziały,
- Gimnazjum nr 4 przy ul. Paulińskiej – 2 oddziały.

Aktualnie **w 137 oddziałach integracyjnych** w placówkach prowadzonych przez Miasto, opieką i kształceniem objętych jest **587 uczniów** o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

Uchwałą Nr VII/105/11 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 17 marca 2011 r., **utworzono Szkołę Podstawową nr 16** we Wrocławiu **przy ul. Wietrznej**, którą na mocy uchwały Nr VII/107/11 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 17 marca 2011 r. **włączono do** nowo utworzonego **Zespołu Szkolno - Przedszkolnego nr 16** we Wrocławiu przy ul. Wietrznej.

Uchwałą Nr VII/106/11 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 17 marca 2011 r. **utworzono Przedszkole Nr 16** we Wrocławiu **przy ul. Wietrznej**, które na mocy uchwały Nr VII/107/11 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 17 marca 2011 r. **włączono do** nowo utworzonego **Zespołu Szkolno - Przedszkolnego nr 16** we Wrocławiu przy ul. Wietrznej.

Stan szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez Miasto w latach 2005 -2011

Lp.	Typ szkoły / placówki	Liczba szkół i placówek						
		Stan na 31.12. 2005	Stan na 31.12. 2006	Stan na 31.12. 2007	Stan na 31.12. 2008	Stan na 31.12. 2009	Stan na 31.12. 2010	Stan na 31.12. 2011
1.	Przedszkola	102	100	98	98	101	102	103
2.	Przedszkola specjalne	1	1	1	1	1	1	1
3.	Szkoły podstawowe	70	70	70	69	69	69	70
4.	Szkoły podstawowe muzyczne	2	4	4	4	4	4	4
5.	Szkoły podstawowe specjalne	13	12	12	13	13	13	13
6.	Gimnazja	43	44	43	40	40	40	40
7.	Gimnazja specjalne	14	13	13	13	13	13	13
8.	Licea ogólnokształcące	31	32	31	30	26	25	25
9.	Licea ogólnokształcące specjalne	1 - wliczone w masowe			1	1	1	1
10.	Licea profilowane	17	19	18	18	17	17	17
11.	Technika	25	21	34	34	35	35	35
12.	Zasadnicze szkoły zawodowe	10	11	10	9	10	10	10
13.	Zasadnicze szkoły zawodowe specjalne	6	4	5	5	5	5	5
14.	Szkoły policealne	20	33	29	29	27	27	27
15.	Policealne Studium Zawodowe	6	0	0	0	0	0	0
16.	Szkoły plastyczne	1	2	2	2	2	2	2
17.	Szkoła Mistrzostwa Sportowego	1	1	1	1	2	2	2
18.	Centrum Kształcenia Praktycznego	1	1	1	1	1	1	1
19.	Specjalne Ośrodki Szkolno-Wychowawcze z internatami	8	5	5	5	5	5	5
20.	Internaty	5	3	3	3	3	3	3
21.	Młodzieżowe Ośrodki Wychowawcze	1	1	1	1	1	1	1
22.	Młodzieżowe Ośrodki Socjoterapii	1	3	3	3	3	2	2
23.	Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne	5	5	5	5	5	6	6
24.	Młodzieżowe Domy Kultury	4	4	4	4	4	4	4
25.	Wrocławskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli	1	1	1	1	1	1	1
26.	Ośrodek Dokształcania i Doskonalenia Nauczycieli nr 1						1	1
27.	Schroniska młodzieżowe	2	2	2	2	2	2	2
Ogółem		**396**	**394***	**396***	**392***	**391***	**392***	**394***

W roku 2011 dokonano analizy danych demograficznych w odniesieniu do rejonów urbanistycznych Wrocławia oraz analizy potrzeb i wykorzystania miejsc dydaktycznych w placówkach wszystkich typów; we współpracy z Biurem Rozwoju Wrocławia przeanalizowano prognozy demograficzne i zaproponowano modernizację sieci szkół; w konsekwencji wprowadzonych zmian opracowano uchwały, które uwzględniały wszystkie wprowadzone zmiany w sieci szkół i placówek:

- Uchwała Nr VII/110/11 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 17 marca 2011 r. w sprawie ustalenia sieci publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych prowadzonych przez Miasto,

Struktura przedszkoli w oświacie Wrocławia – rok szkolny 2011/2012

Przedszkola	Rok szkolny 2011/2012				Wzrost/spadek liczby dzieci w stosunku do roku szkolnego 2010/2011
	Liczba jednostek	Liczba oddziałów	Liczba dzieci	Średnia w oddziale	
Publiczne	104	535	12 966	24,24	1,87%
Niepubliczne	23	106	2 040	19,25	1,19%
Alternatywne formy przedszkolne (PP)	66	76	1 185	15,59	55,10%
Razem bez PP	**127**	**641**	**15 006**	**23,41**	**1,78%**

- Uchwała Nr VII/108/11 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 17 marca 2011 r. w sprawie ustalenia planu sieci i określenia granic obwodów publicznych szkół podstawowych i gimnazjów na terenie Miasta,

Struktura uczniów szkół podstawowych w oświacie Wrocławia –rok szkolny 2011/2012

Szkoła podstawowa	2011/2012			
	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Średnia w oddziale	Wzrost/spadek liczby uczniów w stosunku do roku szkolnego 2010/2011
Klasa „0”	2 855	117	24,4	31,20%
Klasa I	4 995	207	24,1	17,39%
Klasa II	4 182	185	22,6	4,16%
Klasa III	4 000	181	22,1	-4,35%
Klasa IV	4 117	191	21,6	-1,01%
Klasa V	4 111	193	21,3	-1,30%
Klasa VI	4 117	184	22,4	-4,88%
Razem	**28 377**	**1 258**	**22,6**	**4,02%**

Struktura uczniów gimnazjów w oświacie Wrocławia – rok szkolny 2011/2012

Typ placówki	Rok szkolny 2011/2012			
	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Średnia w oddziale	Wzrost/spadek liczby uczniów w stosunku do roku szkolnego 2010/2011
Gimnazja	539	13 380	24,8	-4,5%

- Uchwała Nr VII/109/11 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 17 marca 2011 r. w sprawie ustalenia planu sieci publicznych szkół ponadgimnazjalnych na terenie Miasta.

Struktura uczniów szkół ponadgimnazjalnych w oświacie Wrocławia – rok szkolny 2011/2012

Typ placówki	Rok szkolny 2011/2012			
	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Średnia w oddziale	Wzrost/spadek liczby uczniów w stosunku do roku 2010/2011
LO	345	10 461	30,3	-4,2%
Licea profilowane	48	1 241	25,9	12,5%
Technika	223	5 526	24,8	4,5%
ZSZ	97	1 999	20,6	-3,8%
Szkoły policealne	3	35	11,7	-68,5%
Szkoły artystyczne	10	258	25,8	3,2%
Razem	**726**	**19 520**	**26,9**	**-2,7%**

Zestawienie zbiorcze uczniów w oświacie Wrocławia – rok szkolny 2011/2012

Typ placówki	Rok szkolny 2011/2012			
	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Średnia w oddziale	Wzrost/spadek liczby uczniów w stosunku do roku szkolnego 2010/2011
Przedszkola	535	12 966	24,2	1,9%
Szkoły podstawowe	1 257	28 377	22,6	4,0%
Gimnazja	550	13 727	25,0	-4,2%
LO	383	11 394	29,7	-4,9%
Licea profilowane	48	1 241	25,9	-12,5%
Szkoły zawodowe	344	8 026	23,3	0,7%
Szkoły artystyczne	10	258	25,8	3,2%
Razem	**3 127**	**75 989**	**24,3**	**0,0%**

PODNOSZENIE JAKOŚCI KSZTAŁCENIA

INICJATYWY I PROGRAMY EDUKACYJNE

W 2011 r. najważniejszym wydarzeniem, wśród organizowanych przez Wydział Edukacji była konferencja inaugurująca wdrożenie we wrocławskich placówkach edukacyjnych programu **Wrocławska Koncepcja Edukacyjna - w stronę dobrej jakości życia**. Projekt Wrocławskiej Koncepcji Edukacyjnej wpisuje się w założenia polityki społeczno - gospodarczej Wrocławia i strategii „Wrocław w perspektywie 2020 plus". Wrocławska Koncepcja Edukacyjna, to wizja edukacji w naszym mieście opartej na działaniach długofalowych, to plan, który pomoże ukierunkować rozproszone działania i środki na realizację celów, które zostały uznane za priorytetowe. WKE to model edukacji, która stanie się miejscem spotkań, wymiany idei i usług.
Model ten oparty jest na zasadzie 4T: Technologia (innowacyjność, interakcyjność), **Tolerancja** (edukacja oparta na wartościach, prospołeczna i proobywatelska), **Talenty** (kreatywność i różnorodność) i **Tożsamość** (samookreślenie, czerpanie ze źródeł). W konferencji, która odbyła się w Zespole Szkół nr 14, udział wzięli dyrektorzy i przedstawiciele grona pedagogicznego wrocławskich szkół i placówek.
W ramach konferencji odbyły się warsztaty szkoleniowe dedykowane dyrektorom szkół i placówek, w których udział wzięło 96 uczestników. Tematem warsztatów były m.in.:

- Tutoring,
- Jaki potencjał tkwi w Twoim dziecku (uczniu)?,
- Program Destination ImageNation Jak dorosły przekracza granice prywatności dziecka, manipulacja,

- Planowanie samorozwoju ucznia poprzez strategię celów i zadań.

W trakcie konferencji wręczono dyrektorom Prezdszkola nr 56 i 119 certyfikaty Prezydenta Wrocławia, tym samych włączając te przedszkola do grona placówek realizujących **program Od inspiracji do kreacji -** części składowej **Wrocławskiej Koncepcji Edukacyjnej**, którego głównym założeniem jest edukacja przez sztukę, zabawę, współpracę i realizację wspólnych projektów przez dzieci i młodzieży od przedszkola do gimnazjum.

W ramach prac prowadzonych nad Wrocławską Koncepcją Edukacyjną, **powołano 4 zespoły robocze** składające się z przedstawicieli wszystkich poziomów edukacyjnych, poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz Wydziału Edukacji. Wynikiem pracy Zespołów jest opracowanie szczegółowych obszarów działań szkół i Wydziału Edukacji zogniskowanych wokół **modelu 4T – Technologia, Tolerancja, Tożsamość i Talent.**

W czasie spotkań określono zadania szkół i placówek oraz Wydziału Edukacji UMW związane z wdrażaniem Wrocławskiej Koncepcji Edukacyjnej:

- budowanie polityki edukacyjnej w partnerstwie ze środowiskiem oświatowym,
- działanie na zasadzie subsydiarności i pomocniczości (tyle władzy na ile to konieczne, tyle wolności ile to możliwe),
- budowanie poczucia wspólnoty i odpowiedzialności wszystkich podmiotów zainteresowanych za efekty wrocławskiej oświaty,
- rozwój informatycznego systemu zarządzania wrocławską oświatą, w tym technologii komunikacyjnych. W ramach tego zadania realizowany jest dwuczęściowy projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013 - **„Rozwój informatycznego systemu zarządzania wrocławską oświatą" i „Rozwój usług elektronicznych we wrocławskiej oświacie".**

W ramach projektu „Od inspiracji do kreacji" kontynuowano współpracę poprzez placówki: Zespół Żłobkowo-Przedszkolny nr 3, Przedszkola: nr 28, nr 30, nr 34, nr 48, nr nr 71, nr 77, nr 146, Szkoły Podstawowe nr 17, nr 51, nr 63, Gimnazja nr 8, nr 12, nr 13, nr 14, nr 21 oraz Zespoły Szkół nr 15 i nr 24; placówki zrealizowały w bezpośredniej współpracy projekty edukacji regionalnej, kulturalnej i artystycznej, które miały na celu rozwijanie uzdolnień dzieci i młodzieży. Na realizację tych projektów przyznano łącznie około 1,9 etatów pedagogicznych.

W ramach Wrocławskiej Koncepcji Edukacyjnej zostaliśmy partnerem **europejskiego projektu „Społeczne włączenie uczniów ze specyficznymi potrzebami edukacyjnymi w główny nurt edukacji zawodowej i rynek pracy" (SOS),** który zainaugurował swoje działanie w listopadzie 2011 r.. Jego celem jest zredukowanie wczesnego opuszczania szkoły, zmniejszenie ilości opuszczanych przez uczniów lekcji, zapewnienie uczniom płynnego przejścia z edukacji i praktyki na rynek pracy, rozwinięcie europejskiej sieci dla wszystkich zaangażowanych w edukację zawodową i społeczne włączenie uczniów. Badania w tym zakresie będą prowadzone w Gimnazjach nr 13 i nr 8. Produkt finalny zostanie przedstawiony w postaci zestawu propozycji, opisu metod pracy, narzędzi do radzenia sobie z ww. zjawiskami. Działa portal internetowy www.sosnetwork.eu, gdzie zbierane są wszystkie materiały dotyczące wykluczenia uczniów. Na platformie pojawią się przykłady dobrych praktyk radzenia sobie z barierami.

We wrześniu 2011 r. został zainaugurowany wieloletni projekt edukacyjny **„Młodzi Obywatele Kultury".** Projekt ten powstał w związku z uzyskaniem przez Miasto Wrocław tytułu **Europejskiej Stolicy Kultury 2016**. Główną ideą programu jest traktowanie kultury jako wartości, a podstawowym celem przedsięwzięcia jest kształtowanie aktywnego i krytycznego uczestnictwa w kulturze. Inicjatywa obejmuje wszystkie poziomy edukacyjne, zakłada także doskonalenie nauczycieli. W ramach przewidywanych działań zaplanowano zorganizowanie warsztatów artystycznych, koncertów, forów dyskusyjnych oraz prezentacji różnorodnych działań twórczych dzieci i młodzieży w przestrzeni miejskiej. W obszarze szeroko pojmowanej kultury znajdą się

również zagadnienia dotyczące teorii kultury, filozofii, etyki, samodzielna twórczość uczniów. Do stosowania nowatorskich form pracy nauczyciele będą przygotowywani poprzez krótkie warsztaty specjalistyczne prowadzone przez artystów, bądź pracowników naukowych. Planowane działania będą miały charakter nowatorskich poszukiwań we współpracy z uczelniami wyższymi i artystami, a ich celem będzie nakłonienie młodych ludzi do podejmowania wysiłku poszukiwania i świadomego wyboru własnej drogi rozwoju kulturalnego.

W ramach **Wrocławskiej Koncepcji Edukacyjnej** 8 października 2011 r. rozpoczęto projekt edukacyjny, kierowany do nauczycieli wychowania przedszkolnego oraz rodziców dzieci przedszkolnych, pn. „**Zabawy FundaMentalne dla Przedszkoli".** Głównym założeniem projektu jest rozwijanie narzędzi umysłowych małego człowieka oraz wyposażenie go w kompetencje ułatwiające uczenie się. W projekcie bierze udział 50 wrocławskich przedszkoli.

Po raz piąty włączono się w organizację **Dolnośląskiego Festiwalu Nauki** we współpracy z Kolegium Rektorów Uczelni Wyższych w ramach projektu „Nauka kluczem do natury", przeprowadzono **„Projekt Interaktywnych Pokazów XIII DFN",** w którym uczestniczyły Szkoły Podstawowe nr: 2, 9, 10, 26, 38, 47, 63, 68, 83, 84 i Gimnazja nr 2, 4, 7, 14, 15, 20, 21, 27, 28, 40. Z budżetu Miasta na pokazy przeznaczono kwotę **65 000 zł.** (Podział kosztów: szkoły podstawowe 40 000 zł, gimnazja 25 000 zł). Zorganizowano 98 pokazów, których celem było upowszechnienie i propagowanie nauki poprzez zabawę oraz popularyzowanie walorów matematyki i przedmiotów ścisłych; w pokazach wzięło udział **3 900 uczniów** wrocławskich szkół podstawowych oraz gimnazjów.

W roku 2011 kontynuowano we współpracy z Instytutem Matematycznym Uniwersytetu Wrocławskiego rozwój **Wrocławskiego Portalu Matematycznego,** dostępnego pod adresem www.matematyka.wroc.pl. Wzbogacono treści portalu o kilkaset artykułów i materiałów. Wrocławski Portal Matematyczny jest skierowany do nauczycieli matematyki i uczniów szkół wrocławskich. Jego celem jest podniesienie poziomu edukacji matematycznej poprzez dostarczanie materiałów wspomagających nauczycieli i popularyzujących tę naukę wśród uczniów, w tym także uczniów mniej uzdolnionych. Liczba odwiedzin strony Portalu to ok. 100 000 wejść na miesiąc. Realizacja projektu w roku 2011 kosztowała **150 000 zł.**

W roku 2011 we współpracy z Instytutem Informatyki Uniwersytetu Wrocławskiego kontynuowano rozbudowę **Wrocławskiego Portalu Informatycznego** przeznaczonego dla nauczycieli informatyki i uczniów szkół wrocławskich. Portal jest dostępny pod adresem www.informatyka.wroc.pl, celem portalu jest udostępnienie użytecznego narzędzia wspomagającego pracę nauczycieli informatyki w zakresie merytorycznym, metodycznym i organizacyjnym oraz platformy popularnonaukowej dającej uczniom szkół wrocławskich możliwość samokształcenia i rozwijania zainteresowań informatyką i jej zastosowaniami. Do końca roku umieszczono na portalu kilkadziesiąt artykułów o tematyce ogólnej i programistycznej. Prowadzone są okresowe i stałe konkursy z programowania w języku C. Dostępne są ciekawe gry i łamigłówki edukacyjne oraz kurs dla nauczycieli. Na realizację projektu w roku 2011 przeznaczono **180 000 zł.**

We współpracy z Instytutem Informatyki Uniwersytetu Wrocławskiego kontynuowano realizację programu **„Szkoła Przyjazna Informatyce"**. W roku 2011 w programie uczestniczyli uczniowie 5 szkół: Gimnazjum nr: 1, 13, 49, LO nr III, LO nr XIV, którzy uczyli się programowania pod okiem pracowników naukowych w ramach kół i obozów naukowych, a także rozwiązując zadania na platformie e-learningowej. Realizację tego programu dofinansowano kwotą **28 610 zł**.

We współpracy z **Instytutem Inwentyki Sp. z o. o.** wdrożono realizację projektu **„Zajęcia pozalekcyjne z robotyki we wrocławskich szkołach",** w ramach którego

uczniowie zostaną przygotowani do udziału w pilotażowym programie „Mistrzostwa Polski Robotów" (które odbędą się we Wrocławiu, w Hali Stulecia na początku października 2012 r.). W 4 szkołach podstawowych, 19 gimnazjach i 9 szkołach ponadgimnazjalnych w ramach godzin z limitu etatów (lub godzin z art. 42 ust. 2 pkt 2 Karty Nauczyciela) prowadzone są Koła Robotyczne, którymi opiekują się doktoranci Politechniki. Szkoły uczestniczące w projekcie zostały wyposażone w niezbędny sprzęt i narzędzia, 2 zestawy robotów minisumo oraz dohjo. Przeprowadzono zajęcia teoretyczne i warsztatowe dla uczniów i nauczycieli - opiekunów Kół. Instytut Inwentyki uruchomił też Centrum Projektu oraz stronę internetową, w ramach, której odbywają się szkolenia i seminaria online. Równolegle prowadzona jest Liga Robotów, której celem będzie wprowadzenie elementu rywalizacji i podniesienie atrakcyjności zajęć. W 2011 r., przeznaczono kwotę **256 000 zł** na wyposażenie szkół w niezbędny sprzęt i narzędzia.

We współpracy z Biurem Rozwoju Gospodarczego zrealizowano kolejne projekty w ramach programu **„Edukacja przedsiębiorczości"**:
„Przedsiębiorczy przedszkolak" – przeznaczony dla dzieci w wieku 4 i 5 lat oraz ich rodziców. Projekt został wdrożony w 15 przedszkolach publicznych nr: 66, 68, 79, 6, 113, 141, 33, 119, 64, 69, 12, 30, 84, 121, 140 i 3 niepublicznych. Cele projektu to: promowanie idei przedsiębiorczości wśród dzieci w wieku przedszkolnym, zdobywanie wiedzy z szeroko pojętej edukacji ekonomicznej, zwiększanie świadomości odbioru przekazu reklamowego, kształtowanie nawyku racjonalnego gospodarowania pieniędzmi, zapoznanie z historią pieniądza. Przez dwa lata szkolne projektem zostało objętych ponad 1400 dzieci.

„Wrocławskie marki" – projekt skierowany do uczniów wrocławskich szkół ponadgimnazjalnych. Jego ideą jest prezentacja 10 wrocławskich marek w formie filmu zamieszczonego na specjalnie utworzonej stronie internetowej www.wroclawskiemarki.pl. Realizatorem projektu jest Wrocławskie Stowarzyszenie Multimedialne, które wygrało konkurs na niestandardowe działania edukacyjne, ogłoszony przez Urząd Miejski Wrocławia.

Internetowa gra ekonomiczna „Mój biznes w sieci" – to projekt z zakresu edukacji ekonomicznej dla uczniów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych, polegający na zorganizowaniu rozgrywek z wykorzystaniem gry internetowej, którego celem było zapoznanie uczniów z realiami prowadzenia własnego biznesu w Polsce.

W przedszkolach kontynuowano ofertę edukacyjną **2 grup bilingualnych**: z językiem angielskim i z językiem niemieckim (Przedszkole nr 109 przy ul. Nowowiejskiej).

Z inicjatywy dyrektorów wrocławskich przedszkoli, przy współudziale Wydziału Edukacji, 10 czerwca zorganizowano **Dzień Wrocławskiego Przedszkolaka**, wpisując ten dzień do kalendarza stałych imprez Wrocławia. W imprezie wzięły udział dzieci z 20 wrocławskich przedszkoli wraz ze swoimi rodzicami.
Kontynuowano innowacje pedagogiczne:

- „Wykorzystanie programów komputerowych do wspomagania rozwoju aktywności twórczej dzieci" w Przedszkolu Nr 108 we Wrocławiu przy ul. Drukarskiej;
- „Wesoła wyprawa – podróż pociągiem na spotkanie z językiem niemieckim" w Przedszkolu Nr 71 we Wrocławiu przy ul. Kiełczowskiej;
- **"Zatrzymać czas! - dlaczego i jak warto utrwalić obraz?"** w Zespole Żłobkowo-Przedszkolnym nr 3 we Wrocławiu przy ul. Wolskiej;
- „Światowe z nas przedszkolaki, poznajemy język niemiecki – kulturę, tradycję i znaki" w Przedszkolu nr 54 przy ul. Wittiga.

W ramach współpracy z Ambasadą Francji w Polsce kontynuowano **naukę języka francuskiego:** w Przedszkolu Nr 28 przy ul. Orlej 5 (w wymiarze 8 godz./tydz.), w Przedszkolu Nr 79 przy ul. Piwnej 14 (w wymiarze 12,5 godz./tydz.), w Przedszkolu nr 33 przy ul. Łąkowej 2a (w wymiarze 3 godz./tyg.), w Szkole Podstawowej nr 12 przy

ul. Janiszewskiego 14 (w wymiarze 12 godz./tydz.), w Szkole Podstawowej Nr 36 przy ul. Fryderyka Chopina 9 B (w wymiarze 16 godz./tydz.), w Szkole Podstawowej nr 45 przy ul. Krajewskiego 1 (w wymiarze 12 godz./tydz.), w Szkole Podstawowej nr 74 przy ul. Kleczkowskiej 2 (w wymiarze 6 godz./tydz.), w Szkole Podstawowej nr 76 przy ul. Wandy 13 (w wymiarze 5 godz./tydz.), w Szkole Podstawowej nr 82 przy ul. Blacharskiej 13 (w wymiarze 12 godz./tydz.), w Szkole Podstawowej Nr 93 przy ul. Juliana Ursyna Niemcewicza 29/31 (w wymiarze 4 godz./tydz.) w formie zajęć pozalekcyjnych.

Od 01 września 2011 r. przyznano na ten cel łącznie **3,72 etatu w szkołach podstawowych** i **0,97 etatu w przedszkolach.**

W 8 gimnazjach prowadzono naukę w dwóch językach, w Gimnazjum nr 1 i nr 49 – w języku angielskim, w Gimnazjum nr 10 – w języku hiszpańskim, w Gimnazjum nr 18 – w języku włoskim, w Gimnazjum nr 26 – w języku angielskim, w Gimnazjum nr 30 i nr 34 – w języku francuskim, w Gimnazjum nr 48 – w języku niemieckim; podobnie w 4 szkołach ponadgimnazjalnych: w Liceum Ogólnokształcącym nr VIII – w języku francuskim, w Liceum Ogólnokształcącym nr XIII – w języku niemieckim, w Liceum Dwujęzycznym nr IV – w języku hiszpańskim oraz w Liceum Ogólnokształcącym nr XIV – w języku angielskim. **Łącznie w 2011 r.** w klasach dwujęzycznych **w gimnazjach uczyło się 1190 uczniów w 40 oddziałach, a w szkołach ponadgimnazjalnych uczyło się 453 uczniów w 15 oddziałach.**

W Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 5 kontynuowano realizację programu **Matury Międzynarodowej IBO** (International Baccalaureate Organization), zapewniającego uczniom edukację na najwyższym poziomie (stworzony dla uzdolnionych językowo uczniów szkół średnich kurs przeduniwersytecki kończący się egzaminami, pomyślany jako wszechstronne dwuletnie studium, przygotowujące absolwentów do podjęcia studiów na różnych uczelniach na całym świecie); sfinansowano zwiększoną, tygodniową liczbę godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych (zgodnie z uzgodnioną z Ministerstwem Edukacji Narodowej siatką godzin) w oddziałach Gimnazjum nr 26, które na mocy art. 17 ust 1 ustawy z dnia 19 marca 2009 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2009 r. Nr 56, poz.458) stały się oddziałami międzynarodowymi. W maju 2011 r. Gimnazjum Dwujęzyczne nr 26 uzyskało akredytację do prowadzenia programu MYP (Middle Years Programme) oraz status szkoły IB World School.

W Zespole Szkół nr 5 we współpracy z Konsulatem Republiki Federalnej Niemiec po raz kolejny zorganizowano i przeprowadzano bezpłatne egzaminy dla uczniów uczących się języka niemieckiego poza granicami Niemiec (z całego Dolnego Śląska i nie tylko), stworzone z inicjatywy Stałej Konferencji Ministrów Edukacji i Kultury Krajów Związkowych RFN (KMK).Do egzaminu **DSD poziom A2/B1** przystępują uczniowie trzecich klas gimnazjum dwujęzycznego. Do egzaminu **DSD poziom B2/C1** przystępują uczniowie klas licealnych dwujęzycznych lub klas z rozszerzonym programem nauczania języka niemieckiego. Certyfikat **DSD B2/C1** daje możliwość podjęcia studiów w Niemczech bez dodatkowych egzaminów językowych.

Od 2008 r. wszystkie szkoły mające w swojej ofercie egzamin DSD biorą udział w projekcie "Szkoły: Partnerzy przyszłości", powstałym z inicjatywy Ministerstwa Spraw Zagranicznych RFN, przy współpracy między innymi takich instytucji jak Zentralstelle für das Auslandsschulwesen i Goethe-Institut.

W Szkole Podstawowej nr 63 przy ul. Menniczej zorganizowano **naukę języka ukraińskiego**. Na zajęcia uczęszczało **28 uczniów** (5 grup). Łącznie przyznano na ten cel 12 godzin tygodniowo (0,67 etatu pedagogicznego).

Kontynuowano realizację zadań edukacyjnych rządowego **Programu na rzecz społeczności romskiej w Polsce,** który ma na celu integrację dzieci romskich ze środowiskiem szkolnym, zwiększenie efektywności ich nauczania i rozbudzenie motywacji do nauki. W 2011 r. ponad 162 uczniów pochodzenia romskiego było objętych pomocą wychowawczo-edukacyjną we wszystkich typach szkół. Na realizację dodatkowych działań wychowawczo-edukacyjnych w 2011 r. wydano w sumie 537 131 zł, w tym 467 958 zł z budżetu Miasta. W stosunku do 2007 r. na jednego ucznia w 2011 r. wydano o 382 % więcej środków finansowych.

Liczba uczniów pochodzenia romskiego w latach 2005-2011

Liczba uczniów pochodzenia romskiego w latach 2005-2011 w podziale na poszczególne typy szkół

Środki finansowe na dodatkowe działania wychowawczo-edukacyjne w latach 2006-2011

	Rok budżetowy					
Źródło finansowania	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**
Dotacja	33 654	58 740	57 903	45 144	43 233	69 173
Środki Miasta - subwencja	135 322	145 180	313 248	324 501	366 767	467 958
Razem	168 976	203 920	371 151	369 645	410 000	537 131
Liczba uczniów	195	174	150	151	156	162
Środki finansowe rocznie	867	1 172	2 474	2 448	2 628	3 316

We współpracy z Wydziałem Zdrowia kontynuowano realizację programu Wrocławskiej Sieci Szkół Promujących Zdrowie. Ustalono dodatki motywacyjne dla 188 szkolnych i przedszkolnych koordynatorów programu. Roczny koszt wypłaconych dodatków wyniósł 188 800 zł. W czerwcu 2011 zakończył się 3-letni projekt, którego motywem przewodnim była Promocja Zdrowia, Profilaktyka Chorób i Uzależnień oraz Przeciwdziałania Przemocy i Agresji. Realizowane były m.in. programy rekomendowane przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych („Debata", „Noe", „Korekta", „Spójrz inaczej"), z zakresu udzielania pierwszej pomocy, a także zdrowego odżywiania („Smak zdrowia"). Szkoła lub placówka biorąca udział w programie otrzymywała status „Szkoły Promującej Zdrowie". W projekcie udział wzięło 188 szkół i placówek oświatowych.
Kontynuowano współpracę z Katedrą i Kliniką Endokrynologii Akademii Medycznej we Wrocławiu - **Pomoc dzieciom chorym na cukrzycę** (kontrola poziomu insuliny i stała opieka pielęgniarska) w Przedszkolu nr 109 we Wrocławiu przy ul. Nowowiejskiej; kontynuowano „Miejski Program Profilaktyki Logopedycznej" w 12 przedszkolach (Przedszkola nr: 21, 30, 33, 35, 48, 66, 107, 69, 77, 109, 123, Zespół Żłobkowo-Przedszkolny nr 3 przy ul. Wolskiej) zrealizowano dodatkowo 70 godzin zajęć logopedycznych tygodniowo (3,5 etatu).
W 58 szkołach podstawowych (tj. w 83 %) kontynuowano program nauki pływania uczniów klas trzecich:

- na sześciu basenach szkolnych – uczniowie 37 szkół (184 godz./tydz. –10,22 etatu),

Lp	Dyscyplina sportowa	2009				2010				2011			
		SP	G	SPG	Artukuł I, Razem	SP	G	SPG	Razem	SP	G	SPG	Razem
1	Pływanie	5	4,5	1	**10,5**	12	4,5	2	**18,5**	12	6	3	**21**
2	Piłka nożna	2,5	8	5	**15,5**	3,5	6,75		**10,25**	3,5	6	3	**12,5**
3	Lekkoatletyka/piłka ręczna	-	-	-		3	-	-	**3**	-	-	-	**-**
4	Lekkoatletyka/pływanie	3	-	-	**3**	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
5	Siatkówka dziewcząt	-	7	2	**9**	3,5	6	0,5	**10**	-		1	**1**
6	Siatkówka	7	-	-	**7**	3	3,5	-	**6,5**	11,5	12,5	3	**27**
7	Siatkówka/pływanie	6	-	-	**6**	6	-	-	**6**	-	-		**-**
8	Siatkówka/piłka plażowa	1	-	-	**1**	2	-	-	**2**	2	-	-	**2**
9	Sporty walki i ćwiczenia siłowe na bazie judo	-	-	-	**0**	0,5	0,5	-	**1**	-	-	-	**-**
10	Koszykówka chłopców	1	9	-	**10**	2	7,5	0,5	**10**	4,5	7,5	2	**14**
11	Piłka ręczna	3	4		**7**	3	3,5	-	**6,5**	4,5	4,5	-	**9**
12	Lekkoatletyka	5	-	3	**8**	1	3	3	**7**	4,5	1	3	**8,5**
13	Szermierka	4	-	-	**4**	3,5	0,5	-	**4**	3,5	1,5	-	**5**
14	Koszykówka chłopców/ piłka nożna	-	-	1,5	**1,5**	-	-	1	**1**	-	-	2	**2**
15	Piłka nożna/lekkoatletyka	-	1	-	**1**	4	0,5		**4,5**	-	-	-	**-**
16	Pływanie/piłka nożna	-	-	-	**0**	-	-	-	**-**	-	-		**-**
17.	Koszykówka/pływanie	-	-	1	**1**	-	-	1	**1**	-	-	-	**-**
18	Hokej na trawie dziewcząt	-	-	1	**1**	-	-	1	**1**	-	-	-	**-**
19	Klasy interdyscyplinarne	-	-	-	**0**	-	-	3	**3**	-	-	-	
20	Klasy ogólnosportowe	1	-	0,5	**1,5**	2	1		**3**	2	4	0,5	**6,5**
21	Pływanie/ piłka ręczna					3	-	-	**3**	-	-	-	**-**
22	Szermierka/ koszykówka					1	-	-	**1**	3	-	-	**3**
23	Taekwondo - szermierka									-	-	-	**-**
24	Piłka ręczna/siatkówka									-	-	-	**-**
25	strzelectwo										0,5		**0,5**
Ogółem klas		**40**	**39**	**15,5**	**94,5**	**45**	**38,5**	**16**	**99,5**	**51**	**43,5**	**17,5**	**112**

- na basenach wynajmowanych: WKS Śląsk, WC SPA, AWF i Redeco –uczniowie 21 szkół. Koszt najmu basenów w roku 2011 wyniósł 1 245 771 zł,
- zorganizowano dodatkowe zajęcia we Wrocławskim Centrum SPA przy ul. Teatralnej 10-12 na łączną kwotę 697 036 zł. Z zajęć skorzystało 19 szkół podstawowych, 8 gimnazjów i 10 szkół ponadgimnazjalnych.

Od września 2011 r. utworzono klasy sportowe w SP nr 71 i SP nr 78. Łącznie w 2011 r. w 16 szkołach podstawowych (tj. 23% szkół) działało 49 oddziałów sportowych, w których uczyło się 1 180 uczniów, 43,5 oddziałów działało w 15 gimnazjach, w których uczyło się 1 030 uczniów i 16,5 oddziałów funkcjonowało w 5 szkołach ponadgimnazjalnych, w których uczyło się 355 uczniów. W 2011 r. funkcjonowało łącznie 105,5 oddziałów sportowych.

Liczba oddziałów sportowych we wrocławskich szkołach w latach 2008 - 2011

Typ szkoły	2008			2009			2010			2011		
	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba dodat. et. w-f	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba dodat. et. w-f	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba dodat. et. w-f	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba dodat. et. w-f
SP	40	1020	38,46	45	1100	40,37	48	1165	42,07	49	1180	42,15
G	39	891	50,6	38,5	918	51,68	41,5	985	55,45	43,5	1030	57,99
SPG	15,5	353	5,5	16	374	9	16	347	9,75	16,5	355	16
Razem	73,5	1890	55,18	94,5	2264	94,56	99,5	2392	101,05	105,5	2497	107,27

W ramach wrocławskiej koncepcji doradztwa zawodowego w roku 2011 przy Centrum Kształcenia Praktycznego kontynuował działalność **Międzyszkolny Ośrodek Wspierania Aktywności Zawodowej** współpracujący ze wszystkimi doradcami zawodowymi, zatrudnionymi w 7 szkołach gimnazjalnych i 15 ponadgimnazjalnych. W roku szkolnym 2011/2012 liczba etatów doradców zawodowych wynosiła **23,72 etatu**. W Szkolnych Ośrodkach Kariery zatrudniono doradców zawodowych na **13,67** etatach, a w szkołach na **10,28** etatach. Łącznie we wrocławskich gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych w roku 2011 zatrudnionych było 33 doradców.

W ramach zadań doradców prowadzone były m.in.: **grupowe zajęcia aktywizujące**, przygotowujące uczniów klas III gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych do świadomego wyboru ścieżki edukacyjnej, indywidualne porady dla uczniów i rodziców oraz grupowe spotkania dla rodziców dotyczące oferty edukacyjnej Wrocławia i elektronicznej rekrutacji.

W ramach „Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery" wspólnie z **Międzyszkolnym Ośrodkiem Wspierania Aktywności Zawodowej** zorganizowano konferencję „Budowanie sieci współpracy w poradnictwie zawodowym". Na zadanie przeznaczono kwotę 1 200 zł.

Opracowano i opublikowano „**Poradnik dla rodziców uczniów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych".** Ponadto doradcy zawodowi zaktualizowali i przygotowali drugie wydanie **„Przewodnika Gimnazjalisty",** poradnika dla uczniów oraz ich wychowawców wspomagającego planowanie kariery zawodowej.

Rodzaje zajęć aktywizujących w roku 2011

Rodzaj zajęć aktywizujących	Liczba uczniów		Liczba uczniów i rodziców		Liczba rodziców		Ogółem (G+PG)
	G	PG	G	PG	G	PG	
Grupowe zajęcia-wybór ścieżki edukacyjnej	4 156	56 29					**9 785**
Indywidualne porady dla uczniów i rodziców			843	1 095			**1 938**
Grupowe spotkania z rodzicami (rekrutacja)					2 247	840	**3 087**
Ogółem porad							**14 810**

Na terenie wrocławskich szkół zawodowych (szkolenia cykliczne – w ZSB, ZSG, ZS nr 18, ZSI) przeprowadzono szkolenia "Podstawy zawodoznawstwa" skierowane do doradców z wrocławskiej sieci doradztwa zawodowego.

W marcu 2011 r. z udziałem pracodawców, przedstawicieli wyższych uczelni, dyrektorów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych oraz doradców zawodowych, w Zespole Szkół nr 18, odbyło się **seminarium "Szkoła zawodowa szkołą pozytywnego wyboru".** Spotkanie zostało zorganizowane w związku z otwarciem **wystawy "Miasteczko zawodów",** jako przykładu dobrych praktyk promujących kształcenie zawodowe w naszym Mieście. Wystawa skierowana była do uczniów klas trzecich gimnazjów oraz ich rodziców, w celu zainteresowania świadomym wyborem drogi zawodowej.

W kwietniu 2011 r. w Centrum Kształcenia Praktycznego, z udziałem pracodawców, odbyło się **seminarium "Zastosowanie technologii CNC w kształceniu zawodowym"**. We współpracy z Zarządem Regionu Dolny Śląsk NSZZ „Solidarność" we Wrocławiu, Kuratorium Oświaty, Okręgowym Inspektoratem Państwowej Inspekcji Pracy, współorganizowano X edycję Konkursu **Wiedzy o Prawie Pracy, Bezpieczeństwie Pracy i Ochronie Zdrowia.** Do etapu powiatowego zakwalifikowało się 55 uczniów z 15 wrocławskich szkół ponadgimnazjalnych, z czego 38 zakwalifikowało się do etapu wojewódzkiego. W czerwcu i listopadzie 2011 r. doposażono ośrodki egzaminacyjne oraz pracownie zawodowe szkół dla nowych kierunków kształcenia. Kwota doposażenia wyniosła 200 000 zł.

W czerwcu 2011 r. odbyła się kolejna edycja wrocławskiej promocyjnej imprezy plenerowej **"Europa na widelcu".** Jest to jedyna w Polsce impreza kulinarna organizowana cyklicznie na tak dużą skalę. W wydarzeniu tym udział wziął **Zespół Szkół Gastronomicznych**. Koordynatoem imprezy ze strony Urzędu było Biuro Promocji Miasta. W dniach 4 - 6 kwietnia 2011 r. odbyła się XVI Edycja Ogólnopolskiego **Turnieju na Najlepszego Ucznia w Zawodzie Cukiernika i Piekarza**. W ramach tego wydarzenia zorganizowana została także konferencja na temat "Planowanych zmian w zakresie kształcenia zawodowego" - dofinansowanie turnieju ze strony Wydziału Edukacji wynosiło **2 000 zł**. W marcu 2011 r. w Zespole Szkół Gastronomicznych odbyła się XVI Edycja Międzynarodowego **Konkursu Czterech Miast** Stadthagen - Halle - Wrocław-Topolina (dofinansowanie **3 000 zł**).

Kontynuowano współpracę z przedsiębiorcami w ramach projektu **„Patronat pracodawców nad szkołami";** w ramach zawartych umów w latach 2007–2011 szkoły: Lotnicze Zakłady Naukowe, Elektroniczne Zakłady Naukowe, Zespół Szkół Teleinformatycznych i Elektronicznych, Zespół Szkół Gastronomicznych, Zespół Szkół Budowlanych, Zespoły Szkół nr: 2, 4, 18, Centrum Kształcenia Praktycznego, Zespół Szkół Zawodowych nr 5 współpracowały z firmami: **BOSCH, UNI-TRUCK, MERCEDES BENZ, ENERGIA PRO, WROZAMET-FAGORMASTERCOOK, MOELLER ELECTRIC, ELEKTROTIM, DE LAVAL, POLAR, ABB, ELTEL-NETWORKS S.A, SIEMENS, HOTEL**

ORBIS, MONTINSTAL, WHIRPOOL, PZL HYDRAL BOSCH, SKANSKA, FITTING, BERGER BAU, WROBIS, Sauer DANFOSS Sp., PNEUMAT SYSTEM, VOLZ HYDRAULIK Sp. z o. o. oraz z pracodawcami zrzeszonymi w Cechu Rzemiosł Różnych, Dolnośląskim Cechu Piekarzy i Cukierników, Dolnośląskim Cechu Rzemiosł Metalowych Motoryzacyjnych. W ramach umów o współpracy z pracodawcami funkcjonowały między innymi **klasy dedykowane** w następujących zawodach:

Klasy dedykowane w roku 2011

Zawód	Szkoła	Firma
technik mechanik pojazdów samochodowych, technik mechanik	ZS nr 2	Pol Motors Sp. z o. o. Frączak Sp. Z o.o. Alan Auto Sp. z o.o.
technik elektryk, elektryk	CKP, ZS nr 18, ZS nr 4	Energia PRO, Elektrotim Energia PRO, Elektrotim
mechanik-monter maszyn i urządzeń, elektromechanik, technik mechanik	ZS 18	Whirpool
operator obrabiarek skrawających	ZS nr 18	Fago Mastercook SAUER DANFOSS, Pneumat System
technik informatyk, technik elektronik	EZN	LG Electronices (porozumienie wstępne)
murarz, betoniarz-zborojarz, technik budownictwa	ZSB	WROBIS S.A
technik telekomunikacji	ZSTiE	Eltel Networks S.A.
technik mechanik i technik mechatronik	ZS n18	PneumatSystem, VOLZ HYDRAULIK

Najbogatszą ofertę współpracy z pracodawcami posiada Zespół Szkół nr 18 (7 umów o współpracy).

We współpracy z Biurem ds. Współpracy z Uczelniami Wyższymi, Międzywydziałową Komisją Przyrodniczo-Medyczną Polskiej Akademii Umiejętności oraz Wydziałem Zdrowia realizowano program **„Visiting Professors”**. Jest to seria wykładów i warsztatów prowadzonych przez wybitne postaci środowiska naukowego z całego świata (w szczególności pochodzenia polskiego), promujących naukę wśród wrocławian. W zrealizowanych spotkaniach wzięło udział kilka tysięcy uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Wizyty słynnych naukowców i popularyzatorów nauki inspirowane są zarówno przez uczelnie wyższe jak i samorząd Wrocławia. Wykorzystywane są do budowania „wrocławskiej kultury eksperymentu".

We współpracy z Wrocławskim Ogrodem Zoologicznym zrealizowana została oferta **„ZOO-EDUKACJA”** skierowana do wrocławskich przedszkoli oraz szkół podstawowych. Zajęcia edukacyjne prowadzone we wrocławskim ZOO cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem ze strony uczniów i nauczycieli. Celem prowadzonych zajęć było uzupełnienie i rozszerzenie wiedzy przyrodniczej uzyskanej w przedszkolu i szkole, a także rozbudzenie u dzieci ciekawości świata i szacunku do przyrody. Zajęcia edukacyjne realizowane były w okresie od 10 do 21 czerwca 2011 oraz od 5 września do 15 grudnia 2011 r. na **łączną kwotę 572 547,50**.

W ramach programu **„Pomoc państwa w zakresie dożywiania”** otrzymano dotację w wysokości **93 000 zł** z przeznaczeniem na zakup wyposażenia kuchennego. Z dotacji skorzystało 55 placówek.

W ramach realizacji Rządowego programu pomocy uczniom w 2011 r. – **„Wyprawka szkolna” dofinansowanie do zakupu podręczników otrzymało łącznie 1 712 uczniów na kwotę 367 770 77zł.**

Liczba uczniów, którzy otrzymali dofinansowanie do zakupu podręczników w roku 2011

Wyszczególnienie	Liczba uczniów, którzy otrzymali pomoc ze względu na:			RAZEM liczba uczniów	Wypłacona kwota
	Kryterium dochodowe	Szczególną sytuację życiową (poza kryterium dochodowym)	Orzeczenie o niepełnosprawności		
I SP	211	69	36	**316**	**55 781,35**
II SP	160	73	44	**277**	**48 009,43**
III SP	164	67	44	**275**	**48 778,43**
IV SP	-	-	45	**45**	**8 248,07**
V SP	-	-	44	**44**	**6 925,16**
VI SP	-	-	58	**58**	**9 034,39**
I GIM	-	-	80	**80**	**21 199,17**
II GIM	-	-	80	**80**	**22 686,24**
III GIM	136	90	89	**315**	**96 291,69**
Zasadnicze szkoły zawodowe	-	-	122	**122**	**23 096,82**
Szkoły Ponadgimnazjalne (bez ZSZ)	-	-	100	**100**	**27 720,02**
RAZEM	**671**	**299**	**742**	**1 712**	**367 770,77**

Wrocławskie szkoły, zostały wyróżnione przez Ministerstwo Edukacji tytułem **„Szkoły Odkrywców Talentu”:**

Szkoły Odkrywców Talentu

Szkoła	Adres
Zespół Żłobkowo-Przedszkolny nr 3	ul. Wolska 9
Przedszkole Chatka Małego Skrzatka	ul. Kiełczowska 31-33
Szkoła Podstawowa nr 19 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 7	ul. Koszykarska 2-4
Szkoła Podstawowa nr 23	ul. Przystankowa 32
Szkoła Podstawowa nr 37	ul. Sarbinowska 10
Szkoła Podstawowa nr 46	ul. Ścinawska 21
Szkoła Podstawowa nr 64	ul. Wojszycka 1/13
Szkoła Podstawowa nr 76	ul. Wandy 13
Szkoła Podstawowa nr 78	ul. Jedności Narodowej 195
Szkoła Podstawowa nr 90	ul. Orzechowa 62
Szkoła Podstawowa nr 118	ul. Bulwar Ikara 19
Szkoła Podstawowa Lauder - Etz Chaim	ul. Żelazna 57
Gimnazjum nr 1 im. Hugona Dionizego Steinhausa	ul. Jelenia 7
Gimnazjum nr 2 im. Józefa Mackiewicza	ul. Gorlicka 25

Gimnazjum nr 4 im. Ojca Świętego Jana Pawła II	ul. Paulińska 14
Gimnazjum nr 9 im. św. Jadwigi Śląskiej	ul. Sarbinowska 10
Gimnazjum nr 13 im. Unii Europejskiej	ul. M. Reja 1-3
Gimnazjum nr 14 im. Hugona Kołłątaja	ul. H. Kołłątaja 1-6
Gimnazjum nr 15	ul. Jedności Narodowej 117
Gimnazjum nr 16 im. Andrzeja Waligórskiego	ul. Jemiołowa 57
Gimnazjum nr 17 im. ks. J. Twardowskiego	ul. Ślężna 2-24
Gimnazjum nr 21	ul. Św. Jerzego 4
Gimnazjum nr 27 im. Ossolineum	ul. Czeska 40
Gimnazjum nr 39 im. Rotmistrza Witolda Pileckiego	ul. Brücknera 12
Liceum Ogólnokształcące nr X im. Stefanii Sempołowskiej	ul. Piesza 1
Zespół Szkół nr 18	ul. Młodych Techników 58
Zespół Społecznych Integracyjnych Szkół Amigo	ul. Żelazna 36
Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii nr 2	Ul. Kielecka 51

Kontynuowano rozwój serwisu **Kadry Indywidualnego Nauczania** (przy współpracy z Zespołem Szkół Integracyjnych). Serwis aktualizuje bazę danych nauczycieli, z której korzystają szkoły zatrudniające nauczycieli do indywidualnego nauczania.

Kontynuowano pracę **Zespołu Konsultacyjnego ds. Integracji**, w skład, którego wchodzą dyrektorzy placówek integracyjnych funkcjonujących na terenie Wrocławia (również niepublicznych), w zakresie rozwiązywania problemów dotyczących funkcjonowania oddziałów integracyjnych oraz wymiany doświadczeń.

Wspólnie z dyrektorami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych i placówek specjalnych ustalono zakres wparcia psychologiczno-pedagogicznego dla szkół masowych i przedszkoli w wyodrębnionych pięciu rejonach miasta.

Kontynuowano program pilotażowy dla dzieci z Zespołem Downa – w 2 przedszkolach (Przedszkole nr 8, Przedszkole nr 109). Zorganizowano spotkania semestralne podsumowujące współpracę z rodzicami zrzeszonymi w Stowarzyszeniu na Rzecz Dzieci z Zespołem Downa.

Kontynuowano zadanie **„Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka”.** Sfinansowano realizację zajęć wczesnego wspomagania rozwoju dziecka w okresie styczeń – grudzień przez 21 placówek prowadzonych przez Miasto dla 332 dzieci (Przedszkole Integracyjne nr: 93, 89, 12, Przedszkole nr: 11, 24, 49, 58, 68, 90, 97,149, Szkoła Podstawowa nr: 25, 42, 47, 51, 58, 78,90, 80, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 5 i nr 9, Zespół Szkół nr 12, Zespół Żłobkowo-Przedszkolny nr 1). Koszt prowadzenia tych zajęć wyniósł 481 634 zł.

Kontynuowano ofertę klas z edukacją włączającą. **Obecnie w 113 oddziałach masowych w 69 placówkach, w ramach edukacji włączającej realizuje**

obowiązek szkolny 132 uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych (głównie z niepełnosprawnością intelektualną i zaburzonym zachowaniem).

Kontynuowano program **Prewencyjnych Grup Wsparcia**. Aktualnie w szkołach funkcjonują 62 grupy: 35 - w szkołach podstawowych i 27 w gimnazjach (w tym 1 specjalne dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim). Na działalność PGW w roku 2011 **wykorzystano 50 000 zł** - środki przekazane przez Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego.

Rozszerzono program tutoringu opiekuńczego i **włączono do niego 2 kolejne gimnazja oraz 4 licea ogólnokształcące**; projekt ma na celu pomoc uczniom wrocławskich szkół w odkryciu i określeniu własnych możliwości w zakresie uzdolnień, potencjału, uwarunkowań psychofizycznych i społecznych przy użyciu metody tutoringu (metoda indywidualnej pracy z uczniem opierająca się na regule mistrz – uczeń). Tutoring to m.in. zbudowanie mocnych relacji pomiędzy uczniami i nauczycielami, opartych na zaufaniu, pomoc uczniom wrocławskich szkół w adaptacji szkolnej, wzmocnienie motywacji do nauki. Od września 2011 r., tutoring funkcjonuje łącznie w 18 gimnazjach (G: 1, 2, 3, 4, 6, 8, 9, 12, 13, 14, 16, 19, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 31), w 4 liceach ogólnokształcących (LO: I, V, XV, XXIX), w których **209 tutorów ma pod opieką ponad 2 000 uczniów**. Koszt funkcjonowania tutoringu w 2011 r. wyniósł 100 000 tys. zł.

W ramach budowania systemu „Wrocławska szkoła bez przemocy" sfinansowano szkolenia dla nauczycieli gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych:

- „Pomoc uczniom – ofiarom przemocy" (3 warsztaty dla 54 nauczycieli)
- „Asertywność w kontaktach z rodzicami" (3 warsztaty dla 54 nauczycieli)
- „Debriefing w szkole" (3 warsztaty dla 54 nauczycieli)
- „Jak zrozumieć nastolatka" (3 warsztaty dla 54 nauczycieli).

Łączny koszt szkoleń wyniósł 19 682 zł.

Sukcesywnie zwiększane jest bezpieczeństwo szkół i placówek poprzez rozszerzanie i zakładanie systemu monitoringu zewnętrznego i wewnętrznego ze środków Miasta. Na ten cel wydatkowano kwotę 84 550 zł.

Liceum Ogólnokształcące nr 14 kontynuowało współpracę z Bankiem Gospodarki Żywnościowej w zakresie prowadzenia klas BGŻ (dla uczniów z małych miejscowości, którym przyznano stypendium BGŻ).

Nawiązano współpracę z **„Ogrodami Doświadczeń. Humanitarium"** na terenie Kampusu Wrocławskiego Centrum Badań EIT+ Sp. z o. o. W ramach umowy z Miastem, uczniowie szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez Miasto będą mogli od stycznia 2012 r., korzystać z bezpłatnych zajęć w **„Humaniatrium"- multimedialnym centrum nauki,** poświęconemu człowiekowi i otaczającemu go środowisku. Centrum oferuje interaktywną wystawę oraz specjalnie dobrane do wieku warsztaty edukacyjne, oparte na nowoczesnych rozwiązaniach multimedialnych, wzbogaconych o zajęcia laboratoryjne, wykłady. Celem Ogrodów Doświadczeń jest pobudzenie chęci zrozumienia ludzkiego ciała i umysłu, jak również ciekawości i szacunku do otaczającego świata wraz z rządzącymi nim prawami.

Podjęto współpracę z Biurem Literackim w ramach projektu **„Szkoła z poezją"** skierowanego do uczniów szkół średnich. Projekt jest realizowany w roku szkolnym 2011/2012, a jego celem jest propagowanie czytelnictwa oraz zainteresowanie współczesną poezją. Uczniowie przez osiem miesięcy zmagają się z rozmaitymi zadaniami w walce o tytuł „**Poetyckiej Szkoły Wrocławia**" i nagrodę pieniężną ufundowaną przez Prezydenta Miasta Wrocławia Rafała Dutkiewicza.

W październiku 2011 r. rozpoczęto pilotażowy program edukacji społecznej **„Miasto Pokoleń",** dotyczący wiedzy na temat osób starszych i procesu starzenia się. W projekcie wzięły udział 3 przedszkola **-** Przedszkole nr50, nr 77 i nr 119; 3 szkoły podstawowe - Szkoła Podstawowa nr 73, nr 90, nr 93; 2 gimnazja – Gimnazjum nr 16 i nr 18, 1 szkoła ponadgimnazjalna – Zespół Szkół nr 18. Projekt jest realizowany we współpracy z Wrocławską Radą Seniorów i Uniwersytetem Trzeciego Wieku.

W grudniu 2011 r. odbyła się debata - „Tolerancja w Europie, w Polsce, we Wrocławiu. W przededniu Euro 2012" – jako podsumowanie realizacji programu edukacyjnego **„Wrocław przeciw rasizmowi i wykluczeniom**", który ma na celu przygotowanie młodych wrocławian, uczniów wrocławskich szkół licealnych, na zbliżające się wielkie wydarzenie, jakim będą Mistrzostwa Europy w Piłce Nożnej EURO 2012, a w przyszłości także na inne ważne międzynarodowe wydarzenia, takie jak „Wrocław Europejską Stolicą Kultury 2016". Program skierowany jest do wrocławskich nauczycieli i pedagogów szkolnych oraz do uczniów wszystkich szkół ponadgimnazjalnych we Wrocławiu. Pomysłodawcami i koordynatorami Programu są nauczyciele Zespołu Szkół nr 14 im. Polonii Belgijskiej.

DOSKONALENIE KWALIFIKACJI NAUCZYCIELI

Wydano łącznie **210 decyzji** dotyczących awansu zawodowego nauczycieli. Zorganizowano i przeprowadzono postępowania egzaminacyjne na stopień awansu zawodowego nauczyciela mianowanego, zakończone wydaniem **205 decyzji o nadaniu stopnia awansu zawodowego nauczyciela mianowanego**; na wynagrodzenia dla ekspertów, przeprowadzających postępowania egzaminacyjne w 2011 r., wydano łącznie kwotę **46 000** zł.
Rozpatrzono 5 wniosków nauczycieli, posiadających stopień awansu zawodowego nauczyciela mianowanego o wydanie nowego aktu mianowania, uwzględniającego uzyskany wyższy poziom wykształcenia i wydano 5 decyzji pozytywnych.

Struktura kadry nauczycieli wg stopnia awansu zawodowego w okresie 2005-2011

Struktura kadry nauczycieli

Od 1 września 2011 r. we Wrocławskim Centrum Doskonalenia Nauczycieli **uruchomiono Pracownię Wspierania Kadry Kierowniczej**, w ramach której, dla dyrektorów wrocławskich szkół i placówek, organizowane są spotkania z prawnikami, szkoleniowcami i autorytetami naukowymi w określonej dziedzinie. W ramach pracowni zorganizowano i przeprowadzono m.in.
konferencje: „Realizacja ewaluacji wewnętrznej w szkołach i placówkach oświatowych", „Zarządzanie zasobami ludzkimi: dobór pracowników i motywowanie" „Praktyczne zastosowania kodeksu cywilnego w zamówieniach publicznych", „Praca z uczniem zdolnym",
warsztaty, szkolenia, seminaria:
„Sprawowanie nadzoru pedagogicznego w szkole", „Ochrona danych osobowych", „Organizacja pracy szkół od 1 września 2012 r. w związku ze zmianą rozporządzenia w sprawie ramowych planów nauczania i nową podstawą programową",
konsultacje:
z zakresu realizacji kontroli zarządczej w szkole; obowiązujących procedur, regulaminów; prowadzenia dokumentacji; awansu zawodowego nauczycieli; interpretacji przepisów i zmian w prawie oświatowym; indywidualizacji nauczania; pomocy psychologiczno - pedagogicznej.

W 47 wrocławskich szkołach i placówkach przeprowadzono wstępne badanie dokumentacji **201 nauczycieli**, planujących złożenie w 2011 **r.** wniosku o podjęcie postępowania egzaminacyjnego na stopień awansu zawodowego nauczyciela mianowanego (w tym badano akty nadania stopnia awansu zawodowego nauczyciela kontraktowego),

Na doskonalenie zawodowe nauczycieli przeznaczono 4 149 176 zł; z tej kwoty 1 399 506zł przeznaczono na sfinansowanie doradców metodycznych (22 etaty). Pozostałą kwotę **2 749 670 zł** rozdzielono proporcjonalnie do ilości etatów i przekazano do dyspozycji dyrektorów szkół i placówek oświatowych. Zgodnie z Zarządzeniem 509/11 Prezydenta Wrocławia z dnia 16 lutego 2011 r., nie mniej niż 40% tych środków dyrektorzy przeznaczyli na różne formy doskonalenia w ramach priorytetów określonych przez Miasto, a pozostałą część na formy zgodne z potrzebami określonymi w wieloletnim planie doskonalenia zawodowego nauczycieli.

Zorganizowano szkolenia i konferencje dla dyrektorów szkół i placówek oświatowych:
- w zakresie kontroli zarządczej w szkołach,
- w zakresie przygotowania arkusza organizacji pracy, projektów edukacyjnych, realizacji programów unijnych, wykonania budżetu za rok 2011 i planu na rok 2012, wniosków z diagnozy budżetów wybranych szkół i placówek, jakości żywienia w

przedszkolach i szkołach oraz wieloletniego rządowego program pomocy państwa w zakresie dożywiania; kreowania wizerunku medialnego; nauczania języków na odległość; wyników egzaminów zewnętrznych; diagnozy i ewaluacji; podsumowania wyników rekrutacji; dofinansowania oraz realizacji doskonalenia zawodowego nauczycieli w 2011 , remontów, projektów termo modernizacyjnych – **dla 243 dyrektorów**,

- konferencję poświęconą dzieleniu się dobrymi praktykami oraz Wrocławskiej Koncepcji Edukacyjnej - dla 40 dyrektorów gimnazjów**,**
- w okresie wakacji zorganizowano szkolenia dla kadry kierowniczej szkół ponadgimnazjalnych wdrażających od września projekt „Tutoring opiekuńczy we wrocławskich szkołach",
- w związku z obowiązującym od 1 września 2011 r. nowym rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno -pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach Miasto zostało podzielone na 5 rejonów (zgodnie z rejonami działań poradni psychologiczno -pedagogicznych). W każdym rejonie dyrektorzy placówek masowych wspierani są przez pracowników poradni i szkół specjalnych oraz młodzieżowych domów kultury (w zakresie wsparcia uczniów zdolnych). Wypracowana przez poradnie, placówki specjalne i młodzieżowe domy kultury oferta pomocy została przedstawiona dyrektorom szkół masowych (wszystkich typów) i przedszkoli na konferencjach organizowanych dla każdego rejonu we wrześniu 2011 r.
- w związku z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta", które nakłada zadania także na instytucje systemu oświaty, zorganizowano (wspólnie z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej) konferencję szkoleniową dla przedstawicieli wszystkich placówek oświatowych.
- Zespół Szkół nr 12 Wspólnie z Wydziałem Edukacji i Wydziałem Zdrowia przygotował bezpłatną ofertę szkoleń dla nauczycieli z zakresu pracy z uczniem przewlekle chorym i z zaburzonym zachowaniem;
- w ramach obchodów Europejskiego Tygodnia Autyzmu – Wrocław 2011, w grudniu wspólnie z Wrocławskim Centrum Doskonalenia Nauczycieli, Przedszkolem Integracyjnym nr 89 oraz Zespołem Placówek Oświatowych nr 2 przygotowano konferencję i warsztaty dla 250 nauczycieli placówek ogólnodostępnych „Dziecko z autyzmem w systemie kształcenia: edukacja przedszkolna i wczesnoszkolna".

ELEKTRONICZNA REKRUTACJA DO PRZEDSZKOLI I SZKÓŁ

Przeprowadzono elektroniczną rekrutację na rok szkolny 2011/2012 w przedszkolach i szkołach. W rekrutacji **udział wzięło 24 648 dzieci i uczniów**.
Opracowano zasady i kryteria naboru do przedszkoli i szkół na rok szkolny 2011/2012. Opracowano **informator elektroniczny** dostępny na stronie internetowej www.wroclaw.pl/edukacja, zawierający ofertę edukacyjną wszystkich typów szkół i przedszkoli.

Elektroniczna rekrutacja do placówek na rok szkolny 2011/2012

Typ placówki	Liczba miejsc rekrutacyjnych w placówkach	Liczba dzieci/uczniów biorących udział w rekrutacji	Liczba zakwalifikowanych w rekrutacji	Liczba nieprzyjętych	Liczba wolnych miejsc
Przedszkola	4118	5574	3896	1678	222
Oddziały "zerowe' w szkołach podstawowych	2739	2509	2408	101	331

Szkoły podstawowe	5289	5107	5089	18	200
Gimnazja	4906	4778	4708	70	198
Szkoły ponadgimnazjalne	7901	6680	6266	414	1635

REALIZACJA PROGRAMÓW STYPENDIALNYCH – WSPARCIE SOCJALNE UCZNIÓW W RAMACH NARODOWEGO PROGRAMU STYPENDIALNEGO

Z budżetu państwa w 2011 r. Wrocław otrzymał dotację celową na **stypendia i zasiłki szkolne w wysokości 343 269 zł (I-VI 2011 r.) oraz 224 320 zł (IX-XII 2011 r.).** Od stycznia kontynuowano wypłatę **1 263 stypendiów** za rok szkolny 2010/2011 na kwotę 406 610 zł (w tym 48 zasiłki szkolne). O przyznanie stypendium szkolnego od września 2011 r., obejmującego rok szkolny 2011/2012 ubiegało się 1 517 wnioskodawców.

Stypendium w wysokości 75 zł/m-c zostało przyznane na okres 4 miesięcy w roku szkolnym 2010/2011 **1 168 uczniom**. W roku szkolnym 2011/2012 w okresie od września do grudnia wypłacono stypendia szkolne na łączną kwotę 276 700 zł. Ponadto wypłacono 46 zasiłków szkolnych. Wysokość jednorazowo wypłacanego zasiłku szkolnego wynosiła 120 zł. W roku 2011 z budżetu miasta na wypłaty stypendiów i zasiłków szkolnych dofinansowanie wyniosło **130 682 zł.**

Środki finansowe zaplanowane na wypłaty stypendiów szkolnych w 2011 r.

Rok szkolny		**2010/2011 (I–VI)**	**2011/2012 (IX–XII)**
Liczba złożonych wniosków		1697	1517
Liczba przyznanych stypendiów	Szkoły podstawowe	755	710
	Gimnazja	339	315
	Szkoły ponadgimnazjalne	169	143
	Ogółem	1263	1168
Środki finansowe wydane na wypłaty stypendiów szkolnych, w tym zasiłki szkolne		406 610	**282 220**
Środki finansowe wydane na wypłaty stypendiów szkolnych w 2011 r.		**688 830**	
Dotacja otrzymana przez Gminę Wrocław		**567 589**	

PROMOCJA OSIĄGNIĘĆ UCZNIA – STYPENDIA NAUKOWE

W ramach Uczniowskiego Programu Stypendialnego zgodnie z uchwałą Nr XXXIII/1124/09 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 23 kwietnia 2009 r., przyznano stypendia:

- uczniom posiadającym celujące oceny na świadectwie końcowym oraz szczególne osiągnięcia lub tytuł laureata I, II lub III miejsca w ogólnopolskiej olimpiadzie przedmiotowej. Ogółem, w 2011 **r.**, wypłacono stypendium 244 stypendystom, w tym, kontynuowano wypłatę 120 stypendiów od stycznia do czerwca, a także nowo przyznanych 124 stypendiów od września do grudnia. Stypendium wypłacono w wysokości 150 zł/m-c – 100 uczniom szkół podstawowych, 200 zł/m-c – 100 gimnazjalistom i 250 zł/m/c – 44 uczniom szkół ponadgimnazjalnym na łączną kwotę 460 000 zł,
- uczniom, którzy zdawali maturę rozszerzoną z matematyki i kontynuowali naukę na wrocławskich uczelniach wyższych na kierunkach ścisłych i technicznych; w 2011 r. wypłacono stypendia na kwotę 1 928 000 zł. Stypendia przyznano 1 450

stypendystom (w tym 715 stypendystów w roku szkolnym 2011/2012, a 735 stypendystów – kontynuacja stypendium za rok szkolny 2010/2011) na okres 9 miesięcy po 300 zł miesięcznie,

- w ramach „Szkolnego Nobla" nominowanych przez Wysoką Kapitułę zostało 11 uczniów wrocławskich szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Wysokość stypendium wyniosła 3 500 zł na jednego ucznia. W 2011 r. wypłacono stypendium za okres 4 miesięcy, od września do grudnia 2011 w wysokości 1.520zł/ucznia, na łączną kwotę 16 720 zł.

Ogółem w ramach Uczniowskiego Programu Stypendialnego w 2011 r. wypłacono stypendia 1 705 stypendystom.

Wysokość dofinansowania w ramach Uczniowskiego Programu Stypendialnego w 2011 r.

1. Uczniowski Program Stypendialny – uczniowie uzdolnieni			
Typ szkoły	**Liczba stypendystów**		**Wysokość dofinansowania w 2011 (zł)**
	2010/2011 (I-VI)	**2011/2012 (IX-XII)**	
Szkoły podstawowe	50	50	150 000
Gimnazja	50	50	200 000
Szkoły ponadgimnazjalne	20	24	110 000
Razem	**120**	**124**	**460 000**
2. Uczniowski Program Stypendialny – system stypendialny „TALENT" (stypendium matematyczne)			
	Liczba stypendystów		
	2010/2011 (I-VI)	**2011/2012 (X-XII)**	
Absolwenci wrocławskich szkół ponadgimnazjalnych	735	715	1 928 000

3. Uczniowski Program Stypendialny – Szkolny Nobel		
Typ szkoły	**Liczba stypendystów 2011/2012 (IX-XII)**	**Wysokość dofinansowania w 2011 (zł)**
Szkoły podstawowe	2	3 040
Gimnazja	2	3 040
Szkoły ponadgimnazjalne	7	10 640
Razem	11	16 720

W ramach **Studenckiego Programu Stypendialnego** (zgodnie z uchwałą Nr LV/1693/10 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 14 października 2010 r. z późn. zm. w sprawie zasad udzielania stypendiów dla studentów: wyjeżdżających za granicę, olimpijczyków oraz doktorantów), w 2011 r. wypłacano **180 stypendiów studenckich** (w tym kontynuowanych z 2010 r. – 86 stypendiów) na kwotę **289 520 zł.**

Wysokość dofinansowania stypendystów w ramach Studenckiego Programu Stypendialnego 2011

Rodzaj stypendiów	Wysokość stypendium (zł)/m-c	2010			2011		
		Liczba stypendystów	Ogółem liczba m-cy	Wysokość dofinansowania w 2010 r. (zł)	Liczba stypendystów	Ogółem liczba m-cy	Wysokość dofinansowania w 2011 r. (zł)
Studenci wyjeżdżający za granicę	380	95	367	139 460	95	337	128 060
Doktoranci	380	47	201	76 380	54	242	91 960
Olimpijczycy I,II,III m-ca	600	19	81	48 600	15	78	48 800
Olimpijczycy powyżej III m-ca	300	20	99	29 700	16	69	20 700
Razem		**181**	**748**	**294 140**	**180**	**726**	**289 520**

REALIZACJA PROGRAMÓW UNIJNYCH W SZKOŁACH

Indywidualizacja procesu nauczania i wychowania uczniów klas I - III wrocławskich szkół podstawowych. Jest to Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach PO KL Priorytet IX „Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach", 9.1. „Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty", 9.1.2. „Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszenie różnic w jakości usług edukacyjnych". Łączna wartość projektu przypadająca na okres realizacji projektu wrzesień 2011 - luty 2013 wynosi 5 488 306 zł, z czego w 2011 r wydano kwotę 2 741 599 zł. Realizatorem projektu jest Zarząd Obsługi Jednostek Miejskich, współpracujący przy jego realizacji z Wydziałem Edukacji UM Wrocławia (autor projektu), Biurem Zarządzania Funduszami Europejskimi (Dział Projektów Społecznych) – UM Wrocławia. **W projekcie uczestniczą 72 szkoły** podstawowe, dla których Miasto jest organem prowadzącym. Celem projektu jest indywidualizacja procesu nauczania i wychowania uczniów klas I-III wrocławskich szkół podstawowych, zmniejszenie dysproporcji w ich osiągnięciach edukacyjnych, podniesienie jakości procesu kształcenia oraz **uruchomienie dodatkowych zajęć pozalekcyjnych, w tym matematyczno-przyrodniczych**, ukierunkowanych na rozwój kompetencji kluczowych. Projekt zapewni każdemu dziecku realizującemu początkowy etap edukacyjny ofertę edukacyjno -wychowawczo- profilaktyczną, zgodną z indywidualnymi potrzebami i możliwościami edukacyjnymi oraz rozwojowymi; zwiększenie dostępności i podniesienie jakości wsparcia i pomocy psychologiczno -pedagogicznej udzielanej dzieciom, w szczególności dzieciom o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Celem projektu jest opracowanie metod pracy korekcyjno-kompetencyjnych oraz metod pracy z uczniem zdolnym. **W ramach zdiagnozowanych trudności dydaktycznych i wychowawczych sformułowano siedem bloków tematycznych** zajęć dodatkowych: **Blok I -** zajęcia dodatkowe dla dzieci ze specyficznymi trudnościami w czytaniu i pisaniu, **Blok II -** zajęcia dla dzieci z trudnościami w zdobywaniu umiejętności matematycznych, **Blok III** - zajęcia logopedyczne, **Blok IV** - zajęcia socjoterapeutyczne i psychoedukacyjne, **Blok V -** zajęcia z gimnastyki korekcyjnej, **Blok VI** - specjalistyczne zajęcia terapeutyczne: w tym biofeedback, arteterapia, dogoterapia, kinezjologia edukacyjna, terapia psychologiczno -pedagogiczna, terapia ADHD oraz terapia rozwoju psychoruchowego, **Blok VII** - zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów. **Projektem objęci są uczniowie i uczennice klas I-III z 72 wrocławskich szkół podstawowych**. W projekcie przewiduje się **udział 8 327 dzieci**. Ponadto zakupione zostaną pomoce

dydaktyczne oraz wyposażenie (m.in. meble, sprzęt komputerowy, aparaty fotograficzne) dla 72 szkół.

W obszarze pozyskiwania funduszy pomocowych z Unii Europejskiej podjęto następujące działania:

- udzielano wsparcia w procesie nawiązywania kontaktów międzynarodowych między szkołami,
- przygotowywano Karty Projektów oraz wymaganą dokumentację,
- współpracowano z Biurem Zarządzania Funduszami Europejskimi przy aplikowaniu o środki unijne z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki i Regionalnego Programu Operacyjnego Dolny Śląsk.

Wspierano placówki w **pozyskiwaniu środków unijnych** oraz monitorowano **realizację programów unijnych** w następujących projektach:

- **„Klucz do przyszłości – Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu młodzieży z grupy szczególnego ryzyka”** to projekt realizowany w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Biuro projektu mieści się we Wrocławskim Centrum Doskonalenia Nauczycieli. Projekt realizowany jest od 3.08.2009 r. do 31.07.2011 r. W 2011 r. budżet projektu wyniósł 397 093 zł. Projekt zakłada rozszerzenie instytucjonalnych form pomocy na rzecz młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym, którego głównym celem jest przeciwdziałanie marginalizacji dzieci i młodzieży z wybranych placówek resocjalizacyjnych, wyrównywanie ich szans edukacyjnych oraz zmniejszenie dysproporcji w konfrontacji z rówieśnikami. **W ramach projektu** planowane jest **objęcie wsparciem, co najmniej 92 wychowanków** z trzech placówek resocjalizacyjnych na terenie Miasta Wrocław.
- **„Kursy przygotowujące nauczycieli oraz pracowników placówek oświatowych do pracy z dziećmi z dysfunkcjami rozwojowymi”** – projekt w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach, Działanie 9.4 Wysoko wykwalifikowane kadry systemu oświaty realizowany w partnerstwie z Fundacją „Promyk Słońca”. Okres realizacji: luty 2009 do styczeń 2011. Całkowity koszt projektu **1 098 758 zł.** W ramach projektu kursy kwalifikacyjne ukończyło 160 nauczycieli z dolnośląskich placówek, w tym 92 z wrocławskich placówek.
- **„Pierwsze kroki...- uruchomienie nowych oddziałów przy Przedszkolu Nr 58 we Wrocławiu”.** Projekt realizowany w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Priorytet IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach, Poddziałanie 9.1.1. Zmniejszenie nierówności w stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej. Projekt ten jest realizowany od października 2009 r. i zakończył się w sierpniu 2011 r. **W trakcie realizacji Projektu powstało 6 nowych oddziałów, czyli 150 miejsc przedszkolnych,** przeprowadzono innowacyjne programy nauczania oraz dodatkowe zajęcia sobotnie. W projekcie uczestniczyło również 150 rodziców. Budżet projektu wynosi **1 965 706 zł**, w tym wkład własny Gminy to **196 570 zł.**
- **”Nowoczesna edukacja - zajęcia wyrównawcze i pozalekcyjne dla uczniów Liceum Ogólnokształcące Nr VII we Wrocławiu w oparciu o współpracę z Politechniką Wrocławską i Uniwersytetem Wrocławskim”.** W ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Priorytet IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach, Poddziałanie 9.1.2 Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z utrudnionym dostępem do edukacji oraz zmniejszenie różnic w jakości usług edukacyjnych. Liceum Ogólnokształcące Nr VII otrzymało dofinansowanie na projekt mający na celu wyrównanie szans edukacyjnych i rozbudzenie zainteresowań uczniów w zakresie nauk matematyczno-przyrodniczych. Projekt ten jest realizowany w okresie od 1 sierpnia 2009 do 31 lipca 2011 r. z liczbą beneficjentów 840 (uczniowie klas I i II Liceum Ogólnokształcącego Nr VII) i budżetem 637 801 zł. Projekt był poszerzeniem programu własnego nauczania matematyki, wybranego programu nauczania fizyki, a także programu własnego nauczania chemii, o realizację

przedsięwzięć takich jak: zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z przedmiotów matematyczno-przyrodniczych, zajęć laboratoryjnych z chemii przy współudziale Politechniki Wrocławskiej, zajęć laboratoryjnych z fizyki przy współudziale Uniwersytetu Wrocławskiego oraz wykłady i warsztaty interdyscyplinarne „Nowoczesna chemia obliczeniowa i modelowanie molekularne" przy współudziale Politechniki Wrocławskiej. W 2011 r. dofinansowanie projektu wyniosło 167 972.

- **„Fizyka jest ciekawa".** W ramach PO KL Priorytet III Wysoka jakość systemu oświaty, Poddziałanie 3.3.4 Modernizacja treści i metod kształcenia. Termin realizacji: 1 listopada 2009 - 30 września 2012. W projekcie na terenie Wrocławia **udział biorą uczniowie z 7 Liceów Ogólnokształcących**: I, IV, XI, XII, XV, XVI, XXIV. Ogólnym celem projektu jest rozwijanie umiejętności uczniów liceów ogólnokształcących w zakresie kompetencji kluczowych w obszarze nauk matematyczno-przyrodniczych, głównie fizyki. W ramach projektu każda szkoła dostała nowoczesne wyposażenia do szkół - SOND-a do przeprowadzania doświadczeń w ramach zajęć lekcyjnych i kół naukowych.
- „**Odkrywać nieznane, tworzyć nowe - program rozwijania zainteresowań fizyką**". W ramach PO KL Priorytet III Wysoka jakość systemu oświaty, Poddziałanie 3.3.4 Modernizacja treści i metod kształcenia. Termin realizacji: 1 marca 2009- 28 luty 2012. We Wrocławiu w projekcie uczestniczą: Gimnazjum nr 13, 18, 22, 23, 26. Ogólnym celem projektu jest podwyższenie kompetencji matematycznych, informatycznych i naukowo-technicznych uczniów. Zajęcia realizowane na uczelniach wyższych i warsztatach wyjazdowych, dają uczniom możliwość eksperymentowania i poznawania najnowszych odkryć fizyki. Projekt zakłada ciekawą ofertę dodatkowych zajęć dla nauczycieli fizyki pragnących rozwijać swoją pasję i dzielić się nią ze swoimi uczniami.
- **„Ekspresja talentów - integracja uczniów słyszących i niesłyszących w Zespole Szkół Integracyjnych"**. W ramach konkursu PO KL w 2009 r. Priorytet III „Wysoka jakość systemu oświaty", Działanie 3.3 „Poprawa jakości kształcenia", Poddziałanie 3.3.4 „Modernizacja treści i metod kształcenia - projekty konkursowe", łączny budżet 379 124 zł. Projekt obejmuje 3 lata szkolne tj. okres od 10 września 2009 do 29 czerwca 2012. W roku 2011 budżet projektu wyniósł 119 092 zł. Projekt skierowany jest do 40 uczniów 2 pierwszych klas integracyjnych, w tym 30 uczniów słyszących i 10 uczniów niesłyszących. Celem projektu jest opracowanie i wdrożenie innowacyjnego programu rozwijającego komunikację pomiędzy młodzieżą słyszącą i niesłyszącą za pomocą języka miganego. Rezultatem realizacji projektu będzie opracowany i wdrożony innowacyjny program nauczania języka miganego oraz program doskonalenia komunikacji poprzez zajęcia biblioterapii, choreoterapii, muzykoterapii, warsztaty teatralne i plastyczne.
- **„Poprzez praktykę do profesjonalizmu – nowa koncepcja praktyk studenckich i jej aplikacja"** w ramach konkursu PO KL w Priorytet III Wysoka jakość systemu oświaty, Działanie 3.3 Poprawa jakości kształcenia, Poddziałanie 3.3.2 Efektywny system kształcenia i doskonalenia nauczycieli – projekty konkursowe. Łączny budżet projektu wynosi 3.744.142,92 zł, z czego na rok 2011 przypadła kwota 44 176,45. Celem projektu jest wdrożenie nowego modelu praktyk umożliwiającego zmianę jakościową w przygotowaniu kandydatów/tek do zawodu nauczyciela edukacji wczesnoszkolnej/lub i edukacji przedszkolnej w ramach studiów I stopnia w woj. dolnośląskim do 31 października 2014 r. Projekt jest realizowany w ramach POKL, Priorytet III, Działanie 3.3 Poprawa jakości kształcenia w okresie od 03 stycznia 2011 r. do 31 października 2014 r., w którym Gmina Wrocław jest Partnerem a Dolnośląska Szkoła Wyższa Liderem Projektu. Projekt w swoim założeniu obejmuje kluczowe działania: Przygotowanie merytoryczne i formalne aplikacji modelu kształcenia praktycznego; Rekrutację placówek i nauczycieli; Wdrożenie modelu kształcenia praktycznego; Działania upowszechniające rezultaty realizowanego projektu, w tym organizację konferencji naukowej oraz druk publikacji.
- **„Nowa jakość praktyk pedagogicznych"** w ramach konkursu PO KL Priorytet III Wysoka jakość systemu oświaty, Działanie 3.3 Poprawa jakości kształcenia, Poddziałanie 3.3.2 Efektywny system kształcenia i doskonalenia nauczycieli – projekty

konkursowe. Projekt realizowany w okresie 01 stycznia 2011 r. – 31 grudnia 2014 r. w ramach POKL, Priorytet III, w którym Gmina Wrocław jest partnerem a Akademia Wychowania Fizycznego Liderem Projektu. Łączny budżet projektu wynosi 3 121 329,76 zł, z czego na rok 2011 przypadła kwota 15 000 zł. Projektem objęte są szkoły podstawowe i gimnazja na terenie Wrocławia oraz 220 nauczycieli w stopniu nauczyciela mianowanego lub dyplomowanego. W jego ramach każdy student odbędzie praktykę w szkole podstawowej i gimnazjum z przedmiotu wychowanie fizyczne i gimnastyka korekcyjna. Wartością dodaną będzie transfer wiedzy z poziomu nauczyciela akademickiego do poziomu nauczyciela szkolnego. Pozwoli to na nawiązanie szerszej współpracy pomiędzy AWF, szkołami oraz Gminą Wrocław w celu wypracowania nowych rozwiązań, które mogłyby mieć zastosowanie w szerszym wymiarze w przyszłości.

- **„Pracownia przyrodnicza w każdej gminie”** - projekt systemowy, w którym Liderem jest Urząd Marszałkowski, a Gmina Wrocław – partnerem, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego Priorytet VII „Rozbudowa i modernizacja infrastruktury edukacyjnej na Dolnym Śląsku” oraz Priorytet IX POKL „Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach”, Działanie 9.4 „Wysoko wykwalifikowane kadry systemu oświaty” i Poddziałanie 9.1.2 „Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszenie różnic w jakości usług edukacyjnych” **jest realizowany przez Szkołę Podstawową nr 118.** W roku 2011 kontynuowano działania w ramach Projektu skierowane do nauczycieli i uczniów.
- „**Oddział wczesnego wspomagania rozwoju dziecka przy Przedszkolu nr 30 BAJLANDIA we Wrocławiu miejscem wyrównywania szans edukacyjnych”**- projekt konkursowy w ramach PO KL, Priorytet IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach, Działanie 9.1, Poddziałanie 9.1.2 Zmniejszenie nierówności w stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej. Projekt realizowany w partnerstwie, w którym Demokratyczna Unia Kobiet jest Liderem, a Gmina Wrocław- Partnerem. Czas trwania 2 listopada 2010 r. – 31 października 2012 r. Łączny budżet projektu wynosi 1 172 629 zł, w tym w 2011 r. wykorzystano 556 466 zł. Ogólnym celem projektu jest zwiększenie dostępu do edukacji przedszkolnej dzieci, w tym dzieci niepełnosprawnych i z różnymi dysfunkcjami rozwojowymi z Gminy Wrocław i okolic. Cele szczegółowe to wyrównanie szans edukacyjnych 250 dzieci z różnymi dysfunkcjami, osiągnięcie harmonii rozwojowej dziecka w zakresie funkcji poznawczych, wzrokowych, słuchowych i panowania nad emocjami; osiągnięcie przez dzieci umiejętności sprawnego komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi oraz nabycie umiejętności komunikowania o swoich potrzebach i stanach emocjonalnych. Ponadto dostosowanie wyposażenia przedszkola do potrzeb dzieci niepełnosprawnych; wsparcie wychowawczej funkcji rodziny poprzez zapewnienie doradztwa specjalistycznego rodzicom dzieci.
- **„Akademia uczniowska**. **Projekty matematyczno - przyrodnicze w gimnazjach”.** Projekt w ramach PO KL Priorytet III Wysoka jakość systemu oświaty, Poddziałanie 3.3.4 Modernizacja treści i metod kształcenia**.** Projekt jest realizowany od grudnia 2009 r. do kwietnia 2014 r. przez Centrum Edukacji Obywatelskiej w Warszawie, w którym udział biorą uczniowie z 5 województw. W projekcie uczestniczy 20 wrocławskich gimnazjów: G: 1, 2, 7, 13, 14, 16, 17, 18, 21, 23, 24, 26, 27, 28, 29, 30, 31 w ZS 3, 34, 38, 47 w ZS 13. Celem głównym „Akademii Uczniowskiej” jest podniesienie efektywności nauczania w 360 szkołach gimnazjalnych za pomocą skutecznych programów kształcenia kompetencji kluczowych na lekcjach przedmiotów matematyczno-przyrodniczych i na zajęciach szkolnych kół naukowych. Całkowita wartość projektu 18 344 001 zł.
- **„Dolnośląska szkoła liderem projakościowych zmian w polskim systemie edukacji”.** Projekt realizowany w ramach POKL Priorytet IX Rozwój i wykształcenie w regionach, Poddziałanie 9.1.2 Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszenie różnic w jakości usług edukacyjnych. Projekt był realizowany przez Dolnośląskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Informacji Pedagogicznej we Wrocławiu jako jednostka organizacyjna

Samorządu Województwa. Rozpoczął się w styczniu 2010 r. i zakończył w listopadzie 2011 r. W projekcie brało udział 14 wrocławskich placówek: SP 22, 64, 74, 93, 118, G 1, 7, 19, 22, LO X, LO XV oraz ZS 1, 4 i ZS 5. Celem projektu było wyrównanie szans uczniów o utrudnionym dostępie do edukacji, zmniejszanie różnic i podnoszenie poziomu nauczania, wspieranie indywidualnych zainteresowań i zdolności każdego ucznia ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności kluczowych czyli samodzielnego myślenia, rozumowania matematycznego, stosowania alternatywnych rozwiązań oraz aktywnego korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych. W ramach projektu przewidziane są m.in. zajęcia pozalekcyjne (obejmujące koła zainteresowań i zajęcia dydaktyczno - wyrównawcze) oraz pozaszkolne realizowane z wykorzystaniem nowoczesnych technologii – platformy edukacyjnej, mobilnych pracowni komputerowych i interaktywnych oraz pracowni przyrodniczych, a także wycieczki dydaktyczne na terenie Dolnego Śląska.

- **Projekt „Uwaga! Sposób na sukces”** realizowany w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet III. Wysoka jakość systemu oświaty **Działanie** 3.3 Poprawa jakości kształcenia **Poddziałanie** 3.3.4 Modernizacja treści i metod kształcenia - projekty konkursowe. Jego projektodawcą jest Young Digital Planet S.A. i Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu w Gdańsku. Projekt zakłada realizację Innowacyjnego Program Nauczania, zawierającego elementy łączące naukę z terapią metodą Tomatisa (stymulacja audio-psycho-lingwistyczna). Proponowany program nauczania przywiązuje dużą uwagę do stymulacji uwagi słuchowej u uczniów podczas lekcji. Zajęcia, na podstawie przyjętego programu nauczania, prowadzą przeszkoleni w projekcie nauczyciele, terapię przeszkolony terapeuta. Program realizowany jest od 1 września 2010 r. – 30 czerwca 2013 r. w wybranej klasie przez kolejne 3 lata szkolne 20010/2011, 2011/2012, 2012/2013. Beneficjentami Ostatecznymi w projekcie są dwie wrocławskie placówki oświatowe: Szkoła Podstawowa nr 12 i Zespół Placówek Oświatowych nr 2.
- **Projekt „Szkoła Kluczowych kompetencji. Program rozwijania umiejętności uczniów z Polski Centralnej i Południowo-Zachodniej”** realizowany w okresie 01 października 2010 r. – 31 grudnia 2013 r. w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet III. Wysoka jakość systemu oświaty, Działanie 3.3 Poprawa jakości kształcenia Poddziałanie 3.3.4 Modernizacja treści i metod kształcenia - projekty konkursowe dwóch wrocławskich szkół: Zespołu Szkół Budowlanych oraz ZS nr 23. Projektodawcą jest Wyższa Szkoła Ekonomii i Innowacji w Lublinie - Lider Projektu i Dolnośląska Szkoła Wyższa - Partner Projektu. Jego celem jest udzielenie szkołom wsparcia
w postaci środków dydaktycznych i pomocy dydaktycznych służących do realizacji zadań wynikających z napisanego przez nauczyciela autorskiego programu z zakresu danej dziedziny kompetencji kluczowych tj. IT, języków obcych, nauk matematyczno-przyrodniczych. Ponadto projekt przewiduje zorganizowanie dla nauczycieli opracowujących i wdrażających programy kształtowania kompetencji kluczowych, warsztatów i seminariów, w celu napisania programu oraz wymiany doświadczeń w trakcie ich realizacji w roku szkolnym;
- **Projekt "Pierwsze uczniowskie doświadczenia drogą do wiedzy" realizowany był przez Szkołę Podstawową nr 46** ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego oraz z budżetu państwa w ramach priorytetu III Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki – Wysoka jakość systemu oświaty, działanie 3 – poprawa jakości kształcenia, poddziałanie 3.3.4 – modernizacja treści i metod kształcenia. Okres realizacji projektu: 1 marca 2011 r. – 31 czerwca 2011 r.. Celem głównym projektu było wdrożenie takiego modelu edukacji małych dzieci, który daje mocne fundamenty dla dalszej kariery szkolnej i życiowej dziecka. Ogółem w projekcie wzięło udział 36 uczniów klas pierwszych (2 oddziały klasy pierwszej) oraz 3 nauczycieli posiadających kwalifikacje do prowadzenia zajęć dydaktyczno-wychowawczych w szkole w klasach I etapu edukacyjnego.
- **Projekt „Ekologia - innowacyjny, interdyscyplinarny program nauczania przedmiotów matematyczno-przyrodniczych metodą projektu”** realizowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego oraz z budżetu państwa pod

nadzorem Ministerstwa Edukacji Narodowej w ramach priorytetu III Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki – Wysoka jakość systemu oświaty, działanie 3.5 – projekty innowacyjne. Projekt ten jest realizowany w partnerstwie czterech podmiotów, tj.:

- Lider – Dobre Kadry. Centrum badawczo - szkoleniowe. Sp. z o. o.,
- Partner 1 – Uniwersytet Wrocławski – Wydział Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska,
- Partner 2 – SGS Eko-Projekt sp. z o.o.,
- Partner 3 – Dr. Kerth + Lampe Geo-Infometric GmbH (Niemcy).

Okres realizacji projektu: 1 lipca 2010 r. – 31 października 2013 r.

Celem głównym projektu jest wypracowanie i przetestowanie do 2013 r. kompleksowego, innowacyjnego, interdyscyplinarnego programu nauczania przedmiotów matematyczno-przyrodniczych metodą projektu w szkołach podstawowych, gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych, co w konsekwencji powinno doprowadzić do zwiększenia zainteresowania uczniów kontynuacją kształcenia na kierunkach ścisłych.

Projekt testowany jest w 36 szkołach, głównie z terenu południowo-zachodniej Polski, w tym:

16 szkołach podstawowych – w tym 5 szkół prowadzonych przez Gminę Wrocław, tj.: Szkoła Podstawowa nr 15, Szkoła Podstawowa nr 27, Szkoła Podstawowa nr 61, Szkoła Podstawowa nr 76 i Szkoła Podstawowa nr 118.

10 gimnazjach – w tym 2 gimnazjach prowadzonych przez Gminę Wrocław, tj.: Gimnazjum nr 13 i Gimnazjum nr 28.

10 szkołach ponadgimnazjalnych – w tym 4 szkół prowadzonych przez Gminę Wrocław, tj.: Liceum Ogólnokształcące nr XV, Zespół Szkół Integracyjnych, Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 5 i Technikum nr 10.

Ogółem w projekcie planowany jest udział minimum 72 nauczycieli i 1440 uczniów.

- **Projekt "Być przedsiębiorczym – nauka przez działanie. Innowacyjny program nauczania przedsiębiorczości w szkołach ponadgimnazjalnych"** realizowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego oraz z budżetu państwa pod nadzorem Ministerstwa Edukacji Narodowej w ramach priorytetu III Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki – Wysoka jakość systemu oświaty. Realizacja projektu podzielona jest na 2 etapy: etap przygotowawczy i wdrożeniowy. **Celem głównym projektu** jest wykształcenie w uczniach szkół ponadgimnazjalnych podstaw przedsiębiorczości, które doprowadzą do zwiększonego zainteresowania kontynuacją kształcenia na kierunkach o kluczowym znaczeniu dla gospodarki. Projekt realizowany jest w 7 szkołach prowadzonych przez Gminę Wrocław, w tym w:

  5 liceach ogólnokształcących, tj.: Liceum Ogólnokształcące nr XIV w Zespole Szkół nr 14, Liceum Ogólnokształcące nr XXX w Zespole Szkół Integracyjnych, Liceum Ogólnokształcące nr XXIX w Zespole Szkół nr 3, Liceum Ogólnokształcące nr XV i Liceum Ogólnokształcące nr VI.

  1 technikum, tj.: Technikum nr 8 przy Zespole Szkół Ekonomicznych.

  1 zasadniczej szkole zawodowej, tj.: Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 5 przy Zespole Szkół Zawodowych nr 5.
- **Projekt „Uczeń niepełnosprawny w szkole ogólnodostępnej – budowa systemu wsparcia i pomocy”** realizowany jest w ramach PO KL, Priorytet IX Rozwój i wykształcenie w regionach, Poddziałanie 9.1.2 Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszenie różnic w jakości usług edukacyjnych przewiduje upowszechnienie i wdrożenie w 20 szkołach ogólnodostępnych na Dolnym Śląsku, w tym w czterech szkołach wrocławskich tj. SP 26, SP 76, SP 99 i Gimnazjum 3, **programu edukacji włączającej**, polegającej na realizacji obowiązku szkolnego ucznia niepełnosprawnego w klasie ogólnodostępnej. Zakłada się, że realizacja programu potrwa minimum dwa lata. Jest to czas niezbędny do dokonania w szkole zmian związanych z zapewnieniem właściwej opieki i wsparcia uczniowi niepełnosprawnemu.

- **Projekt „E-Akademia Przyszłości”** jest realizowany w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet III. Wysoka jakość systemu oświaty, Działanie 3.3 Poprawa jakości kształcenia Poddziałanie 3.3.4 Modernizacja treści i metod kształcenia w trzech wrocławskich gimnazjach: G 9, 10, 18 podczas zajęć z matematyki, fizyki, chemii, biologii, geografii, języka angielskiego, informatyki, WOS. Projekt realizowany jest przez Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne S.A. w okresie od 3 marca 2010 r. do 30 czerwca 2013 r.. Specjalnie do realizacji zaplanowanych w projekcie zadań, została uruchomiona platforma e-learningowa, na której zostaną zamieszczone wszystkie materiały dla uczniów i nauczycieli. W ramach projektu opracowany zostanie "Gimnazjalny Program Kształtowania Kompetencji Kluczowych", który określi : jak kształtować u uczniów kompetencje kluczowe, jak pracować z uczniami zdolnymi, jak pomóc uczniom klas pierwszych gimnazjów, którzy na sprawdzianie na zakończenie 6 klasy osiągnęli najniższe wyniki.
- **„Modernizacja kształcenia zawodowego na Dolnym Śląsku I i II”** - projekt systemowy realizowany przez Urząd Marszałkowski w ramach PO KL, Priorytet IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach, Działanie 9.2 Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego. W projekcie brały udział dwie wrocławskie placówki: Zespół Szkół nr 18 (wartość dofinansowania 12 354 zł) oraz Zespół Szkół Gastronomicznych (wartość dofinansowania 6 000 zł). Celem projektu było podniesienie jakości i atrakcyjności kształcenia zawodowego młodzieży. Termin realizacji projektów zawodoznawczych – od 30 marca 2011 do 30 kwietnia 2011. Od września 2011 realizowany jest przez 13 wrocławskich szkół Projekt „Modernizacja kształcenia zawodowego na Dolnym Śląsku II”
- **"Opracowanie i wdrożenie kursu wyrównawczego z matematyki z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych"- program realizowany pod hasłem "Matematyka Reaktywacja"** Projekt realizowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach priorytetu III Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki – Wysoka jakość systemu oświaty, działanie 3.3 – poprawa jakości kształcenia. Głównym celem projektu realizowanego przez Politechnikę Wrocławską, Wydział Podstawowych Problemów Techniki, Instytut Matematyki i Informatyki jest podniesienie kompetencji kluczowych w zakresie przedmiotów matematycznych 12 000 uczniów ze szkół ponadgimnazjalnych z terenu całego kraju poprzez opracowanie i wdrożenie ogólnopolskiego kursu wyrównawczego z matematyki z wykorzystaniem ICT.

Realizacja programów unijnych w szkołach 2011

Lp.	Nazwa projektu	Uczestnicy projektu	Liczba beneficjentów	Dofinansowanie w 2011 (zł)	Cała kwota dofinansowania (zł)
1.	Klucz do przyszłości – Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu młodzieży z grupy szczególnego ryzyka	Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii Nr 2, Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii Nr 3, Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy	92 uczniów	715 898	1 417 949
2.	Pierwsze kroki...- uruchomienie nowych oddziałów przy Przedszkolu Nr 58 we Wrocławiu	Przedszkole Nr 58	150 uczniów, 150 rodziców	1 098 473.32	1 965 706,86
3.	Nowoczesna edukacja-zajęcia wyrównawcze i pozalekcyjne dla uczniów Liceum Ogólnokształcące Nr VII we Wrocławiu w oparciu o współpracę z Politechniką	Liceum Ogólnokształcące Nr VII	840 uczniów	293 076	637 801

	Wrocławską i Uniwersytetem Wrocławskim				
4.	Ekspresja talentów- integracja uczniów słyszących i niesłyszących w Zespole Szkół Integracyjnych	Zespół Szkół Integracyjnych	40 uczniów	116 272	379 124
5.	Pracownia przyrodnicza w każdej gminie	Szkoła Podstawowa Nr 118	Uczniowie Szkoły Podstawowej Nr 118	-	180 000
6.	Oddział wczesnego wspomagania dziecka przy Przedszkolu 30 BAJLANDIA we Wrocławiu miejscem wyrównywania szans edukacyjnych	Przedszkole 30	260 dzieci i 260 rodziców	192 280,80	1 172 629,35zł
7.	Pierwsze uczniowskie doświadczenia drogą do wiedzy	Szkoła Podstawowa nr 46	36 uczniów klas pierwszych (2 oddziały klasy pierwszej) oraz 3 nauczycieli posiadających kwalifikacje do prowadzenia zajęć dydaktyczno-wychowawczych w Szkole w klasach I etapu edukacyjnego	7.500	7.500
8.	Modernizacja kształcenia zawodowego na Dolnym Śląsku I	Zespół Szkół nr 18, Zespół Szkół Gastronomicznych	Uczniowie Zespołu Szkół Gastronomicznych oraz Zespołu Szkół nr 18	18.354,73	18.354,73
9.	Nowa jakość praktyk pedagogicznych	wrocławskie szkoły podstawowe i gimnazja	Uczniowie szkół podstawowych i gimnazjów	15 000	3 121 329,76
10.	Poprzez praktykę do profesjonalizmu – nowa koncepcja praktyk studenckich i jej aplikacja	Przedszkola i szkoły podstawowe	Uczniowie przedszkoli i szkół podstawowych	44 176,45	3 744 142,92
11.	Indywidualizacja procesu nauczania i wychowania uczniów klas I-III wrocławskich szkół podstawowych	72 szkoły podstawowe	8327 Uczniowie podstawowych	2741599	5488306
RAZEM			**12 253**	**8658823,04**	**15 997 780,13**

W Programie **Partnerskie Projekty Szkół-Comenius (PPS-Comenius)** uczestniczyło 12 placówek (17 projektów) – 5 szkół podstawowych (7 projektów), 2 gimnazja (2 projekty) oraz 5 szkół ponadgimnazjalnych (8 projektów). Cześć projektów (8) zakończyło się w lipcu 2011 r. Środki przeznaczone na realizację tych projektów wydatkowane zostały w szkołach zgodnie z harmonogramem i budżetem projektu. Pozostałe 9 projektów będzie nadal kontynuowane, aż do lipca 2013 r. Środki przeznaczone na te projekty to dofinansowanie na poziomie odpowiednio 15 000 Euro, 20 000 Euro oraz 24 000 Euro w zależności od realizowanego projektu. Na konto gminy wpłynęło w 2011 r. 80% przyznanego dofinansowania na projekty realizowane w okresie 2011-2013, czyli 564 049,20 zł (Szkoły Podstawowe – 181 128,80 zł, Gimnazja – 133 502,40, Szkoły Ponadgimnazjalne – 249 418,00 zł). Środki przekazywane są przez Fundację Rozwoju Systemu Edukacji – Narodową Agencję Programu Comenius, w wysokości 80% dofinansowania w pierwszym roku realizacji projektu. Pozostałe 20% zostaje przesłane przez Narodową Agencję po zaakceptowaniu Raportów Końcowych. Do tego momentu brakujące środki zapewniane są przez Miasto Wrocław. Dofinansowanie

szkoły wykorzystały głównie na wyjazdy zagraniczne oraz na potrzeby związane z realizacją projektów, w przeważającej większości na zakup materiałów dydaktycznych, wyposażenie i usługi.

Wysokość dofinansowania projektów realizowanych w ramach PPS Comenius w roku szkolnym 2011

Typ szkoły	Liczba projektów	Kwoty dofinansowania (zł)	Liczba uczniów
SP	7	414 310,09	1 773
G	2	133 502,40	150
PG	8	506 636,80	605
Razem	**17**	**1 054 448,87**	**2 528**

„Bezpieczeństwo w kształceniu zawodowym" jest projektem partnerskim, realizowanym we współpracy ze szkołami z Turcji, Niemiec, Słowacji i Włoch w ramach **Programu Uczenie się przez całe życie-Leonardo da Vinci Projekty Partnerskie** w okresie od 01 sierpnia 2011 r. do 31 lipca 2013 r. Łączna wartość projektu wynosi 18 000 Euro. Środki przekazywane są przez Fundację Rozwoju Systemu Edukacji – Narodową Agencję Programu Leonardo da Vinci w wysokości 80% dofinansowania w pierwszym roku realizacji projektu. Pozostałe 20% zostaje przesłane przez NA po zaakceptowaniu Raportów Końcowych. Do tego momentu brakujące środki zapewniane są przez Miasto Wrocław. W swoim założeniu projekt ma się przyczynić do rozwiązania kwestii „BEZPIECZEŃSTWA" w szkołach. W trakcie realizacji projektu porównane zostaną systemy edukacji, jak i systemy bezpieczeństwa i higieny pracy w kształceniu zawodowym we wszystkich krajach partnerskich. W ramach projektu planowane jest stworzenie zdrowszego i bezpieczniejszego środowiska w szkołach zapewniającego kształcenie zawodowe. Cele ogólne projektu: ochrona uczniów przed wypadkami w pracy i chorobami zawodowymi, wykształcenie świadomości ryzyka zawodowego i działań, które mogą być powzięte, żeby ich uniknąć, wkład do szkoleń w zakresie BHP, które mają być powtarzane co roku do osiągnięcia standardów obowiązujących w Unii Europejskiej, ukształtowanie świadomości potrzeby tych szkoleń, stworzenie wspólnego stanowiska w zakresie „bezpiecznej pracy.

„Kreujemy własną przyszłość" to projekt realizowany w ramach **Programu Uczenie się przez całe życie – Leonardo da Vinci Vetpro** przez Elektroniczne Zakłady Naukowe**.** Okres realizacji obejmował czas od 14 stycznia 2011 r. do 30 grudnia 2011 r. **Łączna wartość projektu wyniosła 25 850 Euro**. Środki przekazywane były Fundację Rozwoju Systemu Edukacji – Narodową Agencję Programu Leonardo da Vinci w wysokości 80% dofinansowania, natomiast pozostałe 20% przesłane zostają przez NA po zaakceptowaniu Raportów Końcowych. Do tego momentu brakujące środki zapewnia Miasto Wrocław. W projekcie wzięli udział nauczyciele bezpośrednio i pośrednio odpowiedzialni za kształcenie zawodowe uczniów tj. nauczyciele przedmiotów zawodowych, ścisłych i języków obcych. Celem projektu jest wymiana doświadczeń z podobną grupą zawodową za granicą i poszukiwanie nowych metod na podniesienie atrakcyjności zajęć oraz wzrostu motywacji do pracy wśród uczniów. Wnioski i spostrzeżenia ujęte zostaną w postaci raportu końcowego.

„Tradycyjne gry i zabawy z piłką w krajach Grupy Wyszehradzkiej" jest to projekt partnerski realizowany przez Gimnazjum nr 18 w ramach Międzynarodowego Funduszu Wyszehradzkiego w okresie od marca 2011 r. do kwietnia 2012 r. Łączna wartość projektu wynosi 10 000 Euro. Środki przekazywane są przez Międzynarodowy Fundusz Wyszehradzki w wysokości 50% dofinansowania, pozostałe 50% zostaje przesłane przez FV po zaakceptowaniu sprawozdania finansowego. Do tego momentu brakujące środki zapewniane są przez Miasto Wrocław. W projekcie biorą udział Partnerzy z Czech i Węgier. Celem projektu jest wymiana doświadczeń w zakresie nauki wychowania fizycznego, języka angielskiego oraz poznanie zwyczajów i kultury zagranicznych partnerów.

„**Bezpieczna i przyjazna szkoła. Wsparcie działalności Młodzieżowych Ośrodków Wychowawczych w zakresie tworzenia warunków umożliwiających terminową realizację postanowień sądów dla tymczasowego umieszczania nieletnich w MOW – poprawa skuteczności wykonywania orzeczeń sądowych".** Zadanie realizowane było przez Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w okresie od 1 września 2011 r. do 15 grudnia 2011 r. Koszt całkowity realizowanego projektu wynosił 106 040,30 zł z czego uzyskana dotacja wynosiła: 86 357 zł. Głównym celem realizowanego projektu było zapewnienie miejsc dla nieletnich, wobec których sąd postanowił o tymczasowym umieszczeniu w MOW. W każdej grupie-klasie przygotowano 4 miejsca dla wychowanków z postanowieniami tymczasowymi. Stworzono program pracy, który kładzie nacisk na integrację tych wychowanków z pozostałymi podopiecznymi i przyczyni się do akceptacji pobytu w MOW. Wzbogacona zostanie również oferta zajęć wychowawczych poprzez pracę w kołach, tj.: EKOOGRÓD – koło ekologiczno-ogrodnicze, koło artystyczno – biblioteczne, koło sportowo-turystyczne OBIEŻYŚWIAT, koło literackie, koło młodego naukowca, pracownia plastyczna i ceramiczna, koło matematyczne.

„Instrumenty dla szkolnictwa artystycznego" zadanie realizowane było w okresie od 4 maja 2011 r. do 31 grudnia 2011 r. przez Zespół Szkół nr 9 w ramach programu Rozwój Szkolnictwa Artystycznego Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Koszt całkowity realizowanego projektu wynosił 40 000 zł. Środki finansowe zostały przekazane na zakup instrumentów smyczkowych i dętych jako doposażenie szkoły.

DOFINANSOWANIE KOSZTÓW KSZTAŁCENIA MŁODOCIANYCH PRACOWNIKÓW

W 2011 r. rozpatrzono 223 wnioski o dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników, z czego **zrefundowano koszty kształcenia 145 pracodawcom na kwotę 1 033 222,21 zł za wykształcenie 175 uczniów;** 127 uczniów odbywało szkolenie w formie nauki zawodu, a 48 odbywało szkolenie w formie przyuczenia do wykonywania określonej pracy.

DOFINANSOWANIE DOWOZU UCZNIÓW

Na podstawie umów podpisanych z przewoźnikami wyłonionymi w postępowa 15 szkół i placówek oświatowych (Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 8 przy ul. Wejherowskiej 28, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 9 przy ul. Wejherowskiej 28, Zespół Szkół Integracyjnych przy ul. Nowodworskiej 78/82, Zespół Szkół nr 21 przy ul. Ignuta 28, Zespół Szkół nr 11 przy ul. Grochowej 36/38, Szkoła Podstawowa nr 12 przy ul. Janiszewskiego 14, Gimnazjum nr 28 przy ul. Zachodniej 2, Zespół Placówek Oświatowych nr 2 przy ul. Głogowskiej 30, Szkoła Podstawowa nr 8 przy ul. Kowalskiej 105, Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy nr 11 przy ul. Kamiennej 99/101, Zespół Społecznych Integracyjnych Szkół „Amigo" przy ul. Żelaznej 36, Dolnośląski Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci Niewidomych nr 13 przy ul. Kamiennogórskiej 16, Ewangelickie Centrum Diakonii i Edukacji przy ul. Wejherowskiej 28, Szkoła Przysposabiająca do Pracy przy ul. Wejherowskiej 28, Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjny dla Dzieci Niepełnosprawnych przy ul. Górnickiego 37a. **Z transportu skorzystało 250 uczniów, a jego koszt w roku szkolnym 2010/2011 r. wyniósł 1 806 813 zł.**

BUDOWANIE SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO WŚRÓD DZIECI I MŁODZIEŻY

Wspierano szkoły w zakresie projektów **budowania tożsamości wrocławian**; dofinansowano uroczystości nadania imienia i sztandarów oraz uroczystości jubileuszowe w 12 przedszkolach i 15 szkołach podstawowych, 4 szkołach ponadgimnazjalnych oraz w Młodzieżowym Domu Kultury – Krzyki, na łączną kwotę 80 000zł. W ramach VI. Edycji

projektu miasta „Dzień Życzliwości", we współpracy z Biurem Promocji Miasta, zrealizowano konkurs „**Najżyczliwszy 2011/2012"**. Wydział Edukacji UM był współorganizatorem pierwszego **Dolnośląskiego Festiwalu Wolontariatu**, który odbył się w dniach 9 - 11 listopada 2011. W Zespole Szkół nr 4 odbyło się kilkadziesiąt warsztatów dla wolontariuszy szkół wrocławskich oraz Dolnego Śląska. W ramach rozwijania **edukacji regionalnej i ekologicznej**: kontynuowano współpracę z PTTK-Śródmieście i Zespołem Centrum Edukacji Kulturalnej Dzieci i Młodzieży przy organizacji X jubileuszowej edycji konkursu „**Szkoła Promująca Turystykę"**, w którym udział wzięły następujące placówki: Przedszkola nr: 10, 54, 84, 106, 110, 117, 136, 146, 149; Szkoły Podstawowe nr: 1, 19, 37, 38, 50, 51, 74, 107, 113; Gimnazja nr: 1, 5, 13, 14, 15, 16, 31; Szkoły Ponadgimnazjalne: Zespół Szkół Teleinformatycznych i Elektronicznych, Liceum Ogólnokształcące nr III. Na organizację konkursu przeznaczono **10 000 zł,**

- kontynuowano współpracę z PTTK-Śródmieście i Gimnazjum Nr 13 w zakresie organizacji Młodzieżowej Olimpiady Krajoznawczo-Turystycznej Dolnego Śląska,
- kontynuowano współpracę z Wydziałem Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego w zakresie projektu „Wrocławskie dzieci uczą segregować śmieci". W VI edycji programu uczestniczyło 61 placówek oświatowych, tj. Przedszkola nr 41, 48, 50, 52, 62, 64, 80, 84, 90, 92, 102, 117, 123, 126, 133, 149, 150; Szkoły Podstawowe nr: 22, 24, 34, 38, 39, 44, 45, 61, 63, 67, 73, 82, 83, 85, 93, 95, 113, 118, Optimum, Polsko-Niemiecka; Gimnazja nr: 9, 13, 14, 21, 25, 27, 28, 29, 31, 34, 39, 54, Optimum, Integracyjne; Licea Ogólnokształcące nr 24,29,30; Licea Profilowane nr 3, 14; Technika nr 14, 16, Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 10, Zasadnicza Szkoła Zawodowa oraz Zespół Szkół Budowlanych. Koszt całości przedsięwzięcia wyniósł 30 000 zł, z czego dofinansowanie z WED – 15 000 zł, a pozostałą część budżetu pokrył Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego. Projekt realizowano w 9 obszarach,
- realizowano program **„Szare na zielone"**, który obejmował: nasadzenia drzew, krzewów i roślin okrywowych (w tym zielone ekrany, zieleń ozdobna), realizacje elementów małej architektury związanej z zielenią (podpory do roślin, trejaże, pergole, murki oporowe), zabiegi pielęgnacyjno-ratownicze na istniejącym drzewostanie. W programie uczestniczyło 30 placówek oświatowych: Przedszkola nr 6, 25, 34, 35, 43, 59, 65, 68, 79, 80, 87, 90, 121; Szkoły Podstawowe nr 22, 64, 68, 71, 107; Gimnazja nr 5, 14, 24; Liceum nr IV; Zespoły Szkolno-Przedszkolne nr 1, 9, 11; Zespoły Szkół nr 11, 19, 22; Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 5 i Zespół Szkół Integracyjnych. Środki finansowe wykorzystane w roku 2011 na realizację programu to 357 970 zł,
- realizowano edukację ekologiczną w specjalistycznych Ośrodkach Edukacji Ekologicznej. Dofinansowano na kwotę 127 500 zł wyjazdy 3 380 uczniów z 52 placówek;
- wspierano merytorycznie i finansowo autorskie programy edukacji ekologicznej w 18 placówkach na kwotę 29.700,00 zł – Przedszkola nr 25, 34, 49, 66, 99, 106, 146; Szkoły Podstawowe nr 38, 78, 90, 99; Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 3; Zespoły Szkół nr 13, 21, 25; Gimnazja nr 24, 39 i Terapeutyczna Szkoła Podstawowa nr 119,
- pod patronatem Prezydenta Wrocławia kontynuowano realizację międzyszkolnego projektu edukacyjnego „Przyroda - a to ciekawe!". W roku szkolnym 2010/2011 (od stycznia do czerwca) projekt był skierowany do uczniów klas „0" ośmiu szkół podstawowych, a w roku szkolnym 2011/2012 (od września do grudnia) w projekcie wzięło udział dwanaście szkół podstawowych. Budżet projektu wyniósł 100 000 zł. Ogólnym celem projektu jest wzbudzenie zainteresowania uczniów rozpoczynających naukę w oddziałach „0" wiedzą matematyczno-przyrodniczą, poprzez zapewnienie dodatkowych zajęć świetlicowych oraz terenowych z zakresu edukacji ekologicznej. Cele szczegółowe projektu odnoszą się do poznawania świata przyrody, promowania aktywnych form spędzania czasu wolnego, kształtowania odpowiedzialności za własne środowisko oraz rozwijania badawczej postawy wobec świata.

Zorganizowano i dofinansowano w wysokości **36 000 zł** wrocławską edycję **XVII Ogólnopolskiego Samorządowego Konkursu Nastolatków „Ośmiu Wspaniałych”**. W Konkursie udział wzięło 27 osób w kategoriach Ósemeczka i Ośmiu Wspaniałych, oraz zgłoszono 15 grup wolontariuszy w kategorii Zgłoszenia Grupowe. W kategorii „Ośmiu Wspaniałych Wrocławia” wybrano łącznie 8 osób, w tym ze szkół gimnazjalnych (Gimnazjum nr 18, 49 i Publiczne Gimnazjum Katolickie) i ponadgimnazjalnych (Liceum Ogólnokształcące nr II, Liceum Profilowane nr XII i XIX, Technikum nr 7 w ZSTiE), natomiast w kategorii „Ósemeczki” wyłoniono 3 osoby ze Szkoły Podstawowej nr 21 i nr 78. Jeden z laureatów Konkursu reprezentował Wrocław w eliminacjach ogólnopolskich w Warszawie i został jednym z Ośmiu Wspaniałych Polski (Emilia Jagielska). Przygotowano wniosek i zgłoszono udział w I edycji dolnośląskiego konkursu organizowanego przez Stowarzyszenie Semper Avanti **„Gmina przyjazna młodzieży”.** Gmina Wrocław zajęła w tym konkursie I miejsce. Przeprowadzono konkurs na **najlepszy samorząd uczniowski** szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych Wrocławia, w którym wyróżniono 15 projektów z 12 szkół w 2 kategoriach – całokształt działalności i najlepsza inicjatywa. Łącznie wysokość nagród wyniosła **40 000 zł.**

Ilość uczestników lokalnych edycji Konkursu Nastolatków „Ośmiu Wspaniałych”

OGÓLNOPOLSKI SAMORZĄDOWY KONKURS NASTOLATKÓW "OŚMIU WSPANIAŁYCH"				
	XIV edycja lokalna 2007/2008	**XV edycja lokalna 2008/2009**	**XVI edycja lokalna 2009/2010**	**XVII edycja lokalna 2010/2011**
LICZBA ZGŁOSZEŃ ŁĄCZNIE w tym:	**36**	**44**	**59**	**42**
ÓSEMKI	31	36	44	24
ÓSEMECZKI	3	3	8	3
GRUPOWE	2	4	7	15
POZA KONKURSEM	0	1	0	0
LICZBA SZKÓŁ ŁĄCZNIE w tym:	**21**	**28**	**30**	**24**
LICZBA SZKÓŁ PODSTAWOWYCH	3	2	5	3
LICZBA GIMNAZJÓW / w tym G NIEPUBLICZNYCH	8/1	11/0	15/1	12/1
LICZBA SPG/ w tym SPG NIEPUBLICZNYCH	10/2	15/0	10/0	9/0
LICZBA LAUREATÓW I WYRÓŻNIONYCH w tym:	**12**	**13**	**18**	**18**
LAUREACI KONKURSU – ÓSEMKI	8	8	8	8
LAUREACI KONKURSU – ÓSEMECZKI	2	1	2	3
WYRÓŻNIENIA – Ósemki	0	2	4	4
WYRÓŻNIENIA – Ósemeczki	1	0	1	0
WYRÓŻNIENIA – Grupowe	1	2	3	3
BUDŻET	**33 250**	**28 300**	**34 000**	**36 000**

Nagrody przyznane w konkursie na najlepszy samorząd uczniowski szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych Wrocławia w roku 2011

Kategoria	Miejsce	Laureaci	Wysokość nagrody (zł)
Całokształt działalności (gimnazja)	I miejsce	**Gimnazjum nr 7** za przedsięwzięcia angażujące znaczną część **społeczności** szkolnej w podejmowane zadania (między innymi w prowadzeniu kalendarza szkolnego), za podejmowanie działań wolontarystycznych i charytatywnych, za konsekwencję w działaniu i utrzymywanie wysokiego poziomu organizacji pracy samorządu, za profesjonalne i oryginalne działania samorządowe, za szukanie nowych rozwiązań;	5 000
	II miejsce – równorzędnie	**Gimnazjum nr 39** za podejmowanie oryginalnych i ciekawych pomysłów, związanych ze środowiskiem lokalnym szkoły, za ciekawą i ponadprzeciętną organizację życia szkolnego, za konsekwencję w działaniu i utrzymywanie wysokiego poziomu organizacji pracy samorządu, za ilość przedsięwzięć angażującą znaczną część społeczności szkolnej w podejmowanych zadaniach.	3 500
	II miejsce - równorzędnie	**Gimnazjum nr 14** za podejmowanie oryginalnych i ciekawych pomysłów, związanych z pracą samorządu szkolnego, za ciekawą i ponadprzeciętną organizację życia szkolnego, za różnorodność działań i inicjatyw.	3 500
	III miejsce	**Gimnazjum nr 1** za mnogość i różnorodność uroczystości i spotkań, za działania na rzecz turystyki i sportu, za organizację quizów i konkursów, za podejmowanie działań i inicjatyw obywatelskich	2 000
Całokształt działalności (szkoły ponadgimnazjalne)	I miejsce	**Elektroniczne Zakłady Naukowe** za kreowanie wydarzeń kulturalnych i naukowych, za aktywną współpracę samorządu z innymi organami szkoły, ponadprzeciętną organizację życia szkolnego, za działania na rzecz ochrony środowiska;	4 000
	II miejsce- równorzędnie	**Zespół Szkół Nr 1** za mnogość oryginalnych projektów, za ilość przedsięwzięć angażującą znaczną część społeczności szkolnej w podejmowanych zadaniach, za kreowanie wydarzeń naukowych, kulturalnych i innych, za aktywną współpracę samorządu z innymi organami szkoły.	3 000
	II miejsce- równorzędnie	**Zespół Szkół nr 4** za ponadprzeciętną organizację życia szkolnego, za działania na rzecz ochrony środowiska, za rozwijanie zainteresowań innych, za wspieranie i pomoc uczniom, za kreowanie wydarzeń naukowych, kulturalnych i innych.	3 000
	III miejsce- równorzędnie	**Zespół Szkół Gastronomicznych** za wspieranie i pomoc uczniom oraz aktywną współpracę z innymi organami szkoły, za działania na rzecz ochrony środowiska, za kreowanie wydarzeń naukowych, kulturalnych i innych, za pozytywne opinie innych organizacji.	2 000
	III miejsce- równorzędnie	**Zespół Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych** za wspieranie i pomoc uczniom oraz aktywną współpracę z innymi organami szkoły, za działania na rzecz ochrony środowiska, za kreowanie wydarzeń naukowych, kulturalnych i innych, za aktywne działania na rzecz wolontariatu i akcji charytatywnych.	2 000

Najlepsza inicjatywa (gimnazja)	Społeczno-obywatelska	**Gimnazjum nr 27** za Gazetkę Samorządu Uczniowskiego „KLIK", za popularyzowanie bardzo dobrego szkolnego dziennikarstwa, za podejmowanie oryginalnych i ciekawych pomysłów związanych ze środowiskiem lokalnym szkoły.	2 000
	Sportowo-społeczno-obywatelska	**Gimnazjum nr 34** „Polska biega 2011" -za rozpowszechnianie sportu w społeczności szkolnej, za oryginalny projekt mający na celu integrację społeczeństwa.	2 000
	Społeczno-naukowa	**Gimnazjum nr 5** Debata „Koniec epoki kredy? TIK-Tak" czyli jak się uczyć i komunikować przy pomocy TIK (Technologii Informacyjno-Komunikacyjnej), za podejmowanie oryginalnych i ciekawych pomysłów, związanych ze środowiskiem lokalnym szkoły, za ciekawy projekt w przekształcaniu epoki kredy w epokę komputerów.	2 000
Najlepsza inicjatywa (szkoły ponadgimnazjalne)	Kulturalna	**Zespół Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych** „Wesele żydowskie" - za rozpowszechnianie różnych działań artystycznych w społeczności szkolnej, za oryginalny projekt mający na celu przybliżenie tematyki żydowskiej.	2 000
	Społeczna	**Zespół Szkół Nr 1** – „Noc Muzeów" za podejmowanie oryginalnych i ciekawych pomysłów, związanych z rozpowszechnianiem kultury, za ciekawy projekt propagujący zwiedzanie muzeów.	2 000
	Kulturalna	**Zespół Szkół Nr 4** Akcja „Pamiętamy o Chopinie" związana z rokiem chopinowskim; za podejmowanie oryginalnych i ciekawych pomysłów, związanych z rozpowszechnianiem kultury, za odświeżanie pamięci o wybitnym polskim kompozytorze.	2 000
Łącznie			**40 000**

PROJEKTY EDUKACYJNE WE WSPÓŁPRACY Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI ORAZ INNYMI JEDNOSTKAMI

Wspierano szkoły w zakresie **wymiany międzynarodowej młodzieży.** Współdziałano z organizacją międzynarodową **„Polsko - Niemiecka Współpraca Młodzieży"** w pozyskiwaniu dofinansowania dla 22 projektów realizowanych w 14 wrocławskich szkołach. W wymianie polsko-niemieckiej uczestniczyli uczniowie 6 gimnazjów (Gimnazja nr 7, 16, 19, 23, 27, 29) i 8 szkół ponadgimnazjalnych (Licea Ogólnokształcące nr III, IV, XII, Zespół Szkół nr 4, Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 5, Zespół Szkół nr 23, Zespół Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych oraz Zespół Szkół Gastronomicznych).

Wysokość dofinansowania projektów realizowanych w ramach wymiany polsko-niemieckiej

	2010		2011			
Typ szkoły	**Liczba zrealizowanych projektów w szkołach publicznych**	**Kwoty dofinansowania (zł)**	**Liczba placówek**	**Liczba uczniów wrocławskich szkół**	**Liczba zrealizowanych projektów w szkołach publicznych**	**Kwoty dofinansowania (zł)**
G	15	62 373	6	332	11	42 118
SPG	19	70 459	8	263	11	35 005
RAZEM	**34**	**132 832**	**14**	**595**	**22**	**77 123**

W ramach współpracy z Muzeum Historii Żydów Polskich, umożliwiono udział młodzieży Liceum Ogólnokształcącego nr III i nr XII w projekcie **wymiany międzynarodowej z Izraelem, przekazując dofinansowanie w kwocie 20 000 zł.**

W ramach **współpracy międzynarodowej** dofinansowano:

- wyjazd uczniów Liceum Ogólnokształcącego nr VIII do CERN – najnowszego na świecie Laboratorium Fizyki Cząstek Elementarnych pod Genewą - kwota w wysokości 13 000 zł;
- wyjazd uczniów Liceum Ogólnokształcącego nr III na wycieczkę do Lwowa i na Kresy Wschodnie, jako nagrody dla finalistów i laureatów olimpiad przedmiotowych i konkursów ogólnopolskich i międzynarodowych, w wysokości 15 000 zł,
- wyjazd uczniów klasy II dwujęzycznej z językiem francuskim Gimnazjum nr 30 w ramach projektu edukacyjnego „Z Alzacją za pan brat" w wysokości 11 000 zł,
- wyjazd uczniów Gimnazjum nr 13 na finał światowego Programu Destination Imagination w Knoxville w wysokości 35 000,
- wyjazd uczniów Szkoły Podstawowej nr 46, Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 17, Zespołu Szkół nr 14 i Liceum Ogólnokształcącego nr III na Finał Międzynarodowy Mistrzostw w Grach Matematycznych i Logicznych w Paryżu w wysokości 4 000 zł,
- wyjazd uczniów Zespołu Szkół nr 22 na wymianę młodzieży szkolnej z II Srednja Skola z Konjic (Bośnia i Hercegowina) w wysokości 6 000 zł;
- wyjazd uczniów Zespołu Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych na występy artystyczne Chóru Szkolnego „Ekonomik" na Ukrainie, w wysokości 4 000 zł,
- wyjazd uczniów Gimnazjum nr 13 na Międzynarodowy Kongres Młodzieży w Hannoverze w wysokości 1 000 zł;
- wyjazd uczniów Zespołu Szkół nr 5 na wymianę z francuskim liceum de la Salle w Metz, w wysokości 5 000 zł,
- wyjazd uczniów klasy drugiej dwujęzycznej z językiem francuskim Gimnazjum nr 30 w ramach projektu edukacyjnego „Rola rzeki w życiu miasta: Wrocław i Bayonne".

W październiku 2011 r. zorganizowano udział wrocławskiej młodzieży z Gimnazjum nr 13 im. Unii Europejskiej w Europejskim Szczycie Młodzieży w Hannoverze w Niemczech. Celem projektu było umożliwienie młodzieży zaprezentowania swojego kraju, przedstawienie „palących" dla młodych spraw oraz zapoznanie uczestników Szczytu z uregulowaniami prawnymi dotyczącymi praw dzieci i młodzieży w krajach uczestników.

Organizacje pozarządowe uzyskały dofinansowanie na realizację następujących projektów edukacyjnych:

Środki finansowe przekazane przez Gminę Wrocław w roku 2011 na realizację projektów edukacyjnych realizowanych przez organizacje pozarządowe

Lp.	Projekty edukacyjne	Kwota dotacji	Liczba projektów
1	Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży	266 150	14
2	Przygotowanie i prowadzenie szkoły międzynarodowej oraz zajęć pozalekcyjnych dla uczniów szkoły	0	1
3	Edukacja Ekologiczna dzieci i młodzieży	8 415	1
4	Tutoring	39 624	1
5	Wsparcie dla Rodzin Polskich ze Wschodu	9 140	1
6	Wsparcie edukacji uczniów wrocławskich szkół ponadgimnazjalnych w zakresie przedsiębiorczości	57 250	1
7	Zajęcia edukacyjno-terapeutyczne dla uczniów z autyzmem (ze spektrum autyzmu)	65 000	1
RAZEM		**445 579**	**20**

Dofinansowano realizację projektów i przedsięwzięć edukacyjnych, uroczystości, konkursów i olimpiad, w tym m.in.:

Projekty edukacyjne i konkursy dofinansowane przez Gminę Wrocław w roku 2011

Nazwa placówki	Nazwa przedsięwzięcia	Kwota dofinansowania
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1	XIX Ogólnopolski Festiwal Piosenki Obcojęzycznej	9 000
Gimnazjum nr 19	IV Ogólnopolski Konkurs Literacki „Płynąć pod prąd”	1 000
Zespół Szkół Zawodowych nr 5	XVI Ogólnopolski Turniej na najlepszego ucznia w zawodzie cukiernik i piekarz	2 000
Zespół Szkół nr 14	Obóz Ligi Naukowej 2011	5 200
Zespół „Centrum Edukacji Kulturalnej Dzieci i Młodzieży”	IX Dolnośląskie Spotkania Teatrów Młodzieżowych Chochoł	500
Przedszkole nr 18	Dzień Przedszkolaka	15 000
Liceum Ogólnokształcące nr X	Konkursy szkolne „Asyż we Wrocławiu”	11 350
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 3 Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 17 Gimnazjum nr 1 Liceum Ogólnokształcące nr III	Matematyka bez granic	2 800
Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 5	Popularna młodzieżowa inicjatywa WrocMUN	7 000
Zespół Szkól nr 14	XIX Ogólnopolski Konkurs Gier Matematycznych i Logicznych	400
Gimnazjum nr 13	V Międzynarodowy Kongres dr Jana Zukertorta	2 000
Szkoła Podstawowa nr 118	Obóz artystyczny w ramach 38 Festiwalu Kultury Młodzieży Szkolnej w Kielcach	3 000
Zespół „Centrum Edukacji Kulturalnej Dzieci i Młodzieży”	Szkoła Promująca Turystykę	11 000
Szkoła Podstawowa nr 84	V Międzyszkolny Świetlicowy Konkurs Plastyczny „Najpiękniejsza Palma Wielkanocna”	500
Szkoła Podstawowa nr 84	XI Międzyszkolny Świetlicowy Konkurs Plastyczny „Podróż Dookoła Świata”	500
Zespół Szkół nr 19	Międzyszkolny Konkurs Piosenki Angielskiej	950
Zespół Szkół nr 19	I edycja Międzyszkolnego Drużynowego Turnieju Interdyscyplinarnego w Języku Angielskim	1 000
Liceum Ogólnokształcące nr X	Jedenasta edycja Ogólnopolskiego Turnieju Reportażu	6 000
Gimnazjum nr 13	45. Młodzieżowa Olimpiada Krajoznawcza Dolnego Śląska	2 000
Elektroniczne Zakłady Naukowe	Konkurs matematyczno-informatyczno-językowy e-Maling	2 000
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 8	Międzyszkolny Przegląd Piosenki „Mimozami jesień się zaczyna...”	400
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 17	Konkurs historyczny „Od Solidarności do III Rzeczypospolitej”	1 000
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 9	I Festiwal Piosenki Dziecięcej	1 600
Zespół Żłobkowo-Przedszkolny nr 2	IX Prezentacja Przedszkoli Językowych „Jesteśmy małymi Europejczykami”	1 300
Zespół Szkół nr 22	I Model Show Wrocław	5 000
Gimnazjum nr 14	Ogólnowrocławski konkurs biologiczny „Zdrowy człowiek w zdrowym środowisku”	2 000
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 8	Międzyszkolny Sejmik Samorządów Uczniowskich	500
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 8	Międzyszkolny Konkurs „Wrocławskie	500

	Krasnale”	
Przedszkole nr 104	Taneczna Gala Przedszkolaka	3 000
Gimnazjum nr 2	VII Przegląd Twórczości Zakazanej w PRL	5 000
Zespół Szkół Gastronomicznych	Olimpiada Hotelarska i Wiedzy o Żywieniu	5 000
Zespół Szkół Zawodowych nr 5	XVII Ogólnopolski Turniej na najlepszego ucznia w zawodzie cukiernik i piekarz	5 000
Zespół Szkół nr 22	Matematyka Reaktywacja	48 000
Gimnazjum nr 14	Młodzi Obywatele Kultury	20 000
Liceum Ogólnokształcące nr X	Parlament Młodzieży	7 000
Przedszkole nr 12 Przedszkole nr 30 Przedszkole nr 121 Przedszkole nr 140 Przedszkole nr 21 Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 2	Przedsiębiorczy Przedszkolak	8 405
Szkoła Podstawowa nr 63 Zespół Szkół nr 15 Szkoła Podstawowa nr 82 Szkoła Podstawowa nr 9 Szkoła Podstawowa nr 93 Szkoła Podstawowa nr 12 Szkoła Podstawowa nr 18 Szkoła Podstawowa nr 46 Szkoła Podstawowa nr 63 Szkoła Podstawowa nr 85 Szkoła Podstawowa nr 118 Gimnazjum nr 14 Gimnazjum nr 28 Gimnazjum nr 5 Gimnazjum nr 4 Gimnazjum nr 1 Gimnazjum nr 2 Gimnazjum nr 16 Gimnazjum nr 25 Zespół Szkół nr 14 Liceum Ogólnokształcące nr I Zespół Szkół nr 1	Radosna Parada Niepodległości	35 950
Liceum Ogólnokształcące nr III Zespół Szkół nr 14 Gimnazjum nr 1 Gimnazjum nr 13	Sieć Szkół Przyjaznych Informatyce	28 610
Szkoła Podstawowa nr 97	Ogólnopolski Turniej Mini Piłki Siatkowej w Głuchołazach	1 860
Zespół Szkół nr 14	XI edycja Wrocławskiej Nauczycielskiej Ligi Siatkówki	130
Gimnazjum nr 5	VII Ogólnopolska Gimnazjada w Grach Zespołowych w Radomiu	2 600
Zespół Szkół nr 4	Mistrzostwa Polski Szkół Sportowych w Raciborzu	1 700
Zespół Szkół nr 4	Ogólnopolska Licealiada w Koszykówce Chłopców w Gorlicach	2 600
Elektroniczne Zakłady Naukowe	Spotkanie z Muzyką	13 400
Gimnazjum nr 1 Gimnazjum nr 3 Gimnazjum nr 13 Gimnazjum nr 14 Gimnazjum nr 30	wyjazdy edukacyjne szlakiem obiektów na Dolnym Śląsku, wpisanych na listę Światowego Dziedzictwa UNESCO	27 000
Zespół "Centrum Edukacji Kulturalnej Dzieci i Młodzieży"	Wrocławskie Dzieci Uczą Segregować Śmieci	51 000
Liceum Ogólnokształcące nr VII	Wrocławska Solidarność 1980-2010	15 705
Przedszkole nr 149 Przedszkole nr 121 Przedszkole nr 50 Szkoła Podstawowa nr 1 Szkoła Podstawowa nr 50 Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 7 Gimnazjum nr 1 Gimnazjum nr 5	Wielka Nagroda Wrocławia	15 080

Gimnazjum nr 14 Liceum Ogólnokształcące nr VII Liceum Ogólnokształcące nr III Liceum Ogólnokształcące nr IV		
Zespół Żłobkowo-Przedszkolny nr 3	Zabawy FundaMentalne	34 300
Przedszkola i szkoły podstawowe	Projekt ZOO	572 547,50

ORGANIZOWANIE I FINANSOWANIE CZASU WOLNEGO

Zorganizowano **wypoczynek zimowy,** z którego skorzystało ok. 9 023 uczniów. Na ten cel przekazano z budżetu Miasta kwotę **485 469 zł**, z tego na:

- **organizację zajęć otwartych w 63 szkołach** – 151 932 zł ; uczniowie uczestniczyli w zajęciach rekreacyjno-sportowych, plastycznych, muzyczno-tanecznych, świetlicowych i warsztatach komputerowych,
- organizację półkolonii zimowych w 27 szkołach i placówkach – **333 537 zł,**
- zorganizowano półkolonie w czasie **ferii letnich** w 21 szkołach i placówkach. Z wypoczynku skorzystało ok. 3 286 uczniów. Na ten cel przeznaczono z budżetu Miasta kwotę **452 326 zł.**

Kontynuowano realizację **Programu Pomocy dla Rodzin Wielodzietnych „Dwa plus trzy i jeszcze więcej”.** Zorganizowano bezpłatne zajęcia pływackie dla rodzin wielodzietnych na siedmiu basenach szkolnych. Przygotowano łącznie, w każdym tygodniu, **235 miejsc** na basenach, z których skorzystało w 2011 r. **255 rodzin tj. 904 osoby**.

W ramach działalności 4 Młodzieżowych Domów Kultury z zajęć pozalekcyjnych skorzystało (łącznie z imprezami masowymi) **31 684** dzieci i młodzieży. Koszt funkcjonowania MDK-ów wyniósł **8 343 173 zł**.

Średnio **11 741 uczniów** wrocławskich szkół i placówek oświatowych korzystało z oferty i realizowało zajęcia we Wrocławskim Centrum Treningowym Spartan na podstawie umowy przygotowanej przez Biuro Sportu Turystyki i Rekreacji, obejmującej okres od września 2008 do sierpnia 2011. W okresie od stycznia do czerwca 2011 **wydatkowano 2 738 772,62 zł na zajęcia sportowe** obejmujące: naukę jazdy na łyżwach i rolkach oraz tenis ziemny. Zajęcia zostały zrealizowane w liczbie 3 927 godzin lekcyjnych. Od września do grudnia 2011 r. 39 szkół i placówek oświatowych otrzymało środki w wysokości 1 054 692 zł z przeznaczeniem na promowanie wśród dzieci i młodzieży aktywnych form spędzania czasu wolnego poprzez kształtowanie umiejętności rekreacyjno-sportowych we Wrocławskim Centrum Treningowym Spartan.

POPRAWA STANU BEZPIECZEŃSTWA ORAZ ESTETYKI SIEDZIB SZKÓŁ I PLACÓWEK

W roku 2011 priorytetem działań prowadzonych przez Wydział była stała modernizacja i poprawa stanu bezpieczeństwa budynków szkolnych oraz budowa nowej bazy kształcenia. W sposób ciągły prowadzono działania zmierzające do oszczędności z tytułu zużycia mediów w placówkach oświatowych. Zrealizowano remonty i inwestycje na łączną kwotę ponad 19 000 000 zł.

REALIZACJA PROGRAMÓW UJĘTYCH W WIELOLETNIM PLANIE INWESTYCYJNYM

Programy	Całkowity koszt inwestycji (zł)
Budowa i kompleksowa przebudowa budynków przedszkoli:	
- adaptacja pomieszczeń przy ul. Komuny Paryskiej 44-46 oraz przygotowanie placu zabaw na terenie SP 2 na potrzeby **Przedszkola nr 35**	1 598 426
- zrealizowano I etap budowy **Zespołu Szkolno – Przedszkolnego nr 16** przy ul. Róży Wiatrów w tym: przedszkole 6 oddziałowe dla 150 dzieci i blok dydaktyczny klas I – III wraz z zagospodarowaniem terenu oraz wyposażeniem	16 000 000

- Modernizacja systemu grzewczego w **Przedszkolu nr 50** przy ul. Dyrekcyjnej (I etap przebudowy budynku)	666 137
Budowa i kompleksowa przebudowa budynków szkół podstawowych:	
- Remont dachu części wyższej budynku z wyburzeniem wieżyczki obserwacyjnej oraz wymiana pozostałych okien i drzwi wejściowych w **Zespole szkolno- Przedszkolnym nr 7** przy ul. Koszykarskiej	257 300
- Nadbudowa budynku Zespołu Szkolno- Przedszkolnego nr 15 przy ul. Stanisławowskiej- rozpoczęto prace budowlane	58 114
Budowa i kompleksowa przebudowa budynków gimnazjów:	
- Zakończono przebudowę budynku **Gimnazjum nr 21 przy ul. Św. Jerzego** w tym wykonano : przebudowę dachu, przebudowę łącznika, wejścia do budynku oraz remont elewacji segmentu 1 i 2.	1 775 441
- Rozpoczęto przebudowę i remont pomieszczeń piwnic oraz I i II piętra **Gimnazjum nr 15 przy ul. Jedności Narodowej** wraz z wymianą instalacji c.o. i wod.-kan. w całym budynku	3 632
- wykonano izolację fundamentów budynku głównego i termomodernizację ściany bloku sportowego w **Gimnazjum nr 4 przy ul. Paulińskiej**	210 000
Budowa i kompleksowa przebudowa budynków szkół ponadgimnazjalnych:	
- Zakończono przebudowę budynku **Liceum Ogólnokształcącego nr XI (Zespół Szkół nr 19) przy ul. Spółdzielczej.** Płatności w roku 2012 r.	5 010 835
- wykonano remont dachów stromych oraz płaskich **w Zespole Szkół nr 23 przy ul. Dawida**	670 966
- Rozpoczęto przebudowę i remont budynku warsztatów (budynek C i łącznik z budynkiem B) wraz z wszystkimi niezbędnymi przyłączeniami w **Centrum Kształcenia Praktycznego przy ul. Strzegomskiej.** Płatności w roku 2012 po odbiorze robót budowlanych.	12 500
Budowa i przebudowa basenów w obiektach oświatowych:	
- Rozpoczęto remont i przebudowę basenu wraz z zapleczem sanitarno-szatniowym w **Szkole Podstawowej nr 46 przy ul. Ścinawskiej**. Płatności po odbiorze robót budowlanych.	0
Budowa i przebudowa infrastruktury sportowej w obiektach oświatowych:	
- Zakończono przebudowę z rozbudową bloku sportowego w **Szkole Podstawowej nr 73 przy ul. Glinianej**	2 082 067
- Zakończono remont sali gimnastycznej wraz z sanitariatami i szatnią dla dziewcząt i chłopców, pokojem nauczycieli, magazynem sprzętu sportowego **w Lotniczych Zakładach Naukowych przy ul. Kiełczowskiej**	1 061 163
- Zakończono remont i przebudowę dużej sali sportowej, holu wejściowego wraz z dachem, docieplenia elewacji z częściową wymianą stolarki okiennej i drzwiowej **w Zespole Szkół Teleinformatycznych i Elektronicznych przy ul. Haukego Bosaka**	627 300
- Zakończono rozbudowę z przebudową bloku sportowego **Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 10 przy ul. Parkowej**	700 097

W ramach „małych projektów" inwestycyjnych i remontów:

- wyremontowano dachy w 11 placówkach za kwotę 1 692 486 zł. Przez okres 5 lat, w efekcie realizacji PROGRAMU DACHY wyremontowano dachy w 56% placówek,
- wyremontowano elewacje wraz z dociepleniem i wykonaniem izolacji zewnętrznych w 3 placówkach za kwotę 858 306 zł,
- wykonano remont sali gimnastycznej i zaplecza sanitarno szatniowego w 2 placówkach za kwotę 441 578 zł,
- wymianę instalacji elektrycznej i p.poż. w 5 placówkach za kwotę 401 320 zł,
- remonty i zabezpieczenia np.: wymieniono płyty sufitowe, wymieniono posadzki oraz instalację centralnego ogrzewania, wykonano izolacje budynków w 8 placówkach za łączną kwotę 710 616 zł
- wykonano dokumentację na modernizacje i remonty przewidziane do realizacji w latach następnych dla 5 placówek,
- 1 248 napraw i remontów awaryjnych na łączną kwotę 2 849 000 zł. Najczęściej usuwane awarie dotyczyły naprawy dachów, instalacji wodno-kanalizacyjnej i instalacji elektrycznej.

Niezależnie, placówki wykonały następujące remonty ze środków przyznanych przez Wydział Edukacji:

- przebudowę pomieszczeń oraz dostosowanie sanitariatów do potrzeb 5 i 6 latków – 31 placówek za kwotę 693 591 zł,
- wyposażenie przebudowanych oraz istniejących pomieszczeń dla potrzeb 5 i 6 latków – 60 placówek za kwotę 760 411 zł,

- wymianę instalacji elektrycznej, naprawę instalacji hydrantowej, wymianę okien, wymianę stolarki drzwiowej, naprawę oświetlenia ewakuacyjnego – łącznie 17 placówek za kwotę 249 608 zł,
- wymianę okien - 6 placówek za kwotę 26 700 zł oraz 236 710 zł w ramach dofinansowania z GFOŚ. W okresie 6 lat, w efekcie realizacji PROGRAMU WYMIANA STOLARKI OKIENNEJ całkowicie wymieniono okna w około 75% placówek, natomiast w około 20% placówek wymieniono więcej niż 50% okien.

W latach 2004 - 2011 wybudowano **69 boisk o sztucznych nawierzchniach** za kwotę **45 137 848 zł,** wskutek czego, co trzecia wrocławska szkoła ma nowe boisko. W 2011 r. wykonano **6 boisk za kwotę 2 731 380 zł** w następujących placówkach:

Wykaz boisk o sztucznej nawierzchni wykonanych w roku 2011

Lp	Placówka	Rodzaj boiska	Kwota (zł)
1	Gimnazjum nr 5 ul. Pawłowa	Boisko do piłki nożnej nawierzchnia ze sztucznej trawy i 2 boiska do piłki plażowej	411 324
2	Gimnazjum nr 3 ul. Świstackiego	Boisko szkolne o nawierzchni kauczukowo-poliuretanowej	875 081
3	Szkoła Podstawowa nr 18 ul. Poznańska	Wielofunkcyjne o nawierzchni kauczukowo-poliuretanowej	313 500
4	Szkoła Podstawowa nr 78 ul. Jedności Narodowej	Wielofunkcyjne o nawierzchni kauczukowo-poliuretanowej	338 127
5	Zespół Szkolno- Przedszkolny nr 4 ul. Sołtysowicka	Wielofunkcyjne o nawierzchni kauczukowo-poliuretanowej	557 676
6	Zespół Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych ul. Worcella	Wielofunkcyjne o nawierzchni kauczukowo-poliuretanowej do siatkówki	235 672
RAZEM			**2 731 380**

ZARZĄDZANIE MAJĄTKIEM OŚWIATOWYM

Administrowano 84 mieszkaniami zlokalizowanymi w budynkach placówek oświatowych (stan na 31. 12. 2011 r.). Wykwaterowano do lokali komunalnych lokatorów 14 mieszkań administrowanych przez Wydział Edukacji. Prowadzono 19 umów (stan na 31.12.2011 r.): 7 umów na dzierżawę gruntów oświatowych, 12 umów na niepubliczną działalność oświatową. Z tytułu zawartych umów zaplanowano w roku 2011 dochód w wysokości **979 300** zł netto.

ZARZĄDZANIE ENERGIĄ W PLACÓWKACH OŚWIATOWYCH

W ramach działań dążących do racjonalizacji zużycia mediów w placówkach oświatowych podjęto następujące działania:

- kontynuowano program **„Zdalnego Monitoringu Zużycia Energii i Mediów”.** W 2011 r. programem było objętych 208 placówek. Program umożliwił placówkom osiągnięcie oszczędności z tytułu zużycia energii i mediów dzięki świadomemu korzystaniu z mediów, możliwości bieżącego monitorowania zużycia energii i wody oraz dostosowaniu energii zamówionej do faktycznych potrzeb szkoły.
- W sierpniu 2011 przeprowadzono analizę zużycia gazu przez placówki oraz mocy pobranej w placówkach ogrzewanych gazem. W efekcie obliczono, że w placówkach moc zamówiona jest za wysoka. 11 placówek złożyło wnioski do PGNiG w sprawie obniżenia mocy od 1 stycznia 2012 .
- We wrześniu 2011 przeprowadzono analizę pobranych mocy oraz zużytego ciepła w placówkach ogrzewanych z sieci miejskiej. Z wykonanych obliczeń wynika, że w

138 placówkach moce zamówione są zawyżone, w związku z czym zostały złożone wnioski do firmy Fortum o obniżenie mocy umownej od 1 stycznia 2012.

- Po otrzymaniu danych z EnergiiPro dotyczących pobranych mocy energii elektrycznej ustalono, że w części placówek moc umowna jest niewłaściwie dobrana. W części placówek moc zamówiona nie była wykorzystywana, w części występowały przekroczenia mocy, generujące wysokie opłaty dodatkowe. Po przeprowadzonej analizie wystosowano następujące wnioski do firmy Energia Pro S.A.:
  - zmniejszenie mocy umownej dla 73 placówek,
  - zwiększenie mocy umownej – dla 25 placówek.
- Dzięki przeprowadzonym negocjacjom z firmą EnergiaPro Gigawat Sp. z o. o. uzyskano zniżkę dotyczącą opłaty za energię czynną w wysokości:
  - 14 % dla taryf C_{12a} i C_{12b},
  - 17% dla taryfy C_{21},
  - 18% dla taryfy C_{11},

  od obowiązującej w 2011 taryfy w 186 placówkach. Wynegocjowana stawka obowiązuje od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2012 r. i nie zmieni się po wprowadzeniu nowych taryf w 2012 r.
- w ramach realizacji projektu „Zarządzanie energią w placówkach oświatowych" zmodyfikowano Specyfikację Istotnych Warunków Zamówienia i Opis Przedmiotu Zamówienia oraz przygotowano wspólnie z Wydziałem Zamówień Publicznych postępowanie przetargowe w celu wyłonienia Konsultanta Projektu. Do końca roku 2011 przeprowadzono I etap postępowania. Projekt ma na celu zrealizowanie inwestycji zwiększających efektywność energetyczną obiektów użytkowanych przez placówki oświatowe. Inwestycje mają być finansowane w systemie ESCO, tj. z oszczędności na wydatkach za energię uzyskanych dzięki przeprowadzonym inwestycjom.

W ramach realizacji programu Ministerstwa Edukacji Narodowej „Radosna szkoła", Gmina otrzymała w 2011 r. dofinansowanie:

- 238 747 zł na zakup pomocy dydaktycznych w 19 szkołach podstawowych (SP nr: 9, 18, 23, 51, 61, 73, 76, 78, 80, 84, 96, 108, ZSP nr: 6, 11, 15, ZS 11,15, 21, ZPO 1),
- 1 009 049 zł na utworzenie, modernizację lub zwrot kosztów utworzenia placu zabaw w 10 szkołach (SP nr: 22, 63, 64, 71, 76, 78, 98, ZSP 1, ZS 11, 13). Po przeprowadzonych procedurach przetargowych wykorzystana kwota to: 810 179,71 zł,
- Jako wkład własny na utworzenie i modernizację placu zabaw Gmina przeznaczyła 810 179,74 zł.

W ramach realizacji programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania" realizowane są między innymi działania dotyczące doposażenia istniejących punktów przygotowywania lub wydawania posiłków. W roku 2011 z rezerwy celowej budżetu państwa 200 000 zł zostało przeznaczone dla 24 jednostek oświaty na dofinansowanie zakupu wyposażenia, sprzętu i urządzeń do kuchni.

OBSŁUGA ZAKŁADOWEGO FUNDUSZU ŚWIADCZEŃ SOCJALNYCH DLA PRACOWNIKÓW ORAZ EMERYTÓW I RENCISTÓW PLACÓWEK OŚWIATOWYCH WROCŁAWIA

Planowanie Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych:

- w związku z naliczaniem odpisów na ZFŚS zweryfikowano dane ponad 4600 emerytów-nauczycieli będących w ewidencji scentralizowanej obsługi Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych (aktualizacja wysokości oraz numeru świadczenia, adresu zamieszkania). Jednocześnie zebrano informację ze 124 placówek o wysokości pobieranych świadczeń przez emerytów-nauczycieli.

Wydatki z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych za rok 2011

Lp.	Zadanie	Kwota	Liczba świadczeń
1	Pomoc socjalna, w tym:	**837 750**	**1 878**
1.1	zapomogi losowe	545 650	1 189
1.2	zapomogi socjalne	292 100	689
2	dofinansowanie do wypoczynku	**4 656 340**	**6 422**
	a. Razem pozycje 1,2	**5 494 090**	**8 300**
3	Pożyczki mieszkaniowe, w tym:	**14 316 395**	**2 622**
3.1	remontowe	12 106 900	2 467
3.2	budowa domu/kupno mieszkania	2 209 495	155
	b. Razem pozycje 1,2,3	**19 067 130**	**10 785**
Umorzenia z tytułu śmierci pożyczkobiorcy		26 319	13

Środki na pomoc zdrowotną wydatkowane w rozdziałach budżetowych określonych wg typów jednostek oświatowych w roku 2011

Typ placówki	Kwota	Liczba świadczeń
Przedszkola	121 050	358
Szkoły podstawowe	343 750	1 017
Gimnazja	22 250	65
Szkoły ponadgimnazjalne i internaty	147 700	439
Placówki specjalne	54 800	165
Razem	**689 550**	**2 044**

Planowanie Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych:

- w związku z naliczaniem odpisów na ZFŚS zweryfikowano dane ponad 4 600 emerytów-nauczycieli będących w ewidencji scentralizowanej obsługi Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych (aktualizacja wysokości oraz numeru świadczenia, adresu zamieszkania). Jednocześnie zebrano informację ze 124 placówek o wysokości pobieranych świadczeń przez emerytów-nauczycieli;

Windykacja pożyczek mieszkaniowych:

- w związku z prowadzoną windykacją spłat pożyczek mieszkaniowych zaktualizowano dane o zadłużeniu 406 osób będących dłużnikami na początku 2011 r. Suma niespłaconych pożyczek wyniosła 737 880 zł. W stosunku do tych osób zastosowano ponaglenia telefoniczne oraz wezwania i powiadomienia listowne.

PODNOSZENIE EFEKTYWNOŚCI ZARZĄDZANIA SZKOŁAMI I PLACÓWKAMI OŚWIATOWYMI

Trwa realizacja Projektów zwanych **Wrocławska Edukacja,** które są współfinansowane przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013:

- **„Rozwój informatycznego systemu zarządzania wrocławską oświatą”** – obejmuje zakup infrastruktury informatycznej dla potrzeb administracji we wszystkich wrocławskich placówkach oraz budowę wspólnej aplikacji wspierającej szkoły (zarządzanie finansami i zasobami oświatowymi, przygotowanie organizacji pracy

szkoły, zarządzanie danymi uczniów, nabór elektroniczny do szkół i placówek). Całkowita wartość projektu wynosi 17 047 197zł. W ramach projektu :

- **w marcu 2011 r. została podpisana umowa z konsorcjum Teta S.A.** na budowę systemu, tj. Platformy Sprzętowej i Platformy Sieciowej oraz Świadczenie Serwisu Gwarancyjnego na potrzeby Projektu „Rozwój informatycznego systemu zarządzania wrocławską oświatą" współfinansowanego przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013 Konsorcjum w trakcie trwania umowy zmieniło nazwę na Unit 4 Teta S.A.,
- **w kwietniu podpisano protokół odbioru końcowego podsumowujący współpracę z firmą CompuTec,** która w ramach umowy z Wydziałem Edukacji opracowała projekty techniczne sieci teleinformatycznych w placówkach oraz wykonała okablowanie strukturalne w placówkach oświatowych na potrzeby projektu „Rozwój informatycznego systemu zarządzania wrocławską oświatą" współfinansowanego przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013. **W wyniku nieterminowego wykonania umowy nałożono na firmę kary umowne,**
- **w sierpniu 2011 r. została podpisana umowa z firmą Sygnity S.A. na budowę Zintegrowanego Systemu Informatycznego Wspomagającego Zarządzanie Wrocławską Oświatą** oraz Świadczenie Serwisu Gwarancyjnego na potrzeby realizacji Projektów „Rozwój informatycznego systemu zarządzania wrocławską oświatą" oraz „Rozwój usług elektronicznych we wrocławskiej oświacie" współfinansowanych przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013.

- **„Rozwój usług elektronicznych we wrocławskiej oświacie"** zakłada stworzenie platformy edukacyjnej, która będzie źródłem informacji o stanie edukacji w Gminie Wrocław, będzie pełnić funkcje informacyjną, komunikacyjną i integracyjną. Projekt obejmuje zakup infrastruktury informatycznej oraz system bezpieczeństwa danych i budowę oprogramowania (system analiz budżetowych, księga jakości pracy szkół, elektroniczny dziennik, miejski system biblioteczny i platforma edukacyjna, portal oświatowy). **Całkowita wartość projektu wynosi 11 487 510zł.** W ramach tego projektu podpisane zostały również umowy:
  - w marcu 2011 r. z konsorcjum Teta S.A. na budowę systemu, tj. Platformy Sprzętowej i Platformy Sieciowej oraz świadczenie serwisu gwarancyjnego na potrzeby projektu „Rozwój usług elektronicznych we wrocławskiej oświacie" współfinansowanego przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007 - 2013,
  - w sierpniu 2011 r. - z firmą Sygnity S.A. na budowę Zintegrowanego Systemu Informatycznego Wspomagającego Zarządzanie Wrocławską Oświatą oraz Świadczenie Serwisu Gwarancyjnego na potrzeby realizacji projektu „Rozwój usług elektronicznych we wrocławskiej oświacie".

Budowa Zintegrowanego Systemu Informatycznego Wspomagającego Zarządzanie Wrocławską Oświatą zakłada wdrożenie:

- Platformy edukacyjnej,
- Portalu Oświatowego,
- System Zarządzania Placówką – Arkusz Organizacyjny, Elektroniczny Dziennik Lekcyjny, Plan Lekcji, Elektroniczy Rejestr Zastępstw, Sekretariat, Elektroniczny Nabór do szkół i przedszkoli, Organizacja Egzaminów Zewnętrznych, Monitorowanie Ścieżki Edukacyjnej Ucznia,
- Zintegrowanego Miejskiego Systemu Bibliotecznego,
- Platformy Pocztowej z Komunikatorem,
- Systemu ERP – Finanse, Budżet, Zasoby, Kadry, Płace, Księgowość.

Nowy wrocławski system edukacyjny będzie nie tylko w pełni zinformatyzowany i **zapewni wrocławianom dostęp do elektronicznych usług edukacyjnych**, ale również usprawni wszystkie procesy zarządzania placówkami oświatowymi.
W celu nadzoru na pracami programistycznymi oraz wdrożeniem powyższych Projektów **Prezydent Wrocławia Zarządzeniem Nr 2177/11 powołał w dniu 12 sierpnia 2011 r.** Zespół Zadaniowy ds. wdrożenia Zintegrowanego Systemu Zarządzania Wrocławską Oświatą. W okresie sierpień-listopad 2011 r. Zespół wraz z Wykonawcą zrealizował pierwszy etap implementacji rozwiązań informatycznych w postaci Analizy przedwdrożeniowej. W okresie tym opracowano dokładną listę funkcjonalności oraz procesów biznesowych, które budowany System będzie posiadał. Poprawnie przygotowana analiza pozwoli osiągnąć zakładane cele i funkcjonalności Projektu - zarządzania 244 placówkami oświatowymi we Wrocławiu. Dalszym etapem prac było rozpoczęcie procesu odbioru oraz wdrożeń poszczególnych modułów. Zakończenie odbiorów modułów nastąpi z końcem miesiąca czerwca 2012 r. W pracach zespołu brało udział około 100 osób – pracowników szkół, Wydziału Edukacji, Wydziału Informatyki, ZOJM-u.

Realizowano program **„Dziennik elektroniczny"** w tym projekt „SMS do rodziców". Aktualnie wdrożono dziennik elektroniczny w 62 placówkach, w tym w 25 szkołach podstawowych, 20 gimnazjach oraz 17 szkołach ponadgimnazjalnych. **Obecnie 20 szkół posługuje się wyłącznie dziennikiem elektronicznym.**

Wdrażany był projekt przekazania obsługi finansowo - księgowej ze szkół i placówek oświatowych do Zarządu Obsługi Jednostek Miejskich. Z usług Zarządu Obsługi Jednostek Miejskich korzystała do tej pory ponad połowa (130) wrocławskich jednostek oświaty. Podstawowym celem przedsięwzięcia jest ujednolicenie sposobu prowadzenia ewidencji księgowej we wszystkich jednostkach wrocławskiej oświaty, dla których organem prowadzącym jest Miasto Wrocław. Wśród zalet obsługi centralnej należy wymienić: jednolitość działania i informacji, możliwość rozwiązywania problemów w dużym gronie specjalistów oraz niższy koszty obsługi finansowej.
Projekt zakłada etapowe przeniesienie obsługi finansowo - księgowej ze szkół i placówek oświatowych, dzięki czemu zapewniona będzie ciągłość realizacji przedmiotowych zadań w jednostkach oświatowych. Centralizacji będzie podlegać około 30 jednostek rocznie i zakończy się ona w 2014 r.. Znaczna część dotychczasowych pracowników szkół (z pionu księgowości i płac) znajdzie zatrudnienie w Zarządzie Obsługi Jednostek Miejskich. Osobom tym zaoferowano możliwość przeniesienia, na podstawie art. 23 Ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. nr 223, poz. 1458 ze zm.). Szczegółowe zasady współpracy i odpowiedzialności stron określa porozumienie pomiędzy ZOJM, a dyrektorem placówki. W sprawie realizacji tego zadania odbyło się w 2011 r. szereg spotkań informacyjnych z pracodawcami - dyrektorami szkół oraz z księgowymi i pracownikami płac, na których prezentowane były wszelkie niezbędne materiały dotyczące przedmiotowego programu.

Zorganizowano **20 konkursów na stanowisko dyrektora szkół/placówek**, w tym:

- 4 konkursy na stanowisko dyrektora przedszkola (w Przedszkolach nr: 10, 47, 104, 147), przedłużono powierzenie stanowiska dyrektorom Przedszkoli nr 3 i 18,
- 5 konkursów na stanowisko dyrektora szkół podstawowych i zespołów szkolno-przedszkolnych (w Zespołach Szkolno-Przedszkolnych nr 10 i nr 14, w Szkołach Podstawowych nr: 1, 76, 107), przedłużono powierzenie stanowiska dyrektorom Szkoły Podstawowej nr 44, 63, 93 i Zespołu Szkół nr 15,
- 1 konkurs na stanowisko dyrektora w nowo wybudowanym Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 16,
- 2 konkursy na stanowisko dyrektora szkół gimnazjalnych (w Gimnazjum nr 3 i 29), przedłużono powierzenie stanowiska dyrektorowi Gimnazjum nr 4;
- 1 konkurs na stanowisko dyrektora Zespołu Szkół nr 20,
- 1 konkurs na stanowisko dyrektora Młodzieżowego Domu Kultury Fabryczna,

- 5 konkursów na stanowisko dyrektorów szkół ponadgimnazjalnych (Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 5, Zespołu Szkół nr 4, 19, Zespołu Szkół Plastycznych, Zespołu Szkół Ekonomicznych), przedłużono powierzenie stanowiska dyrektorom Zespołu Szkół nr 2 oraz Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej nr 4,
- 1 konkurs na stanowisko dyrektora placówki specjalnej Zespołu Placówek Oświatowych nr 3.

W związku ze zmianą ustawy z dnia 7 września 1991 r. o Systemie Oświaty dokonano oceny pracy 90 dyrektorów szkół i placówek.

Przygotowano wnioski i wystąpiono o przyznanie Nagrody Ministra Edukacji dla 5 dyrektorów, Medalu Komisji Edukacji Narodowej dla 5 dyrektorów, Nagrody Kuratora Oświaty dla 11 dyrektorów. Nagrodę Ministra Edukacji i Medal Komisji Edukacji Narodowej otrzymali wszyscy wnioskowani dyrektorzy. Dolnośląski Kurator Oświaty przyznał Nagrodę Kuratora 9 dyrektorom. Prezydent Wrocławia przyznał nagrody za wybitne osiągnięcia dydaktyczno-wychowawcze dla 38 dyrektorów i 100 nauczycieli.

Trzykrotnie przeprowadzono akcję zbierania i scalania danych z 682 szkół i placówek oświatowych za pomocą wymaganego ustawowo **Systemu Informacji Oświatowej**. Do zbierania danych według stanu na 31 marca, 10 i 30 września wykorzystano łączność internetową. Akcja objęła 346 podstawowych jednostek publicznych oraz 336 jednostek niepublicznych. System Informacji Oświatowej służy do uzyskiwania danych niezbędnych do prowadzenia polityki edukacyjnej, podnoszenia jakości i upowszechniania edukacji oraz do usprawniania finansowania zadań oświatowych.

Na stronie internetowej www.nauczycielpraca.wroc.pl funkcjonuje „Oświatowy Rynek Pracy" – poświęcony nauczycielom, którzy szukają pracy we Wrocławiu; na stronach serwisu dyrektorzy szkół i placówek oświatowych ogłaszają wolne miejsca pracy dla nauczycieli, natomiast nauczyciele, którzy szukają pracy we Wrocławiu, mogą zostawić swoją ofertę na Tablicy Ogłoszeń Nauczycieli.

Kontynuowano współpracę z 4 zespołami konsultacyjnymi, składającymi się z koordynatorów na każdym poziomie kształcenia, których zadaniem jest reprezentowanie środowiska nauczycielskiego przy konsultacjach zagadnień oświatowych. Tematami spotkań z koordynatorami w roku 2011 były: zasady rekrutacji, projekt umowy o świadczenie usług w przedszkolach, konsultacje w sprawie kalendarza imprez szkolnych.

Fundacja Rozwoju Edukacji i Szkolnictwa Wyższego wspólnie z Agencją Public Relations Przemysław Ruta Communication przeprowadziła w 2011 r. I edycję konkursu i programu certyfikacji gmin i powiatów Rzeczypospolitej Polskiej **„Samorządowy Lider Edukacji"** pod patronatem Parlamentu Europejskiego i Prof. Jerzego Buzka, Przewodniczącego Parlamentu Europejskiego oraz Przewodniczącego Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej. Komisja Konkursowa podczas Gali finałowej 29 listopada w auli Collegium Novum Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie zdecydowała o przyznaniu dla Wrocławia certyfikatu **„Samorządowy Lider Edukacji".** Ponadto Prezydentowi Wrocławia przyznano **wyróżnienie „Mecenas Wiedzy",** jako działaczowi samorządowemu, który wykazał się szczególnym, osobistym zaangażowaniem w rozwój edukacji na poziomie lokalnym oraz troską o kreowanie klimatu przyjaznego nauce, szkolnictwu i młodzieży uczącej się.

PLACÓWKI EDUKACYJNE W SEKTORZE NIEPUBLICZNYM

Zarejestrowano 63 nowe szkoły i placówki niepubliczne, z czego 13 szkołom nadano uprawnienia szkoły publicznej; w przypadku 73 szkół i placówek niepublicznych dokonano zmiany wpisu do ewidencji, z czego dla 31 szkół dokonano również zmiany decyzji o nadaniu uprawnień szkoły publicznej. Jednocześnie w drodze decyzji wykreślono

z rejestru 25 szkół i placówek, które nie rozpoczęły działalności w zgłoszonym terminie lub zaprzestały działalności przez okres dłuższy niż trzy miesiące.

Wydano 4 zezwolenia na założenie kolejnych publicznych punktów przedszkolnych przez Fundację „Familijny Poznań". 57 nowych szkół i placówek niepublicznych, z czego 24 szkołom nadano uprawnienia szkoły publicznej; w przypadku 68 szkół i placówek niepublicznych dokonano zmiany wpisu do ewidencji, z czego dla 33 szkół dokonano również zmiany decyzji o nadaniu uprawnień szkoły publicznej. Jednocześnie w drodze decyzji wykreślono z rejestru 32 szkoły i placówki, które nie rozpoczęły działalności w zgłoszonym terminie lub zaprzestały działalności przez okres dłuższy niż trzy miesiące. Wydano 7 zezwoleń na założenie kolejnych publicznych punktów przedszkolnych przez Fundację „Familijny Poznań".

Struktura szkół/placówek niepublicznych i publicznych prowadzonych przez osoby fizyczne lub prawne inne niż jest wpisanych do ewidencji w 2011 r.

Typ szkoły / placówki	Liczba szkół / placówek
Przedszkole	4
Punkt przedszkolny	21
Szkoła podstawowa	4
Liceum ogólnokształcące	4
Liceum uzupełniające	3
Szkoła policealna	6
Technikum	3
Zasadnicza szkoła zawodowa	2
Placówka kształcenia ustawicznego	13
Placówka oświatowo-wychowawcza	3
Razem	**63**

KULTURA

Najważniejszym wydarzeniem w Kulturze Wrocławia 2011 było otrzymanie tytułu **Europejskiej Stolicy Kultury 2016**. Przyczyniły się do tego działania wszystkich instytucji kulturalnych we Wrocławiu, ogromne wsparcie całego wrocławskiego środowiska artystycznego oraz poparcie mieszkańców miasta. Koordynacją starań zajmowała się instytucja kultury Wrocław 2016, którą zarządzał Adam Chmielewski. Pod jego nadzorem instytucja zrealizowała szereg wydarzeń, które w efekcie przyniosły zwycięstwo Wrocławiowi:

- Przygotowanie wniosku aplikacyjnego miasta Wrocławia na konkurs Europejskiej Stolicy Kultury 2016 (październik 2010 r. - maj 2011 r.);
- Przygotowanie oraz przeprowadzenie wizyty Komisji Selekcyjnej (16 czerwca) w mieście;
- Przygotowanie oraz przeprowadzenie prezentacji Projektu przed Komisją Selekcyjną w Warszawie (21 czerwca);
- Produkcja, dystrybucja oraz premiera filmu promocyjnego "Vrots-love - symfonia miejska" (Rynek, 7 czerwca, ok. 2 tys. uczestników; film w Internecie obejrzało ponad 70 tys. osób)
- Udział w Europejskim Kongresie Kultury, w tym: spotkania z gośćmi Kongresu oraz przedstawicielami ESK z San Sebastian, Pilzna, Mariboru; udział w spotkaniu sieci Soul of Europe, promocja Projektu i in. (8-11 września);

- Współorganizacja namiotu informacyjno-promocyjnego w Rynku - prezentacja kandydatury, dystrybucja gadżetów, współpraca z wrocławskimi instytucjami kultury (31 maja – 9 czerwca, Rynek, kilkanaście tysięcy odbiorców);
- Cykl dyżurów informacyjno-promocyjnych w Mediatece (dwa razy w tygodniu po 2h, 21 marca – 9 czerwca, kilkaset odbiorców);
- W trakcie starań o tytuł ESK członkowie zespołu Wrocław 2016 brali udział łącznie w około 345 spotkaniach, konsultacjach i debatach. Ponad 50 spotkań przeprowadzono z przedstawicielami instytucji kultury, blisko 100 z artystami i animatorami kultury, około 65 z przedstawicielami organizacji pozarządowych, 25 z przedstawicielami świata biznesu, 45 z przedstawicielami świata nauki i studentami, odbyło się także ponad 20 spotkań otwartych dla mieszkańców. Ponadto zespół Wrocławia 2016 wziął udział w ponad 50 spotkaniach i konferencjach zagranicznych.
- 21 czerwca 2011 r. międzynarodowe Jury jednogłośnie przyznało tytuł Europejskiej Stolicy Kultury 2016 Wrocławiowi.

MUZYKA

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA MUZYCZNE

Międzynarodowy Festiwal Wratislavia Cantans 02 – 18 września 2011 r.
Dyrektor Artystyczny: Paul McCreesh,
Organizator: Międzynarodowy Festiwal Wratislavia Cantans
46. edycja festiwalu prezentującego wielkie dzieła oratoryjno-kantatowe, symfoniczne, chóralnych i kameralne. W 2011 r. na festiwalu wystąpili m.in. Benjamin Bagby, Rachel Podger, Henning Kraggerud, Pieter Wispelwey, Nicholas Daniel, Gustav Leonhardt, The Orlando Consort, Stile Antico, Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Wrocławskiej, Chór Filharmonii Wrocławskiej, Gabrieli Consort, Zespół Śpiewaków Miasta Katowice Camerata Silesia. Na zamówienie festiwalu powstały dwa nowe utwory: Lamentationes Pawła Łukaszewskiego i Phylakterion Pawła Szymańskiego.

Thanks Jimi Festival/Gitarowy Rekord Guinnessa 29 – 30 kwietnia 2011 r.
Organizator: Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Kulturalnych „Nasze Miasto Wrocław“
Festiwal towarzyszy corocznej próbie ustanowienia nowego Gitarowego Rekordu Guinnessa. W 2011 r. w próbie bicia rekordu wzięło udział 5601 gitarzystów, gwiazdami festiwalu byłi: Steve Hackett i Al Di Meola.

Musica Electronica Nova 13 – 21 maja 2011 r.
Dyrektor artystyczny: Elżbieta Sikora
Organizator: Filharmonia Wrocławska
Musica Electronica Nova 2011 sięgała zarówno do pamięci muzycznej nagromadzonej przez ponad 60 lat, jak i do pędzącej w zawrotnym tempie teraźniejszości. W tej edycji MENbardzo szeroko reprezentowana była Francja. Specjalnym gościem festiwalu został Pierre Jodlowski, młody francuski kompozytor. Szczególnie ważnymi wydarzeniami MEN2011 były koncert Orkiestry Symfonicznej Filharmonii Wrocławskiej pod dyrekcją Jacka Kaspszyka z udziałem IRCAMoraz koncerty INA / GRMoraz MOTUSz imponującymi orkiestrami głośników – akusmonium. Udział takich zespołów jak Court Circuit, Syntax, grupy muzyki intuicyjnej MIMEO, zespołu Eivind Aarset_Sonic Codex Orchestra Wszystkie koncerty festiwalu są rejestrowane dla radiofonii.

Avant Art Festival 29 września – 8 października 2011 r.
Dyrektor artystyczny: Kostas Georgakopulos, Organizator: Fundacja Avant Art
Festiwal na stałe zagościł w kalendarzu ambitnych imprez cyklicznych, nastawionych na bardziej wymagającego odbiorcę. Każda edycja festiwalu poświęcona jest prezentacji sztuki konkretnego państwa. Priorytetem jest eklektyzm: pełen mariaż estetyczny i gatunkowy nie tylko muzyki, ale szeroko pojętej awangardy, czy sztuki eksperymentalnej. Oprócz projektów stricte operujących sztuką dźwięku można na nim

zobaczyć spektakle teatralne i taneczne, instalacje i performance. W 2011 r. festiwal odbył się pod hasłem „Szwajcaria" wzięli w nim udział m.in. Minimetal, Papiro, Reverse Engineering, Oy i The Bug.

Nowe Horyzonty – Muzyka 21 lipca - 1 sierpnia 2011 r.
Dyrektor Artystyczny: Kostas Georgakopulos,
Organizator: Stowarzyszenie Nowe Horyzonty
Do udziału w Scenie T-Mobile Music podczas MFF Nowe Horyzonty zapraszane są zespoły wyróżniające się wysokim poziomem artystycznym, powiązane z tematami filmowymi festiwalu. W 2011 r. przeważali artyści z Norwegii m.in. takie gwiazdy jak: Jaga Jazzist, Supersilent, Susanne Sundfor, Biosphere, Deathcrush i Next Life. Największym wydarzeniem muzycznym festiwalu był koncert Nicka Cave'a z projektem Grinderman.

Jazztopad 06 – 27 listopada 2011 r.
Dyrektor Artystyczny: Piotr Turkiewicz,
Organizator: Filharmonia Wrocławska
Festiwal Jazztopad wg magazynu „Jazz Forum" jest trzecim najważniejszym festiwalem jazzowym w Polsce. Podczas ostatniej edycji po raz pierwszy we Wrocławiu wystąpił legendarny saksofonista jazzowy Sonny Rollins. W programie znalazły się również koncerty Dave'a Liebmana z Richie Beirachem oraz Bobo Stensona z Jonem Faltem. Na zamówienie festiwalu powstały kompozycje Freda Hersha i Uri Caine', zaprezentowano kolejną odsłonę międzynarodowego projektu promującego młodych muzyków JazzPlaysEurope, jak również projekt „24 Hour Run: What's in the fridge" - wielkie jam session obejmujące zasięgiem niemal cały Wrocław: sale koncertowe, kluby, księgarnie i mieszkania prywatne. W 2011 r. Jazztopad został zaproszony do grona najbardziej prestiżowych festiwali jazzowych w Europie w ramach platformy Take Five Europe.

Wrocławski Festiwal Gitarowy 18 – 27 listopada 2011 r.
Dyrektor Artystyczny: Krzysztof Pełech,
Organizator: Wrocławskie Towarzystwo Gitarowe
Wrocławski Festiwal Gitarowy jest unikatowym wydarzeniem muzycznym w skali kraju i Europy, charakteryzującym się długoletnią tradycją i wysokim poziomem artystycznym. Ideą Festiwalu jest zaprezentowanie szerszej publiczności niezwykłej różnorodności stylów, repertuaru oraz gatunków muzyki gitarowej – od gitarowej klasyki czy dawnej muzyki lutniowej, poprzez tradycję sztuki flamenco, aż po muzykę latynoską oraz jazz. Wszystko to w wykonaniu najwybitniejszych gitarzystów z całego świata. W 2011 r. wystąpili m.in. Paco De Lucia, Carlos Pinana, Antonio Forcione i Preston Reed.

Ethno Jazz Festival (koncerty festiwalu odbywają się przez cały rok)
Organizator: Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Kulturalnych „Nasze Miasto Wrocław"
Prezentacja wyjątkowych i oryginalnych projektów muzycznych stylistycznie oscylujących wokół jazzu i muzyki etnicznej. Dobór artystów opiera się nie tylko na poszukiwaniach wewnątrz gatunków, lecz na wyborze wartościowych, nietypowych składów, aranżacji, nowości muzycznych i projektów interdyscyplinarnych (muzyka, taniec, tradycja, obrzędowość). W 2011 r. wystąpili m.in: Gotan Project, Chick Corea & Gary Burton, Angelique Kidjo, Yasmin Levy, Fanfare Ciocarlia, Tinariwen, Richard Bona, Patricia Barber, Leszek Możdżer.

Asymmetry Festival 29 kwietnia – 03 maja 2011 r.
Organizator: Ośrodek Działań Artystycznych FIRLEJ
Asymmetry Festival jest corocznym świętem fanów alternatywnej muzyki. Ideą wydarzenia jest prezentacja artystów eksperymentujących z takimi gatunkami jak rock, metal, elektronika, jazz czy rap. Asymmetry prowokuje, zmusza do poszukiwań i szerszego spojrzenia na twórczość muzyczną. Podczas trzeciej edycji festiwalu na scenie Firleja wystąpili mi.in.: twórca industrial / metalu – zespół Godflesh i legenda stoner / doom metalu – grupa Electric Wizard. Obydwa zespoły wystąpiły po raz pierwszy w Polsce. Oprócz tego można było zobaczyć znaną z niezwykłej charyzmy amerykańską wokalistkę

Julie Christmas, post-rockowy niemiecki kwartet Kokomo, ambientowy projekt Belga Dirka Serries z Microphonics oraz kilkanaście równie ciekawych projektów z całego świata

Przegląd Piosenki Aktorskiej 18 – 27 marca 2011 r.
Organizator: Teatr Muzyczny CAPITOL
Festiwal poświęcony piosence aktorskiej. Prezentacja produkcji premierowych oraz tych, które zdobyły już uznanie krytyki i publiczności w Europie i na świecie. Przedstawienie światowych trendów muzycznych z pogranicza muzyki i teatru. Podczas ostatniej edycji festiwalu wystąpili m.in. Meredith Monk, Jorane, Cops On Fire, Karolina Cicha, Paris Tetris, L.U.C, Frances Ruffelle, Cibelle. Laureatką Konkursu Aktorskiej Interpretacji Piosenki została Joanna Oleś. Nagrodę widzów obecnych na Koncercie Finałowym oraz Tukana Dziennikarzy otrzymał Krzysztof Szczepaniak. Jury Nurtu Off przyznało dwie równorzędne nagrody w wysokości 5000 zł każda: za spektakl Igi Gańczarczyk Nie ja oraz za performance Środa Grzegorza Marciniaka i Stichting DeltA. W Koncercie Galowym poświęconym piosenkom Ewy Demarczyk wzięły udział m.in. Justyna Steczkowska, Justyna Szafran, Kinga Preis, Natalia Przybysz, Natalia Grosiak i Stanisława Celińska.

Wrocław Industrial Festival 10 – 13 listopada 2011 r.
Dyrektorzy Artystyczni: Maciej Frett, Arkadiusz Bagiński,
Organizator: Stowarzyszenie Industrial Art
Prezentacja sztuki industrialnej. Osią wydarzenia są audiowizualne koncerty o charakterze multimedialnym - łączące muzykę z obrazami video i performance art. Program odwołuje się do tradycji awangardy muzyki europejskiej od estetyki noise, ambient, muzyki medytacyjnej po typowo akustyczne neo folk. Festiwal jest jedynym tego typu przedsięwzięciem w Polsce. Corocznie gromadzi dużą międzynarodową widowni ę. W 2011 r. Festiwal obchodził 10-lecie, w programie znalazły się koncerty takich wykonawców jak: Sieben, Clock DVA, Absolute Body Control, Amber Asylum, Der Blutharsch and The Infinitive Church Leading Hand, Genevieve Pasquier.

Podwodny Wrocław 10 – 11 czerwca 2011 r.
Organizator: Fundacja ERDO
Festiwal stanowi platformę spotkań najbardziej charakterystycznych, zaangażowanych i indywidualnych artystów środowiska twórczego Wrocławia. Jego główną ideą jest stworzenie szerokiego spektrum wrocławskiej sztuki – począwszy od koncertów, poprzez wystawy, performance, spektakle, pokazy video art, instalacje, pokazy mody, prezentacje sceny literackiej. Tegoroczny festiwal odbywał się w poindustrialnych wnętrzach Browaru Mieszczańskiego, jak również przestrzeni dzielnicy Nadodrze.

Wroclove Fest 16 kwietnia – 8 sierpnia 2011 r.
Organizator: Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Kulturalnych „Nasze Miasto Wrocław"
Festiwal muzyczny z udziałem największych gwiazd, odbywający się w różnych miejscach miasta w ramach Święta Wrocławia. W tym roku wystapili m.in. Bobby McFerrin, Ayo, Yann Tiersen, Archive oraz Erykah Badu.

Festiwal Muzyki Kameralnej „Wieczory w Arsenale" 24 czrwca – 10 lipca 2011 r.
Dyrektor artystyczny: Jan Stanienda
Organizator: Fundacja Dla Kultury Muzycznej Wrocławia Wratislavia
Festiwal Wrocławskiej Orkiestry Kameralnej „Wratislavia", odbywający się na dziedzińcu XV-wiecznego Arsenału, prezentuje najsłynniejsze dzieła muzyki kameralnej. Tegoroczny jubileuszowy 15. festiwal nosił podtytuł Wieczory Narodów. W cyklu 8 koncertów zaprezentowano muzykę polską, niemiecką, włoską, szwedzką, austriacką, hiszpańską, francuską i estońską.

Międzynarodowy Festiwal Orkiestr Sił Powietrznych 24 – 26 czerwca 2011 r.
Organizator: Dowództwo Sił Powietrznych

We Wrocławiu zagościło blisko 300 muzyków z 7 orkiestr Sił Powietrznych z Polski, Czech i Słowacji. Podczas Koncertu Inauguracyjnego na Placu Gołębim orkiestry wykonały utwór Panie Janie dyrygowany przez prezydenta Wrocławia oraz swoje popisowe kompozycje. Drugiego dnia Festiwalu, po przemarszu wszystkich wykonawców ulicą Oławską, odbyła się Gala Koncertowa zakończona pokazem sztucznych ogni. Atrakcją festiwalu były przeloty czterech samolotów wielozadaniowych F-16 nad Placem Gołębim.

Pozostałe festiwale

Spotkania z Piosenką Żeglarską i Muzyką Folk„Szanty we Wrocławiu" 17-20 lutego 2011r.
3-majówka 2-3 maja 2011 r.
Maj z Muzyką Dawną 14-28 maja 2011 r.
Leo Festiwal 24 maja 2011 r.
Art Of Improvisation Meeting 3-4 czerwca 2011 oraz 25 listopada 2011 r.
Lato z muzyką Pod Białym Bocianem 20 czerwca – 29 sierpnia 2011 r.
Young Classic Wratislavia – Festiwal Młodych Orkiestr 20 czerwca – 21 sierpnia 2011 r.
Międzynarodowy Festiwal „Non Sola Scripta" 03 lipca – 04 września 2011 r.
Energia Dźwięku 13-16 lipca 2011 r.
Forum Musicum 19-27 sierpnia 2011 r.
Wrock For Freedom – Legendy Rocka 27 sierpnia 2011 r.
Międzynarodowy Festiwal Muzyki „Pax et bonum per musicam" 07-12 października 2011r.
Międzynarodowy Festiwal Muzyki Wiedeńskiej 16-27 października 2011 r.
One Love Sound Fest 26 listopada 2011 r.
Festiwal Nowobrzmienia 13 listopada 2011 r.
Festiwal Ambientalny 3-4 grudnia 2011 r.
Podróże po strunach im. Marka Długosza (cykl całoroczny)
Wieczory Tumskie (cykl całoroczny)
Koncerty Hawdalowe (cykl całoroczny)

Nagrania dla TV, radia, płyty CD i DVD

płyta CD wrocławskiego kompozytora Michała Moca „Emotions"
płyta CD Bartosza Porczyka „Sprawca"
płyta CD Grzegorza Olkiewicza „Works for Flute"
płyta CD zespołu Oszibarack „40 Surfers Waiting For The Wave"
płyta CD Piotra Damasiewicza „Hadrony"
płyta CD zespołu Miloopa „Optica"
płyta CD Krzysztofa Pełecha Concierto de Aranjuez
realizacja materiału na debiutancką płytę wrocławskiej wokalistki Katarzyny Mirowskiej

Zamówienia dzieł artystycznych

Ryszard Osada – utwór na orkistrę smyczkową i komputer. Zamówienie z przeznaczeniem dla festiwalu Musica Electronica Nova 2011.

Promocja muzyki w kraju i za granicą, współpraca z instytucjami zagranicznymi

- Udział Orkiestry Filharmonii Wrocławskiej w Festiwalu Światowe Dni Muzyki w Zagrzebiu
- Udział Orkiestry Leopoldinum w festiwalu Musique au Leman w Thonon we Francji – 3 koncerty
- Występ Chóru Filharmonii Wrocławskiej na BBC Proms
- Prezentacja Sound Factory Orchestra - Awangardowej Orkiestry Akademii Muzycznej we Wrocławiu na koncertach w Goerlitz
- Koncert w ramach Międzynarodowego Festiwalu Muzycznego "Chopin i Jego Europa" - Orkiestra Filharmonii Wrocławskiej,
- Uczestnictwo przedstawicieli Filharmonii Wrocławskiej na Międzynarodowych Targach Wydawniczych MIDEM w Cannes

Współpraca z Operą Wrocławską
Na podstawie porozumienia z Marszałkiem Województwa Dolnośląskiego dofinansowano następujących wydarzeń:

- Premiera opery „Kniaź Igor" A. Borodina, w reż. L. Adamika w Hali Stulecia
- Światowa premiera opery Zygmunta Krauzego „Pułapka" do libretta Grzegorza Jarzyny i Zygmunta Krauzego, na podstawie dramatu Tadeusza Różewicza, premiera 17 grudnia 2011 r.

NADZÓR MERYTORYCZNY I ORGANIZACYJNY NAD MIEJSKIMI INSTYTUCJAMI KULTURY PROWADZĄCYMI DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE MUZYKI

Działalność miejskich instytucji kultury

Wydarzenia i instytucje	Koncerty (ogółem)	średnia frekwencja w % lub średnia liczba widzów na 1 koncert	Liczba sprzedanych biletów
Teatr Muzyczny „Capitol"	186	83,66%	56044
Filharmonia Wrocławska	139		51 715
Wratislavia Cantans	36	209	7532
Projekt Śpiewająca Polska			211 150
Wrocławscy Kameralisci	65	208	13 560
Przegląd Piosenki Aktorskiej	56	89,12%	10 667
ODA Firlej	90	186	16 740

Z najciekawszych projektów zrealizowanych przez poszczególne instytucje należy wymienić:

Filharmonia Wrocławska:

- Koncert Lahti Symphony Orchestra - jednej z najważniejszych orkiestr w Europie pod batutą Okko Kamu zorganizowany w ramach prezentacji 15. Wielkanocnego Festiwalu Ludwiga van Beethovena w Filharmonii Wrocławskiej. Orkiestra wykonała: Jeana Sibeliusa Cassazione op. 6m i Symfonia nr 5 Es-dur op. 82 oraz Sergiusza Prokofiewa Koncert fortepianowy nr 3 C-dur op. 26. Solistą podczas koncertu był znakomity rosyjski pianista Alexei Volodin.
- Koncert Orkiestry Symfonicznej Filharmonii Wrocławskiej z Georgem Michaelem na otwarcie Stadionu Wrocław, dyr. Steve Sidwell
- Rozpoczęcie projektu edukacyjnego „Pośpiewaj mi mamo, pośpiewaj mi tato" – w sumie odbyło się 238 spotkań z rodzicami
- Płyty CD nagrane przez Zespoły filharmoniczne zostały nagrodzone nagrodą Fryderyka 2011.

W kategorii Album Roku Muzyka Symfoniczna i Koncertująca: Witold Lutosławski Opera omnia - Symfonie nr 2 i 4 CD Accord Music Edition Kompozytor: Witold Lutosławski, Wykonawcy: NFM Orkiestra Filharmonii Wrocławskiej, Dyrygent/Kierownik Artystyczny: Jacek Kaspszyk. W kategorii Fonograficzny Debiut Roku: Koželuh, Rejcha, Voříšek – Symphonies. Wrocławska Orkiestra Barokowa CD Accord Music Edition Kompozytor: Leopold Koželuh, Anton*ín* Rejcha, Jan Václav Hugo Voříšek, Wykonawcy: Wrocławska Orkiestra Barokowa, Dyrygent/Kierownik Artystyczny: Jarosław Thiel.

ODA Firlej koncerty:

- Festiwal Asymmetry
- Koncert kanadyjskiego tria NoMeansNo,

- Koncert szwajcarskiego zespołu The Young Gods
- Koncert islandskiego multiinstrumentalisty i producenta Ólafura Arnaldsa

Teatr Muzyczny CAPITOL:
W 2011 r. teatr zaproponował następujące premiery:
- Ścigając zło (reż. Konrad Imiela) – premiera 27.01.2011
- Dżob – premiera 22.03.2011
- Frankenstein (reż. Wojciech Kościelniak) – premiera 23.11.2011

Najważniejszym wydarzeniem w aktywności teatru było wmurowanie aktu erekcyjnego. 5 października 2011 w przebudowywanej siedzibie Teatru Muzycznego CAPITOL na akcie podpisy złożyli Bogdan Zdrojewski, Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Jarosław Obremski, Wiceprezydent Wrocławia, Konrad Imiela, Dyrektor Naczelny Teatru Muzycznego Capitol oraz Marek Kozień, szef KKM Kozień Architekci i Marcin Majewski z Warbudu SA. Tuba z aktem erekcyjnym wmurowana została w ścianę "oddzielającą Stare od Nowego", jak powiedział Konrad Imiela - w tej części zabytkowego foyer Capitolu, za którą powstanie nowy, przeszklony hall przy frontowym wejściu.

NADZÓR MERYTORYCZNY I ORGANIZACYJNY KLUBAMI I OŚRODKAMI KULTURY

Instytucja kultury	Stałe i cykliczne formy działalności edukacyjnej, artystycznej Liczba grup, uczestników	Imprezy cykliczne okazjonalne. Liczba imprez i uczestników	Liczba uczestników ogółem
Klub „Pod Kolumnami”	113 grup 1062 uczestników	76 imprez 3274 uczestników	4336
Ośrodek Postaw Twórczych	234 grupy 1134 uczestników	11 imprez 1348 uczestników	2482
Wrocławski Klub „Anima”	74 grupy 443 uczestników	13 imprez 3720 uczestników	4163
Wrocławski Klub „Formaty”	60 grup 2530 uczestników	185 imprez 5958 uczestników	8488
Klub Muzyki i Literatury	331 grup 14720 uczestników	296 imprez 13187 uczestników	27907

Kluby i ośrodki kultury prowadzą środowiskową działalność w dziedzinie animacji społeczno – kulturalnej, edukacji kulturalnej i promocji wydarzeń artystycznych. Swoje zadania realizują poprzez koła zainteresowań (plastycznych, muzycznych, teatralnych i fotograficznych, zajęcia muzyczno – taneczne, nauki gry na instrumentach), a także cykliczne spotkania literackie, koncerty kameralne oraz prezentacje wystawiennicze.

DZIAŁALNOŚĆ CENTRÓW KULTURY

W 2011 r. założenia programowe miejskich ośrodków kultury, określone w planach merytorycznych, realizowane były sukcesywnie i bez zakłóceń. Stworzono bogatą ofertę programową, w dziedzinie animacji społeczno – kulturalnej, edukacji kulturalnej i promocji wydarzeń artystycznych. Działalność statutową realizowano poprzez koła zainteresowań (plastyczne, muzyczne, choreograficzno-wokalne i teatralne), zajęcia dla osób dorosłych, a także cykliczne spotkania i imprezy osiedlowe oraz prezentacje wystawiennicze.

Centra Kultury	Stałe i cykliczne formy działalności edukacyjno-artystycznej: -ilość grup -liczba uczestników	Inne działania: -ilość -liczba uczestników	Liczba uczestników ogółem
C.K. „Agora”	329 grup 3851 uczestników	115 imprez 21172 uczestników	25023
O.D.T. “Światowid”	474 grup 4494 uczestników	65 imprez 9667 uczestników	14161
C.K. Wrocław-Zachód	339 grup 3866 uczestników	90 imprez 16564 uczestników	20430
C.K. „Zamek”	357 grup 4463 uczestników	63 imprez 26980 uczestników	31443

Z najciekawszych projektów zrealizowanych przez centra kultury należy wymienić:

- CK „Zamek” - Międzynarodowy Festiwal Opowiadania, Dni Fantastyki, Wrocław Mail Art Project 2011 AFTERLIFE- cykl wystaw, Jarmark Jadwiżański;
- CK „Agora” - Art Of Improvisation Meeting, Noc Świętojańska na Wyspie Słodowej, Festiwal ewentualnych TALENTÓW AKTORSKICH, IV Festiwal Kalejdoskop Kultur na Wyspie Słodowej, Ogólnopolski Przegląd Młodych Wokalistów – DEBIUTY;
- ODT „Światowid” - Ogólnopolski Konkurs Recytatorski – ArsPoetica, Artystyczne Warsztaty Wokalne z udziałem Janusza Radka, Festiwal Bajkopisarzy „Piernikowa chata”, Festiwal Fantastyki – „Inne Sfery”, Wrocławski Festiwal Form Muzycznych;
- Centrum Kultury Wrocław-Zachód - Ogólnopolski Przegląd Teatrów Amatorskich OPTA, Biesiady Literackie poświęcone Janowi Brzechwie i Julianowi Tuwimowi, Projekt „Otwórzmy kina”.

TEATR

WROCŁAWSKI TEATR WSPÓŁCZESNY

Teatr	Premiery	Ogółem Spektakle	Ogółem liczba widzów
Wrocławski Teatr Współczesny	3	210	24776
6 Festiwal Dialog Wrocław	15	28	5813

Premiery

W 2011 r. zrealizowano na dwóch scenach 2 premiery:

- „POŻEGNANIE JESIENI” wg Stanisława Ignacego Witkiewicza; reż. Piotr Sieklucki; Scena na Strychu; premiera: 2 kwietnia 2011 r.;
- „SZTANDAR ZE SPÓDNICY” inspirowany twórczością Gabrieli Zapolskiej; reż. Ula Kijak; Duża Scena; 16 kwietnia 2011 r.

Spektakle Teatru Współczesnego (udział w festiwalach i przeglądach)

- „AKROPOLIS. REKONSTRUKCJA”, reż. Michael Marmarinos

36. Ogólnopolskie Konfrontacje Teatralne „Klasyka Polska” w Opolu (11 kwietnia 2011 r.)

- „Białe małżeństwo” Różewicza, reż. Krystyna Meissner

17 Międzynarodowy Festiwal Sztuk Przyjemnych i Nieprzyjemnych w Łodzi (15,16 marca 2011 r.)

- W Narodowym Starym Teatrze w Krakowie w ramach projektu „Różewicz rozrzucony” (29 marca 2011 r.)

VI Międzynarodowy Festiwal Teatralny „Dialog-Wrocław” (12 października 2011 r.)
W Teatrze Narodowym w Warszawie w ramach projektu „Różewicz rozrzucony” (2 grudnia 2011 r.)

- „KASPAR” Handkego, reż. Barbara Wysocka

31. Warszawskie Spotkania Teatralne (5, 6 kwietnia 2011 r.)

- „KARTOTEKA” Różewicza, reż. Michał Zadara

W Narodowym Starym Teatrze w Krakowie w ramach projektu „Różewicz rozrzucony” (28 marca 2011 r.)

- „Różewicz Open Festiwal” w Radomsku (14.06.2011)
- W Teatrze Narodowym w Warszawie w ramach projektu „Różewicz rozrzucony” (30 listopada 2011 r.)
- „OCZYSZCZENI” Kane, reż. Krzysztof Warlikowski

Międzynarodowy Festiwal Teatralny „Santiago a Mil” w Chile (28, 29, 30 stycznia 2011 r.)
W TR Warszawa (14, 15, 16 maja 2011 r.)

- „POŻEGNANIE JESIENI” wg Witkacego, reż. Piotr Sieklucki

VI Międzynarodowy Festiwal Teatralny „Dialog-Wrocław” (9 października 2011 r.)

- „TRANS-ATLANTYK” Gombrowicza, reż. Jarosław Tumidajski

51. Kaliskie Spotkania Teatralne – Festiwal Sztuki Aktorskiej (10 marca 2011 r.)

- „TRANSFER!”

Międzynarodowy Festiwal Teatralny „Sterijno Pozorje” w Nowym Sadzie, Serbia (02 czerwca 2011 r.)
Międzynarodowy Festiwal Teatralny w Mariborze, Słowenia (19 października 2011 r.)

VI MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL TEATRALNY „DIALOG – WROCŁAW” 7-15 PAŹDZIERNIKA 2011 R.

Temat przewodni festiwalu: „NIECODZIENNI”.

- BIAŁE MAŁŻEŃSTWO Tadeusza Różewicza reż. Krystyna Meissner, Wrocławski Teatr Współczesny, Wrocław – Polska
- BRACIA KARAMAZOW Fiodora Dostojewskiego reż. Janusz Opryński, Teatr Provisorium, Lublin – Polska
  20/20 Gianiny Carbunariu
  reż. Gianina Carbunariu, Studio Yorick, Târgu Mureş – Rumunia
- GARDENIA Vanessy van Durme reż. Alain Platel, les ballets C de la B, Gandawa – Belgia
- HAMLET Williama Shakespeare’a reż. Cezary Tomaszewski, PWST w Krakowie, Wydział Teatru Tańca w Bytomiu, Bytom – Polska
- JUDYTA Friedricha Hebbla reż. Klemm, Teatr Współczesny, Szczecin – Polska
- LEONCE I LENA Georga Büchnera reż. Zoltan Balazs, Maladype Színház, Budapeszt – Węgry
- O TWARZY. WIZERUNEK SYNA BOGA ROMEA CASTELLUCCIEGO reż. Romeo Castellucci, Associazione Raffaello Sanzio, Cesena – Włochy
- PŁASZCZ wg Mikołaja Gogola reż. Paola Giannini, Teatro Milagros, Santiago – Chile
- POCZEKALNIA wg Larsa Noréna reż. Krystian Lupa, Théâtre Vidy-Lausanne, Lozanna – Szwajcaria
- POŻEGNANIE JESIENI wg Stanisława Ignacego Witkiewicza reż. Piotr Sieklucki, Wrocławski Teatr Współczesny, Wrocław – Polska
- PRZEKLĘTY NIECH BĘDZIE ZDRAJCA SWEJ OJCZYZNY! OLIVERA FRLJIĆA reż. Oliver Frljić, Slovensko Mladinsko Gledališče, Ljubljana – Słowenia
- SIMULACRO reż. Marco Layer, Compana La Resentida, Santiago – Chile
- ROSJANIE! Toma Lanoye’a wg Antoniego Czechowa reż. Ivo van Hove, Toneelgroep Amsterdam, Amsterdam – Holandia
- ZAMEK ZISA / TANCERZE Emmy Dante reż. Emma Dante, Association Atto Unico, Palermo – Włochy.

WROCŁAWSKI TEATR LALEK

Wrocławski Teatr Lalek	Premiery	Ogółem Spektakle	Ogółem liczba widzów
Spektakle	7	483	55 579
Koncerty	48	-	5 210
Wystawy	2	-	4 733
Inne przedsięwzięcia	165	-	27 878

Premiery:

- MAŁA PASTORAŁKA (premiera 22.01.2011), reż.: Roberto Skolmowski, miejsce realizacji: Wrocławski Teatr Lalek, Duża Scena, liczba uczestników: 189
- Wroniec (premiera 6.03.2011), reż.: Jan Peszek, miejsce realizacji: Wrocławski Teatr Lalek, Scena Kameralna, liczba uczestników: 248
- JAŚ I MAŁGOSIA (premiera 7.05.2011), reż.: Józef Frymet;, miejsce realizacji: Wrocławski Teatr Lalek, Scena na Piętrze, liczba uczestników: 47
- SPACEROWNIK Z BAJKOBUSEM II (premiera 18.06.2011), reż.: Roberto Skolmowski miejsce realizacji: Plener; Ostrów Tumski, liczba uczestników: 280
- NAWIEDZONY MŁYN (premiera 25.08.2011), Reż.: Józef Frymet, miejsce realizacji: plener; Barka Tumska, liczba uczestników: 55
- MCBATON I SZERYF GRZANKA (premiera 3.09.2011), Reż.: Roberto Skolmowski, miejsce realizacji: plener; Ogród Staromiejski, liczba uczestników: 60
- PASTORAŁKA (premiera 9.12.2011), Reż.: Roberto Skolmowski, miejsce realizacji: Wrocławski Teatr Lalek, Duża Scena, liczba uczestników: 239

INSTYTUT IM. JERZEGO GROTOWSKIEGO

Instytut im. Jerzego Grotowskiego	Premiery	Ogółem Spektakle	Ogółem liczba widzów
Spektakle	3	53	4 435
Liczba wydarzeń ogółem		98	16 650

Najważniejsze wydarzenia zrealizowane w Instytucie Grotowskiego w 2011 r.

- Cykl wykładów i sesji warsztatowych w ramach Otwartego Uniwersytetu – Wykłady Wiodące oraz wykłady w ramach Semestrów Autorskich oraz Kolegium Teatralnego (cały rok z przerwą od lipca do połowy września)
- Cykl projekcji filmowych w ramach Kina Teatralnego (cały rok z przerwą od lipca do września)
- Prezentacje spektaklu *Szczęśliwe Dni* w Studiu Na Grobli (27–28 lutego)
- „MATURA TEATRALNA" – spotkanie teatrów młodzieżowych z Wrocławia i Dolnego Śląska (29–30 marca)
- Prezentacje spektakli Teatru ZAR w Polsce i za granicą
- 16. Edycja festiwalu literackiego PORT WROCŁAW (8–10 kwietnia)
- Trzy sesje Seminarium badawczego technik aktorskich Anatolija Wasiljewa w ramach programu „MASTERS IN RESIDENCE" (11–17 kwietnia; 16 maja – 19 czerwca; 17 października – 13 listopada)
- Międzynarodowe Spotkania Szkół TEATRALNYCH „MAKING TOMORROW'S THEATRE 2011" (6 –11 maja)
- Prezentacje spektaklu MEDEA (1–2 października)
- Wizyta Odin Teatret (Dania) i premierowe pokazy spektaklu THE CHRONIC LIFE, który powstał w ramach programu „MASTERS IN RESIDENCE" (13–16 października) oraz współorganizacja wizyty Odin Teatret w Szczecinie i Lublinie (17–24 października)
- „PERFORMER, PERFORMATYKA: PERSPEKTYWY" – wizyta Instytutu Grotowskiego w Madrycie, w ramach Zagranicznego Programu Kulturalnego Polskiej Prezydencji 2011 realizowanego pod auspicjami UNESCO (24–30 października)

- „PERFORMER, PERFORMATYKA: PERSPEKTYWY” – wizyta Instytutu Grotowskiego w Paryżu, w ramach Zagranicznego Programu Kulturalnego Polskiej Prezydencji 2011 realizowanego pod auspicjami UNESCO (19–27 listopada).

TEATR POLSKI WE WROCŁAWIU

Dofinansowanie z okazji 65-lecia teatru spektaklu „UTWÓR O MATCE I OJCZYŹNIE” w reżyserii Jana Klaty w wysokości 250 000 zł.

INNE INSTYTUCJE TEATRALNE I ORGANIZACJE POZARZĄDOWE PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ W SFERZE TEATRU

STOWARZYSZENIE KULTURY TEATRALNEJ „PIEŚŃ KOZŁA”

Instytut im. Jerzego Grotowskiego	Premiery	Ogółem Spektakle	Ogółem liczba widzów
Spektakle	-	13	2190

W 2011 r. Teatr Pieśń Kozła pracował nad nowym projektem, opartym na sztuce „King Lear” Williama Shakespeare'a. W kwietniu 2011 odbyły się pierwsze koncerty pieśni: „Szukając Leara – Oratorium”, następnie odbyły się koncerty muzyczne „Pieśni Labiryntu. Muzyka afrykańskich griotów.” Następnie zespół zaprezentował kolejne odsłony pracy nad nowym spektaklem – koncerty pieśni i pokazy pracy w toku pt. „Pieśni Leara – Oratorium” i „Pieśni Leara – Labirynt”.
Szacunkowa liczba adresatów /odbiorców* zadania (ogółem): 2412.

BRAVE FESTIVAL
ZAKLINACZE 2 - 8 LIPCA 2011 R., WROCŁAW

Festiwal	Spektakle, koncerty	Projekcje filmowe	Wystawy	Ogółem liczba widzów
Brave Festival	37	24	4	15 000

Siódma edycja międzynarodowego festiwalu Brave Festival - przeciw wypędzeniom z kultury, pod hasłem 'Maska'. Zasadniczym celem festiwalu była prezentacja, wsparcie, promocja i utrwalenie bogactwa tradycji artystycznych ginących kultur z odległych rejonów globu. Edycja 'Maska' poświęcona została spektakularnym tradycjom artystycznym związanym z szeroko rozumianym pojęciem maski w kulturze i sztuce krajów całego świata, m.in. Indonezji, Indii, Korei, Włoch czy Burkina Faso. W jej ramach zaprezentowane zostały spektakle mało znanych lub rzadko widywanych w Polsce gatunków performatywnych, np. topeng pajegan, kathakali czy tovil. Cyklowi spektakli i koncertów muzycznych podczas Brave Festival 2011 towarzyszyły warsztaty 7 grup dziecięcych uwieńczone spektaklem finałowym, przegląd filmowy Brave Films, wystawy, dyskusje z udziałem zaproszonych gości oraz spotkania z artystami, dzięki którym to wydarzeniom kontekst prezentowanego przez nas motywu przewodniego tegorocznej edycji został znacznie poszerzony zaś festiwalowa publiczność miała szansę zgłębić bliżej zagadnienie roli i znaczenia maski w sztuce – teatrze, tańcu i muzyce, a także poszerzyć swoje horyzonty wiedzy, szacunku i tolerancji dla innych kultur i poglądów.

GRUPA ARTYSTYCZNA AD SPECTATORES POD WEZWANIEM CALDERONA

Teatr	Premiery	Ogółem Spektakle	Ogółem liczba widzów
Teatr Ad Spectatores	8	202	10 075

WROCŁAWSKI TEATR KOMEDIA

Teatr	Premiery	Ogółem Spektakle	Ogółem liczba widzów
Teatr Komedia	2	147	33 367

PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA TEATRALNA PROGRAM INTEGRACYJNY UCZELNI ARTYSTYCZNYCH

Teatr	Premiery	Ogółem Spektakle	Ogółem liczba widzów
Teatr Szkolny PWST	14	48	3 700

STOWARZYSZENIE BUSKERBUS

Międzynarodowy Festiwal Artystów Ulicznych BUSKERBUS to jedno z bardziej kolorowych wydarzeń we Wrocławiu. Występuje w nim min. 80 wykonawców, głównie wędrownych artystów ulicznych z całego świata (buskerów), solistów i grup, reprezentantów różnych dyscyplin sztuki ulicznej: muzyków, klaunów, żonglerów, połykaczy ognia, magików, szczudlarzy, cyrkowców i tancerzy.

FESTIWAL TEATRÓW SZKOLNYCH ZIELONA GĘŚ

Przegląd teatrów szkolnych i ośrodków kulturalnych dofinansowanie w wysokości 8 000 zł.

MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL PANTOMIMY I TAŃCA KINEMA

Festiwal łączy sztukę pantomimy z filmem oraz teatrem tańca. Do współpracy są zapraszani goście z Czech, Ukrainy, Niemiec, Białorusi, Rosji, Indii oraz polskie grupy teatralne.(ostatnia edycja: 13 spektakli – 2500 widzów).

FILM

MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL FILMOWY NOWE HORYZONTY 21 – 31 LIPCA 2011 R.

Gościem tegorocznej edycji festiwalu był węgierski mistrz Béla Tarr – twórca legendarnego Szatańskiego tanga, pokazał swój najnowszy, zapowiadany jako ostatni, film Koń turyński oraz poprowadził masterclass. Do Wrocławia przyjechał również najwybitniejszy przedstawiciel kinematografii koreańskiej, autor Łuku, Samarytanki oraz Arirang Kim Ki-duk. Gośćmi festiwalu byli bohaterowie retrospektyw: wizjoner współczesnego kina, autor Brazil i 12 małp – Terry Gilliam, wielokrotnie nagradzany w Cannes twórca Ludzkości, Flandrii oraz Hadewijch – Bruno Dumont, mistrzyni kina norweskiego Anja Breien, niemiecki reżyser filmów eksperymentalnych i kolekcjoner Werner Nekes oraz polski animator, malarz i performer Mariusz Wilczyński. Wydarzeniem była również wizyta Ashgara Farhadiego, twórcy Rozstania, zdobywcy Złotego Niedźwiedzia na Berlinale w 2011 r. i filmu otwierającego 11. MFF Nowe Horyzonty.
Podczas festiwalu pokazano 483 filmy (w tym długometrażowe i krótkometrażowe projekcje filmowe). Liczba uczestników wszystkich wydarzeń festiwalu: 110 221 osób.

FESTIWAL FILMU AMERYKAŃSKIEGO

Na festiwalu prezentowane są zarówno najnowsze tytuły uznanych reżyserów, jak również dzieła nieznanych twórców. Festiwal podzielony na cztery sekcje: „Spectrum" pokazujące nowe tendencje w amerykańskim kinie, „American Docs", czyli dokumenty,

„Highlights” - pokazy pięciu najnowszych, głośnych tytułów oraz „On the edge” kino eksperymentalne.
Podczas festiwalu okazano 97 filmów. Liczba widzów: 21 966.

GOTHAM IN PROGRESS

W dniach 17-19 listopada, podczas drugiej edycji American Film Festival we Wrocławiu, odbyła się premierowa edycja nowego wydarzenia branżowego – Gotham in Progress (GiP). Były to pierwsze w Europie spotkania branżowe poświęcone wyłącznie niezależnym filmom amerykańskim. GiP zorganizowany został z inicjatywy nowojorskiej firmy Black Rabbit Films i Stowarzyszenia Nowe Horyzonty, organizatora American Film Festival. Projekt był realizowany przy wsparciu Urzędu Miasta Wrocławia i Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej.

ODRA FILM

Produkcje filmowe
Komisja przyznała dofinansowanie czterem filmom:
- film animowany „Złote krople”
- film dokumentalny „Twarze Tadeusza Różewicza”
- Film fabularny „W cieniu konia”
- film dokumentalny „Kabaret śmierci. Żydowski śpiewnik wojenny”

W 2011 r. została uruchomiona Film Commission Komisja Filmowa – obowiązująca w Europie nazwa instytucji działających przy władzach regionalnych, które zajmują się promocją regionów i miast jako miejsc realizacji filmów i innych form filmowych.

FESTIWAL KINA NIEZALEŻNEGO I AMATORSKIEGO KAN

To ponad dziesięcioletni przegląd najlepszego kina offowego z Polski i świata. 12.Festiwal Kina Amatorskiego i Niezależnego KAN zgromadził 49 filmów z 21 krajów. KAN to przede wszystkim dwa konkursy - trzony festiwalowego programu: Konkurs Filmów Polskich i Konkurs Filmów Zagranicznych. Ocena jury konkursowego dotyczy 3 kategorii: film fabularny, dokumentalny, animowany. Dotychczas jedynym jurorem w Konkursie Filmów Zagranicznych była publiczność. W roku 2011 zadebiutowało jury złożone z przedstawicieli festiwali partnerskich, m.in. z Budapesztu i Lwowa. Festiwalowi towarzyszyły wieczory muzyczne, warsztaty, spotkania, dyskusje. Po zakończeniu festiwalu, podobnie jak w latach poprzednich, pokazy pozafestiwalowe odbywają się w większych miastach Polski.

PROJEKT VIVA EUROPA 2011

W ramach Europejskiego Roku Wolontariatu. Pokaz opery Tosca, transmitowany na żywo z Queen Sofia Art Center w Walencji do ponad 50 europejskich miast We Wrocławiu transmisja miała miejsce w parku Staromiejskim

MUZEA

MUZEUM MIEJSKIE WROCŁAWIA

Muzeum	Liczba wystaw czasowych	Liczba odwiedzających	Liczba sprzedanych biletów	Liczba wydawnictw	Zajęcia muzealne
Muzeum Miejskie Wrocławia (Pałac Królewski, Ratusz, Arsenał, Cmentarz Żydowski)	35	94 281	43 959	11	13 389 uczestników

Najważniejsze wystawy i wydarzenia zrealizowane w Muzeum Miejskim Wrocławia w 2011 r.:

- „Ojciec i syn – Theodor i Markus von Gosen", (02 lipca – 02 października 2011 r.) Prezentowana w Pałacu Królewskim wystawa została przygotowana na podstawie kolekcji przechowywanych w zbiorach rodzinnych obu artystów, zbiorów własnych Muzeum oraz obiektów wypożyczonych z innych muzeów. Pełny przegląd prac malarskich, graficznych, rzeźbiarskich i medalierskich twórców cieszył się zainteresowaniem publiczności. Ekspozycji towarzyszył starannie wydany monograficzny katalog.
- „Budynki teatralne Europy na pocztówkach z kolekcji profesora Janusza Deglera" (04 maja – 20 czerwca 201 r.), wystawa pokazywana w Ratuszu Wrocławskim. W ramach ekspozycji zgromadzono 400 widoków budynków teatralnych całej Europy, z przełomu XIX i XX w.
- „Dwory i pałace szkieletowe w Polsce", (4 kwietnia – 08 maja 2011 r.), kolejnym pionierskim opracowaniem była ekspozycja we wrocławskim Ratuszu prezentujące dawne dwory i pałace szkieletowe. Wystawie towarzyszył katalog, ukazujący i opisujący zachowane budowle konstrukcji ryglowej w Polsce.
- Wystawa prac z kolekcji wybitnego tancerza Wladimira Malhakova, interesującym przedsięwzięciem okazała się również, otwarta 15 kwietnia 2011 r. ekspozycja sztuki rosyjskiej z lat 20 i 30. XX w. (w tym dzieł wybitnego scenografia Leona Baksta) z kolekcji wybitnego tancerza Wladimira Malhakova, obecnego na wernisażu.
- „Znad Dunaju, Wełtawy i Wisły. Medalierzy i ich dzieła", (7 października – 20 listopada 2011 r.) imponujący zbiór sztuki medalierskiej i małych form rzeźbiarskich można było obejrzeć na IX edycji wystawy prac medalierów polskich, czeskich, słowackich i węgierskich prezentowanej w Pałacu Królewskim. Ekspozycji również towarzyszył katalog.
- Sesja naukowa „Przedmieście Świdnickie we Wrocławiu" w konferencji uczestniczyło 32 badaczy ze środowiska naukowego i muzealnego Wrocławia, prezentując odkrywcze referaty. Sesji towarzyszyła ekspozycja, do której niebawem ukaże się bogato ilustrowany katalog.

Projekty wydawnicze Muzeum Miejskiego Wrocławia:

- „Dwory i pałace szkieletowe w Polsce" Hanna Górska, wersja polska, 300 szt.,
- „Fides et Scientia" redakcja Piotr Oszczanowski, wersja polska, 500 szt.,
- „Ojciec i syn Theodor i Markus von Gosen, redakcja Maciej Łagiewski, Jan Trzynadlowski, wersja polska, 500 szt.,
- „Przedmieścia Mikołajskie we Wrocławiu" redakcja Halina Okólska, wersja polska, 500 szt. ,
- „Bożena Sacharczuk. Transkrypcje" Bożena Sacharczuk, wersja polska, 300 szt.,
- Przewodnik po wystawie „1000 Jahre Breslau" redakcja Maciej Łagiewski, Halina Okólska, Piotr Oszczanowski, II wydanie wersja niemiecka, 2 000 szt.,
- „Grafiki dawnego Wrocławia" Marzena Smolak, wersja polska, 500 szt. „Wrocławscy Żydzi" (Breslauer Juden) Maciej Łagiewski, wersja niemiecka 1 000 szt.,
- „Silesia Antiqua" tom 47 redakcja Krzysztof Demidziuk, wersja polska, 500 szt.,
- „Znad Dunaju, Wełtawy i Wisły. Medalierzy i ich dzieła" Barbara Kozarska - Orzeszek, opracowanie i redakcja: Krystyna Zięba, wydane przy współpracy z OKiS we Wrocławiu, wersja polska, 500 szt.,
- Folder informacyjny wystawy „1000 lat Wrocławia" wersja polska, niemiecka, angielska po 5 000 szt..

MUZEUM ARCHITEKTURY WE WROCŁAWIU

Muzeum	Liczba wystaw czasowych	Liczba odwiedzających	Liczba sprzedanych biletów	Liczba wydawnictw	Zajęcia muzealne
Muzeum Architektury	25	46 516	6038	3	3961 uczestników

Najważniejsze wystawy i wydarzenia zrealizowane w Muzeum Architektury w 2011 r.:

- Mies van der Rohe Award 2009 (10 grudnia 2010 r. – 27 lutego 2011 r.)

Nagroda im. Miesa van der Rohe to prestiżowe wyróżnienie przyznawane za najwybitniejsze współczesne realizacje architektoniczne w Europie. Ekspozycja obejmowała fotografie i plany budynków wyróżnionych w 2009 r.

- Architektura współczesna Słowenii (17 lutego – 10 kwietnia 2011 r.)

Wystawa pokazywała najciekawsze realizacje ostatnich lat i najważniejszych twórców, którzy mają decydujący wpływ na architektoniczny krajobraz Słowenii.

- Daniel Libeskind. Architektura jako język (24 lutego – 22 maja 2011 r.)

Daniel Libeskind to międzynarodowej sławy twórca projektów architektonicznych i urbanistycznych. Dzieła Libeskinda były prezentowane w największych muzeach i galeriach na całym świecie, były również tematem licznych międzynarodowych publikacji. Wystawa obejmowała fotografie, wizualizacje, filmy, projekty sprzętów domowych i modele.

- Dagarama. Powrót do przyszłości (31 marca – 11 września 2011 r.)

Jan Głuszak, poeta i filozof, wizjoner architektury, marzyciel i idealista. Na swoich rysunkach „wyczarowywał" futurystyczne wyobrażenia miast przyszłości, inspirowane kształtami zaobserwowanymi w naturze i wynalazkami technologicznymi początku lat 60-tych XX wieku. Po ponad 40 latach od pierwszej monograficznej wystawy projektów Jana Głuszaka, wrocławskie Muzeum Architektury powróciło do ówczesnych wizji geniusza.

- Architektura instytutów i klinik medycznych. Dwustulecie medycyny uniwersyteckiej we Wrocławiu 1811-2011 (16 września – 27 listopada 2011 r.) Zespół budynków instytutów i klinik dawnego Wydziału Medycznego we Wrocławiu to wyjątkowa realizacja architektoniczna i urbanistyczna. Wystawa zorganizowana w roku jubileuszu Akademii Medycznej prezentuje europejską rangę tego zespołu zachowanego właściwie w niezmienionym stanie.

- Snohetta: architektura – krajobraz - wnętrze (13 października – 20 listopada 2011 r.)

Snohetta to jedno z najciekawszych i najbardziej kreatywnych biur projektowych na świecie. Pierwsza w Polsce wystawa ich twórczości prezentowała najważniejsze dotychczasowe realizacje norweskiej pracowni.

- Digitalizacja i upowszechnienie zasobów Archiwum Budowlanego w Muzeum Architektury we Wrocławiu – etap I – projekt digitalizacji i bezpłatnego udostępnienia zbiorów Archiwum Budowlanego we Wrocławiu współfinansowany przez Unię Europejską i Urząd Miejski Wrocławia.
- Dział edukacji Muzeum Architektury został nagrodzony w 2011 r. prestiżową Sybillą za najlepsze osiągnięcia w dziedzinie edukacji w roku poprzednim.

Projekty wydawnicze Muzeum Architektury

- „Dagarama. Powrót do przyszłości", red. Urszula Gołota, Michał Duda, Wrocław 2011, polska wersja językowa, nakład 500 szt.;
- „WUWA 1929 - 2009. The Werkbund Exhibition in Wroclaw", autor Jadwiga Urbanik, angielska wersja językowa, nakład 500 szt.;
- „Katedry angielskie", autor Zygmunt Świechowski, Wrocław 2011, polska i angielska wersja językowa, s.167, nakład 500 szt..

MUZEUM WSPÓŁCZESNE WROCŁAW

Muzeum	Liczba wystaw czasowych	Liczba odwiedzających	Liczba sprzedanych biletów	Liczba wydawnictw	Zajęcia muzealne
Muzeum Współczesne Wrocław*	12	6351	1045	4	1730 uczestników

* dane od dnia otwarcia Muzeum, tj. 02 września 2011 r.

Muzeum Współczesne Wrocław zostało otwarte w dniu 2 września 2011 r.. Wystawą inauguracyjną była wystawa Zbigniewa Gostomskiego „Zaczyna się we Wrocławiu". Piknik, towarzyszący otwarciu nowej instytucji kultury w naszym mieście, trwał 3 dni. W czasie imprezy wrocławianie mogli uczestniczyć w wielu akcjach. Odbyła się „Wymiana darów artystów z publicznością", w której wzięło udział ponad 40 artystów z całej Polski oraz setki wrocławian. Odbywały się też warsztaty edukacyjne „Samoobsługowe Muzeum - Akomodacja" przygotowane przez znaną wrocławską artystkę Patrycję Mastej. Innym wydarzeniem w ramach imprezy była wielkoformatowa, premierowa projekcja filmu Wilhelma Sasnala „Świniopas", który został wyświetlony na ścianie Schronu. Przez dwa dni, na dziedzińcu Muzeum, odbywały się koncerty. Wystąpili m.in.: Andrzej Jeżewski i Szymon [d'] Danis, Piotr Lutyński z zespołem, Rabastabarbar, Darek Orwat i Kamil Radek. W czasie trwania wszystkich wydarzeń nowa siedziba Muzeum była otwarta za darmo dla zwiedzających.

Najważniejsze wystawy zrealizowane przez Muzeum Współczesne Wrocław w 2011 r.

Zbigniew Gostomski, Zaczyna się we Wrocławiu
Na otwarcie Muzeum wybitny artysta zrealizował nową instalację, której elementy zapoczątkowały kolekcję własną Muzeum. Tytuł wystawy, będący zarazem tytułem pracy Gostomskiego z 1970 r., zaproponowanej na Sympozjum Wrocław '70 stał się symbolem konceptualnego Wrocławia.
Maks Cieślak, Sztuka to z zakazanego owocu marmelada
Wystawa przygotowana we współpracy z Museum Moderner Kunst. Ludwig-Stiftung w Wiedniu prezentowała filmy i obrazy pierwszego polskiego zwycięzcy konkursu Henkel. Art. Award. Relatywnie duża, debiutancka wystawa młodego artysty wywołała żywa dyskusję w mediach.
WroConcret. WROCŁAWSKI TEKST WIZUALNY 1967+
Wystawa prezentująca ponad 100 prac 20 artystów i artystek, związanych z wrocławską sceną tekstu wizualnego. Pierwsza wystawa historyczna Muzeum, ciesząca się wielkim zainteresowaniem publiczności. Prezentowane prace zostały w większości wystawione po raz pierwszy od trzydziestu lat.

Projekty wydawnicze
- "Art is a Forbidden Fruit Marmelade. Maks Cieślak" pod red. Eva Badura-Triska, Doroty Monkiewicz, Maksa Cieślaka, katalog wystawy, polska wersja językowa, nakład: 700 szt.;
- „Zbigniew Gostomski. Rysunek linii łamanej zmierzającej do nieskończoności pod red. Lecha Stangreta", katalog wystawy Zbigniewa Gostomskiego Zaczyna się we Wrocławiu, nakład: 1000 szt.;
- Jednodniówka MWW, Wrocław 2.9.2011 pod red. Doroty Monkiewicz, publikacja z okazji otwarcia Muzeum Współczesnego Wrocław w języku polskim i angielskim, s.12; nakład: 5000 szt.;
- Jednodniówka MWW, Wrocław 16.12.2011 pod red. Małgorzaty Dawidek Gryglickiej, publikacja z okazji otwarcia wystawy WroConcret. Wrocławski tekst wizualny 1967+; w języku polskim i angielskim, s. 8, nakład: 2000 szt.

NOC MUZEÓW WE WROCŁAWIU - 14 MAJA 2011

W tegorocznej edycji Nocy Muzeów we Wrocławiu udział wzięło 27 placówek, w tym wszystkie największe muzea Wrocławia, galerie sztuki i instytucje kultury jak np. Centrum Sztuki Impart, Centrum Kultury Zamek czy Radio Wrocław. Noc Muzeów zbiegła się w tym roku z Biennale Młodej Sztuki WRO, wiele osób podczas imprezy odwiedziło wystawy Biennale. Dla zwiedzających Miasto uruchomiło specjalną, bezpłatną linię autobusową, przewożącą zwiedzających do dalej oddalonych placówek. Nie zapominając o najmłodszych, przygotowany został specjalny program na Noc Muzeów dla dzieci pt. Dobra Nocka w Muzeum. Program ten został doceniony w ogólnopolskich mediach.

Dużym zainteresowaniem cieszyła się akcja polegająca na zwiedzaniu Wrocławia zorganizowanie wspólnie z Przewodnikami Miejskimi. Przewodnicy oprowadzali za darmo wszystkich chętnych po historycznym centrum Miasta, na odcinkach pomiędzy muzeami. W spacerach udział wzięło prawie tysiąc osób.
Jak co roku, muzea przeżyły prawdziwy szturm: Muzeum Narodowe we Wrocławiu odwiedziło ok. 17 000 osób, Muzeum Miejskie Wrocławia - Pałac Królewski odwiedziło ok. 18 000 osób, Rausz i Arsenał – ok. 12 000 osób, Muzeum Architektury – ponad 9 000 osób.
Noc Muzeów kreuje pozytywny wizerunek muzeów, jako miejsc ciekawych i otwartych dla gości. Impreza daje ogromne możliwości do wypromowania się muzeów oraz umożliwia muzeom wyjście ze swoją ofertą do szerokiej i zróżnicowanej grupy odbiorców, co owocuje zwiększoną ilością odwiedzin muzeów. Szacuje się, że w nocnym zwiedzaniu wzięło udział **około 30.000 tysięcy zwiedzających**. W przeważającej części byli to ludzie młodzi, ale również osoby starsze i bardzo dużo rodzin z dziećmi.

POZOSTAŁE PROJEKTY

Odsłonięcie rzeźby „Krzesło" Tadeusza Kantora – 08.09.2011
Realizacja rzeźby „Krzesło", wg projektu Tadeusza Kantora, w przestrzeni publicznej Wrocławia. Dziesięciometrowa rzeźba z betonu stanęła u zbiegu ul. Łaziennej, Rzeźniczej i Nowy Świat, uroczyste odsłonięcie nastąpiło w dniu 8 września 2011 r. Dzieło zostało wykonane zgodnie z założeniami artysty z Sympozjum Plastycznego Wrocław '70. W uroczystym odsłonięciu rzeźby wzięli udział krewni artysty – Pani Maria Stangret oraz Pani Dorota Krakowska.

Projekt „Wrocław 1945"
Tablice miejskie *Wrocław 1945* to projekt adresowany przede wszystkim do gości odwiedzających Wrocław, który ma na celu przybliżenie historii miasta. Tablice z reprodukcjami archiwalnych fotografii z ok. 1945 r. ukazują zniszczenia wojenne miasta. Zostały one umieszczone w centrum Wrocławia, w miejscach, z których najprawdopodobniej wykonywane były zdjęcia w 1945 r., tak, aby widz mógł porównać archiwalną fotografię z obrazem współczesnym. Tablice znaleźć można w Rynku (Rynek 52, Rynek Pl. Solny 20) i na Ostrowie Tumskim (ul. Katedralna 4 i 16). Fotografie zostały udostępnione dzięki życzliwości Muzeum Miejskiego Wrocławia, Muzeum Architektury we Wrocławiu i Zakładu Narodowego im. Ossolińskich.

Projekt edukacyjny
Prowadzenie kompleksowej edukacji kulturalnej dla dzieci, młodzieży i pracowników młodzieżowych pn. „Laboratorium wrażliwości estetycznej i społecznej"
Projekt jest realizowany przez organizację Wrocławskie Centrum Twórczości Dziecka od 2005 r. w siedzibie legendarnego Teatru Kalambur przy ul. Kuźnczej 29 a. Celem zadania jest kompleksowa edukacja kulturalna dzieci i młodzieży, doskonalenie metod edukacji nieformalnej, promocja twórczości dziecięcej i budowanie współpracy międzypokoleniowej. Misją organizacji jest uczenie najmłodszych twórczych postaw, wzmacnianie wrażliwości estetycznej przez teatr, ruch, muzykę, plastykę kształtowanie kreatywnych osobowości i rozwijanie zainteresowań twórczych.

PLASTYKA

BIURO WYSTAW ARTYSTYCZNYCH WROCŁAW

BWA w 2011 r. przygotowało 63 wystawy, które obejrzało ponad 185.000 osób.
Poza realizacją wystaw, we wszystkich galeriach odbyły się 92 działania, w których uczestniczyło ponad 5800 osób. Były to spotkania autorskie, z artystami, kuratorami, projektantami, wykłady, koncerty, pokazy filmów artystycznych, warsztaty. Galeria Design prowadziła cykliczny, wspierany dotacją Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego program edukacyjny „Teraz Design!

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA ZREALIZOWANE W INSTYTUCJI W 2011 R.

Galeria Awangarda

- „Przetrzyj oczy. Z kolekcji Wernera Nekesa", wystawa towarzysząca retrospektywie filmowca na 11. MFF Nowe Horyzonty.
- "For Kids and For Adults", wystawa międzynarodowa realizowana przy współpracy z Salon of the Museum of Contemporary Art, Belgrad, Serbia
- „Do not think!" - wystawa poświęcona działalności artystycznej związanej z kulturą urban artu. Tym razem przedstawiony został międzynarodowy pokaz prac artystów, którzy przez sześć miesięcy uczestniczyli w berlińskim programie BISAR
- „10 x 10" – cykl wystaw, Pawilon Czterech Kopuł, Wrocław
- cykl wystaw organizowanych przez Narodowy Instytut Audiowizualny oraz BWA Wrocław w ramach odbywającego się we Wrocławiu Międzynarodowego Kongresu Kultury.

Galeria Design

- „Przetrzyj oczy. Z kolekcji Wernera Nekesa", wystawa towarzysząca retrospektywie filmowca na 11. MFF Nowe Horyzonty.
- "Jutro nie umiera nigdy", wystawa zbiorowa w ramach Międzynarodowego Kongresu Kultury, obejmująca prezentację prac 23 artystów w galerii Design oraz prezentację ich prac zamkniętych w specjalnie skonstuowanej „kapsule czasu", wyeksponowanej w plenerze - w parku w obrębie Hali Stulecia.
- Teraz Design! 2011 – program całoroczny, cykliczny, program edukacyjny, wspierany dotacją z Programu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. W programie „Teraz Design!", obejmującym cykle wykładów i warsztatów, w ramach którego odbyły się 42 działania, uczestniczyło 1087 osób z różnych grup wiekowych, w tym dzieci, seniorzy oraz młodzież ze środowisk zagrożonych wykluczeniami społecznymi.

Studio BWA

- „Czas na komiks", wystawa poświęcona komiksowi polskiemu, prezentująca czołowych twórców i rysowników
- „Horror show, czyli sublimacja strachu", wystawa zbiorowa prac artystów różnych pokoleń i doświadczeń, odnoszące się do pojęcia grozy
- „Szachrajki, łobuzy, pasożyty", cykl działań towarzyszący międzynarodowej konferencji naukowej Instytutu Historii Sztuki Uniwersytetu Wrocławskiego.

Galeria Szkła i Ceramiki

- „Thriller. It's not only a movie!", wystawa towarzysząca 11. MFF Nowe Horyzonty
- „Off - Glass", wystawa prac Beaty Stankiewicz - Szczerbik
- „Jakub i Ja" - Jakub Berdych Senior i Jakub Berdych Junior, wystawa prezentująca szkło dwóch niezwykle interesujących artystów czeskich, ojca i syna - Jakuba Berdycha i Jakuba Berdycha. Obaj artyści pochodzą z cenionej na całym świecie czeskiej szkoły szkła

Wystawom towarzyszyło 7 katalogów, o łącznym nakładzie 3500 egzemplarzy

- Dominik Podsiadły "Business Reply"
- "For Kids and Adults"
- „10. Konkurs Gepperta. Co robi malarz?"
- Grażyna Płocica " Na początku było naczynie"
- Jana Mihulova (Czechy) "Obrazy w szkle"
- "Jakub i Ja" czeskie szkło- Jakub Berdych Senior i Jakub Berdych Junior,
- Publikacje do całorocznego programu edukacyjnego Teraz Design! 2011.

Wykaz zrealizowanych działań programowych

Lokalizacja	Działalność wystawiennicza		Działania inne		Działalność wydawnicza					
	Wystawy		Edukacja, performances, pokazy video, koncerty i inne		Katalogi		Plakaty		Inne wydawnictwa drukowane (np. gazety, foldery, zaproszenia)	
	Ilość	Frekwencja	Ilość działań	Frekwencja	Liczba tytułów	Nakład	Ilość tytułów	Nakład	Ilość tytułów	Nakład
Galeria Awangarda	15	36848	39	2312	3	1500	7	1700	13	11300
Galeria Design	14	11766	42	1087	1	700	5	1250	14	13200
Galeria Szkła i Ceramiki	10	5944	0	0	3	1300	5	130	4	2400
Studio BWA	12	7252	2	107	0	0	0	0	7	8700
Wydarzenia BWA realizowane poza siedzibami galerii	12	123650	9	2390	0	0	3	70	3	10200
RAZEM	63	185460	92	5896	7	3500	20	3150	41	45800

GALERIA ENTROPIA

Galeria w roku 2011 zrealizowała 42 projekty, które obejrzało 5945 osób.
Najważniejsze wydarzenia w Galerii Entropia, w 2011 r.

- z nowego cyklu: Gesty malarskie - „ don't think twice it's all right", wystawa prac Zdzisława Nitki
- Wystawa prac Grupy TheGreenEyl (Niemcy, Francja)
- Instalacja interaktywna międzynarodowej grupy artystów przygotowana na Noc Muzeów
- Spotkanie autorskie z Krzysztofem Wodiczko
- projekty : Entropia sztuki oraz ENTROPIE DER KUNST – w Berlinie, w czasie polskiej prezydencji w UE
- „ Rozbiórka żelaznej kurtyny" , KüHLHAUS, Berlin

film/animacja:

- 25-lecie Dziecięcej Wytwórni Filmowej, autorskiego warsztatu filmu animowanego dla dzieci i młodzieży (specjalny pokaz na festiwalu Etiuda Anima , Kraków)
- 10 MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ ANIMACJI – pokaz grupowej instalacji filmowej oraz pokazy zewnętrzne w Dolnośląskim Centrum Filmowym
- Trzecia edycja Międzynarodowego Dnia Animacji we Wrocławiu pod auspicjami galerii Entropia, międzynarodowa wymiana filmów oraz prezentacja wrocławskiej i polskiej twórczości filmowej poza granicami kraju.

GALERIA MIEJSKA

Zrealizowanych zostało 25 różnych projektów, które obejrzało ok.8000 osób.
Najważniejsze wystawy w Galerii Miejskiej

- Wystawa prac Jolanty Nikt oraz Wojciecha Ćwiertniewicza
- Wystawa prac Elżbiety Terlikowskiej
- Wystawa prac Katarzyny Koczyńskiej – Kielan
- Wystawa prac członków ZPAP w ramach jubileuszu 100- lecia ZPAP
- Realizacja wielkoformatowego wydruku pracy Lecha Twardowskiego na ścianie w ramach działań Miasta mających ma celu promocję wrocławskich artystów.

OGNISKO KULTURY PLASTYCZNEJ

Działalność merytoryczna prowadzona była w 3 pracowniach rysunku i malarstwa oraz pracowni: rzeźby, ceramiki, tkaniny artystycznej, grafiki warsztatowej, fotografii cyfrowej, komputerowego projektowania graficznego, konsultacyjnej. Zajęcia stałe prowadzone były dla 832 uczestników.

INNE DZIAŁANIA W SFERZE PLASTYKI

AKADEMIA SZTUK PIĘKNYM IM. EUGENIUSZA GEPPERTA WE WROCŁAWIU

Od wielu lat uczelnia wspierana jest znaczącymi dotacjami ze strony miasta. W roku 2011 wsparcie finansowe otrzymały m.in. następujące projekty:

- Otwarta Pracownia Gepperta na całoroczne działania, spotkania oraz realizacje warsztatowe
- cykl wydawniczy Wrocławskie Środowisko Artystyczne: 2 pozycje: Michał Jędrzejewski i Mieczysław Zdanowicz
- publikacje kolejnego numeru czasopisma artystycznego „Format".

Przy znaczącym wsparciu gminy, **Dolnośląskie Towarzystwo Zachęty Sztuk Pięknych** kontynuowało tworzenie regionalnej kolekcji sztuki współczesnej. Jak w latach poprzednich, pracy DTZSP towarzyszyła wystawa prezentująca kolejne, zakupione prace.

FUNDACJA WRO CENTRUM SZTUKI MEDIÓW

Przy bardzo znaczącym wsparciu finansowym gminy realizowany był roczny projekt Fundacji. Odbyło się wiele wystaw, prezentacji, dodatkowo, zrealizowane zostały znaczące przedsięwzięcia polskie i zagraniczne: wystawy, prezentacje, wykłady w polskich i zagranicznych instytucjach kultury, przedszkole mediów oraz niedzielne poranki filmów animowanych i z kręgu video artu dla dzieci.

W roku 2011 odbyła się również 14 edycja Biennale WRO, która poświęcona była tematowi ALTERNATIVE NOW akcentującemu rolę indywidualnych postaw i strategii artystycznych odcinających się od mechanizmów instytucjonalnego świata sztuki i standaryzacji jego oczekiwań. Biennale ocenione zostało przez krytyków jako jedno z najciekawszych przedsięwzięć kulturalnych minionego roku.

W roku 2011 odbyła się **V edycja „Wrocławskiego Festiwalu Wysokich Temperatur,** którego pomysłodawcą jest Stowarzyszenie na Rzecz Wspierania Młodych Artystów „Grawiton". Jest to jedyna w Polsce otwarta impreza artystyczna, podczas której artyści dzielą się swoją wiedzą i doświadczeniem z innymi pasjonatami „sztuki na gorąco". Festiwal przygotowywany jest przez młodych wrocławskich artystów wespół z artystami i pedagogami z zagranicy oraz pracownikami i artystami zatrudnionymi we wrocławskiej Akademii Sztuk Pięknych. W trakcie trwania festiwalu można zobaczyć pokazy realizacji produktów z metalu, szkła, ceramiki lub uczestniczyć w warsztatach.

9 EDYCJA PRZEGLĄDU SZTUKI SURVIVAL

W roku 2011 SURVIVAL 9 odbył się w Parku im. S. Tołpy we Wrocławiu. Swoje prace zaprezentowało ponad 40 artystów. Odbył się również cykl debat, pokazów filmowych i prezentacji muzycznych, a także warsztatów edukacyjnych. Jak co roku, Survival zgromadził liczną publiczność, tym razem także - mieszkańców tej części Wrocławia, w której położony jest park im. Stanisława Tołpy.

CZYTELNICTWO

MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA

Sieć Miejskiej Biblioteki Publicznej we Wrocławiu wg stanu na 31 grudnia 2011 r. liczyła 46 filii + 4 punkty biblioteczne oraz 2 MultiCentra.

Rodzaj filii	Ilość
Filie ogólne	20
Filie dla dorosłych w tym biblioteka turystyczna	5 1
Filia dla młodzieży	1
Filia dla dzieci	3
Filie publiczne realizujące także zadania biblioteki szkolnej	16
Ogółem	**46**
Punkt biblioteczny	4
MultiCentra	2

Stan zbiorów MBP na dzień 31 grudnia 2011 r. wynosił 904 657 jednostek bibliotecznych (j. b.) na ogólną wartość 13 554 957 zł, w tym:

- książki 851 486 j.b. o wartości 13 030 952 zł
- książki mówione 44 866 j.b. o wartości 307 542 zł
- pozycje muzyczne 6 881 j.b. o wartości 190 607 zł
- inne dźwiękowe 623 j.b. o wartości 7 653 zł
- filmy 17 j.b. o wartości 350 zł
- dokumenty elektroniczne 431 j.b., o wartości 13 189 zł
- pomoc dydaktyczna 31 j.b., o wartości 1 890 zł
- dokumenty życia społecznego 322 j.b., o wartości 2 775 zł

W 2011 r. zarejestrowano **117 344 czytelników** i odnotowano **2 675 828 wyp**ożyczeń.

2011						
Liczba zarejestr. czytelników	LICZBA ODWIEDZIN			LICZBA WYPOŻYCZEŃ		
	Ogółem	Wypożyczalnia	Czytelnia (w tym uczestnicy imprez)	Ogółem	Na zewnątrz	Na miejscu
117 344	1 431 182	1 113 194	147 272	2 675 828	2 362 388	313 440

Sukcesywnie wdrażano program modernizacji, unowocześniania pracy bibliotek oraz rozszerzania oferty usług bibliotecznych. Uruchomiono dla czytelników nową platformę do korzystania, nawet z domu, z wybranych tytułów **książki elektronicznej**.
W ramach planu restrukturyzacji sieci dokonano nowych aranżacji wnętrz pod kątem zwiększenia ich funkcjonalności i dostosowania do obsługi osób niepełnosprawnych.

MBP we Wrocławiu w oparciu o zintegrowany program biblioteczny ALEPH realizuje komputeryzację podstawowych procesów bibliotecznych. Modernizacja

bibliotek miejskich skutkuje znaczącym wzrostem wskaźników czytelnictwa, przede wszystkim zwiększeniem liczby użytkowników nowych mediów. Priorytetową usługą biblioteczną oprócz udostępniania w roku 2011 była obsługa informacyjna naszych użytkowników. Najczęściej udzielano informacji dotyczących działalności placówek sieci MBP we Wrocławiu, korzystania z katalogu elektronicznego, możliwości zamawiania książek, umiejętności logowania i wchodzenia w swoje konto czytelnika.

Oprócz prowadzenia podstawowej działalności, Biblioteka organizowała była producentem wydarzeń o zasięgu miejskim i krajowym. Najważniejsze z nich to:

- Targi Książki Dziecięcej i Młodzieżowej Dobre Strony, 25 - 29 maja, 20 000 uczestników,
- Wrocławskie Tanie Książek Czytanie, czerwiec, 16,500 osób,
- Wrocławskie Promocje Dobrych Książek, 1-4 grudnia, 18 000 osób,
- Rok Różewicza (konkursy, prelekcje, pokazy filmów, warsztaty),
- Miesiąc Spotkań Autorskich: Czesi–Słowacy-Polacy (62 spotkania autorskie w Mediatece),
- Festiwal Kryminału.

Miejska Biblioteka Publiczna sprawuje też pieczę nad projektami:

- wydawniczym, we współpracy z Biurem Literackim;
- działalność Domu im. Tymoteusza Karpowicza – pozyskiwanie zbiorów, opracowywanie edytorskie, udzielanie konsultacji tłumaczo, praca nad wydaniem dzieł zebranych pisarza.

PROMOCJA KULTURY, UPOWSZECHNIANIE LITERATURY ORAZ WIEDZY O HISTORII WROCŁAWIA I POLSKI, UPAMIĘTNIANIE NAJWAŻNIEJSZYCH ROCZNIC I JUBILEUSZY, EDUKACJA KULTURALNA, DIALOG MIĘDZYKULTUROWY, MECENAT WYDAWNICZY

OBCHODY ROKU TADEUSZA RÓŻEWICZA

Decyzją Rady Miejskiej Wrocławia rok 2011 został ogłoszony Rokiem Tadeusza Różewicza. 9 października 2011 r. Tadeusz Różewicz obchodził 90 urodziny. Urodzony w Radomsku poeta, we Wrocławiu mieszka i tworzy od ponad 42 lat. Jest też od roku 1994 honorowym obywatelem miasta. Obchody różewiczowskie koncentrowały się głównie wokół Wrocławskiego Teatru Współczesnego, Biura Literackiego i Opery Wrocławskiej. Dodatkowo poezję czytano na ulicach i w kawiarniach, odbywały się również wystawy, projekcje filmowe.

Jednostka kultury	Nawa projektu	Przyznana kwota
Teatr Współczesny	MAG SŁOWA: festiwal sztuk różewiczowskich, maraton czytelniczy, konkursy recytatorski	320 000
	Wystawa fotografii wraz z promocją albumu ze zdjęciami	
	Realizacja spektaklu „Białe małżeństwo”	
Odra Film	Przegląd filmów i publikacja o "filmowej" twórczości poety	10 000
Miejska Biblioteka Publiczna	"Nauka chodzenia" - cykl działań w bibliotekach i gimnazjach	7 000
	(konkursy, warszaty, itp.)	
Akademia Sztuk Pięknych	"Inwigilator" - projekt multimedialny	8 000
Teatr Lalek	Wznowienie spektaklu "Śmieszny staruszek" (i DVD)	20 000
Opera	"Pułapka"	400 000
Fundacja "Za Wolność Waszą i Naszą"	"Rok Tadeusza Różewicza w Rosji" (wydanie w Rosji wierszy, konferencje w Moskwie, St. Petersburgu i Permu)	85 000
Biuro Literackie	Nakręć wiersz, wydanie wyboru poezji, film dokumentalny	150 000
	RAZEM	1 000 000

OŚRODEK „PAMIĘĆ I PRZYSZŁOŚĆ“

Najważniejsze przedsięwzięcia:

- Program dokumentacyjny „Świadkowie Historii”; realizacja przez cały rok, opracowano 242 obiekty, w tym: 79 relacji (inwentarz Archiwum Historii Mówionej), 133 fotografie (inwentarz Zbiory Fotograficzne) oraz 30 różnego rodzaju dokumentów, zebrano 22 relacje, przeprowadzono akcje zbieranie pamiątek historycznych „Uwolnij historię”.
- Konferencja prasowa w związku z ogłoszeniem informacji o planach stworzenia placówki muzealnej w zajezdni przy ulicy Grabiszyńskiej, 25 sierpnia, zajezdnia MPK przy ul. Grabiszyńskiej, Wrocław, 30 osób.
- Wystawa „Ze Lwowa do Wrocławia. Fredro –świadek historii“, 15–31 lipca, Rynek, Wrocław, 9500 osób.
- Wystawa „Festung Breslau 1945 – obraz nieznany”, 29 kwietnia –30 maja, Rynek, Wrocław, 16000 osób.
- Konferencja naukowa „Dzieci, młodzież i studenci na Ziemiach Zachodnich po II wojnie światowej”, 26 maja, aula Instytutu Historycznego, Wrocław, 150 osób.
- Wystawa „Radosne Święto Niepodległości”, 10–24 listopada, Rynek, Wrocław, 8500 osób.
- Obchody 55. rocznicy rewolucji węgierskiej, 21 listopada, Wrocław, 140 osób:

-odsłonięcie pamiątkowej tablicy upamiętniającej pomoc wrocławian,
-pokaz filmu „Chłopcy z Budakeszi”.

- Obchody 30. rocznicy ogłoszenia stanu wojennego: wystawa „Orła WRON-a nie pokona”, 13–27 grudnia, Rynek, Wrocław, 5500 osób, wystawa „Paczki ze świata. Pomoc humanitarna ze świata w okresie stanu wojennego”, 6 grudnia 2011 – 29 lutego 2012, Muzeum Archidiecezjalne, Wrocław, 1500 osób; „Światło w sercu miasta”, 13 grudnia, Rynek, Wrocław, 300 osób; gra miejska „80 milionów”, 13 grudnia, Stare Miasto, Wrocław, 104 osób; wystawa „Polar w stanie wojennym”, 16 grudnia 2011 r. – 10 lutego 2012 r., siedziba Whirlpool Polska, Wrocław, 10000 osób; dystrybucja kwartalnika nr 4/2011 (14) „Stan wojenny – życie w cieniu Dekretu”, 600 egzemplarzy.
- Wydanie pierwszego numeru „Wrocławskiego Rocznika Historii Mówionej”, 27 grudnia, 300 egzemplarzy.
- Wydanie czterech numerów kwartalnika „Pamięć i Przyszłość”, nakład po 600 egz.
- Gry miejskie „W poszukiwaniu powojennego skarbu Wrocławia”, 15 kwietnia, Stare Miasto Wrocław, 150 osób; „Wrocławska cyber - zagadka”, 28 października, kampus Politechniki Wrocławskiej, 140 osób.
- Kontynuacja programu dokumentacyjnego poprzez wykonanie prac archiwalnych, opracowywanie zbiorów, pozyskiwanie kolejnych świadectw, fotografii oraz pamiątek.
- Zakończenie digitalizacji zasobu archiwalnego Ośrodka Audiowizualnego Kurii Metropolitalnej Wrocławskiej.
- Zabezpieczenie i rozwój wystawy „Pociąg do historii” – dokonano prac remontowych wagonów i przygotowano skład do procedury dopuszczenia do ruchu na kolejne 4-6 lat; przygotowano porozumienie z partnerem Odra Trans S.A. w zakresie dalszego wykorzystania bocznicy w Porcie Miejskim do celów realizacji projektu w 2012 **r.**.

PROMOCJA KULTURY, DIALOG MIĘDZYKULTUROWY, UPOWSZECHNIANIE LITERATURY

- VII Międzynarodowy Festiwal Opowiadania (producent – Centrum Kultury „Zamek”), na który składają się spotkania autorskie, panele dyskusyjne, warsztaty dla pisarzy i tłumaczy, a także przegląd adaptacji filmowych. MFO prowadzi również działalność wydawniczą (antologie opowiadań). W 2011 r. w festiwalu wzięło udział 15 pisarzy (10 zagranicznych).
- Centrum Edukacji i Kultury Żydowskiej w Synagodze Pod Białym Bocianem (Fundacja Bente Kahan). Do najważniejszych przedsięwzięć realizowanych przez Centrum

należą: Wrocławskie Dni Wzajemnego Szacunku, festiwal Lato pod Białym Bocianem, Spotkania z Kulturą Żydowską (wystawy, wykłady, warsztaty).

- Festiwal „Prąd myśli i rzeka książek. Literacka podróż wzdłuż Odry. Sezon Kultury Tam Tam.30.09. – 05.10.2011" – zorganizowany wspólnie z fundacją kultury Nadrenii-Westfalii; przeprowadzono otwarte spotkania i warsztaty translatorskie z udziałem pisarzy z Niemiec (Esther Kinsky, Marion Poschmann, Norbert Scheuer), z Polski (Julia Fiedorczuk, Adam Wiedemann, Dariusz Sośnicki) oraz z Holandii (Hélène Gelens, René Huigen, Willem van Toorn. Festiwalowi towarzyszyła wystawa prac fotografa André Köhlera w galerii „Entropia", prezentująca zmieniający się krajobraz Renu i Odry w ciągu ostatnich siedmiu lat.
- Turniej Jednego Wiersza im. R. Wojaczka (Stowarzyszenie Pisarzy Polskich) – konkurs dla młodych poetów, zwieńczony wydaniem tomików poetyckich z nagrodzonymi utworami.
- „Czwartki Literackie. Spotkanie z literatami" (SPP) – kontynuacja ponad dwudziestoletniej tradycji cotygodniowych spotkań pisarzy z czytelnikami.
- Kontynuacja tworzenia Multimedialnego Archiwum Literatury (SPP) – archiwizowanie wrocławskiego życia literackiego i utrwalanie na płytach CD (wywiady, spotkania, promocje książek).
- Działalność wydawnicza, popularyzatorska i artystyczna Stowarzyszenia Kulturalno-Artystycznego RITA BAUM.
- Ekumeniczne Spotkania Noworoczne (Stowarzyszenie Prawosławne).
- Kutia i Wrocławskie Kolędowanie (Związek Ukraińców w Polsce).
- Dzień Judaizmu w Kościele Katolickim.

PRZEDSIĘWZIĘCIA O CHARAKTERZE EDUKACYJNYM I POPULARYZATORSKIM

- Internetowa i Telefoniczna Poradnia Językowa – prowadzona przez Fundację Przyjaciół Polonistyki Wrocławskiej poradnia, udzielająca drogą telefoniczną i internetową ok. tysiąca ekspertyz z zakresu poprawnego użycia polszczyzny w mowie i piśmie.
- Międzynarodowa konferencja pn. Kino polskie i niemieckie na pograniczu kultur; Centrum Studiów Niemieckich i Europejskich im. Willy Brandta. Podczas konferencji zaprezentowano film „Klucze" oraz przeprowadzono trzydniowe panele dyskusyjne z udziałem polskich i niemieckich kulturoznawców.
- Międzynarodowa Konferencja Miłoszowska zorganizowana przez Centrum im. Willy Brandta, poświęcona recepcji twórczości Czesława Miłosza w niemieckim kręgu kulturowym.
- Zakup publikacji do szkół i bibliotek (Od SKS do NZS. Niezależne Zrzeszenie Studentów we Wrocławiu 1980-2010; Tajemnice Świętej Dzielnicy;)
- Dolnośląski Festiwal Nauki
- Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie edukacji kulturalnej dzieci i młodzieży (Stowarzyszenie „Trampolina", Fundacja „Kairos", Fundacja „Dzielnica Wzajemnego Szacunku Czterech Wyznań").
- Wsparcie uzyskały także projekty prowadzone przez związki wyznaniowe i parafie:
- Wrocławska Konwencja na Rzecz Dialogu Międzyreligijnego (Muzułmańskie Centrum Kulturalno-Oświatowe)
- Gabinet Kultury Współczesnej Wrocławia w Dziale Dokumentacji Życia Społecznego Zakładu Narodowego im. Ossolińskich

WSPÓŁPRACA ZE ZWIĄZKAMI KOMBATANCKIMI, ŚWIĘTA PAŃSTWOWE, ROCZNICE, TABLICE PAMIĄTKOWE

- Obchody Święta Niepodległości 11 Listopada – ceremoniał wojskowy i państwowy został wzbogacony Radosną Paradą Niepodległości oraz rock-operą „Krzyżacy", której widownię stanowili uczniowie wrocławskich szkół gimnazjalnych i liceów.
- Obchody rocznicy Powstania Warszawskiego: uroczystość w Sali Sesyjnej Rady Miejskiej Wrocławia oraz wystawa, rekonstrukcja historyczna, koncert.

- XIII zjazd kombatantów II wojny światowej, Polaków przymusowo wysiedlonych w 1940 r. na Syberię, uratowanych w 1942 r. przez armię gen. Andersa, osiadłych przed powrotem do kraju w Afryce.
- Uroczystości Dnia Sybiraka i rocznica deportacji Polaków do ZSRR (Związek Sybiraków).
- Instalowanie tablic upamiętniających wybitnych wrocławian, wydarzenia i miejsca znaczące dla historii miasta. W 2011 r. uhonorowani zostali: Jan Jessenius i Clara Immerwahrhaber.
- Tablica pamiątkowa poświęcona mieszkańcom Wrocławia, którzy solidarnie wsparli Węgrów podczas Rewolucji Węgierskiej 1956 r. odsłonięta 21listopada 2011r na budynku Domu Studenckiego XX – latka.
- Kamienna tablica pamiątkowa poświęcona Edycie Stein w I Liceum Ogólnokształcącym we Wrocławiu.

MECENAT WYDAWNICZY

Publikacje dofinansowane

- Tymoteusz Karpowicz, Wiersze zebrane; Biuro Literackie).
- Tymoteusz Karpowicz, Andrzej Falkiewicz, Krystyna Miłobędzka, Dwie rozmowy. Oak Park – Puszczykowo – Oak Park"; Biuro Literackie).
- Wrocławskie rozmowy (seria Czarne książeczki z Hamletem; Ośrodek Kultury i Sztuki we Wrocławiu.
- Milos Mistrik, Milka Zimkova, aktorka słowacka, Ośrodek Kultury i Sztuki.
- Katarzyna Kaczorowska, Włodzimierz Suleja, Tak się nie godzi...Piotr Bednarz, legendarny działacz wrocławskiej Solidarności; Wydawnictwo Profil.
- Piotr Załuski, Zamęt. Opowieść o czasach i życiu Mickiewicza"; Wydawnictwo alinea.
- Ks. Cezary Chwilczyński, Wrocław Jana Pawłał I; Papieski Wydział Teologiczny we Wrocławiu.
- Joanna Macalik, Kościół imienia Lutra na Szczytnikach; Oficyna wydawnicza ATUT.
- Piosenki ze studenckiego teatru Kalambur na głos z fortepianem, w oprac. Andrzeja Bienia; Oficyna wydawnicza ATUT.
- Leszek Ziątkowski, Na drodze do wolności. Sierpień 1980-grudzień 1981; Wydawnictwo Profil.
- Katarzyna Kaczorowska, 80 milionów; MUZA S.A.
- Tadeusz Różewicz, Pogrzeb po polsku, Oficyna wydawnicza ATUT
- Księga pamiątkowa Nie tylko o pocztówkach. Szkice dedykowane Pawłowi Banasiowi; Korporacja Polonia.
- Feliks Przybylak, Wobec. Wiersze i przekłady; Oficyna wydawnicza ATUT.
- Kościół trzech narodów, w trzech wersjach językowych: polskiej, czeskiej i niemieckie; Wydawnictwo c2.
- Pilczyk – jeszcze jedna historia wrocławskiego krasnoludka; Stowarzyszenie Animatorów Kultury.
- Sztuka jako przestrzeń edukacyjna – teoria i praktyka; Towarzystwo kultury Czynnej.
- Małgorzata Łoboz, Jacek Kolbuszewski, Kocham was, mali ludzie. Franciszkanizm, literatura i publicystyka; Oficyna Wydawnicza ATUT.
- Rocznik Wrocławski. T.XII, Zakład Narodowy im. Ossolińskich.
- Bajki wrocławskich dzieci, Stowarzyszenie na Rzecz Integracji Społeczeństwa Wielokulturowego „Nomada".

Czasopisma

- „Dolnośląski Rocznik Literacki Pomosty" (Stowarzyszenie Pisarzy Polskich, Oddział we Wrocławiu)
- Czasopismo kulturalno - artystyczne „Rita Baum" (Stowarzyszenie Kulturalno-Artystyczne Rita Baum)
- Pismo teatralne „Nietak-t" (Fundacja Teatr Nie-Taki)
- Magazyn Materiałów Literackich CEGŁA (Stowarzyszenie na Rzecz Wspierania Młodych Artystów GRAWITON)

- Indeks nr 2, dodatek do 60 numeru czasopisma „Format"; Akademia Sztuk Pięknych.

Święto Wrocławia

W 2011 r. festiwal odbywał się od 16 do 26 czerwca. Na działania oficjalne obchodów święta złożyły się:

- 24 czerwca msza święta w intencji mieszkańców Wrocławia.
- 24 czerwca, w dniu imienin patrona miasta, uroczysta sesja Rady Miejskiej Wrocławia w salach Ratusza.
- Międzynarodowy Przegląd Orkiestr Sił Powietrznych – Gala Koncertowa Festiwalu na Rynku, musztra paradna defilada.

Wzorem lat ubiegłych konkurs na plakat artystyczny święta oraz wystawę po-konkursową przeprowadzono przy współpracy z Akademią Sztuk Pięknych. Plenerowa wystawa prac laureatów konkursu zaprezentowana została w dniach od 20 czerwca do 2 lipca na północnej pierzei Rynku.

Z najważniejszych propozycji programowych należy wymienić:

- główną imprezę plenerową święta, tj. koncert Bobbyego MCFerrina, WrocLove Fest : AYO, DAGADANA, Yann Tiersen, Archive na Wyspie Słodowej;
- kolejną edycję dwudniowego projektu „NOC KOŚCIOŁÓW – cykl wykładów, paneli dyskusyjnych, koncertów, wystaw i zwiedzanie wrocławskich Kościołów;
- koncerty zespołów mniejszości narodowych i etnicznych „Kalejdoskop Kultur-IV
- Festiwal Mniejszości Narodowych i Etnicznych" na Wyspie Słodowej;
- kiermasz książek pn. Wakacyjne Tanie Książek Czytanie
- VII Dni Fantastyki
- Festiwal Kultury Kresowe
- koncerty w przestrzeni miejskiej - „Capitol śpiewa dzieciom" - Rynek , Gala Operetki Scena Letnia w Ogrodzie Staromiejskim.

W dniach 17 - 21 czerwca odbyły się Drzwi Otwarte Samorządu – cykl wycieczek i prezentacja zazwyczaj niedostępnych miejsc, przestrzeni w MPK, MPWiK, ZOO i innych jednostek miejskich. 25 czerwca swoje gabinety otworzyli dla wrocławian Prezydent Miasta i Przewodniczący Rady Miejskiej, można było także zwiedzić Salę Sesyjną, oraz kościoły historycznie związane z Radą Miejską (z przewodnikiem). **Obchodom święta towarzyszyły różnorodne imprezy plenerowe, festyny oraz wystawy, klubowe koncerty organizowane przez miejskie instytucje kultury i Rady Osiedla,** we wszystkich dzielnicach miasta (w sumie 38 imprez). Głównymi patronami medialnymi święta była TVP Wrocław i Telewizja Te De, Gazeta Wyborcza oraz Radio Wrocław i Radio RAM oraz portal Kreatywny Wrocław. W ramach kampanii reklamowej informacje promujące wydarzenia artystyczne oraz o programie święta zamieszczała Gazeta Wyborcza i nadawało na swojej antenie Radio Wrocław i Radio Ram. Wydrukowano po 500 sztuk plakatu artystycznego i afisza programowego oraz 10 000 ulotek reklamowych, kolportowanych na imprezach oraz za pośrednictwem różnych instytucji.

INNE DZIAŁANIA

Koordynacja i wydawanie pozwoleń na organizację imprez i wystaw plenerowych na terenia Rynku, Placu Solnego, ul. Świdnickiej i Oławskiej. W 2011 r. wydano 322 pozwolenia. Ponadto wydano ponad 100 pozwoleń na prowadzenie autorskich/indywidualnych prezentacji artystycznych (muzycznych, plastycznych, teatralnych, o charakterze performatywnym). Opiniowanie pism Zarządu Zieleni Miejskiej na temat wniosków dot. organizowania imprez kulturalnych i rekreacyjnych na terenie Wyspy Słodowej, Wyspy Piasek i Bulwaru im. X. Dunikowskiego. Współpraca z Wydziałem Bezpieczeństwa I Zarządzania Kryzysowego w zakresie imprez masowych organizowanych na terenie Rynku i Placu Solnego.

STYPENDIA ARTYSTYCZNE PREZYDENTA WROCŁAWIA

Ze względu na wyjątkowe osiągnięcia uczniów i studentów szkół artystycznych w 2011 r. przyznano 91 stypendiów artystycznych (w tym 72 muzycznych i 15 plastycznych,

4 teatralno - filmowe). Ponadto w 2011 r. w Klubie Muzyki i Literatury odbyło się 10 koncertów cyklu "Stypendyści Samorządu Wrocławia – miastu"

NAGRODY

Ufundowane zostały następujące nagrody:

- dla laureatów I nagród Ogólnopolskiego Forum Perkusyjnego organizowanego przez Szkołę Muzyczną im. G. Bacewicz we Wrocławiu – Wojciecha Zielińskiego i Jagody Wojtylak
- z okazji Święta Bibliotekarzy
- w ramach Festiwalu Literackiego Port Wrocław
- Nagroda miesięcznika „Odra", której laureatem w 2011 r. został Jerzy Pomianowski
- z okazji Święta Wrocławia
- **dla laureatów konkursu „Nowe Kino Polskie" na Międzynarodowym Festiwalu Filmowym Nowe Horyzonty - film „Z daleka widok jest piękny"**
- za koncepcję wnętrz schronu przy pl. Strzegomskim
- dla laureatów Wrocławskich Spotkań Jednego Aktora
- dla laureata Międzynarodowego Turnieju Dyrygentury Chóralnej
- dla laureata Grand Prix Międzynarodowego Festiwalu Chóralnego Vratislavia Sacra – Chór Akademii Techniczno-Humanistycznej w Bielsko-Białej
- dla laureatów dla wybitnego działacza wrocławskiej opozycji demokratycznej
- **dla laureatów Nagrody WARTO:**
- literatura – Łukasz Saturczak
- teatr – Adam Szczyszczaj
- film – Kuba Czekaj
- muzyka – Mikromusic
- sztuki piękne – Sławomir Czajkowski
- dla laureatów Wrocławskiej Nagrody Muzycznej i Teatralnej (szczegółowa informacja poniżej)

WROCŁAWSKA NAGRODA MUZYCZNA

Muzyka poważna:
Rafał Augustyn za płytę Do Ut Des. Music for and with Quartet – niezwykle intrygujący zbiór utworów, dzięki któremu poznajemy kompozytora w kilku wcieleniach i obserwujemy ewolucję jego języka muzycznego.
Muzyka rozrywkowa:
Me Myself And I za debiutancką płytę Takadum!, Dzieło pełne radości, zwarte i pieczołowicie zrealizowane przez muzyków.

WROCŁAWSKA NAGRODA TEATRALNA

Jarosław Fret za twórcze rozwijanie formuły teatru antropologicznego, która w sposób unikalny harmonizuje z programem badawczym Instytutu stanowiąc ciekawe połączenie pracy naukowej z praktyką teatralną.

WROCŁAWSKA NAGRODA POETYCKA SILESIUS

IV edycja w 2011 r. Wyróżnienie i promocja najważniejszych dzieł i twórców polskiej poezji. Nagroda przyznawana jest corocznie w trzech kategoriach: nagroda za całokształt twórczości, książka roku, debiut roku. Nagrodę stanowią statuetka SILESIUS autorstwa Michała Staszczaka i czek na kwotę:
100 000 PLN za całokształt, 50 000 PLN za książkę roku, 20 000 PLN za debiut roku. W 2011 r., jury w składzie: prof. Jacek Łukasiewicz, prof. Piotr Śliwiński, Justyna Sobolewska, Grzegorz Jankowicz, dr Adam Poprawa, prof. Tadeusz Sławek, przyznało nagrody SILESIUSA: za całokształt twórczości -Urszuli Kozioł, w kategorii

„za debiut” -Kirze Pietrek za tomik poezji „Język korzyści”, w kategorii „książka roku” – Bohdanowi Zadurze za tomik poezji „Nocne życie”.

LITERACKA NAGRODA EUROPY ŚRODKOWEJ ANGELUS

Literacka Nagroda Europy Środkowej Angelus - najważniejsza nagroda w dziedzinie twórczości prozatorskiej w języku polskim lub tłumaczonej na język polski. Nagroda jest przyznawana corocznie pisarzom pochodzącym z Europy Środkowej. Wyboru laureata dokonuje dziewięcioosobowe jury, pod przewodnictwem Natalii Gorbaniewskiej, złożone z wybitnych autorytetów w dziedzinie literatury.
Nagrodę stanowi czek na 150 000 złotych oraz statuetka autorstwa Ewy Rossano. Laureatem piątej edycji została Swietłana Aleksijewicz (Białoruś) za powieść „Wojna nie ma w sobie nic z kobiety”.

DZIAŁALNOŚĆ PROMOCYJNA I REKLAMOWA

- Wkładka z materiałami poświęconymi Literackiej Nagrodzie Europy Środkowej Angelus w Tygodniku Powszechnym
- Wkładka z materiałami poświęconymi Wrocławskiej Nagrodzie Poetyckiej Silesius w Tygodniku Powszechnym
- Reklama Wrocławskich Promocji Dobrych Książek w Tygodniku Powszechnym
- Produkcja audycji telewizyjnej z Gali wręczenia Literackiej Nagrody Europy Środkowej Angelus
- Produkcja audycji telewizyjnej z Gali wręczenia Wrocławskiej Nagrody Poetyckiej Silesius
- Transmisja online na stronach www.angelus.wroclaw.pl i www.wroclaw.pl z Gali Gali wręczenia Literackiej Nagrody Europy Środkowej Angelus.
- Transmisja online na stronach www.angelus.wroclaw.pl i www.wroclaw.pl z Gali wręczenia Wrocławskiej Nagrody Poetyckiej Silesius.

OCHRONA ZDROWIA I SPRAWY SPOŁECZNE

Środki finansowe przeznaczone na programy zdrowotne dla dzieci, młodzieży i dorosłych ukierunkowane są na podnoszenie poziomu wiedzy i kształtowanie umiejętności i zachowań z zakresu promocji zdrowia oraz profilaktyki zagrożeń zdrowotnych i chorób. W roku sprawozdawczym 2011, na realizację przedmiotowego zadania, zaplanowano kwotę **5 466 311 zł.,** z której wydatkowano **5 429 902 zł,** co stanowi **99,3%**.

PROGRAMY REALIZOWANE W ŚRODOWISKU DZIECI I MŁODZIEŻY

PROFILAKTYKA WAD I SCHORZEŃ NARZĄDU WZROKU U DZIECI DO LAT 5

Celem programu jest wczesne wykrywanie wad i schorzeń narządu wzroku u dzieci do 5 lat, uczęszczających do wrocławskich żłobków i przedszkoli poprzez wykonywanie specjalistycznych badań okulistycznych. W 2011 r. **badaniami okulistycznymi objęto 2 579 dzieci**. Wady wzroku stwierdzono u 252 dzieci (9,77%), w tym u 200 dzieci (79%) wykryto po raz pierwszy. Wśród stwierdzonych wad wzroku dominują astygmatyzm nadwzroczny rozpoznany u 117 dzieci (46,42 %) oraz nadwzroczność, stanowiąca 43,65% wszystkich wad. Dzieci, u których stwierdzono wady i schorzenia narządu wzroku mogą skorzystać z dalszej diagnostyki i leczenia w ramach ambulatoryjnej opieki specjalistycznej, finansowanej przez Narodowy Fundusz Zdrowia.

PROGRAM WCZESNEGO WYKRYWANIA WAD I SCHORZEŃ NARZĄDU WZROKU I SŁUCHU W POPULACJI DZIECI I MŁODZIEŻY SZKOLNEJ

Celem programu jest wczesne wykrywanie wad i schorzeń narządu wzroku i słuchu u dzieci i młodzieży w wieku szkolnym oraz podejmowanie działań leczniczych w ramach świadczeń finansowanych przez NFZ.

Liczba wykonanych badań oraz wykrytych wad wzroku i słuchu w 2011 r. w badanej populacji

Odbiorcy programu	Planowana do badania populacja uczniów	Liczba zbadanych dzieci		Liczba osób z wadami wzroku	% liczby osób z wadami wzroku	Liczba osób z wadami słuchu	% liczby osób z wadami słuchu
		Wzrok	Słuch				
Uczniowie szkół podstawowych	11271	9518	9518	3107	32,6%	581	6%
Uczniowie szkół gimnazjalnych	2252	1690	1690	794	47%	50	3%
Razem osób	13 523	11 208	11 208	3901	-	631	-

W 2011 r. razem wykonano **22 416 badań narządu wzroku i słuchu.** Programem objęto **11 208 uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych.** Konsultacje okulistyczne wykonano u 1 425 uczniów oraz otolaryngologiczne u 315 uczniów. Najczęściej rozpoznawane wady wzroku u uczniów to:

- nadwzroczność u dzieci w klasach „I" szkół podstawowych,
- krótkowzroczność, nadwzroczność i astygmatyzm krótkowzroczny u dzieci w klasach III szkół podstawowych,
- krótkowzroczność, astygmatyzm krótkowzroczny, nadwzroczność i astygmatyzm nadwzroczny u dzieci w klasach V szkół podstawowych,
- krótkowzroczność u uczniów klas II szkół gimnazjalnych.

Z badań diagnostycznych narządu słuchu wynika, że najczęściej występującą wadą jest obniżenie ostrości słuchu w stopniu lekkim i średnim.

PROGRAM PROFILAKTYKI WAD POSTAWY U DZIECI I MŁODZIEŻY

Program realizowany jest tzw. Centrach Korekcji Wad Postawy, utworzonych wyłącznie na potrzeby programu. Celem programu jest wczesne diagnozowanie wad postawy u dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym oraz korygowanie nieprawidłowości poprzez wykonywanie badań ortopedycznych i prowadzenie zajęć korekcyjnych.
Zajęcia kompensacyjne odbywają się w cyklach 6 tygodniowych na sali gimnastycznej i pływalni. Dzieci i młodzież otrzymują również zestawy ćwiczeń korekcyjnych z zaleceniem wykonywania ich w warunkach domowych.

Ilość wykonanych badań lekarskich i zabiegów w 2011 r.

Placówki medyczne „Centra Korekcji Wad Postawy"	Ilość wykonanych zabiegów		Ilość wykonanych badań lekarskich		
	Basen	Sala gimnastyczna	Wstępne	Kontrolne	Razem
NZOZ Międzywojewódzka Przychodnia Sportowo-Lekarska	4 334	6 270	240	308	548
NZOZ Wrocławskie Centrum SPA	18 548	17 272	2 029	1 207	3 236
Razem	**22 882**	**23 542**	**2 269**	**1 515**	**3 784**

W 2011 r. w Programie uczestniczyło około 2 500 dzieci, w wieku przedszkolnym i szkolnym. U każdego dziecka wykonano 2 badania lekarskie (kwalifikujące i kontrolne) oraz przeprowadzono 6 tygodniowy cykl zabiegów korekcyjnych. Wśród uczestników programu było 216 dzieci z rodzin wielodzietnych, objętych programem „Dwa plus trzy i jeszcze więcej".

PROGRAM PROFILAKTYKI PRÓCHNICY ZĘBÓW DLA UCZNIÓW WROCŁAWSKICH SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

Celem programu jest zmniejszenie występowania choroby próchnicowej u dzieci w wieku 3-5 lat poprzez zintegrowane działania edukacyjne i profilaktyczno-lecznicze. W ramach programu w czerwcu 2011 r. odbyła się w konferencja informacyjno -edukacyjna dla realizatorów i odbiorców programu. Na konferencji przedstawiono metodologię i organizację programu profilaktyki próchnicy zębów u dzieci w wieku przedszkolnym (3-5 lat), spektakl dla dzieci, materiały dydaktyczne i wykłady nt. uwarunkowań rozwoju próchnicy zębów u dzieci oraz roli rodziców i lekarzy stomatologów w profilaktyce próchnicy zębów. W programie wzięło udział 57 wrocławskich przedszkoli.
Pilotaż programu trwał od września do grudnia 2011 r. i obejmował następujące zadania:

- edukację zdrowotną dla rodziców,
- spotkania lekarza stomatologa z dziećmi i personelem pedagogicznym przedszkola,
- udział dzieci w spektaklu teatralnym nt. Mc Baton i Szeryf Grzanka,
- przegląd stomatologiczny jamy ustnej podczas wizyty rodzica z dzieckiem w gabinecie stomatologicznym,
- zajęcia edukacyjne dla dzieci nt. zdrowia jamy ustnej prowadzone przez nauczycieli.

Łącznie, lekarze stomatolodzy przeprowadzili **118** spotkań edukacyjnych z rodzicami, **167** zajęć edukacyjnych z dziećmi oraz wykonali **712** przeglądów stomatologicznych. Spektakl teatralny nt. zdrowia odbył się w **57** przedszkolach. W zajęciach edukacyjnych prowadzonych przez nauczycieli uczestniczyło ok. **6 500** dzieci.
Każde dziecko uczestniczące w programie otrzymało szczoteczkę i pastę do zębów, kartę opieki stomatologicznej, opowiadanie pt. „Oj, jak mnie boli ząbek", rodzice ulotkę nt. Profilaktyki próchnicy zębów, a Przedszkola - model jamy ustnej do nauki szczotkowania zębów, pacynki: Zuzię i Felaka oraz pakiet materiałów edukacyjnych.

PROGRAM PROFILAKTYKI ZAKAŻEŃ WIRUSEM BRODAWCZAKA LUDZKIEGO (HPV)

Celem programu jest zmniejszenie liczby zachorowań na raka szyjki macicy u kobiet poprzez przeprowadzenie edukacji zdrowotnej oraz wykonanie szczepień ochronnych szczepionką przeciwko wirusowi HPV w populacji 13-letnich dziewcząt, mieszkanek Wrocławia. **Program ma charakter wieloletni.** Podzielony jest na jednoroczne edycje, na które składają się zajęcia edukacyjne oraz szczepienia 13-letnich dziewcząt. Edukacją zdrowotną objęci są uczniowie I klas wrocławskich gimnazjów i ich rodzice. Każda edycja programu rozpoczyna się we wrześniu i kończy w sierpniu następnego roku.
W I edycji programu, która rozpoczęła się we wrześniu 2010 r. wykonano szczepienia p/HPV u 1 877 dziewcząt ur. w 1997 r. z planowanych 2 211, co stanowi 85% populacji.
W II edycji programu, która rozpoczęła się we wrześniu 2011 r. wykonano szczepienia p/HPV u 1 803 dziewcząt ur. w 1998 r. z planowanych 2 170, co stanowi 83% populacji.
We wrześniu w 45 szkołach gimnazjalnych podczas spotkań z rodzicami, lekarze onkolodzy i pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej przeprowadzili spotkania informacyjno - edukacyjne dla rodziców, w których uczestniczyło ok. 3000 rodziców. Z uczniami klas I szkół gimnazjalnych nauczyciele przeprowadzili zajęcia edukacyjne nt. Profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV) wg wcześniej opracowanego scenariusza zajęć i materiałów dydaktycznych, w których wzięło udział 3700 uczniów.

PROGRAM EDUKACYJNO – PROFILAKTYCZNY „ZDROWA MATKA I DZIECKO"

- **Program świadomego rodzicielstwa i macierzyństwa - „wrocławskie szkoły rodzenia"**

Celem programu jest przygotowanie kobiet do naturalnego porodu, opieki nad noworodkiem i niemowlęciem, złagodzenie lęku związanego z hospitalizacją oraz przeciwdziałanie zagrożeniom zdrowotnym w okresie porodu i połogu. Program realizowany jest w 4 Szkołach Rodzenia znajdujących się przy wrocławskich szpitalach.

Zajęcia edukacji zdrowotnej oraz ćwiczenia gimnastyczne i relaksacyjne prowadzą doświadczone położne i rehabilitanci wg opracowanych standardów edukacji przedporodowej dla kobiet. Podczas 10 - tygodniowego cyklu szkoleniowego każda grupa uczestników programu uczestniczyła w spotkaniach z ginekologiem, neonatologiem, stomatologiem oraz psychologiem. W 2011 r. w zajęciach uczestniczyło **246** osób, w tym: **123** kobiety ciężarne i **123** osoby towarzyszące.

- **Program edukacji zdrowotnej - centra edukacji i informacji**

Poradnictwo zdrowotne prowadzone było w 4 Ośrodkach Edukacyjno – Informacyjnych:

- Przychodnia Kozanów, ul. Dokerska 9
- Przychodnia Stare Miasto, pl. Dominikański 6
- Przychodnia Grabiszyn, ul. Stalowa 50
- Przychodnia Stabłowice, ul. Stabłowicka 125.

Łącznie w 2011 r., udzielono **3 515** porad specjalistycznych i edukacyjnych, w tym **2 443** pierwszorazowych i **1 072** kolejnych.

Szczegółowy wykaz porad

Realizatorzy programu	Liczba edukacji i porad pierwszorazowych	Liczba edukacji kolejnych	Razem
Lekarz ginekolog/położnik	183	41	**224**
Położne	1 362	841	**2 203**
Lekarze pediatrzy	310	77	**387**
Pielęgniarki	339	70	**409**
Dietetyk	249	43	**292**
Razem	**2 443**	**1 072**	**3 515**

Ponadto przeprowadzono **34 warsztaty edukacyjne**, w których wzięło udział **340 osób -** kobiety ciężarne wraz z osobami towarzyszącymi. Zajęcia prowadzili: położne, ginekolog/położnik, pediatra, psycholog i pedagog. Personel medyczny Ośrodków przeprowadził szkolenia dla rodziców dzieci uczęszczających do Przedszkola nr 34 przy ul. Gdańskiej w zakresie profilaktyki alergii skórnych i pokarmowych oraz próchnicy zębów niemowląt i dzieci. Poradnictwo zdrowotne dotyczące problemów rozwoju i wychowania w okresie niemowlęcym i wczesnodziecięcym prowadzone było również podczas pikników zdrowotnych. Ponadto zorganizowano dla rodziców niemowląt do 1 roku życia zajęcia warsztatowe: psychologiczne „Narodziny" i pedagogiczne „Zabawy rozwijające". Łącznie odbyło się **14 warsztatów psychologicznych**, w których uczestniczyło 61 rodziców i **20 warsztatów pedagogicznych**, w których uczestniczyło 80 rodziców z dziećmi. W ramach programu opracowano i dystrybuowano materiały informacyjno - edukacyjne.

- **Ośrodek Szybkiej Diagnostyki Prenatalnej**

Ośrodek Szybkiej Diagnostyki Prenatalnej do kwietnia 2011 r. realizował zadania profilaktyczne nad kobietami ciężarnymi w Klinice Ginekologii, Położnictwa i Neonatologii przy ul. Dyrekcyjnej 5/7, a następnie przy ul. Borowskiej 213 w Klinice Ginekologii, Położnictwa i Neonatologii Akademickiego Szpitala Klinicznego. Zgodnie z przyjętymi zasadami do Ośrodka przyjmowane są kobiety ciężarne ze zidentyfikowanymi lub podejrzanymi czynnikami ryzyka ciążowego, na podstawie skierowań od lekarzy prowadzących, ze szpitali lub bezpośrednio zgłaszające się do Izby Przyjęć Akademickiego Szpitala Klinicznego. Przyjęcia kobiet rejestrowane są w dokumentacji medycznej. W ramach programu prowadzone są badania ankietowe kobiet, które dotyczą

m.in. przebiegu aktualnej ciąży, przyczyny skierowania do Ośrodka i zalecenia dotyczące przeprowadzonych badań.

Liczba kobiet przyjętych do Ośrodka Szybkiej Diagnostyki Prenatalnej w 2011 r.

Kwartały 2011 r.	Ogólna liczba ciężarnych przyjętych do Ośrodka w poszcze-gólnych kwartałach	Mieszkanki Wrocławia	Mieszkanki Województwa	Liczba kobiet hospita-lizowanych	Liczba kobiet wypisanych	Liczba osób skierowa-nych do Ośrodka Eduk- Inf.	Liczba osób skiero-wanych do Szkół Rodzenia
I kwartał	198	80	118	16	182	15	16
II kwartał	259	93	166	29	226	12	25
III kwartał	229	108	121	35	196	25	30
IV kwartał	261	119	142	30	233	20	30
Razem	**947**	**400**	**547**	**110**	**833**	**72**	**101**

Łącznie w Ośrodku Szybkiej Diagnostyki Prenatalnej w 2011 r. przyjętych zostało 947 kobiet ciężarnych w tym: **400 mieszkanek Wrocławia, co stanowi 42% ogółu przyjętych osób** i 547 (58%) mieszkanek województwa dolnośląskiego. Po przeprowadzonych badaniach i obserwacji wstępnej 110 kobiet skierowano do dalszego leczenia szpitalnego. Pozostałe kobiety zostały wypisane z zaleceniem dalszej opieki przez lekarza prowadzącego. Do Ośrodków Edukacyjno-Informacyjnych skierowano 72 kobiety a 101 do Szkół Rodzenia.

- **Program profilaktyki zdrowotnej w rodzinach wielodzietnych "2+3 i jeszcze więcej"**

W I półroczu zakończone zostały szczepienia ochronne realizowane w ramach programu profilaktyki chorób zakaźnych, skierowanego do rodzin wielodzietnych z „Programu 2+3 i jeszcze więcej", którego realizację rozpoczęto w październiku 2010 r. Szczepienia były przeprowadzone w Przychodni Kozanów. Zaszczepionych zostało 32 dzieci – drugą i trzecią dawką szczepionki przeciwko pneumokokom. Od września 2011 r. rozpoczęto szczepienia dzieci przeciwko grypie, zakażeniom pneumokokowym, meningokokowym oraz rotawirusom. Łącznie zaszczepiono 579 dzieci.

OPRACOWANIE I REALIZACJA PROGRAMU SZKOLEŃ Z ZAKRESU UDZIELANIA PIERWSZEJ POMOCY PRZEDLEKARSKIEJ ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA ZAGROŻENIOM ZDROWOTNYM W ŚRODOWISKU NAUCZANIA I WYCHOWANIA

Szkolenia z zakresu pierwszej pomocy realizowano w przedszkolach i szkołach

Zrealizowane zadania	Liczba uczestników
Szkolenia z zakresu udzielania pierwszej pomocy i bezpiecznych zachowań dla nauczycieli.	547 nauczycieli
Pokazy z zasad zachowania bezpieczeństwa dla przedszkolaków i uczniów klas I-III.	605 dzieci
Międzyszkolne konkursy dla uczniów wrocławskich szkół.	450 uczniów
Konsultacje merytoryczne z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej.	347 nauczycieli
Razem	**1055 uczniów** **894 nauczycieli**

PROGRAM PROFILAKTYKI NADWAGI I OTYŁOŚCI U DZIECI

PILOTAŻOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NADWADZE I OTYŁOŚCI U DZIECI W WIEKU SZKOLNYM

Celem ogólnym programu jest zmniejszenie liczby dzieci i młodzieży z nadwagą i otyłością poprzez zwiększenie świadomości zdrowotnej osób objętych programem oraz kształtowanie zachowań sprzyjających zdrowiu poprzez:

- zwiększenie poziomu wiedzy i świadomości zdrowotnej dzieci zagrożonych nadwagą i otyłością oraz ich rodziców i opiekunów,
- kształtowanie nawyków prawidłowego odżywiania dzieci,
- ocenę stanu zdrowia dzieci,
- kształtowanie postawy zdrowego stylu życia i odpowiedzialności za własne zdrowie.

W pierwszym etapie programu pielęgniarki środowiska nauczania i wychowania przeprowadziły **badania przesiewowe u uczniów wrocławskich szkół podstawowych**, celem wyłonienia dzieci z podwyższonym wskaźnikiem BMI. Dokonano pomiaru masy i wzrostu dzieci, a następnie na tej podstawie obliczono wskaźnik stanu odżywienia BMI. W ramach programu zbadano uczniów z **19 wrocławskich szkół podstawowych**. Pomiarami objęto 2936 dzieci, w tym z I klas -1130 dzieci, z III klas - 878 dzieci i z V klas - 928 dzieci.

Do porad edukacyjnych zakwalifikowano 362 dzieci, u których wskaźnik BMI został oznaczony ponad normę wiekową. Rodzice dzieci z podwyższonym BMI otrzymali list, w którym zostali poinformowani o możliwości skorzystania z porad edukacyjnych, prowadzonych przez zespół specjalistów zajmujących się leczeniem nadwagi i otyłości u dzieci. Wraz z listem została przekazana karta uczestnictwa w programie, wywiad dietetyczny oraz kalendarz żywieniowy.

Na indywidualne porady edukacyjne prowadzone przez lekarza, dietetyka, psychologa i rehabilitanta zgłosiło się 45 dzieci wraz z rodzicami. **Łącznie udzielono 181 porad edukacyjnych**.

Przygotowano i wydrukowano **materiały informacyjno - edukacyjne** dla 19 szkół podstawowych (ok. 6500 dzieci):
Materiały dla uczniów oraz rodziców:

- Żywienie dzieci w wieku 6–9 lat - broszura dla rodziców,
- Żywienie młodzieży w wieku 10–12 lat - broszura dla rodziców,
- Poradnik dla rodziców dzieci z nadwagą i otyłością,
- Książeczka edukacyjna DBAM O ZDROWIE dla uczniów w wieku 6-9 lat,
- Książeczka edukacyjna DBAM O ZDROWIE dla uczniów w wieku 10-12 lat.

Materiały dla nauczycieli:

- plakat z piramidą zdrowego odżywiania,
- scenariusz zajęć dla klas 0-III,
- scenariusz zajęć dla klas IV-VI,
- karty edukacyjne „Piramida zdrowego żywienia" dla uczniów w wieku 6-9 lat,
- gra edukacyjna „Piramida zdrowego żywienia" dla uczniów w wieku 10-12 lat.

PROGRAM „SIĘ WIE, SIĘ JE"

Program realizowany był w Zespole Szkół nr 9 we Wrocławiu. Celem programu była profilaktyka nadwagi i otyłości oraz oddziaływanie na zmianę postaw i nawyków żywieniowych dzieci i młodzieży szkolnej. Przeprowadzono następujące działania:

- zajęcia warsztatowe „Piramida żywienia" dla 233 uczniów,
- działania Klubu Konsumenta – uczestniczyło 15 uczniów,

- wykłady na temat zdrowego odżywiania, w których wzięło udział 49 uczniów, 6 rodziców, 5 nauczycieli,
- konkurs dla 100 uczniów, dotyczący graficznej prezentacji sklepiku szkolnego „SMAKosz”,
- otwarcie sklepiku szkolnego, jako miejsca kojarzonego z najwyższą jakością, smakiem i dbałością o przygotowanie i kompozycję codziennego posiłku.

PILOTAŻOWY PROGRAM „MIASTO POKOLEŃ”

Celem ogólnym programu jest zmiana postaw dzieci i młodzieży w stosunku do osób starszych - z postawy dystansu, obojętności i niechęci – do postawy zrozumienia, życzliwości i szacunku.

Cele szczegółowe:

- rozwijanie wśród dzieci i młodzieży pojmowania starości jako naturalnej fazy rozwoju człowieka, etapu równoprawnego z innymi,
- przeciwdziałanie przyjmowaniu przez dzieci i młodzież negatywnych stereotypów dotyczących starości; kształtowanie pozytywnego myślenia o starości innych, a w perspektywie czasu również o swojej,
- uświadomienie dzieciom i młodzieży, że wszelkie przejawy dyskryminacji wobec seniorów z czasem uderzą w każdego z nas,
- wskazywanie korzyści płynących z uczestnictwa osób starszych w życiu społecznym,
- rozwijanie u dzieci i młodzieży przekonania, że pokolenie starszych osób ma podobne potrzeby jak inne grupy wiekowe (potrzeba bezpieczeństwa, przynależności, miłości, szacunku, uznania, samorealizacji, potrzeby poznawczo-intelektualne itd.),
- zwiększenie wrażliwości na potrzeby osób starszych,
- rozwijanie kompetencji kulturowych (otwartość, szacunek, tolerancja).

Przeprowadzono następujące działania:

- zajęcia warsztatowe rozwijające kompetencje kulturowe, społeczne (ćwiczenia, zabawy, gry symulacyjne, trening umiejętności i postaw prospołecznych - otwartości, szacunku, tolerancji, empatii),
- prezentowanie zagadnienia starości i starzenia się na zajęciach edukacyjnych (kontekst i sposób ujęcia tematu uzależniony od specyfiki przedmiotu nauczania, np. język polski – odpowiednio dobrana postać literacka, biologia – starość jako etap życia),
- spotkania tematyczne - osoby starsze dzielą się z dziećmi/uczniami swoim doświadczeniem i wiedzą (związanymi np. z wykonywanym zawodem), swoją pasją życiową, historią życia, wydarzeniami historycznymi itd.,
- „wspólne lekcje” – osoby starsze wspólnie z uczniami uczestniczą w zajęciach prowadzonych przez nauczyciela (np. lekcje języka polskiego, zajęcia wychowawcze, plastyka),
- warsztaty (dzielenie się umiejętnościami) – osoby starsze w sposób praktyczny uczą dzieci jakiejś umiejętności lub odwrotnie młodsi uczą starszych (np. pracy z komputerem, języka obcego),
- spotkania okolicznościowe – np. wspólne andrzejki, wieczory poezji (czytanie wierszy przez dzieci i osoby starsze), wspólne kolędowanie.

W programie pilotażowym uczestniczyło 225 uczniów z 9 wrocławskich placówek oświatowych, w tym: 3 przedszkola, 3 szkoły podstawowe, 2 gimnazja, 1 szkoła ponadgimnazjalna.

PROGRAM PROFILAKTYKI ASTMY I ALERGII U UCZNIÓW WROCŁAWSKICH SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

Celem programu jest poszerzanie wiedzy na temat alergii i astmy oskrzelowej oraz wczesne wyłonienie dzieci zagrożonych zachorowaniem oraz zapobieganie konsekwencjom zdrowotnym, społecznym i ekonomicznym tej choroby. Wykonano czynności organizacyjne polegające na przygotowaniu narzędzi badawczych, opracowaniu merytorycznym i graficznym ankiet oraz materiałów informacyjno - edukacyjnych.

PROGRAMY W ZAKRESIE PROMOCJI ZDROWIA I PROFILAKTYKI CHORÓB CYWILIZACYJNYCH DLA OSÓB DOROSŁYCH

PROGRAM PIERWOTNEJ PROFILAKTYKI CHORÓB SERCOWO-NACZYNIOWYCH DLA OSÓB PO 35 ROKU ŻYCIA

W ramach programu prowadzono poradnictwo zdrowotne w 2 Gabinetach Profilaktyki Chorób Sercowo-Naczyniowych zlokalizowanych w Przychodni „Grabiszyn" przy ul. Stalowej oraz Przychodni „Stare Miasto" przy pl. Dominikańskim. U osób zgłaszających się do Gabinetów analizowano czynniki ryzyka występowania chorób sercowo-naczyniowych z określeniem indywidualnego profilu zdrowotnego oraz wskazaniem sposobu modyfikowania tzw. zależnych czynników ryzyka. Osoby z grup podwyższonego i wysokiego ryzyka kierowane były na konsultacje do lekarza podstawowej opieki zdrowotnej. Z porad edukacyjnych skorzystało 290 osób, w tym 182 osoby z konsultacji dietetyka. Do lekarza poz na konsultację skierowano 104 osoby. W grupie osób, które zgłosiły się do programu 71% stanowiły kobiety. Natomiast biorąc pod uwagę wiek uczestników, naliczniejszą grupę stanowiły osoby po 55 r.ż. – 64,8%.

PROGRAM PROFILAKTYKI CUKRZYCY I ZABURZEŃ METABOLICZNYCH DLA DZIECI, MŁODZIEŻY I DOROSŁYCH

Program jest skierowany do chorych na cukrzycę i inne schorzenia metaboliczne oraz ich rodzin i opiekunów. W ramach programu w 16 Punktach Edukacyjnych na terenie Wrocławia prowadzono indywidualną edukację osób chorych na cukrzycę, zagrożonych chorobą i zaburzeniami metabolicznymi. W ramach programu udzielano porad zdrowotnych: diabetologicznych, psychologicznych oraz z zakresu żywienia. W 4 Ośrodkach usytuowanych w różnych rejonach Wrocławia prowadzono zajęcia aktywizacji ruchowej z elementami ćwiczeń rehabilitacyjnych. W 2011 r. z porad edukacyjnych prowadzonych przez pielęgniarki skorzystało 2203 osoby, w tym 808 po raz pierwszy.

Z konsultacji specjalistycznych psychologa, diabetologa i dietetyka skorzystało 350 osób, w tym: 72 osób z konsultacji psychologa, 222 osoby z zakresu żywienia i 56 osób z konsultacji lekarza diabetologa. W 5 Ośrodkach usytuowanych w różnych rejonach Wrocławia prowadzono zajęcia aktywizacji ruchowej z elementami ćwiczeń rehabilitacyjnych. W zajęciach ruchowych na sali gimnastycznej i pływalni oraz w terenie uczestniczyło 270 osób. Raz w miesiącu organizowane były szkolenia dla uczestników programu, frekwencja wynosiła od 68 do 84 osób. Odbyły się dwa szkolenia wyjazdowe, w których w sumie wzięły udział 62 osoby chore na cukrzycę (32 osoby z cukrzycą typu II i 30 osób z cukrzycą typu I). Dla realizatorów Programu przeprowadzono szkolenie, w którym wzięło udział 28 osób.

PROGRAM PROFILAKTYKI POWIKŁAŃ CUKRZYCY „STOPA - CUKRZYCOWA"

Celem programu jest ograniczenie liczby powikłań u chorych na cukrzycę z rozpoznanym zespołem stopy cukrzycowej oraz zmniejszenie liczby osób niepełnosprawnych z powodu amputacji stopy. W ramach programu prowadzony jest ośrodek ambulatoryjnej opieki nad pacjentem z zespołem stopy cukrzycowej, w którym wykonywane są badania przesiewowe w celu zidentyfikowania osób zagrożonych rozwojem zespołu stopy cukrzycowej oraz prowadzona jest indywidualna edukacja zdrowotna i specjalistyczne konsylia lekarskie. Na podstawie przeprowadzonych badań pedobarograficznych możliwy jest indywidualny dobór profilaktycznych wkładek do obuwia oraz dobór obuwia ortopedycznego. W ramach Ośrodka prowadzone były działania komplementarne do świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków NFZ. W 2011 r. programem objęto 1 019 osób, w tym 296 osób skorzystało z konsultacji specjalistycznych, z zabiegów opatrywania ran - 75 osób, natomiast 78 osobom udzielono porad dotyczących doboru obuwia zdrowotnego. W ramach programu wykonano 910 badań pedobarograficznych.

PROGRAM PROMOCJI ZDROWEGO STYLU ŻYCIA – „CENTRA AKTYWNOŚCI RUCHOWEJ”

Celem programu jest poprawa sprawności ruchowej i zapobieganie schorzeniom narządu ruchu, zaburzeniom metabolicznym oraz promowanie zdrowego stylu życia u osób po 50 roku życia. W ramach programu, 3 „Centra Aktywności Ruchowej” usytuowane w różnych rejonach Miasta prowadzą zajęcia edukacyjne i aktywności ruchowej. Uczestnictwo w zajęciach poprzedzone jest konsultacją lekarską kwalifikującą do programu. Zajęcia ruchowe prowadzone są na sali gimnastycznej, pływalni oraz w terenie (nordicwalking). Uczestnicy programu mogą również korzystać z porad dietetyka. W 2011 r. w zajęciach ruchowych uczestniczyło 668 osób, w tym 583 po raz pierwszy. Udzielono 148 porad z zakresu żywienia. Najliczniejszą grupę stanowią osoby powyżej 50 roku życia z nadwagą oraz schorzeniami narządu ruchu.

PROGRAM EDUKACYJNO - DIAGNOSTYCZNY WCZESNEGO WYKRYWANIA RAKA PIERSI U KOBIET „SAMOBADANIE PIERSI”

Celem programu jest kształtowanie u dziewcząt i kobiet nawyku samoobserwacji, odpowiedzialności za swoje zdrowie oraz nauczenie zasad i techniki samobadania piersi z zaleceniem stosowania tej metody do comiesięcznej samokontroli. Program realizowany jest przez grupę wyszkolonych pielęgniarek i położnych, które w Punktach Nauki Samobadania Piersi prowadzą indywidualną naukę samobadania piersi u kobiet w każdym wieku. Działalność edukacyjna prowadzona jest w 49 stałych Punktach Nauki Samobadania Piersi na terenie Miasta oraz w 21 szkołach gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. W 2011 r. z nauki samobadania piersi skorzystało 20 302 kobiety, w tym 16 065 po raz pierwszy. Wszystkie kobiety otrzymały książeczkę samokontroli piersi i ulotkę edukacyjną, natomiast kobiety wymagające konsultacji onkologicznej i diagnostyki specjalistycznej kierowane są do Ośrodka Szybkiej Diagnostyki Chorób Piersi. W Ośrodku ze specjalistycznych konsultacji onkologicznych skorzystało 8 519 kobiet. Na leczenie szpitalne, operacyjne lub skojarzone skierowano 136 kobiet. Wykonano 3 260 badań USG piersi, 2 749 mammografii, 145 biopsji (biopsji aspiracyjnej, cienkoigłowej). Raka piersi wykryto u 79 kobiet.

PROGRAM PROFILAKTYKI CHORÓB NOWOTWOROWYCH SKÓRY I CZERNIAKA

Program realizowany jest we współpracy z Poradnią Chirurgii Onkologicznej Przychodni Specjalistycznej NZ0Z KAR-MED przy ul. Bończyka 20. Celem programu jest zmniejszenie umieralności i zapadalności na nowotwory złośliwe skóry i czerniaka poprzez unikanie czynników ryzyka i promowanie czynników ochronnych oraz wykrywanie stanów przedrakowych. W 2011 r. przeprowadzono 1 500 konsultacji onkologicznych. Wykonano 1 970 biopsji wycinkowych u pacjentów ze zmianami przednowotworowymi, nowotworami łagodnymi oraz o niepewnym charakterze. Leczenie operacyjne przeprowadzono u 44 chorych, którym zdiagnozowano nowotwór złośliwy skóry o zaawansowaniu lokalnym. Wykonano zabieg chirurgiczny w ramach tzw. chirurgii jednego dnia. Do Ośrodka Specjalistycznego skierowano 5 chorych z nowotworami złośliwymi o zaawansowaniu lokoregionalnym oraz rozległymi zmianami chorobowymi. W Polskim Przeglądzie Chirurgicznym opublikowana została praca poglądowa pt: „Ujarzmiając czerniaka – strategie w profilaktyce nowotworów złośliwych skóry”, prezentująca wyniki i zasady realizacji niniejszego programu.

PORADY I KONSULTACJE LEKARSKIE W ZAKRESIE WCZESNEGO WYKRYWANIA CHORÓB NOWOTWOROWYCH U DZIECI W RAMACH KAMPANII ZDROWOTNEJ „WIELKIEJ ORKIESTRY ŚWIĄTECZNEJ POMOCY”

W styczniu 2011 r. w ramach kampanii społecznej „Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy” dzieci wykonano konsultacje hematologiczne u 121. W zależności od wskazań lekarskich dzieciom wykonano również badania ultrasonograficzne jamy brzusznej oraz

badania biochemiczne krwi. Rodziców dzieci objęto edukacją zdrowotną w zakresie znaczenia obserwacji we wczesnym rozpoznawaniu chorób nowotworowych.

PROFILAKTYKA GRYPY SEZONOWEJ DLA OSÓB POWYŻEJ 65 R. Ż. ZAMIESZKAŁYCH NA TERENIE WROCŁAWIA

Kampanię edukacyjno – profilaktyczną szczepień ochronnych przeciw grypie przeprowadzono w okresie od października do listopada 2011. Wykonano 5 000 szczepień u osób powyżej 65 r. ż.

WSPARCIE DZIAŁAŃ TERAPEUTYCZNO - OPIEKUŃCZYCH NAD OSOBAMI STARSZYMI, PRZEWLEKLE I NIEULECZALNIE CHORYMI, W RAMACH OPIEKI STACJONARNEJ

PROGRAM POPRAWY JAKOŚCI OPIEKI NAD OSOBAMI PRZEWLEKLE I NIEULECZALNIE CHORYMI, PRZEBYWAJĄCYMI W ZAKŁADACH OPIEKUŃCZO – LECZNICZYCH

Program realizowany jest w 3 wrocławskich Zakładach Opiekuńczo-Leczniczych. Celem programu jest poprawa jakości opieki psychologicznej, usprawnianie chorych w zakresie samoobsługi oraz aktywizacji ruchowej i społecznej. Działania realizowane w ramach programu są komplementarne do świadczeń finansowanych przez NFZ i obejmują:

- zajęcia w zakresie edukacji zdrowotnej chorego i jego rodziny prowadzone przez pielęgniarki;
- czynności dotyczące usprawniania chorych w zakresie samoobsługi, aktywności ruchowej i społecznej prowadzone przez fizjoterapeutę;
- prowadzenie terapii zajęciowej;
- prowadzenie terapii logopedycznej.

W 2011 r., w 3 zakładach opieki stacjonarnej, z programu skorzystało 793 pacjentów.

PROGRAM TERMINALNEJ OPIEKI W STACJONARNYM HOSPICJUM DLA DOROSŁYCH

Celem zadania jest poprawa jakości stacjonarnej opieki hospicyjnej oraz wsparcie rodziny chorych w okresie trwania choroby i przeżywania żałoby. Z programu skorzystało 221 chorych wraz z rodzinami. Działania realizowane w ramach programu są komplementarne do świadczeń finansowanych przez NFZ i obejmują:

- opiekę pielęgnacyjno-opiekuńczą, podtrzymywanie aktywności życiowej chorego – zapobieganie niepożądanym skutkom choroby, maksymalizowanie działań na rzecz znoszenia i łagodzenia negatywnych skutków progresji choroby;
- rehabilitację chorych, utrzymywanie aktywności motorycznej pacjenta, zmniejszanie i łagodzenie istniejących dolegliwości;
- opiekę psychologiczną stosownie do potrzeb i sytuacji medyczno-społecznej chorego, stałe wsparcie i obecność przy chorym oraz jego bliskich.

Zrealizowanych zostało 2252 godziny opieki nad chorymi terminalnie. W ramach pomocy psychologicznej zrealizowane zostały następujące czynności:

- rozmowa terapeutyczna,
- elementy terapii poznawczo-behawioralnej,
- elementy terapii systemowej,
- rozmowy psychoedukacyjne z opiekunami chorych i rodziną,
- interwencje związane z prawidłową komunikacją w relacji chory - rodzina, chory – zespól terapeutyczny, rodzina – zespół terapeutyczny.

Z ww. konsultacji indywidualnych skorzystało **338 kobiety i 284 mężczyzn**.

PROGRAM OPIEKI HOSPICYJNEJ DLA DZIECI W WARUNKACH DOMOWYCH

Celem zadania jest poprawa jakości życia dzieci w terminalnym okresie nieuleczalnej choroby oraz udzielenie wsparcia rodzinie w okresie trwania choroby i przeżywania żałoby. Działania w ramach programu obejmują:

- zajęcia logopedyczne – 198 godzin,
- wykonywanie zabiegów rehabilitacyjnych - 458 godzin,
- opiekę socjalną – zakup drobnego sprzętu medycznego dla dzieci z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

Opieką i wsparciem objęto **18 dzieci wraz z rodzinami.**

PROGRAM PN. „CZASOWA STACJONARNA OPIEKA PIELĘGNACYJNA OSÓB NIESAMODZIELNYCH, PRZEWLEKLE I NIEULECZALNIE CHORYCH SOMATYCZNIE W RAMACH PROGRAMU WSPARCIA RODZINY/OPIEKUNÓW W OPIECE NAD PRZEWLEKLE I NIEULECZALNIE CHORYMI PRZEBYWAJĄCYMI W ŚRODOWISKU DOMOWYM"

Celem programu była poprawa jakości życia chorych, którzy dotychczas przebywali środowisku domowym poprzez zapewnienie zindywidualizowanej całodobowej opieki pielęgnacyjnej, zakwaterowania na czas pobytu, wyżywienia z uwzględnieniem zaleceń dietetycznych lekarza, wykonywania wszystkich czynności pielęgnacyjno - opiekuńczych i usprawniających u chorych leżących. Programem objęte były osoby dorosłe zamieszkałe na terenie miasta Wrocławia. Program realizowano w zakładzie opiekuńczo - leczniczym. Z opieki skorzystało 33 chorych, ogólny czas pobytu chorych wyniósł 667 osobodni.

PROGRAM „WSPARCIE RODZINY/OPIEKUNÓW W OPIECE NAD PRZEWLEKLE, NIEULECZALNIE, SOMATYCZNIE I PSYCHICZNIE CHORYMI PRZEBYWAJĄCYMI W ŚRODOWISKU DOMOWYM"

Celem programu była poprawa jakości życia osób przewlekle, nieuleczalnie chorych przebywających środowisku domowym poprzez edukację zdrowotną oraz pomoc choremu i jego rodzinie /opiekunom w zorganizowaniu kompleksowej opieki medycznej i socjalnej, pozwalającej na jak najdłuższe pozostanie w rodzinie/domu. Programem objęci byli chorzy, którzy przebywali w środowisku domowym, oczekujący na miejsce w stacjonarnych placówkach opieki długoterminowej np. ZOL, ZPO, DPS, hospicjum, znajdujących się pod opieką MCUS z powodu ograniczonej sprawności albo chorzy, którzy przebywali w domu dłużej niż 2 tygodnie po zakończonym leczeniu w warunkach stacjonarnych i wymagali zarówno oni, jak i też rodzina wsparcia i pomocy.
Program realizowany był poprzez zajęcia edukacyjne prowadzone przez: pielęgniarkę, fizjoterapeutę i psychologa w środowisku domowym chorego. Do programu przystąpiło 204 osoby.

PROGRAMY W ZAKRESIE OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO

PROGRAM POPRAWY JAKOŚCI ŻYCIA OSÓB Z DOŚWIADCZENIEM CHOROBY PSYCHICZNEJ ORAZ PROMOCJI ZDROWIA PSYCHICZNEGO

Celem programu jest wzmacnianie zdrowia psychicznego u osób z grup wysokiego ryzyka, przeciwdziałanie kryzysom psychicznym oraz wykluczeniu społecznemu osób z doświadczeniem choroby psychicznej, a także poprawa jakości życia osób z doświadczeniem choroby psychicznej i wsparcie dla ich rodzin i opiekunów. W 2011 r. prowadzono działania spójne z celami Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego. Działania te polegały na:

- organizowaniu wsparcia środowiskowego – alternatywnego i/lub uzupełniającego w stosunku do psychiatrycznego leczenia stacjonarnego i ambulatoryjnego,

- udzielaniu indywidualnego i grupowego wsparcia psychologicznego osobom z problemami zdrowia psychicznego oraz ich rodzinom i opiekunom,
- zorganizowaniu różnych form zajęć klubowych ukierunkowanych na rozwój osobisty i aktywizację społeczną (np. arteterapia, choreoterapia, muzykoterapia itp.),
- organizowaniu działań integrujących społecznie osoby z problemem zdrowia psychicznego,
- prowadzeniu bezpłatnego poradnictwa psychologicznego, socjalnego, prawnego dla osób z problemami zdrowia psychicznego i ich rodzin,
- prowadzeniu grup wsparcia dla osób z problemami zdrowia psychicznego oraz ich rodzin i opiekunów,
- organizowaniu zajęć edukacyjno-korekcyjnych i terapeutycznych dla osób starszych z zaburzeniami pamięci,
- prowadzeniu edukacji i wsparcia dla rodzin osób z doświadczeniem choroby psychicznej (np. psychoedukacja na temat radzenia sobie z chorobą psychiczną w rodzinie i inne),
- prowadzeniu stałej rekrutacji wolontariuszy zainteresowanych współpracą przy programach pomocowych skierowanych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz organizowanie szkoleń dla wolontariuszy.

Program realizowany był we współpracy z organizacjami pozarządowymi. W 2011 r. z różnych form pomocy skorzystało ok. 2 600 osób. Większość prowadzonych działań miała charakter kompleksowego i długofalowego wsparcia, z którego beneficjenci programu korzystają w sposób systematyczny. W ramach działania funkcjonuje zespół merytoryczny ds. zdrowia psychicznego w skład, którego wchodzą przedstawiciele organizacji pozarządowych. Podczas zebrań uczestnicy wymieniali doświadczenia i informacje na temat różnorodnych działań na rzecz osób z problemami zdrowia psychicznego. W październiku 2011 r. zorganizowano I Wrocławskie Forum Psychiatrii Środowiskowej, w którym wzięło udział ok. 330 osób. W ramach forum odbyła się m. in. konferencja z panelami dyskusyjnymi, wystawa prac fotograficznych osób z doświadczeniem choroby psychicznej oraz prowadzono blok porad specjalistycznych przez psychiatrów i psychologów.

PROGRAM WSPARCIA PSYCHOLOGICZNEGO DLA OSÓB W KRYZYSIE ZDROWIA PSYCHICZNEGO W SZCZEGÓLNOŚCI DLA OSÓB Z CHOROBĄ NOWOTWOROWĄ

W 2011 r. w ramach programu opieką wolontariuszy objętych zostało ok. 4 540 pacjentów Kliniki Hematologii Akademii Medycznej oraz Dolnośląskiego Centrum Onkologii we Wrocławiu, w tym ze specjalistycznego wsparcia psychologicznego (psycholog/psychoterapeuta) skorzystało ok. 115 osób doświadczających kryzysu zdrowia psychicznego związanego z długotrwałą lub nieuleczalną chorobą oraz 11 rodzin.
W ramach „Akademii Walki z Rakiem" prowadzona była grupa wsparcia dla nowych pacjentów, Klub Pacjenta Akademii Walki z Rakiem, zajęcia usprawniające z elementami relaksacji, konsultacje indywidualne z psychologiem i terapeutą oraz wykłady dotyczące zdrowego żywienia. Łącznie z różnorodnych form zajęć skorzystało ok. 48 osób.

PROWADZENIE GRUP WSPARCIA PSYCHOTERAPEUTYCZNEGO DLA DOROSŁYCH OSÓB Z DOŚWIADCZENIEM CHOROBY PSYCHICZNEJ, ICH RODZIN I OPIEKUNÓW

Prowadzenie grup wsparcia psychoterapeutycznego dla dorosłych osób z doświadczeniem choroby psychicznej, ich rodzin i opiekunów jest uzupełnieniem świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków NFZ. W ramach programu jego uczestnicy mają rozpoznane potrzeby i opracowany indywidualny plan opieki, z uwzględnieniem wsparcia dla rodziny/opiekunów. Prowadzona jest edukacja zdrowotna chorego i jego rodziny w zakresie w/w potrzeb. Osoby z doświadczeniem choroby psychicznej są aktywizowane do podejmowania codziennych obowiązków i ról społecznych, mają udzielanie wsparcie psychologiczne w celu uzupełnienia i podtrzymania leczenia farmakologicznego. Prowadzone jest również wsparcie psychoterapeutyczne, indywidualne i/lub grupowe oraz

wsparcie rodzin, w zależności od potrzeb chorego i jego rodziny, w celu kontynuowania procesu terapeutycznego finansowanego z NFZ. **W 2011 r. w programie uczestniczyło 231 osób.**

PROGRAM EDUKACJI ZDROWOTNEJ I WSPARCIA PSYCHOTERAPEUTYCZNEGO DLA DOROSŁYCH OSÓB Z DOŚWIADCZENIEM CHOROBY PSYCHICZNEJ, ICH RODZIN I OPIEKUNÓW

Celem działań prowadzonych w środowisku jest skrócenie czasu leczenia osób chorych psychicznie w warunkach stacjonarnych, zapobieganie nawrotom choroby, prowadzenie opieki psychiatrycznej w warunkach ambulatoryjnych i domowych, przeciwdziałanie zerwaniu więzi z rodziną i najbliższym otoczeniem, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz pomoc choremu i jego rodzinie w adaptacji do nowej sytuacji zdrowotnej. W ramach zadania kompleksową opieką lekarską, psychologiczną, psychoterapeutyczną i pielęgniarską objęto osoby:

- z przewlekłymi zaburzeniami psychicznymi i częstymi nawrotami choroby, w szczególności po przebytym leczeniu w oddziale psychiatrycznym stacjonarnym lub oddziale dziennym psychiatrycznym, zgodnie z wydanym przez lekarza psychiatrę zaleceniem dalszego leczenia w środowisku domowym,
- zaburzone psychicznie, skierowane przez lekarza z poradni zdrowia psychicznego do objęcia psychiatryczną opieką środowiskową z powodu braku właściwego nadzoru i wsparcia w środowisku domowym.

Zadanie realizowane jest poprzez: regularne wykonywanie konsultacji w środowisku domowym pacjenta z oceną stanu zdrowia i podejmowaniem decyzji dotyczącej dalszego postępowania terapeutycznego, udzielanie porad specjalistycznych pacjentowi i rodzinie, monitorowanie leczenia farmakologicznego, prowadzenie indywidualnych i grupowych sesji terapeutycznych, a także terapii rodzin. Program zakłada również nawiązanie przez jego realizatorów współpracy z opiekunami i rodzinami osób z doświadczeniem choroby psychicznej, z lekarzem i pielęgniarką środowiskowo-rodzinną podstawowej opieki zdrowotnej oraz terenowym pracownikiem socjalnym. Uczestnicy programu są objęci dalszą specjalistyczną opieką Zespołu Leczenia Środowiskowego, w ramach ubezpieczenia zdrowotnego. Program jest uzupełnieniem świadczeń zdrowotnych finansowanych z NFZ. W 2011 **r.** kompleksową, kilkumiesięczną opieką terapeutyczną zostały objęte 64 osoby z doświadczeniem choroby psychicznej.

PROGRAM OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO DLA OSÓB W WIEKU SENIORALNYM

Do czerwca 2011 r. kontynuowano realizację pilotażowego programu przeciwdziałania depresji u osób w wieku senioralnym (65+), występującej w okresie zimowym.
Program realizowano poprzez kształtowanie nawyku aktywności ruchowej i odpowiedzialności za swoje zdrowie oraz integrowanie środowiska i wzmacnianie więzi społecznych. W ramach programu, z grupowych zajęć aktywizacji ruchowej oraz zabiegów odnowy biologicznej, skorzystało 856 osób w wieku senioralnym.

PROGRAM WSPARCIA PSYCHOLOGICZNEGO DLA OSÓB Z PROBLEMAMI PSYCHOGERIATRYCZNYMI

Celem programu jest poprawa jakości opieki psychogeriatrycznej osób starszych poprzez uzupełnienie świadczeń finansowanych z NFZ w ramach Poradni Psychogeriatrycznej. Opieką psychologiczną objęto **ok. 560** osób po 60 roku życia, u których wystąpiły problemy psychogeriatryczne. W ramach programu:

- przeprowadzono grupowe zajęcia terapeutyczne ukierunkowane na łagodzenie problemów dotyczących zdrowa psychicznego, wynikających z procesu starzenia się,
- osobom w starszym wieku udzielono porad i wsparcia psychologicznego.

Program był monitorowany na bieżąco, dokumentowano procedury medyczne oraz przygotowano raporty częściowe i końcowy z realizacji zadań. Ponadto realizowano inne

zadania we współpracy z innymi podmiotami, które zostały dysponentami środków finansowych.

„PROJEKT ZINTEGROWANYCH DZIAŁAŃ NA RZECZ ROZWOJU ZDROWIA PUBLICZNEGO"

Na realizację zadań wydatkowano środki w wysokości 69 999,00 zł.

INTEGRACJA DZIAŁAŃ W RAMACH KONSORCJUM – WROCŁAWSKI INSTYTUT ZDROWIA PUBLICZNEGO

W celu zapewnienia realizacji zadań w zakresie zdrowia publicznego kontynuowano prace w ramach **Konsorcjum – Wrocławski Instytut Zdrowia Publicznego**, utworzonego w 2007 r.. Celem działań jest wzajemna współpraca, wymiana doświadczeń oraz doskonalenie systemu opieki zdrowotnej. W skład Konsorcjum wchodzą jednostki rządowe i samorządowe, odpowiedzialne za kreowanie polityki zdrowotnej w regionie dolnośląskim i we Wrocławiu oraz Akademia Medyczna zapewniająca zaplecze naukowo-badawcze. W 2011 r. odbyły się 4 posiedzenie Członków Konsorcjum. Podczas spotkań omawiano najważniejsze zagadnienia dotyczące wspólnych działań w zakresie ochrony zdrowia, w tym realizacji programów zdrowotnych.

PRACE BADAWCZO-ROZWOJOWE

We współpracy z Instytutem Immunologii i Terapii Doświadczalnej Polskiej Akademii Nauk kontynuowano realizację programu badawczego, dotyczącego stosowania preparatów fagowych w leczeniu opornych na antybiotykoterapię infekcji trudno gojących się ran u chorych na cukrzycę, niewydolność żylną lub niewydolność tętnic kończyny dolnej, u których występuje ryzyko ciężkich powikłań grożących amputacją kończyn. Prowadzone badania pozwolą ocenić zasadność prowadzenia badań klinicznych a następnie możliwość ubiegania się o zakwalifikowanie terapii fagowej jako świadczenia refundowanego z NFZ. Badania zostaną zakończone w I kwartale 2012 r.

PROJEKTY INNOWACYJNE

- **Miasto w Formie**

W 2011 r. kontynuowana była realizacja innowacyjnego programu „Miasto w Formie", ukierunkowanego na promowanie zdrowego stylu życia oraz przeciwdziałania zagrożeniom zdrowotnym wśród mieszkańców Wrocławia z zastosowaniem nowoczesnych technik systemów lojalnościowych. Celem programu jest:

- wypromowanie wśród mieszkańców Wrocławia mody na zdrowy styl życia,
- zwiększenie poziomu wiedzy dotyczącej zdrowia i jego zagrożeń,
- motywowanie mieszkańców Wrocławia do zmiany postaw i zachowań warunkujących wzmacnianie zdrowia oraz przeciwdziałanie jego zagrożeniom,
- zwiększenie liczby osób uczestniczących w programach profilaktycznych,
- wspieranie działań podstawowej opieki zdrowotnej w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób,
- tworzenie sieci podmiotów współpracujących w realizacji ww. zadań.

Program polega w szczególności na motywowaniu mieszkańców Wrocławia do zmiany postaw i zachowań warunkujących zdrowie poprzez zbieranie tzw. „aktywności zdrowotnych" (m.in. udział w badaniach profilaktycznych, zajęciach sportowo-rekreacyjnych, działaniach edukacyjnych, warsztatach, eventach itp.), za które mogą otrzymać punkty i wymieniać na atrakcyjne nagrody oraz korzystać z dodatkowych uprawnień np. bonusów w sklepach. Program wykorzystuje istniejące programy edukacyjnych i profilaktyczne, realizowane przez NFZ i Gminę Wrocław.

Program, w I etapie skierowany jest w szczególności do osób w wieku produkcyjnym, zagrożonych ryzykiem zachorowania na choroby cywilizacyjne. W kolejnych etapach, za pośrednictwem programu, będzie można oddziaływać na zachowania prozdrowotne oraz poziom świadomości zdrowotnej i profilaktycznej jak najszerszej grupy Wrocławian, uwzględniając w ofercie aktywności dla dzieci, młodzieży i seniorów. Program uzyskał 22 patronaty merytoryczne w tym: Ministerstwa Zdrowia, Wojewódzkiego Ośrodka Koordynującego Programy Profilaktyczne, Dolnośląskiego Oddziału Wojewódzkiego Lekarzy Rodzinnych, Dolnośląskiej Izby Lekarskiej, Polskiego Towarzystwa Stomatologicznego, Akademii Medycznej we Wrocławiu, Przewodniczącego Senackiej Komisji Zdrowia, Przewodniczącego Sejmowej Komisji Zdrowia, Dolnośląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego oraz wojewódzkich konsultantów z różnych dziedzin. Współpracę podjęło 88 partnerów instytucjonalnych, w tym placówki medyczne, kluby aktywności zdrowotnej, kluby fitness, baseny, punkt poradnictwa itp., w których mieszkańcy mogą dostawać punkty za wykonane aktywności zdrowotn.
W 2011 w programie zarejestrowało się 3 065 osób wykonując, co najmniej jedną aktywność prozdrowotną, 5 670 wypełniło w IV kwartale 2011 r. deklaracje udziału w programie otrzymując status członka i wyrażając chęć wykonywania aktywności zdrowotnych, ok. 147 000 osób odwiedziło portal informacyjno-edukacyjny programu. Z różnych form działań proponowanych w programie skorzystało ok. 80 000 osób.

- **Współorganizacja I Międzynarodowego Forum Promocji Zdrowia i Profilaktyki Zdrowotnej KNOW HEALTH (Dysponent CIRS).**

Konferencja była pierwszą w Polsce platformą wymiany doświadczeń środowisk samorządowych, biznesowych i medycznych z realizacji najlepszych projektów i programów polskich i zagranicznych w dziedzinie upowszechniania i ochrony zdrowia. Do tej pory to jedyna w Polsce konferencja o tej tematyce, która przybrała formę case studies. Wśród gości pierwszej edycji Forum KNOW HEALTH znajdą się eksperci i autorytety w zakresie promocji i profilaktyki zdrowotnej z Polski, Wielkiej Brytanii, Kanady, Stanów Zjednoczonych i Norwegii. W czasie pierwszej edycji KNOW HEALTH, tematem przewodnim było poszukiwanie odpowiedzi na pytanie Jak skonstruować atrakcyjny i skuteczny program promocji zdrowia? W tym celu przygotowano przegląd najznakomitszych i najbardziej inspirujących polskich i zagranicznych inicjatyw z tego obszaru, a otwarta dyskusja nad nimi pozwalała znaleźć praktyczne odpowiedzi. W konferencji uczestniczyli przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego, szpitali, organizacji pozarządowych oraz reprezentanci przedsiębiorstw medycznych z całej Polski, łącznie ok. 300 osób.

- **Współpraca z Międzywydziałową Komisją Przyrodniczo - Medyczną Polskiej Akademii Umiejętności (Dysponent CIRS).**

W ramach współpracy organizowane były spotkania naukowo-dydaktyczne dla młodzieży szkolnej. Głównym celem było przybliżenie młodzieży wyników postępu w badaniach przyrodniczych i medycznych oraz inspirowanie ich do rozwoju zainteresowań i podejmowania dalszego kształcenia na kierunkach przyrodniczo-medycznych. Do udziału w spotkaniach jako wykładowcy zapraszani są uczeni, którzy swoje wykształcenie i/lub swoją działalność naukową zawdzięczają uczelniom dolnośląskim, a wyniki ich badań zdobyły międzynarodowe uznanie. W 2011 r. odbyły się 4 spotkania, w których uczestniczyło ok. 600 uczniów.

- **Targ Uniwersytecki „Targ Uniwersytecki -TU znajdziesz zdrowie ”**

To inicjatywa promująca ideę zdrowego stylu życia, po raz pierwszy organizowana we Wrocławiu w partnerstwie Miasta z wrocławskimi uczelniami i producentami żywności. Spotkanie odbyło się 12 czerwca w Parku Staromiejskim przy Wrocławskim Teatrze Lalek. Projekt ma na celu stworzenie platformy współpracy środowiska naukowego, samorządu oraz biznesu na rzecz poprawy jakości życia mieszkańców naszego miasta, równocześnie stanowiąc doskonałą formę prezentacji dorobku naukowego i dobrych praktyk wypracowanych w obrębie działania poszczególnych uczelni. Pracownicy naukowi,

studenci oraz partnerzy biznesowi, stosując konwencję tradycyjnego targu różności, promowali zdrowe odżywianie, aktywny styl życia, profilaktykę chorób cywilizacyjnych i uzależnień, ochronę środowiska oraz dobre i życzliwe relacje międzyludzkie. W I edycji Targu Uniwersyteckiego uczestniczyli wykładowcy i koła naukowe z 6 wyższych wrocławskich uczelni (Akademia Medyczna, Politechnika Wrocławska, Uniwersytet Przyrodniczy, Wyższa Szkoła Wojsk Lądowych, Uniwersytet Wrocławski i Wyższa Szkoła Psychologii Społecznej) oraz ok. 30 podmiotów prezentujących swą działalność ukierunkowaną na wzmacnianie zachowań prozdrowotnych i tworzenie warunków do prowadzenia zdrowego stylu życia.

PROFILAKTYKA I TERAPIA UZALEŻNIEŃ

PORADNICTWO I POMOC TERAPEUTYCZNA DLA OSÓB UZALEŻNIONYCH I WSPÓŁUZALEŻNIONYCH OD ALKOHOLU

Na zadanie w przedmiotowym zakresie zaplanowano kwotę **7 624 113,00 zł.,** z której wydatkowano **6 235 553 zł,** co stanowi **82%** kwoty zaplanowanej.

POMOC TERAPEUTYCZNA DLA UZALEŻNIONYCH I WSPÓŁUZALEŻNIONYCH OD ALKOHOLU

Terapia prowadzona była w Przychodni Zdrowia Psychicznego i Uzależnień Wrocławskiego Centrum Zdrowia SP ZOZ przy ul. Podwale 13 oraz ul. Reymonta 8. Zajęcia dla pacjentów prowadzone były w formie treningów umiejętności i zachowań oraz treningów psychologicznych, takich jak: trening asertywności, trening umiejętności wychowawczych, trening radzenia sobie z głodem alkoholowym, trening uważności, trening poczucia własnej wartości, trening asertywnych zachowań abstynenckich (TAZA), warsztaty pracy nad złością, trening zapobiegania nawrotom, warsztat pracy nad urealnieniem obrazu siebie, trening interpersonalny. W 2011 r. z programu skorzystało 3 346 osób, w tym m.in. z terapii: 358 kobiet, 226 mężczyzn, uzależnionych od alkoholu – 266, współuzależnionych – 204, DDA- 127 osób, uzależnionych krzyżowo – 18 osób, pijących ryzykownie i szkodliwie – 3 osoby.
Z porad i konsultacji skorzystało 237 osób. Zrealizowano program KOREKTA skierowany do pracowników jednostek wojskowych (żołnierze szeregowi, zawodowi, kadra wojskowa i pracownicy cywilni wojska). W okresie sprawozdawczym udział w programie wzięło ogółem 1171 osób z dwóch jednostek wojskowych. Program „KOREKTA" objął również studentów wrocławskich uczelni. Ogółem wzięło w nim udział 349 studentów z 4 wrocławskich uczelni. W ramach oddziaływań rehabilitacyjnych, w dwóch klubach abstynenta realizowany był program wsparcia i rozwoju dla osób uzależnionych i współuzależnionych a także Dorosłych Dzieci Alkoholików (DDA). Odbywały się również spotkania grup motywacyjno - socjoterapeutycznych dla młodzieży oraz psychoedukacyjne dla pijących ryzykownie lub szkodliwie. Z w/w działań skorzystało ok. 86 osób. Ponadto, prowadzono poradnictwo indywidualne psychologiczne i prawne. Z 1 442 porad dla członków grup DDA, osób uzależnionych i współuzależnionych skorzystało ok. 427 osób.

PROGRAM PROFILAKTYKI I TERAPII UZALEŻNIEŃ

Celem programu jest wczesna profilaktyka uzależnień szczególnie wśród dzieci i młodzieży realizowana poprzez psychoedukację, rozwój umiejętności radzenia sobie z emocjami oraz wzmocnienie postaw promujących zdrowy styl życia. Program stanowi uzupełnienie świadczeń zdrowotnych realizowanych w ramach opieki ambulatoryjnej oraz dziennego oddziału opieki psychiatrycznej, finansowanych przez NFZ. Odbiorcami programu jest również młodzież szkolna, używająca alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych, uzależniona od komputera a także ich rodzice lub opiekunowie. Praca z tą grupą odbywa się poprzez psychoedukację z zakresu problematyki uzależnień, rozwój umiejętności w radzeniu sobie z problemami życiowymi i emocjonalnymi a także

wsparcie psychologiczne w tym zakresie. W 2011 r. programem objętych zostało 201 osób, z czego 99 osób skorzystało z porad w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym.

PROGRAM OPIEKI PSYCHIATRYCZNEJ I PSYCHOLOGICZNEJ DLA WYCHOWANKÓW W MŁODZIEŻOWYCH OŚRODKÓW WYCHOWAWCZYCH I SOCJOTERAPEUTYCZNYCH

Zadanie polega na realizacji działań psychoterapeutycznych skierowanych do młodzieży przejawiającej zaburzenia zachowania, które często skutkują uzależnieniem od alkoholu i innych środków psychoaktywnych. W programie realizowane są m.in. praca indywidualna, treningi asertywności, interpersonalne i ćwiczenia warsztatowe ukierunkowane na radzenie sobie w trudnych sytuacjach, polepszenie stanu emocjonalnego. Z pomocy skorzystało 52 wychowanków.

PROGRAM POMOCY TERAPEUTYCZNEJ DLA RODZIN - TERAPIA RODZIN

Celem zadania jest kompleksowa opieka nad rodzinami dzieci, które są podopiecznymi Centrum Neuropsychiatrii „NEUROMED". Systemowa pomoc całej rodzinie zapewnia trwały efekt terapeutyczny w opiece nad dziećmi i młodzieżą. W 2011 r. programem zostało objętych 360 osób ze 120 rodzin.

PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ W SPEKTAKLACH TEATRALNYCH

Celem programu jest zagospodarowanie czasu wolnego młodzieży poprzez działania artystyczne umożliwiające aktywizację, samorealizację, rozwój osobisty oraz kształtowanie postaw prospołecznych. W realizacji programu bezpośrednio wzięło udział około 200 dzieci i młodzieży. Spektakle obejrzało ok. 1 600 osób.

PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI INFORMACYJNO – EDUKACYJNEJ

W ramach zadania prowadzony jest Punkt Informacyjno-Edukacyjny dla mieszkańców osiedli Gądów Mały, Kosmonautów i Nowy Dwór. Z działalności Punktu w 2011 r. skorzystały 1 103 osoby, udzielono **953** porady.

PROGRAM PROFILAKTYKI ANTYTYTONIOWEJ

W ramach programu działa Punkt Antytytoniowy. W czasie dyżurów specjalistów, w 2011 r. udzielono 396 porad psychologicznych, 481 konsultacji lekarskich i 66 porad pedagogicznych. Porady w zakresie przeciwdziałania paleniu tytoniu udzielane były również podczas spotkań z uczniami i studentami. Edukacją objęto 7 640 osób.

PROGRAMY ŚRODOWISKOWE WSPIERAJĄCE ABSTYNENCJĘ ORAZ PROMUJĄCE AKTYWIZACJĘ SPOŁECZNĄ POPRZEZ WSPARCIE DZIAŁALNOŚCI KLUBÓW ABSTYNENTA

Celem programu jest ograniczanie szkód społecznych i zdrowotnych, wynikających z nadużywania alkoholu poprzez utrzymanie abstynencji i aktywizację społeczną. Zadania realizowane były przez 3 wrocławskie organizacje pozarządowe, prowadzące Kluby Abstynenta. W 2011 r. z różnych form wsparcia oferowanych w klubach skorzystało ok. 3 100 osób

PORADNICTWO I SZKOLENIA W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY

PORADNICTWO DLA OSÓB DOŚWIADCZAJĄCYCH PRZEMOCY

Celem programu jest świadczenie ambulatoryjnej pomocy prawnej, medycznej, psychologicznej i terapeutycznej mieszkańcom Wrocławia w sytuacji kryzysowej, w szczególności ochrony przed przemocą. Cele szczegółowe:

- świadczenie systemowej pomocy wyjścia z kryzysu osobom doświadczającym szkód ze strony nadużywających alkoholu,
- pomoc dzieciom i dorosłym zagrożonym przemocą.

W ramach programu, w 2011 r., z pomocy i wsparcia skorzystało 6787 osób. Udzielono 5910 porad psychologicznych, 2 262 porad prawnych, 116 konsultacji psychiatrycznych i 146 porad seksuologa, 312 porad pedagogicznych, odbyło się 166 spotkań grup terapeutycznych. Pokój przesłuchań dla dzieci mieszczący się w Fundacji Non Licet, użytkowany był 18 razy przez Prokuraturę oraz Sądy Rodzinne, ponadto pokój był użytkowany również podczas spotkań terapeutycznych z dziećmi. W ramach Telefonu Zaufania udzielono 777 porad telefonicznych.

PROGRAM „ZESPOŁÓW ŚRODOWISKOWEJ INTERWENCJI KRYZYSOWEJ"

Celem programu jest udzielenie psychologicznego wsparcia ofiarom przemocy domowej w miejscu zdarzenia oraz udostępnienie informacji o miejscach i formach pomocy. W skład zespołu interwencyjnego oprócz policji wchodzi psycholog oraz pracownik socjalny, którzy przybywają bezpośrednio na miejsce zdarzenia, bez względu na porę dnia. Sprawcy przemocy motywowani są do podjęcia terapii. Pomocą i wsparciem w 2011 r. objęto 243 rodziny, w tym 249 dzieci. Udzielono informacji o możliwościach i miejscach pomocy psychologicznej i prawnej 288 dorosłym ofiarom przemocy oraz 160 sprawcom przemocy.

PROGRAM KOREKCYJNO - EDUKACYJNY DLA SPRAWCÓW PRZEMOCY

W ramach programu prowadzono zajęcia terapeutyczne dla sprawców przemocy, w których w 2011 r. uczestniczyły 133 osoby. Ponadto przeprowadzono szkolenia dla pracowników MOPS, Zakładu Karnego nr 1 oraz psychologów i pedagogów pracujących ze sprawcami przemocy. Szkolenie ukończyło 314 osób

PROGRAM WZMACNIANIA RODZINY – SZKOLENIE TRENERÓW

W ramach Programu Wzmacniania Rodziny przeszkolono 15 edukatorów rodzinnych. Osoby te będą kontynuować program rozpoczęty w 2010 r., który stanowił uzupełnienie Wrocławskiej Kampanii Przeciwdziałania Przemocy wobec Dzieci. Działania psychoedukacyjne skierowane są do rodziców i dzieci w zakresie wzmacniania postaw prospołecznych, dotyczą umiejętności porozumiewania się bez stosowania przemocy. W 2011 r. w Programie Wzmacniania Rodziny uczestniczyło 19 rodzi

WARSZTATY PROFILAKTYCZNE Z ZAKRESU PRZEMOCY DOMOWEJ

Warsztaty pn. „Bez klapsa - jak z szacunkiem i miłością wyznaczać dziecku granice", są kontynuacją rozpoczętych w 2010 r działań, realizowanych w ramach Wrocławskiej Kampanii Przeciwdziałania Przemocy wobec Dzieci. Celem warsztatów szkoleniowych jest wzmocnienie opiekuńczych i wychowawczych umiejętności rodziców/opiekunów oraz podniesienie poziomu wiedzy personelu medycznego w zakresie rozpoznawania objawów przemocy u dzieci i właściwego udzielania pomocy. **Programem objęto 324 rodziców/opiekunów.**

PROGRAMY RESOCJALIZACJI OSÓB SKAZANYCH, ZAGROŻONYCH WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM

PROGRAM EDUKACYJNO - SZKOLENIOWY DLA OSÓB ZAGROŻONYCH WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM

Program realizowany jest w Zakładzie Karnym nr 1 we Wrocławiu. Skierowany jest do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i uzależnieniem od środków psychoaktywnych. Celem programu jest wykształcenie, poprzez art. - terapię, umiejętności psychospołecznych ułatwiających reintegrację społeczną osób skazanych. Uczestnicy programu mogą także otrzymać pomoc prawną dotyczącą rozwiązywania spraw z zakresu prawa rodzinnego. W programie w 2011 r. uczestniczyło 50 osób (kobiet i mężczyzn) odbywających karę pozbawienia wolności. Udzielono 194 porad prawnych 85 osobom.

PROGRAM PRAC SPOŁECZNIE UŻYTECZNYCH NA RZECZ MIASTA WROCŁAWIA „PER SALDO"

Celem programu jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób skazanych poprzez organizowanie prac społecznie użytecznych na rzecz Wrocławia, w ramach zastępczego odbywania kary pozbawienia wolności. Upowszechnienie kar nieizolacyjnych oznacza, że znacząca liczba osób skazanych będzie mogła nadal funkcjonować we własnym środowisku rodzinnym i społecznym, co gwarantuje większą skuteczność resocjalizacyjną. System pozwalający na odbywanie kary poza więzieniem tzw. wolność kontrolowana, jest zdecydowanie tańszy od kosztów wykonywania kary bezwzględnego pozbawienia wolności w zakładzie zamkniętym i jednocześnie przynosi wymierne korzyści w postaci wykonanych prac. Programem objęte są osoby skazane, skierowane przez Sąd do zastępczego odbywania kary w formie prac społecznie użytecznych na rzecz Miasta.
W ramach programu osoby skazane pod nadzorem wykonywały nieodpłatnie drobne usługi remontowo-budowlane w placówkach oświatowych i opieki zdrowotnej oraz prace porządkowe na terenie Wrocławia. Liczba zasądzonych godzin przeznaczonych na wykonanie prac społecznie użytecznych w 2011 r. wyniosła 84 148 godzin, z czego odpracowanych zostało prawie 24 145 godzin. Do Stowarzyszenia Pomocy „Ludzie Ludziom" – organizatora prac, skierowanych zostało 653 wyroki orzekające karę ograniczenia wolności i pracę społecznie użyteczną.

PORADNICTWO W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW RODZINNYCH W RAMACH PORADNICTWA RODZINNEGO

Celem zadania jest udzielanie wsparcia rodzinom, szczególnie znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, w wypełnianiu ich podstawowych funkcji, w tym opiekuńczo-wychowawczej, poprzez zorganizowanie systemu specjalistycznego poradnictwa rodzinnego. Zakres realizowanych zadań:

- diagnozowanie potrzeb oraz udzielanie pomocy psychologicznej, pedagogicznej, prawnej i socjalnej,
- prowadzenie edukacji w formie wykładów, szkoleń, warsztatów, szczególnie w zakresie podnoszenia kompetencji rodzicielskich oraz kształtowania i rozwijania umiejętności podtrzymywania więzi rodzinnych,
- pomoc rodzicom i opiekunom w radzeniu sobie z trudnościami w procesie opieki i wychowania dzieci i młodzieży,
- udzielanie wsparcia przy podejmowaniu ważnych decyzji życiowych, wyboru drogi życiowej i aktywnego przygotowania się do pełnienia ról w małżeństwie i rodzinie,
- prowadzenie edukacji w zakresie odpowiedzialnego rodzicielstwa,
- udzielanie pomocy, gdy istnieje potrzeba ochrony macierzyństwa,
- promowanie pozytywnego wizerunku rodziny pełnej, wielodzietnej i wielopokoleniowej,
- prowadzenie mediacji rodzinnych,
- pomoc osobom uzależnionym od alkoholu, narkotyków i innych środków psychoaktywnych oraz osobom współuzależnionym i rodzinom.

W 2011 r. z różnych form wsparcia i pomocy skorzystało ok. 6 100 osób. Udzielono ok. 5 300 porad specjalistycznych osobom indywidualnym, parom i całym rodzinom oraz przeprowadzono kilkanaście cyklów warsztatów i wykładów. Cyklicznie odbywały się

spotkania Zespołu Merytorycznego ds. poradnictwa rodzinnego w skład którego wchodzą obok pracownika Wydziału Zdrowia, przedstawiciele wszystkich realizujących zadanie organizacji oraz pracownicy Centrum Pracy Socjalnej i Rodziny przy MOPS. Podczas spotkań przygotowywano się do udziału w imprezach dotyczących promowania tematyki prorodzinnej, wymieniano doświadczenia z realizacji poszczególnych zadań oraz ustalano potrzeby mieszkańców Wrocławia w zakresie poradnictwa na 2012 r.

ZAPEWNIENIE OPIEKI DZIECIOM I MŁODZIEŻY W ŚWIETLICACH ŚRODOWISKOWYCH

W 39 świetlicach środowiskowych prowadzonych przez organizacje pozarządowe oraz 3 prowadzonych przez Rady Osiedli, usytuowanych w różnych rejonach Miasta w 2011 r. objętych opieką było ok. **2200** dzieci i młodzieży w wieku szkolnym. Celem działalności świetlic jest wsparcie rodzin, szczególnie znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, w wychowaniu dzieci i młodzieży oraz w zorganizowaniu im opieki w czasie wolnym od zajęć szkolnych.

Program działania świetlicy obejmuje pomoc w nauce oraz zajęcia rozwijające zainteresowania (np.: plastyczne, muzyczne, teatralne, fotograficzne, sportowe i inne). Organizowane są również wyjścia do kina, teatru, na koncerty i wystawy oraz wycieczki. Rodzice otrzymują pomoc i wsparcie w rozwiązywaniu problemów wychowawczych. W miarę możliwości świetlice zapewniają dzieciom dożywianie w formie suchego prowiantu (kanapki, jogurty, owoce) lub ciepłego posiłku dysponując odpowiednimi warunkami higieniczno-sanitarnymi. Ponadto w świetlicach realizowany jest całoroczny program profilaktyczny, w wymiarze jednej godziny zajęć tygodniowo. Program profilaktyczny ma na celu ochronę dzieci i młodzieży przed zagrożeniami zdrowotnymi oraz zapobieganie dysfunkcjonalnym zachowaniom poprzez uczenie umiejętności społecznych, sposobów radzenia sobie z emocjami, dostarczanie wiedzy na temat negatywnego wpływu substancji psychoaktywnych na organizm człowieka. Świetlice w ramach programu profilaktycznego realizowały zajęcia dotyczące higieny osobistej i ekologii (w kontekście używania środków czystości) w oparciu o pozyskane przez Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych materiały edukacyjne ogólnopolskiej akcji „Higiena z klasą". W ramach konkursu na rok 2011 organizacje miały możliwość ubiegać się również o dofinansowanie stacjonarnego wypoczynku zimowego i letniego ZIMA/LATO W MIEŚCIE. Dofinansowanie do półkolonii podczas ferii zimowych i wakacji otrzymało kilkanaście organizacji. Niektóre świetlice pełniły również dyżury podczas ferii i wakacji lub organizowały wyjazdy na zimowiska, kolonie i obozy letnie finansowane z innych źródeł, niekiedy częściowo odpłatne. Kadra pedagogiczna, rodzice oraz dzieci i młodzież mogły korzystać z pomocy psychologiczno-pedagogicznej w ramach programu wsparcia psychologiczno-pedagogicznego dofinansowywanego przez Miasto.

Z oferty programu korzysta również Zespół Ognisk Wychowawczych. W 2011 r. z Programu wsparcia psychologiczno - pedagogicznego skorzystało 69 osób w tym: 9 osób z wykładów/prelekcji dla rodziców, 18 dzieci z zajęć w grupach profilaktycznych, 24 osoby z konsultacji indywidualnych i zespołowych dla kadry zatrudnionej w świetlicach i klubach środowiskowych oraz 18 osób ze szkoleń dla pracowników i wolontariuszy.

W 2011 r. odbyły się cztery spotkania Zespołu Merytorycznego ds. Dzieci i Młodzieży uczęszczających do Świetlic Środowiskowych. Podczas jednego z nich przedstawiciele studenckiej organizacji AISEC zachęcali świetlice do udziału w projekcie Summer Semi Camp. W ramach projektu wolontariusze z zagranicy prowadzą podczas wakacji dla dzieci warsztaty interaktywnej nauki języka obcego, również zajęcia ruchowe i kulturalno-artystyczne. Opowiadają o kulturze i zwyczajach krajów, z których pochodzą. W siedzibie Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych Sektor 3, w dniu 1 lutego 2011 r. odbyło się spotkanie dla przedstawicieli organizacji pozarządowych prowadzących świetlice środowiskowe. Spotkanie dotyczyło formalnych aspektów współpracy z Gminą Wrocław ze szczególnym uwzględnieniem zmian w warunkach realizacji zadania. Na

spotkaniu przypomniano o obowiązku uzyskania pisemnej zgody Zleceniodawcy na wprowadzenie wszelkich zmian w ofercie stanowiącej załącznik do umowy. Omówiono procedurę zgłaszania zmian, przypominając o obowiązujących terminach. Przedstawiono wzór pisma informującego o zmianach zawierający wszystkie niezbędne elementy, a także wzory załączników do aneksu w zależności od charakteru zmian. Efektem spotkania jest znaczna poprawa terminowości i wzrost rzetelności informowania o zmianach w warunkach realizacji zadania.

Ponadto bardzo szczegółowo omówione zostały zmiany w nowym wzorze oferty i umowy dotacyjnej. Spotkania tradycyjnie stwarzały możliwość wymiany doświadczeń w zakresie metod pracy z dziećmi, informacji o ciekawych miejscach na wycieczki i atrakcjach turystycznych, a także w zakresie organizowanych festynów, pikników, kiermaszy, koncertów charytatywnych, zawodów sportowych itp.

W dniach 10-11 czerwca 2011 r. odbył się I Turniej Piłkarski Zespołów Świetlic i Klubów Środowiskowych organizowany przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Oddział Dolnośląski we współpracy i przy dofinansowaniu Miasta Wrocław. Ideą turnieju było propagowanie zdrowego stylu życia, którego elementem jest ruch i rekreacyjne uprawianie sportu oraz promowanie futbolu wśród dzieci i młodzieży szczególnie ze środowisk zagrożonych niedostosowaniem społecznym. Turniej został zorganizowany w kontekście współorganizacji przyszłorocznych mistrzostw EURO 2012 i był działaniem służącym integracji świetlic i klubów środowiskowych. Rozgrywki koedukacyjnych drużyn odbywały się w dwóch grupach wiekowych 7-12 lat i 13-15 lat. Mecze rozgrywane były na boiskach SP nr 8, przy ul. Kowalskiej 105, w której organizacja prowadzi jedną ze świetlic środowiskowych. W dniach 15 listopada – 22 grudnia 2011 r. odbył się konkurs na najładniejszą szopkę bożonarodzeniową zorganizowany przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Koło Karłowice. W konkursie wzięło udział 11 świetlic środowiskowych. W 2011 r. przeprowadzono 27 wizytacji realizacji programu.

PROFILAKTYKA ŚRODOWISKOWA REALIZACJA PROJEKTU „WROCŁAWIANIE NA POLANIE”

Celem projektu jest tworzenie warunków do zdrowego i aktywnego spędzania czasu wolnego mieszkańców Wrocławia poprzez zwiększenie możliwości i atrakcyjności korzystania z istniejących zasobów terenów zielonych Miasta. W ramach projektu na terenie parków miejskich tworzone są „polany rekreacyjne” oraz wprowadzane i egzekwowane zasady użytkowania terenów zielonych przez zwierzęta. Działania w ramach projektu wspierane są kampanią społeczną, ukierunkowaną na promocję aktywnych form spędzania czasu wolnego wśród natury w gronie rodziny, przyjaciół oraz kształtowanie wśród mieszkańców Miasta postaw w zakresie dbania o czystość otoczenia, szanowanie wspólnej własności oraz aktywności społecznej na rzecz środowiska lokalnego. Kampania realizowana jest we współpracy z Centrum Informacji i Rozwoju Społecznego.

Aby zachęcić rodziny i uatrakcyjnić spędzanie wolnego czasu wśród natury przygotowany został program kulturalny i prozdrowotny, w tym: pokazy udzielania pierwszej pomocy, instruktaże ćwiczeń rekreacyjnych i kondycyjnych oraz koncerty, wieczorki poetyckie, działania skierowane do dzieci prowadzone przez animatorów zabaw oraz plenerowe spektakle teatralne. Oferta została przygotowana we współpracy z Wrocławskim Teatrem Lalek, organizacjami pozarządowymi, radami osiedli, szkołami itp. Niniejszy projekt charakteryzuje wysoka złożoność.

Realizacja zadań możliwa jest dzięki współpracy wielu partnerów w tym: Zarządu Zieleni Miejskiej, Zarządu Dróg i Utrzymania Miasta, Centrum Informacji i Rozwoju Społecznego, Centrum Integracji Społecznej, Straży Miejskiej, Uniwersytetu Przyrodniczego, Stowarzyszeniu „Ludzie Ludziom”, Stowarzyszeniu „Żółty Parasol” oraz innych organizacji pozarządowych. Szczegółowy opis działań w projekcie zawiera sprawozdanie Centrum

Informacji i Rozwoju Społecznego, który jest dysponentem środków finansowych na realizację ww. zadania. Projekt finansowany jest również ze środków Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska

REALIZACJA OFERTY PROGRAMÓW PROFILAKTYCZNYCH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ SZKOLEŃ PODNOSZĄCYCH KWALIFIKACJE NAUCZYCIELI, WYCHOWAWCÓW I RODZICÓW WE WROCŁAWSKICH PRZEDSZKOLACH I SZKOŁACH

PROGRAM WROCŁAWSKIEJ SIECI PRZEDSZKOLI I SZKÓŁ PROMUJĄCYCH ZDROWIE – KOORDYNACJA I MONITOROWANIE

Celem Wrocławskiego Programu Sieci Przedszkoli i Szkół Promujących Zdrowie jest wychowywanie dla zdrowia poprzez propagowanie zdrowego stylu życia oraz kształtowanie postawy odpowiedzialności za zdrowie własne i innych. Wrocławską Sieć Przedszkoli i Szkół Promujących Zdrowie tworzy 59 przedszkoli oraz 135 szkół ze wszystkich poziomów nauczania, w tym: 64 szkoły podstawowe, 32 gimnazja, 29 szkół ponadgimnazjalnych oraz 10 Ośrodków Szkolno-Wychowawczych. We wszystkich szkołach należących do sieci zostali powołani koordynatorzy ds. promocji zdrowia. W celu efektywnej współpracy utworzono 9 zespołów merytorycznych, w pracach, których aktywnie uczestniczy ponad 200 nauczycieli. Zespoły koordynatorów spotykają się raz w miesiącu celem omówienia bieżących problemów w realizacji programu. Każda grupa koordynatorów ma do wykonania określone zadania, wynikające z rozpoznanych problemów wychowawczych.

Zrealizowane zadania:	**Liczba uczestników**
Spotkania, szkolenia dla przedszkolnych i szkolnych koordynatorów ds. promocji zdrowia.	192 nauczycieli
Warsztaty: - „Przedszkole promujące zdrowie” - „Czym są dyskryminacja, mobbing i przemoc psychiczna w szkole i jak nauczyciel może im przeciwdziałać?” - „Bądź przyjacielem swojego zdrowia” - „Warsztaty z redukcji stresu” - „Warsztaty z edukacji seksualnej” - „Warsztaty cyrkowe”	149 uczniów 209 nauczycieli 150 rodziców
Konkursy i turnieje międzyprzedszkolne oraz międzyszkolne: - Turniej wiedzy ekologicznej - Międzyprzedszkolny konkurs dla nauczycieli – „Projekt gry edukacyjnej” - Konkurs „Bezpieczeństwo na drodze” - Konkurs plastyczny „Radosny Uśmiech, Radosna Przyszłość” - Konkurs „Kolorowy Świat Zdrowia” - Konkurs „Zdrowie szansą na sukces” - Konkurs plastyczny „Szkoła Promująca Zdrowie”.	1589 uczniów 134 nauczycieli
Imprezy integracyjne: - Warsztaty edukacyjno –integracyjne pod hasłem: „Smaczna i Zdrowa Kuchnia Domowa", - „Wyścigi na smoczych łodziach”	161 nauczycieli 285 uczniów
Konsultacje indywidualne, doradztwo.	230 nauczycieli
Konferencja podsumowująca Program Wrocławskiej Sieci Przedszkoli i Szkół Promujących Zdrowie w latach 2008-2011	103 nauczycieli 98 rodziców 230 nauczycieli
RAZEM	**2023 uczniów** **1259 nauczycieli** **248 rodziców**

PROGRAM SZKOLEŃ DLA SPOŁECZNOŚCI PRZEDSZKOLNEJ I SZKOLNEJ Z ZAKRESU PROMOCJI ZDROWIA, PROFILAKTYKI CHORÓB I UZALEŻNIEŃ ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY I AGRESJI

Celem programu jest motywowanie społeczności szkolnej do świadomego wyboru zdrowego stylu życia. Szkolenia i warsztaty dla uczniów ukierunkowane są na kształtowanie umiejętności interpersonalnych i zachowań prozdrowotnych niezbędnych do radzenia sobie z agresją oraz presją rówieśniczą. Szkolenia dla nauczycieli i rodziców służą pogłębianiu wiedzy z zakresu profilaktyki uzależnień i promocji zdrowia oraz rozwijaniu ich umiejętności wychowawczych.

Zrealizowano zadania	Liczba uczestników
Spotkania „I Ty możesz zostać mistrzem”.	896 uczniów 28 nauczycieli 2 rodziców
Program edukacyjno-informacyjny dla młodzieży zagrożonej uzależnieniem od środków odurzających.	2097 uczniów
Szkolenie dla nauczycieli „Stres w pracy nauczyciela”.	26 nauczycieli
Szkolenie dla nauczycieli „Komunikacja interpersonalna w pracy wychowawczej”.	44 nauczycieli
Szkolenie dla nauczycieli „Godność ucznia, godność nauczyciela. Warsztat zachowań asertywnych dla nauczycieli”.	33 nauczycieli
Szkolenie dla nauczycieli „Gry i zabawy na lekcje wychowawcze”.	31 nauczycieli
Szkolenie dla nauczycieli „Konstruktywne rozwiązywanie konfliktów”.	33 nauczycieli
Szkolenie dla nauczycieli „Ziemniaczki. Warsztaty wspierania zdolności twórczych dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym”	30 nauczycieli
Szkolenie dla nauczycieli „Agresja i przemoc w szkole”.	32 nauczycieli
Warsztaty choreoterapii	78 nauczycieli
Program profilaktyczny – Krasnale.	107 uczniów
Poradnictwo psychologiczno-pedagogiczne.	18 uczniów 10 nauczycieli 31 rodziców
Program „Narkotykom mówię NIE”.	1355 uczniów
Program „Gdy odchudzanie staje się chorobą”.	755 uczniów
Zajęcia dla młodzieży, rodziców i nauczycieli z zakresu promocji zdrowia, odżywiania, higieny ciała, konsekwencji przyjmowania sterydów, eksperymentowania z dopalaczami.	1830 uczniów 52 nauczycieli 238 rodziców
Zajęcia dla młodzieży z zakresu profilaktyki uzależnień.	902 uczniów
Program STOPA – czyli stop agresji.	493 uczniów
Warsztaty integracyjno-taneczne „Rodzic i ja”.	54 uczniów 54 rodziców
Szkolenia – przeciwdziałanie przemocy i agresji.	3000 uczniów 89 nauczyciel
Szkolenie przygotowujące nauczycieli i pedagogów szkolnych do realizacji „Programu domowych detektywów” oraz „Fantastyczne możliwości”.	9 nauczycieli

Warsztaty psychoedukacyjne pt. „Szkoła dla rodziców i wychowawców”.	11 rodziców
Program profilaktyczny z zakresu HIV/AIDS na podstawie warsztatów „Bez ryzyka” dla uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych.	284 uczniów
Szkolenie dla nauczycieli „Wykorzystywanie seksualne dzieci. Profilaktyka przemocy”.	15 nauczycieli
Szkolenie dla nauczycieli „Trudne zachowania uczniów”.	15 nauczycieli
Szkolenie dla nauczycieli „Płomyk – jak zapobiegać wypaleniu zawodowemu”.	13 nauczycieli
Spotkania edukacyjne dla rodziców z zakresu profilaktyki uzależnień.	573 rodziców
Szkolenia dla nauczycieli z problematyki zaburzeń psychicznych, uzależnień i przemocy u dzieci i młodzieży.	963 nauczycieli
RAZEM	**11 791 uczniów** **1 501 nauczycieli** **909 rodziców**

PROGRAMY PROFILAKTYKI UZALEŻNIEŃ REKOMENDOWANE PRZEZ PAŃSTWOWĄ AGENCJĘ ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Programy profilaktyki uzależnień dla uczniów mają na celu:

- obniżenie skłonności do podejmowania ryzykownych zachowań związanych ze środkami psychoaktywnymi,
- odkłamanie stereotypowych przekonań i mitów wynikających z nadużywania alkoholu,
- ułatwienie identyfikacji problemu wynikającego z życia w rodzinie z problemem alkoholowym,
- kształtowanie postawy asertywnych zachowań wobec osób nakłaniających do zażywania środków psychoaktywnych,
- umacnianie systemu wartości społecznych,
- dostarczenie wiedzy na temat szkód wynikających z używania alkoholu i środków psychoaktywnych.

Zrealizowane programy:

- „Korekta”- program profilaktyczno-interwencyjny przeznaczony dla uczniów pełnoletnich,
- „Noe” - program realizowany w formie dużego mityngu; przeznaczony dla uczniów w wieku od 15 do 19 lat;
- „Debata”- program profilaktyki alkoholowej i narkotykowej; przeznaczony dla uczniów w wieku od 12 do 15 lat;
- „Spójrz inaczej” - program profilaktyki narkotykowej, przeznaczony dla uczniów w wieku od 9 do 12 lat.

Szkolenie rad pedagogicznych „Szkolna interwencja wobec ucznia używającego substancji psychoaktywnych” ma na celu zapobieganie rozpowszechnianiu się problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież szkolną oraz powstrzymanie procesu przechodzenia od fazy okazjonalnego używania tych substancji do fazy nadużywania lub uzależnienia.

Zrealizowane programy profilaktyczne i szkolenia	**Liczba uczestników**
„DEBATA”	2256 uczniów
„NOE”	4074 uczniów
„KOREKTA”	2444 uczniów
„SPÓJRZ INACZEJ”	1086 uczniów
Szkolenia rad pedagogicznych – szkolna interwencja wobec ucznia używającego substancji psychoaktywnych	368 nauczycieli
RAZEM	**9 860 uczniów** **368 nauczycieli**

PORADNICTWO I POMOC W RAMACH PRAC GMINNEJ KOMISJI PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

ZOBOWIĄZANIE DO PODJĘCIA LECZENIA ODWYKOWEGO

W 2011 r. do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wpłynęły 903 wnioski o objęcie leczeniem odwykowym osób nadużywających alkoholu, wobec **93 osób** Komisja odmówiła wszczęcia postępowania z powodu braku przesłanek ustawowych, braku uzależnienia lub śmierci osoby zgłoszonej, bądź już prowadzonego przez prokuraturę postępowania i innych. Przeprowadzono 800 wywiadów środowiskowych w miejscu zamieszkania osób zgłoszonych do Komisji jako nadużywających alkoholu. W celu przeprowadzenia rozmowy motywującej do podjęcia leczenia odwykowego, zaproszono 1160 osób. Zgłosiło się 362 osoby, spośród których 184 osoby podjęły dobrowolną decyzję o podjęciu leczenia odwykowego. Na badania przez biegłego sądowego skierowano 529 osób w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczenia odwykowego. Na potrzeby Komisji, biegli, wykonali 490 badań i wydali 245 opinii. Do Sądów Rejonowych poszczególnych dzielnic skierowano 436 wniosków o wydanie postanowienia o obowiązku leczenia odwykowego. Procedury zobowiązania do leczenia umorzono wobec 180 osób (wycofanie wniosku, podjęcie leczenia, zgon uczestnika, zbieg spraw, ustanie przesłanek ustawowych).
Z porad i pomocy Komisji skorzystało ok. 2000 osób.

OPINIOWANIE WNIOSKÓW O WYDANIE ZEZWOLEŃ NA SPRZEDAŻ/PODAWANIE NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

W oparciu o uchwałę nr XII/351/03 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 18.09.03 r. określającą zasady usytuowania na terenie Miasta miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych w 2011 r. zaopiniowano 1583 wnioski o wydanie zezwolenia na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych. **Opinię pozytywną otrzymało 1539 wniosków, 44 wnioski otrzymały opinię negatywną.**

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI I ZAKRES REALIZOWANYCH ZADAŃ

- **Sądy Rodzinne** poszczególnych dzielnic Wrocławia - występowanie z wnioskiem o objęcie opieką osób, wobec których stosowana jest przemoc fizyczna i psychiczna ze strony osób nadużywających alkoholu,
- **Policja** - przekazanie informacji dotyczących interwencji domowych wobec osób zgłaszanych do Komisji,
- **Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej** – kierowanie osób wymagających pomocy socjalnej,
- **Wydział Spraw Obywatelskich** - uaktualnianie danych osobowych osób zgłoszonych do Komisji,
- **Wydział Organizacyjny i Prawny** - opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

W 2011 r. członkowie Komisji uczestniczyli w następujących przedsięwzięciach:
- spotkaniach z grupami studentów Akademii Medycznej we Wrocławiu z Zakładu Promocji Zdrowia na Wydziale Zdrowia Publicznego (9.03, 13.04 i 1.06.2011);
- pracach grup roboczych i zespołów Interdyscyplinarnych w MOPS-ie;
- spotkaniu z dyrektorem Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych oraz kierownikiem Poradni Uzależnień z ul. Podwale 13 (5.04.2011);
- festynie w Parku Staromiejskim przy ul. Teatralnej zorganizowanym przez Teatr Lalek i KMP we Wrocławiu na temat bezpieczeństwa podczas zbliżających się wakacji (9.05.2011);
- obchodach XXV-lecia istnienia Ruchu Wsparcia AL.-ANON (18.06.2011);

- konsultacjach w sprawie nowelizacji uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie zwiększenia liczby punktów sprzedaży/podawania napojów alkoholowych;
- V Dniach Promocji Zdrowia
- obserwacjach pracy Izby Wytrzeźwień we Wrocławiu;
- obchodach XXV lecia Ruchu Wsparcia Al-Anon oraz obchodach XXX-lecia Ruchu AA w Oleśnicy;
- festynie w Parku Kopernika z inicjatywy teatru Lalek i KMP we Wrocławiu;
- pikniku „Ratuję życie".

ZWALCZANIE NARKOMANII

PORADNICTWO I POMOC TEARPEUTYCZNA DLA OSÓB UZALEŻNIONYCH I WSPÓŁUZALEŻNIONYCH OD NARKOTYKÓW I INNYCH ŚRODKÓW PSYCHOAKTYWNYCH

PORADNICTWO, PSYCHOTERAPIA, DZIAŁANIA ŚRODOWISKOWE, PUNKTY KONSULTACYJNE

Celem programu jest zwiększenie dostępności do poradnictwa oraz poprawa skuteczności terapii i readaptacji osób uzależnionych od narkotyków i członków ich rodzin. Cele szczegółowe:

- zapewnienie dostępności do informacji o miejscach i formach pomocy,
- zapewnienie pomocy i wsparcia osobom z problemem narkotykowym oraz ich rodzinom (poradnictwo i usługi terapeutyczne),
- ograniczanie szkód społecznych i ryzykownych zachowań, wynikających z używania narkotyków,
- ograniczanie liczby osób zażywających narkotyki,
- zapewnienie mieszkańcom Wrocławia poczucia bezpieczeństwa.

Zadania z zakresu przeciwdziałania narkomanii na terenie Wrocławia realizują przede wszystkim organizacje pozarządowe. Organizacje posiadają odpowiednie warunki lokalowe oraz dysponują specjalistyczną kadrą pozwalającą na prawidłową i efektywną realizację powierzonych zadań. W 2011 r. w ramach programu w Punktach Konsultacyjnych udzielono ok. 9 000 porad (telefonicznie, osobiście i przez internet). W warsztatach dla młodzieży uczestniczyło 750 osób, a w prelekcjach dla rodziców ok. 600 osób. W różnych formach terapii uczestniczyło 550 osób.

PROGRAM REDUKCJI SZKÓD NARKOTYKOWYCH

Celem programu jest ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z używania środków psychoaktywnych. Centrum Redukcji Szkód Stowarzyszenia RETURN prowadzi Punkt Konsultacyjny zapewniający specjalistyczną pomoc terapeutyczną, opiekę pielęgniarską, poradnictwo i pomoc socjalną. Ponadto Centrum prowadzi działania ukierunkowane na redukcję szkód zdrowotnych m.in. poprzez prowadzenie programu wymiany igieł i strzykawek, dystrybucję materiałów opatrunkowych, prezerwatyw oraz materiałów edukacyjnych. W okolicach dworców PKP i PKS oraz w trakcie dużych imprez (Juvenalia, Majówka itp.) realizowany jest program „Street-worker", polegający na prowadzeniu działań informacyjno-edukacyjnych wśród osób używających środki psychoaktywne.

Fundacja PozyTYwka oraz Stowarzyszenie RETURN realizują także program klubowy, w ramach którego udzielane są porady dla osób podejmujących ryzykowne zachowania. W ramach programu udzielono ok. 3 100 porad (edukacyjnych i motywacyjnych), rozdano ok. 3000 ulotek informacyjnych. Wydano 8 300 igieł, 7 000 strzykawek, rozdano ok. 2 800 prezerwatyw oraz ok. 200 pakietów opatrunkowych i środków higieny osobistej.

PROGRAM SUBSTYTUCYJNEGO LECZENIA METADONEM

Program stanowi uzupełnienie substytucyjnego leczenia metadonem, finansowanego w ramach kontraktu z NFZ. Leczenie substytucyjne jest formą opieki medycznej stosowaną w uzależnieniu od opiatów, wykorzystującą substancję o właściwościach i działaniu podobną do narkotyku, który spowodował uzależnienie. Podawanie takiej substancji zapobiega występowaniu zespołu abstynencyjnego oraz redukuje skutki zdrowotne i społeczne związane z uzależnieniem. Leczenie substytucyjne jest na ogół kierowane do narkomanów, którzy nie mogą poradzić sobie z nałogiem po całkowitym odstawieniu narkotyku. W 2011 r. programem metadonowym objęto 157 pacjentów. Wszystkie osoby przyjęte do programu miały wykonane badanie w kierunku przeciwciał anty-HIV i anty-HCV. Pacjenci, oprócz codziennego przyjmowania metadonu, uczestniczą w terapiach indywidualnych oraz grupowych odbywających się na terenie placówki. W ramach programu uruchomiono Punkt Informacyjno-Konsultacyjny, w którym można uzyskać informację o możliwościach i zasadach podjęcia leczenia/terapii oraz o miejscach i formach pomocy służb i instytucji działających na terenie Miasta. W punkcie konsultacyjnym udzielono porad specjalistycznych 111 osobom.

ZAPOBIEGANIE I ZWALCZANIE AIDS

PROGRAM BEZPŁATNEGO TESTOWANIA W KIERUNKU WYKRYWANIA WIRUSA HIV

W ramach programu prowadzone jest anonimowe i bezpłatne testowanie w kierunku wykrywania wirusa HIV dla mieszkańców Wrocławia i osób odwiedzających miasto oraz motywowanie ich do leczenia. Osoby zakażone kierowane są do specjalistycznych ośrodków i Poradni Nabytych Niedoborów Odpornościowych. W Poradni Terapii Uzależnień od Substancji Psychoaktywnych przy ul. Podwale 7, działalność prowadzi Punkt Konsultacyjno – Diagnostyczny. W 2011 r. przeprowadzono 2 647 testów w kierunku zakażenia HIV oraz 1 200 testów na zakażenie innymi chorobami przenoszonymi drogą płciową, u 35 osób wykryto zakażenia wirusem HIV. Udzielono 5.537 porad związanych z zakażeniem wirusem HIV.

PORADNICTWO DLA OSÓB ZAGROŻONYCH ZAKAŻENIEM HIV I CHORYCH NA AIDS

Celem zadania jest zapewnienie dostępu do informacji dla osób z problemem HIV/AIDS w szczególności dla osób zakażonych, chorych oraz członków ich rodzin. W ramach programu obok wsparcia w punkcie konsultacyjnym udzielane są porady w formie „Telefonu Zaufania". W 2011 r. udzielono **1 762** porad telefonicznych i osobistych, a **70** osobom przebywającym w zakładach opieki zdrowotnej udzielono wsparcia psychologicznego.

REALIZACJA SZKOLEŃ W ZAKRESIE PROFILAKTYKI HIV I AIDS

W 2011 r. w szkoleniach uczestniczyło 3 866 osób. Adresatami szkoleń byli żołnierze zawodowi, studenci wrocławskich szkół wyższych oraz uczniowie szkół policealnych, nauczyciele i pedagodzy, pielęgniarki i położne, przedstawiciele organizacji pozarządowych, a także środowiska seniorów.

ZADANIA W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

PROGRAM KOREKCYJNO - EDUKACYJNY DLA SPRAWCÓW PRZEMOCY

W ramach programu prowadzono zajęcia terapeutyczne dla sprawców przemocy, w których w 2011 r. uczestniczyło 116 osób. Ponadto przeprowadzono szkolenia dla pracowników MOPS, Zakładu Karnego nr 1 oraz psychologów i pedagogów pracujących ze

sprawcami przemocy. Szkolenie ukończyło 248 osób. Realizatorem zadania jest Wrocławskie Centrum Zdrowia SP ZOZ.

REHABILITACJA ZAWODOWA I SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

PROGRAM POPRAWY JAKOŚCI ŻYCIA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH I ICH RODZIN

Realizacja programu polegała na stopniowym eliminowaniu istniejących barier, poprawie warunków socjalno – bytowych osób niepełnosprawnych i ich rodzin oraz integracji ze środowiskiem. Aktywizacja osób niepełnosprawnych związana była m.in. ze wsparciem działań mających wpływ na rozwój osobisty i edukację osób niepełnosprawnych oraz przełamywaniem negatywnego stereotypu o osobach z niepełnosprawnościami.

W ramach działań podjętych w związku z realizacją zadania m.in. kontynuowano program wtórnej prewencji chorób sercowo – naczyniowych, którego celem jest ograniczenie najpoważniejszych dla zdrowia i najkosztowniejszych implikacji nawrotów tzw. incydentów kardiologicznych. Interwencja w postaci kompleksowego programu prewencji wtórnej pozwala na redukcję hospitalizacji, reoperacji w zakresie układu krążeniowego oraz ograniczenie śmiertelności i zachorowalności powodowanych kolejnymi ostrymi zespołami wieńcowymi.

Realizatorem programu było Centrum Kardiologiczne „Pro Corde" Sp. z o. o. W ramach kwalifikacji do udziału w programie, beneficjenci zostali poddani procesowi oceny zagrożenia progresją chorób sercowo – naczyniowych, a następnie osobom zakwalifikowanym zapewniono udział w kompleksowej rehabilitacji kardiologicznej, tj. zajęciach ruchowych połączonych z instruktażem do samodzielnego wykonywania ćwiczeń w domu, konsultacjach lekarskich oraz badaniach EKG wysiłkowych. Ponadto prowadzono edukację w zakresie odpowiednich wzorców zachowań skutecznych w modyfikacji czynników ryzyka chorób sercowo – naczyniowych.
Z oferty w 2011 r. skorzystało **155** osób. Koszt realizacji programu po stronie Gminy Wrocław wyniósł: **139 995,00 zł**.(koszt całkowity to 163 508,00 zł).

Zrealizowane zostało również zadanie publiczne polegające na opracowaniu i realizacji programu edukacyjno – zdrowotnego dla kobiet po mastektomii pn. „Zapobieganie obrzękowi limfatycznemu", którego celem było przeciwdziałanie tworzeniu się znacznego obrzęku limfatycznego kończyny górnej oraz ograniczenie jego następstw zdrowotnych i psychicznych. Realizatorem programu było Stowarzyszenie Amazonek „Femina-Fenix" Wrocław. Z oferty w 2011 r. skorzystały 23 osoby. Koszt programu wyniósł 42.000,00 zł.

Ponadto w bieżącym okresie sprawozdawczym, zawarto **3** umowy z organizacjami pozarządowymi, dotyczące realizacji zadań publicznych na podstawie art. 19a ustawy z dnia 22 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z dnia 25 lutego 2010 r.), tj. z pominięciem otwartego konkursu ofert.

Na podstawie umowy zawartej z Fundacją Hobbit, zostało zrealizowane zadanie publiczne pn.: „Zawody integracyjne - XXII Międzynarodowe Zawody Pływackie „Memoriał Marka Petrusewicza". **W zawodach wzięło udział 30 zawodników niepełnosprawnych**. Gmina Wrocław dofinansowała zadanie w wysokości 10 000,00 zł.

Fundacja „Przyjazny Dom" im. Stanisława Jabłonki zrealizowała zadanie publiczne pn.: „Wakacyjny turnus rehabilitacyjny dla mieszkańców DPS Przyjazny Dom". **Z oferty skorzystały 24 osoby niepełnosprawne**, a dofinansowanie wyniosło 10 000,00 zł.

Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Koło Wrocław Centrum zrealizowało zadnie publiczne pn.: „Cukrzyca nie musi wykluczać", w ramach, którego przeprowadzono **5 dniowe**

szkolenie dla 30 chorych na cukrzycę typu I. W jego trakcie beneficjenci nauczyli się koordynować wszystkie aspekty terapii tego schorzenia, tj. oddziaływania medyczne, stosowanie diety oraz podejmowanie aktywności fizycznej, co pozwoli w przyszłości na lepszą współpracę ze Służbą Zdrowia i przyczyni się do usprawnienia dalszego procesu leczenia. Koszt programu to 10 000,00 zł.

REHABILITACJA ZAWODOWA I SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Celem realizacji zadań była integracja i aktywizacja społeczna osób niepełnosprawnych, przygotowanie do uzyskania i wykonywania pracy, utrzymania zatrudnienia oraz awansu zawodowego. Zadania w roku 2011 realizowane były zgodnie z uchwałą nr **LI/1488/10** Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 10 czerwca 2010 r. w sprawie określenia zadań Miasta Wrocławia z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych finansowanych w części lub całości ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych na ich realizację w roku 2011. Informacja dotycząca wysokości środków na realizację zadań w roku 2011, przekazana została przez Prezesa Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych pismem z dnia 9 lutego 2011 r. W dniu 17 maja 2011 r. **ustalony wcześniej limit środków został zwiększony do kwoty 7 105 907 zł.** Podział środków pomiędzy realizowanymi zadaniami dokonany został w oparciu o zapotrzebowanie z lat ubiegłych i roku sprawozdawczego, po uwzględnieniu istniejących zobowiązań.
W 2011 r. na rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych realizowaną przez Zespół ds. Osób Niepełnosprawnych **przeznaczono kwotę 1 962 403 zł**, w roku 2010 kwota przeznaczona na to zadanie wynosiła 1 931 254 zł.

Wydatkowanie środków PFRON na zadania realizowane w 2011 r..

	Rehabilitacja zawodowa i społeczna	Limit środków na rok 2010	Limit środków na rok 2011
	1	2	3
1	Środki na podjęcie działalności gospodarczej (art. 12a)	478 895,00 zł	834 330,00 zł
2	Zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy do wysokości piętnastokrotnego przeciętnego wynagrodzenia (art. 26e ust. 1)	391 758,00 zł	353 364,00 zł
3	Szkolenie i przekwalifikowanie zawodowe osób niepełnosprawnych (art. 38 i 40)	15 680,00 zł	10 473,00 zł
4	Zwrot miesięcznych kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu w pracy w zakresie czynności ułatwiających komunikowanie się z otoczeniem, a także czynności niemożliwych lub trudnych do samodzielnego wykonania przez pracownika niepełnosprawnego na stanowisku pracy (art. 26d)	x	130 000,00 zł
5	Otwarte konkursy ofert dla organizacji pozarządowych na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych (art. 36);	1 044 921,00 zł	634 236,00
	Razem rehabilitacja zawodowa i społeczna:	**1 931 254,00 zł**	**1 962 403,00 zł**

Środki PFRON przeznaczone na podjęcie działalności przez osoby niepełnosprawne

Do dnia 31 grudnia 2011 r. wpłynęły 42 wnioski osób niepełnosprawnych w sprawie przyznania dofinansowania na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Zawarto 29 umów na kwotę 834 330,00 zł. Średnia wartość wypłaconych z tego tytułu środków PFRON wyniosła 28 770,00 zł. Na podstawie zawartych umów 29 osób niepełnosprawnych, w tym 16 mężczyzn i 13 kobiet, podjęło działalność gospodarczą. Wnioskodawcy najczęściej podejmowali działalność usługową. Średnia wieku osób rozpoczynających działalność gospodarczą wynosiła 44 lata, większość z nich miała, co najmniej wykształcenie średnie (wyższe – 8 osób, średnie – 11 osób, zawodowe – 7 osoby i podstawowe 3 osoby). Wśród osób, które rozpoczynały prowadzenie działalności gospodarczej z udziałem środków PFRON najwięcej - 16 - legitymowało się lekkim

stopniem niepełnosprawności, 10 - umiarkowanym i 3 osoby znacznym stopniem niepełnosprawności.

Zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy do wysokości piętnastokrotnego przeciętnego wynagrodzenia

Do dnia 31 grudnia 2011 r. 6 pracodawców złożyło wnioski w sprawie zwrotu kosztów wyposażenia 13 stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych, w tym pracodawcy z otwartego rynku pracy złożyli 5 wniosków kwotę 564.000 zł oraz 1 pracodawca posiadający status zakładu pracy chronionej złożył wniosek na utworzenie jednego stanowiska pracy na kwotę 40.000 zł. Pozytywnie rozpatrzono 4 wnioski z otwartego rynku pracy i 1 wniosek zakładu pracy chronionej. Jeden wniosek pracodawcy z otwartego rynku pracy po analizie dokumentów został rozpatrzony negatywnie. Łącznie zawarto 5 umów, na podstawie, których na utworzenie 9 stanowisk pracy przyznano refundację kwocie łącznej w wysokości 353.364,00 zł. Średni koszt utworzenia 1 stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej wyniósł: 39.262,66 zł. Na utworzonych 9 stanowiskach pracy zatrudniono 2 kobiety i 7 mężczyzn.

Szkolenie i przekwalifikowanie zawodowe osób niepełnosprawnych

Do dnia 31 grudnia 2011 r. wpłynęło 11 wniosków osób niepełnosprawnych w sprawie skierowania na szkolenie ze środków PFRON, 6 wniosków zostało rozpatrzonych pozytywnie, podpisano i zrealizowano umowy na łączną kwotę 10.472,70 zł. Przeprowadzone zostały szkolenia w zakresie: podstaw obsługi komputera, grafiki komputerowej, kadry i płace z obsługą programów komputerowych, uprawnienia elektryczne SEP, kurs masażu I i II stopnia. Żadna z osób przeszkolonych nie podjęła zatrudnienia, w dalszym ciągu pozostają zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy jako osoby poszukujące pracy. Osoba, która ukończyła kurs masażu planuje otworzenie własnej działalności gospodarczej.

Zwrot miesięcznych kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu w pracy w zakresie czynności ułatwiających komunikowanie się z otoczeniem, a także czynności niemożliwych lub trudnych do samodzielnego wykonania przez pracownika niepełnosprawnego na stanowisku pracy

Do dnia 31 grudnia 2011 r. pracodawcy złożyli 3 wnioski w sprawie zwrotu kosztów zatrudnienia dla 28 pracowników pomagających w pracy 120 pracownikom niepełnosprawnym na łączną kwotę 209.350,50 zł. Na podstawie 3 umów przyznano refundację w kwocie łącznej w wysokości 130.000 zł, z czego do dnia 31 grudnia roku sprawozdawczego, na podstawie złożonych dokumentów wypłacona została kwota 109.541 zł dla 28 pracowników pomagających w pracy 120 pracownikom niepełnosprawnym. Średni koszt refundacji dla 1 zatrudnionego pracownika pomagającego pracownikowi niepełnosprawnemu wyniósł: 3.912,18 zł. Wśród niepełnosprawnych pracowników otrzymujących wsparcie w zakresie czynności ułatwiających komunikowanie się z otoczeniem, a także czynności niemożliwych lub trudnych do samodzielnego wykonania przez pracownika niepełnosprawnego na stanowisku pracy pracodawcy zatrudniali 39 kobiet i 81 mężczyzn.

Zlecanie zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych do realizacji przez organizacje pozarządowe

Celem realizacji zadania była integracja i aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych. Zadania zlecane były zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 lutego 2008r. w sprawie rodzajów zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych zlecanych fundacjom oraz organizacjom pozarządowym (Dz. U. 29 poz. 172).

We współpracy z organizacjami pozarządowymi podejmowane były działania mające na celu profilaktykę, edukację, wsparcie oraz kształtowanie świadomości społeczności lokalnej na temat niepełnosprawności i możliwych form pomocy. W ramach programów

realizowanych przez Miasto prowadzone były m.in. rehabilitacja, warsztaty rozwoju umiejętności psychospołecznych oraz aktywności twórczej. Prowadzone są działania informacyjne, poradnictwo i szkolenia dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin.

W 2011 r. ogłoszono 3 otwarte konkursy ofert na realizację zadania publicznego pn.: „Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych zlecana ze środków PFRON", w wyniku rozstrzygnięć ofert z organizacjami pozarządowymi zawarto 21 umów w sprawie realizacji zadań publicznych. Na wniosek organizacji pozarządowych podpisano także 7 umów realizacji zadań publicznych z pominięciem otwartego konkursu ofert.

Ponadto w okresie sprawozdawczym, na podstawie art. 19a ustawy z dnia 22 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z dnia 25 lutego 2010 r.) wpłynęło 9 wniosków organizacji pozarządowych w sprawie zlecenia realizacji zadań publicznych z pominięciem otwartego konkursu ofert. Na podstawie złożonych ofert zawarto **7** umów w sprawie: organizowania i prowadzenia szkoleń, kursów, warsztatów, grup środowiskowego wsparcia oraz zespołów aktywności społecznej dla osób niepełnosprawnych, opracowywania i wydawania publikacji skierowanej do tej grupy społecznej.

Z oferty skorzystało 2 238 bezpośrednich beneficjentów. Cztery realizowane projekty skierowane były do szerokiego grona odbiorców, w tym: wszystkich mieszkańców miasta oraz turystów i innych osób zainteresowanych. Łączna kwota zobowiązań z tytułu umów zawartych w 2011 r. wyniosła 634 236,50 zł.

W ramach zadania realizowane były następujące działania:

- prowadzenie rehabilitacji osób niepełnosprawnych w różnych typach placówek - kompleksowa rehabilitacja dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie; całodzienny pobyt w ośrodku pod opieką specjalistów realizujących program terapeutyczny ukierunkowany na poprawę funkcjonowania i rozwój samodzielności (rehabilitacja ruchowa, psychoterapia, terapia pedagogiczna, logopedyczna);
- organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów, warsztatów, grup środowiskowego wsparcia oraz zespołów aktywności społecznej dla osób niepełnosprawnych – aktywizujących zawodowo i społecznie te osoby, w tym:
  - prowadzenie zajęć terapeutycznych, edukacyjnych, integracyjnych i ogólnorozwojowych – nauka mowy i pomoc logopedyczna osobom laryngektomowanym;
  - aktywizacja społeczna osób niepełnosprawnych umysłowo; prowadzenie warsztatowych zajęć twórczych, warsztatów artystycznych we współpracy z wiodącymi instytucjami kultury i sztuki oraz specjalistami i artystami;
  - prowadzenie zajęć terapeutycznych mających na celu powrót kobiety do pełnej sprawności psychofizycznej po chorobie nowotworowej piersi;
  - organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów, warsztatów, grup środowiskowego wsparcia oraz zespołów aktywności społecznej dla Amazonek;
  - prowadzenie Kawiarenki Muzycznej, będącej miejscem integracji mieszkańców Wrocławia i niepełnosprawnych intelektualnie podopiecznych fundacji; stworzenie tym ostatnim warunków do rozwoju osobistego, zawodowego i społecznego;
  - warsztaty taneczne dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich;
  - prowadzenie warsztatów teatroterapii, muzykoterapii oraz ruchu, tańca, pantomimy;
  - prowadzenie kursu obsługi komputera i kursu języka polskiego dla osób głuchoniewidomych posługujących się polskim językiem migowym;
  - prowadzenie warsztatów wokalnych;
  - wsparcie logopedyczne – komunikacja alternatywna;
- organizowanie i prowadzenie szkoleń, warsztatów, grup środowiskowego wsparcia oraz zespołów aktywności społecznej dla osób niepełnosprawnych; organizowanie i prowadzenie zajęć sportowych dla osób niepełnosprawnych; organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów, warsztatów dla członków rodzin osób niepełnosprawnych oraz opiekunów, kadry i wolontariuszy bezpośrednio

zaangażowanych w proces rehabilitacji zawodowej lub społecznej osób niepełnosprawnych, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień dotyczących procesu integracji osób niepełnosprawnych w najbliższym środowisku i społeczności lokalnej, zwiększenia ich aktywności życiowej i zaradności osobistej oraz niezależności ekonomicznej, podnoszenia umiejętności pracy z osobami niepełnosprawnymi, w tym sprawowania nad nimi opieki i udzielania pomocy w procesie ich rehabilitacji, **w tym:**

- szkolenie rodziców dorastających i dorosłych dzieci z głębszą niepełnosprawnością intelektualną w zakresie rehabilitacji i integracji społecznej oraz w zakresie zwiększenia aktywności życiowej ich niepełnosprawnych dzieci;
- szkolenie połączone z warsztatami dla rodzin i opiekunów osób dla osób niewidomych i słabowidzących;

• prowadzenie poradnictwa psychologicznego, społeczno-prawnego oraz udzielanie informacji na temat przysługujących uprawnień, dostępnych usług, sprzętu rehabilitacyjnego i pomocy technicznej dla osób niepełnosprawnych, w tym:

- cykliczne udzielanie pakietu elementarnych porad (poradnictwo psychologiczne, społeczno-prawne, edukacyjne i zawodowe) poprzez internet, telefonicznie oraz w trakcie spotkań osobistych;
- prowadzenie poradnictwa psychologicznego i społeczno-prawnego oraz udzielanie informacji na temat przysługujących uprawnień, dostępnych usług, sprzętu rehabilitacyjnego i pomocy technicznej dla osób niepełnosprawnych;
- prowadzenie portalu informacyjno-doradczego;

• prowadzenie grupowych i indywidualnych zajęć w celu usprawniania i wspierania funkcjonowania osób z autyzmem;

• prowadzenie kampanii informacyjnych na rzecz integracji osób niepełnosprawnych i przeciwdziałaniu ich dyskryminacji, w tym:

- prowadzenie kampanii społecznej dot. dostosowania miejsc w przestrzeni publicznej do potrzeb dzieci niepełnosprawnych;
- prowadzenie kampanii informacyjnych na rzecz integracji osób niepełnosprawnych i przeciwdziałaniu ich dyskryminacji;

• publikacja przewodnika turystycznego po Wrocławiu, kierowanego do osób niewidomych i niedowidzących w wersji publikowanej drukiem powiększonym i pismem Braille'a oraz na nośniku elektronicznym w wersji audio w formacie mp3.

W odniesieniu do pracodawców i pożyczkobiorców oraz osób niepełnosprawnych, które nie wywiązały się z warunków zawartych umów, prowadzone są działania zmierzające do odzyskania środków. Ogółem w toku było 58 spraw, w tym 29 - sprawy dotyczące umów pożyczek zawieranych do dnia 31 lipca 2008 r. i umów w sprawie dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej zawieranych po dniu 01.08.2008 r. oraz 29 spraw dotyczących refundacji kosztów nowo tworzonych miejsc pracy. Czynności podejmowane były sukcesywnie.

W roku 2011 prowadzono **9** postępowań administracyjnych, w tym 3 wszczęte na wniosek stron oraz 6 wszczętych z urzędu.

DZIAŁANIA ZESPOŁU DS. OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH NIE ZWIĄZANE BEZPOŚREDNIO Z FINANSOWANIEM ZADAŃ

• monitorowanie rynku pracy osób niepełnosprawnych, w tym:

- zarejestrowanego bezrobocia,
- zatrudnienia w zakładach pracy chronionej,
- zatrudnienia na utworzonych z udziałem środków PFRON miejscach pracy;

• pozyskiwanie nowych partnerów współuczestniczących w rozwiązywaniu problemów środowiska osób niepełnosprawnych;

• prowadzenie doradztwa organizacyjno – prawnego i ekonomicznego dla osób niepełnosprawnych podejmujących działalność gospodarczą, szerokiego doradztwa w zakresie rehabilitacji zawodowej;

- podnoszenie świadomości pracodawców o potrzebach i prawach zatrudnionych osób niepełnosprawnych, celach i istocie rehabilitacji zawodowej i społecznej – szkolenia i spotkania informacyjne związane m.in. z nowelizacją ustawy;
- poradnictwo i konsultacje dla pracodawców zatrudniających osoby niepełnosprawne na otwartym i chronionym rynku pracy – szkolenia i spotkania informacyjne związane m.in. z nowelizacją ustawy;
- poradnictwo i konsultacje dla organizacji pozarządowych prowadzących działalność na rzecz osób niepełnosprawnych.

Ponadto Zespół:
- przeprowadził 26 wizytacji w zakresie realizowanych zadań,
- sporządzał wymagane sprawozdania z prowadzanej działalności;
- przeprowadzał spotkania z przedstawicielami wrocławskich organizacji pozarządowych prowadzących działalność na rzecz osób niepełnosprawnych. W trakcie tych spotkań wymieniano doświadczenia związane z realizacją programów finansowanych przez Miasto, identyfikowano potrzeby i problemy osób niepełnosprawnych,

pracownicy Zespołu uczestniczyli w pracach Rady ds. Osób Niepełnosprawnych;
realizatorom zadań udzielono wsparcia w zakresie przygotowania ofert oraz dokumentacji rozliczeniowej.

RZECZNIK DS. OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

- Promocja działań Miasta na rzecz osób niepełnosprawnych poprzez edukację i podnoszenie świadomości osób niepełnosprawnych między innymi przy współpracy ze środkami masowego przekazu (odpowiedzi na pytania czytelników, wywiady);
- Diagnozowanie potrzeb Miasta z zakresu rehabilitacji społecznej, zawodowej i zatrudniania osób niepełnosprawnych z uwzględnieniem aspektów przedkładanych przez osoby niepełnosprawne;
- Udzielanie porad oraz sporządzanie informacji w zakresie ochrony praw i interesów osób niepełnosprawnych, w szczególności poprzez informowanie osób niepełnosprawnych o ich prawach i obowiązkach wynikających z obowiązujących przepisów prawa (udostępnianie właściwych przepisów, pomoc w ich zrozumieniu i stosowaniu) oraz analizowanie wniosków i zapytań i konsultowanie z osobą niepełnosprawną podejmowanych w jej sprawie działań i decyzji;
- Koordynacja i promocja działań podejmowanych w ramach programu „Bez barier";
- Pełnienie dyżurów i podejmowanie działań służących rzetelnej pomocy osobom niepełnosprawnym;
- Współpraca z instytucjami, służbami, samorządami oraz innymi organami w zakresie rehabilitacji społecznej, zawodowej i zatrudniania osób niepełnosprawnych oraz przestrzegania ich praw.

ZADANIA INWESTYCYJNE ORAZ PRZEKSZTAŁCENIA ZAKŁADÓW OPIEKI ZDROWOTNEJ

Dnia 8 lipca 2010 r. została podjęta uchwała Nr LIII/1515/10 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie połączenia Wrocławskiego Centrum Zdrowia Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej z Ośrodkiem Opieki Zdrowotnej i Rehabilitacji „CELMED". Z dniem 1 kwietnia 2011 r. Wrocławskie Centrum Zdrowia Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej, jako zakład przejmujący przejął wykonywanie świadczeń zdrowotnych realizowanych wykonywanych przez zakład przejmowany, tj. Ośrodek Opieki Zdrowotnej i Rehabilitacji „CELMED". Z dniem połączenia WCZ SP ZOZ przejął również środki pieniężne, wszelkie należności i zobowiązania, mienie ruchome oraz pracowników zakładu przejmowanego. Połączenie zakładów nastąpiło w sposób zapewniający pacjentom korzystanie ze świadczeń zdrowotnych w sposób nieprzerwany, bez ograniczenia dostępności, zmiany warunków i jakości udzielania. Celem dokonywanego przekształcenia była poprawa efektywności działania w zakresie jakości usług zdrowotnych, poprzez

podnoszenie standardów ich udzielania, zmniejszenie kosztów stałych, szczególnie administracyjnych oraz optymalne wykorzystanie zasobów materialnych i kadrowych.

Dnia 8 lipca 2010 r. została podjęta uchwała Nr LIII/1517/10 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie likwidacji Zakładu Opieki Zdrowotnej Szpitala dla Szkół Wyższych im. prof. E. Szczeklika w celu utworzenia jednoosobowej spółki Gminy Wrocław pod firmą: Wrocławskie Centrum Rehabilitacji i Medycyny Sportowej Spółka z o.o. Otwarcie likwidacji rozpoczęło się 1 stycznia 2011 r.. SP ZOZ Szpital dla Szkół Wyższych zakończył działalność medyczną 31 marca 2011 r.. Z dniem 1 kwietnia 2011 r. zadania z zakresu ochrony zdrowia oraz pracowników Zakładu przejęła Sp. z o. o. Wrocławskie Centrum Rehabilitacji i Medycyny Sportowej.

Na podstawie ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz uchwały Nr IX/174/11 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 19 maja 2011 r. z dniem 1 lipca 2011 r. utworzona została jednostka organizacyjna gminy Wrocław, działającą w formie jednostki budżetowej, pod nazwą **Wrocławski Zespół Żłobków**. W skład Zespołu weszły żłobki, funkcjonujące wcześniej jako komórki organizacyjne Wrocławskiego Centrum Zdrowia Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej.
Przedmiotem działania Zespołu jest realizowanie zadań w zakresie opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 zgodnie z ww. ustawą oraz obsługa działalności komórek organizacyjnych Zespołu. Utworzona jednostka budżetowa, otrzymała w zarząd mienie, które dotychczas było użytkowane przez żłobki oraz przejęła pracowników zatrudnionych w żłobkach. Wrocławski Zespół Żłobków działa na podstawie statutu, nadanego mu przez Radę Miejską Wrocławia w trybie uchwały.
Na realizacje zadań związanych z przekształceniami samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej wydatkowano środki w wysokości **116 893 zł.**

POPRAWA STANU TECHNICZNEGO OBIEKTÓW SŁUŻĄCYCH REALIZACJI ZADAŃ MIASTA Z ZAKRESU OCHRONY ZDROWIA ORAZ SPRAW SPOŁECZNYCH

Na zadania zrealizowane w 2011 r., dostosowujących obiekty do wymagań sanitarnych lub technicznych oraz zakupy inwestycyjne,:

L.p.	Nazwa programu / zadania	Kwota / Wykonanie zł
1	2	3
	Inwestycje w samodzielnych publicznych Zakładach Opieki Zdrowotnej	**424 205**
1.	Przebudowa infrastruktury SP ZOZ Specjalistycznego Zakładu Profilaktyczno - Leczniczego „PROVITA" przy ul. Bierutowskiej 63 we Wrocławiu; Zakup i montaż agregatu prądotwórczego, modernizacja części pomieszczeń wewnętrznych, odwodnienie budynku fizjoterapii od strony południowej, modernizacja ciągów pieszych, remont gabinetu chirurgii i poradni okulistycznej.	250 000
2.	Dostosowanie infrastruktury teleinformatycznej w ZOZ CELMED do infrastruktury Wrocławskiego Centrum Zdrowia; Wykonano sieć teleinformatyczną w pomieszczeniach przychodni CELMED	73 000
3.	Przebudowa pomieszczeń budynku przy ul. Wszystkich Świętych 2 na potrzeby poradni uzależnień, Wrocławskiego Centrum Zdrowia SP ZOZ; Opracowanie dokumentacji technicznej wraz z przedmiarami i kosztorysem inwestorskim, prowadzenie nadzoru nad robotami budowlanymi, których fakturowanie planowane jest w 2012 r.	101 205
	Zakup aparatury i sprzętu medycznego	**363 615**
1.	Państwowy Szpital Kliniczny Nr 1 we Wrocławiu przy ul. M. Curie –Skłodowskiej; Zakup pomp infuzyjnych dla oddziałów hematologii i neonatologii	20 898
2.	Akademicki Szpital Kliniczny im. Jana Mikulicza-Radeckiego we Wrocławiu przy ul. Borowskiej Zakup sprzętu i aparatury medycznej dla oddziałów neonatologii i położniczego	175 416

3.	Wrocławskie Centrum Zdrowia SP ZOZ we Wrocławiu ul. Podróżnicza Zakup aparatu USG do pracowni diagnostycznej w Przychodni „Stare Miasto" przy pl. Dominikańskim	167 301
	Modernizacja żłobków miejskich	**1 968**
1.	Program budowy i przebudowy żłobków, zadanie realizowane przez Wrocławskie Centrum Zdrowia do dnia 30.06.2011 r. Wykonano audyt energetyczny w żłobkach nr 8 przy ul. Sądowej i nr 9 przy ul. Wrońskiego. Od 1 lipca 2011 r. realizację zadania przejęła jednostka budżetowa Wrocławski Zespół Żłobków	1 968
	Łącznie zadania remontowo-inwestycyjne	**789 788**

Koordynowano działania związane z przeprowadzeniem inwestycji, w tym m.in.:

- zawierano umowy,
- rozliczano wykonane prace inwestycyjne,
- nadzorowano prawidłowość i terminowość odbioru robót oraz oddania do użytkowania na cele publiczne.

ZAKUP USŁUG ZDROWOTNYCH DOTYCZĄCYCH OPIEKI NAD DZIEĆMI W WIEKU DO LAT 3

W związku ze zwiększonym zapotrzebowaniem na miejsca opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w ostatnich latach ilość miejsc systematycznie wzrastała. Na koniec grudnia 2009 r. ilość miejsc normatywnych w żłobkach miejskich wynosiła **1 650**, 2010 r. wynosiła **1 890** miejsc, natomiast na dzień 31 grudnia 2011 wynosiła **1 970** miejsc. Koszt opieki nad dziećmi do lat 3 w żłobkach publicznych, funkcjonujących organizacyjnie we Wrocławskim Centrum Zdrowia, w okresie od 1.01.2011 do 30.06.2011 r. poniesiony przez Gminę Wrocław wyniósł **9 454 494 zł.** Od 1 lipca 2011 r. żłobki publiczne funkcjonują w utworzonej w 2011 r. jednostce budżetowej, tzn. we Wrocławskim Zespole Żłobków.

W 2011 r. dofinansowywano również **100 miejsc dla dzieci w żłobku integracyjnym prowadzonym przez Oddział Fundacji „Promyk Słońca"** na kwotę **898 140 zł**. W związku z integracyjnym charakterem tej placówki oprócz sprawowania opieki realizowane były w niej specjalistyczne zajęcia dla dzieci niepełnosprawnych i wymagających wspomagania rozwoju, prowadzone przez rehabilitantów, logopedów i psychologów.

ORGANIZACJA I OPIEKA NAD DZIEĆMI W WIEKU DO LAT 3 SPRAWOWANEJ W FORMIE ŻŁOBKÓW NIEPUBLICZNYCH, KLUBÓW DZIECIĘCYCH ORAZ DZIENNEGO OPIEKUNA

W związku z wejściem w życie z dniem 4 kwietnia 2011 r. ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. nr 45 poz. 235), oprócz finansowania miejsc w żłobkach publicznych, gmina uzyskała możliwość finansowania i zlecania zadań z zakresu opieki nad dziećmi powyżej 20 tygodnia życia podmiotom wpisanym do rejestru żłobków i klubów dziecięcych prowadzonym przez Prezydenta Wrocławia oraz zatrudniania i finansowania dziennego opiekuna. Wdrożenie alternatywnych form opieki stało się kluczowym zadaniem Wydziału w 2011 r., w związku z potrzebą zwiększenia ilości miejsc w placówkach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 z uwagi na rosnącą kolejkę oczekujących na miejsca w żłobkach publicznych.

ŻŁOBKI I KLUBY DZIECIĘCE

Prowadzenie działalności w zakresie opieki nad dziećmi do lat 3 przez podmioty niepubliczne wiązało się z koniecznością uzyskania wpisu do rejestru żłobków i klubów prowadzonego w Wydziale Zdrowia i Spraw Społecznych i spełnieniem przez żłobek

wymogów określonych w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz wydanych do niego rozporządzeniach, dotyczących m.in. warunków, jakie spełniać ma lokal, w którym sprawowana jest opieka oraz kwalifikacji i doświadczenia kadry.

W 2011 r. zadanie realizowane było w 15 żłobkach niepublicznych, prowadzonych przez podmioty gospodarcze. Realizatorzy zadania wyłonieni zostali w wyniku rozstrzygnięcia dwóch edycji otwartego konkursu ogłoszonego przez Gminę. Usługa opieki nad dziećmi do lat 3 w wyłonionych placówkach współfinansowana jest z budżetu Gminy Wrocław. Pozostałe koszty związane z pobytem dziecka w żłobkach oraz wyżywieniem ponosili rodzice. W ramach I edycji konkursu wyłonionych zostało 7 placówek, w których dofinansowano 127 miejsc opieki nad dziećmi. W II edycji konkursu wyłonionych zostało 8 placówek – dofinansowano 202 miejsca.

W 2011 r. dofinansowano **329 miejsc** w żłobkach niepublicznych prowadzonych przez podmioty gospodarcze.
Zadanie polega w szczególności na:

- zapewnieniu dzieciom opieki w warunkach bytowych zbliżonych do warunków domowych;
- zagwarantowaniu dzieciom właściwej opieki pielęgnacyjnej i edukacyjnej, przez prowadzenie zajęć zabawowych z elementami edukacji, z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb dziecka;
- prowadzeniu zajęć opiekuńczo – wychowawczych i edukacyjnych, uwzględniających rozwój psychomotoryczny dzieci, właściwych do wieku dzieci wg opracowanego programu zajęć odpowiednio dla różnych grup wiekowych;
- współpracy z rodzicami i opiekunami prawnymi dziecka;
- zapewnieniu dzieciom bezpieczeństwa w czasie przebywania w żłobku oraz odpowiednich warunków higieniczno-sanitarnych, zgodnych z obowiązującymi przepisami;
- zapewnianiu opieki przez personel o kwalifikacjach oraz ilości godzin określonych w ustawie o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3.

Na realizację zadania w roku 2011 przeznaczono środki w wysokości **433 471 zł**.
Spodziewanym efektem realizacji zadania jest zwiększenie ilości i dostępności miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 na terenie Gminy Wrocław; jak również poprawa jakości opieki w placówkach niepublicznych, poprzez bezpośredni nadzór służb Prezydenta.

OPIEKUN DZIENNY

W związku z ustawą o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 Miasto ogłosiło również konkurs i zawarło umowę z organizacją pozarządową - Familijny Poznań **na organizację i zapewnianie opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w formie dziennego opiekuna**. Dziennym opiekunem jest osoba fizyczna zatrudniana przez gminę na podstawie umowy o świadczenie usług. Dzienny opiekun sprawuje opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3 (od ukończenia 20 tygodnia życia) w lokalu, do którego posiada tytuł prawny, maksymalnie nad pięciorgiem dzieci. W przypadku, gdy w grupie znajduje się dziecko, które nie ukończyło pierwszego roku życia, jest niepełnosprawne lub wymaga szczególnej opieki, maksymalnie nad trojgiem dzieci. Dzienny opiekun przy sprawowaniu opieki może korzystać z pomocy wolontariuszy. W 2011 r. poniesiono koszty związane głównie z organizacją tej formy opieki oraz zakupem wyposażenia dla dziennych opiekunów w kwocie **193 695,57 zł.**

INNE ZADANIA W ZAKRESIE OCHRONY ZDROWIA

Łącznie opracowano 16 projektów uchwał Rady Miejskiej, w tym:

- 4 dotyczących zakładów opieki zdrowotnej, dla których organem założycielskim jest Gmina Wrocław,

- 2 dotyczące utworzenia jednostki organizacyjnej gminy Wrocław, działającej w formie jednostki budżetowej pod nazwą Wrocławski Zespół Żłobków oraz nadania jej statutu,
- 5 związanych z realizacją ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3,
- 3 w sprawie ustalenia rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych na terenie Wrocławia,
- 1 dotyczącą zadań Miasta z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych realizowanych w roku 2011 ze środków PFRON,
- 1 w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we Wrocławiu oraz przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Wrocławia na 2011 rok,

- Opracowano 12 projektów zarządzeń Prezydenta Wrocławia;
- Sporządzono 21 informacji dla Biura Rozwoju Wrocławia w sprawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- Prowadzono rejestr żłobków i klubów dziecięcych Prezydenta Wrocławia;
- wydano 22 zaświadczenia o wpisie do rejestru żłobków i klubów dziecięcych Prezydenta Wrocławia;
- Przeprowadzono 22 wizytacje w żłobkach niepublicznych;
- Przeprowadzono 7 nadzorów w żłobkach niepublicznych;
- Przeprowadzano czynności kontrolne w ramach nadzoru pełnionego na podstawie upoważnienia Dyrektora Departamentu Spraw Społecznych;
- Dokonywano aktualizacji regulaminu organizacyjnego Departamentu Spraw Społecznych;
- Prowadzono postępowania w związku z wnioskami o udzielenie ulgi w spłacie zobowiązań z tytułu należności za pobyt w Izbie Wytrzeźwień;
- Przekazano do Izby Wytrzeźwień dokumentację dotyczącą postępowań w sprawie udzielenia ulgi w spłacie zobowiązań z tytułu należności za pobyt w Izbie Wytrzeźwień;
- Przeprowadzono 11 wtórnych kontroli finansowych sprawozdań w zakresie zadań realizowanych przez Wydział;
- Korespondencja w zakresie zadań realizowanych przez Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych oraz spraw w toku.

SAMODZIELNE PUBLICZNE ZAKŁADY OPIEKI ZDROWOTNEJ

WROCŁAWSKIE CENTRUM ZDROWIA SAMODZIELNY PUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ

Kontrakt z Narodowym Funduszem Zdrowia

WCZ SP ZOZ realizował w 2010 r. zakontraktowane z Narodowym Funduszem Zdrowia świadczenia medyczne:

- podstawowa opieka zdrowotna wartość wykonanych świadczeń: 5 450 996,35 zł
- opieka specjalistyczna wartość wykonanych świadczeń: 3 040 792,59 zł
- opieka specjalistyczna wartość wykonanych świadczeń: badania kosztochłonne – Doppler-Duplex 43 209,00 zł, rehabilitacja lecznicza wartość wykonanych świadczeń: 2 452.183,55 zł
- opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień wartość wykonanych świadczeń: 4 172 084,10 zł
- inne (dyżury pogotowia) wartość wykonanych świadczeń 85 037,20 zł.

Łącznia wartość wykonywanych świadczeń: 15 244 302,79 zł

Ilość pacjentów zadeklarowanych do POZ **27 230 osób**
Ilość udzielonych porad łącznie **235 219 osobom**
W tym:

- Podstawowa Opieka Zdrowotna - 111 631 osób
- Specjalistyka i psychiatria – 92 044 osób
- Psycholog – 10 052 osób
- Terapia specjalistyczna - 20 115

- Logopeda – 1 377 osób.

Programy Promocji Zdrowia

- realizacja programu profilaktyczno – terapeutycznego w zakresie pomocy osobom zagrożonym uzależnieniem oraz uzależnieniem od alkoholu i współuzależnionym – na kwotę 268 500,00 zł,
- realizacja programu profilaktyczno-terapeutycznego w zakresie specjalistycznej pomocy osobom uzależnionym od narkotyków, przeciwdziałania nałogowi palenia tytoniu, zapobiegania HIV – na kwotę 359.700,00 zł,
- realizacja programu profilaktyczno-edukacyjnego dla sprawców przemocy domowej oraz powadzeniu warsztatów profilaktycznych – na kwotę 311.962,00 zł,
- organizacja i przeprowadzenie szkolenia dla trenerów programu wzmacniania rodziny – na kwotę 12 000,00 zł,
- program profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego HPV – na kwotę 837 401,10 zł,
- realizacja programów zdrowotnych w ramach zintegrowanych działań na rzecz poprawy jakości życia i ochrony zdrowia mieszkańców – na kwotę 2 305 010,00 zł.

Łączna wartość realizowanych programów **4 094 573,10 zł.**

Inne źródła przychodów

Dochody z umów najmu 669 764,00 zł, Medycyna pracy 158 008,85 zł, Inne (badania np. densytometryczne, USG, EEG, rehabilitacja płatna, szczepionki), 824 491,57 zł, Ośrodek Kształcenia Lekarzy Rodzinnych od 01 stycznia do 30 września 2011 r. – 1 817 415,77 zł, Opieka nad dziećmi do lat 3 w żłobkach – z dotacją z Gminy od 01 stycznia do 30 czerwca 2011 r. – 12 266 137,15 zł

Łącznie przychody w 2011 r.: **35 074 693,23 zł.**

SAMODZIELNY PUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ OŚRODEK OPIEKI ZDROWOTNEJ I REHABILITACJI „CELMED"

Kontrakt z Narodowym Funduszem Zdrowia

Ośrodek Opieki Zdrowotnej i Rehabilitacji CELMED w 2011 r. (w okresie od 01 stycznia do 31 marca 2011 r.) uzyskał:

- przychody ze sprzedaży usług medycznych – 232 642,90 zł
- przychody ze sprzedaży pozostałej – 11 222,68 zł

Ośrodek Opieki Zdrowotnej i Rehabilitacji CELMED w 2011 r. udzielił około 36 000 porad lekarskich, wszystkie w ramach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej.

SP ZOZ SPECJALISTYCZNY ZAKŁAD PROFILAKTYCZNO - LECZNICZY „PROVITA"

Kontrakt z Narodowym Funduszem Zdrowia

SZPL „PROVITA" zrealizował zakontraktowane w 2011 r. w Narodowym Funduszu Zdrowia następujące świadczenia medyczne:

- Rehabilitacja lecznicza – 3 491 628,25 zł
- Ambulatoryjna Opieka Specjalistyczna - 1 515 058,40 zł
- Stomatologia – 136 153,24 zł
- Podstawowa Opieka Zdrowotna - 2 110 603,10 zł.

SZPL „PROVITA w 2011 r. udzielił 109 011 porad lekarskich w tym:

- 48 243 w ramach podstawowej opieki zdrowotnej,
- 37 766 w ramach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej,
- 1 576 – stomatologia,
- 21 426 – medycyna pracy.

Inne źródła przychodów

- świadczenia zdrowotne udzielane w ramach umów z podmiotami gospodarczymi (służba medycyny pracy) oraz innymi zakładami opieki zdrowotnej (głównie diagnostyka) – 1 210 344,76 zł,

- na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego badanie kandydatów do szkół ponadpodstawowych – 113 760 zł,
- wynajem pomieszczeń – 262 873,88 zł,
- inne - 360 zł.

Programy profilaktyczne
- w ramach umowy z WCZ SP ZOZ akcja profilaktyczna Centra Aktywności Ruchowej na kwotę 42 000 zł,
- w ramach umowy z NFZ na POZ prowadzony jest program Profilaktyka Chorób Układu Krążenia na kwotę 3 648 zł,
- w ramach umowy z NFZ na Ambulatoryjną Opiekę Specjalistyczną prowadzony jest program wczesnego wykrywania raka szyjki macicy - przesiewowe badanie cytologiczne na kwotę 4 416 zł.

Łącznie przychody w 2011 r. – **8 890 845,63 zł.**

CENTRUM NEUROPSYCHIATRII „NEUROMED" SAMODZIELNY PUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ

Wysokość kontraktów NFZ w roku 2011:
- Poradnia Logopedyczna - kwota kontraktu: 31 519,20 zł
- Poradnia Neurologiczna dla Dzieci - kwota kontraktu: 232 557,60 zł
- Poradnia Neurologiczna - kwota kontraktu: 27.876,00 zł

Razem AOS - 291 952,80 zł
- Oddział Dzienny Psychiatryczny Dla Dzieci i Młodzieży – 2 373 345,00 zł
- PZP dla Dzieci i Młodzieży – 514 989,00 zł
- PZP dla dorosłych – 225 225,00 zł
- Poradnia Terapii Uzależnień i Współuzależnienia od Alkoholu – 126 225,00 Zł
- Leczenie środowiskowe/domowe – 129 853,90 zł
- Poradnia Psychologiczna – 100 854,00 zł

Razem PSY - 3 470 491,90 zł

Ośrodek Rehabilitacji Dziennej
- Rehabilitacja dzieci z zaburzeniami wieku rozwojowego – 372 325,00 zł
- Rehabilitacja słuchu i mowy – 21 058,00 zł

Razem REH - 393 383,00 zł

Nadwykonania, ugody za 2010 wypłacone w 2011 – 149 228,80 zł
Razem NFZ - 4 305 056,50 zł

Programy promocji zdrowia i profilaktyki chorób
- Terapia rodzin – 113 424,00 zł
- Program profilaktyki i terapii uzależnień – 61 480,00 zł
- Program indywidualnej opieki psychologicznej dla uczniów i wychowanków Młodzieżowych Ośrodków Wychowawczych i Socjoterapeutycznych z terenu Wrocławia – 27 810,00 zł
- Program profilaktyki i przeciwdziałania narkomanii – 155 425,86 zł

Razem programy finansowane z budżetu Miasta Wrocław - **358 139,86 zł**
- Programy PFRON Wczesna pomoc dziecku niepełnosprawnemu – 99 999,82 zł
- Dofinansowanie do wynagrodzeń rezydentów – 151 119,59 zł
- Sprzedaż towarów handlowych – Apteka (w tym refundacja NFZ) – 871 287,33 zł
- Sprzedaż posiłków – 26 485,50 zł
- Szkoła nr 12 (zwrot kosztów) – 65 883,21 zł
- Otrzymane darowizny majątku obrotowego – 8 940,10 zł
- Odsetki – 8 041,46 zł
- Pozostałe przychody – 11 953,48 zł

Łączne dochody w 2011 r. **- 5 906 906,85 zł.**

WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

NAJWAŻNIEJSZE PROJEKTY

- **„Zostaw swój 1% we Wrocławiu!”** - to hasło akcji promocyjnej którą w okresie styczeń – maj 2011 prowadziło Biuro ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi wraz z Centrum Informacji i Rozwoju Społecznego. Akcja miała zachęcić mieszkańców Wrocławia do przekazywania części podatku (1%) na rzecz wrocławskich organizacji pożytku publicznego. Cele kampanii:
  - wsparcie publicznej działalności wrocławskich organizacji oraz realizacji ważnych i wszechstronnych zadań na rzecz Wrocławia i wrocławian,
  - budowanie aktywności obywatelskiej i lokalnej tożsamości.

  Na stronie głównej www.wroclaw.pl umieszczono specjalny, „wrocławski” program do rozliczania PIT (z rekomendacją Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego), który rozliczając zeznanie, pozwalał w łatwy i szybki sposób przekazać darowiznę, wyłącznie na rzecz wybranej wrocławskiej organizacji pożytku publicznego. Zanotowano około **400** pobrań programu.
- W ramach stałego uczestnictwa w **projekcie prac komisji ds. społeczeństwa obywatelskiego Unii Metropolii Polskich**, w dniach 4 - 5 marca Wrocław był gospodarzem roboczego posiedzenia tejże komisji. Komisja gromadzi samorządowców (dyrektorów merytorycznych wydziałów, pełnomocników) dużych miast odpowiedzialnych za współpracę z organizacjami pozarządowymi. Zadaniem komisji jest analiza i wymiana doświadczeń dotyczących przestrzeni współpracy z organizacjami pozarządowymi, opiniowanie, postulowanie i rekomendowanie UMP propozycji zmian (np. w prawodawstwie) i stanowisk. Spotkanie we Wrocławiu nosiło temat:"Podnoszenie jakości współpracy władz miasta z organizacjami pozarządowymi".
- **Opracowanie i uruchomienie generatora ofert w otwartych konkursach dla organizacji pozarządowych**. Generator ofert to internetowe narzędzie dla wrocławskich organizacji pozarządowych składających ofertę w otwartych konkursach ofert. Generator umożliwia poprawne wypełnienie oferty konkursowej. Tak wypełnioną ofertę organizacja ma jedynie wydrukować oraz złożyć w kancelarii Biura ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi UM Wrocławia. Generator ofert to ułatwienie i wsparcie dla organizacji uczestniczących w konkursach. Wykorzystując to narzędzie internetowe możliwe jest szybkie, proste i prawidłowe wypełnienie dokumentu. Narzucone przez program poszczególne kroki tworzące dokument oraz kontekstowe objaśnienia i instrukcje przy każdym wypełnianym polu mają za zadanie ułatwić pracę Użytkownikowi. Dodatkowo Generator pozwala na wyeliminowanie najczęściej popełnianych błędów, m.in. logicznych i rachunkowych. Aplikacja będzie rozwijana i w przyszłości wzbogacana o nowe funkcjonalności (w grudniu 2011 r. w generatorze ofert przez wrocławskie organizacje pozarządowe zostało złożonych 280 ofert, co stanowi **66,5%** wszystkich ofert złożonych w okresie wdrażania generatora).

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA WE WROCŁAWSKIM CENTRUM WSPIERANIA ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH SEKTOR 3

Styczeń

Fundacja „Umbrella” zorganizowała uroczyste rozpoczęcie III turnusu w ramach projektu „Babie Lato we Wrocławiu”. Centrum Sektor 3 był jednym z 5 Centrów Aktywizacji Lokalnej. Beneficjentami projektu były osoby powyżej 50 roku życia. Dla uczestników projektu został przygotowany specjalny program zajęć aktywizacyjno-edukacyjnych, zmierzający docelowo do zmiany charakteru wrocławskich osiedli. W ramach działań projektu odbywał się m.in. następujące zajęcia: obsługa komputera, języki obce, wolontariat 50+, zdrowie, autorytety, coaching, kultury świata.

Luty
W lutym odbył się bal karnawałowy zorganizowany przez beneficjentów projektu „Babie Lato we Wrocławiu". W związku z realizowanym projektem miało miejsce pierwsze spotkanie, dotyczące założenia stowarzyszenia przez beneficjentów „Babiego Lata".

Marzec
Fundacja „Umbrella" rozpoczęła realizację projektu pt. „Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych z terenu aglomeracji wrocławskiej SEKTOR 3", 5.4.2. Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.
We współpracy Centrum Edukacji i Badań Społecznych oraz Fundacji „Umbrella" odbyło się pierwsze, pilotażowe szkolenie dotyczące projektu „Mentoring jako metoda kształcenia zawodowego dla organizacji non profit". Projekt realizowany był w partnerstwie międzynarodowym. Jego podstawowym celem było opracowanie przez organizacje oferujące szkolenia dla sektora non porfit jak i firmy - kursu informacyjno – szkoleniowego, dotyczącego zastosowania metody mentoringu w organizacjach non profit oraz upowszechnianie mentoringu wśród organizacji.
Większe spotkania organizacji pozarządowych korzystających ze wsparcia Centrum Sektor 3: Stowarzyszenie Pomocy Ofiarom Przestępstw zorganizowało spotkanie w związku z Międzynarodowym Dniem Ofiary, Fundacja Koliber zorganizowała III Babski Targ (inicjatywa polegająca na wymianie niepotrzebnych rzeczy oraz akcesoriów), Stowarzyszenie Transformator Kultury zorganizowało Debatę pt. „Gdzie te kobiety?" (debata była częścią ogólnopolskiej konferencji pod tym samym tytułem, podsumowującej realizowany projekt), Ośrodek Edukacji Makrobiotycznej zorganizował spotkanie – wykład dot. zdrowego odżywiania.

Kwiecień
Fundacja „Umbrella" zorganizowała konferencję dot. rozpoczęcia działań oraz promocji projektu „Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych z terenu aglomeracji wrocławskiej SEKTOR 3". W konferencji wzięli udział przedstawiciele Gminy Wrocław, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego, partnerzy projektowi Fundacji „Umbrella", przedstawiciele wrocławskich organizacji pozarządowych. Spotkanie poprzedziła konferencja prasowa.
Odbyło się także uroczyste zakończenie III turnusu projektu „Babie Lato we Wrocławiu".
Większe spotkania organizacji pozarządowych korzystających ze wsparcia Centrum Sektor 3: Fundacja Rozwoju Ekonomii Społecznej zorganizowała spotkanie dotyczące spółdzielni socjalnych, Towarzystwo Edukacji Otwartej oraz Pozarządowy Ośrodek Kariery zorganizowały spotkanie dotyczące zakończenia projektu „Młodzież Aktywnie Społeczna".

Maj
W Centrum Sektor 3 odbyły się trzy spotkania (ze studentami oraz gimnazjalistami) promujące działania Centrum Sektor 3 oraz zachęcające uczestników do angażowania się w działania pro-społeczne w ramach wrocławskich organizacji pozarządowych.

Czerwiec
Fundacja „Umbrella", przy współpracy z Europejską Akademią Dyplomacji, zorganizowała warsztaty z zakresu budowania zespołu oraz przygotowania projektów dla młodzieży ze Stanów Zjednoczonych, przebywającej we Wrocławiu w ramach projektu U.S.-Poland Parliamentary Youth Leadership Exchange Program (Polsko-Amerykański Program Wymiany Młodych Liderów). Program ten ma na celu ukazanie młodzieży ze Stanów Zjednoczonych i Polski korzyści płynących z przyjacielskich relacji między oboma krajami. Program obejmuje czterotygodniowy pobyt grupy uczniów i nauczycieli z Polski i USA w drugim kraju, warsztaty edukacji obywatelskiej oraz wspólny dla obu grup letni obóz połączony z przygotowaniem przez nie projektów społecznych.

Wrzesień
W Centrum Sektor 3 odbył się cykl spotkań realizowany w ramach Dolnośląskiego Festiwalu Nauki 2011. Całość organizowana była przez Fundację „Umbrella" przy

współpracy Centrum Edukacji i Badań Społecznych, Stowarzyszenia „Nowa Rodzina", Stowarzyszenia Pomysł na Życie, Stowarzyszenia Popowiczanie, Śląskiego Towarzystwa Genealogicznego, Fundacji Aktywny Senior, Stowarzyszenia na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualna „Kamienna Tęcza". Głównym motywem wszystkich działań była promocja wolontariatu seniorów oraz prowadzenie zajęć przez wolontariuszy i dla wolontariuszy. Poszczególne działania podczas Dolnośląskiego Festiwalu Nauki 2011 przedstawiają się następująco: „Edukacja nieformalna i pozaformalna dorosłych na przykładzie programu Grundtvig", „Diagnoza, wykorzystanie i rozwój kompetencji seniorów", „W magicznej krainie bajek", „Gry i zabawy taneczne", „Warsztaty dla potencjalnych kandydatów na wolontariuszy", „Genealogiczne wycieczki z nazwiskiem", „W krainie oryginalnych prezentów", „Facebook dla o(d)pornych". Fundacja Aktywny Senior, przy wsparciu Fundacji „Umbrella", przygotowała oraz zorganizowała bal z okazji pożegnania lata. Większe spotkania organizacji pozarządowych korzystających ze wsparcia Centrum Sektor 3: Fundacja Aktywny Senior oraz Wrocławskie Centrum Seniora zorganizowali Forum Lidera Klubów Seniora, Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Kamienna Tęcza zorganizowała podsumowanie projektu pt. „Tęczowy Taniec", realizowanego w ramach Programu „Młodzież w Działaniu".

Październik
Ogólnopolskie Stowarzyszenie Fotograficzno – Artystyczne Foto El Arte zorganizowało wernisaż jako podsumowanie konkursu fotograficznego.
Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych zorganizowała spotkanie informacyjne dot. pozyskiwania środków z Funduszu Wyszehradzkiego.

Listopad
W listopadzie odbyły się 3 spotkania animacyjne dla studentów, promujące działania w wolontariacie. Fundacja „Umbrella" zorganizowała także spotkanie animacyjne dla przedstawicieli rad osiedli we Wrocławiu. Spotkanie dotyczyło aktywizacji oraz rozwiązywania problemów lokalnych.
Stowarzyszenie Popowiczanie, Stowarzyszenie pod wezwaniem Matki Bożej Nieustającej Pomocy „Przyjaciele Seniorów" oraz Fundacja Aktywny Senior, przy współpracy Fundacji „Umbrella", zorganizowali bal charytatywny na rzecz Stowarzyszenia „Przyjaciele Seniorów". W balu wzięli udział przedstawiciele organizacji pozarządowych oraz zaproszenie goście.
Większe spotkania organizacji pozarządowych korzystających ze wsparcia Centrum Sektor 3: Polska Organizacja Pracodawców Osób Niepełnosprawnych zorganizowała Wrocławskie Targi Pracy Osób Niepełnosprawnych, Stowarzyszenie Wiosna zorganizowało spotkanie inauguracyjne dotyczące projektu „Akademia Przyszłości".

Grudzień
W Centrum Sektor 3 odbyło się Forum Wymiany Kontaktów. W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele organizacji pozarządowych oraz rady osiedli. Forum miało na celu przedstawienie działań poszczególnych uczestników oraz zawiązanie współpracy pomiędzy nimi.
Większe spotkania organizacji pozarządowych korzystających ze wsparcia Centrum Sektor 3: Instytucja Wrocław 2016 oraz Bristish Council zorganizowały Future City Game – Future City Jobs, Stowarzyszenie Amabiles zorganizowało uroczyste zakończenie pracy w Ośrodku Adopcyjnym we Wrocławiu.

SZKOLENIA

We Wrocławskim Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych Sektor 3 miały miejsce 3 bloki szkoleń dla organizacji pozarządowych:

- **SZKOLENIA OTWARTE z cyklu Profesjonalizacja III Sektora** (Poddziałanie 5.4.2. PO KL), w których udział wzięło **456 osób**. Tematy szkoleń: obowiązki prawno

- księgowe organizacji pozarządowych, trening kreatywności, techniki tworzenia projektu, przegląd źródeł finansowania organizacji pozarządowych w 2011 **r.**, OPP - procedura rejestracji, prawa i obowiązki, jak przygotować dobry harmonogram i budżet?, asertywność, jak zbudować zespół?, pozyskiwanie środków od osób prywatnych i biznesu, PR dla organizacji pozarządowych, wstęp do pozycjonowania i użyteczności stron internetowych, NGO jako pracodawca - podstawy kadr i płac, komunikacja i negocjacje, techniki autoprezentacji, podstawowe informacje o monitoringu i ewaluacji projektów, działalność odpłatna w organizacji, pozyskiwanie środków ze źródeł unijnych, komunikacja z mediami, współpraca z biznesem: pozyskiwanie środków i podtrzymywanie relacji ze sponsorami, rozliczanie projektów i dotacji, budowanie wizerunku organizacji, pozyskiwanie środków ze źródeł krajowych, planowanie rozwoju organizacji - jak być menadżerem w swojej organizacji, od projektu do wniosku - warsztat pisania wniosków dotacyjnych, warsztat pisania oferty sponsorskiej.

- **SZKOLENIA ZAMKNIĘTE w ramach cyklu razem do samodzielności** (Podziałanie 5.4.2. PO KL; dotyczy 2 edycji cyklu - IV.2011 - VI.2011 oraz X.2011 - XII.2011), w których udział wzięło **213** osób. Tematy szkoleń: podstawy prawne działalności organizacji pozarządowych, podstawy finansowe działalności organizacji pozarządowych, praca metodą projektową, przegląd źródeł finansowania NGO, od projektu do wniosku, pozyskiwanie środków ze źródeł krajowych, pozyskiwanie środków od osób prywatnych i biznesu, zarządzanie organizacją, w tym zarządzanie zespołem pracowników / wolontariuszy, internet jako narzędzie budowania wizerunku organizacji i podstawowe źródła informacyjne o działalności NGO.

- **SZKOLENIA DODATKOWE** (wartość dodana projektu realizowanego ze źródeł Gminy Wrocław, w których udział wzięło **327** osób. Tematy szkoleń: kurs języka angielskiego dla początkujących, kurs języka rosyjskiego, dla NGO, mentoring jako metoda kształcenia zawodowego dla organizacji non – profit, konwersacje z języka angielskiego, skuteczne radzenie sobie ze stresem, świadomość międzykulturowa - jak funkcjonować w multikulturowym środowisku, Team – building, przygotowanie projektów, twórcze rozwiązywanie problemów, edukacja nieformalna i pozaformalna na przykładzie Programu Grundtvig, w magicznej krainie bajek, gry i zabawy taneczne, warsztaty dla potencjalnych kandydatów na wolontariuszy, genealogiczne wycieczki z nazwiskiem, w krainie oryginalnych prezentów, facebook dla o(d)pornych, kurs języka hiszpańskiego dla początkujących, kurs komputerowy dla początkujacych, kurs języka niemieckiego dla początkujących, edukacja dotycząca III sektora - spotkania z gimnazjalistami.

SZKOLENIA PRZEPROWADZANE PRZEZ BIURO DS. WSPÓŁPRACY Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

- Cykl szkoleń dla pracowników Urzędu i miejskich jednostek organizacyjnych, które udzielają dotacji celowych dla organizacji pozarządowych – w szkoleniach udział wzięło 38 osób. Tematyka - otwarte konkursy ofert, w tym:
  - Wzór ogłoszenia konkursowego.
  - Nowe zapisy w umowie.
  - Nowy wzór oferty z realizacji zadania publicznego.
  - Nowy wzór sprawozdania z realizacji zadania publicznego.
- Cykl szkoleń dla organizacji pozarządowych, zainteresowanych udziałem w otwartych konkursach ofert oraz dla pracowników Urzędu i miejskich jednostek organizacyjnych – w szkoleniach udział wzięło 263 osoby. Tematyka - otwarte konkursy ofert, w tym:
  - Prezentacja generatora ofert.
  - Tryb i zasady składania ofert w otwartych konkursach ofert na 2012 r. w konkretnych zakresach merytorycznych.
  - Nowe wzory umów i sprawozdań - zgodnie ze zmianami w 2011 r.

SZKOLENIA PRZEPROWADZANE NA ZLECENIE BIURA DS. WSPÓŁPRACY Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Cykl szkoleń o zróżnicowanej tematyce, w których udział wzięło **290** osób, w tym: prowadzenie wyodrębnionej dokumentacji finansowo księgowej dla realizacji zadania publicznego z dotacji uzyskanej od jednostki samorządu terytorialnego, prowadzenie kadr i naliczanie płac w organizacjach pozarządowych, BHP dla pracodawców, przychody i koszty organizacji pozarządowych i ich ewidencja w działalności odpłatnej i nieodpłatnej, kurs przygotowawczy dla kandydatów na wychowawców wypoczynku, kurs instruktażowy dla kierowników wypoczynku, kinezjologia zajęcia dla dzieci i młodzieży, prawo zamówień publicznych dla zamawiających w NGO, sporządzanie sprawozdań finansowych w organizacjach pozarządowych nieprowadzących działalności gospodarczej, skuteczne metody przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu, prowadzenie działalności gospodarczej przez organizacje pozarządowe, kurs dla początkujących księgowych w organizacjach pozarządowych, pierwsza pomoc przedlekarska w pracy z młodzieżą, podstawy rachunkowości organizacji pozarządowej nieprowadzącej działalności gospodarczej oraz OPP, zagadnienia podatkowe w organizacjach pozarządowych, prowadzenie księgowości w organizacjach pozarządowych dla pracowników UMW.

Cykl szkoleń dla ok. **300** osób z zakresu działalności społecznej w tym m.in.: podstawy pracy w NGO, działalność w organizacjach pozarządowych, pisanie projektów dla osób początkujących, podstawy komunikacji, planowanie rozwoju, pracuj z pasją.

Ogółem w 2011 r. zostało przeszkolonych łącznie **1 887 osób.**

INNE ZADANIA

- Opracowano Uchwałę Nr VII/101/11 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 17 marca 2011 r. w sprawie wieloletniego programu współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi w latach 2011-2012.
- Opracowano Uchwałę Nr X/210/11 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 16 czerwca 2011 r. w sprawie określenia trybu powoływania członków oraz organizacji trybu działania Wrocławskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego.
- Opracowano Uchwałę Nr XVI/281/11 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 15 września 2011 r. w sprawie określenia trybu postępowania o udzielenie dotacji z budżetu Miasta, sposobu jej rozliczania oraz sposobu kontroli wykonania zadań zlecanych podmiotom niezaliczanym do sektora finansów publicznych i niedziałających w celu osiągnięcia zysku na zadania inne niż określone w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
- Opracowano Uchwałę Nr XVII/324/11 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 20 października 2011 r. w sprawie programu współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi w roku 2012.
- W stosunku do w/w czterech uchwał przeprowadzono konsultacje w oparciu o Uchwałę Nr LIV/1559/10 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 9 września 2010 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania z radą działalności pożytku publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji.
- Opracowano Zarządzenie Nr 2836/11 Prezydenta Wrocławia z dnia 24 października 2011 r. w sprawie powołania Wrocławskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego.
- Wrocławska Rada Działalności Pożytku Publicznego odbyła w 2011 r. ogółem 2 posiedzenia, w tym: 1 posiedzenie o charakterze oficjalnym i 1 posiedzenie o charakterze merytorycznym.
- Dla Krajowego Rejestru Sądowego wydanych zostało 285 opinii ogółem, w tym:

- **23** opinii w sprawie rejestracji stowarzyszeń;
- **162** opinii w sprawie wpisu zmian do statutów już zarejestrowanych stowarzyszeń.

- Po uprzedniej opinii organu nadzorującego sąd rejestrowy zawiadomił organ nadzorujący o:
- wpisie **86** stowarzyszeń do Krajowego Rejestru Sądowego – Rejestru Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji oraz Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej;
- wpisie zmian **46** stowarzyszeń do Krajowego Rejestru Sądowego – Rejestru Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji oraz Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej.
- Organ nadzorujący wystąpił do Krajowego Rejestru Sądowego z **5** wnioskami o ustanowienie kuratora dla stowarzyszeń, nie posiadających zarządu zdolnego do działań prawnych.
- Wpłynęło **8** informacji o utworzeniu stowarzyszenia zwykłego, w tym wszystkie zostały przyjęte do wiadomości i nie wystąpiono do sądu o zakazanie działalności stowarzyszeń.
- Wydano **7** decyzji w sprawie wpisu klubów sportowych nieprowadzących działalności gospodarczej do ewidencji klubów sportowych prowadzonych przez Prezydenta Wrocławia.
- Wydano 3 decyzje w sprawie wykreślenia klubów sportowych nieprowadzących działalności gospodarczej z ewidencji klubów sportowych prowadzonych przez Prezydenta Wrocławia.
- Wydano 3 decyzje o wpisie uczniowskich klubów sportowych do ewidencji uczniowskich klubów sportowych prowadzonej przez Prezydenta Wrocławia.
- Wydano 1 decyzję o wpisie zmian statutu Uczniowskiego Klubu Sportowego wpisanego do ewidencji uczniowskich klubów sportowych prowadzonej przez Prezydenta Wrocławia.
- Wydano 93 opinie, dotyczących spraw lokalowych organizacji pozarządowych:
- Zarząd Zasobu Komunalnego (68);
- Wrocławskie Mieszkania Spółka z o. o. (8);
- Wydział Edukacji (6);
- Centrum ds. Katastrof i Klęsk Żywiołowych - "Tratwa" (5);
- Wydział Nieruchomości Komunalnych (3);
- Departament Nieruchomości i Eksploatacji (2);
- Młodzieżowe Centrum Sportu (1).
- Przeprowadzono 46 wizytacji w gminnych lokalach użytkowych, których użytkownikami są organizacje pozarządowe.
- Współpracowano z Zarządem Zasobu Komunalnego oraz Departamentem Nieruchomości i Eksploatacji w zakresie opracowania zasad gospodarowania gminnymi lokalami użytkowymi, przekazywanymi organizacjom pozarządowym w najem w trybie bezprzetargowym oraz w użyczenie, dotyczy to:
- Zarządzenia nr 3221/11 Prezydenta Wrocławia z dnia 6 grudnia 2011 **r.** w sprawie wytycznych do ustalania wysokości miesięcznego czynszu za najem lokali użytkowych stanowiących własność Gminy Wrocław oddawanych w najem w trybie przetargowym lub w trybie bezprzetargowym,
- Zarządzenia nr 3115/11 Prezydenta Wrocławia z dnia 23 listopada 2011 **r.** w sprawie użyczania lokali użytkowych stanowiących własność Gminy Wrocław stowarzyszeniom kombatanckim.

SPORT, TURYSTYKA I REKREACJA

PROGRAM MŁODZIEŻOWYCH CENTRÓW SPORTU (MCS)

Program był realizowany poprzez wsparcie finansowe szkoleń sportowych dzieci i młodzieży uzdolnionej w ramach sekcji sportowych z dyscyplin indywidualnych i zespołowych, które osiągnęły punktowane wyniki w ogólnopolskim Systemie Sportu Młodzieżowego, minimum 10 pkt. (średnia z ostatnich trzech lat). Dofinansowanie otrzymało 50 centrów sportowych, prowadzonych przez 23 kluby sportowe.

PROGRAM GRUP SZKOLENIA PODSTAWOWEGO (GSP)

Program był realizowany w formie wsparcia finansowego, szkolenia sportowego dzieci i młodzieży obejmującego przede wszystkim kluby sportowe, które nie osiągnęły 10 pkt. w ogólnopolskim Systemie Sportu Młodzieżowego. Dofinansowaniem objęto 100 tysięcy dzieci i młodzieży z 34 wrocławskich klubów sportowych.

PROGRAM BASKETMANIA I FOOTBALLMANIA

To nazwy miejskich programów sportowych, które zostały stworzone na potrzeby rozwoju koszykówki i piłki nożnej we Wrocławiu (przyznanie Polsce organizacji Mistrzostw Europy w Koszykówce Mężczyzn „Eurobasket 2009" oraz Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej Mężczyzn „Euro 2012TM"). W ramach programu udzielono wsparcia finansowego, którego głównym adresatem były wrocławskie dzieci i młodzież szkolna. Realizatorami zadania były wrocławskie kluby koszykarskie tj. WKS „Śląsk" Wrocław, Wrocławski Klub Koszykówki i organizacje pozarządowe tj. Stowarzyszenie „Stores", Wrocławski Szkolny Związek Sportowy oraz wrocławskie kluby piłkarskie tj. WKS „Śląsk" Wrocław, SSMKS „Parasol" Wrocław, „FC Wrocław Academy", MKS „Polar" Wrocław - Zawidawie i „Forza" Wrocław.

PROGRAM TRENER OSIEDLOWY

Program był realizowany na zlecenie Miasta Wrocław przez Wrocławski Szkolny Związek Sportowy. Polegał na organizacji imprez oraz zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży spędzających czas wolny na szkolnych i osiedlowych boiskach oraz terenach zielonych. W 2011 r. na wytypowanych boiskach zajęcia prowadziło 47 trenerów osiedlowych. Co roku program przyciąga ok. 70 tysięcy dzieci i młodzieży biorących czynny udział w zajęciach i imprezach sportowo - rekreacyjnych.

ZAJĘCIA SPORTOWO-REKREACYJNE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY Z WROCŁAWSKICH SZKÓŁ PROWADZONYCH PRZEZ GMINĘ WROCŁAW

Program był realizowany przez Wrocławskie Centrum Treningowe Spartan Sp. z o. o. Celem programu było przeprowadzenie lekcji wychowania fizycznego z łyżwiarstwa, jazdy na rolkach, gry w tenisa, ćwiczeń gimnastycznych przy muzyce i spinningu, które cieszyły się dużym zainteresowaniem wśród dzieci i młodzieży.

IMPREZY I ZAJĘCIA SPORTOWE

Zadanie było realizowane w formie wsparcia organizacji pozarządowych, które organizowały i przeprowadzały imprezy lub zajęcia sportowe uaktywniające wrocławskie dzieci i młodzież szkolną oraz mieszkańców Wrocławia. Dofinansowano 50 projektów związanych z zajęciami i 29 projektów związanych z imprezami o zróżnicowanym poziomie sportowym i organizacyjnym (od lokalnych imprez sportowych poprzez ogólnopolskie i międzynarodowe imprezy sportowe do Mistrzostw Polski i Europy) np. Międzynarodowy Turniej Szermierczy „Challenge Wratislavia", Maraton Pływacki o Puchar Wrocławia, Międzynarodowe Zawody Pływackie „Memoriał Marka Petrusewicza", Mistrzostwa Polski w Karate Tradycyjnym, Mistrzostwa Europy „Shin-Kyokushin" Karate, Finał Pucharu Świata w Strzelectwie Sportowym i Mistrzostwa Europy Juniorów w Koszykówce Mężczyzn.

IMPREZY SYSTEMOWE

Realizowane w formie wsparcia finansowego konkretnych przedsięwzięć, przeprowadzonych przez organizacje pozarządowe, o charakterze systemowym

i całorocznym np. Kalendarz Imprez Wrocławskiego Szkolnego Związku Sportowego dla wrocławskich dzieci i młodzieży szkolnej tj. Igrzyska, Gimnazjada i Licealiada oraz Akademickie Mistrzostwa Wrocławia – Liga Międzyuczelniana. Realizatorem zadania był Wrocławski Szkolny Związek Sportowy i Dolnośląska Organizacja Środowiskowa Akademickiego Związku Sportowego.

SPORT OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Zajęcia i imprezy sportowe realizowane w formie wsparcia finansowego organizacji pozarządowych. W 2011 r. udzielono wsparcia 3 klubom i 2 organizacjom pozarządowym, prowadzącym zajęcia oraz imprezy sportowe dla sportowców niepełnosprawnych.

STYPENDIA DLA MŁODZIEŻY UTALENTOWANEJ SPORTOWO

Przyznano stypendia sportowe za wybitne wyniki w dyscyplinach olimpijskich, a w szczególności za zajęcie miejsca medalowego na: Olimpiadzie, Mistrzostwach Świata, Europy i Polski. Przyznano 264 stypendia zawodnikom, w tym 18 sportowcom niepełnosprawnym z 22 klubów w 20 dyscyplinach olimpijskich. Łącznie: 225 uczniom i 39 studentom (163 mężczyzn i 101 kobiet).

NAGRODY SPORTOWE PREZYDENTA WROCŁAWIA

Przyznano nagrody dla 39 trenerów (w tym 4 kobiet i 35 mężczyzn), oraz 84 sportowcom (w tym 37 kobiet i 47 mężczyzn) z 19 wrocławskich klubów w 21 dyscyplinach sportowych, którzy osiągnęli medalowe miejsca na Olimpiadzie, Mistrzostwach Europy i Świata oraz za ustanowione rekordy Olimpijskie, Europy i Świata.

SPONSOR WROCŁAWSKIEGO SPORTU

Na podstawie wniosków klubów sportowych, a następnie po analizie merytorycznej Biura Sportu, Turystyki i Rekreacji przyznane zostały wyróżnienia Prezydenta Wrocławia dla Sponsorów Wrocławskiego Sportu, którzy przyczynili się do rozwoju sportu w naszym mieście. W roku 2011 uhonorowano 55 sponsorów.

XIX OTWARTE MISTRZOSTWA WROCŁAWIA

Zrealizowane w formie wparcia zadania przez Stowarzyszenie „OMW", które zorganizowało całoroczny cykl zawodów w 20 dyscyplinach sportowych, dla około 40 tysięcy mieszkańców Wrocławia i okolic. Najbardziej popularne dyscypliny to: siatkówka, siatkówka plażowa, koszykówka, biegi długie oraz piłka nożna 6-osobowa i halowa.

PROJEKT „KIBICE RAZEM"

Projekt powstał w związku z przyznaniem Polsce organizacji Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej Mężczyzn „Euro 2012™". Realizowany był w formie powierzenia zadania, Fundacji Convention Bureau Wrocław, które polegało na prowadzeniu wrocławskiego projektu pn. „Kibice Razem". Do zadań projektu należało: praca pedagogiczna z kibicami, prowadzenie lokalu, współpraca z wrocławskimi klubami sportowymi, szkołami oraz udział w praktykach, stażach lub spotkaniach dotyczących w/w projektu na terenie Polski i Europy.

PROMOCJA MIASTA WROCŁAWIA POPRZEZ SPORT

- Rozgrywki Ekstraklasy i Ligi Europejskiej w piłce nożnej – Wrocławski Klub Sportowy „Śląsk Wrocław" S.A.,
- Rozgrywki PlusLigi w siatkówce kobiet –„Gwardia Wrocław" S.A.,

- Rozgrywki Speedway Ekstraligi oraz Finał Srebrnego Kasku w żużlu – Wrocławskie Towarzystwo Sportowe S.A.,
- Rozgrywki Superligi w piłce ręcznej kobiet –Klub Sportowy AZS AWF Wrocław,
- Rozgrywki II Ligi w piłce ręcznej mężczyzn – Śląsk Wrocław Handball Team Sp. z o.o.,
- Organizacja Mistrzostw Świata w Piłce Siatkowej Mężczyzn w 2014 r. we Wrocławiu – Polski Związek Piłki Siatkowej
- Bike Maraton 2011 we Wrocławiu – Grabek Promotion Sp. z o.o.,
- Międzynarodowy Turniej w Karate Tradycyjnym 2011 we Wrocławiu - Dolnośląska Akademia Karate,
- Udział w zagranicznych turniejach szachowych w 2011 r. - Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy MDK Śródmieście Wrocław,
- Mistrzostwa Polski Juniorów w 2011 r. w tenisie ziemnym - Klub Sportowy Match Point Sp. z o.o.

Duże przedsięwzięcia sportowe promujące Wrocław zgromadziły ogromną widownię, jednocześnie cieszyły się dużym zainteresowaniem polskich i zagranicznych mediów, co przyczyniło się do promocji miasta poprzez sport.

WSPÓŁORGANIZACJA XV ŚWIATOWYCH LETNICH IGRZYSK POLONIJNYCH

Igrzyska odbyły się w dniach: od 30 lipca do 6 sierpnia 2011 r. i rozpoczęły się we Wrocławiu. Światowe Igrzyska Polonijne to impreza sportowa, w której uczestniczyli polscy zawodnicy mieszkający w innych krajach, reprezentując państwa, w których się osiedlili. Rywalizacja odbywała się w 28 dyscyplinach sportowych, w których uczestniczyło ok. 1 700 osób z ponad 30 krajów.

PRACE MERYTORYCZNE ZWIĄZANE Z PROJEKTEM WORLD GAMES 2017

Igrzyska Sportów Nieolimpijskich, w związku, z którymi przeprowadzono szereg działań, aby przyznać miastu Wrocław prawo do organizacji w/w imprezy w 2017r.
World Games to rozgrywana od 1981r. międzynarodowa impreza, organizowana rok po letnich igrzyskach olimpijskich przez International World Games Association (IWGA) pod patronatem Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego (MKOl).

W programie znajdują się dyscypliny, które nie są reprezentowane na Igrzyskach Olimpijskich, m.in.: petanque, bilard, kulturystyka, trójbój siłowy, ultimate frisbee, karate, kofball, spadochroniarstwo, tchoukball, wrotkarstwo, rugby, wspinaczka, squash, sumo, narciarstwo wodne, bieg na orientację. World Games mają za zadanie wypromowanie nieolimpijskich dyscyplin, co umożliwiłoby włączenie ich do programu Igrzysk Olimpijskich.

UDZIAŁ W PRACACH I KONSULTACJACH NAD DOKUMENTACJĄ W PROJEKCIE „BUDOWA BOISK PIŁKARSKICH O SZTUCZNYCH NAWIERZCHNIACH"

Zadanie zrealizowane przez Zarząd Inwestycji Miejskich przy wsparciu merytorycznym Wydziału Edukacji oraz Biura Sportu, Turystyki i Rekreacji. W ramach tych prac z zaplanowanych w 2011 r. 12 boisk, wykonano we Wrocławiu 6 boisk o sztucznej nawierzchni i z EPDM przy następujących placówkach oświatowych: Szkoła Podstawowa nr 18 i 78, Gimnazjum nr 3 i 5, Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 4 i Zespół Szkół Administracyjno-Ekonomicznych przy ul. Worcella. Pozostałe zaplanowane boiska będą realizowane w latach następnych.

PROGRAM „MOJE BOISKO – ORLIK 2012"

Zadanie zrealizowane w 2010 r. przez Młodzieżowe Centrum Sportu Wrocław przy wsparciu merytorycznym Wydziału Edukacji oraz Biura Sportu, Turystyki i Rekreacji, (oddane do użytku w 2011 r.). Kompleks boisk sportowych znajduje się przy Zespole

Szkolno – Przedszkolnym przy ul. Inflanckiej 13 we Wrocławiu i składa się z dwóch boisk wraz z oświetleniem tj.: piłkarskie (o wymiarach 30m x 62m, ogrodzone do wysokości 4m wraz z piłkochwytami o wysokości 5m) oraz boisko wielofunkcyjne (o wymiarach 18m x 32 m ogrodzone do wysokości 4m).

WROCŁAWSKIE CENTRUM SPORTU, HIPPIKI I REKREACJI

Na podstawie uchwały Rady Miejskiej Wrocławia nr IX/168/11 z dnia 19 maja 2011 r., przeprowadzono działania mające na celu połączenie dwóch jednostek budżetowych Gminy Wrocław - Młodzieżowego Centrum Sportu Wrocław (MCS) oraz Wrocławskiego Toru Wyścigów Konnych Partynice (WTWK Partynice). Nowo utworzona jednostka organizacyjna gminy Wrocław, działającą w formie jednostki budżetowej, pod nazwą Wrocławskie Centrum Sportu, Hippiki i Rekreacji rozpocznie swoją działalność z dniem 2 stycznia 2012 r. W ramach prac przygotowawczych do połączenia dwóch jednostek budżetowych przeprowadzono audyt wewnętrzny zarówno w Młodzieżowym Centrum Sportu jak i we Wrocławskim Torze Wyścigów Konnych Partynice. Na podstawie wyników audytu opracowano ostateczną koncepcję i strategię wspólnego działania obu jednostek.

WSPÓŁORGANIZACJA IMPREZY PN. „III MIĘDZYNARODOWE TARGI TURYSTYCZNE WROCŁAW"

Impreza, która odbyła się w dniach 8-10 kwietnia 2011 r. we Wrocławiu. Trzecia edycja targów kolejny raz okazała się wielkim sukcesem. W ciągu trzech dni targowych, z ofertą ponad 220 wystawców zapoznało się prawie 15 tysięcy odwiedzających. Ofertę prezentowali wystawcy z całego świata, wśród nich przedstawiciele takich krajów jak: Słowacja, Węgry, RPA, Indonezja, Chorwacja, Ukraina, Syria, Czechy, Sri Lanka, Tunezja, Nepal, Włochy, Hiszpania. Nie zabrakło wystawców reprezentujących polskie regiony, prócz województwa dolnośląskiego prezentowało się województwo lubuskie, lubelskie, kujawsko-pomorskie, małopolskie, wielkopolskie, zachodniopomorskie, pomorskie, warmińsko-mazurskie, opolskie, śląskie. Wśród Wystawców znalazły się biura podróży, touroperatorzy, ośrodki SPA, hotele i obiekty noclegowe oraz organizatorzy imprez.

WSPÓŁORGANIZACJA IMPREZY PN. „OBCHODY CENTRALNYCH DNI OLIMPIJCZYKA"

Impreza, która odbyła się w dniach 15 -16 kwietnia 2011 r. we Wrocławiu. W ramach obchodów CDO przygotowano spotkania z największymi sławami polskiego sportu a także rozgrywki sportowe, koncerty oraz pokazy. Na 10 Arenach Sportowych rozegrano m.in. zawody pływackie, turniej koszykówki, siatkówki i piłki nożnej. Odbyły się również okolicznościowe przemówienia oraz wręczone zostały odznaczenia dla dolnośląskich olimpijczyków i zasłużonych działaczy pracujących dla rozwoju i promocji ruchu olimpijskiego w Polsce oraz na Dolnym Śląsku.

WSPÓŁORGANIZACJA IMPREZY PN. „OPERACJA ZACHÓD"

Impreza, która odbyła się w dniach 21 - 22 maja 2011 r. Prawie największy w Polsce pokaz zabytkowego i współczesnego sprzętu wojskowego. Na poligonie odbyły się występy amatorskich – wojskowych i cywilnych – zespołów artystycznych, orkiestry dętej i koncerty piosenek wojskowych wywodzących się z kołobrzeskiego Festiwalu, stoiska promocyjne Narodowych Sił Rezerwowych, WSOWL, 10 BKPanc, strzelnice polowe "Air Soft", stoiska z gadżetami militarnymi, stoiska handlowo – gastronomiczne oraz loteria fantowa.

WSPÓŁORGANIZACJA IMPREZY PN. „ŚWIĘTO WROCŁAWSKIEGO ROWERZYSTY”

Impreza, która odbyła się w dniu 12 czerwca 2011 r. we Wrocławiu. „Święto Cykliczne” to społeczna inicjatywa sieci organizacji rowerowych Miasta dla Rowerów, której głównym celem jest promocja roweru jako najlepszego środka transportu w mieście. Impreza nawiązuje do tradycji corocznych przejazdów rowerowych, które odbywały się w latach dziewięćdziesiątych w różnych miastach Polski.

OTWARCIE SEZONU WODNIACKIEGO NA ODRZE

Otwarcie sezonu odbyło się 7 maja 2011 r. we Wrocławiu na terenie przystani Las Pegaz przy ul. Pasterskiej. Jest to impreza, która na stałe wpisała się w kalendarium wydarzeń sportowo - rekreacyjnych, które odbywają się na rzece Odrze. Podczas imprezy bawiło się kilkaset osób: wodniaków z wrocławskich klubów, mieszkańców Wrocławia. W tym czasie można było między innymi: nieodpłatnie skorzystać z kajaków, łodzi wiosłowych, łodzi żaglowych i motorówek.

ZAMKNIĘCIE SEZONU WODNIACKIEGO NA ODRZE ORAZ DNI ODRY

Zamknięcie sezonu odbyło się 22-23 października 2011 r. we Wrocławiu na terenie Zatoki Gondoli. Podczas imprezy można było skorzystać z kajaków, łodzi wiosłowych, żaglowych oraz z motorówek, które zapewniały przewóz między zatoką a Wyspą Słodową. Dodatkową atrakcją były koncerty zespołów szantowych.

WIELKA MAJÓWKA

Piknik rodzinny, który odbył się w dniach 1-3 maja 2011 r. we Wrocławiu na Wrocławskim Torze Wyścigów Konnych – Partynice. Podczas pikniku można było zobaczyć i skorzystać z wielu atrakcji m.in. pokazy grupy kaskaderskiej, występy i tańce Indian, przejażdżki konne, miasteczko zdrowia. Łącznie piknik odwiedziło ok. 12 000 mieszkańców Wrocławia.

SERWIS INTERNETOWY WWW.REKREACJA.WROC.PL

Kontynuacja prowadzenia serwisu miejskiego, który w sposób czytelny i przekrojowy prezentuje możliwości spędzenia wolnego czasu we Wrocławiu. W całości poświęcony jest szeroko pojętej rekreacji. Portal spełnia ważną rolę w promocji Wrocławia jako miejsca nastawionego na aktywny wypoczynek i rozrywkę.

ZABYTKOWA LINIA TRAMWAJOWA

Przy współpracy z Towarzystwem Miłośników Wrocławia w roku 2011 kursowały we Wrocławiu zabytkowe tramwaje typu LH na dwóch trasach. W okresie jesienno-zimowym (początek października – koniec kwietnia) tramwaje kursowały w soboty i niedziele (4 kursy dziennie). W okresie wiosenno-letnim (początek maja – koniec września) tramwaje kursowały w piątki, soboty i niedziele (7 kursów dziennie). Przystanki znajdują się przy pl. Teatralnym, pl. Dominikańskim, pl. Grunwaldzkim i pod Halą Stulecia.

WROCLOVEWATER

Impreza plenerowa, która odbyła się 28 maja 2011 r. we Wrocławiu na terenie Wake Parku na kąpielisku Glinianki; możliwość wypróbowania nowego wyciągu do nart wodnych, skimów, turniej frisbee ultimate, a także siatkówki plażowej.

EWIDENCJA OBIEKTÓW ŚWIADCZĄCYCH USŁUGI HOTELARSKIE, NIEBĘDĄCYCH HOTELAMI

W 2011 r. do ewidencji dopisało się 28 obiektów i na dzień 31 grudnia 2011 r. figurowało w sumie 118 obiektów, oferujących łącznie 3 273 miejsc noclegowych.

DOTACJE DLA ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH

W 2011 r. ogłoszono 3 konkursy na realizacje zadań publicznych pn.:

- Przedsięwzięcia turystyczne, rekreacyjne i sportowe w 2011 r.
- Wsparcie techniczne – poprawa infrastruktury obiektów turystyczno – rekreacyjnych na terenie akwenów Wrocławia w 2011 r.
- Prowadzenie zabytkowej linii tramwajowej w 2011 r..

PRZYGOTOWANIA DO EURO 2012

PROMOCJA

- Kontynuowana jest bogata aktualizacja serwisu internetowego dotyczący organizacji turnieju UEFA EURO 2012™ we Wrocławiu, tj. www.wroclaw.pl/UEFAeuro2012. Materiał z serwisu jest cytowany w mediach tradycyjnych i elektronicznych, co świadczy
  o zbudowanym już zaufaniu redakcji do tej strony WWW. W dniu 2 grudnia 2011 r. serwis informacyjny zmienił swoją szatę graficzną. Nowe wytyczne UEFA, wskazujące konkretne rozwiązania techniczne jak i merytoryczne wyniknęły z potrzeby dostosowania stron internetowych Miast Gospodarzy do strony www.UEFA.com. Finalnie strony te mają być kompatybilne i móc pobierać bezpośrednio zamieszczane informacje.
- Rozsyłano do mediów informacje przygotowane na podstawie ciekawych materiałów o postępach Wrocławia w pracach przygotowawczych do UEFA EURO 2012™. Działania miejskie cieszą się coraz większym zainteresowaniem mediów lokalnych, ogólnopolskich, a także zagranicznych. Przygotowano także obszerne materiały do branżowych pism krajowych i zagranicznych.
- Biuro ds. EURO wydaje różnego rodzaju materiały drukowane promujące organizację Turnieju EURO 2012 wśród mieszkańców Wrocławia oraz przyjeżdżających tu gości, np. foldery, ulotki czy bilety informacyjne. Zamieszcza liczne ogłoszenia w wydawnictwach o charakterze turystycznym i sportowym o zasięgu krajowym, międzynarodowym i w prasie lokalnej (Wiadomości Turystyczne – wersja angielsko języczna, The Visitor, Przegląd Sportowy.
- Biuro ds. EURO wspiera gadżetami z oficjalnym logotypem Miasta Gospodarza UEFA EURO 2012™ różnego rodzaju wydarzenia i imprezy sportowe, promując w ten sposób ideę Turnieju UEFA EURO 2012™we Wrocławiu, m.in. poprzez nagrody w konkursach organizowanych przez różnego rodzaju instytucje publiczne, szkoły, stowarzyszenia i organizacje pozarządowe.
- Kontynuowana jest współpraca z Aeroklubem Wrocławskim. Raz w miesiącu ekipa fotografów wykonuje zdjęcia lotnicze wszystkich kluczowych inwestycji w mieście,

które służą zarówno jako dokumentacja przygotowań, jak i wykorzystane są w kampaniach promocyjno-informacyjnych, np. na oficjalnej stronie przygotowań Wrocławia www.wroclaw.pl/UEFAeuro2012

- Przedstawiciele Biura brali udział w Targach Turystycznych w Berlinie, które w 2011 r. były wyjątkowe ze względu na fakt, że Polska stała się tym razem oficjalnym partnerem Targów. Organizowana oficjalna Gala otwarcia o polskiej tematyce była doskonałą okazją do promocji Turnieju UEFA EURO 2012™. Stoisko Wrocławia jako Miasta Gospodarza odwiedziło podczas targów, ponad 20 000 tys. osób, rozdystrybuowano ponad 40 000 tys. materiałów informacyjno - promocyjnych.

- Wrocław uczestniczył również w targach inwestycyjnych w Cannes. Efektem udziału w tych targach były transakcje sprzedażowe nieruchomości gminnych pod budowę nowych hoteli z myślą o przygotowaniach do Turnieju. Efektem zacieśnionej współpracy polsko - ukraińskiej w ramach przygotowań do organizacji Turnieju był wspólny udział wszystkich Miast Gospodarzy (polskich i ukraińskich) w targach Budowlanych w Kijowie.
- 25 stycznia z okazji 500 Dni do Turnieju we Wrocławiu oficjalnie ogłoszono wrocławskich „Przyjaciół UEFA EURO 2012™". Zostali nimi: Marek Krajewski, Magdalena Schejbal oraz Tomasz Kuszczak. Wręczenie certyfikatów nastąpiło podczas uroczystej Gali w regionalnym Centrum Turystyki Biznesowej w obecności zaproszonych ponad 300 gości: władz miasta, partnerów Turnieju oraz przedstawicieli organizatorów Turnieju (PZPN i spółka EURO 2012 Polska). Gala oprócz przedstawienia oficjalnych Przyjaciół Turnieju we Wrocławiu była także podsumowaniem ważnego okresu przygotowawczego do turnieju, związanego z inwestycjami i zapowiedzią wkroczenia w nowy etap przygotowań – organizacyjny.

- Na 400 dni do Turnieju w multimedialnym autobusie, mieszkańcy Wrocławia mogli nie tylko odwiedzić najciekawsze miejsca Wrocławia, związane z Turniejem, ale zapoznać się w środku z materiałami dotyczącymi przygotowań do Turnieju i premierowym filmem promocyjnym, przedstawiającym wydarzenia kulturalne, sportowe i artystyczne, które jeszcze przed Turniejem będą organizowane w jak najefektywniejszego rozpropagowania idei UEFA EURO 2012™ we Wrocławiu. 5 maja był również datą oficjalnej inauguracji internetowej „Księgi 2012 powodów, by pokochać Wrocław". Składa się ona z 21 rozdziałów, a jako pierwsi możliwość wpisu otrzymali Marek Krajewski, wrocławski Przyjaciel EURO oraz odwiedzający w tych dniach promocyjny autobus.

- 8 czerwca 2011 r. zegar odliczający czas do UEFA EURO 2012™ pokazał 365 dni. Z tej okazji na wrocławskiej pergoli odbyło się wielkie show taneczno – wokalno – akrobatyczne „One Year To Go UEFA EURO 2012™" – kluczowa uroczystość w kalendarzu przygotowań Wrocławia do Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej - UEFA EURO 2012™. Mieszkańcy miasta oraz turyści mogli podziwiać w trakcie show ponad 100 artystów, w tym Gienka Loskę – zwycięzcę programu X-Factor i wyjątkowy, piłkarski pokaz multimedialnej fontanny. Fani zespołów Feel, Bracia, Stachursky usłyszeli swoich ulubieńców w oryginalnym składzie – na jednej scenie, w jednej piosence wystąpili Piotr Kupicha, Piotr Cugowski oraz Jacek Stachursky! Na wrocławskiej pergoli wystąpiła także grupa wspaniałych wrocławskich tancerzy, których połączyła idea wspólnej pracy nad show, w tym tancerki Cheerleaders Wrocław, aktorzy wrocławskiego Teatru Capitol. Łódzki Teatr V6 przedstawił mały fragment spektaklu „Aquarius". Wszystkie choreografie zostały opracowane specjalnie na potrzeby tej imprezy. Na potrzeby widowiska nakręcony został również film z Oficjalnymi Maskotkami UEFA EURO 2012™, który był motywem przewodnim imprezy. Kadry z filmu przenosiły się wprost na scenę, stanowiąc artystyczne dopowiedzenie lub interpretację opowiadanej w nim historii. Zwieńczeniem wspaniałego pokazu multimedialnej fontanny był przylot helikoptera, który opuścił na linie wielką 3,5 metrową piłkę z composite logo Miasta-Gospodarza Wrocławia. Gośćmi specjalnymi show „One Year To Go UEFA EURO 2012™" byli przedstawiciele UEFA, sprawdzający stan postępów prac przygotowujących Wrocław do Turnieju. A także dziennikarze z całej Europy, którzy zapoznali się z ofertą promocyjną i turystyczną miasta. Od 8 czerwca Wrocławianie – pierwszy z 2012 powodów, dla których warto pokochać Wrocław będą coraz częściej angażowani w różne przedsięwzięcia promujące nasze miasto oraz podgrzewające atmosferę wokół przygotowań do przyszłorocznych piłkarskich wydarzeń. Partnerem Wydarzenia była Coca - Cola - Oficjalny Sponsor UEFA EURO 2012™ i oficjalne Firmy Medialne Wspierające Miasto - Gospodarza, tj. Gazeta Wrocławska i Radio ESKA.
- Od 2 do 8 lipca 2011 R. we Wrocławiu na obiektach Akademii Wychowania Fizycznego trwał obóz piłkarski w ramach Ajax Summer Talent Camp. Pod czujnym okiem kadry

trenerskiej AFC Ajax Amserdam obywały się codzienne treningi ponad 250 młodych zawodników od 6 do 16 lat. Udział 150 młodych piłkarzy z Wrocławia ufundowało Miasto Wrocław. AFC Ajax Amserdam od lat 70. XX w. jest to najbardziej utytułowana drużyną w Holandii. Klub wielokrotnie zdobywał tytuł mistrza kraju, wygrywał turnieje o puchar i superpuchar Holandii. Ponadto Ajax jest jednym z czterech klubów europejskich, który posiada w swojej kolekcji wszystkie europejskie trofea. W 1972 r. zdobył tak zwaną potrójną koronę, czyli mistrzostwo i puchar Holandii oraz Pucharu Europy.

- We Wrocławiu w lipcu 2011 r. gościła ekipa filmowa z UEFA, przygotowując materiał z udziałem wrocławian. Obiektem zainteresowań filmowców były m.in. Stadion Śląska przy ul. Oporowskiej, nowy stadion czy Rynek. Do udziału w produkcji miasto zaprosiło także wrocławian, którzy z dumą i przede wszystkim z uśmiechem "obnosili się" po Rynku z wielkimi, styropianowymi literkami WROCŁAW. Film jest oficjalnym materiałem, który za pośrednictwem UEFA promuje turniej w całej Europie.
- W sierpniu 2011 r. rozpoczęła się akcja promocyjna projektu STEWARDING, czyli rekrutacji dla pracowników służb porządkowych i informacyjnych na obiektach sportowych. Zarówno udział w szkoleniach jak i rozpropagowanie idei stewardingu jest istotną kwestią zarówno w kontekście bezpieczeństwa podczas turnieju UEFA EURO 2012™ jak i zaangażowania mieszkańców w organizację imprezy.
- 10 września 2011 r. miała miejsce walka bokserska o tytuł mistrza świata federacji WBC w wadze ciężkiej pomiędzy Witalijem Kliczko a Tomaszem Adamkiem. Gala bokserska tego wieczoru była **pierwszą z cyklu imprez otwierających stadion miejski przy al. Śląskiej**. Obok sukcesu sportowego ważne były zachowania kibiców na nowym obiekcie, przetestowanie komunikacji zbiorowej czy pracy wolontariuszy.
- 17 września 2011 r. na wrocławskim stadionie zaśpiewał George Michael z towarzyszeniem Orkiestry Symfonicznej Filharmonii Wrocławskiej. Wydarzenie było oficjalnym otwarciem stadionu miejskiego – wrocławskiej areny Turnieju UEFA EURO 2012™.
- 1 października 2011 r. na stadionie odbyła się kolejna impreza - Monster Jam czyli rywalizacja potężnych, charakterystycznych amerykańskich półciężarówek Monster Truck, których napędzane metanolem silniki osiągają moc blisko półtora tysiąca koni mechanicznych. Zawody rozgrywane są tylko na największych na świecie stadionach i halach widowiskowo-sportowych.
- 20 października 2011 r. swoją premierę miało najnowsze wydawnictwo L.U.Ca - artysty od lat związanego z Wrocławiem. Właśnie temu miastu, jego ludziom i duchom dedykował album „Kosmostumostów”. Projekt wsparło Biuro ds. EURO 2012. Projekt powstał tylko i wyłącznie we współpracy z wrocławskim środowiskiem artystycznym, a głosu, wykreowanym przez L.U.Ca postaciom, pojawiającym się w jego muzycznej opowieści, udzielił m.in. Jan Miodek. Płytę promuje teledysk, który za pomocą efektownej techniki animacyjnej „image mappingu” opowiada o wyjątkowej drodze powstania Wrocławia.
- 21 listopada 2011 był minęło dokładnie 200 dni do Turnieju. Tego samego dnia obchodzony był także Światowy Dzień Życzliwości. Z tej okazji odbyła się kampania mediowa z zastosowaniem specjalnie na ten cel przygotowanych grafik i plakatów przygotowująca mieszkańców na życzliwe przyjęcie gości Turnieju.
- Kampania promocyjna na lotnisku „FRA” we Frankfurcie nad Menem/Niemcy. W centralnej części głównego holu przylotów międzynarodowych na przestrzeni terminala lotniska umieszczono stoisko promocyjno – informacyjne z wykorzystaniem złudzeń optycznych. Hasłem przewodnim kampanii było „The game and everything after”, a wspomagające kilkoma dodatkowymi np.: "2012 reasons to love Wroclaw”. Stoisko było nietypową konstrukcją składającą się z brył geometrycznych. Znalazły się na nim trzy obrazy, rozmieszczone na płaszczyźnie trójkąta. Każdy z nich powstał ze złudzeń optycznych – dopiero po obraniu odpowiedniej perspektywy (czyli ustawieniu się w odpowiednim punkcie) widz zobaczył właściwy obraz złożony z wielu abstrakcyjnych płaszczyzn. Przestrzenny układ instalacji i rozplanowanie jej na polu trójkąta pozwoliło na utworzenie 3 obrazów powstających ze złudzeń optycznych. Ekspozycja była dostępna przez 30 dni od 1 grudnia 2011 2011 r..

- 2 grudnia 2011 2011 r. na pl. Gołębim wrocławianie wspólnie oglądali transmisję z Finałowego Losowania Drużyn, odbywającego się w Kijowie. Na naszej scenie nie zabrakło studia ekspertów, którzy na żywo komentowali wyniki losowania i podział grup. Wydarzenie miało także ciekawą oprawę artystyczną. Na scenie pojawiły się zespoły muzyczne: IRA, Kombii oraz L.U.C. Publiczności zaprezentowała się także grupa taneczna One Year To Go Dance Team oraz Cheerleaders Wrocław. Tego wieczora wrocławski Rynek odwiedziło ponad 12 000 wrocławian a także zagranicznych turystów.
- 7 - 8 grudnia 2011 2011 r. miała miejsce rozpoczęła dwudniowa konferencja Press Euro we Wrocławiu. Głównymi tematami konferencji były stan przygotowań do Euro 2012 oraz obsługa logistyczna i medialna imprez sportowych. W konferencji wzięli udział przedstawiciele najważniejszych instytucji związanych z organizacją piłkarskich mistrzostw Europy, m.in. spółki PL.2012, dziennikarze i reprezentanci miast gospodarzy z Polski i Ukrainy. Pierwszego dnia konferencji Press Euro we Wrocławiu omawiane były kwestie dotyczące organizacji turnieju, transportu i logistyki oraz problemy związane z marketingiem politycznym - m.in. ochrona praw sponsorów imprez sportowych i działania wspierające sprzedaż produktów licencyjnych. Przedstawione zostały także działanie usług Polish Guide i Polish Pass, które mają ułatwić zagranicznym kibicom piłki nożnej poznawanie Polski oraz podróżowanie po niej w czasie UEFA EURO 2012™. Drugiego dnia poruszono natomiast zagadnienia dotyczące centrów pobytowych i pracy mediów w czasie UEFA EURO 2012™. Dla uczestników konferencji zorganizowano także spacer po wrocławskiej starówce oraz zwiedzanie nowego stadionu piłkarskiego.
- Realizowano koncepcję Dressingu Miasta zgodnie z zapisami porozumienia z UEFA. Dressing /dekoracja miasta/ przejawiał się poprzez realizację zamówień licznych reklam na nośnikach typu billboard, oflagowania wrocławskich ulic, zawieszania siatek reklamowych na budynkach, zamieszczania reklam na pojazdach MPK oraz towarzyszących tej infrastrukturze przystankach.
- Realizowana była umowa długoterminowa związana z produkcją i koprodukcją materiałów programowych przeznaczonych do emisji na portalu internetowym www.wroclove2012.com
- Zawarto umowę na organizację wyjazdu młodzieży – Reprezentacji Wrocławia na VII edycję Turnieju Piłkarskiego EUROPOKOLENIE 2012 w Poznaniu.
- Organizacja spotkania Dyrektorów Turnieju w dniach 05-06 marca 2011 r. W skład delegacji wchodzili: p. Martin Kallen Dyrektor EURO 2012 z UEFA, p. Adam Olkowicz Dyrektor Turnieju UEFA EURO 2012™ w Polsce oraz p. Frantisk Laurinc – członek Komitetu Wykonawczego UEFA, Pełnomocnik Prezydenta UEFA ds. UEFA EURO 2012 w Polsce i na Ukrainie. W planie wizyty było przewidziane spotkanie z Prezydentem Wrocławia, podczas którego dyr. Martin Kallen pozytywnie odniósł się do realizowanych prac inwestycyjnych w mieście i wyraził zadowolenie z ich szybkiego postępu. Na spotkaniu omawiano bieżące kwestie związane z organizacją Turnieju. Dyrektor Kallen podkreślił konieczność dalszych prac związanych z obszarem bezpieczeństwa i bazą noclegową dla kibiców. Baza ta posiada wystarczający potencjał dla potrzeb Turnieju, jednak należy dołożyć wszelkich starań organizacyjnych, aby wykorzystać maksymalnie posiadane możliwości, a także zapewnić odpowiednią promocję i narzędzia do rezerwacji dla kibiców z zagranicy.
- Organizacja spotkań z cyklu Venue Management Working Group aby skoordynować przebieg Turnieju na głównej arenie wydarzeń, jaką będzie wrocławski stadion. Głównym celem spotkań z tego cyklu jest stworzenie platformy do dyskusji oraz podejmowania decyzji, co do zarządzania stadionem podczas meczów rozgrywanych we Wrocławiu. Ważne jest tutaj skoordynowanie wszystkich działań operacyjnych podczas tego wydarzenia. Na spotkanie zapraszani są przedstawiciele odpowiedzialni za bezpieczeństwo: policji, straży miejskiej, straży pożarnej, osoby odpowiedzialne za transport publiczny podczas Turnieju oraz transport lotniczy. W spotkaniu uczestniczy również grupa osób, która będzie wyznaczona do zarządzania stadionem podczas

turnieju, włącznie z architektem oraz przedstawicielem operatora stadionu. 4 listopada 2010 r. miało miejsce II spotkanie z tego cyklu, III odbyło się w dniu 23 lutego 2011 2011 r., IV natomiast odbyło się w dniu 14 kwietnia 2011 r. Kolejne – V spotkanie odbyło się 13 lipca 2011 r., VI miało miejsce 5 października 2011 r., VII w dniu 9 grudnia 2012 r.

- Zorganizowanie w dniu 11-12 października 2011 r. drugiej wizyty Prezydenta UEFA Michela Platininiego we Wrocławiu. W obecności Ministra Sportu i Turystyki p. Adama Giersza p. Platini wizytę rozpoczął od zwiedzania nowego terminala lotniczego, aby następnie zobaczyć osobiście nowy miejski stadion we Wrocławiu. Podczas krótkiej konferencji prasowej Michel Platni podsumował swoje pozytywne wrażenia z Wrocławia oraz wyraził przekonanie, że zarówno stadion jak i infrastruktura związana z Turniejem są przygotowane bez zarzutów o tyle trzeba się w najbliższym czasie skupić na rzeczach organizacyjnych i na obsłudze przyjeżdżających kibiców.
- W dniu 15 września 2011 r. we Wrocławiu przebywali z roboczą wizytą przedstawiciele miast gospodarzy z Ukrainy. Rozmowy miały miejsce w Biurze ds. EURO 2012 i dotyczy głównie organizacji transportu, promocji Turnieju oraz organizacji projektu w mieście. W drugiej części spotkania delegaci mieli możliwość zwiedzenia nowego terminala lotniczego oraz stadionu miejskiego. Wizyta była współorganizowana przez Ambasadę RP w Kijowie.
- Odbyły się spotkania koordynatorów lokalnych z poszczególnych obszarów organizacji Turnieju w dniach: 8 marca, 9 maja, 8 lipca, 23 listopada, 5 i 22 grudna 2011 r.

WOLONTARIAT PRZESTRZENI PUBLICZNEJ

- Miasta Gospodarze (w tym Wrocław) oraz Spółka PL.2012 przeprowadziły wspólnie przetarg na przygotowanie portalu internetowego dla projektu Wolontariatu Miast Gospodarzy UEFA EURO 2012™. Umowa ze zwycięzcą przetargu (Firma Emart Synergia) została podpisana w dniu 11 marca 2011 r. Uruchomienie portalu nastąpiło 30 maja. W połowie roku portal miał prawie 10 tyś odsłon.
- Wybrano firmy do utworzenia kreacji wizualnej Projektu wolontariat (Agencja Kreatywna BE7) oraz modułów szkoleniowych e-learning (Learn-Up) oraz utworzono projekty graficzne dla poszczególnych elementów całościowej kreacji wizualnej projektu wolontariat.
- Zinwentaryzowano zapotrzebowanie na adaptację budynku na potrzeby Centrum Wolontariatu.
- Na bieżąco były aktualizowane dane w zakresie liczby wolontariuszy i miejsc ich pracy podczas Turnieju.
- Utworzono podstawy programowe szkoleń dla wolontariuszy.
- Przeprowadzono konsultacje z UEFA w zakresie używania w Projekcie elementów będących własnością intelektualną UEFA oraz określono zasady informowania o dwóch projektach wolontariatu (Program Wolontariatu UEFA oraz Wolontariat Miast Gospodarzy UEFA EURO 2012™).
- Systematycznie poszerzano bazę doświadczonych osób, które chcących wspomóc Wrocław w wydarzeniach przygotowujących i promujących UEFA EURO 2012™. wolontariusze uczestniczyli w organizacji m.in.: przedstawieniu Wrocławskich Przyjaciół UEFA EURO 2012™, 400 dni do UEFA EURO 2012™, Mascot Day, One Year To Go.
- Rozpoczęto promocję i informację o Projekcie wolontariat, która obejmowała m.in: spotkania z samorządami studenckimi, udział w konferencjach i eventach, spotkania z doświadczonymi wolontariuszami
- Utrzymywanie kontaktów i współpracy z przedstawicielami Lwowa, Miasta Partnerskiego Wrocławia, celem wymiany praktycznych doświadczeń w obszarze organizacji wolontariatu sportowego.
- Przedstawiciele zespołu brali udział w pracach Zespołu ds. Wolontariatu Miast Gospodarzy UEFA EURO 2012™ (4 Miasta Gospodarze oraz spółka PL.2012)
- We wrześniu 2011 ogłoszono i przeprowadzono konkurs dla organizacji pozarządowych na realizację projektu Wolontariatu Miast Gospodarzy UEFA EURO

2012™ w latach 2011-2012. Konkurs wygrała oferta wspólna Fundacji Convention Bureau – Wrocław oraz Centrum ds. Katastrof i Klęsk Żywiołowych „Tratwa”

- Wyposażono biura projektu oraz rozpoczęto działalność w docelowym miejscu Centrum Wolontariatu Miast Gospodarzy UEFA EURO 2012™, tj. w starej zajezdni tramwajowej ul. Legnicka 65 oraz przeprowadzono prace remontowe w pozostałych częściach budynku mającego być Centrum Wolontariatu Miast Gospodarzy podczas UEFA EURO 2012™
- Przeprowadzono rekrutację oraz szkolenia wolontariuszy wspomagających imprezy otwarcia Stadionu Miejskiego we Wrocławiu (Gala bokserska Adamek – Klitschko, Koncert Georga Michaela, Monster Jam, mecz Śląsk – Lechia, Polska – Włochy, Śląsk – Wisła)- łącznie 730 osób działających na terenie całego Wrocławia
- Prowadzono na bieżąco nadzór nad portalem informacyjno- rekrutacyjnym dla kandydatów dla wolontariuszy
- W dniu 19.10.2011 rozpoczęto oficjalną rekrutację na wolontariat miejski podczas UEFA EURO 2012™
- Przygotowywano szkolenia e-learning dla wolontariuszy z podstawowych zakresów tematycznych
- Przeprowadzono rozmowy na temat rozstawienia stacjonarnych i mobilnych punktów informacyjnych podczas UEFA EURO 2012™
- Przeprowadzono rozmowy z UEFA w zakresie dalszej współpracy między projektem wolontariatu UEFA i Miast Gospodarzy UEFA EURO 2012™
- Prowadzone były rozmowy z oficjalnymi sponsorami UEFA EURO 2012™ w zakresie sponsorowania projektu wolontariatu miejskiego.
- Prowadzone były działania promocyjne i informacyjne o projekcie, które obejmowały m.in: spotkania z samorządami studenckimi, udział w konferencjach i eventach, spotkania z doświadczonymi wolontariuszami, ogłoszenia radiowe oraz prasowe.
- Utrzymywano kontakty oraz podejmowano współpracę z instytucjami samorządowymi, rządowymi, UEFA, związkami i klubami sportowymi celem efektywnego i profesjonalnego przygotowania wolontariatu miejskiego.

CENTRA POBYTOWE

Wrocław odwiedziły delegacje ze Szwecji (7-8 grudnia 2010) oraz Turcji (15 marca 2011). Ponadto do najmocniejszych federacji wysłana została oferta centrum pobytowego Wrocław. Efektem były trzy rezerwacje złożone na wrocławski ośrodek. Dalsze wizyty nastąpiły w czerwcu, kiedy to do Wrocławia zawitali działacze z Norwegii (22 czerwca) oraz Szkocji (29 czerwca).

W wyniku losowania grup Turnieju Finałowego UEFA EURO 2012™w dniu 2 grudnia 2011 r. trzy mecze grupowe rozegra we Wrocławiu reprezentacja Czech, kolejno z Rosją, Grecją i Polską. Wizytę we Wrocławiu złożyli przedstawiciele reprezentacji Czech oraz Chorwacji. W wyniku tych wizyt drużyna czeska złożyła rezerwację na hotel Monopol w połączeniu z boiskiem treningowym ul. Oporowskiej. Hotel HP Plaza oraz Scandic Wrocław zostały określone jako hotele transferowe dla drużyn.

BAZA NOCLEGOWA

W ramach realizacji umowy na Organizację i koordynację przygotowania bazy noclegowej dla kibiców oraz UEFA Family na potrzeby UEFA EURO 2012™ udało się zakończyć proces kontraktowania hoteli przez Agencję ds. Zakwaterowani TUI dla UEFA Family. Wymagana liczba pokoi w standardzie 5.4.3.* dla Wrocławia (2745 pokoi) została zagwarantowana dla przedstawicieli UEFA.

TRANSPORT LĄDOWY I ORGANIZACJA RUCHU PODCZAS TURNIEJU

- W styczniu 2011 odebrano od Wykonawcy ostateczny dokument, który jednocześnie zakończył prace koncepcyjno-planistyczne. Przygotowano procedurę udzielenia zamówienia publicznego dla kolejnego etapu zadania tj. projektu wykonawczego oraz

w dniu 18.05.2011 opublikowano ogłoszenie o przetargu. Dnia 28 czerwca 2011 nastąpiło otwarcie ofert, a 30 sierpnia 2011 podpisano umowę z Wykonawcą. Ostateczny odbiór prac nastąpił 16 stycznia 2012 r. po którym Zespół POKE przystąpi do przygotowywania procedury przetargowej dla ostatniego etapu projektu, to jest wdrożenia.

- Odbyły się spotkania Zespołu ds. przygotowania obsługi komunikacyjnej UEFA EURO 2012™ we Wrocławiu (POKE), które mają na celu przygotowanie i wdrożenie tymczasowej organizacji ruchu na czas trwania Turnieju. Zadanie realizowane jest w 3 etapach: koncepcja, projekt wykonawczy, wdrożenie.
- Koordynator ds. transportu wraz z przedstawicielami zespołu oraz przedstawicielami Policji brali udział w wyjazdowych sesjach organizowanych przez UEFA warsztatów transportowych (II i IX 2012)
- Odbywały się cykliczne oficjalne wizyty transportowe przedstawicieli UEFA.

INNE DZIAŁANIA

- W listopadzie 2011 r. ogłoszono konkurs dotacyjny na Kartę Open Wrocław – nowoczesne narzędzie generujące wzrost ruchu turystycznego ułatwiające poruszanie się komunikacją miejską oraz korzystanie z oferty kulturalno- sportowo – rekreacyjnej miasta.
- Ogłoszono przetarg na Operatora Strefy Kibica we Wrocławiu 16 listopada 2011 r.
- Bieżąca współpraca z UEFA, EURO 2012 Polska oraz PL.2012
- Przedstawiono dwa raporty dla Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej oraz odbyły się dwa spotkania z członkami Komisji
- Sporządzanie informacji i danych w celach sprawozdawczych i kontrolnych dla Najwyższej Izby Kontroli. Sporządzono szereg informacji i danych na temat stanu zaawansowania inwestycji w celach sprawozdawczych i kontrolnych m.in. do raportów miesięcznych dla PL.2012 (Masterplan), raportów kwartalnych dla Ministerstwa Sportu i Turystyki
- Uczestniczono w spotkaniach Dolnośląskiego Komitetu Organizacyjnego UEFA EURO 2012™;
- Organizacja cyklicznych spotkań „Infrastruktura EURO 2012" dotyczących sprawozdań z realizacji projektów infrastrukturalnych na Turniej;
- przedstawiciele biura brali czynny udział w spotkaniach koordynacyjnych i wspólnych projektach z innymi miastami gospodarzami oraz podmiotami koordynującymi przygotowania na poziomie kraju, w tym opiniowali projekty dokumentów, wypracowywali koncepcje wspólnych działań, dzielili się doświadczeniami i pozyskiwali informacje od innych zaangażowanych podmiotów.

POMOC SPOŁECZNA

Celem działań podejmowanych w ramach pomocy społecznej w 2011 r. było przede wszystkim zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwianie im egzystencji w warunkach odpowiadających godności człowieka, jak również tworzenie warunków sprzyjających życiowemu usamodzielnieniu osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Biorąc pod uwagę, iż 16 698 osób w rodzinie korzysta z zasiłków wypłacanych zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, 5 000 osób otrzymuje dodatek do wydatków mieszkaniowych, dla 13 900 rodzin wypłacane są zasiłki rodzinne, a 2 900 osobom wypłaty z funduszu alimentacyjnego, co daje łączną liczbę osób korzystających z różnych form pomocy wypłacanych przez MOPS – 38 498 czyli 6,08% mieszkańców Wrocławia, szacujemy, iż **5 % mieszkańców Wrocławia w skali roku obejmowanych jest pomocą z powodu ubóstwa powiązanego z innymi trudnościami życiowymi**, albowiem jedna osoba może korzystać z kilku form pomocy.

W 2011 r. na realizację zadań wydatkowano 166 101 350 zł, w tym na realizację poszczególnych zadań przeznaczono:

- 70 869 947 zł na zadania zlecone Gminie,
- 71 594 493 zł na zadania własne Gminy,
- 22 325 930 zł na zadania własne Powiatu,
- 1 310 980 zł na zadania zlecone Powiatowi.

Dodatkowo na podstawie zarządzenia Nr 553/11 Prezydenta Wrocławia z dnia 25 lutego 2011 r. w sprawie podziału środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych realizowane przez Miasto Wrocław w 2011 r. (z późn. zm.) Dysponowano środkami Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) w wysokości **5 185 551 zł na rehabilitację społeczną osób niepełnosprawnych** (na obsługę zadania 59 015 zł), w tym prowadzenie 4 Warsztatów Terapii Zajęciowej, których działalność dofinansowała Gmina w kwocie **353 350 zł.**

W 2011 r. nadzorowano funkcjonowanie 11 całodobowych domów pomocy społecznej o łącznym budżecie 31 709 272 zł, 9 mieszkań chronionych z budżetem w wysokości 1 117 944 zł oraz 9 samodzielnych placówek opiekuńczo- wychowawczych o łącznym budżecie 18 006 239 zł, 2 Ośrodki Adopcyjno – Opiekuńcze o łącznym budżecie 1 361 359 zł, 6 środowiskowych domów samopomocy – 2 009 474 zł, ośrodki wsparcia: 6 dziennych domów pomocy społecznej– 1 462 954 zł, oraz Stowarzyszenie Pomocy „Akson" – 308 772 zł. MOPS nadzorował też pracę 9 schronisk dla osób bezdomnych o łącznym dofinansowaniu przez Gminę – 1 808 950 zł, w których jest 426 miejsc (w ciągu roku 2011 skorzystało z nich łącznie 2 026 osób), oraz 4 kuchnie charytatywne wydające dziennie ok. 2 220 posiłków - w 5 punktach wydawania posiłków (o łącznym dofinansowaniu przez Gminę w kwocie 425 708 zł). W 2011 r. przekazano również środki na funkcjonowanie Wrocławskiego Banku Żywności w kwocie 430 000 zł.

Budżet MOPS w latach 2007 – 2011

	2007	2008	2009	2010	2011
Ogółem	**172 127 032**	**161 411 339**	**163 168 297**	**164 133 538**	**166 101 350**
Zadania zlecone Gminie	77 305 717	72 551 602	70 099 888	71 409 914	70 869 947
Zadania własne Gminy	64 311 146	66 440 985	70 324 030	70 538 608	71 594 493
Zadania własne Powiatu	20 053 938	21 429 025	21 636 016	21 034 835	22 325 930
Zadania zlecone Powiatowi	911 810	989 727	1 108 363	1 150 181	1 310 980
PFRON	9 840 395	7 383 456	4 955 515	5 044 486	5 185 551

W sprawach przyznania świadczeń udzielanych przez MOPS wydano w 2011 r. **104 428** decyzji administracyjnych.

Ilość decyzji administracyjnych i orzeczeń wydawanych przez MOPS i PzdsON w latach 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011
MOPS	98 366	92 012	104 080	94 497	94 564
PZdsON	7 386	7652	9 344	9 658	9 864

W 2011 r. MOPS oraz jednostki nadzorowane wydały **3 549 820** zł ze środków zewnętrznych w ramach realizowanych projektów: „Wrocław Miastem Aktywnych" oraz **„**Rodzina zastępcza na plus" (wkład własny do projektów wynosił 442 599 zł).

Środki zewnętrzne pozyskane przez MOPS w latach 2007 -2011

	2007	2008	2009	2010	2011
Środki zewnętrzne pozyskane przez MOPS	117 211	2 285 542	4 227 788	6 065 309	3 549 820

W roku 2011 MOPS wydatkował na szkolenie kadry kierowniczej, kierowników komórek organizacyjnych i pracowników łącznie 41 832 zł.

ZADANIA WŁASNE FINANSOWANE Z BUDŻETU GMINY Z UWZGLĘDNIENIEM ZADAŃ WŁASNYCH GMINY DOTOWANYCH Z BUDŻETU PAŃSTWA

ZASIŁKI I POMOC W NATURZE

Rodzaje świadczeń finansowanych z budżetu Gminy Wrocław w 2011 r.

Rodzaj pomocy	Liczba osób korzystających z pomocy	Kwota świadczeń [zł]
Zasiłki celowe	7 393	7 422 975
Zasiłki okresowe - w tym dotacja z budżetu państwa	1 823	2 817 939 w tym dotacja 1 840 000
Zasiłki celowe na pokrycie kosztów posiłków i zasiłków celowych w ramach programu „Posiłek dla potrzebujących”	4 100 w tym liczba dzieci korzystająca z posiłku 1 450	1 829 796 w tym dotacja 813 779

Średnia wysokość zasiłku celowego w 2011 r. wyniosła – 269,11 zł, natomiast średnia wysokość zasiłku okresowego – **324,98 zł**.

Rodzaje świadczeń finansowanych z budżetu państwa w 2011 r.

Rodzaj pomocy	Liczba osób korzystających z pomocy	Kwota świadczeń [zł]
Zasiłek stały (zadanie własne Gminy dotowane przez Państwo w 80 %- Gmina finansowała je w wysokości 20%)	2 129	7 498 523 w tym środki Gminy 1 499 704
Składki na ubezpieczenie zdrowotne ZUS (zadanie własne Gminy dotowane przez Państwo w 80 %- Gmina finansowała je w wysokości 20%)	1 910	597 075 w tym środki Gminy 119 415
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi (zadanie zlecone Gminy)	43	529 218
Zasiłki dla rodzin poszkodowanych w trakcie powodzi (wypłata II transzy)	11 rodzin	147 061

Średnia wysokość zasiłku stałego w 2011 r. wyniosła **360,75 zł**.

Ilość osób pobierająca zasiłki stałe, okresowe i celowe w latach 2007 - 2011

	2007	2008	2009	2010	2011
Zasiłki stałe	1 964	2 035	1 950	1 965	2 129
Zasiłki okresowe	2 308	1 940	1 741	1 479	1 823
Zasiłki celowe	8 290	7 396	9 923	7 324	7 393

DOŻYWIANIE DZIECI I MŁODZIEŻY WE WROCŁAWIU W LATACH 2005-2011 R. (PROGRAM „POSIŁEK DLA POTRZEBUJĄCYCH” - TYLKO POSIŁKI DLA DZIECI UCZĄCYCH SIĘ ORAZ DZIECI DO LAT 7)

Rok	Koszt dożywiania ogółem	środki z rezerwy budżetowej Wojewody	środki z budżetu Gminy	Udział procentowy Gminy	Liczba dożywianych dzieci i młodzieży
2005	2 205 026	1 019 015	1 186 011	**53,78**	4 532
2006	1 451 727	952 318	499 409	**65,60**	3 339
2007	1 094 767	541 393	570 703	**52,13**	2 606
2008	966 667	626 785	339 882	**35,16**	2 821
2009	851 627	419 666	431 961	**50,72**	1 627
2010	751 052	432 403	318 649	**42,42**	1 447
2011	803 508	306 305	497 203	**61,87**	1 450

*Ilość dożywianych dzieci i młodzieży zmniejsza się ze względu na to, iż od 2004 r. nie zmieniło się kryterium dochodowe rodziny, która może zostać objęta pomocą.

Program „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania” przewiduje otrzymanie pomocy w następujących formach:

- **posiłek**, ze szczególnym uwzględnieniem posiłku gorącego,
- **zasiłek celowy** na zakup posiłku lub zakup żywności (w tym na zakup posiłku dzieciom przebywającym placówkach oświatowych, gdzie rodzice zobowiązani są do pokrywania kosztów żywienia),
- **świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych.**

Na realizacje całego Programu MOPS wydatkował w 2011 r. – **1 829 796** zł, z tego z budżetu Wojewody – **813 779** zł. Procentowy udział Gminy w realizacji całego programu wyniósł w 2011 r. **55,52.**

ŚWIADCZENIA NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH Z ZAKRESU REHABILITACJI SPOŁECZNEJ – FINANSOWANE ZE ŚRODKÓW PERON

Wykonanie zadań powiatu finansowanych przez PFRON w latach 2009 - 2011

Nazwa zadania	2009		2010		2011	
	Ilość osób	Wykonanie [zł]	Ilość osób	Wykonanie [zł]	Ilość osób	Wykonanie [zł]
Dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych	**472** w tym 197 opiekunów	274 951	**555** w tym 215 opiekunów	410 924	**509** w tym 219 opiekunów	396 948
Finansowanie Warsztatów Terapii Zajęciowej	215	3 248 559	215	3 181 140	215	3 181 140
Dofinansowanie zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych	1 381	1 090 933	1 058	932 045	1034	959 979
Dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się	1	3 442	63	90 250	93	101 914
Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych i technicznych	32	341 072	86	430 126	78	486 555
Ogółem		**4 955 515**		**5 044 485**		**5 126 536**

Z usług **Wypożyczalni Sprzętu Rehabilitacyjnego** będącej w strukturach Działu Adaptacji Osób Niepełnosprawnych w latach 2007 – 2011skorzystało:

	2007	2008	2009	2010	2011
Ilość osób	485	382	375	325	252

PRACA SOCJALNA I PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE

Pracą socjalną objęto **3 125** osób i rodzin. Interweniowano w **307** sprawach kryzysowych. Poradnictwo specjalistyczne: prawne, psychologiczne, pedagogiczne, psychiatryczne, specjalistów pracy zespołowej, oraz poradnictwo specjalistyczne na rzecz osób niesłyszących i doradztwo w ramach aktywizacji społeczno - zawodowej prowadzono dla **4 072** osób i rodzin.

Praca socjalna i poradnictwo specjalistyczne w latach 2007 - 2011

	2007	2008	2009	2010	2011
Praca socjalna	2 449	2 946	2 675	2 332	3 125
Interwencja kryzysowa	536	217	167	140	307
Poradnictwo specjalistyczne	4 328	5 692	2 031	3 466	4 072

USŁUGI OPIEKUŃCZE I SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE ŚWIADCZONE W MIEJSCU ZAMIESZKANIA

W okresie sprawozdawczym usługi opiekuńcze świadczono dla **2 313** osób (w ramach zadań własnych), a specjalistyczne usługi w ramach zadań zleconych dla **43** osób z zaburzeniami psychicznymi. Z usług świadczonych przez pracowników Miejskiego Centrum Usług Socjalnych najczęściej korzystały osoby samotne, obłożnie chore. Usługi świadczyło średniomiesięcznie **625** osób pełniących obowiązki opiekunki domowej, zatrudnionej na umowę zlecenie. Decyzje przyznające usługi opiekuńcze wydawane są przez poszczególne Zespoły Terenowej Pracy Socjalnej oraz Zespół ds. Osób Bezdomnych i Uchodźców Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.
Wykonanie budżetu w Rozdziale 85228 – usługi opiekuńcze (zadania własne gminy) – wyniosło **11 496 581** zł – łącznie z kosztami administracyjnymi i obsługą administracyjną zadania.

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze w latach 2007-2011

Rok	Koszt usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych ogółem [zł]	Środki z rezerwy budżetowej Wojewody [zł]	Środki z budżetu Gminy [zł]	Liczba osób objętych pomocą w tej formie	Liczba wypracowanych godzin usług	Wpływy z odpłatności klientów [zł]
2007	9 951 636	1 129 830	8 821 806	2 489	1 042 816	1 690 777
2008	11 300 213	900 000	10 400 213	2 570	1 061 878	2 134 102
2009	11 622 579	865 680	10 756 899	2 460	1 070 811	2 378 813
2010	11 015 627	523 314	10 492 313	2 267	10 136 04	2 357 090
2011	10 972 424	529 218	10 443 206	2 356	1 005 592	2 452 878

USŁUGI REALIZOWANE W PLACÓWKACH O CHARAKTERZE DZIENNYM

Usługi dla osób, które ze względu na wiek, chorobę lub niezaradność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspakajaniu niezbędnych potrzeb życiowych realizowane były w niżej wymienionych ośmiu dziennych domach pomocy społecznej przeznaczonych dla osób starszych oraz w jednym ośrodku opiekuńczo - adaptacyjnym.

Profil DDPS	Adres	Ilość miejsc	DDPS prowadzony przez
Dla osób starszych	ul. Stefana Żeromskiego 37 50-321 Wrocław	40	Miejskie Centrum Usług Socjalnych we Wrocławiu
Dla osób starszych	ul. Skwierzyńska 23 53-521 Wrocław	40	Miejskie Centrum Usług Socjalnych we Wrocławiu
Dla osób starszych	ul. Komuny Paryskiej 11 50-451 Wrocław	70	Miejskie Centrum Usług Socjalnych we Wrocławiu
Dla osób starszych	ul. Tadeusza Kościuszki 67	30	Miejskie Centrum Usług Socjalnych

	50-008 Wrocław		we Wrocławiu
Dla osób starszych z deficytem pamięci	ul. Ludwika Rydygiera 22/28 50-249 Wrocław	25	Kongregację Sióstr Miłosierdzia Św. Karola Boromeusza
Dla osób starszych z deficytem pamięci	ul. Ignacego Kraszewskiego 2 50-229 Wrocław	25	Stowarzyszenie Pod Wezwaniem Matki Bożej Nieustającej Pomocy "Przyjaciele Seniorów"
Dla osób starszych	ul. Litewska 20 51-354 Wrocław	65	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
Dla osób, które ze względu na wiek, chorobę czy niezaradność wymagają częściowej opieki	ul. Ciepła 15b i ul. Podróżnicza 34/36 50-524 Wrocław	30	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
Ośrodek Opiekuńczo-Adaptacyjny „Pensjonat dla Osób Starszych”			
Dla osób starszych	ul. Henryka Michała Kamieńskiego 190, 51-124 Wrocław	95	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Ponadto opiekę dzienną dla 165 osób zapewniano w 6 środowiskowych domach samopomocy

Profil ŚDS	Adres	Ilość miejsc	Prowadzony przez
ŚDS dla osób z niepełnosprawnością intelektualną	ul. Generała Okulickiego Leopolda 2 51-216 Wrocław	30	Fundacja „Przyjazny Dom” Imienia Stanisława Jabłonki
ŚDS dla osób z niepełnosprawnością intelektualną	ul. Stawowa 1a 50-018 Wrocław	30	Dolnośląskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży z MPDz „Ostoja”
ŚDS dla osób psychicznie chorych	ul. Grabiszyńska 89 53-503 Wrocław	20	Dolnośląskie Stowarzyszenie Aktywnej Rehabilitacji „Art.”
ŚDS dla osób psychicznie chorych	ul. Kleczkowska 5 50-227 Wrocław	25	Stowarzyszenie Na Rzecz Promocji Zdrowia „Curatus”
ŚDS dla osób psychicznie chorych	ul. Szkolna 11 54-007 Wrocław	40	Fundacja International Institute Of Poverty
ŚDS dla osób z zaburze- niami psychicznymi	ul. Kiełczowska 43 51-315 Wrocław	20	Fundacja „Opieka i Troska”

Formę opieki całodobowej stanowiły mieszkania chronione

Profil mieszkania chronionego	Adres	Ilość miejsc	Placówkę prowadzi
Mieszkanie chronione przeznaczone w szczególności dla osób zaburzonych psychicznie i wymagających wsparcia w codziennym życiu	ul. Joachima Lelewela 23m.2 i 4 53-505 Wrocław; ul. Prosta 46 m.7 53-508 Wrocław	36	Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego
Mieszkanie chronione przeznaczone dla kobiet, matek z dziećmi i kobiet w ciąży	ul. Gliniana 28/30 50-525 Wrocław; ul. Księdza Hugona Kołłątaja 31/4c 50-004 Wrocław; Ul. Kasztelańska 7/12 51-200 Wrocław	60	Stowarzyszenie Pomocy „Akson”
Mieszkanie chronione przeznaczone dla wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych	ul. Bolesława Prusa 2/4 50-319 Wrocław	8	Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego
Mieszkanie chronione przeznaczone dla wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych	ul. Marii Curie-Skłodowskiej 91/7 50-369 Wrocław	8	Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego

Mieszkanie chronione przeznaczone dla wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych	ul. Stefana Kardynała Wyszyńskiego 60/3 50-331 Wrocław	10	Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego
Mieszkanie chronione przeznaczone dla wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych	ul. Zachodnia 4/8 53-643 Wrocław	8	Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego

ZAPEWNIENIE OPIEKI CAŁODOBOWEJ W DOMACH POMOCY SPOŁECZNEJ

Do dnia 31 grudnia 2011 r. terenowi pracownicy socjalni Działu Pomocy Instytucjonalnej (DPIN) MOPS rozeznali 629 środowisk osób wymagających opieki całodobowej oraz sytuację dochodową 1 030 osób zobowiązanych do wnoszenia opłaty za pobyt członka rodziny w domu pomocy społecznej. Zawarto 280 umów z osobami obowiązanymi do wnoszenia opłaty za pobyt członka rodziny w domu pomocy społecznej na łączną kwotę 1 241 570 zł. DPIN wydał w 2011 r. 3 658 decyzji w tym m.in.: 335 decyzji kierujących, 110 decyzji umieszczających oraz 231 decyzji kierująco - umieszczających do Domów Pomocy Społecznej.

W domach pomocy społecznej na terenie Wrocławia umieszczono 278 osób. Poza Wrocławiem w różnych powiatach na terenie całej Polski w 2011 r. zostało umieszczonych 51 osób. Na terenie innych powiatów przebywają łącznie 323 osoby, mieszkańcy Wrocławia**.**

Ogółem wydano **1 395** decyzji o odpłatności z tytułu pobytu w DPS.

Nadal na miejsce w domach pomocy społecznej we Wrocławiu oczekują 573 osoby, a na miejsca w innych powiatach oczekuje 38 osób. Budżet na funkcjonowanie domów pomocy społecznej obejmujący dotacje Wojewody, dotacje Gminy oraz inne wydatki w 2011 r. wynosił 31 709 272 zł.
Gmina Wrocław poniosła koszty związane z odpłatnością za osoby – mieszkańców Wrocławia- umieszczone w DPS-ach w innych powiatach w wysokości 7 467 382 zł.

Liczba miejsc i średni miesięczny koszt utrzymania we wrocławskich domach pomocy społecznej

Profil Domu	Adres	Ilość miejsc	Średni miesięczny koszt utrzymania jednego mieszkańca [zł]
DPS dla osób przewlekle somatycznie chorych	ul. Karmelkowa 25/27 52-433 Wrocław	236	3 594,00
DPS dla osób przewlekle somatycznie chorych	ul. Rędzińska 66/68 54-106 Wrocław	159	3 425,00
DPS dla osób przewlekle somatycznie chorych	ul. Grunwaldzka 104 50-357 Wrocław	73	2 355,44
DPS dla osób w podeszłym wieku	ul. Mączna 3 54-131 Wrocław	125	3 739,00
DPS dla osób w podeszłym wieku	ul. Świątnicka 25/27 52-018 Wrocław	104	3 292,55
DPS dla osób przewlekle psychicznie chorych	ul. Kaletnicza 8 51-180 Wrocław	94	3 318,00
DPS dla osób przewlekle psychicznie chorych	ul. Farna 3 51-313 Wrocław	101	2 468,66
DPS dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	ul. Objazdowa 40 54-513 Wrocław	37	2 373,98
DPS dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	ul. Jutrosińska 29 51-124 Wrocław	7	2 869,55

DPS dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	ul. Generała Leopolda Okulickiego 2 51-126 Wrocław	24	2 607,24
DPS dla osób dorosłych przewlekle somatycznie chorych	ul. Św. Marcina 10 50-327 Wrocław	18	2 374,78

Odpłatność, jaką wnoszą mieszkańcy i ich rodziny za pobyt w DPS w latach 2007 - 2011

	2007	2008	2009	2010	2011
Odpłatność mieszkańców DPS	6 356 325	7 240 561	6 820 449	7 335 107	8 392 241
Odpłatność rodzin za pobyt mieszkańców w DPS	433 450	657 526	973 633	1 028 326	1 237 177

ORZEKANIE O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI I STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

Zgodnie z zawartymi porozumieniami Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności we Wrocławiu obejmuje zasięgiem swego działania powiat wrocławski grodzki i ziemski.

W 2011 r. przyjęto ogółem **10 335 wniosków** w sprawie wydania orzeczenia o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności, **co stanowi wzrost o ok. 4 %** w stosunku do roku 2010. W okresie sprawozdawczym wydano ogółem 9 864 orzeczeń.

Liczba wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności osobom po 16 roku życia

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba orzeczeń
1.	Wydane orzeczenia z określeniem stopnia niepełnosprawności, w tym: - lekki stopień - umiarkowany stopień - znaczny stopień	7 369 2 856 2 887 1 626
2.	Wydane orzeczenia o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych	1 065
3.	Wydane orzeczenia o odmowie ustalenia stopnia niepełnosprawności	549
	Razem	**8 983**

Liczba wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności osobom do 16 roku życia

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba orzeczeń
1.	Wydane orzeczenia o odmowie ustalenia niepełnosprawności	10
2.	Wydane orzeczenia o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych	186
3.	Wydane orzeczenia o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych	685
	Razem	**881**

Zespół realizował również zadania starosty w zakresie wystawiania legitymacji dokumentujących niepełnosprawność lub jej stopień. Ogółem wystawiono 2 578

legitymacji osoby niepełnosprawnej w tym 604 legitymacje wydano osobom przed 16 rokiem życia na podstawie orzeczeń o niepełnosprawności.

OPIEKA NAD RODZINĄ I DZIECKIEM

W 2011 r. we Wrocławiu funkcjonowały 3 placówki wielofunkcyjne, 7 socjalizacyjnych – na 302 miejsca oraz **21 Rodzinnych Domów Dziecka – na 129 miejsc**, **najwięcej w Polsce**. Skierowano do nich **378** dzieci (w tym 17 do Rodzinnych Domów Dziecka). W rodzinach zastępczych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego przebywało **68** dzieci. Łącznie w zakresie właściwości Zespołu ds. Opieki nad Dziećmi i Młodzieżą oraz Zespołu ds. Rodzin Zastępczych wydano 2 265 decyzji administracyjnych.
W 2011 r. utworzono filię placówki opiekuńczo – wychowawczej przy ul. Henryka Michała Kamieńskiego 253 dla 14 wychowanków.
W 2011 r. kontynuowano realizację projektu „Wrocław Miastem Aktywnych". Usamodzielniani wychowankowie mieli możliwość podnoszenia swoich kompetencji społecznych poprzez uczestnictwo w kursach zawodowych, warsztatach, kursach edukacyjnych (komputerowych, językowych, na prawo jazdy). Młodzież uczestniczyła ponadto w obozie letnim.

ŚWIADCZENIA I KOSZTY REALIZACJI ZADAŃ

W 2011 r.:
- przyznano świadczenia pieniężne na usamodzielnienie 32 wychowankom placówek opiekuńczo-wychowawczych (na kwotę 185 587 zł) i 30 wychowankom rodzin zastępczych (na kwotę 153 171 zł)
- przyznano świadczenia pieniężne na kontynuację nauki 231 wychowankom rodzin zastępczych (na kwotę 951 853 zł) i 110 wychowankom placówek opiekuńczo-wychowawczych (na kwotę 356 969 zł),
- udzielono pomoc rzeczową 43 wychowankom rodzin zastępczych (na kwotę 72 078 zł) i 26 wychowankom placówek opiekuńczo-wychowawczych (na kwotę 114 793 zł).

Na utrzymanie dzieci z rodzin zastępczych wydano 7 414 716 zł, w tym na prowadzenie rodzin zastępczych o charakterze pogotowia rodzinnego wydano kwotę 678 236 zł.
Na utrzymanie placówek opiekuńczo-wychowawczych wydano 21 423 160 zł.
Na utrzymanie dzieci z rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo wychowawczych na terenach innych powiatów – wydano łącznie 1 458 016 zł.

Świadczenia i koszty realizacji zadań związanych z opieką nad rodziną i dzieckiem w latach 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011
Utrzymanie dzieci z rodzin zastępczych	7 255 440	7 185 760	6 681 073	7 711 248	7 414 716
Utrzymanie placówek opiekuńczo-wychowawczych	17 188 658	18 248 648	22 502 740	22 732 000	21 423 160
Utrzymanie dzieci z rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo wychowawczych na terenach innych powiatów	1 668 357	1 536 771	1 483 057	1 652 222	1 458 016

RODZINY ZASTĘPCZE

Zespół ds. Rodzin Zastępczych MOPS w 2011 r. nadzorował funkcjonowanie 795 rodzin zastępczych, w których przebywało 1031 dzieci. W tej liczbie 697 rodzin to rodziny spokrewnione (838 dzieci), zaś 83 rodziny – to rodziny niespokrewnione (117 dzieci), w tym 11 - to rodziny o charakterze pogotowia rodzinnego (68 dzieci) oraz 4 rodziny specjalistyczne (8 dzieci).
W 2011 r. zawiązano kolejną zawodową specjalistyczną rodzinę zastępczą dla dzieci niepełnosprawnych oraz jedną zawodową rodzinę zastępczą o charakterze pogotowia rodzinnego.

Sekcja Kontroli i Monitoringu Rodzin Zastępczych sporządziła dla wszystkich rodzin zastępczych opinie o sposobie ich funkcjonowania na potrzebę sądów rodzinnych. Działając w ścisłej współpracy z Zespołami Kuratorskimi wszystkich wrocławskich sądów rodzinnych, pedagogami szkolnymi i innymi instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny wdrożono nowe formy wsparcia dla rodzin zastępczych: grupy wsparcia oraz warsztaty kompetencji wychowawczych dla rodziców zastępczych.

Przygotowanie kandydatów na rodziców adopcyjnych, rodziców zastępczych oraz do prowadzenia placówek rodzinnych (rodzinne domy dziecka) i zawodowych rodzin zastępczych o charakterze pogotowia rodzinnego.
Ośrodki Adopcyjno-Opiekuńcze w 2011 r. dla potrzeb systemu pomocy dzieciom:

- umieściły 122 dzieci w rodzinach adopcyjnych,
- przeprowadziły szkolenia i zakwalifikowały 189 osób do pełnienia roli rodzin adopcyjnych i zastępczych.

Do prowadzenia placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego - Rodzinnych Domów Dziecka przeszkolono i zakwalifikowano 3 rodziny. Ponadto zakwalifikowano 7 małżeństw – jako kandydatów do prowadzenia Zawodowych Rodzin Zastępczych i Pogotowi Rodzinnych. Wrocławskie Centrum Opieki Wychowania i Adopcji w Ośrodku Adopcyjno-Opiekuńczym przy ul. Młodych Techników 58 prowadziło wojewódzką bazę kandydatów na rodziców adopcyjnych i zastępczych. W związku z wejściem w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149 z 2011 r. poz.887) Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy został przejęty od dnia 1 stycznia 2012 r. przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego i ma nową siedzibę we Wrocławiu przy ul. Ostrowskiego 7.

REALIZACJA PROJEKTÓW WSPÓŁFINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW UNII EUROPEJSKIEJ ORAZ ZE ŚRODKÓW FUNDACJI BANKOWEJ IM. LEOPOLDA KRONENBERGA

PROJEKT „WROCŁAW MIASTEM AKTYWNYCH”

W 2011 r. w projekcie „Wrocław Miastem Aktywnych” prowadzono pracę socjalną, oraz realizowano założenia podpisanych kontraktów socjalnych. Łącznie podpisano 466 kontraktów. W Programach Aktywności Lokalnej brały udział 142 osoby. Zostały zrealizowane następujące działania w poszczególnych Instrumentach Aktywnej Integracji:

- **Aktywizacja Społeczna**: spotkania ze specjalistami w Punktach Aktywizacji Społeczno-Zawodowej.

Od 1 marca 2011 r. realizowane było wsparcie asystenta rodzinnego dla rodzin potrzebujących.
Do głównych zadań asystenta rodzinnego należało m.in.:

- bezpośrednia współpraca z prowadzonymi rodzinami, w szczególności przez spotkania, które odbywały się miejscu zamieszkania lub innym miejscu uzgodnionym z daną rodziną (8 spotkań w miesiącu),
- diagnozowanie sytuacji rodziny w oparciu o badanie potrzeb i możliwości,

- opracowanie planu pomocy i modyfikowanie tego planu w trakcie pracy z rodziną i jej udziałem,
- wsparcie rodziny poprzez konsultacje i działania o charakterze edukacyjnym w szczególności w zakresie:
- prawidłowego wychowania i opieki nad dziećmi (budowanie prawidłowych więź między członkami rodziny, rozwijanie umiejętności wychowawczych, pomoc dzieciom w nauce itp.)
- promowania zdrowego stylu życia (edukacja w zakresie higieny osobistej, prawidłowe odżywianie, edukacja w zakresie organizacji czasu wolnego itp.),
- gospodarowania budżetem domowym (planowanie i monitorowanie wydatków, oszczędne gospodarowanie mediami, dbałość o bieżące opłaty itp.),
- podziału obowiązków domowych na poszczególnych członków rodziny (sprzątanie zmywanie, gotowanie, drobne remonty itp.),
- ścisła współpraca z pracownikiem socjalnym.

Zatrudnionych zostało 20 asystentów (na podstawie umowy zlecenia). Wsparcie przewidziane było dla 80 osób/rodzin zakwalifikowanych do uczestnictwa w Projekcie.

- **Warsztaty i Treningi**: kompetencji społecznych, wyjazdowe warsztaty kompetencji społecznych dla rodziców z dziećmi oraz wyjazdowe warsztaty kompetencji społecznych dla młodzieży (obóz survivalowy), zarządzania gospodarstwem domowym oraz trening ogólnorozwojowy, zajęcia z zakresu fotografii cyfrowej.
- **Aktywizacja Zdrowotna**: zrealizowano badania podstawowe, ćwiczenia rehabilitacyjne na podstawie orzeczeń o niepełnosprawności, terapię psychologiczną, terapię odwykową.
- **Aktywizacja Edukacyjna**: kurs komputerowy grupowy, kurs komputerowy indywidualny; kurs z języka angielskiego i z języka niemieckiego.

Wyłonione zgodnie z prawem zamówień publicznych firmy realizujące kursy zawodowe, przeprowadziły szkolenia łącznie dla 159 osób w takich zawodach jak: opiekun osoby starszej, krawiec, kosmetyczka/wizażystka, sprzedawca z obsługą kas fiskalnych, technolog robót wykończeniowych, operator wózków widłowych. Dodatkowo kurs prawa jazdy przeszło 143 klientów.

Z korepetycji skorzystało 28 osób (1 020 godzin). Sfinansowano ponadto zajęcia szkolne na poziomie ponadgimnazjalnym i policealnym oraz dofinansowywano naukę na poziomie wyższym dla uczestników; 9 osób w projekcie kontynuuje naukę w szkołach.
Osoby niepełnosprawne uczestniczyły w zajęciach arteterapeutycznych, warsztatach muzykoterapii z elementami relaksacji oraz spotkaniach z logopedą.

Klienci, uczestniczący w zajęciach mieli możliwość korzystania ze wsparcia w postaci opieki nad dziećmi.

Zakładane w projekcie wskaźniki zostały osiągnięte. U uczestników nastąpił wzrost poziomu kompetencji społecznych i osobistych, wzrost poziomu kluczowych umiejętności pracowniczych (językowych, informatycznych), zwiększyły się kwalifikacje i kompetencje zawodowe, wzrósł poziom umiejętności poruszania się po rynku pracy, wzrosła świadomość na temat własnego stanu zdrowia.

W 6 Zespołach Terenowej Pracy Socjalnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej realizowane były Programy Aktywności Lokalnej, dla 142 osób i ich otoczenia. Programy były wspierane licznymi działaniami środowiskowymi tj. festyny, spotkania edukacyjne oraz imprezy o charakterze sportowym, kulturalnym, edukacyjnym czy integracyjnym.

W każdym rejonie Animatorzy Lokalni przeprowadzili z uczestnikami PAL spotkania grupowe oraz indywidualne konsultacje w zakresie mobilizowania do udziału w Instrumentach Aktywnej Integracji, włączania się w Działania Środowiskowe, mobilizowania do podejmowania indywidualnych inicjatyw na rzecz społeczności lokalnej.

Organizowali spotkania partnerskie oraz spotkania grup roboczych partnerstwa w zależności od realizowanego zadania. Zorganizowali spotkania obywatelskie ze społecznością lokalną. W programach PAL zrealizowano następujące działania:
PAL 1 – Aktywny Szczepin - działała pracownia rodzinna, przeprowadzono grupę wsparcia, spotkanie edukacyjne oraz warsztaty kompetencji społecznych. Zorganizowano wyjścia sportowe, integracyjne oraz edukacyjne.
PAL 2 - Aktywna Leśnica - spotkania na rzecz budowania partnerstwa lokalnego na osiedlu Leśnica, prowadzono grupy wsparcia oraz zajęcia choreoterapeutyczne dla kobiet i spotkania edukacyjne. Dla otoczenia (40 uczniów Zespołu Szkół Nr 24 ul. Eluarda) została zorganizowana profilaktyka uzależnień. Zrealizowano kolejny integracyjny festyn leśnicki.
PAL 3 – Aktywny Gądów - odbyły się spotkania na rzecz budowania partnerstwa lokalnego na osiedlu Gądów. Dla młodzieży zorganizowano wyjścia sportowe, integracyjne oraz edukacyjne. Działała młodzieżowa grupa edukacyjna, odbywały się spotkania motywacyjne, edukacyjne i ze specjalistami.
PAL 5 – Aktywne Huby - przeprowadzono spotkania na rzecz budowania partnerstwa lokalnego. Działał Punkt Informacji Obywatelskiej i Punkt Porad Społeczno Zawodowych. Zorganizowano Warsztaty savoir-vivre, Warsztaty z aktywnego poruszania się po rynku pracy, Warsztaty kompetencji społecznych i Warsztaty z podstaw obsługi urządzeń biurowych. Odbywały się zajęcia z Liderem klubów.
PAL 7 – Aktywne Nadodrze - spotkania na rzecz powiększenia partnerstwa lokalnego na osiedlu Nadodrze. Odbywały się spotkania z grupami docelowymi, działania środowiskowe, prowadzono Akademię Rozwoju Osobistego, a także Warsztaty edukacyjno – integracyjne i psychologiczno - aktywizujące. Zorganizowano kurs z podstaw obsługi komputera, Warsztat autoprezentacji i Indywidualne spotkania motywacyjne z brokerem edukacyjnym. Prowadzono działania związane z profilaktyką uzależnień dla rodziców i nauczycieli, działała pracownia rodzinna. Odbywały się spotkania edukacyjne i motywacyjne.
PAL 10 – Aktywna Polanka- prowadzono działania związane z profilaktyką uzależnień dla uczniów gimnazjów, liceów. Ponadto prowadzono młodzieżową grupę edukacyjną, różnotematyczne warsztaty, grupy wsparcia, kurs brukarza oraz warsztaty taniego i ekonomicznego gotowania.
Projekt Wrocław Miastem Aktywnych uzyskał tytuł „Regionalny Lider Innowacji i Rozwoju – 2011" w kategorii: Innowacyjny projekt unijny – gminy w konkursie „Krajowi Liderzy Innowacji i Rozwoju" organizowanym przez Fundację Innowacji i Rozwoju w Warszawie.

PROJEKT „RODZINA ZASTĘPCZA NA PLUS"

W okresie od 1 kwietnia do 30 listopada 2011 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej jako reprezentant Gminy Wrocław realizował projekt pn. „Rodzina zastępcza na plus", współfinansowany ze środków Fundacji Bankowej im. Leopolda Kronenberga.
Głównym celem projektu była poprawa jakości opieki zastępczej na terenie gminy Wrocław poprzez przezwyciężanie barier związanych z zadaniami pieczy zastępczej oraz wymianę doświadczeń, a także poprawa społecznego i emocjonalnego funkcjonowania dzieci w tych rodzinach m.in. poprzez poszerzenie kompetencji wychowawczych, społecznych. W efekcie całości realizacji zadań popartych wynikami ankiet stwierdzono, że powyższe cele zostały osiągnięte.
Projekt skierowany był do opiekunów rodzin zastępczych oraz młodzieży będącej w rodzinach zastępczych.
W trakcie realizacji projektu przeprowadzono następujące działania:

- warsztaty kompetencji społecznych dla dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych i gimnazjalnych,
- warsztaty psychoedukacyjne oraz grupy wsparcia dla opiekunów z rodzin zastępczych,
- konsultacje indywidualne dla dzieci/młodzieży z rodzin zastępczych,
- doposażenie Rodzinnych Domów Dziecka i rodzin zastępczych.

Łącznie w projekcie udział wzięło 114 osób co stanowi o 63% większą liczbę osób niż pierwotnie zaplanowano.

Działania w projekcie „Rodzina zastępcza na plus".

Działania ujęte w projekcie	Liczba uczestników (zakładana)	Liczba uczestników faktyczna, zrealizowana
Warsztaty psychoedukacyjne	20 osób (dwie grupy, opiekunowie)	50 osób (cztery grupy, opiekunowie)
Grupy wsparcia	20 osób (opiekunowie)	33 osoby (opiekunowie)
Warsztaty socjoterapeutyczne	10 osób (dzieci i młodzież)	10 osób (dzieci i młodzież)
Konsultacje indywidualne	20 osób (dzieci i młodzież)- 20 h konsultacji	21 osób (dzieci i młodzież) - 45 h konsultacji

Wartość całkowita projektu wynosiła 40 655 zł, z czego wartość przyznanej dotacji wyniosła 30 655 zł. W ramach wkładu własnego w kwocie 10 000 zł doposażono Rodzinne Domy Dziecka i rodziny zastępcze w niezbędny sprzęt domowy.
Po zakończeniu projektu dokonano rozliczenia otrzymanej dotacji. Zgodnie z zaplanowanym budżetem na realizację całego projektu „Rodzina zastępcza na plus" Beneficjent otrzymał środki w wysokości 30 655 zł, z czego wydatkował 30 612,50 zł, co stanowi 99,86% realizacji zaplanowanego budżetu.

PODSUMOWANIE DZIAŁAŃ CENTRUM PRACY SOCJALNEJ I RODZINY

Działania CPSR w 2011 r. ukierunkowane były na kontynuację zadań związanych:
- z podnoszeniem jakości pracy pracowników socjalnych, w tym pracowników nowozatrudnionych;
- z udzielaniem wsparcia merytorycznego i emocjonalnego na rzecz pracowników socjalnych;
- z poradnictwem specjalistycznym, konsultacjami i udzielaniem wsparcia klientom MOPS i mieszkańcom Wrocławia;
- z realizacją Programu Pomocy dla Rodzin Wielodzietnych „dwa plus trzy i jeszcze więcej";
- ze współpracą z pracownikami socjalnymi w zakresie realizowanego przez MOPS projektu systemowego „Wrocław Miastem Aktywnych";
- ze współpracą z pracownikami socjalnymi i instytucjami działającymi w obszarze pomocy społecznej;
- z wdrażaniem środowiskowej metody pracy socjalnej.

Podjęto także nowe zadania wynikające z powołania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

SPECJALISTKI PRACY ZESPOŁOWEJ

W roku 2011 specjalistki pracy zespołowej:
- realizowały działania sprzyjające rozwojowi warsztatu pracy socjalnej. Zgodnie z zapotrzebowaniem pracowników socjalnych prowadzały konsultacje indywidualne w ramach specjalizacji, interwencje w środowisku, poradnictwo specjalistyczne na rzecz klientów, rozmowy indywidualne z pracownikami socjalnymi o charakterze zawodowym i osobistym;
- przeprowadziły z pracownikami socjalnymi ewaluacje przypadku pracy socjalnej w formie indywidualnej i grupowej;
- brały udział w pracach grup roboczych i zespołów problemowych powoływanych na wniosek pracowników socjalnych;
- koordynowały działania związane z powołaniem i funkcjonowaniem Zespołu Interdyscyplinarnego;

- współpracowały z innymi komórkami organizacyjnymi na terenie instytucji i poza MOPS;
- w ramach współpracy ze środowiskiem lokalnym specjalistki między innymi współpracowały z Centrum Integracji Społecznej, Dolnośląską Biblioteką Publiczną, prowadziły warsztaty dla młodzieży w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii oraz warsztaty dla młodzieży gimnazjalnej z okazji Dnia Walki z Ubóstwem;
- koordynowały działania w związku z naborem dzieci do zabawy mikołajkowej organizowanej przez przedszkole „Leśne Ludki";
- uczestniczyły w forach i konferencjach zgodnie ze swoją specjalizacją;
- współorganizowały spotkanie z pracownikami socjalnymi szpitali w dzielnicy Psie Pole na temat współpracy z MOPS;
- włączyły się również w działania dotyczące wdrażania strategii i planowania działań na rzecz rozwoju metody środowiskowej CAL i PAL.

Specjalistki w 2011 r. 357 razy towarzyszyły pracownikom socjalnym podczas pracy w środowisku, 82 razy prowadziły pracę w środowisku klienta bez udziału pracownika. Obejmowały wsparciem pracowników socjalnych w formie rozmów indywidualnych - zawodowych i osobistych, asystowały przy przeprowadzaniu wywiadów środowiskowych, szczególnie z nowozatrudnionymi pracownikami socjalnymi. Wprowadziły zgodnie z procedurą 7 nowych pracowników socjalnych. Przeprowadziły ze 135 pracownikami socjalnymi ewaluacje indywidualne wybranych przypadków pracy socjalnej oraz odbyły 4 spotkania ewaluacyjne w formie grupowej (w których uczestniczyło 35 pracowników socjalnych). Wsparciu merytorycznemu, a zwłaszcza kształtowaniu zachowań niezbędnych i przydatnych w pracy socjalnej służyły konsultacje według wybranej specjalizacji, łącznie 705 konsultacji. Na rzecz klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej udzielono łącznie 896 porad w 639 rodzinach.

DZIAŁANIA KONSULTANTÓW PSYCHOLOGÓW I PEDAGOGÓW

Ze specjalistycznego poradnictwa psychologicznego oraz pedagogicznego korzystali przede wszystkim klienci MOPS oraz mieszkańcy Wrocławia i pracownicy socjalni. Poradnictwa udzielano zarówno w siedzibie Centrum Pracy Socjalnej i Rodziny (1 100 razy) oraz w miejscu zamieszkania klienta (542 razy). Konsultanci podejmowali także działania w interwencjach kryzysowych na rzecz 8 rodzin. Ogółem w siedzibie i w terenie pracą psychologiczną objęto 755 rodzin (1 550 osób w rodzinach), a pracą pedagogiczną 144 rodziny (371 osób w rodzinach). Na rzecz projektu WMA konsultacje psychologiczne przeprowadzono z 95 klientami MOPS. Ponadto konsultanci przeprowadzili 79 konsultacji indywidualnych z pracownikami socjalnymi, włączali się w prace grup roboczych w zakresie problematyki dotyczącej przemocy 23 razy oraz uczestniczyli w zespołach problemowych mających na celu pomoc w rozwiązaniu sytuacji rodzin 7 razy.
W roku 2011 konsultanci CPSR prowadzili warsztaty choreoterapii oraz warsztaty pod tytułem „Pamięć" dla seniorów w Dziennym Domu Pomocy Społecznej „Pogodna Jesień'.
Działania konsultantów uzupełniały specjalistyczne usługi medyczne kierowane do klientów MOPS (osób zaburzonych psychicznie), świadczone przez 3 lekarzy psychiatrów (dwóch w ramach umowy z MOPS oraz jednego w ramach opieki środowiskowej Poradni Zdrowia Psychicznego przy ul. Podwale 13).
Usługi psychiatryczne świadczone były w 338 rodzinach (479 osób w rodzinie). Interwencje u osób zaburzonych psychicznie odbywały się w obecności konsultantów, specjalisty pracy zespołowej, pracowników socjalnych, a w razie potrzeby policji, pielęgniarki środowiskowej, straży miejskiej.

PRAKTYKI ZAWODOWE I STUDENCKIE

W CPSR koordynowane były praktyki studenckie i zawodowe. Kontynuowano współpracę z Kolegium Pracowników Służb Społecznych. W komórkach organizacyjnych MOPS 29

słuchaczy odbyło praktyki zawodowe. Ponadto praktyki odbywało 46 studentów Akademii Medycznej kierunku zdrowia publicznego. Praktyki indywidualne realizowało 6 osób z Dolnośląskiej Szkoły Wyższej, 3 osoby z Uniwersytetu Wrocławskiego, 2 osoby z Hiszpanii w ramach Programu międzynarodowego „Erasmus". Ponadto realizowane były także praktyki szkół policealnych „Cosinus" i „Profesja".

PUNKTY AKTYWIZACJI SPOŁECZNO - ZAWODOWEJ

Pracownicy tych punktów objęli pomocą osoby bezrobotne, jak i poszukujące pracy. Poradnictwa specjalistycznego na rzecz osób bezrobotnych bądź poszukujących pracy udzielono 882 osobom, w tym 48,5% stanowili beneficjenci projektu systemowego „Wrocław Miastem Aktywnych".
W grupie tej było 67 osób z rodzin wielodzietnych (364 osoby w rodzinie), 49 osób w przeszłości karanych (86 osób w rodzinie), 10 osób narodowości romskiej (23 osoby w rodzinie) oraz 257 klientów posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności (427 osób w rodzinie).

PRACE SPOŁECZNIE UŻYTECZNE

Projekt Prac Społecznie Użytecznych w 2011 r. realizowany był w okresie od kwietnia do grudnia 2011 r.. Pozyskano 271 miejsc pracy w 81 instytucjach pożytku publicznego. Do projektu pracownicy socjalni i specjaliści Centrum Pracy Socjalnej i Rodziny zgłosili 146 osób, w tym 64 kobiety, z czego 38 osób kontynuowało prace z lat poprzednich. Do wykonywania prac skierowano 122 osoby (59 kobiet), z których 106 osób (50 kobiet) podjęło prace społecznie użyteczne. W 2011 r. 7 osób (w tym 4 kobiety) podjęło zatrudnienie na otwartym rynku pracy**.**

WSPÓŁPRACA Z CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w roku 2011 współpracował z Centrum Integracji Społecznej (CIS) na rzecz zagrożonych wykluczeniem społecznym mieszkańców Wrocławia. Zgodnie z ustalonymi procedurami pracownicy socjalni MOPS na podstawie przeprowadzonych wywiadów środowiskowych skierowali łącznie 269 osób do uczestnictwa w CIS w ramach realizacji projektów „Droga do zatrudnienia", „Do zatrudnienia 1 krok" oraz do szkoleń poza projektowych zgodnie z ustawą o zatrudnieniu socjalnym. CIS podpisało Indywidualne Programy Zatrudnienia Socjalnego (IPZS) ze 180 osobami. W trakcie realizacji zajęć rozwiązano IPZS z 21 osobami.

ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY DS. PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie funkcjonuje na podstawie uchwały Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 4 listopada 2010 r. Nr LVI/1715/10 w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.
Na podstawie Zarządzenia nr 887/11 Prezydenta Wrocławia z dnia 1 kwietnia 2011 r. w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie **Prezydent Wrocławia** w skład Zespołu Interdyscyplinarnego powołał 19 osób, przedstawicieli: Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Sądu, Pogotowia Ratunkowego we Wrocławiu, Prokuratury, Policji, Urzędu Miejskiego Wrocławia, Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, organizacji pozarządowych. Obsługę organizacyjną-techniczno Zespołu Interdyscyplinarnego zapewnia Centrum Pracy Socjalnej i Rodziny.
Prezydium Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie stanowią: Przewodniczący - Jacek Sutryk – Dyrektor MOPS a od listopada 2011 r. Dyrektor Departamentu Spraw Społecznych UMW, Zastępca Przewodniczącego - Elżbieta

Rosowska - kurator zawodowy Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Krzyków, Sekretarz - Małgorzata Makarczuk - Kłos - specjalista pracy zespołowej MOPS. W 2011 r. odbyło się 6 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Do Zespołu wpłynęło 408 zgłoszeń dotyczących rodzin dotkniętych przemocą. W okresie sprawozdawczym założono 316 Niebieskich Kart, powołano 179 Grup Roboczych, zamknięto 129 Niebieskich Kart. Osób stosujących przemoc było 417 w tym 278 pod wpływem alkoholu, 12 pod wpływem narkotyków i 15 z zaburzeniami psychicznymi. Osób doznających przemoc było 524 w tym 448 kobiet, 28 dzieci i 48 mężczyzn.

METODA ŚRODOWISKOWA

W 2011 r. we wszystkich komórkach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej realizowana była przez pracowników socjalnych środowiskowa metoda pracy socjalnej. Zgodnie z definicją metoda środowiskowa obejmuje środowisko lokalne rozumiane całościowo z pełną rejestracją jego problemów z kompleksowym oraz komplementarnym system pracy z intencją stałego działania i trwałego usuwania zagrożeń oraz niepożądanych zjawisk wśród społeczeństwa. Przykładem kompleksowych działań środowiskowych może być program Centrum Aktywności Lokalnej realizowany przez kilkadziesiąt ośrodków pomocy społecznej w Polsce. Wszelkie prowadzone nim działania są odpowiedzią na faktyczne potrzeby danej społeczności, postrzeganej całościowo i realizowane na zasobach ludzkich (mieszkańców) i instytucjonalnych. W ramach środowiskowej metody pracy socjalnej w 2011 r. inicjowane, organizowane bądź wspierane były przez pracowników MOPS m.in. takie działania jak: festyny i imprezy okolicznościowe, spotkania z przedstawicielami środowiska lokalnego, spotkania na rzecz budowania partnerstwa lokalnego, tworzenie mapy zasobów i potrzeb, wolontariat, różnego rodzaju formy aktywności dla dzieci, młodzieży i dorosłych, charytatywne działania związane ze zbiórką odzieży, żywności dla klientów MOPS oraz punkty i dyżury informacyjno – konsultacyjne.
W ramach projektu systemowego „Wrocław Miastem Aktywnych" realizowanego przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej we Wrocławiu, uruchomionych zostało 6 Programów Aktywności Lokalnej dla poszczególnych rejonów miasta.
Programy były skierowane m.in. do:

- kobiet korzystających ze świadczeń pomocy społecznej,
- kobiet samotnie wychowujących dzieci,
- kobiet długotrwale bezrobotnych,
- osób niepełnosprawnych zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- młodzieży w wieku 15-19 lat stwarzającej problemy wychowawcze, szkolne lub pochodzącej z rodzin dysfunkcyjnych.

REALIZACJA PROGRAMU POMOCY DLA RODZIN WIELODZIETNYCH „DWA PLUS TRZY I JESZCZE WIĘCEJ" W 2011 R.

Program realizowany jest na podstawie uchwały Nr XXXV/2333/05 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 17 marca 2005 r. w sprawie Programu Pomocy dla Rodzin Wielodzietnych „dwa plus trzy i jeszcze więcej" (Biuletyn Urzędowy Rady Miejskiej Wrocławia Nr 4, poz. 41). W 2011 r. do Programu przystąpiły 552 rodziny (liczba rodziców/opiekunów - 1 061; liczba dzieci - 1 758; łącznie liczba osób w rodzinach - 2 819). Do końca 2011 r. deklarację uczestnictwa w Programie wypełniło 3 435 rodzin, z tego 301 rodzin przestało spełniać kryteria (dzieci ukończyły 24 lata lub rodzina wyprowadziła się z Wrocławia). Ostatecznie na dzień 31 grudnia 2011 r. liczba rodzin uczestniczących w Programie wyniosła 3 134 (łącznie 16 360 uczestników Programu; w tym 5 893 – to rodzice/opiekunowie; 10 467 - to dzieci w rodzinach).
W 2011 r. zostały wdrożone i zrealizowane wszystkie formy wsparcia i pomocy zawarte w ofercie Programu, w tym:

- pomoc finansowa dla rodzin spełniających kryteria dochodowe zgodne z ustawą o pomocy społecznej - pomoc finansowa na: żywność, odzież, obuwie, wyposażenie do szkoły, wypoczynek letni i zimowy, opłaty mieszkaniowe i inne;

- bezpłatne poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, prawne, socjalne i dla osób bezrobotnych. Konsultanci psycholodzy i pedagodzy codziennie pełnili dyżury, w siedzibie CPSR, dla klientów MOPS i rodzin wielodzietnych. Konsultanci pedagodzy prowadzili bezpłatne warsztaty dla Rodzin Plus - tańca współczesnego dla dzieci w wieku 11-14 lat, warsztaty edukacyjne dla rodziców – komunikacja i stawianie granic;
- mobilne poradnictwo (bezpłatne wizyty konsultacyjno-diagnostyczne w miejscu zamieszkania rodzin z Programu nie objętych pomocą pracownika socjalnego i specjalisty pracy zespołowej) prowadzone przez konsultanta pedagoga;
- zorganizowano grupy uczestników na: spektakle w Teatrze Lalek, warsztaty teatralne, do Akademii Młodych Menedżerów, warsztaty dla rodziców, Mikołajki, bezpłatne wejścia na kryte baseny w szkołach podstawowych, pomoc rzeczową;
- bezpłatny wstęp do ZOO we wszystkie niedziele;
- bezpłatne przejazdy dla rodziców i dzieci środkami komunikacji miejskiej na wszystkich liniach w soboty, niedziele i święta;
- bezpłatny wstęp na Lodowisko Pergola – ulgi w wypożyczeniu łyżew i kasku;
- ulgowe bilety wstępu na kąpieliska codziennie przez cały sezon;
- ulgowe bilety na rejsy po Odrze parostatkami Wiktoria i Nereida;
- ulgowe bilety wstępu w dni robocze na Opatowicką Wyspę Przygody;
- Bilet Rodzinny do Wrocławskiego Parku Wodnego bez konieczności dopłat za wstęp dzieci;
- ulgowe bilety do teatrów: Współczesnego, Polskiego, Lalek oraz Centrum Sztuki Impart, Teatru Muzycznego Capitol, Opery Wrocławskiej i Filharmonii Wrocławskiej;
- bezpłatny wstęp lub ulgowe bilety do muzeów i na wystawy;
- realizacja projektu „Aktywni razem z nami" polegającego na pozyskiwaniu sponsorów w celu sfinansowania dzieciom z Rodzin Plus zajęć, warsztatów rozwijających ich zdolności lub zakupu np. instrumentów muzycznych;
- pakiet ofert placówek kulturalnych (ulgi lub preferencje przy korzystaniu z różnych zajęć rozwijających zainteresowania i umiejętności dzieci itp.);
- bezpłatne badania i zajęcia rehabilitacyjne dla dzieci w Centrach Korekcji Wad Postawy, preferencje przy rozpatrywaniu wniosków na turnusy rehabilitacyjne (dla osób z Rodzin Plus posiadających orzeczenie o niepełnosprawności);
- bezpłatne szczepienia przeciw grypie, meningokokom, pneumokokom i rotawirusom (ograniczona ilość);
- pomoc dzieciom w nauce świadczona przez wolontariuszy;
- zorganizowanie dla 300 dzieci z Rodzin Plus imprezy Mikołajkowej w Filharmonii Wrocławskiej.

WYPŁATA DODATKÓW MIESZKANIOWYCH, ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH ORAZ ŚWIADCZEŃ Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO

DODATKI MIESZKANIOWE

Dodatki mieszkaniowe w 2011 r. przyznawane i wypłacane były na podstawie ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych.

Dodatki mieszkaniowe – dane liczbowe za lata 2007 - 2011

	2007	2008	2009	2010	2011
Kwota wypłaconych dodatków - ogółem	15 304 895	11 009 100	9 010 781	9 604 271	10 178 385
Liczba wydanych decyzji	7 650	5 300	11 523	11 767	10 042
Średnia wartość wypłaconego dodatku	168,62	168,30	178,85	189,24	208,00

ŚWIADCZENIA RODZINNE

W okresie sprawozdawczym w Rozdziale 85212 – „Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego" wydatkowano kwoty:

- 48 995 335 zł - na świadczenia rodzinne, jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka i składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe opłacane za uprawnionych klientów (wypłacane i przyznawane na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych);
- 19 037 658 zł - na świadczenia z funduszu alimentacyjnego (wypłacane i przyznawane na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów).

W okresie sprawozdawczym w Rozdziale 85295 – „Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie" wydatkowano kwotę 170 100 zł na realizację rządowego programu wspierania osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 października 2011 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu wspierania osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne.

W Dziale Świadczeń w sekcjach obsługujących świadczenia rodzinne i alimentacyjne wydano łącznie 35 833 decyzje administracyjne. W celu usprawnienia i obniżenia kosztów wypłacanych świadczeń wprowadzono **karty przedpłacone** stanowiące Instrument Pieniądza Elektronicznego (w 2010 r. wydano 960 kart. Część klientów wykorzystywała je jeszcze 2011 r.). W 2011 r. wydano kolejne 286 kart przedpłaconych. W dniu 31 grudnia 2011 r. 683 klientów zadeklarowało chęć dalszego korzystania z Instrumentu Pieniądza Elektronicznego.

Realizacja świadczeń rodzinnych

Wyszczególnienie	Kwota [zł]	Średnia miesięczna liczba rodzin/osób
Świadczenia rodzinne bez jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka	41 861 335	13 904 rodzin
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	6 219 000	518 osób
Składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe opłacane za uprawnionych klientów	915 000	575 osób
Wydatki na świadczenia z funduszu alimentacyjnego	19 037 658	2 915 rodzin
Łączna kwota wydatkowana na świadczenia rodzinne, na składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe opłacane za uprawnionych klientów i fundusz alimentacyjny	**68 032 993**	
Realizacja rządowego programu wspierania osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne	170 100	851 osób

ŚWIADCZENIA RODZINNE, ŚWIADCZENIA Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO ORAZ SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE EMERYTALNE I RENTOWE Z UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO

	2007	2008	2009	2010	2011
Świadczenia rodzinne bez jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka	49 513 788	43 663 968	40 868 746	42 999 690	41 861 335

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	5 214 595	6 430 615	5 642 000	6 287 000	6 219 000
Składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe opłacane za uprawnionych klientów	570 848	490 911	386 000	756 000	915 000
Wydatki na świadczenia z funduszu alimentacyjnego*	12 835 695	12 170 079	16 735 915	17 714 303	19 037 658

*W 2007 r. była zaliczka alimentacyjna w roku 2008 zmiana ustawy i wejście w życie funduszu alimentacyjnego.

Dział wydał **165 decyzji** o rozłożeniu na raty kwoty 189 091 zł nienależnie pobranych świadczeń. Realizując zadania wynikające z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2009 r., Nr 1, poz. 7 ze zm.) Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej zawarł umowę z Biurem Informacji Gospodarczej prowadzonym przez Krajowy Rejestr Długów Biuro Informacji Gospodarczej SA w zakresie dopisywania informacji o dłużnikach alimentacyjnych. Na dzień 31 grudnia 2011 r. stan zgłoszonych do Biura Informacji Gospodarczej dłużników alimentacyjnych wyniósł **4 405** osób.

DODATKOWE ZADANIA

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. Nr 210, poz. 2135 ze zm.) Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wydał **670 decyzji** potwierdzających prawo do opieki zdrowotnej świadczeniobiorców, którzy nie są zaliczeni do kręgu osób „ubezpieczonych". Dział Finansowy – Sekcja Windykacji w 2011 r. wystawiała upomnienia osobom, które otrzymały decyzje o nienależnie pobranych świadczeniach lub żądaniach zwrotu świadczeń.

Działalność w zakresie procedury windykacyjnej

Treść	**Dział świadczeń rodzinnych**		**Pomoc społeczna**		**Fundusz alimentacyjny**		**Dział dodatków mieszkanio-wych**	
	ilość	wartość [zł]	ilość	wartość [zł]	ilość	wartość [zł]	ilość	wartość [zł]
Wystawiono upomnienia	352	355 392	164	404 785	3 815	20 106 165	6	25 439
Wystawiono tytuły wykonawcze	341	203 285	97	260 340	8 535	12 760 896	5	7 696
Układy ratalne - ugody	107	105 644	23 decyzje wartość 20 414 zł		54 decyzje wartość 112 534 zł		6 decyzji wartość 7 992 zł	

Należności w kwocie **4 830 897** zł odzyskano w wyniku potrąceń, wpłat własnych dłużników, rat oraz realizacji tytułów wykonawczych. Na podstawie art. 60 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych w 2011 r. umorzono należności na ogólną kwotę 149 805,09 zł.

UMORZENIA

Tytuł dokonanych umorzeń	Łączna liczba dokonanych umorzeń	Łączna kwota dokonanych umorzeń [zł]
Umorzenia z tytułu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych.	41	47 983,16
Umorzenia z tytułu nienależnie pobranego zasiłku stałego i zasiłku okresowego	8	9 669,06
Umorzenia z tytułu nienależnie pobranego dodatku mieszkaniowego	9	37 096,60
Umorzenia z tytułu świadczeń wypłacanych z funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej	6	27 833,17
Umorzenia z tytułu nienależnie pobranego świadczenia pieniężnego na kontynuowanie nauki	1	988,20
Umorzenia z tytułu nienależnie pobranego świadczenia pieniężnego na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej	4	9005,32
Umorzenia z tytułu: żądanie zwrotu rodziny biologiczne	5	17 229,58
OGÓŁEM	**74**	**149 805,09**

Na podstawie ustawy z dnia 21 listopada 1967 r.o powszechnym obowiązku obrony Rzeczpospolitej Polskiej oraz Statutu MOPS wypłacono świadczenie rekompensujące utracone wynagrodzenie ze stosunku pracy podczas odbywania ćwiczeń wojskowych 2 osobom. Na podstawie ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych i Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 lipca 2010 r. w sprawie sposobu postępowania ze zwłokami osób zmarłych w czasie odbywania kary pozbawienia wolności wydano **1 decyzję** w sprawie przekazania zwłok szkołom wyższym do celów naukowych. Na podstawie ustawy o pomocy społecznej wypłacane jest sądownie przyznane wynagrodzenie dla opiekunów prawnych. W 2011 r. wypłacono je dla 37 opiekunów prawnych na ogólną kwotę 145 106 zł. Konsultanci udzielili porad prawnych **1 039** osobom i rodzinom.

Dnia 11 marca 2011 r. zostało podpisane Porozumienie w sprawie określenia zasad współpracy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Miejskiego Centrum Usług Socjalnych oraz Pogotowia Ratunkowego we Wrocławiu w zakresie przepływu informacji i realizowania zadania polegającego na świadczeniu usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania klienta na terenie Gminy Wrocław. Niniejsze porozumienie ma na celu zapewnienie usług opiekuńczych dla osób, które wymagają tej pomocy, a w chwili zgłoszenia nie korzystały z niej. Dotyczy to osób samotnych, które nie kwalifikują się do leczenia szpitalnego. Pomoc ta polega na zapewnieniu niezwłocznej opieki w zakresie potrzeb bytowych (wyżywienie), jak i opieki (pomoc w utrzymaniu higieny osobistej zaleconej przez lekarza pielęgnacji, wykupienia zaleconych leków). W r. 2011 Pogotowie Ratunkowe zgłosiło łącznie 90 osób do tej formy pomocy. Zgłoszenia przyjmuje dyżurujący pracownik Zespołu ds. Organizacji i Nadzoru. W związku z sygnałami otrzymywanymi od mieszkańców Wrocławia, a dotyczącymi stanu higienicznego mieszkań osób starszych, chorych, nieporadnych życiowo, terenowi pracownicy socjalni MOPS przeprowadzili rozeznanie, w efekcie którego wytypowano 122 mieszkania do gruntownych porządków, niejednokrotnie dezynfekcji, dezynsekcji, a nawet deratyzacji, ze względu na zagrożenie życia osób tam mieszkających. Dotychczas posprzątano, bądź wyremontowano 56 lokali mieszkalnych, 12 posprzątano częściowo. Pozostałe sprawy są w toku. Prace porządkowe były prowadzone przez wyspecjalizowane firmy porządkowe, osoby prywatne jak również wykonane we własnym zakresie przez zmobilizowanych klientów zamieszkujących te mieszkania. Wydatkowano na ten cel łącznie 65 250 zł. O pomoc w realizacji tego zadania poproszono Zarząd Zasobu Komunalnego oraz Spółkę Wrocławskie Mieszkania. Całością zadania koordynuje Zespół ds. Organizacji i Nadzoru MOPS. Przeprowadzono 30 kontroli wykonanych już prac remontowych i porządkowych. W roku 2011 pracownicy ZDON nadzorujący usługi

opiekuńcze - których realizatorem jest Dział Usług Opiekuńczych Miejskiego Centrum Usług Socjalnych we Wrocławiu - przeprowadzili kontrolę jakości wykonywania usług w miejscu zamieszkania klientów, którzy korzystają z tej formy pomocy. Sprawdzono łącznie **341 środowisk**.

Zgodnie z art. 12b ust. 2 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej - w przypadku gdy osoba, nad którą nie została ustanowiona opieka prawna, wymaga opieki innej osoby oraz nie jest w stanie samodzielnie odebrać przysługującej jej renty socjalnej - świadczenie to wypłaca się osobie sprawującej opiekę faktyczną nad osobą uprawnioną do renty socjalnej. Sprawowanie faktycznej opieki potwierdza prezydent miasta właściwy ze względu na miejsce pobytu osoby uprawnionej do renty socjalnej. W przypadku naszego Miasta takie zaświadczenia potwierdza Dyrektor Departamentu Spraw Społecznych. W 2011 r. były wydane **3 zaświadczenia**.
Przeprowadzono:

- zakup sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem i licencjami na łączną kwotę 247 111 zł,
- uruchomienie (we współpracy z PUP we Wrocławiu) Samorządowej Elektronicznej Platformy Informacyjnej SEPI, poprzez którą pracownicy MOPS mogą pobierać elektroniczne zaświadczenia z PUP,
- migrację do nowej wersji systemu obsługującego pomoc społeczną POMOST Std. wraz z kompleksowym przeszkoleniem 90 użytkowników,
- procedurę przetargu i wdrożenie nowego systemu finansowo-księgowego dla 56 użytkowników, zakończenie wdrożenia zaplanowano na dzień 31.03.2012,
- kompleksową komputerową sieć strukturalną w Dziennym Domu Pomocy Społecznej przy ul. Litewskiej 20 i w Ośrodku Opiekuńczo-Adaptacyjnym „Pensjonat dla Osób Starszych" przy ul. Michała Kamieńskiego 190.

W 2011 r. nadzorowano pracę **33** organizacji pozarządowych prowadzących następujące zadania:

- Prowadzenie środowiskowych domów samopomocy typu B.
- Prowadzenie środowiskowych domów samopomocy typu A.
- Prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego lub mieszkaniach chronionych
- Prowadzenie zespołu mieszkań chronionych
- Organizowanie i prowadzenie zespołu mieszkań chronionych dla kobiet matek z dziećmi oraz kobiet w ciąży
- Prowadzenie Dziennych Domów Pomocy Społecznej dla osób starszych; w tym dla osób z deficytem pamięci
- Prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych
- Organizowanie i prowadzenie Zespołu Ognisk Wychowawczych
- Organizowanie i prowadzenie ośrodka adopcyjno-opiekuńczego we Wrocławiu
- Prowadzenie całodobowych domów pomocy społecznej
- Organizowanie i prowadzenie schronienia, łaźni i magazynów wydających odzież dla osób bezdomnych posiadających ostatnie stałe zameldowanie w Gminie Wrocław
- Prowadzenie noclegowni dla bezdomnych mężczyzn
- Prowadzenie zbiorowego żywienia w kuchniach charytatywnych i innych miejscach wydawania posiłków osobom bezdomnym i zagrożonym bezdomnością z Gminy Wrocław oraz prowadzenie magazynów przekazujących żywność lub odzież organizacjom pozarządowym prowadzącym działalność na rzecz osób najuboższych
- Prowadzenie Specjalistycznego Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

Środki łącznie przekazane organizacjom w 2011 r. i podlegające rozliczeniu przez Sekcję wynosiły:

- **3 746 987 -** zadania własne Gminy,
- **2 009 474-** zadania zlecone Gminy,
- **19 177 311 -** zadania własne Powiatu,
- **308 772 -** zadania zlecone Powiatowi.

Pełnomocnik ds. Ochrony Informacji Niejawnych w 2011 r. wydał:

- 2 poświadczenia bezpieczeństwa osobowego, na podstawie wszczętych w 2010 r. zwykłych postępowań sprawdzających;
- 3 upoważnienia do dostępu do informacji niejawnych o klauzuli "zastrzeżone".

Przeprowadził 1 szkolenie w zakresie ochrony informacji niejawnych, na podstawie, którego wydano 3 zaświadczenia stwierdzające odbycie szkolenia.

Z dniem 21 kwietnia 2011 r. zaczęło obowiązywać rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2011 r. w sprawie wzoru kwestionariusza wywiadu alimentacyjnego oraz wzoru oświadczenia majątkowego dłużnika alimentacyjnego. Wzory nowego kwestionariusza wywiadu alimentacyjnego i oświadczenia majątkowego nie zawierają już klauzuli **„Zastrzeżone – po wypełnieniu”**. Jest to konsekwencja obowiązującej od dnia 2 stycznia 2011 r. ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych zmieniającej m. in. definicję pojęcia "informacje niejawne" oraz zakres informacji objętych poszczególnymi klauzulami - w tym "zastrzeżone". W związku z powyższym zaprzestano wydawania nowych upoważnień i szkolenia w zakresie ochrony informacji niejawnych.

Od 12 grudnia 2010 r. do 31 marca 2011 r. przy pl. Legionów 7/8 działała Ogrzewalnia dla Osób Bezdomnych. W wymienionym okresie z Ogrzewalni skorzystały **332** osoby. Na podstawie Zarządzenia Nr 82/11 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej z dnia 23 listopada 2011 r. w sprawie powołania Interwencyjnej Ogrzewalni dla Bezdomnych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej przy ul. Traugutta 57/59 we Wrocławiu od dnia 1 grudnia 2011 r. pod ww. adresem (Zakon o. Bonifratrów, część szpitalna, wejście od strony ul. Pułaskiego) funkcjonuje **Ogrzewalnia dla osób bezdomnych**, gdzie dziennie przebywa oraz nocuje ok. **60** osób. Obsługą i nadzorem nad Ogrzewalnią zajmują się pracownicy Zespołu ds. Osób Bezdomnych i Uchodźców Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Osoby bezdomne przebywające na terenie Ogrzewalni mają zapewnioną ciepłą herbatę oraz mogą skorzystać z noclegu. **W okresie od 1 do 31 grudnia 2011 r. z Ogrzewalni skorzystały 232 osoby w tym 22 kobiety.**

REALIZOWANE PROJEKTY Z DOFINANSOWANIEM ZEWNĘTRZNYM

W 2011 r. w ramach dofinansowania ze środków z Regionalnego Programu Operacyjnego dla województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013 rozpoczęto prace budowlane w projekcie inwestycyjnym pt. „Kreacja Nadodrzańskiego Centrum Wsparcia – kluczowego elementu infrastruktury służącej społeczności lokalnej i podopiecznym MOPS – rewitalizacja budynków przy ul. Rydygiera we Wrocławiu”. Zakończenie inwestycji zaplanowano na IV kwartał 2012 r.

W roku 2011 otrzymano dotacje w wysokości 3 696 650,49zł na realizację projektu systemowego „Wrocław Miastem Aktywnych” oraz projektu „Rodzina zastępcza na plus”.

W roku 2011 realizowano zadania w zakresie aplikowania o środki finansowe Unii Europejskiej, budżetu państwa oraz inne środki pomocowe.

Złożone Wnioski o dotację na realizacje działań dofinansowanych ze środków krajowych lub unijnych – MOPS jako Wnioskodawca lub Partner

Lp	Wnioskodawca	Tytuł	Grupa docelowa	Zakres projektu	Ogólna kwota projektu [zł]	Kwota dotacji [zł]	Jednostka Kontraktująca / nazwa programu / termin złożenia dokumentacji aplikacyjnej	Partnerzy / Organizacje współuczestniczące	Sposób załatwienia
1.	Gmina Wrocław (MOPS)	Wrocław Miastem Aktywnych	Klienci MOPS: osoby bezrobotne, nieaktywne zawodowo i zatrudnione korzystające ze świadczeń pomocy społecznej	Realizacja zadań w zakresie aktywnej integracji, pracy socjalnej, działań o charakterze środowiskowym, wypłaty zasiłków	4 096 131,83	3 666 037,99	Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy (DWUP) Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007-2013 (POKL) Priorytet VII, Poddziałanie 7.1.2. Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez PCPR (projekt systemowy)	Brak	pozytywny
2.	Gmina Wrocław (MOPS)	Realizacja w Gminie Wrocław pilotażowego wdrożenia standardów usług w zakresie bezdomności i przetestowanie Modelu Gminnego Standardu Wychodzenia z Bezdomności (GSWB) - etap I	W etapie I pilotażu grupę docelową stanowią podmioty (i ich pracownicy) działające na rzecz osób bezdomnych przebywających na terenie Gminy Wrocław, które weszły w skład powołanego Partnerstwa Lokalnego	Powołane Partnerstwo Lokalne Gminy Wrocław objęte zostanie wsparciem w zakresie: szkolenie wyjazdowe dot. Modelu GSWB, opracowanie diagnozy lokalnej w zakresie bezdomności, pomoc w przygotowaniu projektu pilotażowego wdrożenia Modelu GSWB do II etapu	nie dotyczy	nie dotyczy	Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich (CRZL) PO KL, Priorytet I *Zatrudnienie i integracja społeczna*, Działanie 1.2. *Wsparcie systemowe instytucji pomocy i integracji społecznej* Konkurs ogłoszony w ramach projektu pn. „Tworzenie i rozwijanie standardów usług pomocy i integracji społecznej" Zadanie 4 – „Działania w zakresie standaryzacji pracy z bezdomnymi. Opracowanie Gminnego Standardu Wychodzenia z Bezdomności (GSWB)"	1. Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta- Koło Wrocławskie 2.Stowarzyszenie „PLUS MINUS" 3.Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego 4.Stowarzyszenie Pomocy „Ludzie Ludziom"	pozytywny

3.	Centrum ds. Katastrof i Klęsk Żywiołowych "TRATWA"	„Moje miejsce – NGO”	24 osoby: młodzież w wieku 16-25 lat – przebywająca lub opuszczająca placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz rodziny zastępcze z terenu Gminy Wrocław	Rozwój usług społecznych przezwyciężających indywidualne bariery w integracji społecznej, w tym w wejściu na rynek pracy młodzieży stanowiącej grupę docelową. Wdrożenie rozwiązań niemieckich.	1 981 266,04 (MOPS 123 546,74)	1 981 266,04 (MOPS 123 546,74)	DWUP PO KL, Priorytet VII *Promocja integracji społecznej*, Działanie 7.2 *Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej*, Poddziałanie 7.2.1 *Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym* *PROJEKT PONADNARODOWY*	Gmina Wrocław (MOPS) – partner krajowy Gemeinnützige Gesellschaft für Paritätische Sozialarbeit Braunschweig mbH – partner ponadnarodowy (Niemcy)	pozytywny
4.	Fundacja Eudajmonia	„Trener Aktywności”	Grupa docelowa: 75 osób, w tym: 15 osób przeszkolonych jako Trenerzy Aktywności oraz 60 osób: 30 osób niepełnosprawnych i członkowie ich rodzin	Opracowanie, przetestowanie i upowszechnienie modelu aktywizacji społecznej i zawodowej (Trener Aktywności) osób niepełnosprawnych będących klientami pomocy społecznej w celu zwiększenia oferty instytucji integracji społecznej na Dolnym Śląsku	1 834 214,00 (MOPS 0,00)	1 834 214,00 (MOPS 0,00)	DWUP PO KL, Projekt innowacyjny w ramach Priorytetu VII *Promocja integracji społecznej* Temat 1. *Zwiększenie oferty istniejących, wykreowanie nowych instytucji działających na rzecz integracji społecznej (prowadzącej do zatrudnienia) grup marginalizowanych, wykluczonych bądź zagrożonych wykluczeniem społecznym*	Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej - *partner* Gmina Wrocław (MOPS) – *partner nieformalny*	pozytywny
5.	Wrocławska Rewitalizacja sp. z o.o.	„Karnet 15+ model współpracy trójsektorowej”	360 osób w wieku 15-26, w tym 60 osób z rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych	Wypracowanie, przetestowanie i wdrożenie do VI 2015r. na terenie Polski nowego modelu współpracy między podmiotami pomocy i integracji społecznej a przedsiębiorcami,	2 950 280,00 (MOPS 86 360,00)	2 950 280,00 (MOPS 86 360,00)	CRZL POKL, Priorytet I *Zatrudnienie i integracja społeczna*, Działanie 1.1 *Wsparcie systemowe instytucji rynku pracy*	ATTESTOR s.c Wrocławska Pracownia Psychoedukacji i Terapii PLUS PTP Gmina Wrocław (MOPS)	w trakcie oceny

				służącego ułatwianiu wchodzenia na rynek pracy młodzieży 15-26 lat zagrożonej wykluczeniem społecznym					
6.	Fundacja PozyTYwka	„TĘCZA - kolory młodości w starości”	120 seniorów terenu Wrocławia i okolic	Celem głównym zadania jest zwiększenie aktywności społecznej, integracja międzypokoleniowa oraz wzmocnienie pozycji społecznej osób starszych	58 170,00 (MOPS 0,00)	58 170,00 (MOPS 0,00)	Program Operacyjny Fundusz Inicjatyw Obywatelskich Priorytet 3 *Integracja i aktywizacja społeczna. Zabezpieczenie społeczne/* Obszar wsparcia 6 *Aktywizacja ludzi starych, integracja międzypokoleniowa*	Gmina Wrocław (MOPS)	pozytywny
7.	Gmina Wrocław (MOPS)	„Stwórzmy sobie szansę” – pilotażowy program rewitalizacji społecznej Obszaru Wsparcia we Wrocławiu	400 osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z rejonu Nadodrza i Ołbina	Celem głównym programu rewitalizacji społecznej jest zapobieganie ekskluzji społecznej mieszkańców Obszaru Wsparcia	2 139 727,12	1 924 727,12	CRZL PO KL, Priorytet I *Zatrudnienie i integracja społeczna*, Działanie 1.2 *Wsparcie systemowe instytucji i pomocy społecznej*; konkurs w ramach projektu systemowego "Rewitalizacja społeczna" na pilotażowe programy rewitalizacji społecznej realizowane w partnerstwach lokalnych	Stowarzyszeniem Pomocy Dzieciom i Ich Rodzinom w Szczególnie Trudnej Sytuacji Życiowej „Iskierka”	negatywny
8.	Gmina Wrocław (MOPS)	„Platforma standaryzacji usług oraz wsparcia terenowej pracy socjalnej MOPS we Wrocławiu”	Klienci i pracownicy instytucji pomocy i integracji społecznej na poziomie testowania: 55 osób – klientów i pracowników OPS Wrocław	Celem projektu jest profesjonalizacja obsługi klientów instytucji pomocy i integracji społecznej oraz wzrost efektywności walki z wykluczeniem społecznym poprzez opracowanie, testowanie i upowszechnienie	1 999 871,75	1 999 871,75	DWUP Projekt innowacyjny w ramach POKL, Priorytet VII *Promocja integracji społecznej* Temat 1. *Zwiększenie oferty istniejących, wykreowanie nowych instytucji działających na rzecz integracji społecznej (prowadzącej do*	FIN24.pl Sp. z o.o.	negatywny

				innowacyjnego narzędzia, tj. platformy standaryzacji usług oraz wsparcia terenowej pracy socjalnej			*zatrudnienia) grup marginalizowanych, wykluczonych bądź zagrożonych wykluczeniem społecznym.*		
9.	Wspólnota Robocza Związków Organizacji Socjalnych	„Model kontraktacji usług społecznych”	Grupa użytkowników: Pracownicy samorządowi (w szczególności z wydziałów polityki społecznej, współpracujący z ngo's) oraz pracownicy ngo's Grupa odbiorców: klienci zlecanych usług społecznych w Polsce	Wypracowanie Modelu ułatwiającego kontraktowanie usług publicznych w sferze społecznej	1 980 774,08 (MOPS 0,00)	1 980 774,08 (MOPS 0,00)	CRZL PO KL, Priorytet V *Dobre rządzenie*, Działanie 5.4 *Rozwój potencjału trzeciego sektora*, Poddziałanie 5.4.2 *Rozwój dialogu obywatelskiego*	Gmina Wrocław (MOPS) MOPS Zielona Góra	negatywny
10.	Gmina Wrocław (MOPS)	„Mały krok duża szansa”	32 osób, w tym 12 wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz 20 dyrektorów Rodzinnych Domów Dziecka	Celem projektu jest poprawa jakości opieki zastępczej we Wrocławiu	54 698zł	39 498,00zł	Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej otwarty konkurs ofert na finansowe wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w budowaniu lokalnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną w roku 2011	brak	negatywny
11.	Polska Izba Młodych Przedsiębiorców LOM Wrocław	„Razem łatwiej”	Grupa docelowa: 60 osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	Wsparcie ekonomii społecznej poprzez założenie co najmniej 8 spółdzielni socjalnych na terenie Dolnego Śląska	2 332 687,00 (MOPS 181 490,00)	2 332 687,00 (MOPS 181 490,00)	DWUP PO KL, Priorytet VII *Promocja integracji społecznej* Poddziałanie 7.2.2 *Wsparcie ekonomii społecznej*	Gmina Wrocław (MOPS)	negatywny

MIEJSKIE CENTRUM USŁUG SOCJALNYCH

W 2011 r. zapewniono opiekę dla ponad **2 300 mieszkańców Wrocławia średniomiesięcznie,** w tym opiekę całodobową w domach pomocy społecznej dla **614 osób**, dzienną opiekę w miejscu zamieszkania dla ok. **1 600 osób miesięcznie** i dzienną opiekę w ośrodkach wsparcia dla ok. **180 osób**. Podopiecznymi są osoby, które uzyskały uprawnienia do określonej formy pomocy społecznej decyzją administracyjną wydaną przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

W ramach powyższych zadań podejmowano na rzecz mieszkańców i klientów pracę z zakresu terapii zajęciowej, a także działania z zakresu terapii poprawiającej sprawność ruchową i psychofizyczną oraz wspierają rozwój kulturalno-oświatowy. Działania terapeutyczne obejmują także zaspokajanie potrzeb kontaktu oraz kształtowania poczucia wspólnoty nie tylko w ramach poszczególnych placówek, ale także ze środowiskiem lokalnym, w tym organizowane są spotkania parafialne, z dziećmi i młodzieżą z wrocławskich placówek oświatowych. Wartością dodaną MCUS jest możliwość realizacji oferty terapeutycznej jednocześnie dla mieszkańców domów pomocy społecznej, klientów dziennych domów pomocy społecznej oraz zainteresowanych klientów usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania.

W ramach dokumentu „Założenia polityki społeczno - gospodarczej Wrocławia na rok 2011" zaplanowano następujące zadanie: Wzmocnienie opieki instytucjonalnej na rzecz osób starszych, chorych i niepełnosprawnych. Zakres zadania obejmował:

- prace przygotowawcze związane z budową nowego pawilonu domu pomocy społecznej dla 90 mieszkańców wraz z zagospodarowaniem terenu przy ul. Karmelkowej 25/27,
- wykonanie małej architektury w Domu Pomocy Społecznej przy ul. Karmelkowej 25/27 (zagospodarowanie terenu, w tym: budowa boisk, amfiteatru, fontanny, dróg wewnętrznych, aranżacja terenów zielonych),
- wykonanie małej architektury w Domu Pomocy Społecznej przy ul. Rędzińskiej 66/68 (zagospodarowanie terenu, w tym: budowa boisk, dróg wewnętrznych, pomieszczeń magazynowych, aranżacja terenów zielonych).

Możliwość realizacji powyższych założeń oparta jest na wydatkach inwestycyjnych i jest ściśle związana Wieloletnim Planem Inwestycyjnym (WPI). W WPI zaplanowano środki wyłącznie na trzecie zadanie - wykonanie małej architektury w Domu Pomocy Społecznej przy ul. Rędzińskiej 66/68 oraz na przygotowanie dokumentacji projektowej dla przebudowy trzech dziennych domów pomocy społecznej (przy ul. Skwierzyńskiej 23/2, ul. Komuny Paryskiej 11 i ul. Żeromskiego 37/1). Z uwagi na zmiany planu WPI – usunięcie środków na realizację przebudowy dziennych domów pomocy społecznej oraz brak środków w kolejnych latach na wykonanie małej architektury w Domu Pomocy Społecznej przy ul. Karmelkowej 25 zaistniała konieczność przesunięcia kwoty przeznaczonej na małą architekturę w Domu Pomocy Społecznej przy ul. Rędzińskiej na następujące zadania:

- przebudowa Dziennego Domu Pomocy Społecznej przy ul. Żeromskiego 37/1 oraz
- wykonanie małej architektury na terenie Domu Pomocy Społecznej przy ul. Karmelkowej 25.

Realizacja tych zadań została uwzględniona w WPI w latach 2012-2014.

Dlatego w 2011 r., zgodnie z założeniami WPI na rok 2011, w ramach projektu zmiany funkcji wybranych dziennych domów pomocy społecznej, zostały przygotowane 3 projekty budowlane dotyczące przebudowy dziennych domów pomocy społecznej: przy ul. Skwierzyńskiej 23/2, ul. Komuny Paryskiej 11 i ul. Żeromskiego 37/1.

DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ

Standaryzacja w domach pomocy społecznej

Zgodnie z art. 55 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (jt. Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.) dom pomocy społecznej świadczy usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nim przebywających - mieszkańców. Zgodnie z art. 152 ust. 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej domy pomocy społecznej, które nie osiągają obowiązującego standardu, były zobowiązane do opracowania i realizacji programu naprawczego do końca 2010 r.

Standaryzacja pozwala na zapewnienie odpowiedniej jakości usług, ale też ma wymierny wpływ na koszt utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej.

Wszystkie domy pomocy społecznej funkcjonujące w MCUS uzyskały standard w wymaganym terminie (do końca 2010 r.) i w 2011 r. działały na podstawie:

- Decyzji Nr PS.II.9013-16/10 z dnia 22 listopada 2010 r. Wojewoda Dolnośląski wydał zezwolenie na prowadzenie Miejskiego Centrum Usług Socjalnych Domu Pomocy Społecznej przy ul. Mącznej 3 we Wrocławiu,
- Decyzji Nr PS.II.9013-15/10 z dnia 15 grudnia 2010 r. Wojewoda Dolnośląski wydał zezwolenie na prowadzenie Miejskiego Centrum Usług Socjalnych Domu Pomocy Społecznej przy ul. Rędzińskiej 66/68 we Wrocławiu,
- Decyzji Nr PS.II.9013-26/10 z dnia 31 grudnia 2010 r. Wojewoda Dolnośląski wydał zezwolenie na prowadzenie Miejskiego Centrum Usług Socjalnych Domu Pomocy Społecznej przy ul. Karmelkowej 25/27 we Wrocławiu,
- Decyzji Nr PS.II.9013-9/10 z dnia 7 września 2010 r. Wojewoda Dolnośląski wydał zezwolenie na prowadzenie Miejskiego Centrum Usług Socjalnych Domu Pomocy Społecznej przy ul. Kaletniczej 8 we Wrocławiu.

Uzyskanie i utrzymanie standardu pozwoliło na otrzymanie w 2011 r. dotacji z budżetu Państwa dla czterech domów pomocy społecznej w łącznej kwocie 5 005 869 zł., tj. dla:

- DPS dla osób w podeszłym wieku przy ul. Mącznej – 933 746,80 zł,
- DPS dla przewlekle somatycznie chorych przy ul. Rędzińskiej– 1 663 848,60 zł,
- DPS dla osób przewlekle psychicznie chorych przy ul. Kaletniczej – 1 225 768 zł,
- DPS dla przewlekle somatycznie chorych przy ul. Karmelkowej – 1 182 505,60 zł.

W wyniku uzyskania wymaganych standardów zmniejszyła się liczba miejsc w poszczególnych domach pomocy społecznej z wyjątkiem Domu Pomocy Społecznej dla osób w podeszłym wieku przy ul. Mącznej 3. Zmniejszenie liczby miejsc podyktowane było głównie koniecznością zorganizowania odpowiedniego metrażu w pokojach mieszkańców oraz zapewnienia liczby urządzeń i sanitariatów, zgodnie ze standardami, odpowiednio do liczby mieszkańców i kondygnacji. Jednak w związku z adaptacją części E w **Domu Pomocy Społecznej przy ul. Karmelkowej 25** (pomieszczenia po byłym najemcy) **zwiększono w tym domu o 11 liczbę miejsc w stosunku do roku 2010**.

W 2011 r. podjęto działania w celu dodatkowego zwiększenia liczby miejsc w Domu Pomocy Społecznej przy ul. Mącznej poprzez likwidację pokoi jednoosobowych z odpowiednim metrażem pozwalającym na zmianę. **Zwiększenie liczby miejsc o kolejnych 30 nastąpi w 2012 r.**. Miejsca będą przeznaczone dla osób przewlekle somatycznie chorych.

Liczba mieszkańców w poszczególnych DPS w latach 2007-2011 i plan na 2012

Dom Pomocy Społecznej	2007		2008		2009		2010		2011		2012 - plan	
	Liczba miejsc	Stan faktyczny	Liczba miejsc	Stan faktyczny	Liczba miejsc	Stan faktyczny	Liczba miejsc	Stan faktyczny	Liczba miejsc	Stan faktyczny	Liczba miejsc	Stan faktyczny
DPS dla osób w podeszłym wieku przy ul. Mącznej	125	125	125	125	125	119,16	125	101,09	**125**	**123,4**	155	154,225
DPS dla osób przewlekle psychicznie chorych przy ul. Kaletniczej	100	100	100	100	100	95,52	100	93,75	**94**	**94**	94	93,53
DPS dla osób przewlekle somatycznie chorych przy ul. Rędzińskiej	188	188	188	188	188	187,25	188	164,75	**159**	**158,58**	159	158,205
DPS dla osób przewlekle somatycznie chorych przy ul. Karmelkowej	224	224	224	224	224	192,35	225	173,33	**236**	**233,7**	236	234,82
SUMA	**637**	**637**	**637**	**637**	**637**	**594,28**	**638**	**533**	**614**	**609,68**	**644**	**640,78**

Liczba mieszkańców w czterech domach pomocy społecznej w latach 2007-2011 i plan w 2012 w stosunku do liczby miejsc

KOSZT UTRZYMANIA MIESZKAŃCA

Budżet domów pomocy społecznej w roku 2011 wyniósł 24 364 434 zł.

Wykonanie budżetu w 2011 r. w kontekście kosztu utrzymania mieszkańca

ZADANIE	Wykonanie budżetu 2011 (zł)	Odpłatność mieszkańca (zł)	Dotacja wojewody (zł)	Liczba mieszkańców średniomiesięcznie	Koszt jednego mieszkańca miesięcznie (zł)	Koszt Gminy Wrocław z pomniejszeniem odpłatności i/lub dotacji wojewody na jednego mieszkańca miesięcznie (zł)
DPS MĄCZNA Rozdział 85202	4 596 418,00	1 342 123,08	933 746,80	123,40	3 104,01	2 197,66
DPS KARMELKOWA Rozdział 85202	8 886 891,20	2 215 457,76	1 663 848,60	233,70	3 168,91	2 378,92
DPS REDZIŃSKA Rozdział 85202	6 363 498,24	1 272 721,09	1 225 768,00	158,58	3 344,00	2 675,19
DPS KALETNICZA Rozdział 85202	3 557 678,16	619 727,56	1 182 505,60	94	3 153,97	2 604,57
Średnio na mieszkańca w czterech domach pomocy społecznej					**3 192,72**	**2 464,08**

Koszt utrzymania w domu pomocy społecznej oznacza kwotę rocznych kosztów działalności domu wynikającą z utrzymania mieszkańców, z roku poprzedniego, bez kosztów inwestycyjnych, wydatków bieżących na remonty i zakupy związane z realizacją programu naprawczego, powiększoną o prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, przyjęty w ustawie budżetowej na dany rok kalendarzowy, podzieloną przez liczbę miejsc, ustaloną jako sumę rzeczywistej liczby mieszkańców w poszczególnych miesiącach roku poprzedniego, w domu.

W związku z powyższym **miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w 2011 r. znajduje odpowiednie odzwierciedlenie w średnim miesięcznym koszcie utrzymania mieszkańca określonym na rok 2012**, niemniej jest on podwyższony o wskaźnik wzrostu cen towarów i usług (na rok 2012 wynosi on 4,8%). **Średni koszt utrzymania mieszkańca na 2012 rok** (oparty na wydatkach w 2011 r.) w czterech domach pomocy społecznej **spadł o 5,37 % w stosunku do kosztu określonego na rok 2011**.

Koszt utrzymania mieszkańca w domach pomocy społecznej w latach 2008-2012 obliczony do zarządzenia Prezydenta Wrocławia w sprawie określenia średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca

Lp.	DOM POMOCY SPOŁECZNEJ/ ROK	2008	2009	2010	2011	2012
1	DPS przy ul. Mącznej	3 382 zł	3 930 zł	3 828	3 739 zł	**3 237 zł**
2	DPS przy ul. Rędzińskiej	3 091 zł	3 811 zł	3 565	3 425 zł	**3 488 zł**
3	DPS przy ul. Kaletniczej	2 904 zł	3 742 zł	3 549	3 318 zł	**3 290 zł**
4	DPS przy ul. Karmelkowej	3 188 zł	3 745 zł	4 056	3 594 zł	**3 305 zł**
Średni koszt		**3 141 zł**	**3 807 zł**	**3 751 zł**	**3 519 zł**	**3 330 zł**

Koszt utrzymania mieszkańca (średnia z czterech dps) w latach 2008-2012

OGÓLNE INFORMACJE DOTYCZĄCE MIESZKAŃCÓW W POSZCZEGÓLNYCH DOMACH POMOCY SPOŁECZNEJ

Prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej przysługuje osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych.

Podstawowe informacje dotyczące mieszkańców domów pomocy społecznej

Dom pomocy społecznej / Zakres danych		DPS dla osób w podeszłym wieku przy ul. Mącznej	DPS dla osób przewlekle somatycznie chorych przy ul. Rędzińskiej	DPS dla osób przewlekle somatycznie chorych przy ul. Karmelko-wej	DPS dla osób przewlekle psychicznie chorych przy ul. Kaletniczej
Liczba mieszkańców		125	159	236	94
	w tym kobiet	90	69	133	41
	mężczyzn	35	90	122	53
Średnia wieku mieszkańców		79,6	77	76,6	62
Najstarszy mieszkaniec/mieszkanka		98,5	99	98	92
Najmłodszy mieszkaniec/mieszkanka		84	39	21	19
Zgony		32	30	56	3
Przyjęcia		54	30	119	3
Rezygnacja		13	1	3	0

W ramach interwencyjnych usług opiekuńczych, realizowanych w związku ze zgłoszeniem Pogotowia Ratunkowego, w 2011 r. przyjęto do Domu Pomocy Społecznej przy ul. Karmelkowej trzech klientów wymagających całodobowej pomocy, z powodu niemożliwości zapewnienia ciągłości całodobowej opieki środowiskowej. Wszystkim potrzebującym zapewniono szczególne wsparcie psychologiczne oraz zaspokojono ich potrzeby opiekuńcze, wspomagające i bytowe na poziomie obowiązującego standardu.

ZADANIA OPIEKUŃCZE I DOSTĘP DO ŚWIADCZEŃ MEDYCZNYCH

Mieszkańcy domów pomocy społecznej byli objęci całodobową opieką personelu. Zadania z zakresu długoterminowej opieki pielęgniarskiej w 2011 r. realizowały dwa podmioty zewnętrzne finansowane z Narodowego Funduszu Zdrowia. Mieszkańcy domów pomocy społecznej mieli zapewniony dostęp do psychologów oraz zapewniony dostęp do lekarza pierwszego kontaktu i lekarzy specjalistów.

Podstawowe informacje dotyczące mieszkańców DPS

Zakres danych		DPS dla osób w podeszłym wieku przy ul. Mącznej	DPS dla osób przewlekle somatycznie chorych przy ul. Rędzińskiej	DPS dla osób przewlekle somatycznie chorych przy ul. Karmelkowej	DPS dla osób przewlekle psychicznie chorych przy ul. Kaletniczej
Sposób poruszania się mieszkańca	osoba leżąca	15	32	74	4
	wózek inwalidzki	11	42	91	5
	chodzik	17	5	11	4
	laska/kule	29	21	11	0
	samodzielny	53	59	48	81
Kwalifikacja pielęgniarska - skala Barthel	0-40	39	93	151	12
	14-60	10	27	36	6
	61-100	76	39	48	76
Konsultacje i badania specjalistyczne		600	528	858	141
Hospitalizacje		110	90	160	30
Interwencje pogotowia ratunkowego		190	65	241	20
Wizyty lekarzy świadczone na miejscu w DPS	Internista, specjalista	1435	104	3806+267	489
	Psychiatra	360	556	382	392

Domy pomocy społecznej, zgodnie z obowiązkiem zapisanym w ustawie o pomocy społecznej, pokrywały opłaty ryczałtowe i częściową odpłatność do wysokości limitu ceny, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 z późn. zm.). **Średnie miesięczne dofinansowanie do leków na jednego mieszkańca wyniosło 22,13 zł i było nieznacznie niższe (1%) niż w 2010 r..**

ZAPEWNIENIE WYŻYWIENIA

Całodobowe wyżywienie dla mieszkańców domów pomocy społecznej zapewniała kuchnia centralna w Domu Pomocy Społecznej przy ul. Karmelkowej, z której są przywożone posiłki do pozostałych domów. **Średnia dzienna stawka żywnościowa na jednego mieszkańca (całodzienne wyżywienie) wyniosła 8,44 zł.**

DZIAŁANIA AKTYWIZUJĄCE I REHABILITACYJNE

Na rzecz mieszkańców podejmowane były na bieżąco działania aktywizacyjne i terapeutyczne, zgodnie z harmonogramami działań w poszczególnych domach pomocy społecznej. Prowadzono działalność socjalną, terapeutyczno-opiekuńczą oraz rehabilitacyjną, mająca na celu podtrzymanie aktywności umysłowej i fizycznej. Propagowane były różnorodne formy rekreacji i czynnego wypoczynku dające mieszkańcom poczucie zadowolenia. W 2011 r. podejmowano współpracę z podmiotami zewnętrznymi: organizacjami pozarządowymi, instytucjami kultury i jednostkami oświatowymi. W miarę możliwości realizowano spotkania integrujące mieszkańców różnych domów pomocy społecznej oraz zapewniano uczestnictwo mieszkańców w wydarzeniach kierowanych do starszej społeczności celem integracji ze środowiskiem lokalnym.

Liczba zorganizowanych wydarzeń, imprez i wyjść w poszczególnych DPS

DPS dla osób w podeszłym wieku przy ul. Mącznej	DPS dla osób przewlekle somatycznie chorych przy ul. Rędzińskiej	DPS dla osób przewlekle somatycznie chorych przy ul. Karmelkowej	DPS dla osób przewlekle psychicznie chorych przy ul. Kaletniczej
60	59	45	102

Najmniejsza liczba zorganizowanych wydarzeń w Domu Pomocy Społecznej przy ul. Karmelkowej była związana z brakiem zagospodarowania terenu wokół tego domu, co nie pozwala na organizowanie wiosenno - letnich atrakcji. Realizacja małej architektury wokół obiektu przewidziana jest na lata 2013 -2014. Największa liczba wydarzeń w Domu Pomocy Społecznej przy ul. Kaletniczej wynika z tego, iż mieszkańcy tego domu bardzo chętnie uczestniczyli we wspólnych imprezach.

USŁUGI OPIEKUŃCZE W MIEJSCU ZAMIESZKANIA

Pomoc społeczna ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Usługi opiekuńcze w ramach systemu pomocy społecznej przysługiwały osobom samotnym, które z powodu wieku choroby lub innych przyczyn wymagają wsparcia lub osobom w rodzinie, którym rodzina nie była w stanie tej pomocy zapewnić. W 2011 r. realizowano usługi opiekuńcze i specjalistyczne w miejscu zamieszkania, zgodnie z indywidualnymi decyzjami administracyjnymi otrzymanymi z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Z usług opiekuńczych najczęściej korzystały osoby w wieku poprodukcyjnym, niepełnosprawne, długotrwale chore. Były to osoby zarówno samotne, jak i posiadające rodzinę. Zakres świadczonych usług był dostosowany do indywidualnych potrzeb klientów. Klientów samotnie gospodarujących odnotowano **1144,** natomiast w rodzinie **1212**. W okresie sprawozdawczym w 2011 r. usługi opiekuńcze świadczono dla **2313** osób, w tym **2** osoby korzystały ze specjalistycznych usług (w ramach zadań własnych) oraz dla **43** osób świadczono specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi (w ramach zadań zleconych). **Łącznie usługi świadczono dla 2356 osób**. Średniomiesięcznie usługi świadczono dla **1590** klientów. W skali 2011 r. zrealizowano w zadaniach własnych **976191** godzin (w tym **103330** godzin zrealizowano w soboty, niedziele i święta), w zadaniach zleconych **29401** godzin. Średniomiesięcznie liczba zrealizowanych godzin wyniosła: zadania własne gminy **81349** godzin, zadania zlecone **2450** godzin.

Budżet usług opiekuńczych (zadania własne i zlecone) w 2011 r.

ZADANIE	Wykonanie budżetu 2011 (zł)	Odpłatność klienta (zł)	Dotacja wojewody (zł)	Liczba klientów średniomiesięcznie	Koszt w przeliczeniu na jednego klienta średniomiesięcznie (zł)	Koszt Gminy Wrocław z pomniejszeniem odpłatności na jednego klienta średniomiesięcznie (zł)
USŁUGI OPIEKUŃCZE Rozdział 85228 zadania własne	11 496 581,00	2 417 324,30	-	1590	602,55	475,86
USŁUGI. OPIEK. DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCH. Rozdział 85228 zadania zlecone	529 218,00	35 554,14	529 218,00	39	1 130,81	-

W 2011 r. nadal odczuwalny był **wzrost liczby godzin usług** opiekuńczych w soboty, niedziele i święta, tj. w tych dniach zrealizowano 103330 godzin usług, co stanowi wzrost o 7,1% w stosunku do 2010 r.:

Liczba godzin usług w soboty, niedziele i święta w latach

Struktura klientów pod względem skali Barthel kształtowała się następująco: **A – 466** osób, **B–1320** osoby, **C – 570** osób.

. Struktura klientów ze względu na wiek

	Wiek w latach (przedziały)											
	1 do 11	**12 do 15**	**16 do 21**	**22 do 38**	**39 do 49**	**50 do 59**	**60 do 64**	**65 do 74**	**75 do 79**	**80 do 89**	**90 do 99**	**Pow. 99 lat**
Liczba klientów	7	8	3	24	74	264	208	364	359	851	183	11

Usługi zrealizowano u **1705 kobiet** oraz **651 mężczyzn**.

Wynagrodzenie opiekunek realizujących usługi opiekuńcze u klienta w 2011 r. wynosiło: **9zł brutto** za dni powszednie, **11 zł brutto** za dni wolne od pracy, **15 zł brutto** za wykonywanie specjalistycznych usług nad osobami z zaburzeniami psychicznymi.

Średnia miesięczna liczba godzin wypracowana przez jedną opiekunkę: 155 godzin. **Średnie miesięczne wynagrodzenie jednej opiekunki wyniosło: 1 395 zł brutto**.

Fluktuacja opiekunek realizujących usługi opiekuńcze u klienta

Fluktuacja pracowników		**Średniomiesięczne zatrudnienie**	**Średniomiesięcznie zatrudniano (nowi pracownicy)**
Nowo przyjęci pracownicy	Pracownicy zwolnieni		
245	202	625	22

Organizacją usług opiekuńczych i kontrolą usług w terenie zajmowało się 9 osób na stanowisku samodzielnego referenta (koordynatorki), 3 pielęgniarki. Usługi w terenie świadczyło (średniomiesięcznie) **625** osób pełniących obowiązki opiekunki domowej. Praca opiekunek poddawana była systematycznej kontroli. W okresie sprawozdawczym przeprowadzono ich **1191** (potwierdzone w zeszytach wizytacji klientów przez koordynatorki) i **1190** (pielęgniarki). Pielęgniarki udzielały również instruktażu z zakresu sprawowanej opieki zgodnie z aktualną wiedzą medyczną i współczesnymi standardami

opieki pielęgniarskiej. Ponadto pomagały opiekunkom w wykonaniu zabiegów higienicznych i zleconej przez lekarza pielęgnacji, sporządzały katalogi usług. W analizowanym okresie pielęgniarki wykonały **2444** wizyty u klientów (nie zastano w miejscu zamieszkania 247 klientów), sporządziły **1179** katalogów usług.

Czynności pracowników DUO w terenie - zestawienie

Czynności pracowników DUO	**I**	**II**	**III**	**IV**	**V**	**VI**	**VII**	**VIII**	**IX**	**X**	**XI**	**XII**	**RAZEM**
Wprowadzenie nowo zatrudnionej opiekunki do domu klienta	27	15	11	8	20	13	15	24	14	15	24	12	**198**
Kontrola prac opiekunek związana realizacją usług	159	116	220	118	133	75	52	44	64	94	78	37	**1190**
Pomoc opiekunce w wykonaniu niezbędnych zabiegów higienicznych i zleconej przez lekarza pielęgnacji	1	0	0	2	0	0	0	0	0	2	0	4	**9**
Zapewnienie opieki klientowi po wypisie ze szpitala	0	0	0	2	5	1	2	1	1	1	0	0	**13**
Wprowadzenie opiekunki do domu klienta w przypadku realizacji nowych decyzji	36	24	20	32	51	61	48	61	84	88	75	67	**647**
Wejście w związku z zadłużeniem klienta	0	0	0	0	2	4	0	0	0	0	0	0	**6**
INNE np: Rozpoznanie nowego środowiska oraz potrzeb klienta . Interwencje z pracownikiem socjalnym. Pisemne potwierdzenie rezygnacji z pomocy w formie usług Kontrola stanu zdrowia klienta po wypisie ze szpitala, kontrola czystości, wznowienie usług,	45	22	38	42	34	39	49	25	21	11	21	34	**381**
SUMA	268	177	289	204	245	193	166	155	184	211	198	154	**2444**

AKTYWIZACJA KLIENTÓW I WSPÓŁPRACA Z PODMIOTAMI ZEWNĘTRZNYMI

W zakresie nieodpłatnej oferty skierowanej do szerokiego grona odbiorców w celu aktywizacji i integracji społecznej klientów usług opiekuńczych klienci oraz ich opiekunowie:

- skorzystali z zaproszenia Ośrodka Kultury i Sztuki do Opery Wrocławskiej na spektakl „Joanna d'Arc" (13 osób).
- wzięli udział w wycieczce do Książa (6 osób) oraz pikniku w Kobierzycach (6 osób) zorganizowanym przez organizację pozarządową,
- uczestniczyli w Dniach Seniora 2011 m.in. w „Marszu kapeluszy" na wrocławskim Rynku.

Przedstawiono ofertę pomocy w formie usług opiekuńczych – prezentacja multimedialna, na spotkaniu Koła Przyjaciół Ludzi z Chorobą Parkinsona Towarzystwa Walki z Kalectwem. W ramach realizacji swoich zadań stale współpracowano ze wszystkimi komórkami organizacyjnymi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Ekumeniczną Stacją Opieki, pielęgniarkami POZ, Zespołem Opieki Paliatywnej przy Dolnośląskim Centrum Onkologii przy ul. Hirszfelda i innymi instytucjami w miarę potrzeb, m.in.:

- nawiązano kontakt z Fundacją Cultura Mentis w partnerstwie z Fundacją „Katarynka" celem przedstawienia oferty naszym klientom zawartej w projekcie „Integracja zawodowa osób niewidomych",
- współpracowano ze Stowarzyszeniem Św. Wincentego a' Paulo przy Parafii Św. Anny, dzięki któremu zorganizowano zbiórkę rzeczy dla poszczególnych klientów wymagających wsparcia (m.in. pampersy, pościel, ręczniki).

REALIZACJA DYŻURÓW INTERWENCYJNYCH

W ramach dyżurów interwencyjnych pracownicy dyżurowali w soboty, niedziele i święta na wypadek nagłego zgłoszenia Pogotowia Ratunkowego, co do konieczności podjęcia opieki i świadczeniu usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania klienta.
W ramach dyżurów interwencyjnych podjęto:

- **21 interwencji**, z czego 4 osoby wymagały wsparcia opiekunki w dniu dyżuru,
- 2 osoby zostały objęte pomocą w formie usług opiekuńczych na dalszy okres.

PROJEKT „WROCŁAWSKIE STANDARDY USŁUG OPIEKUŃCZYCH"

Od czerwca 2011 r. w porozumieniu z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej prowadzono prace nad projektem **„Wrocławskie standardy usług opiekuńczych"**. Uczestniczono m.in. w tworzeniu założeń projektu – stworzono podstawowy dokument regulujący zasady funkcjonowania usług opiekuńczych we Wrocławiu, wraz z dokumentacją szczegółową. Prace nad projektem realizowane były z uwzględnieniem przygotowań do wrocławskiego **Programu „SENIOR"**, którego realizację zaplanowano na 2012 rok. W ramach prac opracowano podstawowe założenia projektu i przedłożono dokumentację do akceptacji na początku listopada 2011 r..

ANKIETA DOTYCZĄCA JAKOŚCI USŁUG

We współpracy z pracownikami socjalnymi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, przeprowadzono **wśród klientów ankietę** dotyczącą oceny jakości usług. W ankiecie wzięło udział **84 klientów**. Wyniki ankiety można uznać jako korzystne. Niemniej szczególny akcent powinien zostać postawiony na działania w zakresie opieki higienicznej (95% klientów usług zadowolonych, 5 % klientów niezdecydowanych) i pielęgnacyjnej (97% klientów zadowolonych). W zakresie dowozu posiłków do mieszkania klienta, zainteresowanych obiadem dwudaniowym w tej formie było ok. **13% klientów**. Jeśli chodzi o koszt po stronie klienta, najwięcej osób deklarowało możliwość wpłaty do 6 zł za posiłek w formie dwudaniowego obiadu.

Wyniki ankiety w zakresie zadowolenia z realizacji określonych czynności opiekuńczych

l.p.	Rodzaj czynności wykonywanych na rzecz klienta	Katalog usług /zakres		Czy jest Pani /Pan zadowolona ze świadczonych usług w wymienionym zakresie?						
				Liczba odpowiedzi			suma odpo-wiedzi	Procent odpowiedzi		
		Tak	Nie	**Tak**	**Nie**	**Nie wiem**	**Tak**	**Tak**	**Nie**	**Nie wiem**
1.	Zakupy	75	-	74	-	1	75	**99%**	0%	1%
2.	Przygotowywanie posiłków przez opiekunkę									
	śniadanie	39		39	-	-	39	**100%**	0%	0%
	obiad	57		56	-	-	56	**100%**	0%	0%
	kolacja	23		23	-	-	23	**100%**	0%	0%
3.	Prace porządkowe	76	-	73	1	2	76	**96%**	1%	3%
4.	Czynności pielęgnacyjne	30	-	29	1	-	30	**97%**	3%	0%
5.	Czynności higieniczne	38	-	36	-	2	38	**95%**	0%	5%
6.	Opłacanie rachunków	45	-	43	-	2	45	**96%**	0%	4%
7.	Kontakt z otoczeniem (spacery)	31	-	19	-	2	21	**90%**	0%	10%
8.	Wizyty lekarskie, realizacja recept	67	-	64	-	-	64	**100%**	0%	0%
	Załatwianie spraw urzędowych	51	-	50	-	-	50	**100%**	0%	0%

WSPARCIE DZIENNE – ZESPÓŁ DZIENNYCH DOMÓW POMOCY SPOŁECZNEJ

W 2011 r. zrealizowano zadania opiekuńczo-terapeutyczne dla osób starszych o zmniejszonej sprawności psychofizycznej w następujących dziennych ośrodkach wsparcia:

- Dzienny Dom Pomocy Społecznej, ul. Skwierzyńska 23/2,
- Dzienny Dom Pomocy Społecznej, ul. Kościuszki 67,
- Dzienny Dom Pomocy Społecznej, ul. Komuny Paryskiej 11,
- Dzienny Dom Pomocy Społecznej, ul. Żeromskiego 37/1.

Wszystkie dzienne domy posiadają od 2009 r.: **„Certyfikat Miejsca Przyjaznego Seniorom"** nadawany przez Wrocławskie Centrum Seniora działające w ramach Centrum Informacji i Rozwoju Społecznego we Wrocławiu.
Wśród osób korzystających z usług dziennych domów były osoby posiadające świadczenia emerytalne, rentowe bądź zasiłki socjalne. W 2011 r. **średnia wieku** wśród klientów wynosiła **74 lata**, takie osoby stanowią 90 %. Pozostałe 10% to osoby do 63 roku życia ze schorzeniami psychosomatycznymi. Klienci obsługiwani są przez 14-osobowy zespół. Wśród klientów dziennych dps **70% stanowiły kobiety** a **30% mężczyźni**.

Dane liczbowe dotyczące klientów dziennych domów pomocy społecznej

Dzienny Dom Pomocy Społecznej	Liczba miejsc	Liczba wydanych decyzji	Liczba osób korzystają-cych średnio na miesiąc	Liczba osób korzystający z bezpłatnego pobytu
ul. Kościuszki 67	30	26	22	1
ul. Komuny Paryskiej 11	70	70	57	8
ul. Skwierzyńska23/2	40	50	40	5
ul. Żeromskiego 37/1	40	50	35	3
Razem	**180**	**196**	**154**	**17**

W roku 2011 każdy klient dziennych domów posiadał decyzję administracyjną z indywidualnym naliczeniem odpłatności za pobyt zależnym od wysokości dochodu klienta. **Średnia wysokość ustalonej odpłatności w 2011 r. wyniosła 82 zł miesięcznie**.

GORĄCY POSIŁEK W DZIENNYCH DOMACH

Posiłki były przygotowywane w kuchni centralnej w Domu Pomocy Społecznej przy ul. Karmelkowej 25 i dowożone samochodem przystosowanym do przewozu posiłków przez pracownika na stanowisku kierowcy. Tylko w Dziennym Domu Pomocy Społecznej przy ul. Komuny Paryskiej w 2011 r. funkcjonowała własna kuchnia i posiłki były przygotowywane na miejscu. **Dzienne domy posiadają certyfikat bezpieczeństwa żywności i żywienia oraz wprowadzony system HACCP gwarantujący Dobre Praktyki Higieniczne.**

Liczba posiłków wydanych w dziennych domach w roku narastająco

Dzienny Dom Pomocy Społecznej	Liczba wszystkich posiłków wydanych narastająco w roku 2011	Liczba posiłków wydanych klientom zwolnionym z odpłatności w 2011 r.
ul. Kościuszki 67	4 182	247
ul. Komuny Paryskiej 11	12 744	1580
ul. Skwierzyńska23/2	8 969	973
ul. Żeromskiego 37/1	7 693	451
Razem	**33 588**	**3251**

BUDŻET DZIENNYCH DOMÓW

Budżet dziennych domów pomocy społecznej.

Wykonanie budżetu 2011	Odpłatność klienta/ mieszkańca	Liczba miejsc	Koszt jednego miejsca	Koszt z pomniej-szeniem odpłatności
1 007 946 zł	150 681,06 zł	180	466,64 zł	396,88 zł

DZIAŁALNOŚĆ AKTYWIZACYJNA

W roku 2011 szczególną uwagę zwrócono na twórczość Czesława Miłosza i Tadeusza Różewicza. Dążono do zapewnienia klientom komfortowego pobytu, mając na uwadze aktywizację ruchową klientów dziennych domów. Zorganizowano dla klientów szereg imprez plenerowych: wycieczki turystyczne, piknik, grzybobranie, spacery po Wrocławiu z przewodnikiem, wycieczki rowerowe, itp. Na terenie wszystkich dziennych domów pomocy społecznej organizowana była Poranna Gimnastyka Seniora. Organizowano również spotkania z dziećmi, we współpracy z jednostkami przedszkolnymi i szkolnymi z rejonu.

Klienci mieli możliwość oglądania występów artystycznych przygotowywanych przez amatorskie zespoły kabaretowe seniorów. Dzięki współpracy z instytucjami kulturalnymi Wrocławia, klienci mogli korzystać z tańszych lub darmowych wejść na różne wydarzenia kulturalne w mieście. Organizowano spotkania okolicznościowe, jak również prowadzono wszelkie rodzaje działalności świetlicowej, typowe dla potrzeb i zainteresowań seniorów (np. gry stolikowe, zabawy taneczne, gry towarzyskie, prace plastyczne różnorodnymi technikami itp.)
Spośród wielu zorganizowanych wydarzeń w roku 2011 najbardziej znaczące to:

- udział w miejskich obchodach Dnia Seniora, a także w targach Senioralnych zorganizowanych przez Wrocławskie Centrum Seniora,
- udział w projekcie **„Odetchnijmy od miasta”**, realizowanym we współpracy z organizację pozarządową - w ramach projektu zorganizowano dwa działania: piknik w Kobierzycach i wycieczka turystyczna do zamku Książ i Uzdrowiska Szczawno Zdrój,
- praktyki studentów Kolegium Służb Społecznych w Dziennym DPS przy ul. Komuny Paryskiej 11, zakończone **wystawą w Mediatece** przy pl. Teatralnym dokumentującą historie życia klientów dziennego domu,
- **30-lecie Dziennego Domu Pomocy Społecznej** przy ul. Skwierzyńskiej 23/2.

Dane liczbowe dotyczące udziału klientów w organizowanych wydarzeniach i imprezach

Dzienny dom pomocy społecznej	Liczba zorganizowanych imprez/ wydarzeń	Liczba uczestniczących klientów narastająco	Średnia liczba uczestników w wydarzeniu
ul. Kościuszki 67	50	802	16,04
ul. Komuny Paryskiej 11	59	1 020	17,29
ul. Skwierzyńska23/2	60	1 000	16,67
ul. Żeromskiego 37/1	59	880	14,92
Wskaźnik Zespołu Dziennych DPS 2011 rok na potrzeby budżetu zadaniowego	228	3 702	16,24

W 2011 r. wzrosła w stosunku do lat poprzednich liczba organizowanych imprez, wyjść, działań na rzecz klientów dziennych domów, a jednocześnie nie spadł wskaźnik uczestnictwa naszych klientów w poszczególnych wydarzeniach. Wynika z tego, iż działania mobilizujące przynoszą skutek i **systematycznie wzrasta aktywność**

klientów dziennych domów. W załączeniu zestawienia organizowanych zajęć i uczestnictwa klientów każdego dziennego domu pomocy społecznej w poszczególnych działaniach (załączniki nr 5).

WSPARCIE SPECJALISTYCZNE

W ramach realizacji zadania terapeutyczno - opiekuńczego do dyspozycji klientów dziennych domów byli **psychologowie**, którzy przyjmowali zainteresowanych klientów dziennych domów w wyznaczone dni dwa razy w miesiącu. W ramach tej współpracy były organizowane cieszące się dużym zainteresowaniem pogadanki, poradnictwo indywidualne oraz spotkania grupowe. Od 2011 r. w każdym dziennym domu realizowane były również cykliczne **spotkania edukacyjne z pielęgniarkami.**

PROJEKT ZMIAN W DZIENNYCH DOMACH POMOCY SPOŁECZNEJ

Celem zmian jest zapewnienie osobom starszym – mieszkańcom Wrocławia usług świadczonych w dziennych domach na dotychczasowym poziomie ze szczególnym uwzględnieniem osób starszych z deficytem pamięci lub innymi chorobami wieku senioralnego, wymagającym stałej dziennej opieki. Na potrzeby realizacji przygotowanego projektu przyznano w 2011 r. środki finansowe na opracowanie dokumentacji projektowej określającej zakres prac budowlanych i mającej na względzie dostosowanie pomieszczeń dziennych dps dla osób niepełnosprawnych. Przeprowadzono postępowanie przetargowe na **przygotowanie dokumentacji projektowej na przebudowę trzech dziennych domów pomocy społecznej** tj. przy ul. Skwierzyńskiej 23/2, ul. Żeromskiego 37/1 i przy ul. Komuny Paryskiej 11.
W 2012 r. planuje się przeprowadzenie przebudowy Dziennego Domu Pomocy Społecznej przy ul. Żeromskiego 37/1.

REALIZACJA BUDŻETU MCUS

Rozdział	Plan	Wykonanie	W tym dotacja z budżetu Państwa	W tym wpływy z odpłatności mieszkańców lub klientów
85202 PW	24 464 236,00 zł	24 364 434,42 zł	5 005 869 zł	5 450 029,49 zł
85203 GW	1 109 263,00 zł	1 097 367,56 zł	-	150 681,06 zł
85228 GW	11 505 690,00 zł	11 496 580,90 zł	-	2 417 324,30 zł
85228 GZ	529 218,00 zł	529 218,00 zł	529 218,00 zł	35 554,14 zł
75108 GZ	480,00 zł	480,00 zł	-	-
RAZEM	**37 608 887,00 zł**	**37 488 080,88 zł**	**529 218,00 zł**	**8 053 588,99 zł**

Zadania realizowane przez MCUS z zasady są odpłatne, niemniej mieszkańcy i klienci są zwolnieni z odpłatności na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej lub aktów miejscowych (uchwał Rady Miejskiej Wrocławia).

Oprócz wpływów z odpłatności dochody pochodzą między innymi z najmu i dzierżawy powierzchni lub pomieszczeń.

Wpływy z dochodów

Rozdział	DOCHÓD Z TYTUŁU	Kwota
85202	odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznej	5 450 029,49 zł
85202	najmu i dzierżawy	284 031,75 zł

85202	czynszów	56 622,17 zł
85202	sprzedaży mediów dla ZZK	20 338,39 zł
85202	rozliczenia dochodów własnych, odsetek itp.	161 302,52 zł
85203	odpłatności za pobyt w dziennych domach pomocy społecznej,	150 681,06 zł
85228 GW	odpłatności za usługi opiekuńcze	2 417 324,30 zł
85228 GZ	odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze	35554,14 zł
Razem		**8 575 883,82 zł**

POSTĘPOWANIE EGZEKUCYJNE W ADMINISTRACJI

Czynności windykacyjne w ramach postępowania egzekucyjnego w administracji odnoszą się do tych mieszkańców lub klientów, którzy otrzymali decyzję administracyjną określającą należność do zapłaty (decyzje wydaje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej). **Ewidencja dłużników ujmowała 75 klientów, z tego nowych spraw wprowadzonych w roku 2011 było 25**. Dotyczyły one 1 mieszkańca domu pomocy społecznej oraz 24 klientów usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania.

Część spraw Działu Usług Opiekuńczych rozpoczętych w poprzednich latach 2009 i 2010 była kontynuowana w roku 2011 i została zakończona (5 spraw z 2010r.). Sprawy mieszkańców domów pomocy społecznej z uwagi na uwarunkowania formalne są długotrwałe i prawie wszystkie będą kontynuowane w roku 2012 (1 sprawa z 2009 r., 4 sprawy z 2010 r. i 1 sprawa z 2011 r.). **W roku 2011 zostało rozpoczętych i zakończonych 15 spraw, co odpowiada spłacie długu w sumie na 7 369,41zł.**

Wysokość długu z tytułu odpłatności za pobyt w dps i za usługi opiekuńcze w roku 2011

Liczba dłużników		Na 01.01.2011r.	Na 01.01.2012r.	Spłacono +długi z 2011r	Odroczono	Umorzono	Zmarło	Dług po zmarłych
DUO	37	3712,71	3669,84	10330,50	3510,16	1177,75	3	1503,08
DPS	6	14490,89	13933,09	3802,05			2	6024,40
Razem	**43**	**18203,60**	**17602,93**	**14132,55**	**3510,16**	**1177,75**	**5**	**7527,48**

CENTRUM INFORMACJI I ROZWOJU SPOŁECZNEGO

ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ

WROCŁAWSKIE CENTRUM SENIORA

W swoim założeniu i misji stanowi płaszczyznę szybkiej wymiany informacji pomiędzy oferentami usług opiekuńczych, a ich odbiorcami. Jednym z najważniejszych zadań Centrum Seniora, jest pozyskiwanie informacji o ofercie skierowanej do seniorów przez firmy, instytucje, organizacje. Z drugiej strony, wiadomości te są w przystępnej formie przekazywane najstarszym mieszkańcom miasta. W założeniu Wrocławskiego Centrum Seniora podejmowane działania na rzecz seniorów mają charakter trwały i powtarzalny. Działania stałe WCS na rzecz aktywizacji osób powyżej 60 roku życia to:

- **Prowadzenie punktu informacyjnego dla seniorów i tematycznych portali informacyjnych** www.seniorzy.wroclaw.pl, Opieka Info, Info Senior, Senior Sztuka. Portale prowadzone są przez wolontariuszy (w tym uczniów Gimnazjum 29), seniorów i pracowników Centrum. Portale cieszą się sporym zainteresowaniem.

Liczba odsłon to ok. 12 tys. w skali miesiąca. Osobiście punkt informacyjny odwiedza dziennie średnio **10 osób** zainteresowanych ofertą skierowaną dla seniorów. W okresie Dni Seniora liczba ta zwiększyła się do **20 - 50 osób** dziennie. Z porad telefonicznych (porady udzielane w ramach „Telefonu Seniora") korzysta dziennie średnio **15 osób**, w okresie Dni Seniora dziennie pracownicy odbierali nawet kilkadziesiąt telefonów. Z okazji Dni Seniora została stworzona również strona poświęcona tylko Dniom Seniora www.dniseniora.pl. Liczba osób, które odwiedziły stronę wynosi 18810.

- Tworzenie bazy Klubów Seniora – (**obecnie 70 klubów**) oraz bazy Uniwersytetów Trzeciego Wieku – (**10 placówek**); udzielanie im merytorycznego, logistycznego wsparcia.
- Pozyskiwanie i przekazywanie informacji o usługach skierowanych do seniorów, oferowanych przez organizacje pozarządowe, instytucje firmy (np. o warsztatach, kursach, spotkaniach). Informacja publikowana jest na stronie www.seniorzy.wroclaw.pl.
- Prowadzenie kursów i konsultacji komputerowych. Warsztaty komputerowe prowadzone w 3 grupach składającej się z: 1 grupa 5 osób, 2 grupa 5 osób, 3 grupa 6 osób na dwóch poziomach podstawowym i średnio zaawansowanym. 3 edycje w ciągu roku 2011. Zajęcia trwają 11 tygodni 1 x tydzień x 1 h. w programie zajęć znajduje się min: środowisko MS Windows, MS Office, korzystanie z Internetu.
- Wrocławskie Centrum Seniora prowadzi szeroką działalność promocyjną i informacyjną. Jej celem jest przede wszystkim skuteczne dotarcie do jak największej liczby osób starszych z informacją. Inne cele to pozytywne kojarzenie wizerunku WCS, pobudzenie seniorów do korzystania z Internetu i innych środków masowego przekazu, stała informacja o bieżących kursach, uroczystościach, programach i projektach przekazywana za pośrednictwem prasy, Internetu, druków informacyjnych, także podczas imprez okolicznościowych organizowanych przez WCS. Broszury, ulotki, foldery promocyjne są podstawą działalności reklamowej wielu firm i instytucji. Także Wrocławskie Centrum Seniora wykorzystuje tę formę promocji. Ich zaletą jest duży nakład łatwa dostępność i kontrola kolportażu. Są one rozdawane Seniorom podczas akcji promocyjnych, w Centrum, a także w Klubach Seniora. Dotyczą zarówno ogólnej działalności Centrum jak i oferty dla seniorów z zakresu medycyny, kultury, edukacji, Klubów Seniora itp. Na potrzeby promocji i informowania seniorów wykonano prawie **1000 sztuk** materiałów informacyjnych.Dbanie o pozytywny obraz środowiska senioralnego w mediach i opinii publicznej odbywa się miedzy innymi poprzez wydawanie jedynego miesięcznika bezpłatnego dla seniorów w Polsce – „Wrocławski Senior", wydawanie ulotek, informatorów – „Kluby Seniora" , „Uniwersytety Trzeciego Wieku" , „ Raport Wrocław 2009 – 2011- działania na rzecz seniorów", „Punkty konsultacyjne" (wydawnictwa za rok 2011). Prowadzona jest bezpłatna współpraca z mediami (Gazeta Wrocławska, Solidarność, Echa Miasta i inne).
- „**Akademia Językowa"** – powstała we współpracy z jedną z wrocławskich szkół językowych. Zajęcia trwają 6 miesięcy. Podczas zajęć seniorzy nabywają podstawowe umiejętności komunikacji. Zajęcia sprzyjają integracji i komunikacji międzypokoleniowej. Warsztaty językowe prowadzone są przy wsparciu uczniów Gimnazjum 29.

AKTYWNA ZŁOTA JESIEŃ

Dofinansowanie prowadzonego od 1999 r. cyklu spotkań integrujących środowisko seniorów. Problemy ludzi starszych rozwiązywane są poprzez stworzenie płaszczyzny samopomocy, zorganizowanie wolontariatu młodzieżowego. W ramach zadania odbywają się pikniki, wycieczki autokarowe, prezentacja twórczości artystycznej seniorów, zajęcia klubowe – turnieje, spotkania z okazji rocznic państwowych, wigilia, gimnastyka, gimnastyka umysłu, zajęcia komputerowe, spotkania edukacyjne, prozdrowotne. W zadaniu udział bierze **120 osób**.

WOLONTARIAT DLA KOMBATANTÓW

Projekt realizowany od dwóch lat ma na celu zapewnienie pomocy w wykonywaniu codziennych czynności samotnym i chorym kombatantom Wrocławia – zadanie jest realizowane bezkosztowo. Prace wchodzące w zakres pomocy udzielanej przez wolontariuszy to wolontariat bezpośredni, (czyli drobne sprzątanie, porządki, zakupy, pomoc w dotarciu do lekarza, pomoc w wyjściu na spacer, dotrzymanie towarzystwa, rozmowa, inne - według ustaleń kombatanta z wolontariuszem), nauka obsługi komputera, pomoc w siedzibie Związku przy spotkaniach, odczytach, przeprowadzanie wywiadów z kombatantami w ramach „Historii mówionej". W 2011 r. zadaniem objęto **13 kombatantów**. Wolontariusze (**23 osoby**) to studenci wrocławskich uczelni, w dużej mierze osoby zaangażowane w działalność duszpasterstw akademickich Wrocławia (Redemptor, Maciejówka, Wawrzyny, Stygmatyk, Przystań, Most, Antoni) oraz Domowe Hospicjum „Samarytanin". CIRS koordynuje i nadzoruje realizację projektu.

DZIAŁANIA MŁODZIEŻOWEGO CENTRUM INFORMACJI I ROZWOJU

„GAZETA MŁODYCH"

To bezpłatny miesięcznik studencki, ukazujący się na papierze i w Internecie. „Gazeta" ma stanowić forum, na którym młodzi mieszkańcy Wrocławia mogą się wypowiedzieć i spróbować swoich sił jako recenzenci, felietoniści czy autorzy relacji z imprez. Prezentowane są również zdjęcia młodych fotografów oraz paski komiksowe młodych twórców. Na projekt składa się prowadzenie strony internetowej gazeta.mlodych.pl, podstrony „Gazety" na portalu mlodzi.wroclaw.pl oraz wydawanie w wersji papierowej bezpłatnych numerów „Gazety" wraz z jej dystrybucją w środowiskach młodzieżowych. Projekt „Gazeta" jest realizowany we współpracy z wolontariuszami i praktykantami MCIR oraz podmiotami zewnętrznymi (m.in. Empik, Wrockfest, Teatr Polski, Mediateka, PWST, Teatr Arka, KAN, Brave Festival). W 2011 r. na stronie gazeta.mlodych.pl opublikowano ok. **400 artykułów**, a na portalu mlodzi.wroclaw.pl w dziale „Gazeta Młodych" – ok. **350 artykułów**. Odnotowano **26 000 odwiedzin** strony gazeta.mlodych.pl oraz **57 000 odsłon** tej strony. W 2011 r. wydano 7 numerów „Gazety" w wersji papierowej: lutowy (24 strony, nakład 2000), marcowy (24 strony, nakład 3500), kwietniowy (24 strony, nakład 4000), majowy (24 strony, nakład 3700), wakacyjny (24 strony, nakład 3500), październikowo-listopadowy (24 strony, nakład 4000), grudniowo-styczniowy (28 stron, nakład 3500). „Gazetę" dystrybuowano w ok. 60 miejscach w mieście (m.in. szkoły średnie, uczelnie wyższe, akademiki, biblioteki, kluby, empiki; w tym w 9 miejscach znalazły się specjalne stojaki na gazetę). Przy „Gazecie" było zaangażowanych ok. 30 wolontariuszy i praktykantów – w tym do grupy redakcyjnej „Gazety" w 2011 r. dołączyło 18 nowych osób.

Regularnie odbywają się spotkania redakcyjne, w których udział biorą redaktorzy, współpracownicy „Gazety Młodych". Współpracownicy „Gazety Młodych" w 2011 r. zorganizowali 3 spotkania rekrutacyjno - promocyjne na wydziałach Uniwersytetu Wrocławskiego: Instytucie Dziennikarstwa, Instytucie, Instytucie Socjologii. W listopadzie zorganizowano konkurs na najlepsze zdjęcie świąteczne z okresu PRL „Wywołajmy święta sprzed lat". Na konkurs nadesłano ok. 30 zdjęć, jury wyłoniło 3 najlepsze, których autorzy zostali nagrodzeni. Na stronie gazeta.mlodych.pl odbyło się także głosowanie publiczności.

PORTALE INFORMACYJNO-KULTURALNE (WWW.MLODZI.WROCLAW.PL, CENTRUM.MLODYCH, WROCLAWIANIENAPOLANIE.PL, POSWIETUJ.PL, MLODENOGI.PL, WOLONTARIAT.WROCLAW.PL, STRONA WWW CES)

- **mlodzi.wroclaw.pl**

Strona internetowa mlodzi.wroclaw.pl jest portalem informacyjno-kulturalnym dla młodzieży. Pełni także funkcję wychowawczą, dostarczając informacji o możliwościach

rozwoju i aktywnego spędzania czasu wolnego. Na portalu zamieszczane są informacje o koncertach, festiwalach, spektaklach, filmach, ciekawych imprezach, szkoleniach i warsztatach, zajęciach sportowych, wykładach, konferencjach, rozmowach z wyjątkowymi ludźmi. Na stronie mlodzi.wroclaw.pl można także znaleźć teksty dydaktyczne, edukacyjne, felietony, recenzje książek, filmów, wystaw, relacje z imprez odbywających się we Wrocławiu.

Portal to również miejsce informacji o konkursach organizowanych przez MCIR, w których do wygrania są wejściówki do wrocławskich kin, teatrów lub książki Dzięki stronie mlodzi.wroclaw.pl można poznać ofertę Centrum Edukacji Społecznej dotyczącą szkoleń i warsztatów w ramach Edukacji Nieformalnej. Do 30 września 2011 r. na stronie mlodzi.wroclaw.pl znajdowały się także informacje dotyczące Miejskiego Centrum Wolontariatu. Do października 2011 r. portal był także źródłem informacji o lidze Młode Nogi Wrocławia – użytkownicy mogli znaleźć na nim wyniki meczów, tabele, sylwetki zawodników, galerię zdjęć i relacje z rozgrywek. Portal jest nieustannie aktualizowany, od stycznia do grudnia opublikowano ok. **4300 artykułów**. Aktualnie prezentowanych jest ok. 350 artykułów, dziennie powstaje ok. 15 artykułów. Od stycznia do grudnia na stronie zanotowano **139 000 odwiedzin** i **422 400 odsłon**, średnio ok. 1200 odsłon dziennie. Nad portalem pracuje zespół ok. 10 osób (w tym wolontariusze i praktykanci).

- **centrum.mlodych.pl**

Strona jest wizytówką Młodzieżowego Centrum Informacji i Rozwoju. Znajdują się na niej informacje o projektach i działaniach Centrum, archiwalne artykuły dotyczące działalności MCIR, a także profile osób, które od samego początku, a także teraz tworzą Centrum. Aktualnie na stronie prezentowanych jest kilkadziesiąt artykułów. Od stycznia do grudnia na stronie zanotowano **2200 odwiedzin** i **7400 odsłon**.

- **wroclawianienapolanie.pl**

Strona przygotowywana i realizowana w ramach kampanii miejskiej „Wrocławianie na Polanie", której kolejna edycja została zainaugurowana 1 maja 2011 r. Piknikiem Rodzinnym przy Hali Stulecia. Wówczas użytkownikom udostępniona została nowa odsłona strony internetowej, na której od maja do grudnia 2011 odnotowano **18 800 odwiedzin i 64 100 odsłon**. Na stronie wroclawianienapolanie.pl znaleźć można informacje dotyczące kampanii, polan rekreacyjnych, wrocławskich parków oraz informacje o związanej z kampanią akcji „Sprzątniesz nie wdepniesz". Strona jest także źródłem informacji o zbliżających się imprezach plenerowych, piknikach organizowanych w ramach kampanii. Można na niej znaleźć również relacje z tych imprez i galerie zdjęć.

- **mlodenogi.pl**

Strona powstała na początku października 2011 r., przed rozpoczęcie 8. edycji ligi Młode Nogi Wrocławia. Na stronie mlodenogi.pl można znaleźć informacje dotyczące ligi Młode Nogi Wrocławia, a także rozgrywek pucharowych, które odbywają się w ramach MNW. Przede wszystkim jednak na stronie znaleźć można terminarz rozgrywek, wyniki meczów wraz z opisami, tabelę rozgrywek i tabelę strzelców, informacje o drużynach biorących udział w lidze, galerię zdjęć i relacje z rozgrywek, wywiady z osobami związanymi z ligą oraz osobami, które zajmują się zawodowo grą w piłkę nożną, trenowaniem sportowców, fizjoterapią. Trwają prace nad tym, aby na stronie pojawiały się krótkie relacje video z rozgrywek, które w tej chwili zamieszczane są na stronie youtube.com. W okresie od października do grudnia 2011 na stronie zostało opublikowanych około 40 artykułów, a także kilkadziesiąt relacji z meczów i kilkaset zdjęć. Od października do grudnia na stronie zanotowano **4100 odwiedzin i 23 300 odsłon.**

- **poswietuj.pl**

Strona powstała pod koniec 2010 r.. Jest częścią kampanii „Poświętuj Komuś Święta". Na stronie można znaleźć informacje dotyczące okołoświątecznych wydarzeń we Wrocławiu, a także teksty poświęcone szeroko pojętej tematyce Bożego Narodzenia. Ze strony można pobrać śpiewnik z kolędami (słowa i nuty). Oglądalność strony wzrasta

w okresie świąt Bożego Narodzenia. Obecnie na stronie jest opublikowanych około 35 artykułów. W 2011 r. (głównie styczeń i grudzień) na stronie zanotowano **1500 odwiedzin i ponad 3000 odsłon**.

- **Przygotowanie stron www wolontariat.wroclaw.pl oraz strona Centrum Edukacji Społecznej**

Dla Miejskiego Centrum Wolontariatu została przygotowana strona wolontariat.wroclaw.pl, której oficjalne otwarcie nastąpiło 26 września 2011 r. wraz z inauguracją Miejskich Dni Wolontariatu. Na stronie można znaleźć informacje o możliwościach wolontariatu we Wrocławiu, można także zarejestrować się i zgłosić chęć pomocy, wybrać interesującą ofertę spośród tych zawartych w bazie Miejskiego Centrum Wolontariatu. Strona informuje także o szkoleniach dla wolontariuszy oraz o różnorodnych formach pomocy.

Prace nad stroną dla Centrum Edukacji Społecznej rozpoczęły się w listopadzie 2011, do końca grudnia przygotowano rozpiskę strony, jej grafikę oraz zakończone zostały główne prace programistyczne. Rozpoczęło się wdrażanie systemu, testowanie strony, wprowadzanie poprawek i nowych udogodnień, szkolenie osób odpowiedzialnych za stronę, uzupełnianie strony i jej przygotowanie do oficjalnego otwarcia. Na stronie można znaleźć informacje o szkoleniach, warsztatach, poradnictwie prawnym i psychologicznym, zajęciach artystycznych i sportowych organizowanych przez Centrum Edukacji Społecznej. Strona daje także możliwość zapisów na wszystkie zajęcia. Strona CES jest także źródłem informacji o wydarzeniach, spotkaniach odbywających się na Brochowie, gdzie znajduje się Ośrodek Integracyjny Centrum Edukacji Społecznej.

„GAZETA WOLONTARIATU" (WE WSPÓŁPRACY Z MIEJSKIM CENTRUM WOLONTARIATU)

Redakcja Młodzieżowego Centrum Informacji i Rozwoju zajmowała się redakcją, korektą, składem i przygotowaniem do druku „Gazety Wolontariatu".
„Gazeta Wolontariatu" zbiera różne informacje dotyczące funkcjonowania wolontariatu we Wrocławiu, a także za granicą. Artykuły poświęcone są możliwościom wolontariatu przewidzianym dla młodych, seniorów oraz ludzi w każdym wieku. W numerze znalazła się także baza ofert wolontariatu przekazanych Miejskiemu Centrum Wolontariatu przez wrocławskie stowarzyszenia i organizacje zajmujące się tą problematyką. W pierwszym numerze „Gazety Wolontariatu" ukazało się 14 artykułów. W ich tworzenie byli zaangażowani wolontariusze MCW, MCIR, a także organizacje i stowarzyszenia zajmujące się wolontariatem we Wrocławiu. Na wakacje 2011 r. został przygotowany pierwszy numer „Gazety Wolontariatu" (20 stron A4, **nakład: 5000 sztuk**). We wrześniu powstał drugi numer, który został wydany w związku z Miejskimi Dniami Wolontariatu. Nakład tego numeru wyniósł **4000 sztuk**. Pod koniec 2011 r. przygotowano trzeci numer gazety, w tym samym formacie o nakładzie **4000 sztuk**.

LIGA „MŁODE NOGI WROCŁAWIA"

„Młode Nogi Wrocławia" to liga piłkarska z udziałem grup nieformalnych i organizacji skupiających osoby działające na rzecz młodzieży. Celem rozgrywek jest przede wszystkim promowanie zdrowego trybu życia i integracja środowisk młodzieżowych. Na początku 2011 r. (styczeń-marzec) odbyła się runda rewanżowa 7. edycji MNW. Zawodnicy brali udział w regularnych rozgrywkach, rozgrywając mecze w sobotnie przedpołudnia. W ramach tej rundy zostały rozegrane **132 mecze**, w których padło 835 **bramek**, co daje średnią powyżej 6 goli na mecz. Udział w rozgrywkach wzięło **140 osób** z 12 zgłoszonych drużyn. Oprócz rozgrywek ligowych odbył się także turniej o Puchar Młodych Nóg Wrocławia. Wzięło w nim udział 5 drużyn (ok. 60 zawodników rozegrało 10 meczów, zdobywając ponad 40 bramek). 15 października 2011 rozpoczęła się 8. edycja ligi Młode Nogi Wrocławia i odbyły się pierwsze mecze rundy zasadniczej. Runda zasadnicza zakończyła się w 2011 r., runda rewanżowa rozpocznie się

w styczniu 2012 r.. W VIII edycji rozgrywek udział bierze **112 osób z 9 zgłoszonych drużyn**, które rywalizują ze sobą w meczach rozgrywanych w niemal każde sobotnie przedpołudnie. W ramach rundy zasadniczej zostały rozegrane **36 mecze**, w których padło **343 bramek**, co daje średnią powyżej 9 goli na mecz. Oprócz rozgrywek ligowych odbyła się także dziesiąta edycja turnieju o Puchar Młodych Nóg Wrocławia. Do udziału w turnieju zgłosiło się 14 zespołów. Wzięło w nim udział 12 drużyn. 120 zawodników rozegrało 16 meczów, zdobywając 56 bramek.

PRZYGODOWY RAJD NA ORIENTACJĘ „TROPICIEL"

Rajd skierowany jest do osób w każdym wieku. Każdy może spróbować przemierzyć wyznaczoną trasę i z mapą i kompasem w ręku zdobyć miano Tropiciela. Rajd jest doskonałą okazją, aby sprawdzić swój hart ducha oraz swoje umiejętności. 6. edycja rajdu odbyła się w Bystrzycy Oławskiej (27-28 maja). Wzięło w niej udział **578 osób** w grupach 4-6 osobowych. W 12 godzin trzeba było przemierzyć około 40 km i zaliczyć wszystkie punkty kontrolne. Na uczestników czekało wiele ciekawych zadań (w tym: elementy tropienia w terenie, strzelanie, liny, przeprawa wodna). W organizację imprezy zaangażowanych było 70 wolontariuszy, organizacje i firmy: WOPR Wrocław, Parasim, Grupa Rekonstrukcji Historycznej Festung Breslau, DA Redemptor, Sklepy Turystyczne Horyzont, NZS – Uniwersytet Wrocławski, Miasto Oława, Szkoła Podstawowa w Bystrzycy, Gminne Centrum Kultury i Sportu z siedzibą w Oławie, a także sponsorzy: V2 Militaria, Horyzont, Bart, Wrocławski Informator Internetowy, Galileos, Plan. Rajd objęły patronatem medialnym: Radio Hit Oława, portal wedrownik.net, gazeta Tygodnik Wrocławski, Radio Luz, portal tanie-loty.com.pl.

7. edycja rajdu odbyła się w Obornikach Śląskich (18-19 listopada 2011 r.). Wzięło w niej udział **600 osób** w grupach 4-6 osobowych. Przygotowano 4 urozmaicone trasy do wyboru w zależności od preferencji indywidualnych – trudniejsze lub łatwiejsze. Trasa 40 km – w 12 godzin trzeba było znaleźć wszystkie punkty kontrolne. Trasa nawigacyjna – w czasie12h trzeba było zrobić jak najmniejszą ilość km znajdując punkty kontrolne. Trasa rowerowa – wyjątkowo w grupie dwuosobowej trzeba było pokonać 40km w 6h znajdując punkty kontrolne. Trasa 60 km – w 16 godzin trzeba było znaleźć wszystkie punkty kontrolne. Na uczestników czekało wiele ciekawych zadań (elementy tropienia w terenie, zagadki logiczne, przestrzenne, strzelanie, liny, przeprawa wodna). W organizację imprezy zaangażowanych było 82 wolontariuszy, organizacje i firmy: WOPR Wrocław, Parasim, Grupa Rekonstrukcji Historycznej Festung Breslau, Grupa Rekonstrukcji Historycznej SKAU, DA Redemptor, DA Wawrzyny, SELENGE – organizator surwiwali, NZS Uniwersytet Wrocławski, Miasto Oborniki Śląskie, Gminne Centrum Kultury i Sportu w Obornikach Śląskich, a także sponsorzy: DECATHLON, KOLBA, Kwatera Główna, Wrocławski Park Wodny, Biuro Euro 2012, Biuro Promocji Miasta Wrocław, Wrocław Europejska Stolica Kultury, Galileos, Plan. Rajd objęły patronatem medialnym gazety: Gazeta Młodych, Żak, Tygodnik Wrocławski, portale: wedrownik.net, Wrocławski Informator Internetowy, portal tanie-loty.com.pl oraz Radio Luz.

MCIR NA SLOT ART FESTIVAL

SAF jest największym festiwalem kultury alternatywnej w Polsce, którego program obejmuje wiele koncertów rozgrywających się na 8 scenach, 120 warsztatów z różnych dziedzin sztuki, wykłady, wystawy, projekcje filmowe, przedstawienia teatralne oraz happeningi. SAF odbył się 5-9 listopada 2011 na terenie jednego z największych w Europie kompleksów pałacowo-klasztornych w Lubiążu koło Wrocławia.

Młodzieżowe Centrum zorganizowało:

- Wypożyczalnie: sportową przez 50h skorzystało z niej 1000 osób,
- komiksów - przez 50h skorzystało z niej 1000 osób,
- leżaków – przez 50h skorzystało z niej ok. 1000 osób.

Warsztaty:

- miniMłodeNogi - 3 warsztaty z piłki nożnej, skorzystało z nich 30 osób,
- badmintona - 3 warsztaty, skorzystało z nich 50 osób,
- Zrób to Sam – 3 warsztaty wykonywania ozdób z wełny, skorzystały z nich 62 osoby,
- miniSlotTropiciel – rajd przygodowy, 1 warsztat całonocny, skorzystało z niego 152 osoby.

Aktywności:
- ścianka wspinaczkowa – przez 40h skorzystało z niej 500 osób,

Konkursy:
- turniej piłkarzyków – skorzystało z niego 16 osób (8 drużyn x 2 osoby),
- turniej "gigantyczne piłkarzyki" – skorzystały z niego 42 osoby (7 drużyn x 6 osób),
- nocne wspinanie – skorzystało z niego 70 osób (zwycięskie czasy: mężczyźni 7.19 sekund kobiety 24.36 sekund),
- konkurs na najlepszą odpowiedź na pytanie „Dlaczego warto żyć aktywnie?".

Przez cały festiwal odbywała się wizualna promocja Młodzieżowego Centrum Informacji i Rozwoju oraz kampanii „Wrocławian na Polanie".

PARTNERSTWO, PATRONATY, PROMOCJA

Młodzieżowe Centrum Informacji i Rozwoju obejmuje patronatem: inicjatywy społeczne, wydarzenia z życia szkół i uczelni, konferencje, spotkania, festiwale, koncerty i inne wydarzenia kulturalne, wydarzenia sportowe i naukowe, akcje charytatywne. Młodzieżowe Centrum Informacji i Rozwoju jest także partnerem portali internetowych, organizacji młodzieżowych, instytucji działających na rzecz młodych ludzi oraz społeczności Wrocławia. Obecnie MCIR współpracuje z około 30 instytucjami i firmami (m.in.: kino Helios, Empik, Wrockfest, Teatr Polski, Multikino, Mediateka, PWST, Teatr Arka, Wrocławski Teatr Współczesny, Centrum Sztuki Impart, KAN, Brave Festival, NZS Uniwersytetu Wrocławskiego, NZS Uniwersytetu Ekonomicznego, Filharmonia Wrocławska, Centrum Inicjatyw Artystycznych, portal studente.pl, Informacja Kulturalno-Sportowa Studentów, Stowarzyszenie Studenckie Wiggor, Telewizja Studencka KampusTV, Centrum Edukacji Kulturalnej Dzieci i Młodzieży, Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa, restauracje Pizza Hut, restauracje Steakhouse Piramida, Centrum Nauki i Biznesu Żak).

Od stycznia do grudnia 2011 MCIR objęło patronatem medialnym **40 imprez** m.in.: Żywą Bibliotekę (10-11 czerwca), Festiwal Kultury Żydowskiej SIMCHA (29 maja - 3 czerwca), koncert zespołu RAZ DWA TRZY (20 kwietnia), Wampiriadę Uniwersytetu Ekonomicznego (30-31 maja), targi „Żyj i mieszkaj we Wrocławiu" (2-3 kwietnia), konferencję „Mieszkanie dla studenta i absolwenta" (29 marca), Akademię Dziennikarstwa Internetowego – spotkanie z Rafałem Ziemkiewiczem (10 czerwca), Koncert na Tekach (6 października), IX Konferencję Naukową Studentów (7 października), wystawę Glocal Truck (wrzesień – październik), Social Media Day (23-24 października), Arch Film Festiwal (21-23 listopada), Wampiriadę na Uniwersytecie Ekonomicznym (23-24 listopada), Targi Podróże Nauka Praca (7-8 grudnia).
MCIR promuje swoje działania na różnego rodzaju targach, spotkaniach, dniach otwartych. W 2011 r. przedstawiciele Centrum byli obecni: na targach „Żyj i mieszkaj we Wrocławiu (2-3 kwietnia), na IV Targach Pracy w Wyższej Szkole Handlowej we Wrocławiu (13 kwietnia), w Akademickich Liceach Artystycznych podczas „Dnia Społecznego" (23 marca). Młodzieżowe Centrum Informacji i Rozwoju promowało swoje działania także podczas odbywającego się w dniach 26-30 września Tygodnia Ruchu (ujęte w sprawozdaniu z realizacji kampanii „Wrocławianie na Polanie").

PRAKTYKANCI I WOLONTARIUSZE

Młodzieżowe Centrum Informacji i Rozwoju działa dzięki wsparciu wolontariuszy stażystów i osób, które odbywają praktyki studenckie. Stale pomagają one w redakcji Gazety Młodych i portali informacyjno-kulturalnych, a także przy organizacji kampanii społecznych (m.in. „Wrocławianie na Polanie") oraz rajdu „Tropiciel".

Współpraca wolontariuszy i praktykantów z MCIR:

- z redakcją („Gazeta Młodych" i portale) w okresie od stycznia do grudnia 2011 r. współpracowało:
- 40 wolontariuszy (w tym z 32 osobami zawarto umowy wolontaryjne),
- 13 praktykantów (na podstawie umów o praktyki studenckie z uczelniami),
- 2 stażystów (na podstawie stażu z UP i projektu unijnego).
- w pomoc przy organizacji dwóch edycji Przygodowego Rajdu na Orientację „Tropiciel" włączyły się 152 osoby.
- przy organizacji kampanii „Wrocławianie na Polanie" współpracowało:
- 5 wolontariuszy (w tym z 3 osobami zawarto umowy wolontaryjne);
- 4 praktykantów (na podstawie umów o praktyki studenckie z uczelniami).

WSPÓŁORGANIZACJA KONKURSU PAPIESKIEGO „PAPIEŻ O MŁODYCH, MŁODZI O PAPIEŻU" ORGANIZOWANYM PRZEZ INSTYTUT TERTIO MILLENNIO

Skierowany do uczniów szkół ponadgimnazjalnych konkurs jest jednym z najważniejszych przedsięwzięć Fundacji Instytut Tertio Millennio. Ma na celu przybliżenie młodzieży życia i nauczania Jana Pawła II, a zwłaszcza przesłania, które Papież kierował do osób w ich wieku. Głównym celem jest zorganizowanie jak najlepszej olimpiady wiedzy o Janie Pawle II. Drugi to maksymalnie szeroka popularyzacja nauczania Papieża. W ramach zadania zorganizowano promocję Konkursu na terenie Miasta Wrocławia, w tym przygotowanie, druk i kolportaż materiałów promocyjnych zawierających logo Wrocławia lub slogan Wrocław - Miasto spotkań, prowadzono bieżącą aktualizację strony internetowej Konkursu, przeprowadzono część finałową we Wrocławiu w szkołach średnich, zapewniono kontakty z partnerami Konkursu niezbędne do jego prawidłowej realizacji i promocji.

KAMPANIA SPOŁECZNA „PRZEKAZUJĘ 1%, TAK POMAGAM

Celem kampanii była promocja idei przekazywania przez mieszkańców Wrocławia 1% podatku dochodowego na rzecz Organizacji Pożytku Publicznego oraz podniesienie wiedzy z tego zakresu. Dzięki kampanii były promowane także organizacje działające na terenie Gminy Wrocław, a więc pośrednio odbyło się ich wsparcie. W kampanii duży nacisk położono na uświadomienie wrocławianom, że przekazanie 1% podatku jest lepszą formą pomocy niż wspomaganie osób żebrzących. W ramach zadania w środkach komunikacji miejskiej wyemitowano spoty reklamowe promujące przekazywanie 1% za pośrednictwem strony internetowej miasta Wrocławia.

KAMPANIA „Z SZACUNKU DO CHLEBA"

W dniach 11-16 kwietnia 2011 r. odbyła się po raz drugi kampania społeczna pn. „Z szacunku do chleba". Głównym celem kampanii jest przeciwdziałanie problemowi niedożywienia w Polsce i na świecie, marnotrawieniu żywności oraz propagowanie zdrowego stylu żywienia z udziałem pełnowartościowego chleba. W ramach kampanii w dniach 11-16 kwietnia 2011 r. przy ul. Oławskiej we Wrocławiu zrealizowano wystawę przedstawiającą cykl fotografii obrazujących codzienność pracy piekarzy autorstwa Marcina Mazurowskiego pn. „W pogoni za chlebem". Wystawę obejrzało kilka tysięcy Wrocławian przemieszczających sie po ul. Oławskiej. W otwarciu wystawy udział wzięli przedstawiciele Dolnośląskiego Cechu Piekarzy, przedstawiciel Uniwersytetu Przyrodniczego, uczniowie Zespołu Szkół Zawodowych przy ul. Dawida oraz przedstawiciele wrocławskich piekarni zaangażowanych czynnie w organizację kampanii. Finał kampanii odbył się 15 kwietnia 2011 r. w Galerii Dominikańskiej. Podczas imprezy mieszkańcy Wrocławia wspólnie ze specjalistami rozmawiali na temat niedożywienia dzieci w Polsce. Edukatorzy radzili jak przechowywać chleb i inne produkty żywnościowe tak, aby nie straciły walorów odżywczych i smakowych. Wszyscy uczestnicy mogli zapoznać się z rodzajami mąki używanymi w tradycyjnym piekarnictwie, przyrządami używanymi do wypieku chleba. Dla dzieci i młodzieży przygotowano szereg konkursów

plastycznych oraz quiz dotyczący wiedzy o chlebie. Działania uświetnił blok artystyczny, do którego zaprosiliśmy Dolnośląski Zespół Pieśni i Tańca „Wrocław" oraz artystów wrocławskich scen teatralnych z programem literacko-muzycznym. Prezes Dolnośląskiego Cechu Piekarzy i Cukierników przedstawił historię piekarnictwa na Dolnym Śląsku oraz obecnie prowadzone działania na rzecz niedożywienia dzieci i młodzieży. Podczas finału wszyscy uczestnicy mogli obejrzeć wystawę wyrobów piekarniczych przygotowanych specjalnie na tę imprezę a także skosztować różnych wypieków. Na koniec imprezy uczestnicy degustowali ogromnych rozmiarów tort chlebowy z nadzieniem dwusmakowym przygotowany przez piekarzy. Uczestnikami finału byli klienci galerii Dominikańskiej, którzy w tym dniu odwiedzili pasaż. Specjalne zaproszenia wystosowano do ok. **200 osób**: byli to przedstawiciele piekarni biorących udział w kampanii, przedstawiciele cechu rzemiosł, przedstawiciele organizacji pozarządowych, uczniowie szkól podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. W dniu 16.04.20101r. Na terenie Centrum Informacjii Rozwoju Społecznego odbyło sie szkolenie z zakresu zdrowego żywienia i prawidłowego gospodarowania żywnością. Wśród zaproszonych edukatorów znalazł sie kierownik Zakładu Technologii Zbóż, prof. dr hab. Zygmunt Gil, który wygłosił wykład na temat rodzajów mąki i szkodników w naszych domach znacząco wpływających na nasze odżywianie. Uczestnicy wysłuchali wykładu na temat zdrowego odżywiania ze szczególnym uwzględnieniem chleba, skorzystali z indywidualnych porad żywieniowych, ponadto zapoznali sie z ofertą użytkowych pojemników przechowywania żywności. W szkoleniu uczestniczyło **27 osób**. W ramach kampanii ogłoszono konkurs literacki i plastyczny skierowany do uczniów wrocławskich szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Na konkurs wpłynęło 16 prac literackich i 6 prac plastycznych. Na potrzeby kampanii wydrukowano folder o piekarniach z tradycyjnym wypiekiem chleba we Wrocławiu w ilości **5 000 sztuk**, który został rozdysponowany w piekarniach biorących udział w kampanii oraz podczas finału kampanii. Na potrzeby kampanii został nakręcony film edukacyjny dla dzieci i młodzieży na terenie Muzeum Chleba w Radzionkowie, który został wyemitowany podczas finału. Film może stanowić materiał edukacyjny do wykorzystania w szkołach.

KAMPANIA „DAJĄC PIENIĄDZE NIE POMAGASZ. POMAGAJ MĄDRZE"

Kampania informacyjna „Dając pieniądze nie pomagasz. Pomagaj mądrze" ma na celu upowszechnienie skutecznych form pomocy osobom potrzebującym i pokazywanie prawdziwego oblicza żebractwa. Najczęściej nie jest ono związane z rzeczywiście trudną sytuacją danej osoby, bo takie osoby mogą skorzystać z profesjonalnego wsparcia instytucji miejskich i organizacji pozarządowych. Zadaniem kampanii jest informowanie Wrocławian i turystów o procederze żebractwa prowadzące do zmiany postaw osób udzielających pomocy finansowej osobom żebrzącym. Od maja 2011 r. prowadzona jest dystrybucja plakatów w parafiach i miejscach użyteczności publicznej. Zadanie realizowane jest bezkosztowo. Kampania jest kontynuowana od trzech lat.

KAMPANIA SPOŁECZNA "POZYTYWNIE ZAKRĘCONE"

Celem prowadzonego po raz drugi zadania jest zapobieganie zaburzeniom odżywiania – anoreksji i bulimii, poprzez przeciwdziałanie niskiemu poczuciu własnej wartości, brakom samoakceptacji i niskiej samooceny, a uwidocznienie piękna wewnętrznego, przejawiającego się w inwencji twórczej, radzeniu sobie z przeciwnościami i życiowych pasjach kobiet. W dniach 21,22.10.2010 r. zespół psychoterapeutów, dietetyków i aktorów prowadził szkolenia dla pielęgniarek, pracowników socjalnych z zakresu samooceny, świadomości ciała, zasad odżywiania oraz przeciwdziałania anoreksji i bulimii. Poprzez media lokalne informowano o wadze zagrożeń, jakie dotyczą kobiet ulegających nadmiernej idealizacji piękna ciała, wczesnego rozpoznawania zaburzeń odżywiania oraz możliwościach uzyskania profesjonalnej pomocy. Finał kampanii odbył się 21.10.2010 r., w godzinach 13:00-21:00 na terenie Ośrodka Działań Artystycznych „Firlej" przy ul. Grabiszyńskiej we Wrocławiu. W pierwszej części zorganizowano szkolenia dla pielęgniarek i pracowników socjalnych, w których uczestniczyło **30 osób**.

W drugiej części odbyła sie konferencja podsumowująca szkolenie połączona z programem artystycznym.

ORGANIZACJA WIZYTY DZIECI Z BIAŁORUSI NA ZAPROSZENIE PREZYDENTA WROCŁAWIA

Cele zadania to nawiązywanie więzi pomiędzy rówieśnikami z Polski i Białorusi, zapoznanie gości z historią Wrocławia, promocja miasta jako wielokulturowego ośrodka sprzyjającego rozwojowi młodych ludzi, zapewnienie możliwości aktywnego wypoczynku. W zadaniu udział wzięło **15 dzieci** i dwoje opiekunów. W jego ramach zaproszonym po raz trzeci przez Prezydenta miasta dzieciom i ich opiekunom zapewniono pobyt z wyżywieniem. Ponadto zapewniono bogaty program edukacyjny, rekreacyjny i kulturalny. Wykorzystano zasoby jednostek i spółek miejskich (Wrocławski Park Wodny, Ogród Zoologiczny, Muzeum Miejskie) realizację zadania wsparła także: Chorągiew Dolnośląska ZHP, w zakresie organizacji programu i spotkań z rówieśnikami. Zorganizowano spotkanie w Sali Sesyjnej z Przewodniczącym Rady Miejskiej, na którym dzieci otrzymały podarunki od Miasta. Zadanie realizowane było w oparciu o porozumienie Gminy Wrocław ze Stowarzyszeniem Wspólnota Polska.

OBCHODY MIĘDZYNARODOWEGO DNIA MEDIACJI 14-15 PAŹDZIERNIKA 2011R.

Celem zadania jest popularyzowanie mediacji wśród mieszkańców Wrocławia jako podmiotowej formy rozwiązywania konfliktów. 14 i 15 października 2011 r. zorganizowano seminarium „Co ułatwia, a co utrudnia pojednanie" w ramach obchodzonego w Polsce pod patronatem Ministerstwa Sprawiedliwości **Międzynarodowego Dnia Mediacji.** Celem MDM jest poinformowanie mieszkańców Wrocławia o słuszności praktykowania mediacji jako drogi prowadzącej do ugody, a przez to do ładu społecznego. Obchody propagują ideę mediacji jako skuteczniejszą i korzystniejszą dla stron metodę rozwiązywania sporów, ukazują, iż postępowanie mediacyjne trwa znacznie krócej niż sądowe, niesie ze sobą niższe koszty i jest mniej sformalizowanym sposobem niż procedura sądowa. Mediacje dają możliwość wypracowania wspólnej płaszczyzny porozumienia dla obu stron. W ramach zadania opracowano logistycznie seminarium przygotowano program, dokonano tłumaczenia polsko-niemieckiego tekstów referatów.

FORUM OSIEDLI MIASTA WROCŁAWIA

5 kwietnia 2011 w Sali sesyjnej Rady Miejskiej Wrocławia odbyło się spotkanie, na którym poruszano problemy aktywizacji społeczności lokalnej, usprawnień w procedurze składnia wniosków na dofinansowanie lokalnych inicjatyw takich jak Kluby Seniora, gazety osiedlowe, czy festyny. Poruszano także problematykę związaną z kandydaturą miasta Wrocławia do miana Europejskiej Stolicy Kultury 2016. Spotkanie zgromadziło około **100 przedstawicieli osiedli**.

WARSZTATY DZIENNIKARSKIE DLA PRZEDSTAWICIELI RAD OSIEDLA

17 czerwca 2011 r. w siedzibie CIRS zorganizowano warsztaty dziennikarskie dla osób zajmujących się wydawaniem Gazet Osiedlowych lub reagowaniem lokalnych stron internetowych. Poruszano miedzy innymi tematy związane z techniczną stroną wydawania gazety (min.: rodzaj druku, przygotowanie grafiki, jakość papieru, ścieżki dystrybucji) oraz treściami w nich zamieszczanymi (odpowiedzialność dziennikarska, źródła informacji, język wypowiedzi dziennikarskiej itp.). W warsztatach udział wzięły 22 osoby. W 2011 zainicjowano tematyczne warsztaty dla działaczy osiedlowych.

KOMBATANCKA WIGILIA

Celem realizacji zadania publicznego jest przybliżenie tradycji związanych ze Świętami Bożego Narodzenia, a także pomoc osobom starszym i samotnym. Przedmiotem zadania jest zorganizowanie spotkania świątecznego dla członków i gości Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej. W dniu 15 grudnia o godz. 12.00, w sali mieszczańskiej wrocławskiego Starego Ratusza odbyło się świąteczne spotkanie Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej Okręgu Dolnośląskiego. W spotkaniu, oprócz zarządu Okręgu Dolnośląskiego Światowego Związku Żołnierzy AK, uczestniczyli zaproszeni goście: JE Henryk Kardynał Gulbinowicz, Marszałek Województwa Dolnośląskiego Rafał Jurkowlaniec, Pełnomocnik Marszałka Województwa Dolnośląskiego Paweł Aszkiełowicz, Zastępca Dyrektora DSS Dominik Golema, Dyrektor Wydziału Kultury Jarosław Broda oraz przedstawiciele IPN, Ośrodka Pamięć i Przyszłość i CIRS, współpracujący z żołnierzami AK. Spotkanie świąteczne zorganizowano dla kombatantów po raz trzeci. Wzięło w nim udział 60 osób (40 osób w 2010 r.). Na zadanie przeznaczono kwotę 2999,99 zł. [paragraf 4300]. Dodatkowo dzięki sponsorom oraz współpracownikom CIRS-u min. Stowarzyszeniu Odra-Niemen, Bankowi Żywności, TargPiast, ARENA, Ryszard Majer – kawa i herbata, BIO Kraina – Ewa Fijoł udało się przygotować i rozwieźć 105 paczek dla kombatantów.

PRZYGOTOWANIE I PROWADZENIE PORTALU INTERNETOWEGO JEDNOSTKI

Przygotowania narzędzia służącego prezentowaniu informacji o działaniach prowadzonych przez Centrum – kampaniach społecznych, konferencjach, szkoleniach i warsztatach. Portal jest dla mieszkańców Wrocławia cennym źródłem wiadomości dotyczących aktywizacji i wsparcia osób starszych, działań środowisk młodzieżowych, lokalnych mniejszości narodowych, działalności organizacji pozarządowych w zakresie poradnictwa, mediacji i wsparcia dla ludzi zagrożonych wykluczeniem społecznym. Mieszkańcy Wrocławia mogą znaleźć wzmianki odnośnie prowadzonych przez miasto programach prozdrowotnych i profilaktycznych. Praca nad portalem obejmuje: modernizację struktury portalu, redagowanie artykułów, informacji i sprawozdań, obróbkę graficzną, gromadzenie informacji do zamieszczenia w portalu, dbanie o aktualność zamieszczonych informacji, kontakt z innymi redakcjami i współpracującymi podmiotami. w 2011 r. strona cirs.wroclaw.pl: została odwiedzona 30 871 razy, przez 20 479 unikalnych użytkowników, którzy dokonali: 76 235 odsłon.

ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ REALIZOWANE W RAMACH PROGRAMU NA RZECZ SPOŁECZNOŚCI ROMSKIEJ

MENS SANA IN CORPORE SANO 2010 (w zdrowym ciele zdrowy duch) – realizowany w ramach programu na rzecz społeczności romskiej

Celem realizacji zadania jest poprawa stanu zdrowia romskich dzieci i młodzieży oraz ich rodzin, a także propagowanie zdrowego stylu życia w środowisku romskim. W ramach programu zorganizowano spotkania organizacyjne i informacyjne, zakupiono artykuły spożywcze na spotkania, zakupiono 30 par okularów, 33 ciśnieniomierze, 20 inhalatorów (nebulizatorów) oraz dwa koncentratory tlenowe. Kwota wydatkowana 20 000 zł [paragraf 4210-19 000 zł, paragraf 4300 – 1000 zł].

PROJEKTY FINANSOWANE Z EUROPEJSKIEGO FUNDUSZ SPOŁECZNEGO

Babie lato we Wrocławiu – Centra Aktywizacji Lokalnej

Głównym celem projektu, trwającego od stycznia 2010 do kwietnia 2011 r. była aktywizacja zawodowa i integracja społeczna osób 50+. W jego ramach, powstało **5 Centrów Aktywności Lokalnej**, **5 partnerstw** na rzecz lokalnej społeczności wokół CAL, przeszkolono **500 osób**, zorganizowano **20 festynów** osiedlowych, wykreowano grupę ok. **75 liderów społeczności lokalnej** w wieku 50+, zwiększono potencjał do zatrudnienia uczestników projektu, podniesiono kompetencje społeczne uczestników

projektu. Warsztaty dla osób powyżej 50 r. życia prowadzone były w ramach pięciu bloków merytorycznych:

- I Blok kwalifikacji zawodowych,
- II Blok umiejętności osobistych,
- III Blok kulturalno – zdrowotny,
- IV Blok - Liderzy lokalnych społeczności,
- V Blok - Kultury świata.

W I półroczu 2011 kontynuowane były kluczowe z punktu widzenia projektu działania w obszarze funkcjonowania Centrów Aktywizacji Lokalnej. Zakończona została III edycja projektu, ostatnia w części merytorycznej działań. Dodatkowo zostały zrealizowane działania promocyjne takie jak konferencja upowszechniająca, wystawa zdjęć promująca aktywność zawodową osób 50+, festyny integracyjne dla uczestników i osób z ich otoczenia w celu promocji projektu, zaangażowania uczestników w działania na rzecz lokalnej społeczności, integracji oraz zawiązywanie lokalnych partnerstw.

„Romowie i Gadziowie na jednym podwórku"

Cele zadania to podwyższenie poziomu integracji społecznej **165 Romów** poprzez podniesienie poziomu kompetencji zawodowych i społecznych, na terenie Wrocławia, wzmożenie efektywności służb publicznych (w tym Policja, MOPS, UM Wrocławia) w zakresie usług świadczonych społeczności romskiej; aktywizacja środowisk romskich poprzez przeszkolenie liderów romskich; podniesienie potencjału zatrudnienia wśród Romów; podniesienie poziomu edukacyjnego Romów; zwiększenie wiedzy o kulturze romskiej u osób z otoczenia Romów; zwiększenie świadomości znaczenia profilaktyki zdrowia u Romów. W ramach projektu realizowane były następujące zadania:

Zarządzanie projektem, promocja i rekrutacja - rekrutacja i utrzymanie aktywności uczestników w projekcie odbywała się z wykorzystaniem zasobów MOPS, w tym bazy danych, i pracowników socjalnych posiadających wieloletnie doświadczenie w pracy z klientami romskimi. Koordynatorzy ds. Aktywizacji Romów wraz z pracownikami socjalnymi oraz przedstawicielami społeczności romskiej określili szczegółowe zasady naboru z poszanowaniem obyczajowości romskiej. Następnie we współpracy ze starszyzną romską oraz przedstawicielami społeczności przeprowadzane są rozmowy i spotkania z zainteresowanymi osobami, indywidualne i grupowe. Dla uczestników opracowano ścieżkę aktywizacji obejmującą plan szkoleń i udziału poszczególnych osób w organizowaniu działań w ramach projektu.

Utrzymanie zaangażowania Romów w projekt odbywało się poprzez:

- spotkania starszyzny romskiej służące utrzymaniu uczestników romskich w projekcie, prowadzący konsultacje dotyczące tradycji romskiej, norm i zasad;
- Koordynatorów aktywizacji Romów odpowiedzialnych za utrzymanie Romów w projekcie poprzez wizyty w środowiskach, rozmowy motywujące z uczestnikami, diagnozę i interwencję w przypadku pojawiających się trudności;
- Przedstawicieli społeczności romskiej zatrudnionych w projekcie do wsparcia procesu szkoleniowego oraz trenerów w przekazie informacji, interwencji w sytuacjach trudnych.

Centrum Zawodowej Aktywności Romów (CZAR)

Zadanie realizowano poprzez działania edukacyjne skierowane do Romów i pracowników administracji publicznej:

- Szkolenia zawodowe – kurs remontowo-budowlany, kurs gotowania, kurs prawa jazdy. W szkoleniach wzięło udział 51 osób. Pierwotnie zakładano udział 40 Romów, jednak w związku z oszczędnościami zdecydowano się na utworzenie dodatkowych grup z gotowania i prawa jazdy.
- Doradztwo zawodowe - tą formą pomocy zostało objętych 40 Romów.

Punkt Aktywizacji Romów (PAR)

Zadanie realizowano poprzez udzielanie porad edukacyjnych, socjalnych i prawnych dla Romów w 3 punktach na terenie Wrocławia (ul. Czajkowskiego, Przybyszewskiego,

Chrobrego), w pobliżu miejsca zamieszkania uczestników. Z PAR skorzystało 76 Romów (zakładano 75 osób)

Asystenci Romscy
Zadanie obejmowało Warsztaty dla liderów romskich służące wzmocnieniu środowisk romskich o animatorów, którzy będą integrować Romów oraz reprezentować ich w działaniach podejmowanych przez miasto Wrocław. W efekcie uczestnicy zrealizowali miniprojekt, będący podsumowaniem działań merytorycznych w projekcie. Ponadto opracowano metodykę aktywizacji Romów przyczyni się do wzrostu jakości usług świadczonych przez instytucje publiczne na rzecz Romów. Zostanie ona opracowana przez Lidera na podstawie podsumowania doświadczeń projektu.Wizyta studyjna w Tarnowie – służyła wymianie dobrych praktyk dotyczących integracji społecznej Romów.

Profilaktyka i promocja zdrowia
Na gruncie założeń przyjętych w zadaniu w dniach 25.05.2011 r. zorganizowano Białe Dni dla Romów z obszaru Brochowa. Oferowano bezpłatne badania lekarskie w zakresie podstawowym, okulistycznym, kardiologicznym, diabetologicznym i ortopedycznym. Prowadzono również działalność z zakresu promocji zdrowia, zbadano (częściowo) potrzeby i oczekiwania środowiska romskiego we Wrocławiu w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia.

ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ REALIZOWANE WE WSPÓŁPRACY Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Działalność Klubów Seniora
Celem zadania jest wspieranie działalności Klubów Seniora, a przez to przeciwdziałanie poczuciu bezradności i osamotnienia wśród osób starszych poprzez integrację środowiska seniorów i promowanie wśród nich aktywnego i zdrowego stylu życia oraz zmian postaw osób starszych wobec starzenia się. W ramach zadania przeprowadzono następujące działania:

- działania promujące zdrowy styl życia (zajęcia edukacji zdrowotnej, zajęcia rehabilitacyjno-sportowe, konsultacje lekarskie, warsztaty z psychologiem)
- działania integracyjne (wspólne spotkania okolicznościowe, wieczorki taneczne, wycieczki edukacyjne, spotkania międzypokoleniowe)
- działania artystyczne, kulturalne (wieczorki artystyczne, wystawy, występy chórów, wyjścia do kina, teatru)
- działania samopomocowe
- działania promujące zainteresowania seniorów
- działanie edukacyjno-informacyjne (prowadzenie m.in. porad kulinarnych, krawieckich, obsługi komputera i nowoczesnych narzędzi komunikacji)
- działania z zakresu poradnictwa w tym: poradnictwo socjalne, prawne, psychologiczne
- działania inspirujące i kreujące postawy twórcze
- wykłady o różnej tematyce
- szkolenia dla wolontariuszy z zakresu opieki nad ludźmi starszymi
- działalność informacyjna na rzecz seniorów

W 2011 r. na działalność **26 Klubów Seniora** przeznaczono kwotę 295 000 zł. W roku ubiegłym wsparto 18 klubów kwotą 225 000 zł. Do Klubów Seniora prowadzonych przez organizacje pozarządowe należy **około 1500 aktywnych członków**, jednak swoim zasięgiem (spotkania okolicznościowe, wycieczki, otwarte wykłady i prelekcje) obejmują one około **10 000 osób starszych.**

Wspieranie Działalności Ośrodków Poradnictwa Obywatelskiego oraz Wrocławskich Mediacji
Celem programu jest zapewnienie bezpłatnego dostępu do mediacji mieszkańcom

Wrocławia oraz popularyzowanie tej formy rozwiązywania konfliktów na teranie Wrocławia, a także przybliżenie społeczeństwu idei sprawiedliwości naprawczej oraz mediacji jako jednej z dziedzin, dzięki której istnieje możliwość rozwiązywania konfliktów i sporów na drodze pozasądowej. Wszechstronne wspomaganie mieszkańców Wrocławia, poprzez realizację zadań w zakresie poradnictwa, w szczególności pomoc osobom w trudnej sytuacji życiowej, ułatwianie dostępu do informacji oraz bezpłatnej i bezstronnej pomocy prawnej oraz informowanie o przysługujących im uprawnieniach. Zadanie w 2011 r. realizuje 9 organizacji w 16 lokalizacjach na terenie miasta. W 2011 r. program objął swoim zasięgiem ponad **12 500 mieszkańców** miasta. Dzięki programowi mediacji i poradnictwa mieszkańcy Wrocławia z różnych grup społecznych mogą znaleźć wsparcie zarówno w sprawach karnych jak i cywilnych, pomoc w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych, lokalnych, sąsiedzkich. Program jest kontynuowany od 2009 r..

Europejski Dom Spotkań we Lwowie 2011
Celem kontynuowanego od kilku lat zdania jest rozwój współpracy międzynarodowej, upowszechnianie wiedzy o korzyściach wynikających z kontaktów partnerskich Wrocławia z innymi miastami w kraju i poza jego granicami; propagowanie aktywnego kreowania tych kontaktów przez organizacje pozarządowe. Tworzenie nowych i wspieranie istniejących partnerstw organizacji pozarządowych oraz promowanie współpracy przedstawicieli organów samorządowych, instytucji państwowych z Wrocławia i ze Lwowa. Promocja inicjatywy „Europejski Dom Spotkań we Lwowie" ma ogromne znaczenie dla zintensyfikowania polsko – ukraińskiej wymiany kulturowej i społecznej, w szczególności rozwoju współpracy partnerskiej między przedstawicielami administracji samorządowej, świata kultury i sztuki, liderami lokalnymi, szkołami, organizacjami młodzieżowymi miast Wrocławia i Lwowa oraz pogłębienie współpracy polsko-ukraińskiej.Zadanie polegało na zorganizowaniu spotkań Grupy Inicjatywnej Fundacji Europejski Dom Spotkań we Lwowie z przedstawicielami władz Lwowa, świata polityki, gospodarki, NGO oraz nauki, zorganizowaniu wizyty przedstawicieli GI EDS w Niemczech oraz organizacji spotkań roboczych tejże grupy. W pracach nad programem udział brało około **30 osób**. Na realizację zadania przeznaczono kwotę **10 000 zł.**

Upamiętnianie Historii Wrocławskich Kombatantów i Osób Represjonowanych
Cele programu realizowanego od 2010 r. to podtrzymywanie tradycji narodowej, rozwój świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej, integracja międzypokoleniowa, edukacja społeczna i historyczna, budowanie tożsamości mieszkańców Wrocławia, popularyzowanie wiedzy o mniej znanej historii Polski i miasta Wrocławia z czasów II wojny światowej oraz okresu powojennego. Program w roku 2011 realizują 2 organizacje związane ze środowiskiem członków Armii Krajowej oraz środowiskiem Sybiraków. W ramach realizacji zadania zostaną wydane dwa numery biuletynu Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej – w łącznym nakładzie **1400 egzemplarzy**. Kontynuowany będzie również projekt czytelni kombatanta – mający na celu opracowywanie zbiorów przekazywanych przez środowisko Sybiraków oraz organizowanie spotkań tematycznych. Organizacje podjęły współpracę między innymi z odziałem wrocławskim Instytutu Pamięci Narodowej, Centrum Doskonalenia Nauczycieli oraz wrocławskimi szkołami.

Uniwersytety Trzeciego Wieku
Celem działania Uniwersytetów Trzeciego Wieku jest prowadzenie działalności oświatowej, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, stymulowanie rozwoju osobowego oraz sprawności intelektualnej, psychicznej i fizycznej słuchaczy, upowszechnianie profilaktyki gerontologicznej, podejmowanie działań na rzecz ludzi starszych i niepełnosprawnych, promowanie idei wolontariatu, krzewienie kultury fizycznej oraz integracja międzypokoleniowa. W bieżącym roku dotację w wysokości **85 000 zł** rozdysponowano pomiędzy **5 UTW**, UTW przy Uniwersytecie Ekonomicznym, UTW przy Dolnośląskiej Szkole Wyższej, Uniwersytet Otwarty przy Uniwersytecie Przyrodniczym oraz niedawno utworzony UTW przy Akademii Wychowania Fizycznego we Wrocławiu). W 2007 i 2008 r. dofinansowano działające wówczas UTW przy

Uniwersytecie Wrocławskim oraz przy Dolnośląskiej Szkole Wyższej. Liczba słuchaczy UTW dofinansowanych przez miasto od 2007 r. ma tendencję wzrostową z 784 osób w 2007 r. do **1320 osób** w roku 2011. Słuchacze Uniwersytetów mają okazję uczestniczyć w bogatej ofercie programowej. Ważne miejsce wśród zajęć zajmują warsztaty mające na celu oswajanie z technologią informacyjną (warsztaty komputerowe dla osób z różnym poziomem zaawansowania, warsztaty fotograficzne, warsztaty korzystania z Internetu). Warto zwrócić uwagę na działania samopomocowe, które propaguje się w działających przy UTW sekcjach wzajemnej pomocy. Idea wolontariatu jest jednym z elementów składowych działań wrocławskich UTW np. wiele z zajęć tematycznych, lektoratów i zajęć sportowych prowadzonych jest przez słuchaczy dla słuchaczy.

„Obchody Jubileuszowe 35-Lecia Działalności Utw Połączone z Międzynarodową Konferencją Naukową P.N. Uniwersytety Trzeciego Wieku dla Społeczeństwa Wiedzy i Porozumienia"

Celem zadnia jest uhonorowanie Jubileuszu 35-lecia „Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Uniwersytecie Wrocławskim", podkreślenie znaczącej roli Uniwersytetów Trzeciego Wieku jako edukacyjnej formy profilaktyki gerontologicznej, zwrócenie uwagi na potencjał naukowy i dydaktyczny różnych środowisk społecznych w obszarze edukacji całożyciowej. Uroczystości jubileuszowe i konferencja zorganizowana w dniach 28.06 – 30.06.2011 r. zgromadziły ponad **100 słuchaczy**. W ramach zadnia zaplanowano opracowanie i druk wydawnictwa pokonferencyjnego w dwóch językach polskim i angielskim w łącznym nakładzie **600 egzemplarzy**.

Konkurs Tato Roku

Organizowany rokrocznie konkurs ma na celu pogłębienie w społeczeństwie świadomości roli ojca w rodzinie, a także uwyraźnienie autorytetu ojcowskiego. Dostarczenie motywacji do tworzenia pozytywnego wizerunku męża i ojca w rodzinie, poprzez ukazywanie prawidłowych wzorców ojcowskich oraz animowanie mężczyzn do prawidłowego, dojrzałego i odpowiedzialnego przeżywania swojego powołania ojcowskiego. Finał konkursu wyłania ojca, który reprezentuje wzorcową postawę w środowisku rodzinnym i społecznym, jest autorytetem oraz przedstawia świat wartości, na którym może się wzorować młody człowiek. Koncert odbył się 10 czerwca 2011 r. w kościele pw. Najświętszej Maryi Panny na wrocławskich Popowicach, zgromadził ponad **3 000 osób** (w 2010 r. 2000 osób).

Program na Rzecz Mniejszości Narodowych i Etnicznych

Celem programu jest organizowanie imprez artystycznych mających istotne znaczenie dla promowania kultury mniejszości, propagowanie wiedzy o mniejszościach, w celu wzmacniania tolerancji i szacunku wobec kultury i tradycji mniejszości narodowych,

utrwalanie więzi i utrwalanie kontaktów między dziećmi należącymi do różnych narodowości. W ramach realizacji programu Związek Ukraińców w Polsce prowadzący zespoły: Wrocławskie Bandurzystki i zespół „Bud'mo" zorganizował cykl warsztatów (organizacja warsztatów gry na bandurze, taneczne,) i konkursów, a także przygotował program artystyczny promujący kulturę mniejszości. Program ten zaprezentowano podczas festiwalu Kalejdoskopu Kultur i festiwalu kultury ukraińskiej w Koszalinie. W cotygodniowych warsztatach uczestniczyło około **25 beneficjentów**. Konkurs zgromadził ok. **50 uczestników** oraz **100 – 120 widzów**.

Kalejdoskop Kultur Festiwal Mniejszości Narodowych i Etnicznych W Ramach Święta Wrocławia

Kalejdoskop Kultur to organizowany od 2009 r. festiwal, który pokazuje barwność i wielość kultur w Polsce. Celem Festiwalu jest przybliżenie mieszkańcom Wrocławia dorobku artystów reprezentujących mniejszości narodowe, m.in. niemiecką, ukraińską, grecką, romską, łemkowską, żydowską, karaimską oraz bułgarską. Festiwal angażuje nie tylko profesjonalnych artystów, lecz również amatorów zafascynowanych kulturą przodków i kultywujących ich tradycje. Organizowany jest w ramach Święta Wrocławia. Tegoroczna edycja festiwalu (wydarzenia okołofestiwalowe) rozpoczęły się 16 czerwca, koncert finałowy odbył się 26 czerwca Wyspie Słodowej. W ramach IV edycji Festiwalu zorganizowano pokazy filmów o wielokulturowym i tajemniczym Podlasiu, warsztaty (białego śpiewu, tańca romskiego), koncerty klubowe, wystawy, degustacje potraw kuchni narodowych, koncerty zespołów ludowych, etnicznych i folkowych prezentujących kulturę różnych regionów i krajów.
W programie koncertu finałowego znalazły się zespoły takie jak: Wrocławskie Bandurzystki i Bude Fajno, zespół romski Terne Romani Bacht, zespół żydowski Eszwemaim, chór niemiecki Die Heimatsänger, zespół bałkański Terra, niemiecka Młodzieżowa Orkiestra Dęta, zespół karaimski Dostłar, zespół łemkowski Łemko Towet, a także gwiazdy wieczoru: czeski Divokej Bill oraz słowacki Hrdza.
W wydarzeniu udział wzięło około **3000 osób**.

Czas na wolontariat

Zadanie rozpoczęło się w pod koniec maja i trwało do końca grudnia 2011 r.. W jego ramach zbudowano partnerstwo lokalne w obszarze wolontariatu w kontekście Europejskiego Roku Wolontariatu 2011. Partnerstwo to pozwoliło na zintegrowanie działań podejmowanych w ramach Europejskiego Roku Wolontariatu 2011, wzajemną współpracę i wymianę zasobów oraz uniknięcie sytuacji rozproszenia i dublowania działań. W oparciu o współpracę z zespołem partnerów przeprowadzone zostały działania promujące wolontariat w sposób systemowy i komplementarny w mediach w postaci cyklicznego programu „Wolontariusze" (produkcja i emisja **16 odcinków**) w telewizji regionalnej oraz serwisu internetowego wolontariusz.org. Ponadto działalność podmiotów korzystających z wolontariatu została wsparta poprzez przygotowanie, wydanie i dystrybucję **3 poradników** w nakładzie **600 sztuk** dotyczących różnych aspektów wolontariatu. Szacuje się że poradnik w wersji elektronicznej został wysłany do około **300 podmiotów.** Zwieńczeniem projektu był tygodniowy Festiwal Wolontariatu związany z obchodami Międzynarodowego Dnia Wolontariusza. Szacuje się, iż w festiwalu uczestniczyło łącznie ponad **1 000 osób**, w tym wolontariuszy, przedstawicieli organizacji pozarządowych, instytucji publicznych, samorządów, zaproszonych gości, mediów, itp. Wszystkie działania projektowe były podejmowane w kontekście Europejskiego Roku Wolontariatu 2011 ze szczególnym uwzględnieniem tematyki zdrowotnej, profilaktycznej i osób niepełnosprawnych.

Festiwal Romski

Zadanie ma na celu wzmacnianie tożsamości kulturowej i kultywowanie tradycji romskiej oraz aktywizację wrocławskich Romów do udziału w życiu społecznym Miasta. W ramach zadania 27 sierpnia bieżącego roku na Scenie Letniej Teatru Lalek we Wrocławiu odbył się festiwal muzyki w formie koncertu zespołów prezentujących kulturę romską.W wydarzeniu udział wzięło **1000 osób**. Wydarzenie ma charakter cykliczny.

Organizacja Konferencji pn.: „Wybitni Wrocławianie z Wielokulturowej Historii Miasta”
Organizacja i przeprowadzenie konferencji pn. Wybitni Wrocławianie z wielokulturowej historii miasta”, której celem było przybliżenie szerokiemu gronu odbiorców sylwetek wybitnych wrocławian, stanowiących część kulturowego dziedzictwa Dolnego Śląska. Niemieckie Towarzystwo Kulturalno – Społeczne po raz trzeci zorganizowało w dniu 17 listopada 2011 konferencję pn. „Wybitni Wrocławianie z wielokulturowej historii miasta”. Konferencja miała charakter sesji popularnonaukowej. Współorganizatorami było Muzeum Miejskie Wrocławia i Uniwersytet Wrocławski. Rezultatem sesji jest pogłębienie wiedzy uczestników o korzeniach wielokulturowego dziedzictwa Wrocławia, które na przestrzeni wieków tworzyli Polacy, Niemcy, Czesi, Żydzi, jak też inne narodowości żyjące dawniej we Wrocławiu. Dodatkowym rezultatem jest podtrzymanie tożsamości kulturowej mniejszości narodowych i etnicznych zamieszkujących obecnie Wrocław. W sesji udział wzięło około **200 osób**.

„Wrocławskie Kolędowanie”
Celem zadania jest wzmocnienie współpracy pomiędzy organizacjami senioralnymi, przy których działają chóry. W projekcie udział wzięło 7 wrocławskich chórów działających przy Klubach Seniora, Uniwersytetach Trzeciego Wieku oraz Radach Osiedla. W ramach pierwszego etapu zadania przeprowadzono 3 - dniowe warsztaty śpiewu prowadzone przez wykwalifikowanego dyrygenta. Drugim etapem było zorganizowanie dwóch koncertów kolęd. Pierwszy w Auli Leopoldina drugi na wrocławskim rynku pod choinką, gdzie do wspólnego kolędowania zaproszeni zostali mieszkańcy miasta. Projekt organizowany był po raz pierwszy, lecz cieszył się dużym zainteresowaniem. W zadaniu udział wzięło około **100 osób**.

Promowanie zdrowego żywienia i aktywności fizycznej oraz integracja społeczności Klubów Seniora z dzielnicy Psiego Pola i Zawidawia
W ramach zadania przeprowadzony został czterodniowy cykl warsztatów ze specjalistami (prowadzenie zdrowego trybu życia w połączeniu z aktywnością fizyczną, profilaktyka zdrowotna, znajomość praw i przywilejów dotyczących ubezpieczeń społecznych, znajomość instytucji związanych z kontaktem z jednostkami miejskimi i załatwiania formalności, świadczenia dla emerytów i rencistów) zakończony impreza integracyjną. W zadaniu udział wzięło 95 osób w wieku od 50 do 67 lat zamieszkujących dzielnice Psie Pole oraz Zawidawie.

Wrocław Wielokulturowy
Zadanie mało na celu organizację dwóch wydarzeń, debaty „Wrocław wielokulturowy? Urzeczywistnienie mitu wyzwaniem dla wrocławian” oraz wielokulturowego spotkania integracyjnego, które wspierają budowanie nowoczesnego i kompetentnego międzykulturowego społeczeństwa Wrocławia, uwrażliwiają na problemy grup dyskryminowanych oraz są elementem budowania społeczeństwa otwartego na świat, dialog i współistnienie z innymi ludźmi. W spotkaniu integracyjnym udział wzięło około 100 osób, widzów debaty było około 60. Wydarzenia wpisują się w realizowany od kilku lat cykl działań na rzecz propagowania mniejszości narodowych i etnicznych oraz ich integracje ze środowiskiem większościowym.

Pawilon Europejskiego Roku Wolontariatu 2011 – EYV2011 TOUR – Wolontariat Seniorów
EYV Tour 2011 stanowiło jedno z kluczowych wydarzeń w ramach obchodów Europejskiego Roku wolontariatu 2011 na poziomie Unii Europejskiej. Każdy kraj członkowski UE gościł Tour promujący idee Europejskiego roku wolontariatu 2011 w postaci pawilonu, usytuowanego w ciekawej i atrakcyjnej przestrzeni miejskiej. Obecność wrocławskich i dolnośląskich organizacji pozarządowych zajmujących się popularyzowaniem i organizowaniem szeroko rozumianego wolontariatu senioralnego przyczyniła się do promocji Miasta Wrocławia, oraz upowszechniło działania podejmowane

na rzecz seniorów we Wrocławiu. W zadaniu udział wzięło **39 wolontariuszy.**

Zabezpieczenie sanitarne dla Wrocławian, uczestników pieszej pielgrzymki na trasie Wrocław – Częstochowa
Zadanie ma na celu zabezpieczenie podstawowych potrzeb sanitarnych mieszkańców Wrocławia, uczestników Pieszej Pielgrzymki Wrocławskiej na Jasną Górę. Z realizacją zadania wiąże się kształtowanie pozytywnego obrazu pielgrzymki, ochroną mijanych miejscowości i terenów zielonych przed zanieczyszczeniem. W ramach zadania rozstawione zostały podczas postoi oraz w miejscach noclegu urządzenia sanitarne, zapewniono przejazd samochodu serwisowego przez całą trasę pielgrzymki, oraz zorganizowano zabezpieczenie medyczne.

ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ REALIZOWANE WE WSPÓŁPRACY Z RADAMI OSIEDLI

Kluby Seniora
Kluby realizują program aktywizacji osób starszych, propagując ideę edukacji przez całe życie. Dzięki prelekcjom i ćwiczeniom uczestnicy spotkań mają szansę na odkrycie i zaspokojenie swoich potrzeb intelektualnych oraz rozwój zainteresowań. Kluby seniora prowadzą liczne zajęcia między innymi lektoraty języka angielskiego, techniki ćwiczenia pamięci i koncentracji, zajęcia z obsługi komputera i Internetu. Zainteresowania kulturalne członków klubów pogłębiają wspólne wyjazdy do kina, teatru opery czy filharmonii, umożliwiają poznawanie miejsc o wysokich walorach zabytkowych i historycznych, jak również rozwijanie tradycji twórczości amatorskiej. Ważną część spotkań obejmuje edukacja prozdrowotna, w tym spotkania z psychologami, dietetykami, lekarzami różnych specjalności, wiele klubów oferuje również gimnastykę i ćwiczenia rehabilitacyjne. Kluby prowadzone przy Radach Osiedli docierają do ponad **2100 osób** (w 2010 r. liczbę członków szacowano na 2000 osób).

Gazety Osiedlowe
Poprzez działalność lokalnych mediów następuje zwiększenie dostępu do informacji na temat działalności Osiedli, środowisk działających na rzecz mieszkańców oraz informacji o bieżącym życiu osiedla. Gazety Osiedlowe stwarzają społeczności lokalnej możliwość wypowiadania uwag, postulatów oraz opinii na temat własnej okolicy, często stają się platformą wymiany informacji między mieszkańcami osiedla. Wsparcie otrzymało **17 osiedlowych redakcji** (w 2010 r. dofinansowano 12 redakcji). Na wsparcie ich działalności wydawniczej przeznaczono kwotę 26 900 zł. W związku z rosnącym zainteresowaniem lokalnych społeczności wydawaniem gazet 17.06.2011 w siedzibie Centrum Informacji Rozwoju Społecznego zostały zorganizowane warsztaty dziennikarskie poświęcone tej tematyce.

Festyny Osiedlowe
Corocznie organizowane połączone z obchodami Dnia Dziecka, czy dożynek, przyczyniają się do międzypokoleniowej integracji mieszkańców. Wspomagają ich edukację w zakresie aktywnych form spędzania wolnego czasu oraz ekologii, promują zdrowy tryb życia, a także zapewniają mieszkańcom dostęp do plenerowych wydarzeń kulturalnych. Często stwarzają okazję do propagowania idei wolontariatu przez aktywne włączenie się mieszkańców w przygotowania. Rezultatem organizacji festynów przez Osiedla jest rozbudzenie wśród mieszkańców Wrocławia powszechnego nawyku brania udziału w życiu i aktywności środowiska lokalnego. Na organizację **30 festynów** przeznaczono kwotę 92 400 zł.

Chóry Osiedlowe
Sprzyjają powrotowi do tradycji spotykania się w ramach społeczności sąsiedzkiej, stają się alternatywą dla dotychczasowego spędzania czasu zwłaszcza przez osoby starsze i samotne oraz młodzież, sprzyjają integracji międzypokoleniowej, przyczyniają się do wzrostu ogólnej wrażliwości na sztukę. Na działalność **4 chórów osiedlowych**

przeznaczono kwotę 17 000 zł.

Wigilia
Organizowane rokrocznie przez Rady Osiedli przy współudziale lokalnych instytucji i organizacji spotkania opłatkowe stały się doskonałą sposobnością do integracji osiedlowej społeczności. Wigilie osiedlowe to okazja dla mieszkańców Wrocławia, którzy chcą się spotkać w życzliwym gronie, pokolędować, podzielić opłatkiem, poczuć radosną, świąteczną atmosferę. Istotną rolę podczas organizacji tych uroczystości odgrywa pomoc rzeczowa dla ubogich rodzin dotkniętych problemem alkoholowym, a także wsparcie duchowe dla osób samotnie spędzających święta. Przygotowania poprzedzone zostały analizą potrzeb mieszkańców osiedla, spotkaniami z pracownikami terenowymi MOPSu, dyrektorami szkół, proboszczami parafii i przedstawicielami organizacji pozarządowych działających na terenie osiedla. Na zorganizowanie zadania przekazano środki w wysokości **31 820 zł.** W zadaniu udział wzięło **18 Rad Osiedli**, łącznie z zadania **skorzystało 2320 osób** z ubogich rodzin.

Świetlice Osiedlowe
Celem prowadzenia świetlic jest udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej dla dzieci z rodzin, w których występuje problem alkoholowy. Działające na terenie miasta placówki o charakterze opiekuńczo – wychowawczym, zapewniają bezpieczną przestrzeń dla rozwoju społecznego młodych ludzi. W zakresie zadania świetlic jest, douczanie, dożywianie, prowadzenie kół zainteresowań odpowiadających potrzebom dzieci i młodzieży (zajęcia plastyczne, ruchowe, komputerowe, sportowe, muzyczne). Poprzez działania profilaktyczno – terapeutyczne następuje przeciwdziałanie złym wpływom środowiska, poprawa kontaktów z rówieśnikami oraz integracja międzypokoleniowa (działalność świetlic podlega nadzorowi merytorycznemu Wydziału Zdrowia UM Wrocławia). Na działalność **5 świetlic** działających przy Osiedlach przekazano środki w wysokości 162 150 zł. Z codziennej oferty świetlic korzysta około **200 dzieci**.

Wrocławskie Cuda Wianki
to impreza plenerowa organizowana w ramach Święta Wrocławia. Program obejmował występy amatorskich oraz profesjonalnych zespołów, gry i zabawy sceniczne, działania towarzyszące przeznaczone dla wszystkich grup wiekowych min; gry rekreacyjne, stanowisko do malowania twarzy, dmuchane atrakcje, program dla dzieci „Bajkolandia", wspólne plecenie wianków jako znak nocy świętojańskiej. Festyn odbył się 19.06 2011 r. Rezultaty zadania to między innymi wzbogacenie oferty kulturalnej miasta, integracja mieszkańców zachodnich dzielnic, promocja aktywnego spędzania czasu wolnego od nałogów. W imprezie udział wzięło około **800 osób**.

Mikołajki
Organizowane rokrocznie przez Rady Osiedli przy współudziale lokalnych instytucji i organizacji spotkania mikołajkowe stały się doskonałą okazją do integracji osiedlowej społeczności. Istotną rolę podczas organizacji tych uroczystości odgrywa pomoc rzeczowa dla ubogich rodzin dotkniętych problemem alkoholowym. Przygotowania poprzedzone zostały analizą potrzeb mieszkańców osiedla, spotkaniami z pracownikami terenowymi MOPSu, dyrektorami szkół, proboszczami parafii i przedstawicielami organizacji pozarządowych działających na terenie osiedla.Na zorganizowanie zadania przekazano środki w wysokości 15050 zł. W zadaniu udział wzięło 10 Rad Osiedli, łącznie z zadania skorzystało 1505 osób z ubogich rodzin często dotkniętych problemem alkoholowym.

PROWADZENIE DZIAŁAŃ UCZESTNIKÓW ZAKRESU INFORMACJI I EDUKACJI SPOŁECZNEJ POPRZEZ REALIZACJĘ MATERIAŁÓW TELEWIZYJNYCH, RADIOWYCH I PRASOWYCH W LOKALNYCH MEDIACH

- **Dofinansowanie cyklu programowego pod tytułem „Telewizyjny Klub Seniora" emitowanego na antenie TVP Wrocław.**
  Dofinansowanie kosztów produkcji i emisji **6 audycji -** „Telewizyjny Klub Seniora".

Jest to program poradnikowy, który starszym ludziom przybliża problemy z jakimi borykają się na co dzień. Nie wszyscy z nich bowiem potrafią odnaleźć się w dzisiejszej rzeczywistości, w której dominuje ogromne tempo życia, wszechobecna technicyzacja, w której dzieci i wnuki często nie mają ani czasu, ani cierpliwości żeby tłumaczyć zagubionym starszym ludziom jak maja się w tym świecie poruszać. Audycja stara się być blisko wszystkich wydarzeń, które mogą mieć wpływ na życie osób starszych. Dotyczy to tez wszelkich imprez i akcji skierowanych do takich osób. Program cieszy się sympatią widzów i sporą oglądalnością - premierowe odcinki wg szacunków TVP gromadzą przed telewizorami przeszło **50 tys. widzów**.

- **Dofinansowanie cyklu programowego pod tytułem „Zdrowiej" emitowanego na antenie TVP Wrocław.**
  Dofinansowanie kosztów produkcji i emisji **6 odcinków audycji** „Zdrowiej", której celem jest promowanie zdrowego stylu życia, a także udostępnienie szerokiej informacji o placówkach, i organizacjach, które udzielają wsparcia osobom dotkniętymi problemami natury zdrowotnej. Program porusza tematykę chorób onkologicznych, neurologicznych, kardiochirurgicznych, a także zagadnienie badań przesiewowych u dzieci w wieku szkolnym. Na realizację zadania przeznaczono kwotę 45220 zł w tym 42220 zł z puli przeznaczonej na realizację programów prozdrowotnych oraz 3 000 z puli przeznaczonej na przeciwdziałanie alkoholizmowi.

- **Dofinansowanie cyklu programowego pod tytułem „Wolontariusze" emitowanego na antenie TVP Wrocław.** Dofinansowanie kosztów produkcji i emisji **2 odcinków audycji** „Wolontariusze", W ramach projektu w koprodukcji z Telewizją Polską Oddział Wrocław będzie uruchomiona produkcja i emisja cyklicznego programu telewizyjnego „Wolontariusze" promującego postawy prospołeczne na przykładzie działań podejmowanych przez wolontariuszy. Program realizowany będzie w formie 13-minutowego magazynu. Program emitowany jest w paśmie pomiędzy godzinami 17.00-20.00 charakteryzującym się dużą oglądalnością.

- **Publikacja materiałów promujących działania Centrum Informacji i Rozwoju Społecznego w kwartalniku Nasze Zdrowie (nakład 5000 egzemplarzy) –** skład i druk artykułów poświęconych profilaktyce zdrowia, przeciwdziałaniu uzależnieniom oraz działaniom prospołecznym prowadzonym we Wrocławiu pod wspólnym hasłem *Wrocławskie Sprawy* w każdym z kolejnych numerów od 31 do 34 magazynu w wymiarze 4 stron redakcyjnych, przy czym każda edycja stanowi nakład 7000 szt.

- **Dofinansowanie audycji „Kwadrans dla zdrowia" emitowanej na antenie Radia Rodzina -** Audycje emitowane są na antenie Radia raz w tygodniu w godzinach popołudniowych cieszących się słuchalnością szacowaną na około 89 tys. osób. W 2011 r. nadano 15 audycji.

- **Udostępnienie dwóch stron A4 strony gazetowej w miesięczniku „Wrocławski Senior"** na publikacje dotyczące działalności Centrum Informacji i Rozwoju społecznego w okresie od 04.07.2011 do 20.12.2011 - 1000 egzemplarzy nakładu miesięcznika do rozdysponowania przez CIRS.

Kampania „Wrocławianie Na Polanie"
Celem projektu, który jest kontynuowany od trzech lat jest tworzenie warunków do zdrowego i aktywnego spędzania czasu wolnego mieszkańców Wrocławia poprzez zwiększenie możliwości i atrakcyjności korzystania z istniejących zasobów terenów zielonych Miasta. Ponadto kampania w ramach akcji „Sprzątniesz, nie wdepniesz!" ma uświadamiać właścicielom psów konieczność sprzątania po swoich zwierzętach.
W ramach zadania prowadzone były następujące działania:
Pikniki rodzinne „Wrocławianie na Polanie":

- **1 maja 2011 r. – Piknik Rodzinny (Pergola**) – organizacja – piknik inaugurujący tegoroczną edycję kampanii „Wrocławianie na Polanie". Przygotowano szereg atrakcji dla dzieci (m.in. zabawy przygotowane przez Klanzę i Dr. Clowna, dmuchańce, zorbing, basen z kulkami, ścianka wspinaczkowa, spektakl „Bajkobusu", konkursy z nagrodami), a także dla dorosłych (m.in. warsztaty Nordic Walkingu, bębniarskie, pokaz szkolenia psów, spotkania z warcabami, stoisko WKS Śląska Wrocław, biegi na orientację, koncert Kwartetu Staromiejskiego, pokaz fontanny multimedialnej poświęcony beatyfikacji Jana Pawła II) ok. 7000 uczestników.
- **28 maja 2011 r. – „Marsz dla Rodzin" (Park Słowackiego)** – współorganizacja – piknik rozpoczął się koncertem Dzieci z Brodą. oprócz tego w programie znalazły się m.in.: ścianka wspinaczkowa, dmuchańce, występy artystyczne, malowanie twarzy, zabawy rekreacyjne dla całych rodzin oraz wypożyczalnia sprzętu sportowego, spektakl „Bajkobusu". Piknik był organizowany w ramach Marszu dla Rodzin – manifestacji wartości rodzinnych i poparcia dla rodziny jako najważniejszej komórki społecznej. „Wrocławianie na Polanie" zapewnili podczas imprezy wsparcie techniczne i finansowe, pomoc organizacyjną, użyczyli ścianki wspinaczkowej z obsługą, namiotów, zajęli się organizacją nagłośnienia i sceny (ok. **1000 uczestników**).
- **29 maja 2011 r. – Piknik Rodzinny (Brochów)** – współorganizacja – pod hasłem „Obudź w sobie dziecko" świętowano Dzień Dziecka na Brochowie. Atrakcje, jakie czekały na najmłodszych, to m.in.: miniturniej piłkarski, ścianka wspinaczkowa, badminton, ludzkie piłkarzyki, gra uliczna „Obieżyświat", skoki przez linę, tor przeszkód, kolorowanki, zagadki muzyczne i taneczne, animacje i zabawy, malowanie twarzy. Na scenie wystąpił **zespół młodzieżowy z Brochowa, Kwartet Staromiejski z Teatru Lalek oraz dzieci**, które biorąc udział w konkursie „Talent", mogły zaprezentować swoje zdolności wokalne i recytatorskie. **Seniorzy** przygotowali specjalnie na tę okazję **domowe wypieki** oraz zaprezentowali swoje **prace plastyczne i florystyczne** (ok. 500 uczestników).
- **5 czerwca 2011 r. – Piknik Rodzinny (park Staszica)** – organizacja – podczas pikniku największym powodzeniem cieszyły się gry i zabawy dla najmłodszych, organizowane przez animatorów z Klanzy, a także spektakl „Bajkobusu" Wrocławskiego Teatru Lalek. Poza tym działała wypożyczalnia sprzętu sportowego, a także można było pograć w piłkę na miniboisku do piłki nożnej (ok. **120 uczestników**).
- **12 czerwca 2011 r. – „Targ Uniwersytecki" (park Staromiejski)** – współorganizacja - organizatorzy zadbali o atrakcje zarówno dla dorosłych (m.in.: wykłady o tematyce racjonalnego odżywiania, przyjaznego kształtowania przestrzeni miejskiej, aktywności fizycznej; stoiska z naturalnymi miodami i pieczywem, porady lekarzy i dietetyków, koncert smyczkowy), jak i dla młodszych uczestników imprezy (m.in.: maty dla dzieci, siatka do gry w badmintona, wykopalisko do odkrycia przygotowane przez JuraPark, spektakl Teatru Lalek). „Wrocławianie na Polanie" udzielili wsparcia przy promocji imprezy, technicznego i finansowego, a także użyczyli namiotów i sprzętu sportowego oraz zapewnili atrakcje animacyjne dla dzieci (ok. **800 uczestników**).
- **19 czerwca 2011 r. – „Misja na Ołbinie" (Park Tołpy)** – współorganizacja – w programie znalazły się koncerty (zespoły: Muzyka Łuku Karpat, Reaktywacja, The Milf), konkursy (loteria fantowa, konkurs plastyczny), warsztaty, zabawy (lekcje tańca, piłka nożna, gry dla dzieci, czytanie bajek, zorbing) i stoiska (malowanie twarzy, informacyjne o różnych krajach, z domowymi wypiekami). Wieczorem można było zasmakować nocnej wspinaczki, którą po raz pierwszy zorganizowali "Wrocławianie na Polanie". Oprócz tego „Wrocławianie na Polanie" zapewnili wsparcie przy promocji, techniczne i finansowe; pomagali przy organizacji, użyczyli piłkarzyków z obsługą oraz namiotów i sprzętu sportowego (ok**. 700 uczestników**).
- **26 czerwca 2011 r. – Piknik Rodzinny (Park Staszica)** – organizacja – rozrywkę dla najmłodszych podczas pikniku zapewnili animatorzy z firmy Trampolina, którzy zorganizowali gry i zabawy dla dzieci. Poza tym starsi i młodsi mieli okazję zdobyć ściankę wspinaczkową, pograć w badmintona, bule i piłkę nożną. O godz. 15.30 dla

wszystkich zagrał Kwartet Staromiejski. Niewątpliwą atrakcją był też sprzęt do robienia olbrzymich baniek mydlanych (ok. **150 uczestników**).

- **17 lipca 2011 r. – Piknik Rodzinny (Wyspa Słodowa)** – organizacja – najmłodsi wrocławianie mogli pobawić się w kolorowych namiocikach lub udzielać artystycznie przy rozmaitych rysowankach i kolorowankach. Dla bardziej aktywnych przygotowane były minirozgrywki siatkówki oraz tenisa i ścianka wspinaczkowa. Dużym zainteresowaniem cieszyły się gry organizowane przez animatorów, a zwłaszcza zabawa z chustą, mające na celu zapoznanie i integrację uczestników. Dużo radości i uśmiechu sprawiały też "kolorowe wycieczki" oraz gra w "kogo brakuje?" ,przeprowadzane właśnie z użyciem chusty (ok. **300 uczestników**).
- **31 lipca 2011 r. – Piknik Rodzinny (Park Staszica)** – organizacja – gry i zabawy dla najmłodszych podczas pikniku zapewnili animatorzy ze Stowarzyszenia Klanza. Poza tym starsi i młodsi mieli okazję zdobyć ściankę wspinaczkową, pograć w badmintona, bule i piłkę nożną (ok. **120 uczestników**).
- **7 sierpnia 2011 r. – Animacje i zabawy plenerowe (Park Tołpy)** – organizacja – dzieci nie nudziły się dzięki rozrywkom zapewnionym przez animatorów ze Stowarzyszenia Klanza, którzy zorganizowali dla nich gry i zabawy. Była także okazja do pogrania w badmintona, bule i piłkę nożną. Niewątpliwą atrakcją był również sprzęt do robienia olbrzymich baniek mydlanych (ok. **200 uczestników**).
- **14 sierpnia 2011 r. – Piknik Rodzinny (Wyspie Słodowa)** – organizacja – sprzęt sportowy podczas pikniku był cały czas „w użyciu". Dodatkowe atrakcje dla dzieci zapewniali także animatorzy z firmy Trampolina. Dużym powodzeniem cieszył się także spektakl Teatru Lalek „McBaton i Szeryf Grzanka", a także kameralny koncert Kwartetu Staromiejskiego (ok. 400 uczestników).
- **21 sierpnia 2011 r. – Piknik Rodzinny (Brochów)** – organizacja – dzieci (i nie tylko) mogły poszaleć na dmuchańcach: w basenie z kolorowymi piłeczkami, w kulach służących do zorbingu, na ściance wspinaczkowej, zjeżdżalni, trampolinie czy dmuchanym boisku. Oczywiście działała także wypożyczalnia sprzętu sportowego (dużym powodzeniem cieszył się jak zawsze badminton i minitenis), a animatorzy z firmy Trampolina organizowali gry i zabawy. Najmłodsi mieli też okazję do pomalowania twarzy, a wszyscy użytkownicy dwóch kółek – do oznakowania swojego roweru (akcję prowadziła policja). Straż pożarna dała spektakularny pokaz sprzętu ratowniczo-gaśniczego. Nie mniejszym zainteresowaniem cieszył się przygotowany przez Wrocławski Teatr Lalek spektakl „McBaton i Szeryf Grzanka". Publiczność dopisała też podczas koncertu Kwartetu Staromiejskiego, oraz pokazu fundacji „2 plus 4", zajmującej się działaniami na rzecz popularyzacji adopcji zwierzaków ze schroniska. Wieczorem przed Ośrodkiem stanął ekran i rozpoczął się pokaz kina plenerowego (ok. **600 uczestników**).
- **28 sierpnia 2011 r. – Piknik Rodzinny (Park Tołpy)** – organizacja – mieszkańcy Wrocławia chętnie korzystali ze sprzętu sportowego i wygodnych leżaków. Zabawy organizowane przez animatorów z Trampoliny (skoki w czerwonych workach, rzucanie piłką do celu, wspólne kolorowanie, tunele, chusta animacyjna, kręgle) przyciągały najmłodszych uczestników pikniku. Jak zwykle można też było wspinać się na ściankę wspinaczkową pod okiem instruktora. Zagrał także Kwartet Staromiejski (ok. **180 uczestników**).
- **3 września 2011 r. – „Pożegnanie wakacji" (Park Południowy)** – organizacja – piknik rozpoczął się koncertem Kwartetu Staromiejskiego. Następne atrakcje to: trening jogi, kurs nordic walkingu, zabawy i gry dla dzieci przygotowywane przez animatorów Klanzy i Trampoliny. Dzieci chętnie korzystały także z malowania twarzy, minitenisa i ścianki wspinaczkowej. Bardzo interesujący okazał się specjalny pokaz Straży Pożarnej, wielkie bańki mydlane oraz patrol konny Straży Miejskiej. Były również specjalne maski z gąbki dla dzieci, szczudlarze, a także pokaz broni i strzelnica przygotowana przez pasjonatów Air Soft Gun z grupy „Parasim". Chętni mogli spróbować swoich sił we wspinaczce po skrzyniach, a także sfotografować się z pasażerami historycznego dyliżansu, który w drodze do Muzeum w Galowicach przejeżdżał przez park Południowy. Około 19.00 kino plenerowe rozpoczęło pokaz

bajek dla dzieci, a następnie filmu „Ocean's Eleven". Podczas pikniku można było również napić się kawy i odpocząć na leżaku (ok. 2500 uczestników).

W ramach kampanii współorganizowano 11 dodatkowych imprez plenerowych prowadzona jest strona internetowa oraz zorganizowano konkurs fotograficzny, którego celem była promocja aktywnego wypoczynku na terenach zielonych Wrocławia.

CENTRUM EDUKACJI SPOŁECZNEJ

MIEJSKIE CENTRUM WOLONTARIATU

Celem działania jest prowadzenie, wsparcie i integracja wrocławskich działań wolontaryjnych oraz popularyzacja idei wolontariatu wśród mieszkańców Wrocławia poprzez: poszerzenie wiedzy społeczności lokalnej na temat możliwości włączenia się w działania wolontaryjne poprzez tworzenie platformy pośrednictwa między osobami prywatnymi i organizacjami; łączenie wolontariuszy z osobami i organizacjami potrzebującymi pomocy; prowadzenie działań na rzecz aktywizacji mieszkańców miasta i promocji wolontariatu; wsparcie szkoleniowe wolontariuszy.

DZIAŁANIA MIEJSKIEGO CENTRUM WOLONTARIATU

- **Platforma pośrednictwa**
  Od czerwca wszelkie działania Miejskiego Centrum Wolontariatu były sygnowane oficjalnym **logo Europejskiego Roku Wolontariatu 2011.** Na bieżąco była prowadzona oraz uaktualniania papierowa i elektroniczna dokumentacja obejmująca bazę potrzeb wolontaryjnych oraz bazę kandydatów na wolontariuszy. Głównym narzędziem informowania i pośredniczenia była funkcjonująca pod adresem **www.wolontariat.wroclaw.pl** strona internetowa Miejskiego Centrum Wolontariatu, a także profil Centrum na portalu społecznościowym Facebook (profil "Lubi" 716 osób). W dniu 30 września na zakończenie Miejskich Dni Wolontariatu odbyło się otwarcie **nowej siedziby** Miejskiego Centrum Wolontariatu przy ul. św. Marcina 4. Z biura pośrednictwa Miejskiego Centrum Wolontariatu **skorzystało ok. 4427 osób,** w tym: telefony: **ok. 2100,** e-maile: **1947,** kontakt osobisty: **ok. 380 osób.** Z oferty pośrednictwa wolontariatu MCW w 2011 r. skorzystało **378 osób** (zarejestrowani kandydaci na wolontariuszy). W tym okresie do MCW zgłoszone zostały **103 oferty wolontariatu**. Obecnie na stronie internetowej zarejestrowane są **32 organizacje** poszukujące wolontariuszy. Całkowita **liczba połączeń wolontariuszy z ofertami wolontariatu w 2011 r. wynosi 250**.

- **Promocja wolontariatu**

Największą imprezą wolontaryjną roku, zorganizowaną we Wrocławiu przez Miejskie Centrum Wolontariatu, były **Miejskie Dni Wolontariatu** (26-30 września). W poprzedzających ją **46 warsztatach integracyjnych**, które odbywały się w namiocie edukacyjnym naprzeciw siedziby MCW, wzięło udział **539 osób**.

W pierwszej połowie roku przeprowadzono **5 spotkań** informacyjno-promocyjnych z cyklu „Wolontariat – krótko i na temat, czyli czego nie dowiesz się w szkole. Ogółem w spotkaniach wzięło udział **około 200 osób**. Miejskie Centrum Wolontariatu w różnorodny sposób promuje ideę wolontaryjną. Centrum jest obecne na targach i ogólnowrocławskich imprezach. Punkty informacyjne Miejskiego Centrum Wolontariatu funkcjonowały podczas imprez: Slot Art Festiwal w Lubiążu (4-9 lipca), Splot Szewska (dwukrotnie), majówka Partnerstwa lokalnego 8 Scen, a także na piknikach rodzinnych na Pergoli i Brochowie, na targach pracy w Wyższej Szkole Handlowej we Wrocławiu oraz podczas targów „Żyj, mieszkaj we Wrocławiu" w Regionalnym Centrum Turystyki Biznesowej. Ponadto pracownicy Miejskiego Centrum Wolontariatu brali udział w seminarium informacyjnym „Oblicza wolontariatu" w Warszawie organizowanym przez Krajowe Biuro Eurodesk Polska, Festiwalu Wolontariatu w Warszawie oraz konferencjach: "e-safety" w czeskiej Ostravie, "Aktywni liderzy - aktywne społeczności lokalne"

w Polanicy Zdrój, “Europejski Rok Wolontariatu na Dolnym Śląsku” we Wrocławiu, “Wolontariat - włącz się” we Wrocławiu, szkoleniu z Wolontariatu Europejskiego w Domu Spotkań im. Angelusa Silesiusa oraz reprezentowali MCW na listopadowym Forum Wolontariatu w Warszawie.

Przedstawiciele Miejskiego Centrum Wolontariatu wzięli także udział w zorganizowanej przez Powiatowy Ośrodek Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej i Doradztwa Metodycznego w Oławie konferencji pt.: “Wspomaganie drogi do edukacji, zawodu, pracy i kariery”, która odbyła się 17 października 2011 r. Reprezentanci MCW wraz z wolontariuszką - inicjatorką Akcji Rower zaprezentowali wolontariat jako szansę rozwoju młodzieży.

Z okazji Międzynarodowego Dnia Wolontariusza (5 grudnia) MCW wraz ze Stowarzyszeniem Centrum Wolontariatu z Warszawy oraz pod patronatem Dolnośląskiej Izby Gospodarczej zorganizowało we Wrocławiu konferencję pt. „Wolontariat pracowniczy – wspólnota interesów”, w której uczestniczyło **40 osób** – przedstawicieli dolnośląskich firm, instytucji oraz organizacji pozarządowych.

W dniach 9-11 grudnia 2011 r. Miejskie Centrum Wolontariatu uczestniczyło jako współorganizator w **Dolnośląskim Festiwalu Wolontariatu** – imprezie podsumowującej Europejski Rok Wolontariatu na Dolnym Śląsku. W ramach Festiwalu odbyło się 46 warsztatów o tematyce społecznej (w tym **11 warsztatów prowadzonych przez MCW**, w których udział wzięło **120 osób**), w których uczestniczyło **ok. 140 osób**. W dniu 10 grudnia miały miejsce Targi Aktywności Społecznej, podczas których zaprezentowało się 12 organizacji, w tym MCW. Ważnymi punktami programu były również Dolnośląska Gala Wolontariatu (zwieńczona finałem konkursu Dolnośląski Wolontariusz Roku) oraz Gala Wolontariatu Szkolnego. Ogółem w Festiwalu uczestniczyło ok. 300 osób. Przedstawiciele MCW, biorąc udział w przygotowaniach do tej imprezy, uczestniczyli w 10 spotkaniach grupy roboczej. Informacje o planach i przedsięwzięciach MCW w 2011 r. zostały wydane w folderze przedstawiającym działania w ramach obchodów Europejskiego Roku Wolontariatu 2011 na Dolnym Śląsku.

We współpracy z Młodzieżowym Centrum Informacji i Rozwoju – redakcją Gazety Młodych oraz 26 organizacjami, firmami oraz instytucjami przygotowane zostały i wydane **trzy numery “Gazety Wolontariatu”** (każdy numer po 20 stron formatu A4). **Suma nakładu** wszystkich numerów wyniosła **13 000 sztuk**. Gazeta dystrybuowana jest bezpłatnie na uczelniach, w akademikach, bibliotekach, instytucjach kulturalnych i publicznych, w szkołach, organizacjach pozarządowych oraz podczas wydarzeń związanych z działalnością społeczną. Na temat działań Miejskiego Centrum Wolontariatu ukazało się wiele **publikacji medialnych**: m.in. radiowe (Radio Traffic, Radio ESKA, Radio Rodzina), telewizyjne w TVP 3 oraz prasowe w Gazecie Wyborczej i Gazecie Wrocławskiej. Ponadto we współpracy z Telewizją Polską wyprodukowane zostały **2 pilotażowe odcinki programu telewizyjnego “Wolontariusze”**.

- **Aktywizacja mieszkańców miasta**

Od początku 2011 r. trwała akcja zbiórki rowerów **(Akcja “Rower”)** dla dzieci z domów dziecka. W związku z nią mieszkańcy Wrocławia oddawali rowery oraz inny sprzęt sportowy. Łącznie zebrano **150 rowerów oraz 55 pojazdów i zabawek.** W kwietniu 2011 r. rozpoczęła się **Akcja Inspiracja – Jednodniowy Wolontariusz,** która zakłada przeprowadzanie przez wolontariuszy zajęć dla dzieci z klubów i świetlic środowiskowych. Do udziału w akcji zadeklarowało się 10 placówek oraz 15 wolontariuszy. Dotychczas odbyło się **4 takich spotkań w 4 placówkach** prowadzonych przez 5 osób. **W zajęciach udział wzięło 50 osób**. **Podczas wakacji** Miejskie Centrum Wolontariatu we współpracy **z firmą Google** zorganizowało **8 spotkań zajęć językowych dla ok. 150 dzieci** przebywających na półkoloniach we wrocławskich świetlicach i klubach środowiskowych.

- **Wsparcie szkoleniowe wolontariuszy**

Miejskie Centrum Wolontariatu prowadzi szkolenia wstępne dla osób rozpoczynających działalność wolontaryjną pt. “Wolontariat – z czym to się je”

i „Co ja robię tu?”. Każdego miesiąca (poza okresem wakacyjnym) nowe osoby zarejestrowane w bazie Miejskiego Centrum oraz wszyscy inni, którzy chcą pomagać, mają możliwość uczestniczenia w jednorazowym szkoleniu. Przez cały rok 2011 odbyło się 9 takich szkoleń. Wzięło w nich udział 120 osób. Miejskie Centrum Wolontariatu zorganizowało również 3 warsztaty dla wolontariuszy z zakresu **pierwszej pomocy przedmedycznej**. Wzięły w nich udział 24 osoby. W październiku oraz listopadzie miały miejsce **warsztaty o empatii i pomaganiu dla uczniów** wrocławskich szkół, zarówno dla uczniów działających już jako wolontariusze, jak i dla osób niezwiązanych z wolontariatem. Przez dwa miesiące odbyło się 9 warsztatów dla uczniów z 5 szkół, w tym: 2 grupy wolontariuszy (47 osób) oraz 7 klas (137 uczniów). Łącznie w warsztatach wzięło udział **184 uczestników**. Miejskie Centrum Wolontariatu zorganizowało oraz przeprowadziło również **warsztaty integracyjno-motywacyjne** dla wolontariuszy działających dla jednej z fundacji – Uniwersytet Dzieci. Wzięło w nich udział **12 uczestników**. We współpracy z Miejskim Centrum Wolontariatu odbyły się również
2 warsztaty dla wolontariuszy pracujących z dziećmi (praca indywidualna oraz grupowa), prowadzone przez dwie studentki Państwowego Pomaturalnego Studium Kształcenia Animatorów Kultury SKIBA. Liczyły one odpowiednio 6 i 8 uczestników.

- **Poradnictwo psychologiczne**

We współpracy z Uniwersytetem Wrocławskim oraz Centrum Praw Kobiet, w siedzibie Miejskiego Centrum Wolontariatu od listopada jest uruchomiony **punkt konsultacyjny**. Studenci psychologii Uniwersytetu dyżurują raz w tygodniu i udzielając porad w zakresie poradnictwa psychologicznego, a pracownicy Centrum Praw Kobiet prowadzili konsultacje z zakresu przemocy domowej (w listopadzie i grudniu). Łącznie miało miejsce **11 dyżurów**. W ramach tej współpracy 9.12.2011 odbyły się również warsztaty z zakresu wiedzy o przemocy i sposobach radzenia sobie z tym problemem w Centrum Praw Kobiet. Wzięło w nich udział **9 osób.**

- **Edukacja Nieformalna**

Celem zadania jest wspieranie rozwoju psychicznego i społecznego młodzieży wrocławskiej oraz młodych rodzin, służący doskonaleniu osobowości i wyborom ról społecznych, oparty na dostępie do szerokiej oferty edukacji nieformalnej poprzez: dostarczenie wiedzy i wspieranie rozwoju umiejętności psychospołecznych, komunikacyjnych i przywódczych liderów, studentów, absolwentów do 30 roku życia; dostarczenie wiedzy i rozwój umiejętności z zakresu edukacji zawodowej, które pozwalają lepiej przygotować się do wymogów rynku pracy młodzieży; wspieranie młodych rodziców w procesie świadomego i odpowiedzialnego pełnienia właściwych im ról społecznych; wspieranie kompetencji społecznych, interpersonalnych młodzieży ze szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Ponieważ Ośrodek Integracyjny Edukacji Nieformalnej znajduje się na Brochowie, dodatkowym celem jest aktywizacja mieszkańców tego osiedla, w tym dostarczenie alternatywnych działań do spędzenia czasu wolnego dzieci i dorosłych w ramach działań profilaktycznych przeciw uzależnieniom i niedostosowaniu społecznemu.

DZIAŁANIA W RAMACH EDUKACJI NIEFORMALNEJ

- **Szkolenia dla liderów**

Szkolenia dla liderów młodzieżowych to działania mające na celu kształtowanie postaw społecznych wśród liderów wrocławskich grup młodzieżowych. Szkolenia dostarczają wiedzy, umiejętności i narzędzi do przewodzenia i pracy z grupą, przygotowywania i prowadzenia szkoleń, do twórczego zagospodarowywania czasu wolnego oraz prowadzenia zajęć edukacyjnych dla dzieci i młodzieży. W 2011 r. przeprowadzono 25 szkoleń dla liderów grup młodzieżowych młodzieżowych rozwoju osobistego. Szkolenia trwały 10, 12 lub 48 godzin. Z oferty szkoleń dla liderów skorzystało 226 osób.

- **Szkolenia i warsztaty zawodowe i rozwojowe dla młodzieży, studentów, absolwentów do 30 roku życia**

Celem szkoleń dla młodzieży, studentów i absolwentów do 30 roku życia z zakresu edukacji rozwojowej i zawodowej jest dostarczenie wiedzy i pomoc w nabyciu umiejętności, które pozwalają lepiej przygotować się i przystosować do wymogów rynku pracy, a tym samym zwiększyć swoją wartość jako pracownika. W ciągu roku przeprowadzono **12 warsztatów**. Z tej oferty szkoleniowej **skorzystało 121 osób**.

- **Warsztaty „Moja rodzina" dla rodziców**

„Moja rodzina" to projekt mający na celu wsparcie młodych rodziców w procesie świadomego i odpowiedzialnego pełnienia właściwych im ról społecznych. Projekt realizowany jest głównie poprzez cykle szkoleń przygotowanych i prowadzonych przez specjalistów — pedagogów i psychoterapeutów. Poruszane tematy dotyczą przede wszystkim budowania relacji w swoich rodzinach, wychowywania dzieci, radzenia sobie w trudnych sytuacjach czy komunikacji współmałżonków. W tym roku zrealizowano **23 warsztaty** dla rodziców, z których **skorzystały 192 osoby**.

- **Warsztaty w szkołach**

Warsztaty w szkołach są działaniem łączącym ideę edukacji formalnej z nieformalną. Przygotowane pod okiem specjalistów zajęcia warsztatowe prowadzone są przez studentów (w tym wolontariuszy i praktykantów) wśród młodzieży szkół wrocławskich. Jednym z głównych założeń warsztatów jest dzielenie się doświadczeniem nieco starszej młodzieży z młodszymi koleżankami i kolegami. Poruszane tematy dotyczą komunikacji interpersonalnej, tworzenia relacji międzyludzkich, poznawania i budowania własnej osobowości, radzenia sobie ze stresem, integracji środowisk, kształtowania wartości i postaw obywatelskich. Warsztaty wspomagają działania w ramach profilaktyki uzależnień i skutecznie przeciwdziałają niedostosowaniu społecznemu wśród młodych osób, które są zagrożone wykluczeniem społecznym. Przeprowadzono **134 warsztaty w 33 szkołach**: w 2 szkołach podstawowych, w 13 gimnazjach, w 22 szkołach ponadgimnazjalnych. Z tej oferty szkoleniowej skorzystało **2717 osób**.

- **Spotkania i wykłady**

Spotkania i wykłady dla młodzieży i osób dorosłych to oferta dla wszystkich mieszkańców Wrocławia, którzy chcą porozmawiać z ekspertami, specjalistami, a także osobami realizującymi swoje pasje. W ramach oferty zrealizowano spotkania pt. „Opowieści podróżnicze", projekt filmowy „Kręci Cię Brochów? Nakręć go!", a także cykl spotkań z radcą prawnym. W 2011 r. zorganizowano **17 różnych spotkań**. Z tej oferty skorzystało **237 osób.**

AKTYWIZACJA MIESZKAŃCÓW BROCHOWA

Celem działania Ośrodka Integracyjnego na Brochowie jest m.in. aktywizacja mieszkańców osiedla, w tym przede wszystkim dzieci, młodzieży i rodzin oraz umożliwienie dostępu do rzetelnej informacji i pomocy, zwłaszcza w obszarze prawa i wsparcia psychologicznego. Bezpłatne konsultacje prowadzone są przez studentów Instytutu Psychologii oraz Instytutu Prawa Cywilnego Uniwersytetu Wrocławskiego. **Z porad prawnych skorzystało 35 mieszkańców Brochowa**, a w ciągu roku przeprowadzono **11 konsultacji prawnych**. Konsultacji psychologicznych odbyło się 15. Z porad studentów skorzystało 8 osób. Aktywizacja społeczności lokalnej osiedla Brochów obejmuje również organizację imprez plenerowych oraz przygotowanie oferty bezpłatnych zajęć dla dzieci i młodzieży w czasie przerw międzysemestralnych. Ponadto uruchomiono ofertę cotygodniowych zajęć artystycznych oraz sportowych dla dzieci i młodzieży. Dla najmłodszych mieszkańców Brochowa oraz okolic Ośrodek proponuje zajęcia ogólnorozwojowe prowadzone przez Klub Krasnala; w pierwszym półroczu odbyło się 13 takich zajęć dla rodziców z dziećmi. Z zajęć i warsztatów przygotowanych **podczas ferii zimowych** skorzystało **30 osób**. **Podczas wakacji** w lipcu w zajęciach dla dzieci i młodzieży wzięło udział 80 osób, a w sierpniu – 119 (łącznie: **199 osób**).

W warsztatach artystycznych oraz zajęciach sportowych i zajęciach z gier planszowych dla dzieci i młodzieży, które odbywały się od października do listopada 2011 r., uczestniczyły **263 osoby**. Łącznie z **88 działań** realizowanych dla mieszkańców Brochowa w 2011 r. skorzystało **1726 osób**. W 2011 r. bezpośrednio z oferty Centrum Edukacji Społecznej skorzystało ogółem ponad **11 tys. osób**, w tym **880** z oferty szkoleń i warsztatów dla wolontariuszy, liderów, studentów, absolwentów oraz rodziców, **2901** z oferty warsztatów w szkołach oraz **820** z oferty porad, otwartych spotkań, wykładów i konferencji. W działaniach aktywizujących mieszkańców osiedla Brochów wzięło udział ok. **1700 osób**, a z biura pośrednictwa Centrum Wolontariatu skorzystało ponad **4800 osób**.

WROCŁAWSKIE CENTRUM SENIORA

W swoim założeniu i misji stanowi płaszczyznę szybkiej wymiany informacji pomiędzy oferentami usług opiekuńczych, a ich odbiorcami. Jednym z najważniejszych zadań Centrum Seniora, jest pozyskiwanie informacji o ofercie skierowanej do seniorów przez firmy, instytucje, organizacje. Z drugiej strony, wiadomości te są w przystępnej formie przekazywane najstarszym mieszkańcom miasta. Wrocławskie Centrum Seniora prowadzi także liczne, długofalowe programy, które mają aktywizować osoby starsze oraz promować programy oraz działania profilaktyczne zapobiegające zagrożeniom wynikającym z nadużywania alkoholu. W założeniu Wrocławskiego Centrum Seniora podejmowane działania na rzecz seniorów mają charakter trwały i powtarzalny. Dodatkowo podejmowane są zadania okazjonalne i akcyjne wynikające często z potrzeb odbiorców i możliwości organizacyjnych. Działania stałe Wrocławskiego Centrum Seniora na rzecz aktywizacji osób powyżej 60 roku życia to prowadzenie punktu informacyjnego dla seniorów i tematycznych portali informacyjnych, tworzenie bieżącej i aktualnej bazy klubów seniora i uniwersytetów trzeciego wieku, pozyskiwanie i przekazywanie informacji o usługach skierowanych do seniorów, oferowanych przez organizacje pozarządowe, instytucje firmy (np. o warsztatach, kursach, spotkaniach), prowadzenie kursów i konsultacji komputerowych, prowadzenie kursów językowych.

Imprezy cykliczne organizowane przez Wrocławskie Centrum Seniora zajmują bardzo ważne miejsce w kulturalnym i społecznym życiu miasta najważniejszą z nich są Dni Seniora. Senioralia są okazją do świętowania, ale także do pamiętania o tym, że starszy człowiek nadal dużo może i wiele rzeczy go interesuje. Ponadto Dzień Seniora uzmysławia, ze seniorzy chcą i mogą być aktywni w różnych dziedzinach życia. Tegoroczne Senioralia rozpoczęły się w piątek, 30 września, o godz. 10.00 seniorzy przemaszerowali od fontanny przy Katedrze św. Marii Magdaleny do sceny przy pl. Gołębim. Podobnie jak w zeszłym roku, ubrani byli w kolorowe kapelusze. Na scenie seniorzy otrzymali klucze do bram miasta. Imprezy towarzyszące Senioraliom to:

- **Konkurs „Najdłużej Razem”** uświetniony galą na Wrocławskim Rynku, podczas której Prezydent Wrocławia wręczył nagrody i listy gratulacyjne **12 parom** cieszącym się długim stażem małżeńskim.
- **V Forum Liderów Klubów Seniora** – będące płaszczyzną wymiany doświadczeń liderów wrocławskich klubów seniora. W wykładach i warsztatach uczestniczyło około **100 osób**.
- **Targi Senioralne** 1 października od godz. 9.00 w Domu Handlowym "Renoma" firmy i organizacje zaprezentowały swoją ofertę dla osób starszych. Seniorzy mieli z kolei okazje by pochwalić się swoją aktywnością –m. in. wystawy robótek ręcznych, malarstwa czy rzeźby. W targach udział wzięło 50 wystawców w tym 30 wystawców z ofertą dla seniorów, 10 Klubów Seniora, 2 Uniwersytety Trzeciego Wieku, Międzykulturowa Akademia Trzeciego Wieku, w sumie około **300 uczestników**.
- **Dożynki działkowe** odbyły się w Domu Kultury „Kolejarz” na Dworcu Świebodzkim, połączone z wystawą działkowych plonów – owoców, warzyw, kwiatów i ziół, licznymi konkursami oraz zabawa taneczną. W wydarzeniu udział wzięło około **120 osób**.

Szkolenie z obsługi automatów do sprzedaży biletów

Warsztaty organizowane wspólnie z MPK i Wydział Transportu UM Wrocławia. W kilku szkoleniach warsztatowych udział wzięło kilkadziesiąt osób.

PROGRAMY PROMOCJI ZDROWIA I PROFILAKTYKI CHORÓB

Cykl wykładów o tematyce zdrowotnej

w dniu 7 kwietnia 2011 r. odbył się wykład pt. Wizualizacja interakcji immunologicznych w mikrośrodowisku nowotworów". Wykład poprowadził Dr Tomasz Żal z Anderson Cancer Center w Huston USA. W dniu 8.06.2011 odbył się wykład prof. dr Nicolausa Blina nt. „Paleogenetyka i antropologia molekularna - współczesne poglądy w dziedzinach klasycznych" . W dniu 6.10.2011 odbył sie wykład na temat „Ekologia filo wirusów - współczesne poglądy i dalsze kierunki badań" wygłoszony przez prof. dr Janusza Pawęskę z Special Pathogens Unit, National Institute for Commmunicable Diseases, z RPA. W dniu 27.10. 2011r odbył się wykład na temat "Rola sygnalizacji receptorów witaminy A w rozwoju I funkcjach centralnego systemu nerwowego" wygłoszony przez dr hab. Wojciecha Krężela z Institute of Genetics and Molecular and Cellular Biology, INSERM U964,1 France. Wykłady odbyły sie na terenie Instytutu Immunologii I Terapii Doświadczalnej im. Ludwika Hirszfelda PAN. W wykładach uczestniczyła młodzież szkół ponadgimnazjalnych, studenci oraz lekarze rodzinni. Na każdym z wykładów obecnych było od **80-100 osób**.

Międzynarodowa Konferencja Know Health

Prawie **300 osób** wzięło udział w I Międzynarodowym Forum Promocji i Profilaktyki Zdrowotnej KNOW HEALTH. Specjaliści z różnych branż i stron świata przez trzy dni rozmawiali we Wrocławiu na temat trendów i kierunków rozwoju programów profilaktycznych, wymieniając swoje zawodowe doświadczenia. Od 18 do 20 października 2011 r. Wrocław stał się platformą wymiany wiedzy i doświadczeń z zakresy promocji i profilaktyki zdrowia. A to za sprawą I Międzynarodowego Forum KNOW HEALTH, które gościło przedstawicieli środowisk samorządowych, biznesowych i medycznych. Pomysłodawcą i organizatorem konferencji było Stowarzyszenie Forum Medicum z Wrocławia, koordynator jednego z najbardziej innowacyjnych programów profilaktyki zdrowotnej „Miasto w Formie, realizowanego dla mieszkańców Wrocławia. Wśród zaproszonych gości pierwszej edycji Forum KNOW HEALTH znaleźli się światowej sławy specjaliści z dziedziny zdrowia publicznego oraz marketingu i ekonomii, m.in. Prezes AOTM, Dyrektor Działu Ewaluacji, Analiz i Pozyskiwania Danych Populacyjnych w Wydziale Epidemiologii Departamentu Zdrowia Miasta Nowy Jork.

Jeden z najbardziej znanych specjalistów w dziedzinie zarządzania zdrowiem publicznym w Stanach Zjednoczonych – David Katz, podkreślał we Wrocławiu, jak ważne są „zdrowe nawyki" w naszym codziennym życiu. Organizatorzy KNOW HEALTH wierzą, że po konferencji zrodzą się innowacyjne i świeże pomysły dotyczące realizacji i promocji programów zdrowotnych. Podczas Forum rozmawiano również o współpracy sektora publicznego z firmami komercyjnymi, przy czym dyskusję wzbudziło ustanowienie granicy – gdzie kończy się kampania społeczna i CSR przedsiębiorstw, a zaczyna typowy marketing.

Zwieńczeniem I Międzynarodowego Forum KNOW HEALTH było ogłoszenie wyników Plebiscytu KNOW HEALTH 2011 na najlepszy program zdrowotny. W sumie do Plebiscytu zakwalifikowało się **25 urzędów, firm i prywatnych instytucji**. Głównym organizatorem Forum było: **Stowarzyszenie Forum Medicum.** Współorganizatorami: Wrocławski Instytut Zdrowia Publicznego – Konsorcjum łączące Akademię Medyczną, Samorząd Województwa Dolnośląskiego, Wojewodę Dolnośląskiego oraz Gminę Wrocław.

PROWADZENIE DZIAŁAŃ Z ZAKRESU INFORMACJI I EDUKACJI SPOŁECZNEJ POPRZEZ REALIZACJĘ MATERIAŁÓW TELEWIZYJNYCH, RADIOWYCH I PRASOWYCH W LOKALNYCH MEDIACH

Dofinansowanie cyklu programowego pod tytułem „Zdrowiej" emitowanego na antenie TVP Wrocław
Dofinansowanie kosztów produkcji i emisji **6 odcinków audycji** „Zdrowiej", której celem jest promowanie zdrowego stylu życia, a także udostępnienie szerokiej informacji o placówkach i organizacjach, które udzielają wsparcia osobom dotkniętymi problemami natury zdrowotnej. Program porusza tematykę chorób onkologicznych, neurologicznych, kardiochirurgicznych, a także zagadnienie badań przesiewowych u dzieci w wieku szkolnym.

Opracowanie wkładki do kwartalnika ZDROWIE oraz dystrybucja tego kwartalnika – nakład 5000 egzemplarzy. Zadanie obejmuje skład i druk artykułów poświęconych profilaktyce zdrowia, przeciwdziałaniu uzależnieniom oraz działaniom prospołecznym prowadzonym we Wrocławiu w każdym z kolejnych numerów od 34 do 37 magazynu w wymiarze 4 stron redakcyjnych przy czym każda edycja stanowi nakład 5000 szt.

Kampania V Wrocławskie Dni Promocji Zdrowia 24 – 25 września 2011 r.
Celem zadania jest promowanie zdrowego stylu życia wśród mieszkańców Wrocławia oraz motywowanie do zachowań prozdrowotnych poprzez działania edukacyjne, wykonywanie badań profilaktycznych w kierunku wczesnego diagnozowania zagrożeń zdrowotnych, chorób cywilizacyjnych i uzależnień. W ramach zadania przeprowadzono:
Na terenie Ogrodu Botanicznego we Wrocławiu, ul. Sienkiewicza 23 zorganizowano punkty konsultacyjne, z których każdy dotyczył innego bloku tematycznego, w tym:
- profilaktyki próchnicy zębów
- zdrowego żywienia
- profilaktyki chorób cywilizacyjnych,

w tym:
- sercowo-naczyniowych oraz cukrzycy i innych zaburzeń metabolicznych
- nowotworowych u dorosłych
- uzależnień
- zdrowia psychicznego

Szacuje się, iż w akcji w Ogrodzie Botanicznym udział wzięło około **1000 osób.**
Przeprowadzono wykłady dla rodziców nt. profilaktyki próchnicy zębów. Zorganizowano stanowiska do instruktażu higieny jamy ustnej. Urządzono degustację zdrowej żywności. Ponadto dla mieszkańców Wrocławia zorganizowano konsultacje specjalistów z zakresu zdrowego stylu życia, profilaktyki chorób cywilizacyjnych, w tym: onkologicznych, kardiologicznych, urologicznych, psychologicznych i psychiatrycznych. Wykonano **100 badań EKG** z opisem, **100 badań PSA** u mężczyzn. Dodatkowo zorganizowano warsztaty plastyczne, teatrzyk oraz paradę.

Tydzień Ruchu 2011
Tydzień Ruchu już po raz drugi odbył się we Wrocławiu. Od 26 do 30 września Wyspa Słodowa stała się sportowym centrum miasta. Impreza zorganizowana przez Młodzieżowe Centrum Informacji i Rozwoju w ramach kampanii społecznej „Wrocławianie na Polanie" miała na celu zachęcenie mieszkańców do aktywnego spędzania czasu we Wrocławiu.
Tydzień Ruchu został zainaugurowany 26 września na Wyspie Słodowej. Już od rana zaczęły się tam pojawiać wszelkiego rodzaju sprzęty sportowe, dające możliwość pogrania w siatkówkę, golfa, badmintona, ringo, piłkę nożną i inne. Zabawy dla dzieci przygotowała Klanza i Centrum Edukacji Społecznej. W rozpoczęciu Tygodnia Ruchu na Wyspie Słodowej wzięło udział ok. **2 tysiące osób**. Od 27 do 30 września w godzinach 10.00-15.00 na Wyspie Słodowej odbywały się **warsztaty sportowo-rekreacyjne dla uczniów wrocławskich szkół**. Z przygotowanych atrakcji mogli jednak skorzystać nie tylko uczniowie, ale także wszyscy chętni – zarówno ci, którzy specjalnie wybrali się na Wyspę Słodową, jak i ci, którzy znaleźli się tam przypadkiem.

Do dyspozycji uczestników były: ścianka wspinaczkowa, bule, turnballe, sprzęt do badmintona, piłki siatkowej i ringo. Można było także spróbować robienia wielkich

baniek mydlanych, wziąć udział w warsztatach aerobiku, nordic walkingu oraz zajęciach z tańca poi i chodzenia po linie. Podczas Tygodnia Ruchu (27-30 września) **w warsztatach wzięło udział ponad 900 osób**. Byli to przede wszystkim uczniowie szkół: Gimnazjum nr 29, Dwujęzycznej Szkoły Podstawowej i Gimnazjum ATUT, SP nr 83, Gimnazjum nr 43 Gimnazjum nr 39 oraz ZS nr 1. Podczas Tygodnia Ruchu odbyło się **8 bezpłatnych warsztatów tanecznych** przeznaczonych dla wszystkich zainteresowanych bez względu na wiek. Flamenco, taniec irlandzki, hip-hop i salsę poznawało z nami **115 osób**. W warsztatach uczestniczyła także grupa osób niedosłyszących, którym wspólny taniec sprawiał dużą radość.

CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU AKTYWIZACJI SPOŁECZNEJ I ZAWODOWEJ OSÓB BEZROBOTNYCH W CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

Projekt „Do zatrudnienia 1 krok”
Centrum realizuje projekt w imieniu Gminy Wrocław od 01.12.2010r. do 30.11.2012r. wraz Fundacją In Posterum. Zadania projektu w 100% finansowane są ze środków zewnętrznych (85% to środki unijne Europejskiego Funduszu Społecznego oraz 15% krajowe).

Projekt został przygotowany przez zespół projektowy Centrum Integracji Społecznej i Fundacji In Posterum przyjęty do realizacji przez Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy. Projekt oferuje bezpłatny udział w trwających 6 miesięcy edycjach (w tym: 3 miesiące szkolenia zawodowego oraz 3 miesiące stażu / zajęć reintegracji zawodowej u pracodawcy). Uczestnikami są niezatrudnieni mieszkańcy Wrocławia zagrożeni wykluczeniem społecznym. W styczniu 2011 r. zorganizowano pracę Biura Projektu Partnera, zatrudniono kadrę projektu oraz przygotowano zamówienia publiczne na zakup niezbędnego sprzętu jak i przygotowano niezbędną dokumentację.

Centrum w ramach tego projektu realizuje dwa zadania zgodnie z wnioskiem projektowym: zadanie 3- Aktywizacja społeczna oraz zadanie 4 - Aktywizacja zawodowa. Celem projektu jest zwiększenie szans na zatrudnienie 120 niezatrudnionych mieszkańców Wrocławia. Uczestnicy poprzez udział w kursach rozwijających kompetencje społeczne i zawodowe, organizowanych przez Centrum Integracji Społecznej oraz staże i zajęcia reintegracji społecznej u pracodawców, zwiększają swoje szanse na wejście lub powrót na rynek pracy. Projekt adresowany jest do osób niezatrudnionych, zagrożonych wykluczeniem społecznym z co najmniej jednego z powodów: bezdomność, niepełnosprawność, terapia uzależnień, opuszczenie zakładu karnego, bezradnych w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej). W ramach projektu oferujemy szkolenia zawodowe w dwóch 10-cio osobowych grupach zawodowych (opiekun osoby zależnej, technologie wykończeniowe w budownictwie), kurs obsługi komputera, kurs umiejętności psychospołecznych, kurs poruszania się po rynku pracy, Punkt Rozwoju Umiejętności, usługi społeczne oraz wsparcie doradcy zawodowego, psychologa i prawnika. Projekt składa się z 6 edycji szkoleniowych po 3 miesiące każda (dla połowy uczestników przewidziane są też 3-miesięczne staże/zajęcia reintegracji zawodowej).
W 2011 r. zorganizowano pracę Biura Partnera projektu, zatrudniono personel, przygotowano szkolenia i doradztwo oraz staże/zajęcia reintegracji zawodowej. Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 13 czerwca 2004r. o zatrudnieniu socjalnym rekrutacja (będąca zadaniem Lidera Projektu – Fundacji In Posterum) prowadzona jest we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej. Do udziału w projekcie przyjmowane są wyłącznie osoby, które uzyskały pozytywną opinię pracowników socjalnych, właściwych dla ich miejsca zamieszkania.Zamieszczono informację o realizacji projektu na stronie CIS oraz na stronie Urzędu Miejskiego Wrocławia. W 2011 r. zrealizowano następujące edycje:

- szkolenia 01 lutego – 30 kwietnia 2011 r., staże/zajęcia reintegracji zawodowej 01 maja – 31 lipca 2011 r.
- szkolenia 04 maja – 29 lipca 2011 r., staże/zajęcia reintegracji zawodowej 01 sierpnia – 31 października 2011 r.
- szkolenia 01 sierpia – 31 października 2011 r., staże/zajęcia reintegracji zawodowej od 01 listopada 2011 r. (w trakcie realizacji)
- szkolenia od 02 listopada 2011 r. (w trakcie realizacji).

W okresie 01 stycznia – 31 grudnia 2011 r. w ramach projektu „Do zatrudnienia 1 krok" zrealizowano:

- kurs zawodowy „opiekun osoby zależnej" – **783h**
- kurs zawodowy „technologie wykończeniowe w budownictwie" – **776h**
- kurs obsługi komputera – **344h**
- kurs umiejętności psychospołecznych – **339h**
- kurs poruszania się po rynku pracy – **344h**
- Punkt Rozwoju Umiejętności – **496h**
- usługi społeczne – **886h**
- kurs autoprezentacji – **48h**
- konsultacje prawne – **220h**

Ponadto zrealizowano 7 imprez integracyjnych dla uczestników, w tym m.in. wyjścia do muzeum, kina, ZOO oraz spotkania świąteczne. Do dnia 31 grudnia 2011 r. uzyskano następujące rezultaty:

- twarde:

- **47** osób ukończyło kursy zawodowe
- **49** osób ukończyło kurs obsługi komputera
- **17** osób odbyło staże lub zajęciach reintegracji zawodowej w firmach, których działalność jest związana z kierunkiem kursów zawodowych

- miękkie:

- wzrost poczucia własnej wartości – **40 osób**
- wzrost umiejętności komunikacji i asertywności – **37 osób**
- wzrost wiedzy o rynku pracy i umiejętności poruszania się po nim – **41 osób**
- wzrost umiejętności opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – 39 osób
- wzrost umiejętności kreowania wizerunku i autoprezentacji – **36 osób**
- wzrost dbałości o zdrowie – **40 osób**
- poprawa sytuacji prawnej – **37 osób**

Ze wsparcia oferowanego w ramach projektu skorzystały w 2011 r. **84** osoby, z czego **28** nadal uczestniczy w różnych formach aktywizacji społeczno-zawodowej. Do końca 2011 r. **17 uczestników podjęło zatrudnienie** na otwartym rynku pracy, w tym **1 osoba założyła własną działalność gospodarczą** w branży budowlanej.

Projekt „Europrzedsiębiorca 45+"

Centrum Integracji Społecznej realizuje w imieniu Gminy Wrocław od 1.02.2011 do 31.05.2013. Zadania projektu w 100% finansowane są ze środków zewnętrznych (85% to środki unijne Europejskiego Funduszu Społecznego oraz 15% krajowe). Projekt został przygotowany przez zespół projektowy Centrum Integracji Społecznej i przyjęty do realizacji przez Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy. Celem projektu jest przygotowanie 66 nieaktywnych zawodowo lub zatrudnionych mieszkańców Wrocławia po 45-tym roku życia do rozpoczęcia i prowadzenia przez minimum 12 miesięcy własnej działalności gospodarczej w branżach wspierających przygotowanie regionu dolnośląskiego do Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej 2012. cel ten zostanie osiągnięty dzięki udziałowi w szkoleniach, doradztwie indywidualnym i grupowym oraz przekazaniu wsparcia finansowego (w formie jednorazowego wsparcia inwestycyjnego oraz comiesięcznego wsparcia pomostowego).

Projekt realizowany będzie w 3 cyklach, w ramach których przewidziano następujące bloki szkoleniowe: Trening przedsiębiorczości, Księgowość, Prawo, Przedsiębiorczość, Logistyka, BHP i zrównoważony rozwój w przedsiębiorstwie. Zgodnie z zapisami wniosku projektowego przeprowadzono dwukrotnie (przed I i II edycją) kampanię promocyjno – informacyjną, powiązaną z rekrutacją uczestników. Kampania obejmowała ogłoszenia w prasie oraz na stronach internetowych związanych z prowadzeniem i zakładaniem działalności gospodarczej. Przygotowano i rozkolportowano plakaty oraz ulotki. Materiały promocyjne zostały również przekazane instytucjom i organizacjom wspierającym potencjalnych uczestników projektu. Utworzono stronę projektu www.europrzedsiebiorca.cis.wroclaw.pl, zamieszczono informację o realizacji projektu na stronie CIS, DWUP oraz na stronie Urzędu Miejskiego Wrocławia.

W okresie luty – czerwiec 2011 r. zorganizowano pracę Biura projektu, zatrudniono personel, przygotowano wzory wszystkich niezbędnych dokumentów oraz przygotowano szkolenia i doradztwo. Proces rekrutacji do I edycji projektu prowadzono w kwietniu i maju 2011, natomiast do II edycji – w sierpniu i wrześniu. Podczas rekrutacji łącznie do I i II edycji projektu **147 osób** złożyło wnioski o przyjecie do projektu. Komisja Rekrutacyjna dokonała oceny złożonych formularzy. Formularze oceniano punktowo, a do II etapu rekrutacji zakwalifikowano osoby, które uzyskały co najmniej 24,5 pkt. Drugi etap rekrutacji obejmował testy psychologiczne, rozmowę z psychologiem oraz prezentację pomysłów na działalność gospodarczą .

Na podstawie punktacji uzyskanej przez kandydatów w ramach I i II etapu rekrutacji do udziału w projekcie zakwalifikowano:

- do I edycji projektu: 16 osób nieaktywnych zawodowo, w tym 11 kobiet oraz 5 mężczyzn, 2 osoby zwolnione z pracy z przyczyn nie leżących po stronie pracownika, 4 osoby zatrudnione, w tym 2 kobiety.
- do II edycji projektu: 17 osób nieaktywnych zawodowo, w tym 10 kobiet oraz 7 mężczyzn, 2 osoby zwolnione z pracy z przyczyn nie leżących po stronie pracownika, 3 zatrudnione kobiety.

I edycja projektu rozpoczęła się 2.06.2011 r. Część szkoleniowa I edycji zakończona została 31. 07. 2011 r. Natomiast II edycja projektu rozpoczęła się 14.10.2011, a zakończyła 30.11.2011 r. Ze szkoleń oferowanych w ramach projektu skorzystało **40 osób** – 26 kobiet i 14 mężczyzn.
W ramach każdej z dwóch edycji projektu „Europrzedsiebiorca 45+" zrealizowano następujące zajęcia:

- Księgowość **12h** (tematyka: formy opodatkowania działalności gospodarczej, podatkowa księga przychodów i rozchodów, podsumowanie miesięczne i roczne zamknięcie KPiR, dowody księgowe, aktywa i pasywa, podatek dochodowy od osób fizycznych, podatek od towarów i usług, rozliczenia z US i ZUS, zagadnienia związane z przygotowaniem biznesplanu, szklenia z użycia programów finansowo – księgowych);
- Trening przedsiębiorczości **12h** (tematyka: poznanie zasad efektywnej komunikacji w biznesie, asertywność w kontaktach biznesowych, poznanie własnych zasobów i predyspozycji osobowościowych, poznanie czynników wpływających na wzrost zaangażowania i motywacji do prowadzenia własnej działalności gospodarczej, wyznaczanie celów w biznesie);
- Prawo **8h** (tematyka: formy organizacyjno-prawne i przepisy prawa prowadzenia działalności gospodarczej, zagadnienia prawa cywilnego, handlowego, autorskiego, podatkowego i prawa pracy związane z prowadzeniem działalności gospodarczej).
- Przedsiębiorczość **12h** (tematyka: Wpływ przygotowań i organizacji Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej 2012 na gospodarkę Dolnego Śląska i Polski, tworzenie biznesplanu zawierającego plan marketingowy i inwestycyjny, tworzenie harmonogramu rzeczowo-finansowego)
- BHP **6h** (tematyka: tematyka: Regulacje prawne z zakresu prawa pracy dot. BHP, organizacja bezpiecznych i higienicznych warunków pracy, ocena zagrożeń w pracy i metody ochrony przed zagrożeniami, zasady postępowania w razie wypadku w

czasie pracy i sytuacjach zagrożeń, obowiązki i odpowiedzialność pracodawców oraz prawa i obowiązki pracowników, pojęcie zrównoważonego rozwoju i korzyści z niego płynące).

- Logistyka **6h** (tematyka: rola logistyki w firmie, planowanie działań, zarządzanie łańcuchem dostaw, standaryzacja i dokumentowanie działań, organizacja zakupów i zaopatrzenia, zarządzanie zapasami i przepływami materiałowymi, rachunek kosztów w logistyce, problemy z wdrażaniem logistyki do MSP.

Ponadto podczas każdego cyklu szkoleniowego zorganizowano 2 seminaria tematyczne: "Kobieta w biznesie" oraz "Dolny Śląsk w przededniu Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej 2012." Uczestnikom obydwu edycji udzielono także doradztwa grupowe i indywidualne. Doradztwo grupowe obejmowało: prawo-4h, księgowość – 4h, przedsiębiorczość 4h oraz logistyka 4h. Każdy uczestnik mógł też skorzystać z 45 min. indywidualnych porad w następującym zakresie: prawo, księgowość, przedsiębiorczość i BHP. W ramach projektu „Europrzedsiębiorca 45+" w 2011 r. przeprowadzono łącznie 120 h szkoleń, 32 h doradztwa grupowego oraz 119 h i 15 min., doradztwa indywidualnego. Po zakończeniu bloku szkoleniowo – doradczego wszyscy uczestnicy zdali egzamin końcowy oraz otrzymali zaświadczenia o ukończeniu szkoleń.
Uczestnikom zapewniono pakiety startowe (teczka, długopis, pamięć USB, segregator na materiały szkoleniowe oraz literaturę fachową – książki z zakresu zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej), materiały szkoleniowe, poczęstunek oraz ubezpieczenie NNW.

Po zakończeniu każdej z edycji uczestnicy projektu mogli ubiegać się o udzielenie wsparcia finansowego na rozwój przedsiębiorczości oraz finansowego i doradczego wsparcia pomostowego. 39 uczestników projektu złożyło właściwe wnioski (1 uczestnik II edycji nie przystąpił do dalszej jego części). Wnioski oraz załączone do nich biznesplany podlegały ocenie bezstronnej Komisji Oceny Wniosków. W sierpniu w ramach I edycji projektu środki na rozwój przedsiębiorczości oraz wsparcie pomostowe przyznano 16 uczestnikom projektu, przy czym 1 uczestniczka nie zawarła umowy o otrzymanie środków. W grudniu 2011 r. rozpatrzono wnioski uczestników II edycji i 16 z nich przyznano środki na rozwój przedsiębiorczości, wnioski 3 osób zostaną ponownie rozpatrzone w ramach procedury odwoławczej. W 2011 r. środki na rozwój przedsiębiorczości oraz finansowe wsparcie pomostowe zostały przyznane łącznie 36 osobom. Natomiast doradcze wsparcie pomostowe przyznane zostało 33 z nich. W 2011 r. w ramach doradztwa pomostowego udzielono wsparcia 15 uczestnikom I edycji projektu w łącznej liczbie: prawo: 59,5 h, księgowość 62,5 h, przedsiębiorczość 24 h, logistyka 12 h, BHP 12,75 h.

Projekt „Praca bez barier"
Projekt jest realizowany przez Centrum Integracji Społecznej w imieniu Gminy Wrocław od 01.09.2011 do 31.07.2013. Zadania projektu w 100% finansowane są ze środków zewnętrznych (85% to środki unijne Europejskiego Funduszu Społecznego, 15% stanowią krajowe środki publiczne). Projekt został przygotowany przez zespół projektowy Centrum Integracji Społecznej i przyjęty do realizacji przez Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy.

Celem projektu jest zwiększenie szans wejścia na rynek pracy 120 pozostających bez zatrudnienia (niezarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy) niepełnosprawnych mieszkańców Wrocławia (w tym 60% osób, które zakończyły udział w projektach realizowanych w ramach priorytetu VII) poprzez aktywizację społeczną i zawodową, w tym organizację staży i praktyk zawodowych.

Projekt adresowany jest do 120 osób (48 mężczyzn, 72 kobiet) niezatrudnionych, niezarejestrowanych w PUP, niepełnosprawnych (posiadających aktualne orzeczenie o niepełnosprawności) w wieku 15 – 64 lata. Projekt zakłada przeprowadzenie sześciu edycji. Każda edycja trwa od 2 do 5 miesięcy, w ramach, której przewidziano 2 etapy.
I etap: Aktywizacja społeczno- zawodowa (2 pierwsze miesiące edycji) **zakłada**:

- sporządzenie przez doradcę zawodowego dla uczestników: Indywidualnych Planów Działania i Programów Aktywizacji Zawodowej w oparciu o które specjalista rynku pracy w uzgodnieniu z doradcą zawodowym będzie dobierał miejsce stażu/praktyki zawodowej dla uczestników,
- wsparcie szkoleniowe:

- kurs kompetencji interpersonalnych – prowadzony przez psychologa;
- kurs poruszania się po rynku pracy – prowadzony przez doradcę zawodowego;
- kurs językowy – prowadzony przez lektorów;
- kurs komputerowy – prowadzony przez informatyka;
- kurs „Prawo a niepełnosprawni" – prowadzony przez prawnika;
- kurs „Dom na opak" – prowadzony przez trenerów.

- wsparcie indywidualne:

- doradztwo indywidualne świadczone przez specjalistów: doradcę zawodowego, psychologa, informatyka i prawnika – średnio 2 godziny z każdym specjalistą (tj. średnio 8 godzin na uczestnika).

- dodatkowo zapewniamy uczestnikom:

- badania lekarskie określające przydatność zawodową,
- ubezpieczenie NNW,
- stypendium szkoleniowe za udział w kursach,
- poczęstunek (kawa, herbata, ciastka),
- materiały szkoleniowe – na każdy z poszczególnych kursów,
- udział w imprezie integracyjnej (średnio 1 impreza integracyjna na edycję).

II etap: Reintegracja zawodowa (od 3 do 5 m-ca w edycji, tj. 3 m-ce) **zakłada**:

- staże / praktyki zawodowe które będą odbywały się 4 dni w tygodniu w wymiarze do 7 godzin dziennie. Miejsce realizacji stażu/praktyki zawodowej dobierane będzie pod kątem zdiagnozowanych przez doradcę zawodowego potrzeb, predyspozycji i barier uczestnika, w zgodzie z orzeczeniem lekarskim dot. niepełnosprawności / decyzją ZUS oraz zaświadczeniem lekarza medycyny pracy o przydatności zawodowej. Za udział w stażach/praktykach zawodowych, uczestnikom przysługuje stypendium stażowe.
- „Aktywne poniedziałki" **-** od 3 do 5 miesiąca uczestnictwa zostaną zorganizowane zajęcia w ramach „Aktywnych poniedziałków", których celem będzie wspieracie uczestników projektu w wejściu/powrocie na rynek pracy. Zajęcia będą odbywały się w każdy poniedziałek w siedzibie Centrum, według ustalonego harmonogramu.

W 2011 r. zorganizowano pracę Biura Partnera projektu, zatrudniono personel, przygotowano kursy i doradztwo oraz staże/praktyki zawodowe. Opracowano Regulamin Rekrutacji do projektu i od października 2011 r. rozpoczęto II-etapową procedurę rekrutacyjną do I edycji projektu. Zamieszczono informację o realizacji projektu na stronie CIS oraz na stronie Urzędu Miejskiego Wrocławia. I edycja projektu rozpoczęła się 2 listopada 2011 r.. Zakwalifikowano do niej 20 osób (15 kobiet, 5 mężczyzn).

W ramach części szkoleniowo - doradczej, zrealizowanej w okresie od 02 listopada 2011 r. do 31 grudnia 2011 r., zorganizowano:

- kurs kompetencji interpersonalnych - **30 h** na grupę x 2 grupy;
- kurs poruszania się po rynku pracy - **30 h** na grupę x 2 grupy;
- kurs językowy: **70 h** na grupę w 3 grupach: j. angielski – podstawowy, j. angielski – średniozaawansowany, j. niemiecki – podstawowy.
- kurs komputerowy: 5 modułów x 30h/moduł (każdy uczestnik brał udział w 2 wybranych modułach);
- kurs „Prawo a niepełnosprawni" - **10 h** na grupę x 2 grupy;
- kurs „Dom na opak" – **10 h** na grupę x 2 grupy;
- doradztwo indywidualne świadczone przez specjalistów: doradcę zawodowego, psychologa, informatyka i prawnika – łącznie zrealizowano **160 h** doradztwa indywidualnego**.**

Do końca 2011 r. dla **20 uczestników projektu pozyskano miejsca staży/praktyk zawodowych.** 19 uczestników projektu zostało skierowanych do pracodawców w celu odbycia staży/praktyk zawodowych.

Projekt „Edukacja i praca bez barier"
Projekt adresowany jest do 160 osób niezatrudnionych, niepełnosprawnych mieszkańców Wrocławia w wieku do 24 roku życia. Projekt zakłada realizację 8 edycji szkoleniowych po 6 miesięcy każda. W ramach projektu uczestnicy mogą skorzystać z następujących form wsparcia:

- kurs językowy (angielski, niemiecki do wyboru na 3 poziomach zaawansowania)
- kurs komputerowy (7 modułów tematycznych do wyboru)
- warsztaty psychoedukacyjne
- warsztaty planowania kariery i poruszania się po rynku pracy
- kurs efektywnych technik uczenia
- trening umiejętności obywatelskich
- warsztaty „Spotkania młodych"
- kurs samoobrony dla kobiet
- kurs zawodowy
- staż u pracodawcy trwający 3 miesiące
- usługi prozdrowotne
- udział w imprezach kulturalnych
- porady specjalistów: psychologa, doradcy kariery, psychoterapeuty
- kurs e- learningowy dotyczący zatrudnienia osób niepełnosprawnych

Uczestnikom biorącym udział w projekcie przysługuje stypendium szkoleniowe wysokości ok. 6 zł za godzinę, osobom biorącym udział w stażach u pracodawcy przysługuje stypendium stażowe w kwocie do 1386 zł, w zależności od ilości godzin odbytego stażu. Rekrutację do projektu odbywa się od 01.09.2011 do 01.01.2014, szczególnie w miesiącach: wrzesień 2011, styczeń 2012, maj 2012, wrzesień 2012, styczeń 2013, maj 2013, wrzesień 2013, styczeń 2014 i składa się z dwóch etapów:

- złożenie wypełnionego wniosku uczestnictwa w projekcie
- rozmowa kwalifikacyjna i badanie predyspozycji zawodowych uczestnika.

Zgodnie z zapisami wniosku projektowego w okresie 01.09 – 31.12.2011 zrealizowano w ramach projektu następujące zadania:
Rekrutacja i ewaluacja: w prasie przeprowadzono kampanię wpierającą rekrutację. Kampania obejmowała publikację 4 ogłoszeń w prasie lokalnej oraz zamieszczanie informacji na portalach internetowych adresowanych do osób niepełnosprawnych oraz poszukujących pracy. Przeprowadzono 4 spotkania rekrutacyjne z potencjalnymi uczestnikami projektu. W wyniku działań rekrutacyjnych 25 osób złożyło wnioski uczestnictwa w projekcie, z czego do udziału w projekcie zakwalifikowano 20 osób. W ramach ewaluacji przygotowano ankiety wśród uczestników i na tej podstawie przygotowano cząstkowy raport ewaluacyjny. Uczestnicy w ankietach oceniali następujące aspekty projektu: użyteczność zajęć, przydatność uzyskanej wiedzy w kontekście znalezienia zatrudnienia, sposobu przekazywania wiedzy przez prowadzących - średnia ocena 4,4 w skali od 1-5. Spośród poszczególnych zajęć , uczestnicy najwyżej ocenili kurs umiejętności obywatelskich (4,60), następnie kurs komputerowy (4,55) i kurs planowania kariery (4,42). W pytaniach otwartych uczestnicy zwrócili uwagę na dobra atmosferę na szkoleniach i dobre przygotowanie dydaktyczne kadry.
Aktywizacja społeczna: w ramach poszczególnych form wsparcia zaplanowanych dla uczestników zrealizowano:

- warsztaty psychoedukacyjne - **38 h** x 2 grupy
- trening umiejętności obywatelskich - **14 h** x 3 grupy
- warsztaty „Spotkania młodych" – **10 h** x 1 grupa
- kurs samoobrony dla kobiet - **10 h**
- konsultacje psychologiczne - **60 h**
- konsultacje z psychoterapeutą - **20 h**

Ponadto uczestnikom zapewniono karnety na usługi prozdrowotne i wspólne wyjście do kina. Z tytułu w udziału w szkoleniach uczestnikom wypłacono stypendium.
Aktywizacja zawodowa: w ramach poszczególnych form wsparcia zaplanowanych dla uczestników zrealizowano:

- kurs języka angielskiego – poziom podstawowy - 54 h
- kurs języka angielskiego – poziom średniozaawansowany - 54 h
- kurs języka niemieckiego – poziom podstawowy - 54 h
- kurs komputerowy - 30 h/osobę
- warsztaty planowania kariery i poruszania się po rynku pracy – 38 h x 2 grupy
- kurs efektywnych technik uczenia się - 24 h x 3 grupy
- konsultacje z doradcą kariery: 52 h

Zorganizowano kafejkę internetową, z której regularnie korzystało 12 osób. Uczestnikom zapewniono codzienne posiłki oraz poczęstunek, zakupiono dla nich pakiety szkoleniowe składające się z: notatnika, pendriv'a, długopisu, segregatora. Dla 3 osób zorganizowano kurs grafiki komputerowej a dla 6 osób kurs administracyjno – biurowy. Uczestnicy zostali skierowani na badania lekarskie z zakresu medycyny pracy w celu określenia ich przydatności zawodowej.
Reintegracja zawodowa: nawiązano współpracę z pracodawcami w wyniku której 5 osób zostało skierowanych na staż, opracowano broszurę dla pracodawców i materiały do kursu e-learningowego, pozyskiwano oferty pracy, w wyniku czego jeden z uczestników podjął zatrudnienie.
Zarządzanie projektem: na potrzeby realizacji projektu zatrudniono kierownika projektu, specjalistę obsługi finansowej, koordynatora wsparcia, informatyka, doradcę kariery, psychologa. Kadra została przeszkolona zakresie równości szans kobiet i mężczyzn. Zakupiono meble i sprzęt. Na usługi i dostawy w ramach projektu przeprowadzono przetargi i zapytania ofertowe zgodnie z ustawą Prawo Zamówień Publicznych. W ramach promocji projektu wyprodukowano plakaty, ulotki oraz długopisy, przygotowano i na bieżąco aktualizowano stronę internetową projektu.
W trakcie realizacji I edycji projektu **osiągnięto następujące rezultaty:**

- liczba osób które ukończyły warsztaty psychoedukacyjne **17 osób** (w tym 10 kobiet)
- liczba osób, które skorzystały z 3 godzin konsultacji psychologicznych **17 osób** (w tym 10 kobiet)
- liczba osób, które skorzystały z 3 godzin konsultacji z poradnictwa zawodowego **17 osób** (w tym 10 kobiet)
- liczba osób, które wzięły udział w imprezie kulturalnej **20 osób** (w tym 12 kobiet)
- liczba osób, które skorzystały z usług prozdrowotnych **17 osób** (w tym 10 kobiet)
- liczba osób, które ukończyły kurs samoobrony **10 kobiet**
- liczba osób, które ukończyły warsztat planowania kariery i poruszania się po rynku pracy **17 osób** (w tym 10 kobiet)
- liczba osób, które ukończyły kurs językowy **17 osób** (w tym 10 kobiet)
- liczba osób, które ukończyły kurs komputerowy**17 osób** (w tym 10 kobiet)
- liczba osób skierowanych na staż **5 osób** (w tym 2 kobiety)
- liczba osób skierowanych na kurs zawodowy **9 osób** (w tym 7 kobiet).

Projekt „Droga do zatrudnienia"
Zadania projektu w 100% finansowane były ze środków zewnętrznych (85% to środki unijne Europejskiego Funduszu Społecznego oraz 15% krajowe). Projekt został przygotowany przez zespół projektowy Centrum Integracji Społecznej i przyjęty do realizacji przez Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy.

Celem projektu była **aktywizacja zawodowa i społeczna 150 niezatrudnionych mieszkańców Wrocławia.** Uczestnicy poprzez udział w kursach rozwijających kompetencje społeczne i zawodowe, organizowanych przez Centrum Integracji Społecznej oraz staże i zajęcia reintegracji społecznej u pracodawców, zwiększyli swoje szanse na rozpoczęcie pracy. Projekt adresowany był do osób niezatrudnionych, zagrożonych wykluczeniem społecznym, z co najmniej jednego z powodów wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej. W ramach projektu oferowano szkolenia zawodowe

w trzech 10-cio osobowych grupach zawodowych (mała poligrafia, bukieciarz-florysta, pracownik konserwacyjno-budowlany), kurs obsługi komputera, Internetu i urządzeń biurowych, wsparcie doradcy zawodowego, psychologa i prawnika, kurs kreowania wizerunku. Projekt składał się z 5 edycji szkoleniowych po 4 miesiące każda (dla połowy uczestników I-IV edycji przewidziane były także 3 miesięczne staże/zajęcia reintegracji zawodowej).

W 2011 r. kontynuowano działania zaplanowane w harmonogramie projektu w zakresie przeprowadzenia szkoleń zawodowych, komputerowych, zajęć „miękkich" i doradztwa indywidualnego. Zrekrutowano uczestników do IV i V edycji projektu. Ze względu na duże zainteresowanie projektem, za zgodą Instytucji Pośredniczącej II stopnia do V edycji przyjęto ogółem 40 osób (15 osób do grupy bukieciarz-florysta, 15 osób do grupy mała poligrafia, 10 osób do grupy konserwacyjno-budowlanej). W ramach szkoleń zaplanowanych w ramach projektu w 2011 r. zrealizowano:

- Kursy zawodowe – łącznie łącznie 2148 h (bukieciarz-florysta 724h, mała poligrafia 724 h, kurs konserwacyjno-budowlany 700 h)
- Kurs umiejętności psychospołecznych - 310 h
- Wsparcie metodą coachingu – 272 h
- Kurs obsługi komputera i urządzeń biurowych -547 h.

Oprócz szkoleń uczestnicy skorzystali ze wsparcia w postaci doradztwa indywidualnego prowadzonego przez prawnika, informatyka, doradcę zawodowego i psychologa. W ramach aktywizacji społeczno-zawodowej, uczestnicy brali udział w kursie kreowania wizerunku oraz wydarzeniach o charakterze integracyjnym (m. in. wyjścia do kina, teatru). Średnio połowa uczestników kolejnych edycji projektu wzięła udział w 3-miesięcznym stażu/zajęciach reintegracji zawodowej u pracodawców, zgodnym z kierunkiem kursu zawodowego. W 2011 r. staż/zajęcia reintegracji zawodowej ukończyły 24 osoby.

Zgodnie z zapisami wniosku projektowego przeprowadzono kampanię promocyjno – informacyjną, powiązaną z rekrutacją uczestników. Kampania obejmowała ogłoszenia w prasie oraz na stronach internetowych związanych z ekonomią społeczną. Przygotowano i rozkolportowano plakaty oraz ulotki. Materiały promocyjne zostały również przekazane instytucjom i organizacjom wspierającym potencjalnych uczestników projektu. Na bieżąco aktualizowano stronę projektu www.ddz.cis.wroclaw.pl, zamieszczono informację o kolejnych edycjach projektu na stronie CIS, MOPS oraz na stronie Urzędu Miejskiego Wrocławia. We wrześniu 2011 r. zorganizowano konferencję końcową promującą rezultaty projektu, na którą zostali zaproszeni uczestnicy kolejnych edycji oraz goście z instytucji i organizacji zajmujących się tematyką bezrobocia i wspierania osób w trudnej sytuacji zawodowej i osobistej. **Rezultaty, które miały zostać osiągnięte w wyniku realizacji projektu, zostały zrealizowane na wysokim, często znacznie przekraczającym założenia poziomie.**

Finalne rezultaty projektu:

- Ukończenie stażu/zajęć reintegracji zawodowej – **53 osoby**

(zakładano: 50 osób)

- Ukończenie kursów zawodowych – **142 osoby** (zakładano: 131 osób)
- Ukończenie kursów komputerowych – **142 osoby** (zakładano: 131 osób)
- Podjęcie zatrudnienia – **44 osoby** (rezultat dodatkowy).

Projekt „Moda na pracę"

Projekt był realizowany przez Centrum Integracji Społecznej w imieniu Gminy Wrocław od 01 listopada 2009 r. do 31 sierpnia 2011 r. Działanie było współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (85%) i krajowych środków publicznych (15%). Celem projektu było zwiększenie szans na zatrudnienie 150 niezatrudnionych mieszkanek Wrocławia poprzez wsparcie metodą towarzyszenia, kurs umiejętności interpersonalnych
i poruszania się po rynku pracy, rozwój i aktualizację kwalifikacji zawodowych

i umiejętności w ramach kursów zawodowych. W trakcie szkoleń uczestniczki obejmowane były kompleksowym wsparciem w zakresie poruszania się po rynku pracy, poszukiwania i utrzymania zatrudnienia. W ramach projektu zrealizowano 10 edycji szkoleniowych po 2 miesiące każda.

W 2011 r. w ramach projektu stale działał utworzony Punkt Aktywizacji Bezrobotnych (PAB), czynny od poniedziałku do piątku od godz. 8.00 do 16.00, gdzie realizowano indywidualne wsparcie dla uczestniczek – w oparciu o metodę towarzyszenia. Każda uczestniczka miała możliwość skorzystania z indywidualnych konsultacji z: akompaniatorem, psychologiem, informatykiem oraz prawnikiem i korzystała z codziennego poczęstunku. W ramach działalności PAB w 2011 organizowane były dodatkowe akcje z inicjatywy kadry i uczestniczek, jak np. Swapping Party pod hasłem „Ciuch w Modzie", którego ideą była wzajemna wymiana ubrań i różnego rodzaju innych dóbr. Spontaniczna inicjatywa na stałe wpisała się w życie projektu.

W 2011 r. zrealizowano **4 edycje** szkoleniowe. Stale prowadzono kampanię informacyjno – promocyjną oraz organizowano spotkania rekrutacyjne: wewnętrzne oraz zewnętrzne, m.in.: w Polskim Związku Głuchych, w Stowarzyszeniu „Ostoja", w Ośrodku Interwencji Kryzysowej Stowarzyszenia Pomocy „Akson", w Klubach Pracy, w Centrum Aktywności Zawodowej oraz w Centrum Kształcenia Ustawicznego. Na bieżąco kolportowano materiały promocyjne projektu oraz aktualizowano stronę internetową.

W 2011 r. przygotowano i wydano 2 numery Biuletynu Projektu, obejmujące w głównym stopniu zagadnienia aktywizacji kobiet. Kolportowany był Informator o projekcie, który został rozesłany do pracodawców wrocławskiego rynku pracy oraz dostarczony do agencji zatrudnienia. W ramach Punktu Aktywizacji Bezrobotnych stale prowadzono rekrutację. Psycholog i akompaniator na bieżąco udzielali informacji osobom zainteresowanym uczestnictwem w projekcie, telefonicznie i osobiście oraz przyjmowali Wnioski o przyjęcie do projektu, których w 2011 r. złożono łącznie **230**. Zamieszczono ogłoszenia rekrutacyjne na stronach: CIS, projektu, miasta Wrocław oraz bezpłatnych portalach, zajmujących się problemami bezrobocia i ekonomii społecznej. W 2011 r. zamieszczono łącznie 12 ogłoszeń prasowych dot. rekrutacji do projektu (w Gazecie Wyborczej i w Metrze).

W 2011 r. wsparciem szkoleniowo – doradczym w ramach projektu objęto **64 nieaktywne zawodowo** mieszkanki Wrocławia. Od 01.01.2011 do 31.07.2011 zrealizowano następującą ilość godzin szkoleniowych oraz doradztwa indywidualnego:

- **30** godzin warsztatów integracyjnych,
- **126** godzin kursu umiejętności interpersonalnych,
- **129** godzin kursu poruszania się po rynku pracy,
- **300** godzin kursu zawodowego, w tym:
- **75** godzin kursu pracownik administracyjno – biurowy,
- **75** godzin kursu kosmetycznego,
- **75** godzin kursu sprzedawca – handlowiec z obsługą kas fiskalnych,
- **75** godzin kursu kelner z obsługą małej gastronomii.
- udzielono łącznie **420** godzin konsultacji/doradztwa indywidualnego z akompaniatorem, psychologiem, informatykiem i prawnikiem.

Dla uczestniczek w ramach **Punktu Aktywizacji Bezrobotnych** tworzono i uzupełniano profile zawodowe oraz Indywidualne Plany Pracy, służące określaniu szans, wskazywaniu możliwości i mocnych stron na rynku pracy. W 2011 r. utworzono **56 Indywidualnych Planów Pracy**.

W 2011 r. uzyskano następujące rezultaty:

- **47 kobiet** ukończyło Projekt,
- **56 kobiet** ukończyło kurs zawodowy,
- **48 kobiet** osiągnęło wzrost praktycznych umiejętności obsługi komputera,

- **51 kobiet** zostało objętych wsparciem z wykorzystaniem metody towarzyszenia w ramach Punktu Aktywizacji Bezrobotnych,
- **56 kobiet** uzyskało wzrost umiejętności interpersonalnych,
- **56 kobiet** osiągnęło wzrost pewności siebie i motywacji do podjęcia zatrudnienia,
- **56 kobiet** osiągnęło wzrost umiejętności godzenia roli zawodowej z obowiązkami rodzinnymi,
- **56 kobiet** osiągnęło wzrost umiejętności poruszania się po rynku pracy i prezentacji podczas rozmowy kwalifikacyjnej.

W ramach działalności Punktu Aktywizacji Bezrobotnych w 2011 r. zorganizowano **2 spotkania z cyklu Forum Kobiet Aktywnych**, których głównym celem było kreowanie wizerunku kobiety aktywnej, umiejętności godzenia ról zawodowych z życiem osobistym oraz promocja zdrowego i aktywnego stylu życia:

- **IV Forum Kobiet Akrywnych** pt. „Automotywacja do realizacji własnych marzeń" (prowadzenie – p. Anna Krok) tematyka, FKA dotyczyła pokonywania samoutrudnień w realizacji własnych celów i sposobów opracowania własnej drogi do osiągnięcia wybranego celu. Forum odbyło się 30 marca 2011 r.
- **V Forum Kobiet Aktywnych** pt. „Rozmowa z moim stresem" (prowadzenie p. Marta Grabowska), tematyka FKA dotyczyła metod radzenia sobie ze stresem, w tym poznanie metod pracy z ciałem i oddechem, które pozwalają relaksować się w sytuacjach napięcia i stresu. Forum odbyło się 29 lipca 2011 r.

W spotkaniach wzięło łącznie udział **80 osób**.

25 sierpnia 2011 r. zorganizowano seminarium podsumowujące projekt pt. „Klucz do sukcesu", na którym zaprezentowano osiągnięte w projekcie rezultaty. W seminarium wzięło udział **67 osób**. Projekt „Moda na pracę" zakończył się z dniem 31 sierpnia 2011 r. wypracowaniem rezultatów na poziomie założonym we wniosku projektowym. Osiągnięto również założone cele zachowując zasadę równości szans i uwzględniając kryteria strategiczne i horyzontalne projektu. Wskaźnik rezultatu zatrudnienia w ramach realizacji projektu przekroczył zakładany wynik (założono, że pracę podejmie 40 uczestniczek – po podsumowaniu rezultatów okazało się, że **zatrudnienie uzyskało 47 uczestniczek**).

Projekt „Wrocławski Klub Kompetencji"

Zadania projektu w 100% finansowane były ze środków zewnętrznych (85% to środki unijne Europejskiego Funduszu Społecznego oraz 15% krajowe). Projekt został przygotowany przez zespół projektowy Centrum Integracji Społecznej i przyjęty do realizacji przez Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy. Projekt adresowany był do 80 osób niezatrudnionych, w tym niepełnosprawnych, zagrożonych wykluczeniem społecznym i powyżej 45 roku życia. Zrealizowany został w 4 edycjach po 4 miesiące każda. W ramach projektu uczestnikom oferowano szkolenia: interpersonalne, zawodowe, poruszania się po rynku pracy i językowe.

Celem projektu było zminimalizowanie barier oraz rozwój kompetencji osobistych, społecznych i zawodowych ułatwiających wejście/powrót na rynek pracy poprzez aktywizację społeczną i zawodową. W pierwszym półroczu 2011 r. prowadzono pracę związane z administrowaniem projektu. W zakresie promocji przeprowadzono konferencję promującą rezultaty projektu, wydano 2 numery biuletynu projektu i opublikowano ogłoszenie w prasie promujące projekt, na bieżąco aktualizowano stronę internetową. IV edycja projektu rozpoczęła się 4 stycznia a zakończyła 30 kwietnia 2011 r.

W tym okresie przeprowadzono następujące kursy:

- języka angielskiego **90h**
- obsługi komputera **90h**
- kompetencji osobistych i społecznych **40h**
- poruszania się po rynku pracy **40h**

kursy zawodowe:

- pracownik administracyjno biurowy z obsługą kadr i naliczaniem płac
- sprzedawca handlowiec z obsługą kasy fiskalnej

- magazynier z obsługą wózka widłowego

W ramach projektu zrealizowano także poradnictwo indywidualne prowadzone przez specjalistów:

- psycholog **128h**
- doradca zawodowy **128h**
- prawnik **64h**
- terapeuta uzależnień **128h**

Ze szkoleń oferowanych w ramach projektu skorzystało w miesiącach styczeń - kwiecień 2011 r., **20 osób**, które uzyskały następujące rezultaty twarde:

- **18 osób** ukończyło projekt
- **17 osób** ukończyło poszczególne kursy (języka angielskiego, obsługi komputera, kompetencji osobistych i społecznych, poruszania się po rynku pracy)
- **15 osób** ukończyło kursy zawodowe
- **20 osób** wzięło udział w przynajmniej jednej imprezie integracyjnej oraz jednym wyjściu kulturalnym
- **20 osób** przygotowało swój życiorys zawodowy i list motywacyjny do przyszłego pracodawcy
- **20 osób** skorzystało z form edukacji nieformalnej
- **3 osoby** podjęły pracę

Do dnia 30 kwietnia 2011 r. uzyskano następujące rezultaty miękkie:

- poprawa samopoczucia, nastroju **18 osób**
- zwiększenie pewności siebie **18 osób**
- poprawa komunikacji interpersonalnej **15 osób**
- lepsze radzenie sobie ze stresem **18 osób**
- lepsze radzenie sobie z problemami **17 osób**
- lepsze poznanie/ zrozumienie siebie **17 osób**
- zwiększenie asertywności **18 osób**
- przełamanie indywidualnych barier **17 osób**
- zwiększenie umiejętności poszukiwania pracy **17 osób**
- zwiększenie motywacji do poszukiwania pracy **18 osób**

Projekt „Wrocławski Klub Kompetencji" zakończył się z dniem 30.05.2011 wypracowaniem rezultatów na poziomie założonym we wniosku projektowym. Osiągnięto również założone cele zachowując zasadę równości szans i uwzględniając kryteria strategiczne i horyzontalne projektu.

Projekt „Klub Integracji Społecznej"

Projekt zrealizowany ze środków Gminy Wrocław oraz dochodów własnych gospodarstwa pomocniczego, zgodnie z zapisami ustawy o zatrudnieniu socjalnym. W ramach KIS, Centrum prowadzi usługi informacyjne dla nieaktywnych zawodowo i zagrożonych utratą pracy oraz bezrobotnych mieszkańców Wrocławia. Udzielane są porady indywidualne dotyczące możliwości korzystania z ofert pomocy dostępnych we Wrocławiu, a które są dostosowane do sytuacji osoby zgłaszającej się. W 2011 r. z oferty szkoleniowej Klubu Integracji Społecznej skorzystało łącznie **30 osób.**

Zrealizowano następujące szkolenia:

- Wielkanocne kompozycje florystyczne – szkolenie ukończyły **4 osoby**. Uczestnikom zapewniono materiały do realizacji szkolenia.
- Szkolenie „Jak mówić, żeby dzieci nas słuchały? Jak słuchać, żeby dzieci do nas mówiły" Trening umiejętności wychowawczych – szkolenie ukończyło 9 osób. Uczestnikom zapewniono materiały do realizacji szkolenia.
- Szkolenie florystyczne – szkolenie ukończyło **8 osób**. Łącznie zrealizowano **84 godziny** szkoleń z psychologiem, doradcą zawodowym, prawnikiem, zawodowych florystycznych, z obsługi kasy fiskalnej, zarządzania budżetem domowym, informatycznych.

Uczestnikom zapewniono materiały do realizacji szkolenia.

Projekt „Praca dla lokalnej społeczności”
Projekt finansowany był ze środków Gminy Wrocław w okresie od 01.01.2011 do 31.12.2011. W ramach projektu organizowaliśmy prace społecznie użyteczne wykonywane przez osoby kierowane przez Sądy Rejonowe Wrocławia. Osoby skierowane wykonywały nieodpłatną, kontrolowaną pracę na cele społeczne oraz pracę społecznie użyteczną orzeczoną w zamian kary pozbawienia wolności lub w zamian za nieściągalną grzywnę. Prace organizowane były przez Centrum Integracji Społecznej na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 01.06.2010 r. w sprawie podmiotów, w których jest wykonywana kara ograniczenia wolności oraz praca społecznie użyteczna.

W roku 2011 Sąd Rejonowy dla Wrocławia- Krzyki skierował do prac społecznie użytecznych **102 osoby**, Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Fabryczna skierował **52 osoby**. Łącznie Sądy Rejonowe skierowały do Centrum **154 osoby**, którym zasądzono łącznie **16478 godzin** do odpracowania, Sąd Rejonowy Wrocław-Krzyki zasądził **10650 godzin**, Sąd Rejonowy Wrocław – Fabryczna **5828 godzin**. Osoby skierowane do prac społecznie użytecznych odpracowały łącznie **6478 godzin.** Całość zasądzonych godzin przy pracach społecznie użytecznych odpracowało łącznie **76 osób** (w tym 16 osób z roku 2010).

W stosunku do 10 osób zastosowano umorzenie reszty kary, a dla 7 osób zastosowano karę pozbawienia wolności lub zamianę na grzywnę. Pozostałe godziny zostaną odpracowane w kolejnych miesiącach 2012 r., ponieważ Sądy orzekają najczęściej możliwość odpracowania od 20h-40h/m-c przez jedną osobę skazaną. Do końca 2011 r. zorganizowaliśmy pracę dla 25 kobiet i 129 mężczyzn. Średnia wieku osób skazanych wyniosła 30,6 lat. Najstarszy skazany miał 63 lata, a najmłodszy 18. Wykształcenie skazanych: 50 osób - średnie, 42 - podstawowe, 37 osób - zawodowe, 20 osób gimnazjalne, 5 osoby - wyższe.

Skazani kierowani byli przez sądy do odbycia prac społecznie użytecznych w zamian za karę pozbawienia wolności za popełnienie następujących czynów karalnych:
- kradzież 61 osób
- jazda w stanie nietrzeźwym i spowodowanie zagrożenia w ruchu lądowym 15 osób
- posiadanie niedozwolonych substancji odurzających 11 osób
- niszczenie mienia 5 osób
- groźby karalne 10 osób
- wyłudzenie 5 osób
- zakłócanie spokoju i porządku publicznego 3 osoby
- alimenty 2 osoby
- zaległości podatkowe 2 osoby
- składanie fałszywych zeznań 4 osoby
- podrobienie dokumentu 1 osoba
- brak informacji w orzeczeniu 27 osób
- inne 8 osób

Prace wykonywane były w 3 grupach: remontowo – budowlana, porządkowa oraz pielęgnacja terenów zielonych. Zorganizowano prace na terenie następujących instytucji: Schronisko dla Kobiet prowadzone przez Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta - Koło Wrocławskie, Szkoła Podstawowa nr 85, Szkoła Podstawowa nr 28, Przedszkole nr 58, Zespół Szkół nr 3, Stowarzyszenie Wrocław „Za – Widawą”, Miejska Biblioteka Publiczna we Wrocławiu, Zespół Placówek Oświatowych nr 2 we Wrocławiu, Szkoła Podstawowa nr 99 we Wrocławiu, Wrocławski Tor Wyścigów Konnych - Wrocław Partynice, Miejskie Centrum Usług Socjalnych, Stowarzyszenie Pomocy Samotnym Matkom i Dzieciom, Centrum Integracji Społecznej, Przedszkole nr 56 we Wrocławiu a także na terenie Cmentarzy: Pawłowice, Jerzmanowo i Kiełczów.

Z 12 podmiotami, na rzecz, których osoby skazane wykonywały prace społecznie użyteczne, Centrum Integracji Społecznej podpisało porozumienia dotyczące współpracy w organizacji w/w prac. W ramach projektu, osobom skierowanym przez Sądy

zapewniono podstawowe szkolenie BHP. Prace zorganizowane były w dni powszednie i w soboty. Część skierowanych osób to osoby pracujące mogące wykonywać prace jedynie poza godzinami pracy zawodowej, tj. w dni powszednie w godzinach popołudniowych lub w soboty.

Zgodnie z zapisami projektu przeprowadzono następujące prace:

- Comiesięczna opieka nad grobami osób pochowanych przez MOPS na cmentarzach: Jerzmanowo, Pawłowice, Kiełczów. Prace polegały na koszeniu trawy porastającej miejsca pochówku oraz w ciągach komunikacyjnych, niwelacji terenu, wyrównywaniu poziomu mogił, naprawie krzyży, usuwaniu zniszczonego obramowania, odchwaszczaniu i plewieniu, porządkowaniu mogił, porządkowaniu miejsc przyległych - usuwaniu śmieci, liści, gałęzi. Centrum zapewniło porządkowanie mogił oraz zapalenie zniczy na mogiłach w okresie Świąt Wielkiej Nocy.
- Prace porządkowe, drobne prace budowlane oraz prace przy terenach zielonych na terenie: Szkoły Podstawowej nr 28, Przedszkola nr 58, Szkoły Podstawowej nr 99, Szkoły Podstawowej nr 85, Zespołu Placówek Oświatowych nr 2,Miejskiego Centrum Usług Socjalnych, Przedszkole nr 56, Centrum Integracji Społecznej - koszenie trawy, grabienie, odchwaszczanie terenów zielonych, odśnieżanie, malowanie pomieszczeń, porządkowanie pomieszczeń, przenoszenie mebli itp.
- Prace porządkowe i remontowo – budowlane na terenie obiektu oraz wokół budynku Schroniska dla Kobiet Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta oraz Stowarzyszenia Pomocy Samotnym Matkom i Dzieciom i innych placówek.
- Prace remontowo – budowlane i porządkowe: w obiekcie użytkowanym przez Stowarzyszenie Wrocław „Za – Widawą", utrzymywanie czystości w wokół obiektu.
- Prace konserwacyjne i porządkowe na terenie Miejskiej Biblioteki Publicznej: odśnieżanie, zamiatanie, sprzątanie, grabienie liści.
- Prace porządkowe na terenie Wrocławskiego Toru Wyścigów Konnych- odśnieżanie, grabienie, plewienie, zamiatanie, porządkowanie dróg komunikacyjnych itp.

Osoby skazane na prace społecznie użyteczne miały zapewnioną pomoc psychologiczną, szczególnie w zakresie motywowania do podjęcia terapii odwykowej, korzystania z możliwości podniesienia kwalifikacji zawodowych i motywacji do podjęcia zatrudnienia. Umożliwialiśmy jednocześnie korzystanie z konsultacji prawnych. Osoby wykonujące prace społecznie użyteczne mogły korzystać z zabiegów higienicznych (mycie, kąpiel oraz pranie odzieży osobistej).

Reintegracja społeczna i zawodowa w ramach ustawy o zatrudnieniu socjalnym

Zajęcia reintegracji społecznej i zawodowej finansowane są z dotacji Gminy Wrocław (zgodnie z zapisami ustawy o zatrudnieniu socjalnym) dla niezatrudnionych mieszkańców Wrocławia znajdujących się w trudnej sytuacji - zagrożonych wykluczeniem społecznym. Uczestnicy to mieszkańcy Wrocławia - bezrobotni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy oraz osoby nieaktywne zawodowo pozostające w sytuacji powodującej zagrożenie wykluczeniem społecznym (w tym bezdomne, uzależnione od alkoholu, korzystające z terapii odwykowej, zwolnione z Zakładu Karnego). Uczestnicy zakwalifikowani do uczestnictwa w szkoleniu muszą spełniać przynajmniej jedno z kryteriów uczestnictwa wynikające z zapisów ustawy o zatrudnieniu socjalnym. Średnia wieku uczestników wyniosła 47 lat. Podpisano Indywidualne Programy Zatrudnienia Socjalnego z **25 osobami**. Z siedmioma Uczestnikami IPZS został rozwiązany z powodu naruszania postanowień Programu, które uniemożliwiało jego dalszą realizację. Jedna osoba zaprzestała realizacji IPZS w wyniku złożonego oświadczenia o odstąpieniu od jego realizacji w rozumieniu art. 13 ust. 4 pkt. 3 ustawy o zatrudnieniu socjalnym.

Uczestnicy szkolenia **„Pracownik administracyjno-biurowy"** skorzystali z:

- treningu z doradcą zawodowym
- treningu z psychologiem
- szkolenia z prawnikiem

- warsztatów komputerowych i obsługi narzędzi biurowych on-line
- warsztatów z kadr i płac
- obsługi urządzeń biurowych
- warsztatów dotyczących obsługi klienta
- warsztatów z dotyczących tworzenia i redagowania pism
- warsztatów dotyczących struktury administracji publicznej
- warsztatów dotyczących zamówień publicznych
- zajęć praktycznych

Uczestnicy szkolenia **„Konserwator zieleni" edycja I** skorzystali z:

- treningu z doradcą zawodowym
- treningu z psychologiem
- szkolenia z prawnikiem
- warsztatów komputerowych
- zajęć zawodowych konserwatora zieleni

Uczestnicy szkolenia **„Konserwator zieleni" edycja II** skorzystali z:

- treningu z doradcą zawodowym
- treningu z psychologiem
- szkolenia z prawnikiem
- warsztatów komputerowych
- zajęć zawodowych konserwator zieleni

Uczestnikom zapewniono lekarskie badania diagnostyczne w kierunku orzeczenia przydatności zawodowej do pracy na wybranych stanowiskach. Uczestnicy korzystali ze szkoleń BHP, w tym w zakresie udzielania pomocy przedlekarskiej. Zapewniono ubezpieczenie NNW, odzież ochronną, codzienny posiłek (obiad) oraz niezbędne narzędzia i materiały do szkoleń zawodowych. Uczestnikom wypłacono świadczenie integracyjne ze środków Funduszu Pracy.

POZOSTAŁE SZKOLENIA

Warsztaty – Areszt Śledczy

Centrum zrealizowało warsztaty „Radzenie sobie ze stresem i emocjami" dla 6 mężczyzn. Celem zajęć było wyposażenie uczestników warsztatów w wiedzę na temat sposobów radzenia sobie ze stresem oraz rozpoznawania, kontrolowania, asertywnego wyrażania emocji i radzenia sobie z trudnymi emocjami. Łącznie przeprowadzono 10 godzin szkoleń.

Projekt: „Wrocław Miastem Aktywnych" w 2011 r. w ramach realizacji zapisów porozumienia Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej skierował do Centrum Integracji Społecznej **329 osób**, uczestników projektu „Wrocław Miastem Aktywnych". Zorganizowano dla nich treningi ogólnorozwojowe, kursy komputerowe grupowe, kurs komputerowy indywidualny, warsztaty „Zarządzania gospodarstwem domowym", warsztaty „Zdrowy styl życia", oraz spotkanie edukacyjne „Zdrowie kobiety". Trening ogólnorozwojowy ukończyło łącznie **148 osób** w podziale na 10 grup. Zrealizowano łącznie 800 godzin z psychologiem, doradcą zawodowym, prawnikiem i wizażystą. Uczestnikom zapewniono materiały szkoleniowe, poczęstunek, bilety MPK, zestaw odzieży na rozmowę kwalifikacyjną oraz wizytę w salonie fryzjerskim. Kurs komputerowy grupowy ukończyło łącznie **71 osób** w podziale na 8 grup, w ramach, których zera,lizowano łącznie 320 godzin szkolenia komputerowego i z doradcą zawodowym. Uczestnikom zapewniono materiały szkoleniowe, poczęstunek, bilety MPK. Kurs komputerowy indywidualny ukończyły **4 osoby** w ramach jednej grupy. Zrealizowano łącznie 41 godzin szkolenia komputerowego i z doradcą zawodowym. Uczestnikom zapewniono materiały szkoleniowe, podręcznik oraz bilety MPK. Kurs komputerowy PAL 7 ukończyło **10 osób** w ramach jednej grupy. Zrealizowano łącznie 12 godzin szkolenia komputerowego PAL 7. Kurs „Zarządzanie gospodarstwem domowym" ukończyło łącznie **56 osób** w ramach 5 grup. Zrealizowano łącznie 180 godzin warsztatów z gotowania, szkolenia z zarządzania budżetem domowym oraz szkolenia z ekonomii wspólnego mieszkania. Uczestnikom zapewniono materiały do realizacji szkolenia, podręcznik, drobny sprzęt AGD oraz bilety MPK. Warsztaty „Zdrowy styl życia" ukończyło **13 osób**

w ramach jednej grupy. Zrealizowano łącznie 26 godziny wykładów teoretycznych z dietetykiem, indywidualnych konsultacji z dietetykiem oraz zajęcia praktyczne z gotowania połączonego z prawidłowym łączeniem produktów. Spotkanie edukacyjne „Zdrowie kobiety", w którym uczestniczyło **12 kobiet**. Łącznie w 2011 r. w Centrum Integracji Społecznej przeprowadzono **3182 godziny** szkoleń. Ze szkoleń skorzystało **329 osób**, z czego **302 ukończyły** szkolenia z wynikiem pozytywnym.

Ze zrealizowanych w 2011 r., trzy zadania były zapisane w dokumencie „Założenia polityki społeczno - gospodarczej na rok budżetowy 2011" tj.:

- Projekt „Europrzedsiębiorca 45+"
- Projekty: „Droga do zatrudnienia", „Wrocławski Klub Kompetencji", „ Do zatrudnienia 1 krok"
- Projekt „ Moda na pracę"
- Projekt „Moda na pracę", został laureatem ogólnopolskiego konkursu „Dobre praktyki Europejskiego Funduszu Społecznego 2011" organizowanego przez Krajowy Ośrodek Europejskiego Funduszu Społecznego. Projekt realizowany był w okresie 01 listopada 2009 r. do 31 sierpnia 2011 r. i uzyskał tytuł „Najlepsza inwestycja w człowieka 2011".
- Projekt:„Podniesienie kompetencji zawodowych kadry zatrudnionej w branży hotelarsko - restauracyjnej. Profesjonalizacja obsługi ruchu turystycznego podczas EURO 2012" nie otrzymał dofinansowania ze środków EFS.

W 2011 r. przygotowano:

- 9 projektów w konkursach organizowanych przez Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy.
- 2 projekty: „Edukacja i praca bez barier" oraz „Edukacja bez barier" adresowane do osób niepełnosprawnych otrzymały dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Pracy.

W 2011 r., zrealizowano samodzielnie lub w partnerstwie **7 projektów** współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego:

- **„Do zatrudnienia 1 krok",**
- **„Europrzedsiębiorca 45+",**
- **„Praca bez barier",**
- **„Edukacja i praca bez barier",**
- **„Moda na pracę",**
- **„Droga do zatrudnienia",**
- **„Wrocławski Klub Kompetencji**".

Zorganizowano również szkolenia dla uczestników projektu realizowanego przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej **„Wrocław Miastem Aktywnych".** Uczestnikami w/w projektów były osoby bezrobotne i nieaktywne zawodowo, a w szczególności zagrożone wykluczeniem społecznym z powodu długotrwałego bezrobocia, pozostawania bez zatrudnienia, które wynikało z uzależnienia od alkoholu lub narkotyków, bezdomności, utraty pracy z powodu odbywania kary pozbawienia wolności lub niepełnosprawności.

Organizowano prace społecznie użyteczne w ramach projektu **„Praca dla lokalnej społeczności".** Z projektu korzystały **osoby skazane** przez Sądy Rejonowe na prace społecznie użyteczne. Projekt finansowany jest ze środków Gminy Wrocław oraz przychodów pozyskiwanych przez Centrum. **W ramach prac społecznie użytecznych Sądy Rejonowe skierowały do Centrum 154 osoby,** którym zasądzono łącznie **16478 godzin** do odpracowania. W 2011 r. zorganizowano **6 478** godzin prac społecznie użytecznych, które wykonywane były na terenie 16 wrocławskich instytucji.

W ramach **Klubu Integracji Społecznej** prowadzono usługi informacyjne oraz warsztaty dla nieaktywnych zawodowo, bezrobotnych i zagrożonych utratą pracy mieszkańców Wrocławia. Łącznie w 2011 r. **1273 osobom** umożliwiono skorzystanie z pomocy Centrum w formie diagnozy potrzeb w zakresie aktywizacji społecznej

i zawodowej oraz przekazania informacji o możliwościach korzystania z bezpłatnych form szkoleń organizowanych we Wrocławiu, w tym udziału w dłuższych i krótkotrwałych szkoleniach oraz indywidualnych konsultacjach. **344 osoby** rozpoczęły udział w długotrwałych szkoleniach, których celem było podniesienie kwalifikacji zawodowych, zdanie egzaminu lub uzyskanie uprawnień zawodowych.

Spośród osób, które w 2011 r. ukończyły udział w projektach realizowanych przez Centrum i które podniosły kwalifikacje zawodowe:

- 97 osób podjęło i utrzymuje zatrudnienie na otwartym rynku pracy, w tym:
- **32 osoby** zarejestrowały i prowadzą działalność gospodarczą;
- **68 osób** odbyło staże lub zajęcia reintegracji zawodowej w firmach, których działalność jest związana z kierunkiem szkoleń.

Na łączną liczbę 344 osób, które w 2011 r. uzyskały lub podwyższyły w Centrum Integracji Społecznej kwalifikacje zawodowe**, 97 osób (28%) uzyskało trwałe rezultaty, w postaci podjęcia dalszej formalnej nauki** (na poziomie szkoły gimnazjalnej, średniej lub studiów wyższych), **podjęcia zatrudnienia na otwartym rynku pracy lub zarejestrowania działalności gospodarczej.**

ZARZĄD OBSŁUGI JEDNOSTEK MIEJSKICH

„INDYWIDUALIZACJA PROCESU NAUCZANIA I WYCHOWANIA UCZNIÓW KLAS I - III WROCŁAWSKICH SZKÓŁ PODSTAWOWYCH"

Zarząd Obsługi Jednostek Miejskich przy współpracy z Wydziałem Edukacji, Biurem Zarządzania Funduszami Europejskimi koordynuje realizację projektu edukacyjnego prowadzonego na terenie 72 szkół podstawowych we Wrocławiu.

Budżet: 5.488.306 zł (w tym 85% - dofinansowanie z UE, 15% - budżet państwa).
Okres realizacji projektu : Wrzesień 2011-Luty 2013 (3 semestry szkolne).
Projekt jest jednym z największych projektów edukacyjnych realizowanych obecnie w Polsce z zakresu indywidualizacji procesu nauczania i wychowania uczniów szkół podstawowych klas I-III. Grupa docelowa: ok. 8.300 uczniów klas I-III wrocławskich 72 szkół podstawowych. Celem projektu jest indywidualizacja procesu nauczania i wychowania uczniów klas I-III wrocławskich szkół podstawowych, zmniejszenie dysproporcji w osiągnięciach edukacyjnych poszczególnych uczniów, podnoszenie jakości procesu kształcenia oraz uruchomienie dodatkowych zajęć pozalekcyjnych dla uczniów ukierunkowanych na rozwój kompetencji kluczowych a także nauk przyrodniczo-matematycznych; tj. zapewnienie każdemu dziecku realizującemu początkowy etap edukacyjny oferty edukacyjno – wychowawczo - profilaktycznej, zgodnej z indywidualnymi potrzebami i możliwościami edukacyjnymi oraz rozwojowymi. W ramach projektu prowadzone są zajęcia dodatkowe (pozalekcyjne, bezpłatne) dla docelowo prawie 8.300 uczniów/uczennic klas nauczania wczesnoszkolnego (klasy I-III) w 70 szkołach podstawowych (w dwóch szkołach specjalnych - z uwagi na dużą rotację uczniów - nie będą prowadzone zajęcia dodatkowe; szkoły te otrzymały jednak pomoce dydaktyczne i wyposażenie), dla 72 szkół podstawowych zostały zakupione pomoce dydaktyczne (m.in. gry planszowe, sztalugi artystyczne, mikroskopy)oraz wyposażenie (sprzęt komputerowy, tablice interaktywne, meble dla dzieci itp). Ogólnie szkoły otrzymały do realizacji zajęć dodatkowych ok. 8.200 sztuk pomocy dydaktycznych i ok. 370 sztuk wyposażenia sfinansowanych ze środków projektu.

Zajęcia dodatkowe realizowane są w formie 26 rodzajów zajęć zgodnie z zapotrzebowaniem zgłoszonym przez poszczególne szkoły (m.in. zajęcia dla dzieci ze specyficznymi trudnościami w czytaniu i pisaniu, zajęcia rozwijające zainteresowania matematyczno – przyrodnicze, matematyczno – informatyczne, z j. angielskiego,

j. niemieckiego, zajęcia z socjoterapii, zajęcia psychoedukacyjne, specjalistyczne zajęcia terapii ADHD i inne), w ramach siedmiu bloków tematycznych:

- Blok I - zajęcia dodatkowe dla uczniów, którzy mają trudności w czytaniu i pisaniu.
- Blok II - zajęcia dla dzieci z trudnościami w zdobywaniu umiejętności matematycznych.
- Blok III - zajęcia logopedyczne.
- Blok IV - zajęcia socjoterapeutyczne.
- Blok V - gimnastyka korekcyjna.
- Blok VI - specjalistyczne zajęcia terapeutyczne dla dzieci niepełnosprawnych, w tym dogoterapia, terapia psychologiczno-pedagogiczna, terapia ADHD oraz terapia rozwoju psychoruchowego.
- Blok VII - zajęcia dla dzieci uzdolnionych - rozwijające zainteresowania.

CENTRALIZACJA OBSŁUGI FINANSOWO-KSIĘGOWEJ JEDNOSTEK WROCŁAWSKIEJ OŚWIATY W ROKU 2011 - 2012

Zarząd Obsługi Jednostek Miejskich (biorąc udział w realizacji projektu centralizacji obsługi finansowo - księgowej jednostek wrocławskiej oświaty) , w okresie od dnia 1 maja 2011 r. do dnia 1 października 2011 r., przejął obsługę 7 jednostek oświatowych**:** MDK-F, G22, SP98, SP61, ZSP3, ZSP16, SP76.

W związku z realizacją zamierzeń przedmiotowego projektu, w styczniu bieżącego roku otworzono nową siedzibę ZOJM (ZOJM - Południe) przy ul. Jemiołowej 57 w budynku Gimnazjum nr 16. Z początkiem drugiego kwartału 2012r. planujemy rozpoczęcie prac przygotowawczych do uruchomienia dwóch kolejnych siedzib ZOJM. W związku z wdrażaniem dwóch projektów: „Rozwój usług elektronicznych we wrocławskiej oświacie" oraz „Rozwój informatycznego systemu zarządzania wrocławska oświatą", aktualnie zastosowane rozwiązania techniczne należy traktować jako tymczasowe.

Na podstawie przeprowadzonej analizy, szacowana kwota oszczędności po zakończeniu procesu centralizacji obsługi finansowo-księgowej jednostek wrocławskiej oświaty wyniesie **około 3.000.000 zł rocznie** (do tego czasu zostanie zrealizowany ostatni etap przekazania obsługi finansowo - księgowej jednostek oświaty do ZOJM, jak również zakończona zostanie realizacja zobowiązań finansowych wobec aktualnie zatrudnionych pracowników z przejmowanych jednostek). Zamierzone korzyści będą możliwe do osiągnięcia od 2015 r.. W wyniku „centralizacji …" zostaną usystematyzowane również inne zagadnienia z zakresu zarządzania wrocławską oświatą w szczególności:

- Ujednolicone zostaną zasady i procedury prowadzenia ksiąg rachunkowych w jednostkach oświatowych na terenie Wrocławia;
- Wyeliminowany zostanie problem absencji pracowników pionu finansowego w jednostkach oświatowych;
- Zminimalizowane zostanie prawdopodobieństwo wystąpienia błędów w zakresie gospodarki finansowej (rozwiązywanie problemów w dużym gronie specjalistów, częste audyty, kontrole z UM);
- Wprowadzanie przez ZOJM jednolitych procedur ws. obsługi finansowo - księgowej obowiązujące we wszystkich obsługiwanych jednostkach.

WDROŻENIE ELEKTRONICZNEGO PODPISYWANIA SPRAWOZDAŃ BUDŻETOWYCH - FINANSOWYCH

W miesiącu październiku 2011 r. przeprowadzono postępowanie na wyłonienie jednego dostawcy „podpisu kwalifikowanego" dla wszystkich obsługiwanych jednostek oświatowych. Środki finansowe związane z realizacją projektu zostały wygenerowane z budżetów jednostek. Wyłonienie jednego dostawcy „podpisu kwalifikowanego" oraz zastosowanie ujednoliconych zasad przy kompleksowym wdrażaniu projektu w jednostkach oświatowych przyczyni się do wyłonienia dostawcy gwarantującego

najniższą cenę oraz zagwarantuje standaryzację zarówno świadczonych usług jak też warunków serwisowych.

PRZEPROWADZENIE ANALIZY POTRZEB 48 WROCŁAWSKICH OSIEDLI REALIZOWANE POPRZEZ CYKL SPOTKAŃ RADNYCH OSIEDLOWYCH Z DYREKTOREM ZOJM W SIEDZIBACH WROCŁAWSKICH OSIEDLI

W roku 2011 przeprowadzono analizę potrzeb 48 wrocławskich Osiedli, która realizowana była poprzez:

- Przeprowadzenie cyklu spotkań Radnych Osiedlowych z Dyrektorem ZOJM w siedzibach wrocławskich Osiedli.
- Trwające od marca do grudnia 2011 r., spotkania objęły wszystkie 48 Osiedli. W ich efekcie zebrano liczne informacje o problemach w prawidłowym i efektywnym funkcjonowaniu Osiedli oraz ich współpracy z jednostkami miejskimi. Z przeprowadzonej analizy powstała lista ok. 50 zagadnień, które stworzyły katalog problemowy, stanowiący podstawę do dalszej pracy na rzecz poprawy efektywności funkcjonowania jednostek pomocniczych Gminy.
- Sporządzenie i wdrożenie procedur określonych w „Zasadach obsługi finansowej i prawnej organów Osiedli" oraz przeprowadzenie serii szkoleń w tego zakresu. Na szkolenia zostali zaproszeni przedstawiciele 48 wrocławskich Osiedli. Z zaproszenia skorzystało 24 Osiedla. Szkolenie dla 45 osób przeprowadzili pracownicy ZOJM przy udziale pracownika Wydziału Kontroli Urzędu Miejskiego, który wskazywał najistotniejsze obszary pojawiających się nieprawidłowości wychwyconych w czasie trwających postępowań kontrolnych z zakresu gospodarki finansowej Osiedli.
- Prace przygotowawcze związane z pomysłem realizacji projektu współfinansowanego ze środków zewnętrznych (unijnych), kierowanego do grupy wybranych wrocławskich Osiedli. Docelową grupę stanowić mają Osiedla „peryferyjne" oddalone od centrum, pozbawione często zasobów oświatowych i kulturalnych, a posiadające do dyspozycji interesujące nieruchomości np.; sala widowiskowa, świetlica, boisko osiedlowe, niezagospodarowane tereny przeznaczone na sport i rekreację.

Nieprzerwanie prowadzono działania zmierzające do właściwego gospodarowania gminnymi środkami finansowymi stanowiącymi budżety Osiedli poprzez opracowywanie i wdrażanie ujednoliconych procedur z obszaru gospodarki finansowej Osiedli oraz realizację szkoleń dla organów Osiedli z przedmiotowego zakresu.

POZOSTAŁE ZADANIA STATUTOWE

W 2011 r., zrealizowano między innymi:

- Obsługę finansowo – księgową dla 152 jednostek oświaty.
- Obsługę finansowo – księgową dla 48 jednostek pomocniczych Gminy – osiedli.
- Obsługę prawną wszystkich jednostek oświaty i osiedli.
- Obsługę przez Pracowniczą Kasę Zapomogowo – Pożyczkową dla 227 jednostek oświaty oraz czynnych i emerytowanych pracowników oświaty.
- Obsługę finansowo – księgową scentralizowanej działalności socjalnej szkół i jednostek oświaty prowadzonych przez Gminę Wrocław.

WROCŁAWSKI ZESPÓŁ ŻŁOBKÓW

Wrocławski Zespół Żłobków powstał na mocy ustawy z dnia 4 lutego 2011 r., o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. Nr 45, poz. 235) i uchwały Nr IX/174/11 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 19 maja 2011 r. w sprawie utworzenia jednostki organizacyjnej gminy Wrocław, działającej w formie jednostki budżetowej pod nazwą Wrocławski Zespół Żłobków oraz nadania jej statutu. Jako nowa jednostka organizacyjna Miasta Zespół zaczął swoją działalność od 1 lipca 2011 r.

Celem działania Zespołu jest realizacja zadań wynikających z ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz obsługa żłobków pod względem administracyjno -technicznym, w tym w zakresie zamówień publicznych, finansowym i księgowym, kadrowym, sprawozdawczości oraz obsługi prawnej.

W skład Wrocławskiego Zespołu Żłobków **wchodzi 15 żłobków:**

- Żłobek nr 1, ul. Lwowska 20;
- Żłobek nr 2, ul. Zemska 33;
- Żłobek nr 3, ul. Białowieska 33;
- Żłobek nr 4, ul. Kłodnicka 25;
- Żłobek nr 5, ul. Dokerska 5;
- Żłobek nr 6, ul. Krowia 1;
- Żłobek nr 7, ul. Drukarska 9;
- Żłobek nr 8, ul. Sądowa 6;
- Żłobek nr 9, ul. Wrońskiego 13d;
- Żłobek nr 10, ul. Henryka Brodatego 17;
- Żłobek nr 11, ul. Hubska 39;
- Żłobek nr 12, ul. Jugosłowiańska 85a;
- Żłobek nr 13, ul. Wieczysta 107;
- Żłobek nr 14, ul. Mulicka 4c;
- Żłobek nr 15, ul. Łukowa 37.

Jednym z ważniejszych zadań w 2011 r. było podjęcie działań mających na celu utworzenie dodatkowych miejsc w żłobkach. **Zwiększono** od 1 września 2011 r., **ilość miejsc normatywnych** z **1930** do **1970**:

- Żłobek nr 1 dodatkowo 5 miejsc,
- Żłobek nr 3 dodatkowo 4 miejsca,
- Żłobek nr 8 dodatkowo 6 miejsc,
- Żłobek nr 9 dodatkowo 1 miejsce,
- Żłobek nr 10 dodatkowo 2 miejsca,
- Żłobek nr 14 dodatkowo 10 miejsc,
- Żłobek nr 15 dodatkowo 12 miejsc.

W Żłobku nr 14 przy ul. Mulickiej adaptowano pomieszczenia na potrzeby nowej grupy żłobkowej – 20 dodatkowych miejsc, które zostaną uruchomione w pierwszym kwartale 2012 r. Wzrost liczby miejsc w żłobkach wymagać będzie w następnym roku sprawozdawczym m. in. zwiększenia liczby wysokokwalifikowanych opiekunów. Wszystkie przeprowadzone lub planowane inwestycje i remonty mają na celu poprawę warunków bytowych małego dziecka oraz zapewnienie mu optymalnej, na wysokim poziomie fachowej opieki.

OPIEKA NAD DZIEĆMI W WIEKU DO LAT 3

Opieka nad dziećmi w wieku do lat 3 polega w szczególności na zapewnieniu dziecku opieki w warunkach bytowych zbliżonych do warunków domowych, zagwarantowaniu dziecku właściwej opieki pielęgnacyjnej oraz edukacyjnej, przez prowadzenie zajęć zabawowych z elementami edukacji, z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb dziecka oraz na prowadzeniu zajęć opiekuńczo - wychowawczych i edukacyjnych, uwzględniających rozwój psychomotoryczny dziecka, właściwych do wieku dziecka.

Wrocławskie Żłobki realizują powyższe zadania, a ponadto zapewniają wyżywienie zgodnie z obowiązującymi normami oraz zaleconą dietą pokarmową, wspomagają rodzinę w wychowaniu dziecka, mogą organizować na wniosek rodziców odpłatne zajęcia dodatkowe uwzględniające potrzeby i możliwości rozwojowe dzieci. Dzieci w żłobkach uczestniczą w grach, zabawach, zajęciach prowadzonych metodami aktywizującymi, zajęciach muzycznych, teatralnych, plastycznych, rytmicznych. Pracownicy żłobków

i rodzice dzieci mają umożliwiony stały i bezpośredni kontakt, współpracują poprzez organizację spotkań, zajęć otwartych oraz włączanie rodziców w działalność grupy.

Pracownicy sprawujący opiekę nad dziećmi

W dniu 1 lipca 2011 r. opiekę nad dziećmi sprawowało 166 opiekunów i 18 pielęgniarek, mając do pomocy 89 salowych.

Pracownicy zatrudnieni na stanowisku salowej w zależności od kwalifikacji mogą awansować na wyższe stanowisko. Związana z tym zmiana powoduje zmniejszenie ilości salowych i zwiększenie ilości opiekunów (bez zmiany liczby etatów). W dniu 31 grudnia 2011 r. opiekę nad dziećmi sprawowało 204 opiekunów i 19 pielęgniarek, przy pomocy 68 salowych.

Wykaz dzieci w poszczególnych żłobkach i grupach

Żłobek	Adres	Ilość miejsc normatywnych	Ilość grup	Liczba dzieci w grupie			
				I	II	III	III
Nr 1	ul. Lwowska 20	130	4	31	33	33	33
Nr 2	ul. Zemska 33	115	3	32	41	42	
Nr 3	ul. Białowieska27	119	3	35	40	44	
Nr 4	ul. Kłodnicka 25	115	3	35	40	40	

Nr 5	ul. Dokerska 5	115	3	30	42	43	
Nr 6	ul.Krowia1	113	3	30	39	44	
Nr 7	ul. Drukarska 9	115	3	31	42	42	
Nr 8	ul. Sądowa 6	141	4	30	30	40	41
Nr 9	ul. Wrońskiego 13d	73	2	0	37	36	
Nr 10	ul. H. Brodatego 17	137	4	31	31	37	38
Nr 11	ul. Hubska 39	115	3	31	42	42	
Nr 12	ul. Jugosłowiańska 85a	115	3	33	41	41	
Nr 13	ul. Wieczysta 107	120	3	30	45	45	
Nr 14	ul. Mulicka 4c	195	6	35	34 32	32 32 32	
Nr15	ul. Łukowa 37	252	8	31 31	31 31	32 32	32 32
OGÓŁEM:		**1970**	**55**	**476**	**629**	**689**	**176**

WEWNĘTRZNE REGULACJE PRAWNE

W ramach organizowania pracy Zespołu i dostosowywania istniejących regulacji do przepisów obowiązujących jednostki samorządu terytorialnego zostały opracowane i wdrożone następujące akty wewnętrzne Zespołu:

- Regulamin organizacyjny Wrocławskiego Zespołu Żłobków;
- Regulamin udzielania zamówień publicznych oraz Instrukcja wydatkowania środków publicznych na zamówienia, do których nie stosuje się ustawy Prawo zamówień publicznych;
- Zarządzenie w sprawie powołania stałej Komisji Przetargowej i wprowadzenia regulaminu pracy Komisji;
- Regulamin naboru na wolne stanowiska urzędnicze we Wrocławskim Zespole Żłobków;
- Zarządzenie w sprawie zwiększenia ilości miejsc w żłobkach nr: 1, 3, 8, 9, 10, 14, 15;
- Zarządzenie w sprawie powołania i funkcjonowania Zespołu ds. HACCP;
- Regulamin pracy;
- Regulamin wynagradzania;
- Regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych;
- Zarządzenie w sprawie powołania Komisji Socjalnej;
- Zarządzenie w sprawie przydziału środków ochrony indywidualnej oraz obuwia roboczego pracownikom Wrocławskiego Zespołu Żłobków;
- Zarządzenie w sprawie wprowadzenia Katalogu niezbędnych oddziaływań wychowawczo-pielęgnacyjnych dla dzieci uczęszczających do grup: I,II,II;
- Zarządzenie w sprawie przydziału środków do utrzymania higieny osobistej w miejscu pracy pracownikom Wrocławskiego Zespołu Żłobków;
- Zarządzenie w sprawie powołania Zespołu ds. oceny ryzyka zawodowego we Wrocławskim Zespole Żłobków oraz wprowadzenia Instrukcji do przeprowadzenia i dokumentowania oceny ryzyka zawodowego;
- Zarządzenie w sprawie Komisji Bezpieczeństwa i Higieny Pracy oraz wprowadzenia Regulaminu pracy Komisji BHP i Wytycznych w sprawie merytorycznej działalności Komisji BHP;

- Zarządzenie w sprawie profilaktycznej opieki zdrowotnej pracowników Wrocławskiego Zespołu Żłobków zatrudnionych na stanowiskach wyposażonych w monitory ekranowe oraz okularów korygujących wzrok przy obsłudze monitora ekranowego;
- Zarządzenie w sprawie wprowadzenia do stosowania we Wrocławskim Zespole Żłobków stanowiskowych instrukcji bhp;
- Regulamin służby przygotowawczej;
- Zarządzenie w sprawie wyposażenia apteczek pierwszej pomocy we Wrocławskim Zespole Żłobków;
- Kodeks etyki pracowników Wrocławskiego Zespołu Żłobków;
- Zarządzenie w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji składników majątkowych we Wrocławskim Zespole Żłobków;
- Zarządzenie w sprawie postępowania ze zbędnymi urządzeniami i innymi składnikami majątku Wrocławskiego Zespołu Żłobków, wycofanymi z użytkowania.

Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych

Przyznawanie świadczeń z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych odbywa się w jednostce na mocy ogólnie obowiązujących przepisów prawa oraz regulaminu wewnętrznego. Jest to zadanie powołanej zarządzeniem dyrektora Komisji socjalnej. Wobec niezbyt wysokich zarobków pracowników żłobków miejskich, wykorzystanie środków jest wysokie i przedstawia się następująco:

Podnoszenie kwalifikacji
W Zespole, którego głównym zadaniem jest opieka nad dzieckiem do lat 3, preferuje się te kierunki doskonalenia zawodowego, które podnoszą kwalifikacje zawodowe pracowników wykonujących zadania na rzecz małych dzieci.
W okresie sprawozdawczym pracowników skierowano na szkolenia w zakresie:
- Rachunkowość budżetowa,
- Przygotowanie do zamknięcia roku 2011 w jednostkach sektora finansów publicznych,
- Zastosowanie nowoczesnych urządzeń gastronomicznych w żywieniu dzieci w wieku przedszkolnym,
- Jakość wczesnego dzieciństwa – jak kształcić kompetencje opiekunów małych dzieci,
- Innowacja w żywieniu dzieci na przykładach wrocławskich przedszkoli,
- Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych.

Łącznie w szkoleniach wzięły udział **23** osoby.

SYSTEM BEZPIECZEŃSTWA ZDROWOTNEGO ŻYWNOŚCI HACCP

W zakresie nadzoru nad bezpieczeństwem żywności w żłobkach miejskich powołano wewnętrznym aktem prawnym komisję nadzoru nad bezpieczeństwem żywności. W skład gremium wchodzą kompetentni pracownicy żłobków, którzy zgodnie z wymaganiami ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia dbają o dobre praktyki w tym zakresie.

W ramach tych zadań pracownicy zespołu pod nadzorem kierownictwa jednostki wykonują określone niżej czynności:
Opracowanie i wdrożenie systemu HACCP:
- bieżąca analiza obowiązujących przepisów prawnych w zakresie bezpieczeństwa żywności;
- określenie procesów technologicznych potrzebnych do realizacji bezpiecznych wyrobów;
- opracowanie programów wstępnych dotyczących zasad dobrej praktyki higienicznej i produkcyjnej (GHP-GMP);
- przeprowadzenie analizy zagrożeń, wybór środków nadzoru;
- opracowanie operacyjnych programów wstępnych i/lub planu HACCP,
- szkolenia wdrożeniowe dla pracowników objętych systemem.

STAN BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY ORAZ REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY W ZESPOLE

W 2011 r. w Zespole podejmowano szereg działań w celu zapewnienia zgodności z istniejącymi wymogami oraz podniesienia poziomu bezpieczeństwa i higieny pracy, a w szczególności:
- przygotowanie programu szkoleń okresowych dla różnych grup zawodowych,
- przeszkolenie w zakresie bhp:
  - szkoleniem wstępnym 75 nowo zatrudnionych pracowników,
  - szkoleniem okresowym 156 pracowników.
- przeprowadzenie 16 kontroli stanu bhp w żłobkach,
- sporządzenie dokumentacji powypadkowej dla 5 wypadków przy pracy oraz 7 w drodze do pracy lub z pracy,
- opracowanie 38 instrukcji bhp stosowanych przy obsłudze maszyn i urządzeń,
- opracowanie charakterystyk stanowisk pracy pracowników Zespołu,
- opracowanie projektów następujących zarządzeń:
  - w sprawie wprowadzenia do stosowania stanowiskowych instrukcji bhp,
  - w sprawie wyposażenia apteczek pierwszej pomocy,
  - w sprawie profilaktycznej opieki zdrowotnej pracowników zatrudnionych na stanowiskach wyposażonych w monitory ekranowe oraz okularów korygujących wzrok przy obsłudze monitora ekranowego,
  - w sprawie Komisji Bezpieczeństwa i Higieny Pracy ,

- w sprawie przydziału pracownikom środków do utrzymania higieny osobistej w miejscu pracy,
- w sprawie przydziału pracownikom środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego,
- w sprawie przydziału pracownikom napojów zimnych,
- w sprawie powołania Zespołu ds. oceny ryzyka zawodowego.

- opracowanie projektów 14 kart ocen ryzyka zawodowego dla występujących w zakładzie stanowisk pracy,
- ustalenie wysokości ekwiwalentu pieniężnego za odzież ochronną, wydawanie opinii w sprawach bezpieczeństwa i higieny pracy, w sprawach dotyczących m.in.:

- odśnieżania dachów przez wyznaczonych pracowników Zespołu,
- czynników szkodliwych dla zdrowia,
- zakresów czynności,
- zmian w Regulaminie pracy.

DZIAŁANIA DOTYCZĄCE BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

Aktualizacja instrukcji bezpieczeństwa pożarowego
Podjęto prace nad opracowaniem nowych instrukcji ppoż. dla wszystkich obiektów Zespołu z uwagi na słabą treść merytoryczną instrukcji dotychczasowych. Nowe instrukcje posiadają 4 obiekty.

Instalacja awaryjnego oświetlenia ewakuacyjnego, wydzielenie klatek schodowych i wyposażenie ich w urządzenia zapobiegające zadymieniu lub służące do usuwania dymów. Podjęto prace przygotowania oferty przetargowej dot. tych inwestycji. Zapewnienie trudno zapalności wykładzin i dywanów w pomieszczeniach, korytarzach i klatkach schodowych. Na przełomie listopada i grudnia 2011 r. zakupiono i przekazano do żłobków: chodniki dywanowe, dywany oraz wykładziny posiadające certyfikat wykonany przez Laboratorium Badań Palności Wyrobów Włókiennictwa w Łodzi i sklasyfikowane jako wyrób trudno zapalny (wymagania PN-EN13501-1:2008 dla klasy reakcji na ogień C_{fl}-s1).

WYKONANIE BUDŻETU

Wpływy z opłat za żłobek – Wpływy z usług
Plan: 3 140 743,00 Wykonanie: 3 242 750,74
103,25% Wykonanie zgodne z planem.

Pozostałe odsetki
Plan: 0,00 Wykonanie: 1 549,69
Odsetki bankowe od środków na rachunkach bankowych.

Wpływy z różnych dochodów
Plan: 0,00 Wykonanie: 6 804,95
Wpływy uzyskano z tytułu:

- zwrotu kosztów energii i wody
- wynagrodzenia płatnika składek
- wynagrodzenia za obsługę ubezpieczeń (PZU)

Zapewnienie opieki nad dziećmi w wieku do lat 3
Plan ogółem: 13 692 388,00 Wykonanie: 13 078 028,95 - 96 %.

- Wydatki osobowe w kwocie 8 527 849,87 zł stanowią 65% wydatków ogółem.

Wydatki osobowe zrealizowane w 99,5%.
Niewydatkowanie środków w 100% wynikało z absencji chorobowej pracowników oraz rezygnacji z zatrudnienia energetyka w ramach umowy zlecenia. Na podstawie przeprowadzonych analiz stwierdzono, iż z punktu widzenia pracodawcy bardziej

opłacalne jest zatrudnienie pracownika na umowę o pracę (zatrudnienie od 21 listopada 2011 r.)

- Świadczenia na rzecz osób fizycznych w kwocie 124 060,05 zł wykonano 98,9%

W związku z absencją chorobową pracowników, którym przysługują ekwiwalenty za pranie odzieży i używanie własnej odzieży, wypłacono ekwiwalent w mniejszej wysokości, proporcjonalnie do czasu faktycznie przepracowanego.
Pozostałe wydatki bieżące w kwocie 3 267 476,9 stanowią 25% wydatków ogółem. Wydatki bieżące zrealizowano w 86,8%.

WYKONANIE ZADAŃ W ZAKRESIE REALIZACJI ZADAŃ INWESTYCYJNYCH

WYDATKI MAJĄTKOWE

Program budowy i przebudowy żłobków

W 2011 r. Wrocławski Zespół Żłobków realizował Program Budowy i Przebudowy Żłobków (zadanie WPI/127) Plan wydatków: 976.500 zł Wykonanie planu: 976.457,40 zł 100%
W ramach Programu zostały wykonane następujące prace:

- Żłobek nr 14 przy ul. Mulickiej 4c - adaptacja pomieszczeń na potrzeby utworzenia dodatkowej grupy wraz z wyposażeniem **430.428,14 zł.** Wykonano dokumentację techniczną, adaptację pomieszczeń administracyjnych na potrzeby bawialni/sypialni, jadalni i łazienki dla dzieci, dobudowano zewnętrzną klatkę schodową (ewakuacyjną) oraz dokonano zakupów pierwszego wyposażenia.
- Żłobek nr 2 przy ul. Zemskiej 33 – wykonano dokumentację techniczną na potrzeby utworzenia nowej grupy żłobkowej oraz dokonania przyłącza wod.kanaliz. **44.403 zł.**
- Żłobek nr 12 przy ul. Jugosławiańskiej 83a – opracowano dokumentację techniczną na remont generalny budynku, w tym łazienek, brudowników, pralni, suszarni, roboty malarskie, glazurnicze, częściowa wymiana instalacji elektr., c.o. (pionów, grzejników), docieplenie budynku, remont tarasów, remont dachu, instalacji odgromowej, klatek schodowych **23.370 zł.**
- Żłobek nr 8 przy ul. Sądowej 6 - opracowano dokumentację techniczną i wykonano roboty: w zakresie zakupu i montażu windy towarowej, jako realizację zaleceń pokontrolnych Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego, remont tarasów, przebudowy śmietnika **448.574,26 zł.**
- Żłobek nr 8 przy ul. Sądowej 6 - opracowano dokumentację techniczną i wykonano roboty: w zakresie zakupu i montażu windy towarowej, jako realizację zaleceń pokontrolnych Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego, remont tarasów, przebudowy śmietnika **448.574,26 zł.**

- Żłobek nr 9 przy ul. Wrońskiego 13d – sporządzono dokumentację techniczną na remont generalny budynku 29.682 zł

Zadania inwestycyjne w żłobku nr 8 przy ul. Sądowej oraz żłobku nr 14 przy ul. Mulickiej 4c były realizowane na obiektach czynnych w godzinach popołudniowo - nocnych oraz w dni wolne od pracy.

Zakupy inwestycyjne
W skład zadania wchodziły zakupy inwestycyjne wyposażenia żłobków w sprzęt kuchenny (piece konwekcyjno-parowe, zmywarki, szatkownica, szafy chłodnicze, szafy mroźnicze, kuchnia gazowa), prasownica, kserokopiarka oraz odśnieżarki.
Plan wydatków 252.848 zł Wykonanie planu 182.184 zł. - 72%. Niewykonanie planu o kwotę 70.664 zł wynikło z poniesienia niższych kosztów niż zaplanowano, na podstawie szacunku rynku, w stosunku do faktycznych kosztów zakupu sprzętu i urządzeń jw. w trybie przetargu nieograniczonego.

REALIZACJA ZADANIA „ZAKUP USŁUG REMONTOWYCH"

Plan wydatków 282.402 zł. Wykonanie planu 250.814,03 zł. - 88,41% przy czym zabezpieczono kwotę 16.260,94 zł., na zapłatę faktur, które wykonawcy dostarczyli w styczniu 2012r., co uniemożliwiło dokonanie zapłaty w 2011 r. **Zadanie zostało wykonane w 94,57%.** W ramach zadania wykonano następujące prace konserwatorskie:

- w budynku Żłobka nr 1 przy ul. Lwowskiej nr 20 wykonano naprawę awaryjną obróbek blacharskich, zabezpieczając obiekt przed dewastacją;
- w budynku Żłobka nr 6 przy ul. Krowiej nr 1 dokonano:
  - naprawy fragmentu elewacji budynku (wypalone dziury przez młodzież),
  - naprawy placu wjazdowego przed budynkiem Żłobka nr 6, jako wykonanie zaleceń Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego,
  - naprawy awaryjnej kuchenki gazowej,
  - konserwacji i naprawy rynien wokół patio,
  - awaryjnej naprawy osłony śmietnikowej przed budynkiem Żłobka nr 6 – zalecenia,
  - montażu osadzenia okapu w pomieszczeniu kuchni oraz wykonano wentylację - realizacja zaleceń SANEPIDU (decyzja nr 1439/11);
- w budynku Żłobka nr 7 przy ul. Drukarskiej nr 9:
  - naprawiono ogrodzenie oraz zamontowano na kominach siatki,
  - wykonano czyszczenie rynien, ich miniowanie, założono siatki zabezpieczające na rynny,
  - zamontowano drzwi ocieplone od strony werandy, łączące taras z werandą I grupy (dzieci do 1 roku),
  - wymieniono we wszystkich bawialniach 66 lamp (demontaż i montaż lamp), zgodnie z zaleceniami SANEPIDU,
  - wymieniono awaryjnie bramę wjazdową dla samochodów dostawczych,
  - wymieniono 3 zasuwy oraz osadzono drzwiczki metalowe przeciw gryzoniom w pomieszczeniu piwnicznym,
- **w budynku Żłobka nr 8 przy ul. Sądowej nr 6** pomalowano zalany sufit (przeciekanie tarasów – zrealizowane w zadaniu WPI/127) i zlikwidowano grzyb w sypialni grupy nr IV oraz dokonano naprawy awaryjnej taboretu gazowego,
- **w budynku Żłobka nr 9 przy ul. Wrońskiego nr 13d wykonano:**
  - awaryjną naprawę daszków nad wejściami do budynków (ganki),
  - wymianę awaryjną rury kanalizacyjnej, baterii umywalkowych oraz pokrycia szopy gospodarczej,
- **w budynku Żłobka nr 10 przy ul. H. Brodatego nr 17** przeprowadzono konserwację stolarki okiennej, wymianę szyby, uszczelek w urządzeniach sanitarnych,
- **w budynku Żłobka nr 11 przy ul. Hubskiej nr 39** przeprowadzono naprawę fragmentu elewacji budynku, odspojonej od podłoża i zagrażającej użytkownikom obiektu,
- **na terenie Żłobka nr 12 przy ul. Jugosłowiańskiej 85a:**
  - przeprowadzono remont pomieszczenia w.c. na I piętrze oraz pomieszczenia łazienki na I piętrze – zalecenia SANEPIDU,

- dokonano wymiany kratki ściekowej w pomieszczeniu na parterze,
- wykonano miejscowe roboty dekarskie (zalania) oraz montaż odpowietrzników automatycznych w I grupie,

- **w budynku Żłobka nr 13 przy ul. Wieczystej nr 107** dokonano naprawy awaryjnej kuchenki gazowej i doprowadzającej instalacji gazowej,
- **na terenie Żłobka nr 14 przy ul. Mulickiej nr 4c wykonano:**

- demontaż i wymianę bramy na bramę przesuwną (bez mechanizmu i sterowania na pilota) – zalecenia p. poż.,
- czyszczenie separatora tłuszczu,
- demontaż i montaż szafki dystrybucyjnej SWiN do innego pomieszczenia, przeniesienie do pomieszczenia kierownika żłobka centrali telefonicznej wraz z przeprogramowaniem na właściwe parametry użytkowników – prace poprzedzające zadanie inwestycyjne pod potrzeby utworzenia dodatkowej grupy i warunkujące prawidłową działalność statutową żłobka,
- prace awaryjne osłony śmietnikowej,

- **na terenie Żłobka nr 15 przy ul. Łukowej nr 37** przeprowadzono czyszczenie separatora tłuszczu oraz naprawę istniejącego pieca c.o.,
- **w budynku przy ul. Fabrycznej nr 15 wykonano:**

- naprawę 4 zestawów zasilania komputerów,
- naprawę istniejącego pieca gazowego,
- zalecenia zgodnie z protokołem z przeglądu 5 letniego obiektu, tj. prace w zakresie prawidłowego oświetlenia stanowisk pracowniczych, usunięcia zagrzybienia w części podpiwniczonej, usprawnienia wentylacji w kotłowni.

REALIZACJA ZADAŃ W ZAKRESIE USUWANIA AWARII

Zadania realizowane przez pracowników obsługi pionu technicznego; nie obejmują prac porządkowo - konserwacyjnych, wykonywanych przez konserwatorów poszczególnych żłobków.

Zestawienie usuniętych awarii oraz podjętych działań
W miesiącu październiku/listopadzie 2011 r. przeprowadzono bieżącą kontrolę **wszystkich 15 żłobków** i dokonano oceny stanu bezpieczeństwa instalacji elektrycznej oraz urządzeń elektrycznych zgodnie z HACCP. W wyniku przeglądu uprawnieni elektrycy (2) usunęli wszystkie uchybienia, które mogłyby rzutować na bezpieczne użytkowanie obiektów.

ZADANIA W ZAKRESIE INFORMATYKI

Niżej wymienione zadania rozpoczęto z dniem 1 lipca 2011 r., jako priorytetowe, niezbędne dla prawidłowej realizacji bieżących zadań statutowych Zespołu:

- Przygotowanie i utrzymanie infrastruktury pasywnej dla sieci LAN w budynku administracji Wrocławskiego Zespołu Żłobków
- instalacja modułów sieciowych umożliwiających podłączenie urządzeń do sieci LAN,
- naprawa istniejącej sieci pasywnej znajdującej się na stanie budynku administracji Zespołu przed utworzeniem jednostki.

- Konfiguracja urządzeń aktywnych sieci LAN w budynku administracji Zespołu.
- Montaż urządzeń w szafie RACK oraz fizyczna konfiguracja serwerów
- konfiguracja macierzy Raid mająca na celu zabezpieczenie przed utratą danych w przypadku awarii dysków twardych zainstalowanych w serwerze.

- Konfiguracja systemu odpowiadającego za bramę dostępu do Internetu
- konfiguracja usługi proxy pozwalającej na monitorowanie ruchu www oraz szybsze wczytywanie stron wcześniej odwiedzonych.

- Instalacja i przygotowanie hypervisora w celu instalacji wirtualnych serwerów
- wykonanie takiej konfiguracji pozwoliło na redukcję zużycia energii po przez ograniczenie fizycznej ilości serwerów,
- konfiguracja pozwala na efektywne wykorzystanie zasobów zakupionego serwera.

- Instalacja i konfiguracja serwera aplikacji w oparciu o Windows 2008 R2 Server na potrzeby aplikacji wykorzystywanych w Zespole, tj.:
- Ms SQL Server (serwer baz danych pozwalający na instalację baz danych programów Probit, R2 Płatnik, Minibank),
- systemu księgowego Probit,
- systemu kadrowo-płacowego R2 Rest,
- systemu wymiany danych z bankiem Minibank,
- programu Płatnik,
- programu OCR Abby FineReader (program pozwalający na konwersję dokumentów tekstowych nieedytowalnych na edytowalne).
- Konfiguracja i monitoring usług sieciowych DHCP, DNS, SNMP, FIREWALL,
- konfiguracja mająca na celu ułatwienie i usprawnienie zarządzania ruchem sieciowym oraz monitoringiem stanu sieci oraz urządzeń sieciowych.
- Konfiguracja systemu kopii zapasowych
- system wykonujący kopię bezpieczeństwa na urządzenie zewnętrzne z wyznaczoną częstotliwością.
- Konfiguracja oraz instalacja stanowisk roboczych dla pracowników Zespołu oraz w żłobkach
- przygotowanie komputerów oraz systemu do pracy dla użytkowników, mające na celu założenie konta użytkownika oraz instalację i przygotowanie wymaganych dla danego rodzaju użytkownika programów przez danego użytkownika.
- instalacja i konfiguracja drukarek w sieci LAN administracji oraz w żłobkach - instalacja sieciowa pozwala na elastyczne zarządzanie drukarkami, niewymagające interwencji użytkowników, zdalne zarządzanie urządzeniem oraz monitoring materiałów eksploatacyjnych.
- Instalacja i konfiguracja routerów w Żłobkach w celu umożliwienia dostępu do Internetu oraz połączenie z siecią administracji Zespołu przy użyciu technologii VPN. Stworzenie jednolitej infrastruktury sieciowej Zespołu miało na celu usprawnienie przesyłu informacji pomiędzy poszczególnymi jednostkami Zespołu.
- Konfiguracja serwera pocztowego oraz ujednolicenie komunikacji e-mailowej wewnętrznej i zewnętrznej poprzez wprowadzenie adresów ogólnych dla poszczególnych działów i placówek oraz imiennych, indywidualnych dla poszczególnych pracowników, w celu usprawnienia zarządzania zagadnieniami.
- Zabezpieczenie używanej infrastruktury informatycznej przed atakami z zewnątrz w postaci popularnych wirusów lub prób włamania, wyłudzenia poufnych informacji przez cyber przestępców poprzez zainstalowanie na wszystkich komputerach i serwerze nowoczesnego programu antywirusowego ESET NOD32 BE SUITE zapewniającego podstawową ochronę komputerów.
- Projekt i budowa własnej strony internetowej jednostki budżetowej „www.wzz.wroc.pl" oraz jej sukcesywne jej doskonalenie zgodnie z potrzebami Zespołu.
- Wsparcie użytkowników komputerów poprzez rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów powstałych w czasie pracy z programami komputerowymi.
- Optymalizacja pracy pracowników w celu zapewnienia najlepszych warunków pracy
- poszukiwanie i wdrażanie nowego oprogramowania, mogącego usprawnić i ułatwić pracę,
- szkolenia dla pracowników z już wykorzystywanych programów i sprzętu komputerowego,
- kontrola warunków pracy i przestrzegania zasad BHP.
- Zapewnienie odpowiedniej polityki bezpieczeństwa w celu zabezpieczenia dostępu do zgromadzonych danych na komputerach przez osoby trzecie:
- wymuszanie na wszystkich pracownikach korzystania z bezpiecznych haseł trudnych do podglądnięcia lub złamania, zarówno podczas logowania się do konta użytkownika na komputerze jak i dodatkowego logowania się do używanych programów,
- wdrożenie podpisu elektronicznego w jednoznaczny sposób potwierdzającego tożsamość osoby wykonującej kluczowe operacje w programach takich jak Płatnik czy MiniBank.

- Konserwacja, w razie konieczności naprawa, drukarek, komputerów, UPS-ów i telefonów obecnie wykorzystywanych we wszystkich placówkach - adekwatnie do zaistniałych potrzeb
- wymiana zużytych podzespołów i części eksploatacyjnych,
- czyszczenie z kurzu i zabrudzeń, mogących mieć wpływ na prace urządzenia,
- przegląd i aktualizacja zainstalowanego oprogramowania.
- Instalacja i konfiguracja telefonów.
- Przygotowywanie specyfikacji technicznej dla przedmiotów zamówień publicznych z zakresu prowadzonych zagadnień.

IZBA WYTRZEŹWIEŃ WROCŁAWIA

Na mocy Uchwały Nr LIII/1516/10 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 8 lipca 2010 r. w sprawie likwidacji zakładu budżetowego pod nazwą Izba Wytrzeźwień Wrocławia, w celu przekształcenia w jednostkę budżetową pod nazwą Izba Wytrzeźwień Wrocławia dniem 1 października 2010 r. Zakład został postawiony w stan likwidacji a od dnia 1 stycznia 2011 r. Izba Wytrzeźwień rozpoczęła działalność jako jednostka budżetowa.

W roku 2011 przyjęto do izby **16 088 osób**.

ANALIZA PRZYJĘĆ PACJENTÓW W 2011 ROKU Z UWZGLĘDNIENIEM NIELETNICH I KOBIET

Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Nieletnie kobiety	Nieletni mężczyźni
16 088	14 465	1 445	18	160

Izba Wytrzeźwień na rok 2011 otrzymała środki w wysokości 2 119 300 zł. celem dofinansowania do 16 088 usług w kwocie **131,73 zł/usługę**.

WROCŁAWSKI TOR WYŚCIGÓW KONNYCH – PARTYNICE

INWESTYCJE 2011 - REALIZACJA ZAŁOŻEŃ POLITYKI SPOŁECZNO - GOSPODARCZEJ WROCŁAWIA NA ROK 2011

W 2011 r. ukończona została inwestycja wpisana w priorytet III (Budowa kapitału społecznego, poprawa jakości życia mieszkańców) założeń polityki, w obszarze**:** Sport i rekreacja. Było to zadanie pod nazwą „Rozwój turystyki aktywnej i rekreacji poprzez rozbudowę i modernizację ścieżek spacerowo-konnych na terenie Wrocławskiego Toru Wyścigów Konnych – Partynice". Zadanie obejmowało budowę ścieżek spacerowo - konnych wraz z budową odwodnienia, oświetleniem, siecią teleinformatyczna oraz z opracowaniem kompleksowej dokumentacji projektowej na terenie Wrocławskiego Toru Wyścigów Konnych we Wrocławiu, przy ulicy Zwycięskiej. Realizację zadania przeprowadził Zarząd Inwestycji Miejskich. Zadanie zostało zakończone w 100% w I półroczu 2011 r., a prowadzone było w latach 2010-2011. W ramach tego samego priorytetu zrealizowano także zadanie pn. „Organizacja imprez i zajęć sportowo-rekreacynych". Obejmowało ono imprezy i zajęcia sportowo -rekreacyjne skierowane do dużej grupy uczestników i widzów, w szczególności mieszkańców Wrocławia i okolic. Imprezy oraz zajęcia wymienione zostały w załączniku nr 1 do niniejszego sprawozdania. Zadanie wykonano w 100%.
Zadanie 147 obejmowało przedsięwzięcie związane z przeprowadzeniem modernizacji WTWK. Treść zadania obejmuje: przebudowę, remont lub rozbudowę (Ew. budowę nowych) obiektów na trenie Wrocławskiego Toru Wyścigów Konnych – Partynice oraz zagospodarowanie terenu w celu poprawy stanu technicznego obiektów

i infrastruktury technicznej i użytkowej. Zakres obejmuje m. in.: przebudowę stajni wyścigowej i ambulatorium wraz z zagospodarowaniem terenu wokół stajni oraz remontem modernizacyjnym magazynu WTWK; budowę miejsc postojowych wraz z likwidacją starej płyty obornikowej oraz budową nowej; budowę drogi dojazdowej z drugim wjazdem na teren obiektu od ul. Ołtaszyńskiej; remont budynku kasowego. Powyższe zadania zrealizowano w 14%. W ramach programu modernizacji przeprowadzono kampanie promocyjną dla projektu pn. „Rozwój turystyki aktywnej i rekreacji poprzez rozbudowę i modernizację ścieżek spacerowo konnych na terenie Wrocławskiego Tor Wyścigów Konnych, przy ulicy Zwycięskiej. Realizacja zadania – 100%. Zadanie pn. „Budowa boksów letnich" nadal czeka na dofinansowanie ze środków FRKF, zadanie nie realizowane (wykonanie 0%). Termin kolejnego rozpatrywania wniosków przez Ministerstwo Sportu i Turystyki – marzec/kwiecień 2012 r.

DZIAŁALNOŚĆ STATUTOWA WROCŁAWSKIEGO TORU WYŚCIGÓW KONNYCH – PARTYNICE

Działalność wyścigowa

W roku 2011 przeprowadzonych zostało 16 dni wyścigowych z łącznie 118 gonitwami. Do treningu wyścigowego przyjęto jesienią 2010 r.: 88 koni półkrwi oraz 62 konie czystej krwi arabskiej. Konie trenowane stacjonarnie na Wrocławskim Torze Wyścigów Konnych – Partynice brały również udział w wyścigach konnych na Hipodromie Sopot (9-10.07. i 16-17.07.2011) oraz na torze Dąbrówka pod Krakowem (8-9.10.2011). Na torze odbyły się dwa przeglądy selekcyjne: poprzedzający i zamykający sezon wyścigowy 2011. Kontynuowano współpracę z Cheval Francais.

Dzień wyścigowy	Data rozegrania
Rozpoczęcie sezonu	17 kwietnia
Drugi dzień wyścigowy	7 maja*
Trzeci dzień wyścigowy	8 maja
Czwarty dzień wyścigowy	15 maja
Piąty dzień wyścigowy	29 maja
Szósty dzień wyścigowy	5 czerwca
Siódmy dzień wyścigowy	12 czerwca
Ósmy dzień wyścigowy	19 czerwca
Dzień Prezydencki połączony z Piknikiem Olimpijskim	26 czerwca
Dziesiąty dzień wyścigowy	7 sierpnia
Jedenasty dzień wyścigowy	14 sierpnia
Dwunasty dzień wyścigowy	21 sierpnia
Dzień Derbowy	4 września
Czternasty dzień wyścigowy	18 września
Piętnasty dzień wyścigowy	25 września
Zakończenie sezonu	2 października

W trakcie sezonu odbyły się 2 szkolenia wyścigowe: dla jeźdźców wyścigowych oraz teoretyczne dla trenerów i powożących. W dniach 25 – 26 czerwca 2011 r. odbył się na Partynicach I Wrocławski Weekend Koni Arabskich Czystej Krwi.

Działalność sportowo – rekreacyjna

Wrocławski Tor Wyścigów Konnych – Partynice kontynuował w 2011 r. współpracę z Amatorskim Klubem Ujeżdżeniowym „Thomson" oraz Stowarzyszeniem Przyjaznego Upowszechniania Kultur, prowadząc działalność sportową, związaną z organizacją szkoleń jeździeckich (w tym grup szkolenia podstawowego, całoroczne szkolenie cykliczne), imprez o charakterze sportowym, rekreacyjnym i propagandowym, mających na celu

popularyzację sportów i rekreacji konnej oraz samego obiektu. W 2011 r. rozegrano zawody jeździeckie (halowe i otwarte) w następujących dyscyplinach: ujeżdżenie, skoki przez przeszkody, powożenie, reining i pozostałe dyscypliny westernowe. WTWK -Partynice, poprzez AKU Thomson jest certyfikowanym ośrodkiem (certyfikat I klasy) Polskiego Związku Jeździeckiego.

Zestawienie zawodów, szkoleń oraz wydarzeń sportowych, które miały miejsce w roku 2011

Lp.	Zawody	Termin
1	Szkolenia dla zawodników dyscypliny skoków przez przeszkody z trenerem kadry PZJ z Rudigerem Wassibauerem	1-8 stycznia 21-26 lutego
2	Halowe Regionalne Zawody w Skokach „Puchar Hedana”	9 stycznia 15 stycznia 29 stycznia
3	Halowe Regionalne Zawody w Skokach	12 lutego 20 lutego 26 lutego 5-6 marca 2 kwietnia
4	Egzamin jeździecki na odznaki PZJ	27 lutego 23 kwietnia 16 sierpnia
5	Halowe Regionalne Zawody w Ujeżdżeniu	13 marca 19-20 listopada
6	Zawody Ogólnopolskie Oficjalne Eliminacje Halowego Pucharu Polski w Skokach przez przeszkody	18 – 20 marca
7	Zawody Regionalne w Ujeżdżeniu i Dolnośląska Liga Międzyuczelniana	16 kwietnia
8	Zawody Regionalne w Skokach i Dolnośląska Liga Międzyuczelniana	30 kwietnia
9	Ogólnopolskie Zawody w Powożeniu	13 – 15 maja
10	Mistrzostwa Dolnego Śląska w jeździe western	20 – 22 maja
11	Eliminacje i Finał Wrocławskiej Olimpiady Młodzieży w Skokach i Ujeżdżeniu	21 – 22 maja 11-12 czerwca
12	Akademickie Mistrzostwa Polski w Skokach i Ujeżdżeniu	27 – 29 maja
13	Zawody Regionalne w Skokach	18 czerwca
14	Zawody w jeździe western „W samo południe”	26 czerwca
15	I Piknik Olimpijski Wrocławia i Dolnego Śląska – pokazy jeździeckie zawodników AKU Thomson i Jack’s City Western Team	26 czerwca
16	Mistrzostwa Dolnego Śląska oraz eliminacje Mistrzostw Polski Młodych Koni w Ujeżdżeniu	30 – 31 lipca
17	XV Światowe Letnie Igrzyska Polonijne w ujeżdżeniu i skokach przez przeszkody	6 sierpnia
18	Mistrzostwa Polski Młodych Koni w Ujeżdżeniu i w Skokach	25 – 28 sierpnia
19	„VI Partynice Dressage Competition” Zawody międzynarodowe – eliminacje Pucharu Świata, Mistrzostwa Polski wszystkich kategorii wiekowych w Ujeżdżeniu	9 – 11 września
20	Mistrzostwa Polskiej Ligi Western i Rodeo i AMP Western	30 września – 2 października
21	Halowe Towarzyskie Zawody w Skokach	6 listopada 16 grudnia
22	Bieg Myśliwski – Hubertus Dolnośląski	11 listopada

23	Seminarium licencyjne dla sędziów dyscypliny Ujeżdżenia	19 – 20 listopada
24	Hubertus Rekreacyjny	23 listopada
25	Międzynarodowe Zawody w Skokach CSI**, CSIYH*, Eliminacje Halowego Pucharu Polski w Skokach	2 – 4 grudnia

Zestawienie Imprez Jeździeckich 2011

Rodzaj Imprezy	Liczba rozegranych w 2011
Dni wyścigowe	16
Zawody Regionalne w Skokach	12
Zawody Towarzyskie w Skokach	2
Zawody Regionalne w Ujeżdżeniu	6
Zawody Regionalne Western (w tym Mistrzostwa Dolnego Śląska)	2
Zawody Ogólnopolskie (Ujeżdżenie, Skoki, Powożenie, Western)	8
Mistrzostwa Polski (Ujeżdżenie, Western, Młode Konie, AMP)	4
Zawody Międzynarodowe	2
Egzaminy na Odznaki Polskiego Związku Jeździeckiego	3
Bieg myśliwski - Hubertus	2
Szkolenia trenerów, jeźdźców i powożących – wyścigi	2
Szkolenia dla zawodników, sędziów, trenerów Jeździeckich	3
Inne wydarzenia	3
Łącznie	65

Działalność rekreacyjna

Rok 2011 to czternasty rok prowadzenia działalności szkółki jeździeckiej, w oparciu o konie stanowiące własność jednostki. Rekreacja konna prowadzona jest systemem całorocznym. Uczestnikami są zarówno dzieci, jak osoby dorosłe. Dodatkowo najzdolniejsze dzieci uczestniczą w zajęciach o charakterze sportowym, są to grupy szkolenia podstawowego. Rekreacyjnymi formami są także tzw. dni rekreacji partynickiej oraz Hubertus Dolnośląski, w którym mogą uczestniczyć także jeźdźcy i konie spoza toru wrocławskiego.

W terminie 4 lipca do 12 sierpnia 2011 r. zorganizowano 6 tygodniowych turnusów półkolonii jeździeckich dla dzieci w wieku od 6 do 14 lat, z których skorzystało 332 dzieci. W dalszym ciągu prowadzono współpracę z Akademią Ekonomiczną we Wrocławiu na prowadzenie jazd konnych dla studentów w ramach zajęć wychowania fizycznego. Studenci uczestniczący w zajęciach startują w zawodach Ligi Międzyuczelnianej oraz w Akademickich Mistrzostwach Polski, które w ubiegłym roku odbyły się na Partynicach.

Hipoterapia

Zajęcia z hipoterapii prowadzone są od 1999 r.. Na Partynicach działa Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej „Pegaz" wspomagające te zajęcia. Hipoterapia prowadzona jest przez terapeutów z PPM „OTTO-PRODENT". Od roku 2008 „OTTO-PRODENT" prowadzi również zajęcia dla pacjentów sali gimnastycznej w obiekcie krytej ujeżdżalni koni. Zajęcia z hipoterapii prowadzone są:

- Z dofinansowaniem z Narodowego Funduszu Zdrowia,
- Z dofinansowaniem ze Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej PEGAZ, dla pacjentów hipoterapii nie objętych dofinansowaniem NFZ, a wymagających pomocy finansowej,
- Z finansowaniem przez pacjentów.

Ośrodek przy WTWK – Partynice jest od roku 2001 członkiem Polskiego Towarzystwa Hipoterapeutycznego.

Totalizator wyścigowy
Od 2007 r. Wrocławski Tor Wyścigów Konnych – Partynice współpracuje w zakresie obsługi totalizatora wyścigowego ze spółką TOTOLOTEK S. A., z siedzibą w Warszawie przy ulicy Tanecznej 18B. Zgodnie z zapisami umowy podpisanej przez Wrocławski Tor Wyścigów Konnych – Partynice z TOTOLOTKIEM S. A. przychodami jednostki jest 10% od obrotu netto na gonitwy rozgrywane na naszym torze oraz 5% netto od obrotu za zakłady partynickie w kasach zewnętrznych. Koszty związane z opłatami za dodatkową linię telefoniczną, zakupem terminali do gry oraz koszty eksploatacyjne związane z obsługą terminali pokrywa TOTOLOTEK.

KONTROLE

W dniu 21 stycznia 2011 r. Inspekcja Weterynaryjna – Powiatowy Inspektorat Weterynarii we Wrocławiu dokonał kontroli warunków żywienia i utrzymania koni na terenie obiektu. Stan utrzymania koni i ich odżywiania nie budził zastrzeżeń. Wskazano na potrzebę generalnego remontu stajni hotelowej. Zalecono poprawę stanu technicznego stajni do dnia 31 lipca 2011 r. Zalecenie zostało wykonane w miarę posiadanych środków (zabezpieczenie posadzki).
W dniach 6 czerwca do 8 lipca 2011 r. Oddział ZUS we Wrocławiu – Wydział Kontroli Płatników Składek przeprowadził kontrole w zakresie naliczania i odprowadzania składek ZUS. Zalecenie pokontrolne zostały zrealizowane.
W dniu 4 sierpnia 2011 r. przedstawiciel Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego we Wrocławiu dokonał kontroli żywienia uczestników półkolonii letniej. Nie stwierdzono uchybień.
W dniu 4 września 2011 r. Prezes Polskiego Klubu Wyścigów Konnych przeprowadził kontrole spełnienia warunków wymaganych do wykonywania działalności regulowanej (organizator wyścigów konnych), której rejestr prowadzi Polski Klub Wyścigów Konnych oraz wykonania umowy sponsorskiej z dnia 17 sierpnia 2011 r. zawartej pomiędzy PKWK a WTWK – Partynice. Stwierdzono spełnianie wymogów zawartych w rozporządzeniu Ministra i Rozwoju Wsi z 7 grudnia 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla toru wyścigowego oraz wypełnienie warunków umowy sponsorskiej.

DZIAŁALNOŚĆ MARKETINGOWA 2011

Wrocławski Tor Wyścigów Konnych – Partynice podczas sezonu wyścigowo – jeździeckiego 2011 r. kontynuował współpracę z dolnośląskimi i ogólnopolskimi rozgłośniami radiowymi, redakcjami czasopism codziennych i fachowych oraz stacjami telewizyjnymi. Z wielu rozgrywanych na terenie partynickim imprez przeprowadzane były transmisje telewizyjne, relacje z wszystkich zorganizowanych wzmiankowane były w radiu i prasie oraz na stronach internetowych. Przebiegi gonitw relacjonowane były cyklicznie przez pasmo telewizji lokalnej (TeDe i/lub TVP Wrocław). Przed najważniejszymi wydarzeniami organizatorzy i goście wystąpili w programie sportowym „Sportgame Plus" emitowanym 29 września.
Najważniejsze wydarzenia sezonu:
- Eliminacje Halowego Pucharu Polski 18 – 20 marca – relacjonowane w TVP3 Wrocław
- Dzień Prezydencki połączony z I Piknikiem Olimpijskim – 26 czerwca – newsy w lokalnych mediach
- Mistrzostwa Polski Młodych Koni w skokach i ujeżdżeniu – 25 – 28 sierpnia relacja na stronach „Świata Koni".
- Zawody Ujeżdżeniowe „Partynice Dressage Competition" – 9 – 11 września – miały swoją retransmisje TVP3 Wrocław oraz TV TeDe.
- W ramach zawodów Partynice Dressage Competiton (9 – 11 września) rozegrano konkursy o Nagrody Prezydenta Wrocławia, Marszałka Województwa Dolnośląskiego, PKO Banku Polskiego, Hedan i Totolotka S. A., Słowa Sportowego, Magazynu Sportgame, Firmy SAD, Hedan, Prezesa Totolotka S. A., Bisk S. A., Frączak Sp. z o.o., Banana Split Polska, Pramerica, Sklepu Jeździeckiego Mustang.

- Derby - 4 września – 60 minutowy reportaż z całego dnia wyścigowego w telewizji TeDe.
- Zawody Polskiej Ligi Western i Rodeo w konkurencjach westernowych 30 września – 2 października – bardzo szeroko relacjonowane w mediach ogólnopolskich.
- W trakcie sezonu wyścigowego rozegrano następujące gonitwy imiennie, niektóre z nich były gonitwami sponsorowanymi:
- Nagroda Wrocławskiego Parku Wodnego – 17 kwietnia
- Puchar Peugeot D&D – 17 kwietnia
- Wielka Wrocławska – Nagroda Gazety Wyborczej we Wrocławiu – 29 maja
- Nagroda Okręgowego Związku Hodowców Koni we Wrocławiu – 29 maja
- Puchar Osiedla Krzyki – Partynice – 29 maja
- Nagroda Prezydenta Wrocławia – 26 czerwca
- Nagroda Hipodromu Vincennes – 26 czerwca
- Nagroda Słowa Sportowego – 26 czerwca
- Puchar Rektora AWF we Wrocławiu – 26 czerwca
- Puchar Prezesa ADF Auto – 26 czerwca
- Nagroda Polskiego Związku Hodowców Koni – 21 sierpnia
- Nagroda Prezesa W. P. B. P. nr 2 „WROBIS" S. A. – 4 września
- Nagroda Prezesa Banku BGŻ S. A. – 4 września
- Derby Półkrwi o Nagrodę Prezesa Polskiego Klubu Wyścigów Konnych – 4 września
- Nagroda Prezesa Totolotka S. A. – 4 września
- Nagroda Domar Development – 4 września
- Nagroda Elcar Sp. z o.o. – 4 września

Na terenie Wrocławskiego Toru Wyścigów Konnych – Partynice w miesiącach letnich i jesiennych odbyło się wiele imprez integracyjnych (niektóre w trakcie dni wyścigowych), pikników firmowych, ognisk grup zorganizowanych i kursy szkoleniowe:
- Piknik Firmy FM World – 21 maja
- Piknik osiedla Partynice – 29 maja
- Piknik organizowany przez Firmę Skolamed – 3 czerwca
- Piknik charytatywny Lions Club International Wrocław Wratislavia – 5 czerwca
- Piknik Firmy Hasco Lek - 18 czerwca
- IX Bieg Śladem Konia – 26 czerwca
- Piknik Firmy Nordis – 16 września

Ogniska:
- Dla dzieci niepełnosprawnych we współpracy ze Stowarzyszeniem Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej Pegaz i Centrum Rehabilitacyjnym Otto-Prodent
- Cykliczne dla Makro Cash and Carry
- Dla domów dziecka, szkół podstawowych i gimnazjów
- Integracyjne dla młodzieży liceum oraz studentów Uniwersytetu Trzeciego Wieku

Ogniska połączone były ze zwiedzaniem jednostki i jazdą konną.

INNE DZIAŁANIA NA RZECZ MIESZKAŃCÓW WROCŁAWIA

- 21 – 25 lutego w trakcie ferii zimowych Partynice były miejscem spędzania wolnego czasu przez podopiecznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.
- 14. kwietnia – na wrocławskim Rynku odbyła się **parada konna** reklamująca rozpoczynający się sezon wyścigów konnych i promująca Partynice jako miejsce sportów konnych oraz aktywnego wypoczynku połączonego z jazdą konną.
- Kontynuowana była **współpraca z Wrocławskim Parkiem Wodnym**, w ramach której rozegrano 3. i 4. edycję „Dwuboju pływacko – konnego". W sobotę dzieci zmagały się na basenie, natomiast w niedzielę dosiadały koni w specjalnych konkursach.

- Partynice gościły również imprezę rodzinną zorganizowaną przy współudziale Rady Osiedla Partynice. Dzieci z osiedlowych szkół zaprezentowały programy artystyczno – muzyczne i wzięły udział w przygotowanych konkursach.
- 01 czerwca (wspólnie z Młodzieżowym Centrum Sportu) **„Dzień Dziecka na Partynicach”**. Zaprezentowano m.in. pokazy ujeżdżenia, skoków przez przeszkody, jazdy w stylu western. Dzieci brały udział w zmaganiach sportowych i jeździe konnej pod opieką trenerów i opiekunów. W imprezie wzięły udział dzieci z wrocławskich szkół i przedszkoli. W ramach imprezy odbywały się także „zajęcia czytelnicze” związane z akcja „Cały Wrocław czyta dzieciom”, której gośćmi byli Renata Mauer – Różańska oraz dyrektor ZNiO Adolf Juzwenko.
- 16. czerwca – zorganizowany został, przez firmę Agrotimh, pokaz profesjonalnych maszyn i ciągników służących do należytego utrzymania trawników i poboczy dróg komunikacyjnych. Odbiorcami tej prezentacji byli przedstawiciele gmin, powiatów i firm zajmujących się utrzymaniem dróg.
- 25 – 26 czerwca, przy współudziale firmy Polturf, po raz pierwszy odbył się **Wrocławski Weekend Koni Arabskich**. Wyłaniano w nim najpiękniejsze konie w poszczególnych grupach wiekowych. Uroczysta dekoracja czempionów odbywała się w trakcie niedzielnych gonitw.
- 26. czerwca odbył się **I piknik Olimpijski Wrocławia i Dolnego Śląska**, którym już wspominano. Oprócz oglądania pokazów uczestnicy rywalizowali w Rodzinnym Ogródku Rekreacyjnym. Dzięki współpracy z wrocławskim ZOO dużą atrakcję stanowił folwark zwierzęcy (zwierzęta miały także swoją zagrodę w dniu derbowym). Najmłodsi brali udział w pracach ogródka animacji plastycznych.
- 02. października w dniu Zamknięcia Sezonu Wyścigowego zaprosiliśmy naszych gości na **„Święto Latawca i Pieczonego Ziemniaka”.**
- 11 listopada odbył się **Dolnośląski Hubertus** – tradycyjnie zamykający sezon wyścigowo - jeździecki. Goście brali udział czynnie i biernie w „skokach do lisiej kity” i poszukiwaniu lisa, a dzieci na kucykach miały swoje odrębne „polowanie”. Obecni obejrzeli pokazy powożenia zaprzęgiem jednokonnym, którym powoził Bartek Kwiatek wicemistrz świata. Imprezę zakończono ogniskiem i tradycyjnym bigosem myśliwskim.
- **Z okazji dnia Św. Mikołaja** odwiedzono podopiecznych Kliniki Transplantologii Szpiku, Onkologii i Hematologii przy ul. Bujwida. Największą atrakcją był kucyk ze stajni rekreacyjnej, który wspólnie z małymi pacjentami pozował do zdjęć we wnętrzach Kliniki.
- 17 grudnia w hali Orbita Partynice prezentowały stoisko w ramach Wrocławskiego Święta Sportu The World Games. Na targach prezentowano 30 dyscyplin sportu, które mają szansę zaistnieć w organizowanych w roku 2017 igrzyskach we Wrocławiu.

Wrocławski Tor Wyścigów Konnych – Partynice, jako jednostka miejska, działał na podstawie uchwały Rady Miejskiej Wrocławia Nr XV/493/99 z dnia 9 grudnia 1999 r., a zakończył swą działalność w dniu 31 grudnia 2011 r. w związku z uchwałą Rady Miejskiej Wrocławia nr IX/168/11 z dnia 19 maja 2011 r. w sprawie utworzenia jednostki budżetowej pod nazwą Wrocławskie Centrum Sportu, Hippiki i Rekreacji poprzez połączenie Młodzieżowego Centrum Sportu we Wrocławiu oraz Wrocławskiego Toru Wyścigów Konnych – Partynice.

MŁODZIEŻOWE CENTRUM SPORTU WROCŁAW

ORGANIZACJA OGÓLNOPOLSKICH I MIĘDZYNARODOWYCH IMPREZ SPORTOWY PROMUJĄCYCH WROCŁAW

- Organizacja 29. Hasco-Lek Wrocław Maraton – liczba zawodników – 2773 osoby. **29. Hasco-Lek Wrocław Maraton po raz pierwszy znalazł się w pierwszej setce maratonów na świecie** i otrzymał od Polskiego Stowarzyszenia Biegów wyróżnienie za największy przyrost uczestników w 2011 r. W ramach wrocławskiego maratonu odbywają się liczne imprezy towarzyszące: bieg rodzinny „Natur Kaps Mila

Olimpijska", sztafeta maratońska „Biegnij po nadzieję" z udziałem wrocławskich Vip-ów, miasteczko sportowe dla dzieci z konkursami. Ważnym elementem ubiegłorocznej edycji była akcja charytatywna mająca na celu pomoc małym pacjentom prof. Alicji Chybickiej. Podczas akcji zebrano ponad 17 tys. zł na budowę nowej kliniki „Przylądek Nadziei" dla dzieci chorych na raka.

- Biegu rodzinnego „**NATUR KAPS MILA OLIMPIJSKA**" – liczba uczestników – 3000 osób. Impreza ma już swoje grono sympatyków. Biegają i młodsi, i starsi. Ci, którzy ukończą bieg mają szansę wygrać cenne nagrody. Ich fundatorem jest firma Hasco-Lek.

ORGANIZACJA MŁODZIEŻOWYCH IMPREZ SPORTOWYCH

- IV. Wrocławska Olimpiada Młodzieży organizowana wspólnie z Dolnośląskimi Związkami Sportowymi. W Olimpiadzie uczestniczyło 3619 młodych wrocławskich sportowców rywalizujących w 26 dyscyplinach sportowych na wszystkich arenach naszego miasta.
- Zimowy Młodzieżowy Turniej Piłkarski o Puchar Prezydenta Wrocławia zorganizowany przy wsparciu Biura ds. Euro 2012 – liczba uczestników – 800 osób.
- Wakacyjny Młodzieżowy Turniej Piłkarski o Puchar Prezydenta Wrocławia zorganizowany przy wsparciu Biura ds. Euro 2012 – liczba uczestników – 500 osób,

obie edycje – zimowa i letnia - cieszą się bardzo dużym zainteresowaniem. Frekwencja z roku na rok rośnie. W turnieju uczestniczą zarówno drużyny amatorskie, jak i profesjonalne. Od pierwszej edycji poziom sportowy imprezy jest wysoki.

Spadek ilości uczestników WOM w 2011 r. był spowodowany niemożliwością organizacji niektórych dyscyplin sportowych w związku z trwającym w trakcie Olimpiady zagrożeniem powodziowym.

Realizacja programów rozwoju dyscyplin sportowych

Trener Klubowy – MCS Wrocław zatrudnił 65 trenerów i instruktorów sportu z wrocławskich klubów, którzy prowadzili zajęcia z różnych dyscyplin sportu. Stałym szkoleniem sportowym objętych było ponad 1 000 zawodników w kategoriach wiekowych od dziecka do juniora.

ZADANIA INWESTYCYJNE I REMONTOWE ZREALIZOWANE W 2011 ROKU, W RAMACH STATUTOWYCH DZIAŁAŃ JEDNOSTKI.

- Wykonano docieplenie ścian osłonowych oraz elewacji w hali Centrum Sportów Ekstremalnych przy ul. Legnickiej 65 we Wrocławiu.
- Wymiana dwóch transformatorów stacji SN ST2 rozdzielni średniego i niskiego napięcia na Stadionie Olimpijskim
- Zabezpieczono stropodach w stacji uzdatniania wody na terenie kompleksu basenowego przy ul. Racławickiej 62.
- Wykonano remont zabezpieczający świetliki dachowe - hala Centrum Sportów Ekstremalnych przy ul. Legnickiej 65 we Wrocławiu.
- Zrealizowano prace remontowe wraz z wykonaniem pomiarów ochrony przeciwporażeniowej wież oświetleniowych na Stadionie Olimpijskim.
- Wykonano remont masztów oświetleniowych na stadionie przy ul. Sztabowej wraz z przeglądem, konserwacją, wymiana źródeł światła pomiarami 4 szt. masztów oświetleniowych.
- Wyremontowano elewację ściany zewnętrznej hali sportowej przy ul. Poznańskiej.
- Wyremontowano najbardziej zużyte figury w celu przedłużenia certyfikatu hali Centrum Sportów Ekstremalnych przy ul. Legnickiej 65 we Wrocławiu.
- Częściowa naprawa dachu w hali przy ul. Parkowej.

ZADANIA SPORTOWE MCS WROCŁAW

PROGRAMY

Badania uzdolnień sportowych 10-latków - Młodzieżowe Centrum Sportu wychodząc naprzeciw oczekiwaniom rodziców i trenerów wrocławskich klubów sportowych podjęło wspólnie z naukowcami Akademii Wychowania Fizycznego we Wrocławiu trud opracowania i przebadania uzdolnień sportowych 10 letnich dzieci. Badania są prowadzone od 2008 r.. Powyższe badania mają na celu uświadomić dziecku i jego rodzicom predyspozycje do uprawiania sportu i wskazać jaką posiada sprawność fizyczną w porównaniu z rówieśnikami. **W 2011 r. w badaniach – testach sprawności fizycznej uczestniczyło 700 uczniów wrocławskich szkół podstawowych.** Po zakończeniu całego testu każdy uczestnik biorący udział w badaniach uzdolnień sportowych, w zależności od uzyskanego wyniku, otrzymał kolorowy dyplom „CERTYFIKAT UZDOLNIEŃ SPORTOWYCH", wręczany uroczyście na apelach szkolnych.

Bank Informacji Sportowej
Program zawiera informację dotyczące możliwości uprawiania sportu we Wrocławiu w 37 dyscyplinach oraz ofertę szkoleniową 231 wrocławskich klubów sportowych.

Sektor klubów sportowych
Za symboliczną odpłatnością MCS Wrocław udostępniał nowo powstającym młodzieżowym klubom sportowym pomieszczenia biurowe w koronie Stadionu Olimpijskiego. W 2011 r. skorzystało z tego programu 9 klubów i stowarzyszeń sportowych.

Program „I Ty możesz zostać maratończykiem"
Program polegał na popularyzacji biegania wśród mieszkańców Wrocławia, a szczególnie z myślą o osobach, które planowały start w 29. HASCO-LEK Wrocław Maratonie. Młodzieżowe Centrum Sportu Wrocław przygotowało trzecią edycję programu. Cały cykl treningowy trwał kilka miesięcy pod opieka trenerów. Uczestnicy uczyli się technik biegania, a także budowali swoją formę sportową. Udział uczestników w programie był bezpłatny. Z tego programu 186 osób ukończyło 29.HASCO-LEK Wrocław Maraton.

SPRZEDAŻ USŁUG MCS WROCŁAW

W 2011 r. z bazy sportowej MCS Wrocław (stadiony, boiska piłkarskie, hale i sale sportowe oraz skatepark) korzystały: kluby sportowe, szkoły, organizacje pozarządowe, osoby fizyczne, zakłady pracy, firmy - razem 151 podmiotów.

Młodzieżowe Centrum Sportu Wrocław zakończyło swoją działalność z dniem 31 grudnia 2011 r. zgodnie z UCHWAŁĄ NR IX/168/11 RADY MIEJSKIEJ WROCŁAWIA z dnia 19 maja 2011 r. w sprawie utworzenia jednostki budżetowej, pod nazwą Wrocławskie Centrum Sportu, Hippiki i Rekreacji, poprzez połączenie Młodzieżowego Centrum Sportu we Wrocławiu oraz Wrocławskiego Toru Wyścigów Konnych we Wrocławiu.

WROCŁAWSKI ZAKŁAD AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ

Wrocławski Zakład Aktywności Zawodowej jako zakład budżetowy Gminy Wrocław został utworzony Uchwałą Nr XXIV/870/08 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 11 września 2008 r. w sprawie utworzenia Wrocławskiego Zakładu Aktywności Zawodowej z siedzibą we Wrocławiu i nadania Statutu. Od początku r. 2011 funkcjonuje jako **samorządowy zakład budżetowy Gminy Wrocław.**

Działalność prowadzona jest na terenie nieruchomości przy ul. Litomskiej 10 we Wrocławiu, na podstawie umowy użyczenia zawartej w dniu 15 lutego 2010 r., pomiędzy Gminą Wrocław a Wrocławskim Zakładem Aktywności Zawodowej. Zgodnie z przepisami ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych **obiekty i pomieszczenia użytkowane odpowiadają przepisom i zasadom bezpieczeństwa i higieny pracy oraz uwzględniają potrzeby osób niepełnosprawnych** w zakresie przystosowania stanowisk pracy, pomieszczeń higieniczno - sanitarnych i ciągów komunikacyjnych oraz spełniają wymagania dostępności do nich.

Niepełnosprawnym pracownikom w 2011 r. była zapewniona doraźna i specjalistyczna opieka medyczna, poradnictwo i usługi rehabilitacyjne.

Opieka medyczna realizowana była poprzez umożliwienie niepełnosprawnym pracownikom korzystania z usług medycznych w Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej „Ośrodku Medycznym ZIEMO-VITA" na podstawie Umowy nr 111/2008 z dnia 9.12.2008 r. W roku 2011 z pomocy skorzystały 4 osoby na łączna kwotę 290 zł. Wszystkim pracownikom niepełnosprawnym zapewniono 60 minut rehabilitacji dziennie. Z możliwości tej korzystało 24 osób stale i 4 osoby okresowo. Pozostałe osoby zrezygnowały z rehabilitacji. Wśród pracowników 9 osób poruszało się na wózkach inwalidzkich. Osoby te były codziennie wożone zakładowym samochodem na trasie dom – praca i praca – dom.
Podstawową **misją jednostki** jest zatrudnienie i utrzymanie miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego oraz do umiarkowanego stopnia

niepełnosprawności, rehabilitacja zawodowa i społeczna niepełnosprawnych pracowników oraz przygotowanie niepełnosprawnych pracowników do aktywnego życia w otwartym środowisku przy wykorzystaniu ich możliwości i zdolności.

W 2011 r. realizowano zadanie w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych. Przychody **Wrocławskiego Zakładu Aktywności Zawodowej w 2011r wyniosły 2 218 968,43zł, z czego:**

- 569 373,00 zł to **dotacja podmiotowa** z budżetu Miasta na pokrycie kosztów działalności obsługowo-rehabilitacyjnej Zakładu – część kosztów wynagrodzeń kadry obsługowo- rehabilitacyjnej wraz z pochodnymi,
- 81 667,00 zł to **dotacja podmiotowa** z budżetu Województwa Dolnośląskiego na pokrycie kosztów działalności obsługowo-rehabilitacyjnej - część kosztów wynagrodzeń kadry obsługowo- rehabilitacyjnej wraz z pochodnymi,
- 735 000 zł do środki przekazane przez Województwo Dolnośląskie ze środków **Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych** na pokrycie kosztów działalności obsługowo-rehabilitacyjnej Zakładu, w tym część kosztów wynagrodzeń kadry obsługowo- rehabilitacyjnej oraz 80% kosztów wynagrodzeń niepełnosprawnych pracowników wraz z pochodnymi, a także innych kosztów wynikających z § 8 ust.1 rozporządzenia w sprawie zakładów aktywności zawodowej,
- 788 751,53 zł to środki uzyskane z działalności gospodarczej Zakładu – przeznaczone na koszty prowadzenia działalności gospodarczej, w tym 20% kosztów wynagrodzeń niepełnosprawnych pracowników wraz z pochodnymi,
- 43 024,03 zł to inne wpływy własne **z działalności gospodarczej** – wynikające ze wspólnych (wraz ze Stowarzyszeniem „Ostoja”) kosztów mediów i usług związanych z użytkowaniem budynku przy ul. Litomskiej 10,
- 460,01 zł to odsetki bankowe naliczone z konta dochodów własnych.

W celu realizacji zadań świadczono usługi poligraficzne, gastronomiczne i cateringowe, ogrodnicze i porządkowe oraz zajmowano się obsługą techniczną szkoleń, konferencji i imprez okolicznościowych. W roku 2011 przychody z działalności gospodarczej kształtowały się następująco:

- z usług gastronomicznych i cateringowych - kwota 593 591,57 zł,
- z usług poligraficznych – kwota 158 879,05 zł,
- z usług ogrodniczo-porządkowych – kwota 7 902,06 zł,
- z obsługi technicznej imprez okolicznościowych – kwota 28 378,85 zł.

Prowadzona działalność gospodarcza ma na celu jak najlepsze przygotowanie pracowników do pracy na wolnym rynku. Dlatego też przyjmowane przez Zakład zlecenia są bardzo różnorodne, zarówno w zakresie sposobu realizacji, jak i terminów i charakteru wykonywanych zadań. Realizowano stałe zlecenia dla Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej - w zakresie poligrafii i cateringu, dla Centrum Integracji Społecznej - w zakresie cateringu oraz dla Dolnośląskiej Instytucji Pośredniczącej – w zakresie cateringu. Codziennym zadaniem działu gastronomicznego było przygotowywanie i dystrybucja dwudaniowych obiadów na terenie jadalni usytuowanej na parterze budynku przy ul. Litomskiej 10.
W celu zwiększenia efektów rehabilitacji zawodowej i społecznej współpracowano z jednostkami, które mogły pośrednio wpływać na poziom kompetencji zawodowych pracowników niepełnosprawnych:

- Dolnośląskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej „Ostoja”,
- Wrocławski Sejmik Osób Niepełnosprawnych,
- Fundacja im. Brata Alberta,
- Biblioteka Uniwersytecka we Wrocławiu,
- Dolnośląskie Forum Integracyjne,
- Firma 4FGroup.

W Zakładzie funkcjonowała Rada Programowa, która dla każdego pracownika niepełnosprawnego prowadziła dokumentację związaną z przygotowaniem i realizacją indywidualnego programu rehabilitacji zawodowej i społecznej. Rada decydowała o podejmowanych wobec pracowników działaniach zmierzających do właściwego przygotowania pracownika do przejścia do pracy na wolnym rynku. Działania Rady Programowej wspierane były przez środki zakładowego funduszu celowego – Zakładowego Funduszu Aktywności, którego utworzenie było warunkiem otrzymania statusu zakładu aktywności zawodowej. Wpływy środków na konto funduszu to podatek od nieruchomości, podatek dochodowy od osób fizycznych oraz dochód związany z prowadzeniem działalności gospodarczej WZAZ za rok 2010. Zgodnie z regulaminem Zakładowego Funduszu Aktywności priorytetowym zadaniem finansowanym ze środków ZFA było i jest wspomaganie tworzenia miejsc pracy na wolnym rynku pracy dla niepełnosprawnych pracowników Zakładu.

Współpracując z Wrocławskim Zakładem Aktywności Zawodowej kontrahenci mogą odnosić wymierne korzyści:

- Na podstawie art. 22 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2008 r. Nr 14, poz. 92 z późn. zm.) kontrahent, który zakupuje usługę w zakładzie aktywności zawodowej **ma prawo do obniżenia wpłat na PFRON** z tytułu niezatrudniania 6% osób niepełnosprawnych w swojej firmie (przy zatrudnieniu minimum 25 pracowników). Dzięki takiej współpracy jednostki Gminy Wrocław uzyskały w roku 2011 ulgi.
- Jednostki będące w strukturach Gminy Wrocław maja prawo zlecania usług Wrocławskiemu Zakładowi Aktywności Zawodowej z **pominięciem procedur ustawy o zamówieniach publicznych**.
- Jednostki budżetowe i samorządowe zakłady budżetowe są zwolnione z podatku od towarów i usług w przypadku realizacji zleceń względem siebie. Wrocławski Zakład Aktywności Zawodowej realizuje również zlecenia tych jednostek wchodzących w skład struktur Gminy Wrocław po kosztach własnych.

Zakład prowadzi też działalność, która ma wpływ na proces **łamania stereotypów** funkcjonujących w społeczeństwie Wrocławia:

- Pracownicy niepełnosprawni brali czynne udział w szkoleniach urzędników w zakresie obsługi klientów z niepełnosprawnością.
- Zakład włączał się w różne akcje społeczne Miasta mające na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych.
- Kadra obsługowo – rehabilitacyjna brała udział w tworzeniu Strategii Województwa Dolnośląskiego na rzecz rozwoju ekonomii społecznej
- Pracownicy niepełnosprawni wspierani przez instruktorów uczestniczyli w działaniach związanych z wdrażaniem w ramach działalności WZAZ procesu digitalizacji zbiorów bibliotecznych zasobów Biblioteki Uniwersyteckiej.

Departament Infrastruktury i Gospodarki

Wrocław miasto spotkań

INFRASTRUKTURA I GOSPODARKA

WIELOLETNI PLAN INWESTYCYJNY

Uchwalony na Sesji Rady Miejskiej w dniu 29 grudnia 2009 r. Wieloletni Plan Inwestycyjny na lata 2010-2014 został zaktualizowany uchwałą budżetową nr IV/18/10 z dnia 27 grudnia 2010 r., uwzględniając budżet miasta na rok 2011.
W ciągu 2011 r. wprowadzono 239 zmian wynikających z prowadzonego monitoringu realizacji inwestycji, w tym 2 nowe pozycje:

- „Poprawa funkcjonalności komunikacyjnej w rejonie Centrum",
- „Adaptacja zajezdni przy ul. Grabiszyńskiej na cele stałych i czasowych wystaw poświęconych powojennej historii Wrocławia",

oraz wycofano 4 zadania:

- Przebudowa ul. Piastowskiej od skrzyżowania z ul. Grunwaldzką do ul. Sienkiewicza.
- Przebudowa ul. Popowickiej, ul. Starogroblowej i ul. Długiej.
- Przebudowa ul. Kurkowej.
- Przebudowa ul. Poprzecznej od ul. Sołtysowickiej do ul. Krzywoustego.

Zmianie uległa nazwa zadania „Przygotowanie realizacji budowy Mostu Wschodniego w ciągu Obwodnicy Śródmiejskiej we Wrocławiu w procedurze PPP" na „Przygotowanie realizacji budowy Alei Wielkiej Wyspy we Wrocławiu w procedurze PPP".

Połączono dwa zadania „Przebudowa ul. Zwycięskiej od Agrestowej do Karkonoskiej" z „Przebudowa ul. Kutrzeby we Wrocławiu" Nowa pozycja nosi nazwę „Przebudowa ul. Zwycieskiej i ul. Kutrzeby stanowiących połączenie dróg krajowych nr 5 i 8 z Gminą Kobierzyce". Połączono również programy:

- „Program 100 kamienic" z „Programem rewitalizacji miasta Wrocławia" na „Program rewitalizacji wrocławskich kamienic".
- „Program rewitalizacji zieleni miejskiej" z „Rewitalizacją wysp i nabrzeży odrzańskich" na „Program rewitalizacji zieleni, nabrzeży i wysp Odrzańskich".

Po zmianach wg stanu na dzień 27 grudnia 2011 r. plan obejmuje 155 pozycji w 12-tu sektorach na łączną kwotę w latach planu 5 021 936 zł w tym:

- środki własne Miasta na kwotę w latach planu: 2 748 247 zł,
- środki UE na kwotę w latach planu: 913 964 zł.

Ponadto 25 zadań w 5-ciu sektorach na łączną kwotę w latach planu: 1 624 273 zł w tym środki własne Miasta na kwotę w latach planu: 838 461 zł

PROWADZENIE MONITORINGU ZADAŃ INWESTYCYJNYCH

W ciągu 2011 r. prowadzono stały, bieżący monitoring stanu realizacji wszystkich zadań inwestycyjnych na podstawie informacji pisemnych, e-mailowych i telefonicznych oraz w oparciu o karty monitoringu projektów w ramach elektronicznego Systemu Monitoringu Projektów. Cyklicznie, co 3 tygodnie odbywały się spotkania monitoringowe ze Spółką Wrocławskie Inwestycje, Zarządem Inwestycji Miejskich oraz Zarządem Dróg i Utrzymania Miasta.
Monitoringowi w 2011 r. podlegało 182 zadań inwestycyjnych, w tym: 109 dużych zadań inwestycyjnych (WPI) i 73 zadania drobne**.**
W wyniku monitoringu zostało przeprowadzonych wiele zmian budżetowych. Większość zmian (dla zadań ujętych w WPI i zadań drobnych) była zaakceptowana na 10-ciu Sesjach Rady Miejskiej natomiast niektóre zmiany (w zakresie zadań drobnych) wprowadzane były na bieżąco Zarządzeniami Prezydenta Wrocławia.
W ciągu roku opiniowano również zmiany budżetowe proponowane przez inne jednostki.

Opiniowanie wniosków o uruchomienie rezerwy inwestycyjnej

W związku z brakiem możliwości zgłaszania do projektu budżetu Miasta na rok 2011 nowych jednorocznych zadań inwestycyjnych (tzw. zadań drobnych) wprowadzona

została możliwość zgłaszania zadań pilnych do realizacji w trakcie trwania roku budżetowego. Środki na realizację tych zadań pochodziły z rezerwy inwestycyjnej zaplanowanej w budżecie Miasta. W ciągu roku zaopiniowano i przekazano do Skarbnika **31 wniosków** dotyczących uruchomienia rezerwy inwestycyjnej.

Opiniowanie wniosków o uruchomienie procedur przetargowych
W związku z wymogiem ściślejszego monitorowania zaciąganych przez Miasto zobowiązań finansowych w zakresie wydatków inwestycyjnych wszystkie jednostki miejskie zostały zobligowane do występowania, przed uruchomieniem procedur przetargowych, o zgodę na ich uruchomienie. Wszystkie wnioski przed przekazaniem do Prezydenta były opiniowane przez Wydział Inżynierii Miejskiej.

REALIZACJA INWESTYCJI I MIEJSKICH PROJEKTÓW

Budowa wału przeciwpowodziowego na osiedlu Kozanów we Wrocławiu od mostu Maślickiego wzdłuż ulic: Nadrzecznej, Ignuta i Gwareckiej do siedziby Policji przy ul. Połbina – obiekt WWW nr 14
Celem zadania: wybudowanie wału przeciwpowodziowego o długości 1 033 m, wysokości 3 m, szerokości korony wału 4 m, szerokości podstawy wału 31 m i kubaturze 91 500 m^3 oraz wykonanie nw. obiektów towarzyszących:
- drogi serwisowej o długości 1 033 m i szerokości 3,5 m,
- ścieżki pieszo-rowerowej na koronie wału o długości 1 033 m i szerokości 2,5 m,
- trzech przejazdów przez wał - dojazdu do ogródków działkowych położonych w międzywalu, wraz z przebudową ulicy Nadrzecznej,
- drenażu wód infiltracyjnych w podłożu wału od strony odpowietrznej,
- odprowadzenia wód drenażowych i opadowych do istniejącej kanalizacji deszczowej,
- podwyższenia istniejących zagłębień terenowych w obrębie projektowanego wału,
- przełożenia odcinka sieci wodociągowej w ul. Nadrzecznej w obrębie przejazdu przez wał,
- przebudowy linii średniego i niskiego napięcia,
- ogrodzenia Pracowniczych Ogrodów Działkowych oraz Komendy Wojewódzkiej Policji,
- podwyższenia dwóch studzienek na rurociągu kanalizacji sanitarnej Ø 500,
- konstrukcji odciążającej kolektor ODRA na odcinku kolidującym z trasą wału.

Lata realizacji: budowę wału Kozanów zaplanowano od marca 2012 r. do maja 2013 r. tj. 15 miesięcy od dnia podpisania umowy z Wykonawcą robót.
W roku 2011: do maja 2011 r. – zostały zakończone i sfinansowane prace projektowe, 30 maja 2011 r. zostało zawarte Porozumienie w sprawie współfinansowania zadania, pomiędzy Województwem Dolnośląskim i Gminą Wrocław. W dniu 2 czerwca 2011 r. Wojewoda Dolnośląski wydał Decyzję Nr 9/11 o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych. Decyzja stała się ostateczna w dniu 19 lipca 2011 r. Gmina uzyskała zapewnienie dofinansowania budowy wału w latach 2012 – 2013:
- z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu - dotacja w kwocie 10 000 000 zł,
- z Budżet Państwa - „Programu dla Odry-2006" - dofinansowanie w kwocie 10 000 000 zł,
- z Gminy Wrocław - środki własne w kwocie 5 000 000 zł.

Spółka Wrocławskie Inwestycje przeprowadziła procedurę przetargową, otwarcie ofert nastąpiło w dniu 18 listopada 2011 r., rozstrzygnięcie przetargu: 29 grudnia 2011 r. wybrano Przedsiębiorstwo Drogowe ZIAJKA, które zaoferowało wybudowanie wału Kozanów za kwotę 9 471 649, 34 zł.
Poniesione w 2011 r. nakłady finansowe:
- z budżetu WIM UMW - 78 700 zł – (prace projektowe),
- z budżetu Spółki WI – 1 058 200 zł – wypłacone odszkodowanie za pozyskanie gruntu pod budowę od PZD i działkowców.

W dniu 8 lipca 2010 r. została uchwalona ustawa o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (Dz. U. Nr 143 poz. 963.), która zakończyła trwający od 2003 r. konflikt i blokowanie zadania

przez Pana Michała Tortynę oraz Prezesa Okręgowego Zarządu Polskiego Związku Działkowców. W 2011 r. uzyskano „pozwolenia na budowę", pozyskano grunty pod budowę, ogłoszono i rozstrzygnięto przetarg na wybór wykonawcy robót.

Modernizacja Wrocławskiego Węzła Wodnego (WWW) na Nizinie Śląskiej, na terenie Miasta Wrocławia.
Zadanie modernizacji realizują: Dolnośląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych (DZMiUW) oraz Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu (RZGW).
Modernizacja WWW (obejmującego Odrę, jej dopływy, kanały wodne oraz budowle i urządzenia hydrotechniczne do celów przeciwpowodziowych, żeglugowych i przemysłowych) ma zwiększyć ochronę przeciwpowodziową Wrocławia poprzez udrożnienie koryt i kanałów Odry, zwiększenie przepustowości rzeki, modernizację bulwarów i poprawa bezpieczeństwa budowli i urządzeń hydrotechnicznych.
W roku 2012 ma się rozpocząć gruntowna przebudowa całego węzła, finansowana z funduszy Unii Europejskiej.
W Gminie Wrocław, w ramach współpracy z RZGW i DZMiUW, powstał zespół do opiniowania wniosków RZGW i DZMiUW o wydanie decyzji o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych dotyczących obiektów WWW, zgodnie z Ustawą z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych. Pilotowano opiniowanie wniosków, przy współpracy przedstawicieli komórek organizacyjnych Urzędu oraz miejskich jednostek: przygotowano i wydano 12 opinii.

PROGRAM ROZWOJU ENERGETYKI

W ramach programu rozwoju energetyki w 2011 r. przygotowano postępowanie przetargowe na wykonanie „Aktualizacji założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla obszaru Gminy Wrocław". Realizacja tego zadania umożliwi stworzenie dokumentu bazowego do rozbudowy sieci zaopatrujących Miasto Wrocław w ciepło, energie elektryczną i paliwa gazowe. Termin wykonania zadania od 30 marca 2012 r. do 30 listopada 2013 r. Wartość zadania wynosi ok. 553 500 zł.

Oszczędności energii w Gminie Wrocław – grupa zakupowa

W ramach tego programu w 2011 r. zebrano niezbędną dokumentację oraz przygotowano koncepcję realizacji kompleksowego zakupu energii elektrycznej. Realizacja projektu umożliwi redukcję kosztów zużycia energii elektrycznej w obiektach Urzędu Miejskiego i jednostkach powiązanych organizacyjnie, coroczne dokładne planowanie wydatków oraz uniezależnienie budżetu Gminy od nieoczekiwanych podwyżek cen energii elektrycznej. Termin wykonania zadania ustalona na 01 października 2012 r. do 31 grudnia 2012 r. Projekt zostanie sfinansowany z oszczędności powstałych przy zakupie energii elektrycznej.

PROGRAM ROZWOJU TERENÓW POD MIESZKALNICTWO

Działania na rzecz rozwoju terenów pod mieszkalnictwo w 2011 r.:

- dokonano szczegółowej inwentaryzacji zainwestowania terenów przewidzianych pod zabudowę w obszarach programu,
- podpisano porozumienie pomiędzy Gminą Wrocław a S.M. OSADA na wspólną realizację budowy odcinków ul. Szałwiowej, ul. Waniliowej i ul. Cynamonowej,
- podpisano porozumienie pomiędzy Gminą Wrocław a firmą DOMAR DEWELOPMENT KOMOROWICE Sp. z o.o. na wspólną realizację przebudowy ul. Brylantowej,
- podpisano porozumienie pomiędzy Gminą Wrocław a firmą ARCHICOM na wspólną realizację przebudowy ul. Betonowej,
- podpisano porozumienie pomiędzy Gminą Wrocław a firmą Jesionowa 40 Sp. z o.o. na wspólną realizację przebudowy i budowy ul. Jesionowej,
- rozpatrzono szereg wniosków Podmiotów Zewnętrznych o przyjęcie do planu inwestycyjnego Gminy realizacji inwestycji drogowych przy udziale Gminy oraz

Podmiotu Zewnętrznego, składanych zgodnie z Zarządzeniem nr 4862/08 Prezydenta Wrocławia z dnia 26 listopada 2008 r.

ROZBUDOWA INFRASTRUKTURY SIECIOWEJ I DROGOWEJ W PÓŁNOCNYCH OSIEDLACH WROCŁAWIA

Projekt jest współrealizowany przez MPWiK i Miasto, obejmuje obszar 11 osiedli. MPWiK przewiduje jego realizację na lata 2012 – 2016.

- zlecono opracowania dokumentacji projektowych dla osiedli: Pawłowice, Zakrzów, Polanowice-Sołtysowice, Osobowice,
- zakończono projektowanie dla ulic: Polanowicka (osiedle Polanowice), Ruciana, Widawska (osiedle Pawłowice).

PARKINGI KUBATUROWE W CENTRUM WROCŁAWIA - PLAC NOWY TARG

Cel zadania**:** wybudowanie parkingu podziemnego pod pl. Nowy Targ (trzy kondygnacje podziemne łącznie 330 miejsc postojowych) w bezpośrednim sąsiedztwie Rynku celem odciążenia centrum miasta od ruchu samochodowego i stworzenie pieszej enklawy oraz ograniczenie parkowania w obrębie centrum Wrocławia. Inwestycja ta realizowana jest w oparciu o umowę koncesji zawartą w dniu 16 lipca 2010 r. zgodnie z przepisami ustawy z dnia 9 stycznia 2009 r. o koncesji na roboty budowlane lub usługi, gdzie wynagrodzeniem dla Koncesjonariusza za wykonania przedmiotu umowy jest wyłączne prawo do korzystania z parkingu do roku 2050 r. wraz z płatnością w 2013 r.
Nadzór inwestorski nad realizacją zadania pełni Spółka z o. o Wrocławskie Inwestycje.
Lata realizacji projektu – 2010 - 2013.
W roku 2011 zrealizowano:

- w miesiącach maj/ czerwiec zakończono opracowanie projektu budowlanego dla całego zadania inwestycyjnego (I etap - przełożenie sieci, II etap - budowa parkingu),
- wydano decyzje pozwolenia na budowę (I etap - lipiec 2011, II etap - wrzesień 2011),
- we wrześniu opracowano projekty wykonawcze dla I i II etapu,
- w listopadzie zakończono roboty związane z przełożeniem/przebudową infrastruktury technicznej, kolidującej z wykopem pod budowę parkingu (sieci: gazowa, elektryczna, teletechniczna),
- w grudniu zakończono ratownicze badania archeologiczne, które trwały od września 2010 r.,
- w grudniu zakończono wciskanie grodzic Larsena od strony południowej, zachodniej północnej ścian wykopu.

Poniesione w 2011 r. nakłady - 597 000 zł w ramach pozycji budżetowej Dział 710, Rozdział 71095, § 6050+999, nr zadania WPI/083.
Osiągnięto następujące efekty:

- zakończono prace związane z opracowaniem i zatwierdzeniem dokumentacji projektowej oraz uzyskaniem wymaganych decyzji administracyjnych w zakresie niezbędnym do rozpoczęcia prac budowlanych ,
- zakończono większość prac przygotowawczych (ogrodzenie budowy - 100%, zasilanie placu budowy - 100%, ratownicze badania archeologiczne - 100%, przełożenie kolidującej infrastruktury - 75%, organizacja ruchu, wycinka zieleni),
- wykonano część robót ziemnych (wykop oraz zabezpieczenie wykopu w 70%)

„BUDOWA ALEI WIELKIEJ WYSPY WE WROCŁAWIU W PROCEDURZE PPP"

Cel projektu**:** udrożnienie układu komunikacyjnego centrum Miasta z Wielką Wyspą a także poprawa płynności jazdy i rozbudowa sieci transportowej Wrocławia poprzez budowę południowo – wschodniego odcinka drogi od ul. Krakowskiej do ul. Mickiewicza we Wrocławiu o długości 3,8 km. Lata realizacji – 2010 - 2013
Zakres zadań doradcy obejmuje:

- opracowanie modeli ekonomicznych i prawnych realizacji inwestycji,
- rekomendację optymalnego modelu realizacji inwestycji,
- opracowanie niezbędnej dokumentacji do przeprowadzenia postępowania na wybór partnera prywatnego zgodnie z modelem i trybem zaakceptowanym przez Zamawiającego
- świadczenie kompleksowych usług doradczych (ekonomicznych, technicznych i prawnych) na etapie prowadzenia postępowania.

W roku 2011 zrealizowano: w dniu 29 marca 2011 r. podpisano umowę nr 5/278/2011 na świadczenie kompleksowych usług doradczych przy przygotowaniu i przeprowadzeniu postępowania na wybór partnera prywatnego dla realizacji południowo - wschodniego odcinka obwodnicy śródmiejskiej od ul. Krakowskiej do ul Mickiewicza we Wrocławiu. Umowa została podpisana z konsorcjum firm: KPMG Advisory Sp. z o.o.; Scott Wilson Ltd, Scott Wilson Sp. z o.o. Lewandowski i Wspólnicy sp. k. Wartość umowy opiewa na kwotę 1 193 100 zł.
Na przełomie czerwca - lipca w ramach badania rynku przeprowadzono indywidualne spotkania z ponad 20 zainteresowanymi partnerami prywatnymi.
W dniu 16 sierpnia 2011 r. został zakończony etap I umowy i zaakceptowano analizy prawno ekonomiczne wraz z modelem finansowym realizacji inwestycji.
W dniu 15 grudnia 2011 r. podpisano aneks do umowy nr 5/278/20011 wraz ze zmianą nazwy inwestycji na „Budowę Alei Wielkiej Wyspy we Wrocławiu" ze względu na uchylenie przez SKO decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz obniżenie ruchu ze względu na otwarcie AOW i ograniczenie zakresu realizacji inwestycji.
W dniu 15 grudnia 2011 r. Zamawiający przekazał pozytywną decyzję o dalszej realizacji umowy, tj. przygotowania materiałów do wszczęcia postępowania na wybór partnera prywatnego.
Poniesione nakłady - 715 000 zł w ramach pozycji budżetowej Dział 600, Rozdział 60015, § 6050+999, nr zadania WPI/204.
Osiągnięto następujące efekty:
- zarekomendowano optymalny model realizacji inwestycji,
- przystąpiono do przygotowania materiałów do wszczęcia postępowania na wybór partnera prywatnego.

BUDOWA BASENÓW W OBIEKTACH OŚWIATOWYCH W PROCEDURZE PPP

Cel projektu: stworzenie dostępności do obiektów sportowo-rekreacyjnych dla coraz to szerszej ilości uczniów oraz mieszkańców Wrocławia poprzez budowę:
- obiektu sportowo-rekreacyjnego w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 12 przy ul. Suwalskiej,
- obiektu sportowo-rekreacyjnego w VII Liceum Ogólnokształcącym przy ul. Kruczej,
- obiektu sportowo-rekreacyjnego w Szkole Podstawowej nr 118 przy Bulwarze Ikara,
- obiektu sportowo-rekreacyjnego w Szkole Podstawowej nr 84 przy ul. Górnickiego,
- nowego skrzydła dydaktycznego w Szkole Podstawowej nr 84 przy ul. Górnickiego - wraz z remontem i przebudową istniejącego budynku tej placówki oraz zagospodarowaniem terenu.

Zakres zadań:
- opracowanie wariantowych modeli ekonomicznych i prawnych realizacji inwestycji,
- wskazanie formuły realizacji inwestycji (PPP lub koncesja),
- rekomendację optymalnego modelu realizacji inwestycji.

W roku 2011 zrealizowano:
- w dniu 18 kwietnia 2011 r. w ramach umowy ramowej zlecono kancelarii CWW opracowanie analizy prawno-ekonomicznych wraz z rekomendacją optymalnego modelu finansowania budowy 5 basenów przyszkolnych,
- w dniu 13 lipca 2011 r. uzyskano decyzję nr 37/11 o lokalizacji inwestycji celu publicznego dla potrzeb budowy basenu krytego w Szkole Podstawowej nr 118 przy Bulwarze Ikara,

- w dniu 15 lipca 2011 r. uzyskano decyzję nr 38/2011 o lokalizacji inwestycji celu publicznego dla potrzeb budowy basenu krytego w VII Liceum Ogólnokształcącym przy ul. Kruczej,
- w dniu 26 lipca 2011 r. zaakceptowano model finansowania inwestycji,
- na przełomie sierpnia – września 2011 przeprowadzono w ramach badania rynku indywidualne spotkania z 16 partnerami prywatnymi zainteresowanymi budową basenów,
- w IV kwartale 2011 rozpoczęto wraz z kancelarią CWW przygotowania materiałów do wszczęcia postępowania na wybór partnera prywatnego.

Poniesione nakłady - 0,00 zł.
Osiągnięto następujące efekty:

- zarekomendowano optymalny model realizacji inwestycji,
- przystąpiono do przygotowania materiałów do wszczęcia postępowania na wybór partnera prywatnego

INWESTYCJE

ZADANIA INWESTYCYJNE REALIZOWANE PRZEZ ZARZĄD DRÓG I UTRZYMANIA MIASTA

PROGRAM POPRAWY STANU TECHNICZNEGO TOROWISK

Celem projektu jest poprawa stanu technicznego torowisk tramwajowych oraz polepszenie warunków dla zrównoważonego rozwoju Miasta Wrocławia dzięki zapewnieniu na jego obszarze odpowiedniej komunikacji tramwajowej. W 2011 r. wykonano następujące remonty torowisk tramwajowych:

- Zakończono i rozliczono remont torowiska tramwajowego na pl. Społecznym, od przejścia dla pieszych przy Urzędzie Miejskim, do początku toru zabudowanego przed mostem Grunwaldzkim. Całkowity koszt realizacji 408 000 zł, wydatki poniesione w całości w 2011 r.
- Zakończono i rozliczono remont torowiska tramwajowego w ul. Tarnogajskiej od ul. Ks. Czesława Klimasa do pętli Tarnogaj. Całkowity koszt realizacji 187 000 zł, wydatki poniesione w całości w 2011 r.
- Zakończono i rozliczono remont torowiska w ul. Armii Krajowej od ul. Bardzkiej do ul. Tarnogajskiej. Całkowity koszt realizacji 98 000 zł, wydatki poniesione w całości w 2011 r.
- Rozpoczęto remont torowiska wraz z trakcją tramwajową w ciągu ul. Mickiewicza na odcinku od pętli Sępolno do rozjazdu na skrzyżowaniu ul. Mickiewicza i ul. Paderewskiego we Wrocławiu. Planowany całkowity koszt realizacji zadania wynosi 4 087 000 zł, w tym wydatki poniesione w roku 2011 wynoszą 467 000 zł.

Dzięki poprawie stanu technicznego torowisk będzie możliwa szybka, bezpieczna i wygodna komunikacja. Jednocześnie sprawny system transportu tramwajowego pozytywnie wpłynie na kwestię zmniejszenia zanieczyszczenia środowiska naturalnego na obszarze miasta.

REWITALIZACJA WYSP I NABRZEŻY ODRZAŃSKICH

W ramach programu realizowane są przede wszystkim iluminacje obiektów sakralnych oraz mostowych mające na celu nadanie przyjaznego i rozpoznawalnego charakteru nocnemu krajobrazowi miasta. W 2011 r. wykonano 90% iluminacji kościoła p.w. Najświętszego Imienia Jezus przy pl. Uniwersyteckim nr 1 we Wrocławiu. Całkowity koszt realizacji 334 000 zł.

BUDOWA POŁĄCZENIA OBWODNICY ŚRÓDMIEJSKIEJ Z PORTEM LOTNICZYM WE WROCŁAWIU – ETAP II

Celem zadania jest przebudowa ul. Granicznej na odcinku od ul. Mińskiej (C.H. Retail Park) do ul. Skarżyńskiego oraz budowa nowej jezdni łączącej Port Lotniczy z ul. Graniczną. Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007 - 2013. W ramach pozycji planu został również wykonany budynek nowej kotłowni na terenie Jednostki Wojskowej wraz z przebudową systemu ciepłowniczego oraz przebudową instalacji centralnego ogrzewania w budynkach na terenie Jednostki Wojskowej przy ul. Granicznej (zakres nie objęty umową o dofinansowanie).
Lata realizacji projektu: 2009 - 2011
W roku 2011 nastąpiło rozlicznie finansowe Projektu. Poniesione nakłady dotyczą środków niewygasających roku 2010 i wyniosły 8 904 000 zł (w tym środki własne i UE).
Na postawie wykonanych wydatków został przygotowany wniosek o płatność końcową do IZ RPO WD. Do refundacji wskazano kwotę 3 118 075,95 zł. Refundacja środków nastąpi po 2011 r.

BUDOWA SYSTEMU INFORMACJI MIEJSKIEJ WE WROCŁAWIU

Celem projektu jest wykonanie oznakowania kierującego do najważniejszych zabytków i atrakcji turystycznych dla kierowców i pieszych (turystów i mieszkańców), obiektów użyteczności publicznej, w tym wykonanie informacji o zabytkach Wrocławia. W ramach Systemu Informacji Miejskiej zostaną wykonane:

- bezobsługowe punkty informacyjne (poziom i3) – 120 szt.
- informacja kierująca dla ruchu pieszych (poziom i4) – uzupełnienie oznakowania o 57 wybranych obiektów,
- informacja kierująca dla ruchu kołowego (poziom i5) – uzupełnienie oznakowania o 4 wybrane obiekty,
- tablice informacyjne o obiekcie zabytkowym, patronie obiektu i tablice parkowe (poziom i6) – 60 szt.
- informacja o szlakach turystycznych (poziom i5r) – 3 szlaki turystyczne.

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013
Lata realizacji: 2007– 2012

W roku 2011:

- zrealizowano w około 80% poziom i3, na który wydatkowano środki w wysokości 1 998 000 zł,
- opracowano dokumentację projektową dla zadania: wymiana tablic drogowskazowych na terenie miasta Wrocławia (zakres nie objęty umową o dofinansowanie). Zadanie realizowane w trybie zaprojektuj i zbuduj.

Rozliczenie finansowe zaplanowano na 2012 r.
Poniesione łączne nakłady wyniosły 2 595 000 zł (w tym środki własne i UE). Refundacja środków UE w 2011 r. wyniosła: za zakres zrealizowany w latach 2007 – 2008 r. 843 983,53 zł, za zakres zrealizowany w 2011 r. 205 502,64 zł. Łączna wartość wpływu refundacji na konto Gminy Wrocław w 2011 r. wyniosła 1 049 486,17 zł.
Efektem prac zrealizowanych w 2011 r. jest wykonanie 118 paneli mapowych wraz z zasilaniem (poziom i3).

PROGRAM POPRAWY STANU TECHNICZNEGO CHODNIKÓW

Celem programu jest poprawa stanu technicznego chodników we Wrocławiu.

- przebudowę chodników przy ul. Chabrowej

- przebudowę chodników przy ul. Koszarowej
- przebudowę chodników przy ul. Żelaznej
- przebudowę chodników przy ul. Chorzowskiej

Koszt realizacji przedmiotowych robót wynosi 659 000 zł, z czego 554 000 zł wydatkowano w roku 2011. Rozliczenie finansowe nastąpi w 2012 r.
W wyniku realizacji w/w zadań nastąpiła poprawa bezpieczeństwa pieszych.

PROGRAM POPRAWY STANU TECHNICZNEGO OBIEKTÓW INŻYNIERSKICH

Celem programu jest poprawa stanu technicznego mostów, kładek, wiaduktów i innych obiektów inżynierskich we Wrocławiu.
W roku 2011:

- zakończono przebudowę kładki dla pieszych nad ul. Wróblewskiego. Celem zadania było przywrócenie pełnej funkcjonalności obiektu. Koszt zadania to 728 000 zł. – rozliczenie finansowe nastąpi w 2012 r.
- zakończono demontaż desek żelbetowych w przejściu podziemnym na pl. Jana Pawła II. Koszt zadania wyniósł 876 000 zł i został poniesiony w całości w roku 2011.

W wyniku realizacji zadań w ramach programu, poprawie ulega bezpieczeństwo wszystkich użytkowników dróg i obiektów inżynierskich.

PRZEBUDOWA PL. NANKIERA

Celem inwestycji było przywrócenie zabytkowego charakteru placu Nankiera. W ramach zadania wykonano także "Ścieżkę Historii Wrocławia" składającą się 19 odlanych z brązu płyt, upamiętniających ważne dla Wrocławia daty oraz iluminację kościoła św. Wincentego. Zadanie realizowane było w latach 2010 - 2011.
Całkowity planowany koszt realizacji zadania wynosi 2 407 000 zł, z czego w roku 2011 wydano 1 012 000 zł. Rozliczenie zadania nastąpi w roku 2012.
Efektem przebudowy pl. Nankiera jest podniesienie walorów estetycznych i utrzymanie staromiejskiego stylu otoczenia i zagospodarowania terenu.

ROZBUDOWA UKŁADU DROGOWEGO W REJONIE ULIC PARAFIALNEJ I PAWIEJ

Celem inwestycji była przebudowa odcinka ul. Parafialnej od ul Nenufarowej do ul. Asfaltowej. Dodatkowo w ramach zadania zaplanowano likwidację zbiornika Ppoż. Zadanie realizowane było w latach 2010 - 2011.
Planowany koszt całkowity realizacji wynosi 3 143 tyś zł, z czego w roku 2011 wydatkowano kwotę 1 869 tyś zł. Rozliczenie zadania nastąpi w roku 2012
Efektem przebudowy ul. Parafialnej na przedmiotowym odcinku jest podniesienie bezpieczeństwa wszystkich użytkowników ruchu oraz poprawa jakości infrastruktury.

ROZBUDOWA UKŁADU DROGOWEGO W OBRĘBIE OSIEDLA PSIE POLE

Celem programu jest poprawa dostępności komunikacyjnej i rozwój infrastruktury drogowej osiedla Psie Pole. W ramach programu zrealizowano budowę łącznicy od al. Sobieskiego do ul. Bora-Komorowskiego oraz pętlę do zawracania przy ul. Bora-Komorowskiego. Zadanie realizowano w latach 2010 - 2011.
Całkowity kosz realizacji wyniósł 4 666 000 zł, z czego w roku 2011 wydatkowano środki w wysokości 4 127 000 zł.
W wyniku realizacji w/w zadań ułatwiony został wjazd i wyjazd z osiedli Psie Pole i Zgorzelisko oraz zmniejszeniu uległo natężenie ruchu pojazdów na rynku Psiego Pola.

BUDOWA NOWYCH SYGNALIZACJI ŚWIETLNYCH

- Zakończono budowę sygnalizacji świetlnych w następujących lokalizacjach:
  - ul. Kazimierza Wielkiego pomiędzy ul. Gepperta a ul. Zamkową we Wrocławiu.

Celem zadania było utworzenie bezpiecznego dojścia dla pieszych (w tym również turystów) najkrótszą trasą z okolic Rynku do Pałacu Królewskiego oraz powstającego Narodowego Forum Muzyki. Lata realizacji: 2010 - 2011
Koszt realizacji robót wyniósł 558 000 zł, w tym w roku 2011 – 289 000 zł.

- skrzyżowanie al. Armii Krajowej, ul. Nyskiej i ul. Ziębickiej
  Celem zadania było przede wszystkim zapewnienie bezpieczeństwa pieszych przekraczających bardzo ruchliwą ulicę, w szczególności mając na uwadze dzieci uczęszczające do pobliskiej szkoły podstawowej. Lata realizacji: 2011
  Koszt realizacji robót wyniósł 441 000 zł, w całości poniesiony w roku 2011.

- Zamontowano wyświetlacze czasu (97 szt.) na następujących skrzyżowaniach: ul. Pułaskiego/Kościuszki - 4 szt., ul. Wyszyńskiego/Sienkiewicza - 9 szt., ul. Wyszyńskiego/Nowowiejska - 5 szt., ul. Gajowicka/Krucza - 4 szt., ul. Hubska/Sucha - 6 szt., ul. Wyszyńskiego/Szczytnicka - 7 szt., ul. Bałtycka/Obornicka - 9 szt., ul. Borowska/Kamienna - 6 szt., ul. Zaporoska/Gajowicka - 4 szt., plac Hirszfelda - 3 szt., ul. Wyścigowa/Turniejowa - 5 szt., ul. Ślężna/Sudecka - 4 szt., ul. Reymonta/Kleczkowska - 4 szt., ul. Dyrekcyjna/Joannitów - 4 szt., plac Staszica - 4 szt., al. Karkonoska/Wyścigowa - 4 szt., al. Karkonoska/Przyjaźni - 6 szt., ul. Reymonta/Łowiecka - 5 szt., ul. Traugutta/Krakowska - 4 szt.
  Celem zadania była poprawa warunków ruchu oraz przepustowości wybranych skrzyżowań. Lata realizacji: 2011. Koszt realizacji robót wyniósł 296 000 zł, w całości poniesiony w roku 2011. W wyniku realizacji w/w zadań nastąpiła poprawa warunków i bezpieczeństwa ruchu pojazdów oraz pieszych.

PROGRAM OŚWIETLENIA MIEJSC NIEBEZPIECZNYCH

Celem zadań realizowanych w ramach przedmiotowego programu była poprawa bezpieczeństwa wszystkich użytkowników dróg, ze szczególnym uwzględnieniem pieszych.

- Zakończono budowę oświetlenia ul. Psie Budy.
  Lata realizacji: 2010 – 2011. Koszt realizacji robót wyniósł 172 000 zł, z czego w roku 2011 – 112 000 zł.
- Zakończono budowę doświetlenia ul. Św. Idziego we Wrocławiu
  Lata realizacji: 2011. Koszt realizacji robót wyniósł 257 000 zł, z czego w roku 2011 – 207 000 zł. Faktura końcowa została zapłacona w roku 2012.
- Zakończono budowę doświetlenia przejść dla pieszych na sześciu skrzyżowaniach:
  - ul. Wróblewskiego – Wittiga,
  - ul. Pereca – Żelazna,
  - ul. Bujwida - pl. Grunwaldzki,
  - Curie-Skłodowskiej - Chałubińskiego – Łukaszewicza,
  - ul. Kosmonautów – Starogajowa – Kamiennogórska
  - przy bramie głównej Cmentarza Osobowickiego.

  Lata realizacji: 2010 – 2011. Koszt realizacji robót wyniósł 389 000 zł., w całości poniesiony w roku 2011.

W efekcie realizacji powyższych zadań powstało nowoczesne oświetlenie w miejscach, które dotychczas były niedoświetlone i w związku z tym niebezpieczne dla użytkowników dróg.

BUDOWA POŁĄCZENIA OBWODNICY ŚRÓDMIEJSKIEJ Z PORTEM LOTNICZYM WE WROCŁAWIU – ETAP III

Celem planowanego przedsięwzięcia była budowa połączenia Obwodnicy Śródmiejskiej z Nowym Portem Lotniczym we Wrocławiu na odcinku od ul. Skarżyńskiego do Nowego Portu Lotniczego.
Lata realizacji: 2009 - 2011. W 2011 r. zakończono realizację przedmiotowej inwestycji.
Planowany całkowity koszt realizacji wynosi 20 783 000 zł.; w tym wydatki poniesione w roku 2011 – 15 084 000 zł. Środki w budżecie roku 2012, w wysokości 3 462 000 zł, przeznaczone zostaną na finansowe rozliczenie zadania.

Przebudowa ul. Granicznej umożliwiła dojazd do Nowego Portu Lotniczego, poprawiła bezpieczeństwo ruchu i estetykę w tym rejonie miasta.

PROGRAM POPRAWY STANU TECHNICZNEGO NAWIERZCHNI ULIC

W 2011 r. zakończono prace związane z poprawą stanu nawierzchni dróg polegającą na sfrezowaniu starej nawierzchni oraz wykonaniu nowej nakładki bitumicznej (tzw. szybkie wymiany nawierzchni) na następujących odcinkach ulic Wrocławia:

- ul. Kosmonautów (wraz z utwardzeniem pobocza oraz dostosowaniem istniejących chodników do prowadzenia ruchu pieszo – rowerowego),
- ul. Krakowska od zjazdu z estakady do skrzyżowania ul. Opolskiej z ul. Rybnicką,
- ul. Opolska od ul. Świątnickiej do ul. Tyskiej,
- ul. Chociebuska od ul. Rogowskiej do ul. Nowodworskiej,
- ul. Ukraińska,
- al. Gen. Hallera na odcinku od ul. Ojca Beyzyma do ul. Mieleckiej – jezdnia południowa,
- ul. Żernicka na odcinku od ul. Chociebuskiej do AOW wraz z odcinkiem ul. Zemskiej od ul. Żernickiej do ul. Rogowskiej,
- ul. Sułowska na odcinku od ul. Polanowickiej (AOW) do granic miasta,
- al. Armii Krajowej na odcinku od ul. Ślężnej do ul. Spiskiej – jezdnia południowa,
- ul. Ślężna na odcinku od al. Armii Krajowej do ul. Kamiennej - jezdnia wschodnia,
- al. Karkonoska na odcinku od ul. Przyjaźni do ul. Wyścigowej – wylot z miasta, - ul. Wagonowa i Fabryczna,
- ul. Kłokoczycka na odcinku od Mostu Kłokoczyckiego do pętli autobusowej,
- ul. Mościckiego na odcinku od ul. Gazowej do ul. Topolowej,
- ul. Bolesława Krzywoustego na odcinku od mostu na Widawie do wyjazdu z C.H. Korona - jezdnia północna,
- ul. Grabiszyńska - jezdnia południowa na odcinku od nr 78 do nr 66e oraz od ul. Zaporoskiej do ul. Prostej,
- ul. Weigla.

Celem zadania była poprawa stanu nawierzchni wybranych ulic na terenie Wrocławia.
Lata realizacji: 2010 – 2011 (W 2010 r. rozpoczęto roboty na ul. Weigla, pozostałe zadania zrealizowano w całości w 2011 r.)
Koszt realizacji robót wyniósł 22 969 000 zł, w tym w roku 2011 – 21 680 000 zł
W wyniku realizacji w/w zadań nastąpiła poprawa warunków i płynności ruchu pojazdów, a także zmniejszenie uciążliwości hałasu dla okolicznych mieszkańców oraz zmniejszenie kosztów bieżącego utrzymania jezdni.

Zrealizowano etap I tj. około 90 % prac związanych z poprawą stanu nawierzchni dróg polegającą na sfrezowaniu starej nawierzchni oraz wykonaniu nowej nakładki bitumicznej (tzw. szybkie wymiany nawierzchni) na ul. Podwale na odcinku od ul. Traugutta do ul. Kołłątaja. Celem zadania była poprawa stanu nawierzchni ulicy.
Lata realizacji: 2011 – 2012 (w 2012 r. planowane jest wykonanie etapu II). Całkowity koszt realizacji robót wynosi 1 187 000 zł, w roku 2011 – 1 060 000 zł.
W wyniku realizacji zadania nastąpiła poprawa warunków i płynności ruchu pojazdów, a także zmniejszenie uciążliwości hałasu dla okolicznych mieszkańców oraz zmniejszenie kosztów bieżącego utrzymania jezdni.

Zakończono remont nawierzchni torowiska tramwajowego z kostki kamiennej na pl. Grunwaldzkim oraz z kostki betonowej na wysokości ul. B. Polaka. Celem zadania była poprawa stanu zabudowy torowiska tramwajowego (likwidacja licznych zapadnięć i nierówności nawierzchni z kostki betonowej oraz kamiennej).
Lata realizacji: 2010 – 2011. Całkowity koszt realizacji robót wyniósł 2 276 000 zł, z czego w roku 2011 – 1 281 000 zł.
W wyniku realizacji zadania uzyskano równą nawierzchnię torowiska zabudowanego, co w znacznym stopniu poprawiło warunki ruchu oraz komfort pasażerów autobusowej komunikacji zbiorowej.

Zakończono przebudowę sięgacza ul. Szklarskiej wraz z budową dodatkowych miejsc postojowych. Celem zadania było uporządkowanie ruchu kołowego w rejonie ul. Szklarskiej oraz wybudowanie miejsc postojowych dla okolicznych mieszkańców.
Lata realizacji: 2010 – 2011. Całkowity koszt realizacji robót wyniósł 218 000 zł., z czego w roku 2011 – 115 000 zł.
W wyniku realizacji zadania uporządkowany został ruch kołowy w rejonie ul. Szklarskiej oraz zapewniono dodatkowe miejsca postojowe dla okolicznych mieszkańców.

Zakończono poprawę stanu nawierzchni następujących dróg gruntowych:
- parking przy ul. Mazowieckiej,
- ul. Borowska - sięgacz,
- ul. Motylkowa,
- ul. Łubinowa,
- ul. Ałunowa,
- ul. Skoczna,
- ul. Złotnicka,
- ul. Promenada,
- ul. Wieruszowska,
- ul. Brzoskwiniowa,
- ul Pawia.

Celem zadania było zapewnienie bezpiecznego dojazdu do posesji położonych przy w/w ulicach w standardzie tymczasowym z wykorzystaniem frezu lub mieszanki mineralno – cementowo - emulsyjnej.
Lata realizacji: 2011. Całkowity koszt realizacji robót wyniósł 2 025 000 zł, w całości poniesiony w roku 2011.
W wyniku realizacji zadania znacznej poprawie uległ dojazd do posesji zlokalizowanych przy w/w ulicach.

Rozbudowa ul. Wałbrzyskiej na odcinku od ul. Zabrodzkiej do ul. Kościelnej wraz ze skrzyżowaniem ulic: Karmelkowej, Czekoladowej, Wałbrzyskiej i Zabrodzkiej
Celem zadania było zwiększenie przepustowości i poprawa organizacji ruchu w rejonie przebudowywanego układu drogowego.
Lata realizacji: 2010 - 2011. W 2011 r. zakończono realizację przedmiotowej inwestycji. Całkowity koszt realizacji wyniósł 5 334 000 zł; w tym wydatki poniesione w roku 2011 – 4 476 000 zł.
Dnia 28 września 2011 r. podpisana została umowa o dofinansowanie inwestycji w ramach Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych 2008 - 2011 na kwotę 1 225 168 zł. Dnia 31 maja 2011 r. podpisana została umowa o dofinansowanie ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. WFOŚiGW we Wrocławiu przyznał w formie pożyczki kwotę 204 000 zł oraz w formie dotacji kwotę 118 100 zł, z przeznaczeniem na budowę kanalizacji deszczowej.
W efekcie realizacji przedmiotowej inwestycji uległy poprawie warunki i płynność ruchu pojazdów. Nastąpiła również poprawa bezpieczeństwa wszystkich użytkowników drogi.

Przebudowa ul. Kuźniczej
Głównym celem przebudowy jest utworzenie reprezentacyjnego deptaka od Rynku do pl. Uniwersyteckiego, tworzącego spójną całość z resztą odrestaurowanej starówki. Po przebudowie ulica Kuźnicza będzie deptakiem wyłączonym z ruchu kołowego. Przejazd przez ulicę Kuźniczą możliwy będzie wyłącznie za pomocą przecznic: Kotlarskiej, Nożowniczej i Uniwersyteckiej. Plac Uniwersytecki po przebudowie również stanie się deptakiem wyłączonym z ruchu kołowego, poza połączeniem z ul. Grodzką. Ruch dopuszczony będzie również na odcinku od skrzyżowania z wyżej wymienionym łącznikiem do ul. Szewskiej.
Lata realizacji: 2008 - 2012. W 2011 r. wykonano około 62 % robót przewidzianych dla przedmiotowej inwestycji.

Planowany całkowity koszt realizacji wynosi 13 298 000 zł; w tym wydatki poniesione w roku 2011 – 29 000 zł. Środki w budżecie roku 2012, w wysokości 12 000 000 zł, przeznaczone zostaną na finansowe rozliczenie zadania.

Program rozwoju terenów pod aktywność gospodarczą

W ramach Programu zrealizowano „Budowę połączenia ul. Bierutowskiej z ul. Kiełczowską we Wrocławiu" - zadanie obejmujące budowę dróg oznaczonych jako 2KL oraz 3KL w MPZP dla zespołu urbanistycznego Psie Pole Przemysłowe z dodatkowym odcinkiem do ul. Kiełczowskiej, w budowie którego partycypowała finansowo Gmina Długołęka (dotacja na kwotę 2 000 000).

Lata realizacji: 2010-2011. Całkowity koszt realizacji wyniósł 8 878 000 zł, w tym wydatki poniesione w roku 2011- 8 620 000 zł.

Budowa nowych dróg była niezbędna do obsługi planowanych w tym rejonie inwestycji przemysłowych. Sieć połączeń drogowych z centrum miasta oraz w kierunku wylotu na drogę krajową nr 8 wpłynie korzystnie na atrakcyjność terenów pod względem nowych inwestycji gospodarczych. W kosztach realizacji inwestycji partycypowała również firma ADIF (50% kosztów budowy kanalizacji deszczowej wzdłuż drogi 2KL, tj. 556 190,90 zł) w związku z planowaną budową swojego zakładu przy ul. Bierutowskiej. Wykonała ona ponadto na własny koszt dokumentację projektową dla części zadania.

ZADANIA INWESTYCYJNE REALIZOWANE PRZEZ SPÓŁKĘ WROCŁAWSKIE INWESTYCJE

Budowa powiązań miejskiego układu drogowego z węzłami AOW – Łącznik Żmigrodzki

Cel zadania: budowa łącznika w ciągu ul. Żmigrodzkiej o długości ok. 0,5 km, wraz z chodnikami, ścieżkami rowerowymi, zatokami autobusowymi, przebudową infrastruktury oraz z odbudową 31mp przy Mamucie. W roku 2011 zrealizowano budowę:

- jezdni głównych (przekrój dwujezdniowy) - długości ok. 0,5 km
- wraz z zatokami autobusowymi, sygnalizacją świetlną na skrzyżowaniach, drogami zbiorczymi, miejscami postojowymi, chodnikami, ścieżkami rowerowymi, wjazdami i zielenią uliczną.

Lata realizacji: 2006 – 2011. Poniesione w 2011 r. nakłady: 1 234 315,00 zł

Prowadzone były roboty budowlane w całym zakresie przebudowy. Wszystkie elementy pasa drogowego oddano do użytkowania.

Przebudowa układu komunikacyjnego w obrębie osiedla Psie Pole

Cel projektu: przebudowa jezdni na długości ok. 1,06 km wraz z odcinkami jezdni krzyżujących się z ul. Krzywoustego, chodnikami, ścieżkami rowerowymi, zatokami autobusowymi, wjazdami.

Lata realizacji: 2011 – 2013. W roku 2011 zakończono prace projektowe i uzyskano stosowne decyzje administracyjne. Przeprowadzono procedurę przetargową na realizacje zadania. Poniesione w 2011 r. nakłady: 245 000 zł (płatne z pozycji prace przygotowawcze i zadania towarzyszące inwestycjom drogowym).

Zakończony został proces projektowania. Trwa procedura przetargowa zmierzająca do podpisania umowy z Wykonawcą robót.

Budowa połączenia Obwodnicy Śródmiejskiej z Portem Lotniczym we Wrocławiu - etap I

Cel zadania: przebudowa ul. Strzegomskiej na odcinku 1,32 km wraz z budową obiektu mostowego, chodników, ścieżek rowerowych, zatok autobusowych oraz przebudową infrastruktury.

Lata realizacji: 2008 – 2011**.** W roku 2011 przebudowano ul. Strzegomską na odcinku od ul. Nowodworskiej do ul. Granicznej:

- modernizację istniejącej jezdni oraz budowę nowej o łącznej długości odc. 1,32 oraz modernizację ciągów pieszych, dwukierunkową ścieżkę rowerową, przebudowę

oświetlenia ulicznego oraz przebudowę i usunięcie kolizji na sieciach infrastruktury technicznej,
- przebudowę mostu nad rzeką Ślęzą,
- modernizację przejazdu kolejowego kat. B.

Poniesione nakłady: 50 463 537 zł. Oddano do użytku 1,32 km drogi dwujezdniowej, z chodnikami, ścieżkami rowerowymi, przeprawą mostową i pełną infrastrukturą drogową.

Przebudowa ul. Bardzkiej w ciągu drogi wojewódzkiej nr 395 we Wrocławiu

Cel zadania: przebudowa ul. Bardzkiej na dwujezdniową o długość 1,5 km wraz z odcinkami ulic przyległych, chodnikami, ścieżkami rowerowymi, zatokami autobusowymi, przebudowa infrastruktury podziemnej, torowiskiem tramwajowym,

Lata realizacji: 2008 - 2012. W 2011 r. trwały prace związane z przebudową ulic:
- Morwowej o długości ok. 0,45 km wraz z infrastrukturą towarzyszącą (chodniki, ścieżki rowerowe, zatoki autobusowe, budową i przebudową uzbrojenia podziemnego)
- Świeradowskiej o długości ok. 0,35 km wraz z infrastrukturą towarzyszącą (chodniki, ścieżki rowerowe, zatoki autobusowe, budową i przebudową uzbrojenia podziemnego)
- Krynicką o długości ok. 0,2 km wraz z infrastrukturą towarzyszącą (chodniki, budowa i przebudowa uzbrojenia podziemnego)

Poniesione w 2011 r. nakłady: 384 167,78 zł + cesja: 13 265 684,97 zł. Zakończono realizację budowy ul. Bardzkiej (1,5 km), Morwowej, Świeradowskiej, Krynickiej i oddano do użytkowania. Zadanie zostało zrealizowane w 100%, rozliczone i przekazane do eksploatacji do ZDiUM.

Budowa Północnej Obwodnicy Śródmiejskiej we Wrocławiu - etap I

Cel zadania: budowa odcinka Obwodnicy Śródmiejskiej na długości 4,2 km, 8 obiektów inżynierskich, pełne wyposażenie pasa drogowego, urządzenia ochrony środowiska.

Lata realizacji: 2008 – 2011. W roku 2011 rozliczono roboty budowlane i cały kontrakt. Przeprowadzono przeglądy gwarancyjne. Zlecone zostało opracowanie analizy porealizacyjnej. Trwa rozliczanie dofinansowania z UE. Do budżetu Miasta wróciła kwota powyżej 140 000 000 zł. Poniesione w 2011 r. nakłady: 206 709 714 zł.

Zadanie zostało zrealizowane w 100%, rozliczone, trwa refundacja kosztów z UE. Uzyskano nowy element układu komunikacyjnego od mostu Milenijnego do ul. Żmigrodzkiej.

Budowa połączenia tramwajowego skrzyżowania ulic: Legnicka – Na Ostatnim Groszu z planowanym Stadionem EURO 2012 przez osiedle Kozanów - Odcinek od przecięcia ul. Pilczyckiej do krańcówki przy planowanym stadionie

Cel zadania: budowa pętli tramwajowej typu „krańcówka”, torowiska tramwajowego o długości toru pojedynczego ok. 0,5 km.

Lata realizacji: 2009 – 2011. Poniesione nakłady – 8 273 426,66 zł. W roku 2011 wykonano i zakończono kompletnie wszelkie roboty objęte umową i założeniami projektu. Zadanie obejmował w szczelności: wycinkę drzew, prace wyburzeniowe, pomiar geodezyjny, roboty ziemne, roboty budowlane i montażowe w zakresie branży drogowej, elektroenergetycznej, teletechnicznej, torowej i zagospodarowanie terenów zielonych i budowlanych prac wykończeniowych. Podstawowe wybudowane obiekty i ich parametry:
- torowisko - długość 500 mtp, szerokość 7 m,
- perony – 4 000 m^2,
- ścieżki rowerowe - długość 220 m, szerokość 2,5 m,
- SDIP - 300 mb,
- oświetlenie - 400 mb.

Roboty zasadnicze ukończone, trwają roboty w zakresie poprawek i usuwania usterek wskazanych w trakcie czynności odbiorowych Inżyniera. Przygotowanie materiałów odbiorowych. Planuje się objąć przedmiotowe zadanie jedną próba końcową dla całej trasy tramwajowej w 2012 r.

Budowa zintegrowanego węzła przesiadkowego w rejonie Stadionu EURO 2012 – węzeł „Stadion EURO 2012”

Cel zadania: budowa węzła przesiadkowego tramwajowo – kolejowego.

Lata realizacji: 2009 – 2011. Poniesione nakłady: 32 652 437,90 zł. W roku 2011 zrealizowano:

- rozbiórka istniejącego wiaduktu tramwajowego,
- rozbiórka nasypu tramwajowego w celu dostosowania geometrii torowiska do nowego układu,
- wycinka w niezbędnym zakresie istniejącej zieleni,
- przebudowa kolizyjnego uzbrojenia podziemnego oraz budowę niezbędnej infrastruktury technicznej,
- budowa zadaszonego obiektu wyposażonego w węzeł sanitarny oraz windy łączące poziom peronów tramwajowych z poziomem peronów kolejowych,
- budowa peronów kolejowych w celu wkomponowania w nowy obiekt i skomunikowania ruchu pieszego,
- przebudowa torowiska tramwajowego na odcinkach poprzedzających obiekt wraz z wprowadzeniem torowiska na obiekt,
- budowa instalacji umożliwiającej montaż urządzeń Systemu Dynamicznej Informacji Pasażerów,
- budowa instalacji umożliwiającej montaż kamer w celu poprawy bezpieczeństwa podróżnych,
- montaż wyposażenia przystanków tramwajowych takich jak automaty biletowe, tablice informacyjne, itp.,
- budowa parkingu rowerowego,
- budowa oświetlenia całego obiektu,
- budowa połączenia komunikacji pieszej węzła i esplanady stadionu,
- zagospodarowanie terenów zielonych.

Zapewniono wygodne połączenia środków komunikacji Węzłem w bliskości Stadionu.

Budowa zintegrowanego węzła przesiadkowego w rejonie dworców PKP i PKS wraz z przebudową torowiska w ul. Glinianej i ul. Borowskiej od ul. Hubskiej do ul. Peronowej we Wrocławiu

Cel zadania: budowa – zintegrowanego węzła komunikacji publicznej – ok. 0,5 km toru pojedynczego.

Lata realizacji: 2009 – 2011. Poniesione nakłady: 9 846 451,05 zł W roku 2011 zrealizowano:

- szyny tramwajowe LK1 - 500,00 mpt,
- zieleń (wycinka, siew oraz zabezpieczenie),
- nawierzchnia SMA - 5 660,00 m^2.

Stworzono dogodny węzeł komunikacyjny w pobliżu dworców PKS i PKP.

Przebudowa torowiska tramwajowego w ul. Hubskiej na odcinku od ul. Pięknej do ul. Kamiennej we Wrocławiu

Cel zadania: przebudowa torowiska tramwajowego o długości 0,67 km toru pojedynczego wraz z elementami pasa drogowego.

Lata realizacji: 2011. Poniesione nakłady: 5 548 790,56 zł. W roku 2011 zrealizowano:

- torowisko - 673,73 mpt,
- chodniki, ścieżki rowerowe, perony, płytki STOP,
- nawierzchnia drogowa - 3 960,75 m^2,
- sieć trakcyjna - 1,13 km.

Zadanie ukończone i oddane do użytkowania. Trwa rozliczenie końcowe.

Przebudowa torowiska tramwajowego w ul. Legnickiej na odcinku od pl. Jana Pawła II do ul. Na Ostatnim Groszu we Wrocławiu

Cel zadania:

- przebudowa torowiska tramwajowego, wraz z wyposażeniem o długości 1,177 km - toru pojedynczego, na odcinku od pl. Strzegomskiego do ul. Zachodniej.

- przebudowa peronów przystankowych (zatok autobusowych, chodników, zieleni przyulicznej i ścieżek rowerowych) oraz ich integracja z przystankami autobusowymi na zachodnim wlocie placu Jana Pawła II (od strony ul. Sokolniczej)

Lata realizacji: 2011 – 2012. Poniesione nakłady: 6 694 071,33 zł.
Zadanie ukończone i oddane do użytkowania. Trwa rozliczenie końcowe.

Wyposażenie przystanków tramwajowych na nowych odcinkach Tramwaju Plus
Cel zadania: budowa wyposażenia przystanków tramwajowych przy ul. Bardzkiej i ul. Świeradowskiej
Lata realizacji: 2011 – 2012. Poniesione nakłady: 4 106 624,65 zł. W roku 2011 zrealizowano:

- Etap I: wyposażenie przystanków tramwaju Plus na ul. Bardzkiej i Świeradowskiej - w ramach wiat przystankowych:
  - panele szklane - 71 szt.,
  - panele informacyjne - 2 szt.,
  - panele informacyjne z nazwą przystanku - 4 szt.,
  - panele z nazwa przystanku - 5 szt.,
  - podwieszane panele dla wyświetlaczy - 4 szt.,
  - ławki - 28 szt.,
  - ścianki boczne - 30 szt.,
  - moduły dachowe - 128 szt.,
  - wolnostojące panele z nazwami przystanków - 31 szt.,
  - pojemniki na śmieci - 30 szt.,
  - ławki wolnostojące (podpieraczki) - 7 szt.,
  - pylony informacyjne (wariant 1) - 9 szt.,
  - automaty URBANCARD - 2 szt.,
  - wiaty rowerowe Bike&Ride - 2 szt. (6 modułów).
- Etapu II – rozpoczęto produkcję wyposażenia i czynności koordynacyjne przed przyszłym montażem.

Oddano do użytkowania wiaty przystankowe wraz z infrastruktura towarzyszącą.

Stacja prostownikowa MILENIJNA
Cel zadania: budowa stacji z wyposażeniem.
Lata realizacji: 2010 – 2012. Poniesione nakłady: 5 492 703,92 zł. W roku 2011 wykonano budynek stacji wraz z wyposażeniem elektroenergetycznym, zasilano stację z GPZ PKP ENERGETYKA oraz zagospodarowano teren wokół stacji wraz z ogrodzeniem.

Stacja prostownikowa DWORSKA
Cel zadania: budowa stacji z wyposażeniem.
Lata realizacji: 2010 - 2012. Poniesione nakłady: 3 465 978,35 zł. W roku 2011 wykonano budynek stacji wraz z wyposażeniem elektroenergetycznym, zasilono stację SN (do wykonanego w ramach odrębnych zamówień zasilania SN) z GPZ Pilczyce oraz zagospodarowano teren wokół stacji wraz z ogrodzeniem.

Stacja prostownikowa FIOŁKOWA
Cel zadania: budowa stacji z wyposażeniem.
Lata realizacji: 2009 – 2012. Poniesione nakłady: 2 213 697,67 zł. W roku 2011 wykonano budynek stacji wraz z wyposażeniem elektroenergetycznym, zasilono stację z GPZ Wrocław Zachód, zasilono nn trakcji dla wszystkich punktów zasilających wskazanych w projekcie oraz zagospodarowano teren wokół stacji wraz z ogrodzeniem.

Budowa infrastruktury drogowej w otoczeniu stadionu piłkarskiego EURO 2012 we Wrocławiu
Cel zadania: budowa ulic: Królewieckiej o długości 0,52 km i Drzymały długości 0,68 km.
Lata realizacji: 2008 – 2011. Poniesione nakłady: 16 146 922 zł. W roku 2011 zrealizowano:

- Etap I: „Budowa ul. Drzymały w nowym przebiegu od ul. Królewieckiej do północnej łącznicy węzła z drogą krajową nr 94” jezdnia pięciopasmowa (bez pasa rozdziału) – długość ok. 0,68 km, ścieżki rowerowe, chodniki,
- Etap II: „Przebudowa ul. Królewieckiej wraz z zagospodarowaniem terenu po północnej stronie Stadionu Piłkarskiego Euro 2012” - jezdnia dwupasowa – długość ok. 0,52 km, chodniki, dwupasowe ronda, ścieżki rowerowe.

Zakończono roboty budowlane i oddano do użytkowania. Trwa procedura odszkodowawcza dot. gruntów Państwa Krzywdów.

Przebudowa ul. Lotniczej w ciągu drogi krajowej nr 94 we Wrocławiu - etap II

Cel zadania: przebudowa i budowa odcinka ul. Lotniczej o długości 0,58 km (o szerokości 2 x 2 pasy ruchu o szerokości 3,5 m), węzła z ul. Drzymały oraz parkingu P&R na 66 mp dla samochodów osobowych i ok. 200 mp dla autobusów.

Lata realizacji: 2008 – 2011. Poniesione nakłady: 2 427 816 zł. W roku 2011 zrealizowano:

- budowa mostu nad rzeką Ślęzą „MG5", obiekt o długości całkowitej ok. 33 m, szerokość całkowita ok. 26,6 m,
- budowa wiaduktu „WG-4" w ciągu ul. Lotniczej nad ciągiem pieszym od zintegrowanego przystanku tramwajowego MPK i kolejowego PKP oraz parkingu do esplanady, obiekt o długości ok. 70,5 m, szerokości maks. ok. 29,8,
- budowa wiaduktu „WG-2" w ciągu ul. Lotniczej nad ul. Drzymały,
- budowa wiaduktu drogowego „WG-1" w ciągu ul. Lotniczej nad linią kolejową,
- budowa przejść dla pieszych,
- budowa parkingu.

Zapewniono dogodne połączenia komunikacyjnego w mieście.

Zagospodarowanie terenu wschodniego pomiędzy obszarem stadionu i rzeką Ślęzą wraz z budową kładki

Cel zadania: budowa ciągu pieszo–rowerowego, terenu rekreacyjnego, lądowiska dla helikopterów.

Lata realizacji: 2009 – 2012. W roku 2011 zrealizowano:

ETAP I: wycinka zieleni, wyrównanie i podniesienie terenu ze względów przeciwpowodziowych, budowa konstrukcji drogi i ścieżek rowerowych bez wykonania warstw asfaltowych, budowa parkingu rowerowego, budowa lądowiska dla helikopterów wraz z wyposażeniem.

Zakończono roboty budowlane dla I etapu. Trwa rozliczenie inwestycji.

Przebudowa ul. Kosmonautów w ciągu drogi krajowej nr 94 we Wrocławiu

Cel zadania: przebudowa odcinka ulicy w ciągu drogi krajowej nr 94 o długości ok. 0,7 km z obiektami inżynierskimi (estakady) i włączeniem do AOW.

Lata realizacji: 2008 – 2013. Poniesione nakłady: 30 889 908 zł (w tym cesja: 18 306 311 zł). W roku 2011 przebudowano ul. Kosmonautów w ciągu drogi krajowej nr 94 we Wrocławiu, odcinek o długości ok. 0,7 km:

- przebudowano tory tramwajowe,
- wybudowano wiadukt,
- wybudowano sygnalizację świetlną,
- przebudowano kolizyjne uzbrojenia,
- wybudowano i przebudowano oświetlenia drogowego,
- wybudowano i przebudowano odwodnienia,
- wybudowano i przebudowano kanalizację kablową dla Miejskiej Sieci Rurociągów Kablowych,
- przeprowadzono wycinkę i zabezpieczenie drzew i krzewów z uwzględnieniem wykonania nasadzeń.

Przebudowa ul. Buforowej w ciągu drogi wojewódzkiej nr 395 we Wrocławiu

Cel zadania: przygotowanie projektu przebudowy ulicy o długości 2,9 km od wiaduktu kolejowego do granicy miasta, wraz z przebudową wiaduktu. Powstanie jednolity ciąg

komunikacyjny Bardzka – Buforowa od Obwodnicy Śródmiejskiej do granicy miasta w ciągu drogi nr 395.
Lata realizacji: 2008 – 2015. Poniesione nakłady: 475 282,82 zł. W roku 2011 trwały prace projektowe zgodnie z zakresem. Obecnie trwa postępowanie środowiskowe. Realizacja inwestycji przewidziana jest po EURO 2012.

Budowa zintegrowanego węzła przesiadkowego w rejonie Stadionu Euro 2012 - część kolejowa
Cel zadania: budowa zintegrowanego węzła przesiadkowego tramwajowo – kolejowy przy stadionie.
Lata realizacji: 2009 – 2011. Poniesione nakłady: 1 143 593,97 zł. W roku 2011 przeprowadzono rozbiórkę istniejącego wiaduktu tramwajowego (nasypu tramwajowego) w celu dostosowania geometrii torowiska do nowego układu, przeprowadzono także wycinkę w niezbędnym zakresie istniejącej zieleni. Przebudowano kolizyjnego uzbrojenia podziemnego. Zadanie ukończone i oddane do użytkowania.

Przebudowa ul. Wyścigowej w ciągu drogi krajowej nr 8 we Wrocławiu
Cel zadania: przebudowa ul. Wyścigowej o długości 1,27 km trasy dwujezdniowej, wraz z infrastrukturą w ciągu drogi krajowej nr 5.
Lata realizacji: 2008 – 2012. Poniesione nakłady: 146 848 zł. W roku 2011 zakończono rozliczenie przebudowywanej ul. Wyścigowej na odcinku od połączenia z ul. Karkonoską do wiaduktu kolejowego. Długość przebudowywanego odcinka - 1,27 km
Przeprowadzono analizę porealizacyjną w zakresie hałasu, w wyniku której zostało przeprowadzone postępowanie przetargowe na wyłonienie wykonawcy budowy ekranu akustycznego. Wykonawca opracował projekt ekranu – trwa jego wykonanie.
Zadanie w części drogowej zostało zakończone i oddane do ruchu. Trwa rozliczenie refundacji z UE oraz prace końcowe związane z budową ekranu.

Budowa połączenia Portu Lotniczego ze Stadionem Piłkarskim w ciągu drogi krajowej nr 94 we Wrocławiu
Cel zadania: budowa obwodnicy Leśnicy Oś Inkubacji II i Alei Stabłowickiej.
Lata realizacji: 2008 – 2013. Poniesione nakłady: 3 127 183 zł. W roku 2011 zrealizowano: opracowywano dokumentację projektową oraz uzyskano decyzję administracyjną dla III etapów zadania. Odbyło się spotkanie z Wiceprezydentami poświęcone omówieniu kwestii przejęcia terenów wojskowych na potrzeby realizacji zadania. Ogłoszono przetarg na opracowanie dokumentacji projektowej dla zadania „Dojazd do NSZW w ciągu Al. Stabłowickiej".

Budowa parkingu podziemnego pod Placem Nowy Targ wraz z nawierzchnią placu - udział Miasta
Cel zadania: budowa parkingu podziemnego pod płytą placu Nowy Targ na 330 mp, wraz z zagospodarowaniem płyty nad parkingiem.
Lata realizacji: 2009 – 2013. Poniesione nakłady: 597 138,86 zł. W roku 2011 została wykonana ekspertyza stanu technicznego schronu zlokalizowanego pod pl. Nowy Targ we Wrocławiu. W dniach:

- 14 lipca 2011 r. wydano decyzję nr 1054/2011 – PnB dla etapu I inwestycji,
- 12 sierpnia 2011 r. uzyskano zaświadczenie o ostateczności decyzji PnB dla etapu I inwestycji (decyzja stała się ostateczna z dniem 10 sierpnia 2011 r.),
- 22 lipca 2011 r. złożono w PINB zawiadomienie o rozpoczęciu robót budowlanych na podstawie decyzji PnB nr 1054/2011.

Uzyskano pozwolenie na budowę. Realizację robót w trakcie.

Budowa wału przeciwpowodziowego dla osiedla Kozanów we Wrocławiu
Cel zadania: budowa budowli hydrotechnicznej o długości 1,033 m oraz ścieżki rowerowej o długości 0,84 km.
Lata realizacji: 2011- 2013. Poniesione nakłady: 1 122 513,50 zł. W roku 2011 trwały prace związane z przygotowaniem postępowania przetargowego. Przetarg na wyłonienie

Wykonawcy robót budowlanych został ogłoszony. Zostały wypłacone należne odszkodowania za dobrowolne wydanie Gminie Wrocław działek. Zostało wypłacone również odszkodowanie za wygasłe z mocy prawa prawo użytkowania wieczystego gruntu, a także odszkodowanie za części wspólne.

Narodowe Forum Muzyki
Cel zadania: budowa Sali koncertowej na 1 800 miejsc i 3 kameralnych sal koncertowych oraz parkingu podziemnego na 660 mp.
Lata realizacji: 2010 – 2014 Poniesione nakłady: 6 455 532,49 zł (BNF+DIG) – WPI, 13 150 972,79 zł (BNF+DIG) cesja, 841 311,27 zł (BNF+DIG) odsetki. W roku 2011 kontynuowano roboty budowlane, w tym m.in.:

- reorganizacja placu budowy,
- prace archeologiczne, nadzór archeologiczny,
- monitoring budynków istniejących w sąsiedztwie budowy, monitoring budowy,
- fundamentowanie (podłoże, izolacje, zbrojenie, wylewanie, pielęgnacja betonu),
- sporządzenie i uzgodnienia dokumentacji warsztatowej technologii sceny,
- monitoring i utrzymanie poziomu wody gruntowej,
- wykonywanie w Głównej Sali Koncertowej niezależnej konstrukcji w technologii box in box,
- wykonywanie schodów żelbetowych monolitycznych.

ZADANIA INWESTYCYJNE REALIZOWANE PRZEZ ZARZĄD INWESTYCJI MIEJSKICH

Program poprawy stanu technicznego chodników
Cel programu: opracowanie dokumentacji projektowej oraz realizacja robót budowlanych związanych z przebudową ulic w zakresie chodników.
Poniesione nakłady: 915 391 zł. W roku 2011 zrealizowano:

- opracowano oraz realizowano roboty budowlane w zakresie budowy chodników: ul. Biegła, ul. M. Cassino, ul. Norwida, ul. Murarska, ul. Grecka, ul. Modra, ul. Rękodzielnicza,
- opracowano oraz realizowano roboty budowlane w zakresie budowy miejsc parkingowych przy ul. Monte Cassino,
- realizowano roboty budowlane w zakresie budowy chodnika: ul. Norwida
- rozpoczęto opracowywanie dokumentacji projektowej budowy, przebudowy chodników: ul. Popowicka, ul. Sucha, ul. Ofiar Oświęcimskich, ul. Gorlicka,
- rozpoczęto realizacje zadań w trybie „projektuj – buduj": ul. Rumiankowa, ul. Wińska,
- zakończono inwestycje:
  - ul. Biegła – wybudowano chodniki i dojścia do posesji z kostki betonowej 8 cm – 190 m^2, wybudowano zjazdy z kostki betonowej 8 cm – 94,7 m^2, wybudowano zjazdy z kostki kamiennej(przedrukowanie istniejącej nawierzchni) – 19,6 m^2, wybudowano nawierzchnię jezdni z betonu asfaltowego – 20,1 m^2, trawniki – 189,4 m^2,
  - ul. Monte Casino – wybudowano chodnik z płytek betonowych – 541 m^2, wybudowano chodnik o nawierzchni z kostki kamiennej 18/20 cm – 213 m^2, wybudowano chodnik o nawierzchni z kostki kamiennej 9/11 cm – 162 m^2, zieleńce – 230 m^2
  - ul. Norwida – wybudowano chodnik o nawierzchni z płyt betonowych 15 cm – 915 m^2, wybudowano chodnik o nawierzchni z kostki granitowej 9/11 cm – 733 mb, wybudowano chodnik o nawierzchni z kostki kamiennej 18/20 cm – 50 m^2, wybudowano chodnik z płytek betonowych STOP – 7 m^2,
  - ul. Murarska - wybudowano chodnik o nawierzchni z płytek betonowych – 682 m^2, krawężnik betonowy na ławie betonowej – 273 m, obrzeże betonowe na ławie betonowej – 516 mb,

- ul. Grecka - wybudowano chodnik o nawierzchni z kostki betonowej 8 cm – 481 m^2, zjazdy o nawierzchni z kostki betonowej 8 cm – 151 m^2, obrzeże betonowe – 10 m,
- ul. Modra – wybudowano chodnik o nawierzchni z kostki betonowej 8 cm - 190 m^2, parking o nawierzchni z kostki betonowej 8 cm - 72 m^2, zieleńce – 150 m^2
- ul. Rękodzielnicza – wybudowano chodnik o nawierzchni z kostki betonowej – 547 m^2, wybudowano obrzeże betonowe o długości 245 m, wybudowano ściek z kostki kamiennej o długości 67 m,

- zakończono budowę miejsc parkingowych przy ul. Monte Cassino – wybudowano chodnik o nawierzchni z asfaltowej – 632 m^2, nawierzchnia z płytek betonowych typ STOP 5 cm – 29m^2, nawierzchnia z płytek betonowych 5 cm – 64 m^2, zamontowano znaki drogowe 16 szt., zamontowano słupki drogowe 36 szt., wybudowano wpusty deszczowe – 7 szt.
- rozpoczęto opracowywanie dokumentacji projektowej:
  - ul. Popowicka w zakresie budowy uzupełniających chodników,
  - ul. Sucha w zakresie remontu chodnika po stronie numerów parzystych na odcinku od ul. Borowskiej do przejścia dla pieszych na wysokości tunelu miejskiego i budynku nr 13.
  - ul. Ofiar Oświęcimskich w zakresie przebudowy chodnika, budowy wjazdów do bram kamienic,
  - ul. Gorlicka w zakresie budowy jednostronnego chodnika z odwodnieniem.
- rozpoczęto realizację zadań związanych z budową chodników w trybie „projektu-buduj”:
  - ul. Rumiankowa w zakresie przebudowy chodnika na odcinku od ul. Macieja Przybyły do ul. Seweryna Udzieli
  - ul. Wińska w zakresie przebudowy chodnika na odcinku od ulicy Watowej do końca posesji nr 21.

Program wspierania budownictwa społecznego

Cel programu: opracowanie dokumentacji projektowej oraz realizacja robót budowlanych w zakresie budowy dróg wraz z infrastrukturą dla zapewnienia obsługi budynków budowanych przez Towarzystwo Budownictwa Społecznego.

Lata realizacji: 2008-2014. Poniesione nakłady: 1 126 979 zł. W roku 2011 zrealizowano:

- zakończono 1 część budowy kanalizacji deszczowej wraz z odbudową nawierzchni wzdłuż chodnika ul. Starogajowej, tj. na odcinku od istniejącej studni na wysokości posesji przy ul. Starogajowej 104 do studni D3 oraz kanalizacji deszczowej od studni D3 do wpięcia do rowu B.9 – etap I, wybudowano dodatkowe 2 studnie rewizyjne i dodatkowy odcinek kan. deszczowej o dł. 21,9 m, ORZ. Długość całkowita kanalizacji deszczowej – 213 m.
- przeprowadzono procedurę przetargową na wybór wykonawcy dokumentacji projektowej oraz rozpoczęto opracowywanie dokumentacji projektowej budowy dróg 2 KD-Z, 8 KD-D, 9 KD-D, 11 KD-D wraz z infrastrukturą na osiedlu Leśnica w rejonie ulic Dolnobrzeskiej i Marszowickiej,
- przeprowadzono procedurę przetargową na wybór wykonawcy dokumentacji projektowej oraz rozpoczęto opracowywanie dokumentacji projektowej budowy i przebudowy infrastruktury technicznej w ul. Afgańskiej i Pakistańskiej.

Program rozwoju terenów pod mieszkalnictwo

Cel programu: opracowanie dokumentacji projektowej oraz realizacja robót budowlanych w zakresie infrastruktury technicznej tj. odwodnienia, zasilania elektrycznego w celu przygotowania terenów pod zabudowę mieszkaniową.

Poniesione nakłady: 224 269 zł. W roku 2011 zrealizowano:

- zakończono roboty budowlane w zakresie budowy linii sn w ul. Zbożowej i ul. Cukierniczej,
- zakończono opracowanie dokumentacji projektowej, przeprowadzono procedurę przetargową na realizację robót budowlanych w ul. Brodzkiej w zakresie przebudowy napowietrznej linii energetycznej sn.

- zakończono opracowanie dokumentacji projektowej w zakresie budowy, chodnika, kan. deszczowej, oświetlenia i sieci MTKK w ul. Brylantowej oraz przeprowadzono procedurę przetargową na wybór wykonawcy robót budowlanych,
- zakończono opracowanie dokumentacji projektowej budowy drogi w ul. Gwizdanowskiej,
- opracowywano dokumentację projektową budowy kolektora deszczowego przy ul. Racławickiej i ul. Przyjaźni,
- rozpoczęto roboty budowlane dla zadań „Budowa odcinka drogi ul. Brylantowej we Wrocławiu" oraz „ul. Brodzka - przebudowa napowietrznej lini energetycznej sn".

Program Rewitalizacji miasta Wrocławia

Cel programu: opracowanie dokumentacji projektowej oraz realizacja robót budowlanych w zakresie rewitalizacji wrocławskich kamienic.

Lata realizacji: 2008-2014. Poniesione nakłady: 136 320 zł. W roku 2011 zrealizowano:

- rewitalizacja Psiego Pola – rozpoczęto realizację robót budowlanych w zakresie nowej, narożnej zabudowy mieszkalno-usługowej przy ul. Gorlickiej 2,
- rewitalizacja Psiego Pola – rozpoczęto realizację robót budowlanych w zakresie nowej, narożnej zabudowy mieszkalno -usługowej przy ul. Krzywoustego 309,
- zakończono opracowywanie dokumentacji projektowej w zakresie rewitalizacji kamienicy przy ul. Kniaziewicza 36,
- zakończono opracowywanie dokumentacji projektowej w zakresie rewitalizacji kamienicy przy ul. Kniaziewicza 38,
- zakończono opracowywanie dokumentacji projektowej w zakresie rewitalizacji kamienicy przy ul. Kniaziewicza 39.

Przebudowa siedzib Rad Osiedli

Cel zadania: opracowanie dokumentacji projektowej oraz realizacja robót budowlanych w zakresie poprawy stanu technicznego budynków Rad Osiedli.

Lata realizacji: 2011. Poniesione nakłady: 548 245 zł. W roku 2011 zrealizowano:

przeprowadzono procedury wyboru wykonawcy na opracowanie dokumentacji projektowych oraz wykonanie robót budowlanych zgodnie ze zgłaszanymi potrzebami. Realizowano zadania na rzecz Rad Osiedli:

- Rada Osiedla Lipa Piotrowska **-** wykonano izolację ścian fundamentowych oraz opaski wokół budynku, wymianę stolarki okiennej w całym budynku,
- Rada Jerzmanowo-Jarnołtów-Strachowice-Osiniec – wykonano przebudowę siedziby RO w zakresie dostosowania pomieszczeń kotłowni do obowiązujących przepisów wraz z opracowaniem projektu zamiennego,
- Rada Osiedla Huby – wykonano roboty budowlane związane z wymianą grzejników, remontem loggi, pomieszczeń oraz remontem łazienki,
- Rada Osiedla Jagodno **-** opracowano dokumentację projektowej remontu pomieszczenia sanitariatów i pomieszczenia socjalnego oraz przyłączą kanalizacji sanitarnej oraz wykonano roboty budowlane związane z remontem pomieszczeń sanitariatów i pomieszczenia socjalnego,
- Rada Osiedla Tarnogaj – wykonano roboty budowlane związane z demontażem drewnianej antresoli w pomieszczeniu pomocniczym, wydzieleniem węzła sanitarnego, zamurowaniem otworów drzwiowych do piwnicy i klatki schodowej, wykonaniem sufitu podwieszanego kasetonowego, wykonaniem nowych instalacji wewnętrznych, wymianą okien,
- Rada Osiedla Brochów – wykonano roboty budowlane w zakresie wymiany posadzek, wymiany instalacji elektrycznej, wymiany opraw oświetleniowych, wymiany instalacji sanitarnej, przebudowy sanitariatów, wymiany drzwi wewnętrznych, malowania ścian,
- Rada Osiedla Pilczyce – wykonano przebudowę wjazdu, placu gospodarczego (wykonano zadaszenia osłony śmietnika, korektę linii placu manewrowego, wykonano nowej nawierzchni z kostki betonowej),
- Rada Osiedla Widawa – wykonano wymianę pokrycia dachowego oraz zamontowano urządzenia zabawowe.

Budowa i kompleksowa przebudowa szkół podstawowych
Cel zadania: opracowanie dokumentacji projektowej oraz realizacja robót budowlanych w zakresie budowy nowych siedzib oraz poprawy stanu technicznego budynków istniejących siedzib szkół podstawowych.
Poniesione nakłady: 1 015 503 zł. W roku 2011 zrealizowano:

- budowę I etapu Zespołu Szkolno-Przedszkolnego przy ul. Róży Wiatrów we Wrocławiu tj. budowę przedszkola 6 oddziałowego i jednego skrzydła szkoły podstawowej – I etap. Realizacja II Etapu tj. budowę pozostałej części szkoły w tym: biblioteki, bloku sportowego, boiska, przewiduje się zakończyć do 30 lipca 2012 r.
- zakończono opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę budynku szkoły i zagospodarowanie terenu Szkoły Podstawowej nr 47 przy ul. Januszowickiej/ Kutnowska,
- wymianę pozostałych okien oraz przebudowę dachu wyższej części budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego Nr 7 przy ul. Koszykarskiej,
- nadbudowa budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 15 (SP 25) o jedną kondygnacje dla potrzeb dydaktycznych szkoły podstawowej – „projektuj- buduj",
- przeprowadzono procedurę przetargową na opracowanie dokumentacji oraz rozpoczęto opracowywanie dokumentacji projektowej na rozbudowę budynku szkoły dla uzyskania dodatkowych sal lekcyjnych oraz dokumentacje projektową na przebudowę istniejącej kuchni wraz ze stołówką oraz toalet w budynku Szkoły Podstawowej nr 20 przy ul. Kamieńskiego,
- przeprowadzono procedurę przetargową na opracowanie dokumentacji projektowej oraz rozpoczęto opracowywanie dokumentacji z podziałem na etapy: Etap I – adaptacja pomieszczeń służbowych dla potrzeb placówki, Etap II – nadbudowa łącznika i części niskiej bloku sportowego o dwie kondygnacje w Zespole Szkolno - Przedszkolnym nr 3 przy ul. Inflanckiej,
- rozbudowę budynku Szkoły Podstawowej nr 84 przy ul. Górnickiego i budowa kompleksu basenowego - wykonano złącze kablowe o zwiększonej mocy dla potrzeb rozbudowy budynku szkoły oraz wykonano przyłącze do nowoprojektowanego budynku sportowego.

Utworzenie lub modernizacja szkolnych placów zabaw w ramach Programu "Radosna Szkoła"
Cel zadania: opracowanie dokumentacji projektowej oraz realizacja robót budowlanych w zakresie budowy placów zabaw dla dzieci szkolnych od klasy I – III realizowanych w ramach rządowego Programu Radosna Szkoła w celu aktywności ruchowej oraz aktywności pozwalającej rozładować napięcie emocjonalne i fizyczne. Wybudowane place zabaw umożliwią realizację zadań dydaktyczno - wychowawczych dla dzieci młodszych pozwalających rozwijać aktywność fizyczną.
Lata realizacji: 2011. Poniesione nakłady: 1 590 409 zł. Zadanie realizowane w ramach rządowego Programu "Radosna Szkoła" – dofinansowanie z budżetu państwa w kwocie 794 906 zł. W roku 2011 zakończono inwestycje realizowane w trybie „projektuj-buduj" - zaprojektowano i wykonano odpowiednie strefy placu zabaw z przeznaczeniem do zabaw i ćwiczeń ruchowych, strefę komunikacji oraz strefę zieloną przeznaczoną pod trawniki i obsadzenia roślinnością wraz z wygrodzeniem oraz wyposażeniem w urządzenia zabawowe i tablicę informacyjną. Przekazano do użytkowania place zabaw przy placówkach oświatowych:

- Szkoła Podstawowa nr 22 przy ul. Stabłowickiej - duży plac zabaw (ok. 500 m^2),
- Zespół Szkół nr 11 przy ul. Grochowej - duży plac zabaw (ok. 500 m^2),
- Szkoła Podstawowa nr 64 przy ul. Wojszyckiej - duży plac zabaw (ok. 500 m^2),
- Szkoła Podstawowa nr 71 przy ul. Podwale - duży plac zabaw (ok. 500 m^2),
- Szkoła Podstawowa nr 76 przy ul. Wandy - duży plac zabaw (ok. 500 m^2),
- Szkoła Podstawowa nr 78 przy ul. Jedności Narodowej - duży plac zabaw (ok. 500 m^2),
- Szkoła Podstawowa nr 98 przy ul. Sycowskiej - duży plac zabaw (ok. 500 m^2),
- Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1 przy ul. Zemskiej - duży plac zabaw (ok. 500 m^2),
- Zespół Szkół nr 13 przy ul. Wołowskiej - mały plac zabaw (ok. 240 m^2).

Budowa i kompleksowa przebudowa przedszkoli
Cel zadania: opracowanie dokumentacji projektowej oraz realizacja robót budowlanych w zakresie budowy nowych siedzib oraz poprawy stanu technicznego budynków istniejących siedzib przedszkoli oraz zagospodarowania terenu wokół budynków.
Poniesione nakłady: 763 671 zł. W roku 2011 zrealizowano:

- dokumentację projektową na przebudowę bloku żywienia w Przedszkolu nr 96 przy al. Pracy,
- wykonanie placu zabaw dla dzieci przedszkolnych - Przedszkole nr 35 na terenie Szkoły Podstawowej nr 2 przy ul. Komuny Paryskiej 36-38,
- przeprowadzenie procedury przetargowej na opracowanie dokumentacji projektowej oraz rozpoczęcie opracowania dokumentacji projektowej w zakresie budowy nowego budynku Przedszkola 8-oddziałowego przy ul. Semaforowej (osiedle Brochów).
- opracowano dokumentacje zamienną oraz zrealizowano roboty budowlane w zakresie modernizacji systemu grzewczego budynku Przedszkola nr 50 przy ul. Dyrekcyjnej. Zakończono roboty w zakresie modernizacja systemu grzewczego, tj. wybudowano węzeł cieplny oraz przebudowano instalacje centralnego ogrzewania w całym budynku przedszkola. Złożono wniosek o dofinansowania termomodernizacji z NFOŚiGW. Wniosek został oceniony pozytywnie pod względem formalnym, aktualnie trwa ocena merytoryczna.

Budowa i kompleksowa przebudowa gimnazjów
Cel zadania: opracowanie dokumentacji projektowej oraz realizacja robót budowlanych w zakresie poprawy stanu technicznego budynków istniejących siedzib gimnazjów.
Poniesione nakłady: 1 988 983 zł. W roku 2011 zrealizowano:

- przebudowę dachu szkoły wraz z przebudową łącznika, wejścia do budynku oraz remont elewacji segmentu I i II wraz z termomodernizacją w Gimnazjum nr 21 przy ul. Św. Jerzego,
- realizacja robót budowlanych w zakresie izolacji fundamentów budynku głównego gimnazjum oraz realizacja w trybie „ projektu-buduj" termomodernizacji ściany bloku sportowego w Gimnazjum nr 4 przy ul. Paulińskiej,
- przeprowadzono procedurę przetargową wyboru wykonawcy robót budowlanych oraz rozpoczęto roboty budowlane związane z przebudową wnętrza budynku Gimnazjum nr 15 przy ul. Jedności Narodowej. Rozpoczęto roboty budowlane w zakresie przebudowy pomieszczeń piwnicy oraz I i II pietra wraz z wymianą instalacji c.o. i wodno-kanalizacyjnej w całym budynku.

Budowa i kompleksowa przebudowa szkół ponadgimnazjalnych
Cel zadania: opracowanie dokumentacji projektowej oraz realizacja robót budowlanych w zakresie poprawy stanu technicznego budynków istniejących siedzib szkół ponadgimnazjalnych.
Poniesione nakłady: 1 604 038 zł. W roku 2011 zrealizowano:

- roboty budowlane w Liceum Ogólnokształcącym nr XI przy ul. Spółdzielczej w zakresie remontu i przebudowy budynku głównego, w tym: przebudowa instalacji c.o. oraz wymiana grzejników w całej szkole, wymiana pokrycia i ocieplenie dachu budynku szkoły, remont i ocieplenia elewacji budynku szkoły z malowaniem, izolacja fundamentów, wymiana posadzek na wszystkich ciągach komunikacyjnych i klatkach schodowych, przebudowa istniejących pomieszczeń parteru na salę klubową. Przebudowa pomieszczeń piwnicy na kawiarenkę internetową. Złożono wniosek o dofinansowanie termomodernizacji z NFOŚiGW. Wniosek został oceniony pozytywnie pod względem formalnym, aktualnie trwa ocena merytoryczna.
- realizacja zadania w trybie „projektuj-buduj" w Lotniczych Zakładach Naukowych przy ul. Kiełczowskiej w zakresie przebudowy wnętrza sali gimnastycznej wraz z zapleczem szatniowo–sanitarnym dziewcząt z przyległym korytarzem, oraz zapleczem szatniowo-sanitarnym chłopców, pokojem nauczycieli W-F z węzłem sanitarnym, magazynem sprzętu sportowego, ogólnodostępnego WC i korytarza,

- roboty budowlane w Zespole Szkół nr 23 przy ul. Dawida w zakresie przebudowy dachów stromych oraz płaskich wraz z termomodernizacją, termin realizacji w latach: 201-2011.
- rozpoczęto roboty budowlane w Centrum Kształcenia Praktycznego przy ul. Strzegomskiej w zakresie przebudowy budynku warsztatów szkolnych (budynek C) wraz z łącznikiem (łącznik z budynkiem B), zagospodarowaniem terenu oraz wszystkimi niezbędnymi przyłączeniami umożliwiającymi funkcjonowanie obiektów. Termin realizacji do 30 marca 2012 r. Złożono wniosek o dofinansowanie termomodernizacji z NFOŚiGW. Wniosek został oceniony pozytywnie pod względem formalnym, aktualnie trwa ocena merytoryczna.

Budowa i przebudowa infrastruktury sportowej w placówkach oświatowych
Cel zadania: realizacja robót budowlanych w zakresie poprawy stanu technicznego istniejącej infrastruktury sportowej w placówkach oświatowych oraz rozbudowy i budowy nowych bloków sportowych.
Poniesione nakłady: 3 095 227 zł. W roku 2011 zrealizowano:
- roboty budowlane Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 10 przy ul. Parkowej – realizowane w latach: 2010 – 2011 r.,
- roboty budowlane w Zespole Szkół Teleinformatycznych i Elektronicznych przy ul. Hauke Bosaka w zakresie przebudowy bloku sportowego, w tym przebudowa wnętrza sali sportowej wraz z wymianą okien i dociepleniem elewacji oraz przebudowa holu wejściowego wraz z remontem i dociepleniem dachu nad holem,
- roboty budowlane w Szkole Podstawowej nr 73 przy ul. Glinianej w zakresie rozbudowy z przebudową bloku sportowego w tym: dobudowa nowej części bloku sportowego (pomieszczenia techniczne i pokój nauczycieli) oraz przebudowa istniejącej części bloku portowego wraz z zapleczem sanitarno-szatniowym oraz wykonanie remontu dachu i elewacji istniejącej część bloku sportowego. Budowa boiska wielofunkcyjnego o nawierzchni z EPDM oraz bieżni. Uchwałą Zarządu WFOŚ nr 511/2010 z dnia 30 listopada 2010 r. zostało przyznane dofinansowanie w formie pożyczki w kwocie 446 880 zł.,
- roboty budowlane w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym nr 10 przy ul. Parkowej w zakresie rozbudowy z przebudową bloku sportowego, w tym: przebudowa pomieszczeń garażowo gospodarczych na zaplecze szatniowo – sanitarne z dobudową łącznika do budynku głównego, rozbudowa o część garażowo gospodarczą oraz wykonano remont sali gimnastycznej i remont Sali gimnastyki korekcyjnej wraz z przyległymi dwoma pomieszczeniami sprzętu sportowego, komunikacją i wiatrołapem, zagospodarowanie terenu. Uchwałą Zarządu WFOŚiGW we Wrocławiu nr 85/2011 z dnia 29 marca 2011 r. zostało przyznane dofinansowanie w formie pożyczki w kwocie 91 800 zł. Realizowane w latach: 2010-2011.

Renowacja elewacji budynku głównego oraz przebudowa dachu sali gimnastycznej i łącznika w LO nr VII przy ul. Kruczej
Cel zadania: opracowanie dokumentacji projektowej w zakresie renowacji elewacji budynku głównego oraz przebudowy dachu sali gimnastycznej oraz łącznika z budynkiem głównym.
Lata realizacji: 2011 (dokumentacja)
Poniesione nakłady: 60 561 zł. W roku 2011 zakończono prace projektowe w zakresie renowacji elewacji budynku głównego oraz przebudowy dachu sali gimnastycznej i łącznika z budynkiem głównym.

Rozbudowa budynku Wrocławskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli przy ul. Swobodnej o klatkę schodową wraz z windą dla osób niepełnosprawnych.
Realizowano prace przygotowawcze w zakresie przełożenia istniejącej instalacji wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie Centrum Doskonalenia Nauczycieli przy ul. Swobodnej kolidującej z planowaną budowa windy.
Lata realizacji: 2011 (prace przygotowawcze). Poniesione nakłady: 61 500 zł.

Budowa i przebudowa basenów w obiektach oświatowych
Cel zadania: realizacja robót budowlanych w zakresie remontu i przebudowy basenu wraz z zapleczem sanitarno-szatniowym Szkole Podstawowej nr 46 przy ul. Ścinawskiej.
Lata realizacji: 2011 - 2012
W roku 2011 przeprowadzono procedury przetargowej na wybór wykonawcy robót budowlanych oraz rozpoczęcie robót budowlanych w zakresie remontu i przebudowy basenu wraz z trzykondygnacyjnym zapleczem sanitarno-szatniowym.

Prace przygotowawcze dla zadań współfinansowanych przez UE
Cel zadania: opracowanie dokumentacji projektowej w zakresie przebudowy budynku Wieży Ciśnień na Grobli na Wrocławskie Centrum Nauki.
Lata realizacji: 2007 – 20011
W roku 2011 zakończono opracowanie dokumentacji projektowej ETAPU I wraz z uzyskaniem decyzji pozwolenia na budowę w zakresie przebudowy wieży ciśnień z przyległymi do niej budynkami pogotowia sieciowego, kotłowni i stacji pomp. Rozliczenie nastąpi w 2012 r.

Rozbudowa infrastruktury sieciowej i drogowej w północnych osiedlach Wrocławia - udział Miasta
Cel zadania: opracowanie dokumentacji projektowej w zakresie rozbudowy infrastruktury sieciowej w północnych osiedlach Wrocławia.
Lata realizacji: 2011 - 2016
Poniesione nakłady: 204 387 zł. W roku 2011 opracowano dokumentację projektową dla:

- przebudowy ul. Widawskiej w zakresie chodnika,
- przebudowy ul. Rucianej na odcinku od nr 14 do nr 28,
- przebudowy ul. Polanowickiej na odcinku od ul. Kamieńskiego do wysokości Posesji nr 76 wraz z przebudowa sięgacza w dz. 11/2 AM2 oraz sięgacza w dz. 24 AM2 obręb Polanowice,
- przebudowy nawierzchni w ul. Knastera,
- przebudowy ul. Azaliowej, Pawłowickiej i Przedwiośnie,
- przebudowy ul. Przedwiośnie i ul. Pawłowickiej,
- przebudowy ul. Starodębowej, ul. Złocieniowej i ul. Jeziorowej,
- budowy odwodnienia na odcinku od skrzyżowania ul. Forsycjowej i ul. Konwaliowej do istniejącego rowu przydrożnego na końcu ul. Konwaliowej.
- przebudowy ul. Kamieńskiego na odcinku od ul. Poświęckiej do końca zabudowy wraz z przebudową sięgacza ul. Kamieńskiego na wysokości posesji nr 264,
- przebudowy ul. Starościńskiej na odcinku od ul. Kamieńskiego do wysokości posesji nr 25,
- przebudowy kanalizacji deszczowej w ul. Bagatela, ul. Fortowej, ul. Gimnazjalnej, i ul. Torfowej,
- przebudowy ul. Armii Ludowej na odcinku od ul. Odolanowskiego do ul. Zatorskiej w zakresie chodników i nawierzchni wraz z dwoma sięgaczami i częścią ul. Odrodzenia Polski,
- przebudowy ul. Odolanowskiej na odcinku od ul. Ornej do posesji nr 39 w zakresie chodników oraz przebudowy ul. Stoczniowej na odcinku od posesji nr 8 do posesji nr 77 w zakresie chodników i odwodnienia.
- przebudowy ul. Jarocińskiej na odcinku od ul. Krotoszyńskiej do wys. Posesji nr 74 oraz przebudowy sięgacza ul. Wieluńskiej na odcinku od ul. Jarocińskiej do budynku przy ul. Krotoszyńskiej 42 wraz z odwodnieniem ul. Wieluńskiej,
- przebudowy ul. Osobowickiej na odcinku od posesji nr 157 do posesji nr 177 w zakresie jednostronnego chodnika,
- przebudowy ul. Ostrowskiej na odcinku od ul. Palisadowej do ul. Kaplicznej w zakresie chodnika, przebudowy ul. Krotoszyńskiej na odcinku od ul. Osobowickiej do ul. Jarocińskiej w zakresie chodnika oraz przebudowy sięgacza na odcinku od ul. Kaplicznej do posesji 11a w zakresie nawierzchni,
- przebudowy drogi ul. Grawerskiej na odcinku od rowu do ul. Ostowej,
- przebudowy drogi wraz z niezbędną infrastrukturą w ul. Równej i Wyboistej.

Rewitalizacja wysp i nabrzeży odrzańskich
Cel zadania: opracowanie dokumentacji projektowej na potrzeby wykonania oświetlenia Kanału Miejskiego.
Lata realizacji: 2009 - 2011
Poniesione nakłady: 12 249 zł. W roku 2011 opracowano dokumentację projektową na potrzeby wykonania oświetlenia Kanału Miejskiego.

Budowa i przebudowa oświetlenia ulic
Cel zadania: opracowanie dokumentacji projektowej oraz realizacja robót budowlanych w zakresie budowy i przebudowy oświetlenia ulic.
Lata realizacji: 2011 - 2012
Poniesione nakłady: 2 115 zł. W roku 2011 zakończono prace projektowe oraz rozpoczęto realizację zadania w trybie „projektuj buduj" dotyczącego budowy oświetlenia ul. Fryzjerskiej.

Budowa toalet publicznych w Leśnicy i na Ostrowie Tumskim
Cel zadania: opracowanie dokumentacji projektowej oraz realizacja robót budowlanych związanych z budową szaletu publicznego w Leśnicy.
Lata realizacji: 2010 - 2011
Poniesione nakłady: 325 672 zł. W roku 2011 zakończono prace projektowe, przeprowadzono procedurę przetargową na wybór wykonawcy robót budowlanych oraz rozpoczęto roboty budowlane. Termin realizacji do: 30 kwietnia 2012 r.

Budowa Centrum Kultury "Nowa Anima" na os. Kozanów
Cel zadania: opracowanie dokumentacji projektowej oraz realizacja robót budowlanych w zakresie budowy nowej siedziby Centrum Kultury „Nowa Anima" na osiedlu Kozanów.
Lata realizacji: 2010 - 2011
Poniesione nakłady: 2 378 452 zł. W roku 2011 zakończono prace projektowe i budowę oraz przekazano do użytkowania nową siedzibę Centrum Kultury „Nowa Anima". Powierzchnia użytkowa budynku 753,6 m^2, kubatura 4 860,50 m^3. Obiekt składa się z dwóch skrzydeł połączonych ze sobą w strefie wejściowej i holu. W budynku znajdują się pomieszczenia: sala widowiskowa na 120 osób wraz z zapleczem, zespół pracowni tematycznych, zespół pomieszczeń biurowych, pomieszczenia higieniczno-sanitarne oraz techniczno-gospodarcze.

Budowa boisk piłkarskich o sztucznych nawierzchniach
Cel zadania: opracowanie dokumentacji projektowej oraz realizacja robót budowlanych w zakresie budowy boisk o sztucznej nawierzchni.
Poniesione nakłady: 2 509 420 zł. W roku 2011 zrealizowano:

- Gimnazjum nr 5 przy ul. Pawłowa - zakończono roboty budowlane związane z budową boisk do piłki nożnej (sztuczna trawa) o wymiarach 24 m x 44 m, siatkówki plażowej o wymiarach 14 m x 22 m oraz bieżni o długości 60 m (nawierzchnia poliuretanowo - kauczukowa),
- Gimnazjum nr 3 przy ul. Świstackiego – zakończono roboty budowlane związane z budową boiska wielofunkcyjnego o sztucznej nawierzchni o powierzchni 1 281 m^2,
- Szkoła Podstawowa nr 18 przy ul. Poznańskiej – zakończono roboty budowlane związane z budową boiska o nawierzchni poliuretanowo – kauczukowej o wymiarach 24 m x 44 m z wyznaczeniem linii 5 boisk, tj.: 1 boiska do piłki ręcznej, 2 boisk do koszykówki, 2 boisk do siatkówki,
- Szkoła Podstawowa nr 78 przy ul. Jedności Narodowej – zakończono roboty budowlane związane z budową boiska o nawierzchni poliuretanowo - kauczukowej o wymiarach 29 m x 44 m z wyznaczeniem linii 5 boisk, tj.: 1 boiska do piłki ręcznej, 2 boisk do koszykówki, 2 boisk do siatkówki,
- Zespół Szkolno Przedszkolny nr 4 przy ul. Sołtysowickiej – zakończono roboty budowlane związane z budową boiska o sztucznej nawierzchni o wymiarach 26,4m x 43m i budową bieżni z piaskownicą do „skoku w dal".

- Zespół Szkół Ekonomiczno - Administracyjnych przy ul. Worcella – zakończono roboty budowlane związane z budową boiska o nawierzchni poliuretanowo – kauczukowej o wymiarach 12 m x 32 m do siatkówki.
- Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 3 przy ul. P. Skargi – rozpoczęto roboty budowlane związane z budową boiska do koszykówki o nawierzchni z EPDM o wymiarach 19 m x 32 m. Termin realizacji do 30 marca 2012 r.

Adaptacja Zespołu Schronu przy pl. Strzegomskim na oddział Muzeum Współczesnego Wrocławia

Cel zadania: opracowanie dokumentacji wraz z wykonaniem robót budowlanych w zakresie adaptacji budynków Zespołu Schronu przy pl. Strzegomskim na Muzeum Współczesne Wrocławia.
Lata realizacji: 2011 r.
Poniesione nakłady: 4 786 967 zł. W roku 2011 zakończono adaptację w trybie „zaprojektuj i wybuduj" Zespołu Schronu przy pl. Strzegomskim na oddział Muzeum Współczesnego Wrocławia. Obiekt jest wpisany do wykazu zabytków architektury i budownictwa miasta Wrocławia. W roku 2010 rozpoczęto przebudowę budynku schronu oraz budynku parterowego na potrzeby tymczasowej siedziby Muzeum Współczesnego Wrocław. W nowopowstałej siedzibie będą eksponowane oraz przechowywane dzieła sztuki z kolekcji Dolnośląskiego Towarzystwa Zachęty Sztuk Pięknych.
W przebudowanych budynkach mieszczą się m.in.:

- schron - powierzchnie ekspozycyjne, archiwum z funkcją czytelni, pracownie artystyczne, księgarnia, klubokawiarnia, pomieszczenia magazynowe, taras widokowy, pomieszczenia socjalne, kawiarenka całoroczna na dachu budynku.
- budynek parterowy - pomieszczenia administracyjne, pomieszczenia socjalne.

Dane charakterystyczne po przebudowie:

- schron - Muzeum Współczesne Wrocław: powierzchni użytkowa ok. 3 600 m^2, kubatura ok. 70 000 m^3,
- budynek parterowy - administracja muzeum: powierzchni użytkowa ok. 120 m^2, kubatura ok. 450 m^3, powierzchnia zagospodarowania terenu ok. 3 400 m^2.

Rozwój turystyki aktywnej i rekreacji poprzez rozbudowę i modernizację ścieżek spacerowo-konnych na terenie Wrocławskiego Toru Wyścigów Konnych – Partynice

Cel zadania: realizacja robót budowlanych w zakresie rozbudowy i modernizacji ścieżek spacerowo-konnych na terenie Wrocławskiego Toru Wyścigów Konnych – Partynice.
Lata realizacji: 2009 - 2011
Poniesione nakłady: 1 899 950 zł. W roku 2011 zakończono realizację robót budowlanych w ramach projektu pn. „Rozwój turystyki aktywnej i rekreacji poprzez rozbudowę i modernizację ścieżek spacerowo-konnych na terenie Wrocławskiego Toru Wyścigów Konnych – Partynice". Projekt jest dofinansowany ze środków wspólnotowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2007 - 2013. Efektem realizacji przedmiotowego projektu jest nowoczesna infrastruktura techniczna na terenie WTWK obecnie Wrocławskiego Centrum Sportu, Hippiki i Rekreacji (ścieżki spacerowo-konne, monitoring obiektu, oświetlenie terenu). Dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej zostało w całości rozliczone.

Budowa rzeźby "Krzesło" T. Kantora

Cel zadania: opracowanie dokumentacji projektowej oraz wykonanie robót budowlanych w zakresie budowy rzeźby „Krzesło" T. Kantora.
Lata realizacji: 2011
Poniesione nakłady: 217 637 zł. W roku 2011 opracowano dokumentację projektową, przeprowadzono procedurę przetargową wyboru wykonawcy robót budowlanych oraz zrealizowano roboty budowlane związane z budową rzeźby T. Kantora „Krzesło" - została posadowiona na skwerze u zbiegu ulic: Nowy Świat, Rzeźniczej i Łaziennej. Wysokość rzeźby – 8,03 m.

Program oświetlenia miejsc niebezpiecznych
Cel programu: wykonanie robót budowlanych w zakresie budowy oświetlenia miejsc niebezpiecznych.
Lata realizacji: 2011
Poniesione nakłady: 41 035 zł. W roku 2011 przeprowadzono procedurę przetargową wyboru wykonawcy robót budowlanych, realizowano roboty budowlane związane z budową oświetlenia dla zadań:

- budowa oświetlenia drogowego ul. Torfowa na odcinku od posesji nr 39a do 39g i do dz. Nr 1/12 AM7 obręb Sołtysowice, w tym budowa linii kablowej zasilającej lampy oświetlenia drogowego o długości 227 m, montaż kompletnych lamp oświetleniowych – 7 szt. (w tym słupów, opraw, wysięgników),
- budowa oświetlenia drogowego ul. Wiaduktowej na odcinku od ul. Centralnej do ul. Laotańskiej oraz ul. Laotańskiej na odcinku od ul. Wiaduktowej do posesji nr 32, w tym montaż kompletnych lamp oświetleniowych 8 – szt.

Prace przygotowawcze i projektowe dla zadań realizowanych przez ZIM
Cel zadania: wykonanie prac przygotowawczych i projektowych dla zadań zaplanowanych do realizacji przez Zarząd Inwestycji Miejskich.
Lata realizacji: 2009 - 2014
Poniesione nakłady: 119 955 zł. W roku 2011 zrealizowano:

- opracowywanie dokumentacji projektowej budowy drogi 1KDL i 2KDL na odcinku od ul. Kościańskiej do wys. Dz. 79/4 AM4 obręb Złotniki (zad. 1),
- opracowanie dokumentacji projektowej budowy drogi 2KDL wraz z infrastrukturą na odcinku od wys. dz. 79/4 AM4 obręb Złotniki do ul. Złotnickiej (zad. 2),
- prace wyburzeniowe dotyczące zadania pn. „Budowa nowej siedziby V LO przy ul. Jacka Kuronia".

Zadania towarzyszące inwestycjom infrastrukturalnym
Cel zadania: utrzymanie i pielęgnacja terenów zielonych utworzonych w ramach inwestycji zrealizowanych przez Zarząd Inwestycji Miejskich.
Lata realizacji: 2009 - 2014
Poniesione nakłady: 258 015 zł. W roku 2011 przeprowadzono prace związane z pielęgnacją zieleni dla inwestycji, które zostały zrealizowane w poprzednich latach przez Zarząd Inwestycji Miejskich:

- rozbudowa układu drogowego dla obsługi Wrocławskiego Parku Technologicznego,
- budowa drogi dojazdowej (od ul. Królewieckiej do ul. Maślickiej) do nowobudowanej szkoły podstawowej na osiedlu Maślice,
- przebudowa Kompleksu Edukacyjnego przy ul. Brucknera,
- budowa sali gimnastycznej wraz z aulą w XII LO przy pl. Orląt Lwowskich,
- przebudowa ul. Lipskiej i Ślazowej,
- Miejskie Centrum Profilaktyki Weterynaryjno - Zootechnicznej - I etap "Schronisko dla bezdomnych zwierząt".

Prace dotyczące pielęgnacji zieleni dla ww. zadań zostały powierzone Zarządowi Zieleni Miejskiej:

- budowa drogi dojazdowej (od ul. Królewieckiej do ul. Maślickiej) do nowobudowanej szkoły podstawowej na osiedlu Maślice,
- przebudowa Kompleksu Edukacyjnego przy ul. Brucknera,
- budowa sali gimnastycznej wraz z aulą w XII LO przy pl. Orląt Lwowskich,
- Miejskie Centrum Profilaktyki Weterynaryjno - Zootechnicznej - I etap "Schronisko dla bezdomnych zwierząt".

Prace pielęgnacyjne prowadzone przez ZIM zostaną zakończone w 2013 r. Następnie pielęgnacja zieleni dla ww. zadań zostanie przekazana do realizacji przez Zarząd Zieleni Miejskiej.

Utworzenie Lokalnego Centrum Rozwoju Zawodowego
Cel zadań: opracowanie dokumentacji i realizacja robót budowlanych związanych z przebudową budynku przy ul. na siedzibę Lokalnego Centrum Rozwoju Zawodowego.

Zadanie jest realizowane w ramach umowy o dofinansowanie ze środków wspólnotowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013.
Lata realizacji: 2010 - 2012
Poniesione nakłady: 230 347 zł. W roku 2011 zadanie realizowano w trybie „projektuj – buduj". Opracowano dokumentację projektową i rozpoczęto roboty budowlane związane z przebudową budynku na potrzeby utworzenia siedziby Lokalnego Centrum Rozwoju Zawodowego.

Kreacja Nadodrzańskiego Centrum Wsparcia - kluczowego elementu infrastruktury służącej społeczności lokalnej i podopiecznym MOPS - rewitalizacja budynków przy ul. Rydygiera we Wrocławiu
Cel zadania: opracowanie dokumentacji i realizacja robót budowlanych związanych z rewitalizacją i przebudową budynków przy ul. Rydygiera z przeznaczeniem na nowe funkcje w ramach Nadodrzańskiego Centrum Wsparcia, tj.: Placówkę opiekuńczo-wychowawczą wsparcia dziennego oraz hostel, Klub Samopomocy na rzecz społeczności lokalnej oraz ośrodek interwencji kryzysowej dla niepełnosprawnych oraz ośrodek interwencji kryzysowej dla kobiet z dziećmi.
Zadanie jest realizowane w ramach umowy o dofinansowanie ze środków wspólnotowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2007 - 2013.
Lata realizacji: 2010 – 2012
Poniesione nakłady: 246 587 zł. W roku 2011 zadanie realizowano w trybie „projektuj – buduj". Opracowano dokumentację projektową oraz rozpoczęto realizację robót budowlanych związanych z przebudową budynku na potrzeby utworzenia siedziby Nadodrzańskiego Centrum Wsparcia.

Modernizacja zespołu budynków Liceum Ogólnokształcącego Nr 1 przy ul. Poniatowskiego 9 we Wrocławiu - Etap II
Cel zadania: opracowanie dokumentacji i realizacja robót budowlanych związanych z modernizacją budynków przy ul. Poniatowskiego 9 w zakresie przełożenia pokrycia dachu z wymianą wszystkich obróbek blacharskich, wymiany stolarki okiennej drzwiowej zewnętrznej oraz przebudowy istniejących ciągów pieszo-jezdnych, chodników oraz miejsc postojowych, naprawy ogrodzenia oraz budowy boiska do koszykówki.
Zadanie jest realizowane w ramach umowy o dofinansowanie ze środków wspólnotowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013.
Lata realizacji: 2010 – 2012
Poniesione nakłady: 129 143 zł. W roku 2011 zadanie realizowano w trybie „projektuj – buduj". Opracowano dokumentację projektową oraz rozpoczęto realizację robót budowlanych związanych z modernizacją budynku Liceum Ogólnokształcącego nr 1.

Modernizacja budynku Gimnazjum Nr 15 przy ul. Jedności Narodowej 117 we Wrocławiu wraz z zagospodarowaniem terenów na cele rekreacyjno-sportowe- Etap II
Cel zadania: opracowanie dokumentacji i realizacja robót budowlanych związanych z modernizacją budynków przy ul. Jedności Narodowej 117 w zakresie modernizacji budynku głównego i sali gimnastycznej, w tym wymiana stolarki okiennej i drzwiowej zewnętrznej wraz z renowacja elewacji, remontu ogrodzenia szkoły oraz modernizacji istniejących boisk.
Zadanie jest realizowane w ramach umowy o dofinansowanie ze środków wspólnotowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2007 - 2013.
Lata realizacji: 2010 – 2012
Poniesione nakłady: 225 375 zł.

W roku 2011 zadanie realizowano w trybie „projektuj – buduj”. Opracowano dokumentację projektową oraz rozpoczęto realizację robót budowlanych związanych z modernizacją budynku Gimnazjum nr 15.

FUNDUSZ SPÓJNOŚCI

REALIZACJA ZADAŃ W RAMACH PROJEKTU NR 2000/PL/16/P/PE/018 „GOSPODARKA ODPADAMI STAŁYMI WE WROCŁAWIU, ETAP I”

Rekultywacja składowiska odpadów Maślice –
(Kontrakty nr 2000/PL/16/P/PE/018-W1 i 2000/PL/16/P/PE/018-W2)
Cel zadania: zminimalizowanie zagrożenia dla środowiska i zdrowia mieszkańców ze strony składowiska odpadów Maślice
Lata realizacji: 2003 - 2013
Poniesione nakłady: 230 185,61 zł. W roku 2011 przeprowadzono ostatni przegląd gwarancyjny dla robót zrekultywowanego składowiska odpadów Maślice. Usterki stwierdzone podczas przeglądu zostały usunięte przez Wykonawcę. Trwa okres gwarancyjny dla robót zaległych. Termin zakończenia i rozliczenia robót zaległych mija w sierpniu 2013 r.
Trwały też rozliczenia z syndykiem masy upadłościowej pierwszego z wykonawców rekultywacji składowiska odpadów. Według II częściowego planu podziału funduszów masy upadłości Gmina Wrocław została zaspokojona w 14% w kategorii III w kwocie 901 839,82 zł. W dniu 16 grudnia 2011 r. Syndyk złożył III częściowy plan podziału masy upadłości obejmujący trzecią kategorię zaspokojenia, w którym kwota podlegająca zaspokojeniu wynosi 322 085,65 zł.
Wraz z wykonaniem Rekultywacji składowiska odpadów Maślice, osiągnięty został efekt ekologiczny Projektu przewidywany w „Porozumieniu o realizacji ”

Budowa kompostowni odpadów zielonych –
(Kontrakt nr 2000/PL/16/P/PE/018-W3)
Cel zadania: wdrożenie programu gospodarki odpadami zmierzającego do zmniejszenia ilości odpadów biodegradowalnych przeznaczonych do składowania; postępowanie z odpadami zgodnie z przepisami polskimi i Unii Europejskiej
Lata realizacji: 2008 - 2017
Poniesione nakłady: 364 098,01 zł. W roku 2011 zrealizowano:
wykonawca, do końca okresu gwarancyjnego, nie usunął wad i usterek stwierdzonych podczas przeglądów. Zamawiający uzyskał od gwaranta kwotę 60 828,66 EURO z Zabezpieczenia należytego wykonania umowy.
Z uwagi na deklaracje Wykonawcy co do gotowości usunięcia wad zdecydowano o umożliwieniu mu wywiązania się z zapisów kontraktowych. Zgodnie z ustaleniami i deklaracjami Wykonawcy, usunięcie wad miało zostać zakończone do czerwca 2011 r. Termin ten został przedłużony do dnia 29 lipca 2011 r. Wykonawca nie usunął wad w ustalonym ostatecznie terminie, wobec czego Zamawiający zdecydował o zleceniu usunięcia wad innym wykonawcom na koszt Wykonawcy Kontraktu.
Wybór wykonawców, mających usunąć wady, dokonany został zgodnie z prawem zamówień publicznych:

- w sierpniu 2011 r. ogłoszony został przetarg na „Wykonanie robót naprawczych obejmujących wykonanie pokrycia dachu budynku wielofunkcyjnego zlokalizowanego na terenie obiektu Kompostownia Odpadów Zielonych we Wrocławiu”. Po rozstrzygnięciu przetargu podpisana została umowa z wybranym wykonawcą. W listopadzie 2011 r. roboty zostały wykonane i odebrane, co zostało potwierdzone Protokołem odbioru robót. Do 2016 roku trwa okres gwarancyjny dla tych robót.
- we wrześniu 2011 r. podpisana została umowa na opracowanie dokumentacji technicznej obejmującej: projekt wykonawczy naprawy wraz z ekspertyzą techniczną posadzki przemysłowej w hali magazynowo-warsztatowej Kompostowni Odpadów Zielonych. Następnie na podstawie tej dokumentacji w październiku 2011 r. ogłoszony został przetarg na „Wykonanie robót naprawczych obejmujących naprawę

posadzki w budynku wielofunkcyjnym, zlokalizowanym na terenie obiektu Kompostownia Odpadów Zielonych". W tym i w ponownym przetargu nie złożono żadnej oferty na usunięcie wad posadzki, dlatego (zgodnie z prawem zamówień publicznych) w grudniu 2011 r. wszczęto postępowanie celem zawarcia umowy w trybie zamówienia z wolnej ręki na usunięcie tych wad. Ich wykonanie zaplanowano w 2012 r. z okresem gwarancyjnym do 2017 r.

Osiągnięto następujące efekty: uruchomienie obiektu Kompostowni przyczyniło się do wzmocnienia systemu gospodarki odpadami miasta, oraz spełnienia wymagań dyrektyw unijnych w zakresie odpadów biodegradowalnych.

W lutym 2011 r., zgodnie z postanowieniami Porozumienia o realizacji Projektu "Gospodarka odpadami stałymi we Wrocławiu, etap I", złożony został w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (Instytucji Pośredniczącej II szczebla) Raport Końcowy Projektu wraz z dokumentami potwierdzającymi wykonanie zakładanych dla Projektu efektów rzeczowych i ekologicznych. Przygotowanie Raportu wynikało z postanowień Rozporządzenia Rady nr 1164/94/WE z dnia 16 maja 1994 r. ustanawiającego Fundusz Spójności (zmienionego Rozporządzeniem nr 1264/99/WE z dnia 21 czerwca 1999 r., Rozporządzeniem Nr 1265/99/WE z dnia 21 czerwca 1999 r.). Raport opracowany został zgodnie z Wytycznymi Ministerstwa Rozwoju Regionalnego do przygotowania raportów końcowych projektu Funduszu Spójności.

W okresie marzec – sierpień 2011 r. Raport Końcowy weryfikowany był kolejno przez krajowe instytucje odpowiedzialne za nadzór nad realizacją Projektów FS, tj. przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Ministerstwo Środowiska, Ministerstwo Finansów i Ministerstwo Rozwoju Regionalnego. Wszystkie przekazane uwagi i spostrzeżenia były weryfikowanie, analizowane a zasadne uwzględniane przez Biuro Funduszu Spójności. Raport Końcowy Projektu 018 na szczeblu krajowym został pozytywnie zaakceptowany i we wrześniu 2011 r. przekazany został do Komisji Europejskiej w celu ostatecznej akceptacji i zatwierdzenia.

Realizacja zadań w ramach Projektu 019 „Poprawa jakości wody we Wrocławiu" Rozbudowa sieci kanalizacyjnej – Stabłowice (Kontrakt Nr 2000/PL/16/P/PE/019-03.1)

Cel zadania: dostosowanie się do Dyrektywy dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych 91/271/EWG oraz dyrektyw dotyczących wody pitnej 98/63/WE, 75/440/EWG i 80/778/EWG poprzez uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie miasta Wrocławia, a także wykonanie pozostałej infrastruktury na osiedlu.

Lata realizacji: 2004 - 2012

Poniesione nakłady: 2 286 000 zł. W roku 2011 odbywały się przeglądy gwarancyjne zgodnie z postanowieniami Kontraktu, podczas których dokonano sprawdzenia usunięcia usterek oraz wydano zaktualizowane Listy Usterek. Wykonawca nie usunął części usterek z przeglądów gwarancyjnych. Z uwagi na deklarację Wykonawcy co do gotowości ich usunięcia, trwały uzgodnienia dotyczące możliwości przesunięcia terminu usunięcia usterek na rok 2012.

Sprawowano nadzór nad Inżynierem Kontraktu i Konsultantem. Współpracowano z MPWiK, ZDiUM i innymi jednostkami organizacyjnymi Miasta w sprawie ujawnionych usterek w trakcie trwania okresu gwarancyjnego. Załatwiano sprawy zgłaszane przez mieszkańców osiedla.

Rozliczono i przekazano majątek wytworzony w ramach Zadania do Zarządu Zieleni Miejskiej oraz Zarządu Dróg i Utrzymania Miasta. Po wniesieniu aportem do MPWiK sieci wodno-kanalizacyjnej rozliczenie majątku przekazanego ZZM i ZDiUM będzie wymagało uaktualnienia.

W ramach zadania zrealizowano: kanalizację sanitarną – 30 678,62 m, przepompownie ścieków sanitarnych - 2, kanalizację deszczową – 15 964,00 m, wodociąg – 16 919,11 m oraz odtworzono/wybudowano drogi wraz z oświetleniem ulicznym – 183 489,31 m².

Realizacja zadania przyczyniła się do zachowania, ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego, ochrony zdrowia ludzkiego. Dzięki budowie wodociągów i kanalizacji sanitarnej poprawiło się bezpieczeństwo sanitarne mieszkańców terenów objętych

kontraktem (zwiększenie liczby osób objętych dostawą wody, zmniejszenie ilości ścieków odprowadzanych do gruntu, zmniejszenie zanieczyszczenia wód powierzchniowych, likwidacja szamb i podłączenie nieruchomości do kanalizacji miejskiej). Poprawiła się również jakość życia mieszkańców poprzez budowę kanalizacji deszczowej, dróg i oświetlenia ulicznego.
Uzbrojenie i zagospodarowanie terenów osiedla stworzyło korzystne warunki do rozwoju budownictwa jedno i wielorodzinnego oraz usługowego tej części Miasta. Budowa dróg na osiedlu, w ramach zadania, przyczyniła się do poprawy warunków komunikacji miejskiej.

„Rozbudowa osiedlowej sieci kanalizacyjnej Złotniki" - (Kontrakt Nr 2000/PL/16/P/PE/019-03.2 i Nr 2000/PL/16/P/PE/019-03.2.2)
Cel zadania: dostosowanie się do Dyrektywy dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych 91/271/EWG oraz dyrektyw dotyczących wody pitnej 98/63/WE, 75/440/EWG i 80/778/EWG poprzez uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie miasta Wrocławia, a także wykonanie pozostałej infrastruktury na osiedlu.
Lata realizacji: 2006 - 2014
Poniesione nakłady: 5 341 000 zł. W roku 2011 odbywały się przeglądy gwarancyjne zgodnie z postanowieniami Kontraktu, podczas których dokonano sprawdzenia usunięcia usterek oraz wydano zaktualizowane Listy Usterek. Wykonawca robót nie usunął w wyznaczonym terminie wszystkich usterek wykazanych w przeglądach gwarancyjnych. Trwały uzgodnienia dotyczące możliwości przesunięcia terminu usunięcia usterek na rok 2012.
Sprawowano nadzór nad Inżynierem Kontraktu i Konsultantem. Współpracowano z MPWiK, ZDiUM i innymi jednostkami organizacyjnymi Miasta w sprawie ujawnionych usterek w trakcie trwania okresu gwarancyjnego. Załatwiano sprawy zgłaszane przez mieszkańców osiedla, Radę Osiedla, deweloperów i innych inwestorów. Rozpatrywano wnioski mieszkańców związane z umożliwieniem przyłączenia się do wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej oraz z zajęciem pasa drogowego.
W ramach zadania zrealizowano: kanalizację sanitarną – 21 479,39 m, przepompownie ścieków sanitarnych – 3, kanalizację deszczową wraz z separatorami i osadnikami – 13 528,28 m, wodociąg – 16 546,30 m oraz odtworzono/wybudowano drogi wraz z oświetleniem ulicznym – 113 022,30 m².
Trwa spór sądowy z Syndykiem masy upadłości „Hydrobudowa-Wrocław" o zapłatę należności za pobraną przez Gminę gwarancję należytego wykonania umowy i roboty budowlane wykonane na osiedlu Złotniki we Wrocławiu, w ramach Kontraktu nr 2000/PL/16/P/PE/019-03.2 „Rozbudowa osiedlowej sieci kanalizacyjnej Złotniki".
W 2011 r. trwało postępowanie arbitrażowe przed Sądem Arbitrażowym przy ICC w związku ze zgłoszonym roszczeniem Wykonawcy Kontraktu Nr 2000/PL/16/P/PE/019-03.2.2 o zapłatę: kosztów poniesionych związanych z wydłużeniem terminu realizacji, za wykonanie robót dodatkowych, kosztów poniesionych za opracowanie dokumentacji zamiennej, za wykonanie robót po poprzednim wykonawcy infrastruktury na osiedlu Złotniki. Przygotowywano materiały w związku z toczącym się postępowaniem arbitrażowym. Przeprowadzano kilkukrotnie przed i w trakcie trwania postępowania arbitrażowego szczegółowe analizy zasadności poszczególnych roszczeń Wykonawcy – analizy rzeczowe, prawne i finansowe.
W 2011 r. trwał również spór sądowy wytoczony Gminie Wrocław przez podwykonawcę Kontraktu 03.2.2 firmę EKOMEL o zapłatę należności za roboty budowlane wykonane na osiedlu Złotniki oraz spór o zapłatę pomiędzy EKOMEL a HYDROBIEL – Wykonawcę Kontraktu 03.2.2, w którym Gmina Wrocław została przypozwana. Przygotowywano materiały w związku z toczącym się sporem sądowym – analizy obecności podwykonawców na placu budowy zajęć wierzytelności przez komornika.
Prowadzono negocjacje z pięcioma firmami podwykonawczymi oraz członkami konsorcjum Wykonawcy w celu załagodzenia powstałych sporów finansowych (braku zapłaty podwykonawcom).
Realizacja zadania przyczyniła się do zachowania, ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego, ochrony zdrowia ludzkiego. Dzięki budowie wodociągów i kanalizacji sanitarnej poprawiło się bezpieczeństwo sanitarne mieszkańców terenów objętych

kontraktem (zwiększenie liczby osób objętych dostawą wody, zmniejszenie ilości ścieków odprowadzanych do gruntu, zmniejszenie zanieczyszczenia wód powierzchniowych, likwidacja szamb i podłączenie nieruchomości do kanalizacji miejskiej). Poprawiła się również jakość życia mieszkańców poprzez budowę kanalizacji deszczowej, dróg i oświetlenia ulicznego. Uzbrojenie i zagospodarowanie terenów osiedla stworzyło korzystne warunki do rozwoju budownictwa jedno i wielorodzinnego, usługowego oraz obiektów użyteczności publicznej tej części Miasta. Budowa dróg na osiedlu, w ramach zadania, przyczyniła się do poprawy warunków komunikacji miejskiej.

„Rozbudowa kanalizacji osiedla – Oporów II"
(Kontrakt Nr 2000/PL/16/P/PE/019-03.4)
Cel zadania: dostosowanie się do Dyrektywy dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych 91/271/EWG oraz dyrektyw dotyczących wody pitnej 98/63/WE, 75/440/EWG i 80/778/EWG poprzez uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie miasta Wrocławia, a wykonanie pozostałej infrastruktury na osiedlu.
Lata realizacji: 2006 – 2012
Poniesione nakłady: 366 000 zł. W roku 2011 odbywały się przeglądy gwarancyjne zgodnie z postanowieniami Kontraktu, podczas których dokonano sprawdzenia usunięcia usterek oraz wydano zaktualizowane Listy Usterek. Stwierdzono, że Wykonawca nie usunął części usterek z przeglądów gwarancyjnych dla Etapu I. Trwały uzgodnienia dotyczące możliwości przesunięcia terminu usunięcia usterek na rok 2012.
Sprawowano nadzór nad Inżynierem Kontraktu i Konsultantem. Współpracowano z MPWiK, ZDiUM i innymi jednostkami organizacyjnymi Miasta w sprawie ujawnionych usterek w trakcie trwania okresu gwarancyjnego. Załatwiano sprawy zgłaszane przez mieszkańców osiedla, Radę Osiedla, deweloperów i innych inwestorów. Rozpatrywano wnioski mieszkańców związane z umożliwieniem przyłączenia się do wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej oraz z zajęciem pasa drogowego.
Prowadzono sprawę, z udziałem Wydziału Prawnego i Inżyniera Kontraktu, dotyczącą zgłoszonych roszczeń przez Wykonawcę robót.
Rozliczono i przekazano majątek wytworzony w ramach Zadania do Zarządu Zieleni Miejskiej oraz Zarządu Dróg i Utrzymania Miasta. Po wniesieniu aportem do MPWiK sieci wodno-kanalizacyjnej rozliczenie majątku przekazanego ZZM i ZDiUM będzie wymagało uaktualnienia.
W ramach zadania zrealizowano: kanalizację sanitarną – 16 674,52 m, kanalizację deszczową wraz z separatorami i osadnikami– 10 157,96 m, wodociąg – 9 857,27 m oraz odtworzono /wybudowano drogi wraz z oświetleniem ulicznym – 132 942,59 m^2.
Realizacja zadania przyczyniła się do zachowania, ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego, ochrony zdrowia ludzkiego. Dzięki budowie wodociągów i kanalizacji sanitarnej poprawiło się bezpieczeństwo sanitarne mieszkańców terenów objętych kontraktem (zwiększenie liczby osób objętych dostawą wody, zmniejszenie ilości ścieków odprowadzanych do gruntu, zmniejszenie zanieczyszczenia wód powierzchniowych, likwidacja szamb i podłączenie nieruchomości do kanalizacji miejskiej). Poprawiła się również jakość życia mieszkańców poprzez budowę kanalizacji deszczowej, dróg i oświetlenia ulicznego. Uzbrojenie i zagospodarowanie terenów osiedla stworzyło korzystne warunki do rozwoju budownictwa jedno i wielorodzinnego oraz usługowego (powstały nowe osiedla mieszkaniowe w zabudowie szeregowej i wielorodzinnej) tej części Miasta. Budowa dróg na osiedlu, w ramach zadania, przyczyniła się do poprawy warunków komunikacji miejskiej – dojść do szkoły, zatok autobusowych, budowy sygnalizacji świetlnej, budowa ścieżek rowerowych.

„Budowa drogi gminnej wraz z infrastrukturą techniczną w części ul. E.K. Maleczyńskich we Wrocławiu" (Kontrakt nr 2000/PL/16/P/PE/019-03.4.1)
Cel zadania: dostosowanie się do Dyrektywy dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych 91/271/EWG oraz dyrektyw dotyczących wody pitnej 98/63/WE, 75/440/EWG i 80/778/EWG poprzez uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie miasta Wrocławia, a także wykonanie pozostałej infrastruktury na osiedlu.
Lata realizacji: 2010 - 2014

Poniesione nakłady: 66 000 zł. W roku 2011 odbywały się przeglądy gwarancyjne zgodnie z postanowieniami Kontraktu, podczas których dokonano sprawdzenia usunięcia usterek oraz wydano zaktualizowane Listy Usterek. Usterki wykazane w przeglądach gwarancyjnych były usuwane przez Wykonawcę.
Prowadzono monitoring korespondencji pomiędzy Starostwem Powiatowym w Oleśnicy, Wojewodą Dolnośląskim i właścicielami nieruchomości w sprawie ustalenia wysokości odszkodowania za nieruchomości gruntowe, na którym Miasto wybudowało drogę wraz z uzbrojeniem.
Prowadzono postępowanie w sprawie ujawnionej kradzieży nasadzonych krzewów. Przygotowywano dokumenty do postępowania wyjaśniającego prowadzonego przez Miejską Komendę Policji.
Rozliczono i przekazano majątek wytworzony w ramach Zadania do Zarządu Zieleni Miejskiej oraz Zarządu Dróg i Utrzymania Miasta. Po wniesieniu aportem do MPWiK sieci wodno-kanalizacyjnej rozliczenie majątku przekazanego ZZM i ZDiUM będzie wymagało uaktualnienia.
W ramach zadania zrealizowano: kanalizację sanitarną - 235,72 m, kanalizację deszczową - 195,44 m, wodociąg - 227,53 m oraz wybudowano nową drogę wraz z oświetleniem ulicznym – 2 208,20 m^2.
Realizacja zadania przyczyniła się do zachowania, ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego, ochrony zdrowia ludzkiego. Dzięki budowie wodociągu i kanalizacji sanitarnej poprawiło się bezpieczeństwo sanitarne mieszkańców teren objętym kontraktem (zwiększenie liczby osób objętych dostawą wody, zmniejszenie ilości ścieków odprowadzanych do gruntu, zmniejszenie zanieczyszczenia wód powierzchniowych, podłączenie nieruchomości do kanalizacji miejskiej). Poprawiła się również jakość życia mieszkańców poprzez budowę kanalizacji deszczowej, dróg i oświetlenia ulicznego. Uzbrojenie i zagospodarowanie terenu stworzyło korzystne warunki do rozwoju budownictwa jednorodzinnego tej części osiedla.

Rozbudowa kanalizacji osiedla Ołtaszyn
-(Kontrakt Nr 2000/PL/16/P/PE/019-03.5)
Cel zadania: dostosowanie się do Dyrektywy dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych 91/271/EWG oraz dyrektyw dotyczących wody pitnej 98/63/WE, 75/440/EWG i 80/778/EWG poprzez uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie miasta Wrocławia, a także wykonanie pozostałej infrastruktury na osiedlu.
Lata realizacji: 2007 - 2013
Poniesione nakłady: 37 601 000 zł. W roku 2011 odbywały się przeglądy gwarancyjne zgodnie z postanowieniami Kontraktu, podczas których dokonano sprawdzenia usunięcia usterek oraz wydano zaktualizowane Listy Usterek. Usterki wykazane w przeglądach gwarancyjnych były usuwane przez Wykonawcę.
Sprawowano nadzór nad Inżynierem Kontraktu i Konsultantem. Współpracowano z MPWiK, ZDiUM i innymi jednostkami organizacyjnymi Miasta w sprawie ujawnionych usterek w trakcie trwania okresu gwarancyjnego. Załatwiano sprawy zgłaszane przez mieszkańców osiedla, Radę Osiedla, deweloperów i innych inwestorów. Rozpatrywano wnioski w sprawie wejść w pas drogowy celem budowy infrastruktury do istniejących i nowo wznoszonych obiektów.
Rozliczono i przekazano majątek wytworzony w ramach Zadania do Zarządu Zieleni Miejskiej i Zarządu Dróg i Utrzymania Miasta. Po wniesieniu aportem do MPWiK sieci wodno-kanalizacyjnej rozliczenie majątku przekazanego ZZM i ZDiUM będzie wymagało uaktualnienia.
W ramach zadania zrealizowano: kanalizację sanitarną – 24 134,32 m, przepompownię ścieków sanitarnych – 1, kanalizację deszczową wraz z separatorem – 11 585,59 m, wodociąg – 15 595,17 m oraz odtworzono/wybudowano drogi wraz z oświetleniem ulicznym – 133 868,55 m^2.
W 2011 r. trwało postępowanie w przedmiocie stwierdzenia wykonalności wyroku sądu arbitrażowego oraz w przedmiocie skargi o uchylenie wyroku sądu arbitrażowego w związku ze sporem jaki powstał na tle realizacji Kontraktu Nr 2000/PL/16/P/PE/019-03.5. Spór został wytoczony przez Wykonawcę w 2010 r. w związku z naliczeniem kar

umownych za nieterminowe zakończenie I etapu Kontraktu. Przygotowywano materiały w związku z toczącym się sporem sądowym.
Realizacja zadania przyczyniła się do zachowania, ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego, ochrony zdrowia ludzkiego. Dzięki budowie wodociągów i kanalizacji sanitarnej poprawiło się bezpieczeństwo sanitarne mieszkańców terenów objętych kontraktem (zwiększenie liczby osób objętych dostawą wody, zmniejszenie ilości ścieków odprowadzanych do gruntu, zmniejszenie zanieczyszczenia wód powierzchniowych, likwidacja szamb i podłączenie nieruchomości do kanalizacji miejskiej). Poprawiła się również jakość życia mieszkańców poprzez budowę kanalizacji deszczowej, dróg i oświetlenia ulicznego. Uzbrojenie i zagospodarowanie terenów osiedla stworzyło korzystne warunki do rozwoju budownictwa jedno i wielorodzinnego oraz usługowego tej części Miasta. Budowa dróg i małej architektury (przystanki autobusowe) na osiedlu, w ramach zadania, przyczyniła się do poprawy warunków komunikacji miejskiej. Bezpieczne stały się także dojścia do szkół i przedszkoli, wyznaczone zostały nowe ścieżki rowerowe.

Rozbudowa osiedlowej sieci kanalizacyjnej – etap II (Wojszyce i Partynice, Krzyki Południe, Klecina) - (Kontrakt Nr 2000/PL/16/P/PE/019-03.6)

Cel zadania: dostosowanie się do Dyrektywy dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych 91/271/EWG oraz dyrektyw dotyczących wody pitnej 98/63/WE, 75/440/EWG i 80/778/EWG poprzez uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie Miasta Wrocławia, a także wykonanie pozostałej infrastruktury na osiedlu.
Lata realizacji: 2006 - 2012
Poniesione nakłady: 628 000 zł. W roku 2011 odbywały się przeglądy gwarancyjne zgodnie z postanowieniami Kontraktu, podczas których dokonano sprawdzenia usunięcia usterek oraz wydano zaktualizowane Listy Usterek. Wykonawca nie usunął części usterek z przeglądów gwarancyjnych. Trwały przygotowania do uruchomienia gwarancji należytego wykonania umowy w kwocie 544 510,34 EURO.
Sprawowano nadzór nad Inżynierem Kontraktu i Konsultantem. Współpracowano z MPWiK, ZDiUM i innymi jednostkami organizacyjnymi Miasta w sprawie ujawnionych usterek w trakcie trwania okresu gwarancyjnego. Załatwiano sprawy zgłaszane przez mieszkańców osiedla i innych inwestorów.
Rozliczono i przekazano majątek wytworzony w ramach Zadania do Zarządu Zieleni Miejskiej oraz Zarządu Dróg i Utrzymania Miasta. Po wniesieniu aportem do MPWiK sieci wodno-kanalizacyjnej rozliczenie majątku przekazanego ZZM i ZDiUM będzie wymagało uaktualnienia.
W ramach zadania zrealizowano: kanalizację sanitarną – 19 851,20 m, przepompownię ścieków sanitarnych – 1, kanalizację deszczową wraz z separatorami i osadnikami – 10 649,26 m, wodociąg – 11 747,50 m oraz odtworzono/wybudowano drogi wraz z oświetleniem ulicznym – 115 396,89 m^2.
W 2011 r. trwało postępowanie arbitrażowe przed Sądem Arbitrażowym przy KIG w związku z roszczeniem Wykonawcy dotyczącym szerokości wykopów i przedłużenia czasu wykonania. Przygotowywano materiały w związku z toczącym się postępowaniem arbitrażowym, dokonano również weryfikacji wyników analizy biegłego dotyczącej kosztów ponoszonych przez wykonawcę zadania w okresie przedłużenia czasu na ukończenie. Wyniki analizy porównywano z zapisami Kontraktu, kosztami wskazanymi przez Wykonawcę Robót i ujętymi przez biegłego. Weryfikacja wykazała rozbieżności w zakresie kosztów poniesionych przez Wykonawcę, a ujętych w analizie biegłego.
Realizacja zadania przyczyniła się do zachowania, ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego, ochrony zdrowia ludzkiego. Dzięki budowie wodociągów i kanalizacji sanitarnej poprawiło się bezpieczeństwo sanitarne mieszkańców terenów objętych kontraktem (zwiększenie liczby osób objętych dostawą wody, zmniejszenie ilości ścieków odprowadzanych do gruntu, zmniejszenie zanieczyszczenia wód powierzchniowych, likwidacja szamb i podłączenie nieruchomości do kanalizacji miejskiej). Poprawiła się również jakość życia mieszkańców poprzez budowę kanalizacji deszczowej, dróg i oświetlenia ulicznego. Uzbrojenie i zagospodarowanie terenów osiedla stworzyło korzystne warunki do rozwoju budownictwa jedno i wielorodzinnego oraz usługowego tej

części Miasta. Budowa dróg na osiedlu, w ramach zadania, przyczyniła się do poprawy warunków komunikacji miejskiej.

Rozbudowa kanalizacji osiedlowej – etap III (Brochów, Jagodno) - (Kontrakt Nr 2000/PL/16/P/PE/019-03.7)

Dostosowanie do Dyrektywy dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych 91/271/EWG oraz dyrektyw dotyczących wody pitnej 98/63/WE, 75/440/EWG i 80/778/EWG poprzez uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie miasta Wrocławia, a wykonanie pozostałej infrastruktury na osiedlu.

Lata realizacji: 2007 - 2014

Poniesione nakłady: 2 603 000 zł. W roku 2011 odbywały się przeglądy gwarancyjne zgodnie z postanowieniami Kontraktu, podczas których dokonano sprawdzenia usunięcia usterek oraz wydano zaktualizowane Listy Usterek. Usterki wykazane w przeglądach gwarancyjnych były usuwane przez Wykonawcę.

Sprawowano nadzór nad Inżynierem Kontraktu i Konsultantem. Współpracowano z MPWiK, ZDiUM i innymi jednostkami organizacyjnymi Miasta w sprawie ujawnionych usterek w trakcie trwania okresu gwarancyjnego. Załatwiano sprawy zgłaszane przez mieszkańców osiedla, Radę Osiedla, deweloperów, wspólnot mieszkaniowych i innych inwestorów. Współpracowano z Zarządem Inwestycji Miejskich przy przygotowaniu inwestycji budowy osiedla mieszkaniowego TBS na osiedlu Brochów.

Prowadzono monitoring korespondencji pomiędzy Starostwem Powiatowym w Oleśnicy, Wojewodą Dolnośląskim i właścicielami nieruchomości w sprawie ustalenia wysokości odszkodowania za nieruchomości gruntowe, na którym Miasto wybudowało drogę wraz z uzbrojeniem.

Prowadzono szereg spotkań, wymiany korespondencji w temacie usunięcia wady na głównym zbieraczu kanalizacji sanitarnej – z Brochowa i Jagodna. Przeprowadzono również szereg analiz, ekspertyz technicznych oraz finansowych w sprawie rozstrzygnięcia kwestii odpowiedzialności finansowej za naprawę usterki na kanalizacji sanitarnej przy ul. Sygnałowej. Prowadzone były rozmowy i korespondencja z ubezpieczycielem PZU, Miasto odmówiło zapłaty kwoty w wysokości 1 746 195 zł za usunięcie w/w usterki.

W ramach zadania zrealizowano: kanalizację sanitarną – 14 877,16 m, przepompownię ścieków sanitarnych – 1, kanalizację deszczową wraz z separatorami i osadnikami – 5 501,64 m, przepompownię wód drenażowych – 1, wodociąg – 10 792,16 m oraz odtworzono/wybudowano drogi wraz z oświetleniem ulicznym – 58 132,47 m^2.

W 2011 r. Wykonawca wszczął postępowanie sądowe w I instancji przeciwko Gminie Wrocław w związku z roszczeniem za usunięcie usterki na kanale sanitarnym w ul. Sygnałowej. Przygotowywano materiały w związku z rozpoczętym postępowaniem sądowym.

Realizacja zadania przyczyniła się do zachowania, ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego, ochrony zdrowia ludzkiego. Dzięki budowie wodociągów i kanalizacji sanitarnej poprawiło się bezpieczeństwo sanitarne mieszkańców terenów objętych kontraktem (zwiększenie liczby osób objętych dostawą wody, zmniejszenie ilości ścieków odprowadzanych do gruntu, zmniejszenie zanieczyszczenia wód powierzchniowych, likwidacja szamb i podłączenie nieruchomości do kanalizacji miejskiej). Poprawiła się również jakość życia mieszkańców poprzez budowę kanalizacji deszczowej, dróg i oświetlenia ulicznego. Uzbrojenie i zagospodarowanie terenów osiedla stworzyło korzystne warunki budownictwa mieszkaniowego o niskiej zabudowie (jednorodzinne i wielorodzinne), budowę obiektów użyteczności publicznej na osiedlu Jagodno oraz budownictwa o niskiej i średniej zabudowie, budowie obiektów użyteczności publicznej na osiedlu Brochów. Budowa dróg na osiedlu, w ramach zadania, przyczyniła się do poprawy warunków komunikacji miejskiej.

UMOWY POZA PROJEKTEM 019

„Budowa odcinka kanalizacji sanitarnej w ul. Kunickiego na działce nr 1, 29-AM 18, dz. nr 15 AM 26 obręb Muchobór Wielki oraz przebudowę kanału sanitarnego w łączniku ulic Kunickiego i Słonimskiej na działkach nr 28/7,29 AM 18, obręb Muchobór Wielki we Wrocławiu."

Cel zadania: dostosowanie się do Dyrektywy dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych 91/271/EWG poprzez uporządkowanie gospodarki ściekowej na terenie miasta Wrocławia.

Lata realizacji: 2011 - 2014

W 2011 r. nie poniesiono nakładów finansowych. W roku 2011 w ramach Kontraktu wykonano: kanalizację sanitarną - 47,00 m. W okresie sprawozdawczym w oparciu o ustawę prawo zamówień publicznych wyłoniono wykonawcę robót budowlanych i zawarto z nim umowę. Wykonano 47 m kanalizacji sanitarnej wraz odtworzeniem nawierzchni.

Dzięki inwestycji polegającej na budowie kanalizacji sanitarnej poprawiły się warunki sanitarne dla mieszkańców zamieszkujących tereny objęte kontraktem. Umożliwiono podłączenie budynków wielorodzinnych do sieci kanalizacyjnej oraz poprawiono sprawność układu kanalizacyjnego w rejonie ulic Kunickiego i Słonimskiej.

Projekt przyczynił się do zachowania, ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego, ochrony zdrowia ludzkiego. Poprawi się bezpieczeństwo mieszkańców terenów objętych kontraktem (zmniejszenie ilości ścieków odprowadzanych do gruntu, zmniejszenie zanieczyszczenia wód powierzchniowych, likwidacja szamb i podłączenie nieruchomości do kanalizacji miejskiej).

„ Rozbudowa kanalizacji osiedla Ołtaszyn" (ul. Pawia i Parafialna) – Kontrakt Nr 2000/PL/16/P/PE/019-03.5.1

Cel zadania: dostosowanie się do Dyrektywy dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych 91/271/EWG poprzez uporządkowanie gospodarki ściekowej na terenie miasta Wrocławia.

Lata realizacji: 2010 - 2014

Poniesione nakłady: 824 000 zł. W roku 2011 odbywały się przeglądy gwarancyjne zgodnie z postanowieniami Kontraktu, które nie wykazały usterek.

W ramach zadania zrealizowano: kanalizację deszczową - 421,32 m oraz odtworzono nawierzchnię - 499,40 m^2.

Wykonawca powiadomił o zamiarze rozpoczęcia arbitrażu w sprawie uzyskania płatności za wykonane roboty dodatkowe lecz nie rozpoczął procedury arbitrażowej. Biuro przewiduje konieczność zapłaty za te roszczenia Wykonawcy po rozpoczęciu i rozstrzygnięciu procedury arbitrażowej – w wysokości ok. 237 000 zł.

W 2011 r. podwykonawca robót budowlanych: Wrocławskie Przedsiębiorstwo Robót Inżynieryjnych WPRI EKO sp. z o.o. zawezwał do próby ugodowej (poprzedzające ewentualne wniesienie powództwa) wystosowane przeciwko solidarnie: Gminie Wrocław oraz wykonawcy robót – DROMOST sp. z o.o. Przygotowywano materiały w związku z toczącym się postępowaniem sądowym.

Dzięki inwestycji polegającej na budowie kanalizacji deszczowej poprawiły się warunki sanitarne mieszkańców zamieszkujących tereny objęte kontraktem. Projekt przyczynił się do zachowania, ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego, ochrony zdrowia ludzkiego i umożliwił budowę dalszej części kanału deszczowego na tej ulicy.

„Wykonanie odcinka sieci wodociągowej w ulicy Orawskiej we Wrocławiu" - Kontrakt Nr 2000/PL/16/P/PE/019-03.5.2

Cel zadania: dostosowanie się do dyrektyw dotyczących wody pitnej 98/63/WE, 75/440/EWG i 80/778/EWG poprzez uporządkowanie gospodarki wodnej na terenie miasta Wrocławia

Lata realizacji: 2010 - 2014

Poniesione nakłady: 16 000 zł. W roku 2011, w ramach Kontraktu, wykonano wodociąg o długości 43,70 m. Wybudowana sieć wodociągowa została przekazana do MPWiK do

eksploatacji. Odbywały się przeglądy gwarancyjne zgodnie z postanowieniami Kontraktu, które nie wykazały usterek.
Dzięki inwestycji polegającej na budowie wodociągu poprawiły się warunki sanitarne mieszkańców terenów objętych kontraktem. Projekt przyczynił się do zachowania, ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego, ochrony zdrowia ludzkiego.

„Przebudowa przepustu na rowie S 31 zlokalizowanego w ciągu ulicy Obrońców Poczty Gdańskiej wraz z korektą trasy sieci w jego obrębie" – Kontrakt Nr 2000PL16PPE019-03.5.3

Cel zadania: dostosowanie się do Dyrektywy dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych 91/271/EWG poprzez uporządkowanie gospodarki ściekowej na terenie miasta Wrocławia
Lata realizacji: 2011 - 2014
Poniesione nakłady: 36 000 zł. W roku 2011, w okresie sprawozdawczym w oparciu o ustawę prawo zamówień publicznych, wyłoniono wykonawcę robót budowlanych dla przebudowy przepustu i zawarto z nim umowę. W okresie sprawozdawczym poniesiono wydatki związane z realizacją Kontraktu na: nadzór autorski, usługę prawną, usługi poligraficzne, opracowanie specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót oraz kosztorysu inwestorskiego dla przebudowy przepustu. W ramach Kontraktu wykonany zostanie 1 element – przepust.
W ramach realizacji Projektu „Poprawa jakości wody we Wrocławiu" w 2011 r. prowadzono sprawy związane z przygotowaniem aportu do MPWiK, dokonano korekty kosztów wytworzenia środków trwałych na podstawie wskazań audytora przeprowadzającego badanie sprawozdania finansowego Gminy za 2010 r. Współpracowano z Działem ds. Rozliczeń Podatku VAT w zakresie przygotowania wniosku do Ministra Finansów o wydanie interpretacji indywidualnej w sprawie opodatkowania podatkiem VAT transakcji aportu. Prowadzono prace związane z przygotowaniem danych w celu ustalenia podatku VAT do odliczeń zgodnie z wnioskiem złożonym do Ministra Finansów. Przygotowano, we współpracy z Biurem Nadzoru Właścicielskiego, Wydziałem Nabywania i Sprzedaży Nieruchomości, Wydziałem Księgowości, Skarbnikiem Miasta i MPWiK, projekt umowy przeniesienia sieci wodociągowo-kanalizacyjnych na majątek MPWiK.
Prowadzono prace nad wykazaniem osiągnięcia efektu ekologicznego i efektu rzeczowego. W 2011 r. podejmowane były działania związane z aktualizacją w terenie obiektów mieszkalnych nowo wybudowanych podłączonych do sieci kanalizacyjnej, wybudowanej w ramach projektu. Prowadzono również monitoring inwestycji planowanych do oddania do użytku do końca 2012 r. Na bieżąco aktualizowano posesje podłączone do miejskiej sieci kanalizacyjnej. Wykonano czynności ankieterskie w budynkach wielorodzinnych w zakresie ustalenia liczby osób zamieszkałych w lokalach bez meldunku. Odbyły się również spotkania z przedstawicielami Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji, Zarządu Dróg i Utrzymania Miasta, Wydziału Środowiska i Rolnictwa, Wydziału Inżynierii Miejskiej, Wydziału Komunikacji Społecznej w zakresie osiągnięcia efektu ekologicznego. Do Rad Osiedli została wysłana informacja o uruchomieniu bezzwrotnej dotacji na budowę przyłącza kanalizacyjnego. Na stronie internetowej Urzędu Miejskiego były zamieszczane informacje dotyczące promocji projektu.
Czynnie uczestniczono w sprawie związanej ze sprzedażą sieci kanalizacji deszczowej będącej w dyspozycji ZZM do MPWiK, co zaowocowało zawarciem umowy sprzedaży sieci deszczowej w IV kwartale 2011 r.
W lutym 2011 r., zgodnie z postanowieniami Porozumienia o realizacji Projektu "Poprawa jakości wody we Wrocławiu", złożony został w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (Instytucji Pośredniczącej II szczebla) Raport Końcowy Projektu wraz z dokumentami potwierdzającymi wykonanie zakładanych dla Projektu efektów rzeczowych. Przygotowanie Raportu wynikało z postanowień Rozporządzenia Rady nr 1164/94/WE z dnia 16 maja 1994 r. ustanawiającego Fundusz Spójności (zmienionego Rozporządzeniem nr 1264/99/WE z dnia 21 czerwca 1999 r., Rozporządzeniem Nr 1265/99/WE z dnia 21 czerwca 1999 r.). Raport opracowany został

zgodnie z Wytycznymi Ministerstwa Rozwoju Regionalnego do przygotowania raportów końcowych projektu Funduszu Spójności.
W okresie marzec – sierpień 2011 r. Raport Końcowy weryfikowany był kolejno przez krajowe instytucje odpowiedzialne za nadzór nad realizacją Projektów FS, tj. przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Ministerstwo Środowiska, Ministerstwo Finansów i Ministerstwo Rozwoju Regionalnego. Wszystkie przekazane uwagi i spostrzeżenia były weryfikowanie, analizowane a zasadne uwzględniane przez Biuro Funduszu Spójności. Raport Końcowy Projektu 019 na szczeblu krajowym został pozytywnie zaakceptowany i we wrześniu 2011 r. przekazany został do Komisji Europejskiej w celu ostatecznej akceptacji i zatwierdzenia.

Zestawienie zadań inwestycyjnych wykonanych przez ZCK w 2011 r.

Lp.	Określenie zadania inwestycyjnego	Wielkość (ilość)	Koszt realizacji	Skutki realizacji zadań
1	Przebudowa kaplicy na terenie Cmentarza Komunalnego Oddział Pawłowice	128,78 m^3 46,10 m^2	**31 986,77**	Modernizacja kaplicy polegająca na powiększeniu powierzchni wnętrza oraz wykonaniu nowego zadaszenia
2	Rezerwowe zasilanie biura Cmentarza Komunalnego Oddział Osobowice	1 kpl	**61 500,00**	Zapewnienie możliwości pracy biura cmentarza podczas przerw w dostawie energii elektrycznej
3	Rezerwowe zasilanie Cmentarza Komunalnego Oddział Psie Pole	1 kpl.	**61 500,00**	Zapewnienie możliwości pracy biura cmentarza oraz krematorium podczas przerw w dostawie energii elektrycznej
4	Rozbudowa monitoringu telewizyjnego Cmentarza Komunalnego Oddział Osobowice	1 kpl. 3 kamery	**23 862,00**	Poprawa bezpieczeństwa na terenie cmentarza i ułatwienie dozoru nad podmiotami świadczącymi usługi na terenie cmentarza
5	Przebudowa ogrodzenia Cmentarza Komunalnego Oddział Osobowice – wytyczenie geodezyjne	1 kpl.	**2 091,00**	Rozpoczęcie przebudowy ogrodzenia
6	Prace przygotowawcze i projektowe związane z przyszłymi zadaniami inwestycyjnymi: wykonanie dokumentacji projektowej przebudowy kaplicy na terenie Cmentarza Komunalnego Oddział Pawłowice	1 kpl.	**3 960,60**	Zapewnienie dokumentacji projektowej umożliwiającej modernizację kaplicy.

INNE PROGRAMY

Program inicjatyw lokalnych

Na podstawie uchwały nr IV/18/10 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 27 grudnia 2010 r. w sprawie budżetu Miasta na 2011 r. na zadania realizowane w ramach inicjatyw lokalnych w roku 2011 przeznaczono środki finansowe w wysokości: **7 500 000 zł** (*Dz. 600 Rozdz. 60016)* kwotę tę ostatecznie zmniejszono w ciągu roku do **2 676 442 zł** (wg stanu na dzień 29 grudnia 2011 r.)
Do rozdysponowania tych środków upoważniony był Zespół do oceny wniosków inwestycyjnych o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej z zakresu budowy, rozbudowy i przebudowy sieci wodociągowych, kanalizacji sanitarnych oraz dróg wraz z infrastrukturą towarzyszącą, powołany Zarządzeniem nr 10816/10 Prezydenta Wrocławia z dnia 26 października 2010 r. wraz z późniejszymi zmianami (Zarządzenie nr 117/10 Prezydenta Wrocławia z dnia 30 grudnia 2011 r. oraz Zarządzenie nr 3113 Prezydenta Wrocławia z dnia 23 listopada 2011 r.).
W 2011 r. plan inicjatyw lokalnych obejmował **36 zadań**, w tym:

- infrastruktura techniczna - 14 zadań,
- drogi - 22 zadania.

Odbyły się 3 posiedzenia, na których opracowano materiały robocze poprzedzone wizjami w terenie jak i protokoły końcowe z tych posiedzeń. Wstępnie zaakceptowano 11 nowych zadań do ujęcia w planie inicjatyw lokalnych na 2011 r.
Ostatecznie umowy podpisano i przyznano dofinansowanie dla:

- 1 zadania z zakresu infrastruktury technicznej,
- 1 zadania drogowego.

Ogółem w roku 2011 wpłaty te wyniosły **– 343 163,7 zł** co stanowi **172 %** założonego planu dochodów.

Rozliczenie środków finansowych przyznanych na wspieranie inicjatyw lokalnych w 2011 r.

Nazwa zadania	Plan po zmianach (przed zmianami)	Wykonanie	% wykonania
1	2	3	4
Program inicjatyw lokalnych (Dz.600 Rozdz.60016)	**2 676 442 (7 500 000)**	**2 675 543,18**	**99,97% (35%)**
realizowane przez ZDiUM	425 000 (2 000 000)	424 142,82	99,80% (21,21%)
realizowane przez ZIM	2 251 442 (5 500 000)	2 251 400,36	99,99% (40,93%)

Zakres rzeczowy wykonany w 2011 r.:

- przebudowa ul. Heblarskiej (od skrzyżowania z ul. Ślusarską w kierunku parku do wysokości dz. nr 39) w zakresie wykonania nawierzchni docelowej,
- budowa nawierzchni wraz z odwodnieniem w części ul. Wilczkowskiej (inwestycja pn. budowa nawierzchni wraz z odwodnieniem ul. Berlinga, ul. Pedagogicznej i ul. Wilczkowskiej),
- budowa oświetlenia w ul. Forsycjowej i Konwaliowej,
- budowa nawierzchni w sięgaczu ul. Kamieńskiego,
- budowa nawierzchni w sięgaczu ul. Jutrzenki 75-83

Wnioski do Programu inicjatyw lokalnych dotyczyły głównie budowy dróg wraz z odwodnieniem i oświetleniem oraz budowy sieci wodociągowych i kanalizacyjnych.
Zadania z zakresu infrastruktury technicznej oraz drogowej były przygotowywane i prowadzone bezpośrednio przez Zarząd Inwestycji Miejskich, natomiast zadania drogowe przygotowywane były przez Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta.
Wydatkowanie środków następowało w oparciu o procedury określone w Ustawie o zamówieniach publicznych.

ZADANIA ZREALIZOWANE W RAMACH INICJATYW LOKALNYCH

Cel zadania: Opracowano projekty oraz realizowano roboty budowlane w zakresie rozbudowy infrastruktury podziemnej oraz dróg o charakterze lokalnym oraz poprawa jakości życia mieszkańców i poprawa stanu środowiska naturalnego.
Poniesione w 2011 r. nakłady: 2 251 304 zł
Lata realizacji:

- ul. Heblarska - 2010 - 2011 (dokumentacja + roboty budowlane)
- ul. Ryska – 2010 - 2011 (dokumentacja + roboty budowlane)
- ul. Omska – 2010 - 2011 (dokumentacja + roboty budowlane)
- ul. Zagłębiowska 2010 - 2011 (dokumentacja + roboty budowlane)
- sięgacz ul. Solskiego – 2010 - 2011 (dokumentacja + roboty budowlane)
- ul. Forsycjowa i Konwaliowa – 2010 - 2011 (dokumentacja + roboty budowlane)
- ul. Berlinga, Pedagogiczna, Wilczkowska – etap II i III – 2011 (roboty budowlane)
- ul. Maleczyńskich 53 - 95 – 2010 - 2012 (dokumentacja + roboty budowlane)
- ul. Kiemliczów – 2009 - 2012 (dokumentacja + roboty budowlane)

- ul. Sikorcza i Szczygla etap VI – 2009 - 2013 dokumentacja + roboty budowlane
- ul. Trawowa – 2010 - 2012 (dokumentacja + roboty budowlane)
- ul. Sarnia – 2010 - 2012 (dokumentacja + roboty budowlane)
- ul. Ks. Augustyna Kordeckiego – 2010 - 2012 (dokumentacja + roboty budowlane)
- ul. Bengalska – 2010 - 2013 (dokumentacja + roboty budowlane)
- ul. Lubczykowa – 2010 - 2012 (dokumentacja + roboty budowlane)
- ul. Jarzynowa – 2011 - 2012 (dokumentacja + roboty budowlane)
- ul. Siedlecka - 2012 (dokumentacja + roboty budowlane)

W roku 2011 zrealizowano:
Opracowano dokumentacje projektowe dla:

- budowy nawierzchni docelowej wraz z odwodnieniem i oświetleniem w ul. Maleczyńskich 53-95,
- budowy infrastruktury podziemnej i nawierzchni w ul. Sikorczej i Szczyglej na osiedlu Kowale Ogrody: etap VI,
- budowy nawierzchni docelowej i oświetlenia w ul. Trawowej (na odcinku od ul. Zagony do przejazdu kolejowego),
- budowy sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej i nawierzchni docelowej wraz z oświetleniem w ul. Ks. Augustyna Kordeckiego,
- budowy kanalizacji sanitarnej oraz drogi wraz z odwodnieniem w ul. Bengalskiej,
- budowy sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej i nawierzchni tymczasowej wraz z odwodnieniem oraz zarurowania rowu w ul. Lubczykowej nr 58-58e,
- budowy oświetlenia w ul. Forsycjowej i Konwaliowej,
- budowa sieci wodociągowej w ul. Sarniej,
- Przebudowy drogi wraz z odwodnieniem w ul. Jarzynowej,
- budowy kanalizacji sanitarnej do posesji przy ul. Siedleckiej.

Realizowano roboty budowlane dla:

- przebudowa ul. Heblarskiej w zakresie nawierzchni docelowej,
- nawierzchni docelowej wraz z odwodnieniem i oświetleniem w ul. Ryskiej,
- nawierzchni docelowej wraz z odwodnieniem i oświetleniem w ul. Omskiej,
- nawierzchni docelowej wraz z odwodnieniem w ul. Zagłębiowskiej nr 21-27a,
- nawierzchni docelowej wraz z odwodnieniem i oświetleniem w sięgaczu ul. Solskiego nr 28-32b,
- oświetlenia w ul. Forsycjowej i ul. Konwaliowej.
- budowa nawierzchni drogowej wraz z odwodnieniem w ul. Berlinga, Pedagogicznej i Wilczkowskiej – etap II i III.
- sieci wodociągowej w ul. Sarniej (ZIM realizuje inwestycję w imieniu i na rzecz MPWiK),
- nawierzchni docelowej wraz z odwodnieniem i oświetleniem w ul. Maleczyńskich 53 - 95,
- nawierzchni docelowej i oświetlenia w ul. Trawowej (na odcinku od ul. Zagony do przejazdu kolejowego),
- sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej i nawierzchni docelowej wraz z oświetleniem w ul. Ks. Augustyna Kordeckiego.

zakończono inwestycje dla:

- przebudowy ul. Heblarskiej w zakresie nawierzchni docelowej – długość 42,5 m,
- budowy nawierzchni docelowej wraz z odwodnieniem i oświetleniem w ul. Ryskiej – długość 68,65 m, długość kanałów deszczowych 54,10 m, punkty świetlne – 4 szt.,
- budowy nawierzchni docelowej wraz z odwodnieniem i oświetleniem w ul. Omskiej – długość 64,93 m, długość kanałów deszczowych 23,50 m, punkty świetlne – 4 szt.,
- budowy nawierzchni docelowej wraz z odwodnieniem w ul. Zagłębiowskiej nr 21-27a – długość 58,40 m, długość kanałów deszczowych 46 m, wpusty – 2 szt., długość przykanalików 4,22m,

- budowy nawierzchni docelowej wraz z odwodnieniem i oświetleniem w sięgaczu ul. Solskiego nr 28-32b – długość 74,90 m, długość kanałów deszczowych 17 m, punkty świetlne – 3 szt.,
- budowy oświetlenia w ul. Forsycjowej i Konwaliowej – punkty świetlne – 24 szt.
- budowy nawierzchni drogowej wraz z odwodnieniem w ul. Berlinga, Pedagogicznej i Wilczkowskiej – etap II i III – dł. 290 m, długość kanałów deszczowych 165,50 m, wpusty – 2 szt., długość przykanalików – 5 szt.

Rrozpoczęto roboty budowlane dla:
- nawierzchni docelowej wraz z odwodnieniem i oświetleniem w ul. Maleczyńskich 53 - 95,
- nawierzchni docelowej i oświetlenia w ul. Trawowej (na odcinku od ul. Zagony do przejazdu kolejowego),
- sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej i nawierzchni docelowej wraz z oświetleniem w ul. Ks. Augustyna Kordeckiego,
- sieci wodociągowej w ul. Sarniej (ZIM realizuje inwestycję w imieniu i na rzecz MPWiK).

Rozpoczęto opracowanie dokumentacji projektowej dotyczącej:
- przebudowy drogi wraz z odwodnieniem w ul. Jarzynowej,
- budowy kanalizacji sanitarnej do posesji przy ul. Siedleckiej.

W ramach programu Inicjatyw Lokalnych wykonano:
- przebudowę sięgacza ul. Kamieńskiego nr 60-62a w zakresie wykonania nawierzchni docelowej wraz z odwodnieniem i oświetleniem. Całkowita wartość zadania 193 000 zł, z czego w 2011 r. wydatkowano 109 000 zł. Zadanie realizowane w latach 2010 - 2011.
- przebudowę sięgacza ul. Jutrzenki nr 75-83 w zakresie wykonania nawierzchni docelowej wraz z odwodnieniem i oświetleniem. Koszt zadania 220 000 zł - w całości rozliczone w 2011 r.

REALIZACJA ZAŁOŻEŃ POLITYKI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ

Cel zadania: opracowywanie projektu Założeń polityki społeczno-gospodarczej Miasta Wrocławia na 2012 r.
Zgodnie z Zarządzeniem nr 11160/10 Prezydenta Wrocławia z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie udziału jednostek organizacyjnych Urzędu Miejskiego Wrocławia w realizacji przedsięwzięć przyjętych w dokumencie „Założenia polityki społeczno-gospodarczej Wrocławia na rok budżetowy 2011" – Dział monitorował zadania koordynowane przez Departament Infrastruktury i Gospodarki oraz Wydział Inżynierii Miejskiej.
W ciągu roku sporządzone zostały 2 sprawozdania (półroczne) z 32 powierzonych do realizacji przedsięwzięć, w tym:

PRIORYTET NR 1: Europejska metropolia – miasto nowoczesnych przedsięwzięć:
- budowa infrastruktury drogowej w otoczeniu Stadionu Piłkarskiego EURO 2012 – 2 zadania,
- przebudowa ul. Lotniczej w ciągu drogi krajowej nr 94 we Wrocławiu - etap II,
- zagospodarowanie terenu wschodniego pomiędzy obszarem stadionu i rzeką Ślęzą wraz z budową kładki,
- budowa połączenia Portu Lotniczego ze Stadionem Piłkarskim w ciągu drogi krajowej nr 94 we Wrocławiu,
- przebudowa ul. Kosmonautów w ciągu drogi krajowej nr 94,
- zintegrowany System Transportu Szynowego w Aglomeracji - etap I,
- budowa parkingu na południe od drogi krajowej nr 94 wraz z zagospodarowaniem.

PRIORYTET NR 2: Gospodarka innowacyjna i rozwój:

- budowa powiązań miejskiego układu drogowego z Autostradową Obwodnicą Wrocławia,
- budowa Północnej Obwodnicy Śródmiejskiej we Wrocławiu - etap I,
- przebudowa ul. Bardzkiej w ciągu drogi wojewódzkiej nr 395 we Wrocławiu,
- przebudowa ul. Buforowej w ciągu drogi wojewódzkiej nr 395 we Wrocławiu,
- budowa połączenia Obwodnicy Śródmiejskiej z Portem Lotniczym (etap III) - (ul. Graniczna – od ul. Skarżyńskiego do Nowego Portu Lotniczego),
- budowa Mostu Wschodniego w ciągu Obwodnicy Śródmiejskiej we Wrocławiu w procedurze PPP,
- budowa Inteligentnego Systemu Transportu ITS Wrocław,
- realizacja Programu rozwoju terenów pod aktywność gospodarczą,
- budowa Systemu Informacji Miejskiej we Wrocławiu.

PRIORYTET NR 3: Budowa kapitału społecznego, poprawa jakości życia mieszkańców

- przebudowa ul. Przyjaźni,
- przebudowa ul. Zwycięskiej (od ul. Agrestowej do ul. Karkonoskiej),
- realizacja programu inicjatyw lokalnych,
- realizacja programu modernizacji cmentarzy komunalnych,
- realizacja programu wspierania budownictwa społecznego,
- rewitalizacja wysp i nabrzeży odrzańskich,
- rozbudowa układu komunikacyjnego w obrębie Psiego Pola,
- przebudowa pl. Nankiera,
- przebudowa ul. Kuźniczej,
- rozbudowa ul. Wałbrzyskiej,
- realizacja program poprawy stanu technicznego torowisk,
- realizacja programu poprawy stanu technicznego nawierzchni ulic,
- rozpoczęcie prac przy budowie wału przeciwpowodziowego na terenie osiedla Kozanów,
- realizacja programu oświetlenia miejsc niebezpiecznych,
- realizacja programu rowerowego.

Przygotowanie projektu budżetu Miasta na 2012 r.

Cel projektu: opracowanie Projektu budżetu Miasta w zakresie wydatków inwestycyjnych, w oparciu o zapisy §3 i §8 Zarządzenia Prezydenta Wrocławia Nr 1827/11 z dnia 8 lipca 2011 r. w sprawie opracowania przez jednostki organizacyjne Miasta, komórki organizacyjne Urzędu Miejskiego oraz jednostki miejskiej administracji zespolonej materiałów planistycznych do projektu budżetu Miasta na 2012 r.

W projekcie budżetu 2012 wzięto pod uwagę przede wszystkim:

- zabezpieczenie środków na zadania kontynuowane,
- określone przez Wydział Finansów planowane limity wydatków,
- zaktualizowane wartości zadań i ich lata realizacji.

Po przeanalizowaniu wszystkich danych oraz po konsultacjach z przedstawicielami poszczególnych departamentów i podległych im jednostek opracowano i przekazano do Skarbnika Miasta projekt budżetu Miasta na 2011 r., skierowany potem do I czytania w dniu 17 listopada 2010 r. Przedłożony do I czytania obejmował łącznie 83 zadania na sumaryczną kwotę – 593 711 280 tys. Zł, w tym środki Miasta w 2011 r. na kwotę 358 654 880 tys. zł.

W związku z monitoringiem inwestycji i dokonanymi rozliczeniami finansowymi zadań realizowanych w roku 2012 opracowano autopoprawkę do Projektu Budżetu Miasta na 2012 r., który został uchwalony w II czytaniu na Sesji Rady Miejskiej w dniu 29 grudnia 2011 r., obejmował łącznie 112 zadań na sumaryczną kwotę – 1 014 669 972 tys. zł w tym środki Miasta w 2011 r. na kwotę 609 862 156 tys. zł.

PROGRAM TRANSPORT ROWEROWY

Celem przedsięwzięć realizowanych w ramach programu jest rozwój komunikacji rowerowej we Wrocławiu poprzez zapewnienie możliwości bezpiecznego i wygodnego poruszania się rowerem po mieście.

Obniżanie krawężników na głównych ciągach rowerowych

Cel zadania: poprawa stanu technicznego i wygody poruszania się trasami rowerowymi.
Lata realizacji: 2009 - 2015. Poniesione nakłady: 190 000 zł.
Zrealizowano obniżenia krawężników do 0 cm na 22 km tras rowerowych. Zadanie zakończono w II kwartale 2011 r.

Kontrapasy rowerowe

Cel zadania: udostępnienie rowerzystom jednokierunkowych ulic w obu kierunkach.
Lata realizacji: 2011 - 2014 Poniesione nakłady: 64 000 zł (w ramach bieżącego utrzymania dróg).
Wprowadzone zostały nowe kontrapasy rowerowe na 9 ulicach (Odrzańska, Kiełbaśnicza, Ruska, Św. Mikołaja, Ofiar Oświęcimskich, Wita Stwosza, Robotnicza, Polaka, Gabrieli Zapolskiej). Zadanie zakończono w II kwartale 2011 r.

Nowe trasy rowerowe

Cel zadania: budowa nowych połączeń mających na celu uspójnienie sieci tras rowerowych.
Lata realizacji: 2011. Poniesione nakłady: 1 022 000 zł oraz w ramach budowy przejścia na linii Zamkowa i Gepperta.
Wykonano przedłużenie osi biegnącej wzdłuż Powstańców Śląskich w kierunku centrum do trasy rowerowej wzdłuż Fosy Miejskiej. Stworzenie pierwszej bramy wjazdowej do centrum od strony ul. Legnickiej. Pierwszy odcinek tzw. Magistrali rowerowej na Kazimierza Wielkiego. Zadania zakończono w IV kwartale 2011.

Wrocławski Rower Miejski

Cel zadania: zapewnienie możliwości korzystania z rowerów publicznych dla mieszkańców oraz turystów odwiedzających Wrocław.
Lata realizacji: 2011 r. Poniesione nakłady: 1 098 000 zł.
Zrealizowano budowę wypożyczalni rowerów miejskich składającej się z 17 stacji i 140 rowerów. Zadanie zakończono w II kwartale 2011 r.

Parkingi rowerowe

Cel zadania: poprawa sytuacji parkingowej dla rowerzystów. Zapewnienie możliwości korzystania z rowerów publicznych dla mieszkańców oraz turystów odwiedzających Wrocław.
Lata realizacji: od 2009 r. Poniesione nakłady: z funduszy fundacji All For Planet.
Zainstalowano 100 stojaków rowerowych. Zadanie zostało zakończone w III kwartale 2011 r.

Rozwiązania inżynierii ruchu

Cel zadania: budowa nowych połączeń mających na celu uspójnienie sieci tras rowerowych oraz przystosowanie istniejących rozwiązań dla innych użytkowników ruchu dla rowerzystów.
Lata realizacji: 2011 r. Poniesione nakłady: w ramach innych zadań.
Wyznaczono śluzę rowerową na ul. Kazimierza Wielkiego. Zastosowano po raz pierwszy w kraju trzykomorowe sygnalizatory rowerowe. Wyznaczono wspólny pas autobusowo rowerowy oraz samochodowo rowerowy. Wyznaczono śluzy rowerowe. Zamontowano automatyczną pętle do zliczania rowerzystów. Zadania zakończono w IV kwartale 2011 r.

Inwestycje wykonane w ramach programu rowerowego przez ZDiUM w 2011 r.
Cel zadania: realizacja zadania polegające na obniżeniu krawężników na ciągach ścieżek rowerowych dla następujących lokalizacji:

- pl. Grunwaldzki od mostu Grunwaldzkiego do mostu Szczytnickiego wraz ze skrzyżowaniem na Rondzie R. Reagana,
- ul. M. Skłodowskiej – Curie od ul. Nehringa do ul. Łukasiewicza i od ul. Łukasiewicza do Wybrzeża S. Wyspiańskiego,
- al. Armii Krajowej od ul. Ślężnej do ul. Krakowskiej,
- al. Wiśniowa od ul. Powstańców Śląskich do ul. Ślężnej,
- al. Gen. J. Hallera od ul. Gajowickiej do ul. Powstańców Śląskich,
- al. Gen. J. Hallera od ul. Gajowickiej do ul. Grabiszyńskiej,
- ul. Klecińska od ul. Grabiszyńskiej do ul. Strzegomskiej,
- ul. Na Ostatnim Groszu od ul. Strzegomskiej do ul. Legnickiej.

Koszt realizacji zadania – 158 000 zł - całość płatna w 2011 r. Zadanie zakończone i rozliczone.
Wykonano korektę sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu ulic Bema – Prusa – Poniatowskiego na potrzeby śluzy rowerowej. Koszt realizacji zadania – 47 000 zł, całość płatna w 2011 r. Zadanie zakończono i rozliczono.
Zrealizowano roboty w ramach umowy pn. „Przebudowa ulic polegająca na wydzieleniu tras rowerowych w istniejących ciągach ulicznych Pakiet I dla zadania nr 1 - ul. Ruska". Całkowity koszt realizacji – 361 000 zł. W roku 2011 wydatkowano środki w wysokości 184 000 zł. Rozliczenie finansowe zadania planowane na początku 2012 r.
Zrealizowano roboty w ramach umowy pn. „Przebudowa ulic polegająca na wydzieleniu tras rowerowych w istniejących ciągach ulicznych Pakiet I dla zadania nr 2 – ul. Powstańców Śląskich – ul. Świdnicka od ul. Swobodnej do ul. Podwale". Całkowity koszt realizacji – 659 000 zł. W roku 2011 wydatkowano 159 000 zł.

Inwestycje wykonane przez ZIM w ramach programu rowerowego w 2011 r.
Cel zadania: realizacja robót budowlanych w zakresie budowy drogi rowerowej wraz z chodnikiem po południowej stronie ul. Maślickiej na odcinku od ul. Królewieckiej do ul. Głównej wraz z niezbędną infrastrukturą w celu poprawy warunków bezpiecznego poruszania się pieszych i rowerzystów oraz połączenia istniejących ciągów pieszych i rowerowych z istniejącymi w ul. Królewieckiej i Głównej.
Lata realizacji: 2011 - 2012
Poniesione w 2011 r. nakłady: 0 zł. W roku 2011 przeprowadzono procedurę przetargową na wybór wykonawcy robót budowlanych oraz rozpoczęto budowę drogi rowerowej i chodnika, w podziale na zadania:

- zadanie 1 - od ul. Królewieckiej do przejazdu kolejowego o ciąg pieszo-rowerowy po południowej stronie wraz z niezbędną infrastrukturą (oświetlenie i kanalizacja deszczowa),
- zadanie 2 - przejazdu kolejowego do ul. Głównej, wraz z przejazdem kolejowym, o ciąg pieszo-rowerowy po południowej stronie wraz z niezbędną infrastrukturą (oświetlenie i kanalizacja deszczowa).

PROJEKT TRANSPORTU SZYNOWEGO

Realizacja Projektu Zintegrowany System Transportu Szynowego w Aglomeracji i we Wrocławiu – etap I
W ramach Projektu realizowane są 44 podzadania składowe, w tym budowa nowych odcinków tras tramwajowych, modernizacja odcinków istniejących, dostawy nowego taboru tramwajowego, wdrożenie systemu sterowania z priorytetem dla tramwajów oraz budowa zintegrowanych węzłów przesiadkowych. Wszystkie te zadania służą uruchomieniu tras nowego systemu Tramwaj Plus, uruchomieniu nowej Trasy Średnicowej, zapewnienie priorytetu dla komunikacji tramwajowej na trasach Tramwaju Plus i Trasach Średnicowych oraz wykreowanie węzłów przesiadkowych umożliwiających

wygodne przesiadki pomiędzy komunikacją miejską – tramwajową i autobusową oraz regionalną – kolejową i autobusową.
Zakończono prace przygotowawcze i projektowe. Zakończono większość robót budowlanych. Prowadzone są roboty budowlane dla ostatnich zadań składowych Projektu, planowanych do ukończenia w I kwartale 2012 r.

Mapa Projektu Zintegrowany System Transportu Szynowego w Aglomeracji i we Wrocławiu - etap I

Zadania inwestycyjne i modernizacyjne w ramach projektu „Zintegrowany System Transportu Szynowego w Aglomeracji i we Wrocławiu - etap I" są realizowane przez następujące jednostki i spółki miejskie:

- Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o.,
- Wrocławskie Inwestycje Sp. z o.o.,
- Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta.

Realizacja zadań przez MPK Sp. z o.o.

Zakończono realizacje robót budowlanych w ramach zadania: Modernizacja 4 stacji prostownikowych „Nabycińska, „Grunwaldzka", „Pułaskiego" i „Strzegomska" we Wrocławiu wraz z modernizacją ich obszarów zasilania Zadanie obejmowało wykonanie:

- dokumentacji projektowej i specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych,
- robót budowlanych obejmujących modernizację stacji prostownikowej wraz z wymianą i dostawą urządzeń,
- modernizacji obszarów zasilania stacji prostownikowej polegającej na budowie linii kablowych trakcyjnych powrotnych i zasilających sieć tramwajową oraz przebudowie punktów zasilania i powrotu oraz izolatorów sekcyjnych na sieci trakcyjnej z włączeniem ich w układ zdalnego sterowania istniejący w MPK,
- sprawowanie nadzoru autorskiego,

- opracowanie świadectwa charakterystyki energetycznej budynku stacji prostownikowej.

Wartość zadania: 17 731 435,24 zł.

Zrealizowano dostawy 31 szt. tramwajów dwukierunkowych Skoda 19T realizowane w ramach dwóch kontraktów z firmą Skoda Transportation a.s. Nowe tramwaje będą obsługiwały dwie pierwsze trasy Tramwaju Plus tj. linię Gaj–Stadion (linia 31 Plus), Gaj - Kozanów (linia 32 Plus) Pilczyce – Stadion Olimpijski (linia 33 Plus). Linie te będą kluczowe w obsłudze Stadionu podczas UEFA EURO 2012™.

Uruchomiono I i II etap wdrożenia linii Tramwaju Plus tj. nowe tramwaje rozpoczęły kursowanie na II trasie Tramwaju Plus w relacji: Pilczyce – Stadion Olimpijski (linia 33 PLUS) oraz na części I trasy Tramwaju Plus w relacji Pilczyce – Gaj (linia 32 PLUS).

Wartość zadania: **140 548 900 zł.**

Zrealizowano dostawy 8 szt. tramwajów jednokierunkowych w ramach kontraktu z firmą Protram. Nowe tramwaje będą obsługiwały Trasę Średnicową Pętla Cmentarz Grabiszyński – Pętla Kromera.

Uruchomiono przewozy nowymi tramwajami na Trasie Średnicowej.

Wartość zadania: **28 255 199,92 zł**.

Realizacja zadań przez WI Sp. z o.o.

W roku 2011 realizowano roboty budowlane w ramach zadania: Budowa połączenia tramwajowego skrzyżowania ulic: Legnicka – Na Ostatnim Groszu z planowanym Stadionem EURO 2012 przez osiedle Kozanów. Zakres zrealizowanych robót obejmował:

- budowę torowiska tramwajowego oraz „małej" krańcówki tramwajowej wraz z wyposażeniem o konstrukcjami wsporczymi dla trakcji tramwajowej Wykonano torowisko na skrzyżowaniach Legnicka/Milenijna/Lotnicza oraz Milenijna/Popowicka, pasie rozdziału ul. Milenijnej, odcinku Milenijna – Popowicka –Pilczycka – Pałucka – Kozanowska I – Modra – Kozanowska II, oraz częściowo w obszarze IVa: skrzyżowaniu Dokerska/Kozanowska II, ul. Dokerskiej małej krańcówki tramwajowej,
- wykonano torowisko od przejazdu przez ul. Kozanowską II, wzdłuż ul. Pilczyckiej wraz z przejazdem przed ul. Gwarecką,
- budowę torowiska tramwajowego wraz z wyposażeniem konstrukcjami wsporczymi dla trakcji tramwajowej. Wykonano torowisko dwutorowe wzdłuż ulic Pilczyckiej na odcinku od przejazdu przez ul. Pilczycką za krańcówką przy stadionie Euro 2012 (z wyłączeniem tego przejazdu) do skrzyżowania ul. Pilczyckiej i Gwareckiej. Wykonano przebudowę i budowę chodników i ścieżek rowerowych oraz zasilanie trakcji tramwajowej,
- opracowanie dokumentacji projektowej ORZ wraz z uzgodnieniem i wdrożeniem, roboty ziemne, wykopy/nasypy na całym odcinku, badania i pomiary geodezyjne, ułożenie kabli, demontaż słupów, montaż wysięgników i opraw, przebudowę kanalizacji TP S.A. wraz z przebudową kabla, zabezpieczenie przepustów sieci Dialog, konstrukcję podbudowy, montaż rozjazdu i torowiska, zabudowę sterowania i ogrzewania zwrotnic,
- montaż osprzętu trakcji,
- rozbiórki obiektów kolidujących z linią tramwajową,
- wycinki drzew i krzewów,
- przebudowę sieci ciepłowniczej, elektroenergetycznej, gazowej,
- przebudowę i budowę sygnalizacji świetlnej wraz z infrastrukturą koordynacyjną, budowę MTKK i przebudowę sieci teletechnicznych, przebudowę i budowę oświetlenia wraz z zasilaniem peronów, przebudowę sieci wod-kan wraz z odwodnieniem układu drogowo-torowego oraz budowę studni.

Wartość zrealizowanych robót: 65 919 266,39 zł.

Wartość zadania: 101 623 972,00 zł.

Budowa mostu tramwajowego w rejonie ul. Nadrzecznej

W roku 2011 realizowano roboty budowlane w ramach zadania: *Budowa połączenia tramwajowego skrzyżowania ulic: Legnicka – Na Ostatnim Groszu z planowanym Stadionem EURO 2012 przez osiedle Kozanów - Odcinek od przecięcia ul. Pilczyckiej do krańcówki przy planowanym stadionie.*
Wykonano i zakończono kompletnie wszelkie roboty objęte umową i założeniami projektu. Zadanie obejmowało w szczególności: wycinkę drzew, prace wyburzeniowe, pomiary geodezyjne, zasadnicze roboty ziemne, roboty budowlane i montażowe w zakresie branży drogowej, elektroenergetycznej, teletechnicznej, torowej i zagospodarowanie terenów zielonych i budowlanych prac wykończeniowych.
Wartość zadania 8 273 426,66 zł.

Krańcówka tramwajowa w rejonie Stadionu Miejskiego od strony ul. Królewieckiej

W roku 2011 realizowano roboty budowlane w ramach zadania: Budowa zintegrowanego węzła przesiadkowego w rejonie Stadionu EURO 2012 – węzeł „Stadion EURO 2012”
Wykonano rozbiórkę istniejącego wiaduktu tramwajowego, rozbiórka nasypu tramwajowego, wycinka w niezbędnym zakresie istniejącej zieleni, przebudowa kolizyjnego uzbrojenia podziemnego oraz budowę niezbędnej infrastruktury technicznej, budowa zadaszonego obiektu wyposażonego w węzeł sanitarny oraz windy łączące poziom peronów tramwajowych z poziomem peronów kolejowych, budowa peronów kolejowych w celu wkomponowania w nowy obiekt i skomunikowania ruchu pieszego, przebudowa torowiska tramwajowego na odcinkach poprzedzających obiekt wraz z wprowadzeniem torowiska na obiekt, budowa instalacji umożliwiającej montaż urządzeń Systemu Dynamicznej Informacji Pasażerów, budowa instalacji umożliwiającej montaż kamer w celu poprawy bezpieczeństwa podróżnych, montaż wyposażenia przystanków tramwajowych takich jak automaty biletowe, tablice informacyjne, itp., budowa parkingu rowerowego, budowa oświetlenia całego obiektu, budowa połączenia komunikacji pieszej węzła i esplanady stadionu, zagospodarowanie terenów zielonych. Zadanie ukończone.
Poniesione wydatki: 32 652 437,90 zł.
Wartość zadania: 42 743 000 zł.

Budowa zintegrowanego węzła przesiadkowego w rejonie dworców PKP i PKS wraz z przebudową torowiska w ul. Glinianej i ul. Borowskiej od ul. Hubskiej do ul. Peronowej we Wrocławiu:

- przebudowa torowiska na odcinku od wiaduktu PKP do skrzyżowania z ul. Glinianą oraz wymiana łuków torowych w ul. Glinianej.
- wymiana rozjazdu na skrzyżowaniu ulic Peronowa-Stawowa.
- korekta geometrii jezdni ul. Borowskiej i ul. Ślężnej.
- nowe zagospodarowanie węzła przesiadkowego (meble miejskie, SDIP, oświetlenie węzła) – zintegrowanie przystanku autobusowego z tramwajami.
- wykonanie odwodnienia torowiska.
- przebudowa sieci trakcyjnej na odcinku od wiaduktu PKP do skrzyżowania z ul. Glinianą.
- przebudowa oświetlenia ulicznego.
- przebudowa peronów przystankowych na całym odcinku.
- wymiana rozjazdów, wyposażenie w automaty sterujące, ogrzewcze i odwodnione.

Zadanie ukończone. Trwa rozliczenie końcowe.
Wartość zadania 9 846 451,05 zł.

Przebudowa torowiska tramwajowego w ul. Hubskiej na odcinku od ul. Pięknej do ul. Kamiennej we Wrocławiu:

- przebudowa torowiska na odcinku od ul. Kamiennej do połączenia z nowym torowiskiem w ul. Bardzkiej (na wysokości Kościoła),
- przebudowa sieci trakcyjnej,
- przeniesienie przystanku tramwajowego w kierunku Centrum za skrzyżowanie ulic Kamienna-Piękna. Wykonano peron tramwajowo-autobusy,
- korekta jezdni ul. Hubskiej ze względu na przeniesienie peronu,
- przebudowa odwodnienia torowiska i jezdni,
- nowe zagospodarowanie peronów przystankowych (meble miejskie, SDIP),
- przebudowa sygnalizacji świetlnej,
- przebudowa oświetlenia ulicznego,
- zagospodarowanie zielenią.

Zadanie ukończone. Trwa rozliczenie końcowe.
Wartość zadania 5 548 790,56 zł.

Przebudowa torowiska tramwajowego w ul. Legnickiej na odcinku od pl. Jana Pawła II do ul. Na Ostatnim Groszu we Wrocławiu w zakresie:

- przebudowa torowiska tramwajowego na odcinku od pl. Strzegomskiego do ul. Zachodniej,

- przebudowa peronów przystankowych oraz ich integracja z przystankami autobusowymi na zachodnim wlocie placu Jana Pawła II (od strony ul. Sokolniczej).

Zadanie ukończone.
Wartość zadania 6 694 071,33 zł.

Zmodernizowane torowiska na odcinku wzdłuż ul. Legnickiej w rejonie pl. Strzegomskiego

Wyposażenie przystanków tramwajowych na nowych odcinkach Tramwaju Plus.
Oddano do użytkowania wiaty przystankowe wraz z infrastruktura towarzyszącą przewidziane do realizacji w I etapie prac.
Etap I obejmował wyposażenie przystanków Tramwaju Plus wzdłuż ul. Bardzkiej i ul. Świeradowskiej:

- w ramach wiat przystankowych:
  - panele szklane - 71 szt.,
  - panele informacyjne - 2 szt.,
  - panele informacyjne z nazwą przystanku - 4 szt.,
  - panele z nazwa przystanku - 5 szt.,
  - podwieszane panele dla wyświetlaczy - 4 szt.,
  - ławki - 28 szt.,
  - ścianki boczne - 30 szt.,
  - moduły dachowe - 128 szt.
- wolnostojące panele z nazwami przystanków - 31 szt.,
- pojemniki na śmieci - 30 szt.,
- ławki wolnostojące (podpieraczki) - 7 szt.,
- pylony informacyjne (wariant 1) - 9 szt.,
- automaty URBANCARD - 2 szt.,
- wiaty rowerowe Bike&Ride - 2 szt. (6 modułów).

W zakresie etapu II – rozpoczęto produkcję wyposażenia i czynności koordynacyjne przed przyszłym montażem.
Wartość zrealizowanych prac: 4 106 624,65 zł.
Wartość zadania: 8 550 000 zł.

Parking Bike & Ride w rejonie skrzyżowania ul. Bardzka – Świeradowska

Stacja prostownikowa MILENIJNA.
Wykonano komplet robót wynikający z zatwierdzonego projektu budowlanego, w szczególności wykonano: budynek stacji wraz z wyposażeniem elektroenergetycznym, zasilanie stacji z GPZ PKP ENERGETYKA, zagospodarowanie terenu wokół stacji wraz z ogrodzeniem. Zadanie realizowane jest na rzecz MPK Sp. z o.o.
Zadanie ukończone. Trwa rozliczenie końcowe.
Wartość zadania: 5 492 703,92 zł.

Stacja prostownikowa DWORSKA.
Wykonano komplet robót wynikający z zatwierdzonego projektu budowlanego, w szczególności wykonano: budynek stacji wraz z wyposażeniem elektroenergetycznym, zasilanie stacji SN do wykonanego w ramach odrębnych zamówień zasilania SN z GPZ Pilczyce, zagospodarowanie terenu wokół stacji wraz z ogrodzeniem.
Trwa rozliczenie końcowe oraz przygotowania do czynności odbiorowych. Zadanie realizowane jest na rzecz MPK Sp. z o.o.
Wartość zadania: 3 465 978,35 zł.

Stacja prostownikowa FIOŁKOWA.
Wykonano komplet robót wynikający z zatwierdzonego projektu budowlanego, w szczególności wykonano: budynek stacji wraz z wyposażeniem elektroenergetycznym, zasilanie stacji z GPZ Wrocław Zachód, zasilanie nn trakcji dla wszystkich punktów zasilających wskazanych w projekcie, zagospodarowanie terenu wokół stacji wraz z ogrodzeniem. Zadanie ukończone. Trwa rozliczenie końcowe.
Wartość zadania: 2 213 697,67zł.

REALIZACJA ZADAŃ PRZEZ ZDiUM

Przebudowa torowiska tramwajowego w ul. Grabiszyńskiej.
Zakres wykonanych prac zgodnie z zawartą umową:
- przebudowa torowiska tramwajowego w ul. Grabiszyńskiej na odcinku od al. Gen. J. Hallera do pętli tramwajowej Grabiszyńska,
- przebudowa pętli tramwajowej Grabiszyńska,
- przebudowa węzła rozjazdów al. Gen. J. Hallera – ul. Grabiszyńska.

Wykonawca PIRK "TOR-KRAK" Sp. z o.o.
Wartość zadania: 3 765 192,11 zł.

Dostosowanie przystanków dla obsługi taborem niskopodłogowym.
Zakres wykonanych prac zgodnie z zawartą umową:
- przystanek – ul. Legnicka na skrzyżowaniu z ul. Małopanewską (w obu kierunkach),
- przystanek – ul. Kazimierza Wielkiego na skrzyżowaniu z ul. Ruską,
- przystanek – ul. Kazimierza Wielkiego przy ul. Świdnickiej (w obu kierunkach),
- przystanek – ul. Oławska przy Galerii Dominikańskiej (w obu kierunkach),
- przystanek – ul. Słowackiego przy Dolnośląskim Urzędzie Wojewódzkim (w obu kierunkach),
- przystanek – Oś Grunwaldzka na skrzyżowaniu z ul. Bujwida (w obu kierunkach).

Wykonawca "Ziajka Zbigniew PD".
Wartość zadania: 476 916,50 zł.
Zrealizowano również zadanie dodatkowe do umowy z PD Ziajka.
Wartość zadania: 20 000,90 zł.

Przebudowa odcinka torowiska tramwajowego w ul. Podwale na odcinku od pl. Orląt Lwowskich do pl. Jana Pawła II.
Zakres wykonanych prac zgodnie z zawartą umową. Część drogowa i torowa: naprawa płyt w torowisku tramwajowym na odcinku od pl. Orląt Lwowskich do pl. Jana Pawła II wraz z wymianą czterech płyt VBm 30 międzytorowych i 10 szt. płyt odwodnieniowych oraz wymiana rozjazdu na pl. Orląt Lwowskich. Wykonawca KZN "BIEŻANÓW" Sp. z o.o.
Wartość zadania 697 887,08 zł.

Napawanie rozjazdów, szlifowanie torów i podbijanie podkładów na trasach Tramwaju Plus i Trasie Średnicowej.
Zakres wykonywanych prac:
- szlifowanie korekcyjne szyn rowkowych w torach tramwajowych we Wrocławiu na długość 22 449,0 mtp,
- regenerację szyny i krzyżownic poprzez napawanie w celu likwidacji zużycia eksploatacyjnego w torach tramwajowych we Wrocławiu,
- regulację torów i podbijanie podkładów podbijarką typu „Plasser” o łącznej długości 12 059,0 mtp.

Wykonawca "BAHN TECHNIK WROCŁAW" Sp. z o.o.
Wartość zadania 3 627 068,28 zł.

Przebudowa węzła rozjazdów na ul. Piłsudskiego - Świdnicka oraz przebudowa odcinka torowiska tramwajowego w ul. Piłsudskiego do ul. Świdnickiej do pl. Legionów.
Zakres wykonywanych prac zgodnie z umową obejmował:
- wymianę torowiska tramwajowego,
- przebudowę przystanków peronowych,
- korekta wlotu ul. Piłsudskiego na skrzyżowaniu z ul. Świdnicką
- wymianę zwrotnic najazdowych i budową ryglowanych napędów zdalnych sterowań, ogrzewań i odwodnienia zwrotnic,
- zabezpieczenie antykorozyjne słupów trakcyjnych poprzez piaskowanie i malowanie,
- infrastruktura pod System Dynamicznej Informacji Pasażerskiej na przystanku przy Legionów,

- przebudowa węzłów kanałowych.

Wykonawca PIRK "TOR-KRAK" Sp. z o.o. Wartość zadania 5 708 806,45 zł.

Zmodernizowany odcinek wzdłuż ul. Piłsudskiego w rejonie ul. Świdnickiej –przystanek „Arkady”

Przebudowa pętli tramwajowej Stadion Olimpijski oraz odcinka w al. Różyckiego od mostu Szczytnickiego do pętli Stadion Olimpijski w zakresie remontu przejścia podziemnego.

Zakres wykonanych prac zgodnie z zawartą umową:

- przebudowa pętli tramwajowej „Stadion Olimpijski” we Wrocławiu: przebudowa torowiska tramwajowego, budowa odwodnienia, zieleń, malowanie słupów trakcji tramwajowej.
- odcinek w al. Różyckiego od mostu Szczytnickiego do pętli tramwajowej „Stadion Olimpijski” we Wrocławiu – remont przejścia podziemnego: remont schodów, posadzki, ścian i sufitu przejścia. Roboty remontowe w pomieszczeniach pompowni i pomieszczeniach technicznego przejścia.

Wykonawca Spółdzielnia Pracy Robót Komunikacyjnych SPOLBUD.
Wartość zadania 1 179 056,41 zł.

Przebudowa rozjazdów tramwajowych w węźle rozjazdowym Piłsudskiego - Kołłątaja.

Zakres wykonywanych prac zgodnie z zawartą umową obejmował: roboty torowe i drogowe na peronie przystankowym, wykonanie sterowania, ogrzewania i odwodnienia zwrotnic.
Wykonawca KZN "BIEŻANÓW" Sp. z o.o.
Wartość zadania 2 492 026,09 zł.

Remont Mostu Młyńskiego Północnego.
Roboty rozpoczęto 16 maja 2011 r. W roku 2011 zrealizowano następujący zakres prac:

- branża mostowa:
  - roboty rozbiórkowe na obiekcie,
  - odbudowa ścianek żwirowych mostu,
  - wykonanie płyt przejściowych,
  - dokonano napraw przyczółków mostu i tarasu widokowego pomiędzy mostami,
  - wykonano wzmocnienie dźwigarów kratowych mostu,
  - dokonano przebudowy rusztu stalowego mostu,
  - wykonano żelbetową płytę pomostu,
  - wykonano odwodnienie mostu,
  - wykonano nawierzchnię na jezdni,
  - wykonano roboty konserwatorskie i naprawcze na balustradach kamiennych mostu,
  - wykonano roboty remontowe na balustradach stalowych mostu,
  - wykonano zabezpieczenie antykorozyjne elementów stalowych: kratownica od strony wody górnej 100%, kratownica od strony wody dolnej 30%, ruszt stalowy mostu 30%, balustrada od strony wody górnej 100%, balustrada od strony wody dolnej 20%,
  - wykonano nawierzchnię i izolację na chodnikach mostu: chodnik od strony wody górnej wykonano w 100%, od strony wody dolnej w 60%,
- branża torowa:
  - roboty rozbiórkowe torowiska na dojazdach i na moście,
  - wykonanie podbudowy torowiska na dojeździe do mostu i międzymościu,
  - wykonanie elementów torowiska na moście,
  - montaż torów z szyn tramwajowych bez podkładów na dojeździe, moście i międzymościu.
- branża drogowa:
  - roboty rozbiórkowe nawierzchni i chodników z kostki kamiennej,
  - wykonanie podłoża pod warstwy konstrukcyjne nawierzchni jezdni i chodników,
  - ustawienie krawężników kamiennych i obrzeży,
  - wykonanie nawierzchni jezdni z kostki kamiennej – zaawansowanie 90%,
  - wykonanie nawierzchni chodników - zaawansowanie 80%,
- branża elektryczna:
  - demontaż oświetlenia mostu,
  - wykonanie instalacji oświetleniowej mostu,
  - montaż słupów oświetleniowych i opraw,
  - budowa Mark,
  - naprawa studni teletechnicznych,
  - wykonanie instalacji iluminacji mostu zaawansowanie - 50%.

Zadanie będzie kontynuowane w roku 2012. Wykonawca POL-DRÓG Piła Sp. z o.o.
Wartość zadania 2 992 291,64 zł.

Remont Mostu Młyńskiego Południowego.
Roboty rozpoczęto w 2 sierpnia 2011 r. W 2011 r. zrealizowano następujący zakres prac:

- branża mostowa (23 grudnia 2011 r. wyłączono most z eksploatacji):
  - roboty rozbiórkowe na obiekcie,
  - dokonano napraw przyczółków mostu,
  - wykonano zabezpieczenie antykorozyjne rusztu stalowego - zaawansowanie 30%,
- branża torowa:
  - roboty rozbiórkowe torowiska na dojazdach i na moście,
- branża drogowa:
  - roboty rozbiórkowe nawierzchni i chodników z kostki kamiennej,
  - przebudowa sieci wodociągowej – zakres mpwik wykonano w 80%.

Zadanie będzie kontynuowane w 2012 r.
Wykonawca POL-DRÓG Piła Sp. z o.o. Wartość zadania 152 981,78 zł.

Inteligentny System Transportu na potrzeby Projektu ZSTS – etap I (zapewnienie priorytetu tramwajowego oraz System Dynamicznej Informacji Pasażerskiej).

- Prace instalacyjne w pojazdach MPK:
  - instalacje na nadajników rkz, Capsys i modemów GSM/GPRS w tramwajach,
  - instalacje modemów GSM/GPRS w 280 autobusach.
- Sieć pasywna:
  - budowa rurociągu DB 7/10 na podstawie pozwolenia na budowę MSRK10,
  - budowa rurociągu DB 7/10 na podstawie pozwolenia na budowę MSRK8 i MSRK17,
  - zaciąganie rury mikrokanalizacyjnej do istniejącej kanalizacji MSRK,
  - wdmuchiwanie kabli światłowodowych,
  - zaciąganie mikrorury DB12 do istniejącej kanalizacji ZDiUM,
  - umieszczanie rury mikrokanalizacyjnej DB12 w kanalizacji koordynacji i sterowania skrzyżowań.
- Infrastruktura na skrzyżowaniach:
  - prace budowlano – montażowe branży elektrycznej,
  - wykonanie kanalizacji kablowej na potrzeby DIP,
  - układanie okablowania,
  - montaż pętli indukcyjnych Capsys,
  - montaż szaf sterowniczych ITS,
  - montaż szaf dystrybucyjnych,
  - montaż studni kablowych,
  - montaż kamer wideo detekcji,
  - montaż tablic DIP,
  - wgranie nowego oprogramowania na sterowniki do współpracy z podsystemem centralnego sterowania ruchem (Gertrude),
  - uruchomienie nowych programów stałoczasowych na niektórych skrzyżowaniach.
- Centrum Zarządzania ruchem i Transportem Publicznym (CZRiTP):
  - przekazanie pomieszczeń pod budowę CZRiTP,
  - rozpoczęcie adaptacji pomieszczeń CZRiTP.

Zadanie będzie kontynuowane w 2012 r. Wykonawca: WASCO, Gertrude.
Wartość zadania: 42 705 000,00 zł.

Procedura uzyskania dofinansowania Projektu ze środków UE

- Przeprowadzono ocenę merytoryczną wniosku złożonego w Centrum Unijnych Projektów Transportowych (CUPT).
- Złożono korekty wniosku oraz innych dokumentów aplikacyjnych, zaktualizowano Analizę kosztów i korzyści, pozyskano dodatkowe dokumenty niezbędne do akceptacji wniosku.
- W dniu 5 lipca 2011 r. odbyły się konsultacje Projektu w Dyrekcji ds. Środowiska Komisji Europejskiej, podczas których zaprezentowano Projekt oraz uzyskano akceptację dla procedur środowiskowych.
- Uzyskano dodatkowe dokumenty środowiskowe warunkujące pozytywną ocenę Projektu (m.in. deklarację Natura 2 000 dla całości zadań infrastrukturalnych).
- Na zlecenie Miasta opracowano raport środowiskowy, stanowiący podsumowanie procedur środowiskowych w Projekcie oraz analizę oddziaływań skumulowanych w Projekcie. Raport opracowany został przez Kancelarię Domański, Zakrzewski, Palinka oraz firmę Atkins.
- CUPT zaakceptował ostateczną wersję wniosku oraz ostateczną wersję studium wykonalności, które uwzględniają wszystkie zgłoszone uwagi.
- W dniu 30 grudnia 2011 r. złożono w CUPT przygotowane przez Beneficjenta załączniki do umowy o dofinansowanie oraz wniosek o płatność uwzględniający wydatki poniesione na zakup taboru tramwajowego.

Na realizację zadań w ramach Projektu Zintegrowany System Transportu Szynowego w Aglomeracji i we Wrocławiu - etap I w ujęciu budżetowym w roku 2011 poniesiono wydatki w kwocie: 205 800 000 zł, z czego 160 300 000 zł pochodziło z budżetu Miasta Wrocławia, a 45 500 000 zł ze środków MPK Sp. z o.o.

REMONTY I EKSPLOATACJA

Plan Eksploatacji

W roku 2011 opracowano kolejną edycję Planu Eksploatacji. Celem opracowania jest zebranie danych i przedstawienie zaplanowanych na 2011 r. prac eksploatacyjnych i remontowych, które będą realizowane przez Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta. Dla pełniejszego efektu działań eksploatacyjnych dokument uzupełniono o istotne informacje i dane Zarządu Zasobu Komunalnego oraz Zarządu Zieleni Miejskiej dotyczące utrzymania terenów zewnętrznych.

Podstawą prawna opracowania Planu Eksploatacji w roku 2011 było Zarządzenie Prezydenta nr 127/10 z dnia 31 grudnia 2010 r. „w sprawie opracowania i monitorowania Planu Eksploatacji Miasta na rok 2011"

Usystematyzowanie wiedzy w zakresie eksploatacji i utrzymania Miasta wspomaga proces decyzyjny w zakresie optymalnego przeznaczania środków finansowych na poprawę estetyki Miasta i kształtowanie jego wizerunku. Plan ułatwił także proces monitorowania działań eksploatacyjnych.

Od 2008 r. Plan Eksploatacji Miasta sporządzany jest corocznie. W trakcie roku prowadzony jest bieżący monitoring planu. Jednostki odpowiedzialne za realizację planu prowadzą karty monitoringowe, które przedkładane w Wydziale Inżynierii Miejskiej stanowią podstawę do sporządzenia i przedstawienia sprawozdań z realizacji zadań eksploatacyjnych we Wrocławiu.

Obszary eksploatacji, które w roku 2011 poddane zostały monitoringowi Planu Eksploatacji:

- roboty drogowe (remonty cząstkowe):
  - drogi, chodniki - 1 349 km dróg o powierzchni 10 100 000 m^2,
  - ścieżki rowerowe - 175,8 km ścieżek rowerowych,
- remonty obiektów inżynierskich,
- utrzymanie obiektów inżynierskich:
  - mosty - 104, wiadukty - 19, estakady – 16, kładki - 34, przepusty - 2 500, przejścia podziemne - 14, tunele samochodowe - 2, tunele pieszo-rowerowe - 1, bariery energochłonne (poza obiektami) - 33 000 mb, ekrany akustyczne – 7 800 mb.
- konserwacja torów i zwrotnic,
- remont torów:
  - tory tramwajowe (długość torów – 199 000 mtp, zwrotnic 448),
- remonty i konserwacja sieci trakcyjnej:
  - sieci trakcyjne (długość sieci trakcyjnej – 201 000 mtp, 16 podstacji, 222 710 mb linii kablowych, 101 automatów do przekładania zwrotnic)
- oświetlenie:
  - oświetlenie pasa drogowego – 39 400 punktów świetlnych oświetlenia drogowego, 2 900 szt. reflektorów iluminacji obiektów,
- oczyszczanie ulic,
- utrzymanie czystości i gospodarka odpadami,
- eksploatacja kompostowni,
- utrzymanie gminnych terenów zewnętrznych:
  - oczyszczanie 1 086 000 m^2 chodników i ciągów pieszo - rowerowych, 58 000 m^2 parkingów, 1 600 szt. przystanków, 100 ktp torowisk tramwajowych, opróżnianie 4 000 szt. koszy na odpady.
  - tereny zewnętrzne Zarządu Zasobu Komunalnego (powierzchnia 3 152 291 m^2)
- odwodnienie i fontanny:
  - wpusty deszczowe – ok. 20 000 szt., włazy ok. 26 000, przykanaliki - ok. 100 000 mb, 8 fontann i ujęcie wody.
- utrzymanie oraz remonty szaletów w pasie drogowym i w przejściach podziemnych:
  - w pasie drogowym 18 szaletów w samodzielnych obiektach i 5 szaletów w przejściach podziemnych,
- utrzymanie pomników:

- 24 pomniki i rzeźby przestrzenne w pasie drogowym,
- inne zadania eksploatacyjne:
  - System Informacji Miejskiej (13 podświetlanych punktów informacyjnych, tabliczki kierunkowe, inne oznakowanie informacyjne)
- infrastruktura przystankowa:
  - 1 617 słupki przystankowe, 724 ławki wolnostojące, 328 gabloty informacyjne,
  - 859 wiat przystankowych (w tym 429 utrzymywanych przez ZDIUM, 34 wiaty utrzymywane przez dzierżawców, 396 wiat jest własnością firm reklamy zewnętrznej),
- Inżynieria Ruchu:
  - oznakowanie poziome ulic (205 000 m^2),
  - oznakowanie pionowe ulic (1 171 km dróg, 160 km ścieżek rowerowych),
  - elementy zabezpieczenia ruchu (słupki, bariery, wygrodzenia z siatki),
- sygnalizacja uliczna:
  - 228 skrzyżowania wyposażone w sygnalizację świetlną,
  - 7 szt. przejść aktywnych,
  - 4 szt. znaków zmiennej treści,
  - 5 szt. wag do preselekcyjnego ważenia pojazdów,
  - 4 szt. sygnalizacji ostrzegawczej kierowców o nadjeżdżających o tramwajach,
  - 1 słupek automatyczny,
  - 22 wyświetlacze czasu (WCS-1).
- System Informacji Miejskiej:
  - 13 podświetlanych punktów informacyjnych,
  - SIM dla pieszych - Poziom i4 - 542 szt. tabliczek kierunkowych,
  - SIM dla kierujących pojazdami - Poziom i5 - 672 szt. tablic,
  - panele informacyjne wolnostojące (Rondo Reagana) 3 szt.,
  - tablice informacyjne typ A, B, C (Rondo Reagana)– powierzchnia 71 m^2.

REMONTY DRÓG

Remonty nawierzchni bitumicznych - w roku 2011 wykonano 231 250 m^2 napraw nawierzchni bitumicznych na podstawie 1 520 zleceń za łączną kwotę 16 266 791 zł, w tym na terenie:

- Dzielnicy Krzyki - 52 174 m^2 – za kwotę 3 438 445 zł,
- Dzielnicy Psie Pole - 67 896 m^2 – za kwotę 3 993 143 zł,
- Dzielnicy Fabryczna - 70 704 m^2 – za kwotę 6 432 432 zł,
- Dzielnicy St. Miasto i Śródmieście - 40 476 m^2 – za kwotę 2 402 771 zł.

Remonty nawierzchni z kostki kamiennej i betonowej, płyt betonowych i kamiennych - wykonano w roku 2011 - 22 147 m^2 napraw za łączną kwotę 3 639 060 zł, w tym na:

- Dzielnicy Krzyki - 4 834 m^2 – za kwotę 896 957 zł
- Dzielnicy Psie Pole – 3 764 m^2 – za kwotę 805 253 zł
- Dzielnicy Fabryczna – 3 620 m^2 – za kwotę 783 020 zł
- Dzielnicy Stare Miasto – 2 257 m^2 – za kwotę 555 822 zł
- Dzielnicy Śródmieście – 7 672 m^2 – za kwotę 796 207 zł

Remonty te są konieczne do zachowania bezpieczeństwa ruchu kołowego i pieszego. Poprawiają przejezdność dróg i zmniejszają wypłaty z tytułu odszkodowań.

Nakładki bitumiczne

W ramach zawartych umów wykonano 28 258 m^2 nakładek bitumicznych, na 16 ulicach: ul. Czajkowskiego, ul. Wędkarzy, ul. Litewska, ul. Inflancka, ul. Okulickiego, ul. Osobowicka, ul. Dembowskiego, Rondo ul. Spółdzielcza/Dembowskiego, ul. Starogroblowa/Popowicka, ul. Krzemieniecka, ul. Średzka, ul. Główna, ul. Dyrekcyjna, ul. Turniejowa, ul. Ślężna, ul. Grota Roweckiego.

Wykonanie nakładek bitumicznych, szczególnie z zastosowaniem siatek węglowo szklanych ma na celu wzmocnienie konstrukcji nawierzchni jezdni i przedłużenie jej trwałości.
Wydatkowano na ten cel kwotę 3 888 116 zł.

Likwidacja spękań nawierzchni bitumicznych
Zakres obejmował 30 ulic: ul. Jedności Narodowej, ul. Wróblewskiego, ul. Długa, ul. Piłsudskiego, ul. Podwale, ul. Jagiełły, ul. Grabiszyńska, ul. Bajana, ul. Drzewieckiego, ul. Legnicka, ul. Hallera, ul. Monterska, ul. Rogowska, ul. Buforowa, Ul. Ślężna, Ul. Wiśniowa, ul. Skarbowców, ul. Wawrzyniaka, ul. Hallera,T ul. Traugutta ul. Bałtycka, ul. Obornicka, ul. Bezpieczna, ul. Paprotna, ul. Pełczyńska, ul. Zajączkowska, ul. Kamieńskiego, ul. Poprzeczna, ul. Krzywoustego, ul. Brücknera.
Zabiegi te, to szybkie zapobieganie postępowi zniszczeń, pozwalające na przedłużenie żywotności nawierzchni.
Zlikwidowane zostały spękania nawierzchni bitumicznych w ilości 9 055 mb. Koszt zadania 255 896 zł.

Poprawa stanu nawierzchni gruntowych
Wykonano wzmocnienie nawierzchni materiałem pofrezowym poniższych ulic:
ul. Tunelowa ul. Ziemniaczana ul. Dróżnicza i ul. Sarnia ul. Bagatela ul. Lublańska ul. Kamieńskiego ul. Grawerska ul. Kotwiczna ul. Zagaje ul. Fryzjerska ul. Miętowa ul. Meliorancka ul. Strażacka ul. Wieluńska ul. Jarocińska ul. Czerwonych Maków ul. Białych Goździków ul. Felzmana ul. Odrodzenia Polski ul. Makowa ul. Przemkowska ul. Otyńska ul. Lubska ul. Żarska ul. Wańkowicza ul. Mojęcicka ul. Chobieńska ul. Szarskiego ul. Smolna ul. Niepierzyńska ul. Małoszyńska ul. Niemkińska ul. Sosnowa ul. Mokrzańska ul. Szczepanowska ul. Woronowicka.
Wzmocnienie nawierzchni materiałem pofrezowym (nawierzchnia tymczasowa) pozwala na przywrócenie właściwego profilu jezdni (frez ułożony na wcześniej wyrównanej nawierzchni gruntowej) oraz reguluje odprowadzanie wód opadowych i likwiduje powstawanie zastoin wodnych. Nawierzchnie frezowe poprawiają również komfort i bezpieczeństwo jazdy.
Nawierzchnie z frezu – wykonano 37 479 m^2 za kwotę 1 564 097 zł.

Poprawa stanu nawierzchni dróg gruntowych z użyciem mieszanki MCE
Wykonano prace w celu poprawy stanu technicznego nawierzchni gruntowych poprzez zastosowanie na nich mieszanki mineralno - cementowo - emulsyjnej MCE wyeliminowało problem nierówności i zastoin wodnych. Nawierzchnie MCE "zdają egzamin" zarówno na terenie gęstej zabudowy jednorodzinnej (ul. Skoczna, ul. Ałunowa), zabudowy wielorodzinnej (ul. Motylkowa. Łubinowa) i na terenie niezabudowanym (ul. Jordanowska, ul. Złotnicka). Przyjęta konstrukcja 20 cm MCE zapewnia odpowiednią nośność zarówno dla pojazdów osobowych, jak i dla ich obsługi bytowej (wywóz nieczystości, dostawy towarów do sklepów). W technologii tej zostały ponadto wykonane: ul. Borowska (sięgacz), ul. Pawia, ul. Brzoskwiniowa i ul. Promenada oraz parking przy ul. Mazowieckiej,
W ramach poprawy stanu nawierzchni dróg gruntowych zastosowano mieszanki MCE i w tej technologii wykonano 13 082 m^2 nawierzchni gruntowych, za kwotę 1 686 471 zł.

Równanie nawierzchni gruntowych
Równanie nawierzchni gruntowych objęte zostały 43 ulice: ul. Rakowiecka 74-76 od końca kostki kamiennej do granicy działki ul. Miejska ul. Chrzanowskiego ul. Dłutowa ul. Złotej Lilii ul. Mroźna ul. Bratysławska ul. Gostyńska ul. Spacerowa ul. Wallenroda ul. Wilgotna ul. Mokra ul. Knastera ul. Partyzantów ul. Głośna ul. Kminkowa ul. Perzowa ul. Zabłocie ul. Sołtysowicka ul. Szczawiowa ul. Kłokoczycka ul. Starodębowa ul. Lubska od Batorego do Lutyńskiej ul. Trawowa ul. Skarbu Zakrzowskiego ul. Orna, ul. Archeologów ul. Grudziądzka ul. Mazepy ul. Włościańska ul. Bławatna ul. Chłopska ul. Zduńska ul. Zagaje ul. Zagłoby ul. Brylantowa od Kurpiów do Nefrytowej ul. Karczemna od ul. Gryczanej ul. Jagiellońska ul. Sosnowiecka ul. Gałowska - sięgacz do ul. Adamczewskich -

sięgacz do ul. Jerzmanowskiej ul. Złotnicka od Nowotarskiej do Piołunowej ul. Graniczna łacznik do ul. Strachowickiej ul. Gwizdanowska – sięgacz.
Drogi gruntowe niejednokrotnie stanowią jedyny dojazd do osiedli mieszkaniowych. Uszkodzenia tych dróg, przede wszystkim w wyniku oddziaływania warunków atmosferycznych i odbywającego się ruchu kołowego utrudniają dojazd do budynków mieszkalnych i ich obsługę bytową. Umożliwienie bezpieczne korzystanie z tych dróg wymaga wykonywania okresowych równań nawierzchni
Przeprowadzono równanie nawierzchni gruntowych o powierzchni 61 554 m^2, wydatkowano kwotę 807 905, 21 zł

Ścinka poboczy
Ścinka poboczy jest podstawowym i niezbędnym zabiegiem utrzymaniowym, pozwalającym na utrzymanie drożności odwodnienia powierzchniowego nawierzchni drogowej. Zapewnia odpowiedni spływ wód opadowych i błota pośniegowego. Pobocza wyniesione ponad niweletę drogi stanowią utrudnienia dla bezpiecznego korzystania z pobocza przez pieszych, rowerzystów oraz pojazdów zmuszonych do awaryjnego postoju.
Wykonano 50 812 m^2 ścinek poboczy: ul. Dolnobrzeska, ul. Jerzmanowska, ul. Strzegomska, ul. Karkonoska, ul. Jarnołtowska, ul. Wińska, ul. Konduktorska, ul. Mościckiego, ul. Okulickiego, Buforowa, ul. Opatowicka, ul. Zwycięska, ul. Karwińska, ul. Parafialna, ul. Szewczenki, ul. Odolanowska, ul. Zajączkowska, ul. Pęgowska, ul. Bierutowska, ul. Pełczyńska.
Wydatkowano kwotę 520 786 zł.

Uspokojenie ruchu
Progi zwalniające – wykonano 18 progów w ulicach:
- Aleja Piastów – 4 progi - 4 149,60 zł,
- ul. Farna – 2 progi - 1 911,00 zł,
- ul. Orzeszkowej – 2 progi - 5 106,84 zł,
- ul. Stopnicka – 2 progi - 3 917,70 zł,
- ul. Gliwicka – 4 progi - 7 110,48 zł,
- ul. Dworska – 2 progi - 3 098,52 zł,
- ul. Szramki – 2 progi - 3 215,28 zł,

Wydatkowano kwotę 28 509 zł.

Remonty obiektów inżynierskich
- Obszar remontów i eksploatacji obiektów inżynierskich:
  - mosty - 104,
  - wiadukty - 19,
  - estakady – 16,
  - kładki - 34,
  - przepusty – 2 500,
  - przejścia podziemne - 14,
  - tunele samochodowe - 2,
  - tunele pieszo-rowerowe - 5,
  - bariery energochłonne (poza obiektami) - 33 000 mb,
  - ekrany akustyczne – 7 800 mb.
- Remonty obiektów inżynierskich
  - przepompowni nr 1 na pl. Społecznym za kwotę 191 470 zł,
  - remont przejścia podziemnego na Placu Społecznym za kwotę 683 010 zł,
  - 4 kładek: w ul. Św. Antoniego, Al. Jana III Sobieskiego, kładki Zwierzynieckiej oraz kładek Brochowskich za łączną kwotę 1 313 740 zł,
  - 6 mostów: Oporowskiego, Krzywoustego południowego i „Klecińskiego” oraz mostu w ul. Żabia Ścieżka, Chrobrego południowego i Mostu Parkowego za łączną kwotę 1 477 568 zł,
  - schodów na wiadukt drogowy w Al. Armii Krajowej za kwotę 92 940 zł,
  - przepustu drogowego w ciągu ulic Grabiszyńskiej, Złotnickiej, Rzeszowskiej, Lekarskiej i Kowalskiej, koszt tych remontów wyniósł 229 822 zł.

Łączny koszt powyższych remontów: **3 988 550 zł.**
Ponadto, bieżące i awaryjne remonty obiektów inżynierskich kosztowały w roku 2011: 1 352 460 zł, a bieżące utrzymanie barier energochłonnych i ekranów akustycznych: 556 978 zł.
W ramach powyższych robót wykonane zostało:

- sezonowe czyszczenie i konserwacja elementów wyposażenia obiektów inżynierskich (łożyska, dylatacje, wpusty odwodnienia, nisze podłożyskowe) na 40 obiektach (drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe, gminne) - koszt realizacji zadania 693 300 zł,
- remonty nawierzchni bitumicznych na 33 obiektach inżynierskich - koszt realizacji zadania 224 874 zł,
- naprawy zabezpieczenia antykorozyjnego (renowacja miejscowa) konstrukcji stalowej obiektu inżynierskich zestawem farb poliuretanowo-epoksydowych (3 warstwy) na 9 obiektach inżynierskich – 711,00 m² - koszt realizacji zadania 139 447 zł,
- naprawy uszkodzonych elementów balustrad i barier mostowych (demontaż, naprawa i uzupełnienie braków) na 28 obiektach inżynierskich – około 5288,00kg - koszt realizacji 366 028 zł,
- czyszczenie stożków skarp obiektów mostowych na 5 obiektach mostowych - 420,00 m² - koszt realizacji zadania 57 720 zł,
- naprawy powłoki antykorozyjnej betonu na obiektach mostowych - 550 m² - koszt realizacji zadania 98 573 zł,
- demontaż i montaż nowej balustrady typu miejskiego na 4 obiektach – 168 kg - koszt realizacji zadania 70 200 zł,
- mycie konstrukcji stalowych 12 obiektów mostowych – 6 963 m² - koszt realizacji zadania 367 836 zł,
- wymiana drewnianych elementów konstrukcji obiektu (gr. 5cm) na 7 obiektach inżynierskich – 166 m² -koszt realizacji zadania 120 822 zł,
- wymiana płytek chodnikowych ozdobnych (betonowe) na Moście Uniwersyteckim płn i płd (2x250 m^2) = 500 m^2 - koszt realizacji zadania 218 000 zł,
- naprawa i wykonanie murów oporowych (żelbetowe, ceglane) na 11 obiektach - koszt realizacji 215 700 zł,
- mycie ekranów dźwiękochłonnych - 6 obiektach – 6 269 m^2 - koszt realizacji zadania 68 626,74 zł,
- naprawy (wymiana) ekranów dźwiękochłonnych z pleksiglas na 1 obiekcie - 26 m^2 - koszt realizacji zadania 12 006,72 zł,
- naprawy (wymiana) ekranów dźwiękochłonnych z wełny mineralnej - na 1 obiekcie - 6 m^2 - koszt realizacji zadania 2 952 zł,
- naprawy (wymiana) ekranów dźwiękochłonnych z paneli aluminiowych - na 1 obiekcie - 4,8 m^2 - koszt realizacji zadania 2 066,40 zł,
- naprawy(wymiana) ekranów dźwiękochłonnych drewnianych - na 1 obiekcie - 336 m^2 - koszt realizacji zadania 8 151,57 zł,
- naprawy (wymiana) barier energochłonnych - w ilości 10 604,503 kg – koszt realizacji zadania 299 677,70 zł,
- montaż barier energochłonnych w ilości – 5 635,5 kg - koszt realizacji zadania 131 701,64 zł,
- naprawy (wymiana) barier stalowych typu miejskiego w ilości - 25 mb - koszt realizacji zadania 19 987,50 zł,
- montaż barier stalowych typu miejskiego na 28 obiektach - 4 mb - koszt realizacji zadania 1 968 zł,
- wymianę kozłów (zakończeń barier) w ilości - 16 sztuk - koszt realizacji zadania 9 840 zł,

Wykonanie powyższych robót miało na celu podniesienie bezpieczeństwa użytkowników, przedłużenie żywotności obiektów inżynierskich, podniesienie estetyki mostów i wiaduktów, kładek dla pieszych oraz przejść podziemnych na terenie miasta Wrocławia.

Ekspertyzy techniczne
Wykonano ekspertyzy techniczne 17 obiektów:
- Most Bolesława Chrobrego południowy,
- Most Bolesława Chrobrego północny,
- Most Bolesława Krzywoustego północny (badanie nośności),
- Most Muchoborski (z badaniem nośności),
- Most Oporowski (z badaniem nośności),
- Most Średzki Stary wschodni,
- Most Średzki Stary zachodni,
- Most Polanowicki (ze szczególnym badaniem przyczółków),
- Most Widawski (z badaniem nośności),
- Most Żernicki (szczegółowe badanie przyczółków),
- Wiadukt Ul. Chociebuska (z badaniem podpór i przyczółków),
- Most Swojczycki,
- Most Jagielloński południowy Stary (+badanie nośności),
- Most Pęgowski,
- Estakada Zachodnia – pl. Społeczny,
- Przejście podziemne Legnicka/Młodych Techników,
- Most Kleciński.

Ekspertyzy techniczne wykonuje się na podstawie wskazań w przeglądach. Ekspertyza techniczna, wydana na podstawie specjalistycznych badań, pomiarów i obliczeń daje informacje o stanie technicznym całego obiektu lub jego części oraz informacje o dalszej przydatności do użytkowania i aktualną nośność obiektu uwzględniając uszkodzenia. W ekspertyzie zawarte są informacje w jakim czasie należy wykonać projekt i remont danego obiektu.
Koszt realizacji zadania 238 000 zł
Badanie nośności: przeprowadzone zostały badania nośności użytkowej mostów pod kątem MLC Stanag, zgodnie z Zarządzeniem Nr 17 GDDKiA z dnia 1 czerwca 2004 r.:
- na drogach krajowych – koszt 62 730 zł.
- na drogach wojewódzkich, powiatowych, gminnych - koszt- 55 350 zł

Bieżące utrzymanie obiektów inżynierskich
W roku 2011 na roboty utrzymaniowe obiektów inżynierskich wydatkowano kwotę 2 280 577 zł, w tym na konserwację wind przy moście Milenijnym 81 000 zł i na Rondzie Reagana 31 000 zł, a samo utrzymanie przejść podziemnych kosztowało 1 754 000 zł. Pozostała kwota została wydatkowana na utrzymanie oznakowania objazdu wiaduktów w ciągu ul. Lotniczej – Kosmonautów i Mostów Chrobrego (304 000 zł) oraz na wykonanie przeglądów szczegółowych 31 obiektów (110 577 zł).

Przeglądy szczegółowe wykonuje się co 5 lat. Celem przeglądu jest szczegółowe udokumentowanie stanu technicznego i funkcjonalnego obiekty, wskazanie uszkodzeń obiektu, które powinny zostać usunięte w ramach prac remontowych. Po wykonaniu przeglądu szczegółowego posiadamy informacje o wytrzymałości betonu na ściskanie, grubość i jakość (zawansowanie karbonatyzacji betonu) otuliny prętów zbrojeniowych, zawartość jonów chlorkowych w betonie, grubość powłoki zabezpieczenia antykorozyjnej elementów stalowych obiektu, wyniku pomiarów niwelacyjnych obiektu. Przegląd szczegółowy określa potrzebę opracowania ekspertyzy.

Remont torów tramwajowych
W roku 2011 przeprowadzano remonty torów tramwajowych za łączną kwotę 2 439 801,75 zł.

W ramach tej kwoty wykonano remont torów tramwajowych w poniższych lokalizacjach:

- ul. Robotnicza, od ul. Śrubowej do ul. Strzegomskiej - wymiana szyn kolejowych wraz z podkładami betonowymi o długości – 111,8 mtp., regulacja, podbijanie torów - długość 229 mtp., wymiana podbudowy i zasypki tłucznia – 186,5 m^3 koszt remontu: 99 992,01 zł,
- skrzyżowanie ul. Jagiełły – Mieszczańska – Dmowskiego - wymiana rozjazdu tramwajowego dwutorowego podwójnego z 18 krzyżownic (zwrotnice, krzyżownice, szyny łączące) - łączna długość 124,3 mtp., rozebranie nawierzchni z kostki kamiennej 18x20 – 123,48 m^2, zabudowa torowiska betonem C – 20/25 – 34,58 m^3, wymiana torów z szyn tramwajowych (bez podkładów) - długość 54,80 mtp., wymiana styków przejściowych (szyny RI60 z szyna LK) – 4 szt., nawierzchnia z mas mineralno-bitumicznych (asfaltobeton) – 26,78 m^3, koszt remontu: 595 754,81 zł,
- ul. Pomorska – Dubois - wymiana dwóch rozjazdów pojedynczych dwutorowych z 6–ciu krzyżownic, rozjazd od ul. Kurkowej oraz rozjazd od ul. Pomorskiej (zwrotnice, krzyżownice, szyny łączące) o łącznej długości – 137,19, wymiana torów tramwajowych (bez podkładów) - długość 10,77 mtp., rozebranie oraz ułożenie nawierzchni z kostki kamiennej 18x20 – 266,63 m^2. Koszt remontu: 456 214,17 zł,
- ul. Pomorska, od ul. Wąskiej do pl. Staszica - wymiana rozjazdu dwutorowego pojedynczego z 6-ciu krzyżownic (zwrotnice, krzyżownice, szyny łączące) o długości 72,29 m^2, wymiana torów z szyn rowkowych (bez pokładów) - 168,0 mtp, regulacja i stabilizacja torów (bez podkładów) – 115,6 mtp, wykonanie podbudowy i zabudowy torów z betonu - 200,94 m^3, nawierzchnia z mas mineralno-bitumicznych (asfaltobeton) - 37,73 m^3, naprawa nawierzchni z kostki kamiennej - 251,63 m^2. Koszt remontu: 695 977,28 zł.
- pętla tramwajowa „Sępolno" - wymiana torów z szyn rowkowych na podkładach drewnianych – długość 196,4 mtp, wymiana podkładów drewnianych – 215 szt., wymiana dwóch rozjazdów jednotorowych, pojedynczych - długość 46,85 mtp., regulacja, stabilizacja toru - 59,78, wymiana zasypki i podbudowy z tłucznia kamiennego: 93,41 m^3. Koszt remontu: 544 836,89 zł.

Opracowano dokumentacje projektową:

- Zadanie 1 - wymiana rozjazdu dwutorowego podwójnego ul. Piłsudskiego – Świdnicka
- Zadanie 2 - wymiana rozjazdu dwutorowego pojedynczego na pl. Wróblewskiego

Koszt wykonania projektu: 47 026,59 zł.

Celem wykonywanych remontów torowisk było zwiększenie bezpieczeństwa ruchu tramwajowego oraz niezawodności komunikacji tramwajowej. Ponadto w znacznym stopniu poprawiły komfort jazdy pasażerów komunikacją tramwajową po wyremontowanych torowiskach, przyczyniły się do zwiększenie szybkości przejazdu komunikacji tramwajowej, ograniczenia emisji hałasu podczas przejazdu tramwaju po wyremontowanych torowiskach, poprawiło wygląd i estetykę wyremontowanych torowisk.

W ramach Programu poprawy stanu technicznego torów tramwajowych wykonano:

- remont torowiska w ul. Tarnogajskiej od ul. Klimasa do pętli „Tarnogaj", obejmujący wymianę torów z szyn kolejowych na podkładach betonowych, mocowanie typu SB-3, długość 130 mtp., wymianę śrub stopowych z nakrętkami, pierścieniami oraz łapkami SKL-12 – 1 200 kpl., podbijanie podkładów tramwajowych – 500 szt., naprawę dwóch przejazdów drogowych przez torowisko.
  Koszt remontu: 186 911,61 zł.
- remont torowiska w ul. A. Krajowej (od ul. Bardzkiej do ul. Tarnogajskiej), obejmujący: wymianę toru z szyn kolejowych, na ułożonych pokładach betonowych, mocowanie typu SB 3, długość 70,4 mtp., mechaniczne podbijanie podkładów – 170 szt., naprawę przejazdu ul. Ziębicką (zabudowa betonem 9,76 m^3, nawierzchnia z asfaltobetonu 5,2 m^3.
  Koszt remontu: 97 880,51 zł.
- remont torowiska na pl. Społecznym, obejmujący: wymianę torów tramwajowych z szyn rowkowych - 197,5 mtp, wymianę torów z szyn rowkowych (bez podkładów) długość 20,5 mtp, wymianę podkładów drewnianych – 274 szt., wymianę zasypki i podbudowy z tłucznia – 181,85 m^3

Koszt remontu: 408 028,67 zł. brutto.
Razem koszy remontów : 692 820,79 zł. brutto

Projekt „Tramwaj PLUS" - „Napawanie rozjazdów, szlifowanie torów i podbijanie podkładów na trasach Tramwaju Plus i Trasie Średnicowej"

- regulacja i stabilizacja torów podbijarka typu „Plasser" wraz z lokalnym uzupełnieniem tłucznia kamiennego – 12 059 mtp. (ul. Legnicka, ul. Lotnicza, ul. K. Wielkiego, ul. Oławska, ul. Traugutta, ul. Paderewskiego, ul. Różyckiego),
- napawanie szyn i rozjazdów - 2 489,45 mb. (pl. Społeczny, pl. Legionów, pl. Jana Pawła II, ul. Świdnicka – Piłsudskiego, pl. Dominikański, ul. K Wielkiego, ul. K. Wielkiego-Krupnicza, ul. Ruska, K. Wielkiego, ul. K. Wielkiego – Mikołaja, ul. Oławska - Traugutta),
- szlifowanie szyn - 22 449,0 mtp. (ul. Legnicka, ul. Lotnicza, ul. Hubska, ul. Gliniana, ul. Piłsudskiego, ul. Stawowa, ul. Poniatowskiego, ul. Jedności Narodowej, Oś Grunwaldzka).

Koszt całości prac : 3 627 068,28 zł. brutto

„Przebudowa 12 mechanizmów nastawczych w zwrotnicach najazdowych rozjazdów tramwajowych we Wrocławiu, wraz z wymianą tych zwrotnic " – w ramach projektu „Zintegrowany System transportu Szynowego w Aglomeracji we Wrocławiu- Etap I - kontynuacja z 2010 r.

W 2011 r. wbudowano 5 mechanizmów nastawczych w lokalizacjach :

- ul. Legnicka przy Zaj. V.- 1 szt.,
- pl. Orląt Lwowskich - 1 szt.,
- ul. Ruska – K. Wielkiego - 2 szt.,
- pl. Dominikański - 1 szt.

Koszt wyniósł: 1 499 739,- zł.

Konserwacja torów i zwrotnic tramwajowych

Prace konserwacyjne swoim zakresem obejmują tory tramwajowe o długość 190 000 mtp, oraz zwrotnice tramwajowe w ilości 448 kpl. i obejmowały:

- konserwacja torów oraz zwrotnic tramwajowych,
- chemiczne odchwaszczanie wydzielonych torowisk tramwajowych,
- szlifowanie szyn oraz napawanie rozjazdów,
- szczegółowy przegląd torów tramwajowych.

Konserwacja torów i zwrotnic tramwajowych pozwala na utrzymanie stanu technicznego torowiska tramwajowego na poziomie umożliwiającym bezawaryjne funkcjonowanie komunikacji tramwajowej, a na odcinkach o złym stanie technicznym pozwala na utrzymanie komunikacji tramwajowej przy ograniczeniu prędkości. Prace obejmują: czyszczenie i konserwacje zwrotnic tramwajowych, lokalną regulację stabilizacje szyn, wymianę szyn, zwrotnic, krzyżownic tramwajowych, naprawę nawierzchni drogowej, wymiana podkładów tramwajowych. Prace związane z konserwacją torów i zwrotnic prowadzone są na terenie całego miasta. Wykonano między innymi:

- wymianę iglic zwrotniczych – 33 szt.,
- wymianę zwrotnic tramwajowych - 6 kpl. (ul. Wróblewskiego przy Zaj. VI, ul. Mickiewicza-Paderewskiego, m. Pomorski – Grodzka, ul. K. Wielkiego – Krupnicza, ul. Powstańców Śl. – Hallera),
- wymianę krzyżownicy tramwajowej – 2 szt. (ul. Podwale – Krupnicza – Sądowa, ul. Świdnicka – Podwale),
- wymianę szyny kolejowej – 68,6 mb. (ul. Średzka),
- wymianę szyny LK – 4,0 mb. (Powstańców Śl. – Orla),
- wymianę szyny tramwajowej – 229,35 mb. (ul. Peronowa, ul. Borowska, ul. Dmowskiego, pętla Leśnica, pętla WPP, ul. Legnicka, ul. C. Skłodowska, pl. Stasica, ul. Mickiewicza – Paderewskiego, ul. Grodzka),
- naprawę nawierzchni bitumicznej (ul. Sądowa, ul. Dyrekcyjna, ul. Słowiańska, ul. C. Skłodowska, ul. Nowowiejska, ul. Trzebnicka, m. Uniwersytecki, ul. Osobowicka, ul.

Piastowska, ul. Szczytnicka, ul. Św. Mikołaja, ul. Piłsudskiego, ul. Podwale, ul. Pułaskiego, pl. Jana Pawła II,

- naprawę nawierzchni z kostki kamiennej oraz betonowej (przejścia dla pieszych i przejazdy drogowe – ul. Nowy Świat, pl. Strzegomski-Legnicka, ul. K. Wielkiego, ul. Ruska, ul. Mikołaja, pl. Społeczny, most Piaskowy, ul. Olszewskiego przy Zaj. VI, ul. Mickiewicza-Paderewskiego, ul. Słowiańska, ul. Traugutta przy ZREMB, ul. P. Skargi,
- regulację i stabilizację szyny tramwajowej – pl. Społeczny, m. Zwierzyniecki, ul. C. Skłodowska, ul. Olszewskiego, most Uniwersytecki, ul. Borowska, ul. Dyrekcyjna.

Koszt konserwacji torów i zwrotnic tramwajowych: 4 599 388,16 zł.

Chemiczne odchwaszczanie torowisk tramwajowych wydzielonych

Odchwaszczanie torów wydzielonych powoduje niszczenie chwastów w torowisku. Zarastanie torowiska powoduje degradację podłoża, zamulanie podsypki, co pogarsza odwodnienie toru, przyczynia się do powstawania wychlapków w torowisku.

W 2011 r. wykonano odchwaszczanie torowisk wydzielonych niezabudowanych, (jednokrotny wiosenny oprysk) o długości 84 389 mtp., koszt odchwaszczanie torów: 83 499 zł.

Prace wykonano w lokalizacjach:

ul. Armii Krajowej, ul. Bałtycka, ul. Bardzka, ul. Dmowskiego, ul. Drobnera - od ul. Łokietka do pl. Bema, ul. Dubois, ul. Grabiszyńska, ul. Gen. Hallera, ul. Kosmonautów, ul. Krakowska, ul. Kwidzyńska, ul. Legnicka, ul. Lotnicza - od ul. Ostatni Grosz do ul. Metalowców, ul. Łącznik miedzy ul. Legnicką a ul. Robotniczą, ul. K. Wielkiego - od ul. Ruskiej do pl. Dominikańskiego, ul. Mickiewicza - od ul. Wystawowej do pętli Sępolno, ul. Olszewskiego, ul. Oławska, ul. Opolska, ul. Osobowicka, ul. I. Paderewskiego, ul. J. Piłsudskiego - od pl. Orląt Lwowskich do pl. Legionów, ul. Powstańców Śląskich + Al. Karkonoska do ul. Przyjaźni, ul. Robotnicza, ul. Różyckiego, ul. Sienkiewicza, pl. Społeczny, pl. Staszica, ul. Ślężna, ul. Tarnogajska, ul. Toruńska, ul. Wróblewskiego, ul. Żmigrodzka, pętla Żmigrodzka, pętla Sępolno, pętla Zawalna, pętla Robotnicza, pętla Osobowice, pętla Oporów, pętla Klecina, pętla Hallera, pętla Kopernika, pętla Grabiszyńska – cmentarz, pętla Biskupin, pętla Tarnogaj, pętla Leśnica, pętla Park Południowy, pętla Kowale, pętla Księże Małe, pętla Krzyki.

Szlifowanie szyn oraz napawanie torów i rozjazdów tramwajowych.

Napawanie części jezdnych rozjazdów i zwrotnic dla podtrzymania ich stanu technicznego. Napawanie pozwala na uzupełnienie ubytków szyn nadmiernie zużytych, a ich dalsza eksploatacja bez napawania może powodować zagrożenia dla bezpieczeństwa ruchu pojazdów tramwajowych i pasażerów. Napawanie pozwala wydłużyć okres eksploatacji wybranych odcinków szyn bez potrzeby ich wymiany (remontu), co jest czynnością znacznie bardziej kosztowną od napawania i powoduje utrudnienia komunikacyjne podczas wykonywania remontu. W 2011 r. wykonano napawanie:

- pl. Społeczny, łuki miedzy rozjazdem B 204/2 a B 204/3 - napawanie oporowej (rowek) – dł. 119 mb.,
- ul. Żmigrodzka, wjazd i wyjazd z pętli „Marino" napawanie główki szyny o długości 114 mb.,
- ul. Paderewskiego, wjazd i wyjazd z pętli Stadion Olimpijski, napawanie dna krzyżownic – długość 21,10 mb.,
- pętla Tarnogaj, napawani główki szyny - 33,7 mb.,
- likwidację wybuksowań w szynie - 12 szt. (ul. Hubska, ul. Grabiszyńska).

Szlifowanie korekcyjne szyn tramwajowych powoduje zmniejszenie emisji hałasu podczas przejeżdżania tramwajów, wydłuża okres eksploatacji toru. Usuwa zużycie faliste powierzchni tocznej główki szyny w miejscach ich nierównomiernego zużycia (np. częste hamowanie tramwajem).

Za przyznane w 2011 r. środki wykonano szlifowanie szyny – 2 966 mtp. - w lokalizacjach:

- ul. Podwale ul. Mostowa od pl. Jana Pawła II do ul. Witolda, długość 760 mtp.
- ul. A. Krajowej, przejazd ul. Ziembicka, długość 86 mtp.,
- al. Gen J. Hallera przejazd ul. Gajowicka, długość 100 mtp.,

- przejazd ul. Ojca Beyzyma, długość 80 mtp.,
- przejazd ul. Aleja Pracy, długość 80 mtp.,
- al. J. Kochanowskiego, przejazd ul. Toruńska, długość 120 mtp.,
- ul. Tarnogajska, przejazd na parking, długość 40 mtp.,
- ul. Reymonta, od m. Osobowickiego do pl. Staszica, długość 1 700 mtp.,

Koszt napawania oraz szlifowania torów wyniósł: 210 065,55 zł.

Konserwacja sieci trakcyjnej

Zakres konserwacji sieci trakcyjnej obejmuje:

- sieć trakcyjną – długość 201 000 mtp,
- 16 podstacji,
- 222 710 mb linii kablowych,
- 120 automatów nowoczesnych do przekładania zwrotnic (z wyświetlaczem położenia iglic).

Konserwacja sieci trakcyjnej ma na celu utrzymanie w pełnej sprawności technicznej elementów infrastruktury tramwajowej jak sieć trakcyjna, układ ogrzewania zwrotnic, linie kablowe trakcyjne, zapewniające ciągłość i niezawodność ruchu tramwajowego na terenie Wrocławia.

Całkowy koszt konserwacji sieci trakcyjnej wyniósł: 3 000 000 zł. Koszt czyszczenia i konserwacji nowoczesnych napędów elektrycznych zwrotnic z wyświetlaczem położenia iglic oraz wymiany uszkodzonych części wyniósł: 1 076 720,55 zł.

Oświetlenie pasa drogowego

Na oświetlenie pasa drogowego w roku 2011 wydatkowano kwotę 27 364 000 zł na:

- realizację umów na dostawę energii elektrycznej dla 920 Punktów Poboru Energii (moc zainstalowana 7,1 MW) oraz odrębnych umów na dystrybucję energii elektrycznej dla 920 PPE,
- realizację umów na eksploatację i konserwację 39 926 punktów świetlnych oświetlenia drogowego i 2805 szt. reflektorów iluminacji obiektów oraz 102 latarń gazowych na Ostrowie Tumskim,
- wykonanie iluminacji świątecznej ulic i placów Wrocławia w sezonie 2011 – 2012,
- oczyszczanie z plakatów słupów i szafek oświetleniowych w ilości 6 780 szt.,
- skrócenia słupów na ul. Włodkowica.

Odwodnienie i fontanny

W roku 2011 zrealizowano następujące prace eksploatacyjne w zakresie odwodnienia i fontan:

- utrzymywano w stałej sprawności w ramach ryczałtu 4 621 szt. wpustów deszczowych i przykanalików,
- oczyszczono w trybie zleceń 26 745 szt. wpustów deszczowych i przykanalików,
- wykonano naprawy i remonty urządzeń odwodnienia ulicznego (włazy, wpusty, przykanaliki) na 473 obiektach,
- w ramach napraw i remontów urządzeń odwodnienia ulicznego wykonano nowe odwodnienia w ulicach Wieluńskiej i Wieczornej oraz przy Cmentarzu Żydowskim przy ul. Lotniczej,
- prowadzono eksploatację na 7-miu fontannach i ujęciu wody „Zdrój" na ul. Świdnickiej.

Wydatkowano kwotę: 3 199 800,22 zł (planowane wydatki na ten cel: 3 200 000 zł).

Utrzymanie szaletów zlokalizowanych w pasie drogowym i przejściach podziemnych

Na prace związane z utrzymaniem 2 pisuarów i 16 szaletów w pasie drogowym oraz 5 szaletów w przejściach podziemnych zabezpieczono środki na 2011 r. w wysokości 880 000 zł. W ramach tej kwoty zrealizowano:

- obsługę sanitarną tymczasowego parkingu przy Cmentarzu Osobowickim w okresie od 29 października do 1 stycznia 2011 r. – tj. ustawienie i serwisowanie 4 kabin WC. Koszt usługi wyniósł 1 922 zł,
- dostawę wody i odbiór ścieków koniecznych do prawidłowego funkcjonowania szaletów. Planowane wydatki na ten cel to 50 000 zł, a wydatkowano 39 667,10 zł,
- naprawy w sposób bieżący urządzeń wodno-kanalizacyjnych ograniczyły występowanie awarii i tym samym zmniejszyły wydatki ponoszone na dostawę wody i odbiór ścieków.

Łączne wydatki na utrzymanie szaletów w 2011 r. wyniosły 859 806, 42 zł.

Utrzymanie pomników

Na prace związane z konserwacją i restauracją pomników, rzeźb i kompozycji przestrzennych w roku 2011 wydatkowano kwotę: 49 933 zł (planowane wydatki na ten cel: 50 000 zł). W ramach tej kwoty rozliczono:

- prace konserwatorsko–pielęgnacyjne Krzyża Wotywnego zlokalizowanego przy skrzyżowaniu ul. gen. K. Pułaskiego z ul. gen. R. Traugutta,
- prace konserwatorsko-pielęgnacyjne elementów pomnika fontanny „Walka i Zwycięstwo" zlokalizowanej na pl. Jana Pawła II,
- prace konserwatorsko-pielęgnacyjne PRĘGIERZA zlokalizowanego w Rynku,
- wykonano i rozliczono do wysokości 65% prace konserwatorsko-pielęgnacyjne pomnika zlokalizowanego na skrzyżowaniu ul. Trzmielowickiej z ul. Rubczaka.

W sposób bieżący uzupełniane było pióro dla postaci pomnika Aleksandra Hrabiego Fredry.

Wszystkie prace przy pomnikach, rzeźbach i kompozycjach przestrzennych były wykonywane na podstawie Decyzji-Pozwoleń wydanych przez Miejskiego Konserwatora Zabytków.

W grudniu 2011 r. został przekazany do utrzymania monument „Krzesło Tadeusza Kantora" zlokalizowany na skwerze u zbiegu ulic Łaziennej, Nowy Świat i Białoskórniczej.

Inne zadania eksploatacyjne

Na zadania eksploatacyjne wydatkowano kwotę: 238 099,59 zł (planowane wydatki na ten cel: 250 000 zł).

Zakres prac wykonywanych w ramach zadań eksploatacyjnych obejmował między innymi takie zadania jak:

- aktualizację Katalogu Mebli Miejskich,
- naprawę uszkodzonej laski postaci „Babci" z kompozycji rzeźb „Przejście" zlokalizowanej na skrzyżowaniu ul. Świdnickiej z ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego,
- wykonanie prac związane z konserwacją tabliczek z nazwami ulic i innego oznakowania informatycznego (za wyjątkiem reklam) oraz 13 sztuk podświetlanych punktów informacyjnych z planem miasta.

W ramach tych prac wykonano między innymi:

- 303 szt. tabliczek z nazwami ulic,
- 33 szt. nowych słupków na których są montowane tabliczki z nazwami ulic,
- poprawiono zawieszenie 202 sztuk tabliczek,
- wymieniono na nowe zdewastowane dwie szyby (stłuczone) i jedną mapę z planem miasta stanowiące elementy podświetlanych punktów informacyjnych,
- weryfikację dokumentów dotyczących rozliczenia szkód pojazdów,
- naprawę mocowania do podłoża kul granitowych przy ul. Świdnickiej,
- wykonanie dokumentacji, ekspertyz i badań.

Infrastruktura przystankowa, wiaty przystankowe

Zakres prac wykonywanych w ramach nw. zadań obejmował:

- 1 628 słupków przystankowych,
- 735 ławek wolnostojących,
- 414 gablot informacyjnych

- 967 wiat przystankowych (w tym 514 utrzymywanych przez ZDiUM, 34 wiaty utrzymywane przez dzierżawców, a 417 wiat jest własnością firm reklamy zewnętrznej)

W roku 2011 zrealizowano 99,9% planu wynoszącego 2 393 600 zł, tj. kwotę 2 392 330 zł. Kwota ta została wydatkowana na:

- bieżącą konserwację i oczyszczanie obiektów wyposażenia przystanków: czyszczenie gablot, ławek oraz usuwanie nielegalnych ogłoszeń (na bieżąco), remonty wiat - 1 093 190 zł,
- utrzymanie infrastruktury przystankowej w dobrym stanie technicznym i estetycznym (usuwanie na bieżąco skutków wandalizmu, renowacja, wykonanie, demontaże i montaże obiektów infrastruktury przystankowej) – 898 600 zł,
- mycie kompleksowe słupków, ławek i wiat przystankowych z użyciem środków chemicznych – 160 750 zł,
- malowanie wszystkich stałych słupków i ławek przystankowych – 47 460 zł,
- dzierżawa wiat dla pasażerów, równoważąca opłaty z tytułu zajęcia pasa drogowego - peronów Dworca Centralnego PKS dla komunikacji nocnej, peronów przystanków przy ulicy Borowskiej (przy Dworcu Centralnym) i peronów przystanku przy ul. Bystrzyckiej – 192 330 zł.

W ramach tych zadań wykonano:

- remont kapitalny 11 wiat typu BUDREM, polegający na remoncie konstrukcji wsporczej, remoncie konstrukcji dachów z wykonaniem pokrycia z poliwęglanu, oszkleniu ścian, naprawie nawierzchni pod wiatą, 1 238 myć wiat z zastosowaniem środków chemicznych (część wiat wielokrotnie),
- bieżącą naprawę uszkodzonych wiat, polegającą na uzupełnianiu 256 wybitych szyb, wstawianiu lub ponownym mocowaniu blach osłonowych, naprawie ławek pod wiatą,
- montaż na przystankach 93 nowych słupków kompaktowych (z gablotami informacyjnymi 70x70 cm oraz 50x50 cm)
- renowację 74 tablic znaków oraz nazw przystanków słupków kompaktowych,
- montaż na przystanku 22 nowych ławek wolnostojących,
- wymianę 408 m^2 zniszczonych w wyniku wandalizmu szyb z poliwęglanu i wkładów PCV w gablotach słupków oraz w gablotach umieszczonych w wiatach,
- inne naprawy słupków i ławek (głównie usuwanie skutków wandalizmu),
- przestawienia słupków przystankowych i ławek w ramach zmiany organizacji ruchu wynikającej z prowadzonych remontów ulic,
- 1 972 mycia gablot słupków kompaktowych oraz gablot w wiatach z zastosowaniem środków chemicznych (część gablot wielokrotnie).

Przejęto do eksploatacji nowe wiaty ustawione na przystankach w ramach przebudowy ul. Bardzkiej, Świeradowskiej, przebudowy układu drogowego przy ul. Legnickiej, w ramach remontu ul. Grota-Roweckiego, budowy Obwodnicy Śródmiejskiej, w ramach budowy Zintegrowanego Systemu Transportu Szynowego w Aglomeracji i we Wrocławiu.

Zakupiono również 3 szt. wiat przystankowych wspornikowych na kwotę 50 000 zł do zamiany z istniejącymi wiatami na przystanku tramwajowym nr 10031 na pl. Dominikańskim. Wymiana istniejących wiat na wspornikowe jest konieczna ze względu na bezpieczeństwo pasażerów, gdyż peron przystankowy jest zbyt wąski na tak duży przepływ pasażerów korzystających z przedmiotowego przystanku.

Meble miejskie

Rynek i okolice - w 2011 r. w ramach środków przewidzianych na utrzymanie mebli na terenie całego miasta wydatkowano kwotę 150 000 zł, w tym:

- na obsługę 71 szt. kwietników zawieszanych na latarniach - kwotę 70 392,24 zł,
- na obsługę 190 szt. ławek wolnostojących w okolicach Rynku na kwotę 79 607,76 zł.

Dochody z tytułu najmu i dzierżawy składników majątkowych ZDiUM

Dochody uzyskiwano z tytułu udostępniania przystanków komunikacji zbiorowej, dzierżawy kiosków, zajęcia pasa drogowego pod obiekty, zajęcie pasa drogowego pod reklamę, opłat za oznaczenie przystanków oraz przestawienie słupków przystankowych,

zajęcia powierzchni wiat pod reklamę, dzierżawy wiat oraz wolnostojących paneli reklamowych. Na plan 835 300 zł wykonano 518 115,80 zł, co stanowi 62%.
Ze względu na odstąpienie od dnia 1 marca 2011 r. z pobierania opłat z tytułu udostępnienia przystanków komunikacji zbiorowej, plan dochodów nie zostanie zrealizowany.

UTRZYMANIE CZYSTOŚCI I GOSPODARKA ODPADAMI

Usuwanie zanieczyszczeń zwierzęcych

- Realizowano w ramach umowy nr FPU/EU/359/256/2008 z dnia 1 października 2008 r. (36 m-cy) oraz umowy nr FZU/EE/284/213/2011 z dnia 10 października 2011 r. zawartej również na okres 36 m-cy. Wykonawcą umów był i jest zwycięzca przetargów: PHK Trans Formers we Wrocławiu,
- W 2011 r. za usługi wynikające z pierwszej umowy wydatkowano 1 432 971,00 zł, natomiast koszty drugiej umowy wyniosły 301 451,34 zł,
- W wyniku realizacji zebrano i zutylizowano 117,44 Mg (91,76 Mg – pierwsza umowa i 25,68 Mg - druga umowa) odpadów pochodzących z zanieczyszczeń zwierzęcych. System składa się z 1 250 pojemników rozmieszczonych na terenach gminnych.

Selektywna zbiórka przeterminowanych leków

Realizowana w ramach umów: nr FZU/EE/249/194/2010 z 1 września 2010 r., której wykonawcą było Wrocławskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania ALBA S.A. i nr FZU/EE/231/177/2011 z 8 września 2011 r. wykonywaną przez Chemeko - System Sp z o.o. Pojemniki do zbiórki przeterminowanych leków znajdują się w 100 wrocławskich aptekach i wg. opracowywanych przez Wykonawców harmonogramów opróżniane są raz w miesiącu. Jednak w kilkunastu aptekach konieczne jest co miesiąc, dodatkowe interwencyjne opróżnienie pojemnika. W 2011 r. za usługi w ramach umowy z WPO ALBA zapłacono 190 443,96 zł i zutylizowano 5,6 Mg przeterminowanych leków, natomiast koszty umowy z Chemeko - System to 23 275,30 zł i 2,6 Mg zutylizowanych przeterminowanych leków.

Selektywna zbiórka lekarskich termometrów rtęciowych

Umowa wieloletnia (24 m-ce) nr FZU/EE/249/194/2010 z 1 września 2010 r. realizowana przez WPO ALBA S.A. dotyczy obsługi do 30 punktów zbiórki rtęciowych termometrów lekarskich. W 2011 r. funkcjonowało 14 punktów we wrocławskich aptekach. Zebrano 180 termometrów a koszt obsługi umowy (pojemniki, zbiórka i utylizacja) to 10 137,96 zł.

Selektywna zbiórka odpadów opakowaniowych

Realizowana była na podstawie umów wieloletnich powstałych w wyniku przetargów. Umowa nr FPU/EU/312/221/2008 z dnia 1 sierpnia 2008 r. (wykonawca WPO ALBA S.A.) obowiązywała do 31 lipca 2011 r. a koszt jej realizacji w 2011 r. wyniósł 625 348,44 zł. W rezultacie zebrano 1 106,63 Mg i przekazano do odzysku odpadów opakowaniowych. Umowa nr FZU/210/164/2011 z 27 lipca 2011 r. (wykonawca jw.) jest w trakcie realizacji. W ramach tej umowy zebrano i przekazano do odzysku 829,03 Mg odpadów opakowaniowych.

Czyste osiedla (zbiórka odpadów wielkogabarytowych)

Umowy sezonowe (zależne od wielkości środków finansowych będących w dyspozycji Działu Utrzymania Czystości i Gospodarki Odpadami).
W 2011 r. na obsługę Akcji Czyste Osiedla przeprowadzono dwa przetargi, w wyniku których jedną umowę zawarto z WPO ALBA S.A. w ramach której podstawiono 232 kontenery i wywieziono 308,52 Mg odpadów za kwotę 136 555,20 zł. Kolejną umowę zawarto z Chemeko - System Sp. z o.o., w wyniku której podstawiano 650 wielkogabarytowych kontenerów za kwotę 202 878,00 zł wywożąc 483,22 Mg odpadów. Realizację tego zadania przeprowadzono przy współpracy z Radami i Zarządami Osiedli Wrocławia.

Sprzątanie powierzchniowe i konserwacja terenów gminy
Zawierane były po przetargowe umowy sezonowe (zależne od wielkości środków finansowych będących aktualnie w dyspozycji Działu Utrzymania Czystości i Gospodarki Odpadami). I tak realizacja umowy nr FZU/EE/148/118/2011 z dnia 10 czerwca 2011 r. spowodowała objęcie pracami powierzchni 20 129,13 arów i usuniecie łącznie 250,71 Mg odpadów. Koszt realizacji umowy to 956 536,25 zł. Natomiast w ramach realizacji umowy nr FZU/EE/147/118/11 z dnia 10 czerwca 2011 pracami objęto powierzchnię 574,99 arów za kwotę 30 428,47 zł usuwając 4,9 Mg odpadów.

Usuwanie nielegalnych wysypisk odpadów
Umowa nr FZU/EE/18/17/2010 z dnia 5 lutego 2010 r. – na podstawie tej umowy w 2011 r. wykonano prace za kwotę 1 952 910,00 zł a usunięto 23 895 m^3 (33 537,40 Mg) odpadów składowanych nielegalnie na terenach gminy.

Utrzymanie i konserwacje nieczynnych składowisk odpadów komunalnych
Umowa nr FZU/EE/67/56/2010 r. z dnia 24 marca 2010 r. - Odgazowanie Maślic - GEOTRADE sp. z o.o. (obowiązuje od 1 kwietnia 2010 r.), Umowa nr FZU/EE/68/60/2011 r. z dnia 1 kwietnia 2011 r. - Odgazowanie Maślic - GEOTRADE sp. z o.o. (obowiązuje od 1 kwietnia 2011 r.), Umowa nr FZU/EE/237/60/11 r. z dnia 01 września 2011 r. - Odgazowanie Maślic - GEOTRADE sp. z o.o. (obowiązuje od 1 września 2011 r.).
Realizacja tego zadania kosztowała w 2011 r. łącznie 83 023,77 zł i jest działaniem prowadzącym do pełnej rekultywacji składowiska odpadów komunalnych „Maślice".

Badanie odpadów - badania składu ilościowego i jakościowego składu wrocławskich odpadów komunalnych
Przeprowadzono w latach 2010 - 2011 badania, zlecone w wyniku przetargu Zakładowi Utylizacji Odpadów SP. z o.o. z Gorzowa Wielkopolskiego, zamierzając uzyskać odpowiedź na pytania dotyczące generalnej charakterystyki odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie Wrocławia. Raport końcowy może stanowić podstawę do dyskusji na temat podejmowania działań zmierzających do racjonalizacji i rozbudowy systemu gospodarowania odpadami we Wrocławiu. Koszt przeprowadzonego badania: 231 818,00 zł.

Organizacja i utrzymanie punktów dobrowolnego gromadzenia odpadów
W 2011 r. rozpoczęto działania zmierzające do realizacji tego zadania polegające na:
- zakupie niezbędnego wyposażenia zgodnie z wykonaną w 2010 r. koncepcją zagospodarowania miejsca lokalizacji PDGO,
- montażu zakupionych urządzeń i wyposażenia (kontenery magazynowe, wagi, instalacje elektryczne i informatyczne).

Poniesione w 2011 r. koszty zleconych i wykonanych prac wynoszą 495 479,10 zł.

Utrzymanie czystości i porządku na terenie gminnych wnętrz podwórzowych
Poprawa stanu czystości i porządku gminnych wnętrz podwórzowych na terenie Wrocławia.
W 2011 r. sprzątaniem objęta była powierzchnia 3 077 294 m^2 wnętrz podwórzowych na terenie 5 dzielnic Wrocławia. W dzielnicy Stare Miasto sprzątanie odbywało się codziennie w godzinach: 6^{00}-22^{00}. Na terenie pozostałych 4 dzielnic, tj.: Śródmieście, Krzyki, Fabryczna i Psie Pole – 3 razy w tygodniu (poniedziałki, środy, piątki). Na sprzątanie gminnych wnętrz podwórzowych poniesiono nakłady w wysokości 22 790 000 zł.
Zgodnie z zamierzeniem osiągnięto poprawę stanu czystości i porządku gminnych wnętrz podwórzowych na terenie Wrocławia.

Oczyszczanie ulic
O łącznej długości 1 039 km oraz drogami wewnętrznymi o łącznej długości 310 km. Ogółem 1 349 km.
W roku 2011 zrealizowano:

- oczyszczanie jezdni:
  - w sezonie zimowym,
    - o w okresie styczeń-marzec mechaniczne oczyszczanie jezdni w technologii zimowej – 695 ulic o powierzchni 5 252 170 m², tj. 607 km dróg, co stanowi ok. 45% wszystkich dróg,
    - o w okresie styczeń-marzec oczyszczanie jezdni w technologii zamiennej (zamiatanie w sezonie zimowym) – 595 ulic o powierzchni 4 484 291 m²,
    - o w okresie styczeń-marzec utrzymanie w stałej czystości jezdni w okolicach Rynku – 42 ulice o pow. 131 048 m²,
    - o w marcu 2011 r. wykonano oczyszczanie w technologii pozimowej jezdni objętych technologią zamienną – 595 ulic o powierzchni 4 486 291 m²,
    - o w okresie listopad-grudzień mechaniczne oczyszczanie jezdni w technologii zimowej – 785 ulic o powierzchni 5 431 044 m², tj. 621 km dróg, co stanowi ok. 46% wszystkich dróg,
    - o w okresie listopad-grudzień 2011 r. oczyszczanie jezdni w technologii zamiennej (zamiatanie w sezonie zimowym) – 639 ulic o powierzchni 4 710 082 m²,
    - o w okresie listopad-grudzień utrzymanie w stałej czystości jezdni w okolicach Rynku – 43 ulic o powierzchni 133 908 m²,
  - w sezonie letnim (m-ce kwiecień-październik),
    - o mechaniczne oczyszczanie jezdni objętych systematycznym oczyszczaniem z częstotliwością co najmniej 1 raz w tygodniu – 325 ulic o powierzchni 3 021 955 m²,
    - o w miesiącu kwietniu 2011 r. wykonano oczyszczanie pozimowe jezdni nie objętych oczyszczaniem w technologii zamiennej z nawierzchnią utwardzoną, posiadającą krawężniki – 881 ulic o powierzchni 2 592 133 m²,
- dzierżawa i eksploatacja koszy na odpady: 4 108 szt.,
- mechaniczne lub ręczne oczyszczanie chodników i ciągów pieszo-rowerowych w sezonach letnim i zimowym: 736 lokalizacji o powierzchni 1 085 686 m²,
- ręczne oczyszczanie przystanków w sezonie letnim i zimowym: 1 602 szt.,
- oczyszczanie parkingów:
  - w sezonie zimowym: 58 parkingów o pow. 56 215 m²,
  - w sezonie letnim: 59 parkingów o pow. 58 069 m²,
- oczyszczanie ścieżek rowerowych 1 raz w m-cu w sezonie letnim: 42 lokalizacje o powierzchni 79 163 m²,
- oczyszczanie tramwajowych torowisk wydzielonych w sezonach letnim zimowym: 100,22 km toru pojedynczego,
- oczyszczanie zieleńców: 996 lokalizacji o powierzchni 4 484 676 m²,
- mycie nawierzchni peronów na Rondzie Reagana: 1 706 m²,
- przekazywanie informacji o aktualnych prognozowanych warunkach atmosferycznych w okresie: styczeń-marzec oraz listopad-grudzień,
- zakup środków do usuwania graffiti – zakup preparatów chemicznych służących do usuwania graffiti z powierzchni gładkich i porowatych oraz środków pomocniczych.

Poniesione w 2011 r. nakłady na oczyszczanie ulic: 30 197 000 zł.
Wykonanie powyższego zakresu prac miało na celu utrzymanie właściwego stanu porządkowego na drogach znajdujących się w dyspozycji Gminy Wrocław.
Na całoroczne utrzymanie czystości i porządku pasa drogowego w 2011 r. zgodnie z zawartymi umowami niezbędna jest kwota 43 721 000 zł (43 656 000 zł + 65 000 zł na zakup środków do usuwania graffiti). ZDiUM dysponował na oczyszczanie ulic kwotą 32 678 171 zł, tj. 30 198 171 zł przewidzianych w Planie wydatków rzeczowych oraz 2 480 000 zł środków niewygasających z 2010 r. Na pokrycie pełnego zakresu prac brakowało 11 042 829 zł.

Konieczne było zatem zredukowanie zakresu i częstotliwości wykonywanych prac:
- oczyszczanie jezdni w sezonie zimowym:

- w okresie styczeń-marzec zmniejszono o ok. 19% zaplanowaną ilość jezdni do odśnieżania. Jezdnie zostały podzielone na I (podstawowy układ komunikacyjny ok. 81% pow. jezdni) i II kolejność zimowego utrzymania (ok. 19 % pow. jezdni); prace na II kolejności wykonywane są tylko na odrębne zlecenie Zamawiającego,
- w miesiącu styczniu 2011 r. ze względu na wystąpienie zalegających opadów śniegu, dla zapewnienia przejezdności, zlecono jednokrotne oczyszczenie w technologii zimowej jezdni objętych zimowym utrzymaniem w tzw. III kolejności – 755 ulic o powierzchni 2 052 978 m²,
- w okresie listopad-grudzień zmniejszono o ok. 16% zaplanowaną ilość jezdni do odśnieżania. Jezdnie zostały podzielone na I (podstawowy układ komunikacyjny) i II kolejność zimowego utrzymania; prace na II kolejności wykonywane są tylko na odrębne zlecenie Zamawiającego,
- zamiatanie jezdni w technologii zamiennej – redukcja zakresu o ok. 18% pow. jezdni, prace zlecane na jezdniach I kolejności zimowego utrzymania, w przypadku wystąpienia oszczędności z tytułu „łagodnej" zimy,
- ze względu na łagodny przebieg zimy i występujące zanieczyszczenia, w okresie listopad-grudzień zlecono trzykrotnie zamiatanie jezdni w technologii zamiennej:
  - I kolejność - 378 ulic o powierzchni 3 845 883 m²,
  - I i II kolejność – 639 ulic o powierzchni 4 710 082 m² oraz dodatkowo pozostałe jezdnie,
  - III kolejności – 688 ulic o powierzchni 1 650 644 m².

- oczyszczanie jezdni w sezonie letnim:
  - przyjęto w okresie 4 miesięcy (kwiecień – lipiec) redukcję ok. 50% zakresu na podstawowym układzie komunikacyjnym oraz zmieniono częstotliwość oczyszczania jezdni w okolicach Rynku, ze stałej czystości do 3 razy w tygodniu (poniedziałek, środa, piątek),
  - w okresie 3 miesięcy (maj-lipiec) nie wykonywano oczyszczania jezdni pozostałych.
- oczyszczanie chodników i ciągów pieszo-rowerowych w sezonie letnim:
  - w okresie 3 miesięcy (maj – lipiec) zredukowano zakres oczyszczania o 50%.
- oczyszczanie zieleńców:
  - wykonywano tylko przez 6 miesięcy (w miesiącach marzec – kwiecień, sierpień – listopad). W pozostałym okresie zieleńce oczyszczane są interwencyjnie prze Pogotowie Śmieciowe ZDiUM.

Zadania z zakresu inżynierii ruchu

Lp.	Zadanie	Plan 2011	Wykonanie
1	Oznakowanie poziome	1 073 500	1 073 500
2	Oznakowanie pionowe	3 642 000	3 641 505
3	Sygnalizacja	5 250 000	5 249 802
4	Elementy zabezpieczenia ruchu	2 439 350	2 438 792
5	Dokumentacja Inżynierii Ruchu	124 150	124 144
6	Konserwacja Systemu Informacji Miejskiej	51 000	50 895
Razem		**12 580 000**	**12 578 638**

Oznakowanie poziome ulic
W ramach oznakowania cienkowarstwowego wymalowano 1350 przejść dla pieszych i 30 km linii segregacyjnych w tym:
- 3 848 m^2 oznakowania białego z mikrokulką,
- 57 539 m^2 oznakowania koloru białego bez mikrokulki,
- 177 m^2 oznakowania koloru czerwonego.

W ramach oznakowania grubowarstwowego wymalowano 30 przejść dla pieszych i 12 km linii segregacyjnych w tym:
- 1 886 m^2 oznakowania koloru białego,
- 12 m^2 oznakowania koloru czerwonego.

Łącznie na oznakowanie poziome wydatkowano kwotę 1 073 500 zł.

Oznakowanie pionowe ulic
Wydatki na konserwacje bieżące oznakowania pionowego wyniosły 1 200 012 zł.
Wydatki na oznakowanie i zabezpieczenia awarii w pasie drogowym wyniosły 1 329 980 zł. Wydatki na zmiany w organizacji ruchu wyniosły 1 111 513,93 zł, w tym m.in.:
- wydzielanie torowisk tramwajowych ok. 41 000 zł,
- oznakowanie kontrapasów dla rowerów ok. 47 000 zł,
- oznakowanie 19 odcinków ulic znakami informującymi o możliwości kontroli radarowej ok. 23 500 zł,
- wprowadzenie ograniczenia dla ruchu pojazdów ciężarowych powyżej 18t 34 500 zł,
- oznakowanie dojazdu do parkingów kubaturowych na obszarze Starego Miasta 15 500 zł,
- oznakowanie na terenie miasta nienormatywnych wiaduktów kolejowych znakami skrajniowymi B-16 ok. 36 000 zł,
- wdrożenie strefy ruchu na obszarze Starego Miasta ok. 19 000 zł.

Kwota wydanych środków na organizacje ruchu zastępczego w 2011 r. wyniosła 580 900 zł, w ramach której dokonano zmian organizacji ruchu w rejonie cmentarzy w okresie Wszystkich Świętych oraz na potrzeby m.in: Prezydencji Polski w UE, imprez sportowych i kulturalnych na Stadionie Miejskim, obchodów XXX-lecia NZS, obchodów 200-lecia UW, organizacji imprezy Sylwestrowej 2010, Dnia bez samochodu, konferencji prasowej w Rynku, konferencji Global Forum, Mistrzostw Świata w Strzelectwie.

Sygnalizacja uliczna
W 2011 r. kontynuowano działania związane z poprawą bezpieczeństwa ruchu oraz polepszaniem czytelności wysyłanych sygnałów świetlnych na skrzyżowaniach naszego miasta.
Wydatki na konserwacje bieżące sygnalizacji w 2011 r. wyniosły 3 502 800 zł.
Wydatki na usuwanie awarii sygnalizacji świetlnych wyniosły 973 558 zł.
Wydatki na zmiany w sygnalizacji i modernizacje wyniosły 773 443 zł.
Główne prace wykonane w zakresie eksploatacji urządzeń sygnalizacji świetlnej: wdrożenie 85 nowych programów sygnalizacji na 72 skrzyżowaniach w ramach poleceń Komisji Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego i projektów przekazanych przez Dział Zarządzania Ruchem WIM, wymiany elementów konstrukcyjnych na następujących skrzyżowaniach: Traugutta - Zgodna, Piłsudskiego – Zielińskiego, Traugutta – Podwale, Podwale – Świdnicka, montaż urządzeń dźwiękowych dla potrzeb osób z dysfunkcją wzroku – tzw. klekotek w następujących lokalizacjach: pl. Powstańców Wielkopolskich, Sienkiewicza – Górnickiego, Oś Grunwaldzka – Polaka, Strachocińska przejście.
W ramach System monitoringu sygnalizacji ulicznej (SMS) w 2011 r. zmieniono monitoring radiowy na nowy w standardzie GPRS w 2 lokalizacjach: Osobowicka – Bałtycka - Na Polance, Osobowicka przejście.

Elementy Zabezpieczenia Ruchu
W roku 2011 oprócz bieżącej konserwacji i usuwania awarii urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego, wykonano nowe zabezpieczenia zrealizowane na podstawie opracowań projektowych lokalizacji tych elementów w ciągach 21 ulic miasta. W ramach tych działań

zamontowano między innymi: 341 szt. słupków wolnostojących i ramek typu U, 275 m. ram szkolnych, przystankowych, wygrodzeń ażurowych i ramek ochronnych.
W ramach bieżącej konserwacji i usuwania awarii zamontowano i dokonano wymian 1 236 szt. słupków wolnostojących, 2 757 mb ram szkolnych, przystankowych i ramek ochronnych, 370 mb barier łańcuchowych, umyto 15 387 szt. słupków, ramek typu U, 5 496 mb barier łańcuchowych, rurowych, przystankowych.
Ogólnie na całość zadania wydatkowano kwotę 2 438 792 zł, w tym:
2 189 089 zł (90% środków) na konserwację i usuwanie awarii istniejących zabezpieczeń
249 703 zł (10% środków) zł na wykonawstwo nowych elementów.

W 2011 r. wydatki w zakresie dokumentacji wyniosły 124 144 zł, w ramach których wykonano pomiary natężenia ruchu kołowego na 5 skrzyżowaniach oraz na 10 przejazdach kolejowych, wykonano 4 projekty oznakowania poziomego (Jeleniogórska, Stabłowicka, Sudecka, Chrobrego) oraz projekty wyznaczające nowe płatne miejsca parkingowe w obszarze strefy płatnego parkowania Gwarna, Kołłątaja, Kościuszki, Rejtana, Stawowa, Krasińskiego, Skłodowskiej, pl. Solidarności, Zelwerowicza, Sokolnicza, pl. Jana Pawła, Purkyniego, Garncarska, Modrzewskiego, pl. Polski.

System Informacji Miejskiej
W ramach działań bieżących podejmowano działania głównie polegające na utrzymaniu w należytym stanie elementy SIM. System został rozbudowany w niewielkim zakresie:
- poziom i5 (informacja kierująca dla ruchu kołowego) - o informację kierującą do Hali Stulecia, dzielnic Wrocławia Pawłowice i Psie Pole,
- uzupełniono informację kierującą do Starostwa Powiatowego i Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

Koszt realizacji wszystkich działań Poziomu i5 i i4 wyniósł 50 894,70 zł.

WYKONANIE INTELIGENTNEGO SYSTEMU TRANSPORTU W ZAKRESIE PROJEKTU ZINTEGROWANY SYSTEM TRANSPORTU SZYNOWEGO W AGLOMERACJI I WE WROCŁAWIU
Celem zadania jest budowa Systemu ITS.
Lata realizacji: 2011-2012
Poniesione w 2011 r. nakłady – 0,00 zł.
W 2011 r. zrealizowano:
- prace instalacyjne w pojazdach MPK
  - instalacje na nadajników rkz, Capsys i modemów GSM/GPRS w tramwajach,
  - instalacje modemów GSM/GPRS w 280 autobusach,
- sieć pasywna
  - budowa rurociągu DB 7/10 na podstawie pozwolenia na budowę MSRK10,
  - budowa rurociągu DB 7/10 na podstawie pozwolenia na budowę MSRK8 i MSRK17,
  - zaciąganie rury mikrokanalizacyjnej do istniejącej kanalizacji MSRK,
  - wdmuchiwanie kabli światłowodowych,
  - zaciąganie mikrorury DB12 do istniejącej kanalizacji ZdiUM,
  - umieszczanie rury mikrokanalizacyjnej DB12 w kanalizacji koordynacji i sterowania skrzyżowań,
- infrastruktura na skrzyżowaniach Etapu I oraz na niektórych skrzyżowaniach Etapu 3 i 5
  - prace budowlano – montażowe branży elektrycznej,
  - wykonanie kanalizacji kablowej na potrzeby DIP,
  - układanie okablowania,
  - montaż pętli indukcyjnych Capsys,
  - montaż szaf sterowniczych ITS,
  - montaż szaf dystrybucyjnych,
  - montaż studni kablowych,
  - montaż kamer wideodetekcji,
  - montaż tablic DIP,

- wgranie nowego oprogramowania na sterowniki do współpracy z podsystemem centralnego sterowania ruchem (Gertrude),
- uruchomienie nowych programów stałoczasowych na niektórych skrzyżowaniach,

- Centrum Zarządzania Ruchem i Transportem Publicznym (CZRiTP)
  - przekazanie pomieszczeń pod budowę CZRiTP,
  - rozpoczęcie adaptacji pomieszczeń CZRiTP,

REMONTY WYKONANE PRZEZ ZARZĄD INWESTYCJI MIEJSKICH

Remont pomieszczeń w Szkole Podstawowej nr 84
Cel zadania: opracowanie i realizacja robót budowlanych w zakresie remontu zaplecza sanitarnego sali gimnastycznej oraz przeniesienie sieci LAN
Lata realizacji: 2011
Poniesione nakłady: 278 357 zł.
Zadanie realizowano w trybie „projektuj – buduj", opracowano dokumentację projektową oraz wykonano roboty budowlane związane z remontem zespołu szatniowo - sanitarnego sali gimnastycznej, w tym: wymiana instalacji centralnego ogrzewania, przebudowa wentylacji i instalacji oświetleniowej, p.pożarowej i wodno-kanalizacyjnej, remont ścian i podłóg, montaż urządzeń sanitarnych i wyposażenia łazienek i szatni oraz przeniesieniem sieci LAN.

Szkoła Podstawowa Nr 98 przy ul. Sycowskiej - remont dachu budynku głównego
Cel zadania: opracowanie dokumentacji projektowej oraz realizacja robót budowlanych w zakresie remontu dachu budynku głównego SP nr 98 przy ul. Sycowskiej.
Lata realizacji: 2011
Poniesione nakłady: 168 529 zł.
W roku 2011 zakończono opracowanie dokumentacji projektowej oraz zrealizowano roboty budowlane dla zadania.

Szkoła Podstawowa Nr 109 przy ul. Inżynierskiej - wymiana instalacji elektrycznej - I etap
Cel zadania: realizacja prac dotyczących wymiany tablic rozdzielczych wzl i glz w budynku szkoły.
Lata realizacji: 2011
Poniesione nakłady: 70 713 zł.
W roku 2011 zakończono roboty budowlane związane z wymianą instalacji elektrycznej w Szkole Podstawowej nr 109 w zakresie wymiany tablic rozdzielczych wzl i glz w budynku szkoły.

Szkoła Podstawowa Nr 30 przy ul. Zaporoskiej – prace projektowe w zakresie remontu dachu budynku głównego oraz remont posadzek wraz z przebudową c.o. i instalacji wodno-kanalizacyjnej
Cel zadania: opracowanie dokumentacji projektowej w zakresie remontu dachu oraz realizacja robót budowlanych w zakresie poprawy stanu technicznego budynku poprzez remont posadzek przebudowę co i instalacji wodno-kanalizacyjnej.
Lata realizacji: 2011
Poniesione nakłady: 307 532 zł.
W roku 2011 przygotowano dokumentację projektową wraz z uzyskaniem pozwolenia na budowę na remont dachu budynku głównego szkoły oraz wykonano roboty budowlane dotyczące remontu posadzek oraz przebudowy co i instalacji wodno-kanalizacyjnej na korytarzu od wiatrołapu do wejścia do sali gimnastycznej i od wiatrołapu do przewężenia korytarza przy schodach oraz w pomieszczeniach sekretariatu, gabinetu dyrektora, jadalni świetlicy i jadalni.

Zespół Szkół Nr 15 przy ul. Chopina – prace projektowe - remont dachu
Cel zadania: opracowanie dokumentacji projektowej w zakresie remontu dachu.
Lata realizacji: 2011
Poniesione nakłady: 13 530 zł.
W roku 2011 zakończono prace projektowe dotyczące remontu dachu w Zespole Szkół nr 15 przy ul. Chopina.

Zespół Szkół Nr 21 przy ul. Ignuta - remont dachu budynku E
Cel zadania: opracowanie dokumentacji projektowej oraz wykonanie remontu dachu w budynku E.
Lata realizacji: 2011
Poniesione nakłady: 118 695 zł.
W roku 2011 zlecono i opracowywano dokumentację projektową, przeprowadzono procedurę przetargową na wybór wykonawcy robót budowlanych oraz realizowano roboty budowlane związane z remontem dachu w budynku E w Zespole Szkół nr 21 przy ul. Ignuta.

Przedszkole nr 123 przy ul. Wojrowickiej - remont we wnętrzu budynku
Cel zadania: wykonanie remontu wnętrza budynku przedszkola.
Lata realizacji: 2011
Poniesione w 2011 r. nakłady: 184 995 zł.
W roku 2011 zakończono roboty budowlane związane z remontem wnętrza budynku przedszkola wymiana instalacji elektrycznej, wymiana okładzin sufitowych we wszystkich pomieszczeniach przedszkola oraz wymiana okładzin ścian w łączniku i szatniach obu skrzydeł przedszkola.

Przedszkole nr 140 przy ul. Nadbrzeżnej - wykonanie izolacji pionowej i poziomej wokół budynku wraz z wykonaniem remontu elewacji
Cel zadania: opracowanie dokumentacji projektowej oraz realizacja robót budowlanych w zakresie izolacji pionowej i poziomej wokół budynku, remontu elewacji i kominów oraz rozbiórki pomieszczeń pod tarasem.
Lata realizacji: 2011
Poniesione w 2011 r. nakłady: 163 530 zł
W roku 2011 zakończono opracowania dokumentacji projektowej, przeprowadzenie procedury przetargowej na wybór wykonawcy robót budowlanych remontu budynku w zakresie izolacji pionowej i poziomej wokół budynku, remontu elewacji i kominów oraz rozbiórki pomieszczeń pod tarasem.

Przedszkole nr 146 przy ul. H. Bosaka - wymiana instalacji elektrycznej
Cel zadania: wykonanie remontu w placówce w zakresie wymiany instalacji elektrycznej.
Lata realizacji: 2011
Poniesione nakłady: 29 520 zł.
W roku 2011 przeprowadzono remont w zakresie wymiany instalacji elektrycznej, w tym: wymiana lamp we wszystkich pomieszczeniach parteru, wymiana rozdzielnicy w pralni, oraz wyposażenia rozdzielnicy oświetlenia korytarzy wykonanie obwodów gniazdowych w pralni i pomieszczeniu konserwatora, wymiana włączników i gniazd na parterze całego przedszkola.

Przedszkole nr 150 ul. Ignuta - remont dachu
Cel zadania: opracowanie dokumentacji projektowej oraz wykonanie robót budowlanych w zakresie remontu dachu.
Lata realizacji: 2011
Poniesione nakłady: 108 487 zł.
W roku 2011 zakończono opracowanie dokumentacji projektowej oraz zrealizowano roboty budowlane związane z remontem dachu.

Przedszkole nr 21 przy ul. Korzeniowskiego - remont i docieplenie elewacji
Cel zadania: wykonanie robót budowlanych związanych z remontem i dociepleniem elewacji.
Lata realizacji: 2011
Poniesione nakłady: 272 482 zł
W roku 2011 zakończono roboty budowlane związane z remontem i dociepleniem elewacji budynku przedszkola nr 21, tym: - wykonanie izolacji przeciwwilgociowych i docieplenie ścian fundamentowych.

Przedszkole nr 33 przy ul. Łąkowej - remont dachu
Cel zadania: opracowanie dokumentacji oraz wykonanie na jej podstawie robót budowlanych dotyczących remontu dachu w budynku przedszkola.
Lata realizacji: 2011
Poniesione nakłady: 131 765 zł.
W roku 2011 zakończono opracowanie dokumentacji projektowej oraz zrealizowano roboty budowlane dotyczące remontu dachu.

Przedszkole nr 94 przy ul. Grabiszyńskiej - remont budynku w zakresie dachu przedszkola oraz wejścia głównego
Cel zadania: wykonanie robót budowlanych w zakresie remontu dachu przedszkola oraz wejścia głównego.
Lata realizacji: 2011
Poniesione nakłady: 225 090 zł
W roku 2011 zakończono roboty budowlane związane z remontem dachu oraz wejścia głównego do budynku przedszkola.

Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1 przy ul. Zemskiej - remont segmentu przedszkola
Cel zadania: wykonanie robót budowlanych związanych z remontem segmentu przedszkola.
Lata realizacji: 2011
Poniesione nakłady: 422 294 zł.
W roku 2011 zakończono roboty budowlane związane z remontem segmentu budynku przedszkola w zakresie: remontu i ocieplenia elewacji, remontu tarasu wraz ze schodami, remontu i przebudowy stref wejścia, wykonania opaski betonowej wokół budynku, wykonany instalacji oświetlenia zewnętrznego.

Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 4 przy ul. Sołtysowickiej - remont dachu budynku przedszkola
Cel zadania: realizacja zadania w trybie „projektu-buduj" w zakresie remontu dachu budynku przedszkola.
Lata realizacji: 2011
Poniesione nakłady: 203 400 zł.
W roku 2011 zakończono realizację zadania. Opracowano dokumentację projektową oraz zrealizowano na jej podstawie roboty budowlane dotyczące remontu dachu budynku przedszkola.

Gimnazjum nr 1 przy ul. Jeleniej - wymiana instalacji elektrycznej w piwnicy i na parterze budynku - etap I
Cel zadania: wykonanie robót budowlanych związanych z wymianą instalacji elektrycznej w piwnicy i na parterze budynku.
Lata realizacji: 2011
Poniesione nakłady: 213 587 zł.
W roku 2011 zakończono roboty budowlane związane z wymianą instalacji elektrycznej w budynku piwnicy oraz na parterze budynku gimnazjum.

Gimnazjum nr 23 przy ul. Jastrzębiej - remont sali gimnastycznej
Cel zadania: wykonanie remontu sali gimnastycznej.
Lata realizacji: 2011
Poniesione nakłady: 163 221 zł.
W roku 2011 zakończono roboty budowlane w zakresie remontu sali gimnastycznej w Gimnazjum nr 23 w tym: wykonanie nowej nawierzchni podłogi (drewniany parkiet), wymiana tynków wewnętrznych, malowanie ścian i sufitów, wykonanie instalacji grawitacyjnej i mechanicznej oraz remont instalacji elektrycznej.

Zespół Szkół Nr 14 przy ul. Brucknera - remont dachu budynku szkolnego dobudowanego do budynku głównego, wykonanie kanalizacji deszczowej wraz z wpustami deszczowymi - odprowadzenie wody deszczowej z dachu
Cel zadania: realizacja robót budowlanych w zakresie remontu dachu budynku dobudowanego do budynku głównego oraz wykonanie kanalizacji deszczowej.
Lata realizacji: 2011
Poniesione nakłady: 278 750 zł
W roku 2011 zrealizowano roboty budowlane w zakresie remontu dachu budynku dobudowanego do budynku głównego oraz wykonania kanalizacji deszczowej.

Zespół Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych przy ul. Worcella - remont dachu budynku B
Cel zadania: wykonanie remontu dachu w budynku B.
Lata realizacji: 2011
Poniesione nakłady: 302 070 zł.
W roku 2011 opracowano dokumentację projektową oraz zrealizowano roboty budowlane w zakresie remontu dachu budynku B.

REMONTY BIEŻĄCE

Lata realizacji: 2011

Poniesione nakłady: 2 848 489 zł

W roku 2011 zrealizowano bieżące naprawy w zakresie robót: budowlanych, dekarskich, elektrycznych, sanitarnych wewnętrznych oraz sanitarnych zewnętrznych oraz prace wykonane w ramach pozostałych zamówień w zakresie remontów bieżących i awarii zgodnie z wymienionymi w celami, w tym min.:

- Szkoły Podstawowe: Nr 93, Nr 74, Nr 30, Nr 64, Nr 37 - naprawa nawierzchni boisk trawiastych (sztuczna trawa),
- Szkoła Podstawowa Nr 64 przy ul. Wojszycka - naprawa boiska w zakresie odtworzenia nawierzchni poliuretanowej i podbudowy mineralnej wraz z profesjonalnym czyszczeniem nawierzchni EPDM,
- Przedszkole Nr 71 przy ul. Kiełczowskiej - wymiana posadzek i warstw podposadzkowych w 3 salach lekcyjnych oraz w korytarzu przedszkola,
- Szkoła Podstawowa Nr 23 ul. Przystankowa - remont pokrycia dachowego,
- Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii Nr 2 ul. Kielecka - wykonanie przyłącza kanalizacyjnego,
- Zespół Szkół Nr 15 przy ul. Chopina - przebudowa pomieszczeń parterowych wraz z wykonaniem sanitariatów,
- Szkoła Podstawowa Nr 91 przy ul. Sempołowskiej - dostawa urządzeń dla dzieci młodszych w sanitariatach,
- Przedszkole Nr 12 przy ul. Zgodnej - remont pomieszczeń po mieszkaniu dla potrzeb placówki,
- XV Liceum Ogólnokształcące przy ul. Wojrowickiej - wykonanie odwodnienie boiska o nawierzchni EPDM,

- Szkoła Podstawowa Nr 50 przy ul. Czeska - wykonanie remontu pokrycia dachowego nad zapleczem bloku sportowego i mieszkaniem służbowym,
- Gimnazjum Nr 13 przy ul. Reja - wykonanie przebudowy pomieszczeń mieszkalnych w budynku szkoły dla potrzeb Związku Nauczycielstwa Polskiego,
- Szkoła Podstawowa Nr 76 przy ul. Wandy - wykonanie remontu i adaptacji mieszkań służbowych na potrzeby edukacyjne oraz remontu ogrodzenia placu zabaw,
- Przedszkole Nr 78 przy ul. Jedności Narodowej - wykonanie robót budowlanych polegających na dostosowaniu pomieszczeń sanitarnych dziewcząt i chłopców dla potrzeb dzieci młodszych na I piętrze budynku szkoły,
- III Liceum Ogólnokształcące przy ul. Składowej - wykonanie remontu pokrycia dachowego głównego budynku,
- Szkoła Podstawowa Nr 82 przy ul. Blacharskiej - wykonanie remontu sanitariatu uczniowskiego,
- Gimnazjum Nr 23 przy ul. Jastrzębiej - wymiana rozdzielni głównej,
- Szkoła Podstawowa Nr 71 ul. Podwale ZPO nr 1 ul. Wałbrzyska - wykonanie naprawy piłkochwytów przy boiskach sportowych,
- Przedszkole Nr 47 ul. Różyckiego - udrożnienie kanalizacji zewnętrznej.

OBSŁUGA ZADAŃ REMONTOWYCH

Przeprowadzenie ekspertyz, ocen oraz badań niezbędnych do przeprowadzenie planowanych do realizacji robót budowlanych.
Lata realizacji: 2011

W roku 2011 zrealizowano:
- Przedszkole nr 104 ul. Niedźwiedzia **-** opracowanie dokumentacji projektowej remontu dachów budynku szkoły,
- Szkoła Podstawowa nr 107 ul. Prusa - opracowanie dokumentacji projektowej remontu dachu budynku szkoły,
- Szkoła Podstawowa nr 64 ul. Wojszycka - wykonanie badań podbudowy z kruszywa pod względem zawartości pyłów nawierzchni pobranych próbek z boiska szkolnego,
- Szkoła Podstawowa nr 9 ul. Nyska - wydanie oceny technicznej stropu nad II kondygnacją budynku szkoły pod kątem spełnienia warunków izolacyjności termicznej oraz określenie możliwości i sposobu jej poprawy,
- Zespół Szkolno-Przedszolny nr 6 ul. Gałczyńskiego - wydanie opinii konstruktora w sprawie ugięć stropu żelbetowego na korytarzach budynku szkoły,
- Szkoła Podstawowa nr 109 ul. Inżynierskiej - wykonanie oceny dokumentacji pod względem zgodności rozwiązań projektowych w zakresie p.poż.
- Gimnazjum nr 27 ul. Czeska - wydanie opinii konstruktora w sprawie ugięć podciągów żelbetowych w sali gimnastycznej,
- Szkoła Podstawowa nr 50 ul. Obornicka - wykonanie badań laboratoryjnych przyczepności międzywarstwowej próbek nawierzchni poliuretanowej dobudowy z boiska przy szkole,
- Przedszkole nr 56 ul. Wałbrzyska - wykonanie ekspertyzy technicznej w budynku,
- Przedszkole nr 121 ul. Tramwajowa - wydanie opinii konstruktora w sprawie spękań ścian i stropów budynku przedszkola,
- ZSG ul. Kamienna - opracowanie dokumentacji projektowej remontów dachów budynku głównego szkoły, bursy i auli w szkole z podziałem na etapy,
- MDK Śródmieście ul. Dubois - wykonanie ekspertyzy konstrukcyjnej pęknięć w rejonie nadproży okiennych parteru I-go i II-go pietra ściany murowej frontowej oraz zarysowań stropów masywnych

Poniesione w 2011 r. nakłady: 87 626 zł.

ZARZĄD CMENTARZY KOMUNALNYCH

ZESTAWIENIE WYKONANIA ZADAŃ REMONTOWYCH WYKONANYCH PRZEZ ZCK W ROKU 2011

Lp.	Określenie zadania remontowego	Wielkość (ilość)	Koszt realizacji	Skutki realizacji zadań
1	Remont fragmentów ogrodzenia Cmentarza Komunalnego Oddział Osobowice	137,85 mb	**144 534,00**	w wyniku remontu poprawiona została estetyka obiektu i zabezpieczenie przed niszczącym działaniem czynników atmosferycznych
2	Remont pawilonów usługowo-handlowych na terenie Cmentarza Komunalnego Oddział Osobowice	2 148 m^3 638,17 m^2	**186 400,00**	remont poprawił estetykę obiektów i poprawił ich parametry termiczne
3	Remont budynku przedpogrzebowego na terenie Cmentarza Komunalnego Oddział Pawłowice	128,78 m^3 46,10 m^2	**32 238,20**	remont poprawił estetykę obiektu i zabezpieczył przed niszczącym działaniem czynników atmosferycznych
4	Remont alejek o nawierzchni nieutwardzonej na terenie Cmentarza Komunalnego OSOBOWICE	7 499 m^2	**460 674,07**	poprawa stanu nawierzchni dróg na terenie cmentarza
5	Remont alejek o nawierzchni nieutwardzonej na terenie Cmentarza Komunalnego GRABISZYN	3 835 m^2	**186 020,18**	poprawa stanu nawierzchni dróg na terenie cmentarza
6	Remont kapitalny pieca krem. Nr 1 na terenie Cmentarza Komunalnego Oddział PSIE POLE	1 szt.	**293 000,00**	remont kapitalny umożliwia dalszą prawidłową pracę pieca kremacyjnego
7	Dokumentacja projektowa remontu pawilonów usługowo-handlowych na terenie Cmentarza Komunalnego OSOBOWICE	1 kpl	**8 180,00**	Umożliwienie wykonania remontu
8	Dokumentacja projektowa budynku przedpogrzebowego na terenie Cmentarza Komunalnego Oddział PAWŁOWICE	1 kpl	**3 780,00**	Umożliwienie wykonania remontu
9	Dokumentacja projektowa remontu fragmentów ogrodzenia od ul. Łużyckiej na terenie Cmentarza Komunalnego OSOBOWICE	1 kpl.	**7 400,00**	Umożliwienie wykonania remontu
10	Dokumentacja projektowa remontu fragmentów elewacji domu przedpogrzebowego terenie Cmentarza Komunalnego Oddział PSIE POLE	1 kpl.	**7 200,00**	Umożliwienie wykonania remontu

ZARZĄDZANIE RUCHEM

W 2011 r. realizowano zadania w zakresie zarządzania i organizacji ruchu drogowego na terenie miasta. Zatwierdzono 2 750 projektów organizacji ruchu, wydano 410 opinii w zakresie obsługi komunikacyjnej.

Ważniejsze zatwierdzenia i opinie do koncepcji projektów budowlanych drogowych

- obsługa komunikacyjna planowanego obiektu handlowo - usługowego przy ul. Poleskiej,
- obsługi komunikacyjnej budynku biurowo-usługowego „Green Day" przy ul. Szczytnickiej,
- obsługa komunikacyjna zespołu budynków mieszkalnych przy ul. Gen. S. Grota-Roweckiego i ul. J. Lechonia,
- obsługa komunikacyjna budynków wielorodzinnych z garażami podziemnymi przy ul. Ślężnej,
- obsługa komunikacyjna planowanego obiektu hotelowo-biurowego przy ul. Na Grobli,
- obsługa komunikacyjna planowanych budynków mieszkalnych wielorodzinnych z usługami oraz garażami podziemnymi przy ul. Bajana i ul. Drzewieckiego,
- obsługa komunikacyjna zespołu budynków mieszkalnych wielorodzinnych z usługami garażem podziemnym oraz niezbędną infrastrukturą przy ul. Kamieńskiego,
- obsługa komunikacyjna planowanej inwestycji w rejonie ul. Klasztornej i ul. Buforowej,
- obsługa komunikacyjna zespołu budynków wielorodzinnych przy ul. Maślickiej,
- obsługa komunikacyjna planowanego obiektu handlowego „TESCO" przy ul. Kiełczowskiej 74,
- obsługa komunikacyjna planowanych budynków usługowo-biurowych, hotelu i budynku mieszkalnego wielorodzinnego, zlokalizowanych przy ul. Sienkiewicza,
- obsługa komunikacyjna planowanego zespołu zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej przy ul. Dolnobrzeskiej – Leśnica VI, VII, VIII, IX,
- obsługa komunikacyjna planowanej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej wraz z usługami przy ul. Skarbowców i ul. Porannej,
- obsługa komunikacyjna planowanej inwestycji polegającej na budowie budynków biurowo – apartamentowo – usługowo - handlowych przy ul. Powstańców Śląskich 8,
- obsługa komunikacyjna planowanej zabudowy mieszkaniowej w rejonie ulicy Buraczanej, Ogórkowej i Jutrzenki we Wrocławiu,
- obsługa komunikacyjna czterech budynków mieszkalnych wielorodzinnych wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną przy ul. Szczycieńskiej,
- obsługa komunikacyjna kompleksu badawczego GEOCENTRUM II Politechniki Wrocławskiej,
- koncepcji budowy skrzyżowania ulic Kwiatkowskiego i 3KDL/1,
- obsługa komunikacyjna zespołu budynków mieszkalnych wielorodzinnych z usługami przy ul. Racławickiej.

Przykładowe ważniejsze zatwierdzenia projektów organizacji ruchu

- przebudowa placu Bema wraz z odcinkiem ul. Bema od ul. Prusa do ul. Sienkiewicza i remontem Mostów Młyńskich we Wrocławiu",
- budowa elementów stałych i tymczasowych objazdu ul. Bolesława Krzywoustego – Pętla do zawracania między ul. Bora - Komorowskiego i Zakrzowską,
- poprawa stanu technicznego nawierzchni wraz z opracowaniem dokumentacji projektowej ul. Krakowskie od zjazdu z estakady do skrzyżowania ul. Opolskiej z ul. Rybnicką we Wrocławiu,
- poprawa stanu technicznego nawierzchni wraz z opracowaniem dokumentacji projektowej dla al. Gen. J. Hallera na odcinku od ul. Ojca Beyzyma do ul. Mieleckiej,
- poprawa stanu technicznego nawierzchni ulicy Ukraińskiej we Wrocławiu,
- remontu nawierzchni ulicy Kosmonautów we Wrocławiu,
- odtworzenie Zabytkowego Historycznego Kompleksu Dworca Głównego,

- budowa dróg 2 KD-Z, 8 KD-D, 11 KD-D wraz z infrastrukturą na osiedlu Leśnica w rejonie ulic Dolnobrzeskiej i Marszowickiej we Wrocławiu,
- przebudowa układu drogowego wokół obiektu Sky Tower,
- przebudowa ulicy Kosmonautów w ciągu drogi krajowej nr 94,
- przebudowa wschodniej estakady na pl. Społecznym,
- przebudowa ulicy Zwycięskiej,
- remont dróg w ramach programu „14,5mln", ulice: Chociebuska Opolska, Żernicka, Armii Krajowej, Kosmonautów, Podwale, Ślężna, Sułowska, Krzywoustego, Borowska, Grabiszyńska,
- remont torowiska tramwajowego w ciągu ul. Pomorskiej,
- budowy ścieżki rowerowej w ciągu ul. Maślickiej,
- organizacja ruchu zastępczego na czas EURO 2012,
- organizacja ruchu w rejonie Stadionu Miejskiego (walka bokserska Kliczko-Adamek, koncert Georga Michaela, mecz piłkarski Polska-Włochy).

W ramach prac własnych opracowano i przekazano do realizacji **223 projekty organizacji ruchu i korekt sygnalizacji świetlnej.**
Projekty można podzielić na następujące grupy tematyczne:
- korekta oznakowania docelowego,
- korekta docelowych programów sygnalizacji świetlnej,
- strefy ruchu uspokojonego,
- projekty zastępczej organizacji ruchu i sygnalizacji świetlnej,
- projekty lokalizacji urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego (słupki, bariery),
- bezpieczna droga dzieci do szkoły,
- oznakowanie drogowskazowe (w porozumieniu z Generalną Dyrekcją Dróg Krajowych i Autostrad)

W 2011 r. zostało wydanych 20 decyzji na wykorzystanie dróg w sposób szczególny (w tym 3 decyzje odmowne) oraz 12 zezwoleń na przejazd pojazdu nienormatywnego. Decyzje odmowne na wykorzystanie dróg w sposób szczególny wynikały z faktu, iż organizator nie uzyskał pozytywnej opinii Policji, a w konsekwencji wystąpił poważny brak gwarancji dla zapewnienia należytego bezpieczeństwa ruchu drogowego na planowanej do wykorzystania trasie.

W 211 r. podjęto działania związane z organizacją ruchu w rejonie cmentarzy w okresie Wszystkich Świętych. Obejmowały one organizację spotkań w sprawie podziału zadań związanych z organizacją ruchu zastępczego, komunikacją zbiorową, organizacją parkingów i handlu oraz zabezpieczenia rejonów cmentarzy, z udziałem przedstawicieli Zarządu Dróg i Utrzymania Miasta, Policji, Straży Miejskiej, Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego, Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego, BRG UMW, Zarządu Cmentarzy Miejskich, Centrum Szkolenia Wojsk Inżynieryjnych i Chemicznych, WTR UMW oraz Rejonowego Zarządu Infrastruktury. Zrealizowano:
- opracowano projekt organizacji ruchu zastępczego dla cmentarza Grabiszyńskiego.
- opracowano harmonogramu wdrożenia organizacji ruchu zastępczego w rejonie cmentarzy.
- opracowano materiały na konferencję prasową na temat organizacji ruchu i parkowania w rejonie cmentarzy oraz funkcjonowania komunikacji specjalnej MPK w tym okresie.
- uczestniczono w komisjach odbiorowych związanych z wdrożeniem organizacji ruchu zastępczego.
- nadzorowano prawidłowości funkcjonowania organizacji ruchu w okresie święta Wszystkich Świętych w dniu 29, 30 i 31 października oraz 1 listopada dyżur stały Zespołu Koordynacyjnego.
- wydano 107 identyfikatorów na dojazd do cmentarzy w celach zaopatrzeniowych stoisk handlowych zorganizowanych w ramach kiermaszu świątecznego oraz punktów stałych (dowóz kwiatów, zniczy, itp.).

Przygotowana przez służby miejskie organizacja ruchu w okresie Wszystkich Świętych funkcjonowała zgodnie z założeniami nie odnotowano zakłóceń w ruchu komunikacji zbiorowej i indywidualnej poza wystąpieniem braku miejsc parkingowych na terenie poligonu w dniu Wszystkich Świętych co wpłynęło na utrudnienia w ruchu na Obwodnicy Północnej.

BEZPIECZNA DROGA DO SZKOŁY

Inżynieria Miejska za pomocą środków inżynierii ruchu na bieżąco nadzoruje bezpośrednie rejony Szkół Podstawowych i Gimnazjalnych dla poprawy i zachowania bezpieczeństwa w drodze do szkoły, jak i ze szkoły do domu. Przy opracowywaniu planu działań w ramach akcji „BEZPIECZNA DROGA DO SZKOŁY 2011 - 2012" uwzględniono doświadczenia z lat ubiegłych, wnioski dyrekcji szkół, sygnały od rodziców i uczniów, wnioski przekazywane przez Straż Miejską i Policję. W wyniku wizji w terenie oraz powyższych wystąpień Dział Zarządzania Ruchem wykonał i przekazał do realizacji w terenie przez Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta 6 projektów z zakresu organizacji ruchu, mających na celu poprawę bezpieczeństwa uczniów.

Przykładowe projekty poprawy bezpieczeństwa ruchu w rejonie szkół:
- ul. Kamienna — lokalizacja „koperty" dla autobusu szkolnego,
- ul. Średzka — korekta oznakowania – lokalizacja znaków A-17,
- ul. Królewiecka / Suwalska – korekta oznakowania – lokalizacja przejścia dla pieszych i znaków A-17,
- ul. Pilczycka - korekta oznakowania – lokalizacja znaków A-17 z tabliczką T-27.

Korekty programów sygnalizacji świetlnych - korekta długości (wydłużenie) otwarć dla pieszych i rowerzystów np.:
- ul. Kołłątaja – Podwale,
- ul. Piłsudskiego-Kołłątaja – Peronowa,
- ul. Kazimierza Wielkiego – Widok,
- ul. Kazimierza Wielkiego – Krupnicza,
- ul. Piłsudskiego – Świdnicka,
- ul. Krupnicza – Sądowa,
- ul. Grodzka – Szewska,
- ul. Św. Mikołaja – Nowy Świat,
- ul. Kazimierza Wielkiego – Ruska,
- ul. Powstańców Śl. – Swobodna,
- ul. Armii Krajowej – Borowska,
- ul. Powstańców Śl. – Swobodna,
- ul. Lotnicza – Bajana,
- ul. Powstańców Śl. – Kutnowska,
- ul. Krupnicza – Sądowa.

Zmiany harmonogramów tygodniowej pracy sygnalizacji świetlnej polegające na wprowadzeniu pracy sygnalizacji trójkolorowej 24h na dobę, w celu poprawy bezpieczeństwa na przejściach dla pieszych np.:
- ul. Kazimierza Wielkiego – Widok.

Korekty programów sygnalizacji zmieniające długości cyklu na skrzyżowaniach np.:
- ul. Piastowska – Sienkiewicza,
- ul. Ślężna – Kamienna,
- al. Karkonoska – Zwycięska,
- ul. Dubois – Kurkowa,
- ul. Grabiszyńska – Zaporoska,
- pl. Orląt Lwowskich.

Wzrost przepustowości układu komunikacyjnego

Korekty programów sygnalizacji świetlnych polegające na wprowadzeniu strzałki warunkowego skrętu w prawo np. ul. Trzebnicka – Zakładowa.

Wprowadzeniu na skrzyżowaniach świetlnych urządzeń detekcji wykrywających obecność pojazdów komunikacji zbiorowej (autobusów i tramwajów). Urządzenia te, dzięki specjalnie stworzonym algorytmom pracy sygnalizacji, zapewniają pojazdom komunikacji zbiorowej priorytet otwarć na sygnalizatorach optymalizując w ten sposób płynność przejazdu i skracając straty czasu przejazdu np.: Pl. Jana Pawła II.

Wydłużeniu na sygnalizatorach otwarć zezwalających na ruch pojazdom komunikacji zbiorowej na skrzyżowaniach, które nie posiadają urządzeń detekcyjnych np.:

- ul. Grodzka – Most Pomorski,
- pl. Jana Pawła II,
- ul. Krakowska - Na Niskich Łąkach,
- Most Uniwersytecki,
- ul. Żmigrodzka – Kasprowicza.

Wprowadzenie rozwiązań usprawniających ruch

W roku 2011 Dział Zarządzania Ruchem prowadził kontynuację działań z zakresu zarządzania i sterowania ruchem realizowanych w oparciu o dokumenty strategiczne Miasta takie jak Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wrocławia i Politykę Transportową Wrocławia oraz decyzje z zakresu przebudowy ulic i zarządzania ruchem. Wytyczne dla transportu zakładają traktowanie tramwajów i autobusów jako środków komunikacji o szczególnym priorytecie ruchowym poprzez wydzielanie specjalnych korytarzy komunikacyjnych (wydzielone torowiska, pasy tram-bus) wolnych od innych pojazdów.

W ramach omawianych działań wydzielono z ruchu ogólnodostępnego torowiska tramwajowe na ulicach:

- ul. Reymonta – od mostu Osobowickiego do ul. Kleczkowskiej – kierunek do centrum,
- ul. Podwale – od ul. Sądowej do ul. Łąkowej – kierunek do Renomy,
- ul. Wróblewskiego – od mostu Zwierzynieckiego do ul. Wystawowej – kierunek do Biskupina,
- ul. Nowowiejska – od ul. Barlickiego do ul. Prusa,
- ul. Pomorska – od ul. Bp Tomasza Pierwszego do ul. Dubois,
- ul. Trzebnicka – od ul. Dębickiego do mostu Trzebnickiego,
- ul. Piastowska – od ul. Grunwaldzkiej do ul. Nowowiejskiej,
- ul. Podwale - od pl. Orląt Lwowskich do pl. Jana Pawła II.

W roku 2009 wprowadzono eksperymentalnie na dwóch skrzyżowaniach wyświetlacze czasu WCS-1, wskazujące czas jaki pozostał do zmiany świateł na danym kierunku. W związku z tym, że efektywność przejazdu na wskazanych skrzyżowaniach wzrosła w 2011 r. zamontowano kolejne 97 szt. wyświetlaczy na skrzyżowaniach:

- ul. Pułaskiego – ul. Kościuszki,
- ul. Wyszyńskiego – ul. Sienkiewicza,
- ul. Wyszyńskiego – ul. Nowowiejska,
- ul. Gajowicka – ul. Krucza,
- ul. Hubska – ul. Sucha,
- ul. Wyszyńskiego – ul. Szczytnicka ,
- ul. Bałtycka – ul. Obornicka,
- ul. Borowska – ul. Kamienna,
- ul. Zaporoska – ul. Gajowicka,
- pl. Hirszfelda,
- ul. Wyścigowa – ul. Turniejowa,
- ul. Ślężna – ul. Sudecka,
- ul. Reymonta – ul. Kleczkowska,
- ul. Dyrekcyjna – ul. Joannitów,
- pl. Staszica,
- ul. Karkonoska – ul. Wyścigowa,

- al. Karkonoska – ul. Przyjaźni,
- ul. Reymonta – ul. Łowiecka,
- ul. Traugutta – al. Krakowska,
- ul. Borowska – ul. Długopolska.

W marcu 2011 r. w celu poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz usprawnienia miejskiej komunikacji a także poprawy przepustowości dróg na obszarze Wrocławia wprowadzono w ciągu dróg krajowych organizację ruchu wprowadzającą zakaz wjazdu do Wrocławia pojazdów ciężarowych o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 18 ton w godzinach szczytu komunikacyjnego i w godzinach nocnych.
W wyniku tych działań Wydział Inżynierii Miejskiej wydawał zezwolenia na niestosowanie się do znaków B-5 i całodobowy wjazd do miasta dla firm, których siedziba lub punkt docelowy znajduje się we Wrocławiu.

	I ETAP (marzec)	II ETAP (czerwiec)
Złożone wnioski	**1508**	**900**
Wnioski pozytywnie	1339	835
Wnioski negatywnie	167	65
Firmy z Wrocławia	528	371
Pojazdy, które otrzymały zezwolenie	10656	6720
Liczba pojazdów o które wnioskowano	**11830**	**13779**

Udzielanie ulg w spłacie niepodatkowych należności
Zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Wrocławia Nr K/22/10 z dnia 17 maja 2010 r. w sprawie określenia trybu postępowania z wnioskami o udzielanie ulg w spłacie niepodatkowych należności pieniężnych o charakterze publicznoprawnym Wydział Inżynierii Miejskiej został wskazany przez Dyrektora Departamentu Infrastruktury i Gospodarki jako właściwy do rozpatrywania wniosków o udzielenie ulg w spłacie niepodatkowych należności pieniężnych o charakterze publicznoprawnym przypadających Gminie Wrocław z tytułu kar i opłat za korzystanie z dróg publicznych.
W 2011 r. rozpatrzono 350 wniosków o udzielenie ulgi.

- Wydano 243 decyzje, na które przysługiwało prawo do odwołania się do Samorządowego Kolegium Odwoławczego.
- Odwołano się od 31 decyzji, co stanowiło 13% wszystkich spraw, w tym utrzymano w mocy 11 decyzji (35,5% spraw przekazanych do SKO), uchylono i przekazano do ponownego rozpatrzenia 11 decyzji (35,5% spraw przekazanych do SKO). 4 decyzje uchylono i umorzono postępowanie (13 % spraw przekazanych do SKO).
- 5 spraw nadal jest rozpatrywanych przez SKO (16 % spraw przekazanych do SKO).
- Wydano 22 postanowienia w sprawie odmowy wszczęcia postępowania.
- Wydano 22 zawiadomienia o pozostawieniu sprawy bez rozpoznania.
- 36 spraw rozpatrzono w innym trybie.
- 27 spraw na dzień 31 grudnia 2011 r. pozostało w toku.

„Zapewnianie opieki zwierzętom bezdomnym na terenie Gminy Wrocław" - Schronisko dla bezdomnych zwierząt
W roku 2011 kontynuowano rozpoczęte w 2007 r. sprawowanie nadzoru nad działalnością schroniska dla zwierząt.
Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami, wyłonione w otwartym konkursie ofert, w ramach przyznanej dotacji zapewniało opiekę psom, kotom i sporadycznie innym zwierzętom przebywającym w Schronisku.
Opieka polegała głównie na:

- zapewnieniu schronienia przed niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi,
- karmieniu i pojeniu stosownie do potrzeb,
- szczepieniach profilaktycznych,
- ochronie przed pasożytami wewnętrznymi i zewnętrznymi,
- sterylizacji chirurgicznej niektórych zwierząt,

- leczeniu zwierząt chorych,
- codziennej pielęgnacji.

W 2011 r. zgodnie z zawartą umową, pracownicy schroniska przyjmowali zwierzęta i prowadzili dozór w placówce przez całą dobę. Schronisko było udostępniane w dni powszednie, w godzinach od 8:00 do 16:30, a w soboty i niedziele od 9:00 do 15:00 dla osób chcących adoptować zwierzęta i innych interesantów.
W ramach wykonywanych obowiązków pracownicy schroniska leczyli zwierzęta wydawane ze schroniska, które zachorowały do 14 dni od momentu adopcji.
Realizowano program zapobiegający bezdomności zwierząt obejmujący w szczególności: sterylizację zwierząt, poszukiwanie dla nich nowych właścicieli oraz usypianie ślepych miotów. Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami współpracowało z Policją, Strażą Miejską i Strażą Pożarną w przypadku konieczności niesienia pomocy zwierzętom lub pomocy ludziom poszkodowanym przez zwierzęta oraz prowadził akcje edukacyjne. Zwierzęta bezdomne wyłapywane były w sposób humanitarny z zastosowaniem przepisów o ochronie zwierząt.
Prowadzone było znakowanie zwierząt przetrzymywanych w schronisku przy pomocy elektronicznych mikroprocesorów. TOZ prowadził szczegółową ewidencję zwierząt, dokumentację finansową i merytoryczną placówki. Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami wykazało się bardzo dużym wkładem pracy własnych wolontariuszy, bez których wdrażanie programu przeciwdziałania bezdomności byłoby znacznie utrudnione.
Koszt zapewnienia opieki zwierzętom bezdomnym – 2 514 600 zł.
W listopadzie 2011 r. ogłoszono otwarty konkurs ofert dla organizacji pozarządowych na zadanie pn. „Zapewnianie opieki zwierzętom bezdomnym na terenie Gminy Wrocław". Na konkurs wpłynęła jedna oferta – dotychczasowego operatora schroniska dla bezdomnych zwierząt – Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami w Polsce.

Pozyskiwanie dofinansowania z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej dla zadań prowadzonych przez ZDiUM i ZIM

Pozyskiwanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu pomocy finansowej na realizację zadań z ochrony środowiska i gospodarki wodnej zgodnie z kierunkami Polityki Ekologicznej Państwa, Strategii Ekologicznej Integracji z Unią Europejską, Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego, zobowiązań międzynarodowych Polski i obowiązujących przepisów prawa dla zadań prowadzonych przez Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta i Zarząd Inwestycji Miejskich. Ponadto przygotowanie dokumentów do zawierania umów i przepływu dokumentów rozliczeniowych - współpraca w tym zakresie z licznymi wydziałami i jednostkami Urzędu.
W 2011 r. pozyskano dofinansowanie dla zadań:

- budowa połączenia ul. Bierutowskiej z Kiełczowską we Wrocławiu – 493 600 zł dotacji i 987 200 zł niskooprocentowanej pożyczki,
- termomodernizacja w ramach rozbudowy i przebudowy bloku sportowego w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym nr 10 przy ul. Parkowej 21 we Wrocławiu – 91 800 zł niskooprocentowanej pożyczki,
- budowa kanalizacji deszczowej w ul. Starogajowej z wylotem do rowu B.9 wraz z odbudową nawierzchni – 245 000 zł dotacji i 490 000 zł niskooprocentowanej pożyczki.

Łącznie pozyskano 738 600 zł dotacji i 1 570 000 zł niskooprocentowanej pożyczki.

WSPIERANIE PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

Realizowano projekty służące wzmacnianiu potencjału gospodarczego miasta, w tym przede wszystkim zadania w zakresie wspierania Małych i Średnich Przedsiębiorstw. Działania realizowane są w celu wzmocnienia bazy ekonomicznej miasta poprzez tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi gospodarczemu i zwiększeniu zatrudnienia.

REWITALIZACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA DAWNYCH TRAKTÓW HANDLOWYCH

Przedsiębiorczość i ożywienie gospodarcze stały się punktem wyjścia dla realizacji projektu pn. „Rewitalizacja społeczno-gospodarcza dawnych traktów handlowych", prowadzonego na wrocławskim Nadodrzu od 2009 r. Zakłada on przywrócenie świetności szlaku kupieckiego biegnącego wzdłuż ulic Łokietka – pl. św. Macieja – Chrobrego, tradycyjnie związanego z działalnością handlową i rzemieślniczą. Jest to główna oś Obszaru Wsparcia, wyznaczonego Uchwałą Rady Miejskiej Wrocławia nr XXXI/1037/09.
W roku 2011 zrealizowano następujące działania związane ze wspieraniem Małych i Średnich Przedsiębiorstw:

Program „Witryny Nadodrza – okna na świat"
Cel zadania: wspieranie przedsiębiorczości na obszarze rewitalizowanym, podniesienie aktywności zawodowej mieszkańców, zmiana wizerunku zaniedbanego Obszaru Wsparcia.
Lata realizacji: 2009 – 2013
Zakończenie pilotażowej fazy programu – realizacja wraz z Zarządem Zasobu Komunalnego odnowy parterów lokali stanowiących własność Gminy Wrocław przy ul. Łokietka 9 i Łokietka 13 – zrealizowano prace koncepcyjne, konsultacje i negocjacje z przedsiębiorcami; realizacja wspólnie z Akademią Sztuk Pięknych programu praktyk studenckich na Obszarze Wsparcia – w ramach praktyk powstały projekty aranżacji witryn 3 lokali użytkowych – rekrutowano przedsiębiorców do projektu.
Przeprowadzono warsztatów porządkowania przestrzeni publicznej parterów lokali użytkowych w ciągu ulicy Łokietka rozpoczynającej trakt rzemieślniczo-handlowy, przeprowadzenie warsztatów związanych z ekspozycją lokalu w obrębie kamienicy, szyldami oraz aranżacją witryn. Działania przeprowadzone w związku z ich wpływem na prowadzenie działalności gospodarczej i pozyskiwanie dalszych inwestorów dla Obszaru Wsparcia.
Poniesione w 2011 nakłady: **29 500 zł**

Tworzenie strefy zakupów niecodziennych
Cel zadania: wspieranie przedsiębiorczości na obszarze rewitalizowanym, podniesienie aktywności zawodowej mieszkańców, zmiana wizerunku zaniedbanego Obszaru Wsparcia
Lata realizacji: 2009 – 2013

Systematyczne przygotowywanie oferty lokalowej dla artystów, rzemieślników i handlowców – najemcy wyremontowali i uruchomili kilka nowych galerii z ofertą warsztatów twórczych w lokalach gminnych, w tym ceramiczną, w dziedzinie mody, inkubator artystyczny, które stają się wizytówką Obszaru Wsparcia.

Zainicjowanie wystawy plenerowej promującej Obszar Wsparcia pod nazwą „Nadodrze – artystyczne przebudzenie”. Wystawę, przygotowaną przez młodą projektantkę mody z Nadodrza, można było oglądać na przełomie września i października 2011 na ul. Oławskiej. Dzięki temu mieszkańcy Wrocławia i turyści mogli poznać inne oblicze obszaru rewitalizowanego.

Utworzenie lokalnego Centrum Rozwoju Zawodowego przy ul. Dubois 33/35
Cel zadania: wspieranie przedsiębiorczości na obszarze rewitalizowanym, podniesienie aktywności zawodowej mieszkańców.
Lata realizacji: 2010 – 2017
Projekt, współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, obejmuje modernizację i zagospodarowanie kompleksu poprzemysłowego przy ul. Dubois 33/35 i utworzenie w nim centrum służącego rozwojowi zdolności i kompetencji nowoczesnego rzemiosła, umożliwiającego ich wykorzystanie w pracy zawodowej. Będzie to ośrodek wymiany i spotkań z uznanymi ekspertami w dziedzinie rzemiosła artystycznego, mody, sztuki, wzornictwa przemysłowego oraz siedziba Akceleratora Designu. Projekt infrastrukturalny jest prowadzony przez Zarząd Inwestycji Miejskich, natomiast Biuro Rozwoju Gospodarczego odpowiada za część merytoryczną. W 2011 r. współpracowano z ZIM przy pracach koncepcyjnych oraz opracowywało procedury formalno-prawne dotyczące wyboru operatora Centrum. Obiekt będzie uruchomiony w IV kwartale 2012 r. Poniesione nakłady: nieinwestycyjne - brak

Nadodrzański Dzień Sąsiada
Cel zadania: wspieranie przedsiębiorczości na obszarze rewitalizowanym. Lata realizacji: 2008 – 2011
Festyn rodzinny organizowany przez Radę Osiedla Nadodrze i Biuro Rozwoju Gospodarczego odbył się już po raz czwarty w ramach rewitalizacji społeczno-gospodarczej dawnych traktów handlowych (28 maja 2011). W latach poprzednich wydarzenie było organizowane pod nazwą Europejski Dzień Sąsiada. BRG zapewniło estradę wraz z zadaszeniem oraz zorganizowało punkty konsultacji społecznych dotyczące rewitalizacji i programów realizowanych przez jednostki miejskie. Co roku w wydarzeniu uczestniczy ponad 1 000 osób. Poniesione nakłady: 3 500 zł.

Mural „Brama do Nadodrza”
Cel zadania: budowanie pozytywnego wizerunku dzielnicy rzemieślniczo-artystycznej. Lata realizacji: 2011 – 2012
Miasto Wrocław rozpoczęło realizację dzieła kulturalnego o znaczeniu międzynarodowym i dużym oddziaływaniu medialnym – będzie to symbol, monumentalny fresk (mural) odzwierciedlający tożsamość Wrocławia, stanowiący „bramę do Nadodrza”, dzielnicy artystyczno-rzemieślniczej, na obszarze której są prowadzone szerokie działania rewitalizacyjne. Ściana o powierzchni 400 m^2 jest strategicznie położona i niewątpliwie

będzie znakomicie widoczną „witryną” dzielnicy. W projekcie podkreślone zostaną wartości związane z tradycją i historią Nadodrza. Realizacja zakłada konsultacje z mieszkańcami, przedsiębiorcami i właścicielami lokali, tak aby wpisać się w pełni w wielokulturowe dziedzictwo Miasta. W 2011 zakończono ustalenia ze wspólnotą mieszkaniową dotyczące użytkowania ściany przez Miasto oraz rozpoczęto prace koncepcyjne i konsultacje społeczne związane z wykonaniem dzieła. Przy realizacji Miasto współpracuje z atelier CITÉCRÉATION, światowym liderem w dziedzinie wielkoformatowego malarstwa ściennego. Współpraca ta została podjęta przez Biuro Rozwoju Gospodarczego i Wydział Kultury. Poniesione nakłady: 99 000 zł

Infopunkt Nadodrze Łokietka 5

Cel zadania: wspieranie przedsiębiorczości na obszarze rewitalizowanym. Lata realizacji: 2009 – 2012BRG prowadzi nadzór merytoryczny i dotuje działalność Infopunktu przy ul. Łokietka 5, utworzonego w związku z rewitalizacją społeczno-gospodarczą Obszaru Wsparcia; Organizacja spotkań dla przedsiębiorców i mieszkańców w celu zapoznania ich z aspektami prowadzenia działalności gospodarczej: wsparcie ze środków zewnętrznych, system podatkowy, podniesienie jakości świadczonych usług – w 2011 zorganizowano 5 spotkań.
Poniesione nakłady: 120 000 zł

Wykorzystanie doświadczeń niemieckich w projekcie rewitalizacji

Cel zadania: wspieranie przedsiębiorczości na obszarze rewitalizowanym
Lata realizacji: 2010 – 2011
Warsztaty przeprowadzone w Berlinie i we Wrocławiu, współfinansowane przez Fundację Współpracy Polsko-Niemieckiej. W ramach warsztatów w maju 2011 odbyła się wizyta studyjna do Berlina, w ramach której poznano formy wspierania przedsiębiorczości na obszarach trudnych, w dzielnicach rewitalizowanych, wykorzystywane z sukcesem przez stronę niemiecką; Rezultatem warsztatów przeprowadzonych we Wrocławiu w sierpniu 2011 r. przy udziale wolontariuszy było wykorzystanie doświadczeń niemieckich: odnowa konserwatorska drzwi wejściowych do kamienicy, w której zlokalizowany jest Infopunkt Łokietka 5 – lokal stanowiący własność Gminy Wrocław.
Poniesione nakłady: 19 009,66 zł (sfinansowane ze środków Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej

Akcelerator Designu

W 2009 r. we Wrocławiu powstał Akcelerator Designu, którego celem jest promowanie wzornictwa przemysłowego, zarządzanie produktem, a przede wszystkim innowacyjnością, lobbowanie za obecnością dobrego designu w przestrzeni miejskiej i świadomości społecznej, stymulowanie wymiany wiedzy i doświadczeń pomiędzy środowiskiem przedsiębiorców a środowiskiem projektantów.
Partnerami inicjatywy są: Agencja Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej, Biuro Rozwoju Gospodarczego, Biuro Współpracy z Uczelniami Wyższymi, Dolnośląska Rada Przedsiębiorczości i Nauki, Wrocławski Park Technologiczny, Dolnośląska Agencja Rozwoju Regionalnego, Uczelnie Wyższe: Akademia Sztuk Pięknych, Politechnika Wrocławska, Uniwersytet Ekonomiczny, Galeria BWA Design, firmy komercyjne: Autodesk, Fagor Mastercook, Domar.
W ramach projektu w 2011 r. przeszkolono 120 uczestników. Koszty uczestnictwa w projekcie: 10 000 zł

Opiniowanie wniosków o lokalizację kasyn gier

W roku 2011 r. do Gminy Wrocław wpłynęło 10 wniosków o wydanie opinii w sprawie lokalizacji kasyn gier. Opinia wydawana jest trzystopniowo – najpierw wniosek jest opiniowany przez Biuro Rozwoju Gospodarczego, następnie ustosunkowuje się do niego Kolegium Prezydenta i ostatecznie wniosek jest przedmiotem obrad sesji Rady Miejskiej. Z 10 wniosków o wydanie opinii w sprawie lokalizacji kasyn gier, 2 zostały zaopiniowane pozytywnie, 7 negatywnie, 1 wycofano. Zasady dot. wydawania koncesji na prowadzenie

kasyn normuje ustawa z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (Dz.U.09.201.1540).

Projekt „Europejski Standard Hotelarski”

W roku 2012 we Wrocławiu odbędą się Mistrzostwa Europy w piłce nożnej. W ramach przygotowań do mistrzostw powstanie nowa infrastruktura drogowa, sportowa i turystyczno-hotelowa. Nowe hotele, pensjonaty i restauracje będą generowały zwiększone zapotrzebowanie na pracowników o wysokich kompetencjach zawodowych. Aby podnieść jakość kwalifikacji zawodowych w tej dziedzinie BRG realizuje w partnerstwie z CL Consulting i Logistyka sp. z o.o. współfinansowany przez UE projekt Europejski standard hotelarski”. Realizacja projektu, którego wartość wynosi 757 821,47 złotych ma na celu zwiększenie wejścia na rynek pracy, szczególnie w branży hotelarskiej osób do 25 roku życia o niskim potencjale zawodowym.

Celem głównym projektu jest aktywizacja zawodowa 80 osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy.

Cele szczegółowe projektu: wzrost aktywności zawodowej 80 uczestników projektu, podniesienie, uzupełnienie lub zmiana kwalifikacji zawodowych 80 uczestników projektu nabycie nowych kompetencji zawodowych z zakresu komunikacji i obsługi klienta, języka obcego, marketingu, wiedzy o regionie, przedsiębiorczości, florystyki użytkowej, specjalności barmana/baristy przez 80 uczestników projektu, zwiększenie stopnia przygotowania zawodowego 80 uczestników projektu, połączenie zdobytej wiedzy teoretycznej z praktycznym jej wykorzystaniem na stażu u pracodawcy przez 80 uczestników projektu, dostosowanie kwalifikacji do wymagań branży hotelarsko-gastronomicznej będącej zapleczem EURO 2012 przez 80 uczestników projektu.

Zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie projekt będzie kontynuowany do 30 kwietnia 2012 r.

Projekt „Profesjonalna Poligrafia na Dolnym Śląsku”

Projekt realizowany w partnerstwie z CL Consulting i Logistyka sp. z o.o., jego łączna wartość wynosi 683 210,36 zł. Celem głównym projektu jest aktywizacja zawodowa 80 osób, w zakresie poligrafii reklamowej z terenu Dolnego Śląska.

Punkt Informacji Gospodarczej

Od szeregu lat prowadzony jest Punkt Informacji Gospodarczej, którego celem jest zapewnienie bieżącej informacji na temat procedur związanych z różnymi aspektami prowadzenia działalności gospodarczej, począwszy od jej rejestracji, wyboru formy opodatkowania, starania o pozyskanie dotacji lub innych form preferencyjnego dostępu do kapitału finansowego, po specyficzne sprawy administracyjne związane z działalnością gospodarczą. Codziennie do Punktu zgłasza się (osobiście, telefonicznie lub poprzez e-mail) z zapytaniami od kilku do kilkunastu osób. W rezultacie w ciągu roku z jego oferty korzysta ok. 2 000 przedsiębiorców oraz osób zainteresowanych prowadzeniem działalności gospodarczej.

Przy okazji spotkań, konferencji i seminariów, w których w roli prelegentów występują przedstawiciele Biura Rozwoju Gospodarczego przygotowywane są prezentacje multimedialne informujące o potencjale gospodarczym Wrocławia, inicjatywach i projektach, w których miasto uczestniczy. Rocznie przygotowywanych jest kilkanaście prezentacji w języku polskim, angielskim, francuskim lub niemieckim.

W ramach działalności Punktu przygotowywane i aktualizowane są informacje gospodarcze dostępne na stronie internetowej www.wroclaw.pl.

Ponadto upowszechnia się, cieszący się dużym zainteresowaniem „Przewodnik wrocławskiego przedsiębiorcy” opisujący system instytucji wspierania biznesu we Wrocławiu i usługi przez nie świadczone.

Aktywnie współpracowano z izbami gospodarczymi, Agencją Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej, Wrocławskim Parkiem Technologicznym i Wrocławskim Parkiem Przemysłowym oraz innymi dolnośląskimi instytucjami otoczenia biznesu.

Wrocławski Inkubator Przedsiębiorczości
Utworzony w 2008 r. Wrocławski Inkubator Przedsiębiorczości stawia sobie za cel udzielenie wsparcia dla nowopowstałych (działających nie dłużej niż pół roku) wrocławskich przedsiębiorstw w rozpoczęciu i rozwinięciu ich działalności oraz osiągnięciu sukcesu na rynku poprzez zdobywanie wiedzy merytorycznej, organizacyjnej oraz wsparcie lokalowe.
Rok 2011 był pierwszym rokiem drugiej edycji tego zadania, przy czym operatorem Inkubatora nadal jest Stowarzyszenie Centrum Wspierania Przedsiębiorczości. Poziom wsparcia zadania ze środków miejskich, zgodnie z warunkami konkursu oraz umową z operatorem, wyniósł 800 000 zł. W trakcie tego roku w programie wsparcia uczestniczyło w sumie 37 przedsiębiorstw (w tym na koniec 2011 r. 20 podmiotów miało podpisane umowy uczestnictwa w Inkubatorze).
W roku 2011 Wrocławski Inkubator Przedsiębiorczości zmienił siedzibę i mieści się obecnie w nowo wyremontowanym lokalu należącym do Miasta przy ul. Piłsudskiego 95. Zmiana siedziby wiązała się z potrzebą zwiększenia promocji Inkubatora, aby zapewnić osiągnięcie zakładanych rezultatów. Aktywnie włączono się w tę działalność, współorganizując dni otwarte i przygotowując profesjonalne szkolenia z zakresu finansowania działalności w ramach inicjatywy JEREMIE, doradztwa podatkowego oraz warsztaty z wypełniania formularza CEIDG-1.
Kwota dotacji: 800 000 zł

Współpraca w ramach konkursu WCTT „Własna firma oparta na innowacjach/wynikach badań naukowych.
Od 15 lat Prezydent Wrocławia funduje nagrodę pieniężną dla laureatów konkursu organizowanego przez Wrocławskie Centrum Transferu Technologii. Jest to inicjatywa, której celem jest kreowanie przedsiębiorczości poprzez zaoferowanie osobom chcącym założyć własną firmę, kompletnego wachlarza narzędzi potrzebnych do realizacji własnych marzeń. Konkurs skierowany jest do osób, które chcą rozpocząć działalność gospodarczą (lub rozpoczęli ją nie wcześniej niż 6 miesięcy przed przystąpieniem do Konkursu), a w szczególności do środowiska akademickiego, jako do osób o największym potencjale wiedzy, kreatywności i innowacji. W wyniku konkursu powstają nowoczesne , bardzo innowacyjne firmy, konkurencyjne na rynku, które otrzymują dostęp do wysoko specjalistycznych laboratoriów i doskonale przygotowanej powierzchni biurowej we Wrocławskim Parku Technologicznym oraz znaczące wsparcie w postaci pakietów prawno – biznesowo – księgowych, z których korzystają przez rok. Biuro Rozwoju Gospodarczego uczestniczy w pracach komisji konkursowej, oceniając przygotowane projekty biznesowe oraz opracowane na ich podstawie biznesplany. W roku 2011 Nagroda Prezydenta została rozdzielona pomiędzy 6 laureatów konkursu. Nakłady finansowe w roku 2011: 20 000 zł.

Konsultacje dla przedsiębiorców w ramach współpracy z Krajową Izbą Doradców Podatkowych – KIDP
W roku 2011 nawiązano współpracę z Oddziałem Dolnośląskim KIDP. Jej efektem było spotkanie z przedsiębiorcami z obszaru rewitalizowanego Nadodrza, które przerodziło się w cykliczne bezpłatne konsultacje dla przedsiębiorców z tego obszaru, które odbywają się raz w miesiącu. Usługi konsultacyjne oferowane przez wysokiej klasy specjalistów podatkowych okazały się niezwykle potrzebnym i ważnym instrumentem wsparcia przedsiębiorców na obszarze rewitalizowanym. Współpraca z ekspertami w dziedzinie doradztwa podatkowego rozszerzyła się również na działalność Wrocławskiego Inkubatora Przedsiębiorczości. Eksperci służyli swoimi usługami – nieodpłatnie – beneficjentom oraz osobom zainteresowanym rozpoczęciem udziału w projekcie WIP.

HANDEL I REKLAMA

Zakres pracy obejmowały realizację zadań mieszczących się w dwóch grupach tematycznych:

Zasady udostępniania nieruchomości w celu umieszczania szyldów, autoreklam, nośników reklamowych (podstawa - zarządzenie nr 3167/11 Prezydenta Wrocławia z dnia 30 listopada 2011 r. w sprawie określenia zasad udostępniania nieruchomości w celu umieszczania szyldów, autoreklam, nośników reklamowych).
Zasady organizowania handlu okrężnego poza lokalami użytkowymi oraz targowisk (podstawa - zarządzenie nr 5763/09 Prezydenta Wrocławia z dnia 19 marca 2009 r. ze zm. w sprawie udostępniania miejsc przeznaczonych do handlu okrężnego oraz zasad ich funkcjonowania).

- Prowadzono kompleksową bieżącą obsługę inwestorów, chcących umieszczać reklamy w mieście i realizował 12 umów reklamowych (201 lokalizacji reklamowych) z:
  - firmami outdoorowymi umieszczającymi na nieruchomościach miasta sieci nośników reklamowych (w celu wynajmowania powierzchni reklamowej innym podmiotom),
  - inwestorami różnych branż umieszczających autoreklamę;
  - obsługa ta polegała na rozpatrywaniu ofert, sporządzaniu i realizacji umów cywilnoprawnych, wystawianiu faktur VAT (oraz sporządzaniu rejestrów sprzedaży), uzgadnianiu lokalizacji nośników reklamowych w ramach konsultacji prowadzonych z właściwymi wydziałami i jednostkami organizacyjnymi miasta.
- Prowadzono czynności, których celem był demontaż 83 szt. nośników umieszczonych bez tytułu prawnego.
- Przeprowadzono weryfikację 76 szt. nośników reklamowych.
- Prowadzono czynności wspierające działania windykacyjne Wydziału Podatków i Opłat.
- Prowadzono Centralny Rejestr Reklam w celu inwentaryzacji reklam umieszczonych legalnie; rejestr prowadzony jest przy współpracy Zarządu Dróg i Utrzymania Miasta.
- Udzielono informacji o zasadach umieszczania reklam.

Działając w oparciu o zarządzenie:

- prowadzono bieżącą obsługę przedsiębiorców prowadzących handel okrężny poza lokalami użytkowymi, obsługa ta polegała na:
  - organizacji i przeprowadzeniu 4 losowań wolnych miejsc do handlu okrężnego celem prowadzenia sprzedaży całorocznej oraz sezonowej lub okolicznościowej w miejscach wyznaczonych poza placami targowymi,
  - zawieraniu i realizacji umów, określających zasady udostępniania miejsc do handlu okrężnego – realizowano 116 umów, uprawniających przedsiębiorców do prowadzenia sprzedaży w ramach handlu okrężnego, tj.
    - umowy roczne – 50,
    - umowy sezonowe – 15,
    - umowy okolicznościowe – 51,
  - wystawianiu faktur VAT oraz sporządzaniu rejestrów sprzedaży;
- realizowano:
  - 8 umów dotyczących zorganizowanych targowisk,
  - 9 umów o inkaso – pobór opłaty targowej,
  - 3 umowy na organizację jarmarków okolicznościowych: Ekologicznego i Bożonarodzeniowego w latach 2011 – 2013 oraz Świętojańskiego w latach 2011 - 2013;
- zorganizowano i przeprowadzono konkurs ofert na:
  - operatora dwóch targowisk przy ul. Żmigrodzkiej i ul. Lotniczej,
  - operatora targowiska przy ul. Skoczylasa,
  - organizację okolicznościowej sprzedaży kwiatów i zniczy przy czterech cmentarzach we Wrocławiu,
  - prowadzenie gastronomii w związku z organizacją imprezy sylwestrowej na Rynku,
- prowadzono czynności wspierające działania windykacyjne Wydziału Podatków i Opłat,
- udzielano informacji dotyczących zasad prowadzenia handlu.

EDUKACJA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

Program „Edukacja przedsiębiorczości" ma na celu tworzenie we Wrocławiu większej ilości mikro, małych i średnich firm świadomych i konkurencyjnych w warunkach gospodarki rynkowej oraz promowanie kultury przedsiębiorczości jako pożądanej kompetencji na rynku pracy. W 2011 r. zrealizowano w ramach Programu następujące zadania:

Akademia Młodych Menedżerów

Celem projektu: przekazanie wiedzy ekonomicznej uczniom w wieku 12 – 15 lat oraz ich rodzicom poprzez zorganizowanie i przeprowadzenie cyklu wykładów i warsztatów na uczelni wyższej.

W 2011 r. zrealizowano semestr letni III edycji oraz zimowy IV edycji Akademii Młodych Menedżerów. W ramach semestru letniego przeprowadzono 4 wykłady dotyczące zarządzania firmą, rozwiązywania problemów czy zatrudniania pracowników. W edycji IV powrócono do układu zajęć wykład – warsztat i całą edycję poświęcono pojęciu inwestowania. W semestrze zimowym zrealizowano wykłady dotyczące giełdy, alternatywnych form inwestowania oraz inwestowania w nieruchomości. Założeniem Akademii Młodych Menedżerów jest prowadzenie zajęć przez wykładowców akademickich i ekspertów, aby zapewnić jak najbardziej akademicki wymiar realizowanego przedsięwzięcia.

Projekt realizowany jest w partnerstwie z Wyższą Szkołą Bankową oraz Wrocławskim Parkiem Przemysłowym przy finansowym wsparciu Narodowego Banku Polskiego.

Osiągnięto cele szczegółowe:

- przeprowadzono kampanię informacyjną w prasie, radiu i na portalach internetowych, relacja o projekcie ukazała się również w programie telewizyjnym „Praca, biznes, innowacje",
- w projekcie udział bierze ok. 100 dzieci i ich rodzice,
- zrealizowano 8 wykładów i 3 warsztaty,
- wzrost wiedzy ekonomicznej uczestników zajęć potwierdzony zaliczeniem testu wiedzy ekonomicznej.

Koszt realizacji: bez kosztów Gminy Wrocław.

„Przedsiębiorczy przedszkolak"

Cel zadania: kształtowanie postaw świadomych ekonomicznie i promowanie przedsiębiorczości wśród dzieci w wieku przedszkolnym (4 i 5 latki).

„Przedsiębiorczy przedszkolak" jest projektem rozpoczynającym edukację finansową i ekonomiczną dzieci w wieku przedszkolnym odkrywając przed nimi tajemnice pieniądza, tajniki skutecznego oszczędzania, kładąc podstawy pod przyszłe świadome postawy konsumenckie. Specjalnie dla potrzeb projektu, we współpracy z Wrocławskim Centrum Doskonalenia Nauczycieli, powstały nowatorskie scenariusze zajęć. Przewodnikiem dzieci w świecie ekonomii jest sympatyczny krasnal Złotóweczka. Odbiorcami projektu są: dzieci w wieku 4 i 5 lat, nauczyciele wychowania przedszkolnego, rodzice.

W 2011 r. w ramach projektu zrealizowano II etap zajęć dla dzieci 5-letnich, Turniej Przedsiębiorczego Przedszkolaka, Konkurs dla placówek przedszkolnych „Reklamuję przedszkole" oraz indywidualny konkurs plastyczny „Mój wymarzony pieniążek". Począwszy od września 2011 r. rozpoczął się II rok projektu, do którego przystąpiło 6 nowych placówek przedszkolnych.

Projekt realizowany jest we współpracy z Nordea Bank Polska S.A.

- Udział w projekcie bierze ok. 1 000 dzieci w wieku 4 i 5 lat,
- Udział w projekcie bierze ok. 60 nauczycieli,
- Poszerzenie wiedzy finansowej nauczycieli i rodziców,
- Zrealizowana kampania promocyjna w mediach przyczyniająca się do kreowania pozytywnego wizerunku Miasta,
- Zainteresowanie pomysłem projektu przez inne samorządy i organizacje pozarządowe, realizacja zajęć dla dzieci w oparciu o „Przedsiębiorczego Przedszkolaka" w Morągu.

Koszt realizacji: 34 928,89 zł, w tym Nordea Bank Polska S.A. 18 465,60 zł

„Mój biznes w sieci”
Cel zadania: edukacja ekonomiczna uczniów wrocławskich szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych w zakresie prowadzenia własnej firmy, poprzez przeprowadzenie rozgrywek z wykorzystaniem gry internetowej polegającej na prowadzeniu własnej firmy w świecie wirtualnym.
W 2011 r. zrealizowano 2 edycje konkursu z wykorzystaniem gry „Mój biznes w sieci”, w którym wzięło udział 1 250 uczniów wrocławskich szkół, to projekt z zakresu edukacji ekonomicznej polegający na zorganizowaniu rozgrywek z wykorzystaniem gry internetowej, którego celem jest zapoznanie uczniów z realiami prowadzenia własnego biznesu w Polsce. Gra realizuje następujące cele szczegółowe:

- umiejętność reagowania na zmiany,
- dostrzeganie konsekwencji własnych decyzji,
- wyciąganie wniosków z wcześniej popełnionych błędów,
- dostarczanie podstawowej wiedzy na temat przepływów pieniężnych i płynności finansowej,
- znaczenie reputacji dla wartości firmy.

Zrealizowana kampania promocyjna w mediach przyczyniająca się do kreowania pozytywnego wizerunku Miasta – tuwroclaw, wroclove2012, terazwroclaw.pl, studente.pl, facebook, nk, twe eter.
Koszty realizacji: 45 247 zł, w tym Fundacja Banku Zachodniego WBK 40 000 zł.

„Historie wrocławskich marek”
Cel zadania: promocja postaw przedsiębiorczych wśród uczniów wrocławskich szkół ponadgimnazjalnych poprzez przekazanie im praktycznej wiedzy i przedstawienie sylwetek przedsiębiorców – twórców wrocławskich firm, które odniosły sukces.
W ramach projektu zrealizowano 10 filmów video oraz tekstów prezentujących i opisujących sylwetki wrocławskich przedsiębiorców, którzy osiągnęli sukces na arenie krajowej i/lub międzynarodowej. Do projektu udało się zaprosić: Getin Holding, Koelner, Clarenę, Selenę, Impel, Hasco Lek, Work Service, Europrofil, Telforceone, Bisek.
Przesłaniem dla młodzieży ma być zakrzewienie w niej wiary w możliwość osiągnięcia „wrocławskiego sukcesu” – na podstawie przedstawionych w filmach konkretnych przypadków Wrocławian – twórców wrocławskich firm.
W ramach projektu ogłoszono również konkurs dla nauczycieli pod nazwą ”Lekcja z przedsiębiorcą” na najlepszy scenariusz lekcji przedsiębiorczości z wykorzystaniem filmów – wywiadów. Najlepsze scenariusze lekcji zostały opublikowane w formie broszury o nakładzie ok. 150 egzemplarzy, która została rozdystrybuowana do wszystkich wrocławskich szkół ponadgimnazjalnych. Zrealizowana kampania promocyjna w mediach przyczyniająca się do kreowania pozytywnego wizerunku Miasta. Uruchomienie strony www.wroclawskiemarki.pl.
Koszty realizacji: 57 250 zł dotacja dla NGO.

Projekt UE „Stawiam na innowacje! Skuteczny transfer wiedzy z uczelni do przedsiębiorstw”
Cel zadania: nawiązano współpracę pomiędzy naukowcami i przedsiębiorcami poprzez kampanię informacyjną, upowszechnienie i zastosowanie audytu technologicznego wśród przedsiębiorców oraz rozbudowę dolnośląskiego systemu kooperacji nauka – biznes.
Jest to projekt o charakterze informacyjnym skierowany do grupy docelowej, którą stanowią przedsiębiorcy, pracownicy przedsiębiorstw, uczelnie, jednostki naukowe, pracownicy naukowi i naukowo – dydaktyczni uczelni wyższych.
Zadaniem Gminy Wrocław jest przygotowanie rekomendacji dla samorządów w zakresie wspieranie uczelni i biznesu w podejmowaniu skutecznych form współpracy i wymiany informacji celem aktywnego włączenia JST w procesy innowacyjne oraz zorganizowanie konferencji upowszechniającej wyniki projektu.
Projekt realizowany jest w latach 2010 – 2012 w partnerstwie z Uniwersytetem Wrocławskim, Agencją Rozwoju Innowacji Sp. z o.o. oraz Izbą Przemysłowo – Handlową Ziemi Kłodzkiej.

Koszty realizacji: Środki UE PO KL Priorytet VIII Działanie 8.2. Transfer wiedzy.

Współpraca przy organizacji Wrocławskich Spotkań Biznesu
Cel zadania: umożliwienie przedsiębiorcom nawiązania kontaktów biznesowych.
Wrocławskie Spotkania Biznesu jest to impreza organizowana przez Wrocławską Izbę Gospodarczą, Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, Urząd Miejski Wrocławia oraz Powiatowy Urząd Pracy we Wrocławiu w celu umożliwienia różnym przedsiębiorcom nawiązywania kontaktów biznesowych. Spotkania przeznaczone są dla przedsiębiorców z różnych branż i różnej wielkości (celem spotkań jest również umożliwienie kontaktów firm dużych z małymi i średnimi). W maj 2011 r. odbyła się jedna edycja spotkań, w którym wzięło udział ok. 100 przedsiębiorców. Zrealizowana kampania promocyjna w mediach budująca wizerunek Miasta jako wspierającego przedsiębiorczość.
Koszty realizacji: 5 000 zł (udział finansowy Miasta w przedsięwzięciu).

PLANOWANIE I POZYSKIWANIE ŚRODKÓW EUROPEJSKICH

W 2011 r. realizowano projekty zarówno ze starego Okresu Programowania na lata 2004 - 2006 oraz prowadzone były prace przygotowawcze dla projektów planowanych do realizacji, składane wnioski aplikacyjne oraz zawierane umowy o dofinansowanie w ramach Nowego Okresu Programowania na lata 2007 - 2013.
Realizacja wielu nowych projektów infrastrukturalnych związana jest z organizacją Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej w 2012 r. we Wrocławiu.
Wdrażane projekty, współfinansowane w ramach funduszy europejskich w roku 2011 realizowane były w ramach następujących programów:

Charakter programu	Okres programowania	Nazwa programu
Programy infrastruktury twardej	2007-2013	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i gospodarki Wodnej
		Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu
		Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013
		Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko

PROJEKTY INFARSTRUKTURALNE (TWARDE)

REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY DLA WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO NA LATA 2007-2013

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
1.	Budowa połączenia Obwodnicy Śródmiejskiej z Portem Lotniczym we Wrocławiu – etap I	2008-2013	12 295 199,89	49 517 268,37	RPO WD
2.	Budowa połączenia Obwodnicy Śródmiejskiej z Portem Lotniczym we Wrocławiu – etap II	2008-2011	17 188 553,44	46 625 097,76	RPO WD
3.	Budowa budynku dla Jednostki Ratowniczo – Gaśniczej PSP przy ul. Kosmonautów we Wrocławiu	2010-2011	3 400 000,00	19 112 774,62	RPO WD

4.	Budowa infrastruktury drogowej w otoczeniu Stadionu piłkarskiego Euro 2012	2009-2011	12 481 330,88	31 088 435,50	RPO WD
5.	"Modernizacja budynku Gimnazjum Nr 15 przy ul. Jedności Narodowej 117 we Wrocławiu wraz z zagospodarowaniem terenów na cele rekreacyjno-sportowe - Etap II"	2010-2012	2 804 413,15	4 928 409,38	RPO WD
6.	Rozwój usług elektronicznych we wrocławskiej oświacie	2008-2012	9 137 813,88	11 487 510,26	RPO WD
7.	Poprawa jakości życia na obszarze wsparcia poprzez kompleksowa rewitalizacje wnętrza podwórzowego w obrębie ulic Jagiellończyka, Niemcewicza, Słowiańska, Trzebnicka	2010-2012	1 971 156,62	3 455 933,88	RPO WD
8.	Poprawa jakości życia na obszarze wsparcia poprzez kompleksowa rewitalizacje budynku przy ul. Roosevelta 5a na cele kulturalne wraz z remontem wnętrza podwórzowego w obrębie ulic Słowiańska, Roosevelta, Jedności Narodowej	2010-2012	1 193 039,03	2 088 019,73	RPO WD
9.	Digitalizacja archiwum miejskiego we Wrocławiu wraz z elektronicznym zdalnym systemem dostępu do dokumentacji	2011-2013	4 046 129,13	4 826 592,00	RPO WD
10.	Modernizacja zespołu budynków Liceum Ogólnokształcącego Nr 1 przy ul. Poniatowskiego 9 we Wrocławiu - Etap II	2010-2012	2 523 504,60	4 434 733,47	RPO WD
11.	Remont i modernizacja infrastruktury przestrzeni publicznej służącej ogółowi mieszkańców Obszaru Wsparcia – przebudowa zieleńca przy pl. Strzeleckim	2010-2012	1 032 105,90	1 827 944,38	RPO WD
12.	Budowa monitoringu prewencyjnego jako elementu polityki poprawy bezpieczeństwa na obszarze wsparcia	2010-2012	2 656 941,23	4 668 787,89	RPO WD
13	Utworzenie lokalnego Centrum Rozwoju Zawodowego	2008-2012	3 365 728,45	4 905 855,50	RPO WD
14.	Remont i modernizacja infrastruktury przestrzeni publicznej służącej ogółowi mieszkańców Obszaru Wsparcia - przebudowa zieleńca przy ul. Pomorskiej - Kaszubskiej	2008-2012	1 206 300,90	2 144 120,38	RPO WD
15.	Rozwój turystyki aktywnej i rekreacji poprzez zagospodarowanie terenu Promenady Staromiejskiej na odcinku od ul. Krupniczej do pl. Jana Pawła ii wraz z budową kładki pieszo-	2007-2012	5 692 609,04	10 206 484,04	RPO WD

	rowerowej w rejonie pl. Orląt Lwowskich we Wrocławiu, w ramach Ścieżki Kulturowej Czterech Świątyń				
16.	Poprawa jakości życia na obszarze wsparcia poprzez kompleksową rewitalizacje wnętrza podwórzowego w obrębie ulic Rydygiera, Chrobrego, Jagiellończyka, Paulińska	2010-2012	727 117,05	1 270 109,38	RPO WD
17.	Poprawa jakości życia na obszarze wsparcia poprzez kompleksową rewitalizację budynku przy ul. Jagiellończyka 10a na cele kulturalne wraz z remontem wnętrza podwórzowego w obrębie ulic św. Wincentego, Chrobrego, Jagiellończyka, Rydygiera	2010-2012	2 782 303,49	4 849 850,34	RPO WD
18.	Rozwój turystyki aktywnej i rekreacji poprzez rozbudowę i modernizację ścieżek spacerowo - konnych na terenie Wrocławskiego Toru Wyścigów Konnych - Partynice	2007-2011	2 343 086,68	3 365 466,68	RPO WD
19.	Remont i modernizacja infrastruktury przestrzeni publicznej służącej ogółowi mieszkańców Obszaru Wsparcia - przebudowa Parku Staszica	2010-2012	3 369 829,40	5 921 231,53	RPO WD
20.	Kreacja Nadodrzańskiego Centrum Wsparcia - kluczowego elementu infrastruktury służącej społeczności lokalnej i podopiecznym MOPS - rewitalizacja budynków przy ul. Rydygiera we Wrocławiu	2010-2012	2 753 642,61	5 018 439,18	RPO WD
21.	Poprawa jakości na obszarze wsparcia poprzez kompleksową rewitalizacje wnętrza podwórzowego w obrębie ulic: pl. Staszica, Chrobrego, św. Wincentego	2010-2012	1 241 880,38	714 063,86	RPO WD
22.	Poprawa jakości na obszarze wsparcia poprzez kompleksową rewitalizacje wnętrza podwórzowego w obrębie ulic Paulińska, św. Macieja, Henryka Brodatego, Rydygiera	2010-2012	1 163 304,80	2 027 474,08	RPO WD
23.	Budowa Systemu Informacji Miejskiej we Wrocławiu	2007-2012	4 301 104,48	7 852 052,38	RPO WD
24.	Rozwój informatycznego systemu zarządzania wrocławską edukacją	2008-2012	11 269 969,61	17 047 197,08	RPO WD
25.	MAN Wrocław. Wrocławska sieć teleinformatyczna na potrzeby sprawnego zarządzania miastem	2011-2013	3 751 678,25	4 414 258,44	RPO WD

26.	Budowa nieodpłatnego, bezprzewodowego dostępu do Internetu dla mieszkańców miasta oraz gości Wrocławia - Miejski Internet	2008-2013	2 212 434,43	2 708 254,03	RPO WD

PROGARM OPERACYJNY INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
1.	Przebudowa ul. Wyścigowej w ciągu drogi krajowej nr 8	2009-2010	12 989 438,57	19 635 662,48	POIiŚ
2.	Budowa Północnej Obwodnicy Śródmiejskiej we Wrocławiu- etap I	2008-2012	184 586 549,87	265 565 169,29	POIiŚ
3.	”Przebudowa Teatru Muzycznego CAPITOL we Wrocławiu”	2006-2013	80 000 000	119 195 225,27	POIiŚ
4.	„Zintegrowany System Transportu Szynowego w Aglomeracji i we Wrocławiu- etap I”	2006-2012	362 011 247,35	748 145 000	POIiŚ
5.	Budowa Narodowego Forum Muzyki we Wrocławiu	2007-2013	143 740 000	296 572 193,93	POIiŚ
6.	Inteligentny System Transportu ITS Wrocław	2008-2013	58 703 237,24	69 141 932,05	POIiŚ

NARODOWY FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
1.	Termomodernizacja wybranych budynków użyteczności publicznej we Wrocławiu	2011-2013	Dotacja 1 896 585 Pożyczka 3 793 169,28	12 777553,00	NFOŚiGW

WOJEWÓDZKI FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ WE WROCŁAWIU

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
1.	Budowa wału przeciwpowodziowego na Osiedlu Kozanów od Mostu Maślickiego, wzdłuż ulic: Nadrzecznej, Gwareckiej i Ignuta- do siedziby Policji przy ul. Połbina	2007-2013	10 000 000	13 425 317,00	WFOŚiGW

PROJEKTY PLANOWANE DO WSPÓŁFINANSOWANIA

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
1.	Przebudowa ul. Bardzkiej w ciągu drogi wojewódzkiej nr 395	2008-2012	36 554 232,77	93 080 924,02	RPO WD
2.	Budowa ul. Racławickiej	2009-2014	23 701 000,48	48 602 640,44	RPO WD
3.	Przebudowa ul. Zwycięskiej i ul. Kutrzeby	2007-2014	30 033 977,93	43 651 939,60	RPO WD

Podsumowanie

W 2011 r. podpisano **8 nowych umów o dofinansowanie projektów**. Jedną umowę w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, 5 umów w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego i po jednej w ramach Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu.
W 2011 r. na konto Gminy Wrocław wpłynęło **208 067 853,21 zł** w związku z realizacją projektów infrastrukturalnych.

PROJEKTY SPOŁECZNE (MIĘKKIE)

EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY ROGRAM OPERACYJNY KAPITAŁ LUDZKI

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
1.	Kompleksowy program wzmocnienia Urzędu Miejskiego Wrocławia do sprawnej i efektywnej realizacji zadań publicznych	2010-2012	2 050 020,90	2 227 780,10	PO KL
2.	Wrocław Miastem Aktywnych	2008-2013	3 666 037,99	4 096 131,83	PO KL
3.	Romowie i Gadziowie na jednym podwórku	2010-2011	1 305 459,10	1 305 459,10	PO KL

4.	Moda na pracę	2009-2011	1 473 909,98	1 473 909,98	PO KL
5.	Wrocławski Klub Kompetencji	2009-2011	1 087 281,00	1 087 281,00	PO KL
6.	Kursy przygotowujące nauczycieli oraz pracowników placówek oświatowych do pracy z dziećmi z dysfunkcjami rozwojowymi	2009-2011	1 091 038,00	1 091 038,00	PO KL
7.	Droga do zatrudnienia	2009-2011	2 054 838,89	2 054 838,89	PO KL
8.	Nowoczesna edukacja - zajęcia wyrównawcze i pozalekcyjne dla uczniów Liceum Ogólnokształcącego nr VII we Wrocławiu w oparciu o współpracę z Politechniką Wrocławską	2008-2011	637 801,36	637 801,36	PO KL
9.	Klucz do przyszłości – Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu młodzieży z grupy szczególnego ryzyka	2009-2011	1 316 513,46	1 316 513,46	PO KL
10.	„Pierwsze kroki...- uruchomienie nowych oddziałów przy Przedszkolu Nr 58 we Wrocławiu”	2009-2011	1 697 544,42	1 886 160,47	POKL
11.	Ekspresja talentów- integracja uczniów słyszących i niesłyszących w Zespole Szkół Integracyjnych	2009-2012	379 124,00	379 124,00	PO KL
12.	Poprzez praktykę do profesjonalizmu – nowa koncepcja praktyk studenckich i jej aplikacja	2011-2014	3 497 052,92	3 497 052,92	PO KL
13.	Europejski standard w taksówce	2011-2012	236 770,00	236 770,00	PO KL
14.	Indywidualizacja procesu nauczania i wychowania uczniów klas I-III wrocławskich szkół podstawowych	2011-2013	5 487 240,00	5 487 240,00	PO KL
15.	Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych z terenu aglomeracji wrocławskiej SEKTOR 3	2011-2012	1 883 190,00	1 883 190,00	PO KL
16.	Nowa jakość praktyk pedagogicznych	2011-2014	3 121 329,76	3 121 329,76	PO KL
17.	Network Sunrise – Dolnośląska Sieć Współpracy Nauki i Biznesu	2010-2012	3 750 235,23	3 750 235,23	PO KL

18.	Babie lato we Wrocławiu - Centra Aktywizacji Lokalnej	2009-2011	2 244 098,00	2 244 098,00	PO KL
19.	Do zatrudnienia 1 krok	2010-2012	1 999 980,00	1 999 980,00	PO KL
20.	EURO-Poligrafia - Profesjonalna poligrafia w usługach Euro 2012	2010-2012	683 210,36	683 210,36	PO KL
21.	EURO-Hotelarz - europejski standard hotelarski EURO 2012	2010-2012	1 025 667,20	1 025 667,20	PO KL
22.	Oddział wczesnego wspomagania dziecka przy Przedszkolu nr 30 BAJLANDIA we Wrocławiu miejscem wyrównywania szans edukacyjnych	2010-2012	1 055 366,42	1 172 629,35	POKL
23.	Drużyna Euro 2012	2010-2012	1 440 001,20	1 440 001,20	POKL
24.	Zielony Transfer	2010-2012	3 761 136,61	3 761 136,61	POKL
25.	Europrzedsiębiorca 45+	2011-2013	4 225 480,84	4 225 480,84	POKL
26.	Połączeni sportem	2011-2014	2 800 035,00	2 800 035,00	POKL
27.	Stawiam na innowacje! Skuteczny transfer wiedzy i technologii z uczelni do przedsiębiorstw	2010-2012	2 372 186,00	2 372 186,00	PO KL
28.	Praca bez barier	2011-2013	2 077 163,2	2 077 163,2	POKL
29.	Edukacja i praca bez barier	2011-2014	2 878 361,65	2 878 361,65	POKL

PROJEKTY O CHARAKTERZE MIĘDZYNARODOWYM

MIĘDZYNARODOWY FUNDUSZ WYSZEHRADZKI

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
1.	Tradycyjne gry i zabawy z piłką w krajach Grupy Wyszehradzkiej	2011-2012	39 632,00	86 744,00	POKL

EUROPEJSKA WSPÓŁPRACA TERYTORIALNA – EUROPA ŚRODKOWA

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
1.	Via Regia plus	2008-2011	2 570 100,00	3 195 200,00	INTERREG IVC

PROGRAM OPERACYJNY INTERREG IV C

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program

1.	Regiony dla zrównoważonej zmiany	2008-2011	2 080 425,48	2 099 980,64	INTERREG IV C

LIFELONG LEARNING PROGRAMME COMENIUS

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
1.	Programy wymiany wrocławskich szkół	2009-2011 2011-2013	1 503 120,00	1 503 120,00	LLP COMENIUS

LIFELONG LEARNING PROGRAMME LEONARDO DA VINCI

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
1.	Program wymian i staży w obszarze kształcenia i szkolenia zawodowego	2010-2011 2011-2013	172 640,00	172 640,00	LLP LEONARDO DA VINCI

EUROPA CENTRALNA

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
1.	CHAMPIONS – Poprawa dostępności regionów środkowoeuropejskich poprzez korelację transportu lotniczego”	2010-2013	1 632 375,00	1 979 700,00	EUROPA CENTRALNA

REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY DLA WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLASKIEGO NA LATA 2007 - 2013

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
1.	Wrocławskie Krasnale	2008-2010	281 241,78	401 773,98	RPO WD 2007-2013
2.	Organizacja wystawy „Europa – to nasza historia” W Hali Stulecia We Wrocławiu	2008-2010	3 877 481,02	8 384 964,94	RPO WD 2007-2013

Departament Nieruchomości i Eksploatacji

Wrocław miasto spotkań

GOSPODAROWANIE NIERUCHOMOŚCIAMI GMINY WROCŁAW

REGULACJE STANÓW PRAWNYCH NIERUCHOMOŚCI GMINY WROCŁAW

- **Sprzedaż lub ustanawianie prawa użytkowania wieczystego** wraz z przeniesieniem własności znajdującej się na nieruchomości zabudowy oraz sporządzanie aneksów do umów: łącznie **122**, w tym zakończono 12, w toku pozostało 110.
- **Ustanawianie tytułu prawnego do nieruchomości** na rzecz jednostek organizacyjnych Gminy Wrocław w formie decyzji o oddaniu nieruchomości w trwały zarząd oraz stwierdzanie wygaśnięcia trwałego zarządu: łącznie 56, w tym zakończono 36, w toku pozostało 20.
- **Ustanawianie tytułu prawnego** do nieruchomości **w formie użyczenia,** wyrażanie zgody na czasowe udostępnienie terenu oraz sporządzanie aneksów do umów: łącznie **141**, w tym zakończono 109, w toku pozostało 32.
- Realizacja roszczeń spółdzielni i innych osób prawnych do **uzyskania prawa użytkowania wieczystego i własności budynku** pozostających w ich użytkowaniu: w toku pozostało 1.
- **Stwierdzanie nabycia przez państwowe i komunalne osoby prawne** z mocy prawa, prawa użytkowania wieczystego gruntu i własności budynków (uwłaszczenie): prowadzonych jest 5 postępowań administracyjnych.
- **Oddawanie nieruchomości** stanowiących własność Gminy Wrocław i Gminy Wrocław wykonującej zadania powiatu jako Miasta na prawach powiatu **w użytkowanie**: łącznie **31**, w tym zakończono 6, w toku pozostało 25.
- **Przejmowanie od Polskiego Związku Działkowców** terenów zajętych przez rodzinne ogrody działkowe: 6 postępowań w toku.
- **Sprawy o przekazanie terenów na rzecz Polskiego Związku Działkowców** pod zastępcze ogrody działkowe: 7 postępowań w toku.
- Prowadzenie postępowań w sprawach **darowizn**: 2 postępowania w toku.
- Prowadzenie spraw związanych z **roszczeniami rewindykacyjnymi kościołów**, związków wyznaniowych oraz innych osób na podstawie ustaw szczególnych w tym kontynuowanie postępowania ze Związkiem Gmin Wyznaniowych Żydowskich w RP odnośnie zakończenia postępowań regulacyjnych prowadzonych przez Komisję Regulacyjną do Spraw Gmin Wyznaniowych Żydowskich; łącznie **95**, w tym zakończono 85, w toku pozostało 10.
- **Zamiana** nieruchomości związana z regulacją stanów prawnych: 7 postępowań, w tym zakończono 1, w toku pozostało 6.
- Prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawie **przekazania własności nieruchomości gruntowej, wchodzącej uprzednio w skład gospodarstwa rolnego** przekazanego Skarbowi Państwa i prowadzeni postępowań administracyjnych w sprawie przekazania na własność nieruchomości objętej prawem nieodpłatnego użytkowania z tytułu przekazania gospodarstwa rolnego Skarbowi Państwa: łącznie **5**, w tym zakończono 1, w toku pozostało 4.
- Prowadzenie postępowań regulacyjnych w związku z koniecznością **zakładania ksiąg wieczystych**: łącznie **509**, w tym zakończono 85, w toku pozostało 424.
- Wyrażanie zgody na wykreślenie w księgach wieczystych **hipotek** oraz roszczeń zabezpieczających wierzytelności Gminy Wrocław jak również ujawnianie w księgach wieczystych prawa **pierwokupu**: łącznie **13**, w tym zakończono 2, w toku pozostało 11.
- Podejmowanie czynności prowadzących do **usuwania stwierdzonych rozbieżności** pomiędzy zapisami w ewidencji gruntów i budynków a wpisami w księgach wieczystych: łącznie **29**, w tym zakończono 10, w toku pozostało 19.
- Prowadzenie postępowań w celu ustanowienia **służebności gruntowych**: łącznie **68**, w tym zakończono 11, w toku pozostało 57.

- Prowadzenie postępowań w celu ustanowienia **służebności przesyłu**: łącznie **240**, w tym 14 zakończonych odmową ustanowienia służebności, 1 zakończona zawarciem umowy, w 13 przypadkach przesłano protokoły rokowań, w toku pozostało 212.
- Wyrażono 10 zgód na zmianę warunków lokalizacji inwestycji.
- Rozpoznanie sprawy celem ustalenia wynagrodzenia za korzystanie z nieruchomości przez podmioty nie mające uregulowanego tytułu prawnego do tych nieruchomości w tym prowadzenie postępowania o zwrot nienależnie pobranych pożytków: łącznie 12, w tym zakończono 12.
- Przeanalizowano łącznie 2 266 pozwoleń na budowę i decyzji o warunkach zabudowy wydanych w postępowaniach z udziałem Gminy Wrocław jako strony postępowania administracyjnego pod kątem ewentualnego naruszenia interesu Gminy.
- Przekazywanie odpowiednim gminnym jednostkom do zarządzania nieruchomości Gminy Wrocław i Gminy Wrocław wykonującej zadania powiatu jako Miasta na prawach powiatu jak i wykreślanie trwałego zarządu tych jednostek: łącznie 47, w tym zakończono 44, w toku pozostało 3.
- Wszczęto 25 postępowań w sprawie ustalenia odszkodowania za nieruchomości, które przeszły na własność Gminy Wrocław w związku z wydaniem decyzji o realizacji inwestycji drogowych na podstawie ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych oraz wystąpiono z dwoma wnioskami do Wojewody o wszczęcie postępowań w sprawie ustalenia i wypłaty Gminie Wrocław odszkodowania w związku z wydaniem decyzji na podstawie ww. ustawy.
- Sporządzono w toku różnych postępowań 2 061 pism, m. in. w sprawie wyjaśnienia stanu prawnego nieruchomości, udzielenia informacji o możliwościach regulacji tytułu prawnego do nieruchomości; kierowano do różnych podmiotów wnioski o opinie lub podjęcie określonych działań prawnych, występowano w tych sprawach do Prezydenta Wrocławia z opisem, analizą prawną i propozycją rozwiązań prawnych.
- Przeanalizowano 586 pism Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego dla miasta Wrocławia w postępowaniach z udziałem Gminy Wrocław jako strony postępowania administracyjnego pod kątem ewentualnego naruszenia interesu Gminy.
- Wyrażono 1 zgodę na dokonanie rozbiórki budynku na gruncie gminnym.
- Prowadzono postępowania administracyjne o wydanie zaświadczeń na podstawie art. 217 k.p.a.: łącznie 3, zakończono 3.
- Uczestniczono w postępowaniach o zwrot wywłaszczonych nieruchomości: w toku 23 postępowania.

OPŁATY Z TYTUŁU UŻYTKOWANIA WIECZYSTEGO

W 2011 r. do Działu Użytkowania Wieczystego wpłynęło **6 715** pism, w tym 3 150 związanych z opłatami z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości.

- W 2011 r. dokonano 422 wypowiedzeń wysokości opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego dot. 71 nieruchomości. Zamierzone skutki finansowe aktualizacji wynoszą:
  - w roku 2012 - 233 064,31 zł
  - w roku 2013 - 504 769,08 zł
  - w roku 2014 - 504 769,08 zł

  Pełna ocena skuteczności aktualizacji opłat rocznych będzie możliwa po złożeniu przez użytkowników wieczystych ewentualnych odwołań i rozpatrzeniu wszystkich „odwołań" przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze.
- Dokonano **977 zmian dotychczasowej stawki procentowej opłaty rocznej** w związku z trwałą zmianą sposobu korzystania z nieruchomości, powodującą zmianę celu, na który nieruchomość została oddana w użytkowanie wieczyste oraz przekazano do SKO **45** wniosków („odwołań") o ustalenie, że zmiana stawki jest nieuzasadniona albo jest uzasadniona w innej wysokości. Zamierzone skutki finansowe zmian stawek wyniosły **87 596,25 zł.**

Pełna ocena skuteczności wypowiedzeń dotychczasowej stawki będzie możliwa po rozpatrzeniu ww. „odwołań” przez SKO).

- Dokonano - w **5** przypadkach - **określenia wysokości stawki procentowej opłaty rocznej** z tytułu użytkowania wieczystego w przypadkach, gdy stawka wcześniej nie była ustalona;
- Udzielono ok. **200 bonifikat od opłat rocznych** za użytkowanie wieczyste w związku z wykazaniem przez użytkowników wieczystych osiągania przez nich niskich dochodów.
- Dokonano **2 566 rozliczeń opłat rocznych** należnych od osób fizycznych i prawnych, w związku z nabyciem przez te podmioty prawa własności lokali od developerów i spółdzielni mieszkaniowych.
- Przygotowano **25 opinii** dla radców prawnych, w sprawie przedłożonych przez sądy opinii biegłych, dotyczących aktualizacji opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowych, oraz zwrotu pierwszej opłaty, w związku ze zbyciem nieruchomości przed upływem 10 lat od daty ustanowienia prawa użytkowania wieczystego w trybie art. 204 ustawy o gospodarce nieruchomościami.
- Przygotowano materiały robocze do **230 rozpraw** przed Samorządowym Kolegium Odwoławczym, w postępowaniach dotyczących aktualizacji opłat rocznych, oraz reprezentowano Gminę Wrocław w tych postępowaniach.

NADZÓR NAD REALIZACJĄ I PRZESTRZEGANIEM UMÓW UŻYTKOWANIA WIECZYSTEGO

W ramach wykonywania uprawnień właścicielskich oraz w ramach nadzoru właścicielskiego nad nieruchomościami komunalnymi oddanymi w użytkowanie wieczyste przeprowadzono:

Postępowania w sprawie przedłużenia terminu prawa użytkowania wieczystego na podstawie art. 236 § 2 kc	**34**
zakończone zawarciem umowy	16
zakończone odmownie	1
w toku	17

Postępowania w sprawie ujednolicenia terminów prawa użytkowania wieczystego nieruchomości na podstawie art. 3531 kc	**3**
zakończone zawarciem umowy	2
w toku	1

Postępowania nadzorujące sposób i termin zagospodarowania nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste	**46**
postępowania w sprawie ustalenia dodatkowej opłaty rocznej (umorzone)	6
postępowania zakończone wyznaczeniem terminów dodatkowych	3
postępowania zakończone zmianą celu	1
postępowania zmierzające do rozwiązania umowy użytkowania wieczystego	2
postępowania wyjaśniające, obejmujące analizę prawno-terenową	34

Postępowania w sprawie rozwiązania umowy użytkowania wieczystego – na wniosek	**3**

Zebranie dokumentacji i opracowanie wystąpień do radców prawnych w sprawach o zasiedzenie i innych	**22**

Prowadzenie postępowań po wygaśnięciu prawa użytkowania wieczystego	**11**

Wydawanie użytkownikom wieczystym oświadczeń wyrażających zgodę na dokonywanie wpisów w kw (wyłączenie działek, zamknięcie KW, wykreślenie ostrzeżeń, itp.)	**6**

Postępowania w sprawie sprzedaży nieruchomości na rzecz użytkownika wieczystego, na podstawie art. 32 ust. 1 u o g.n.	**54**
zakończone zawarciem umowy	7
zakończone rezygnacją	26
w toku	21

Dokonując sprzedaży własności nieruchomości na rzecz ich użytkowników wieczystych udzielono **pomocy publicznej** pięciu podmiotom (rozłożenie należności na raty) o łącznej wartości 128 185,52 zł.

DZIERŻAWA GRUNTÓW GMINNYCH

Postępowania związane z wydzierżawianiem gruntów prowadzi Dział Eksploatacji

Umowy dzierżawy gruntów gminnych zawarte w 2011 r.

Rodzaj umowy	**Ilość**	**Pow. [ha]**	**Czynsz roczny (zł)**	**Czynsz miesięczny netto (zł)**
na cele rolne	9	79.4900	8 712,40	-
pod kioski i pawilony handlowe	26	0.3524	-	30 716,76
na grunty zabudowane	2	0.9013	-	6 494,00
pod parkingi	5	0.7339	-	11 088,95
Inne (z VAT)	27	5.3356	-	25 725,67
Inne (bez VAT)	52	0.9778	13 410,90	-
Razem	**121**	**87.7910**	**22 123,30**	**74 025,37**

Umowy dzierżawy gruntów gminnych wg stanu na dzień 31 grudnia 2011 r.

Rodzaj umowy	Ilość	Pow. [ha]	Czynsz roczny (zł)	Czynsz miesięczny netto (zł)
rolne	889	159.6521	59 853,60	-
pod kioski i pawilony handlowe	244	1.8028	-	119 282,93
pozostałe (parkingi, trafostacje, magazyny)	478	1012.7594	862 867,62	427 968,94
Razem	**1 611**	**1174.2143**	**922 721,22**	**547 251,87**

Ilość umów dzierżaw gruntów gminnych zawartych w latach 2007 – 2011

- Ponadto dokonano naliczeń **opłat za korzystanie bez tytułu prawnego** z gruntu Gminy dla **173** podmiotów (7.9744 ha) na ogólną kwotę **886 166,89 zł** netto.
- Sporządzono **92 protokoły czasowego udostępnienia gruntów** komunalnych (3.3181 ha) na rzecz Inwestorów realizujących uzbrojenie podziemne związane z rozbudową telekomunikacji, energetyki, gazownictwa, wodociągów, ciepłownictwa itp., oraz pod zaplecza budów. Łączna kwota naliczonych opłat z tego tytułu wyniosła **187 272,18 zł**.
- Sporządzono **70 aneksów** zmieniających wysokość czynszu, dzierżawioną powierzchnię lub przedłużających termin dzierżawy, dokonano waloryzacji czynszu dzierżawnego w **267** umowach, na ogólną kwotę **7 822,21 zł** netto w skali miesiąca.
- Sporządzono **130 protokołów zdawczo-odbiorczych**, dotyczących przekazania nieruchomości do zarządzania do Zarządu Dróg i Utrzymania Miasta i Zarządu Zieleni Miejskiej. Sporządzono **3** Zarządzenia Prezydenta w sprawie wskazania ZZK lub

innych jednostek miejskich, jako właściwych do przejęcia nieruchomości do zarządzania.

- W ramach prowadzonych postępowań związanych z wydzierżawianiem gruntów Dział Eksploatacji opracował **121 wykazów** informacyjnych dot. oddania nieruchomości w dzierżawę trybie bezprzetargowym i przetargowym. Przeprowadzono **96 negocjacji** z dzierżawcami w zakresie szczegółowych warunków umownych jak też wysokości kwoty czynszu dzierżawnego. **Sporządzono 109 Zarządzeń Prezydenta** w sprawie oddania nieruchomości w dzierżawę, w trybie bezprzetargowym i przetargowym, przygotowano **2 przetargi** na oddanie nieruchomości w dzierżawę.
- Dział Eksploatacji udostępnił grunty Gminy Wrocław na rzecz **2** podmiotów prowadzących działalność rozrywkowo-kulturalną (cyrki, wesołe miasteczka).

KOMUNALIZACJA MIENIA GMINY WROCŁAW

W okresie sprawozdawczym Dział Mienia Komunalnego zajmował się sprawami:

- **Zakładanie ksiąg wieczystych oraz regulowaniem zapisów w księgach wieczystych dla nieruchomości Gminy Wrocław i Gminy Wrocław wykonującej zadania powiatu jako miasto na prawach powiatu,** w związku z: wykonywaniem zadań wynikających z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o ujawnieniu w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2007 r. nr 191, poz. 1365 ze zm.), otrzymywanymi decyzjami wydawanymi na podstawie ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2003 r. nr 80, poz. 721 ze zm.) oraz ustawy z dnia 07 września 2007 r. o przygotowaniu finałowego turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012 (Dz. U. z 2007 r. nr 173, poz. 1219 ze zm.), w związku z powyższym sporządzono i przekazano do Wydziału Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego łącznie **395** wniosków o założenie nowych ksiąg wieczystych oraz o dokonanie wpisów w już istniejących księgach wieczystych,
- **Komunalizacja mienia Gminy Wrocław**
  Przygotowano i przekazano do Wojewody Dolnośląskiego:
  - **2** pisma o wszczęcie przez Wojewodę z urzędu postępowań w sprawach stwierdzenia nabycia z mocy prawa, z dniem 27 maja 1990 r., przez Gminę Wrocław własności nieruchomości Skarbu Państwa w trybie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 10 maja 1990 r. - Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych,
  - **7** wniosków o zmiany lub sprostowania w decyzjach komunalizacyjnych Wojewody.

  uzyskano decyzji Wojewody:
  - pozytywnych **10** obejmujących **12** działek o łącznej powierzchni: **1,6253 ha**.
  - zmieniających (w tym postanowień) **9**
  - odmownych **11**
  - złożono **8** odwołań od decyzji odmownych Wojewody do Krajowej Komisji Uwłaszczeniowej w Warszawie,
  - wniesiono **4** skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego od decyzji Krajowej Komisji Uwłaszczeniowej,
  - wniesiono **1** skargę kasacyjną do Naczelnego Sądu Administracyjnego od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego,
  - uzyskano **12** decyzji Krajowej Komisji Uwłaszczeniowej,
  - uzyskano **10** wyroków Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego,
  - uzyskano **3** orzeczenia Naczelnego Sądu Administracyjnego,

Stan komunalizacji wg prawomocnych decyzji Wojewody Dolnośląskiego w okresie od 1 stycznia 2011 r. do 31 grudnia 2011 r.

	Powierzchnia [ha]	**Ilość działek**	**Ilość decyzji**
KOMUNALIZACJA Z MOCY PRAWA W TRYBIE			
I. art.5 ust.1 – ustawy z dnia 10.05.1990 r. przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych"	0,5911	8	7
II. art. 13 ust. 2 – ustawy z dnia 19.10.1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa	0,9476	3	2
Razem I + II	**1,5387**	**11**	**9**
KOMUNALIZACJA NA WNIOSEK W TRYBIE			
III. art. 5 ust. 4 – ustawy z dnia 10.05.1990 r. przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych	0,0866	1	1
Razem I + II + III	**1,6253**	**12**	**10**

- **Nabywanie od Skarbu Państwa mienia przez Gminę Wrocław wykonującą zadania powiatu jako miasto na prawach powiatu na podstawie ustawy z dnia 13 października 1998 r. - Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną (Dz. U. nr 33, poz. 872 ze zm.)**

  Przygotowano i przekazano do Wojewody Dolnośląskiego:
  - **12** wniosków o przekazanie własności mienia Skarbu Państwa na rzecz Gminy Wrocław wykonującej zadania powiatu jako miasto na prawach powiatu na podstawie art. 64 ustawy z dnia 13 października 1998 r. – Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną
  - **26** wniosków o stwierdzenie nabycia z mocy prawa, z dniem 1 stycznia 1999 r., własności mienia Skarbu Państwa przez Gminę Wrocław wykonującą zadania powiatu jako miasto na prawach powiatu na podstawie art. 60 ustawy z dnia 13 października 1998 r. – Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną

  uzyskano 48 decyzji Wojewody:
  - pozytywnych **45,** obejmujących **133** działki o łącznej powierzchni **55,1045 ha**
  - odmownych **3**,
  - złożono **3** odwołania od decyzji odmownych Wojewody do Ministra Skarbu Państwa
  - złożono **3** skargi na decyzje Ministra Skarbu Państwa do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego

Dane dotyczące nabycia od Skarbu Państwa mienia przez Gminę Wrocław wykonującą zadania powiatu jako miasto na prawach powiatu na podstawie przepisów ustawy z dnia 13 października 1998 r. - przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną (Dz. U. Nr 133, poz. 872 z późn. zm.)

	Powierzchnia [ha]	**Ilość działek**	**Ilość decyzji**
Z MOCY PRAWA W TRYBIE:			
I. art. 60 - ustawy z dnia 13.10.1998 r. - przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną	49,2409	120	36
NA WNIOSEK W TRYBIE:			
II. art. 64 - ustawy z dnia 13.10.1998 r. - przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną	5,8636	13	9
Razem I + II	**55,1045**	**133**	**45**

- **Regulowanie stanu prawnego nieruchomości stanowiących własność Gminy Wrocław a wchodzących w skład dróg zaliczonych do kategorii dróg powiatowych, wojewódzkich i krajowych**
  Z analizowanych działek, obejmujących **134 drogi** w tym: 116 powiatowych, 15 wojewódzkich, 3 krajowe, w okresie sprawozdawczym w odniesieniu do stanowiących własność:
  - Gminy Wrocław:

  wystąpiono z wnioskami do MSWiA o stwierdzenie nieważności decyzji komunalizacyjnych na **246** działek,
  - Skarbu Państwa:
  - wszczęto postępowania powiatyzacyjne na **92** działki, które posiadały kategorię drogi powiatowej,
  - przygotowano dokumenty w celu wszczęcia postępowania powiatyzacyjnego na **11** działek, które posiadały kategorię drogi powiatowej.

Zestawienie działek drogowych poddanych analizie w celu uregulowania stanu prawnego (stan na koniec 2010 r. i 2011 r.)

		2010 r.	**2011 r.**
I. Gmina Wrocław			
Działki poprawnie skomunalizowane		537	553
Działki, które w wyniku błędnego skomunalizowania zostały zakwalifikowane do stwierdzenia nieważności decyzji komunalizacyjnej	Wystąpiono z wnioskiem do MAiC (dawny MSWiA) o stwierdzenie nieważności decyzji komunalizacyjnej	24	270
	Przygotowywane są wnioski o stwierdzenie nieważności decyzji komunalizacyjnej	575	331
	Prowadzone są inwestycje	212	254
Działki wymagające wyjaśnień i konsultacji		386	324

II. Skarb Państwa		
Działki o kategorii wojewódzkiej i krajowej	444	447
Działki o kategorii powiatowej, na które wszczęto postępowanie powiatyzacyjne*	59	151
Działki o kategorii powiatowej, które wymagają wszczęcia postępowania powiatyzacyjnego*	111	11

* Nabywanie od Skarbu Państwa mienia przez Gminę Wrocław wykonującą zadania powiatu jako miasto na prawach powiatu na podstawie przepisów ustawy z dnia 13.10.1998 r. - Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną (Dz. U. nr 133, poz. 872 ze zm.)

III. Własność innych jednostek samorządu terytorialnego	360	367
SUMA DZIAŁEK PODDANYCH ANALIZIE RAZEM I+II+III	**2 708**	**2 708**

- **Opłata z tytułu zmian wartości nieruchomości w związku z uchwaleniem planu miejscowego lub jego zmianą oraz opłaty adiacenckie.**

  - Opłata planistyczna

Zasady ustalania opłaty planistycznej, określają przepisy ustawy z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 ze zmianami). Opłata ta jest dochodem własnym gminy, a – zgodnie z dyspozycją ustawową - jej wysokość nie może być wyższa niż 30% wzrostu wartości nieruchomości. Stawka

procentowa opłaty jest określana w uchwałach Rady Miejskiej Wrocławia dotyczących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
W 2011 r. przeanalizowano łącznie **21 419 akty notarialne** dotyczące zbycia nieruchomości mogące powodować naliczenie opłaty planistycznej. W wyniku tej analizy wszczęto z urzędu **28 postępowań**, w wyniku których wydano **7 decyzji** orzekających o ustaleniu jednorazowej opłaty planistycznej. Z wydanych w 2011r. decyzji: 6 stało się ostatecznych, od 1 decyzji wniesiono odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego. Pozostałe postępowania nie zostały jeszcze zakończone.
Na podstawie art. 37 ust. 7 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wydano **3** decyzje odmawiające ustalenia jednorazowej opłaty planistycznej przed zbyciem nieruchomości (brak wzrostu wartości).
Przepisy ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym stanowią również o konsekwencjach obniżenia wartości nieruchomości w związku z uchwaleniem planu miejscowego albo jego zmianą.
W 2011 r. do Wydziału Nieruchomości Komunalnych wpłynęło **6** wniosków w sprawie wypłaty odszkodowania, które są w toku załatwiania.

- Opłata adiacencka z tytułu wzrostu wartości nieruchomości wywołanej jej podziałem geodezyjnym

Postępowania administracyjne w tym zakresie prowadzone są na podstawie art. 98a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tj. Dz. U. Nr 102 z 2010 r., poz. 651 ze zm.) oraz uchwały Nr XII/354/03 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 18 września 2003 r. w sprawie ustalenia stawki procentowej opłaty adiacenckiej i uchwały Nr XIV/329/07 z dnia 15 listopada 2007 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XII/354/03 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie ustalenia stawki procentowej opłaty adiacenckiej.
W 2011 r. przeanalizowano **479 ostatecznych decyzji** Prezydenta Wrocławia zatwierdzające podziały nieruchomości.
Wszczęto i prowadzono **64 postępowania** w sprawach ustalenia i pobrania opłat adiacenckich w związku ze wzrostem wartości nieruchomości wywołanym jej podziałem geodezyjnym, wydano **43 decyzji**, z których 34 stało się ostatecznych, od 2 decyzji wniesiono odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego. Pozostałe postępowania nie zostały jeszcze zakończone.

Ilość decyzji w sprawie opłaty planistycznej i adiacenckiej wydanych w latach 2007 – 2011

- **Przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności**

  - Wydano **534 decyzje przekształcające** prawo użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości (w tym 40 na rzecz spółdzielni mieszkaniowych), z których należności wynoszą łącznie **13 803 141 zł.** (decyzje dotyczą gruntów o łącznej powierzchni **449 600 m ^{2}**)

Decyzje wydane w 2011 r. w sprawie przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości

Rodzaj podmiotu	Rodzaj rozstrzygnięcia	Wydane decyzje	Powierzchnia / Należność
Osoby fizyczne	decyzje pozytywne	**494**	342 651 m²
			7 851 075 zł
Spółdzielnie mieszkaniowe	decyzje pozytywne	**40**	106 949 m²
			5 952 066 zł
	uchylające	7	
	zmieniające	39	
	umarzające	131	
	odmowne	27	
	decyzje o zwrocie bonifikaty (w zw. ze zbyciem)	3	
OGÓŁEM wszystkie decyzje w tym pozytywne		**741** **534**	449 600 m²
			13 803 141 zł

Ilość decyzji wydanych w latach 2007 – 2011 na podstawie ustawy z 4 września 1997 r., oraz z 29 lipca 2005 r. *(dotyczy osób fizycznych)*

  - W toku prowadzonych postępowań wydawano zawiadomienia, pisma informujące strony o stanie sprawy i obowiązujących przepisach, wezwania, postanowienia oraz inne dokumenty (właściwe dla prowadzonej procedury administracyjnej). Wydano m. in. **277 postanowień** administracyjnych dot. uzupełnienia złożonych wniosków, wyznaczenia terminu załatwienia sprawy, zawieszenia postępowania,

sprostowania oczywistych omyłek w wydanych decyzjach i in. przewidzianych przepisami k.p.a.;

- Wydano **20 oświadczeń** w zakresie wyrażenia zgody na zwolnienie nieruchomości lokalowych z obciążenia hipotecznego zabezpieczającego wierzytelność Gminy Wrocław wobec spółdzielni mieszkaniowych, w związku z ustanawianiem przez nie odrębnej własności lokali na rzecz swoich członków, zgodnie z przepisami ustawy z 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (Dz. U. z 2003 r. nr 119, poz. 1116 z późn. zm.);
- Przygotowano **340 zawiadomień** do sądu wieczystoksięgowego o zmianie właściciela, w związku z dokonanym w trybie administracyjnym przekształceniem prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości;
- Przygotowano projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia nr XVIII/355/11 z dnia 17 listopada 2011 r. w sprawie udzielania bonifikaty od opłaty za przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości w postępowaniach prowadzonych na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości;

- **Sprawy realizowane przez Dział Koordynacji**

  - Opracowywaniem danych do projektów i planów budżetu w zakresie dochodów i wydatków wynikających z działalności merytorycznej Wydziału.
  - Bieżącym prowadzeniem statystyki finansowej związanej z realizacją budżetu, opracowywanie danych związanych ze sprawozdawczością budżetową.

W 2011 r. dochody Wydziału wyniosły **74 966 000 zł.** co stanowi 105,19% założonego planu.

Użytkowanie wieczyste	49 763 076 zł
Dzierżawy	11 854 159 zł
Przekształcenia	6 260 417 zł
Sprzedaż	6 106 307 zł
Opłata planistyczna i adiacencka	190 740 zł
Wpływy z różnych opłat (np.odsetki)	791 133 zł

  - Współpracą z Wydziałem Zamówień Publicznych na etapie przygotowania i przeprowadzania postępowań o zamówienia publiczne niezbędne do wykonywania zadań Wydziału. W 2011 r. przeprowadzono postępowania w trybie zamówienia z wolnej ręki na usługi w zakresie doradztwa i reprezentacji prawnej.
  - Zawieraniem umów na potrzeby Wydziału, sprawowaniem kontroli nad ich realizacją, odbiorem wykonanych prac, przyjmowaniem faktur od wykonawców oraz czynności prowadzące do ich realizacji.

W 2011 r. zawarto 9 umów w tym:

3 - w trybie z wolnej ręki,

6 - do wartości 14 000 euro na podstawie art. 4 pkt 8 PZP,

Kontynuowano realizację 18 umów na wyceny nieruchomości dla potrzeb Gminy Wrocław i Skarbu Państwa. Na podstawie zawartych umów zlecono dla potrzeb Wydziału ponad 1 100 operatów szacunkowych między innymi do celów aktualizacji opłat z tytułu użytkowania wieczystego i przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności.

- Opracowywanie i wystawianie na podstawie zawartych umów faktur za dzierżawę gruntu, najem, wynikających z protokołów czasowego zajęcia nieruchomości, nałożonych opłat z tytułu bezumownego korzystania z gruntów Gminy. W 2011r. wystawiono ponad 9 000 faktur VAT. W ramach realizacji ustawy o podatku VAT sporządzane są również miesięczne rejestry sprzedaży fakturowanej, korekt sprzedaży oraz rejestry zakupów.
- Prowadzenie spraw związanych z egzekucją obowiązków o charakterze niepieniężnym w zakresie zadań realizowanych przez Wydział.

W 2011 r. skierowano 3 wnioski egzekucyjne do komornika, prowadzonych było 5 postępowań, 3 postępowania zakończono wydaniem nieruchomości Gminie Wrocław.

Ponadto w 2011 r. Biuro Podawcze Wydziału Nieruchomości Komunalnych zarejestrowało **26 915** pism, w tym 8 650 dotyczyło spraw związanych z nieruchomościami Skarbu Państwa.

3,9 tys. pism stanowiła korespondencja z Wydziałem Architektury Urzędu Miejskiego Wrocławia. Do WNK wpłynęło ponad 2 300 aktów notarialnych, których część po analizie przesłano do właściwych jednostek gminy. W sprawach toczących się przed Samorządowym Kolegium Odwoławczym zarejestrowano decyzje, postanowienia i orzeczenia w ilości 400. W sprawach toczących się przed sądem zarejestrowano 464 pisma.

Korespondencja „wychodząca" to **38 000** pism, w tym 744 decyzje wydane przez WNK w sprawach przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności.

REALIZACJA ZADAŃ PRZEZ WYDZIAŁ NABYWANIA I SPRZEDAŻY NIERUCHOMOŚCI

- **Sprzedaż i nabywanie nieruchomości Gminy Wrocław**

  - **Realizacja dochodów Gminy Wrocław**

Wrocław prowadzi aktywną politykę rozwoju gospodarczego, naukowego, kulturalnego a także społecznego. Uczestnicząc w prestiżowych projektach – takich jak EURO 2012, Wrocławskie Centrum Badań EIT Plus, Europejska Stolica Kultury 2016 czy World Games (Igrzyska Sportów Nieolimpijskich) 2017 - stał się rozpoznawalną metropolią. Kreowanie wizerunku Miasta jako zintegrowanej nowoczesnej jednostki urbanistycznej przy jednoczesnym otwarciu na nowe projekty i tworzeniu wyjątkowej atmosfery przyciąga inwestorów, turystów a także studentów. Budowanie atrakcyjności Wrocławia - także inwestycyjnej - wymaga od pracowników Wydziału Nabywania i Sprzedaży Nieruchomości stałego zaangażowania, inicjatywy oraz precyzyjnej realizacji zadań.

I tak – w celu rozbudowy układu komunikacyjnego oraz sieci transportu zbiorowego a także infrastruktury sportowej - Wydział kontynuował w 2011 r. nabywanie gruntów m.in. na potrzeby:

- budowy Zintegrowanego Systemu Transportu Szynowego w Aglomeracji i we Wrocławiu;
- budowy łącznika Obwodnicy Śródmiejskiej z Regionalnym Portem Lotniczym;
- przebudowy ul. Królewieckiej wraz z zagospodarowaniem terenu po północnej stronie stadionu piłkarskiego Euro 2012;
- przebudowy mostu drogowego Widawskiego;
- budowy Północnej Obwodnicy Śródmiejskiej we Wrocławiu.

Aby zwiększyć bezpieczeństwo powodziowe Wrocławia Wydział przeprowadził w 2011 r. – z powodzeniem - negocjacje z Polskim Związkiem Działkowców w celu pozyskania gruntów pod budowę wału przeciwpowodziowego na osiedlu Kozanów. Realizacja tak rozległych przedsięwzięć wymaga od Wrocławia ponoszenia dużych nakładów finansowych. Tutejszy Wydział, poprzez sprzedaż nieruchomości gruntowych oraz lokali, odpowiedzialny jest za tworzenie wpływów do budżetu Miasta. Dla wysokości dochodów, osiąganych ze sprzedaży składników majątkowych, kluczowe znaczenie ma sytuacja na rynku nieruchomości, która jest podyktowana kondycją gospodarki i związaną z nią sytuacją na rynku pracy oraz dochodami Polaków, ale również dostępnością do kredytów i gotowością potencjalnych nabywców do zadłużania się. Dlatego też w 2011 r. działania Wydziału koncentrowały się w dużej mierze na niwelowaniu skutków osłabienia koniunktury na rynku nieruchomości, jako pochodnej kryzysu gospodarczego w kraju i na świecie. Niestety, m.in. w wyniku zaostrzania polityki kredytowej banków, spadło zainteresowanie nabywaniem nieruchomości, o czym świadczy chociażby frekwencja na przetargach. Liczba licytantów zmalała o połowę w stosunku do roku 2010. Mając powyższe na uwadze, za sukces należy uznać wysokość dochodów osiągniętych przez Wydział Nabywania i Sprzedaży Nieruchomości. Jest to niewątpliwie wynik stałego monitorowania rynku nieruchomości oraz analizowania potrzeb nabywców indywidualnych, deweloperów oraz inwestorów sektora usługowego i przemysłowego, tak aby maksymalnie dostosować do nich ofertę nieruchomości kierowanych do sprzedaży.
Uchwałą nr IV/18/10 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 27 grudnia 2010 r. w sprawie budżetu Miasta na 2011 r., dochody przypisane do realizacji przez Wydział Nabywania i Sprzedaży Nieruchomości określone zostały na kwotę 210 300 000 zł. Uchwałą Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 29 grudnia 2011 r. dokonano korekty planu dochodów Wydziału, zwiększając go o 25 000 000 zł. Ostatecznie ustalony plan dochodów wyniósł 235 300 000 zł.
Ogółem dochody uzyskane w 2011 r. ze sprzedaży składników majątkowych i ustanowienia użytkowania wieczystego wyniosły 284 883 510 zł (bez podatku VAT), co stanowi 121,1% wykonania w stosunku do zaplanowanych dochodów w budżecie Miasta.
Wszystkie dochody podane w sprawozdaniu są kwotami netto. Korekta podatku VAT może zwiększyć ostatecznie wynik finansowy z tytułu dochodów.

§	Wyszczególnienie	PLAN 2011 ROK [zł]	WYKONANIE NETTO [zł]	% WYK.	WYKONANIE BRUTTO [zł]
0470	Użytkowanie wieczyste	7 500 000	7 475 070	99,7	9 194 450
0760	Przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności	2 200 000	2 395 450	108,9	2 395 450
0770	Wpływy z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności, w tym:	225 600 000	275 012 990	121,9	299 098 170
	- Sprzedaż nieruchomości w trybie przetargowym	139 000 000	164 063 970	118,0	187 444 080
	- Sprzedaż nieruchomości w trybie bezprzetargowym na poprawę warunków zagospodarowania sąsiednich nieruchomości oraz w trybie zamiany	7 000 000	7 377 820	105,4	8 082 890
	- Sprzedaż lokali mieszkalnych	41 600 000	50 930 850	122,4	50 930 850
	- Sprzedaż lokali użytkowych	38 000 000	52 640 350	138,5	52 640 350
	ŁĄCZNE DOCHODY	**235 300 000**	**284 883 510**	**121,1**	**310 688 070**

Zgodnie z zawartymi w latach poprzednich umowami sprzedaży wprowadzającymi zabezpieczenia w postaci kar finansowych za niewywiązanie się z terminów realizacji inwestycji, Wydział na bieżąco monitoruje prowadzone na tych nieruchomościach procesy inwestycyjne.

Dokonując w 2011 r. oceny obowiązków wynikających z zawartych umów sprzedaży nieruchomości nie dopatrzono się powodów usprawiedliwiających niedotrzymanie podjętych zobowiązań w przypadku nieruchomości położonej przy placu Katedralnym nr 8-9, na której miała zostać zrealizowana inwestycja polegająca na budowie hotelu. Właściciel przedmiotowej nieruchomości został wezwany i zapłacił Miastu drugą karę umowną w wysokości 2 000 000 zł. za niedotrzymanie terminu zakończenia zabudowy nieruchomości.
Ponadto, naliczone zostały dwie kary umowne o łącznej wysokości 2 000 000 zł, z tytułu niedotrzymania terminów zabudowy nieruchomości położonej przy ul. Zwycięskiej nr 5, na której inwestor zobowiązał się wybudować hotel. Postępowanie mające na celu wyegzekwowanie przedmiotowych kar prowadzone jest aktualnie przed Sądem Okręgowym we Wrocławiu.

Struktura dochodów ze sprzedaży składników majątkowych uzyskanych w 2011 r.

Struktura dochodów ze sprzedaży składników majątkowych w latach 2008 – 2011

- **Sprzedaż nieruchomości gruntowych**

Podobnie jak w latach ubiegłych oferta Miasta koncentrowała się na udostępnieniu terenów pod zabudowę mieszkaniową, realizowaną przez inwestorów indywidualnych oraz deweloperów, oraz nieruchomości przeznaczonych pod zabudowę komercyjną: usługi i aktywność gospodarczą.

Miniony 2011 r., pomimo przygotowania różnorodnej oferty inwestycyjnej, to kolejny rok, w którym nadal odczuwane były skutki światowego kryzysu zapoczątkowanego w 2008 r. Mało optymistyczne prognozy analityków finansowych, skutkujące wprowadzaniem przez sektor bankowy zaostrzonych kryteriów przyznawania kredytów, znalazły swoje odzwierciedlenie w sytuacji na rynku nieruchomości.

Obserwowane na rynku niekorzystne tendencje, mogące mieć poważny wpływ na ostateczny wynik sprzedaży, złagodzone zostały przygotowaniem dużej i zróżnicowanej oferty nieruchomości, która z założenia wzbudzić miała zainteresowanie możliwie największej liczby inwestorów. Konieczna stała się korekta cen nieruchomości będących przedmiotem przetargu do poziomu cen akceptowanych przez rynek nieruchomości, w myśl zasady „*nieruchomość jest warta tyle, ile nabywca gotowy jest za nią zapłacić*”.

W omawianym okresie procedurą przygotowania do obrotu cywilnoprawnego objętych było około 450 nieruchomości o różnym przeznaczeniu. Przygotowanie finalnej oferty jest postępowaniem długotrwałym, łączącym w sobie wiele aspektów formalno-prawnych. Stąd wiele ze wspomnianych procedur podjętych zostało w latach poprzednich. Sukcesywnie wprowadzane w życie nowe plany miejscowe pozwoliły obejmować przygotowaniem kolejne obszary gruntów miejskich do zbycia, co przyniesie zapewne wymierne korzyści w następnych latach.

Efektem prac było przygotowanie potencjalnej oferty umożliwiającej w 2011 r. przeznaczenie do sprzedaży około 200 nieruchomości. Z tej liczby w wyniku przeprowadzonych postępowań przetargowych nabywców znalazło 150 nieruchomości o łącznej powierzchni 400 421 m^2, a dochód uzyskany ze sprzedaży wyniósł 164 063 970 zł (prawo własności) i blisko 6 200 000 zł (ustanowienie prawa użytkowania wieczystego). Uwzględniając zmienione kryzysem potrzeby rynku oraz utrudnienia w dostępie do kredytów, osiągnięte wpływy ze sprzedaży nieruchomości gruntowych uznać należy za satysfakcjonujące, zwłaszcza, jeśli zestawić je z zaplanowanym w uchwale budżetowej dochodem na poziomie **139 000 000 zł (146 500 000 zł wraz z użytkowaniem wieczystym)**.

Na podaną liczbę sprzedanych nieruchomości, składają się:
- 104 nieruchomości pod budownictwo jednorodzinne o powierzchni 99 495 m^2;
- 30 nieruchomości pod budownictwo wielorodzinne o powierzchni 113 015 m^2;
- 15 nieruchomości pod usługi o powierzchni 53 291 m^2;
- 1 nieruchomość pod aktywność gospodarczą o powierzchni 134 620 m^2.

Poniżej wykres obrazujący powierzchnię nieruchomości sprzedanych w latach 2007 – 2011 z podziałem na przeznaczenie wynikające z obowiązującego planu zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta.

	2007	2008	2009	2010	2011
budownictwo jednorodzinne	39 037	67 407	149 492	140 826	99 495
budownictwo wielorodzinne	12 556	26 123	63 511	199 219	113 015
usługi i aktywność gospodarcza	116 537	84 764	105 074	130 869	187 911

Odpowiadając na zapotrzebowanie rynku oraz kontynuując zapoczątkowany w latach wcześniejszych z inicjatywy Prezydenta Wrocławia program rozwoju terenów pod mieszkalnictwo, szczególny nacisk położono na przygotowanie atrakcyjnej oferty pod budownictwo mieszkaniowe jedno- i wielorodzinne. Ofertę nieruchomości pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną stanowiły działki pod realizację pojedynczych domów jak i zespołów, obejmujących od kilku do kilkunastu budynków. Efektem była sprzedaż 104 nieruchomości o łącznej powierzchni blisko 10 ha pod zabudowę jednorodzinną oraz 30 nieruchomości o łącznej powierzchni ponad 11 ha pod budownictwo wielorodzinne.
Równolegle z przygotowywaniem oferty pod budownictwo mieszkaniowe do sprzedaży przeznaczono atrakcyjne tereny umożliwiające dalszy rozwój przedsiębiorczości a w konsekwencji wpływających na rozwój gospodarczy Wrocławia. Oferta ta skierowana została do inwestorów sektora przemysłowego, produkcyjnego i usługowego. Sprzedaż w tym segmencie rynku nieruchomości zamknęła się liczbą 16 nieruchomości przeznaczonych pod usługi i aktywność gospodarczą o łącznej powierzchni blisko 19 ha.

Przedmiotem sprzedaży była między innymi nieruchomość zabudowana położona w samym sercu Miasta. Budynek usługowy usytuowany przy ul. Oławskiej 2 / Szewskiej 77a/Rynek 29 o powierzchni użytkowej 4 590 m^2 znalazł nabywcę za 35 788 416 zł. – była to najwyższa kwota osiągnięta ze sprzedaży nieruchomości w 2011 r. W wyniku rozstrzygniętego przetargu sprzedany został niezabudowany grunt o powierzchni 8 719 m^2, położony u zbiegu ulic Traugutta i Pułaskiego. Sprzedaż tej działki jest krokiem inicjującym przebudowę placu Społecznego zgodnie z nowym planem miejscowym. Teren ten za kwotę 11 720 000 zł nabyła wrocławska spółka OTIS.
W minionym roku rozstrzygnięto także przetarg i sfinalizowano zbycie nieruchomości przy ul. Fabrycznej. Teren o powierzchni 134 620 m^2 nabyła (użytkowanie wieczyste gruntu i własność budynków) spółka Wrocławski Park Technologiczny. W postępowaniu ofertowym spółka zadeklarowała przebudowanie obiektów dawnych zakładów PaFaWag na budynki produkcyjno – laboratoryjno – biurowe wraz z funkcjami towarzyszącymi. Zagospodarowanie nieruchomości przyczyni się do rewitalizacji terenów poprzemysłowych oraz zwiększenia bazy wspierania innowacyjnych rozwiązań, co z pewnością będzie skutkowało stworzeniem nowych miejsc pracy.

- **Sprzedaż nieruchomości w trybie bezprzetargowym na poprawę zagospodarowania sąsiednich nieruchomości**

W celu poprawy warunków zagospodarowania nieruchomości sąsiednich dokonano w trybie bezprzetargowym sprzedaży 40 nieruchomości o łącznej powierzchni 17 264 m^2, które nie stanowiły samodzielnych działek budowlanych. Dochody uzyskane z tej sprzedaży ukształtowały się na poziomie 7 377 820 zł. Przedmiotem „dosprzedaży" były między innymi grunty położone przy:

- ul. Deszczowej 27, 29, 29a - 706 500 zł;
- ul. Armii Ludowej 27 - 500 000 zł;
- ul. Wałbrzyskiej 1-3 - 1 197 504 zł.

- **Aport nieruchomości**

Istotnym elementem obejmującym kontynuację działań związanych z realizacją organizacji Piłkarskich Mistrzostw Europy EURO 2012, było sfinalizowanie rozpoczętej w 2010 r. procedury wniesienia aportem nieruchomości gruntowej, wraz z realizowaną budową stadionu piłkarskiego, położonej we Wrocławiu przy ul. Michała Drzymały/Lotniczej o łącznej powierzchni 164 149 m² - jako wkładu niepieniężnego do Spółki działającej pod firmą Wrocław 2012 Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we Wrocławiu. Gmina Wrocław objęła 186 488 udziałów po 1 000 zł każdy, o łącznej wartości 186 488 000 zł, pokrywając je aportem w postaci udziału 40/100 części w prawie własności wyżej opisanej nieruchomości, na której realizowana była budowa Stadionu Miejskiego.

W 2011 r. na własność sprzedanych zostało 148 nieruchomości gruntowych z przeznaczeniem pod budownictwo jedno- i wielorodzinne oraz usługi. Łączna wartość tych nieruchomości oszacowana przez rzeczoznawców majątkowych to 149 120 085 zł, a cena uzyskana z ich sprzedaży była o 5% większa i wyniosła 156 754 016 zł (o 5 % więcej).

Analizę cen nieruchomości gruntowych uzyskiwanych w 2011 r. w sprzedaży przetargowej

Przetarg	Ilość nieruchomości	Wycena biegłego [zł]	Cena uzyskana [zł]	Różnica pomiędzy ceną uzyskaną i wyceną [zł]
BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE JEDNORODZINNE				
I	59	12 397 935	16 245 000	+ 3 847 065
II	34	7 846 871	7 522 100	- 324 771
III	6	2 500 687	2 011 000	- 489 687
IV	5	1 066 432	706 200	- 360 232
I. Razem	104	23 811 925	26 484 300	+ 2 672 375
BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE WIELORODZINNE				
I	24	51 432 779	59 165 000	+ 7 732 221
II	5	6 515 098	4 739 800	- 1 775 298
IV	1	3 743 522	1 895 000	- 1 848 522
II. Razem	30	61 691 399	65 799 800	+ 4 108 401
USŁUGI				
I	8	57 893 185	61 483 416	+ 3 590 231
II	1	203 000	170 000	- 33 000
III	3	2 462 335	1 333 000	- 1 129 335
IV	1	198 241	133 500	- 64 741
rokowania	1	2 860 000	1 350 000	- 1 510 000
Razem	14	63 616 761	64 469 916	+ 853 155
W SUMIE	**148**	**149 120 085**	**156 754 016**	**+ 7 633 931**

Ceny nieruchomości sprzedanych na przestrzeni lat 2009 – 2011

		Budownictwo jednorodzinne		Budownictwo wielorodzinne		Usługi i aktywność gospodarcza	
rok	Dzielnica	Zakres cenowy [zł]	Średnia cena za 1 m² [zł]	Zakres cenowy [zł]	Średnia cena za 1 m² [zł]	Zakres cenowy [zł]	Średnia cena za 1 m² [zł]
2011	Fabryczna	od 95 do 596	267	od 278 do 854	554	od 125 do 1 795	509
	Krzyki	od 304 do 966	458	od 143 do 897	430	od 359 do 3 218	1 095
	Psie Pole	od 157 do 436	219	od 221 do 1 310	348	od 300 do 754	480
	Stare Miasto	-	-	od 1 137 do 3 691	2 024	od 1 498 do 2 332	2 059
	Śródmieście	-	-	od 814 do 2 657	1 114	-	-
2010	Fabryczna	od 134 do 704	252	od 210 do 1 108	328	od 172 do 672	498
	Krzyki	od 248 do 850	367	od 150 do 2 351	482	od 542 do 655	551
	Psie Pole	od 184 do 433	294	398	398	305	305
	Stare Miasto	-	-	-	-	od 1 348 do 2 675	2 268
	Śródmieście	-	-	od 735 do 2 108	1 212	-	-
2009	Fabryczna	od 121 do 663	285	od 320 do 795	666	od 148 do 825	246
	Krzyki	od 160 do 630	362	od 303 do 1 660	545	od 332 do 1 754	780
	Psie Pole	od 136 do 502	204	od 195 do 205	196	od 98 do 248	153
	Stare Miasto	-	-	-	-	od 1 460 do 3 475	2 210
	Śródmieście	954	954	2 979	2 979	-	-

- **Sprzedaż lokali mieszkalnych**

W 2011 r. kontynuowana była polityka Miasta zakładająca sukcesywną prywatyzację mieszkaniowych zasobów komunalnych poprzez sprzedaż lokali na rzecz ich najemców. W okresie 12 miesięcy 2011 r. wnioski o nabycie zajmowanych lokali na własność złożyło 2 261 najemców lokali mieszkalnych.
W okresie od 1 stycznia 2011 r. do 31 grudnia 2011 r. przeznaczonych zostało do sprzedaży w trybie bezprzetargowym na rzecz najemców **1 613 lokali mieszkalnych** w budynkach wielolokalowych i małych domach mieszkalnych, a dla 29 najemców określone zostały nowe warunki sprzedaży. Ogłoszone zostały 83 przetargi na sprzedaż wolnych lokali mieszkalnych.
W okresie sprawozdawczym sprzedanych zostało 1 411 lokali mieszkalnych w domach wielolokalowych i małych domach mieszkalnych, w tym:

- w trybie bezprzetargowym na rzecz najemców – 1 363 lokali mieszkalnych, z tego:
  - 1 344 lokali w budynkach wielolokalowych,
  - 19 lokali w małych domach mieszkalnych,
- w trybie przetargowym 48 lokali mieszkalnych,
- 8 umów dotyczyło dosprzedaży części nieruchomości przyległych – nie stanowiących samodzielnych lokali, do wcześniej wyodrębnionych lokali, w celu poprawy ich funkcjonalności.

Dochód uzyskany ze sprzedaży lokali mieszkalnych w 2011 r. wyniósł 50 930 850 zł, co stanowi 122,4% planowanych wpływów w tej pozycji planu.
Z oferty nabycia lokali mieszkalnych rezygnację złożyło 329 najemców. W większości przypadków rezygnacja z nabycia lokalu nastąpiła z uwagi na brak środków finansowych.
Przy sprzedaży lokali mieszkalnych zastosowanie miały bonifikaty wynikające z przepisów uchwały Rady Miejskiej tj. 90 % i 98 % przy jednoczesnej sprzedaży wszystkich lokali w budynku.
Średnia cena nabycia lokalu mieszkalnego przez najemcę po udzielonej bonifikacie wyniosła 26 105,00 zł.
Na poczet ceny nabycia lokali mieszkalnych zaliczono nabywcom zrewaloryzowane kaucje mieszkaniowe na łączną kwotę 237 623,00 zł.
W 2011 r. w trybie tzw. sprzedaży równoczesnej, Miasto sprzedało 248 lokali mieszkalnych, co pozwoliło ograniczyć o 88 liczbę wspólnot mieszkaniowych z udziałem Miasta i przyczyniło się do zmniejszenia kosztów związanych z zarządzaniem zasobami komunalnymi.
Ponadto, przy sprzedaży lokali mieszkalnych zastosowanie miały zapisy uchwały Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21 stycznia 2010 r. o zwrocie nakładów jakie Miasto poniosło na remonty części wspólnych budynków mieszkalnych. Obowiązująca bonifikata obniżana była o 0,3% za każde pełne 1 000,00 zł nakładów w udziale przypadającym na sprzedawany lokal. Z tego tytułu Miasto uzyskało dochody w kwocie 3 039 382,15 zł.

W 2011 r. w trybie przetargowym zostało sprzedanych 48 wolnych lokali mieszkalnych, w większości o powierzchni przekraczającej 80 m^2, wymagające modernizacji i poniesienia znacznych nakładów finansowych. Ceny uzyskane w przetargach za 1 m^2 wolnych lokali mieszkalnych mieszczą się w przedziale od 1 490 zł do 9 126 zł.

- **Sprzedaż lokali użytkowych**

W 2011 r. procedurą przygotowania do sprzedaży objętych było 70 lokali użytkowych przeznaczonych do sprzedaży w drodze przetargowej oraz 37 lokali użytkowych przeznaczonych do sprzedaży na rzecz najemców.
W okresie 12 miesięcy 2011 r. ogółem sprzedanych zostało 93 lokali użytkowych, a dochód uzyskany z tego tytułu wyniósł 52 640 350 zł. Plan finansowy w tej pozycji wykonany został w 138,5%.
W trybie bezprzetargowym na rzecz najemców sprzedanych zostało 30 lokali użytkowych (w tym 4 lokale garażowe).

W trybie przetargowym sprzedane zostały 63 wolne lokale użytkowe (w tym 2 lokale garażowe). Ceny uzyskane za 1 m^2 powierzchni użytkowej zbytej w tym trybie mieszczą się w przedziale 1 635 – 16 993 zł.

Najwyższe ceny za 1 m^2 powierzchni użytkowej uzyskane ze sprzedaży wolnych lokali użytkowych w trybie przetargowym

Lp.	Adres lokalu	Cena wywoławcza do przetargu (zł/m^2)	Cena uzyskana w przetargu (zł/m^2)
1	ul. Piłsudskiego 58 (1B)	8 998	**29 599**
2	ul. Piłsudskiego 62 (1B)	8 543	**27 416**
3	ul. Kuźnicza 25 (1D)	7 640	**25 757**
4	ul. Piłsudskiego 60 (1A)	8 628	**21 116**
5	Plac Solny 17 (1B)	11 158	**17 888**
6	ul. Powstańców Śląskich 139 (1B)	4 256	**16 867**
7	ul. Kuźnicza 25 (1E)	7 313	**16 429**
8	ul. Świdnicka 24-26 (U1)	11 921	**15 325**
9	ul. Sukiennice 3/4 (1A)	12 904	**14 780**
10	ul. Ofiar Oświęcimskich 2 (1A)	10 820	**13 683**

- **Aktualizacja opłat z tytułu użytkowania wieczystego**

Realizując zarządzenie Prezydenta Wrocławia nr 43/10 z dnia 17 grudnia 2010 r. Wydział Nabywania i Sprzedaży Nieruchomości Biuro Sprzedaży Lokali kontynuował procedury mające na celu aktualizację opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości znajdujących się w 65 obrębach ewidencyjnych.

W 2011 r. zaktualizowano opłaty w odniesieniu do 4 514 nieruchomości lokalowych. Użytkownicy wieczyści od 1 stycznia 2012 r. zobowiązani są wnosić zaktualizowane opłaty. Przewidywany wzrost dochodów Miasta z tego tytułu wyniesie około 800 000 złotych.

- **Przekształcenie prawa użytkowania wieczystego gruntu w prawo własności**

Procedury administracyjne związane z realizacją wniosków właścicieli lokali o przekształcenie na własność przysługującego im współużytkowania wieczystego gruntu związanego ze sprzedanymi lokalami mieszkalnymi i użytkowymi prowadzone są w oparciu o przepisy ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości. W 2011 r. w trybie przepisów w/w ustawy wydanych zostało 190 decyzji administracyjnych, w których rozpatrzono łącznie 1 647 złożonych wniosków, w tym:

- 175 o przekształceniu prawa,
- 15 odmawiających przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności.

Ponadto wydanych zostało 4 decyzje uchylające i 2 decyzje stwierdzające wygaśnięcie decyzji. Dochody z tego tytułu w 2011 r. wyniosły 2 395 450 zł, co stanowi 108,8%.
Przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności jest procesem, którego skuteczność zależy w głównej mierze od poprawności złożonych wniosków o przekształcenie. Uchwalona przez Sejm w dniu 28 lipca 2011 r. nowelizacja przepisów obowiązującej ustawy o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności spowodowała zmianę stanu prawnego i niektóre wnioski ze względów formalnych nie mogły być przedmiotem ostatecznego załatwienia w ustawowych terminach.

- **Monitoring wtórnego obrotu lokalami**

Komunalne lokale mieszkalne i użytkowe nabyte przez najemców na własność są przedmiotem wtórnego obrotu na rynku nieruchomości. W 2011 r. do Wydziału Nabywania i Sprzedaży Nieruchomości wpłynęło 1 168 umów sprzedaży, darowizn, zniesienia współwłasności i umów dożywocia lokali mieszkalnych, 31 umów sprzedaży małych domów i lokali mieszkalnych w małych domach, 46 umów sprzedaży lokali użytkowych i 126 umów dotyczących sprzedaży lokali garażowych. Proces wtórnego obrotu lokalami sprzedanymi na rzecz najemców przez Miasto jest monitorowany głównie pod kątem przysługujących Miastu roszczeń o zwrot bonifikat udzielonych przy sprzedaży lokali mieszkalnych.
W myśl nowelizacji ustawy o gospodarce nieruchomościami, jeżeli środki uzyskane ze sprzedaży lokalu na rynku wtórnym zostaną w przeciągu roku przeznaczone na zakup innego lokalu mieszkalnego, to Gmina nie będzie domagać się zwrotu bonifikaty.
Obecnie analizowane są 84 transakcje sprzedaży lokali mieszkalnych, które sprzedane zostały przed upływem 5 lat od daty nabycia. W 2011 r. Prezydent Wrocławia wydał 2 zarządzenia w sprawie zwrotu bonifikaty oraz 55 zarządzeń w sprawie odstąpienia od żądania zwrotu bonifikaty, po uprzednim rozpatrzeniu wszystkich udokumentowanych wniosków.

Rok	Ilość sprzedanych lokali przez Gminę Wrocław	Ilość sprzedanych lokali we wtónym obrocie nabytych od Miasta w latach ubiegłych			Sprzedaż przed upływem 5 lat od nabycia od Gminy Wrocław (ilość umów)
		Razem	Umowy sprzedaży	Umowy darowizny, zamiany i inne	
2004	1 429	1 356	851	505	95
2005	1 308	1 403	887	516	44
2006	1 225	1 294	811	483	57
2007	1 558	1 263	579	684	51
2008	1 858	1 088	516	572	44
2009	1 531	960	253	707	51
2010	1 519	117	505	612	95
2011	1 411	1 189	553	636	84
Razem	**11 839**	**8 670**	**4 955**	**4 715**	**521**

W 2011 r. działania Wydziału Nabywania i Sprzedaży Nieruchomości obejmowały również regulacje stanów prawnych nieruchomości wspólnotowych w zakresie korekty udziałów w nieruchomościach wspólnych. Objęto nimi 1 070 właścicieli lokali, w sprawie tej przygotowane zostały 232 zarządzenia Prezydenta Wrocławia i zawartych zostało 196 aktów notarialnych korygujących udziały właścicieli lokali w częściach wspólnych nieruchomości.

- **Nabywanie nieruchomości do zasobu Gminy Wrocław**

W 2011 r. Wydział Nabywania i Sprzedaży Nieruchomości wykonywał zadania związane z realizacją inwestycji celu publicznego w ramach:
- projektu Zintegrowany System Transportu Szynowego w Aglomeracji i we Wrocławiu – etap I,
- budowy i przebudowy wałów przeciwpowodziowych w osiedlu Kozanów,
- budowy nowych dróg i przebudowy dróg istniejących.

Ponadto w 2011 r. Wydział kontynuował zadnia dotyczące rozpoczętych w latach ubiegłych inwestycji związanych z organizacją i przeprowadzeniem EURO-2012 oraz budową i rozbudową układu komunikacyjnego.

Procesy pozyskiwania gruntów dla realizacji celu publicznego w roku sprawozdawczym prowadzone były w następujących trybach:
- ustawy o przygotowaniu i organizacji Mistrzostw Europy w piłce nożnej EURO 2012;
- ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych;
- ustawy o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych;
- ustawy o gospodarce nieruchomościami (art. 98);
- cywilnoprawnym (nabycie i zamiany nieruchomości).

Za nieruchomości nabyte z mocy prawa pod drogi publiczne do zasobu Miasta, Skarbu Państwa oraz województwa, przysługują odszkodowania.
Odszkodowanie te:
- za nieruchomości nabyte z mocy prawa na podstawie ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych zostały ustalane w trybie administracyjnym. W przypadku nieruchomości przeznaczonych pod drogi gminne i powiatowe odszkodowanie zostały ustalane przez starostę, a w przypadku dróg wojewódzkich i krajowych - przez wojewodę;
- za nieruchomości nabyte z mocy prawa na podstawie art. 98 ustawy o gospodarce nieruchomościami zostały uzgadniane z byłym właścicielem lub użytkownikiem wieczystym w trybie cywilnym. W przypadku gdy nie doszło do uzgodnienia wysokości odszkodowania, zostały ustalone w trybie administracyjnym.

Odszkodowanie przysługuje również za nieruchomości nabyte pod realizację przedsięwzięć EURO 2012. Odszkodowanie to uzgadniane jest w trybie cywilnym, a w przypadku gdy nie dojdzie do uzgodnienia wysokości odszkodowania, w trybie administracyjnym przez wojewodę.

W 2011 r. pracownicy Wydziału uczestniczyli w postępowaniach administracyjnych i cywilnoprawnych dotyczących inwestycji drogowych i przedsięwzięć EURO 2012, rozpoczętych w latach ubiegłych, a kontynuowanych w 2011 r.
Postępowania administracyjne dotyczące ustalenia odszkodowań zostały zestawione poniżej.

Prowadzone w 2011 r. postępowania administracyjne w sprawie ustalenia wysokości odszkodowań

W trybie przepisów ustawy:	Zadania inwestycyjne	Ilość postępowań	Pow. gruntów przejętych (ha)	Ilość wydanych decyzji		Kwota wypłaconego odszkod. (w mln zł)	Kwota wypłaconej zaliczki (w mln zł)
				Ostatecznych	Nie-ostate-cznych		
„o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji zakresie dróg publicznych,” odszkodowania za grunty, które z mocy prawa przeszły na własność: a) Gminy Wrocław (pod drogi gminne i powiatowe)	ul. Graniczna, ul. Nowogródzka Obwodnica Śródmiejska Etap II, ul. Dróżnicza i al. ViValdiego, ul. Okulickiego, ul. Parafialna-Pawia, ul. Sucha węzeł przesiadkowy, ul. Wałbrzyska, ul. Suwalska, ul. Racławicka-Odkrywców, ul. Topolowa-Mościckiego	78	15,52	19	31	0.9	2,5
b) województwa dolnośl. (drogi wojewódzkie)	ul. Bardzka, ul. Osobowicka-Ślazowa	11	1,19	-	-	-	-
c) Skarbu Państwa (drogi nowe)	Obwodnica Śródmiejska Etap II, przebudowa ul. Kosmonautów	48	19	-	1		
„o przygotowaniu i organizacji Mistrzostw Europy w piłce nożnej EURO 2012”, odszkodowania za grunty, które z mocy prawa przeszły na własność Gminy Wrocław: przeznaczone pod: -przedsięwzięcia EURO 2012	Otoczenie Stadionu Budowa linii tramwajowej w ul. Pilczyckiej, Dokerskiej	27	3,63	-			
„o gospodarce nieruchomościami” (art. 98),	- ul. Wiwulskiego, - ul. Dmowskiego - ul. Międzyrzecka, - ul. Mińska-Graniczna, - ul. Brodzka	5	1,59	2	-	1,78	
„ o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych”	Wał Kozanowski	3	0,26	-	-	-	-
	Razem	**172**	**39**	**21**	**32**	**2,68**	**2,5**

W sprawach dotyczących odszkodowań za grunty Gminy Wrocław, które przeszły z mocy prawa na własność Skarbu Państwa (drogi krajowe) lub na własność Województwa Dolnośląskiego (drogi wojewódzkie).

Prowadzone w 2011 r. postępowania w sprawie ustalenia odszkodowania w trybie ugody administracyjnej

Lp.	Zadanie inwestycyjne	Ilość ugód	Pow. (ha)	Kwota odszkodowania (zł)	Szacunkowa wartość nieruchomości przekazanych przez Gminę Wrocław (w mln zł)
1.	ul. Kosmonautów - droga krajowa	2	5,74	100	6
2.	Północna Obwodnica Śródmiejska ETAP II – droga krajowa	4	2,72	100	7
3.	ul. Ślazowa do ul. Osobowickiej – droga wojewódzka	1	1,70	100	1
4.	Łącznik Żmigrodzki- droga krajowa	1	1,04	100	1
	RAZEM	**8**	**11,20**	**400**	**15**

W trybie cywilnym zostały uzgodnione wysokości odszkodowań na podstawie ustawy o przygotowaniu i organizacji Mistrzostw Europy w piłce nożnej EURO 2012, w związku z realizacją budowy połączenia tramwajowego w osiedlu Kozanów. Odszkodowania te zostały uzgodnione w negocjacjach na kwotę 1 500 000 zł, za grunt o pow. 0,8982 ha. Średnia cena 1 m^2 - 157,50 zł. Wypłacono je na rzecz 7 osób prawnych i 277 właścicieli nieruchomości lokalowych, tworzących dwie wspólnoty mieszkaniowe.
Na wniosek właścicieli wydzielone zostały grunty przeznaczone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod drogi publiczne, które z mocy prawa przeszły na własność Miasta. Zgodnie z przepisem art. 98, ust. 3 ustawy o gospodarce nieruchomościami byłym właścicielom przysługuje odszkodowanie. W drodze negocjacji uzgodniono odszkodowania za grunty o pow. około 7 ha na kwotę ponad 6 300 000 zł, wraz z nakładami. Średnia cena – 110 zł/m^2.
W wyniku przeprowadzonych negocjacji z deweloperami realizującymi budowę osiedla mieszkaniowego w rejonie ul. Kminkowej w osiedlu Lipa Piotrowska wypłacono za grunty o pow. 0,7207 ha odszkodowanie w symbolicznej kwocie 1 zł. Szacunkowa wartość tych gruntów wynosi około 750 000 zł.
Agencja Nieruchomości Rolnych, na wniosek Miasta, nieodpłatnie przekazała grunty przeznaczone pod drogi publiczne o łącznej powierzchni 0,61 ha.
Na podstawie 38 umów cywilnoprawnych Miasto nabyło w 2011 r. na cele budowy dróg publicznych nieruchomości gruntowe o powierzchni 5,4 ha, na pozostałe cele publiczne 6,1 ha. Łączna kwota nabycia tych nieruchomości wynosiła 3 500 000 zł.

W poniższej tabeli zestawiono umowy nabycia gruntów oraz ustalone odszkodowania w trybie cywilnoprawnym.

Przeprowadzone w 2011 r. postępowania w trybie cywilnoprawnym

Lp.	Rodzaj umowy	Położenie nieruchomości	Ilość umów	Pow. (ha)	Kwota wydatkowana (w mln zł)
1.	Porozumienia w sprawie uzgodnienia wysokości odszkodowania w trybie art. 98 ust. 3 ugn za działki gruntu wydzielone pod drogi publiczne, z nieruchomości której podział został dokonany na wniosek właściciela;	Obręby: - Żerniki, - Jerzmanów, - Brochów, - Marszowice, - Pawłowice - Poświętne	24	7,0	6,3

2.	**Umowy nabycia nieruchomości przeznaczonych pod:** a) pod drogi publiczne, b) zieleń,	I. Obręby: Dabie -Most Wschodni (nieruchomość lokalowa), Strachowice- ul. Graniczna Nowy Dwór - Park Milenijny	23 3	0,67 3,8	2,0 1,2
3.	Umowy zamiany nieruchomości	Obręby: - Grabiszyn, - Gaj, - Psie Pole, - Widawa, - Partynice, - Złotniki,	12	2,3	0,5
4.	Porozumienia w sprawie ustalenia wysokości odszkodowania w trybie ustawy „o przygotowaniu i organizacji Mistrzostw Europy w piłce nożnej EURO 2012: - za nieruchomości przeznaczone pod realizację inwestycji EURO 2012	Obręby: - Jerzmanowo - ul. Strachowicka Kozanów - ul. Dokerska i Pilczycka	3 284	0,03 0,9	0,3 1,5
5.	Porozumienia w sprawie ustalenia wysokości odszkodowania w trybie ustawy o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych	Obręb Kozanów - Wał przeciwpowodziowy	1	1,5	0,7
		RAZEM	**350**	**16,20**	**12,50**

W 2011 r. pracownicy Wydziału uczestniczyli w około 180 postępowaniach administracyjnych oraz 350 cywilnoprawnych, związanych z nabywaniem nieruchomości niezbędnych na realizację inwestycji celu publicznego. Bezpośredni udział finansowy Wydziału w 2011 r. na realizację zadań z zakresu wypłaty odszkodowań oraz zakupu i zamian nieruchomości wyniósł **około 14 mln**. Pozostała kwota **w wysokości 3,5 mln zł** pochodziła ze środków inwestycyjnych przepisanych do poszczególnych jednostek realizujących inwestycje celu publicznego. Ponadto pracownicy Wydziału uczestniczyli w 3 postępowaniach wywłaszczeniowych dotyczących pozyskania gruntów przeznaczonych pod przebudowę ulicy Granicznej oraz w 6 postępowaniach o zwrot wywłaszczonych nieruchomości w rejonie Portu Lotniczego.

- **Organizacja przetargów**

Wydział Nabywania i Sprzedaży Nieruchomości przeprowadził w 2011 r. ogółem **470 przetargów i rokowań na zbycie nieruchomości lokalowych i gruntowych**, a więc o **20% więcej niż w roku ubiegłym**.
W roku sprawozdawczym przedmiotem zbycia w trybie przetargowym było **347 nieruchomości**, w tym:

- 206 nieruchomości gruntowe,
- 141 nieruchomości lokalowych.

Pomimo wyraźnie zmniejszonego popytu, 167 z nich (czyli 48 %) zostało sprzedanych w pierwszych przetargach, za cenę wyższą od wartości oszacowanej przez rzeczoznawcę majątkowego.

Nieruchomości lokalowe

Rodzaj przetargu	Forma zbycia	Opis lokalu	Ilość przetargów	Ilość przetargów - wyłonieni nabywcy	Ilość przetargów – bez rezultatu
USTNY	Sprzedaż	Mieszkalne	81	44	37
		Użytkowe	104	67	37
		Razem	**185**	**111**	**74**

Nieruchomości gruntowe

Rodzaj przetargu	Forma zbycia	Opis nieruchomości	Ilość przetargów	Ilość przetargów - wyłonieni nabywcy	Ilość przetargów - bez rezultatu
USTNY	Sprzedaż	Zabudowane	23	11	12
		Niezabudowane	250	134	116
	Dzierżawa na czas oznaczony do 3 lat	Niezabudowane	2	0	2
OFERTOWY	Sprzedaż	Zabudowane	5	2	3
		Niezabudowane	2	2	0
ROKOWANIA	Sprzedaż	Zabudowane	2	0	2
		Niezabudowane	1	1	0
		Razem	**285**	**150**	**135**

Analiza przeprowadzonych postępowań przetargowych na sprzedaż nieruchomości gruntowych

Numer przetargu/rokowania	Przetargi ustne				Przetargi ofertowe				Rokowania				Razem
	Zabudowane		Niezabudowane		Zabudowane		Niezabudowane		Zabudowane		Niezabudowane		
	Wyniki przetargów												Wyłonieni nabywcy
	Pozytywny	Negatywny	Pozytywny	Negatywny	Pozytywny	Negatywny	Pozytywny	Negatywny	Pozytywny	Negatywny	Pozytywny	Negatywny	
II. I	5	8	86	80	2	2	2	x	x	1	1	x	**95**
II	5	4	33	26	x	1	x	x	x	x	x	x	**38**
III	1	x	8	11	x	x	x	x	x	x	x	x	**9**
IV	x	x	7	1	x	x	x	x	x	x	x	x	**7**
V	x	x	x	x	x	x	x	x	x	1	x	x	**1**
Razem	**11**	**12**	**134**	**118**	**2**	**3**	**2**	**0**	**0**	**2**	**1**	**0**	**150** **285**

W przetargach zorganizowanych przez Wydział w 2011 r. wzięło udział łącznie 1 107 osób prawnych i fizycznych. Odnotowano spadek liczby uczestników w stosunku do roku 2010, kiedy to w przetargach uczestniczyło 1 631 osób. Te liczby wyraźnie wskazują na osłabienie koniunktury na rynku nieruchomości i spadek zainteresowania inwestorów. Tym bardziej cieszy fakt, iż sprzedanych zostało aż 261 z 291 nieruchomości skierowanych do zbycia. Jest to wynik bardzo dobrego dopasowania oferty do oczekiwań nabywców.

Poniżej wykres przedstawiający liczbę przetargów w latach 2008-2011 oraz liczbę licytantów biorących w nich udział.

	2008	2009	2010	2011
liczba uczestników przetargów	581	1 044	1 631	1 107
liczba przetargów	281	536	383	470

W 2011 r. największym zainteresowaniem cieszyły się przetargi na sprzedaż działek pod budownictwo jednorodzinne położonych w dzielnicy Fabryczna w obrębie Złotniki przy ulicach:

- Mieroszowskiej 9 (o powierzchni 716 m²) – uczestniczyło 38 osób;
- Mieroszowskiej 7 (o powierzchni 847 m²) – uczestniczyło 21 osób;
- Mieroszowskiej 11 (o powierzchni 715 m²) – uczestniczyło 17 osób.

Najwyższą cenę za 1 m² gruntu osiągnięto przy sprzedaży działek położonych przy:

- ul. Łanowej 5a (o powierzchni 910 m²) - 615 zł;
- ul. Mieroszowskiej 11 i ul. Mieroszowskiej 13 (obie o powierzchni 715 m²) - 594 zł.

Najwyższą cenę za 1 m² gruntu uzyskano ze sprzedaży nieruchomości niezabudowanych przeznaczonych pod:

- hotel – ul. H. Modrzejewskiej – 2 332 zł (w trybie przetargu ofertowego);
- budownictwo wielorodzinne z usługami - ul. Śrutowa - 1 642 zł.

Wyjątkowo wysokie ceny za 1 m² powierzchni użytkowej osiągnięto w przetargach na sprzedaż lokali w centrum miasta położonych przy:

- ul. gen. J. Piłsudskiego 58/1B (o powierzchni 67,54 m²) osiągnięta cena za 1 m² - 29 598 zł w przetargu uczestniczyło 40 osób;
- ul. gen. J. Piłsudskiego 62/1B (o powierzchni 46,47 m²) osiągnięta cena za 1 m² - 27 415 zł w przetargu uczestniczyło 27 osób;
- ul. Powstańców Śląskich 139/1B (o powierzchni 78,47 m²) osiągnięta cena za 1 m² - 19 166 zł w przetargu uczestniczyło 25 osób.

Dużym zainteresowaniem cieszyły się przetargi na sprzedaż wolnych lokali mieszkalnych. Najwyższe ceny uzyskano przy sprzedaży lokali mieszkalnych położonych przy:

- ul. A. Potiebni 12/3 (o powierzchni 67,45 m²) uczestniczyło 28 osób, uzyskana cena za 1 m² - 5 322 zł;
- ul. Szewska 14 /4A (o powierzchni 46,23 m²) uczestniczyło 27 osób, uzyskana cena za 1 m² - 7 008 zł;

- ul. Łódzka 11/6 (o powierzchni 20,08 m²) uczestniczyły 23 osoby, uzyskana cena za 1 m² - 7 221 zł.

W roku sprawozdawczym najwyższe kwoty uzyskano ze sprzedaży nieruchomości budynkowej położonej przy:
- ul. Oławskiej 2/Szewskiej 77a/Rynek 29 – 38 400 000 zł;

oraz nieruchomości gruntowych położonych przy:
- ul. R. Traugutta 43-55/Haukego Bosaka 30-34 – 11 700 000 zł;
- ul. L. Idzikowskiego 12-24 – 10 100 000 zł.

- Informacja o zawartych aktach notarialnych

W 2011 r. Wydział Nabywania i Sprzedaży Nieruchomości uczestniczył w przygotowaniu i podpisaniu 1 930 umów sporządzonych w formie aktów notarialnych.

LP.	Akty notarialne – 2011 rok	Ilość
1	Sprzedaż lokali mieszkalnych	1 411
2	Sprzedaż lokali użytkowych	93
4	**ZMIANY WYSOKOŚCI UDZIAŁÓW I INNE**	196
5	**SPRZEDAŻ NIERUCHOMOŚCI GRUNTOWYCH ZABUDOWANYCH I NIEZABUDOWANYCH**	193
6	Przeniesienia prawa własności do nieruchomości (aport)	1
7	Nabycia do zasobu Gminy (w tym zamiany, darowizny) nieruchomości gruntowych zabudowanych, niezabudowanych i lokali mieszkalnych	36
	RAZEM	**1 930**

- Promocja i reklama

Aby utrzymać wysoki poziom sprzedaży w trudnej sytuacji jaka miała miejsce na rynku nieruchomości w 2011 r., Wydział znacznie zintensyfikował promocję wrocławskich nieruchomości, tak aby dotrzeć do jak największej rzeszy inwestorów i jak najlepiej zaprezentować ofertę Miasta. W tym celu dział promocji zwiększył nakłady finansowe na reklamę, a także poszerzył zakres działań promocyjnych.
W związku z rozwojem nowych mediów, coraz powszechniejszym dostępem do Internetu, a także wzrostem świadomości i umiejętności korzystania z zasobów sieci, promocja nieruchomości w dużej mierze miała miejsce online. Popularnością cieszyła się podstrona portalu www.wrocław.pl dotycząca sprzedaży działek jednorodzinnych. W rozmowach telefonicznych klienci powoływali się na informacje uzyskane z tej strony. Wykazywali również zadowolenie z powszechnego dostępu do oferty znajdującej się na www.bip.um.wroc.pl. Kluczowym portalem informacyjnym jest jednak „giełda nieruchomości", która od wielu lat stanowi podstawowe źródło wiedzy na temat wrocławskich nieruchomości.
Nowym obszarem reklamy w Internecie stał się portal http://ofertyinwestycyjne.pl/, na którym umieszczane były najatrakcyjniejsze nieruchomości oferowane do sprzedaży, wraz ze wszystkimi informacjami, zdjęciami, mapami, a także, zgodnie z obowiązującymi trendami, z bezpośrednim przekierowaniem do zasobów map Googla.
Za pomocą programów graficznych zostały stworzone nowe prezentacje multimedialne oparte i dostosowane do identyfikacji wizualnej miasta, które są stale wyświetlane na ekranie dostępnym dla wszystkich klientów Urzędu. Również slajdy z prezentacji służą jako ulotki reklamowe i są mailowo wysyłane klientom polskim i zagranicznym w odpowiedzi na liczne internetowe zapytania.

Dział promocji kontynuował także tradycyjne formy reklamy, czyli ogłoszenia w prasie, oraz zamieszczanie tablic, tabliczek i banerów reklamowych na nieruchomościach, działkach bądź w ich bliskim otoczeniu. Oprócz działań promocyjnych w kraju, podjęte zostały również przedsięwzięcia za granicą. Miasto, jak co roku, uczestniczyło w międzynarodowych targach nieruchomości w Cannes i Monachium.
Na największych międzynarodowych targach nieruchomości w Cannes kluczowym wydarzeniem było zaprezentowanie na stoisku Wrocławia nowej koncepcji zagospodarowania placu Społecznego. Nowy plan miejscowy zakłada m.in. zmianę istniejącego układu komunikacyjnego oraz funkcji terenu. Nieruchomości położone na tym terenie będą mogły być zagospodarowane na cele usługowe, biurowe oraz mieszkaniowe, a sprzedawane będą sukcesywnie w miarę przebudowy placu. Na potrzeby promocji owej inwestycji Wydział Nabywania i Sprzedaży Nieruchomości przy współpracy z Wydziałem Architektury i Budownictwa stworzył makietę architektoniczną, dzięki której potencjalni inwestorzy dowiadywali się o umiejscowieniu poszczególnych nieruchomości, układzie komunikacyjnym w tym rejonie oraz planowanych zmianach.

Oferta Miasta obejmowała również atrakcyjnie położone nieruchomości przeznaczone pod działalność usługową: przy ul. Traugutta 43-45 (pierwsza nieruchomość na placu Społecznym oferowana przez Miasto do sprzedaży), przy ul. Ruskiej/ Kazimierza Wielkiego oraz ul. Zielińskiego/ Piłsudskiego. Promowano także nieruchomości pod hotele usytuowane przy ul. Modrzejewskiej oraz ul. Maślickiej i ul. Michała Drzymały (w pobliżu stadionu), a także tereny przy ul. Granicznej znajdujące się w sąsiedztwie portu lotniczego i jednocześnie zjazdu z autostradowej obwodnicy Wrocławia.
Wśród ofert na sprzedaż znalazły się także atrakcyjne nieruchomości przeznaczone pod aktywność gospodarczą i centrotwórczą – zlokalizowane na Kępie Mieszczańskiej przy ul. Księcia Witolda (zabudowane m.in. zabytkowym spichlerzem), ul. Włodkowica 15 (z dawnym budynkiem klasztoru), a także nieruchomości zabudowane budynkami do rewitalizacji leżące w ścisłym centrum miasta tj. przy placu Solnym 4, ul. Włodkowica 4, ul. Cieszyńskiego 15, ul. Benedyktyńskiej 6, ul. Poniatowskiego 9-13, Wyspie Słodowej 7-7a, ul. Łaciarskiej 30-33, ul. Piłsudskiego 89-91, ul. Drobnera 5-7, ul. Mickiewicza 91.

- **Informacja o ilości i treści zarządzeń Prezydenta Wrocławia przygotowanych w 2011 r.**

Gospodarowanie nieruchomościami komunalnymi i związany z tym obrót nieruchomościami poprzedzony jest podjęciem stosownych Zarządzeń przez Prezydenta Wrocławia. W 2011 r. Wydział Nabywania i Sprzedaży Nieruchomości przygotował łącznie **2 254 projektów** Zarządzeń Prezydenta.

Informacja o ilości i treści zarządzeń Prezydenta Wrocławia przygotowanych w 2011 r.

LP.	TYTUŁ ZARZĄDZENIA	ILOŚĆ ZARZĄDZEŃ	LICZBA NIERUCHOMOŚCI OBJĘTYCH ZARZĄDZENIAMI
1	W sprawie przeznaczenia do sprzedaży lub oddania w użytkowanie wieczyste nieruchomości gruntowych zabudowanych i niezabudowanych w trybie przetargowym, bezprzetargowym i w trybie przetargu ograniczonego.	185	185
2	Zmieniające zarządzenia w sprawie przeznaczenia do sprzedaży w trybie przetargowym nieruchomości gruntowej zabudowanej i niezabudowanej.	3	3
3	W sprawie wyrażenia zgody na sporządzenie aneksu do umowy notarialnej.	1	1
4	W sprawie wyrażenia zgody na wykreślenie hipoteki ustanowionej na rzecz Gminy Wrocław oraz wykreślenie prawa odkupu nieruchomości objętych księga wieczystą .	9	9
5	W sprawie ogłoszenia przetargu ustnego pierwszego, drugiego, trzeciego, czwartego nieograniczonego lub ograniczonego na sprzedaż lub oddanie w użytkowanie wieczyste nieruchomości gruntowych zabudowanych i niezabudowanych.	276	276
6	W sprawie ogłoszenia przetargu pisemnego pierwszego, drugiego, nieograniczonego lub ograniczonego na sprzedaż lub oddanie w użytkowanie nieruchomości gruntowych	3	3
7	W sprawie ogłoszenia przetargu pisemnego ograniczonego do podmiotów prowadzących działalność w zakresie leasingu	1	1
8	W sprawie odwołania przetargu ustnego nieograniczonego na sprzedaż nieruchomości gruntowej niezabudowanej.	4	4
9	W sprawie ogłoszenia rokowań, drugich, trzecich, czwartych celem sprzedaży nieruchomości gruntowej niezabudowanej.	3	3
10	W sprawie powołania komisji do przeprowadzenia przetargu ustnego nieograniczonego na wysokość czynszu dzierżawnego	1	1
11	W sprawie powołania komisji do przeprowadzania przetargów, drugich, trzecich i czwartych ustnych ograniczonych i nieograniczonych na sprzedaż lub oddanie w użytkowanie wieczyste nieruchomości gruntowych niezabudowanych i zabudowanych oraz lokali mieszkalnych i użytkowych.	457	457
12	W sprawie powołania komisji do przeprowadzenia rokowań pierwszych i drugich celem sprzedaży nieruchomości gruntowych zabudowanych i niezabudowanych.	5	5
13	W sprawie powołania komisji do przeprowadzenia pisemnego przetargu ograniczonego do podmiotów prowadzących działalność edukacyjną i w zakresie leasingu.	2	2
14	W sprawie powołania komisji do przeprowadzenia przetargu pisemnego nieograniczonego na sprzedaż i oddanie w użytkowanie wieczyste nieruchomości gruntowej.	3	3
15	W sprawie niewykonania przysługującego Gminie Wrocław prawa pierwokupu nieruchomości.	108	108
16	W sprawie przeznaczenia do zbycia w trybie bezprzetargowym prawa własności nieruchomości gruntowych stanowiących własność Gminy Wrocław, poprzez wniesienie ich jako wkładu niepieniężnego (aportu) na pokrycie podwyższonego kapitału zakładowego.	5	5
17	W sprawie wyrażenia zgody na ustanowienie nieodpłatnej służebności gruntowej na rzecz każdorazowego właściciela lub użytkownika wieczystego nieruchomości.	3	3
18	W sprawie zamiany praw do nieruchomości gruntowych zamiany nieruchomości oraz lokalu mieszkalnego i przyznania nieruchomości zamiennej w ramach odszkodowania.	12	12
19	W sprawie rezygnacji z prawa odkupu nieruchomości stanowiącej własność spółki.	7	7
20	W sprawie zmiany zarządzenia w sprawie zamiany praw do gruntu.	1	1

LP.	TYTUŁ ZARZĄDZENIA	ILOŚĆ ZARZĄDZEŃ	LICZBA NIERUCHOMOŚCI OBJĘTYCH ZARZĄDZENIAMI
21	W sprawie nabycia do zasobu Gminy Wrocław prawa własności prawa użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowych zabudowanych i niezabudowanych oraz lokalu mieszkalnego.	28	28
22	W sprawie oddania w użytkowanie wieczyste na rzecz spółki działek gruntu w ramach odszkodowania przysługującego z tytułu wygaśnięcia użytkowania wieczystego.	1	1
23	W sprawie uzgodnienia sposobu i zapłaty części odszkodowania za grunt, który z mocy prawa przeszedł na własność Gminy Wrocław	1	1
24	W sprawie ustalenia wypłaty odszkodowania na rzecz byłych współwłaścicieli za przejęte z mocy prawa nieruchomości.	33	33
25	W sprawie zmiany zarządzenia w sprawie wypłaty odszkodowania na rzecz byłego użytkownika wieczystego, za wygasłe z mocy prawa prawo użytkowania wieczystego gruntu.	1	1
26	W sprawie wypłaty zaliczki na poczet odszkodowania na rzecz osób fizycznych	4	4
27	W sprawie zniesienia współwłasności nieruchomości pomiędzy Gminą Wrocław, a osobami fizycznymi.	1	1
28	W sprawie przeznaczenia do sprzedaży lokali mieszkalnych stanowiących przedmiot najmu w domach wielolokalowych i małych domach.	81	1 636
29	W sprawie zmiany warunków sprzedaży lokali mieszkalnych w domach wielolokalowych i małych domach, zbycia części nieruchomości, wyrażenia zgody na wykonanie adaptacji.	18	29
30	W sprawie odstąpienia od sprzedaży lokali mieszkalnych.	316	329
31	W sprawie zabezpieczenia hipoteką kaucyjną zwrotu kwoty równej bonifikacie udzielonej nabywcy przy sprzedaży lokalu mieszkalnego oraz w sprawie wyrażenia zgody na wykreślenie z KW zapisu dotyczącego hipoteki kaucyjnej	36	36
32	W sprawie zwrotu bonifikaty udzielonej z tytułu nabycia lokalu mieszkalnego w związku z jego zbyciem przed upływem 5 lat.	2	2
33	W sprawie odstąpienia od żądania zwrotu bonifikaty udzielonej nabywcy przy sprzedaży lokalu mieszkalnego, umorzenia części odsetek od żądanej bonifikaty.	55	55
34	w sprawie przeznaczenia do sprzedaży lokali użytkowych garaży stanowiących przedmiot najmu w domach wielolokalowych.	35	37
35	W sprawie przeznaczenia do nieodpłatnego zbycia własności garażu z przysługującym mu prawem użytkowania wieczystego gruntu na rzecz dzierżawcy.	2	2
36	W sprawie odstąpienia od sprzedaży lokali użytkowych stanowiących przedmiot najmu.	4	4
37	W sprawie sprostowania umowy sprzedaży lokalu użytkowego	1	1
38	W sprawie przeznaczenia do sprzedaży w drodze przetargu nieograniczonego wolnych lokali mieszkalnych i użytkowych.	114	114
39	W sprawie ogłoszenia przetargu na sprzedaż wolnych lokali mieszkalnych i użytkowych.	196	199
40	W sprawie odwołania przetargu ustnego nieograniczonego na sprzedaż wolnego lokalu użytkowego.	1	1
41	W sprawie zmiany zarządzenia w sprawie przeznaczenia do sprzedaży wolnego lokalu użytkowego wraz z udziałem w nieruchomości wspólnej.	1	1
42	W sprawie zmiany wysokości udziałów, zmiany zarządzeń w sprawie zmiany wysokości udziałów, wyrażenia zgody na wyodrębnienie z nieruchomości wspólnej części zaadaptowanych na lokale, połączeń nieruchomości, korekt dot. danych geodezyjnych, uchylenia wcześniejszych zarządzeń, odmowy wyrażenia zgody na wykonanie adaptacji.	233	1071
43	W sprawie aktualizacji z dniem 1 stycznia 2011 roku opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości stanowiących własność Gminy Wrocław	1	4514
	RAZEM	**2 254**	**9 189**

GOSPODAROWANIE NIERUCHOMOŚCIAMI SKARBU PAŃSTWA

OBSŁUGA UŻYTKOWANIA WIECZYSTEGO

- Dokonano **447 wypowiedzeń opłat** dla osób fizycznych i prawnych, w stosunku do 120 nieruchomości. Szacowany wzrost opłaty w stosunku do roku poprzedniego wynosi: **1 662 422 zł.**
- Wpłynęło 67 wniosków użytkowników wieczystych o dokonanie aktualizacji od 2012 r. – w trakcie rozpatrywania
  - 45 – pozytywnie,
  - 4 – odmówiono,
  - 18 - w toku.
- Rozpatrzono i przeprowadzono **27 postępowań o zmianę wysokości stawki procentowej opłaty rocznej**:
  - 10 – zmieniono,
  - 8 – odmówiono,
  - 9 - w toku.
- Rozpatrzono ogółem **441 wniosków o udzielenie bonifikaty** od opłat z tytułu użytkowania wieczystego gruntu z powodu niskich dochodów w tym:
  - 405- pozytywnie,
  - 26- negatywnie,
  - 10 - pozostawiono bez rozpoznania z uwagi na nieuzupełnienie wniosku.
- Na zapytania pełnomocników procesowych dokonano analizy 53 operatów szacunkowych sporządzonych w postępowaniach sądowych dotyczących „aktualizacji opłat z tytułu użytkowania wieczystego”.

SPRAWY ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ UPRAWNIEŃ „ZABUŻAŃSKICH”

Otrzymano 306 pism od wojewodów w sprawach ewentualnej realizacji uprawnień za pozostawione za granicą nieruchomości. Udzielono 299 odpowiedzi. W pozostałych sprawach prowadzona jest analiza posiadanych dokumentów, dostępnych rejestrów, wykazów oraz gromadzone są informacje celem udzielenia odpowiedzi.
Wydano 10 postanowień o przekazaniu spraw wszczętych i nie zakończonych wojewodzie. W związku ze zmianą art. 65 k.p.a. jedna sprawa przekazana została Wojewodzie Dolnośląskiemu pismem. W dwóch sprawach: wnoszący o przekazanie wniosku o zarejestrowanie uprawnień do ekwiwalentu za mienie pozostawione poza obecnymi granicami kraju właściwemu wojewodzie wezwani zostali do uzupełnienia podania.

SPRAWY ZWIĄZANE Z POSIADANIEM, PROWADZENIEM GOSPODARSTWA ROLNEGO

Po rozpatrzeniu wniosków i pism wydano 14 postanowień o odmowie wydania zaświadczenia o posiadaniu gospodarstwa rolnego / pracy na gospodarstwie rolnym.

ZARZĄDZANIE NIERUCHOMOŚCIAMI SKARBU PAŃSTWA

W okresie od 1 stycznia 2011 r. do 31 grudnia 2011 r. kontynuowano zarządzanie nieruchomościami Skarbu Państwa zlecone licencjonowanemu zarządcy, wyłonionemu w drodze ustawy o zamówieniach publicznych. Nieruchomości Skarbu Państwa zarządzane były przez firmę Wrocławskie Mieszkania sp. z o.o. na podstawie:

- umowy o zarządzanie nr 1/2008 z dnia 7 października 2008 r.:
  - 110 lokali mieszkalnych
  - 3 lokale użytkowe
  - 2 miejsca postojowe
  - 12 garaży
- umowy o zarządzanie nr 1/2009 z dnia 16 listopada 2009 r.:
  - 3 lokale mieszkalne
  - 4 garaże
  - 1 budynek biurowo – magazynowy
- umowy o zarządzanie nr 1/2011 z dnia 20 kwietnia 2011 r.:
  - 2 budynki mieszkalne
  - 7 garaży
  - kompleks budynków biurowo – magazynowych
- umowy nr 2/2011 z dnia 10 sierpnia 2011 r. - obowiązującej od dnia 7 października 2011 r. w miejsce umowy nr 1/2008 z dnia 7 października 2008 r.

W ramach zadań związanych z zarządem nieruchomościami podjęto poniższe czynności:

- Zawarto umowy ubezpieczenia mienia od ognia i innych żywiołów oraz ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej dla nieruchomości w których Skarb Państwa ma 100% udziałów własności.
- Dokonano analizy księgowo – finansowej i merytorycznej i przekazano do realizacji dokumentację księgowo – finansową:
  - 72 noty księgowe
  - 583 faktur VAT
- Prowadzono bieżącą korespondencję z dostawcami mediów i usług w sprawie korekt i błędnie wystawionych dokumentów finansowo – księgowych.
- Sporządzono deklaracje na podatek od nieruchomości za rok 2011.
- Skierowano wnioski do Wydziału Prawnego o wszczęcie i przeprowadzenie postępowania o wydanie nakazu zapłaty przeciwko 9 dłużnikom.
- Dokonano zmiany wysokości stawki czynszu za najem lokali mieszkalnych stanowiących własność Skarbu Państwa, poprzez wprowadzenie stawki bazowej czynszu za najem lokali Skarbu Państwa wprowadzonej Zarządzeniem Prezydenta Wrocławia nr 1575/11 z dnia 15 czerwca 2011 r.
- Na dzień 31 grudnia 2011 r. umowami najmu objętych było 35 lokali mieszkalnych i 2 lokale użytkowe.
- Dokonano waloryzacji stawek czynszu dzierżawnego.

ZAKŁADANIE KSIĄG WIECZYSTYCH DLA NIERUCHOMOŚCI SKARBU PAŃSTWA

- Sąd Rejonowy dla Wrocławia Krzyków, IV Wydział Ksiąg Wieczystych wydał 7 postanowień o odmowie wpisu w księgach wieczystych.
- Złożono 72 wnioski o odpis z księgi wieczystej.
- Złożono 87 wniosków o dokonanie nowych wpisów.

- Wydano 9 zaświadczeń o przejściu nieruchomości na własność Skarbu Państwa na mocy art. 2 Dekretu z dnia 8 marca 1946 r. o majątkach opuszczonych i poniemieckich (Dz. U. Nr 13, poz. 87).

W ramach corocznego nadzoru właścicielskiego dokonano kontroli nieruchomości oddanych w drodze darowizny na cele publiczne pod kątem ich wykorzystywania zgodnie z przeznaczeniem określonym w umowach. Przeprowadzono w tym celu wizję na 9 nieruchomościach (Sienkiewicza, Uniwersytecka, Zelwerowicza, Gliniana, Legnicka, Kościuszki, Manganowa, Św. Elżbiety i pl. Zgody).
W wyniku wizji ustalono, że wszystkie nieruchomości wykorzystywane są zgodnie z celem, na jaki zostały oddane.
W zespole ds. regulacji stanów prawnych nieruchomości w 2011 r. prowadzono 90 postępowań z zakresu zbycia prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa oraz 91 postępowań mających na celu uregulowanie stanu prawnego nieruchomości.
Rozpoczęto również procedurę zbycia nieruchomości z zasobu Skarbu Państwa w trybie przetargowym – 4 postępowania.

UMOWY DOTYCZĄCE NIERUCHOMOŚCI SKARBU PAŃSTWA ZAWARTE W 2011 R.

Rodzaj zawartych umów		Ilość
Akty notarialne	Sprzedaż prawa własności	17
	Umowa darowizny	1
	Ustanowienie służebności gruntowej	1
	Nieodpłatne nabycie udziału w pr. użytk. wieczystego	1
	Umowa użytkowania	1
	Razem	**21**
Zwykła forma pisemna	Dzierżawa gruntu	8
	Czasowe zajęcie gruntu	15
	Obciążenie z tytułu bezumownego korzystania z gruntu	5
	Razem	**28**

W ramach sprawowania nadzoru właścicielskiego przeprowadzono 7 wizji na nieruchomościach oddanych w trwały zarząd w celu ustalenia, czy cel realizowany na tych nieruchomościach jest zgodny z celem przekazania w trwały zarząd ustalonym w decyzjach administracyjnych. Nie stwierdzono naruszenia tych ustaleń.

ZAKRES ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWAŃ ADMINISTRACYJNYCH

Rodzaj postępowania		Ilość
Trwały zarząd	Ustanowienie trwałego zarządu	4
	Stwierdzenie przejścia w trwały zarząd	7
	Wygaszenie trwałego zarządu	10
	Umorzenie postępowania	1
	Ustalenie opłaty z tyt. trwałego zarządu	2
	Aktualizacja opłat z tytułu trwałego zarządu	5
	Odmowa ustanowienia trwałego zarządu	3
	Zmiana decyzji	2
	Udzielenie bonifikaty	1
	Odmowa udzielenia bonifikaty	1
	Odmowa zmiany decyzji stwierdzającej przejście w trwały zarząd	8
	Razem	**44**

W zakresie przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności w 2011 r. zanotowano wzrost liczby spraw, w których występuje wielość stron postępowania, co wpływa na znaczny wzrost przygotowywanej i wysyłanej korespondencji oraz zmniejszenie tempa prowadzonych postępowań ze względu na obowiązek zapewnienia każdej ze stron możliwości czynnego udziału w prowadzonym postępowaniu. Ponadto w październiku 2011 r. weszły w życie zmienione przepisy ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości, poszerzające krąg osób uprawnionych do przekształcenia. W 2011 r. wpłynęło **1 071 wystąpień dotyczących przekształcenia**, wysłano w związku z przekształceniem **5 486 pism**.

Przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności	Przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności – decyzje pozytywne	22
	Decyzje odmowne	4
	Umorzenie postępowania	4
	Zmiana decyzji o przekształceniu	1
	Razem	**31**

W 2011 r. w Wydziale Nieruchomości Skarbu Państwa oprócz realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych na nieruchomościach stanowiących zasób Skarbu Państwa w granicach miasta Wrocławia, prowadzonych jest 6 postępowań, ze wskazania przez Wojewodę w trybie administracyjnym Prezydenta Wrocławia jako innego organu o ustalenie odszkodowania za nieruchomości położone poza granicami miasta Wrocławia oraz wydana została jedna decyzja w sprawie ustalenia odszkodowania na rzecz osoby fizycznej.
Ponadto wydano decyzję w sprawie odmowy wydania aktu nadania poświadczającego własność gospodarstwa rolnego oraz decyzję o umorzeniu postępowania w sprawie udzielenia zezwolenia na założenie ciągów drenażowych linii kablowych.

GOSPODAROWANIE KOMUNALNYM ZASOBEM LOKALI MIESZKALNYCH I UŻYTKOWYCH

REALIZACJA ZADAŃ PRZEZ ZARZĄD ZASOBU KOMUNALNEGO I SPÓŁKĘ WROCŁAWSKIE MIESZKANIA

- **Zasób komunalny i sposób zarządzania zasobem lokali komunalnych**

Zarządzanie zasobem komunalnym Gminy Wrocław obejmuje zasób mieszkaniowy, lokale użytkowe, garaże, urządzenia komunalne i nieruchomości gruntowe z ich częściami składowymi, które nie pozostają w zarządzie lub administrowaniu innych komórek organizacyjnych Urzędu Miejskiego Wrocławia oraz innych jednostek organizacyjnych Gminy Wrocław.
Zarządzanie nieruchomościami powierzonymi w zarząd polega na podejmowaniu decyzji i dokonywaniu czynności mających na celu w szczególności:
- zapewnienie właściwej gospodarki ekonomiczno-finansowej nieruchomości,
- zapewnienie bezpieczeństwa użytkowania i właściwej eksploatacji nieruchomości,
- zapewnienie właściwej gospodarki energetycznej w rozumieniu przepisów Prawa energetycznego,
- bieżące administrowanie nieruchomością,
- utrzymanie nieruchomości w stanie niepogorszonym zgodnie z jej przeznaczeniem,
- uzasadnione inwestowanie w nieruchomość.

Działania te wykonywane są przez: Zarząd Zasobu Komunalnego, który jest jednostką budżetową Gminy, nie posiadającą osobowości prawnej oraz spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością Wrocławskie Mieszkania.
Czynności związane z zarządzaniem zasobem komunalnym ww. podmioty wykonują z możliwością zlecania firmom zewnętrznym możliwe do wyodrębnienia jednolite rodzajowo i specjalistyczne czynności z zakresu obsługi nieruchomości. Przyjęty model zarządzania zasobem zmierza do zapewnienia pełnego wykonywania funkcji właścicielskich przez Gminę Wrocław wobec swoich nieruchomości i pozwala na zachowanie ciągłości zarządzania.

Spółka Wrocławskie Mieszkania zarządza 8 rejonami miasta Wrocławia i posiada 4 Biura Obsługi Klienta.

Rejon	Nazwa Zarządcy lokali gminnych	Adres Biura Obsługi Klienta	Ilość lokali mieszkalnych Gminy	Tereny zewn. Gminy m^2
			15 126	**2 112 704**
D,E	BOK 4	Wrocławczyka 40 - 42	4 260	205 169
M,N	BOK 6	Gazowa 20	2 891	450 326
J,K	BOK 8	Galla Anonima 4	4 105	816 011
C,L	BOK 11	Skłodowskiej - Curie 63A	3 870	641 198

Zarząd Zasobu Komunalnego zarządza 13 rejonami miasta Wrocławia. Posiada 7 Biur Obsługi Klienta

Rejon	Nazwa Zarządcy lokali gminnych	Adres Biura Obsługi Klienta	Ilość lokali mieszkalnych Gminy	Tereny zewn. Gminy m^2
			28 204	**2 389 075**
A,B	BOK 1	ul. Św. Antoniego 19	3 901	261 104
H,I	BOK 2	ul. Otwarta 3-5	6 056	161 969
F,G	BOK 3	ul. Karola Miarki 7	4 931	194 825
Ł	BOK 5	ul. Brzeska 8-10	2 880	134 743
R	BOK 7	ul. Papiernicza 9-11	3 640	725 361
S,U	BOK 9	ul. Hallera 149	2 983	436 992
O,P,T	BOK 10	ul. Gajowicka 96A	3 813	474 081

- W zarządzie ZZK (dział obsługi) pozostają siedziby (Brzeska, Św. Elżbiety, Grabiszyńska, Miarki) w tym 2 728 m^2 terenów zewnętrznych.
- W podanych powyżej zasobach zarządzanych przez BOK-2 i BOK-3 znajdują się również tereny zewnętrzne z rejonów J i K.

W 2011 r. Zarząd Zasobu Komunalnego przejął do zarządzania **20** lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni **788,78** m^2, **3** lokale użytkowe i **2** garaże o łącznej powierzchni

817,80 m^2. Ponadto ZZK przejął do zarządzania tereny zewnętrzne o łącznej powierzchni **17 226** m^2.

Wielkość zasobu komunalnego na dzień 31 grudnia 2011 r.

	Zarządzane przez ZZK	Zarządzane przez WM	Zasób komunalny ogółem
Ilość budynków 100% Gminnych	1 149	725	1874
Ilość budynków stanowiących Wspólnotę Mieszkaniową	2 723	1 579	4302
Ilość LM Gminy Wrocław	28 204	15 142	43 346
Powierzchnia użytkowa LM Gminy Wrocław (m²)	1 405 579,97	749 575,66	2 155 155,63
Ilość LU Gminy Wrocław	2 292	746	3038
Powierzchnia użytkowa LU Gminy Wrocław (m²)	276 159,56	70 872,38	347 031,94
Ilość garaży Gminy Wrocław	1 148	748	1896
Powierzchnia użytkowa garaży Gminy Wrocław (m²)	19 135,45	12 991,11	32 126,56
Tereny zewnętrzne (m^2)	391 803	2 112 463	2 504 266
Ogródki przydomowe (m^2)	122 384,78	402 529	524 913,78

- **Zarządzanie wykonywane przez ZZK**

  - **Lokale Użytkowe**

Na przestrzeni minionych lat obserwuje się stopniowe zmniejszanie liczby lokali użytkowych i garaży będących własnością Gminy Wrocław. Głównym powodem kurczenia się zasobu jest prowadzona przez miasto sprzedaż lokali na rzecz dotychczasowych najemców oraz sprzedaż lokali w budynkach będących własnością wspólnot mieszkaniowych. W mniejszym stopniu na ruch w zasobie mają wpływ wyburzenia lokali bądź garaży. W roku 2011 r., sprzedano 120 lokali, natomiast wyburzono tylko 13 lokali użytkowych i 23 garaże. W 2011 r. Zarząd Zasobu Komunalnego przejął do zarządzania 20 lokali użytkowych i 2 garaże. Natomiast do rozbiórki zakwalifikowano 208 obiektów w tym 128 garaży.
Jak co roku, w okresie od kwietnia do października, pracownicy działu zajmowali się rozpatrywaniem wniosków i zawieraniem umów na organizację ogródków gastronomicznych oraz obsługą tych umów przez okres ich trwania. W okresie funkcjonowania ogródków przy lokalach gastronomicznych w 2011 r. zawarto 78 umów na organizację ogródków gastronomicznych, z czego 2 umowy poza centrum handlowym.
ZZK kontynuuje uczestnictwo w projekcie „Programu dla Obszaru Wsparcia", typuje lokale użytkowe do zagospodarowania w ramach tego programu oraz obiekty do rozbiórki, wypowiadając umowy najmu, kierując sprawy o eksmisję z lokali, którym wypowiedziano umowy, a które nie zostały przekazane na stan Gminy przez byłych najemców.

Na bieżąco, prowadzona jest analiza zasadności wypowiedzenia umów z tytułu zaległości w opłatach za lokale użytkowe. W 2011 r. w wyniku działań windykacyjnych lub na wniosek samych najemców zakończono 70 umów, z tego:
- w 19 przypadkach umowę najmu lokalu użytkowego wypowiedział najemca,
- w 32 przypadkach powodem wypowiedzenia było zadłużenie czynszowe najemcy
- w 19 przypadkach powodem była sprzedaż nieruchomości oraz konieczno,ść wykwaterowania z budynku.

W 2011 r. przekazano **28 spraw celem wszczęcia postępowania sądowego** o eksmisję z lokali użytkowych. W wyniku skierowanych w poprzednich latach spraw do sądu o eksmisję odzyskano 26 lokali użytkowych.

Przyjęto 151 zgłoszeń od najemców lokali użytkowych i garaży dot. awarii, konieczności zabezpieczenia pustostanów, wydano 80 zgód na remonty lokali prowadzone przez najemców w lokalach użytkowych oraz dokonano przeglądu 27 lokali po remoncie.

W 2011 r. przeprowadzono ogółem 83 przetargi na najem lokali użytkowych (w tym na najem pomieszczeń przeznaczonych na potrzeby własne mieszkańców), garaży i miejsc postojowych

Lp.	Nr i data ogłoszenia	Rodzaj przetargu	Ilość lokali/garaży/miejsc postojowych	Ilość zagospodarowanych lokali/garaży/miejsc postojowych
1.	45/2010 z 07.12.2010 (przetarg odbył się 11.01.2011)	ustny	5 lokali	1 lokal
2.	48/2010 z 26.11.2010 (przetarg odbył się 12.01.2011)	pisemny	2 lokale	1 lokal
3.	49/2010 z 13.12.2010 (przetarg odbył się 19.01.2011)	pisemny	1 lokal	-
4.	50/2010 z 07.12.2010 (przetarg odbył się 18.01.2011)	ustny	4 lokale	2 lokale (w tym na 1 lokal wyłoniony najemca zrezygnował z podpisania umowy najmu)
5.	51/2010 z 21.12.2010 (przetarg odbył się 25.01.2011)	ustny	5 lokali (w tym na 1 lokal przetarg odwołano)	4 lokale (w tym na 2 lokale wyłonieni najemcy zrezygnowali z podpisania umowy najmu)
6.	52/2010 z 13.12.2010 (przetarg odbył się 19.01.2011)	pisemny	1 lokal	1 lokal
7.	53/2010 z 13.12.2010 (przetarg odbył się 26.01.2011)	pisemny	1 lokal	-
8.	1/2011	ustny	6 garaży	6 garaży
9.	2/2011	ustny	4 garaże	1 garaż
10.	3/2011	ustny	38 miejsc parkingowych	15 miejsc parkingowych
11.	4/2011	pisemny	1 lokal	1 lokal
12.	5/2011	ustny	3 lokale	2 lokale
13.	6/2011	ustny	4 lokale	3 lokale
14.	7/2011	pisemny	1 lokal	1 lokal
15.	8/2011	pisemny	2 lokale (w tym na 1 lokal przetarg odwołany)	1 lokal
16.	9/2011	ustny	4 lokale	3 lokale
17.	10/2011	pisemny	1 lokal	1 lokal
18.	11/2011	ustny	4 garaże	2 garaże
19.	12/2011	pisemny	2 lokale	1 lokal
20.	13/2011	ustny	4 lokale	1 lokal

21.	14/2011	ustny	9 lokali	4 lokale
22.	15/2011	ustny	6 garaży	5 garaży
23.	16/2011	ustny	12 garaży	6 garaży
24.	17/2011	ustny	5 lokali	2 lokale
25.	18/2011	ustny	4 lokale (w tym na 1 lokal przetarg odwołany)	1 lokal
26.	19/2011	ustny	5 pomieszczeń na potrzeby własne mieszkańców	-
27.	20/2011	ustny	23 miejsca parkingowe	2 miejsca parkingowe
28.	21/2011	ustny	3 garaże	2 garaże
29.	22/2011	ustny	10 lokali	3 lokale
30.	23/2011	ustny	9 lokali	-
31.	24/2011	ustny	4 lokale	2 lokale
32.	25/2011	ustny	5 pomieszczeń na potrzeby własne mieszkańców	1 pomieszczenie na potrzeby własne mieszkańców
33.	26/2011	pisemny	1 lokal	-
34.	27/2011	ustny	3 garaże	2 garaże
35.	28/2011	ustny	2 lokale	1 lokal
36.	29/2011	ustny	3 pomieszczenia na potrzeby własne mieszkańców	1 pomieszczenie na potrzeby własne mieszkańców
37.	30/2011	ustny	6 garaży	1 garaż
38.	31/2011	ustny	7 lokali	1 lokal
39.	32/2011	ustny	3 lokale	2 lokale (w tym na 1 lokal wyłoniony najemca zrezygnował z podpisania umowy najmu)
40.	33/2011	ustny	4 lokale	3 lokale
41.	34/2011	ustny	3 garaże	3 garaże (w tym na 2 garaże wyłonieni najemcy zrezygnowali z podpisania umowy najmu)
42.	35/2011	ustny	2 garaże	-
43.	36/2011	ustny	21 miejsc parkingowych	3 miejsca parkingowe
44.	37/2011	ustny	2 lokale	1 lokal - wyłoniony najemca zrezygnowali z podpisania umowy najmu
45.	38/2011	ustny	7 lokali	4 lokale
46.	39/2011	ustny	3 lokale	2 lokale

47.	40/2011	ustny	6 lokali	1 lokal
48.	41/2011	pisemny	1 lokal	1 lokal
49.	42/2011	ustny	6 lokali	4 lokale
50.	43/2011	ustny	8 lokali	5 lokali (w tym na 1 lokal z wyłonionym najemcą nie podpisano umowy najmu, ponieważ nie dostarczył wymaganych dokumentów)
51.	44/2011	ustny	2 pomieszczenia na potrzeby własne mieszkańców	-
52.	45/2011	ustny	1 lokal	-
53.	46/2011	ustny	5 pomieszczeń na potrzeby własne mieszkańców	1 pomieszczenie na potrzeby własne mieszkańców
54.	47/2011	ustny	2 lokale	1 lokal
55.	48/2011	ustny	5 garaży	2 garaże
56.	49/2011	ustny	2 garaże	-
57.	50/2011	ustny	18 miejsc parkingowych	5 miejsc parkingowych
58.	51/2011	ustny	1 garaż	1 garaż
59.	52/2011	ustny	6 garaży	5 garaży
60.	53/2011	pisemny	1 lokal	-
61.	54/2011	ustny	2 garaże	2 garaże
62.	55/2011	ustny	5 lokali	1 lokal
63.	56/2011	ustny	3 lokale	-
64.	57/2011	ustny	2 lokale	-
65.	58/2011	pisemny	1 lokal	1 lokal
66.	59/2011	ustny	9 lokali	5 lokali
67.	60/2011	ustny	5 miejsc parkingowych 3 garaże	1 miejsce parkingowe 2 garaże
68.	61/2011	pisemny	4 lokale	2 lokale
69.	62/2011	ustny	13 miejsc parkingowych	8 miejsc parkingowych
70.	63/2011	pisemny	1 lokal	1 lokal
71.	64/2011	ustny	9 lokali	-
72.	65/2011	ustny	6 lokali	-
73.	66/2011	ustny	6 garaży	4 garaże

74.	67/2011	ustny	3 pomieszczenia na potrzeby własne mieszkańców	2 pomieszczenia na potrzeby własne mieszkańców
75.	68/2011	ustny	1 garaż	1 garaż
76.	69/2011	ustny	1 lokal	1 lokal
77.	70/2011	ustny	5 lokali (w tym na 1 lokal przetarg odwołany)	1 lokal
78.	71/2011	ustny	4 lokale	1 lokal
79.	72/2011	ustny	1 lokal	1 lokal
80.	73/2011	ustny	4 garaże	4 garaże
81.	74/2011	ustny	2 garaże	1 garaż
82.	75/2011	ustny	38 miejsc parkingowych	11 miejsc parkingowych
83.	76/2011	ustny	3 garaże 4 miejsca parkingowe	2 garaże 2 miejsca parkingowe

W II półroczu 2011 r. ogłoszono (realizacja w I półroczu 2012 r.) następujące przetargi

Lp.	Nr i data ogłoszenia	Termin przeprowadzenia przetargu	Rodzaj przetargu	Ilość lokali/garaży/miejsc postojowych
1.	77/2011 z 25.11.2011	04.01.2012	ustny	13 lokali
2.	78/2011 z 08.12.2011	19.01.2012	ustny	5 miejsc parkingowych
3.	79/2011 z 08.12.2011	18.01.2012	ustny	1 pomieszczenie na potrzeby własne mieszkańców
4.	80/2011 z 08.12.2011	18.01.2012	ustny	6 lokali
5.	81/2011 z 08.12.2011	18.01.2012	ustny	1 lokal
6.	82/2011 z 14.12.2011	19.01.2012	ustny	5 lokali

W wyniku przetargów **najwyższe kwoty czynszu miesięcznego** netto osiągnęły lokale:

Przetarg ustny:
- ul. Przejście Garncarskie 8 o pow. 46,95 m^2 - czynsz wywoławczy 2 260,00 zł, po licytacji 6 000,00 zł
- ul. Szewska 35 o pow. 37,27 m^2 - czynsz wywoławczy 1 790,00 zł, po licytacji 4 550,00 zł
- ul. Podwale/Krupnicza (domek nad fosą) o pow. 33,08 m^2 - czynsz wywoławczy 1 112,00 zł, po licytacji 3 050,00 zł.
- ul. Pomorska 19 o pow. 49,00 m^2 - czynsz wywoławczy 1 570,00 zł, po licytacji 3 300,00 zł
- ul. Ks. Witolda 33 o pow. 60,45 m^2 - czynsz wywoławczy 730,00 zł, po licytacji 2 000,00 zł.
- ul. Strzegomska 180 o pow. 41,89 m^2 - czynsz wywoławczy 503,00 zł, po licytacji 1 603,00 zł

Przetarg pisemny:
Na najem lokalu użytkowego położonego przy ul. Świdnickiej 6A/8/8A (pow. 435,27 m²) wybrano ofertę z miesięcznym czynszem netto 28 100,00 zł, - czynsz wywoławczy wynosił 14 500,00 zł.

W 2011 r. zawarto **207 umów najmu lokali użytkowych**, oraz 94 aneksy do umów najmu w tym :
- na czas nieoznaczony 79 umów,
- na czas oznaczony 128 umów,

w tym 23 umowy najmu i 3 aneksy z organizacjami pozarządowymi.
Ponadto, pracownicy przeprowadzili 147 negocjacji warunków najmu lokali użytkowych, które skutkowały zawarciem nowych umów najmu bądź aneksów do umów najmu.

Garaże - w 2011 r. zawarto :
- 100 umów najmu na garaże oraz umowy dzierżawy terenu pod garażami,
- 123 aneksy do umów najmu garaży i dzierżaw terenów pod garażami.

W przypadku 19 garaży wypowiedziano umowy najmu garaży oraz umowy dzierżawy terenu pod garażami.

W 2011 r. 47 najemców korzystało z następujących ulg w czynszu

15% ulgi z tyt. wydłużonego czasu pracy	10 najemców
30% ulgi z tyt. wydłużonego czasu pracy i dodatkowego pracownika	31 najemców
z tyt. remontu budynku (rewitalizacja)	0
z tyt. remontu ulicy	3 najemców
Z tytułu wady tech lokalu	4 najemców

- **Lokale mieszkalne**

Zadania związane z najmem lokali mieszkalnych m.in. z zawieraniem umów najmu, sporządzaniem aneksów, z wypowiadaniem najmu, z naliczaniem i ze zwrotem kaucji mieszkaniowej, interwencjami i zapytaniami – realizuje Dział Kaucji i Lokali Mieszkalnych ZZK. W obszarze tego działania do ZZK wpłynęło 4 743 pisma, wnioski, odwołania (o 543 pisma więcej niż w ubiegłym roku).

W ramach ww. zakresu zarządzania nieruchomościami realizowane są m.in. takie zadania jak:
- zawieranie umów najmu lokali mieszkalnych, sporządzanie aneksów do umów najmu,
- wdrażanie podwyżek czynszu dla użytkowników lokali mieszkalnych
- wystawianie faktur za najem lokali mieszkalnych, w tym prowadzenie korespondencji z tym faktem związanej
- wypowiadanie najmu lokali mieszkalnych z tytułu zaległości
- prowadzenie spraw związanych z naliczaniem i wypłatami kaucji mieszkaniowych.

W 2011 r. przygotowano 1 554 umowy i aneksy do umów najmu lokali mieszkalnych, o podjęcie decyzji właścicielskiej wysłano do ponownego rozpatrzenia 110 skierowań do zawarcia umowy/aneksu, przygotowano ale nie wydano 24 umów najmu z powodu braku wpłaty kaucji. Rozpatrzono 550 wniosków o wypowiedzenie najmu przesłane przez Dział

Windykacji, co po szczegółowej analizie dokumentów i informacji przekazywanych przez inne komórki ZZK i UM pozwoliło wypowiedzieć najem najemcom 315 lokali mieszkalnych.

Z dniem 1 października 2011 r. realizując Uchwałę Rady Miejskiej XXIV/868/08 z dnia 11 września 2008 r. w sprawie przyjęcia wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Wrocław na lata 2009-2013 z późniejszymi zmianami i realizując Zarządzenie Prezydenta nr 1124 z dnia 28 kwietnia 2011 r. w sprawie ustalenia wysokości stawki czynszu za najem lokali mieszkalnych stanowiących własność Gminy Wrocław wdrożono podwyżkę czynszu – wypowiedziano dotychczasową stawkę czynszu, przeliczono, wydrukowano i dostarczono użytkownikom lokali mieszkalnych ponad 26 tysięcy zawiadomień o podwyżce czynszu/odszkodowania.
W 2011 r. Dział Kaucji i Lokali Mieszkalnych prowadził sprawy związane z udzielaniem ulgi w czynszu z tytułu niskich dochodów oraz o odstąpienie od naliczania 15% zwyżki za lokal powyżej 80 m². Wnioski były rozpatrywane w oparciu o uchwałę nr XXIV/868/08 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 11 września 2008 r. w sprawie przyjęcia wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Wrocław na lata 2009-2013 ze zmianami oraz Zarządzenie nr 249/09 Dyrektora Zarządu Zasobu Komunalnego z dnia 20 sierpnia 2009 r. Pozytywnie zaopiniowano **5 wniosków o udzielenie ulgi z tytułu niskich dochodów**, spełniających kryteria wynikające z w/w uchwały. Pozostałe wnioski złożone przez najemców nie spełniały warunków określonych w ww. uchwale.

Naliczenie zwaloryzowanych kaucji mieszkaniowych związane z realizacją uchwały Rady Miejskiej XXXI/2277/07 z 9 grudnia 2004 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XLIX/697/98 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 27 lutego 1998 r. w sprawie zasad gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność Gminy Wrocław a także ze zwrotem kaucji mieszkaniowej

Kryteria oceny	Ilość wniosków	Kwota kaucji naliczonych	Kwota kaucji wypłaconych
kaucje wypłacone w 2011 r. (kaucje wpłacone po 01.01.2009 r.)	34	69 767	71 273
kaucje wypłacone w 2011 r. (kaucje wpłacone przed 12.11.1994 r.)	14	17 136	17 136
wnioskodawcy zawiadomieni o wysokości zwrotu, którzy kwalifikują się do wypłaty zwaloryzowanej kaucji	40	17 231	234
wnioskodawcy, którzy kwalifikują się do wypłaty zwaloryzowanej kaucji wnioski zasadne - zawieszone do czasu dostarczenia brakujących dokumentów itd.	94		0
wnioskodawcy, poinformowani o odmowie na podstawie zapisu o zrzeczeniu się z wszelkich roszczeń, zawartym w aktach notarialnych	1 102		
wnioskodawcy, których roszczenie o zwrot kaucji uległo przedawnieniu	440	0	0
wnioski za urządzenia sanitarne (łazienkowe) nie podlegające zwrotowi	29	0	0
wnioskodawcy bez uprawnień do odbioru kaucji na podstawie art. 36	60	0	0
wkłady budowlane - nie podlegają zwrotowi - odmowa	34	0	0
lokale mieszkalne nabyte na rynku wtórnym - odmowa	56	0	0
wnioski załatwione pozytywnie (BSL)	1 464	1 720 808	
wnioski załatwione odmownie (BSL)	1 269	0	
Razem: Wnioski o zwrot zwaloryzowanej kaucji mieszkaniowej z BSL	2 733		

- **przez Spółkę Wrocławskie Mieszkania**

W tabeli poniżej przedstawiono wielkość zasobu komunalnego na dzień 31 grudnia 2011 r., obejmującego rejony C,L,D,E,J,K,M,N

	wg stanu na dzień 1 stycznia 2011 r. (C,L,D,E,J,K,M,N)	**wg stanu na dzień 31 grudnia 2011 r. (C,L,D,E,J,K,M,N)**
Ilość budynków 100% Gminnych	736	725
Ilość budynków stanowiących Wspólnotę Mieszkaniową	1 618	1 579
Ilość LM Gminy Wrocław	15 639	15 142
Powierzchnia użytkowa LM Gminy Wrocław (m²)	778 670,02	749 575,66
Ilość LU Gminy Wrocław	773	746
Powierzchnia użytkowa LU Gminy Wrocław (m²)	73 011,42	70 872,38
Ilość garaży Gminy Wrocław	753	748
Powierzchnia użytkowa garaży Gminy Wrocław (m²)	13 086,18	12 991,11
Tereny zewnętrzne (m²)	2 112 599	2 112 463
Ogródki przydomowe (m²)	400 926	402 529

W trakcie 2011 r. nastąpiły zmiany w ilości zasobu komunalnego polegające na zwiększeniu, w związku z przejmowaniem zasobu oraz na zmniejszeniu związanym ze sprzedażą lokali.

Szczegółowo zakres czynności zarządzania został określony w Załączniku nr 2 do wskazania do realizacji i można je pogrupować następująco:
- czynności związane z administrowaniem i obsługą klientów,
- czynności związane z prowadzeniem ewidencji księgowej z tytułu rozrachunków z użytkownikami lokali,
- czynności windykacyjne i związane z udzielaniem ulg,
- czynności związane z konserwacją i usuwaniem awarii oraz okresowymi kontrolami budynków,
- czynności związane z eksploatacją budynków i terenów zewnętrznych,
- czynności związane z planowaniem i wykonywaniem remontów, inwestycji, rozbiórek i dokumentacji technicznej,
- czynności związane z wykwaterowaniem budynków i lokali,
- czynności związane z pełnieniem funkcji inwestora zastępczego przy remontach, inwestycjach, rozbiórkach i dokumentacjach technicznych.

Działania, o których mowa wyżej, były przez Spółkę realizowane w roku 2011 w celu poprawy funkcjonalności, bezpieczeństwa i estetyki budynków i lokali mieszkalnych.

EKSPLOATACJA ZASOBU GMINNEGO

- **Przez Zarząd Zasobu Komunalnego**

W zakresie eksploatacji zasobu komunalnego – **utrzymania budynków** stanowiących własność Gminy Wrocław, Zarząd Zasobu Komunalnego zawiera w ramach otrzymanych w budżecie środków umowy, na wydatki takie jak:

- usługi porządkowo – sanitarne: sprzątanie części wspólnych budynków, klatek schodowych, prześwitów bramowych itp, doręczanie korespondencji, odczyty wodomierzy, usuwanie owadów,
- usługi dezynfekcji, dezynsekcji i deratyzacji,

- usługi czyszczenia przewodów wentylacyjnych, spalinowych i dymowych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 czerwca 2001 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków (Dz.U. Nr 121 z 2003 r. poz. 1 138 z późn. zm.). Służy to bezpiecznemu użytkowaniu budynków, lokali, mieszkań,
- usługi obsługi przepompowni ścieków,
- dostawę i przesył energii elektrycznej dla obwodów administracyjnych dla celów oświetlenia części wspólnych budynków-klatek schodowych oraz terenów zewnętrznych, zawarto także umowy na dostawę energii elektrycznej do kilku noclegowni zorganizowanych w lokalach Gminy Wrocław w okresie zimowym,
- usługi dozoru i ochrony mienia, monitoring obiektów, w tym czasowo przejętych, przygotowywanych przez Gminę do zbycia,
- usługi transportowe - przeprowadzki najemców z lokali przeznaczonych do remontów, z budynków przeznaczonych do remontów-rewitalizacji, bądź rozbiórki,
- usługi sprzątania i wywiezienia nagromadzonych zbędnych przedmiotów i rzeczy na odpowiednie składowiska odpadów z lokali po zgonach, bez najemców,
- usługi pocztowe w celu doręczenia zawiadomień o zmianie opłat – z tytułu podwyżki czynszu, opłat za media , zawiadomień o rozliczeniach mediów,
- usługi dostawy oleju opałowego do lokalnej kotłowni,
- usługi rozliczania kosztów energii cieplnej dla lokali – budynków stanowiących własność Gminy Wrocław,
- dostawy energii cieplnej do nowo przejmowanych do zarządzania przez ZZK obiektów,
- dostawy wody do nowo przejmowanych do zarządzania przez ZZK obiektów i odbiór ścieków,
- dostawy energii elektrycznej do nowo przejmowanych do zarządzania przez ZZK obiektów,
- usługi przesyłu energii elektrycznej do nowo przejmowanych do zarządzania przez ZZK obiektów.

Za usługi sprzątania budynków, oświetlenia klatek schodowych i terenów zewnętrznych, dozoru i ochrony mienia, obsługi przepompowni ścieków, faktury realizowane są w okresach miesięcznych. Co miesiąc.
Pozostałe usługi są realizowane w miarę potrzeb, cyklicznie bądź sezonowo i faktury realizowane są po wykonaniu usług.

W zakresie eksploatacji zasobu komunalnego – **utrzymania trenów zewnętrznych** stanowiących własność Gminy Wrocław, ZZK zawiera w ramach otrzymanych w budżecie środków umowy, na wydatki takie jak:

- usługi koszenia traw, przycinania żywopłotów, pielęgnacji ogródka Jordanowskiego,
- usługi wycinki drzew które tego wymagają, na podstawie decyzji,
- usługi okrzesywania - prześwietlania drzew i krzewów - dokonywania cięć pielęgnacyjnych,
- usługi nasadzenia drzew i krzewów,
- usługi sprzątania osłon śmietnikowych i miejsc zbiórki odpadów komunalnych, opróżniania koszy na śmieci.
- usługi pielęgnacyjne drzew na podstawie zleconych ekspertyz dendrologicznych
- zawieramy umowy dzierżawy terenów pod miejsca zbiórki odpadów dla budynków stanowiących własność Gminy Wrocław z innymi właścicielami gruntów.

Za usługi sprzątania osłon śmietnikowych i miejsc zbiórki odpadów komunalnych, opróżniania koszy na śmieci , faktury realizowane są w okresach miesięcznych. Pozostałe usługi są realizowane cyklicznie bądź sezonowo i faktury realizowane są po wykonaniu usług.

W zakresie eksploatacji zasobu komunalnego – stanowiącego własność Gminy Wrocław ZZK planuje wydatki i zawiera umowę na usługi obsługi czterech szaletów miejskich, faktury za tę usługę realizowane są co miesiąc, zawieramy także umowy na dostawę wody i odbiór ścieków oraz dostawę energii elektrycznej i cieplnej do szaletów i faktury realizowane są co miesiąc. W celu realizacji wyżej wymienionych usług oraz zapewnienia ciągłości dostaw mediów w ramach eksploatacji przygotowywane są wnioski przetargowe w celu wszczęcia postępowań przetargowych zgodnie z Ustawą Pzp mające na celu wyłonienie dostawców oraz wykonawców usług i zawarcia umów na ich realizację w ramach przyznanych w budżecie środków.

- **Rozliczenia kosztów mediów**

W celu dokonania rozliczeń kosztów dostawy mediów w lokalach gminnych zebrano i zweryfikowano koszt zużycia poszczególnych mediów przypadających na lokale gminne położone w budynkach stanowiących własność Gminy Wrocław oraz dokonano weryfikacji kosztów zużycia mediów, algorytmu podziału kosztów przypadających na lokale gminne położone w budynkach Wspólnot Mieszkaniowych przekazanych przez zarządców nieruchomości wspólnej.

Aby wykonać rozliczenia kosztów dostawy wody i odprowadzenia ścieków w lokalach opomiarowanych zostały zlecone upoważnionym firmom odczyty wodomierzy indywidualnych w lokalach mieszkalnych i użytkowych stanowiących zarówno własność Gminy Wrocław, jak również położonych w budynkach Wspólnot Mieszkaniowych. Powyższe czynności zostały przeprowadzone na koniec pierwszego i drugiego półrocza 2011 r. Na podstawie wykonanej bazy naliczeń i kosztów zużycia mediów wykonano rozliczenia kosztów dostawy mediów na poszczególne lokale gminne. Wyniki rozliczeń zostały przekazane do najemców lokali gminnych w postaci zawiadomień oraz zostały zaksięgowane na kartotekach finansowych lokali w systemie Granit. W przypadku wyników rozliczeń dla lokali użytkowych wykonane zostały stosowne faktury korygujące.
W 2011 r. w wyniku wypowiedzenia umów indywidualnych pomiędzy dostawcą ciepła a najemcami lokali gminnych, zostało przejęte do rozliczania kosztów dostawy ciepła 246 lokali mieszkalnych i 23 lokali użytkowych położone w 19 budynkach stanowiących własność Gminy Wrocław. Ponadto na skutek podjętych czynności polegających na uciepłownieniu budynków stanowiących własność Gminy Wrocław, podłączone do sieci ciepłowniczej zostały 22 budynki.

Podjęto działania w zakresie legalizacji urządzeń pomiarowych tj. urządzeń do pomiaru energii cieplnej i zużycia wody w celu umożliwienia wykonania rozliczeń kosztów przy ich udziale. W celu podniesienia klasy energetycznej nowo wybudowanych budynków mieszkalnych stanowiących własność Gminy Wrocław zostały zainstalowane i wdrożone do rozliczeń nowoczesne urządzenia grzewcze - logotermy. Logotermy umożliwiają zmniejszenie strat ciepła związanych z cyrkulacją ciepłej wody, rozliczenie mieszkań z ciepła i wody na podstawie rzeczywistego odczytu oraz indywidualne sterowanie centralnym ogrzewaniem. W 2011 r. kontynuowano Program zawierania indywidualnych umów przez dostawcę mediów z ich odbiorcami tj. najemcami lokali gminnych. Program zawierania indywidualnych umów z MPWiK we Wrocławiu został wprowadzony w nowo wybudowanych budynkach oraz w budynkach, w których zostały wykonane remonty instalacji wodno – kanalizacyjnej. Program w roku 2011 został wprowadzony w II etapach. W I etapie do programu zostały przyjęte 2 budynki, w tym 1 stanowiący Wspólnotę Mieszkaniową oraz 1 będący własnością Gminy Wrocław. Do II etapu zakwalifikowało się 6 budynków stanowiących własność Gminy Wrocław.

Kontynuowano działania mające na celu wykonanie rozliczeń kosztów dostawy mediów w lokalach gminnych w module rozliczeniowym w systemie GRANIT poprzez zbudowanie struktury rozliczeniowej, wprowadzenie liczników indywidualnych itd. Na podstawie stworzonych jednostek rozliczeniowych oraz algorytmów podziału kosztów wykonano testy polegające na wykonaniu rozliczeń poszczególnych rodzajów mediów tj. dostawy

wody, odprowadzenia ścieków w lokalach opomiarowanych i nieopomiarowanych, wywozu nieczystości stałych, energii cieplnej itd. w 341 budynkach, z czego dla 94 budynków została wykonana szczegółowa analiza pod względem prawidłowości otrzymanych wyników w stosunku do dokonanych wcześniej i zatwierdzonych rozliczeń mediów.

W zakresie dostarczenia mediów do lokali gminnych położonych w budynkach stanowiących 100% własność Gminy Wrocław oraz w budynkach Wspólnot Mieszkaniowych zostały poniesione wydatki w wysokości **50 023 908,85 zł** związane z zużyciem następujących rodzajów mediów:
- zużycie zimnej wody i odprowadzenie ścieków z lokali gminnych,
- zużycie energii cieplnej z lokali gminnych,
- zużycie energii elektrycznej na cele mieszkalne z lokali gminnych,
- zużycie gazu z lokali gminnych,
- wywóz odpadów stałych z lokali gminnych,
- wywóz nieczystości płynnych z lokali gminnych.

- **Przez Spółkę Wrocławskie Mieszkania**

Na czynności zarządzania i ponoszone w tym zakresie wydatki z budżetu Departamentu Nieruchomości i Eksploatacji składają się:
- utrzymanie czystości i porządku wewnątrz budynków 100% Gminnych,
- usługi dezynfekcji i deratyzacji wykonane zgodnie z Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta Wrocławia 2 razy w ciągu roku,
- akcje przeciwko gryzoniom na terenach zewnętrznych,
- dozór i ochrona mienia budynków przy ul. Więckowskiego 34 i Popielskiego 6, Krzywoustego 307 oraz nowo wybudowanego pasażu handlowego przy ul. Krzywoustego 304–312,
- zakup energii elektrycznej na potrzeby oświetleniowe klatek schodowych,
- obsługa serwisowa kotłowni i węzłów cieplnych,
- dwukrotne odczytywanie indywidualnych wodomierzy poboru wody w lokalach,
- utrzymanie czystości i porządku w 382 miejscach składowania odpadów stałych,
- czyszczenie przewodów wentylacyjnych, spalinowych i dymowych w budynkach 100% Gminnych,
- sprzątanie lokali oraz pomieszczeń przynależnych po zgonach najemców wraz z wywozem pozostawionych w tych lokalach przedmiotów,
- wykwaterowania związane z planowanymi remontami lokali i budynków z zapewnieniem transportu rzeczy i przedmiotów będących własnością najemców do lokali zastępczych,
- utrzymanie terenów zewnętrznych Gminy Wrocław poprzez wykonanie czynności: koszenia traw, przycinki żywopłotów oraz wycinki, pielęgnacji i okrzesywania drzew, zgodnie z decyzjami wydanymi przez Miejskiego Konserwatora Zabytków oraz Wydział Środowiska i Rolnictwa Urzędu Miejskiego Wrocławia,
- zarządzanie ogródkami przydomowymi: wykonano pomiary aktualizacyjne 502 ogródków przydomowych, podpisano 40 umów dzierżawy a 85 umów zaktualizowano.

Wyżej wymienione usługi wykonywane były w większości przez firmy zewnętrzne wybrane w wyniku przeprowadzonych postępowań o udzielenie zamówień publicznych, z wyjątkiem czynności zarządzania ogródkami przydomowymi, które Spółka wykonywała samodzielnie.
Ze środków przeznaczonych na eksploatację finansowane były również co miesiąc zaliczki na pokrycie kosztów zarządu nieruchomością wspólną z tytułu opłat eksploatacyjnych, w wysokościach wynikających z uchwał wspólnot mieszkaniowych.

- **Rozliczenia kosztów mediów**

W obszarze rozliczania mediów Spółka dwukrotnie - na koniec pierwszego i drugiego półrocza 2011 r. w rejonach C, D, E, J, K, L, M, N, dokonała odczytów wodomierzy w

lokalach. Stworzono bazę naliczeń i kosztów niezbędną do wykonania rozliczeń mediów za cały rok 2011. Wykonano rozliczenia mediów:
- dostawa zimnej wody i odprowadzanie ścieków za 2009 r. – 2 045 szt.
- dostawa zimnej wody i odprowadzanie ścieków za II pół. 2010 r. – 6 849 szt.
- dostawa zimnej wody i odprowadzanie ścieków za I pół. 2011 r. – 4 801 szt.
- rozliczenia ciepłej wody za lata 2009 – 2011 – 926 szt.
- wywóz odpadów komunalnych za lata 2009 – 2010 – 8 430 szt.
- wywóz nieczystości płynnych za rok 2010 – 26 szt.
- centralne ogrzewanie za lata 2007 – 2010 – 3 129 szt.
- dostawa gazu za lata 2006 – 2009 – 976 szt.

W 2011 r. została dostarczona do najemców lokali komunalnych korespondencja dotycząca:
- zawiadomienia o rozliczenie mediów – 27 182 szt.
- zawiadomienia o zmianie stawki czynszu, stawki za media, wysokości kaucji, zmianie naliczeń i wysokości opłat – 36 484 szt.

EWIDENCJA NA KARTOTEKACH NAJEMCÓW

- **ZZK**

Zarząd Zasobu Komunalnego w ramach czynności związanych z rozliczaniem najemców z tytułu opłat związanych z najmem lokali mieszkalnych i użytkowych zobligowany jest w szczególności do:
- analizy kartotek finansowych użytkowników lokali,
- udzielanie ustnych informacji odnośnie zapisów na indywidualnych kartotekach użytkowników lokali,
- prowadzenie korespondencji z użytkownikami lokali w zakresie rozliczeń finansowych ewidencjonowanych na kartotekach najemców,
- wystawianie zaświadczeń na wniosek Biura Sprzedaży Lokali Urzędu Miejskiego Wrocławia oraz osobom fizycznym i prawnym.

W 2011 r. z prowadzonej ewidencji statystycznej wynika, że:
- wpłynęło 11 091 wniosków najemców w sprawie analizy zapisów na kartotekach finansowych i ustalenia wysokości prawidłowego salda,
- dział Księgowy Najemców przeprowadził szczegółową analizę 12 445 szt. kartotek finansowych najemców i użytkowników lokali (w tym sprawy zaległe 3 939 szt. i bieżące 8 506 szt.) jednocześnie udzielając odpowiedzi na pisma najemców, wydając zaświadczenia i realizując zwroty nadpłat (w tym 1 354 szt. dot. lokali użytkowych, 11 091 szt. dot. lokali mieszkalnych).

- **Wrocławskie Mieszkania**

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r. Spółka przyjęła do realizacji w celu prawidłowego załatwienia 7 879 spraw zgłaszanych przez najemców, w tym 5 176 spraw wymagających weryfikacji kartotek finansowych.
W trakcie weryfikacji korygowano błędy i nieprawidłowości obejmujące okres zarządzania poprzednich zarządców, tj. przed 01 sierpnia 2010 r. Ujawniono m.in.:
- brak lub nieprawidłowy BO na 1 kwietnia 2004 r. niezgodny z archiwalnymi kartotekami finansowymi najemców,
- braki w zaksięgowanych dodatkach mieszkaniowych,
- podwójnie zaksięgowane wpłaty wymagające skorygowania,
- brak lub nieprawidłowe księgowania rozliczeń mediów niezgodne z dokumentami w teczkach lokali,
- brak naliczeń odsetek od braku i nieterminowych wpłat od kwietnia 2006 r.

Spółka w 2011 r. realizowała sprawy z zakresu postępowań wyjaśniających w celu ustalenia salda kartoteki opłat najemcy, wniosków o wydanie zaświadczenia o stanie finansowym, wniosków najemców o zwrot nadpłaty po wykupie oraz reklamacje do ustalonych sald.

W celu ostatecznego i prawidłowego załatwienia spraw zgłaszanych przez najemców podjęto następujące czynności:

- zrealizowano 7 218 spraw wpływających, w tym w 5 041 przypadkach zweryfikowano zapisy na kartotece opłat najemców, jednocześnie udzielając odpowiedzi na pisma najemców, wydając zaświadczenia i realizując zwroty nadpłat,
- zaksięgowano wpłaty najemców dokonywane na rachunki bankowe poprzedniego zarządcy, tj. ZZK na łączną sumę około 688 000 zł,
- w toku weryfikacji na analizowanych kartotekach finansowych wystornowano zdublowane wpłaty z dnia 18 maja 2004 r., 14 sierpnia 2007 r. i 16 sierpnia 2007 r.,
- skorygowano daty uznania i obciążenia rozliczeniami mediów na kartotekach finansowych najemców przy bieżącej weryfikacji,
- zaksięgowano lub wyksięgowano rozliczenia mediów zgodnie z dokumentacją znajdującą się w teczkach lokali,
- zaksięgowano naliczone odsetki od zaległości i nieterminowych wpłat na sumę łączną około 3 307 000 zł,
- zaksięgowano 1 374 decyzje z MOPS na łączną kwotę około 1 262 000 zł,
- wykonywano weryfikacje czynnych porozumień w sprawie udzielenia ulgi przekazane przez poprzedniego zarządcę,
- wykonywano weryfikacje zawartych porozumień w latach ubiegłych w zakresie ustalenia ich ważności oraz dokonywanych spłat wymaganych rat.

ORGANIZACJA I WYKONYWANIE OBSŁUGI KLIENTA

- **Realizowane przez ZZK**

Zarząd Zasobu Komunalnego posiada na terenie miasta 7 Biur Obsługi Klienta.

W tabeli poniżej przedstawiono informację związaną z ich funkcjonowaniem, wraz z informacją dotyczącą wielkości zasobu administrowanego przez BOK-i na dzień 31 grudnia 2011 r.:

Rejon	Nazwa Zarządcy lokali gminnych	Adres Biura Obsługi Klienta	Ilość lokali mieszkalnych Gminy
			28 204
A,B	BOK 1	ul. Św. Antoniego 19	3 901
H,I	BOK 2	ul. Otwarta 3-5	6 056
F,G	BOK 3	ul. Karola Miarki 7	4 931
Ł	BOK 5	ul. Brzeska 8-10	2 880
R	BOK 7	ul. Papiernicza 9-11	3 640
S,U	BOK 9	ul. Hallera 149	2 983
O,P,T	BOK 10	ul. Gajowicka 96A	3 813

Biura Obsługi Klienta w dalszym ciągu realizują szeroki zakres zadań, związanych z bezpośrednią obsługą klienta i powierzonego zasobu, prowadząc sprawy lokalowe, eksploatacyjne i techniczne. Zadania te realizuje 49 osób zatrudnionych na etatach administratorów i 29 osoby zatrudnione na stanowiskach inspektorów technicznych. Średnio na jednego administratora Biura Obsługi Klienta przypada 576 lokali mieszkalnych i 48 756 m^2 powierzchni terenów zewnętrznych, na inspektora technicznego 972 lokale mieszkalne.

Do podstawowych obowiązków BOK-ów należy m.in. :

- udzielanie informacji mieszkańcom w zakresie dotyczącym kompetencji ZZK oraz sposobu załatwiania spraw znajdujących się w sferze przedmiotu działania Zarządu,
- przyjmowanie i rejestrowanie zgłoszeń (ustnych, telefonicznych) i pism od klientów,
- nadzór nad prawidłową realizacją usług w zakresie eksploatacji zarządzanego zasobu,
- realizowanie planu rzeczowo-finansowego w części dotyczącej wykonanych konserwacji i usuniętych awarii,
- prowadzenie spraw związanych z najmem i gospodarowaniem lokalami ,
- dokonywanie korekt naliczeń czynszów oraz opłat za bezumowne korzystanie z lokali mieszkalnych.
- przygotowanie informacji oraz innych danych o administrowanym zasobie niezbędnych do opracowywania planów remontów,
- prowadzenie książek obiektu budowlanego w rozumieniu art. 64 ustawy Prawo budowlane wraz z dokonywaniem zapisów dotyczących przeprowadzonych badań i kontroli stanu technicznego, remontów i przebudowy, w okresie użytkowania obiektów,
- prowadzenie, nadzór i rozliczanie czynności okresowych kontroli budynków, o których mowa w art. 62 prawo budowlane.
- Zlecanie i nadzór nad realizacją umów z tytułu konserwacji i usuwania awarii, rozliczanie tychże umów
- zlecanie i nadzór nad realizacją prac remontowych w zakresie wymiany stolarki okiennej, drzwiowej, budowy pieców, wymiany podłóg itp.

Ilość podjętych działań Biur Obsługi Klienta w zakresie wykonanej konserwacji i usuwania awarii, a także przyjmowania zleceń od najemców i wpływu korespondencji

		BOK						
	Łącznie	1	2	3	5	7	9	10
Ilość pism w rejestrze korespondencji - wpływ do BOK	**42 211**	7 739	7 408	6 540	5 309	4 831	4 129	6 255
Ilość zgłoszeń w rejestrze zgłoszeń BOK	**27 023**	4 932	4 148	6 518	3 093	4 862	2 467	1 003
Ilość zleceń z tytułu konserwacji i awarii	**14 605**	3 204	3 075	1 775	1 234	3 132	1 419	766

Podobnie jak w latach ubiegłych, w 2011 r. przeprowadzono postępowania przetargowe w wyniku których podpisano 7 umów na wymianę stolarki okiennej, na kwotę 2 545 920 zł. Łącznie na stolarkę okienną w 2011 r. wydano 2 015 121 zł.

Niestety nadal potrzeby mieszkańców związane z koniecznością wymiany okien w lokalach są ogromne. W przypadkach awaryjnych, gdzie zagrożone jest bezpieczeństwo mieszkających w lokalu osób, okna wymieniane były ze środków przyznanych na naprawy z tytułu konserwacji i awarii. Ponadto nadal w zasobie 100 % gminnym, ze względu na zły stan techniczny lokali istnieje pilna potrzeba remontu i wymiany oprócz stolarki okiennej także podłóg (zaszłości i obietnice wykonania z lat ubiegłych). Pozwoli to na poprawę bezpieczeństwa i warunków bytowych mieszkańców.
Biura Obsługi Klienta kontynuowały również realizacje zadań w zakresie budowy pieców. Realizowane było 5 umów. Umowy te zostały podpisane w połowie 2011 r. i praktycznie zrealizowane zostały w 100%. Ogółem wydano na ten cel 432 968 zł. Dzięki temu wymiana pieców we wszystkich rejonach zarządzanych przez ZZK odbywa się na bieżąco, w miarę potrzeb i zgłoszeń najemców. We wszystkich BOK-ach realizowano na bieżąco umowy z tytułu konserwacji i awarii w zakresie robót budowlanych, sanitarnych oraz elektrycznych.

Poziom wykorzystania środków finansowych w poszczególnych BOK-ach z tego tytułu

		BOK						
Wyszczególnienie	**RAZEM (w tys. zł)**	**1**	**2**	**3**	**5**	**7**	**9**	**10**
Konserwacje i usuwanie awarii	6 847	2 164	844	467	797	1 363	582	630
Konserwacje platform	93	37	7	2	35	5	0	8
Wymiana piasku	89	18	7	10	7	7	25	17
Piece	433	3	115	59	59	16	105	75
Wymiana stolarki	2 015	251	297	281	191	255	376	365
Przeglądy budowlane	386	37	109	41	36	88	38	37
Ogółem środki wykorzystane w 2011 r.	9 863	2 510	1 378	859	1 125	1 734	1 125	1 132

W 2011 r. pion DK przejął nadzór nad postępowaniami przetargowymi dotyczących przeglądów technicznych budynków oraz lokali, wymaganych przez prawo budowlane. Zostały przygotowane w tym celu rejestry adresów, pod którymi konieczne było wykonanie przeglądów w 2011 r. Ze względu na przedłużające się procedury przetargowe (z uwagi na brak ofert wykonawców) umowy w zakresie przeglądów zawarto z opóźnieniem co spowodowało, że realizacja przedmiotu umów rozpoczęła się w II połowie roku 2011. Obecnie trwają jeszcze przeglądy kominiarskie, elektryczne, gazowe, budowlane roczne oraz budowlane 5-letnie. Część z tych umów została rozliczona i zafakturowana w 2011 r., na ten cel wydano 386 018 zł. Realizacja ich jest kontynuowana jeszcze w styczniu 2012 r.

W dalszym ciągu nadzorowano realizacje umów na sprzątanie MZO, które zostały podpisane w 2010 r. Częściowo aneksowano je i korygowano zapisy z zakresu ich realizacji i lokalizacji.

Ponadto BOK dokonały przeglądu 253 placów zabaw - w wyniku których podjęto decyzję o likwidacji placów zabaw w najgorszym stanie technicznym oraz zdemontowano wyeksploatowane urządzenia na niektórych placach zabaw. Na pozostałych obiektach przeprowadzono niezbędną konserwację urządzeń oraz dokonano wymiany piasku.
BOK-i nadzorowały również realizacje umów na wykonanie usług koszenia trawy, przycinania żywopłotów, wycinki i okrzesywania drzew, sprzątania nieruchomości, wywozu odpadów oraz ochrony obiektów.

Przygotowano kolejne budynki do podpisywania indywidualnych umów najemców z dostawcą wody tj. MPWiK.

- **Realizowane przez Spółkę Wrocławskie Mieszkania**

W 2011 r. Spółka, zgodnie ze Wskazaniem do realizacji, realizowała zadania dla rejonów C, D, E, J, K, L, M, N Miasta prowadząc sprawy lokalowe, eksploatacyjne i techniczne. Bezpośrednia obsługa najemców realizowana jest przez Zespoły Obsługi Eksploatacyjnej Biura Obsługi Klienta, Zespół Techniczno Inwestycyjny, Zespół Księgowej Obsługi Zasobów i Zespół ds. Windykacji.

Do zadań realizowanych przez Zespoły Obsługi Eksploatacyjnej Biura Obsługi klienta w 2011 r. należało m.in.:
- udzielanie pełnej informacji mieszkańcom w zakresie dotyczącym kompetencji Spółki oraz sposobu załatwiania spraw znajdujących się w sferze przedmiotu jej działalności,
- przyjmowanie wniosków, przekazywanie niezbędnych formularzy oraz ich wypełnianie na rzecz mieszkańców jak i innych jednostek organizacyjnych Gminy Wrocław wraz z wydawaniem niezbędnych opinii i ocen,
- nadzór nad prawidłową realizacją usług w zakresie eksploatacji zarządzanego zasobu,
- prowadzenie spraw związanych z najmem lokali mieszkalnych i użytkowych oraz gospodarowaniem tymi lokalami,
- realizowanie planu rzeczowo finansowego konserwacji poprzez przygotowanie, nadzór oraz rozliczanie wykonawców z wykonywanych konserwacji i usuniętych awarii,
- sporządzanie planów konserwacji oraz remontów w zakresie prac zduńskich i stolarskich oraz opracowywanie projektów rocznych planów rzeczowo finansowych konserwacji w oparciu o przeglądy, a także o protokoły kontroli okresowej obiektów budowlanych oraz nakazy pokontrolne wydane przez uprawnione organy,
- wyrażanie zgody na przeprowadzenie remontów finansowanych i wykonywanych przez najemców posiadających tytuł prawny, przygotowywanie umów remontowych oraz kontrola ich wykonania pod względem formalno-prawnym, technicznym oraz rozliczanie finansowe wykonywanych remontów,
- nadzór i rozliczanie wykonawców, w tym okresowych kontroli budynków, o których mowa w przepisach prawa budowlanego, realizowanych przez wykonawców na podstawie odrębnych umów,
- prowadzenie książek obiektu budowlanego w rozumieniu art. 64 ustawy Prawo budowlane, wraz z dokonywaniem zapisów dotyczących przeprowadzonych badań i kontroli stanu technicznego, remontów i przebudowy w okresie użytkowania obiektu,
- dokonywanie korekt naliczeń czynszów oraz opłat za bezumowne korzystanie z lokali,
- zabezpieczenie pustostanów lokali mieszkalnych i użytkowych przed samowolnym zajęciem i dewastacją wraz z prowadzeniem rejestru pustostanów,
- wykonywanie czynności technicznych związanych z eksmisjami najemców oraz zabezpieczeniem lokali po eksmisjach, zgonach najemców i przekazywanie właściwej jednostce organizacyjnej Gminy Wrocław lokalu do zasiedlenia,
- przygotowanie umów najmu lokali mieszkalnych, sporządzenie aneksów do umów najmu lokali mieszkalnych, na podstawie skierowania Wydziału Lokali Mieszkalnych Urzędu Miejskiego,
- wdrażanie podwyżek czynszu,

- współpraca z WLM UM w zakresie przygotowania propozycji udzielania ulg w czynszu, według zasad określonych przepisami prawa,
- ustalanie wysokości zaliczek na media za lokale gminne w budynkach wspólnot mieszkaniowych i budynkach gminnych, przygotowywanie powiadomień dla klientów o dokonanych naliczeniach,
- naliczanie opłat niezależnych najemcom i innym użytkownikom lokali,
- prowadzenie bazy danych do rozliczeń mediów dostarczonych do lokali,
- dokonywanie rozliczania kosztów zużytych mediów na każdego klienta i przygotowywanie powiadomień klientów o wynikach rozliczeń,
- opracowywanie i wdrażanie regulaminów rozliczania mediów w budynkach gminnych.

Szczegółowe sprawozdania z rodzaju i ilości realizowanych czynności eksploatacyjnych Spółka przekazuje odrębnie, po każdym miesiącu rozliczeniowym przy fakturze za wykonywane czynności zarządzania. W niniejszym sprawozdaniu podajemy wybrane dane w tym zakresie:
- przyjęcia zgłoszeń najemców (ustne, pisemne, telefoniczne) – 12 966,
- sporządzenie 329 umów najmu (*na podstawie skierowań z Wydziału Lokali Mieszkalnych),*
- sporządzenie 520 aneksów do umów najmu *(na podstawie skierowań z Wydziału Lokali Mieszkalnych),*
- przeprowadzenie wizji w lokalach, w nieruchomościach, terenach zewnętrznych – 10 652.

W 2011 r. w budynkach 100% Gminnych przeprowadzono roczne kontrole: gazowe, budowlane oraz przewodów kominowych. W części budynków przeprowadzono również okresowe kontrole obiektów budowlanych wykonywane co najmniej raz na 5 lat, zgodnie z art. 62 ust. 2 Ustawy Prawo Budowlane.

FINANSE

- **Dochody zrealizowane przez ZZK**

W 2011 r. ZZK odprowadził do Budżetu Miasta dochody (planowane) z tytułu:

- najmu lokali mieszkalnych, w tym:
  - z czynszów: 66 238 321,90 zł
    (wykonanie planu 95,30 %)
  - z odsetek za zwłokę: 1 902 538,18 zł
    (wykonanie planu 237,81 %)
  - wpływy z różnych tytułów: 2 121,44 zł
    (wykonanie planu 424,28 %)
- najmu lokali użytkowych, w tym:
  - z czynszów: 32 784 207,16 zł
    (wykonanie planu 110,01 %)
  - z odsetek za zwłokę: 541 483,73 zł
    (wykonanie planu 90,24 %)
  - wpływy z dzierżawy ogródków gastronomicznych: 769 102,51 zł
    (wykonanie planu 102,54 %)
  - wpływy z najmu i dzierżawy (po ZZN): 1 332 143,22 zł
    (wykonanie planu 121,10 %)
  - wpływy z opłat za media: 43 494 034,27 zł
    (wykonanie planu 108,73 %)

Łączna kwota ww. dochodów wyniosła: **147 063 952,41 zł.**

Ponadto do Budżetu Miasta w 2011 r. odprowadzono również dodatkowe (nieoplanowane) dochody z tytułu:
- wpłat za udostępnienie informacji publicznej 38,00 zł,

- odsetek od środków na rachunkach bankowych ZZK 28 546,10 zł,
- wpłat z tytułu naliczonych kar pieniężnych dla wykonawców usług i robót z tytułu nienależytego wykonania zadań powierzonych na podstawie zawartych umów 284 245,69 zł,
- wpłat komorniczych z tytułu zwrotu kosztów wygranych spraw sądowych 642 959,61 zł,
- wpłat z tytułu pozostałych rozrachunków ze WM i innymi kontrahentami dotyczących wzajemnych rozliczeń z lat ubiegłych 58 977,89 zł,
- wpłat za korzystanie z szaletów miejskich 3 158,50 zł,
- wpłat z tytułu odsprzedaży mediów dla WM w przypadkach kiedy Gmina jest obciążona kosztem mediów który dotyczy WM (wspólny licznik) i innych kontrahentów 72 109,43 zł.

Łączna kwota ww. dochodów wyniosła: **1 090 035,22 zł**.

- **Wydatki zrealizowane przez ZZK**

Zarząd Zasobu Komunalnego w 2011 r. w ramach przyznanych środków na realizację zadań ujętych w zatwierdzonym planie finansowo-rzeczowym wydatkował:

- **Gospodarka mieszkaniowa:**

Różne jednostki obsługi gospodarki mieszkaniowej: 26 033 377,67 zł, dynamika wykonania 99,54 %, z tego na:
zarządzanie powierzonym zasobem komunalnym Gminy Wrocław (funkcjonowanie ZZK) – 25 678 456,88 zł dynamika wykonania 99,53%,
na wydatki inwestycyjne (przebudowa budynku przy ul. Sołtysowickiej 21 i 19a) 54 920,79 zł dynamika wykonania 100,00%,
Gospodarka gruntami i nieruchomościami – 132 531 555,72 zł, w tym wydatkowano 2 554 535,12 zł na rewitalizację obszarów wsparcia Przedmieście Odrzańskie - dynamika wykonania 99,915%;
na realizację zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej 49 436,80 zł dynamika wykonania 100%;
Pozostała działalność:
Zagospodarowanie wnętrz międzyblokowych 2 988 006,78 zł dynamika wykonania 99,68%.
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej:
pomoc dla repatriantów – (zadanie powierzone) 30 827,63 zł dynamika wykonania 99,97%.
Ogółem zrealizowano wydatki na łączną kwotę - **161 633 204,60 zł.**
Wydatki ponoszone były na realizację zadań związanych z administrowaniem zasobem gminy i obsługą remontów i inwestycji.
W ramach ww. zadań ZZK realizował wydatki związane z zarządzaniem zasobem mieszkaniowym Gminy Wrocław (w tym na: zarządzanie, eksploatację, konserwację, drobne naprawy, awarie, koszty dostarczania mediów), pozostałym zasobem komunalnym (zarządzanie lokalami użytkowymi i ich eksploatacją, utrzymaniem terenów zewnętrznych, remontami lokali użytkowych), realizował pozostałe usługi związane z zarządzaniem lokalami komunalnymi (m.in. koszty windykacji, koszty postępowań sądowych – lokale mieszkalne i użytkowe, utrzymanie czasowo przejętych nieruchomości, zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii oraz podatku VAT od mediów) oraz zadania związane z rozbiórkami i zabezpieczeniem nieruchomości.

- **Dochody realizowane przez Spółkę Wrocławskie Mieszkania**

W roku 2011 r. na rachunek Gminy Wrocław wpłynęły dochody z tytułu najmu lokali oraz mediów, wnoszonych przez najemców z rejonów C,D,E,J,K,L,M,N, w łącznej wysokości **54 208 754,14 zł co stanowi 87,34 % planu.**

Poszczególne pozycje planu wraz z wykonaniem na dzień 31 grudnia 2011 r.

Nazwa paragrafu	Numer źródła dochodów	Nazwa źródła dochodów	Plan na 2011	Wykonanie 2011	Wykonanie jako % planu
Dochody własne, z tego:			**62 069 483,00**	**54 208 754,14**	**87,34%**
Dochody z majątku, z tego:	**A.3.4.**		**45 289 483,00**	**35 667 275,66**	**78,75%**
wpływy z czynszów, z tego:			**45 289 483,00**	**35 667 275,66**	**78,75%**
za lokale mieszkalne	A.3.4.1	za lokale mieszkalne	39 289 483,00	31 535 544,57	**80,26%**
za lokale użytkowe	A.3.4.2	za lokale użytkowe	6 000 000,00	4 131 731,09	**68,86%**
Dochody z usług, z tego:			**16 450 000,00**	**17 705 914,94**	**107,63%**
wpływy z opłat za media	A.4.17	wpływy z opłat za media	16 450 000,00	17 705 914,94	**107,63%**
Pozostałe dochody, z tego:	**A.5**		**330 000,00**	**835 563,54**	**253,20%**
odsetki			310 000,00	812 673,78	**262,15%**
odsetki od lokali mieszkalnych	A.5.4.1	odsetki od lokali mieszkalnych	120 000,00	524 547,71	**437,12%**
odsetki od lokali użytkowych	A.5.4.2	odsetki od lokali użytkowych	140 000,00	31 476,99	**22,48%**
pozostałe odsetki (media)	A.5.4.8	pozostałe odsetki (media)	50 000,00	256 649,08	**513,30%**
różne wpływy	A.5.6.10		20 000,00	22 889,76	**114,45%**

- **Wydatki zrealizowane przez Spółkę Wrocławskie Mieszkania**

Zaplanowano na 2011 r. wydatki na łączną kwotę **61 097 237 zł** z czego wydatkowano w 2011 r. **59 224 062,73 zł**, co stanowi **96,93 %** wykonania planu.

Poszczególne pozycje planu wraz z wykonaniem na dzień 31 grudnia 2011 r. przedstawiają się następująco

Nazwa paragrafu	Plan wydatków na zarządzanie rejonami CDEJKLMN	Wykonanie	Wykonanie jako % planu
Gospodarka gruntami i nieruchomościami	**61 097 237,00**	**59 224 062,73**	**96,93**
Eksploatacja, zarządzanie, utrzymanie terenów zewnętrznych, koszty windykacji, koszty rozbiórek	23 174 954,00	22 729 592,71	98,08
Media - energia elektryczna	172 500,00	147 844,12	85,71
Media pozostałe	22 360 952,00	22 119 026,38	98,92

Konserwacja, drobne naprawy-awarie	6 716 084,00	5 879 130,57	87,54
Remonty, w tym:	5 121 747,00	5 110 688,96	99,78
Program na rzecz społeczności romskiej	41 500,00	37 541,92	90,46
Remonty - Wspólnoty Mieszkaniowe	2 340 175,00	2 334 110,51	99,74
Fundusz remontowy - zaliczki	2 740 072,00	2 739 036,53	99,96
Program przebudowy gminnego zasobu mieszkaniowego	3 200 000,00	2 932 582,59	91,64
Program zagospodarowania wnętrz międzyblokowych	200 000,00	175 586,09	87,79
Koszty postępowań sądowych	140 000,00	121 310,96	86,65
Odszkodowania wypłacone na rzecz osób fizycznych i prawnych	10 000,00	7 883,25	78,83
Odsetki	1 000,00	417,10	41,71

WSPÓLNOTY MIESZKANIOWE

- **Obsługiwane przez ZZK**

W 2011 r. Dział Wspólnot Mieszkaniowych ZZK, reprezentujący Gminę Wrocław jako właściciela lokali w nieruchomościach wspólnych najwięcej pracy poświęcił przygotowaniu i obsłudze zebrań wspólnot mieszkaniowych w tym sprawozdawczych, zmianie zarządcy dla wspólnot, zaskarżaniu uchwał podjętych w trakcie zebrań z naruszeniem przepisów obowiązującego prawa (zaskarżono 27 uchwał) i aktualizacji danych w wersji elektronicznej z otrzymanych dokumentów z zebrań sprawozdawczych.
Dział kontynuował działania zmierzające do zapewnienia aktywnego udziału w zarządzaniu tymi wspólnotami poprzez następujące działania:

- Przygotowanie analiz wielkości naliczonych i wpłaconych zaliczek na utrzymanie nieruchomości wspólnej, wielkości średniorocznych udziałów Gminy Wrocław w nieruchomościach przed zebraniami sprawozdawczymi za 2010 r.
- Przygotowanie dla Pełnomocników Gminy materiałów pomocniczych i szkoleniowych ułatwiających analizę dokumentów pełnomocnikom w trakcie zebrań sprawozdawczych za 2010 r.
- Analizę dokumentów rozliczeniowych przekazanych przez zarządców na zebrania sprawozdawcze – zweryfikowano prawidłowość księgowania podziału kosztów na właściciela Gminę, prawidłowość ewidencji wpłat zaliczek dokonywanych przez Gminę na rachunki bankowe wspólnot mieszkaniowych.
- Uczestnictwo w zebraniach sprawozdawczych za 2010 r.:

ZZK delegował łącznie **235 osób na zebrania**, które odbyły się w 2011 r.
Łącznie w 2011 r. pracownicy uczestniczyli w **3 557 zebraniach wspólnot mieszkaniowych** na których podjęto w imieniu Gminy ponad 13 tys. uchwał a m.in. uchwały, w sprawie udzielenia absolutorium za 2010 r. oraz zatwierdzenia sprawozdania z działalności zarządu/zarządcy i przyjęcia planu gospodarczego na 2011 r.

Na bazie otrzymanych sprawozdań pełnomocników oraz dokumentów z zebrań (protokoły, uchwały) ustalono, że 34 wspólnoty mieszkaniowe zmieniły zarządców nieruchomości wspólnej, przyjęto plany gospodarczo – finansowe na rok 2011 w **2 697 wspólnotach**, udzielono absolutorium zarządcy dla 2624 wspólnot i podjęto uchwałę o tej treści.

rejony	ilość wspólnot, (stan na 01.01.2011r)	ilość odbytych zebrań sprawozdawczych	ilość odbytych innych zebrań	Ilość wspólnot, które zmieniły zarządcę	przyjęcie planu 2011 r.	przyjęcie sprawozdania za 2010 r.	udzielenie absolutorium zarządcy za 2010 r.	inne uchwały podejmowane	ogólna ilość podejmowanych uchwał w ciągu roku
A	265	278	89	4	256	261	247	924	**1688**
B	295	302	65	5	286	288	280	494	**1348**
F	235	237	58	0	234	235	235	593	**1297**
G	190	193	101	1	184	188	178	620	**1170**
H	224	227	68	1	223	223	223	613	**1282**
I	150	154	93	0	150	149	149	214	**662**
Ł	185	192	40	4	183	153	130	386	**852**
O	96	95	61	3	95	95	95	178	**463**
P	215	230	120	8	202	202	202	400	**1006**
R	246	239	17	0	242	244	244	257	**987**
S	297	301	7	2	292	292	292	430	**1306**
T	239	242	36	6	240	239	239	357	**1075**
U	117	111	1	0	110	110	110	224	**554**
	2754	**2801**	**756**	**34**	**2697**	**2679**	**2624**	**5690**	**13690**

- Dokonano zapłaty na konta poszczególnych wspólnot mieszkaniowych miesięcznych zaliczek na pokrycie kosztów zarządu nieruchomościami wspólnymi (miesięcznie dokonywano przelewów na rachunki – 2 761 wspólnot mieszkaniowych).
- Średnia wysokość zaliczki w grudniu 2011 r. wyniosła 1,96 zł/m^2 (eksploatacja – 0,63 zł/m^2 , konserwacja – 0,32 zł/m^2 i wynagrodzenie dla zarządcy – 0,62 zł/m^2) oraz na fundusz remontowy – 0,39 zł/m^2.
- Precyzowano wzór uchwały w sprawie zaciągania kredytów w Banku Pocztowym przez wspólnoty mieszkaniowe i wielokrotnie prowadzono negocjacje z właścicielami lokali wyodrębnionych w celu stosowania zasad ustalonych przez Gminę, jeśli negocjacje nie kończyły się podpisaniem prawidłowej uchwały, uchwały zostały zaskarżane do Sądu (w porozumieniu z bankami doprecyzowano sposób zaciągania kredytów na inwestycje remontowe i termomodernizacje przez wspólnoty mieszkaniowe z jednoczesnym zapewnieniem Gminie Wrocław promesy – zwolnienia z zapłaty zobowiązań kredytowych – Gmina nie jest kredytobiorcą, swoje zobowiązanie reguluje jednorazową wpłata kosztów inwestycji rozliczaną po zakończeniu prac budowlanych).
- Kontynuowano aktualizację bazy stworzonej w programie Excel, dotyczącej kompleksowych informacji z zebrań wspólnot mieszkaniowych, która pozwala na porównanie stawek za zarządzanie nieruchomością wspólną, ułatwia formułowanie strategii prowadzonej przez ZZK odnośnie kosztów ponoszonych przez Gminę we wspólnotach mieszkaniowych.

Wysokość kosztów utrzymania nieruchomości wspólnych w 2011 r.

tytuł	§	Wydatki w 2011 r.
Eksploatacja - V.R.4.1	**4300/151**	7 207 590,57
Konserwacja, drobne naprawy-awarie	**4270/002**	4 071 919,51

Zarządzanie - V.R.4.2	**4300/153**	8 308 566,69
*** Wyodrębniony fundusz remontowy wspólnot mieszkaniowych**	**4270/165**	5 456 010,55
Razem		**25 044 087,32**

- Dział Wspólnot Mieszkaniowa skierował 27 wniosków o zaskarżenie uchwał, wystąpił o udzielenie 18 opinii prawnych i akceptowanie dokumentów rozliczeniowych przez radcę prawnego.
- W zakresie funduszu remontowego zweryfikowano podjęte uchwały w zakresie wysokości i prawidłowości naliczania comiesięcznych zaliczek, z danych zawartych w sprawozdaniach finansowych wspólnot otrzymanych od zarządców sporządzono tabelaryczny wykaz środków finansowych zgromadzonych przez Gminę Wrocław w 2 392 wspólnot mieszkaniowych. Łączna liczba środków pozostająca do dyspozycji Gminy na dzień 31 grudnia 2010 r. wynosi 14 581 986,29 zł.
- Dokonano analizy dokumentacji dot. funduszu remontowego dla wspólnot mieszkaniowych zarządzanych przez zarządców.
- Dokonano analizy sprawozdań finansowych przekazanych przez KOO sp. z o.o., Ateny sp. z o.o., Bonitatis s.c., HJW sp. z o.o. PZM sp. z o.o. i Admirom-5 w zakresie ewidencji zaliczek na fundusz remontowy w nieruchomościach przez niniejsze firmy zarządzane.
- Na bieżąco weryfikowano ilość środków finansowych we wspólnotach gdzie dokonywana była sprzedaż ostatniego lokalu. Wysłano wezwania o zapłaty o zwrot wpłaconego i niewykorzystanego na pokrycie kosztów remontów funduszu remontowego do 59 wspólnot mieszkaniowych, w których Gmina Wrocław zbyła wszystkie lokale na łączna kwotę 190 349,96 zł, z czego zarządcy zwrócili na konto Zarządu środki finansowe na kwotę 61 020,57 zł.
- Zgromadzono kopie przeglądów 5-letnich nieruchomości wspólnot mieszkaniowych, sporządzono zestawienie zawierające dane o stopniu zużycia elementów budynków celem ich wprowadzenia do bazy naliczeń czynszu za lokale mieszkalne przez inne komórki merytoryczne ZZK.
- Wystąpiono do zarządców o przekazanie dokumentów w zakresie adaptacji części wspólnych, po ich otrzymaniu sporządzono tabele uwzględniając również dane posiadane w systemach ewidencji korespondencji przez ZZK.
- Wielokrotnie podejmowano szereg działań we wspólnocie Wandy 5 – występowano do Sadu o wyznaczenie powierzenie zarządcy przymusowego (postanowienie sądu z dn. 2 lutego 2011 r.), uczestniczono w 4 zebraniach członków wspólnoty, podjęto działania zmierzające do uregulowania długu wspólnoty wobec kontrahentów MPWiK, Fortum, WPO, Turon SA, uwolnienie od zajęcia komorniczego konta bankowego wspólnoty uregulowania należności egzekucji oraz ubezpieczono budynek, wykonano przeglądy techniczne, podjęto się remontów instalacji elektrycznej na klatce oraz domofonu. Zainstalowano skrzynki pocztowe. Wspólnota z powodu braku zarządcy prze kilka lat musiała wykonać szereg prac z lat ubiegłych.
- Dokonano przeliczenia odszkodowań za korzystanie z części wspólnych przez Gminę Wrocław za lokale mieszkalne przy ul. Słowiczej 12, Daszyńskiego 72 oraz za pracownię plastyczną przy ul. Jedności Narodowej 193, oraz prawidłowego rozliczenia zaliczek na utrzymanie nieruchomości wspólnej z tytułu mylnej ewidencji powierzchni lokalu użytkowego w nieruchomościach przy ul. Kiełbaśniczej 7 i Kiełbaśniczej 7A, sporządzono i przesłano na ręce zarządców stosowne porozumienia celem podpisania.
- Dokonano rozliczenia zaliczek wpłaconych na konta wspólnot mieszkaniowych w oparciu o rzeczywiście poniesione koszty i zgodnie z podjętymi uchwałami.

Rozliczenie nadpłat we Wspólnotach mieszkaniowych za 2010 r. w porównaniu do lat poprzednich

Przeznaczenie nadpłat wg uchwał wspólnot mieszkaniowych	**Rozliczenie za 2008 r. (w zł)**	**Rozliczenie za 2009 r. (w zł)**	**Rozliczenie za 2010 r. (w zł)**
Nadpłata ogółem:	**1 137 880,44**	**1 877 411,97**	**1 825 384,53**
do zwrotu Gminie	1 013 631,95	1 437 354,38	1 648 467,99
na fundusz remontowy	124 248,49	440 057,59	176 916,54

- Dział na bieżąco gromadzi, przechowuje dokumentację wspólnot mieszkaniowych, udziela odpowiedzi na skargi, wnioski, podejmuje uchwały m. in w zakresie zmiany kont bankowych, windykacji właścicieli lokali wyodrębnionych i najemców części wspólnej, wyraża zgodę na sprzedaż alkoholu w lokalach użytkowych, wynajem części wspólnych pod reklamy, ustalanie zaliczek na fundusz remontowy, ustanawiania wpisów zobowiązań do ksiąg wieczystych.

DZIERŻAWA - MIEJSCA ZBIÓRKI ODPADÓW

W oparciu o Zarządzenie nr 6366/05 Prezydenta Wrocławia z dnia 7 października 2005 r. i 8600/10 z dnia 1 lutego 2010 r. w sprawie wysokości stawek czynszu dzierżawnego za grunty zabudowane i nie zabudowane stanowiące własność Gminy Wrocław oddawane w dzierżawę na cele inne niż rolne zawarto dotąd **794 umów** pod Miejsce Zbiórki Odpadów.

Zestawienie tabelaryczne ilości zawartych umów

Rejon	ilość zawartych umów dzierżawy terenu w 2008r.	umowy zawarte w 2008, ale obowiązujące od 1 stycznia 2009r.	ilość zawartych umów dzierżawy terenu w 2009r.	ilość zawartych umów dzierżawy terenu w 2010 r.	ilość zawartych umów dzierżawy terenu w 2011 r.	razem na danym rejonie
A	3	4	24	7	3	41
B	3	4	31	14	1	53
D	2	1	22	12	-	37
E	4	8	14	11	-	37
F	1	0	16	17	4	38
G	1	0	5	18	0	24
H	1	0	29	12	1	43
I	17	8	4	6	0	35
J	37	18	8	2	-	65
K	26	9	7	0	-	42

Ł	1	16	23	3	1	44
M	1	1	5	4	-	11
N	1	0	17	0	-	18
O	3	0	8	8	0	19
P	3	1	22	45	7	78
R	40	12	3	7	2	64
S	1	2	62	11	0	76
T	21	4	14	1	1	41
U	19	0	6	3	0	28
	185	**88**	**320**	**181**	**20**	**794**

Wykaz kwot opłat za czynsz dzierżawny

Rejon	**2009r. netto**	**2009r. brutto**	**2010r. netto**	**2010 r. brutto**	**2011r. netto**	**2011 r. brutto**
	Kwota czynszu dzierżawnego **netto** z tytułu dzierżawy terenu - miejsca zbiórki odpadów	Kwota czynszu dzierżawnego **brutto** z tytułu dzierżawy terenu - miejsca zbiórki odpadów	Kwota czynszu dzierżawnego **netto** z tytułu dzierżawy terenu - miejsca zbiórki odpadów	Kwota czynszu dzierżawnego **brutto** z tytułu dzierżawy terenu - miejsca zbiórki odpadów	Kwota czynszu dzierżawnego **netto** z tytułu dzierżawy terenu - miejsca zbiórki odpadów	Kwota czynszu dzierżawnego **brutto** z tytułu dzierżawy terenu - miejsca zbiórki odpadów
A	12 928,00	15 772,16	27 581,00	33 648,86	40 879,89	50 282,27
B	11 385,26	13 890,02	39 409,98	48 080,20	28 985,99	35 652,81
F	1 085,00	1 323,70	11 510,03	14 042,27	14 728,60	18 116,30
G	4 394,99	5 361,89	7 256,68	8 853,06	11 190,11	13 761,24
H	3 465,05	4 227,36	16 910,07	20 630,24	13 789,65	16 961,30
I	10 200,94	12 445,15	11 670,79	14 238,52	11 015,01	13 548,79
Ł	13 643,94	16 645,61	16 379,70	19 983,12	16 939,92	20 836,73
O	3 792,00	4 626,24	5 980,15	7 295,87	7 492,26	9 215,48
P	4 487,10	5 474,26	22 714,98	27 712,31	27 300,06	33 579,02
R	24 118,17	29 424,17	23 799,94	29 035,96	23 974,84	29 489,50
S	9 228,08	11 258,26	31 726,96	38 707,02	32 356,82	39 798,98
T	15 295,09	18 660,01	16 325,44	19 917,42	15 989,98	19 631,26
U	9 870,00	12 041,40	11 235,00	13 706,78	11 340,00	13 948,56
Razem	175 436,10	214 032,04	292 998,87	357 460,32	255 983,13	314 822,24
	Kwota czynszu dzierżawnego netto z tytułu dzierżawy terenu	Kwota czynszu dzierżawnego brutto z tytułu dzierżawy terenu	Kwota czynszu dzierżawnego netto z tytułu dzierżawy terenu	Kwota czynszu dzierżawnego brutto z tytułu dzierżawy terenu	Kwota czynszu dzierżawnego **netto** z tytułu dzierżawy terenu	Kwota czynszu dzierżawnego **brutto** z tytułu dzierżawy terenu
za rok	7 974,87	9 729,34	27137,25	33 107,44	46 983,92	57 790,25
Razem	**183 410,97**	**223 761,39**	**320 136,12**	**390 567,76***	**302 967,05**	**372 612,49**

Biorąc pod uwagę szeroki zakres zadań związanych z zarządzaniem wspólnotami mieszkaniowymi, w których jako jeden ze współwłaścicieli występuje również Gmina Wrocław - Dział Kontroli Zarządu Zasobu Komunalnego w ramach realizacji powierzonych zadań przeprowadził 12 kontroli zewnętrznych, jednostek zarządzających nieruchomościami wspólnot mieszkaniowych, w których jednym z właścicieli jest Gmina Wrocław. W roku 2011 główny nacisk położono na sprawdzenie prawidłowości naliczania, dla Gminy Wrocław (jednego z właścicieli we wspólnotach mieszkaniowych), zaliczek i rozliczania kosztów remontów sfinansowanych ze środków funduszu remontowego, w związku z tym, iż w ww. obszarze dochodzi do wielu nieprawidłowości, a także odmiennych interpretacji, dot. ustalenia właściciela środków pieniężnych gromadzonych na ww. funduszu celowym. Ponadto, kontrole obejmowały swym zakresem prawidłowości naliczania zaliczek i rozliczania kosztów z tyt. zarządu nieruchomością wspólną, mediów oraz naliczania i odprowadzania podatku dochodowego przez Zarządców/Zarządy w imieniu Wspólnot.

Obszar objęty kontrolą	**Liczba przeprowadzonych kontroli w danym obszarze**
Prawidłowość ewidencji wpłat wnoszonych przez Gminę Wrocław na poczet funduszu remontowego we wspólnotach z udziałem Gminy	12 podmiotów zarządzających - skontrolowano 134 wspólnot mieszkaniowych
Prawidłowość naliczania zaliczek i rozliczania kosztów zarządu nieruchomością wspólną dla Gminy Wrocław	8 podmiotów zarządzających - skontrolowano 16 wspólnot mieszkaniowych
Prawidłowość naliczania zaliczek i rozliczania kosztów zużycia mediów	3 podmiotów zarządzających - skontrolowano 3 wspólnoty mieszkaniowe
Prawidłowość sporządzania i terminowość składania deklaracji podatkowych w imieniu wspólnot mieszkaniowych	5 podmiotów zarządzających – skontrolowano 11 wspólnot mieszkaniowych
Prawidłowość ewidencjonowania i rozliczania wpłat Gminy wnoszonych z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej w lokalu użytkowym, stanowiących pożytki z przeznaczeniem na fundusz remontowy wspólnoty mieszkaniowej	1 podmiot zarządzający – skontrolowano 1 wspólnotę mieszkaniową
Zasadność wypłaty środków z rachunku bankowego wspólnoty, a także zasadność ponoszenia kosztów postępowań sądowych i egzekucyjnych przez wspólnoty mieszkaniowe	1 podmiot zarządzający – skontrolowano 3 wspólnoty mieszkaniowe
Prawidłowość zawarcia i realizacji umowy w przedmiocie wyrażenia zgody na udostępnienie części elewacji budynku wspólnoty mieszkaniowej w celu ekspozycji reklamy wielkogabarytowej, w aspekcie obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa oraz ewidencji osiąganych z ww. tyt. pożytków	1 podmiot zarządzający – skontrolowano 1 wspólnotę mieszkaniową

Wyniki przeprowadzonych kontroli wskazują, iż w kontrolowanych obszarach istnieją nieprawidłowości, które dotyczą przede wszystkim:

- nieprawidłowego naliczania przez zarządców zaliczek dla Gminy Wrocław z tytułu zarządu nieruchomością wspólną i funduszu remontowego - powodem błędów jest nieterminowe uwzględnianie sprzedaży gminnych lokali mieszkalnych, nieterminowe uwzględnianie zmian w zakresie planów gospodarczych, niewłaściwa komunikacja z ZZK w przedmiocie zmian dotyczących zasobu gminnego (miary, liczba osób zamieszkałych w lokalach gminnych, powierzchnia zasobu gminnego),
- naliczania przez zarządców/zarządy wspólnot, dla Gminy Wrocław m-cznych opłat na poczet funduszu remontowego pomimo wyrażenia, przez wspólnoty, zgody na nie wnoszenie przez ww. comiesięcznych zaliczek oraz na zapłatę kosztów remontu w kwocie przypadającej na Gminę, po jego wykonaniu.

- niezgodnej ze stanem faktycznym sprawozdawczości finansowej wspólnot, tj. wykazywanie w rocznych sprawozdaniach wspólnot przychodów i kosztów w nieprawidłowej wysokości;
- uwzględniania nieprawidłowej pow. zasobu gminnego podczas ustalania zaliczek Gminy na poczet zarządu nieruchomością wspólną i funduszu remontowego oraz uwzględniania nieprawidłowych parametrów przy naliczaniu zaliczek i rozliczaniu kosztów mediów;
- dysponowania przez Zarządców/Zarządy wspólnot środkami tych wspólnot, zgromadzonymi na rachunku funduszu remontowego, niezgodnie z wolą właścicieli;
- przedkładania wspólnotom, do zatwierdzenia, dokumentów zawierających błędy formalno-prawne,
- przekazywania, przez zarządców/zarządy wspólnot, do Urzędów Skarbowych błędnie sporządzonych sprawozdań podatkowych (CIT-8) oraz odprowadzania w nieprawidłowej wysokości należnego podatku dochodowego i/lub zaliczek na ten podatek, w imieniu zarządzanych wspólnot.

W celu wyegzekwowania od kontrolowanych usunięcia, stwierdzonych w toku kontroli uchybień i nieprawidłowości, po zakończeniu każdej kontroli wystosowane zostają wystąpienia pokontrolne, ponadto o wynikach kontroli informację otrzymują także właściwe merytorycznie komórki wew. ZZK natomiast, gdy zachodzi taka konieczność do komórek tych wystosowane zostają także zalecenia pokontrolne. W 2011 r. wystosowano 24 wystąpienia pokontrolne, w tym 16 zaleceń pokontrolnych do komórek wew. ZZK. W wyniku ustaleń poczynionych w toku prowadzonych kontroli, w 2011 r. zarządcy/zarządy wspólnot mieszkaniowych zwróciły na rachunek Gminy Wrocław kwotę 51 009,10 zł tyt. nienależnie pobranych zaliczek na funduszu remontowy.
W wyniku poczynionych obserwacji można stwierdzić, iż kontrolowani podejmują działania naprawcze, co pozwala wyeliminować z obrotu prawnego część wadliwych dokumentów, zapisów, czynności lub działań. Nie mniej jednak zdarzają się sytuacje, iż mimo deklaracji kontrolowanych o podjęciu działań naprawczych, tożsame uchybienia i nieprawidłowości powtarzają się w okresach późniejszych. Szczególną uwagę należy zwrócić na uchybienia w obszarze funduszu remontowego, gdyż w ostatnich miesiącach coraz częściej zarządcy/zarządy wspólnot mieszkaniowych skłaniają się w kierunku uznania, iż środki gromadzone na funduszu remontowym są własnością wspólnot nie zaś poszczególnych współwłaścicieli we wspólnocie, którzy uiszczają zaliczki z ww. tyt., w konsekwencji tego odmawiają zwrotu niewykorzystanych na remonty środków właścicielom zbywającym lokale, w tym Gminie Wrocław. Biorąc pod uwagę interpretacje Sądów w ww. zakresie należy stwierdzić, iż są one rozbieżne, przy czym w ostatnim okresie wydają się sprzyjać stanowisku prezentowanemu przez zarządców/zarządy wspólnot, w związku z tym niezmiernie istotna jest wzmożona kontrola wydatkowania środków publicznych na ww. cel.
Stwierdzić należy, iż niezbędne jest kontynuowanie czynności kontrolnych, co pozwoli na efektywniejsze eliminowanie wadliwych działań. Właściwe wykorzystywanie informacji pozyskanych w toku kontroli, przez komórki merytoryczne Zarządu wpłynie również niewątpliwie na bezpieczeństwo formalno-prawne podejmowanych decyzji.

- **Obsługiwane przez Spółkę Wrocławskie Mieszkania**

Reprezentowanie Gminy Wrocław we wspólnotach mieszkaniowych, w których Gmina jest jednym z członków, należy do zadań powierzonych Spółce. W 2011 r. kontynuowano działania zmierzające do zapewnienia aktywnego udziału w zarządzaniu wspólnotami i nadzoru nad efektywnością gospodarowania środkami publicznymi we wspólnotach.

W przypadku 80% zarządców udało się zakończyć podjęte w 2010 r. działania mające na celu ujednolicenie stosowanych wzorów dokumentów dotyczących wspólnot mieszkaniowych np. treść uchwał remontowych lub uchwał dotyczących adaptacji strychów, uchwał kredytowych.

W 2011 r. kontynuowano działania w celu uregulowania stanu prawnego adaptacji strychów w budynkach wspólnot mieszkaniowych w rejonach zarządzanych przez Spółkę. Kontynuowano prace związane z wyjaśnieniem sald wspólnot mieszkaniowych z lat ubiegłych, na podstawie których nastąpił częściowy zwrot nadpłat na konto Gminy Wrocław.

Pracownicy uczestnicząc w rocznych zebraniach sprawozdawczych wspólnot mieszkaniowych za 2010 r. dokonywali oceny pracy zarządu i/lub zarządcy oraz podejmowali w imieniu Gminy Wrocław uchwały, w szczególności dotyczące udzielenia absolutorium za 2010 r. i przyjęcia planu gospodarczego na rok 2011.
Na bazie otrzymanych sprawozdań oraz dokumentów z zebrań ustalono, że w 2010 r., w 1 600 wspólnotach przyjęto plany gospodarczo – finansowe na 2011 r. w 1 579 wspólnotach udzielono zarządowi i/lub zarządcy absolutorium, podjęto 6596 uchwał.

Rejon	Ilość wspólnot	Ilość odbytych zebrań	Przyjęcie planu 2011	Przyjęcie sprawozdania	Udzielenie absolutorium	Ogólna ilość głosowanych uchwał
C	341	337	337	335	335	1 364
D	251	247	250	237	237	1 004
E	245	238	243	230	230	980
J	199	187	160	189	189	796
K	135	133	132	133	133	540
L	142	142	142	142	142	568
M	159	159	159	139	139	636
N	177	176	177	174	174	708
Razem	**1 649**	**1 619**	**1 600**	**1 579**	**1 579**	**6 596**

Zestawienie wydatków na zapłatę zaliczek z tytułu utrzymania nieruchomości wspólnej we wspólnotach mieszkaniowych w udziale przypadającym na Gminę Wrocław w 2011 r.

Rodzaj wydatku	Wykonanie planu [w zł]
Zarządzanie (wynagrodzenie dla zarządców)	3 622 632,96
Eksploatacja	4 278 662,82
Konserwacje	1 558 084,41
Fundusz remontowy	2 872 625,66
RAZEM wydatki:	**12 332 005,85**

W większości przypadków przyjęto sposób naliczania zaliczek według powierzchni użytkowej lokali, wyłączając rozliczenie według udziału w nieruchomości wspólnej. Średnia stawka zaliczki wnoszonej przez Gminę na pokrycie kosztów zarządu nieruchomością wspólną dla poszczególnych rejonów wynosiła:
Rejon C 1,65 zł/m²
Rejon L 1,45 zł/m²
Rejon D 1,47 zł/m²
Rejon E 1,51 zł/m²
Rejon J 1,82 zł/m²
Rejon K 1,59 zł/m²
Rejon M 1,68 zł/m²
Rejon N 1,50 zł/m²

REMONTY I INWESTYCJE

- **Remonty ZZK**

Z przyznanych środków w wysokości 14 608 906 zł na realizację remontów dotyczących budynków będących w zasobie komunalnym jak i wspólnot mieszkaniowych w 2011 r. zrealizowano kwotę 14 589 577,06 zł. W ramach powyższej kwoty wykonano następujące zadania:

- remonty zasobu mieszkaniowego – 9 133 566,51 zł,
- wyodrębniony fundusz remontowy wspólnot mieszkaniowych – 5 456 010,55 zł.

W 2011 r. zostały zrealizowane wydatki na wykonanie remontów w częściach wspólnych budynków wspólnotowych i w zasobach 100% gminnych w łącznej kwocie – 9 133 566,51 zł. Zrealizowane dotychczas zadania w ramach remontów ogólnobudowlanych dotyczyły najpilniejszych potrzeb remontowych, wynikających m.in. z wcześniejszych ocen stanu technicznego budynków i lokali należących w 100% do Gminy Wrocław, jak również remontów w częściach wspólnych wspólnot mieszkaniowych. Głównym celem ich wykonania było zapewnienie przede wszystkim bezpieczeństwa i poprawy warunków bytowych mieszkańców. Dlatego też w pierwszej kolejności realizowano prace związane z remontem konstrukcji ścian, stropów i dachów budynków, remonty bądź modernizacje instalacji sanitarnych i elektrycznych, jak również remonty elewacji, balkonów, piwnic, dźwigów osobowych itp.

W ramach programu ZZK/REM/12 wykonano

Zakres rzeczowy	Ilość zadań, szt.
Remonty w zasobach 100 % gminnych	27
Remonty w częściach wspólnych budynków	765
Remonty w częściach wspólnych zapłacone z funduszu remontowego	495
Dokumentacje i ich aktualizacje	49
Opinie kominiarskie	190
Audyty energetyczne	22
Inwentaryzacje budowlane	23
Okresowe kontrole budowlane	3
Świadectwa charakterystyki energetycznej dla gminnych lokali mieszkalnych i użytkowych	289
RAZEM	**1 863**

- **Inwestycje realizowane w ramach WPI**

W 2011 r. kontynuowano czynności mające na celu poprawę funkcjonalności, bezpieczeństwa i wyglądu budynków oraz mieszkań zasobu komunalnego. Zakres tych prac remontowych był realizowany szczególnie w ramach „Programu 100 Kamienic" i obejmował:

- remont więźby dachowej wraz z pokryciem dachu,
- remont elewacji wraz z wymianą stolarki okiennej,
- remont piwnic z wykonaniem izolacji przeciwwilgociowej ścian,
- remont instalacji sanitarnych i elektrycznych,

- remont klatki schodowej wraz z wymianą i ujednoliceniem drzwi zewnętrznych,
- zmianę systemu ogrzewania, tam gdzie pozwalają na to warunki techniczne,
- likwidację istniejących, wspólnych sanitariatów znajdujących się poza lokalami mieszkalnymi w miarę możliwości technicznych i wykonanie ich w obrębie lokali mieszkalnych (częściowa naprawa stropów – w razie konieczności).

WYKONANIE PLANU ZZK NA DZIEŃ 31 grudnia 2011 r. - KLASYFIKACJA 700-70005

Program budżetowy	Opis	Kwota
WPI/061	Program przebudowy gminnego zasobu mieszkaniowego - WPI	8 347 699,54
WPI/063	Program 100 kamienic - WPI	13 689 770,76
RAZEM		**22 037 470,30**

WYKONANIE PLANU ZZK NA DZIEŃ 31 grudnia 2011 r. - KLASYFIKACJA 700-70095

Program budżetowy	Opis	Kwota
WPI/074	Program Zagospodarowania Wnętrz Międzyblokowych	2 988 006,78
RAZEM		**2 988 006,78**

WYKONANIE PLANU ZZK NA DZIEŃ 31 grudnia 2011 r. - KLASYFIKACJA 700-70004

Program budżetowy	Opis	Kwota
WPI/060	Przebudowa budynku przy ul. Sołtysowickiej 21 i 19A – WPI	354 920,79
RAZEM		**354 920,79**

W 2011 r. Zarząd Zasobu Komunalnego zakończył zadanie związane z przebudową budynku przy ul. Sołtysowickiej 21 w celu przystosowania go do potrzeb Komendy Miejskiej Policji. W realizacji pozostaje inwestycja dotycząca przebudowy budynku przy ul. Sołtysowickiej 19A, która będzie realizowana w 2013 r.

- **WPI – Wieloletni Plan Inwestycyjny**

W ramach zadań inwestycyjnych WPI z **Programu przebudowy gminnego zasobu mieszkaniowego** zrealizowano następujące prace (zadanie **WPI/061**)

Zakres rzeczowy	Ilość adresów gminnych – realizacja 2011
Remonty dachów	**23**
Remonty elewacji	**5**
Remonty i wymiana instalacji elektrycznych	**18**
Remonty lub wymiana instalacji sanitarnych	**16**
Remonty ogólnobudowlane	**8**
Dokumentacje na wykonanie remontów	**8**
Remonty lokali socjalnych i zamiennych	**131**
RAZEM	**209**

- **Lokale socjalne i zamienne**

W ramach programu WPI/061 zrealizowano łącznie remonty 73 lokali socjalnych oraz 58 lokali zamiennych. Z pozostałych pozycji finansowych wykonano: 3 lokale socjalne, 4 lokale zamienne i 2 lokale tymczasowe.

Łącznie w 2011 r. przeprowadzono remont w 76 lokalach socjalnych, 62 lokalach zamiennych oraz w 2 lokalach tymczasowych.

Strukturę ilości zrealizowanych remontów lokali przedstawia poniższa tabela

L.p.	Środki budżetowe	Rodzaj lokalu do modernizacji	Wykonanie (ilość lokali)
1	Program Przebudowy Gminnego Zasobu Mieszkaniowego – w ramach WPI/061	lokale socjalne	**73**
2		lokale zamienne	**58**
Razem			**131**
3	Remonty ogólnobudowlane – w ramach ZZK/REM/12	lokale socjalne	**1**
4		lokale zamienne	**3**
Razem			**4**
5	Remonty ogólnobudowlane – w ramach ZZK/REM/12 – środki dla repatriantów	lokale zamienne	**1**
Razem			**1**
6	Program 100 Kamienic – w ramach WPI/063	lokale socjalne	**2**
7		lokale tymczasowe	**2**
Razem			**4**
Ogółem			**140**

- **Zagospodarowanie wnętrz międzyblokowych (WPI/074)**

W 2011 r. zostały zrealizowane wydatki na kompleksowe zagospodarowania wnętrz międzyblokowych w łącznej kwocie – 2 988 006,78 zł .

Zestawienie ilości wykonanych zadań przedstawiono w tabeli

Lp.	Adres (ulica, aleja, plac)	Nr budynku (działki)		Opis robót
1	Antoniego Włodkowica Ruska Kazimierza Wielkiego		7\36, 6\2	Remont nawierzchni drogi wraz z odwodnieniem i oświetleniem
2	Brązowa Stalowa Spiżowa		4\36	Naprawa uszkodzonej nawierzchni podwórza
3	Cinciały Miarki Damrota Wyszyńskiego		96\12	Zagospodarowanie wnętrza podwórzowego
4	Daszyńskiego Żeromskiego Jedności Damrota Miarki		53\16	Zagospodarowanie wnętrza podwórzowego +pielęgnacja zieleni + nadzór autorski
5	Hauke Bosaka Krasińskiego Traugutta Pułaskiego		27\23	Częściowy remont nawierzchni i uporządkowanie zieleni we wnętrzu podwórzowym
6	Jagiellończyka Chrobrego Wincentego Trzebnicka		130\9	Zagospodarowanie wnętrza podwórzowego

7	Komuny Pułaskiego Traugutta Miernicza		8\6,11	Zagospodarowanie wnętrza podwórzowego + nadzór autorski
8	Ładna Grunwaldzka Reja		81\26	Zagospodarowania wnętrza podwórzowego - roboty uzupełniające + pielęgnacja
9	Nowowiejska	50\54		Remont nawierzchni podwórza
10	Ofiar Oświęcimskich Gepperta Rynek Świdnicka			Zagospodarowanie wnętrza podwórzowego + nasadzenie zieleni - Rynek 13
11	Oporowska Srebrny Grabiszyńska Cynowa		18\50	Naprawa uszkodzonej nawierzchni podwórza
12	Piłsudskiego Świdnicka Kościuszki Stawowa			Wymiana nawierzchni drogi wewnętrznej od strony podwórza przy ul. Kościuszki
13	Pszenna Żytnia Jęczmienna		8\16,8\30	Zagospodarowanie wnętrza podwórzowego - roboty ziemne i rozbiórkowe, nawierzchnie, instalacja deszczowa, plac zabaw, mała architektura, zieleń + nadzór autorski
14	Rejon A - U			Remont chodników, ciągów pieszo-jezdnych oraz budowa osłon śmietnikowych
15	Ruska Rzeźnicza Mikołaja Kiełbaśnicza			Remont wnętrza podwórzowego wraz z remontem muru
16	Szczęśliwa Jemiołowa Lwowska Zaporoska Skwierzyńska		37\63	Zagospodarowanie wnętrza podwórzowego (remont chodnika i ciągu pieszo-jezdnego)
17	Włodkowica Antoniego Krupnicza		39\58	Zagospodarowanie wnętrza podwórzowego + pielęgnacja
18	Zachodnia Inowrocławska Długa Rybacka		16/24,14/7	Zagospodarowania wnętrza podwórzowego + nadzór
19	Cybulskiego Borna Dubois Pomorska		15\35	Zagospodarowanie wnętrza - roboty uzupełniające + pielęgnacja zieleni
20	Dubois Kurkowa Otwarta Pomorska		58\25	PBW + zagospodarowania wnętrza podwórzowego
21	Hallera Kreślarska Makowa		94\9,113\15,143\14, 173\12,198\10	PBW na zagospodarowanie wnętrza podwórzowego (5 podwórek)
22	Nehringa Curie Skłodowskiej Nauczycielska		40\2	PBW na zagospodarowanie wnętrza podwórzowego - pozwolenie na budowę
23	Rejon A - U			PBW na budowę osłon śmietnikowych
24	Przestrzenna Tomaszowska Wesoła Gajowa		7/2	PBW na zagospodarowanie wnętrza podwórzowego + nadzór autorski
25	Kościuszki Kołłątaja Podwale Dworcowa		6\44; AM-36	PBW na zagospodarowanie wnętrza podwórzowego
26	Rydygiera	25\27of		PB na remont budynków usługowych we wnętrzu podwórzowym
27	Brodatego Rydygiera Paulińska Macieja			PB na zagospodarowanie wnętrza
28	Rejon A - U			Nadzór inwestorski - podwórka dotowane
29	Wincentego Staszica Powstańców Wlkp.		23,32\4,28	Nadzór inwestorski - podwórka dotowane
30	Jagiellończyka Rydygiera Wincentego Chrobrego		43,48\17,52\2	Nadzór inwestorski - podwórka dotowane

31	Krucza Grochowa Gajowicka Żelazna Hirszfelda		38\10	Pielęgnacja zieleni
32	Kolejowa Lelewela Piłsudskiego		14\11	Pielęgnacja zieleni
33	Rydygiera Brodatego Macieja Św. Pl. Łokietka		58\13	Pielęgnacja zieleni
34	Dębickiego Kleczkowska Trzebnicka		13\22	Pielęgnacja zieleni
35	Hallera Gajowicka Słowicza		55\13	Pielęgnacja zieleni
36	Mulicka	1-4	25\11	Pielęgnacja zieleni

- **Kompleksowa rewitalizacja wnętrz podwórzowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego**

W 2011 r. Zarząd Zasobu Komunalnego realizował 6 zadań dotyczących zagospodarowania wnętrz międzyblokowych w rejonie Nadodrza. Zadanie te w 70% dofinansowane są ze środków Unii Europejskiej, a w 30% ze środków własnych. Rewitalizacja będzie kontynuowana w roku 2012, natomiast w latach 2013–2017 prowadzona będzie pielęgnacja zieleni na zagospodarowanych obszarach.

Poniżej zestawiono realizację poszczególnych zadań w 2011 r.

Rewitalizacja Obszaru Wsparcia - Przedmieście Odrzańskie	**Program budżetowy**	**Wykonanie**
Poprawa jakości życia na obszarze wsparcia poprzez kompleksową rewitalizację budynku przy ul. Roosevelta 5a na cele kulturalne wraz z remontem wnętrza podwórzowego w obrębie ulic Słowiańska, Roosevelta, Jedności Narodowej	WPI/220	**633 586,38**
Poprawa jakości życia na obszarze wsparcia poprzez kompleksową rewitalizacje wnętrza podwórzowego w obrębie ulic Jagiellończyka, Niemcewicza, Słowiańska, Trzebnicka	WPI/221	**1 494 477,27**
Poprawa jakości życia na obszarze wsparcia poprzez kompleksową rewitalizacje wnętrza podwórzowego w obrębie ulic Paulińska, św. Macieja, Henryka Brodatego, Rydygiera	WPI/223	**0,00**
Poprawa jakości życia na obszarze wsparcia poprzez kompleksową rewitalizacje wnętrza podwórzowego w obrębie ulic pl. Staszica, Chrobrego, św. Wincentego	WPI/224	**96 000,00**
Poprawa jakości życia na obszarze wsparcia poprzez kompleksową rewitalizację budynku przy ul. Jagiellończyka 10a na cele kulturalne wraz z remontem wnętrza podwórzowego w obrębie ulic św. Wincentego, Chrobrego, Jagiellończyka, Rydygiera	WPI/229	**0,00**
Poprawa jakości życia na obszarze wsparcia poprzez kompleksową rewitalizację wnętrza podwórzowego w obrębie ulic Rydygiera, Bolesława Chrobrego, Jagiellończyka, Paulińska	WPI/230	**270 739,68**
RAZEM		**2 494 803,33**

W przypadku dwóch zadań, tj. WPI/223 i WPI/ 229 środki finansowe zostały przesunięte do budżetu 2012 r. W związku z przesunięciem terminu wydania pozwolenia na budowę oraz uzyskania pozwoleń konserwatorskich na wycinkę drzew i rewitalizację wnętrz międzyblokowych znacznie wydłużył się okres akceptowania projektów przez Zakład Uzgadniania Dokumentacji Projektowej. W związku z powyższym nie było możliwe planowe rozpoczęcie robót w w/w wnętrzach.

W 2011 r. w ramach Programu Rewitalizacji Nadodrza dodatkowo wykonano poniższe zadania:

- w ramach programu WPI/220 - Remont i renowacja muru oddzielającego SP 35 od podwórza Jedności Narodowej/Roosevelta/Słowiańska (dz. 6/8 AM-13). Zadanie zostało w całości zrealizowane w roku 2011, a poniesiony koszt inwestycji wyniósł 59 731,79 zł.
- w ramach programu WPI/225 - remont zabezpieczający budynku biurowo-użytkowego przy ul. Dubois 33/35. Na ten cel wydano 199 080,00 zł.

- **Rozbiórki i zabezpieczenia nieruchomości**

W ramach tego zadania zostały przeprowadzone pilne roboty rozbiórkowe obiektów będących w zasobie gminnym, których zły stan techniczny stwarzał zagrożenie bezpieczeństwa dla osób przebywających w ich otoczeniu, a także negatywnie wpływał na wizerunek miasta.

Ze względu na bardzo wysoki stopień ich zużycia, mieszczący się przeważnie w granicach 75-90 %, nie zakwalifikowano ich do kosztownego, kapitalnego remontu.

Ostatecznie wyburzono 281 obiektów zakwalifikowanych do rozbiórki z podziałem na obiekty mieszkalne i niemieszkalne (garaży, budynków i komórek gospodarczych), w tym:

- budynki mieszkalne - 4 szt.,
- budynki niemieszkalne (budynki lokali użytkowych) - 23 szt.,
- budynki gospodarcze – 41 szt.,
- obiekty niemieszkalne (garaże) – 45 szt.,
- komórki gospodarcze – 76 szt.,
- obiekty niemieszkalne (inne) – 92 szt.

Informacje związane z wykonaniem zrealizowanych zadań w zakresie rozbiórek, remontów i inwestycji

Zakres rzeczowy	Ilość adresów gminnych – realizacja 2011	Ilość adresów Wspólnot – realizacja 2011	Suma adresów	Kwota wykonania robót w zł
Rozbiórki i zabezpieczenia nieruchomości				
- wykonawstwo	46 zadań (281 obiektów)	0	46	794 203,98
- projekty i nadzory	8	0	8	186 467,55
Ogółem - Rozbiórki	**54**	**0**	**54**	**980 671,53**
Dokumentacje				
Inwentaryzacje budowlane	0	45	45	184 277,70
Projekty	20	0	20	226 589,54
Ekspertyzy	16	0	16	38 592,90
Ogółem - Dokumentacje	**36**	**45**	**81**	**449 460,14**
Inwestycje WPI, w tym:				
Program przebudowy gminnego zasobu mieszkaniowego				
- remonty	201	0	201	8 140 539,86

- projekty	8	0	8	207 159,68
Ogółem - Program przebudowy gminnego zasobu mieszkaniowego	**209**	**0**	**209**	**8 347 699,54**
Program 100 Kamienic - zadania zakończone w 2011 r.				
- remonty	40	0	40	5 860 521,25
- projekty	25	0	25	478 655,46
Program 100 Kamienic - zadania w trakcie realizacji w tym:				
- remonty	15	0	15	7 329 930,05
- projekty	1	0	1	20 664,00
Ogółem - Program 100 Kamienic	**81**	**0**	**81**	**13 689 770,76**
Program Zagospodarowania Wnętrz Międzyblokowych - zadania zakończone w 2011 r.				
- wykonawstwo	12	0	12	830 436,33
- projekty i nadzory	5	0	5	23 200,00
- pielęgnacje	4	0	4	38 080,15
Program Zagospodarowania Wnętrz Międzyblokowych - zadania w trakcie realizacji w tym:				
- wykonawstwo	8	0	8	1 822 917,54
- projekty i nadzory	10	0	10	169 636,50
- pielęgnacje	6	0	6	103 736,26
Ogółem - Program Zagospodarowania Wnętrz Międzyblokowych	**45**	**0**	**45**	**2 988 006,78**

- **Remonty i inwestycje zrealizowane przez Wrocławskie Mieszkania Sp. z o.o.**

Plan finansowo – rzeczowy remontów na 2011 r. uwzględniał jedynie zgłoszone przez Wspólnoty Mieszkaniowe potrzeby w zakresie sfinansowania remontów nieruchomości wspólnych, których Gmina Wrocław jest współwłaścicielem oraz wpłaty na wyodrębniony fundusz remontowy wspólnot mieszkaniowych.
W ramach zaplanowanych wydatków z tytułu remontów nieruchomości w 2011 r. nie uwzględnione zostały wszystkie najpilniejsze potrzeby remontowe, wynikające z oceny stanu technicznego budynków i lokali należących w 100 % do Gminy Wrocław.
Ze środków zaplanowanych przez Gminę Wrocław w budżecie na 2011 r. w wysokości 5 121 747,00 zł na realizację remontów, wykorzystano 5 110 688,96 zł, co stanowi realizacje planu na poziomie 99,78% w tym:

- 2 739 036,53 zł wpłacono na wyodrębniony fundusz remontowy wspólnot mieszkaniowych,
- 2 334 110,51 zł sfinansowano remonty części wspólnych w budynkach wspólnot Mieszkaniowych,
- 37 541,92 zł wydatkowano na remonty w zakresie programu na rzecz społeczności romskiej z czego 25 000 zł to dotacja z budżetu państwa.

W ramach wydatków inwestycyjnych Wieloletniego Programu Inwestycyjnego (WPI) realizowane były zadania ujęte w ramach **„Programu przebudowy gminnego zasobu mieszkaniowego”** W ramach tej pozycji wykonane zostały roboty budowlane i prace projektowe związane z modernizacją gminnego zasobu mieszkaniowego, w tym lokali mieszkalnych, a także koniecznymi remontami dachów, klatek schodowych, wymianę instalacji elektrycznych wskazanymi na podstawie oceny stanu technicznego budynków należących w 100% do Gminy Wrocław.

Zakres rzeczowy	Ilość adresów gminnych
Wymiana stolarki okiennej	61,36 m² w 13 lokalach
Budowa pieców kaflowych	90 pieców
Wymiana stolarki okiennej i drzwiowej w tym drzwi wejściowych	50
Remont klatki schodowej	1
Remont pustostanów w tym rozliczenie wynagrodzenia za częściowe wykonanie	106
Remont budynku	4
Wymiana WLZ, ADM	3
Remonty dachów	13
Wykonanie dokumentacji projektowej, ekspertyz	13
rozbiórka garaży przy ul. Żabia Ścieżka i ul. Szybkiej	9
wykonano rozbiórki obiektów użytkowych, które zagrażały bezpieczeństwu przy ul. Świątnickiej 1, ul. Bolesława Krzywoustego 104-108, ul. Prądzyńskiego 25 oraz przy ul. Kościuszki 175B,	12

Spółka występując w imieniu Gminy Wrocław w ramach Programu przebudowy gminnego zasobu mieszkaniowego zawarła 60 umów z wykonawcami na realizację ww. prac remontowych i modernizacyjnych w 2011 r.

WINDYKACJA I UMARZANIE ZALEGŁOŚCI Z TYTUŁU NAJMU LOKALI KOMUNALNYCH

- **Działania windykacyjne i umorzenia podjęte przez ZZK**

Wydatki związane z windykacją w 2011 r. były poniesione na realizację następujących zadań:

- monitorowanie wysokości zadłużenia najemców z tytułu najmu lokali mieszkalnych i innych należności związanych z zakresem działania Zarząd i podejmowanie czynności związanych z windykacją tych należności poprzez:
  - obsługę i aktualizację informatycznego systemu do windykacji,
  - prowadzenie rejestru dłużników,
  - wysyłanie wezwań do zapłaty oraz prowadzenie korespondencji z dłużnikami dotyczącej zadłużenia,
  - przygotowywanie pozwów w sprawach o zapłatę i przekazywanie ich do komórki właściwej ds. obsługi prawnej,
  - składanie wniosków o wszczęcie egzekucji oraz współpracę z organami egzekucyjnymi,
  - współpracę z zewnętrznymi kancelariami prawnymi, firmami windykacyjnymi i biurami informacji gospodarczej w zakresie rejestrów dłużników;
- opracowywanie i realizacja procedur oraz sporządzanie dokumentacji związanej z rozpatrywaniem wniosków o umorzenie należności lub udzielaniem ulg w ich spłacie;
- rozliczanie finansowe dochodów i wydatków związanych z postępowaniami przedsądowymi, sądowymi i egzekucyjnymi;
- prowadzenie sprawozdawczości z działalności windykacyjnej.

W związku z prowadzeniem działań windykacyjnych w 2011 r. poniesiono wydatki :

- 432 547,67zł z tyt. kosztów windykacji, co stanowi 99,78% wykonania planu,
- 262 379,71zł z tyt. kosztów postępowań sądowych dot. lokali użytkowych, co stanowi - 99,66% wykonania planu,
- 373 180,35zł z tyt. kosztów postępowań sądowych dot. lokali mieszkalnych, co stanowi 99,51% wykonania planu.

W celu odzyskania zaległych należności Gminy Wrocław z tytułu najmu lokali mieszkalnych w 2011 r. :

- sporządzono następujące ilości pozwów w celu skierowania do sądu 630 pozwów o łącznej wartości przedmiotu sporu: 9 580 200 zł dotyczących zaległości w opłatach za wynajem lokali mieszkalnych;
- skierowano do egzekucji komorniczej odpowiednio 686 tytułów wykonawczych na łączną kwotę: 9 850 320 zł (lokale mieszkalne).

WSPÓŁPRACA

- z Kancelarią Prawną „Certus" D. Bielski spółka komandytowa w zakresie odzyskiwania lokali użytkowych i garaży oraz dochodzenia należności pieniężnych związanych z tymi lokalami. W efekcie realizacji umowy (w zakresie obowiązków Sekcji Windykacji LU) wniesiono do sądu 141 pozwów o zapłatę należności na kwotę 5 267 595,17 zł oraz skierowano 56 wniosków o wszczęcie egzekucji komorniczej na kwotę 2 733 392,53 zł;
- z Kancelarią Prawniczą „Pactum" w zakresie windykacji sądowej i egzekucyjnej. W efekcie realizacji umowy skierowano 24 wnioski o wszczęcie egzekucji komorniczej na kwotę 1 050 229,00 zł;
- „Casus Iuris" w zakresie egzekucji komorniczej. W 2011 r. skierowano 9 tytułów wykonawczych na łączną kwotę 716 426,04 zł.

W 2011 r. wykonywano również przedsądowe czynności windykacyjne wobec dłużników Gminy poprzez wysyłanie wezwań do zapłaty. W związku z czym w 2011 r. do najemców i użytkowników:

- lokali mieszkalnych wysłano 14 744 wezwań do uregulowania należności na łączną kwotę 202 161 075 zł.
- lokali użytkowych wysłano 1 206 wezwań do zapłaty na łączną kwotę 20 779 066,21 zł.

W efekcie prowadzonej windykacji Dział Windykacji i Udzielania Ulg przygotował dokumenty, na podstawie których wypowiedziano dłużnikom **310 umów najmu lokali mieszkalnych**. Natomiast Sekcja Windykacji Lokali Użytkowych przekazała do działu merytorycznego 73 wnioski celem podjęcia działań zmierzających do bezzwłocznego wypowiedzenia umowy najmu.
Ponadto w zakresie prowadzonych działań windykacyjnych kontynuowano współpracę z Biurami Informacji Gospodarczej: Krajowym Rejestrem Długów oraz z InfoMonitorem S.A. Skutkowała ona wpisaniem do rejestrów 278 osoby korzystające z lokali mieszkalnych ze zobowiązaniami w wysokości 7 967 054,00 zł.
Aby zwiększyć skuteczność podejmowanych działań wobec osób trwale zalegających z opłatami z tytułu korzystania z lokali mieszkalnych w 2011 r. kontynuowano współpracę z wyspecjalizowanymi firmami windykacyjnymi, tj:

- Z firmą Complex Credit Solution Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu. W wyniku działań windykacyjnych podjętych przez tą firmę dłużnicy dokonali spłaty zaległych należności na łączną kwotę 266 250,09 zł.
- z Kancelarią Prawniczą „Pactum" w zakresie windykacji sądowej i egzekucyjnej.
- W dniu 1 lutego 2011 r. podpisana została kolejna umowa z firmą Transcom Worldwide CMS Poland Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu na monitoring bieżących należności, który polegał na wysyłaniu sms-ów głosowych lub monitu listowego z informacją o braku dokonania wpłaty tytułem bieżących należności. W wyniku wykonania umowy zostało wystosowanych 18 313 pisemnych powiadomień oraz 5 954 sms-ów głosowych informujących o braku regulowania bieżących należności.

Niezależnie od działań firmy windykacyjnej ZZK monitorował we własnym zakresie dokonywanie przez najemców płatności wysyłając 30 470 szt. zawiadomień o nieuregulowaniu bieżących należności.
Ponadto w dniu 19 lipca 2011 r. podjęto współpracę z Kancelarią Prawną „Rudy Consulting & Elżbieta Ćwikła" Sp. k. w zakresie ponownego kierowania spraw na drogę postępowania egzekucyjnego.

SPRAWY DOTYCZĄCE UMARZANIA I ROZKŁADANIA NA RATY W TYM SPRAWY ZAKOŃCZONE PODPISANIEM POROZUMIENIA

W wyniku prowadzonych czynności windykacyjnych, część najemców zalegających z opłatami złożyła wnioski o udzielenie ulgi w spłacie zaległości poprzez umorzenie zaległości lub też rozłożenie ich spłaty na raty. Rozpatrywanie tych wniosków i udzielanie ulg również jest pracochłonne i wydłuża procedurę odzyskiwania należności Gminy.
Wnioski dot. udzielenia ulgi w spłacie zadłużenia za korzystanie z lokali mieszkalnych i użytkowych rozpatrywane są w oparciu o Uchwałę Rady Miejskiej Wrocławia: nr XLVII/1415/10 z dnia 18 marca 2010 r. w sprawie szczegółowych zasad, sposobu i trybu umarzania, odraczania lub rozkładania na raty spłaty należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny przypadających Gminie Wrocław lub jej jednostkom podległym oraz wskazania organu i osób do tego uprawnionych.
Ponadto na podstawie Zarządzenia nr 1123/11 Prezydenta Wrocławia z dnia 28 kwietnia 2011 r. w sprawie umorzenia należności czynszowych, odszkodowań za zajmowanie lokalu bez tytułu prawnego, opłat niezależnych od właściciela oraz odsetek ustawowych osobom korzystającym z lokali mieszkalnych stanowiących własność Gminy na wniosek dłużników spełniających łącznie kryteria określone w § 4 niniejszego zarządzenia udzielone zostały ulgi w postaci umorzenia 70% zadłużenia pod warunkiem spłaty w 12 ratach pozostałej części zaległości, tj. 30% oraz bieżącego wnoszenia opłat za korzystanie z lokalu przez okres 24 miesięcy od daty podpisania stosownego porozumienia.

Lokale mieszkalne (953 rozstrzygnięć/ 662 porozumień)

- W oparciu o przepisy ww. Uchwały w okresie sprawozdawczym do Działu Windykacji i Udzielania Ulg wpłynęła następująca ilość wniosków:
  - złożono 1 285 wniosków o umorzenie lub udzielenie innej ulgi, podjęto 953 rozstrzygnięć, w efekcie zawarto 662 porozumień. Różnica pomiędzy ilością rozstrzygnięć i porozumień wynika najczęściej z braku zaakceptowania przez mieszkańców przyznanej ulgi lub jest efektem samej formy rozstrzygnięcia (np. umorzenie pod warunkiem zamiany lokalu w ciągu 3 miesięcy; rozstrzygnięcie negatywne).

Struktura zawartych porozumień

Porozumienia zawarte w 2011 r.	Ilość zawartych porozumień	Wartość zaległości
Razem	662	7 396 061,54 zł
- Umorzenia	189	1 533 336,44 zł
- Umorzenia częściowe	199	3 154 285,19 zł
- Rozłożenie na raty, w tym ilość rat:	274	2 708 439,91 zł
3 - 12	33	87 212,27 zł
13 - 24	53	230 758,87 zł
25 - 36	45	340 835,48 zł
37 - 48	60	574 600,78 zł
49 - 63	80	1 386 729,94 zł
>64	3	88 302,57 zł

W 2011 r. podjęto 5 decyzji o umorzeniu zadłużenia z urzędu w lokalach mieszkalnych na łączną kwotę **57 748,22 zł**.

- W oparciu o ww. Zarządzenie:
  - wpłynęło 450 wniosków,
  - podjęto 153 rozstrzygnięć, w efekcie zawarto 36 porozumień na łączną kwotę 457 298,88 zł, w tym:
    - w zakresie umorzenia 70% na kwotę 318 831,00 zł
    - w zakresie rozłożenia na raty pozostałej części zaległości 30% w łącznej wysokości 138 467,88 zł.

Lokale użytkowe (70 rozstrzygnięć/37 porozumień):

- złożono 86 wniosków o umorzenie i udzielenie ulgi, wydano 70 rozstrzygnięć, na podstawie których zawarto 37 porozumień.

W 2011 r. **37 najemców** podpisało porozumienia w sprawie udzielenia ulgi na łączną kwotę **562 900,73 zł.**

Struktura zawartych porozumień

Porozumienia zawarte w 2011 r.	Ilość zawartych porozumień	Wartość zaległości
Razem	37	562 900,73 zł
- Umorzenia	12	86 744,15 zł
- Umorzenia częściowe	14	334 314,81 zł
- Rozłożenie na raty, w tym ilość rat:	11	141 841,77 zł
3 - 12	4	28 258,28 zł
13 - 24	2	4 803,49 zł
25 - 36	2	20 298,45 zł
48 - 63	3	88 481,55 zł

W 2011 r. podjęto 1 decyzję o umorzeniu zadłużenia z urzędu w lokalach użytkowych na kwotę 330,37 zł.
Na ilość rozpatrywanych wniosków wpływ miał również fakt, że każdy wniosek najemcy musi zostać poprzedzony analizą kartoteki finansowej za okres kilku lat wstecz, dokonaniem niezbędnych korekt oraz naliczeniem należnych Gminie odsetek, co znacznie wydłuża czas rozpatrywania tych spraw.
W 2011 r. w oparciu o Uchwałę Rady Miejskiej Wrocławia nr XLVII/1415/10 z dnia 18 marca 2010 r. dokonano 201 umorzeń należności Gminy (w tym 189 dotyczyło lokali mieszkalnych, a 12 lokali użytkowych) na wniosek strony, a 6 z urzędu (w tym 5 dotyczyło lokali mieszkalnych, a 1 lokali użytkowych). Na liczbę dokonanych umorzeń na skutek złożonego wniosku o udzielenie ulgi składały się przypadki, w których zawarto porozumienie o umorzeniu bezwarunkowym.

Liczba dokonanych umorzeń	Kwota	Uzasadnienie
201	1 620 080,59 zł	Trudna sytuacja materialna
6	58 078,59 zł	Umorzenie z urzędu

Udzielanie ulg w spłacie należności Gminy Wrocław na podstawie ww. Uchwały związane było ze spełnieniem przez wnioskodawców, znajdujących się w trudnej sytuacji majątkowej, określonych w niej przesłanek, tj. brakiem możliwości uiszczania należności ze względu na wysokość osiąganych dochodów oraz zagrożeniem, w przypadku spłaty, dla egzystencji dłużnika i osób będących na jego utrzymaniu. Wystąpiły również przypadki umorzenia z urzędu na podstawie § 4, tj. dłużnik zmarł nie pozostawiając spadkobierców lub w przypadku skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego nie uzyska się dochodzonej kwoty, a koszty dochodzenia tej należności mogą być wyższe niż uzyskana kwota, również postępowanie egzekucyjne może okazać się bezskuteczne.
W toku rozpatrywania wniosków o udzielenie ulgi szczegółowo ustalano sytuację materialną dłużników, potwierdzając ją oświadczeniami o stanie majątkowym wnioskodawców oraz wywiadami środowiskowymi przeprowadzanymi przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Zebrane w toku postępowania dokumenty i dane podlegały szczegółowej analizie. Procedura rozpatrywania wniosków kończyła się wydaniem rozstrzygnięcia w sprawie udzielenia ulgi.

- **Działania windykacyjne i umorzenia podjęte przez Spółkę Wrocławskie Mieszkania**

Specyfika rozrachunków z najemcami komunalnych lokali mieszkalnych charakteryzuje się stałym wzrostem zaległości w opłatach, pomimo podejmowanych działań windykacyjnych. W roku 2011 r. Spółka podejmowała następujące czynności windykacyjne:

- wysłano 7924 zawiadomienia o braku bieżących opłat,
- wysyłano 7 652 wezwań do zapłaty na łączna kwotę 113 812 553,50 zł,
- wypowiedziano 85 umów najmu,
- sporządzono 323 pozwy o zapłatę zaległości na łączną kwotę 9 866 013,25 zł (w tym 312 dot. lokali mieszkalnych na kwotę 9 152 079,02 zł i 11 dot. lokali użytkowych na kwotę 713 994,23 zł),
- wystosowano 73 ostrzeżenia o zamiarze wpisu do KRD i dokonano 42 wpisów,
- przyjęto 470 wniosków o udzielenie ulgi od najemców lokali mieszkalnych i 13 wniosków od najemców lokali użytkowych,
- wydano 164 rozstrzygnięcia wniosków o udzielenie ulg,
- rozpatrzono 13 odwołań od decyzji Prezydenta,
- podpisano 115 porozumień w sprawie udzielenia ulgi na łączną kwotę 1 670 639,09 zł.

W dniu 28 kwietnia 2011 r. weszło w życie Zarządzenie Prezydenta nr 1123/11 w sprawie umorzenia należności czynszowych, odszkodowań za zajmowanie lokalu bez tytułu prawnego, opłat niezależnych od właściciela oraz odsetek ustawowych osobom korzystającym z lokali mieszkalnych stanowiących własność Gminy. Do końca 2011 r. do Spółki wpłynęło 48 wniosków, z których 21 po stwierdzeniu braku spełnienia przesłanek do udzielenia ulgi w trybie ww. Zarządzenia zostało cofniętych przez wnioskodawców. Wydano 7 rozstrzygnięć w powyższych sprawach na łączną kwotę 73 463,34 zł oraz zawarto 1 porozumienie na kwotę 22 071,66 zł. Pozostałe wnioski są w trakcie rozpatrywania. Ponadto Spółka na bieżąco podejmuje działania zmierzające do wypowiadania umów najmu najemcom, którzy zalegają w opłatach. W roku 2011 r. wypowiedziano 50 umów najemcom lokali mieszkalnych i rozwiązano 35 umów z najemcami lokali użytkowych (w tym również garaży). Podejmowane przez Spółkę działania zarówno na drodze przesądowej jak i sądowej spowodowały, jak w roku poprzednim, duży odzew ze strony najemców w postaci kwestionowania wysokości zadłużenia lub kwestionowania istnienia zadłużenia w ogóle. Wiąże się to więc z koniecznością analizy zapisów na kartotece finansowej nawet za okres kilku lat wstecz oraz zweryfikowania z dokumentacją znajdującą się w teczkach eksploatacyjnych, lub dokumentacją dostarczaną bezpośrednio przez samego najemcę z uwagi na nieprzekazanie przez byłych zarządców całości dokumentacji.
Ponadto część najemców nadal dokonuje opłat na rachunki bankowe Gminy Wrocław, którymi dysponuje Zarząd Zasobu Komunalnego, co powoduje konieczność przekazywania tych wpłat na rachunki bankowe, którymi dysponuje Spółka. Czynności te są bardzo czasochłonne i wymagają dużego zaangażowania zarówno ze strony pracowników Spółki jak i najemcy, co znacznie przedłuża czas odzyskania należności. Powoduje to również sytuację, że windykacja względem tych najemców winna zostać wstrzymana do czasu wyjaśnienia sprawy.

POSTĘPOWANIA W ZAKRESIE REALIZACJI DZIAŁAŃ W OPARCIU O USTAWĘ PRAWO ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

- **Realizowane przez spółkę Wrocławskie Mieszkania**

W 2011 r. Spółka działając w imieniu i na rzecz Gminy Wrocław przygotowała **83 postępowania**, z których przeprowadziła 61 (w tym unieważniono 4 postępowania) w

oparciu o procedury Prawa Zamówień Publicznych, dotyczące wyboru wykonawcy zadań, realizowanych w ramach zarządzania i gospodarowania zasobem komunalnym Miasta.

Strukturę przeprowadzonych w 2011 r. postępowań o udzielenie zamówień publicznych przedstawia poniższa tabela:

Tryb przeprowadzonych postępowań	Ilość postępowań
Przeprowadzone postępowania, w tym w trybie:	**61**
przetarg nieograniczony	48
z wolnej ręki	13
unieważnione postępowania, w tym w trybie:	**4**
przetargu nieograniczonego	1
z wolnej ręki	3
zakończone postępowania, w tym w trybie:	**57**
przetargu nieograniczonego	47
z wolnej ręki	10

Powyższe postępowania dotyczyły głównie usług budowlanych realizowanych w ramach planu remontów i inwestycji, przeprowadzanych na zasobie 100% gminnym, usług dotyczących konserwacji i usuwania awarii oraz usług związanych z utrzymaniem terenów zewnętrznych. Łącznie zostało zawartych 100 umów zgodnie z ustawą PZP, które zostały poprzedzone sporządzeniem wniosku o wszczęcie postępowania, uzyskaniem akceptacji projektu umowy w Departamencie Nieruchomości i Eksploatacji oraz w Departamencie Finansów Publicznych oraz uzyskaniem kontrasygnaty Skarbnika Gminy Wrocław na umowie zawartej z wykonawcą.

- **Realizowane przez ZZK**

Zarząd Zasobu Komunalnego w 2011 r. przeprowadził 252 postępowania zgodnie z Ustawą Prawo Zamówień Publicznych.

Strukturę przeprowadzonych postępowań o udzielenie zamówień publicznych w 2011 r.

w 2011 roku prowadzono 252 postępowań	
w tym w trybie:	
przetargu nieograniczonego	107
licytacja elektroniczna	16
zapytanie o cenę	4
z wolnej ręki	125
unieważniono 8 postępowań	
w tym w trybie:	
przetargu nieograniczonego	6
licytacja elektroniczna	1
zapytanie o cenę	0
z wolnej ręki	1
nie zakończono (w trakcie) 10 postępowań	
w tym w trybie:	
przetargu nieograniczonego	8
licytacja elektroniczna	0
zapytanie o cenę	0
z wolnej ręki	2
zakończono 234 postępowań	
w tym w trybie:	
przetargu nieograniczonego	93

licytacja elektroniczna	15
zapytanie o cenę	4
z wolnej ręki	122

Ponadto w 2011 r. Zarząd Zasobu Komunalnego wspólnie z rzecznikiem spółki Wrocławskie Mieszkania – realizował długofalową akcję na rzecz dbania o mienie komunalne pod hasłem DBAM TO MAM oraz narzędzia realizacji tego przedsięwzięcia. W ramach akcji odbyło się 5 festynów DBAM TO MAM organizowanych lub współorganizowanych przez ZZK.

GOSPODAROWANIE LOKALAMI MIESZKALNYMI

W 2011 r. wpłynęło do Wydziału łącznie **22 939** pism i wniosków, w tym:

- **2 360 wniosków** o najem lokalu mieszkalnego,
- **20 579 pism**, w tym: 16 wystąpień i interpelacji poselskich, 39 wystąpień i interpelacji radnych, 7 skarg klientów, 9 wystąpień Rzecznika Praw Obywatelskich, 6 wystąpień Rzecznika Praw Dziecka oraz 2 424 pisma skierowane drogą elektroniczną.

W ramach prowadzonych postępowań przeprowadzono łącznie **1 416** wizji lokalowych.

Działalność Wydziału w latach 2008-2011

w latach		2008	2009	2010	2011
1.	**ilość spraw, które wpłynęły do Wydziału w tym:**	**16 552**	**21 005**	**21 040**	**22 933**
	wnioski o najem lokalu mieszkalnego	2 511	2 957	2 346	2 360
	pisma, w tym:	14 041	18 048	18 694	20 573
	wystąpienia i interpelacje poselskie	22	27	18	16
	wystąpienia i interpelacje radnych	35	63	34	39
	wystąpienia senatorów RP	2	1	2	-
	skargi od klientów	13	16	9	7
	wystąpienia Rzecznika Praw Obywatelskich	29	22	21	9
	wystąpienia Rzecznika Praw Dziecka	3	2	2	6
2.	**ilość obsłużonych klientów, w tym:**	**130 618**	**107 833**	**87 948**	**80 844**
	przyjęci w sprawach skarg i wniosków przez dyrektorów i kierowników Wydziału	281	255	182	131
	przyjęci przez pozostałych pracowników Wydziału	69 662	55 551	46 454	40 101
	obsłużeni telefonicznie	60 675	52 077	41 312	40 612
3.	**ilość wizji lokalowych przeprowadzonych w ramach postępowań**	**2 367**	**2 662**	**1 742**	**1 416**

- **Realizacja wniosków mieszkaniowych**

W 2011 r. przyjęto **2 360** wniosków o najem lokalu mieszkalnego, w tym:
- 1 389 z tytułu prowadzonych postępowań dotyczących lokali zamieszkałych,
- 699 o najem lokalu osób nie posiadających mieszkań, a ubiegających się o lokal socjalny bądź lokal do remontu,
- 272 dotyczących przydzielenia lokalu zamiennego (wykwaterowania, zamiany z „urzędu”).

Sposób realizacji w 2011 r. spraw prowadzonych przez Wydział

L.p.	Rodzaj sprawy	Zawarte umowy, aneksy potwierdzenia	Wskazanie innego lokalu	Sprawy rozpatrzone negatywnie ze względu na brak podstaw prawnych
I	**Wnioski dot. prowadzonych postępowań w stosunku do lokali zamieszkałych ***			
1.	likwidacja lokali wspólnie użytkowanych	25	6	12
2.	przywrócenie tytułu prawnego po spłacie zadłużenia	11	2	3
3.	wydanie tytułu prawnego do lokalu po zgonie najemcy	692	10	158
4.	wydanie tytułu prawnego do lokalu po wyprowadzeniu się najemcy	193	-	19
5.	uregulowanie sytuacji prawnej osób zajmujących domy, które uprzednio były przedmiotem dzierżaw 45-letnich	1	-	1
6.	zmiana powierzchni i struktury lokalu (modernizacje i przebudowy, inwentaryzacje, korekty)	431	-	66
7.	zamiany lokali między kontrahentami	70	-	8
8.	przedłużenie umowy najmu dotychczas zajmowanego lokalu socjalnego	83	-	-
9.	adaptacje	2	-	-
1-9	Ogółem	1 508	**18**	**267**
II	**Wnioski o najem lokalu na zasadach ogólnych ***			
10	najem lokalu do remontu na koszt własny	322	-	54
11.	najem lokalu socjalnego z tyt. pozostawania w niedostatku – w tym realizacja list	106	-	139
12.	najem lokalu socjalnego z tyt. orzeczonej przez sąd eksmisji z prawem do takiego lokalu	66	-	-
10-12	Ogółem	**494**	**-**	**193**
III	**Wnioski dot. zamiany dotychczas zajmowanego lokalu ***			
13.	wykwaterowania	165	-	-
14	zamiany "z urzędu"	25	14	27
13-14	Ogółem	**190**	**14**	**27**
1-14	RAZEM	**2192**	**32**	**460**

* wnioski złożone również w latach uprzednich

- **Gospodarowanie wolnymi lokalami mieszkalnymi**

W 2011 r. dysponowano **1 388** lokalami mieszkalnymi, w tym:
– **1 296** z tzw. „ruchu ludności"
– **33** w nowo wybudowanych budynkach,
– **59** w budynkach po kapitalnym remoncie.

Gospodarowanie wolnymi lokalami mieszkalnymi przedstawia poniższa tabelka

Wolne lokale	z tzw. „ruchu ludności"	w budynkach nowo wybudowanych	w budynkach po kapitalnym remoncie	socjalne w budynkach socjalnych po kapitalnym remoncie	OGÓŁEM
ogółem w dyspozycji	1 296	33	57	2	1 388
zawarto umowy najmu	611	19	37	2	669
zadysponowano	183	1	1	0	185
na dzień 31 grudnia 2011 r. pozostało	502	13	19	0	534

Wydział podejmował starania, by w ich rezultacie możliwie największa liczba wolnych lokali mieszkalnych została zagospodarowana. Jednakże proces związany z zagospodarowaniem tych lokali wydłuża się. Wynika to m.in. z faktu:
- braku środków finansowych na wykonanie remontu w wolnych lokalach,
- złego stanu technicznego odzyskanych lokali z tzw. ruchu ludności", które są zdewastowane, częstokroć położone w mało atrakcyjnych rejonach miasta, usytuowane w budynkach na wysokich kondygnacjach (bez wind), co powoduje wielokrotność ich wskazywania i odmowę podjęcia decyzji co do ich przyjęcia przez przyszłego najemcę,
- długotrwałej procedury przeprowadzanej przez zarządcę, związanej z :
  - wyłonieniem wykonawcy,
  - uzyskaniem zgody wspólnoty mieszkaniowej na remont części wspólnej nieruchomości.

Gospodarowanie wolnymi lokalami w latach 2008 – 2011 przedstawia wykres

- **Zasób lokali socjalnych**

- Na dzień 31 grudnia 2011 r. wyodrębniony zasób lokali socjalnych liczył **1 260** lokali i w porównaniu do roku ubiegłego powiększył się o kolejnych 111 lokali.

Proces powiększania zasobu w kolejnych latach

- Realizacja list osób uprawnionych do zawarcia umowy najmu lokalu socjalnego z uwagi na pozostawanie w niedostatku przedstawia się następująco:
  - zawarto 106 umów najmu lokali socjalnych w ramach realizacji list,
  - 44 rodziny oczekują na wyremontowanie wskazanych lokali socjalnych.
- Wyroki eksmisyjne:
  - zrealizowano:
    - 45 wyroków eksmisyjnych z prawem do lokalu socjalnego z powództwa podmiotów obcych poprzez wydanie skierowania o zawarcie umowy najmu oraz 24 wyroki wskutek odstąpienia wierzycieli od eksmisji,
    - podpisano 16 porozumień pomiędzy Gminą Wrocław a właścicielami lokali mieszkalnych z których powództwa zapadły wyroki eksmisyjne, o remont gminnych lokali socjalnych, które zostaną wskazane do zasiedlenia osobom uprawnionym - w ramach realizacji procedury, dotyczącej możliwości zawierania porozumień z właścicielami lokali, w których mieszkają osoby uprawnione do lokalu socjalnego na mocy wyroku sądowego, a gmina nie może zaoferować wyremontowanego lokalu z pominięciem ustalonej kolejności, celem przystosowania lokali dla osób uprawnionych,
    - wyroków z powództwa Gminy Wrocław poprzez wydanie skierowań do zawarcia umowy najmu oraz 41 lokali odzyskano wskutek dobrowolnego wydania, porzucenia lokalu, itp..
  - na dzień 31 grudnia 2011 r. pozostało do realizacji 830 wyroków sądowych z prawem do lokalu socjalnego, w tym:
    - 511 wyroków z powództwa Gminy,

    - 319 wyroków z powództwa innych podmiotów.
- Pomieszczenia tymczasowe:
  - zasób pomieszczeń tymczasowych na dzień 31 grudnia 2011 r. liczył 13 pomieszczeń,
  - potrzeby w zakresie zapewnienia pomieszczeń tymczasowych z tyt. wyroków o eksmisję z lokalu:
    - Gminy w sytuacji braku uprawnienia do lokalu socjalnego: 610 pomieszczeń,
    - innych podmiotów w sytuacji braku uprawnienia do lokalu socjalnego: 10 pomieszczeń,
- w 2011 r. wykonano 5 eksmisji do pomieszczeń tymczasowych.

- **Proces odzyskiwania lokali niesamodzielnych**

W wyniku kontynuacji przez Wydział procesu odzyskiwania lokali niesamodzielnych poprzez scalanie lokali, zamiany i eksmisje komornicze, przekazano:
- **38** lokali do obrotu cywilno-prawnego, w tym **17** lokali o powierzchni powyżej 80 m^2 ,
- **2** lokale Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej z przeznaczeniem na potrzeby placówek opiekuńczo-wychowawczych,
- lokale dla repatriantów, realizując uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w tym zakresie.

- **Wykwaterowania najemców z lokali dotychczas zajmowanych**

W 2011 r. prowadzono wykwaterowania z **52** budynków, z tego **16** budynków wykwaterowano w całości, tj.:
- **7** budynków w związku z przeznaczeniem ich do obrotu cywilno-prawnego:
  - ul. Czajkowskiego 74
  - ul. Górnicza 2-22
  - ul. Powstańców Śl. 96/98
  - pl. Solny 4
  - ul. Świdnicka 22/24 – Mennicza 41
  - ul. Ślężoujście 47
  - ul. Traugutta 124
- **4 budynki ze względu na zły stan techniczny:**
  - ul. Bora-Komorowskiego 29
  - ul. Księcia Witolda 42
  - ul. Pomorska 34
  - ul. Strachowicka 39
- **3 budynki ze względu na rewitalizację:**
  - ul. Krzywoustego 268
  - ul. Krzywoustego 313
  - ul. Krzywoustego 315
- **2 budynki ze względu na zmianę przeznaczenia:**
  - ul. Rydygiera 43A
  - ul. Rydygiera 45A

Plan wykwaterowań na lata 2011-2012 wraz z zaległymi zobowiązaniami obejmował łącznie **144** budynki zakwalifikowane do wykwaterowania.
Wykwaterowano również **38** najemców z pojedynczych lokali mieszkalnych z uwagi na:
- pożar - **11** lokali
- zły stan techniczny – **3** lokale
- zły stan stropów – **5** lokali
- zagrożenie życia i zdrowia – **2** lokale
- zmianę przeznaczenia – **1** lokal
- remont dachów – **4** lokale
- uznane za niemieszkalne – **12** lokali

- **Realizacja procedury w zakresie przydziału lokali mieszkalnych**

W 2011 r. przeprowadzona weryfikacja wniosków mieszkaniowych odnosiła się do:

- **730** osób ubiegających się o lokal do remontu na koszt przyszłego najemcy, do których wysłano ankiety weryfikacyjne. **622** wnioskodawców złożyłopotwierdzoną ankietę. Przeprowadzono weryfikację wniosków i utworzono listę, w której ujęto **242** osoby zakwalifikowane do uzyskania lokalu do remontu, z czego zrealizowano **120** pozycji z tej listy,
- **1 056** osób ubiegających się o najem lokalu socjalnego z tytułu pozostawania w niedostatku, do których wysłano ankiety weryfikacyjne. **764** wnioskodawców złożyło potwierdzoną ankietę, z czego – po przeprowadzeniu weryfikacji wniosków utworzono listę **58** osób zakwalifikowanych do uzyskania lokalu socjalnego, z czego do 31 grudnia 2011 r. zrealizowano **31** pozycji, a **55** wniosków z uwagi na przekroczone dochody zakwalifikowano do rozpatrzenia pod kątem wskazania mieszkania do remontu – **651** wnioskodawców spełnia wymogi do otrzymania lokalu socjalnego.

W ramach realizacji procedury zamiany mieszkań między kontrahentami przyjęto **273** oferty do katalogu zamian. W 2011 r. dokonano **76** zamian, w tym **34** zamiany lokali, w wyniku których odzyskano zaległe należności w wysokości 206 640,56 zł, dokonując zamiany za tzw. „przejęcie długu".
W zakresie prowadzonych przez Wydział postępowań, w wyniku negatywnego załatwienia wniosku, jak również po wypowiedzeniu umowy najmu przez zarządcę z tyt. zaległości czynszowych, skierowano do Wydziału Prawnego **425** spraw, dotyczących wystąpienia na drogę postępowania sądowego o eksmisję.

Sporządzono **114** zarządzeń Prezydenta Wrocławia.

- **Analiza potrzeb mieszkaniowych**

Wg stanu na 31 grudnia 2011 r. należałoby:

- zapewnić w trybie pilnym celem realizacji aktualnych zobowiązań **1 125** lokali, w tym:
  - **319** lokali osobom oczekującym na przydział mieszkania z tyt. wyroków sądowych, orzekających o eksmisji z lokali stanowiących własność innych niż Gmina podmiotów z równoczesnym orzeczeniem zobowiązującym do zapewnienia lokalu socjalnego,
  - **159** lokali osobom oczekującym na przydział mieszkania z tyt. uprawnień wynikających z wyroków o eksmisji z lokalu Gminy,
  - **110** lokali osobom ujętym na rocznych listach dot. przyznania lokalu socjalnego pozostającym w niedostatku (27 lokali dla osób ujętych na liście utworzonej w 2011 r. oraz 87 lokali z przeznaczeniem na realizację listy osób pozostających w niedostatku, której opracowanie nastąpi w 2012 r.),
  - **122** lokale osobom ujętym na listach przydziału mieszkań do remontu,
  - **400** lokali zamiennych dla najemców zajmujących lokale w budynkach o złym stanie technicznym,
  - **15** lokali osobom ujętych na listach zamian ze względu na stan zdrowia;
- wskazać **1 719** lokali celem właściwej realizacji zadań Wydziału, w tym:
  - **352** lokale pozostałym osobom oczekującym na przydział mieszkania z tyt. uprawnień wynikających z wyroków o eksmisji z lokalu Gminy,
  - **417** lokali zamiennych najemcom wykwaterowywanym,
  - **541** lokali osobom spełniającym wymogi do otrzymania lokalu socjalnego z tyt. pozostawania w niedostatku (liczba 651 tych lokali pomniejszona o 110 lokali dla osób ujętych i które będą ujęte na listach),
  - **180** lokali z przeznaczeniem na realizację listy osób uprawnionych do otrzymania mieszkania do remontu na koszt przyszłego najemcy, której opracowanie nastąpi w 2012 r.,

- **44** lokale z tytułu prowadzonych postępowań (po wyprowadzeniu się najemcy, po zgonie najemcy, po utracie uprawnień do lokalu socjalnego, itp.),
- **185** lokali osobom oczekującym na przydział mieszkania z tyt. zamiany „z urzędu" (zamiany z lokali większych na mniejsze, z lokali zadłużonych, niesamodzielnych);

- w Wydziale ogółem na dzień 31 grudnia 2011 r. ubiega się o przydział lokalu mieszkalnego **2 409** wnioskodawców (liczba ta obejmuje również wnioski złożone w latach poprzednich):
  - **1 077** o lokale socjalne z tyt. pozostawania w niedostatku,
  - **1 300** o lokale do remontu na koszt przyszłego najemcy,
  - **32** o lokale w ramach zamiany „z urzędu" (ze względu na stan zdrowia).

- **Polityka gospodarowania zasobem mieszkaniowym**

- Polityka czynszowa
  W dniu 28 kwietnia 2011 r. zostało wydane zarządzenie nr 1124/11 Prezydenta Wrocławia w sprawie ustalenia wysokości stawki bazowej czynszu za najem lokali mieszkalnych stanowiących własność Gminy Wrocław.
  Zgodnie z postanowieniami wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Wrocław na lata 2009-2013, celem wydania w/w zarządzenia było wprowadzenie zmiany stawki bazowej czynszu, polegającej na jej podwyższeniu w dwóch etapach: do wysokości 6,13 zł/m^2 za okres od 1 października 2011 r. do 30 września 2012 r. oraz do wysokości 6,90 zł/m^2 od dnia 1 października 2012 r.
- Wdrożono prace nad wprowadzeniem zmian do wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Wrocław na lata 2009-2013, do uchwały Nr XXXVII/2420/05 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie zasad wynajmowania lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Wrocław, polegające na dostosowaniu zapisów w/w uchwał do istniejącego prawa oraz doprecyzowaniu zapisów już obowiązujących.
- Współpraca z TBS - Wrocław Sp. z o.o.
  W 2011 r. prowadzono konsultacje z Towarzystwem Budownictwa Społecznego we Wrocławiu w zakresie dalszej współpracy pomiędzy TBS - Wrocław Sp. z o.o. a Gminą Wrocław, dotyczącej przekazania do dyspozycji gminy 58 lokali mieszkalnych, znajdujących się w nowo wybudowanych budynkach przy ul. Leonarda da Vinci.
- Współpraca z Unią Metropolii Polskich.
  Wydział Lokali Mieszkalnych na wniosek Unii Metropolii Polskich:
  - w kwietniu 2011 r. przekazał swoje uwagi do projektu zmiany ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego,
  - w listopadzie 2011 r. opracował komunikat dotyczący problematyki dotyczącej lokali socjalnych i pomieszczeń tymczasowymi, wchodzących w skład zasobu Gminy Wrocław,
  - w listopadzie i grudniu 2011 r. przekazał opracowane postulaty Gminy Wrocław w zakresie polityki mieszkaniowej pod adresem nowego rządu, związane zarówno z projektem zmiany ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego, jak również z przepisami aktualnie obowiązującymi.

ORGANIZACJA GMINNEGO TRANSPORTU DROGOWEGO

Zadania z zakresu transportu drogowego realizuje w Departamencie Nieruchomości i Eksploatacji Wydział Transportu. Zadania Wydziału określone zostały w Regulaminie Organizacyjnym Departamentu Nieruchomości i Eksploatacji, wynikające z ustaw i zarządzeń Prezydenta Wrocławia oraz na podstawie posiadanych upoważnień.

- **TRANSPORT DROGOWY OSÓB I RZECZY**

Z ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2007 r. Nr 125, poz. 874 ze późn. zm.)

Czynności	Ilość
Transport drogowy taksówką: - wydano licencji na transport drogowy taksówką osobową - dokonano zmian licencji w związku ze zmianą pojazdu, tablic rejestracyjnych lub zmianą adresu - wydano wtórników licencji - wydano inne decyzje administracyjne (decyzje wygaśnięcia lub cofnięcia licencji, kara pieniężna, umorzenie postępowania)	 206 352 7 127
Przeprowadzono czynności nadzorcze w zakresie potwierdzenia spełnienia wymagań, dotyczących oznakowania oraz wyposażenia pojazdów jako TAXI	209
Transport drogowy osób i rzeczy - wydano: - zaświadczeń na potrzeby własne - wypisów z zaświadczeń na potrzeby własne - zezwoleń na regularny przewóz osób - wypisów z zezwoleń na regularny przewóz osób - zezwoleń na regularny specjalny przewóz osób - wypisów z zezwoleń na regularny specjalny przewóz osób - licencji na krajowy transport drogowy rzeczy - wypisów z licencji na krajowy transport drogowy rzeczy - licencji na krajowy transport drogowy osób - wypisów z licencji na krajowy transport drogowy osób	 164 720 136 920 5 8 71 229 11 46

- **WYDAWANIE KART PARKINGOWYCH DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH**

Z ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (tekst jednolity z 2005 r. Dz. U. Nr 108, poz. 908 ze zm.)

Czynności	Ilość
Wydano karty parkingowe dla osób niepełnosprawnych lub placówek zajmujących się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych	841

- **UTRZYMANIE KOMUNIKACJI ZBIOROWEJ**

W ramach zadań z zakresu funkcjonowania komunikacji zbiorowej:

- zlecono do realizacji Miejskiemu Przedsiębiorstwu Komunikacyjnemu Sp. z o.o. w miejskiej komunikacji tramwajowej i autobusowej

miesiąc	ilość pociągokilometrów w komunikacji tramwajowej	ilość wozokilometrów w komunikacji autobusowej
styczeń	1 007 812	1 955 498
luty	903 941	1 803 832
marzec	1 070 974	2 095 608
kwiecień	1 010 652	1 966 577
maj	984 266	2 083 871
czerwiec	911 662	2 037 901

lipiec	740 433	2 018 515
sierpień	809 408	2 034 733
wrzesień	1 053 912	1 952 795
październik	1 075 524	1 961 494
listopad	1 000 822	1 912 117
grudzień	992 982	1 948 591
Razem	**11 562 388**	**23 771 532**

- zlecono do realizacji innym przewoźnikom w komunikacji podmiejskiej

miesiąc	**ilość wozokilometrów w komunikacji podmiejskiej**			
	SEVIBUS Sp. z o. o.	**DLA Sp. z o.o.**	**POLBUS-PKS Sp. z o.o.**	**RAZEM**
styczeń	120 658	65 634	57 859	244 151
luty	114 006	61 603	50 967	226 576
marzec	128 800	69 551	59 109	257 460
kwiecień	119 065	64 631	54 631	238 327
maj	121 633	66 002	56 351	243 986
czerwiec	120 623	65 670	55 018	241 311
lipiec	115 708	66 749	53 119	235 576
sierpień	117 430	67 830	53 942	239 202
wrzesień	127 722	67 046	57 496	252 264
październik	127 323	67 282	57 689	252 294
listopad	122 014	64 734	55 917	242 665
grudzień	126 799	67 220	56 480	250 499
Razem	**1 461 781**	**793 952**	**668 578**	**2 924 311**

Zgodnie z Uchwałą Nr XLVII/1415/10 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 8 marca 2010 r. w sprawie szczegółowych zasad, sposobu i trybu umarzania, odraczania lub rozkładania na raty spłaty należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny przypadających Gminie Wrocław lub jej jednostkom podległym oraz wskazania organu i osób do tego uprawnionych rozpatrzono **212** wniosków o umorzenie, odroczenie i rozłożenie na raty należności z tytułu opłat za przejazd bez ważnego biletu, w tym:

- udzielono zgody na umorzenie w **17** przypadkach,
- udzielono zgody na rozłożenie na raty należności w **1** przypadku,
- udzielono odmowy umorzenia, rozłożenia na raty, odroczenia lub pozostawiono bez rozpoznania w **194** przypadkach.

W 2011 r. ukończono budowę i wdrażanie Systemu Wrocławskiej Karty Miejskiej.
Sieć sprzedaży zbudowana przez Mennicę Polską S.A. składa się z:

- 100 terminali samoobsługowych (automaty na ulicach, płatność gotówką lub kartą),
- 820 terminali mobilnych (automaty do sprzedaży biletów jednorazowych i czasowych, zamontowane w pojazdach Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego Sp. z o.o., płatność kartą),
- 244 terminali obsługowych (punkty sprzedaży biletów, płatność gotówka lub kartą), które będą wyposażone w urządzenia do drukowania biletów jednorazowych i czasowych,
- systemu sprzedaży biletów telefonicznych.

Dokonano odbiorów pozostałych automatów mobilnych (około 500 szt.), bieżąco kontrolowana jest praca automatów samoobsługowych.
Opracowano procedurę współpracy pomiędzy Wydziałem, Mennicą Polską S.A. i jej serwisem oraz uzgodniono wraz z Miejskim Przedsiębiorstwem Komunikacyjnym Sp. z o. o. zasady postępowania w przypadku awarii, uszkodzenia etc. terminali mobilnych w pojazdach.
W II połowie roku rozpoczęto opracowywanie koncepcji odnośnie funkcjonowania od 2 grudnia 2013 r. Systemu Urbancard Wrocławskiej Karty Miejskiej.

W roku sprawozdawczym opracowano projekt uchwały w sprawie zmiany uchwały Nr VIII/275/99 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie zasad odpłatności za usługi przewozowe świadczone środkami lokalnego transportu zbiorowego, który został przyjęty przez Radę Miejską Wrocławia w dniu 16 czerwca 2011 r. uchwałą NR X/207/11. Na mocy tej uchwały uprawnienie do bezpłatnych przejazdów miejską komunikacją zbiorową zostało przyznane w soboty, niedziele i święta dzieciom i młodzieży z Rodzin Wielodzietnych oraz rodzicom albo opiekunom prawnym dzieci lub młodzieży z Rodzin Wielodzietnych, które przystąpiły do programu „Pomoc dla Rodzin Wielodzietnych dwa plus trzy i jeszcze więcej". Drugą główną zmianą zawartą w uchwale było obniżenie progu ilości oddanej krwi przez honorowych dawców krwi z 25 l na 18 l - w przypadku mężczyzn, aby uzyskać uprawnienie do bezpłatnego korzystania z komunikacji.
Ponadto w 2011 r. przygotowano dwa projekty zmiany uchwał :

- w sprawie zmiany uchwały Nr VIII/275/99 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie zasad odpłatności za usługi przewozowe świadczone środkami lokalnego transportu zbiorowego,
- w sprawie zamiany uchwały Nr XXI/681/08 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 15 maja 2008 r. w sprawie opłat za usługi przewozowe transportu zbiorowego świadczone przez Gminę Wrocław.

W omawianym okresie sprzedano:

- **35 830 245 szt.** biletów jednorazowych,
- **1 903 szt.** biletów na okaziciela,
- **1 060 331 szt.** biletów imiennych,
- **4 427 815 szt.** biletów czasowych,
- **22 816 szt.** biletów semestralnych.

- **PRZETARGI PUBLICZNE ZWIĄZANE Z KOMUNIKACJĄ ZBIOROWĄ**

Zgodnie z ustawą z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo Zamówień przygotowano specyfikację istotnych warunków zamówienia, projekty umów oraz uczestniczono w pracach komisji przetargowych:

Zamówienie publiczne	Ilość postępowań
Świadczenie usług przewozowych w ramach miejskiej komunikacji autobusowej łączącej osiedla: Psie Pole, Zakrzów ze stacją kolejową Wrocław Psie Pole.	1

- **KONTROLA PRZEWOŹNIKÓW**

Na podstawie obowiązujących umów zawartych między Przewoźnikami a Gminą Wrocław, zarejestrowano łącznie **1 961 522** kontroli punktualności i jakości usług przewozowych komunikacji zbiorowej:

Miesiąc	Liczba pomiarów jakości usług przewozowych	Liczba zarejestrowanych kontroli automatycznych	Łączna liczba kontroli
styczeń	503	159 095	159 598
luty	441	153 354	153 795
marzec	395	173 179	173 574
kwiecień	630	161 142	161 772
maj	338	164 353	164 691
czerwiec	560	159 802	160 362

lipiec	537	157 897	158 434
sierpień	245	159 005	159 250
wrzesień	646	170 437	171 083
październik	520	168 915	169 435
listopad	682	161 259	161 941
grudzień	556	167 031	167 587
Razem	**6 053**	**1 955 469**	**1 961 522**

- **ZARZĄDZANIE TRANSPORTEM PUBLICZNYM**

W ramach działań w zakresie zarządzania transportem publicznym:

- zaopiniowano ok. 90 projektów organizacji ruchu zastępczego na czas remontów i przebudowy układu drogowo-torowego oraz ok. 20 projektów organizacji ruchu docelowego, m.in. dla niżej wymienionych obiektów:
  - ul. Trzebnicka,
  - Mosty Chrobrego,
  - ul. Kołłątaja – Piłsudskiego,
  - ul. Królewiecka,
  - ul. Hubska,
  - ul. Milenijna,
  - al. Stabłowicka,
  - ul. Ślężna,
  - węzeł ul. Borowska/PKS/ul. Gliniaana
  - ul. Legnicka,
  - Obwodnica Śródmiejska,
  - ul. Kłokoczycka,
  - ul. Kiełczowska,
  - ul. Robotnicza,
  - ul. Królewiecka,
  - rejon Sky Tower,
  - ul. Piłsudskiego
  - ul. Podwale,
  - ul. Pułaskiego,
  - ul. Pomorska/Dubois
  - ul. Żmigrodzka,
  - ul. Chociebuska,
  - ul. Robotnicza,
  - ul. Mickiewicza,
  - ul. Dembowskiego,
  - ul. Avicenny,
  - ul. Miłoszycka;
- wprowadzono nowe rozwiązania komunikacyjne:
  - uruchomienie linii tramwajowej nr **33PLUS** obsługiwanej nowym taborem tramwajowym typu Skoda 19T;
  - uruchomienie linii tramwajowej nr **32PLUS** do ulicy Świeradowskiej (nowo wybudowane torowisko tramwajowe do osiedla Gaj);
  - skierowanie linii autobusowej nr **145** do Osiedla Tarnogaj, zapewniając postulowane przez mieszkańców połączenie z placem Grunwaldzkim i Wielką Wyspą;
  - skierowanie drugiej linii tramwajowej nr **15** na ulicę Ślężną do pętli Park Południowy w celu poprawy obsługi komunikacyjnej rejonu Uniwersytetu Ekonomicznego i Szpitala Wojskowego przy ulicy Weigla;
  - skierowanie linii nr **129** do pętli przy ulicy Jerzmanowskiej zapewniając poprawę obsługi komunikacyjnej osiedla Żerniki oraz zapewniając połączenie z komunikacją tramwajową w ciągu ulicy Legnickiej;

- wprowadzenie korekt w kilkudziesięciu rozkładach jazdy linii m.in. **A**, **E**, **N**, **107**, **109**, **119**, **126**, **129**, **132**, **134**, **136**, **142**, **149**, **319**, **406**, **409**, **609** w celu dostosowania do istniejących warunków ruchu;
- uruchomienie dodatkowych kursów w szczycie porannym na linii **K**, **131**, **141**, **146** i **149**;
- uruchomienie dodatkowych kursów międzyszczytowych na linii **331** poprawiając obsługę komunikacyjną południowej części osiedla Psie Pole Zawidawie w ciągu ulicy Litewskiej;
- uruchomienie zastępczej komunikacji autobusowej na czas prowadzonych remontów (linie autobusowe **709**, **710**, **712** i **715**);
- uruchomienie dodatkowego przystanku tramwajowego na ulicy Szewskiej przy skrzyżowaniu z ulicą Wita Stwosza.

- ponadto:
  - zorganizowano specjalną obsługę komunikacyjną dla obsługi następujących imprez: pokazów fontanny multimedialnej przy Hali Stulecia, dni otwartych Stadionu Wrocław, koncertów i imprez organizowanych na Stadionie Wrocław (Monster Jam, Gala Boksu, George Michael), meczów WKS Śląsk Wrocław i reprezentacji Polski w piłce nożnej (Polska-Włochy), Noc Muzeów, w okresie Wszystkich Świętych i Sylwestra;
  - dokonano weryfikacji dostarczonych przez przewoźników 2496 rozkładów jazdy;
  - przygotowano do realizacji 44 rozkłady jazdy dla linii podmiejskich;
  - opublikowano na stronie internetowej 869 kompletów rozkładów jazdy (dni robocze, soboty, niedziele i święta);
  - przygotowano 72 schematy komunikacji zbiorowej;
  - przygotowano i opublikowano na stronie internetowej 91 artykułów dotyczących zmian w funkcjonowaniu komunikacji zbiorowej;
  - uczestniczono w pracach Komisji Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego;
  - uczestniczono w posiedzeniu zespołu ds. przygotowań obsługi komunikacyjnej UEFA EURO 2012;
  - uczestniczono w pracach nad wdrożeniem Inteligentnego Systemu Sterowania – ITS (Dynamiczna Informacja Pasażerska, Nadzór Transportu Publicznego, Repozytoria Danych Rozkładowych);
  - uczestniczono w komisjach odbierających organizacje ruchu zastępczego i docelowego;
  - przygotowano i wydano do wywieszenia na przystankach około 73 000 arkuszy rozkładów jazdy oraz około 10 000 arkuszy informacji pasażerskiej;
  - przeprowadzono kontrolę jakości wykonanych prac na 9 700 przystankach przy rozwieszaniu rozkładów jazdy i informacji pasażerskich;
  - przeprowadzono obserwacje napełnień i czasów jazdy wybranych linii autobusowych i tramwajowych m.in. 32 PLUS, 107, 109, 113, 114, 116, 125, 130, 131, 136, 145, 146, 319, 325, 403, 409, 609, 612, 712, 715, 723, 901, 945, 955.

- **PORÓWNANIE ILOŚCI ZREALIZOWANYCH ZADAŃ PRZEWOZOWYCH W LATACH 2008-2011**

w miejskiej komunikacji tramwajowej

	2008	2009	2010	2011
	[pckm]	[pckm]	[pckm]	[pckm]
styczeń	1 021 436	892 104	1 020 233	1 007 812
luty	956 824	837 942	923 277	903 941
marzec	1 008 168	924 025	1 056 469	1 070 974
kwiecień	913 663	878 455	981 842	1 010 652
maj	903 404	910 078	1 008 883	984 266
czerwiec	853 025	894 510	988 315	911 662
lipiec	821 018	823 565	862 824	740 433
sierpień	829 439	821 687	873 019	809 408
wrzesień	912 242	910 545	991 877	1 053 912
październik	959 398	996 900	1 038 028	1 075 524
listopad	912 435	1 029 030	1 013 674	1 000 822
grudzień	888 582	1 004 352	1 008 509	992 982
RAZEM	**10 979 634**	**10 923 193**	**11 766 950**	**11 562 388**

w miejskiej komunikacji autobusowej

	2008	2009	2010	2011
	[wzkm]	[wzkm]	[wzkm]	[wzkm]
styczeń	1 979 414	1 959 855	1 822 957	1 955 498
luty	1 904 365	1 854 322	1 682 396	1 803 832
marzec	1 963 320	2 067 925	1 991 784	2 095 608
kwiecień	2 046 759	1 976 690	1 897 049	1 966 577
maj	1 984 553	2 029 578	1 941 814	2 083 871
czerwiec	1 952 767	1 924 655	1 905 884	2 037 901
lipiec	1 956 015	1 950 706	1 942 574	2 018 515
sierpień	1 900 155	1 891 772	1 963 602	2 034 733
wrzesień	1 980 039	1 842 472	2 029 125	1 952 795
październik	2 055 422	1 884 813	2 002 942	1 961 494
listopad	1 892 096	1 758 350	1 910 828	1 912 117
grudzień	1 947 111	1 792 522	1 968 406	1 948 591
RAZEM	**23 562 016**	**22 933 660**	**23 059 361**	**23 771 532**

w komunikacji podmiejskiej

	2008	2009	2010	2011
	[wzkm]	[wzkm]	[wzkm]	[wzkm]
styczeń	297 579	309 833	285 344	244 151
luty	280 149	292 850	264 058	226 576
marzec	287 579	322 606	250 099	257 460

kwiecień	292 804	310 520	236 432	238 327
maj	277 088	313 169	241 417	243 986
czerwiec	282 209	304 027	234 955	241 311
lipiec	289 735	317 918	240 565	235 576
sierpień	276 723	306 601	244 400	239 202
wrzesień	287 652	313 389	245 708	252 264
październik	301 632	321 314	243 597	252 294
listopad	271 508	304 137	240 971	242 665
grudzień	280 162	314 789	252 843	250 499
RAZEM	**3 424 820**	**3 731 152**	**2 980 389**	**2 924 311**

Ilość przeprowadzonych kontroli punktualności i jakości usług przewozowych w komunikacji zbiorowej w latach 2008-2011

	2008	**2009**	**2010**	**2011**
styczeń	80 233	82 024	88 105	159 598
luty	72 299	83 661	74 573	153 795
marzec	78 206	95 687	95 361	173 574
kwiecień	76 965	90 518	91 025	161 772
maj	75 127	93 213	103 119	164 691
czerwiec	70 229	88 834	99 820	160 362
lipiec	50 721	91 656	102 710	158 434
sierpień	27 387	85 152	102 932	159 250
wrzesień	48 752	87 256	102 299	171 083
październik	43 897	88 888	139 305	169 435
listopad	48 786	87 623	150 710	161 941
grudzień	33 901	78 092	153 895	167 587
RAZEM	**706 503**	**1 052 604**	**1 303 854**	**1 961 522**

OCHRONA ŚRODOWISKA

EMISJA ENERGII I ZANIECZYSZCZEŃ

W 2011 r. z zakresu ochrony środowiska przed hałasem, polami elektromagnetycznymi, zanieczyszczeniem powietrza oraz z zakresu gospodarki wodnej i ochrony wód przed zanieczyszczeniem wpłynęło **2 177** wniosków. Wydano łącznie **307** decyzji administracyjnych w tym **105** decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych.
Zakres działalności, poza w/w działalnością czysto administracyjną, obejmuje również działalność kontrolną i interwencyjną w zakresie w/w ustaw.

- **Ochrona powietrza atmosferycznego**

W zakresie ochrony powietrza atmosferycznego realizowano:
- Wydawanie pozwoleń na wprowadzanie substancji gazowych i pyłów do powietrza zgodnie z art. 181 ustawy POŚ. W 2011 r. wydano 16 decyzji dla podmiotów

gospodarczych emitujących w sposób zorganizowany substancje gazowe i pyły z instalacji technologicznych, w których prowadzone są procesy: powlekania, klejenia, suszenia i czyszczenia powierzchni, spawania, drukowania, energetycznego spalania paliw i in. (m.in. dla., VOLVO POLSKA Sp. z o.o, DONAKO S.A., 3M POLAND Sp. z o.o., FAT S.A., ELDOS Sp. z o.o.).

- Przyjmowanie zgłoszeń instalacji nie podlegających obowiązkowi uzyskania pozwolenia na emisję, zgodnie z art. 152 ustawy POŚ (21 zgłoszeń). Dotyczyły m.in. instalacji energetycznego spalania paliw, mechanicznej obróbki powierzchni, przeładunku i magazynowania paliw, instalacji stosowanych w gastonomii (m.in. AUTO GLAZER, PGNiG, Ruben Design Sp. z o.o., V-MOTORS, Energia Pro S.A., SITA Wrocław Sp. z o.o., ELDOS Sp. z o.o., FAT S.A., MOTORPOL Sp. z o.o., Carrefour Polska Sp. z o.o., WROPAK).
- Przyjmowanie sprawozdań z okresowych pomiarów kontrolnych emisji zanieczyszczeń do powietrza z instalacji technologicznych (12 instalacji - m.in. VOLVO Polska Sp. z o.o, Bombardier Transportation Polska Sp. z o.o. 3M POLAND Sp. z o.o., WABCO Polska Sp. z o.o., Zakład Usług Pralniczych MAX, Kogeneracja S.A. - Zakład Ciepłowniczy ZAWIDAWIE). Złożone sprawozdania nie wykazały przekroczeń dopuszczalnych emisji substancji do powietrza.
- Interwencje w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego przed zanieczyszczeniami. W okresie sprawozdawczym przeprowadzono 15 interwencji, które dotyczyły głównie emisji z niewielkich instalacji technologicznych oraz niskiej emisji z palenisk gospodarstw indywidualnych opalanych paliwem stałym. W kilku przypadkach zachodziło podejrzenie spalania odpadów w kotłach grzewczych, w 2 przypadkach potwierdzono fakt spalania w kotle grzewczym przepracowanego oleju napędowego. 3 sprawy przekazano innym organom (WIOŚ, PINB) do załatwienia zgodnie z kompetencjami.
- Przyjmowanie zweryfikowanych przez uprawnionych audytorów lub wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska, rocznych raportów z monitorowania emisji CO_2 w ramach wydanych podmiotom decyzji udzielających zezwolenia na uczestnictwo we wspólnotowym systemie handlu uprawnieniami do emisji dwutlenku węgla (2 raporty). Raporty, które są ustawowym obowiązkiem dla uczestników wspólnotowego systemu handlu uprawnieniami do emisji dwutlenku węgla zostały złożone przez Dolnośląskie Zakłady Usługowo-Produkcyjne DOZAMEL Sp. z o.o. oraz Zespół Elektrociepłowni Wrocławskich Kogeneracja S.A. -Zakład Ciepłowniczy ZAWIDAWIE.
- Opiniowanie i uzgadnianie w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego w ramach prowadzonych postępowań w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (71 opinii).
- Wspieranie monitoringu zanieczyszczeń powietrza poprzez dofinansowanie ze środków pozyskanych z opłat i kar za korzystanie ze środowiska, prac prowadzonych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej (w zakresie chemizmu opadów) na terenie m. Wrocławia. W oparciu o wykonywane pomiary substancji zanieczyszczających (dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla, ozon, benzen, ołów i pył zawieszony) opracowywana jest ocena jakości powietrza we Wrocławiu. Dane z monitoringu były podstawą do opracowania przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego *Naprawczych programów ochrony dla stref na terenie województwa dolnośląskiego, w których zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu,* przyjętych uchwałą Nr III/44/10 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 28 grudnia 2010 r. i opublikowaną w dniu 1 marca 2011 r. w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego (Nr 49, poz. 665).
- Program ochrony powietrza (POP) dla stref województwa dolnośląskiego, w których stwierdzone zostały ponadnormatywne poziomy substancji w powietrzu, jest dokumentem przygotowanym w celu określenia działań, których realizacja ma doprowadzić do osiągnięcia wartości dopuszczalnych i docelowych substancji w powietrzu. Program działań naprawczych w zakresie ochrony powietrza dla Aglomeracji Wrocławskiej obejmującej powiat grodzki Wrocław, opracowany przez Urząd Marszałkowski, został sporządzony ze względu na stwierdzone wystąpienie

ponadnormatywnych stężeń pyłu zawieszonego PM10 oraz przekroczenie poziomów docelowych benzo(a)pirenu w powietrzu.

- **Gospodarka wodno-ściekowa i ochrona wód**

Wydawanie pozwoleń wodnoprawnych na:
- wykonywanie urządzeń wodnych tj. mostów, przepustów, rurociągów, wylotów, pomostów, przystani (109 pozwoleń);
- na szczególne korzystanie z wód w zakresie:
  - poboru wód (7 pozwoleń),
  - odprowadzania wód opadowych i roztopowych (72 pozwolenia),
  - odprowadzania ścieków bytowych (6 pozwoleń),
  - piętrzenie wody (5 pozwoleń);
- wprowadzanie ścieków przemysłowych do kanalizacji (z parkingów podziemnych, stacji paliw – wydano: 26 pozwoleń);
- przekroczenia rzek i wałów przeciwpowodziowych: liniami kolejowymi, energetycznymi, światłowodowymi, gazociągami, rurociągami (wydano: 8 pozwoleń);
- obniżenie poziomu zwierciadła wody podziemnej: stałe obniżenie zwierciadła wód podziemnych (wydano: 1 pozwolenie);
- odwodnienie obiektów i wykopów budowlanych: czasowe obniżenie zwierciadła wód podziemnych (wydano: 7 pozwoleń);
- żeglugę śródlądową (wydano 3 pozwolenia).

Wydawanie decyzji w zakresie:
- zatwierdzania instrukcji gospodarowania wodą (2 pozwolenia);
- ustalenie linii brzegowej (1 pozwolenie);
- ustanawianie stref ochrony bezpośredniej ujęć wód (1 pozwolenie).

Wydawanie decyzji o cofnięciu lub wygaszeniu pozwoleń wodnoprawnych (55 decyzji).
Decyzje o przeniesieniu praw i obowiązków pozwoleń wodnoprawnych (8 decyzji).
Interwencje dotyczące zanieczyszczenia ściekami wód powierzchniowych (rozpoznano: 15 spraw).
Rozpoznanie terenowe przed wydaniem pozwoleń wodnoprawnych (przeprowadzono: 163 wizji terenowych).
Opiniowanie projektów technicznych w zakresie gospodarki wodnej (opiniowano: 27 projekty).
Opiniowanie planów zagospodarowania przestrzennego (opiniowano: 11 planów).
Udział w odbiorach urządzeń wodnych (16 odbiorów). Pracownicy działu wspólnie z Dolnośląskim Zarządem Melioracji i Urządzeń Wodnych brali udział w odbiorach robót z zakresu bieżącego utrzymania wałów przeciwpowodziowych rzek Odry, Widawy, Ślęzy i Bystrzycy, jak również w odbiorach prac wykonywanych przez Związek Spółek Wodnych we Wrocławiu w zakresie bieżącej konserwacji rowów melioracyjnych w ramach dofinansowania z budżetu Gminy oraz ze środków pozyskanych z opłat i kar za korzystanie ze środowiska oraz prac wykonanych przez Zarząd Zieleni Miejskiej finansowanych środkami z budżetu miasta w zakresie inwentaryzacji urządzeń melioracji szczegółowej wraz z ich bieżącą konserwacją..
Ochrona urządzeń wodnych w tym melioracyjnych (opiniowano: 1 przedsięwzięcie).
Przeglądy pozwoleń wodnoprawnych na pobór wód lub wprowadzanie ścieków do wód, do ziemi lub urządzeń kanalizacyjnych mające na celu sprawdzenie dotrzymywania warunków wydanych decyzji (30) .
Przekazywanie do RZGW wniosków w sprawie wyznaczenia starosty w celu wydania pozwolenia wodnoprawnego dla Gminy Wrocław (art.127 Prawa wodnego) (22 pisma przekazujące)

W ramach bieżącej konserwacji urządzeń wodnych melioracji szczegółowych na terenie Miasta Wrocławia wykonano w ramach umowy z Wrocławskim Związkiem Spółek

Wodnych **1 579 mb** konserwację rowu W-10 w obrębie Psie Pole, Zgorzelisko. Zadanie w kwocie 53 750,00 zł zostało zrealizowane ze środków pozyskanych z funduszu opłat i kar. Prace na tym rowie były kontynuacją robót z 2010 r. jako II etap.

W 2011 r. Wydział Środowiska i Rolnictwa otrzymał z budżetu Miasta Wrocławia środki finansowe w kwocie 100 000,00 zł i przystąpił do realizacji zadania własnego gminy Wrocław, polegającego na bieżącej konserwacji urządzeń melioracji szczegółowych na terenie miasta, jednocześnie dokonując aktualizacji inwentaryzacji tych urządzeń na mapach ewidencyjnych. W ramach pierwszego etapu wykonano bieżącą konserwację rowów melioracyjnych na długości **8 495mb** w obrębie Marszowice wraz z dokumentacją inwentaryzacyjną. Zadanie to zrealizowano wspólnie z Zarządem Zieleni Miejskiej.

- **Ochrona przed hałasem**

Pracownik Wydziału w 2011 r. dwukrotnie reprezentował Urząd Miejski Wrocławia wygłaszając referaty na konferencjach dotyczących ochrony środowiska przed hałasem:
- na III Międzynarodowej Konferencji we Wrocławiu pt. „Zielone drogi, redukcja hałasu, bezpieczeństwo, ekologia, ekonomia, innowacje" referat pt. „Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Wrocławia. Działania naprawcze".
- na IV Ogólnopolskiej Konferencji Szkoleniowej w dniach 11-12 września 2011 r. w Gdańsku referat pt. „Nowy rodzaj zagrożenia – *hałas rozrywkowy".*

W wyniku złożonych przez mieszkańców Wrocławia wniosków w sprawie uciążliwego hałasu rozpatrzono 22 interwencje.
Na podstawie przeprowadzonych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu kontrolnych pomiarów poziomów dźwięku w środowisku prowadzono 5 postępowań administracyjnych, w wyniku których wydano 3 decyzje administracyjne ustalające dopuszczalne poziomy hałasu. Pozostałe postępowania są w toku.

W związku z obowiązkiem wykonania przez Prezydenta Wrocławia Mapy akustycznej Wrocławia do dnia 30 czerwca 2012 r. oraz Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Wrocławia do dnia 30 czerwca 2013 r. wynikającym z art. 118 ust. 1 oraz 119 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150), wystąpiono o przydział środków pieniężnych na realizację zadań. Otrzymano zgodę na przydział środków finansowych pozyskiwanych z opłat i kar za korzystanie ze środowiska.
Ponadto w zakresie ochrony środowiska przed hałasem realizowano:
- opinie i uzgodnienia w ramach prowadzonych postępowań w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (69 opinii),
- opinie w ramach wniosków złożonych przez inwestorów i mieszkańców (11 opinii),
- opinie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (3 opinie).

- **Ochrona środowiska przed polami elektromagnetycznymi**

W 2011 r. wydano 15 decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla stacji bazowych telefonii komórkowej (14 z nich umarzało toczące się postępowania, 1 decyzją odmówiono ustalenia środowiskowych uwarunkowań). Aktualnie na terenie Wrocławia działa ok. 1 425 stacji bazowych telefonii komórkowej.
W sprawach dotyczących decyzji umarzających postępowanie w zakresie ustalenia środowiskowych uwarunkowań dla stacji bazowych telefonii komórkowej, wpłynęły w roku 2011 trzy odwołania od decyzji. Wniesione odwołania wynikały z obaw mieszkańców zamieszkujących sąsiednie nieruchomości, związanych ze szkodliwością promieniowania elektromagnetycznego.
Zgodnie z rozporządzeniem, które weszło w życie 1 stycznia 2011 r. instalacje wytwarzające promieniowanie elektromagnetyczne (wyszczególnione w rozporządzeniu) podlegają obowiązkowi zgłoszenia do organu ochrony środowiska. W roku 2011 r. do tutejszego Wydziału wpłynęło 576 zgłoszeń instalacji wytwarzających pola

elektromagnetyczne, z których 7 zostało przekazanych zgodnie z kompetencjami organowi właściwemu.

- **Raport z wykonania Programu ochrony środowiska**

Co dwa lata, zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 ze zm.), należy sporządzić Raport z wykonania Programu ochrony środowiska – przyjętego uchwałą Rady Miejskiej Wrocławia Nr XXIX/2220/04 z dnia 18 listopada 2004 r. w sprawie przyjęcia „Programu ochrony środowiska dla miasta Wrocławia na lata 2004-2015", która następnie została zmieniona uchwałą Nr XLI/1276/09 z dnia 19 listopada 2009 r. stanowiącą uaktualnienie przyjętego w 2004 r. dokumentu Programu ochrony środowiska.
Opracowanie Raportu powierzono firmie ATMOTERM Spółka Akcyjna z siedzibą w Opolu, 45-031, ul. Łangowskiego 4, na podstawie umowy z dnia 29 marca 2011 r. Nr WSR/Rap/ 1 /2011, za kwotę 19 680,00 zł.
Zgodnie z przedmiotową umową firma ATMOTERM Spółka Akcyjna wykonała przedmiot umowy w terminie do dnia 30 września 2011 r.
Pismem z dnia 25 października 2011 r. Wydział Środowiska i Rolnictwa Urzędu Miejskiego we Wrocławiu przekazał Radzie Miejskiej Wrocławia za pośrednictwem Komisji Komunikacji i Ochrony Środowiska - Raport z wykonania zaktualizowanego „Programu ochrony środowiska dla miasta Wrocławia na lata 2004 - 2015", za okres lat 2008-2009. Komisji Komunikacji i Ochrony Środowiska Rady Miejskiej Wrocławia na posiedzeniu w dniu 16 listopada 2011 r. przyjęła do wiadomości przedmiotowy Raport.

- **Projekt UE pt. „Regiony dla Zrównoważonej Zmiany" (ang. Regions for Sustainable Change)**

Pracownicy Wydziału Środowiska i Rolnictwa w imieniu Gminy Wrocław brali udział jako partner legalny w międzynarodowym projekcie pt. „Regiony dla Zrównoważonej Zmiany" (ang. Regions for Sustainable Change) w ramach programu Interreg IVC. Celem projektu była międzynarodowa wymiana oraz zdobywanie doświadczeń na temat możliwości wykorzystywania i wpływu technologii niskowęglowych (oraz wzrostu zużycia źródeł odnawialnych) na zmiany klimatu globalnego. Liderem projektu była organizacja ekologiczna The Regional Environmental Center for Central and Eastern Europe na Węgrzech. Projekt był realizowany przez 3,5 roku w okresie od poł. 2008 r. do końca 2011 r. i brali w nim udział partnerzy z 8-miu krajów (Węgier, Austrii, Malty, Bułgarii, Polski, Wielkiej Brytanii, Hiszpanii i Włoch).

W związku z realizacją projektu zostały opracowane:
- ekspertyza na temat ekonomicznych i ekologicznych zysków wypływających z Powiatowego programu zwiększenia lesistości Miasta Wrocławia, pod kątem absorpcji CO2,
- opracowanie na temat możliwości wprowadzania technologii niskowęglowych i technologii z wykorzystaniem źródeł odnawialnych na terenie Gminy (przykłady zakładów, obiektów użyteczności publicznej i innych obiektów na terenie Wrocławia, w których mogą być wykorzystane technologie niskowęglowe i źródła odnawialne wraz z oceną ekonomiczną i ekologiczną zysków płynących z ich wykorzystania).

W roku 2011 r. zorganizowano we Wrocławiu konferencję, podczas której przedstawiono propozycje nowych rozwiązań technologicznych w zakresie technologii niskowęglowych i możliwości ich wykorzystania m.in. na terenie Wrocławia.
W konferencji brali udział specjaliści w powyższym zakresie; zostały przedstawione wyniki w/w ekspertyzy i opracowania.
Finalnym efektem projektu jest wydanie poradnika na temat stosowania dobrych praktyk oraz rozpropagowanie go wśród instytucji odpowiedzialnych za rozwój regionów i ograniczanie ich wpływu na zmiany klimatu globalnego.
Planowane jest przesłanie powyższego poradnika m.in. do urzędów marszałkowskich.

GOSPODARKA ODPADAMI

- **Utrzymanie czystości i porządku w gminie**

W związku z przyjęciem w dniu 1 lipca 2011 r. nowelizacji ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (uoucipwg) działania podejmowane przez Dział Gospodarki Odpadami Komunalnymi skierowane były przede wszystkim na przygotowanie gminy i jej jednostek do wdrożenia przepisów znowelizowanej ustawy oraz przejęcia obowiązku gospodarowania odpadami przez gminę oraz przygotowania przedsiębiorców do funkcjonowania w nowym systemie. Działania te można podzielić na edukacyjne, skierowane przede wszystkim do mieszkańców, organizacyjne oraz kontrolne. Ponadto pracownicy działu realizowali zadania administracyjne w zakresie wydawania decyzji na podstawie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, ustawy o odpadach, oraz wydawania decyzji środowiskowych, a także podejmowali działania interwencyjne dotyczące nieprawidłowości w gospodarowaniu odpadami i utrzymaniu czystości.

Wydawanie decyzji – zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości oraz na opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych:

- w okresie sprawozdawczym wydano 15 decyzji z zakresu ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach,
- 9 z zakresu ustawy o odpadach.

W okresie sprawozdawczym pracownicy działu wydali łącznie 47 decyzji środowiskowych, z czego 21 umarzających postępowanie.
W związku z wejściem w życie nowych przepisów oraz wątpliwościami dotyczącymi interpretacji przepisów obowiązujących udzielono odpowiedzi na 56 zapytań skierowanych bezpośrednio do WSR lub Prezydenta Wrocławia, w tym przygotowano 7 informacji dla prasy. Dużo spraw dotyczyło wniosków mieszkańców o zgodę na zmianę częstotliwości odbioru lub wielkości pojemnika do gromadzenia odpadów oraz uwag mieszkańców dotyczących nieprzestrzegania przez przedsiębiorców górnych stawek opłat za odbieranie odpadów i opróżnianie zbiorników bezodpływowych określonych w uchwale RM z dnia 19 grudnia 2005 r. nr XLV/2995/05.

Utrzymanie czystości i porządku na terenie miasta – działania kontrolne i edukacyjne:

- W ramach podejmowanych działań przeprowadzono 59 interwencji w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie miasta oraz gospodarowania odpadami. Wydano 2 decyzje nakazujące usunięcie odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do magazynowania oraz jedną decyzję nakazującą wykonanie obowiązków określonych w art. 5 uoucipwg oraz Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Wrocławia. Wydano 2 decyzje administracyjne nakazujące ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko, na podstawie art. 362 i 363 ustawy Prawo ochrony środowiska. Od jednej decyzji nakazującej usuniecie odpadów zobowiązany wniósł odwołanie do SKO, (postępowanie odwoławcze nie zostało zakończone).
- W związku z niewykonaniem przez właściciela nieruchomości obowiązku określonego w dwóch decyzjach, dotyczących usunięcia odpadów i zabezpieczenia budynku przed niekontrolowanym gromadzeniem odpadów oraz przeprowadzenia deratyzacji, na terenie byłego pawilonu handlowego LONGINUS przy ul. Kościuszki, została przeprowadzona egzekucja administracyjna tego obowiązku w trybie wykonania zastępczego. Pawilon, w wyniku braku odpowiednich zabezpieczeń stał się miejscem bytowania bezdomnych oraz niekontrolowanego gromadzenia odpadów. Sytuacja ta powodowała, że w obiekcie masowo gnieździły się szczury. Egzekucję przeprowadzono w dniach 28 września–6 października 2011 r., a jej wykonawcą był ZZK. W wyniku podjętych działań usunięto z terenu obiektu 26,84 Mg odpadów oraz przeprowadzono deratyzację obiektu. Wykonano prace budowlane zabezpieczające obiekt przed dostępem osób niepowołanych polegające na zamurowaniu otworów

okiennych i drzwiowych oraz zabiciu witryn płytami osb. Łączny koszt przeprowadzonych działań wyniósł 49 400 zł. Obecnie trwa egzekucja należności pieniężnej od zobowiązanego właściciela nieruchomości.

- Zlecono opracowanie „Analizy referencyjnej niezbędnego zakresu badania popiołu z palenisk grzewczych w celu potwierdzenia spalania odpadów", dotyczące określenia rodzaju związków chemicznych jakie należy badać aby potwierdzić spalanie różnego rodzaju odpadów, głównie tworzyw sztucznych, gumy, pozostałości farb i lakierów itp. Na podstawie wykonanej analizy przygotowano zapytanie ofertowe skierowane do laboratoriów analitycznych, dotyczące przeprowadzenia badań popiołu pobieranego z palenisk, w których mogą być spalane odpady oraz przeszkolenia pracowników do poboru prób i dostarczenia niezbędnych środków technicznych do poboru prób. Nawiązano współpracę ze Strażą Miejską w zakresie przeprowadzania kontroli nieruchomości, na terenie których mogą być spalane odpady.
- Rozpoczęto kampanię edukacyjną mająca na celu uświadomienie mieszkańcom Wrocławia szkodliwości spalania odpadów. Została opracowana i wydrukowana ulotka, w której znalazły się informacje o rodzaju zanieczyszczeń emitowanych do powierza powstających przy spalaniu odpadów oraz ich skutkach dla zdrowia, o sankcjach karnych grożących za spalanie odpadów oraz o właściwych sposobach postępowania z odpadami. W ulotce znalazły się też numery telefonów jednostek miejskich, do których można zgłaszać fakt spalania odpadów. Do dystrybucji ulotek włączono Straż Miejską oraz rady i zarządy osiedli. Ulotki w pierwszej kolejności będą trafiały do tych mieszkańców, co do których istnieje podejrzenie, że spalają odpady. Jeżeli akcja informacyjna nie przyniesie oczekiwanego efektu, jesteśmy przygotowani do kontrolowania właścicieli nieruchomości. W uzasadnionych przypadkach specjalnie przeszkoleni funkcjonariusze Straży Miejskiej oraz Wydziału Środowiska i Rolnictwa będą mogli pobierać próbki popiołu z palenisk, które następnie będą przekazywane do badań laboratoryjnych. W przypadku potwierdzenia spalania odpadów sprawa będzie kierowana do sądu, czego konsekwencją może być nie tylko z grzywna, ale również z konieczność pokrycia wysokich kosztów badań. Ulotka została wydrukowana w grudniu w nakładzie 10 000 egzemplarzy i przekazana do dystrybucji radom osiedli, ZDiUM oraz Straży Miejskiej Wrocławia.
- Współuczestniczono w przygotowaniu i nagraniu audycji telewizyjnej TVP z cyklu Żyj bezpiecznie, poświeconej szkodliwości spalania odpadów.
- Przy współpracy z ZCK i ZDiUM wdrożono w grudniu program selektywnego zbierania odpadów zielonych do kompostowania. Polega on na selektywnej zbiórce odpadów zielonych na cmentarzach komunalnych. Będzie to program pilotażowy, obejmujący wyznaczoną część Cmentarza Grabiszyńskiego, na której zostaną wydzielone specjalne pojemniki do zbierania wyłącznie odpadów zielonych. Odpady z tych pojemników będą trafiały do Miejskiej Kompostowni Odpadów Zielonych, a nie jak do tej pory na składowiska odpadów. Pojemniki zostaną oznakowane naklejką: Odpady zielone do kompostowania oraz informacją o rodzajach odpadów, jakie można wrzucać do pojemnika. Aby odpady mogły trafiać do kompostowni a nie na składowiska, nie mogą zawierać zanieczyszczeń w postaci szkła, tworzyw sztucznych i metali. WSR opracował i zlecił wykonanie naklejek na pojemniki z instrukcją dotyczącą zbierania odpadów.

Kontrole podmiotów posiadających zezwolenia na opróżnianie zbiorników bezodpływowych oraz transport nieczystości ciekłych oraz na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości oraz prowadzących działalność pielęgnacji terenów zielonych, w tym w zakresie gospodarowania odpadami ulegającymi biodegradacji - kontrolami objęto następujące grupy podmiotów:

- Przedsiębiorcy odbierający odpady komunalne – w zakresie prawidłowości składania sprawozdań o ilości odebranych odpadów komunalnych, sposobach ich zagospodarowania oraz obliczania poziomu redukcji odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania. Kontrolą objęto wszystkich przedsiębiorców posiadających zezwolenie Prezydenta Wrocławia na odbieranie

odpadów komunalnych we Wrocławiu (13 przedsiębiorców). W wyniku działań podjętych we współpracy ze ZDiUM przedsiębiorcy złożyli korekty sprawozdań.

- Przedsiębiorcy odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości – w zakresie selektywnej zbiórki odpadów, w szczególności prawidłowego oznakowania pojemników do selektywnej zbiórki – wezwano 7 przedsiębiorców, u których stwierdzono nieprawidłowe oznakowanie pojemników lub brak oznakowania. W wyniku przeprowadzonych działań znacznie poprawiło się oznakowanie pojemników poprzez dostosowanie koloru pojemnika do wymagań określonych w Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Wrocławia oraz umieszczenie na pojemnikach informacji o rodzajach odpadów na jakie pojemnik jest przeznaczony i informacji o podmiocie obsługującym pojemniki.
- Przedsiębiorcy wytwarzający odpady zielone podczas pielęgnacji terenów zielonych miasta - kontrolą objęto 18 przedsiębiorców świadczących usługi dla ZZM, ZCK, ZZK oraz ZDiUM. W wyniku kontroli stwierdzono naruszanie przepisów ustawy o odpadach i przepisów wykonawczych w zakresie nieprawidłowego postępowania z wytwarzanymi odpadami np. przekazywania osobom fizycznym do wykorzystania rolniczego w procesie R10, odzysk we własnym zakresie bez wymaganego zezwolenia, magazynowanie odpadów w miejscach na ten cel nieprzeznaczonych. W wyniku podjętych przez nas działań sytuacja uległa znacznej poprawie. Trzynastu przedsiębiorców zawarło umowy ze ZDiUM na przekazywanie odpadów do Miejskiej Kompostowni Odpadów Zielonych. Wobec kilku przedsiębiorców działania są nadal kontynuowane.
- Przedsiębiorcy opróżniający zbiorniki bezodpływowe i transportujący nieczystości ciekłe – kontroli poddano tych przedsiębiorców, co do których powzięto informacje o naruszaniu warunków zezwoleń, np. na podstawie informacji przekazanych przez ZDiUM. W przypadku stwierdzania naruszania warunków określonych w zezwoleniu, podmiot wzywany był do zaniechania naruszania warunków zezwolenia. Szczególną uwagę poświęcono nieprawidłowościom w zakresie nielegalnego pozbywania się nieczystości ciekłych na terenie Pól Osobowickich, braku dokumentacji potwierdzającej ilości odebranych nieczystości, braku lub nieprawidłowości w sprawozdawczości. W związku z naruszaniem warunków zezwolenia wydano 2 decyzje cofające zezwolenie, z czego 1 stała się ostateczna.
- Przedsiębiorcy odbierający odpady komunalne w zakresie przestrzegania warunków zezwolenia - kontroli poddano tych przedsiębiorców, co do których powzięto informacje o naruszaniu warunków zezwoleń, np. na podstawie informacji przekazanych przez ZDiUM. Naruszenia dotyczyły nieosiągania wymaganych poziomów redukcji masy odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania, nieprawidłowej sprawozdawczości, nieprzestrzeganie wymagań w zakresie ochrony środowiska. W wyniku podjętych działań wydano 1 decyzję cofającą zezwolenie. Obecnie toczy się w tej sprawie postępowanie odwoławcze.

W 2011 r. pracownicy Działu Gospodarki Odpadami Komunalnymi realizowali również następujące działania:

- przygotowanie i wdrożenie projektu: EKOLOGICZNY WROCŁAW sieć ładowania pojazdów elektrycznych;
- we wrześniu br. ogłoszono nabór wniosków o dofinansowanie zadania inwestycyjnego polegającego na budowie i uruchomieniu sieci ładowania pojazdów elektrycznych. W wyniku naboru wpłynął jeden wniosek o dofinansowanie budowy ok. 20 terminali, z czego zrealizowano, odebrano i dofinansowano budowę 10 terminali. Terminale zlokalizowano w następujących lokalizacjach:
  - ul. Paprotna 7 Centrum Handlowe Marino,
  - ul. Bajana 1 Hala Targowa Tęcza,
  - ul. Szybowcowa 4, Centrum Handlowe „Astra”
  - ul. Hallera 52, Centrum Handlowe „Borek”,
  - ul. Krakowska 1, Salon Samochodowy SUBARU,
  - ul. Strzegomska 145,Dom Samochodowy Germaz Sp z o.o.,
  - ul. Bardzka 1, Salon Ford Pol – Motors,

- ul. Bolesława Krzywoustego 250a, Salon samochodowy Opel i Chevrolet,
- ul. Piłsudskiego 49, Scandic Polen Sp. z o.o.,
- ul. Łagiewnicka 13, Peugeot KIM (dealer).

Każdy terminal został oznakowany jednolitym znakiem graficznym „Wrocławski system ładowania pojazdów elektrycznych" oraz logo Wrocławia. Każdy terminal posiada 3 gniazda ładowania oraz zarezerwowane 3 miejsca parkingowe gwarantujące jednoczesne ładowanie pojazdów. Maksymalna kwota dotacji nie przekroczyła 50 % kosztów zadania i wyniosła maksymalnie 20 000 zł do każdego terminala.

Zakończono opracowanie Programu usuwania wyrobów zawierających azbest. Program obecnie jest na etapie uzyskiwania wymaganych uzgodnień i opinii. W ramach programu została przeprowadzona na terenie Wrocławia inwentaryzacja wyrobów zawierających azbest, w wyniku której, na podstawie prawie 348 przyjętych ankiet i informacji ustalono, że na terenie miasta użytkowane jest 2 170 Mg azbestu, z czego 5% w pierwszym, a 9% w drugim stopniu pilności usuwania. Opracowanie zawiera opis:

- Zasad bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest, w tym procedury obowiązujące właścicieli i zarządzających obiektami, instalacjami i urządzeniami zawierającymi azbest lub wyroby zawierające azbest, procedury obowiązujące wykonawców prac polegających na usuwaniu wyrobów zawierających azbest – wytwórców odpadów niebezpiecznych, procedury obowiązujące prowadzących działalność w zakresie transportu odpadów niebezpiecznych zawierających azbest oraz obowiązujące zarządzających składowiskami odpadów niebezpiecznych zawierających azbest .
- Aktualnego stanu wykorzystywania wyrobów azbestowych na terenie Wrocławia zawierający ogólną charakterystykę miasta Wrocław, informację o rodzaju, ilości i miejscach występowania wyrobów zawierających azbest na terenie Wrocławia oraz informację o stężeniu włókien azbestu na terenie Wrocławia.
- Gospodarowania odpadami zawierającymi azbest na terenie Wrocławia, zawierający wykaz przedsiębiorców uprawnionych do usuwania wyrobów zawierających azbest, ilość wyrobów zawierających azbest usuniętych w latach 2007-2010 oraz informacje o Instalacjach do unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest.
- Możliwości dofinansowywania przedsięwzięć związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest.
- Planowanych działań dotyczące usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Wrocławia oraz kosztów ich realizacji, oszacowanych na ok. 5 700 000 zł.
- Harmonogram realizacji prac na lata 2012-2032
- Monitoring realizacji Programu oraz podsumowanie i wnioski.
- Jak wynika z opracowania na terenie Wrocławia azbest występuje głównie w postaci różnego rodzaju płyt azbestowo – cementowych, rur i złączy azbestowych, rur zsypowych oraz materiałów izolacyjnych. Ponad 55 % wyrobów azbestowych pozostaje w użytkowaniu MPWiK oraz Fortum Power and Heat Polska Sp. z o.o. Pozostały azbest pozostaje w użytkowaniu spółdzielni mieszkaniowych, wspólnot i osób fizycznych oraz placówek oświatowych.

Kontynuacja prac związanych z monitorowaniem i sprawozdawczością z realizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych w aglomeracji Wrocław:

- Opracowano i przekazano marszałkowi województwa sprawozdanie z realizacji KPOŚK w 2010 r., zgodnie z art. 43 ust. 3 c ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne.
- Zaktualizowano harmonogram prac przewidzianych do realizacji w aglomeracji w ramach KPOŚK.
- Zebrano i przekazano marszałkowi województwa dane do opracowania 4 Aktualizacji KPOŚK 2011.

Przygotowanie do wdrożenia zmian do ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w związku z nowelizacją ustawy z dnia 1 lipca 2011 r.:

- Pracownicy wydziału aktywnie uczestniczyli w opiniowaniu przygotowywanych przez Ministerstwo Środowiska aktów prawnych – projektu nowelizacji uoucipwg oraz ustawy o odpadach, a także rozporządzeń uoucipwg. Opracowano i przekazano bezpośrednio do Ministerstwa Środowiska lub za pośrednictwem Unii Metropolii Polskich uwagi do 7 aktów prawnych. Część uwag została uwzględniona w projektach w/w aktów.
- Opracowano i przekazano Dyrektorowi Departamentu Nieruchomości i Eksploatacji *Harmonogram wdrażania postanowień ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.*
- Przygotowano i przekazano Dyrektorowi Departamentu Nieruchomości i Eksploatacji projekty uchwał Rady Miejskiej w sprawie wymagań, jakie musi spełniać przedsiębiorca ubiegający się o wydanie zezwolenia na opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych, ochrony przed bezdomnymi zwierzętami, prowadzenie schronisk dla bezdomnych zwierząt, a także grzebowisk i spalarni zwłok zwierzęcych i ich części.

W okresie sprawozdawczym pracownicy działu uczestniczyli łącznie w 24 szkoleniach i konferencjach, poświeconych głównie wdrożeniu uoucipwg oraz interpretacji przepisów prawnych.

Udział we wdrożeniu w Urzędzie Miejskim Wrocławia Systemu Ekozarządzania i Audytu EMAS.
Pracownicy działu uczestniczyli w opracowaniu procedury nadzorowania aspektu środowiskowego dotyczącego wytwarzania odpadów przez mieszkańców oraz procedury postępowania z odpadami wytwarzanymi na terenie urzędu.

- **Gospodarki Odpadami z Działalności Gospodarczej**

Działania administracyjne w zakresie gospodarki odpadami (wydawanie decyzji, postanowień, opiniowania, uzgodnień, udzielanie informacji o środowisku itp.) w 2011 r. prowadzone były i wykonywane w oparciu o ustawy:
- o odpadach,
- o utrzymaniu czystości i porządku w gminach,
- o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym,
- o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji,
- Prawo ochrony środowiska.

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem, zakres działalności, poza w/w działalnością czysto administracyjną, obejmuje również działalność kontrolną i interwencyjną w zakresie w/w ustaw. Działania kontrolne w zakresie objętym ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach realizowane są w większości przez Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta (*przekazane kompetencje z tut. Wydziału*).
Działalność kontrolna prowadzona na terenie gminy Wrocław obejmuje w szczególności sprawdzanie m.in. prawidłowości realizacji warunków prowadzonej działalności, nałożonych w decyzjach zezwalających na prowadzenie działalności w zakresie wytwarzania odpadów (pozwolenia na wytwarzanie odpadów, decyzje zatwierdzające programy gospodarki odpadami niebezpiecznymi); decyzjach zezwalających na prowadzenie działalności w zakresie zbierania, transportu, odzysku lub unieszkodliwiania odpadów oraz decyzjach zezwalających na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości oraz na opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych.
W kompetencji **Działu Gospodarki Odpadami z Działalności Gospodarczej** pozostaje realizacja zadań wynikających z przepisów ustaw „o odpadach" i „Prawo ochrony środowiska" poprzez:
- Wydawanie decyzji:

- pozwolenia na wytwarzanie odpadów i zatwierdzanie programów gospodarki odpadami niebezpiecznymi (w okresie sprawozdawczym wydano 142 decyzje, w tym: pozwolenia na wytwarzanie odpadów 36 oraz zatwierdzenie programu gospodarki odpadami niebezpiecznymi 106,
- zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie zbierania, transportu, odzysku lub unieszkodliwiania odpadów (w okresie sprawozdawczym wydano łącznie 109 decyzji, z których odmówiono w 10-ciu przypadkach wydania decyzji z uwagi na niezgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego m.in.: na zbieranie dla firm; „RED-HOUSE" ul.Wyścigowa, „POL-MAT" ul.Ceramiczna, na odzysk dla firmy „Color-luk" ul. Zaułek Wolskiego),
- decyzje środowiskowe - w okresie sprawozdawczym w Dziale Gospodarki Odpadami łącznie wydano 11 fakultatywnych, 2 decyzje umarzające. Razem wydano 13 decyzji oraz w ramach decyzji środowiskowych 5 postanowień dotyczących obowiązku sporządzania raportu.

- Wydawanie postanowień:
  - opiniowanie wniosków dot. wydania zezwoleń w zakresie gospodarki odpadami niebezpiecznymi przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (RDOŚ) i Urząd Marszałkowski - w okresie sprawozdawczym wydano 6 postanowień),
  - opiniowanie w zakresie gospodarki odpadami na etapie ustalania obowiązku sporządzania raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko w ramach decyzji środowiskowych (w okresie sprawozdawczym wydano 19 postanowień),
  - przekazanie (w oparciu o art. 65 kpa) spraw do załatwienia innym organom administracyjnym (w okresie sprawozdawczym wydano 18 postanowień i 11 zawiadomień - zmiana w kpa),
  - na wnioski podmiotów wydawano zaświadczenia o ostateczności decyzji oraz w związku ze złożoną „informacją o odpadach" informowano o jej przyjęciu bez sprzeciwu – w okresie sprawozdawczym wydano 32 zaświadczenia.
- Opiniowanie i uzgodnienia:
  - składanych informacji o planowanych wytwarzanych odpadach i sposobach ich wykorzystywania – przyjęto 810 informacji i przekazano do Urzędu Marszałkowskiego i WIOŚ. Wśród złożonych informacji w okresie sprawozdawczym zauważono zwiększone ich ilości pochodzących ze środowisk/źródeł takich jak; szkolnictwo 165 inf., służby zdrowia 444 inf. (NZOZ, różnorodne gabinety medyczne, gabinety weterynaryjne, apteki),
  - w zakresie uzgadniania inwestycji na etapie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia.
- Kontrole podmiotów uczestniczących w procesie gospodarki odpadami:
  - interwencyjne, sprawdzające zasadność zgłaszanych wniosków (w okresie sprawozdawczym przeprowadzono 57 kontroli),
  - przed wydaniem decyzji administracyjnej (w okresie sprawozdawczym przeprowadzono 71 kontroli),
  - planowane kontrole podmiotów posiadających decyzje administracyjne(w okresie sprawozdawczym skontrolowano 8 podmiotów).
- Interwencje w zakresie gospodarki odpadami w przedsiębiorstwach.

  W przypadku naruszania warunków określonych w posiadanych przez Firmy zezwoleniach lub przepisów w/w ustaw, jeżeli nie stosują się one do wezwania do usunięcia nieprawidłowości, następuje cofnięcie zezwolenia bez odszkodowania.

  W okresie sprawozdawczym nie podjęto działań administracyjnych przewidzianych prawem, w wyniku których zachodziłaby konieczność cofnięcia zezwolenia.
- Współdziałanie ze Strażą Miejską i Zarządem Dróg i Utrzymania Miasta w zakresie likwidacji nielegalnych wysypisk odpadów, kontroli zawierania umów na usuwanie (odbiór) odpadów itp. (w okresie sprawozdawczym przeprowadzono 18 kontroli).
- Prowadzono rejestr podmiotów (posiadaczy odpadów) zwolnionych z obowiązku uzyskiwania zezwoleń w zakresie zbierania lub transportu odpadów oraz odzysku lub unieszkodliwiania odpadów (w roku sprawozdawczym zarejestrowano 48 nowych podmiotów oraz wykreślono (na wniosek podmiotu) z rejestru 3 placówki) – od początku prowadzenia rejestru (2003 r.) zarejestrowano 250 podmioty gospodarcze.

- Ponadto realizowano zadania wynikające z; ustawy Prawo ochrony środowiska, ustawy o dostępie do informacji publicznej (udostępniono w formie pisemnej 2 informacje o środowisku z zakresu gosp. odpadami – wpływy z tytułu opłaty administracyjnej 87,45 zł.), poprzez: wyszukania i udostępniania dokumentacji spraw wskazanych we wnioskach, bieżące telefoniczne udzielanie informacji z zakresu gospodarki odpadami, naliczania opłat oraz wystawianie wezwań do uiszczenia opłaty zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska, aktualizowania dokumentów podlegających udostępnieniu na stronach internetowych Urzędu Miejskiego Wrocławia i jego Biuletynie Informacji Publicznych.

- **Decyzje środowiskowe**

W okresie sprawozdawczym wydano łącznie 165 decyzji fakultatywnych w tym 94 decyzji umarzających.
Decyzje środowiskowe dotyczyły m.in. najważniejszych inwestycji dotyczących układów komunikacyjnych, sieci wodociągowych i kanalizacyjnych we Wrocławiu tj.:

- inwestycje związane z budową/przebudową układów komunikacyjnych i infrastruktury podziemnej:
  - Przebudowa mostu drogowego Widawskiego w ciągu ul. Sułowskiej na rzece Widawa,
  - Budowa sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej i przepompowni ścieków na potrzeby,
  - Nowego Szpitala Wojewódzkiego,
  - Budowa kolektora deszczowego w łączniku ul. Przyjaźni i Racławickiej;
- inwestycje związane z EURO 2012:
  - Budowa awaryjnego toru linii tramwajowej ul. Gwarecka w ramach Zintegrowanego Systemu Transportu Szynowego;
- inwestycje związane z budową i przebudową instalacji/obiektów:
  - Przebudowa magazynu surowców płynnych w PPG DECO Polska Sp. z o.o. przy ul. Kwidzyńskiej 8,
  - Wykonanie instalacji odsiarczania spalin metodą mokrą wapienną w Elektrociepłowni Wrocław przy ul. Łowieckiej 24,
  - Budowa nowego miejsca magazynowania odpadów na terenie PZ Cussons Polska S.A. we Wrocławiu,
  - Budowa kolejki linowej, dwuprzystankowej od ulicy Na Grobli do ulicy Wybrzeże Stanisława Wyspiańskiego przez rzekę Odrę we Wrocławiu,
  - Budowa zespołu budynków stołówki i parkingu wielopoziomowego Politechniki Wrocławskiej przy ul. J.M. Hoene – Wrońskiego 12 we Wrocławiu,
  - Montaż czwartego modułu kogeneracyjnego na Wrocławskiej Oczyszczalni Ścieków Janówek wraz z rozbudową wewnętrznej instalacji biogazu i gazu,
  - Budowa wiaty, rozbudowa istniejącej wiaty oraz modernizacja instalacji biomasy w porcie EC Wrocław,
  - Budowa budynku dla Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej Państwowej Straży Pożarnej,
  - Budowa źródła skojarzonego opartego na gazie w EC Zawidawie należącej do Zespołu Elektrociepłowni Wrocławskich KOGENERACJA S.A.,
  - Rozbudowa instalacji do powlekania Kapsi o instalację powlekania klejami akrylowymi w zakładzie produkcji plastrów opatrunkowych i opatrunków unieruchamiających 3M Poland Sp. z o. o.;
- inwestycje związane z zabudową mieszkaniową:
  - Budowa zabudowy mieszkaniowej wraz z zagospodarowaniem terenu oraz niezbędną infrastrukturą techniczną w rejonie ul. Dolnobrzeskiej,
  - Budowa osiedla mieszkaniowego wraz z niezbędną infrastrukturą przy ul. Nyskiej i ul. Pięknej we Wrocławiu.

- **Ochrona przyrody**

W 2011 r. w zakresie ochrony przyrody Wydział rozpatrzył **2 371 spraw**. Na wydanych **1 000 decyzji** w zakresie usunięcia drzew i krzewów złożono **19 odwołań** do Samorządowego Kolegium Odwoławczego, co stanowi 1,9 % wydanych decyzji. W procedurze Zintegrowanego Systemu Zarządzania dopuszcza się do 5% ilość odwołań od wydanych decyzji.
Ze względu na dużą ilość i różnorodność wniosków nie wszystkie sprawy mogą być załatwione w terminie. Dłuższe terminy wydawania decyzji wynikają z jakości składanych wniosków, braków w dokumentacjach, wydłużonej procedury uzgodnień przy wydawaniu zezwoleń na usuwanie drzew z pasa drogowego dróg publicznych oraz niestabilności kadrowej Działu Ochrony Przyrody.
Wydłużona procedura wynika ze zmiany przepisów w ustawie o ochronie przyrody, które obowiązują od 20 lipca 2010 r. W procedurze wydawania zezwoleń na usunięcie drzew z terenu pasa drogowego dróg publicznych z wyjątkiem topól gatunków obcych, należy uzyskać uzgodnienie projektu zezwolenia z Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska we Wrocławiu. Jednocześnie należy złożyć dodatkowy kompletny wniosek z dokładnym opisem lokalizacji drzew z ewidencji gruntów, dokumentacją fotograficzną, informacją czy w obrębie wnioskowanych drzew do usunięcia występują gatunki prawnie chronione (protokół z oględzin drzew). Z urzędu termin załatwienia sprawy może wydłużyć się nawet ponad 30 dni, gdyż dopiero nie wyrażenie stanowiska przez RDOŚ w ciągu 30 dni od daty otrzymania projektu zezwolenia uznaje się za uzgodnienie zezwolenia – art.83 ust. 2b ustawy o ochronie przyrody.

OCHRONA ZIELENI

Znaczącym problemem dla miasta jest usuwanie zieleni – drzew i krzewów w związku z projektowanymi inwestycjami. W 2011 r. uzgodniono w zakresie ochrony zieleni **367 projektowanych inwestycji** na terenie miasta. Wydano **1 000 decyzji zezwalających na usunięcie 6 150 szt. drzew oraz 1 020 m^2 krzewów**, w tym: 835 decyzji bez opłat zezwalających na usunięcie 4 263 szt. drzew i 170 m^2 krzewów oraz 165 decyzje naliczające opłaty na konto Gminy Wrocław za usunięcie 1 887 szt. drzew oraz 850 m^2 krzewów.
W wydanych zezwoleniach na usunięcie drzew i krzewów kolidujących z inwestycjami naliczono opłatę na konto Gminy Wrocław w wysokości **4 731 860,77 zł** za usunięcie 1 865 szt. drzew i 428 m^2 powierzchni krzewów.
W decyzjach naliczono opłatę w wysokości **89 322,16 zł** odroczoną na okres 3 lat od dnia wydania zezwolenia za przesadzenie 22 szt. drzew i 27 m^2 krzewów kolidujących z planowanymi inwestycjami oraz opłatę odroczoną na okres 3 lat od wydanego zezwolenia w wysokości **6 613 216,65 zł** za usunięcie zdrowych drzew i krzewów w zamian za nasadzenia innych w ilości 1 532 szt. drzew oraz 448 m^2 krzewów.
W decyzjach nie zezwolono na usunięcie 277 szt. drzew, które zachowano do dalszej uprawy.
W wydanych decyzjach bez opłat zobowiązano do kompensowania powstałych ubytków w zieleni - zobowiązano do nasadzeń kompensacyjnych w ilości 1942 szt. drzew, krzewów o powierzchni 939m^2. Ilość drzew do nasadzeń jest dużo mniejsza niż wycinanych. Ponoszenie opłat za usuwanie drzew zwalnia Inwestorów z obowiązku wykonywania nasadzeń kompensacyjnych. Coraz więcej inwestorów jest zainteresowanych nasadzeniami zamiennymi zamiast ponoszonych opłat. W przypadku realizacji wielu inwestycji, inwestorzy nie posiadają jednak terenów, na których mogą zrealizować nasadzenia drzew lub krzewów na trwale. Kompensacją przyrodniczą mogą stanowić nasadzenia realizowane na gruntach przeznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego na zieleń trwałą. Straty w zieleni związane z inwestycjami są kompensowane poprzez realizację nowych projektów zieleni. Na kompensowanie strat w zieleni przeznaczane są środki z opłat i kar za korzystanie ze środowiska wpływające z wydanych zezwoleń na usuwanie zdrowych drzew i krzewów kolidujących z planowanymi inwestycjami. W 2011 r. z funduszy tych przekazano

9 000 000 zł dla Zarządu Zieleni Miejskiej na nowe nasadzenia, urządzanie i utrzymanie terenów zieleni miejskiej, w tym parków, zieleńców, zieleni przyulicznej oraz lasów komunalnych.
Do najważniejszych inwestycji uzgadnianych w 2011 r., oddziałujących na stan zieleni w mieście należą:

- **inwestycje związane z modernizacją układów komunikacyjnych i infrastrukturą podziemną:**
  - przebudowa kanalizacji sanitarnej, sieci wodociągowej oraz budowa kanału tłocznego i przepompowni ścieków na terenie osiedli: Osobowice, Ratyń Pawłowice, Zakrzów, Zgorzelisko, Kowale, Sołtysowice,
  - budowa sieci SN i NN na potrzeby zasilania trakcji tramwajowej w ul. Grabiszyńskiej i Hallera we Wrocławiu w związku z inwestycją pn. „Budowa nowej stacji zasilania na potrzeby Trasy Średnicowej Wschód-Zachód – stacja prostownikowa Fiołkowa”,
  - budowa sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej i przepompowni ścieków w rejonie ulicy Kosmonautów na potrzeby Nowego Szpitala Wojewódzkiego,
  - rozbudowa systemu dezynfekcji na sieci wodociągowej – budowa komory dezynfekcyjnej w rejonie Alei Piastów,
  - budowa linii światłowodowej relacji: Wrocław - Leszno - Poznań w pasie drogowym ulicy Królewieckiej (nowy przebieg),
  - modernizacja sieci wodociągowej w ulicy Średzkiej i Niepierzyńskiej,
  - przebudowa sieci wodociągowej w ul. Oraczy na odcinku od ul. Gen. Grota-Roweckiego do ul. Będzińskiej,
  - budowa oświetlenia drogowego w ul.: Konduktorskiej, B. Bogedaina,
  - budowa ścieżki rowerowej w ul. Ślężnej, na odcinku od ul. Swobodnej do ul. Armii Krajowej,
  - budowa ścieżki rowerowej i chodnika po stronie południowej ul. Maślickiej na odcinku od ul. Królewieckiej do ul. Głównej,
  - budowa sieci gazowej niskiego ciśnienia w ul. H. Kamieńskiego,
  - projekt budowy gazociągu i przyłączy gazu n/c w ulicy Dworskiej,
  - przebudowa mostu drogowego Widawskiego w ciągu ul. Sułowskiej na rzece Widawa,
  - budowa drogi wraz z uzbrojeniem w ul. Bengalskiej i ul. Woskowej,
  - przebudowa ulicy Wilczej – etap II i III, przebudowa ulicy Prochowickiej,
  - rozbudowa chodnika w ul. Modrej na odcinku od skrzyżowania z ul. Pilczycką do skrzyżowania z drogą wewnętrzną przy Gimnazjum nr 7,
  - budowa ulicy Idzikowskiego,
  - przebudowa ul. Powstańców/Wielkiej dla potrzeb budowy Sky Tower.

- **inwestycje związane z EURO 2012:**
  - przebudowa torów tramwajowych ul. Legnicka i ul. Mickiewicza w ramach Zintegrowanego Systemu Transportu Szynowego w Aglomeracji i we Wrocławiu oraz budowa połączenia tramwajowego skrzyżowania ulic Legnicka – Na Ostatnim Groszu ze Stadionem EURO przez osiedle Kozanów, budowa stacji zasilania „Milenijna”, „Dworska”,
  - budowa magazynu paliw lotniczych, rozbudowa płyty lotniska na terenie Portu Lotniczego Wrocław – Strachowice,
  - budowa tymczasowych miejsc parkingowych przy Stadionie EURO 2012,
  - budowa pola biwakowego i kampingu sezonowego w rejonie ulicy Kosmonautów 2,
  - remont ul. Suchej w zakresie chodnika po stronie ul. Borowskiej do przejścia dla pieszych na wysokości tunelu miejskiego i budynku nr 13,

- **inwestycje związane z budową i przebudową obiektów:**
  - budowa linii kablowej SN zasilania podstawowego Narodowego Forum Muzyki,

- remont i modernizacja infrastruktury przestrzeni publicznej służącej ogółowi mieszkańców Obszaru Wsparcia – przebudowa Parku Staszica,
- projekt zagospodarowania terenu pomiędzy ulicami Lotniczą i Szybowcową na wysokości ul. Drzewieckiego,
- budowa instalacji teleinformatycznej monitoringu zewnętrznego na terenie Wrocławskiego Toru Wyścigów Konnych w ramach inwestycji „Rozwój Turystyki aktywnej i rekreacji poprzez rozbudowę i modernizację ścieżek spacerowo-konnych na terenie WTWK Partynice",
- budowa hali kupców przy ul. Dolnej/Namysłowskiej,
- Rozbudowa Pasażu Grunwaldzkiego,
- budowa pasaży kupieckich przy ul. Swobodnej/róg Zielińskiego,
- budowa zespołu budynków biurowo–usługowo–handlowych przy ul. Swobodnej/Borowskiej,
- budowa obiektów handlowo-usługowych przy ul.: Zagłębiowskiej 3, Kozanowskiej 2 , Horbaczewskiego 22,
- budowa pawilonu handlowo-usługowego przy ul.: Widnej, Karwińskiej 1, Królewieckiej i Warmińskiej, salonu Meblowego Bodzio pl. Kromera,
- budowa salonu samochodowego HONDA przy ul. Karkonoskiej,
- budowa magazynu na terenie Whirpool,

- **inwestycje związane z zabudową mieszkaniową:**
  - budowa budynków wielorodzinnych i osiedli mieszkaniowych na terenie całego miasta, między innymi budowa zespołu zabudowy mieszkaniowo-usługowej przy ul. Matejki-Sienkiewicza, przy ul. Ułańskiej, budowa osiedla mieszkaniowego Port Olimpia, ul. Wilcza itp.,
  - budowa zespołu domów mieszkalnych jednorodzinnych przy ul. Ratajów, Sygnałowej 26, al. Śliwowej oraz Stabłowickiej.

- **inne inwestycje:**
  - Rozbudowa teatru Muzycznego Capitol,
  - Budowa Centrum Kształcenia Ustawicznego Uniwersytetu Ekonomicznego,
  - Rozbudowa Centrum Klinicznego Akademii Medycznej o Klinikę Transplantacji Szpiku, Onkologii i Hematologii Dziecięcej przy ul. Borowskiej 213, budowa kompleksu budynków laboratoryjno-biurowych Innopolis przy ul. Duńskiej.

OCHRONA DZIKIEJ FLORY I FAUNY

Prowadzono rejestr zwierząt gatunków wymienionych w załącznikach A i B rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97 z dnia 9 grudnia 1996 r. w sprawie ochrony dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi, zaliczonych do płazów, gadów, ptaków lub ssaków. Do rejestru zwierząt zagrożonych wyginięciem w 2011 r. złożono **60 wniosków**, 2 wnioski przesłano w drodze postanowienia do załatwienia według właściwości miejscowej i rzeczowej, 12 wniosków dotyczyło skreślenia z rejestru, a pozostałe – wpisu do rejestru. **Wydano 35 zaświadczeń o wpisie do rejestru**, 2 zaświadczenia o zmianie danych rejestrowych oraz 12 zaświadczeń o skreśleniu zwierząt z rejestru. Najliczniej zgłaszano do rejestru przedstawicieli ptaków - 45 szt., gadów - 34 szt., płazów - 4 szt., ssaków - 3 szt. Skreślono z rejestru 31 okazów, w tym: 17 szt. gadów oraz 13 szt. ptaków oraz 1 szt. ssaków.

W 2011 r. wydano opinie przyrodnicze w n/w sprawach, dotyczące:
- środków zaradczych oraz postępowania w zakresie roślinności inwazyjnej barszczu Sosnowskiego Heracleum sosnovskyi,
- działalności na terenie działek nr 2/1, 2/2, 2/3 i 3, AM 12, obręb Jarnołtów, położonych w obrębie Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy" negatywnie oddziałującej na środowisko poprzez nawiezienie i zdeponowanie ziemi z wykopów i

gruzu na teren w/w działek; zasypanie zbiornika; wodnego, będącego siedliskiem chronionych gatunków płazów; wycięcie fragmentu łęgu dębowo – wiązowo – jesionowego,
- wskazania miejsc posadowienia tablic informacyjnych na terenie obszarów Natura 2000 – Dolina Widawy, Las Pilczycki oraz Grądy w Dolinie Odry,
- uzgodniono projekt przebudowy rowu B-9 ze zbiornikiem retencyjnym na Stabłowicach w zakresie ochrony gatunkowej i siedlisk chronionych gatunków roślin i zwierząt.

- **Pomniki przyrody**

W ramach prac interwencyjnych zlecono prace ratunkowe na n/w pomnikach przyrody:
- na dębie szypułkowym rosnącym przy ul. Parkowej 18-26, w ramach prac dokonano usunięcia zabezpieczeń elastycznych i stałych; redukcji obumarłego przewodnika; zabezpieczono zredukowany przewodnik, stanowiący siedlisko dla chronionych bezkręgowców: pachnicy dębowej i kozioroga dębosza,
- na dębie „Dziadek" - rosnącym przed budynkiem Ośrodka Szkoleniowego Państwowej Inspekcji Pracy przy ul. Kopernika 5 wykonano: wymianę wiązań elastycznych, wiązania statycznego, montaż wiązań Cobra oraz zabezpieczenia konaru usytuowanego nad głównym wejściem do budynku PIP. Usunięto darń w promieniu 2m od skrajni pnia drzewa i wyłożono powierzchnię zrębkami dębowymi; Usunięto susz gałęziowy poprzez wyłamywanie oraz dokonanie cięć technicznych (w niezbędnym zakresie) części korony od strony elewacji,
- na lipie srebrzystej rosnącej na skwerze u zbiegu ul. Sienkiewicza/Piastowska dokonano usunięcia obumarłych konarów i gałęzi, zabezpieczono mechanicznie pozostałe konary, mogące stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa,
- na dębie „Przewodnik" rosnącym u zbiegu ulic Borowskiej i Suchej wykonano I etap prac ratowniczych, celem usunięcia podłoża przerośniętego plechą flagowca olbrzymiego w obrębie szyi korzeniowej pnia. Podlanie podłoża fungicydem Amistar 250 SC w stężeniu 0,1% (4litry roztworu/m^2). W rzucie korony drzewa ręcznie usunięto darń na 1/3 powierzchni (ok.120 m^2) z wcześniejszym nawodnieniem terenu. Usunięto ok. 12 m^3 gleby do głębokości ok. 15 cm przy wykorzystaniu urządzenia Air-Spade oraz rozluźniono i napowietrzono pozostałe podłoże. Ręcznie rozłożono nawieziony humus z terenu dz. 3 AM 8 obręb Osobowice przy ul. Osobowickiej. Zabezpieczono agrowłókniną i obsadzono bluszczem pospolitym w ilości 2 sadzonek na 1m^2 oraz wyścielono warstwą 4 cm zrębków uzyskanych ze zdrowego drewna dębowego.

Uzgodniono warunki realizacji projektowanej budowy szafy sterowniczej ITS SK006i łącznika kanalizacji kablowej TP S.A. i ZDiUM we Wrocławiu przy ul. Borowska/Sucha w zakresie ochrony pomnika przyrody dębu "Przewodnik".

Uzgodniono zweryfikowaną - "Ekspertyzę dendrologiczną dot. wpływu prowadzenia prac budowlanych, związanych z budową węzła przesiadkowego w rejonie ulic Borowskiej, Ślężnej, Suchej we Wrocławiu na dąb Przewodnik" autorstwa Panów dr Piotra Redy i prof. dr hab. Jerzego Hrynkiewicza-Sudnika opracowaną luty/marzec 2011 r. Podjęto Uchwałę nr VII/99/11 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 17 marca 2011 r. w sprawie wyrażenia zgody na prowadzenie prac budowlanych w rejonie dębu „Przewodnik".
Podjęto interwencję w sprawie stwierdzenia naruszenia zakazów o jakim mowa w art. 45 ust. 1 pkt.11 ustawy o ochronie przyrody w stosunku do pomnika przyrody dębu „Przewodnik", a polegające na umieszczeniu w obrębie pomnikowego dębu dwóch nośników reklamowych z logo firmy POL-DRÓG. Przystąpiono do zgromadzenia materiałów historycznych, zdjęć, publikacji dotyczących pomnikowego dębu „Dziadek" niezbędnych dla treści projektowanej tablicy dydaktyczno-przyrodniczej,

Uzgodniono warunki realizacji projektowanej trasy MSRK oraz studni SKO-2g w obrębie pomnika przyrody – dębu szypułkowego o obwodzie pnia 436 cm, rosnącego przy ul. Wejherowskiej na terenie działki nr 4/3, AM-5, obręb Popowice.

Na wniosek Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu zakończono przegląd pomników przyrody w zakresie oględzin ich stanu zdrowotnego, dokonania pomiarów dendrometrycznych, ustalenia zgodności przynależności taksonomicznej oraz lokalizacji obiektów w terenie w stosunku do zapisów z aktów prawnych i ich załączników. Zadania te wynikają ze zmian w ustawie z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie, w tym również zmian w ustawie o ochronie przyrody.

- **Ustanawianie i zniesienie form ochrony przyrody**

W 2011 r. wpłynęło 6 wniosków w sprawie objęcia ochroną w formie pomników przyrody pojedynczych drzew. W wyniku prowadzonych postępowań przygotowano dwa projekty uchwał w sprawie ustanowienia pomników przyrody, które zostały podjęte na sesji Rady Miejskiej Wrocławia:

- Uchwałą nr XVIII/359/11 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 17 listopada 2011 r. dla zachowania szczególnych wartości przyrodniczych ustanowiono pomnikiem przyrody grujecznik japoński *(Cercidiphyllum japonicum)* o obwodach pni 133+131 cm, rosnący na terenie działki nr 7, AM-7, obręb Zacisze Ogrodu Roślin Leczniczych przy al. Jana Kochanowskiego 10-12;
- Uchwałą nr XVIII/360/11 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 17 listopada 2011 r. dla zachowania szczególnych wartości przyrodniczych ustanowiono pomnikiem przyrody grupę dwóch leszczyn tureckich *(Corylus colurna)* o obwodzie pnia 264 cm oraz o obwodach pni 172+200 cm, rosnących w Parku Zachodnim na terenie działki nr 1, AM-1, obręb Popowice.

Uchwałą nr XVIII/361/11 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 17 listopada 2011 r. ze względu na utratę wartości przyrodniczych, dla których ustanowiono formę ochrony przyrody i zapewnienie bezpieczeństwa powszechnego, zniesiono ochronę pozbawiając statusu pomnika przyrody n/w obiekty przyrodnicze:

- grupę dwóch buków zwyczajnych (Fagus sylvatica L.) o obwodach pni 307 cm i 318 cm, które rosły na terenie polany Parku Szczytnickiego w pobliżu ul. Różyckiego (Zalesie, AM-13, Nr dz. 16/1) ustanowionych pomnikiem przyrody na podstawie Rozporządzenia Wojewody Dolnośląskiego z dnia 17 września 2004 r. (Dz. U. Nr 185, poz. 2983. Z uwagi na brak zniesienia ochrony przez Wojewodę Dolnośląskiego oraz obecnie obowiązujące przepisy prawne niezbędnym było podjęcie stosownej uchwały.
- orzesznik pięciolistkowy (Carya ovata (Mill) K. Koch.) o obwodzie pnia 239 cm rosnący na terenie Ogrodu Botanicznego Uniwersytetu Wrocławskiego ustanowiony pomnikiem przyrody na podstawie Decyzji Wojewody Wrocławskiego Nr 5/76 z dnia 17 lutego 1976 r. W wyniku wichury z dnia 22 na 23 lipca 2009 r. drzewo zostało powalone.
- Dąb szypułkowy (Quercus robur L.) o obwodzie pnia 441 cm rosnący na terenie II LO im. Piastów Śląskich przy ul. Parkowej 18-26 we Wrocławiu (działka nr 11/3, AM-15, obręb Zalesie) ustanowiony pomnikiem przyrody na podstawie Uchwały nr X/199/03 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 12 czerwca 2003 r. W połowie 2006 r. w wyniku silnych wiatrów doszło do obustronnego rozłamania pnia drzewa w rozwidleniu przewodników. Podjęto działania ratownicze, jednak drzewo straciło swoje walory jako pomnik przyrody, obumarł jeden przewodnik.

ROLNICTWO I LEŚNICTWO

- **Produkcja roślinna i zwierzęca**

W ramach nadzoru nad produkcją roślinną na terenie Wrocławia w 2011 r. wykonywano zadania kontrolno – ochronne upraw rolniczych, ogrodniczych sadowniczych przed chorobami, szkodnikami wpływającymi na obniżenie plonu. Wystosowano i przekazano do wiadomości 11 komunikatów precyzujących zasady ochrony roślin. Zorganizowano wspólnie z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa szkolenia dla wrocławskich rolników w zakresie właściwego wypełniania wniosków o dopłaty, poinformowanie ich o

zmianach w przepisach prawnych na 2011 r. oraz przekazano informacje o zasadach korzystania z dopłat z tytułu zużytego do siewu materiału siewnego kategorii elitarny/kwalifikowany i przepisów związanych ze zwrotem podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego.
Przeprowadzono 142 kontrole na miejscu dot. wykonania obowiązku zawarcia umowy ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej rolników oraz ubezpieczenia budynków od ognia i innych zdarzeń losowych. Sporządzono i zarejestrowano 60 protokołów. Istotą ubezpieczenia jest udzielenie ochrony ubezpieczeniowej rolnikowi przez realizacje jego zobowiązań odszkodowawczych. Zobowiązanie to powstaje po stronie rolnika, jeżeli wyrządzi on czynem niedozwolonym szkodę osobie trzeciej. W 2011 r. komisyjnie szacowano szkody w 2 gospodarstwach rolniczych na terenie miasta Wrocławia. Na skutek wystąpienia suszy w miesiącu maju 2011 r. wystąpiły straty w uprawie pszenicy ozimej na poziomie 25 %. Oględzinami objęto obszar o powierzchni 53,18 ha. W drugim gospodarstwie rolnym na skutek podtopień w miesiącu lipcu 2011 r. wystąpiły straty w uprawach łąk trwałych na poziomie 60 %. Oględzinami objęto obszar o powierzchni 15,84 ha. Wydano 2 zaświadczenia potwierdzające straty w uprawach rolnych.

Zlecono Stacji Chemiczno – Rolniczej Oddział we Wrocławiu wykonanie badania odczynu i zasobności gleb użytkowanych rolniczo w gospodarstwach rolnych położonych na terenie miasta Wrocławia – obręb: Maślice, Mokra, Pracze Odrzańskie, Stabłowice. Przebadano 24 gospodarstwa rolnicze z których pobrano 70 prób glebowych na 49,95 ha użytków rolnych. Wyniki badań przekazano zainteresowanym gospodarstwom rolnym w formie wydruku komputerowego, określając potrzeby wapnowania i zasobność w makro i mikroelementy. Uczestniczono w wizjach terenowych mających na celu kontrole stanu upraw oraz utrzymania gleb w dobrej kulturze rolnej. W wyniku zgłoszeń mieszkańców Wrocławia skontrolowano **7** gospodarstw rolnych.
Ponadto wydano 1 zaświadczenie zgodne z ustawą o kształtowaniu ustroju rolnego i 1 oświadczenie w sprawie uprawy maku i konopi.
Dla potrzeb realizacji zadań związanych z produkcją zwierzęcą w mieście prowadzono bazę stanu pogłowia zwierząt gospodarskich, według której w 2011 r. liczba utrzymywanych zwierząt wynosiła: bydło – 300 szt. (w tym krowy – 154 szt.), trzoda chlewna – 228 szt. (w tym maciory - 26 szt.), owce – 426 szt. (w tym matki 256 szt.), konie – 259 szt. (w tym klacze – 116 szt.), kozy – 444 szt. (w tym matki – 256), zwierzęta futerkowe – 536 szt. (stado podstawowe), drób – 188 525 szt.
Wykonując zadania wynikające z uchwały w sprawie ustalenia Regulaminu utrzymywania czystości i porządku na terenie miasta Wrocławia, rozpatrzono **6** spraw dot. zakazu utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej przeprowadzając 11 kontroli w terenie. W wyniku wizji terenowych wydano 2 zalecenia odnośnie dobrostanu zwierząt.
Realizując zadania związane z wydawaniem zezwoleń **na utrzymywanie psów ras uznanych za agresywne oraz chartów** a także wydawania decyzji o czasowym odebraniu zwierzęcia traktowanego przez właściciela w sposób niehumanitarny wydano 2 decyzje na utrzymywanie psów rasy owczarek kaukaski oraz 3 decyzje na utrzymywanie chartów angielskich. Ponadto na podstawie art. 7 ustawy o ochronie zwierząt na wniosek organizacji, których statutowym działaniem jest ochrona zwierząt, wydano 2 decyzje na czasowe odebranie zwierząt oraz 1 decyzję stwierdzającą wygaśnięcie. Wspólnie ze Strażą Miejską przeprowadzono 45 rekontroli miejsca i warunków utrzymania psa z uwzględnieniem zachowania bezpieczeństwa w ich utrzymywaniu.

LEŚNICTWO I ŁOWIECTWO

W ramach nadzoru przeprowadzono oceny stanu lasów prywatnych oraz lasów komunalnych pod kątem realizacji zadań wynikających ze wskazań gospodarczych ujętych w inwentaryzacji stanu lasu, w uproszczonych planach urządzenia lasu. W czasie wizji terenowych zwracano uwagę na kwestie dotyczące pielęgnowania i ochrony lasów tj. ochrony p-poż, likwidację drzew opanowanych przez organizmów szkodliwe, ochrony gleb oraz hodowli lasu, a także zagospodarowania rekreacyjnego oraz użytkowania lasu.

W związku z art. 19 ust. 3 oraz art. 24 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach wydano 2 decyzje administracyjne określające potrzebę lub obowiązek wykonania przez właścicieli określonych zadań z zakresu gospodarki leśnej. Na wniosek właścicieli lasów niepaństwowych dokonywano w terenie zatwierdzeń planów wyrębu drzew, wyznaczano drzewa do wycinki oraz sporządzano wykazy odbiorcze drewna, a także cechowano pozyskane drewno. Łącznie w 2011 r. wydano 6 świadectw legalności pozyskania drewna w lasach niepaństwowych położonych na terenie Wrocławia.

Od 2000 r. podejmowane są działania na rzecz ochrony kasztanowców przed groźnym szkodnikiem – szrotówkiem kasztanowcowiaczkiem m.in. poprzez coroczną akcję informacyjną „Ratujmy kasztanowce" promującą mechaniczne zwalczanie tego szkodnika (grabienie i kompostowanie opadłych liści). Metoda ta stosowana jest już powszechnie na terenach zieleni miejskiej Wrocławia oraz w coraz większym stopniu na pozostałych terenach miasta, co znacznie przyczynia się do poprawy kondycji zdrowotnej tych drzew. Ponadto akcja ta - oprócz korzyści przyrodniczych - ma również olbrzymie znaczenie dla kształtowania świadomości ekologicznej społeczeństwa. W 2011 r. po raz kolejny przeprowadzona została akcja „Ratujmy Kasztanowce" na terenach publicznych placówek oświatowych. Zadaniem tym objęto 290 drzew kasztanowca na terenie 42 szkół i przedszkoli. Kwota wydatkowana na ten cel ze środków miasta to 29 870 zł.
W 2011 r. kontynuowano współpracę z Regionalną Dyrekcją Lasów Państwowych we Wrocławiu dotyczącą realizacji społecznych i ekologicznych funkcji lasów położonych na terenie miasta, a przez to polepszania jakości życia mieszkańców Wrocławia. Efektami tej współpracy w 2011 r. było: podpisanie porozumienia o współpracy, Dolnośląski Kiermasz leśny pn." Las dla ludzi" oraz konferencja „ Las w mieście - Miasto w lesie".
W dniu 21 czerwca 2011 r. zostało podpisane porozumienie o współpracy pomiędzy Miastem Wrocław i Regionalną Dyrekcją Lasów Państwowych we Wrocławiu, w którym strony zobowiązały się do akcentowania poza produkcyjnych funkcji lasów, a w szczególności funkcji ekologicznych i społecznych oraz kulturotwórczej roli lasów. Trwale zrównoważoną gospodarkę leśną prowadzoną w lasach położonych w granicach miasta strony opierać będą na podstawach ekologicznych z uwzględnieniem specyfiki lasów miejskich, wynikającej z dużej urbanizacji otoczenia. Porozumienie to sformalizowało współpracę obu stron, która de facto trwa od kilku lat.

W dniach 14-15 września 2011 r. odbyła się konferencja "Las w mieście - Miasto w lesie". Konferencję swoim patronatem objął Prezydent Wrocławia, a jej współorganizatorami byli: Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych we Wrocławiu, Polskie Towarzystwo Leśne oddział we Wrocławiu, Zarząd Zieleni Miejskiej we Wrocławiu oraz Urząd Miejski Wrocławia - Wydział Rolnictwa i Środowiska. W trakcie konferencji odbyła się uroczystość wręczenia Prezydentowi Wrocławia Rafałowi Dutkiewiczowi honorowego odznaczenia - Kordelasa Leśnika Polskiego, przyznanego przez Dyrektora RDLP we Wrocławiu. Konferencja zgromadziła blisko 100 uczestników reprezentujących zarządców lasów komunalnych z dużych aglomeracji miejskich, przedstawicieli świata nauki, administracji rządowej i samorządowej, organizacji pozarządowych oraz leśników. Kwota wydatkowana na ten cel ze środków miasta pochodzących z kar i opłat za korzystanie ze środowiska to 5 000 zł.
W 2011 r. ponowiono wydruk mapy pn. „Lasy Wrocławia" o kolejne 2 000 szt. Mapa ta – wydana po raz pierwszy w 2010 r. spotkała się z bardzo pozytywnym odbiorem społecznym, a także ze strony fachowców **- II nagroda w konkursie Stowarzyszenia Kartografów Polskich „Mapa Roku 2010".** Cały nakład I wydania został wykorzystany w celach edukacyjnych i promocyjnych.

Realizując zadania z zakresu łowiectwa zaopiniowano roczny plan łowiecki na rok gospodarczy 2011/2012 oraz naliczono i rozliczono czynsz dzierżawny za obwody łowieckie. Dochód Gminy Wrocław z tego tytułu wyniósł w 2011 r. – 2 206,80 zł. W ramach realizacji zadań związanych z gospodarką łowiecką oraz zwiększaniem bezpieczeństwa mieszkańców kontynuowano działania mające na celu redukcję populacji dzików występujących na terenie miasta. W związku z powyższym została wydana

decyzja o wykonaniu odłowów redukcyjnych zwierzyny na terenie miasta Wrocławia. Wykonanie decyzji powierzono (w drodze przetargu) firmie Zwalczanie Szkodników i Biokontrola Komarów Krzysztof Żurek ze Żmigrodu. W wyniku realizacji umowy pułapki żywołowne (odłownie) zainstalowane na terenie lasów miejskich były stale zaopatrywane w karmę oraz monitorowane, co stanowiło również element działań profilaktycznych. Z pułapek tych odłowiono w 2011 r. 8 sztuk dzików. Zwierzęta te zostały przekazane do ośrodka rehabilitacji dzikich zwierząt. Kwota wydatkowana na ten cel ze środków miasta w 2011 r. to 41 647,80 zł.
Prowadzono działania zmierzające do stworzenia systemu, którego celem jest ograniczanie uciążliwości związanych z bytującymi w mieście dzikimi zwierzętami. Do tej pory elementami tych działań były odłowy redukcyjne, ograniczanie migracji dzikich zwierząt w głąb miasta oraz zlecanie prowadzenia ośrodka rehabilitacji dzikich zwierząt na potrzeby miasta. Brakującym elementem w tym systemie było doraźne reagowanie weterynaryjne i łowieckie na sygnał służb miejskich o zagrożeniu lub incydencie związanym z dzikimi zwierzętami. W lipcu 2011 r. zlecono Uniwersytetowi Przyrodniczemu we Wrocławiu wykonywanie usługi, będącej realizacją Zadania nr III i IV w/w Programu tj.: 1. Prowadzenie całodobowego pogotowia interwencyjnego ds. dzikich zwierząt. 2. Prowadzenie na potrzeby miasta ośrodka rehabilitacji dzikich zwierząt. Łącznie w ramach realizacji przedmiotowych zadań (tj. w okresie VII-XII 2011 r.) Wykonawca dokonał 82 interwencji związanych z dzikimi zwierzętami, w wyniku których z terenu miasta trafiło do ośrodka rehabilitacji dzikich zwierząt w Złotówku 58 szt. zwierząt, które po wstępnej ocenie i obserwacji kwalifikowano dalej do wypuszczenia na wolność, bądź leczenia i rehabilitacji.
Kwota wydatkowana na ten cel ze środków miasta pochodzących z kar i opłat za korzystanie ze środowiska to 57 600 zł.

Amatorski połów ryb jest bardzo popularnym sposobem spędzania wolnego czasu przez mieszkańców Wrocławia. Szczególnym zainteresowaniem cieszą się młodzieżowe szkółki wędkarskie oraz organizowane pod patronatem Polskiego Związku Wędkarskiego – zawody wędkarskie. Na koniec 2011 r. w bazie danych zarejestrowano 32 105 wędkarzy. W 2011 r. wydano 1 018 nowych kart wędkarskich i 191 szt. ich duplikatów oraz 1 kartę łowiectwa podwodnego. Zarejestrowano 154 jednostki pływające służące do amatorskiego połowu ryb. Wydano 14 nowych legitymacji dla członków Społecznej Straży Rybackiej a w 23 przypadkach przedłużono ważność. Z tytułu pobierania opłat za wydanie karty wędkarskiej i jej duplikatu oraz za karty łowiectwa podwodnego w 2011 r. WSR wygenerował dochód w wysokości 12 100 zł.

- **Program znakowania zwierząt za pomocą elektronicznych mikroprocesorów**

Wykonując powyższe zadanie kontynuowano rozpoczęty w 2005 r. *Program bezpłatnego znakowania psów*. Znakowanie odbywało się w 9. Zakładach Weterynaryjnych położonych w obrębie dawnych dzielnic Wrocławia. Programem objęto także wszystkie psy przyjmowane i wydawane ze Schroniska dla Zwierząt we Wrocławiu. W 2011 r. w Lecznicach Weterynaryjnych oznakowano 707 psów za co zapłacono 21 049,76 zł. W Schronisku oznakowano 1 106 psy. Razem w 2011 r. oznakowano i zarejestrowano w bazie danych ”Psy miejskie” 1 813 psów. Wydano także 1 zaświadczenie potwierdzające rejestrację psa. Poczynając od 2005 r. w ramach Programu oznakowano ogółem 17 913 psów. Koszty związane z prowadzeniem ww. programu w całości pokrywa Miasto**.**

- **Odkomarzanie Wrocławia**

Wydział Środowiska i Rolnictwa w 2011 r. kontynuował wdrażanie zintegrowanych metod biokontroli komarów w ramach Wrocławskiego Programu Kontroli Komarów. Działania rozpoczęto od kampanii informacyjnej dotyczącej wdrażania profilaktycznych metod zwalczania komarów. W ramach współpracy z Radami osiedli, Spółdzielniami mieszkaniowymi i działkowcami Wydział Środowiska i Rolnictwa przekazał informacje wraz z instrukcją niszczenia zimujących samic komarów na strychach, klatkach, w

piwnicach. Postępując zgodnie z wypracowanym schematem działań, kolejną czynnością było wyłonienie Zespołu ds. dynamiki rozwoju komarów na terenie miasta Wrocławia w 2011 r. Podstawą realizacji programu jest fachowy i regularny monitoring dynamiki rozwoju lokalnej fauny komarów na terenie miasta oraz kartowanie tych miejsc. Do zadań Zespołu należy wyznaczanie miejsc, w który należy przeprowadzić oprysk, dobranie odpowiedniego preparatu i jego dawki oraz ocena skuteczności wykonanych zabiegów. Usługa ta kosztowała 15 000 złotych brutto. Jak co roku w sezonie wiosenno-letnim zarybiono łącznie 50 akwenów wodnych na terenie miasta Wrocławia. Działania te były prowadzone przy współpracy z Ośrodkiem Zarybieniowym Polskiego Związku Wędkarskiego w Szczodrym od którego pozyskujemy gatunki ryb odżywiających się larwami komarów. Prowadzono zabiegi odkomarzania metodą naziemną, agrolotniczą i ręcznej aplikacji przy użyciu preparatów biologicznych oraz w sytuacjach nadzwyczajnych takich jak wystąpienie powodzi czy ulewnych deszczy – preparatów chemicznych. Użyto preparatu biologicznego VectoBag 12AS oraz preparaty chemiczne Aqua K-Othrine i Trebon Mega 10SC. W ramach otrzymanych funduszy wykonano łącznie 176 zabiegów na powierzchni 2 130 ha (w tym 142 zabiegi biologiczne na powierzchni 883,30 ha i 34 zabiegi chemiczne na powierzchni 1 246,70 ha). Ogółem wykonane zabiegi kosztowały 354 306,00 złotych brutto.
W 2011 r. kontynuowano zadanie polegające na monitorowaniu i wykonywaniu oprysków przez jednego Wykonawcę na terenie doliny Bystrzycy i w okolicy nowego Stadionu Miejskiego na Maślicach. Dwuletnie działania potwierdziły, iż wczesne wykonanie oprysków preparatem biologicznym zwalczającym larwy komarów w zbiornikach wodnych, w dużym stopniu minimalizuje potrzebę użycia preparatów chemicznych zwalczających osobniki dorosłe. Takie rozwiązanie jest przede wszystkim bezpieczne dla środowiska, ponieważ larwicydy działają wybiórczo jedynie na larwy komarów, co nie powoduje szkodliwego działania na inne organizmy współwystępujące w danym zbiorniku. Poza tym jest to bardziej opłacalne ekonomicznie ze względu, na to iż preparaty chemiczne muszą być stosowane kilkukrotnie w odpowiednim czasie co zwiększa koszty działań. W ramach prowadzonych działań monitoringowych Zespół wskazał nowe tereny o powierzchni ok. 50 ha, które stanowią dogodne miejsca dla rozwoju komarów. Po przeanalizowaniu stwierdzono, że charakter tych miejsc ma ogromne znaczenie dla miasta pod względem uciążliwości komarów. W związku z tym jeśli pozwolą na to środki budżetowe, w roku 2012 na tych terenach będą prowadzone opryski oraz zostanie zbadany skład gatunkowy.

W 2011 r. po raz pierwszy w ramach wdrażania nowych działań wykonano inwentaryzację wpustów ulicznych (ok. 160 szt.) znajdujących się w Rynku i sąsiadujących uliczkach. Dwukrotna kontrola wykazała, że zgromadzona woda w studzienkach jest również miejscem wylęgu komarów. Tam gdzie były one obecne zastosowano preparat mikrobiologiczny. Potwierdzone założenia pozwoliły ustalić źródło uciążliwości komarów w samym centrum, mimo braku otwartych zbiorników ze stojącą wodą. W miarę możliwości zabiegi na wpustach ulicznych będą zwiększane o kolejne ulice. Zostanie również określony skład gatunkowy komarów. W ramach współpracy z naukowcami z Instytutu Genetyki i Mikrobiologii Uniwersytetu Wrocławskiego zebrane w sezonie dane na terenie doliny Bystrzycy umożliwią stworzenie Numerycznego Modelu Terenu dla tego obszaru. Pozwoli to w przyszłości, w przypadku wystąpienia zjawisk powodzi lub ulewnych deszczy, na zobrazowanie potencjalnych miejsc rozwojowych w zależności od poziomu wody oraz obliczenie ich powierzchni.
Miasto Wrocław w 2011 r. na wszystkie działania wykonane w ramach Programu w sezonie wiosenno-letnim łącznie wydało **381 250,00 złotych brutto.**

- **Ochrona gruntów rolnych**

W związku ze zmianą przepisów o zmianie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. Nr 237 z 31 grudnia 2008 r., poz. 1657) zgodnie z art. 1 pkt. 1 „przepisów ustawy nie stosuje się do gruntów rolnych stanowiących użytki rolne położone w granicach administracyjnych miast” z dniem 1 stycznia 2009 r.

W 2011 r. nie wpływały wnioski o decyzje z zakresu ustawy o ochronie gruntów rolnych, z wyjątkiem spraw wymagających bieżących wyjaśnień. Rozpatrzono w tym zakresie 11 wniosków.

GEOLOGIA

W 2011 r. w ramach realizacji Ustawy Prawo geologiczne i górnicze wykonywano następujące zadania:

- zatwierdzanie projektów prac geologiczno - inżynierskich oraz hydrogeologicznych;
- przyjmowanie zgłoszeń projektów i dokumentacji geologicznych na wykorzystanie ciepła ziemi;
- przyjmowanie bez zastrzeżeń dokumentacji geologiczno-inżynierskich, hydrogeologicznych sporządzanych dla odwodnień wykopów budowlanych lub ujęć wód podziemnych o wydajności mniejszej niż 50 m^3/h;
- Zatwierdzone oraz przyjęte zostały m.in. opracowania dla następujących inwestycji na terenie miasta:
  - Dokumentacja hydrogeologiczna eksploatacyjnych zasobów wód podziemnych z utworów trzeciorzędu dla studni eksploatacyjnej S-1 na terenie Stadionu Euro 2012 we Wrocławiu,
  - Projekt prac geologicznych dla wykonania sieci studni odwadniających i otworów obserwacyjnych oraz rozpoznania warunków hydrogeologicznych wokół Terminala Pasażerskiego MPL we Wrocławiu,
  - Dokumentacja geologiczno-inżynierska określająca warunki gruntowo-wodne podłoża terenu pod projektowany obiekt Kliniki Transplantacji Szpiku, Hematologii i Onkologii Dziecięcej przy ul. Spiskiej we Wrocławiu,
  - Dokumentacja geologiczno-inżynierska określająca geotechniczne warunki posadowienia budynku Zintegrowanego Bloku Operacyjnego wraz z infrastruktura towarzyszącą na terenie 4 Wojskowego Szpitala,
  - Projekt prac geologicznych na wykonanie ujęcia wód podziemnych z utworów czwartorzędowych – studni nr 3 na terenie 4 wojskowego Szpitala Klinicznego z Polikliniką SP Z.O.Z. dla Zintegrowanego Bloku Operacyjnego przy ul. Weigla 5 we Wrocławiu,
  - dokumentacje i projekty geologiczno-inżynierskie dla licznych inwestycji związanych z zabudową mieszkaniową;
- wydawanie decyzji o poprawie i uzupełnieniu dokumentacji geologicznych i projektów prac geologicznych;
- prowadzenie monitoringu środowiska gruntowo-wodnego na terenie 23 stacji paliw. Na żadnej ze stacji nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych stężeń monitorowanych substancji dla obszarów zaliczanych do grupy C – tereny przemysłowe;
- opiniowanie zagadnień z zakresu środowiska gruntowo-wodnego dla raportów oddziaływania na środowisko na etapie postępowania i decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych (Raport o oddziaływaniu na środowisko – Budowa Mostu Wschodniego we Wrocławiu);
- gromadzenie i archiwizacja przekazywanych przez inwestorów opracowań geologicznych (projektów i dokumentacji geologicznych);
- udostępnianie informacji geologicznej zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 22 czerwca 2005 r. (Dz. U. Nr 165, poz. 1159);
- opiniowanie planów ruchu zakładów górniczych (otworów hydrogeologicznych pow. 100 m głębokości) min. dot. likwidacji studni należących do Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji we Wrocławiu zlokalizowanych na terenie miasta Wrocław;
- w obecnym roku opiniowano przesłany przez Ministerstwo Środowiska wniosek koncesyjny na poszukiwanie złoża rud miedziowo – polimetalicznych rejonie Wrocław – Długołęka.

Realizując zadania wynikające z Ustawy Prawo geologiczne i górnicze:

- wydano decyzje zatwierdzające projekty prac geologicznych
  - geologiczno - inżynierskich – 45 szt.

- o hydrogeologicznych – 13 szt.
- przyjęto bez zastrzeżeń dokumentacje geologiczne oraz projekty i dokumentacje na wykorzystanie ciepła Ziemi
  - o geologiczno-inżynierskie – 38 szt.
  - o hydrogeologiczne – 3 szt.
  - o inne – 39 szt.
- wydano postanowienia opiniujące Plan ruchu zakładu górniczego – 3 szt.

ŚRODKI FINANSOWE Z BUDŻETU GMINY POZYSKANE Z OPŁAT I KAR ZA KORZYSTANIE ZE ŚRODOWISKA

Plan środków finansowych pozyskanych z opłat i kar za korzystanie ze środowiska na 2010 r. wynosił 20 068 000 zł.
Powyższa kwota rozdysponowana została na zadania z n/w zagadnień:

- **Edukacja ekologiczna oraz propagowanie działań proekologicznych i zasady zrównoważonego rozwoju**

Środki finansowe przeznaczono na następujące zadania:
- dofinansowanie programów edukacyjnych w TVP Wrocław pt. „Żyj Bezpiecznie", „EKO WROCŁAW", Telewizji Miejskiej Wrocław „EKO MIASTO" oraz programów radiowych w Katolickim Radio Rodzina pt. „Przyjazne Środowisko" i „Jestem EKO" poświęconych propagowaniu informacji na tematy inicjatyw proekologicznych, szerzeniu wiedzy o walorach ochrony środowiska naturalnego w mieście Wrocławiu,
- Ogółem TVP wyemitowała **12** odcinków, Telewizja Miejska Wrocław **5** odcinków, a Katolickie Radio Rodzina zrealizowało **55** audycji na tematy związane z ochroną środowiska,
- dofinansowanie do organizacji XI Polskiej Narodowej Wystawy Bonsai,
- dofinansowanie do zorganizowania konferencji pt. „ Międzynarodowy Rok Lasów„,
- dofinansowanie do projektu realizowanego przez Wydział Zdrowia UM Wrocławia „Wrocławianie na Polanie„,
- dofinansowanie do 56 edycji konkursu „Ukwiecamy Wrocław" organizowanego przez Towarzystwo Miłośników Wrocławia, ul. Odrzańska 39/40,
- dofinansowanie placówki leczniczej dla dzikich zwierząt przy Osrodku Badań Środowiska Leśnego i Hodowli Zwierząt Łownych w Złotówku,
- dofinansowanie budowy pracowni dydaktycznej – „Wrocławskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli „Ogrody Doświadczeń" przy ul. Stabłowiskiej 147/149",
- Dofinansowanie do wydania biuletynu „Zielona Planeta„ poświęconego ochronie środowiska, przyrody i zagadnieniom ekologicznym. Biuletyn wydawany jest przez Polski Klub Ekologiczny we Wrocławiu,
- Dofinansowanie do zadania z zakresu ekologii – edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży z terenu miasta Wrocławia – zadanie realizowane przez Biuro ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi UM Wrocławia.

- **Realizowanie zadań modernizacyjnych i inwestycyjnych służących ochronie środowiska i gospodarki wodnej**

Środki finansowe w tym zagadnieniu przeznaczono na następujące zadania:
- dofinansowanie do budowy ośrodka hodowli i ekspozycji ginących ras zwierząt udomowionych i hipoterapii w ZOO Wrocław,
- dofinansowanie do konserwacji urządzeń wodno – melioracyjnych na terenach rolniczych – zadanie realizowane przez Wrocławski Związek Spółek Wodnych,
- dofinansowanie do konserwacji urządzeń melioracji komunalnych na terenie m.Wrocławia – zadanie realizowane przez Zarząd Zieleni Miejskiej,
- dofinansowanie do utrzymania urządzeń ochrony przeciwpowodziowej na terenie m.Wrocławia – zadanie realizowane przez Dolnośląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych we Wrocławiu,

- dofinansowanie na wykonanie systemu zagospodarowania wód deszczowych ze stadionu EURO 2012 do podlewania murawy - zadanie realizowane przez Wrocław 2012 sp. z o.o.
- dofinansowanie na podłączenia budynków jednorodzinnych należących do osób fizycznych i wspólnot mieszkaniowych do miejskiej sieci kanalizacyjnej. Od lipca 2011 r. po zatwierdzeniu Uchwały Nr IX/165/11 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 29 maja 2011 r. w sprawie określenia zasad dofinansowania zadań inwestycyjnych związanych z ochroną środowiska i gospodarka wodną zawarto **426** umów z osobami fizycznymi, które zlikwidowały szamba i podłączyły budynki do miejskiej sieci kanalizacyjnej oraz 3 umowy ze wspólnotami mieszkaniowymi na powyższe zadanie,
- dofinansowanie do kosztów zarządzania i eksploatacji systemu kanalizacji deszczowej zamkniętej na terenie m. Wrocławia - zadanie realizowane przez Zarząd Zieleni Miejskiej.

- **Urządzanie i utrzymywanie terenów zieleni, zadrzewień, zakrzewień oraz parków**

Środki w tym temacie przeznaczono na następujące zadania:
- bieżące utrzymanie zieleni w mieście Wrocław w kwocie 9 000 000 zł - zadanie realizowane przez Zarząd Zieleni Miejskiej we Wrocławiu,
- dofinansowanie do nasadzeń zieleni przy budynkach Urzędu Miejskiego Wrocławia – zadanie realizowane przez Wydział Obsługi UMW,
- dofinansowanie do pielęgnacji drzewostanu i nowe nasadzenia na terenie Wrocławskiego Ogrodu Zoologicznego,
- dofinansowanie do zadania związanego z rozwojem jakościowym i ilościowym roślin - drzew i krzewów nasadzonych na terenie Ogrodu Botanicznego we Wrocławiu.

- **Inne zadania służące ochronie środowiska, wynikające z zasady zrównoważonego rozwoju, ustalone przez Radę Gminy Wrocław**

Środki finansowe w tym temacie przeznaczono na następujące zadania:
- Dofinansowanie termomodernizacji budynku Miejskiej Straży Pożarnej przy ul. Jastrzębiej 14,
- dofinansowanie do wymiany okien w budynkach oświatowych Gminy Wrocław przy ul. Koszykarskiej 2/4 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym Nr 7 i przy ul. Krajewskiego 9 w Zespole Szkół,
- dofinansowanie do wykonania mapy „Lasy Wrocławia„ – zadanie realizowane wspólnie z Państwowymi Lasami,
- dofinansowanie gospodarki odpadami, sprzątanie powierzchniowe, likwidacja dzikich nielegalnych wysypisk, akcja „Czyste Osiedla„ zakup pojemników na psie odchody i ich eksploatacja, zakup pojemników na przeterminowane leki i inne przedsięwzięcia związane z gospodarka odpadami – zadanie realizowane przez ZDiUM,
- dofinansowanie do państwowego monitoringu opadów atmosferycznych na terenie miasta Wrocławia – zadanie realizowane przez Instytut Meteorologii i gospodarki Wodnej,
- dofinansowanie badań monitoringu powietrza i eksploatację automatycznych stacji zanieczyszczeń powietrza na terenie Wrocławia zadanie realizowane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu, ul. Paprotna 14,
- dofinansowanie do wykonania prac zastępczych związanych z likwidacją odpadów i zabezpieczeniem budynku – pawilonu handlowego w związku z nieodnalezieniem właściciela - zadanie realizowane przez Zarząd Zasobu Komunalnego we Wrocławiu,
- dofinansowanie do wykonania wysokorozdzielczej ortofotomapy - zadanie realizowane przez Biuro Rozwoju Wrocławia.

Przyznane środki finansowe dla poszczególnych jednostek przyczyniły się do poprawy stanu środowiska i poniesienia świadomości proekologicznej wśród mieszkańców m.Wrocławia, poprawy jakości ich życia pod względem infrastruktury i gospodarki wodno – ściekowej. Przyznane dofinansowania spowodowany również poprawę warunków

zoohigieniczne zwierząt. Wykonanie budowy kanalizacji, konserwacji urządzeń melioracyjnych, udrożnienia rowów oraz konserwacja urządzeń ochrony przeciwpowodziowej zapewni prawidłowe odwodnienie ulic, polepszy stosunki wodne i ekologiczne na terenie Gminy Wrocław oraz zapewni zmniejszenie szkód powodziowych w okresie występowania intensywnych opadów atmosferycznych. Wymiana okien oraz termomodernizacja budynków oświatowych polepszyła stan obiektów oraz zwiększyła ich termomodernizacyjność, co spowodowało zmniejszenie ilości CO2 do atmosfery oraz prowadzenie oszczędniejszej gospodarki energetycznej w placówkach oświatowych. Ogółem wydano 32 decyzje o przyznaniu dofinansowania dla poszczególnych podmiotów, zawarto 36 umów z jednostkami pozabudżetowymi.

ŚRODKI FINANSOWE Z BUDŻETU GMINY NA ZADANIA PROEKOLOGICZNE

Plan wydatków na 2011 r. wynosił 95 000 zł, w tym:
- Jednostki oświatowe - 80 000 zł
- Rady Osiedlowe m. Wrocławia - 15 000 zł.

W ramach akcji proekologicznej w 2011 r. przyznane zostały 52 dofinansowania na kwotę 80 000 zł dla jednostek oświatowych miasta Wrocławia /szkoły, przedszkola, ośrodki wychowawcze/ oraz 11 dofinansowań dla Rad Osiedlowych na kwotę 15 000 zł.
Dofinansowanie przyznane zostało na następujące zadania: zakup nagród, dyplomów i wyróżnień dla uczestników konkursów proekologicznych, organizację akcji i działań proekologicznych, organizację festynów i imprez o tematyce proekologicznej, zakup pomocy dydaktycznych i naukowych, zakup materiału roślinnego celem nasadzenia na terenach szkolnych i przedszkolnych.

	Ilość załatwianych spraw ogółem wg SQL	**12 875**
1	Opinie, uzgodnienia	1 581
2	Interwencje	298
4	Ilość wniosków o dofinansowanie z budżetu Miasta	1
5	Kontrole realizacji postanowień decyzji	149
6	Kontrole podmiotów z zakresu ochrony środowiska	40
7	Kontrole w terenie –gospodarka rolna i leśna	383
8	Zgłoszenia instalacji	670
9	Liczba decyzji administracyjnych	1 739
10	Liczba wydanych świadectw legalności pozyskania drewna	6
11	Liczba postanowień	220
12	Ilość zaskarżonych decyzji i postanowień	40
13	Karty wędkarskie/łowiectwa podwodnego	1 210
14	Zaświadczenia	248
15	Zawiadomienia wg art. 65 kpa	42

1	Opłaty skarbowe	298 423,00
2	Opłaty administracyjne (za informacje o środowisku)	103,55
3	Wpływy z opłat i kar za korzystanie ze środowiska z opłat za usunięcie drzew	4 731 860,77
4	Opłaty naliczone w decyzjach odroczone na 3 lata za przesadzenie drzew lub za nasadzenia w zamian za usunięcie drzew	6 703 388,81

BEZPIECZEŃSTWO I ZARZĄDZANIE KRYZYSOWE

CENTRUM ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO

W zakresie monitorowania występujących zagrożeń i prognozowania rozwoju sytuacji oraz podejmowania działań związanych z bezpieczeństwem mieszkańców:
● **Dyspozytorzy służb miejskich** przyjęli i podjęli do realizacji **7 032** zgłoszeń związanych z przestrzeganiem porządku publicznego i zagrażających bezpieczeństwu mieszkańców na terenie Wrocławia oraz **4 486** podjętych interwencji na wniosek Policji i

Straży Miejskiej dotyczących zadysponowania sprzętu technicznego do usuwania pojazdów po wypadkach lub zaparkowanych w niedozwolonych miejscach.

Miesiące	Interwencje
Styczeń	757
Luty	226
Marzec	507
Kwiecień	792
Maj	1 423
Czerwiec	479
Lipiec	485
Sierpień	488
Wrzesień	479
Październik	497
Listopad	457
Grudzień	442
Suma	**7 032**

Ilość wywiezionych pojazdów

Kwartały	Suma
Ilość wzywanych lawet	**4 486**
Ilość wykonanych połączeń	**3 475**
Dyspozycje Straży Miejskiej	**3 287**
Dyspozycje Policji	**1 199**

- **Dyspozytorzy Pogotowia Ratunkowego** podjęli **93 000** interwencji dotyczących zagrożenia życia lub zdrowia mieszkańców Wrocławia i powiatu wrocławskiego.
- **Dyspozytorzy Centrum Kierowania Straży Miejskiej** podjęli **26 000** interwencji na terenie Wrocławia dotyczących zakłócenia porządku publicznego.
- **Dyspozytorzy Stanowiska Kierowania Straży Pożarnej** podjęli (od 1 września 2011 r. do 31 grudnia 2011 r.) **5 718** interwencji na terenie Wrocławia dotyczących usuwania różnego rodzaju stwarzających zagrożenia dla zdrowia i życia mieszkańców miasta.
- **Dyspozytorzy Stanowiska Kierowania Policji** podjęli (od 1 sierpnia 2011 r. do 31 grudnia 2011 r.) **69 284** interwencji na terenie Wrocławia dotyczących zakłócenia bezpieczeństwa i porządku publicznego.

DZIAŁANIA W ZAKRESIE NADZORU I WSPÓŁPRACY NAD ZABEZPIECZENIEM MIASTA W CZASIE WYSTĄPIENIA SYTUACJI NADZWYCZAJNYCH MAJĄCYCH WPŁYW NA BEZPIECZEŃSTWO MIESZKAŃCÓW

Prowadzono działania prewencyjne w związku z podwyższonymi stanami wód oraz wprowadzono stan alarmu przeciwpowodziowego na rzekach Bystrzyca (10 stycznia – 28 stycznia) Widawa (18 stycznia – 28 stycznia) i Ślęza (10 stycznia – 28 stycznia). W dniu 20 stycznia zostało zwołane posiedzenie Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego na którym omówiono sytuację i ustalono sposoby reagowania na zagrożenie.

W dniu 14 kwietnia 2011 r. operator koparki pogłębiającej dno rzeki przy Wyspie Piasek wyciągnął przedmiot przypominający pocisk lotniczy i wrzucił go z powrotem do wody. Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu zamknął dla żeglugi górny odcinek Odry od mostu Pokoju do mostu Tumskiego i Piaskowego. Do podejrzanego przedmiotu wezwano saperów ze Świnoujścia (8 Flotylla Obrony Wybrzeża), ponieważ Wrocławska jednostka saperów nie miała sprzętu i możliwości, by pracować pod wodą. 20 kwietnia bomba została zlokalizowana a dzień później odbyła się operacja wydobycia jej na brzeg – 200 kg bomba zapalająca z czasów II wojny światowej. Na czas jej wydobywania ewakuowano okoliczne budynki.

Wyłowienie bomby z Odry 21 kwietnia 2011 r.

Współpraca dotycząca działań prewencyjnych na wypadek potencjalnych zagrożeń

Dokonano przeglądu obwałowań i urządzeń wodnych będących w zarządzie Dolnośląskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych. W okresie od października do grudnia pracownicy Centrum Zarządzania Kryzysowego uczestniczyli w przeglądach

urządzeń hydrotechnicznych, będących w zarządzie Dolnośląskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w obrębie Wrocławskiego Węzła Wodnego. Przegląd objął wały, przepusty wałowe, urządzenia hydrotechniczne (Jaz Świniary, Jaz Pilczyce, Jaz Oporów, śluzy polderowe) oraz cieki będące w zarządzie DZMiUW w obrębie WWW.
Udział w odbiorach robót konserwacyjnych na wałach przeciwpowodziowych i ciekach w obrębie Wrocławia dofinansowywanych przez Powiatowy Fundusz Ochrony Środowiska. Współpraca z Wydziałem Inżynierii Miejskiej w zakresie spraw związanych z Wrocławskim Węzłem Wodnym poprzez udział w naradach spotkaniach i wizjach organizowanych przez Departament Infrastruktury w zakresie spraw mogących wpływać na ochronę przeciwpowodziową. Udział w posiedzeniach Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Środkowej Odry oraz w pracach prezydium rady. Udział w posiedzeniach Zespołu Specjalistów Oceny Projektów Inwestycyjnych przy Dolnośląskim Zarządzie Melioracji i Urządzeń Wodnych. Posiedzenia te dotyczyły modernizacji Wrocławskiego Węzła Wodnego w ramach Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej Dorzecza Odry.

Podjęto działania związane ze zgłoszonym przez zastępcę syndyka masy upadłościowej zakładów „Malma" na ul. Obornickiej zagrożeniem wycieku amoniaku spowodowane odcięciem zasilania zakładu w energię przez Zakłady Energetyczne TAURON. Współpraca z Państwową Strażą Pożarną, Policją i Prokuraturą.
Udział w pracach zespołu koordynującego działania służb miejskich oraz zabezpieczenia ruchu i komunikacji zbiorowej podczas Święta Zmarłych – 1 listopada 2011 r. Udział wraz z Policją i Strażą Miejską oraz Wydziałem Inżynierii Miejskiej Urzędu Miejskiego w opracowaniu i wykonywaniu okresowych sprawozdań z realizacji programów „Bezpieczne Ferie 2011" oraz „Bezpieczne Wakacje 2011". Opracowano materiały dla Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego na temat przygotowania miasta do niesienia pomocy osobom bezdomnym i najuboższym w okresie zimowym 2011/2012.
Przedstawiciele Centrum Zarządzania Kryzysowego brali czynny udział w zebraniach i wizjach terenowych na Pilczycach związanych z tworzeniem i oceną infrastruktury technicznej nowego stadionu, gdzie organizowane będą Mistrzostwa Europy w Piłce Nożnej „UEFA EURO – 2012".

Uczestniczenie w posiedzeniach zespołu Społecznych Inspektorów Pracy oraz komisji BHP, zajmujących się problematyką warunków pracy w Urzędzie Miejskim i opracowywaniem protokołów powypadkowych.

DZIAŁANIA REALIZOWANE W KIERUNKU DALSZEGO WYPOSAŻANIA W SPRZĘT I ŚRODKI DO ZABEZPIECZENIA DZIAŁANIA REALIZOWANEGO PRZEZ POSZCZEGÓLNE ZESPOŁY CENTRUM ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO NA UL. STRZEGOMSKIEJ 148

- **Centrum Zarządzania Kryzysowego – inwestycje:**
  - W 2011 r. zostały sfinalizowane prace nad zintegrowanym Centrum Zarządzania Kryzysowego dla miasta Wrocławia. W CZK pracują dyspozytorzy wszystkich służb ratowniczych – Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Ratownictwa Medycznego, Straży Miejskiej oraz Dyspozytorzy Prezydenta (łącznie 26 osób na zmianie, 24 godziny/dobę). W CZK odbierane są wszystkie numery alarmowe 999, 998, 997, 986 wspólny numer ratowniczy 112 oraz numer miejski 71 770 2222.
  - Rozpoczęto przygotowania do wdrożenia elektronicznego systemu dostępu na terenie całego Centrum Zarządzania Kryzysowego w tym pokojów socjalnych i kierowników służb.
  - Zainstalowano system wirtualizacji w Centrum Przetwarzania Danych oraz na sali dyspozytorskiej w celu ujednolicenia warunków pracy. Przedmiotem przetargu było 8 serwerów typu BLADE, macierz dyskowa, przełącznik sieciowy, 30 dwumonitorowych zestawów „ThinClient" oraz blisko 170 licencji na różnego typu oprogramowania wspomagające.
  - Dokonano zakupu i zainstalowano zestaw do wizualizacji obrazu i dźwięku na sali konferencyjnej, którego zadaniem będzie wspomaganie techniczno-multimedialne

podczas spotkań i narad Zespołu Zarządzania Kryzysowego oraz sztabów pracujących podczas potencjalnych zagrożeń na terenie Wrocławia.

- Dokończono doposażenie sali dyspozytorskiej w dodatkowe meble niezbędne w codziennej pracy dyspozytorów.
- Zaplecze socjalne zostało wzbogacone o dodatkowe wyposażenie kuchni przeznaczone dla dyspozytorów Centrum Zarządzania Kryzysowego pracujących w systemie zmianowym 12/24.
- Wyposażono Budynek Urządzeń Radiowych w niezbędne zestawy narzędzi w celu szybkiego reagowania w razie awarii.
- Dokonano okresowych przeglądów agregatów prądotwórczych znajdujących się przy wieży antenowej i budynku urządzeń radiowych oraz przy budynku Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego aby potwierdzić ich sprawność na wypadek braku energii z podstawowych źródeł zasilania w celu zapewnienia ciągłości pracy Centrum Zarządzania Kryzysowego.
- Wyposażenie Centrum Zarządzania Kryzysowego w mapy Wrocławia i Powiatu Wrocławskiego, tablice poglądowe, tablice informacyjne – dotyczące zagrożeń oraz procedur zarządzania kryzysowego, które zostały umieszczone na sali dyspozytorskiej oraz w innych ważnych miejscach CZK i pozwalające na usprawnienie pracy dyspozytorom i pracownikom działu podczas reagowania na potencjalne zdarzenia.
- Dokonano zakupu uzupełniającego magazyn przeciwpowodziowy w tym min. 87 rolek folii 8mx33m.

W RAMACH REALIZACJI ZADAŃ ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO, POLITYKI INFORMACYJNEJ ZWIĄZANEJ Z WPROWADZANIEM STANU KLĘSKI ŻYWIOŁOWEJ ORAZ SYTUACJAMI NADZWYCZAJNYCH ZAGROŻEŃ MAJĄCYCH WPŁYW NA FUNKCJONOWANIE STRUKTUR MIASTA

- **W zakresie opracowywania i aktualizowania planów zarządzania kryzysowego oraz innych dokumentów niezbędnych w pracy Działu**

Przeprowadzono okresową aktualizację Planu Operacyjnego Ochrony Przed Powodzią dla miasta Wrocławia, po konsultacjach z Instytutem Meteorologii i Gospodarki Wodnej, zaktualizowane zostały wartości przepływów dla wszystkich rzek przepływających przez Wrocław. Po ich uwzględnieniu naniesiono stosowne poprawki do scenariuszy powodziowych.
Opracowanie aneksów do Powiatowego Planu Zarządzania Kryzysowego na podstawie wytycznych Rządowego Centrum Bezpieczeństwa w celu zabezpieczenia przebiegu UEFA EURO 2012 – procedury działania wszystkich służb zaangażowanych do przygotowań Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej ze względu na najważniejsze zagrożenia mogące wystąpić podczas Turnieju z podziałem na podmioty wiodące i współdziałające.

- **W ramach realizacji zadań Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego**

W dniu 20 stycznia 2011 r. zostało zwołane posiedzenie Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego na którym omówiono sytuację zagrożenia powodziowego na rzece Bystrzycy i ustalono sposoby reagowania na zagrożenie oraz działania związane z zabezpieczeniem zabudowań znajdujących się przy rzece przed podtopieniem.
W dniu 15 listopada 2011 r. odbyło się w Centrum Zarządzania Kryzysowego we Wrocławiu przy ul. Strzegomskiej 148, spotkanie Zespołu Zarządzania Kryzysowego (przedstawiciele służb, inspekcji i straży) dotyczące organizacji systemów teleinformatycznych w służbach ratowniczych we Wrocławiu, w kontekście wdrażania Ogólnopolskiego Systemu Telefonicznego 112.

- **W ramach ćwiczeń zgrywających podmioty ratownicze na wypadek potencjalnych zagrożeń**

Wojewódzki trening zgrywający System Wczesnego Ostrzegania i Alarmowania o zagrożeniach Województwa Dolnośląskiego" 30 sierpnia – 1 września 2011 r.

Krajowy trening systemu wykrywania skażeń na temat:
„Działanie wybranych elementów Krajowego Systemu Wykrywania Skażeń i Alarmowania w warunkach zagrożenia skażeniami" 28 września - 29 września 2011 r.

W okresie od 8 listopada 2011 r. do 7 marca 2012 r. w Centrum Symulacji i Komputerowych Gier Wojennych Akademii Obrony Narodowej (Warszawa Rembertów) przeprowadzane jest ćwiczenie zgrywające podmioty systemu zarządzania kryzysowego przed rozgrywkami Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012 pod kryptonimem „LIBERO", którego organizatorem jest Rządowe Centrum Bezpieczeństwa.
Ćwiczenie realizowane jest w dwóch fazach:

- fazie przygotowawczej w dniach 8 listopada, 23 i 24 listopada, 6 grudnia 2011 r. oraz 30-31 stycznia 2012 r.
- fazie aktywnej w dniach 5-7 marca 2012 r.

W ćwiczeniu udział biorą przedstawiciele służb ratowniczych, agend rządowych, miast gospodarzy Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej celem dogrania i doprecyzowania zadań i procedur wykonywanych i wykorzystywanych podczas UEFA EURO 2012.
Udział w ćwiczeniu w Akademickim Szpitalu Klinicznym pod kryptonimem „Kwiecień 2011" na temat „Częściowa ewakuacja szpitala w efekcie powstania zagrożenia miejscowego". Celem było przetestowanie sprawnej ewakuacji pacjentów z terenu szpitala oraz przetestowanie współpracy służb ratunkowych szpitala z podmiotami zewnętrznymi – Państwowa Straż Pożarna, Policja, Straż Miejska oraz Służby Miejskie.
Udział w ćwiczeniu aplikacyjnym i taktyczno - bojowym pod kryptonimem „KIBICE 2011" na temat „ Organizacja akcji ratowniczej na terenie Autostradowej Obwodnicy Wrocławia A-8 z elementami ratownictwa technicznego i chemiczno-ekologicznego". Celem ćwiczenia było przetestowanie akcji ratowniczej i współpracy służb, inspekcji i straży podczas wypadku komunikacyjnego z dużą liczbą poszkodowanych. Ćwiczenie zorganizowane pod kątem zbliżających się Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej podczas których będą przemieszczały się zorganizowane grupy kibiców (wycieczki autokarowe). Ćwiczenie obejmowało również elementy zagrożenia chemicznego przewrócona cysterna.

- **Szkolenia, seminaria, konsultacje**

Sekcja ds. Wrocławskiego Węzła Wodnego i Ochrony Przeciwpowodziowej Urzędu Miejskiego Wrocławia w okresie od 13 maja do 30 czerwca 2011 r. przeprowadziła pierwszy etap szkolenia przedstawicieli Rad Osiedli w zakresie ochrony przeciwpowodziowej. W siedzibie Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego przy ul. Strzegomskiej 148 odbyło się 9 spotkań. Przedstawiciele Osiedli podzieleni zostali na grupy w zależności od rodzaju i specyfiki zagrożenia powodziowego na obszarze ich działania. W zajęciach wzięło udział ogółem 51 przedstawicieli Rad Osiedli. W spotkaniach uczestniczyli również przedstawiciele instytucji związanych bezpośrednio ze sprawami gospodarki wodnej w obrębie Wrocławia:

- Dolnośląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych,
- Zarząd Zieleni Miejskiej,
- Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji.

Podstawowym celem całego szkolenia było zapoznanie przedstawicieli z charakterem zagrożeń powodziowych na danym terenie oraz wyłonienie grupy tzw. liderów powodziowych, którzy w przyszłości będą ściśle współpracowali z Sekcją ds. Wrocławskiego Węzła Wodnego i Ochrony Przeciwpowodziowej. Będą z nimi kontynuowane szkolenia, podnoszące konkretne problemy na ich terenie, oraz doskonalące działania praktyczne.
Udział w konferencji naukowej i ćwiczeniu w ASK na temat „Udział w pomocy poszkodowanym, w zdarzeniu masowym w strefie kibica na EURO 2012".

Udział w szkoleniu prowadzonym przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu na temat „ Poważne awarie ze szczególnym uwzględnieniem awarii w transporcie substancji niebezpiecznych”.

Udział w szkoleniach, sympozjach, m.in. Ogólnokrajowe Sympozjum Hydrotechnika XIII’2011.

- **Na podstawie porozumienia z uczelniami wyższymi w Wydziale i Centrum odbyły się praktyki**

W ramach nadzoru merytorycznego nad odbywaniem stażu absolwentów Uczelni Wrocławskich specjalizujących się w zakresie hydrologii, ochrony przeciwpowodziowej i zarządzania kryzysowego w WBZ miały miejsce praktyki 8 studentów oraz 1 oficera Straży Granicznej. Udzielono konsultacji studentom wyższych uczelni opracowujących prace magisterskie, licencjackie i opracowania z zakresu zarządzania kryzysowego. Dzięki współpracy z uczelniami wrocławskimi przeprowadzono szkolenie z 13 grupami studentów zapoznając ich ze strukturą organizacyjną, zadaniami i działaniem Centrum Zarządzania Kryzysowego.

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

- **Wykonanie „Programu poprawy bezpieczeństwa” we Wrocławiu**

Realizując „Program Poprawy Bezpieczeństwa we Wrocławiu w latach 2009 - 2012” (przyjęty Uchwałą nr XXV/902/08 Rady Miejskiej Wrocławia 16 października 2008 r.) Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego w 2011 r. podjął działania, wynikające z Programu, mające istotne znaczenie dla poprawy bezpieczeństwa mieszkańców Wrocławia, jak również osób odwiedzających miasto.
W ramach współpracy z Komendą Miejską Policji realizowano programy prewencyjne, zainicjowane w latach wcześniejszych, których celem jest ograniczenie przestępczości wśród nieletnich, organizacja wypoczynku dla dzieci z rodzin ubogich i patologicznych, edukacja dzieci i młodzieży w zakresie bezpieczeństwa w domu, w szkole, na drodze, zapobieganie patologiom społecznym, ograniczenie drobnych kradzieży w środkach komunikacji miejskiej, instytucjach publicznych, centrach handlowych, lokalach gastronomicznych. Programami tymi są: "Stop kradzieżom", "STOP 24", „Pomagajmy sobie wzajemnie”, „Karta rowerowa", „Działania profilaktyczne skierowane przeciwko narkomanii”, „Bezpieczna droga do szkoły", "Komisarz Lew", „Taksówkarz”, „Twój rower - Twoja własność”.
Na realizację powyższych programów zostało przekazane 350 000 zł.
Ze środków Gminy Wrocław dofinansowano modernizację Komisariatu Policji Wrocław Ołbin w wysokości prawie 800 000 zł.
Dofinansowano I etap budowy nowego Komisariatu Policji Wrocław Krzyki przy ul. Ślężnej w kwocie 2 800 000 zł.
Zapewniono dodatkowo zabezpieczenie patroli prewencyjnych na wrocławskich ulicach i skrzyżowaniach. Kwota przekazana na powyższy cel wyniosła 240 000 zł.
Pokryto koszty zakupu furgonu policyjnego dla jednostki z psami i samochodów nieoznakowanych.

Pozostałe działania w ramach realizacji „Programu”:
- wsparto finansowo kwotą blisko 20 000 zł wrocławskie szkoły, w których funkcjonują Grupy Prewencyjnego Wsparcia (na zakup materiałów i wyposażenia niezbędnych do prowadzenia GPW),
- sfinansowano zakup samochodów dla Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu Wrocławia. Samochód specjalistyczny ratownictwa medycznego (karetka) dla OSP

Lazarus, samochód specjalistyczny na potrzeby ratownictwa wodnego OSP – Oddział Ratownictwa Wodnego,
- zapewniono zabezpieczenie patroli wodnych na terenie Wrocławia w kwocie 40 000 zł.

W projekcie pn. „Budowa monitoringu prewencyjnego jako elementu polityki poprawy bezpieczeństwa na Obszarze Wsparcia (40 kamer)" współfinansowanym przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007–2013 zakończono prace nad dokumentacją techniczną. Program ten zaspokaja miejscowe potrzeby. Lokalne Centrum Monitoringu będzie znajdować się w Komisariacie przy ul. Rydygiera. Złożono dokumentację przetargową do Wydziału Zamówień Publicznych.
Ogłoszono przetarg na włączenie systemu monitoringu Straży Miejskiej (obecnie 15 kamer) do systemu monitorowania wizyjnego CCTV miasta Wrocławia. Otwarcie nastąpi dnia 10 stycznia 2012 r.

IMPREZY MASOWE

W 2011 r. **wpłynęło 70 wniosków** o wydanie zezwolenia na przeprowadzenie imprezy masowej i 1 wniosek o zmianę wydanego już zezwolenia. W wyniku ich rozpatrzenia wydanych zostało :
- 50 zezwoleń jednorazowych,
- 20 zezwoleń na imprezy odbywające się według ustalonego terminarza,
- 1 zezwolenie zmieniające,

z tego:
- 21 zezwoleń na przeprowadzenie imprez sportowych,
- 2 zezwolenia na przeprowadzenie imprez rozrywkowych,
- 14 zezwoleń na przeprowadzenie imprez artystycznych,
- 33 zezwolenia na przeprowadzenie imprez artystyczno-rozrywkowych,
- 1 zezwolenie zmieniające.

Ogólnie w 2011 r. odbyły się **152 imprezy masowe**, w tym 9 imprez masowych o podwyższonym ryzyku. Były to mecze piłki nożnej oraz mecze żużlowe. W 2011 r. nie wydawano decyzji zakazujących przeprowadzenia imprezy masowej. Odwołane zostały 2 imprezy masowe.

Najważniejszym wydarzeniem w 2011 r. było otwarcie nowego stadionu przy al. Śląskiej we Wrocławiu, budowanego z przeznaczeniem na rozgrywki w piłce nożnej w ramach turnieju UEFA EURO 2012. Stadion może pomieścić ok. 44 000 widzów. Do imprez inauguracyjnych funkcjonowanie stadionu należy zaliczyć:
- Walkę bokserską Tomasza Adamka z Władimirem Kliczko o mistrzowski pas wagi ciężkiej.
- Koncert George'a Michaela, któremu towarzyszyła Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Wrocławskiej.
- Monster Jam – zawody monster trucków – potężnych amerykańskich półciężarówek.
- Towarzyski mecz piłki nożnej pomiędzy reprezentacją Polski a reprezentacją Włoch.
- Mecze piłki nożnej z udziałem drużyny Śląska Wrocław.

Ponadto w 2011 r. na terenie Wrocławia odbyło się wiele innych spektakularnych przedsięwzięć, do których należy zaliczyć:
- Europejski Kongres Kultury,
- One Year to Go – wielkie show na rok przed EURO 2012,
- Zawody żużlowe,
- Spektakl operowy „Kniaź Igor",
- Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy,
- Wielka Majówka,

- Finałowe Losowanie Grup UEFA EURO 2012,
- Tauron Basket Liga – mecz koszykówki WKS Śląsk Wrocław,
- Koncert Chóru Aleksandrowa,
- Maraton Wrocław,
- Koncert Paco de Lucia & Band,
- Święto Wrocławia – Noc Świętojańska oraz Kalejdoskop Kultur,
- Koncerty m.in.: Lady Pank, Bobby Mc Ferrin, Kayah, Katie Melua, Nick Cave Erykah Badu, Perfekt, Sabaton, Kult, Dżem, itp.
- One Love Sound Fest 2011 – festiwal muzyki etno i reggae,
- Koncert Sylwestrowy.

Zgodnie z art. 31 ust. 1 i 2 ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych przeprowadzono kontrolę **34 imprez masowych**.
Kontrolą objęto :
- liczebność, uprawnienia, oznakowanie, wyposażenie i rozmieszczenie służby porządkowej i informacyjnej,
- organizację zabezpieczenia i ewakuacji wynikającą z planu graficznego,
- umieszczenie regulaminu imprezy i regulaminu obiektu,
- funkcjonowanie monitoringu,
- spełnienie warunków wynikających z opinii organów, o których mowa w art. 26 ust. 2 ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych.

Stwierdzone odstępstwa nie powodowały zagrożenia dla bezpieczeństwa uczestników imprezy, dlatego nie było przypadku jej przerwania.

- **Pozostała korespondencja w sprawach imprez**

W okresie sprawozdawczym od dnia 1 stycznia 2011 r. do 31 grudnia 2011 r. otrzymano **247 zawiadomień** o organizacji imprez nie podlegającym rygorom ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych. Udzielono organizatorom imprez ok. 150 informacji o przepisach dotyczących imprez masowych oraz informacji o stawianych przez Miasto Wrocław warunkach bezpieczeństwa jakie należy zachować przy organizowaniu imprez skupiających znaczną ilość uczestników, a nie podlegających rygorom w/w ustawy.
Dnia 12 listopada 2011 r. weszła w życie ustawa z dnia 31 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych oraz niektórych innych imprez. Ustawa umożliwia skuteczną walkę z chuligaństwem stadionowym oraz daje skuteczne narzędzia do egzekwowania bezpieczeństwa i porządku publicznego.

ZGROMADZENIA

W okresie od 01 stycznia 2011 r. do 31 grudnia 2011 r. przyjęto **78 zawiadomień** o zgromadzeniach publicznych organizowanych na terenie miasta Wrocławia. Wycofane zostały dwa zawiadomienia. Wydano 1 decyzję umarzającą postępowanie. Przedstawiciele tut. Wydziału posiadający upoważnienie Prezydenta uczestniczyli w 9 zgromadzeniach publicznych.

KOMISJA BEZPIECZEŃSTWA I PORZĄDKU

Do podstawowych zadań i kompetencji Komisji Bezpieczeństwa i Porządku (określonych w art. 38a ust. 2 w/w ustawy) należy m.in.:
- ocena zagrożeń porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli na terenie powiatu,
- opiniowanie pracy Policji i innych powiatowych służb, inspekcji i straży, a także jednostek organizacyjnych wykonujących na terenie powiatu zadania z zakresu porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli,
- przygotowywanie projektu powiatowego programu zapobiegania przestępczości oraz porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli (Wrocław przyjął w formie uchwał Rady Miejskiej z dnia 7 grudnia 2000 r. „Program Poprawy Bezpieczeństwa we

Wrocławiu w latach 2001-2004", a dnia 9 grudnia 2004 r. na lata 2005-2008 i z dnia 16 października 2008 r. na lata 2009-2012), zapewniając jednocześnie środki finansowe na jego realizację.
- opiniowanie projektów innych programów współdziałania Policji i innych powiatowych służb, inspekcji i straży oraz jednostek,
- organizacyjnych wykonujących na terenie powiatu zadania z zakresu porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli,
- opiniowanie projektów aktów prawa miejscowego i innych dokumentów w sprawach związanych z wykonywaniem zadań, o których mowa jak wyżej.

W 2011 r. w dniach 8 lipca, 29 września, 15 listopada oraz 14 grudnia odbyły się spotkania Komisji Bezpieczeństwa i Porządku, w trakcie których m. in. omawiano najnowsze dane związane z budową i zabezpieczeniem Stadionu Miejskiego na Pilczycach, organizację systemów teleinformatycznych w służbach ratowniczych we Wrocławiu, w kontekście wdrażania Ogólnopolskiego Systemu Telefonicznego 112 oraz stan bezpieczeństwa na terenie miasta Wrocławia.

SPRAWY OBRONNE

W roku sprawozdawczym Dział Spraw Obronnych główny wysiłek skierował na:
- prowadzenie spraw związanych z przygotowaniem oraz przeprowadzeniem rejestracji osób na potrzeby kwalifikacji wojskowej oraz samej kwalifikacji,
- aktualizacji dokumentacji dotyczącej akcji kurierskiej oraz akcji rozplakatowania obwieszczeń na wypadek mobilizacji i na wypadek wojny na teranie Wrocławia,
- prowadzeniu spraw z zakresu świadczeń na rzecz obrony, w tym świadczeń osobistych i rzeczowych,
- opracowaniu nowego „Planu Operacyjnego Funkcjonowania Urzędu Miejskiego Wrocławia w czasie zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny",
- aktualizacji dokumentacji „Stałego Dyżuru" Prezydenta Wrocławia na wypadek zagrożenia bezpieczeństwa państwa i na czas wojny,
- aktualizacji „Planu publicznej i niepublicznej służby zdrowia Wrocławia – miasta na prawach powiatu na potrzeby obronne państwa".

- **W zakresie spraw obronnych**

W tym obszarze główny wysiłek położono na szeroko pojętej aktualizacji dokumentów dotyczących realizacji zadań obronnych, a w szczególności „Planu Operacyjnego Funkcjonowania Urzędu Miejskiego Wrocławia w czasie zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny". Dokonano rozdziału zadań operacyjnych na poszczególne komórki organizacyjne Urzędu Miejskiego Wrocławia oraz jednostki organizacyjne miasta i opracowano dla nich karty realizacji zadań operacyjnych. Ponadto dalej kontynuowane są prace nad opracowaniem „Regulaminu organizacyjnego funkcjonowania Urzędu Miejskiego Wrocławia w czasie zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny".
Zgodnie z wytycznymi Wojewody Dolnośląskiego w sprawie realizacji zadań obronnych na 2011 r. aktualizowano dokumentację „Stałego Dyżuru" Prezydenta Wrocławia na wypadek zagrożenia bezpieczeństwa państwa i na czas wojny oraz Instrukcję Postępowania Dyspozytora Miejskiego Centrum Zarządzania Kryzysowego Wrocławia w przypadku otrzymania sygnału o zagrożeniu lub uruchomieniu określonej akcji (kurierskiej, rozplakatowania obwieszczeń, inne).
W 2011 r. zaktualizowano dokumentację Planu Akcji Kurierskiej oraz kontynuowano pracę w zakresie opracowania dokumentacji Punktu Kontaktowego HNS (PK) – z uwzględnieniem potrzeb przygotowania zespołów i osób przewidywanych do realizacji zadań cywilno – wojskowych (Civil- Military Cooperation – CIMIC), uruchomianych przez właściwych dowódców NATO w rejonie Wrocławia.
Zgodnie z wytycznymi Wojewody Dolnośląskiego w sprawie zasad przygotowań obronnych służby zdrowia do działań w 2011 r. w przypadku wystąpienia zdarzeń

nadzwyczajnych, sytuacji kryzysowych, zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny dokonano aktualizacji „Planu publicznej i niepublicznej służby zdrowia Wrocławia – miasta na prawach powiatu na potrzeby obronne państwa".

- **W zakresie szkolenia**

Szkolenie obronne w Urzędzie Miejskim Wrocławia realizowane było zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 2004 r. w sprawie szkolenia obronnego, Wytycznymi Wojewody Dolnośląskiego dla Dyrektorów Urzędu Wojewódzkiego, Kierowników Zespolonych Służb, Inspekcji i Straży, Organów Administracji Niezespolonej oraz Jednostek Samorządu Terytorialnego i Przedsiębiorców Województwa Dolnośląskiego w zakresie realizacji zadań obronnych w 2010 r. oraz Wytycznymi Wojewody Dolnośląskiego do szkolenia na 2010 r.
Organizacja i przebieg prowadzonych zajęć oraz właściwie dobrana tematyka pozwoliła na zapoznanie szkolonych z nowymi aktami prawnymi dotyczącymi spraw obronnych i zadaniami z nich wynikającymi. Pozwoliła również na szerokie zapoznanie się z istniejącymi zagrożeniami wynikającymi z oceny sytuacji geopolitycznej w kraju i na arenie międzynarodowej.
Przeprowadzono dwuetapowe szkolenie osób, biorących udział w Akcji Kurierskiej. W dniach od 7 listopada do 21 listopada 2011 r. przeprowadzono w formie elektronicznej (program Lotus) szkolenie kurierów przewidzianych do doręczania kart powołania żołnierzom rezerwy do czynnej służby wojskowej oraz wezwań do wykonania świadczeń na rzecz Sił Zbrojnych. Przeszkolonych zostało 98 osób. Szkolenie praktyczne kurierów wykonawców, łączników oraz osób wyznaczonych do bezpośredniego rozplakatowania obwieszczeń na wypadek ogłoszenia mobilizacji lub wypadek wojny odbyło się w dniu 30 listopada 2011 r. Przeszkolonych zostało 17 osób.
Przyjęty system szkolenia obronnego zapewnił przygotowanie wszystkich ogniw administracji samorządowej i jednostek organizacyjnych miasta realizujących zadania obronne do wykonywania ustawowych obowiązków w zakresie obronności państwa oraz pozwolił na osiągnięcie założonych celów szkoleniowych.

- **W zakresie przeprowadzenia kwalifikacji wojskowej**

Realizując plan na 2011 r. dział przygotował i przeprowadził kwalifikację wojskową rocznika 1992 i roczników 1987-91 dla miasta Wrocławia. W roku sprawozdawczym we Wrocławiu działały trzy Powiatowe Komisje Lekarskie.
W celu ich prawidłowego działania w terminie od 18 kwietnia 2011 r. do 7 czerwca 2011 r.: użyczono pomieszczenia w placówkach kulturalnych, zabezpieczono składy lekarzy i średniego personelu medycznego oraz zawarto umowy z wybranymi przychodniami lekarskimi na wykonanie badań specjalistycznych osobom podlegającym kwalifikacji wojskowej.
W 2011 r. wezwano 2 860 mężczyzn podlegających kwalifikacji wojskowej rocznika podstawowego z czego zgłosiło się 2 516, wezwano również 766 mężczyzn roczników starszych a zgłosiło się 137. Wszyscy otrzymali orzeczenia o zdolności do czynnej służby wojskowej a zgłaszający się po raz pierwszy książeczkę wojskową. Przebadano również 44 kobiety. Na badania specjalistyczne skierowano 54 osoby podlegające kwalifikacji wojskowej. Skierowano 296 wniosków o przymusowe doprowadzenie przez Policję, z czego doprowadzono 73 osoby. W pozostałych przypadkach sporządzono notatki podające przyczyny nie zgłoszenia się osób podlegających kwalifikacji wojskowej. Od orzeczenia Powiatowej Komisji Lekarskiej odwołanie złożyła 1 osoba.
Zgodnie z planem w II półroczu 2011 aktualizowano rejestry osób o nieuregulowanym stosunku do czynnej służby wojskowej obejmujący roczniki 1987-1991.
W roku sprawozdawczym przygotowano i wydano 2 decyzje o uznaniu żołnierza za posiadającego na wyłącznym utrzymaniu członków rodziny.
W dniach 15-30 listopada 2011 r. zespół inspektorów DUW przeprowadził kontrolę problemową w zakresie rejestracji osób podlegających kwalifikacji wojskowej, kwalifikacji wojskowej oraz prowadzenia postępowań administracyjnych w latach 2010-2011.

Jednostka kontrolująca wykazała, że dokumentacja planistyczno-sprawozdawcza z tego okresu jak też sposób prowadzenia w tych latach postępowań administracyjnych zakończonych wydaniem decyzji zostały wykonane poprawnie. Zalecono podjąć działania w zakresie zwiększenia stawiennictwa roczników o nieuregulowanym stosunku do służby wojskowej.

- **W zakresie świadczeń na rzecz obrony**

Realizowano na bieżąco zadania związane z nakładaniem świadczeń osobistych i rzeczowych na rzecz Sił Zbrojnych, oraz jednostek organizacyjnych wykonujących zadania na potrzeby obrony Państwa.
W 2011 r. wydano 596 decyzji administracyjnych, w tym :
- nakładające świadczenia rzeczowe – 110,
- nakładające świadczenia osobiste – 88,
- nakładające świadczenia na nieruchomości – 6,
- zmieniające świadczenia rzeczowe – 110,
- zmieniające świadczenia osobiste – 54,
- zmieniające świadczenia na nieruchomości – 4,
- uchylające świadczenia rzeczowe – 126,
- uchylające świadczenia osobiste – 86,
- uchylające świadczenia na nieruchomości – 12.

Od żadnej z w/w decyzji nie wniesiono odwołania.

Realizację zadań z zakresu oględzin nieruchomości i rzeczy ruchomych, które, stosownie do zgłoszonych wniosków i własnych potrzeb były przedmiotem świadczeń rzeczowych, prowadzono zgodnie z „Planem oględzin stanu utrzymania nieruchomości i rzeczy ruchomych przeznaczonych na cele świadczeń proponowanych do przeprowadzenia w 2011 roku" przesłanym przez Wojskową Komendę Uzupełnień we Wrocławiu, oraz wybiórczo przez osoby prowadzące świadczenia na rzecz obrony.
W 2011 r. w 15 przedsiębiorstwach i jednostkach organizacyjnych Wrocławia przeprowadzono oględziny nieruchomości i rzeczy ruchomych. W oględzinach uczestniczyli przedstawiciele Wojskowej Komendy Uzupełnień we Wrocławiu oraz przedstawiciele jednostek wojskowych Sił Zbrojnych RP a także jednostek organizacyjnych wykonujących zadania na potrzeby obrony Państwa.
Większość kierowników jednostek organizacyjnych oraz przedsiębiorców akceptuje i widzi potrzebę realizacji zadań obronnych, w tym wykonywania świadczeń na rzecz obrony Państwa. Na uwagę zasługuje firma „TRANS-DAN" i Przedsiębiorstwo Przewozu Towarów PKS a także Zespół Szkół Gastronomicznych oraz Zespół Szkół Nr 2. Jednostki te sprawy obronne traktują jako element niezbędny i korzystny dla firmy, który może pełnić ważną rolę w sytuacjach związanych z powstaniem różnego rodzaju zagrożeń.
Współpraca z Wojskową Komendą Uzupełnień we Wrocławiu układa się bez większych zastrzeżeń. Wspomnieć też należy o bardzo dobrej współpracy z Wojskową Komendą Transportu we Wrocławiu.

OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA

Dział ochrony przeciwpożarowej realizował w 2011 r. zadania dotyczące:
- ochrony przeciwpożarowej w obiektach własnych, ze szczególnym uwzględnieniem żłobków,
- kontroli realizacji zaleceń wydanych w związku z uchybieniami stwierdzonymi w poprzednim okresie,
- kontroli praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji w obiektach gminy przeznaczonych dla ponad 50 osób,
- wdrożenia nowych przepisów przeciwpożarowych, zawartych w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów ,

- kontroli obiektów w których organizowany był wypoczynek dzieci w okresie wakacji,
- okresowych analiz stanu ochrony przeciwpożarowej,
- szkoleń pracowników działu ochrony przeciwpożarowej.

- **Realizacja zadań związanych z ochroną przeciwpożarową w obiektach własnych gminy**

Kontrole	Plan	Wykonanie
Obiekty użyteczności publicznej	81	92
Lasy komunalne	1	1

Zaplanowaną ilość kontroli obiektów własnych gminy przekroczono o 11. Wyniknęło to z konieczności przeprowadzenia kontroli we wszystkich żłobkach w kontekście podniesienia w nich bezpieczeństwa pożarowego, zwłaszcza przeprowadzenia w nich praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji. W pozostałych przypadkach skupiono się na kontroli tych, w których mogły wystąpić warunki stanowiące podstawę do uznania użytkowanych budynków istniejących za zagrażające życiu ludzi.

- **Kontrola realizacji zaleceń wydanych w związku z uchybieniami stwierdzonymi w poprzednim okresie**

Kontrola realizacji zaleceń wydanych w związku z uchybieniami stwierdzonymi w poprzednim okresie prowadzona były podczas kontroli praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji.

- **Kontrola praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji w obiektach użyteczności publicznej**

Kontrole	**Plan**	**Wykonanie**
Obiekty użyteczności publicznej	252	300

Pracownicy działu uczestniczyli w kontroli organizacji i warunków ewakuacji 300 obiektów zawierających strefę pożarową przeznaczoną dla ponad 50 osób, będących jej stałymi użytkownikami. W 2011 r. ogółem zgłoszonych zostało 328 treningów ewakuacji, przy czym 5 z nich zgłoszono po terminie, a 4 odwołano. Z każdej kontroli sporządzono protokół, a wnioski przekazano na bieżąco dyrektorom poszczególnych placówek.

- **Wdrożenie nowych przepisów przeciwpożarowych, zawartych w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz.719)**

W czasie kontroli przeprowadzonych w 2011 r. przypominano o obowiązkach dla zarządców i użytkowników obiektów wynikających z wejścia w życie nowych przepisów przeciwpożarowych, zwłaszcza o konieczności zapewnienia i wdrożenia nowych instrukcji bezpieczeństwa pożarowego, które muszą zostać dostosowane do nowych wymogów najpóźniej do 14 czerwca 2012 r.

- **Kontrola obiektów, w których organizowany był wypoczynek zimowy i letni**

Wypoczynek zimowy organizowany był w 27, a letni w 23 obiektach podległych

Wydziałowi Edukacji. We wszystkich obiektach sprawdzono stan bezpieczeństwa pożarowego i poinformowano o nim Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej, który na tej podstawie wydał pozytywną opinię na organizację tego wypoczynku.

- **Okresowe analizy stanu ochrony przeciwpożarowej**

	Plan	Wykonanie
Analizy stanu ochrony ppoż.	2	2

- **Szkolenie pracowników działu ochrony przeciwpożarowej**

	Plan	Wykonanie
Szkolenia pracowników	2	2

Niezależnie od szkoleń wewnętrznych pracownicy działu uczestniczyli w szkoleniach organizowanych przez Komendę Wojewódzką Państwowej Straży Pożarnej, Komendę Miejską PSP, Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Pożarnictwa itp.

OBRONA CYWILNA

Realizacja zadań z zakresu obrony cywilnej odbywała się zgodnie z Rocznym Planem Działania Szefa Obrony Cywilnej Wrocławia w 2011 r. W 2011 r. na zaplanowanych 40 kontroli, zrealizowano 38, od 2 odstąpiono z powodu restrukturyzacji zakładu pracy.

Przeprowadzone kontrole wykazały wiele pozytywnych zmian w realizacji zadań obrony cywilnej. Wynikają one z akceptacji przez pracodawców, potrzeb związanych z ochroną ludności, tworzeniem zakładowych formacji obrony cywilnej spełniających ważną rolę w sytuacjach związanych z reagowaniem na różnego rodzaju zagrożenia jak i z powszechnym szkoleniem pracowników.

W ramach szkolenia z obrony cywilnej i powszechnej samoobrony ludności we Wrocławiu (według nadesłanych sprawozdań) zostało przeszkolonych **około 15 600 osób**. Występują jednak zakłady pracy, których kierownictwo nie realizuje zadań obrony cywilnej, unikają tej działalności, a do prowadzenia jej wyznaczają osoby przypadkowe, bez przygotowania, często nie znające tej problematyki.
Magazyny sprzętu przeciwpowodziowego i obrony cywilnej utrzymywane są w 4 obiektach na terenie Wrocławia. Kontrolę przechowywania i utrzymania sprzętu obrony cywilnej przeprowadzono w 9 instytucjach, przedsiębiorstwach i jednostkach organizacyjnych Wrocławia.
W większości sprzęt przechowywany jest w dobrych warunkach.
Pracownicy uczestniczyli:

- w inwentaryzacji sprzętu w 70 instytucjach, przedsiębiorstwach, jednostkach organizacyjnych oraz w magazynach WBiZK Urzędu Miejskiego Wrocławia,
- w komisjach wybrakowania sprzętu w 32 instytucjach, przedsiębiorstwach i jednostkach organizacyjnych.

Uzupełniono sprzęt w 12, a zredukowano w 18 instytucjach, przedsiębiorstwach i jednostkach organizacyjnych.
Wybrakowany sprzęt przekazano do magazynu Wydziału Zarządzania Kryzysowego Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego celem jego utylizacji.

Udzielono **158 konsultacji** w zakresie konserwacji, przeklasyfikowania, wybrakowania oraz inwentaryzacji i prowadzenia dokumentacji materiałowej sprzętu obrony cywilnej.
W ramach kolejnego etapu modernizacji powszechnego systemu ostrzegania o zagrożeniach i stanach kryzysowych przygotowano materiały do zamówienia publicznego dotyczącego dźwiękowego i fonicznego ostrzegania ludności o zagrożeniach i stanach

kryzysowych. Wymieniono cztery syreny alarmowe mechaniczne na urządzenia foniczno-dźwiękowe na budynkach: XVII Liceum Ogólnokształcącego przy ul. Tęczowej 60, Szkoły Podstawowej Nr 47 przy ul. Januszowickiej 35-37, Gimnazjum Nr 13 przy ul. Mikołaja Reja 1-3 oraz Wrocławskiego Centrum Badań EIT+ Sp. z o.o. przy ul. Stabłowickiej 147.
Zamontowano również jedną nową syrenę na budynku VII Liceum Ogólnokształcącego przy ul. Kruczej 49. Zdemontowano 3 syreny mechaniczne ze względu na zły stan techniczny i brak części zamiennych. Uczestniczono w 3 treningach systemu ostrzegania i alarmowania organizowanych przez Dolnośląski Urząd Wojewódzki.
Udzielano 12 konsultacji i wskazówek jednostkom organizacyjnym w zakresie opracowania planów ochrony zabytków. Zatwierdzono 4 plany ochrony zabytków jednostek organizacyjnych. Zaktualizowano dane do planu zabezpieczenia miasta Wrocławia w wodę na wypadek nadzwyczajnych zagrożeń.
W 2011 r. w budowlach ochronnych instytucji, przedsiębiorstwach, jednostkach organizacyjnych i organizacjach społecznych Wrocławia przeprowadzono:

- 29 kontroli interwencyjnych oraz 15 kontroli budowli ochronnych w zakładach pracy,
- udzielono 40 konsultacji dotyczące budowli ochronnych,
- 12 oględzin obiektów przeznaczonych do użyczenia lub dzierżawy,
- 7 kontroli budowli ochronnych będących w dzierżawie i użyczeniu,
- 69 wizji lokalnych oraz ocen stanów technicznych obiektów,
- udzielono 102 informacje i konsultacje dotyczące budowli ochronnych,
- zdjęto 45 budowli ochronnych ze stanu ze względu na zły stan techniczny,
- 4 budowle ochronne są w trakcie dzierżawy,
- 3 budowle ochronne są użyczone,
- zawarto 4 aneksy do umów dzierżawy lub użyczenia i podpisano 1 nową umowę,
- wykonano interwencyjne prace budowlane, zabezpieczające i konserwacyjne budowli ochronnych na kwotę brutto 44 000 zł. brutto.

INSPEKCJA

- **W zakresie postępowania egzekucyjnego**

Zadania wynikające z „Rocznego Planu Działania Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego" były realizowane w Dziale Inspekcji w zakresie postępowania egzekucyjnego w administracji oraz postępowania z wnioskami o udzielanie ulg w spłacie zobowiązań nieopodatkowych należności pieniężnych o charakterze publicznoprawnym.
Podpisane tytuły wykonawcze i przekazane do:
Wydziału Podatków i Opłat UM: 5 439 szt., kwota: 631 265 zł
Straży Miejskiej Wrocławia: 4 691 szt., kwota: 518 083 zł
Łącznie 10 130 szt. na kwotę: 1 149 348 zł
Pisma z Urzędów Skarbowych, WPO, Komorników Sądowych, opłaty i inne zarejestrowane i przekazane do Straży Miejskiej Wrocławia: 2 762 szt.
Pisma wychodzące do SM, WPO, innych instytucji, decyzje, postanowienia, wezwania w toku prowadzonych czynności w postępowaniu egzekucyjnym i ulgowym: 454 szt.
Do Działu Inspekcji wpłynęło 58 wniosków o udzielenie ulg w spłacie zobowiązań z tytułu nałożonych przez SM grzywien w drodze mandatów karnych kredytowanych.
Wydano: 20 decyzji rozkładających na raty spłatę należności pieniężnej z tytułu grzywny nałożonej w drodze mandatu karnego kredytowanego, 6 decyzji umarzających należności, na łączną kwotę 1 050 zł, 6 decyzji odmawiających umorzenia należności, 1 decyzja odraczająca termin płatności należności, 1 wniosek został wycofany przez zobowiązanego, w 4 przypadkach decyzje będą wydane w miesiącu styczniu 2012 r.
Od dwóch decyzji odmawiających umorzenia należności wniesiono odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego we Wrocławiu. Obie decyzje zostały uchylone przez organ wyższej instancji. Inne wnioski pozostały bez rozpatrzenia ze względu na niedostarczenie przez zobowiązanych wymaganych dokumentów w terminie zakreślonym przez organ.

- **W zakresie działań dot. 50a i art. 130 Prawo o ruchu drogowym**

(od maja 2011-początek rozpoczęcia działań wynikających z art. 50a i art. 130)

- 50 prowadzonych postępowań administracyjnych w sprawie ustalenia kosztów usunięcia i przechowywania pojazdów;
- 14 pojazdów przejętych na rzecz Gminy Wrocław i wycenionych przez rzeczoznawców;
- 11 spraw skierowanych do Wydziału Prawnego w celu przygotowania wniosku do sądu o orzeczenie przepadku pojazdu na rzecz Gminy Wrocław;
- 5 spraw zwróconych Straży Miejskiej celem uzupełnienia materiału dowodowego;
- 6 pojazdów odebranych w wyniku przeprowadzonych czynności w ramach postępowań;
- sporządzenie projektu uchwały w sprawie ustalenia wysokości opłat z usunięcie pojazdów z dróg publicznych, stref zamieszkania, stref ruchu oraz za ich przechowywanie na parkingach strzeżonych;
- przygotowanie przetargu na świadczenie usług w zakresie usuwania i przechowywania pojazdów;
- sporządzenie umowy i wyłonienie podmiotu zajmującego się recyklingiem pojazdów; sporządzenie i podpisanie umowy z rzeczoznawcami;
- opracowanie procedury postępowania z pojazdami usuniętymi z dróg na podstawie art. 50a i art. 130a ustawy Prawo o ruchu drogowym.

- **Sprawozdanie roczne inspekcji i interwencji**

W 2011 r. przeprowadzono **626 interwencji** – kontroli stanu sanitarnego, porządkowego i bezpieczeństwa na obszarze gminy Wrocław na podstawie obowiązków wynikających z postanowień ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz uchwały nr XXXII/1089/09 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 19 marca 2009 r. w sprawie ustalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Wrocławia. Kontrolą objęto tereny – działki należące do osób prywatnych, przedsiębiorstw, instytucji państwowych i samorządowych. Podczas bieżących kontroli całego obszaru gminy Wrocław w 2011 r. pracownicy Działu Inspekcji stwierdzili – i tym samym podjęli interwencję – 626 przypadków nieprawidłowości, o których mowa w w/w aktach prawnych. Zgodnie z przyjętą pragmatyką służbową:

- w przypadku zanieczyszczeń (innych nieprawidłowości związanych ze stanem porządku i bezpieczeństwa sanitarnego) znajdujących się na obszarze działek, których właścicielem jest gmina Wrocław – kierowano wnioski o uporządkowanie do Zarządu Dróg i Utrzymania Miasta, Zarządu Zasobu Komunalnego, Zarządu Zieleni Miejskiej.
- w przypadku zanieczyszczeń działek, których właścicielami są osoby prywatne, prawne, instytucje państwowe i samorządowe (za wyjątkiem gminy Wrocław) – czynności dyscyplinujące zlecano Straży Miejskiej.

Do ZDiUM skierowano łącznie **417 wniosków** o uporządkowanie działek we władaniu gminy Wrocław. Do ZZK skierowano 5 wniosków o uporządkowanie obiektów będących we władaniu gminy. Do ZZM skierowano 21 wniosków o uporządkowanie działek gminnych. Do SM wnioskowano 174 razy o podjęcie czynności służbowych w związku z naruszeniami przepisów przez władających nieruchomościami innymi niż podmioty gminne (w zdecydowanej większości osób prywatnych i przedsiębiorstw).
Inne interwencje: Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego (2), placówka oświaty (1), Komenda Miejska Policji (2), Wydział Nieruchomości Mienia Komunalnego Urzędu Miejskiego Wrocławia (2), spółki zarządzające nieruchomości (2), (przekazano wg kompetencji).

Departament Architektury i Rozwoju

Wrocław miasto spotkań

ARCHITEKTURA I BUDOWNICTWO

ZADANIA PODEJMOWANE PRZEZ ARCHITEKTA MIASTA I JEGO ZESPÓŁ:

- pracowano nadal nad modelem przestrzennym dla obszaru całego miasta,
- przygotowywano i wykonano następujące opracowania:
  - wytyczne do dwóch postępowań PPP – wymiana wiat przystankowych i na nowe umeblowanie ul. Szewskiej,
  - wytyczne i model budynku o funkcji hotelowej przy ul. Wystawowej,
  - koncepcję architektoniczną zagospodarowania rejonu pętli tramwajowej przy ul. Zawalnej,
  - koncepcję architektoniczną zagospodarowania ul. Joliot-Curie wraz z nabrzeżem Odry,
  - analizę wykorzystania na cele gastronomiczne (i inne) 6 nieruchomości gminnych na terenach parkowych i przyległych (wizje w terenie, wnioski, wytyczne i materiały do prezentacji),
  - ekspozycję Wrocławia na wystawę ARCHITECTURE WEEK 2011.

INNE ZADANIA W RAMACH WSPÓŁPRACY Z KOMÓRKAMI ORGANIZACYJNYMI URZĘDU I MIEJSKIMI JEDNOSTKAMI ORGANIZACJAMI

- opiniowano projekty zagospodarowania terenu dla:
  - skweru przy Kazimierza Wielkiego i ul. św. Antoniego,
  - rynku Psiego Pola,
  - zmiany nawierzchni Rynku – dostępność dla niepełnosprawnych,
  - przebudowy ulic: Pułaskiego, Miłoszyckiej, Pilczyckiej, Drobnera, Krupniczej,
  - placu Wolności przy Narodowym Forum Muzyki,
  - placu Nowy Targ,
- ponadto opiniowano:
  - oferty sprzedaży nieruchomości i koncepcje składane w ofertach przetargowych pod względem zgodności z mpzp,
  - warunki samodzielności działek budowlanych przeznaczonych do sprzedaży przez Gminę Wrocław,
  - warunki lokalizacji obiektów związanych z gospodarką odpadami pod względem zgodności z mpzp,
  - lokalizację na terenach Miasta:
    - ogródków letnich,
    - pomników i rzeźb,
    - mebli miejskich (map informacyjnych SIM, automatów biletowych, parkomatów, stacji wypożyczalni rowerowych, stojaków rowerowych promocyjnych ALLEGRO, itp.), szaf sterowniczych i tablic DIP - dla projektu ITS,
  - rozwiązania dotyczące plastycznego doboru słupów i opraw oświetlenia drogowego, ciągów rowerowych i pieszych w projektach budowy, przebudowy ulic, iluminacji budynków i mostów, ekranów akustycznych, szyldów i reklam,
  - lokalizacje i projekty reklam: szyldów i nośników reklamowych,
  - lokalizacje i formy małych obiektów kubaturowych – kiosków,
  - koncepcję hali targowej przy ul. Swobodnej,
  - przygotowanie do sprzedaży oraz określenie warunków dla przyszłej inwestycji - nieruchomości przy ul. Kazimierza Wielkiego, Ruskiej (TIMES, INTERMODA),
- współpracowano przy:
  - realizacji wymiany brył kiosków prasowych firmy RUCH S.A.,
  - organizacji rocznej wystawy „Gniazda” w parku im. J. Słowackiego,
  - organizacji wyjazdu studialnego do Kopenhagi dla przedstawicieli WIM, BRW i WAB oraz seminarium po powrocie,

- organizacji przez Radę Miejską Wrocławia debaty dla mieszkańców pt. „Czyj Rynek", po proteście wywołanym wyłączeniem części placu Solnego i ul. Kiełbaśniczej - zaproszenie przedstawiciela ze studia Gehl Architects na debatę,
- realizacji projektu „Ścieżki historii Wrocławia w chodniku" – przebudowa ulicy i plac Nankiera,
- realizacji projektu ścieżki kulturowej w Dzielnicy Czterech Świątyń,
- realizacji węzła komunikacyjnego przy stadionie EURO 2012,
- przebudowy ul. Kuźniczej i placu Uniwersyteckiego,
- projekcie ożywienia ul. Szewskiej – Zewnętrzna Galeria Szewska Pasja,
- organizacji przez SARP I Dolnośląskiego Festiwalu Architektury,
- seminarium firmy Stroer Polska na temat reklamy w mieście oraz współpracy w oparciu o ustawę o partnerstwie publiczno-prywatnym,
- porozumieniu z Politechniką Wrocławską w sprawie ustawienia rzeźby zakupionej przez miasto na jej terenie (obok budynku C13, tzw. „serowca"),
- eliminacji reklam wielkoformatowych na elewacjach oraz na rusztowaniach remontowych (projekt uchwały, zgłoszenia do PINB).

KONTYNUACJA ZADAŃ Z 2011 R.

- koordynacja projektu, zarejestrowanego jako projekt strategiczny, realizowanego z Izbą Architektów, dotyczącego budowy Wzorcowego Zespołu mieszkaniowego – „WUWA 2",
- nadzór autorski nad budową zintegrowanego węzła przesiadkowego EURO 2012 (z pracownią Projektową Maćków),
- koordynacja współpracy pomiędzy Urzędem Miasta a Izbą Architektów RP przy odbudowie przedszkola przy ul. Wróblewskiego,
- koordynacja organizacji międzynarodowej wystawy rzeźby współczesnej pt. „Kamienie miasta - Park" w parku im. Juliusza Słowackiego – całkowity koszt realizacji: 53 480 zł.
- zakończono nowelizację Katalogu Mebli Miejskich z uwzględnieniem Zestawów Przystankowych dla miasta, wybór modelu wiaty przystankowej dla miasta,
- zakończono przeprowadzenie przyjęcia od firmy Maćków autorskiego projektu słupka przystankowego oraz zlecenie projektu wykonawczego dla miasta.

Konkurs „Piękny Wrocław"
– XXI edycja konkursu na najlepszą realizację architektoniczną w roku 2010. Wykonano prace związane z przygotowaniem, organizacją oraz rozstrzygnięciem konkursu, w ramach których obsługiwano multimedialną wystawę pokonkursową oraz opracowano koncepcję dostępności Rynku dla osób niepełnosprawnych.
Całkowity koszt realizacji: 16 540 zł.

Udział W Komisjach Przetargowych, Zespołach, Sądach Konkursowych, Konferencjach, Wystawach

- Lublin - organizator Urząd Miejski Lublina - wykład „Działania rzeźbiarskie i plastyczne w przestrzeni publicznej – Wrocław",
- konkurs Uniwersytetu Przyrodniczego dla studentów – na projekt zagospodarowania terenu wokół budynków Uniwersytetu Przyrodniczego przy Osi Grunwaldzkiej,
- konferencja przygotowana przez Kancelarię Lextra i Zachodnią Izbę Gospodarczą pt.: „Partnerstwo publiczno prywatne – projektowanie, finansowanie, realizacja",
- Bratysława – organizator firma Philips – „Live-Light-City"- projektowanie światła w przestrzeniach publicznych, plany oświetlenia miast,
- konkurs „Wrocławska Magnolia" – udział w sądzie konkursowym (Biuro Współpracy z Uczelniami Wyższymi),
- projekt LIFE+ pt. „Partycypacyjny Model Zmiany Zachowań Uczestników Ruchu w Przestrzeni Miejskiej".

Ilość i rodzaj spraw rozpatrywanych w roku 2011

Lp.	Rodzaj spraw		Ilość	
korespondencja, która wpłynęła do Wydziału				**44 675**
w tym: wnioski i zgłoszenia				**21 847**
wszystkie wydane dokumenty				**48 264**
w tym: decyzje				**6 729**
w tym: decyzje wydane w oparciu o ustawę o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym		**1 339**		
decyzje wydane w oparciu o prawo budowlane		**5 390**		
postanowienia				**3 750**
zaświadczenia				**11 610**
1	decyzje o warunkach zabudowy			**835**
	w tym: ustalające warunki		**719**	
	odmawiające ustalenia warunków zabudowy		**116**	
2	decyzje o przeniesieniu decyzji o warunkach zabudowy			**60**
3	decyzje inne związane z decyzją o warunkach zabudowy			**310**
4	decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego			**77**
	w tym: ustalające lokalizację		**73**	
	odmawiające ustalenia lokalizacji		**4**	
5	decyzje inne związane z ustaleniem lokalizacji			**57**
6	decyzje o pozwoleniu na budowę i zatwierdzeniu projektu budowlanego			**3154**
	w tym: decyzje udzielające pozwolenia na budowę		**2 967**	
	w tym: budownictwo jednorodzinne	**248**		
	budownictwo wielorodzinne	**70**		
	infrastruktura techniczna	**369**		
	decyzje odmawiające pozwolenia na budowę		**187**	
7	zezwolenia na realizację inwestycji drogowej			**13**
8	decyzje o pozwoleniu na użytkowanie drogi			**2**
9	decyzje pozwolenia na rozbiórkę			**177**
	w tym: decyzje udzielające pozwolenia		**158**	
	odmawiające pozwolenia na rozbiórkę		**19**	
10	decyzje o przeniesieniu pozwolenia na budowę			**216**

11	decyzje inne		**990**
12	decyzje wnoszące sprzeciw wobec prowadzenia robót budowlanych lub zmiany sposobu użytkowania		**838**
13	zgłoszenia prowadzenia robót budowlanych i zgłoszenia zmiany sposobu użytkowania		**3 318**
14	postanowienia o usunięciu nieprawidłowości w projektach budowlanych		**1 717**
15	rejestracja dzienników budów		**2 267**
16	zaświadczenia o samodzielności lokali		**7 833**
17	postanowienia o odmowie wydania zaświadczenia o samodzielności lokalu		**12**
18	zaświadczenia inne (np. o ostateczności decyzji, o przyjęciu zgłoszenia prowadzenia robót budowlanych, zmiany sposobu użytkowania)		**3 447**
19	postanowienia opiniujące podział geodezyjny		**382**
20	zaświadczenia dotyczące planów miejscowych		**330**
21	wypisy i wyrysy z obowiązujących planów miejscowych		**1 212**
	w tym: dla WNS	**187**	
	dla WSR	**47**	
	dla WMK	**26**	
	dla WSP	**31**	
22	opinie urbanistyczne, pisma w sprawie planów miejscowych (w tym wyrysy i wypisy z nieobowiązujących planów miejscowych)		**151**
	w tym: dla WNS	**12**	
	dla WSR	**10**	
	dla WMK	**8**	
	dla WSP	**5**	
	dotyczące niejasnych zapisów mpzp	**93**	
23	wykazy decyzji dla BRW		**31**
24	skargi		**1**
25	wnioski		**0**

ILOŚĆ PRZYJĘTYCH WNIOSKÓW I WYDANYCH DOKUMENTÓW
ILOŚĆ
70 000
60 000
50 000
40 000
30 000
20 000
10 000
0
25531
51413
61738
7692
1557
3270
25340
4234
23323
48199
58380
7180
1278
3218
22430
3958
24329
46514
57729
6591
1120
2890
23901
3647
21338
43543
49820
6785
1026
2863
15132
3770
21847
44675
48264
6729
912
2967
11610
3750
2007 r.
2008 r.
2009 r.
2010 r.
2011 r.
LATA
WNIOSKI I ZGŁOSZENIA
WSZYSTKIE WPŁYWAJĄCE DOKUMENTY
WSZYSTKIE WYDANE DOKUMENTY
DECYZJE RAZEM
WARUNKI ZABUDOWY I LOKALIZACJA INWESTYCJI CELU PUBLICZNEGO
POZWOLENIA NA BUDOWĘ
ZAŚWIADCZENIA
POSTANOWIENIA

Zestawienie wpływu i sposobu załatwiania skarg/wniosków w latach: 2007-2011

Dokumenty wydane w 2011 r.

W 2011 r. ilość wpływających do Wydziału wniosków i podań pozostaje na poziomie z lat poprzednich.

Brak planów miejscowych na wielu terenach miasta (pokrycie obszaru gminy Wrocław planami na koniec 2010 r. wynosi ok. 47,5%) powoduje, że podmioty podejmujące działania inwestycyjne muszą uzyskać decyzje zawierające ustalenia dotyczące przeznaczenia terenu (zastępujące plany). To samo dotyczy terenów, na których coraz częściej, wyrokami sądów, plany są unieważniane. Coraz częściej wpływają wnioski o ustalenie warunków zabudowy dla obszarów, dla których, ze względu na ich wielkość, położenie i warunki uzbrojenia, rozstrzygnięcia dotyczące zagospodarowania przestrzennego powinny być podejmowane w ramach ustaleń planu miejscowego. Sytuacja taka ma negatywny wpływ na działania inwestycyjne w mieście. Dodatkowo

pojawiają się bariery w postaci małej wydolności układu komunikacyjnego, co wymaga oprócz podejmowania opracowywania planów miejscowych, sporych środków w budżecie na realizację inwestycji drogowych. Coraz częściej utrudnieniem inwestycyjnym mającym swoje znaczenie w procesie decyzyjnym są negatywne opinie ZDIUM. Nową trudnością były także konsekwencje zwiększenia obszarów objętych ochroną konserwatorską.

Proces wydawania pozwoleń na budowę, pomimo braków i nieprawidłowości występujących w składanej dokumentacji zamyka się w ustawowo dopuszczonym czasie – 65 dni. Tak, jak i w latach poprzednich, Wydział nie był ukarany karą za zwłokę. W procesie tym, w przypadku inwestycji lokalizowanych na obszarach objętych planami miejscowymi, często, wobec niejednoznacznych zapisów w nich zawartych, występują trudności w badaniu zgodności projektu budowlanego z ustaleniami planu miejscowego. Niejednoznaczność ustaleń stanowi problem, z którym również niejednokrotnie zwracają się inwestorzy i projektanci. W 2010 r. wydano 110 opinii urbanistycznych dotyczących niejasnych zapisów planu. Nową i bardzo trudną sytuacją jest unieważnianie obowiązujących planów miejscowych, często w trakcie prowadzonych postępowań administracyjnych.

Z analizy wskaźników przyjętych do monitorowania zadań Wydziału wynika, że czas wydawania decyzji skrócił się w stosunku do lat poprzednich. Ponad połowa decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu wydana była w czasie **4 miesiące i krótszym niż 4 miesiące**, ponad 60 % pozwoleń na budowę wydano **w czasie krótszym niż 50% czasu** przewidzianego przez prawo budowlane, czyli w czasie do 1 miesiąca. Jakość wychodzących decyzji, mimo znacznej poprawy w stosunku do lat poprzednich, nie była w pełni satysfakcjonująca, co wykazywały decyzje kasacyjne organu drugiej instancji. Po szczegółowej analizie tych orzeczeń, okazało się, że coraz częściej Samorządowe Kolegium Odwoławcze rozstrzyga kwestie dotyczące zasad ładu przestrzennego, co według wskazań ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym może budzić wątpliwości. Korekta rozstrzygnięć drugiej instancji jest możliwa wyłącznie na wniosek stron, co w sytuacji wieloletniego oczekiwania na Wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego nie jest praktykowane. Po wymianie poglądów i doświadczeń na roboczej płaszczyźnie z członkami SKO Wydział jest w trudnej sytuacji. Z jednej strony wiążą go orzeczenia II instancji a z drugiej stosować musi całą wiedzę i odpowiedzialność zawodową dla utrzymania wymagań ładu przestrzennego, w tym urbanistyki i architektury. Zarówno decyzje o pozwoleniu na budowę, jak i w sprawie warunków zabudowy wymagają nadal doskonalenia w części uzasadnienia decyzji lub postanowienia.

Po trzech czterech latach od utworzenia stanowiska **koordynatora projektu plastycznego wystroju miasta** widać, że jest to bardzo potrzebna funkcja. Wiele zagadnień z zakresu małej architektury udało się systemowo uporządkować i zmiany zaczynają być widoczne w mieście.

PLANOWANIE PRZESTRZENNE I ROZWÓJ SPOŁECZNO-GOSPODARCZY WROCŁAWIA

ZAŁOŻENIA POLITYKI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ

Stanowią jeden z ważniejszych dokumentów określający przedsięwzięcia realizowane przez Gminę Wrocław i jej jednostki organizacyjne oraz źródła pozyskiwania dochodów w wysokości umożliwiającej realizację wszystkich zaplanowanych wydatków. Praca przy opracowaniu dokumentu „Założeń polityki społeczno-gospodarczej na rok 2012" – uchwalonego Uchwałą XIII/250/11 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 07 lipca 2011 r. obejmowała:

- opracowanie koncepcji założeń na 2012 r.,
- zbieranie wniosków od wydziałów, departamentów UMW oraz jednostek organizacyjnych gminy,

- opracowanie pierwszego projektu dokumentu,
- praca nad projektem dokumentu na komisjach i klubach Rady Miejskiej przed lipcową sesją RM,
- wprowadzenie zmian po pierwszym czytaniu dokumentu,
- praca nad drugim projektem dokumentu na komisjach i klubach Rady Miejskiej.

MONITORING REALIZACJI „ZAŁOŻEŃ POLITYKI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ WROCŁAWIA NA ROK 2011"

- przygotowanie zarządzenia Prezydenta w sprawie monitoringu „Założeń polityki społeczno-gospodarczej Wrocławia na 2011 r.",
- opracowanie wykazu jednostek organizacyjnych Urzędu, koordynatorów i wykonawców odpowiedzialnych za realizację poszczególnych zadań,
- przygotowanie korespondencji i materiałów wyjściowych dla koordynatorów zadań,
- przygotowanie korespondencji i materiałów wyjściowych dla jednostek realizujących zadania,
- zbieranie i analizowanie kart realizacyjnych poszczególnych zadań (dwa razy do roku),
- konsultacje i uzgodnienia zapisów z koordynatorami i jednostkami wykonawczymi,
- przygotowanie sprawozdania – naniesienie informacji, opracowanie redakcyjne (dwa razy do roku),

W ROKU 2011 ZAKOŃCZONE ZOSTAŁY PRACE ZWIĄZANE Z AKTUALIZACJĄ „STRATEGII ROZWOJU WROCŁAWSKIEGO OBSZARU METROPOLITALNEGO"

- zorganizowano 2 wspólne spotkania prezydentów, starostów, wójtów i burmistrzów aglomeracji wrocławskiej dotyczące form współpracy (Wołów 09marca 2011 r., 07 czerwca 2011 r. Oleśnica);
- dokonano analizy aktualności dotychczasowych ustaleń Strategii integracji gospodarczo-przestrzennej aglomeracji wrocławskiej;
- sporządzono diagnozę sytuacji gospodarczo-przestrzennej i społecznej aglomeracji;
- zrealizowano umowę z zespołem autorskim pod kierunkiem dr hab. Stanisława Korenika prof. nadzwyczajnego, który w dniu 30 kwietnia 2011 r. przekazał do Biura dzieło pt. „**Aktualizacja Strategii integracji gospodarczo-przestrzennej aglomeracji wrocławskiej".**
- prace przygotowawcze do opracowania planu zagospodarowania przestrzennego Wrocławskiego Obszaru Metropolitarnego.

DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ PROJEKTU EUROPEJSKIEGO „VIA REGIA PLUS", W KTÓRYM WROCŁAW PEŁNIŁ FUNKCJĘ PARTNERA WIODĄCEGO PROJEKTU ZW. DALEJ PARTNEREM PROJEKTU

- realizacji części merytorycznej projektu, w zakresie:
  - prezentacji analizy pt.: „Potencjały rozwojowe dla pasażerskiego transportu kolejowego wzdłuż III Paneuropejskiego Korytarza Transportowego".
  - opracowania czterech dokumentów podsumowujących prace partnerów projektu pt.: „Działania na rzecz poprawienia dostępności komunikacyjnej". Dokumenty te obejmują syntezę rezultatów oraz wnioski i zalecenia działań na przyszłość, dotyczące poszczególnych składowych pakietu roboczego WP3, wypływające ze wcześniejszych prac w projekcie.

- organizacji i uczestnictwa w spotkaniach partnerów projektu:
  - w warsztatach Koszycach (Słowacja) w dniach 4-5/04/2011 poświęconych zagadnieniom m. in. dostępności komunikacyjnej w III Paneuropejskim Korytarzu Transportowym oraz rozwojowi turystycznemu obszarowi III korytarza,
  - w warsztatach we Wrocławiu w dniach 31/03/2011-1/04/2011, (współorganizacja z Wojewódzkim Biurem Urbanistycznym) poświeconych zagadnieniom m. in.

dostępności komunikacyjnej w III Paneuropejskim Korytarzu Transportowym oraz transportowi miejskiemu i wewnątrz aglomeracji,
- grupy zarządzającej projektem: 11/05/2011 w Dreźnie,
- w warsztatach w Katowicach w dniach 20-21/6/2011 poświęconych zagadnieniom m.in. dostępności komunikacyjnej w III Paneuropejskim Korytarzu Transportowym, rozbudowie lotnisk oraz transportowi miejskiemu i wewnątrz aglomeracji,
- konferencji zakończeniowej projektu w dniach 4-5 października 2011 r., była kulminacyjnym momentem dla projektu. Zaproszeni zostali przedstawiciele partnerów, miast i regionów, instytucji zainteresowanych (np. kolejowych) i instytucji unijnych. Dwudniowa konferencja była okazją do prezentacji i promocji tego, co partnerstwo dokonało przez ponad 2,5 roku. Była też okazją do dyskusji na temat przyszłości korytarza Via Regia i roli miast węzłowych leżących w obszarze jego oddziaływania. Impreza odbyła się w Regionalnym Centrum Turystyki Biznesowej we Wrocławiu. Uczestniczyło w niej około 120 osób pierwszego dnia i 80 osób drugiego dnia.

REALIZACJA CZĘŚCI ZARZĄDCZEJ PROJEKTU – NA POZIOMIE WEWNĘTRZNYM (WEWNĄTRZ URZĘDU) ORAZ NA POZIOMIE CAŁEGO PARTNERSTWA (JAKO PARTNERA WIODĄCEGO)

- związanych były z koordynacją i zarządzaniem projektem, w tym kontaktów z partnerami, przygotowywaniem formularzy, zbieraniem danych, pomocą w sprawach budżetowo-finansowych,
- promocji projektu oraz przygotowania i prowadzenia strony internetowej,
- nadzoru nad realizacją budżetu całości projektu jak i w części przypadającej na Wrocław,
- przygotowania piątego (za okres 10/2010 - 3/2011, na kwotę 89 720,98 Euro) i szóstego (za okres 4/2011 - 12/2011) wniosku płatniczego o zwrot dofinansowania dla Władzy Wdrażającej Programy Europejskie,
- przygotowania czwartego oraz piątego raportu z postępu prac dla JTS (Wspólnego Sekretariatu Technicznego w Wiedniu.

ORGANIZACJA SPOTKAŃ PREZYDENTÓW, STAROSTÓW, BURMISTRZÓW I WÓJTÓW AGLOMERACJI WROCŁAWSKIEJ

- 09 marca 2011 r. - Wołów. Spotkanie pt.: „Qvo vadis metropolis Vratislavia in XXI century": dotyczyło m.in.:
  - w części I – prezentacji ekspertów:
    - źródła aktualności przesłanek opracowania „Strategii integracji gospodarczo-przestrzennej aglomeracji wrocławskiej" oraz podstawowe endogeniczne determinanty rozwoju metropolii na początku XXI w. (St. Korenik, K. Szołek),
    - kluczowe ustalenia diagnozy sytuacji gospodarczo-przestrzennej i społecznej aglomeracji (A. Zakrzewska-Półtorak),
    - ARAW jako istotny element wdrażania Strategii integracji gospodarczo-przestrzennej aglomeracji wrocławskiej (D. Ostrowski),
    - prezentacja wytypowanych obszarów merytorycznych wymagających zmian w Strategii, (St. Korenik, K. Szołek).
  - w części II – odbył się panel roboczy, w którym udział wzięli uczestnicy i animatorzy procesów integracyjnych obszaru aglomeracji z udziałem moderatora. Następnie podsumowano dyskusję z próbą syntezy wniosków.

- 07 czerwca 2011 r. Oleśnica . Spotkanie dotyczyło m.in.:
  - podsumowania oraz omówienia kwestii związanej z nowelizacją dokumentu „Strategii integracji gospodarczo – przestrzennej aglomeracji wrocławskiej" przez zespół autorów,
  - uzyskania rekomendacji do uchwalenia dokumentu.

DZIAŁANIA DOTYCZĄCE PRZYSTĄPIENIA DO NOWEGO PROJEKTU EUROPEJSKIEGO "INCREASING THE COMPETITIVENESS OF CITY REGIONS THROUGH INTEGRATED URBAN-RURAL DEVELOPMENT" – CITY REGIONS (WZROST KONKURENCYJNOŚCI REGIONÓW MIEJSKICH POPRZEZ ZINTEGROWANY ROZWÓJ MIAST – REGIONY MIEJSKIE)

- Projekt, którego partnerem wiodącym będzie miasto Lipsk ma być realizowany w ramach programu Europa Środkowa - Priorytet 4: Wzmacnianie konkurencyjności i atrakcyjności miast i regionów.
- Na przełomie stycznia i lutego 2012 r. Sekretariat Techniczny w Wiedniu, do którego został złożony wniosek aplikacyjny w październiku 2011 r., podejmie decyzję o zakwalifikowaniu projektu do realizacji.
- Projekt ma być realizowany od czerwca 2012 do listopada 2014 r.
- Całkowity koszt projektu wynosi 1 767 130 Euro. Koszt udziału Wrocławia w projekcie wynosi 112 000 Euro z czego 85% (95 200 Euro) poniesionych kosztów zostanie zrefundowane przez Unię Europejską.
- Projekt Regiony Miejskie ma na celu poprawę i instytucjonalizację trwałej funkcjonalnej współpracy pomiędzy miastami oraz mniejszymi jednostkami miejskimi w ramach obszarów aglomeracyjnych. To główne założenie projektu ściśle powiązanie jest z innymi celami projektu dotyczącymi wzmocnienia konkurencyjności regionów miejskich wobec inwestorów zewnętrznych, promocji atrakcyjności regionów oraz utrzymania odpowiedniej jakości ich środowiska naturalnego czy koordynacji rozwoju obszarów zurbanizowanych i ich systemów transportowych. Międzynarodowa współpraca w ramach projektu ma polegać na wypracowaniu przykładów dobrych praktyk, realizacji wspólnych działań pilotażowych w zakresie różnych, odpowiednio zdefiniowanych wspólnych obszarów zainteresowań oraz intensywnej wymianie doświadczeń pomiędzy partnerami projektu. Ponadto, współpraca w ramach międzynarodowej sieci regionów miejskich przyczyni się do wypracowania wspólnego stanowiska w celu określenia ich roli i miejsca w europejskich strategiach rozwoju.

ORGANIZACJA I OBSŁUGA ADMINISTRACYJNA MKUA

- przygotowanie wniosków o zawarcie umów - 13,
- przygotowanie rachunków za uczestnictwo w posiedzeniach Komisji – 15,
- bieżące monitorowanie środków finansowych przeznaczonych na wynagrodzenia członków Komisji,
- przygotowanie wniosku o zabezpieczenie środków finansowych na umowy o dzieło dla członków Komisji na 2012 r.
- przygotowywanie i wysyłanie zaproszeń na posiedzenie Komisji pocztą i mailem,
- zamieszczanie na stronie internetowej MKUA projektów planów,
- rezerwacja sali oraz zlecenia na kawę, herbatę i wodę,
- sporządzenie protokołu.

TWORZENIE STRONY DOTYCZĄCEJ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ ZAMIESZCZANIA W BIULETYNIE INFORMACJI PUBLICZNEJ

- ogłoszeń o przystąpieniu do sporządzenia mpzp,
- ogłoszeń dotyczących procedury postępowania w sprawie oddziaływania na środowisko,
- ogłoszeń o wyłożeniu do publicznego wglądu projektów mpzp oraz materiałów do wyłożeń (projekty uchwał, projekty rysunków planów, prognozy oddziaływania na środowisko, rysunki do prognoz),
- zarządzeń Prezydenta Wrocławia w sprawie rozpatrzenia wniosków złożonych do projektów mpzp,
- zarządzeń Prezydenta Wrocławia w sprawie rozpatrzenia uwag wniesionych do projektów mpzp.

INFORMACJE O PLANACH W TOKU NA STRONIE INTERNETOWEJ BIULETYNU INFORMACJI PUBLICZNEJ

Wprowadzono i opublikowano:
- 31 ogłoszeń o przystąpieniu do sporządzenia mpzp,
- 31 ogłoszeń dot. procedury postępowania w sprawie oddziaływania na środowisko,
- 29 ogłoszeń o wyłożeniu do publicznego wglądu projektów mpzp,
- 29 ogłoszeń z zakresu ochrony środowiska wraz z projektami uchwał, rysunkami planów, prognozami oddziaływania na środowisko, rysunkami do prognoz.

Współpracowano z Biurem Rady Miejskiej Wrocławia oraz przewodniczącą Komisji Rozwoju Przestrzennego i Architektury RMW w zakresie ogłoszeń dotyczących wyłożeń projektów mpzp. Współpracowano przy przygotowywaniu wykazu mpzp, będących w toku postępowania sądowego i aktualizowaniu go przy zmianach w tabelach dotyczących wezwań do usunięcia naruszenia interesu prawnego, planów w toku postępowania sądowego, planów miejscowych lub ich części unieważnionych prawomocnym wyrokiem sądu lub rozstrzygnięciem nadzorczym Wojewody Dolnośląskiego.

Współpracowano przy projekcie opracowania i wdrożenia systemu do publikacji wykazu danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie:
- udział w spotkaniach, których celem było określenie i uzgodnienie wymagań dotyczących systemu publikacji wykazu oraz innych założeń obejmujących realizację projektu i wdrożenie jego produktu końcowego do użytkowania w UM,
- przygotowano dla WIN zakresu informacyjnego raportów oraz pozostałych informacji istotnych na etapie inicjacyjnym projektu,
- współpracowano przy tworzeniu kart informacyjnych dla dokumentów gromadzonych w toku prac nad mpzp.

W roku 2011 realizowano:
- Udzielano odpowiedzi na pytania wpływające pocztą elektroniczną do redakcji BIP dotyczące projektów mpzp.
- Prowadzono rejestr skarg do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego związanych z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.
- Opracowano wnioski do Marszałka Województwa Dolnośląskiego o zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne dla mpzp.
- Pozyskiwano wejściowych materiałów z zasobu geodezyjno-kartograficznego niezbędnych do sporządzenia mpzp i innych opracowań planistycznych.
- Poświadczano za zgodność z oryginałem sporządzanych projektów mpzp z materiałami znajdującymi się w zasobie geodezyjno-kartograficznym.
- Sporządzano roboczych wykazów właścicieli i władających dla potrzeb mpzp i innych opracowań planistycznych.
- Sprawdzano stan prawny nieruchomości w Wydziale Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego.
- Sporządzono 30 prognoz skutków finansowych uchwalenia mpzp.

MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

W roku sprawozdawczym, w opracowaniu było ogółem **107 projektów mpzp** na różnych etapach procedury formalno-prawnej, z czego **28** uchwalono. Pokrycie Miasta jak największą ilością mpzp przyczynia się do zachowania porządku i ładu przestrzennego. Uchwalone w roku 2011 mpzp pokryły **940,03 ha powierzchni**, co stanowi **3,2 % powierzchni Wrocławia**.

Poniższa tabela przedstawia plany uchwalone (narastająco od roku 1995) oraz plany znajdujące się w opracowaniu, a zarazem procentowy udział ich powierzchni w ogólnej powierzchni Miasta.

Udział uchwalonych mpzp w powierzchni Miasta

Plany	Liczba planów	Powierzchnia [ha]	Udział w powierzchni miasta [%]
Uchwalone od 1995 r.	300	13 916,98	47,5
uchwalone – 2011 r.	28	940,03	3,2
uchwalone obowiązujące	291	13 496,76	46,1
w opracowaniu	79	4 802,52	16,4

Tereny objęte uchwalonymi mpzp po 1 stycznia 1995 r.

	II-III Kadencja RMW	IV Kadencja RMW	V Kadencja RMW	VI Kadencja RMW	Powierzchnia miasta obecnie objęta mpzp
	z uwzględnieniem uchylonych mpzp				bez uchylonych mpzp
Powierzchnia miasta objęta planami (%)	6,1	23,4	17,7	3,2	47,5
Powierzchnia miasta objęta planami (ha)	1 791	6 863,40	5193	940,03	13 916,98
Liczba planów uchwalonych	54	114	115	28	300

Liczba uchwalonych mpzp w latach 2003-2011 (z uwzględnieniem mpzp w międzyczasie Uchylonych)

Lata	Liczba planów	Powierzchnia [ha]	Udział w powierzchni miasta [%]
2011	**28**	**940**	**3,2**
2010	23	747	2,6
2009	25	1 348	4,6
2008	35	2 123	7,3
2007	30	971	3,3
2006	32	1 908	6,5
2005	22	446	1,5
2004	29	1 849	6,3
2003	32	2 680	9,2

21 stycznia 2011 r., po wejściu w życie mpzp Nowe Poświętne, Kamieńskiego Szpital (413), w pełni utraciły moc obowiązującą mpzp Kamieńskiego za szpitalem wojewódzkim (30) oraz mpzp Kamieńskiego 201-219 (44).

W przedstawionych zestawieniach pominięto unieważnione plany miejscowe oraz unieważnione części planów, w tym dwa plany unieważnione w całości w roku 2011:

- mpzp Księże Małe i Wielkie (244), ze względu na stwierdzenie nieważności uchwały nr L/1466/10 RMW z dn.20 maja 2010 r. – wyrok WSA z 10 lutego 2011 r. (orzeczenie prawomocne z dniem 20 lipca 2011 r.),
- mpzp Gaj Centrum (382), ze względu na stwierdzenie nieważności uchwały nr XLII/1311/09 RMW z 3 grudnia 2009 r. – wyrok WSA z 16 lutego 2011 r. (orzeczenie prawomocne z dniem 6 października 2011 r.).

W roku 2011 do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego wniesiono za pośrednictwem Rady Miejskiej Wrocławia 19 skarg na uchwały w sprawie uchwalenia mpzp. Wojewoda Dolnośląski wydał 4 rozstrzygnięcia nadzorcze unieważniające w mpzp wybrane zapisy (dotyczące regulacji związanych z ochroną dziedzictwa kulturowego).

Sporządzono także szereg dodatkowych opracowań i analiz związanych z rozwojem i zagospodarowaniem przestrzennym Miasta.

KONCEPCJE I STUDIA FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNE

- Zagospodarowanie terenów wzdłuż Autostradowej Obwodnicy Wrocławia - analiza przestrzeni publicznych, terenów zielonych, komunikacji pieszej, rowerowej, lokalizacja ekranów akustycznych i możliwości ich likwidacji, analiza zabudowy 3D, przygotowanie wytycznych urbanistycznych do prowadzenia szczegółowych projektów.
- Studium możliwości realizacji zabudowy mieszkaniowej w ramach przedsięwzięcia mającego na celu powtórzenia założenia tzw. wzorcowego osiedla mieszkaniowego „WUWA II" przewidzianego przy ul. Kosmonautów - uwarunkowania urbanistyczno-architektoniczne oraz historyczne, analiza przykładów realizacji podobnych przedsięwzięć na świecie, oszacowanie ogólnych kosztów związanych z realizacją inwestycji, opracowanie wytycznych urbanistycznych całego analizowanego obszaru.
- Koncepcja rozwoju rejonu pomiędzy ul. Legnicką i Strzegomską, wraz z pl. Strzegomskim, Dworcem Mikołajów i Wzgórzem Mikołajskim.
- Studium krajobrazowe dla trasy W-Z, wraz ze szczegółowymi rozwiązaniami przestrzeni publicznych w ciągu trasy.
- Koncepcja zorganizowania placu przy ul. Eugeniusza Gepperta i przejścia przez trasę W-Z.
- Koncepcja funkcjonalno-przestrzenna zespołu urbanistycznego aktywności gospodarczej Ligota.
- Koncepcja modernizacji ulicy kard. Stefana Wyszyńskiego.
- Koncepcje funkcjonalno-przestrzenne opracowane w celu wytypowania obszarów, dla których będą sporządzane miejscowe plany:
  - dla części zespołu urbanistycznego ośrodka usługowego Złotniki Centrum;
  - dla zespołu urbanistycznego kameralnego Krzyżanowicka;
  - dla obszaru Zakrzowa;
  - dla obszaru przy ul. Powstańców Śląskich (jako fragment Borka);
  - dla obszaru w rejonie Osobowic.

ANALIZY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNE

- Teren Kampusu Uniwersytetu Wrocławskiego w kwartale ulic Szczytnickiej, Polaka, Joliot-Curie i Wyszyńskiego – uporządkowanie wnętrz urbanistycznych, określenie pól pod zabudowę i wskaźników zabudowy, przeprowadzone wraz z inwentaryzacją urbanistyczną, konsultacjami z pełnomocnikami inwestora oraz finalnym określeniem wytycznych do zagospodarowania tego terenu.
- Usytuowanie obiektów pływających o funkcjach mieszkaniowych, usługowych i rekreacyjnych tzw. "domów na wodzie" na obszarze Wrocławskiego Węzła Wodnego oraz obsługa śródlądowego transportu pasażerskiego, przegląd przykładów podobnych realizacji na świecie oraz wniosków złożonych przez inwestorów, propozycja lokalizacji dla poszczególnych typów obiektów, w tym obiektów związanych z obsługą EURO 2012, przygotowanie mapy różnych typów i funkcji obiektów pływających w oparciu o materiały i propozycje przekazane przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej oraz Urząd Żeglugi Śródlądowej.
- Możliwość likwidacji garaży w rejonie ścieżki kulturowej Czterech Świątyń - realizacja założeń planu w kontekście nowych inwestycji.
- Lokalizacja stacji bazowych telefonii komórkowej w rejonie Rynku i Starego Miasta.

- Możliwość rozbudowy cmentarza komunalnego na Jerzmanowie (w związku z wnioskiem o zmianę mpzp obszaru zawartego między ulicami Piołunową a Osiniecką, obręb Jerzmanowo we Wrocławiu).
- Ocena intensywności zabudowy w rejonie ul. Wiwulskiego w oparciu o mpzp.
- Ocena intensywności zabudowy w rejonie ul. Królewieckiej w oparciu o mpzp Maślic Małych (inwestycja DACHBUD).
- Możliwość zagospodarowania terenu Hutmenu, w tym Hali Hutmenu.
- Możliwość rozwoju Cmentarza Osobowickiego.
- Możliwość przejęcia od GDDKiA terenów komunikacji drogowej graniczących z AOW na rzecz miasta, w kontekście przyszłego i obecnego zagospodarowania terenów wzdłuż AOW.
- Możliwość realizacji zabudowy na obszarze Wysp Bielarskiej i Słodowej (obszar dawnego Młynu św. Klary we Wrocławiu) w oparciu o mpzp Drobnera Wyspy.
- Rewitalizacja Nadodrza - analizy terenów – opracowania wspomagające Biuro Rozwoju Gospodarczego.
- Możliwość lokalizacji bazy technicznej do obsługi AOW przy Autostradowym Węźle Widawa we Wrocławiu.
- Modernizacja ulicy kard. Stefana Wyszyńskiego - przygotowanie wytycznych urbanistycznych do prowadzenia szczegółowych projektów.
- Możliwość realizacji zabudowy na obszarze Wyspy Piasek.
- Śródmiejska Trasa Południowa i jej otoczenia w odniesieniu do problemu kształtowania tkanki miejskiej, istniejącej i projektowanej zabudowy, właściwy przekrój funkcjonalny ulicy.
- Modernizacja terenu Dworca kolejowego Wrocław - Brochów - zwiększenie wielofunkcyjności miejsca, poprawa kontaktu z centrum osiedla i odgrywanej w nim roli oraz uregulowanie kwestii dojazdów i dojść.
- Uzupełnienie zabudowy w kwartale ulic Świeradowskiej, Niemczańskiej, Działkowej i Borowskiej.
- Obszar wzdłuż ul. Świeradowskiej, od ul. Bardzkiej do ul. Borowskiej - sytuowanie nowej zabudowy, tworzenie przyjaznych dla mieszkańca przestrzeni publicznych; wyznaczenie obszarów dla nowych planów miejscowych, których sporządzenie byłoby konieczne dla kompleksowego opracowania większego obszaru na osiedlu Gaj.
- Możliwość wkomponowania w obszar przestrzeni publicznej zbiornika retencyjnego projektowanego w rejonie ulic Buforowej, Terenowej i Konduktorskiej.
- Możliwość przeprowadzenia kolejki linowej przez Odrę i jej oddziaływanie na korytarze ulic, ciągów pieszych, makrownętrze rzeki, kompozycja zespołu urbanistycznego Na Grobli oraz ekonomia zagospodarowania terenów pod zabudowę.
- Koncepcja dla obszaru w rejonie ulic Pilczyckiej i Lotniczej.
- Nowe warianty przebiegu drogi wojewódzkiej Bielany–Łany–Długołęka, w związku z utworzeniem obszaru Natura 2000 poza granicami Wrocławia, dostosowanie do nowego przebiegu drogi B-Ł-D, Trasy Swojczyckiej.
- Program przygotowania ofert terenów pod zabudowę mieszkaniową - analiza danych mających na celu wyznaczenie nowych terenów do Programu, szczegółowa analiza dla obszaru ogrodów działkowych PZD przy ul. Hutniczej, analiza dotycząca planowanej ilości mieszkańców na terenach wyznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego – określenie istniejącej oraz planowanej liczby mieszkańców.

ANALIZY LOKALIZACYJNE WRAZ Z OCENĄ MOŻLIWOŚCI REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ

- Inwestycje w obszarze Bieguna Nauki i Innowacji na Praczach Odrzańskich.
- Obsługa komunikacyjna drogami wewnętrznymi na terenach TBS.
- Zabudowa na terenie przy GPZ Klecina.
- Wyznaczenie terenów dla lokalizacji:

- hali sportowej do 3000 miejsc;
- domów opieki społecznej;
- cmentarzy dla psów;
- placów zabaw dla psów;
- toru samochodowego na Strachowicach;
- IMAXA na obszarze Pafawagu.

- Wyznaczenie obszarów stanowiących rezerwy terenowe dla realizacji nowych ogrodów działkowych oraz wybór terenów zamiennych dla likwidowanych ogrodów działkowych (Sołtysowice, Wał Kozanowski).
- Analizy wykonane w oparciu o zawiadomienia Wydziału Architektury i Budownictwa o wszczęciu postępowań administracyjnych w sprawie wydania warunków zabudowy.

WYTYCZNE URBANISTYCZNE, OPRACOWANIA SPECJALNE I PREZENTACJE

- Przedsięwzięcie „Plac Społeczny":
  - Marketing Urbanistyczny - przygotowanie folderów reklamowych, plakatu reklamowego, wizualizacji, filmu reklamowego, strony internetowej;
  - etapowanie realizacji zagospodarowania obszaru;
  - obliczenia szacunkowych kosztów realizacji dla różnych wariantów realizacji.
- Pomniki Aniołów Wolności – przykłady ze świata oraz wybór lokalizacji we Wrocławiu.
- Wytyczne do ustalenia warunków zabudowy dla budynku w rejonie pl. Strzegomskiego.
- Wytyczne do konkursu na opracowanie koncepcji zagospodarowania rejonu podziemnego przejścia na ulicy Świdnickiej.
- Wytyczne do „Projektu przebudowy skrzyżowania ul. Bolesława Drobnera i Stanisława Dubois".
- Wkład do wytycznych konkursowych na opracowanie koncepcji urbanistyczno-architektonicznej wschodniej części Wyspy Pomorskiej.
- Standaryzacja zapisów dotyczących maskowania anten telefonii komórkowej, wzory do stosowania przy regulacjach w planach miejscowych.
- Opracowanie standardów zapisów dotyczących terenów lasów, wzory do stosowania przy regulacjach w planach miejscowych.
- Wyznaczenie przebiegu infrastruktury do projektowanej elektrociepłowni przy ul. Obornickiej - trasa gazociągu i ciepłociągu.
- Udział w przygotowaniu wystawy „Brochów wczoraj i dziś" – przegląd materiałów historycznych, plany miejscowe, analizy funkcjonalno-przestrzenne, wizualizacje.
- Wykład i prezentacja dla studentów II roku kierunku administracji na Wydziale Prawa dotyczącego procedury sporządzania planów miejscowych.
- Referat, prezentacja i publikacja w ramach Polsko-Niemiecko-Czeskiego Przeglądu Opracowań Planistycznych: „Przestrzenie publiczne w planach miejscowych – różnorodność problemów, rozwiązań projektowych i sposobów realizacji" - prezentacja opracowań projektowych sporządzonych w BRW.
- Natężenie ruchu na ul. Szewskiej - materiał dla Przewodniczącego Rady Miejskiej.
- Studium, plany miejscowe, decyzje administracyjne oraz ich podstawy prawne – materiały na szkolenie radnych.
- Opracowanie dotyczące Hali Stulecia i Alei Wielkiej Wyspy na potrzeby misji Unesco we Wrocławiu.
- Wytyczne do konkursu WUWA dla Zespołu ds. Zarządzania Projektami UMW.

PLANOWANIE KOMUNIKACJI, INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I ŚRODOWISKA

W roku 2011 zrealizowano następujące zadania i sporządzono:

- opracowania ekofizjograficzne do **23** projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,

- prognozy oddziaływania na środowisko do **44** projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w tym aktualizacji prognoz do opracowań sporządzonych wcześniej,
- opracowania komunikacyjne do **26** projektów planów miejscowych,
- tekst uchwały dla zagadnień transportowych do **29** projektów planów miejscowych,
- tekst uchwały dla zagadnień infrastrukturalnych do **28** projektów planów miejscowych,
- inwentaryzację sieciową do **30** projektów planów miejscowych,
- w zakresie modelowań komunikacyjnych dokonano:
  - aktualizacji oraz wprowadzania i uszczegółowiania danych mających wpływ na ruch komunikacyjny w mieście (dane demograficzne, prognozy inwestycji drogowych, infrastrukturalnych i urbanistycznych), aktualizacji i weryfikacji zasobu sieci modelowych Wrocławia i aglomeracji w oparciu o KBR2010;
  - rozbudowy i usprawnienia działania narzędzi wspomagających modelowania, służących m.in. obliczania więźb ruchu za pomocą modelu pośrednich możliwości, manipulacji danymi o ruchu (edytor macierzy), konwersji danych między oprogramowaniem itp.;
  - dalszego wdrażania nowego oprogramowania służącego do modelowań komunikacyjnych - VISUM firmy PTV Vision, wraz z pracami służącymi przeniesieniu modelu komunikacyjnego na nową platformę programistyczną;
  - modelowań komunikacyjnych i prognozy ruchu związanych z wariantowaniem i priorytetyzacją rozwiązań planistycznych i urbanistycznych – przewidywany wpływ różnych rozwiązań organizacji ruchu na ruch komunikacyjny w skali miasta m.in. dla rejonów Wielkiej Wyspy;
  - modelowań komunikacyjnych i prognozy ruchu dla wielowariantowych rozwiązań.

Sporządzono również:
- mpzp dla rejonu ulicy Beskidzkiej we Wrocławiu - LIII/1519/10 z dnia 08 lipca 2010 r.,
- mpzp w rejonie ulic Pawłowickiej i Daliowej we Wrocławiu - uchwała RMW nr V/42/11 z dnia 20 stycznia 2011 r., w tym: współudział w opracowaniu koncepcji projektu planu.

Ponadto wykonano szereg ważnych opracowań i działań dotyczących:
- **analiz komunikacyjno-przestrzennych do:**
  - Dworca Mikołajów – analiza możliwości przekształceń istniejącego układu dla potrzeb integracji transportu publicznego,
  - różnych obiektów w mieście,
  - tematu wielkich miast Polski (Analiza Raportu),
  - Dworca Świebodzkiego – wariantowanie rozwiązań komunikacyjnych,
  - Dworców autobusowych – analiza rozwiązań europejskich i uwarunkowań Wrocławia,
  - Propozycji inwestycyjnych do WPI,
  - Stacji bazowych telefonii komórkowej,
  - Metra we Wrocławiu – analiza potrzeb i możliwości,
  - Linii 400KV i gazociągu wysokiego ciśnienia dla potrzeb Elektrociepłowni przy ul. Obornickiej – przebieg trasy.

- **Placu Społecznego:**
  - plan działań dla zagospodarowania placu Społecznego,
  - analiza możliwości etapowania zagospodarowania placu,
  - współpraca przy opracowaniu SIWZ do przetargu na 1 etap dokumentacji projektowej,
  - udział w naradach i spotkaniach konsultacyjnych,
  - przygotowanie modelowań komunikacyjnych dla rozwiązań na placu,
  - spotkania konsultacyjne z Projektantami wybranymi w przetargu.

- **Kompleksowego Badania Ruchu dla Wrocławia (KBR) – Projekt nr 100:**
  - prowadzenie Projektu w ramach listy projektów UM,
  - współpraca z wykonawcą KBR,
  - odbiór badań,
  - prezentacja badań dla UM i mediów.

- **Unesco**:
  - opracowanie tematu Hali Stulecia i Alei Wielkiej Wyspy na potrzeby misji Unesco we Wrocławiu,
  - analiza zaskarżenia decyzji środowiskowej dla mostu Wschodniego,
  - przygotowanie prezentacji w wersji polskiej i angielskiej,
  - opracowanie listu do Unesco.

- **Prezentacji:**
  - warsztaty WUWA II – prezentacja uwarunkowań komunikacyjnych,
  - Metro we Wrocławiu – możliwości i uwarunkowania,
  - Kopenhaskie inspiracje – prezentacja dla UM po wizycie u prof. Ghela.

- **Wytycznych:**
  - komunikacyjnych dla elementów układu transportowego, w tym m.in. dla: ul. Dubois-Drobnera, Braniborskiej, Mińskiej.

- **Opiniowania**:
  - opinie komunikacyjne – 47 opinii skierowanych do wydziałów UM, ZDiUM-u lub innych podmiotów związanych z zagadnieniami transportowymi
  - opinie infrastrukturalne pomocnicze – 198 opinii pomocniczych do WAiB i innych instytucji.

UDZIAŁ W SPOTKANIACH I RADACH TECHNICZNYCH BRANŻOWYCH

- W zakresie tematyki komunikacyjnej w DSDIK, ZDiUM, WIM, WI, dotyczących koordynacji planowanych zadań komunikacyjnych w mieście oraz sprawdzania zgodności inwestycji drogowych z planami rozwoju m.in. drogi wojewódzkiej BŁD, Buforowa, Oś Inkubacji, Przyjaźni, Dubois-Drobnera, Wyszyńskiego, Podwale-Krupnicza, Pułaskiego, Miłoszycka, Braniborska.
- Członkostwa w zespole ds. zagospodarowania pól irygacyjnych we Wrocławiu.
- Zespołu ds. procedur środowiskowych w projekcie ochrony przeciwpowodziowej dorzecza Odry, organizowanych przez Biuro Koordynacji Projektu oraz Biuro Programu Odra 2006.
- Zespołu Specjalistów Oceny Projektów Inwestycyjnych, działającym przy Dolnośląskim Zarządzie Melioracji i Urządzeń Wodnych we Wrocławiu, prowadzącym zadanie w ramach modernizacji WWW.
- Dotyczącym „Naprawczego Programu Ochrony Powietrza dla strefy Aglomeracji Wrocławskiej" organizowanym przez WSR.
- związanym z opracowaniem projektu planu zadań ochronnych dla obszarów NATURA 2000 PLH020036 Dolina Widawy i PLH020069 Las Pilczycki w ramach Zespołu Lokalnej Współpracy, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska we Wrocławiu, grudzień, Wrocław.

INNE DZIAŁANIA

- Prezentacja wrocławskiej strefy stadionowej dla radnych z Lublina.
- Udział oraz pomoc w przygotowaniu i prowadzeniu warsztatów ze studentami z Bolonii.
- Prezentacja i udział w debacie o Wrocławiu „Przestrzenie publiczne" –analiza nieruchomości TBS.

- Przygotowano wytyczne do opracowania koncepcji sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągowej, we współpracy z MPWiK w celu wykorzystania ich w środowisku GIS i współpraca z tym zespołem w ich wdrożeniu.
- Przygotowano wariant zbiornika B-9 na Stabłowicach.

INFORMACJA PRZESTRZENNA

Do ważniejszych zadań w roku sprawozdawczym należało w szczególności:

- opracowanie zasad aktualizacji i rozwoju wybranych baz danych SIP, w tym dla baz:
  - paszportyzacji sieci teleinformatycznej: uruchomienie stanowisk ZDiUM do zdalnej współpracy (ustalenie łączności),
  - placówek oświaty: integracja systemu Edukacji z SIP w zakresie współdzielenia bazy placówek oświaty, bazy referencyjnej adresów i obsługi procesu rekrutacji (udostępniania informacji o odległości od placówek),
  - adresów - wdrażania uzgadniania adresów z baz dziedzinowych z danymi referencyjnymi,
  - wspomagania modernizacji bazy podatków od nieruchomości i jej integracji z WPSIP,
  - obiektów POI – wdrażanie aplikacji dla pozyskiwania danych oraz rozbudowa funkcjonalności aplikacji,
  - koncepcje sieci wod-kan. – uzgodnienie z MPWiK standardu pozyskiwania koncepcji,
  - monitoring WPI – poprawa reguł zasilania danymi z SMP,
  - ustalenie łączności, instalacje oprogramowania, szkolenie pracowników,
  - testowanie przydatności nowych źródeł danych dla aktualizacji modelu 3D i dla wspomagania prac jednostek urzędu i gminy – Cycloramy;
- przeniesienie danych SIP do odwzorowania PUWG 2000 (transformacja zbiorów danych rastrowych, w tym skanów dokumentów planistycznych; transformacja danych);
- wdrożenie nowych rozwiązań (baz danych, narzędzi oraz serwisów intranetowych Open GIS), w tym: przeprowadzenie korekt powdrożeniowych aplikacji intranetowych opartych na technologii „REST", opracowanie narzędzi dla aktualnych serwisów mapowych;
- organizacja i wdrożenie nowych mapowych serwisów tematycznych intra i internetowych (Rejony szkolne – serwis dla uzgodnień, Informator dla CKM, Inwestycje miejskie, wypisy i wyrysy MPZP, nowe WPI, ZUDP, ochrona konserwatorska, zagrożenie powodzią);
- udostępnienie w Internecie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (mpzp) w różnych formatach;
- budowa bazy ustaleń i dokumentów mpzp (aktualizacja danych, prace koncepcyjne nad modelem danych w kontekście wymagań interoperacyjnego łączenia baz danych i map tematycznych);
- przygotowanie budowy wirtualnego miasta w zakresie rozpoznania wymagań dot. danych 3D dla analiz w skali miasta; prace nad elementami modelu terenu dla centrum miasta;
- rozpoznanie potrzeb jednostek organizacyjnych gminy na dostęp do baz danych i narzędzi SIP, w tym szczegółowo sytuacji stanu posiadania i potrzeb projektów ITS (Systemu Inteligentnego Transportu) oraz MPWiK w ramach opracowania formalnych i technicznych podstaw działania SIP w gminie; wstępna ocena zasadności zawarcia umowy korporacyjnej z licencjodawcą oprogramowania GIS (ESRI);
- opracowanie projektu i realizacja informatyczna serwisu www.geoportal.wroclaw.pl, jego utrzymanie, rozwój merytoryczny oraz informatyczny, monitoring prawidłowości działania i odwiedzin map internetowych oraz geoportalu, uruchomienie angielskiej wersji geoportalu;
- administracja użytkownikami intranetowego portalu mapowego;

- analiza obecnych rozwiązań (struktura, procedury importu itp) i współpraca przy przygotowywaniu nowego narzędzia dla rejestrów decyzji WAB;
- włączenie do bazy danych uproszczonych planów urządzenia lasu, inwentaryzacji stanu lasów;
- prowadzenie rejestrów wniosków o sporządzanie lub zmianę planów oraz wniosków o zmianę Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wrocławia i ich analiza;
- opracowanie wytycznych dla rozwiązań GIS w ramach koncepcji ITS;
- rozpoznanie możliwości i zbadanie zapotrzebowania jednostek Gminy na ortofotomapę, negocjacje wspólnych zakupów, przygotowanie przetargu i umowy na zakup aktualnej (październik 2011) ortofotomapy;
- przeprowadzenie rozpoznania w zakresie podstaw prawnych i standardów dla metadanych;
- przeprowadzenie rozpoznania w zakresie podstaw prawnych i standardów dla modelu danych planu i ich znaczenia dla modelu przyjętego w UM Wrocławia;
- testowanie kolejnych wersji aplikacji do edycji geometrii MPZP, edytora tekstu mpzp (ETU);
- prowadzenie monitoringu, wykonywanie analiz oraz udostępnianie raportów i statystyk dotyczących mpzp oraz realizowanych procedur planistycznych;
- przygotowanie programu i materiałów oraz przeprowadzenie szkoleń pracowników UM: „Podstawy ArcGIS", „Narzędzia MPZP", „Edycja w ArcMap";
- analizy i modelowania na potrzeby Biura i innych wydziałów Urzędu, w tym: analiza zbioru budynków Wrocławia, analizy rozwoju i zainwestowania dla obszarów Kowale, Wrocławski Park Technologiczny, Strzegomska, analiza wysokościowa dla Placu Społecznego, wyszukiwanie terenów przeznaczonych m.in. na zabudowę mieszkaniową, obiekty hotelowe, handel detaliczny, aktywność gospodarczą, obiekty oświatowe, żłobki, hale sportowo-widowiskowe, lasy, rolnictwo;
- przygotowanie danych do opracowania mapy akustycznej wzdłuż linii kolejowych;
- zebranie danych demograficznych dla potrzeb opracowania nowej mapy akustycznej dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów;
- przygotowanie danych o liczbie studentów oraz liczbie ludności w mieście, mieszkań oddanych do użytkowania oraz zasobach mieszkaniowych w wybranych miastach w latach 2009-2010, danych dla potrzeb prezentacji przemieszczeń seniorów, informacji dot. podatników podatku dochodowego od osób fizycznych, danych o ludności wg kwartałów dla potrzeb rewitalizacji osiedla Nadodrze, potrzeb oświatowych dla osiedli Stabłowice i Maślice;
- opracowanie powierzchni stożkowej nalotu dla lotniska Strachowice w postaci modelu TIN i DTM;
- opracowanie testowego modelu wprowadzania i utrzymywania zbioru metadanych dotyczących MPZP w programie Microsoft Access;
- analiza zgodności kategorii przeznaczenia terenów stosowanych w MPZP z systemem klasyfikacyjnym HILUCS przygotowanym na potrzeby wdrażania INSPIRE w planowaniu przestrzennym;
- przygotowanie propozycji nowego podziału miasta na osiedla dla Komisji RM;
- przygotowanie graficznego podziału miasta na rejony podległe poszczególnym Komendom Policji oraz danych o lokalizacji poszczególnych posterunków policji;
- przygotowanie danych dla prezentacji nt. zieleni, stacji kolejowych w mieście;
- aktualizacja danych dla Programu mieszkaniowego, danych ZZK;
- pozyskanie z systemu REGON oraz danych o placówkach ZOZ z wojewódzkiego rejestru zoz;
- przygotowanie warstw tematycznych o lokalizacji obiektów: stacje benzynowe i stacje kontroli pojazdów, punkty pomiarów wagi pojazdów;
- przygotowywanie i wydawanie danych cyfrowych i map o różnej tematyce i różnym podmiotom;

- zebranie i wprowadzenie danych do systemu na potrzeby konkursu „Najlepsze praktyki regionalnych SDI 2011";
- udział w opracowaniu mpzp:
  - obszaru położonego w rejonie ulic: Koreańskiej, Woskowej i Alei Róż, obszaru położonego w rejonie ulic: Rogowskiej i Żernickiej,
  - obszaru położonego w rejonie ulic: Rogowskiej i Żernickiej we Wrocławiu,
  - obszaru Muchobór Wielki Wypoczynkowy we Wrocławiu;
- wydawanie wypisów i wyrysów, opinii, informacji publicznej na podstawie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wrocławia oraz sporządzanych mpzp.

OCHRONA ZABYTKÓW

Do ważniejszych zadań w roku sprawozdawczym należało w szczególności:
- Realizowano uchwałę Nr LIV/3242/06 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie przyjęcia zasad i trybu udzielania dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków niestanowiącym wyłącznej własności Gminy Wrocław. Zadanie zrealizowano na kwotę **4 163 960,93 zł** na remont **19 kam**ienic.
- Realizowano zadanie publiczne z zakresu ochrony dóbr kultury, polegające na prowadzeniu prac konserwatorskich oraz robót remontowo-budowlanych obiektów sakralnych oraz świeckich, ruchomych i nieruchomych, wpisanych do rejestru zabytków, położonych na terenie Wrocławia. Zadanie zrealizowano na kwotę **6 129 431,49 zł**. Dofinansowano **32 obiekty 30 organizacji pozarządowych**.
- Wykonano karty ewidencji zabytków. Zadanie zrealizowano na kwotę 14 720 zł.

W ciągu roku 2011 wydano:
- **1 162 decyzje konserwatorskie,**
- **220 postanowień konserwatorskich,**
- **160 opinii konserwatorskich.**

ZIELEŃ MIEJSKA

W roku 2011 zadania przedmiotowego zakresu realizowane były poprzez:
- zarządzanie terenami zieleni miejskiej,
- bieżąca konserwacja posiadanych zasobów zieleni miejskiej o powierzchni 2 396,52 ha, w tym:
  - parki – 557,90 ha
  - zieleń przyuliczna - 513,79 ha
  - lasy komunalne - 1 128,42 ha
  - zieleńce - 117,75 ha
  - zieleń tymczasowa i nieurządzona - 78,66 ha
- rewaloryzacja posiadanych zasobów zieleni ze szczególnym uwzględnieniem obiektów wpisanych do rejestru zabytków,
- nasadzenia uzupełniające drzew i krzewów na terenach zieleni parkowej, przyulicznej i na zieleńcach,
- ukwiecanie terenów zieleni miejskiej,
- kontrola prawidłowości prowadzonych nasadzeń i jakości dostarczanego materiału roślinnego,
- prace interwencyjne,
- przygotowanie dokumentacji projektowo – kosztorysowych niezbędnych do realizacji zadań inwestycyjnych i remontowych w zakresie zieleni.

WYDATKOWANE ŚRODKI FINANSOWE NA REALIZACJĘ ZADAŃ

DOCHODY

W 2011 r. Zarząd Zieleni Miejskiej uzyskał dochody w kwocie 2 348 852,36zł.
Planowane na 2011 r. dochody wykonano ogółem w 148,66 %
Plan dochodów został znacząco przekroczony na zadaniach:

- sprzedaż drewna opałowego na kwotę 94 822,70 zł, wykonanie planu w **158,04%**, sprzedano 1 195,29 m^3 drewna pochodzącego z wycinki martwych drzew z terenów zieleni miejskiej i lasów komunalnych. Osiągnięcie tak wysokiego wskaźnika wykonania było spowodowane postępującym zamieraniem dębów (zwłaszcza w lasach komunalnych). Zjawisko to ma tendencję wzrostową. W związku z powyższym, dla utrzymania właściwego stanu sanitarnego lasów komunalnych prowadzi się cięcia sanitarne (usuwanie martwych, suchych drzew) w zwiększonym zakresie do planowanego,
- dochody nieplanowane na kwotę 37 375,29 zł pochodziły z kar umownych i odsetek bankowych,
- dzierżawy gruntów na kwotę 1 680 635,71 zł, wykonanie planu w kwocie **168,06 %**,
- Przekroczenie wykonania planu było spowodowane zwiększoną ilością wystąpień o odpłatne udostępnienie terenu oraz z większej ilości czasowo dzierżawionych terenów pod inwestycje,
- wpływ z usług na kwotę 96 651,86 zł, wykonanie planu w **120,81 %** spowodowane było zwiększonymi wpływami za sprzedaż mediów (energia, woda),
- sprzedaż biletów wstępu do Ogrodu Japońskiego na kwotę 439 366,80 zł zgodne z planem, tj. w **99,86%.**
- w sezonie zwiedzania od 1 kwietnia 2011 r. do 30 października 2011 r. Ogród Japoński odwiedziło 194 874 osób. Sprzedano bilety:
  - normalne – 117 774 szt.
  - ulgowe - 77 042 szt.
  - karnety - 58 szt.

WYDATKI

WYDATKI BIEŻĄCE

ZIELEŃ MIEJSKA I PROGRAM NASADZEŃ
Środki budżetowe - 12 530 698 zł,
Środki z opłat i kar za korzystanie ze środowiska - 8 000 000 zł,
Plan ogółem: **20 530 698 zł.**
Wykorzystanie środków na zadaniu Zieleń Miejska i Program Nasadzeń - 99,93%

Wydatki poniesiono na wykonanie zadań:

Podatek leśny. Koszt realizacji wyniósł – 15 398 zł.
Zarząd Zieleni Miejskiej odprowadził podatek leśny od zarządzanych powierzchni lasów komunalnych Wrocławia.

Rozliczenie licznikowe eksploatacji fontann. Koszt realizacji wyniósł – 275 034,10 zł
w tym: zakup wody - 85 034,10 zł,
zakup energii - 190 000,00 zł.
Zadanie obejmowało zakup energii i wody do eksploatacji systemów nawadniających, napowietrzających, fontann oraz zakup energii do oświetlenia części terenów zieleni i iluminacji obiektów zabytkowych.

Bieżąca konserwacja parków i zieleńców. Koszt realizacji wyniósł – 8 777 390,99 zł
w tym: środki budżetowe - 4 505 132,15 zł,
środki z opłat i kar za korzystanie ze środowiska 4 272 258,84 zł,
Konserwację prowadzono na terenach zieleni:

- parków i zieleńców - powierzchnia 675,65 ha
- zieleni tymczasowej i nieurządzonej – powierzchnia 78,66 ha.

Bieżąca konserwacja zieleni przyulicznej. Koszt realizacji wyniósł – 4 720 548,38 zł
w tym: środki budżetowe - 1 550 742,19 zł,
środki z opłat i kar za korzystanie ze środowiska - 3 169 806,19 zł
Bieżącą konserwację prowadzi się na terenie zieleni przyulicznej pasów drogowych, pętli tramwajowych i rezerw komunikacyjnych o powierzchni 513,79 ha. Dodatkowo prowadzi się konserwację zieleni rowów przydrożnych na powierzchni 63,04 ha.

Konserwacja Lasów Komunalnych. Koszt realizacji wyniósł – 1 611 378,07 zł
w tym: środki budżetowe - 1 053 443,10 zł
środki z opłat i kar za korzystanie ze środowiska - 557 934,97 zł
Powierzchnia terenów objętych konserwacją i pielęgnacją wynosi 1 128,42 ha.
W ramach prac konserwacyjnych na terenach leśnych wykonano cięcia sanitarne, pozyskując 734,66 m^3 grubizny, w tym:

- drewna opałowego – 544,80 m^3,
- papierówki – 189,86 m^3,
- drewna użytkowego (żerdzie) pozyskanego w ramach wykonywanych czyszczeń późnych - 50,89 m^3.

W 2011 r. zalesiono 2,35 ha gruntów w rejonie ul. Koziej wysadzając ok. 19 000 szt. sadzonek leśnych.
W ramach prowadzonych nasadzeń uzupełniających wysadzono leśny materiał roślinny:

- na powierzchniach leśnych lasów komunalnych 16 000 szt.
- na terenie Parku Leśnego Janówek 20 200 szt.

W ramach przebudowy drzewostanów starszych klas wieku obsadzono 8,04 ha luk i halizn wysadzając ok. 57 000 szt. sadzonek leśnego materiału roślinnego.
W drzewostanach młodszych do II klasy wieku - o powierzchni 195,26 ha, wykonano niezbędne zabiegi pielęgnacyjne: koszenie upraw, czyszczenia wczesne i czyszczenia późne.

Nasadzenia i ukwiecenia terenów zieleni miejskiej
Koszt dostawy materiału roślinnego w roku 2011 wyniósł ogółem: **712 075,55 zł.**
W ramach zadania dostarczono materiał roślinny do nasadzeń uzupełniających na terenach zieleni parkowej i przyulicznej oraz do ukwiecenia terenów zieleni miejskiej:

- nasadzenia uzupełniające:
  - drzewa - 693 szt.
  - Krzewy - 56 959 szt.
  - byliny - 350 szt.
  - pnącza - 3 676 szt.
- ukwiecenie miasta
  - rośliny rabatowe - 246 949 szt.

Dostarczone rośliny sezonowe wysadzono na kwietnikach o powierzchni ogólnej 38,64 arów, wykonując obsadzenia letnie i jesienno - wiosenne.

Dozór i funkcjonowanie Ogrodu Japońskiego. Koszt realizacji wyniósł – 224 205,10 zł.
W ramach zadania :

- zapewniono funkcjonowanie Ogrodu w okresie zwiedzania od 1 kwietnia do 31 października 2011 r.
- zabezpieczono ogród w okresie zamknięcia tj. od 1 stycznia do 31 marca 2011 r. oraz od 1 listopada do 31 grudnia 2011 r.

Eksploatacja oświetlenia parkowego. Koszt realizacji wyniósł – 379 537,16 zł.
Zadanie obejmuje eksploatację i konserwację oświetlenia parkowego oraz iluminację obiektów zabytkowych, będących w zarządzie ZZM.

Prace interwencyjne. Koszt realizacji wyniósł – 398 325,32 zł.

Interwencyjne prace konserwacyjne (porządkowe) prowadzono na powierzchni 78,66 ha zieleni tymczasowej.

W ramach przyznanych środków w 2011 r. wykonano dodatkowo:

- zabiegi pielęgnacyjne w zakresie chirurgii drzew na ul. Norwida,
- monitoring i deratyzację wybranych terenów zieleni miejskiej we Wrocławiu,
- prewencyjny oprysk platanów rosnących w pasie drogowym ul. Królewieckiej przeciwko antraknozie,
- tablice informacyjne i stelaże na trasie biegowej w Parku Zachodnim i Parku Grabiszyńskim,
- likwidację dzikich gniazd os i szerszeni na terenach parków i zieleńców,
- wymianę zagrażających urządzeń zabawowych na placu zabaw w Parku Marii Dąbrowskiej,
- montaż 14 szt. słupków zabezpieczających wjazd do Parku Złotnickiego i Parku Grabiszyńskiego,
- montaż mosiężnej tabliczki pamiątkowej upamiętniającej 100 Rocznicę otrzymania indywidualnej Nagrody NOBLA przez Marię Skłodowską Curie,
- uporządkowano i wykoszono poligon Wyższej Szkoły Oficerskiej przy ul. Obornickiej dla potrzeb urządzenia tymczasowych parkingów podczas Wszystkich Świętych,
- analizę glebową z uwzględnieniem zasolenia oraz oceną stanu fitosanitarnego dla lipy rosnącej w Rynku,
- dostawę 68 szt. ławek parkowych z kompletem bloczków betonowych do ustawienia na terenach zieleni miejskiej we Wrocławiu,
- badanie wody ze stawu w Parku Południowym wraz z opracowaniem dokumentacji wynikowej pod kątem stanu środowiska wodnego stawu oraz zaleceń zapewniających właściwe warunki bytowania fauny,
- ekspertyzę polegającą na badaniu statyki drzewa metodą obciążeniową typu elasto – inclino platana rosnącego przy ul. Drobnera,
- żwirowej nawierzchni amortyzującej na placu zabaw w Parku Szczytnickim przy ul. Chopina,
- dostawę kontenera sanitarnego oraz kontenera portiera na Wyspę Słodową wraz z obsługą i ochroną,
- przegląd fontann oraz karuzeli w Parku Staromiejskim - Urząd Dozoru Technicznego,
- warunki przyłączenia do sieci wodociągowej - MPWiK,
- warunki przyłączenia prądu (Park Szczytnicki, Wyspa Słodowa) - TAURON,
- wynajem tymczasowego ogrodzenia zabezpieczającego fontannę multimedialną oraz Plac Strzelecki w okresie zimowym,
- zakup znaków graficznych informujących o zakazie palenia na teren placów zabaw.

Konserwacja fontann. Koszt realizacji wyniósł – 261 943,06 zł.
Zadanie obejmuje koszt prowadzenia eksploatacji instalacji nawadniających, napowietrzających i fontann na n/w obiektach:

- napowietrzanie stawów na terenach: Parku Południowego i Nowowiejskiego oraz zieleńca przy ul. Anielewicza,
- deszczowanie trawników: na pl. Katedralnym i pl. Kościuszki, w parku Południowym od str. ul. Kutnowskiej, wokół pomnika Chopina i przy tarasie widokowym, przy Katedrze od strony południowej, na Osi Grunwaldzkiej: od ul. Norwida do Mostu Szczytnickiego i od. ul. Piastowskiej do ul. Bujwida oraz od Mostu Grunwaldzkiego do Ronda Reagana, w Ossolineum i w Ogrodzie Japońskim,
- nawadnianie kropelkowe na terenach: Promenad Staromiejskich i Parku Południowego,
- fontanny: na Promenadzie Staromiejskiej, przy ul. Przestrzennej, na Wzgórzu Słowiańskim, pl. Św.Macieja, w Parku Brochowskim, Krasnale przy Teatrze Lalek - pl. Teatralny, na Osi Grunwaldzkiej oraz przy Ossolineum,
- zdrój na Wzgórzu Partyzantów,
- punkt poboru wody w Parku Południowym przy polanie hippicznej.

Konserwacja zabytkowego Kościółka w Parku Szczytnickim. Koszt realizacji wyniósł - 7 434,30 zł.
W ramach zadania prowadzono monitoring p. poż. oraz bieżącą konserwację urządzeń monitorujących Kościółek Św. Nepomucena w Parku Szczytnickim.

Eksploatacja fontanny multimedialnej przy Hali Stulecia. Koszt realizacji wyniósł – 1 350 759,02 zł
W 2011 r. środki otrzymane na pokrycie kosztów funkcjonowania fontanny multimedialnej przy Hali Stulecia, przeznaczono na:

- uruchomienie fontanny na sezon letni 2011, bieżącą eksploatację, przygotowanie, organizację i obsługę specjalnych pokazów multimedialnych typu „show" (woda, światło, dźwięk, laser) oraz zabezpieczenie fontanny na sezon zimowy 2011-2012,
- pokrycie kosztów zakupu energii elektrycznej,
- pokrycie kosztów dostawy wody i odprowadzenia ścieków,
- ochronę i monitoring obiektu.

Odbiór ścieków. Koszt realizacji wyniósł – 10 767,35 zł.
Koszt odbioru ścieków powstałych podczas eksploatacji fontann.

Nadzory inwestorskie. Koszt realizacji wyniósł – 14 300,00 zł.
W roku 2011 zlecono pełnienie nadzorów inwestorskich i archeologicznych nad inwestycjami prowadzonymi na terenach zieleni miejskiej, w tym m.in.:

- budową postumentu i montażem pomnika Rotmistrza Witolda Pileckiego wraz z zagospodarowaniem najbliższego otoczenia,
- budową przyłącza wodno-kanalizacyjnego i przyłącza energetycznego dla potrzeb okresowo instalowanego na terenie Wyspy Słodowej kontenera sanitarnego - WC i czasowych punktów gastronomicznych ustawianych na platformach wzdłuż nabrzeża Odry.

Umowy-zlecenia, umowy o dzieło. Koszt realizacji wyniósł – 20 950,00 zł.
W ramach posiadanych środków w roku 2011 zlecano wykonanie następujących zadań:

- okresowe sprawdzanie stanu technicznego karuzeli w Parku Kopernika,
- archiwizację wybranych dokumentów ZZM,
- usługi serwisu sprzętu i oprogramowania komputerowego będącego na stanie ZZM oraz pomoc informatyczną.

Dokumentacja projektowo-kosztorysowa. Koszt realizacji wyniósł - 198 795,69 zł.
W ramach zadania wykonano:

- inwentaryzacje dendrologiczne dla terenów zieleni: części Parku Zachodniego oraz części Parku Grabiszyńskiego w sąsiedztwie projektowanego Parku p.n. „Katyńskie Dęby Pamięci",
- mapy geodezyjne do celów projektowych dla terenów: części Parku Grabiszyńskiego, Parku Zachodniego oraz terenu placu zabaw przy ul. Ziemniaczanej,
- badania hydrogeologiczne: na Promenadzie Staromiejskiej w obrębie pomnika Rotmistrza W. Pileckiego oraz na obszarze pod projektowany park p.n. „Katyńskie Dęby Pamięci",
- program funkcjonalno-użytkowy zagospodarowania zieleńca przy ul. Na Szańcach,
- projekty remontów mostków: w Ogrodzie Japońskim, w Parku Leśnickim, w Parku Brochowskim oraz na terenie zieleni przy ul. Czackiego – „Czarna Woda",
- zamienny oświetlenia Parku im. S. Tołpy,
- projekt przyłącza kanalizacyjnego dla fontanny w Ogrodzie Staromiejskim,
- projekt zabezpieczenia klonów w Rynku i przy ul. Świdnickiej.

REALIZOWANO INNE PROGRAMY

Program zieleni rozproszonej. Koszt realizacji wyniósł - 99 721,31 zł,

Powyższe środki zostały wykorzystane na pokrycie kosztów zakupu materiału roślinnego do nasadzeń na terenach zieleni miejskiej we Wrocławiu.
Ponadto zakupiono materiał roślinny na tereny innych wnioskodawców m.in. Rad Osiedli, Szkoły Podstawowej, Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii.

Program poprawy estetyki i zagospodarowanie rekreacyjne miasta. Koszt realizacji wyniósł - 499 842,94 zł.
W roku 2011 w ramach programu wykonano:

- coroczną kontrolę podstawową urządzeń na 75 placach zabaw usytuowanych w parkach i zieleńcach,
- obowiązkowe pięcioletnie przeglądy stanu technicznego urządzeń na 60 placach zabaw w parkach i zieleńcach,
- naprawy części urządzeń zabawowych na placach zabaw dla dzieci oraz na ścieżkach zdrowia w Parku: Biskupińskim, Grabiszyńskim, Zachodnim i Leśnickim oraz na terenie zieleńca przy ul. Łukasiewicza,
- remont ogrodzenia placu zabaw przy ul. Stanów Zjednoczonych,
- tablice z regulaminami użytkowania placów zabaw,
- remonty na wszystkich placach oraz wymianę części urządzeń (bujaki, huśtawki, karuzele oraz piaskownice) w Parku Szczytnickim – sektor VI, Parku Kolejowym i Złotnickim, na Wzgórzu Słowiańskim.

Usuwanie skutków klęsk żywiołowych. Koszt realizacji wyniósł – 96 966,47 zł
W ramach prac związanych z usuwaniem skutków powodzi, która miała miejsce w maju 2010 r. wykonano:

- odnowienie upraw, przepadłych w wyniku powodzi na terenie lasu Rędzińskiego na powierzchni 2,90 ha. Prace związane z odnowieniem powstałych luk i gniazd wykonano w miesiącach październik-listopad. W ramach przedmiotowych zalesień wysadzono ok. 25 000 szt. sadzonek leśnych.
- zalesienie luk i halizn w rejonie ul. Koziej o powierzchni 1,15 ha wysadzając ok. 10 000 szt. sadzonek leśnych oraz wykonano nasadzenia uzupełniające wypadłych drzew alejowych w ilości 95 szt.

Uporządkowanie terenu zieleni ul. Odkrywców 100. Koszt realizacji wyniósł – 5 999,26 zł
W 2011 r. w ramach zadania wykonano niezbędne prace pielęgnacyjne terenów zieleni wokół obiektu budowli ochronnej przy ul. Odkrywców 100.

WYDATKI INWESTYCYJNE

Program rewitalizacja zieleni miejskiej. Koszt realizacji wyniósł - 498 470,18 zł.

W ramach programu w roku 2011 realizowano następujące zadania:

- roczna pielęgnacja zieleni na obszarze od ul. Wybrzeże Wyspiańskiego do Pl. Grunwaldzkiego (strona wschodnia) –IV etap zadania „Zagospodarowanie terenu zieleni Osi Grunwaldzkiej”,
- budowa oświetlenia terenu Parki im. S.Tołpy w części pomiędzy ul. E. Stein, Nowowiejską i kard. S. Wyszyńskiego – 23 lampy parkowe i 4 naświetlacze do iluminacji kościoła św. Michała,
- montaż dodatkowych opraw oświetleniowych na słupach oświetlenia ulicznego ul. Pomorskiej w celu doświetlenia zieleńca,
- remont mostka w Parku Brochowskim,
- renowacja pomnika „Ofiar Katynia” w Parku Słowackiego,
- budowa niskiego ogrodzenia Parku Słowackiego od strony Pl. Społecznego,
- projekt zagospodarowania terenu zieleni przy Moście Szczytnickim od strony ul. Kochanowskiego wraz uzyskaniem pozwolenia na budowę,
- opracowanie koncepcji I etapu projektu zagospodarowania terenu Parku „Katyńskie Dęby Pamięci”.

Rewaloryzacja Promenady Staromiejskiej. Koszt realizacji wyniósł - 408 112,58 zł.
W ramach w/w środków w 2011 r. zrealizowano następujące zadania:

- roczna pielęgnacja zieleni terenu Promenady Staromiejskiej– IV etap zadania „Zagospodarowanie Promenady na odcinku od pl. J. Pawła II do ul. Krupniczej",
- wyposażenie terenu „Park im. M. Kopernika" w dodatkowe elementy małej architektury, w tym: tablice informacyjne, stojaki na rowery, dodatkowe zabezpieczenia parku, oraz urządzenia teletechniczne.

Rewaloryzacja Parku Szczytnickiego. Koszt realizacji wyniósł - 629 911,34 zł.
W 2011 r. w ramach posiadanych środków wykonano następujące zadania:

- budowę przyłącza energetycznego dla planowanego oświetlenia części Parku Szczytnickiego pomiędzy ulicami: Mickiewicza, Kopernika i Wystawową oraz zasilania Ogrodu Japońskiego,
- budowa placu zabaw w sektorze VIII parku, przy ul.Chopina,
- remont zabytkowego ogrodzenia przy ul. Różyckiego – II etap,
- remont mostka położonego w sektorze II parku, przy Ogrodzie Japońskim,
- remont mostka na „Czarnej wodzie" – teren parku przy ul. Czackiego,
- remonty zadaszeń pawilonów i altan w Ogrodzie Japońskim,
- remont nawierzchni pod Pergolą i w otoczeniu fontanny multimedialnej,
- zakup pomp wodnych do zbiornika w Ogrodzie Japońskim,
- opracowanie ekspertyz technicznych dotyczących obszaru Pergoli i Fontanny.

Zagospodarowanie terenu Wyspy Słodowej. Koszt realizacji wyniósł - 164 802,50 zł.
W roku 2011 w ramach przyznanych środków wykonano:

- koncepcję monitoringu wizyjnego obszaru Wyspy Słodowej wraz z Wyspą Bielarską,
- projekt i budowę przyłącza energetycznego do zasilania kontenerów sanitarnych z toaletami typu TOI-TOI oraz przyłącza energetycznego do zasilania punktów gastronomicznych sytuowanych czasowo na pływających platformach przy nabrzeżu Odry,
- projekt i budowę przyłączy wody i kanalizacji dla potrzeb czasowo ustawianych kontenerów sanitarnych z toaletami typu TOI–TOI.

Renowacja Pergoli przy Hali Stulecia. Koszt realizacji wyniósł - 449 998,57 zł.
W roku 2011 zakończono remont Pergoli przy Hali Stulecia, w tym m.in.:

- zabezpieczenia zagrożonych przęseł konstrukcji Pergoli,
- zabezpieczenie pnączy porastających konstrukcję Pergoli,
- czyszczenie strumieniowo-ciśnieniowe części elementów konstrukcji betonowych, iniekcje ciśnieniowe rys powstałych na konstrukcjach betonowych oraz reprofilację ubytków w żelbetowych i betonowych elementach konstrukcji Pergoli,
- wykonano i zamontowano nowe prefabrykowane belki żelbetowe,
- wykonano zabezpieczenia powierzchniowe części elementów betonowych pergoli oraz ręczne prace konserwatorskie na powierzchni kolumn i belek Pergoli,
- wykonano nową drewnianą konstrukcję zadaszenia wraz z pokryciem z blachy.

Budowa pomnika Rotmistrza Witolda Pileckiego. Koszt realizacji wyniósł - 224 225,59 zł.
W zakres realizowanych prac wchodziły:

- roboty rozbiórkowe i ziemne,
- wykonanie fundamentu żelbetowego pod postument wraz z zabezpieczeniem istniejącego ciepłociągu,
- przebudowa oświetlenia, wykonanie iluminacji,
- montaż pomnika,
- zagospodarowanie terenu w obrębie pomnika - nawierzchnie, trawniki i nasadzenia krzewów.

Uroczyste odsłonięcie pomnika odbyło się w maju br.

Rewaloryzacja terenu Wzgórza Polskiego – Bastionu Ceglarskiego. Koszt realizacji wyniósł - 1 000 000 zł.
W roku 2011 wykonano I etap zadania, które obejmowało swoim zakresem**:**

- uporządkowanie i zabezpieczenie terenu i ruin,
- ukształtowanie terenu - plantowanie i profilowanie skarp,
- zasypanie niebezpiecznych dołów i zagłębień,
- wykonanie linii kablowych dla oświetlenia-iluminacji wraz z montażem lamp, budowę placów, placyków i ścieżek żwirowych,
- wykonanie i montaż balustrad, bram i krat zabezpieczających skarpy,
- platformy widokowe, wejścia i otwory,
- zabezpieczające narożniki i końcówek murów,
- uzupełnienie gzymsów.

Program oświetlenia miejsc niebezpiecznych. Koszt realizacji wyniósł - 52 612,62 zł.
W roku 2011 w ramach programu wybudowano oświetlenie terenu zieleńca położonego przy ul. Mrągowskiej w celu poprawy bezpieczeństwa użytkownikom terenu zieleni, w tym placu zabaw dla dzieci**.**

Zadania współfinansowane ze środków Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego w latach 2007 - 2013.

Remont i modernizacja infrastruktury przestrzeni publicznej służącej ogółowi mieszkańców Obszaru Wsparcia. W dniu 16 marca 2010 r. uchwałą nr 4088/III/10 Zarządu Województwa Dolnośląskiego dokonano wyboru w trybie konkursowym niżej wymienionych projektów, które realizuje ZZM na terenach zieleni miejskiej we Wrocławiu:

- Przebudowa zieleńca przy placu Strzeleckim,
- Przebudowa zieleńca przy ul. Pomorskiej – Kaszubskiej,
- Przebudowa Parku Staszica.

W roku 2011 zrealizowano w/w zadania w następujących zakresach:

Przebudowa zieleńca przy Pl. Strzeleckim. Koszt realizacji wyniósł - 1 783 204,80 zł.
Teren skweru został zagospodarowany zgodnie z projektem i pozwoleniem na budowę. Przeprowadzono remont i przebudowę ciągów pieszych, wybudowano ścieżkę rowerową, plac rekreacyjno-wypoczynkowy dla osób starszych, plac zabaw dla dzieci oraz plac dla spacerów z psem wraz z toaletą dla psów. Na terenie zamontowano nowe słupy i oprawy oświetleniowe. Teren został ogrodzony niskim ażurowym odrodzeniem stalowym i wyposażony w elementy małej architektury, tj. ławki, kosze na śmieci, stojaki na rowery. Teren zagospodarowano zielenią (nasadzono drzewa, krzewów, byliny i trawy ozdobne) wraz z systemem nawadniania.

Przebudowa zieleńca przy ul. Pomorskiej-Kaszubskiej. Koszt realizacji wyniósł - 61 463,10 zł.
W roku 2011 uzyskano pozwolenie na budowę i przystąpiono do wykonywania robót budowlanych, które obejmują:

- remont istniejącego placu zabaw,
- budowę placu rekreacji ruchowej dla młodzieży i placu rekreacyjno-wypoczynkowego dla osób starszych,
- przebudowę ciągów pieszych i placyków wypoczynkowych,
- budowę wysokiego ekranu akustycznego wzdłuż ul.Pomorskiej,
- wyposażenie terenu w elementy małej architektury: ławki, kosze na śmieci, stojaki na rowery.
- w części skweru przy ul.Kaszubskiej powstała wydzielona strefa dla psów wraz z psia toaletą.

Planowany terminu zakończenia całości zadania - kwiecień 2012 r.

Przebudowa i remont Parku Staszica. Koszt realizacji wyniósł - 73 800,00 zł.
W grudniu 2011 r. uzyskano pozwolenie na budowę i wykonano pierwsze prace, tj.: roboty rozbiórkowe i ziemne związane z kształtowaniem terenu. Planowany termin zakończenia całości zadania – październik 2012 r.

ZADANIA W ZAKRESIE UTRZYMANIA URZĄDZEŃ MELIORACJI KOMUNALNYCH

Utrzymanie i konserwacja rowów, rurociągów, drenaży i studni publicznych
Na utrzymanie urządzeń melioracji komunalnych w 2011 r. przyznano środki w wysokości 1 548 854,88 zł w tym 250 000 zł – środki z opłat i kar za korzystanie ze środowiska.
W ramach tych środków wykonano:

- czyszczenie rowów, rurociągów i drenaży,
  - oczyszczono rowy w dzielnicach: Fabryczna – 56,94 km, Krzyki – 22,74 km, Psie Pole – 31,04 km,
- utrzymanie studni publicznych - 20 szt.,
- utrzymanie urządzeń przeciw powodziowych na wylotach do rzek:
  - przeprowadzono dwukrotną konserwację klap i zasuw urządzeń przeciwpowodziowych oraz odbudowę przyczółka przepustu wałowego z klapą zwrotną,
- remonty i konserwacja przepompowni wód deszczowych i drenażowych,
- wykonano badanie wód na wylotach kanałów do cieków otwartych – 168 punktów poboru prób,
- zaktualizowano 2 pozwolenia wodno prawne,
- zakupiono energię elektryczną do zasilania przepompowni wód deszczowych i drenażowych za kwotę 96 823,81,
- pokrywy na studzienne,
- odprowadzono opłaty z tytułu korzystania ze środowiska – 112 118 zł,
- odprowadzono opłaty za umieszczone przyłącza kanalizacji deszczowej w pasie drogowym – 14 646,01 zł.

Ponadto zgodnie z Porozumieniem z dnia 07 września 2010 r. za zarządzanie i eksploatację kanalizacji deszczowej zapłacono MPWiK kwotę 1 877 500 zł.

WYDATKI INWESTYCYJNE

Na zadanie związane z programem modernizacji systemu odwodnienia miasta wykorzystano środki w łącznej wysokości 1 892 979 zł z podziałem na zadania:

- przebudowa rowu Z - 2.1 wraz z nadzorem autorskim na kwotę 1 800 016,83 zł,
- etapowanie i harmonogram robót oraz aktualizacja kosztorysu inwestorskiego na modernizację rowu S - 31 na kwotę 18 450,00 zł,
- inwentaryzacja 74 i remont 16 studni publicznych – 74 512,17 zł.

GEODEZJA I KARTOGRAFIA

ZASOBY GEODEZYJNE I KARTOGRAFICZNE

- Prowadzono bieżącą aktualizację baz danych państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego w oparciu o:
  - wyniki zgłoszonych prac geodezyjnych i kartograficznych przekazanych do zasobu oraz wyciągi z operatów szacunkowych,
  - wnioski właścicieli i władających gruntami,
  - prawomocne orzeczenia sądowe, ostateczne decyzje administracyjne, zawiadomienia z ksiąg wieczystych, odpisy aktów notarialnych, akty normatywne (w tym uchwały Rady Miejskiej Wrocławia).

- Prowadzono obsługę interesantów poprzez:
  - przyjmowanie zgłoszeń prac geodezyjnych i kartograficznych, oraz zamówień i wniosków na udostępnianie informacji i wydanie dokumentów z państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego,
  - przygotowanie i udostępnianie materiałów, informacji i dokumentów dla zgłoszonych prac geodezyjnych i kartograficznych oraz dla złożonych zamówień i wniosków. Udostępnianie informacji następowało poprzez: internet, intranet, telefonicznie, pocztę elektroniczną, faks, pocztę oraz bezpośredni kontakt.
- Pobierano opłaty za udostępnione materiały, dokumenty oraz udzielane informacje zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury w sprawie wysokości opłat (Dz. U. z 2004 r. Nr 37, poz. 333).
- Dopracowano i kontynuowano proces związany z wykonywaniem podziałów działek mienia komunalnego i Skarbu Państwa oraz rozgraniczeń, wznowień znaków granicznych i okazań granic działek dla nowych nabywców mienia komunalnego i Skarbu Państwa.
- Realizacja tych prac umożliwiała opracowanie dokumentacji do sprzedaży nieruchomości komunalnych i Skarbu Państwa.
- Przygotowano różnorodne dokumentacje dla potrzeb wydziałów merytorycznych Urzędu Miejskiego oraz jednostek gminy związane z prowadzonymi przez te jednostki postępowaniami np. dla potrzeb komunalizacji, regulacji stanów prawnych, decyzji o warunkach zabudowy, sprzedaży mienia komunalnego itp..

Wykaz wybranych zrealizowanych zadań

Lp.	Wyszczególnienie czynności	Ilość		
		2009	2010	2011
1.	Wprowadzanie zmian do operatu ewidencyjnego	88 436	121 509	118 786
2.	Przygotowywanie i wysyłka zawiadomień o wprowadzonych zmianach w ewidencji gruntów	32 160	36 256	40 881
3.	Przyjmowanie zamówień i przygotowywanie materiałów do prac geodezyjnych	8 843	9 097	10 266
4.	Kontrola operatów przyjmowanych do zasobu	7 356	7 944	9027
5.	Przygotowanie dokumentacji dla potrzeb Urzędu Miejskiego oraz jednostek organizacyjnych Gminy (ilość spraw)	10 945	3 774	3 414
6.	Liczba przyjętych do uzgadniania projektów	3 082	2 903	3 337
7.	Liczba uzgodnionych projektów (wydanych opinii)	2 761	2 584	2 913
8.	Podziały działek	79	77	82
9.	Wznowienia granic, okazania granic działek	228	276	281

Realizacja zadań obejmujących prace organizacyjno – techniczne pozwalające na opracowanie i pełniejsze wykorzystanie baz danych oraz bardziej efektywne działanie ZGKiKM

- Kontynuowano proces informatyzacji państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego.

- Proces ten obejmował bieżące skanowanie dokumentacji z prac geodezyjnych i kartograficznych przekazywanych do zasobu przez wykonawców tych prac. Skanowanie obejmowało również dokumentację archiwalną oraz przekazywane przez kancelarie notarialne odpisy aktów notarialnych i orzeczenia sądowe.
- Wystąpiono do Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji z wnioskiem o dofinansowanie przygotowania i realizacji projektu informatycznego „Cyfryzacja Państwowego Zasobu Geodezyjnego i Kartograficznego oraz udostępnianie nowej e-usługi geoinformacyjnej dla obywateli i przedsiębiorców".
- Uzyskanie tych środków umożliwi nam zakończenie procesu umożliwiającego elektroniczne udostępnianie dokumentów między innymi do realizacji prac geodezyjnych i kartograficznych oraz dla rzeczoznawców majątkowych, policji, sądów, itp.
- Wdrożono system udostępniania danych za pośrednictwem internetu i intranetu dla upoważnionych pracowników Urzędu Miejskiego Wrocławia, jednostek organizacyjnych gminy, Urzędu Wojewódzkiego i innych upoważnionych instytucji do korzystania z dostępu do danych z ewidencji gruntów i budynków.
- W oparciu o zapisy ustawy o infrastrukturze informacji przestrzennej udoskonalono uruchomiony powszechny nieodpłatny dostęp poprzez środki komunikacji elektronicznej do baz danych rejestrów publicznych:
  - ewidencji gruntów i budynków (bez danych osobowych),
  - mapy zasadniczej

  w zakresie umożliwiającym wyszukiwanie i przeglądanie ww. zbiorów.
  W 2011 r. dostęp publiczny do baz danych był realizowany poprzez 186 466 wejść, natomiast dla uprawnionych podmiotów 1 345 493 razy.
- Doskonalono wdrożony system internetowego udostępniania dla upoważnionych osób rejestr cen i wartości nieruchomości.
- Przystąpiono do opracowania nowego oprogramowania komputerowego do ewidencjonowania dokumentacji i zarządzania dokumentami państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego. Zakończenie tych prac planujemy w pierwszej połowie 2012 r.
- Prowadzono oprócz bieżącej aktualizacji operatu ewidencji gruntów i budynków weryfikację istniejących zapisów w ewidencji co do zgodności ich z przepisami prawnymi oraz zapisami w księgach wieczystych.

- W sposób ciągły prowadzono szkolenia pracowników w zakresie doskonalenia zawodowego bhp, obsługi wdrażanych oprogramowań, obsługi interesantów, zmiany przepisów prawa, systemu zarządzania jakością, itp..

W szkoleniach zewnętrznych oraz wewnętrznych uczestniczyło 151 pracowników. W konferencjach i seminariach wzięło udział 6 osób.

POZOSTAŁE ZADANIA

Kontynuowano współpracę z: Uniwersytetem Przyrodniczym we Wrocławiu, Politechniką Wrocławską, Technikum Geodezyjnym we Wrocławiu, Legnicy i Wieruszowie. W ramach współpracy organizowano: lekcje dydaktyczne dla uczniów i studentów, praktyki dla uczniów i studentów, współpracę przy realizacji prac dyplomowych (inżynierskich i magisterskich).
Powyższe działania umożliwiały uczniom i studentom praktyczne zapoznanie się z funkcjonowaniem powiatowej służby geodezyjnej i kartograficznej na terenie dużej aglomeracji miejskiej jaką jest Wrocław.

DECYZJE ADMINISTRACYJNE WYDANE PRZEZ KOMÓRKI ORGANIZACYJNE URZĘDU ORAZ MIEJSKIE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE W 2011 R.

DECYZJE ADMINISTRACYJNE WYDANE PRZEZ KOMÓRKI ORGANIZACYJNE URZĘDU

W 2011 r. komórki organizacyjne Urzędu wydały **348 103 decyzje administracyjne** w indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej.

Ilość wydanych decyzji w poszczególnych Departamentach Urzędu

Departament	Ilość wydanych decyzji 2011 r.	Ilość wydanych decyzji 2010 r.
Departament Prezydenta	**0**	**794**
Departament Finansów Publicznych	**219 130**	**196 548**
Departament Obsługi i Administracji	**147 341**	**144 487**
Departament Spraw Społecznych	**2 171**	**4 209**
Departament Nieruchomości i Eksploatacji	**7 307**	**3 223**
Departament Architektury i Rozwoju	**7 891**	**7 744**
Departament Infrastruktury i Gospodarki	**263**	**26**
Razem	**348 103**	**357 031**

W roku sprawozdawczym - spośród **348 103 wydanych** decyzji administracyjnych, **856** zostało zaskarżonych, co stanowi **0,22% wydanych decyzji ogółem**, i utrzymało się na tym samym poziomie co w 2010 r.

Z decyzji zaskarżonych - skierowano do:
- Samorządowego Kolegium Odwoławczego – 560 – co stanowi 0,16 % ogółem wydanych decyzji,
- Wojewody - 296 - co stanowi 0,08 % ogółem wydanych decyzji,
- 130 zaskarżonych decyzji w toku – co stanowi 0,03 %.

Znikoma część zakwestionowanych decyzji administracyjnych (0,22 % tj. 856 decyzji) **dowodzi o dużej poprawności merytorycznej oraz formalnej** wydanych dokumentów.

Z zaskarżonych decyzji:
- 212 utrzymano w mocy, co w stosunku do decyzji wydanych stanowi 0,06 %,
- 243 uchylono i przekazano do ponownego rozpoznania, co w stosunku do wydanych decyzji stanowi 0,06 %,
- 32 uchylono i umorzono postępowanie I instancji lub odwoławcze, co w stosunku do wydanych decyzji stanowi 0,01 %,
- w 7 przypadkach stwierdzono nieważność decyzji, co w stosunku do wydanych decyzji stanowi zaledwie 0,002 %.

Wysoki poziom prawidłowo wydanych decyzji potwierdza słuszność przyjętych procedur nadzoru nad załatwianiem spraw oraz świadczy o skutecznym przygotowaniu pracowników i podnoszeniu w tym zakresie ich kwalifikacji.

DECYZJE ADMINISTRACYJNE WYDANE PRZEZ MIEJSKIE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE

W 2011 r. jednostki organizacyjne Miasta **wydały 172 424 decyzje administracyjne**.

Ilość wydanych decyzji w poszczególnych jednostkach

Jednostka	Ilość wydanych decyzji w 2011 r.
Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta	**1 969**
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	**94 564**
Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności (działający przy MOPS)	**9 864**
Powiatowy Urząd Pracy we Wrocławiu	**64 598**
Zarząd Geodezji, Kartografii i Katastru Miejskiego	**588**
Izba Wytrzeźwień	**33**
Centrum Informacji i Rozwoju Społecznego	**2**
Razem	**171 618**

Spośród **171 618** wydanych decyzji administracyjnych, **zaskarżono 3 122**, co stanowi **1,81 % wydanych decyzji**.

Zgodnie z § 16 ust. 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu

niepełnosprawności (Dz. U. Nr 139, poz. 1328, ze zm.) od orzeczeń Powiatowego Zespołu służy odwołanie do Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności, natomiast od orzeczeń Wojewódzkiego Zespołu - do sądu pracy i ubezpieczeń społecznych. Z uwagi na tak długą drogę odwoławczą, **Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności nie dysponuje danymi na koniec okresu sprawozdawczego o sposobie rozpatrzenia wszystkich odwołań.**

Na **3 122 zaskarżone** decyzje, **672 (21,52 %) zostało utrzymanych w mocy**. Stwierdzono nieważność 31 decyzji, co stanowi 0,01 % spośród wszystkich wydanych przez jednostki organizacyjne Miasta decyzji i świadczy o ich dużej poprawności formalnej.

DECYZJE ADMINISTRACYJNE WYDANE PRZEZ DEPARTAMENT PREZYDENTA

Nazwa komórki organizacyjnej Urzędu/miejskiej jednostki organizacyjnej Gminy	Ilość wydanych decyzji ogółem	Ilość decyzji zaskarżonych		Ilość decyzji zaskarżonych do Samorządowego Kolegium Odwoławczego						Ilość decyzji zaskarżonych do Wojewody					
				Udział procentowy						Udział procentowy					
		ogółem	udział%	utrzymanych w mocy	uchylonych i zmienionych	uchylonych i przekazanych do ponownego rozpoznania	uchylonych i umarzających postępowanie I instancji lub odwoławcze	stwierdzenie nieważności	inne	utrzymanych w mocy	uchylonych i zmienionych	uchylonych i przekazanych do ponownego rozpoznania	uchylonych i umarzających postępowanie I instancji lub odwoławcze	stwierdzenie nieważności	inne
	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
RAZEM	**0**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

DECYZJE ADMINISTRACYJNE WYDANE PRZEZ DEPARTAMENT FINANSÓW PUBLICZNYCH

Nazwa komórki organizacyjnej Urzędu/miejskiej jednostki organizacyjnej Gminy	Ilość wydanych decyzji ogółem	Ilość decyzji zaskarżonych		Ilość decyzji zaskarżonych do Samorządowego Kolegium Odwoławczego						Ilość decyzji zaskarżonych do Wojewody					
				Udział procentowy						Udział procentowy					
		ogółem	udział%	utrzymanych w mocy	uchylonych i zmienionych	uchylonych i przekazanych do ponownego rozpoznania	uchylonych i umarzających postępowanie I instancji lub odwoławcze	stwierdzenie nieważności	inne	utrzymanych w mocy	uchylonych i zmienionych	uchylonych i przekazanych do ponownego rozpoznania	uchylonych i umarzających postępowanie I instancji lub odwoławcze	stwierdzenie nieważności	inne
WPO	219 130	248	0,11%	29	88	65	-	5	61	-	-	-	-	-	-
				11,69%	35,48%	26,20%		2,01%	24,59%						
RAZEM	**219 130**	**248**	**0,11%**	**29**	**88**	**65**	**-**	**5**	**61**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
				11,69%	**35,48%**	**26,20%**		**2,01%**	**24,59%**						

DECYZJE ADMINISTRACYJNE WYDANE PRZEZ DEPARTAMENT OBSŁUGI I ADMINISTRACJI

Nazwa komórki organizacyjnej Urzędu/miejskiej jednostki organizacyjnej Gminy	Ilość wydanych decyzji ogółem	Ilość decyzji zaskarżonych		Ilość decyzji zaskarżonych do Samorządowego Kolegium Odwoławczego						Ilość decyzji zaskarżonych do Wojewody					
				Udział procentowy						Udział procentowy					
		ogółem	udział %	utrzymanych w mocy	uchylonych i zmienionych	uchylonych i przekazanych do ponownego rozpoznania	uchylonych i umarzających postępowanie I instancji lub odwoławcze	stwierdzenie nieważności	inne	utrzymanych w mocy	uchylonych i zmienionych	uchylonych i przekazanych do ponownego rozpoznania	uchylonych i umarzających postępowanie I instancji lub odwoławcze	stwierdzenie nieważności	inne
WSO	140 273	110	0,08%	11 10,00%	1 0,91%	6 5,45%	3 2,73%	–	–	63 57,27%	4 3,64%	20 18,18%	2 1,82%	–	–
USC	3 763	0	0,00%	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
WOK	3 305	13	0,39%	8 61,54%	–	3 23,08%	2 15,38%	–	–	–	–	–	–	–	–
Powiatowy Urząd Pracy	64 598	558	0,86%	–	–	–	–	–	–	439 78,67%	1 0,18%	31 5,55%	17 3,05%	–	70 12,54%
Razem	**211 939**	**681**	**0,32%**	**19** **2,79%**	**1** **0,15%**	**9** **1,32%**	**5** **0,73%**	–	–	**502** **73,71%**	**5** **0,73%**	**51** **7,49%**	**19** **2,79%**	–	**70** **10,28%**

DECYZJE ADMINISTRACYJNE WYDANE PRZEZ DEPARTAMENT SPRAW SPOŁECZNYCH

Nazwa komórki organizacyjnej Urzędu/miejskiej jednostki organizacyjnej Gminy	Ilość wydanych decyzji ogółem	Ilość decyzji zaskarżonych		Ilość decyzji zaskarżonych do Samorządowego Kolegium Odwoławczego						Ilość decyzji zaskarżonych do Wojewody					
				Udział procentowy						Udział procentowy					
		ogółem	udział%	utrzymanych w mocy	uchylonych i zmienionych	uchylonych i przekazanych do ponownego rozpoznania	uchylonych i umarzających postępowanie I instancji lub odwoławcze	stwierdzenie nieważności	inne	utrzymanych w mocy	uchylonych i zmienionych	uchylonych i przekazanych do ponownego rozpoznania	uchylonych i umarzających postępowanie I instancji lub odwoławcze	stwierdzenie nieważności	inne
BWO	**31**	**5**	**16,12%**	1 20,00%	-	3 60,00%	-	-	1 20,00%	-	-	-	-	-	-
WZD	**43**	**10**	**23,25%**	2 20,00%	2 20,00%	2 20,00%	1 10,00%	-	3 30,00%	-	-	-	-	-	-
WED	**2 097**	**13**	**0,61%**	6 46,15%	1 7,69%	2 15,38%	-	-	4 30,76%	-	-	-	-	-	-
MOPS	**94 564**	**649**	**0,68%**	231 35,59%	10 1,54%	124 19,10%	13 2%	31 4,77%	240 36,97%	-	-	-	-	-	-
PZdsON *	**9 864**	**1 897**	**19,23%**	-	-	-	-	-	1 897* 100%	-	-	-	-	-	-
IZBA WYTRZEZWIEŃ	**33**	**4**	**12,12%**	-	-	4 100%	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Centrum Informacji i Rozwoju Społecznego	**2**	**1**	**50%**	-	-	-	-	-	1 100%	-	-	-	-	-	-
RAZEM	**106 634**	**2 579**	**2,41%**	**240** **9,30%**	**13** **0,50%**	**135** **5,23%**	**14** **0,54%**	**31** **1,20%**	**2 146** **83,21%**	-	-	-	-	-	-

* Zgodnie z § 16 ust. 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. Nr 139, poz. 1328, ze zm.) od orzeczeń Powiatowego Zespołu służy odwołanie do Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności, natomiast od orzeczeń Wojewódzkiego Zespołu - do sądu pracy i ubezpieczeń społecznych. Z uwagi na tak długą drogę odwoławczą, informacje o sposobie rozpatrzenia odwołania Powiatowy Zespół uzyskuje często dopiero po roku. Również zwrot akt sprawy z Wojewódzkiego Zespołu następuje z dużym opóźnieniem. Z tego powodu nie dysponujemy informacjami na koniec okresu sprawozdawczego o sposobie rozpatrzenia wszystkich odwołań.

DECYZJE ADMINISTRACYJNE WYDANE PRZEZ DEPARTAMENT INFRASTRUKTURY I GOSPODARKI

Nazwa komórki organizacyjnej Urzędu/miejskiej jednostki organizacyjnej Gminy	Ilość wydanych decyzji ogółem	Ilość decyzji zaskarżonych		Ilość decyzji zaskarżonych do Samorządowego Kolegium Odwoławczego						Ilość decyzji zaskarżonych do Wojewody					
				Udział procentowy						Udział procentowy					
		ogółem	udział%	utrzymanych w mocy	uchylonych i zmienionych	uchylonych i przekazanych do ponownego rozpoznania	uchylonych i umarzających postępowanie I instancji lub odwoławcze	stwierdzenie nieważności	inne	utrzymanych w mocy	uchylonych i zmienionych	uchylonych i przekazanych do ponownego rozpoznania	uchylonych i umarzających postępowanie I instancji lub odwoławcze	stwierdzenie nieważności	inne
WIM	**263**	**31**	**11,78%**	11	-	11	4	-	5	-	-	-	-	-	-
				35,48%		35,48%	12,90%		16,12%						
ZDiUM	**1 969**	**4**	**0,20%**	-	1	-	1	-	2	-	-	-	-	-	-
					25%		25%		50%						
Razem	**2 232**	**35**	**1,56%**	**11**	**1**	**11**	**5**	-	**7**	-	-	-	-	-	-
				31,42%	**2,85%**	**31,42%**	**14,28%**		**20%**						

DECYZJE ADMINISTRACYJNE WYDANE PRZEZ DEPARTAMENT NIERUCHOMOŚCI I EKSPLOATACJI

Nazwa komórki organizacyjnej Urzędu/miejskiej jednostki organizacyjnej Gminy	Ilość wydanych decyzji ogółem	Ilość decyzji zaskarżonych		Ilość decyzji zaskarżonych do Samorządowego Kolegium Odwoławczego						Ilość decyzji zaskarżonych do Wojewody					
				Udział procentowy						Udział procentowy					
		ogółem	udział %	utrzymanych w mocy	uchylonych i zmienionych	uchylonych i przekazanych do ponownego rozpoznania	uchylonych i umarzających postępowanie I instancji lub odwoławcze	stwierdzenie nieważności	inne	utrzymanych w mocy	uchylonych i zmienionych	uchylonych i przekazanych do ponownego rozpoznania	uchylonych i umarzających postępowanie I instancji lub odwoławcze	stwierdzenie nieważności	inne
WTR	1 035	2	0,19%	1 50,00%	–	1 50,00%	–	–	–	–	–	–	–	–	–
WSR	1 739	40	2,30%	3 7,50%	1 2,50%	14 35,00%	5 12,50%	–	14 35,00%	–	–	3 7,50%	–	–	–
WSP	78	3	3,84%	–	–	1 33,33%	–	–	–	–	–	–	–	–	2 66,66%
WNK	845	28	3,31%	1 3,57%	1 3,57%	13 46,42%	–	1 3,57%	12 42,85%	–	–	–	–	–	–
WBZ	3 420	3	0,08%	–	–	2 66,66%	–	–	–	–	1 33,33%	–	–	–	–
WNS	190	7	3,68%	–	–	3 42,85%	–	–	4 57,14%	–	–	–	–	–	–
Razem	**7 307**	**83**	**1,13%**	**5** **6,02%**	**2** **2,40%**	**34** **40,96%**	**5** **6,02%**	**1** **1,20%**	**30** **36,14%**	–	**1** **1,20%**	**3** **3,61%**	–	–	**2** **2,40%**

DECYZJE ADMINISTRACYJNE WYDANE PRZEZ DEPARTAMENT ARCHITEKTURY I ROZWOJU

Nazwa komórki organizacyjnej Urzędu/miejskie jednostki organizacyjnej Gminy	Ilość wydanych decyzji ogółem	Ilość decyzji zaskarżonych		Ilość decyzji zaskarżonych do Samorządowego Kolegium Odwoławczego						Ilość decyzji zaskarżonych do Wojewody					
				Udział procentowy						Udział procentowy					
		ogółem	udział%	utrzymanych w mocy	uchylonych i zmienionych	uchylonych i przekazanych do ponownego rozpoznania	uchylonych i umarzających postępowanie I instancji lub odwoławcze	stwierdzenie nieważności	inne	utrzymanych w mocy	uchylonych i zmienionych	uchylonych i przekazanych do ponownego rozpoznania	uchylonych i umarzających postępowanie I instancji lub odwoławcze	stwierdzenie nieważności	inne
WAB	**6 729**	**342**	**5,08%**	33	1	49	5	-	53*	43	12	45	9	1	91**
				9,64%	0,29%	14,32%	1,46%		15,49%	12,57%	3,50%	13,15%	2,63%	0,29%	26,60%
MKZ	**1 162**	**1**	**0,08%**	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
							100%								
ZGKiKM	**588**	**9**	**1,53%**	1	-	2	-	-	3	1	-	1	-	-	1
				11,11%		22,22%			33,33%	11,11%		11,11%			11,11%
Razem	**8 479**	**352**	**4,15%**	**34**	**1**	**51**	**6**	-	**56**	**44**	**12**	**46**	**9**	**1**	**92**
				9,65%	**0,28%**	**14,48%**	**1,70%**		**15,90%**	**12,50%**	**3,40%**	**13,06%**	**2,55%**	**0,28%**	**26,13%**

UWAGA:
Ilość odwołań rozstrzygniętych przez organy II instancji jest mniejsza, ponieważ nie wszystkie odwołania, odnoszące się do decyzji wydanych w 2011 r. (decyzje zaskarżone – wiersz 1) zostały rozstrzygnięte do dnia wykonania zestawienia tj. do 12.01.2012 r.
*49 decyzji - dopisane do ilości decyzji zaskarżonych do Samorządowego Kolegium Odwoławczego do kolumny inne.
**81 decyzji - dopisane do Ilości decyzji zaskarżonych do Wojewody Dolnośląskiego do kolumny inne.

W R O C Ł A W

Urząd Miejski Wrocławia
pl. Nowy Targ 1/8